

ဗုဒ္ဓကိရိယာစာအုပ်
သင်္ဂဟဗိမ္ဗိကဏ္ဍကဏ္ဍ
အာဇာနည်သင်္ဂဟဗိမ္ဗိကဏ္ဍကဏ္ဍ

ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂ

(ပဌမော အပိုဒ်)



ဗုဒ္ဓကိရိယာစာအုပ်
သင်္ဂဟဗိမ္ဗိကဏ္ဍကဏ္ဍ

သုတ္တန် ပိဋကေ စတုန္တံ အာဂမာနံ
သာဓာရဏဋ္ဌကထာဘူတော
ဘဒ္ဒန္တမဟာဗုဒ္ဓဃောသတ္ထေရေန ကတော

ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ

(ပဌမော ဘာဂေါ)



မရဗုရဋ္ဌေ ဗုဒ္ဓသာသနသမိတိယာ
ဗုဒ္ဓဏယန္တာလယေ ဗုဒ္ဓါဝိတော

ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂ ပဌမဘာဝ

မာတိကာ			ပိဋက
၁-နိဒါနာဒိကထာ			၁
	၁-သီလနိဋ္ဌေသ		
၁-သီလသရူပါဒိကထာ			၇
၂-သီလာနိသံသကထာ			၉
၃-သီလပ္ပဘောဒကထာ			၁၁
၄-ပါတိမောက္ခသံဝရသီလ			၁၆
၅-ဣန္ဒြိယသံဝရသီလ			၂၀
၆-အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလ			၂၂
၇-ပစ္စယသန္တိသိတသီလ			၂၉
၈-စတုပါရိသုဒ္ဓိသမ္မာဒနဝိမိ			၃၄
၉-ပဌမသီလပဉ္စက			၄၃
၁၀-ဒုတိယသီလပဉ္စက			၄၇
၁၁-သီလသံကိလေသ,ဝေါဒါန			၄၈
	၂-ရတနိဋ္ဌေသ		
၁-ပံသုကူလိကင်္ဂကထာ			၅၉
၂-တေစီဝရိကင်္ဂကထာ			၆၂
၃-ပိဏ္ဍုပါတိကင်္ဂကထာ			၆၃
၄-သပဒါနစာရိကင်္ဂကထာ			၆၅
၅-ဧကသနိကင်္ဂကထာ			၆၆
၆-ပတ္တပိဏ္ဍိကင်္ဂကထာ			၆၇
၇-ခလုပစ္ဆာဘတ္တိကင်္ဂကထာ			၆၈
၈-အာရညိကင်္ဂကထာ			၆၉
၉-ရုက္ခမူလိကင်္ဂကထာ			၇၁
၈သုဒ္ဓိ ၁-က			

မာတိကာ		ပိဋက
၁၀-အဗ္ဗောကာသိကင်္ဂကထာ		၇၂
၁၁-သောသာနိကင်္ဂကထာ		၇၄
၁၂-ယထာသန္တတိကင်္ဂကထာ		၇၅
၁၃-နေသဇ္ဇိကင်္ဂကထာ		၇၆
၁၄-ရတင်္ဂပကိဏ္ဍကကထာ		၇၇

၃-ကမ္မဋ္ဌာနဂ္ဂဟဏနိဒ္ဒေသ

၁-သမာဓိကေကဗုကဝဏ္ဏနာ		၈၂
၂-သမာဓိတိကဝဏ္ဏနာ		၈၂
၃-သမာဓိစတုက္ကဝဏ္ဏနာ		၈၃
၄-ဒသပလိဗောဓဝဏ္ဏနာ		၈၆
၅-ကမ္မဋ္ဌာနဒါယကဝဏ္ဏနာ		၉၄
၆-စရိယာဝဏ္ဏနာ		၉၈
၇-စတ္တာလိသကမ္မဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ		၁၀၆

၄-ပထဝိကသီဏနိဒ္ဒေသ

၁-အနုနုပပိဟာရ		၁၁၅
၂-အနုပပိဟာရ		၁၁၉
၃-ခုဒ္ဒကပလိဗောဓ		၁၁၉
၄-ဘာဝနာဝိဓာန		၁၁၉
၅-သတ္တသပ္ပာယ်		၁၂၃
၆-ဒသဝိဓအပ္ပနာကောသလ္လ		၁၂၅
၇-နိမိတ္တာဘိမုခပဋိပါဒန		၁၃၂
၈-ပဌမဇ္ဈာနကထာ		၁၃၄
၉-ပဉ္စဂ်ဝိပ္ပဟိနာဒိ		၁၄၁
၁၀-တိဝိဓကလျာဏ		၁၄၃
၁၁-စိရဋ္ဌိတိသမ္မာဒန		၁၄၅
၁၂-နိမိတ္တဝနနနယ		၁၄၇
၁၃-ပဉ္စဝသီကထာ		၁၄၉

မာတိကာ

ပိဋက

၁၄-ဒုတိယဇ္ဈာနကထာ			၁၅၀
၁၅-တတိယဇ္ဈာနကထာ			၁၅၃
၁၆-စတုတ္ထဇ္ဈာနကထာ			၁၅၉
၁၇-ပဉ္စကဇ္ဈာနကထာ			၁၆၃

၅-သေသကသိဏနိဒ္ဒေသ

၁-အာပေါကသိဏကထာ			၁၆၅
၂-တေဇောကသိဏကထာ			၁၆၆
၃-ဝါယောကသိဏကထာ			၁၆၇
၄-နီလကသိဏကထာ			၁၆၇
၅-ပီတကသိဏကထာ			၁၆၈
၆-လောဟိတကသိဏကထာ			၁၆၈
၇-ဩဒါတကသိဏကထာ			၁၆၈
၈-အာလောကကသိဏကထာ			၁၆၉
၉-ပရိစ္ဆိန္ဒာကာသကသိဏကထာ			၁၆၉
၁၀-ပကိဏ္ဍကကထာ			၁၇၀

၆-အသုဘကမ္မဋ္ဌာနနိဒ္ဒေသ

၁-ဥဒ္ဓါမာတကာဒိပဒတ္ထဝဏ္ဏနာ			၁၇၃
၂-ဥဒ္ဓါမာတကကမ္မဋ္ဌာန			၁၇၄
၃-ဝိနီလကာဒိကမ္မဋ္ဌာန			၁၈၄
၄-ပကိဏ္ဍကကထာ			၁၈၇

၇-ဆအနုဿတိနိဒ္ဒေသ

၁-ဗုဒ္ဓါနုဿတိကထာ			၁၉၁
၂-ဓမ္မာနုဿတိကထာ			၂၀၆
၃-သံဃာနုဿတိကထာ			၂၁၁
၄-သီလာနုဿတိကထာ			၂၁၅

[ဃ]

ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂ ပဌမဘာဂ

မာတိကာ			ပိဋက
၅-စာဂါနုဿတိကထာ			၂၁၆
၆-ဒေဝတာနုဿတိကထာ			၂၁၈
၇-ပကိဏ္ဍကကထာ			၂၁၉
၈-အနုဿတိကမ္ပန္တာနနိဒ္ဒေသ			
၁-မရဏဿတိကထာ			၂၂၂
၂-ကာယဂတာသတိကထာ			၂၃၂
၃-ကောဠာသဝဝတ္ထာပနကထာ			၂၄၁
၄-အာနာပါနုဿတိကထာ			၂၅၈
၅-ဥပသမာနုဿတိကထာ			၂၈၄
၉-ဗြဟ္မဝိဟာရနိဒ္ဒေသ			
၁-မေတ္တာဘာဝနာကထာ			၂၈၇
၂-ကရုဏာဘာဝနာဝဏ္ဏနာ			၃၀၇
၃-မုဒိတာဘာဝနာဝဏ္ဏနာ			၃၀၉
၄-ဥပေက္ခာဘာဝနာဝဏ္ဏနာ			၃၁၀
၅-ပကိဏ္ဍကကထာ			၃၁၁
၁၀-အာရပ္ပနိဒ္ဒေသ			
၁-ပဌမာရပ္ပဝဏ္ဏနာ			၃၂၀
၂-ဝိညာဏဉ္စာယတနကထာ			၃၂၅
၃-အာကိဉ္စညာယတနကထာ			၃၂၆
၄-နေဝသညာနာသညာယတနကထာ			၃၂၈
၅-ပကိဏ္ဍကကထာ			၃၃၂
၁၁-သမာဓိနိဒ္ဒေသ			
၁-အာဟာရေပဋိက္ခလဘာဝနာ			၃၃၆
၂-စတုဓာတုဝဝတ္ထာနဘာဝနာ			၃၄၂
၃-သမာဓိအာနိသံသကထာ			၃၆၈

ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂ ပဌမဘာဂေ မာတိကာ နိဋ္ဌိတာ။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

နိဿိနာဒိကဏာ

၁။ သီလေ ပတိဋ္ဌာယ နရော သပညော၊ စိတ္တံ ပညဉ္စ ဘာဝယံ။
အာတာပီ နိပကော ဘိက္ခု၊ ကော ဣမံ ဝိဇ္ဇေယေ ဇေဋ္ဌိံ။

ဣတိ ဟိဒံ ပုတ္တံ၊ ကဿာ ပနေတံ ပုတ္တံ၊ ဘဂဝန္တံ ကိရ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရန္တံ
ရတ္တိဘာဂေ အညတရော ဒေဝပုတ္တော ဥပသင်္ကမိတွာ အတ္တနော သံသပ-
သမုပ္ပါဒုတ္တံ—

အန္တောဇော ဗဟိဇော၊ ဇောယ ဇေဝိတာ ပဇာ။
တံ တံ ဂေါတမ ပုစ္ဆာမိ၊ ကော ဣမံ ဝိဇ္ဇေယေ ဇေဋ္ဌိံ။

ဣမံ ပဉ္စ ပုစ္ဆိ။ တဿာယံ သင်္ခေပတ္တော—ဇောတိ တဏှာယ ဇာလိနိယာ
ဧတံ အဓိဝစနံ။ သာ ဟိ ရူပါဒီသု အာရမ္မဏေသု ဟေဋ္ဌုပရိယဝသေန ပုနပျုနံ
ဥပ္ပဇ္ဇနတော သံသိဗ္ဗနဋ္ဌေန ဝေဠုရမ္မာဒီနံ သာခါဇာလသင်္ခါတာ ဇော ဝိယာတိ
ဇော၊ သာ ပနေသာ သကပရိက္ခာရပရပရိက္ခာရေသု သကအတ္တဘာဝပရ-
အတ္တဘာဝေသု အဇ္ဈတ္တိကာယတနဗာဟိရာယတနေသု စ ဥပ္ပဇ္ဇနတော အန္တော-
ဇော ဗဟိဇောတိ ပုစ္ဆတိ။ တာယ ဧဝံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာယ ဇောယ ဇေဝိတာ
ပဇာ။ ယတာ နာမ ဝေဠုရမ္မဇောဒီဟိ ဝေဠုအာဒယော၊ ဧဝံ တာယ
တဏှာဇောယ သဗ္ဗာပိ အယံ သတ္တနိကာယသင်္ခါတာ၊ ပဇာ ဇေဝိတာ ဝိနဒ္ဓါ၊
သံသိဗ္ဗိတာတိ အတ္တော။ ယသ္မာ စ ဧဝံ ဇေဝိတာ။ တံ တံ ဂေါတမ ပုစ္ဆာမိတိ
တသ္မာ တံ ပုစ္ဆာမိ။ ဂေါတမာတိ ဘဂဝန္တံ ဂေါတ္တေန အာလပတိ။ ကော
ဣမံ ဝိဇ္ဇေယေ ဇေဋ္ဌိံ ဣမံ ဧဝံ တေဓာတုကံ ဇေဋ္ဌေတွာ ဌိတံ ဇေဝိ ကော
ဝိဇ္ဇေယျ၊ ဝိဇ္ဇေယျံ ကော သမတ္တောတိ ပုစ္ဆတိ။

၁-၁-သံ ၁-၁၃-ဝိဇ္ဇေ။

၂-သတ္တကာယသင်္ခါတာ (သိ)

၃-ပုစ္ဆိတိ (က)

ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၁

ဧဝံ ပုဋ္ဌော ပနဿ သဗ္ဗဓမ္မေသု အပ္ပုဋ္ဌိဟတဉာဏစာရော ဒေဝဒေဝေါ သက္ကာနံ အတိသက္ကာ ဗြဟ္မာနံ အတိဗြဟ္မာ စတုဝေသာရဇ္ဇဝိသာရဒေါ ဒသ-
ဗလဓရော အနာဝရဏဉာဏော သမန္တစက္ခု ဘဂဝါ တမတ္ထံ ဝိဿဇ္ဇေန္တော—

သီလေ ပတိဋ္ဌာယ နရော သပညော၊ စိတ္တံ ပညဉ္စ ဘာဝယံ။
အာတာပီ နိပကော ဘိက္ခု၊ သော ဣမံ ဝိဇ္ဇေယေ ဇေဋ္ဌိ—

ဣမံ ဂါထမာဟ။

၂။ ဣမိဿံ ဒါနိ ဂါထာယ၊ ကထိတာယ မဟေသိနာ။
ဝဏ္ဏယန္တော ယထာဘူတံ၊ အတ္ထံ သီလာဒိဘေဒနံ။

သုဒုလ္လဘံ လဘိတွာန၊ ပဗ္ဗဇ္ဇံ ဇိနသာသနေ။
သီလာဒိသင်္ဂဟံ ခေမံ၊ ဥဇုံ မဂ္ဂံ ဝိသုဒ္ဓိယာ။

ယထာဘူတံ အဇာနန္တာ၊ သုဒ္ဓိကာမာပိ ယေ ဣဓ။
ဝိသုဒ္ဓိံ နာဓိဂစ္ဆန္တိ၊ ဝါယမန္တာပိ ယောဂိနော။

တေသံ ပါမောဇ္ဇကရဏံ၊ သုဝိသုဒ္ဓိဝိနိစ္ဆယံ။
မဟာဝိဟာရဝါသိနံ၊ ဒေသနာနယနိဿိတံ။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂံ ဘာသိဿံ၊ တံ မေ သက္ကစ္စ ဘာသတော။
ဝိသုဒ္ဓိကာမာ သဗ္ဗေပိ၊ နိသာမယထ သာဓဝေါတိ။

၃။ တတ္ထ ဝိသုဒ္ဓိတိ သဗ္ဗမလဝိရဟိတံ အစ္စန္တပရိသုဒ္ဓိံ နိဗ္ဗာနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။
တဿာ ဝိသုဒ္ဓိယာ မဂ္ဂေါတိ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ။ မဂ္ဂေါတိ အဓိဂမူပါယော ဝုစ္စတိ။
တံ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂံ ဘာသိဿာမီတိ အတ္ထော။

သော ပနာယံ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ ကတ္တမိ ဝိပဿနာမတ္တဝသေနော ဒေသိတော။
ယထာဟ—

“သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ အနိစ္စာတိ၊ ယဒါ ပညာယ ပဿတိ။
အထ နိဗ္ဗိန္ဒတိ ဒုက္ခေ၊ သေ မဂ္ဂေါ ဝိသုဒ္ဓိယာ”တိ ၁။

ကတ္တမိ ဈာနပညာဝသေန။ ယထာဟ—

“ယမိ ဈာနဉ္စ ပညာ စ၊ သ ဝေ နိဗ္ဗာနသန္တိကေ”တိ ၂။

ကတ္တမိ ကမ္မာဒိဝသေန။ ယထာဟ—

“ကမ္ပံ ဝိဇ္ဇာ စ ဓမ္မော စ၊ သီလံ ဇီဝိတမုတ္တမံ။
ဧတေန မစ္စာ သုဇ္ဈန္တိ၊ န ဂေါတ္တေန ဓနေန ဝါ”တိ။

ကတ္ထမိ သီလာဒိဝသေန။ ယထာဟ—

“သဗ္ဗဒါ သီလသမ္ပန္နော၊ ပညဝါ သုသမာဟိတော။
အာရဒ္ဓဝီရိယော ပဟိတတ္ထော၊ ဩဃံ တရတိ ဒုတ္တရ”န္တိ ၂။

ကတ္ထမိ သတိပဋ္ဌာနာဒိဝသေန။ ယထာဟ—

“ဧကံယနော အယံ ဘိက္ခဝေ မဂ္ဂေါ သတ္တာနံ ဝိသုဒ္ဓိယာ။ပ။ နိဗ္ဗာနသံ
သတ္တိကိရိယာယ၊ ယဒိဒံ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ”တိ ၃။

သမ္ပပ္ပဓာနာဒိသုဝိ သေဝေ နယော။ ဣမသ္မိံ ပန ပဉ္စာဗျာကရဏေ ၄
သီလာဒိဝသေန ဒေသိတော။

၄။ တကြာယံ သင်္ခေပဝဏ္ဏနာ—သီလေ ပတိဋ္ဌာယာတိ သီလေ ဌတော၊
သီလံ ပရိပူရယမာနောယေဝ စေတ္ထ သီလေ ဌိတောတိ ၁။ ဝုစ္စတိ။ တသ္မာ သီလံ
ပရိပူရဏေန သီလေ ပတိဋ္ဌဟိတောတိ အယမေတ္ထ အတ္ထော။ န ဧရာတိ
သတ္တော။ သပညောတိ ကမ္မဇီ တိဟေတုကပဋိသန္ဓိပညာယ ပညဝါ။ ၂။ ဝိတ္တံ ပညဉ္စ
ဘာဝယန္တိ သမာဓိဉ္စေဝ ဝိပဿနဉ္စ ဘာဝယမာနော၊ စိတ္တသီသေန ဟေတ္ထ
သမာဓိ နိဋ္ဌိဋ္ဌော။ ပညာနာမေန စ ဝိပဿနာတိ။ အာတာပီတိ ဝီရိယဝါ။
ဝီရိယဉ္စိ ကိလေသာနံ အာတာပနပရိတာပနဋ္ဌေန အာတာပေါတိ ဝုစ္စတိ။
တဒဿ အတ္ထိတိ အာတာပီ။ နိပကောတိ နေပက္ကံ ဝုစ္စတိ ပညာ၊ တာယ
သမန္တာဂတောတိ အတ္ထော။ ဣမိနာ ပဒေန ပါရိဟာရိကပညံ ၃။ ဒေသေတိ။
ဣမသ္မိံ ပဉ္စာဗျာကရဏေ တိက္ခတ္တံ ပညာ အာဂတော။ တတ္ထ ပဌမာ ဇာတိ-
ပညာ၊ ဒုတိယာ ဝိပဿနာပညာ၊ တတိယာ သဗ္ဗကိစ္စပရိဏာယိကာ
ပါရိဟာရိကပညာ။ သံသာရေ ဘယံ ဣက္ခတိတိ ဘိက္ခု။ သော ဣမံ ဝိဇ္ဇေယေ
ဇေန္တိ သော ဣမိနာ စ သီလေန ဣမိနာ စ စိတ္တသီသေန နိဋ္ဌိဋ္ဌသမာဓိနာ
ဣမာယ စ တိဝိဇာယ ပညာယ ဣမိနာ စ အာတာပေနာတိ ဆဟိ ဓမ္မေဟိ
သမန္တာဂတော ဘိက္ခု။ သေယျထာပိ နာမ ပုရိသော ပထဝီယံ ပတိဋ္ဌာယ
သုနိသိတံ သတ္တံ ဥက္ခိပိတွာ မဟန္တံ ဝေဠုရမ္ပံ ဝိဇ္ဇေယျ၊ ဧဝမေဝ သီလပထဝီယံ

၁-မ ၃-၃၀၆-ပိဋေ၊ သံ ၁-၃၁-ပိဋေ။

၃-ဒီ ၂-၂၃၁-ပိဋေ။

၅-ပတိဋ္ဌိတောတိ (သီ)

၆-ကမ္မဇာယ (သီ)

၂-သံ ၁-၅၁-ပိဋေ။

၄-ပဉ္စာဗျာကရဏေ (သီ)

၇-ပါရိဟာရိယပညံ (သီ၊ ဣ)

ပတိဋ္ဌာယ သမာဓိသီလာယံ သုနိသိတံ ဝိပဿနာပညာသတ္တံ ဝီရိယဗလ-
ပဂ္ဂဟိတေန ပါရိဟာရိကပညာဟတ္ထေန ဥက္ခိပိတွာ သဗ္ဗမ္ပိ တံ အတ္တနော
သန္တာနေ ပတိတံ တဏှာဇဉ် ဝိဇ္ဇေယျ သဗ္ဗိန္ဒြေယျ သမ္ပဒါလေယျ။ မဂ္ဂက္ခဏေ
ပနေသ တံ ဇဉ် ဝိဇ္ဇေတိ နာမ။ ဖလက္ခဏေ ဝိဇ္ဇိတဇ္ဇော သဒေဝကဿ
လောကဿ အဂ္ဂဒက္ခိဏေယျော ဟောတိ။ တေနာဟ ဘဂဝါ—

“သီလေ ပတိဋ္ဌာယ နရော သပညော၊ စိတ္တံ ပညန္တ ဘာဝယံ။
အာတာပီ နိပကော ဘိက္ခု၊ သော ဣမံ ဝိဇ္ဇေယေ ဇဉ်”န္တိ။

၅။ တတြာယံ ယာယ ပညာယံ သပညောတိ ဝုတ္တော၊ တတြာဿ ကရဏီယံ
နတ္ထိ။ ပုရိမကမ္မာနဘာဝေနော ဟိဿ သာ သိဒ္ဓါ။ အာတာပီ နိပကောတိ
တ္ထေ ဝုတ္တဝီရိယဝသေန ပန တေန သာတစ္ဆကာရိနာ ပညာဝသေန စ သမ္ပဇာန-
ကာရိနာ ဟုတွာ သီလေ ပတိဋ္ဌာယ စိတ္တပညာဝသေန ဝုတ္တာ သမထဝိပဿနာ
ဘာဝေတဗ္ဗာတိ ဣမမတြ ဘဂဝါ သီလသမာဓိပညာမုခေန ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂံ
ဒဿေတိ။

တ္ထောဝတာ ဟိ တိဿော သိက္ခာ၊ တိဝိဓကလျာဏံ သာသနံ၊ တေဝိဇ္ဇ-
တာဒိနံ ဥပနိဿယော၊ အန္တဒ္ဓယဝဇ္ဇနမဇ္ဈိမပဋိပတ္တိသေဝနာနိ၊ အပါယာဒိ-
သမတိက္ကမနုပါယော၊ တိဟာကာရေဟိ ကိလေသပ္ပဟာနံ၊ ဝိတိက္ကမာဒိနံ
ပဋိပက္ခော၊ သံကိလေသတ္တယဝိသောဓနံ၊ သောတာပန္နာဒိဘာဝဿ စ ကာရဏံ
ပကာသိတံ ဟောတိ။

ကထံ။ ဧတ္ထ ဟိ သီလေန အဓိသီလသိက္ခာ ပကာသိတာ ဟောတိ၊
သမာဓိနာ အဓိစိတ္တသိက္ခာ၊ ပညာယ အဓိပညာသိက္ခာ။

သီလေန စ သာသနဿ အာဒိကလျာဏတာ ပကာသိတာ ဟောတိ။
“ကော စာဒိ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ၊ သီလန္တ သုဝိသုဒ္ဓ”န္တိ^၁ ဟိ ဝစနတော၊
“သဗ္ဗပါပဿ အကရဏ”န္တိ^၂ အာဒိဝစနတော စ သီလံ သာသနဿ အာဒိ၊
တဉ္စ ကလျာဏံ၊ အဝိပုဋ္ဌိသာရာဒိဂုဏာဝဟတ္တာ။ သမာဓိနာ မဇ္ဈေကလျာဏတာ
ပကာသိတာ ဟောတိ။ “ကုသလဿ ဥပသမ္ပဒါ”တိ^၂ အာဒိဝစနတော ဟိ
သမာဓိ သာသနဿ မဇ္ဈေ၊ သော စ ကလျာဏော၊ ဣဒ္ဓိဝိဓာဒိဂုဏာဝဟတ္တာ။
ပညာယ သာသနဿ ပရိယောသာနကလျာဏတာ ပကာသိတာ ဟောတိ။
“သစိတ္တပရိယောဒါပနံ၊ ဧတံ ဗုဒ္ဓါန သာသန”န္တိ^၂ ဟိ ဝစနတော၊

ပညတ္တရတော စ ပညာ သာသနဿ ပရိယောသာနံ၊ သာ စ ကလျာဏံ၊
ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌေသု တာဒိဘာဝါဝဟနတော။

“သေလော ယထာ ဧကသနော၊ ဝါတေန န သမီရတိ။
ဧဝံ နိန္ဒာပသံသာသု၊ န သမိဉ္ဇန္တိ ပဏှိတာ”တိ—

ဟိ ဝုတ္တံ။

တထာ သီလေန တေဝိဇ္ဇတာယ ဥပနိဿယော ပကာသိတော ဟောတိ။
သီလသမ္ပတ္တိ၌ နိဿာယ တိဿော ဝိဇ္ဇာ ပါပုဏာတိ၊ န တတော ပရံ။
သမာဓိနာ ဆဋ္ဌဘိညတာယ ဥပနိဿယော ပကာသိတော ဟောတိ။
သမာဓိသမ္ပတ္တိ၌ နိဿာယ ဆ အဘိညာ ပါပုဏာတိ၊ န တတော ပရံ။
ပညာယ ပဋိသန္တိဒါပဘေဒဿ ဥပနိဿယော ပကာသိတော ဟောတိ။
ပညာသမ္ပတ္တိ၌ နိဿာယ စတဿော ပဋိသန္တိဒါ ပါပုဏာတိ၊ န အညေန
ကာရဏေန။

သီလေန စ ကာမသုခလိကာနုယောဂသင်္ခါတဿ အန္တဿ ဝဇ္ဇနံ ပကာသိတံ
ဟောတိ၊ သမာဓိနာ အတ္တကိလမထာနုယောဂသင်္ခါတဿ။ ပညာယ မဇ္ဈိမာယ
ပဋိပတ္တိယာ သေဝနံ ပကာသိတံ ဟောတိ။

တထာ သီလေန အပါယသမတိက္ကမနုပါယော ပကာသိတော ဟောတိ၊
သမာဓိနာ ကာမဓာတုသမတိက္ကမနုပါယော၊ ပညာယ သဗ္ဗဘဝသမတိက္ကမ-
နုပါယော။

သီလေန စ တဒင်္ဂပ္ပဟာနဝသေန ကိလေသပ္ပဟာနံ ပကာသိတံ ဟောတိ၊
သမာဓိနာ ဝိက္ခမ္ဘနပ္ပဟာနဝသေန၊ ပညာယ သမုစ္ဆေဒပ္ပဟာနဝသေန။

တထာ သီလေန ကိလေသာနံ ဝီတိက္ကမပဋိပက္ခော ပကာသိတော ဟောတိ၊
သမာဓိနာ ပရိယုဋ္ဌာနပဋိပက္ခော၊ ပညာယ အနုသယပဋိပက္ခော။

သီလေန စ ဒုစ္စရိတသံကိလေသဝိသောဓနံ ပကာသိတံ ဟောတိ၊ သမာဓိနာ
တဏှာသံကိလေသဝိသောဓနံ၊ ပညာယ ဒိဋ္ဌိသံကိလေသဝိသောဓနံ။

တထာ သီလေန သောတာပန္နသကဒါဂါမိဘာဝဿ ကာရဏံ ပကာသိတံ
ဟောတိ၊ သမာဓိနာ အနာဂါမိဘာဝဿ၊ ပညာယ အရဟတ္တဿ။ သောတာ-
ပန္နော ဟိ “သီလေသု ပရိပူရကာရီ”တိ၊^၂ ဝုတ္တော၊ တထာ သကဒါဂါမီ။

အနာဂါမီ ပန “သမာဓိသ္မိံ ပရိပူရကာရီ”တိ။ အရဟတာ ပန “ပညာယ ပရိပူရကာရီ”တိ။

ဧဝံ ဧတ္တာဝတာ တိဿော သိက္ခာ၊ တိရိစ္ဆေယျာဏံ သာသနံ၊ တေဝိဇ္ဇတာဒီနံ ဥပနိဿယော၊ အန္တဒ္ဓယဝဇ္ဇနမဇ္ဈိမပဋိပတ္တိသေဝနာနိ၊ အပါယာဒိသမတိက္ကမနုပါယော၊ တိဟာကာရေဟိ ကိလေသပ္ပဟာနံ၊ ဝိတိက္ကမာဒီနံ ပဋိပက္ခော၊ သံကိလေသတ္တယဝိသောဓနံ၊ သောတာပန္နာဒိဘာဝဿ စ ကာရဏန္တိ ဣမေနဝ၊ အညေ စ ဧဝရူပါ ဂုဏတ္တိကာ ပကာသိတာ ဟောန္တိတိ။

၁-သီလနိဇ္ဈေသ

'သီလသရူပါဒိကထာ

၆။ ဧဝံ အနေကဂုဏသင်္ဂါဟကေန သီလသမာဓိပညာမုခေန ဒေသိတောပိ ပနေသ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ အတိသင်္ခေပဒေသိတောယေဝ ဟောတိ။ တဿ နာလံ သဗ္ဗေသံ ဥပကာရာယာတိ ဝိတ္ထာရမဿ ဒဿေတုံ သီလံ တာဝ အာရဗ္ဗ ဣဒံ ပညာကမ္ပံ^၁ ဟောတိ။

ကို သီလံ၊ ကေနဌေန သီလံ၊ ကာနဿ လက္ခဏရသပစ္စုပဋ္ဌာနပဒဋ္ဌာနာနိ၊ ကိမာနိသံသံ သီလံ၊ ကတိဝိဓံ စေတံ သီလံ၊ ကော စဿ သံကိလေသော၊ ကိံ ဝေါဒါနန္တိ။

တတြိဒံ ဝိဿဇ္ဇနံ။ ကိံ သီလန္တိ ပါဏာတိပါတာဒီဟိ ဝါ ဝိရမန္တဿ ဝတ္ထုပဋိပတ္တိံ ဝါ ပူရေန္တဿ စေတနာဒယော ဓမ္မော။ ဝုတ္တဉ္ဇေတံ ပဋိသန္တိဒါယံ “ကို သီလန္တိ စေတနာ သီလံ၊ စေတသိကံ သီလံ၊ သံဝရော သီလံ၊ အဝိတိက္ကမော သီလ”န္တိ^၂။ တတ္ထ စေတနာ သီလံ နာမ ပါဏာတိပါတာဒီဟိ ဝါ ဝိရမန္တဿ ဝတ္ထုပဋိပတ္တိံ ဝါ ပူရေန္တဿ စေတနာ။ စေတသိကံ သီလံ နာမ ပါဏာတိ-ပါတာဒီဟိ ဝိရမန္တဿ ဝိရတိ။ အဝိစ စေတနာ သီလံ နာမ ပါဏာတိပါတာဒီဟိ ပဇဟန္တဿ သတ္တ ကမ္မပထစေတနာ။ စေတသိကံ သီလံ နာမ “အဘိဇ္ဈံ ပဟာယ ဝိဂတဘိဇ္ဈေန စေတသာ ဝိဟရတိ”တိ^၃ အာဒိနာ နယေန ဝုတ္တာ အနဘိဇ္ဈာဗျာပါဒသမ္မာဒိဋ္ဌိဓမ္မော။ သံဝရော သီလန္တိ ဧတ္ထ ပဉ္စဝိဂ္ဂေန သံဝရော ဝေဒိတဗ္ဗော ပါတိမောက္ခသံဝရော၊ သတိသံဝရော၊ ဉာဏသံဝရော၊ ခန္တိသံဝရော၊ ဝီရိယသံဝရောတိ။ တတ္ထ ဣဒိနာ ပါတိမောက္ခသံဝရေန ဥပေတော ဟောတိ သမုပေတောတိ^၄ အယံ ပါတိမောက္ခသံဝရော။ ရက္ခတိ စက္ခုန္တိယံ၊ စက္ခုန္တိယေ သံဝရံ အာပဇ္ဇတိတိ^၅ အယံ သတိသံဝရော။

ယာနိ သောတာနိ လောကသ္မိံ၊ (အဇိတာတိ ဘဂဝါ။)

သတိ တေသံ နိဝါရဏံ။

သောတာနံ သံဝရံ မြူမိ၊ ပညာယေတေ ဝိမိယျရေ^၆တိ။

၁-ပဋကမ္ပံ (သီ)

၂-ဒု ၉-၄၃-ပိဋေ။

၃-ဒီ ၁-၆၇-ပိဋေ။

၄-အဘိ ၂-၂၅၅-ပိဋေ။

၅-ဒီ ၁-၆၆-ပိဋေ။

၆-ဝိထိယျရေ (သျှာ)၊ ဝိထိယရေ (သီ)၊ ဝိစိယရေ (ဣ၊ ဒု ၈-၃၀-ပိဋေ။)

၇-ဒု ၁-၄၃၄-ပိဋေ။

အယံ ဉာဏသံဝရော။ ပစ္စယပဋိသေဝနမ္ပိ ဧတ္ထေဝ သမောဓာနံ ဂစ္ဆတိ။
 ယော ပနာယံ ခမော ဟောတိ သီတဿ ဥဏ္ဏဿာတိအာဒိနာ^၁ နယေန
 အာဂတော၊ အယံ ခန္တိသံဝရော နာမ။ ယော စာယံ ဥပ္ပန္တံ ကာမဝိတက္ကံ
 နာမိဝါသေတိတိအာဒိနာ^၂ နယေန အာဂတော၊ အယံ ဝီရိယသံဝရော နာမ။
 အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိပိ ဧတ္ထေဝ သမောဓာနံ ဂစ္ဆတိ။ ဣတိ အယံ ပဉ္စဝိဓောပိ
 သံဝရော၊ ယာ စ ပါပဘီရုကာနံ ကုလပုတ္တာနံ သမ္ပတ္တဝတ္ထုတော ဝိရတိ၊
 သဗ္ဗမ္ပေတံ သံဝရသီလန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အဝီတိက္ကမော သီလန္တိ သမာဒိန္နသီလဿ
 ကာယိကဝါစသိကော အနတိက္ကမော^၃။ ဣဒံ တာဝ ကိံ သီလန္တိ ပဉ္စဿ
 ဝိဿဇ္ဇနံ။

၇။ အဝသေသေသု ကေနဋ္ဌေန သီလန္တိ သီလနဋ္ဌေန သီလံ။ ကိမိဒံ သီလနံ
 နာမ။ သမောဓာနံ ဝါ၊ ကာယကမ္မာဒိနံ သုသီလျဝသေန အဝိပ္ပကိဏ္ဏတာတိ
 အတ္ထော။ ဥပဓာရဏံ ဝါ၊ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ပတိဋ္ဌာနဝသေန အာဓာရ-
 ဘာဝေါတိ အတ္ထော။ ဧတဒေဝ ဟေတ္တ အတ္ထဒ္ဓယံ သဒ္ဓလက္ခဏာရိပ္ပ အနုဇာနန္တိ။
 အညေ ပန သိရဋ္ဌော^၄ သီလတ္ထော၊ သီတလဋ္ဌော^၅ သီလတ္ထောတိ ဧဝမာဒိနာပိ
 နယေနေတ္ထ အတ္ထံ ဝဏ္ဏယန္တိ။

၈။ ဣဒါနိ ကာနဿ လက္ခဏရသပစ္စုပ္ပန်နပဒဋ္ဌာနာနီတိ ဧတ္ထ—

သီလနံ လက္ခဏံ တဿ၊ ဘိန္နဿာပိ အနေကဓာ။
 သနိဒဿနတ္ထံ ရူပဿ၊ ယထာ ဘိန္နဿနေကဓာ။

ယထာ ဟိ နီလဝိတောဒိဘေဒေန အနေကဓာ ဘိန္နဿာပိ ရူပါယတနဿ
 သနိဒဿနတ္ထံ လက္ခဏံ၊ နီလာဒိဘေဒေန ဘိန္နဿာပိ သနိဒဿနဘာဝါန-
 တိက္ကမနတော။ တထာ သီလဿ စေတနာဒိဘေဒေန အနေကဓာ ဘိန္နဿာပိ
 ယဒေတံ ကာယကမ္မာဒိနံ သမောဓာနဝသေန ကုသလာနဉ္စ ဓမ္မာနံ ပတိဋ္ဌာန-
 ဝသေန ဝုတ္တံ သီလနံ၊ တဒေဝ လက္ခဏံ၊ စေတနာဒိဘေဒေန ဘိန္နဿာပိ
 သမောဓာနပတိဋ္ဌာနဘာဝါနတိက္ကမနတော။ ဧဝံ လက္ခဏဿ ပနဿ—

ဒုဿီလျဝိဒ္ဓိသနတာ၊ အနဝဇ္ဇရုဏော တထာ။
 ကိစ္စသမ္ပတ္တိအတ္ထေန၊ ရသော နာမ ပဝုစ္ဆတိ။

၁-မ ၁-၁၃၊ အံ ၂-၃၄၁-ပိဋ္ဌေသု။
 ၃-အဝီတိက္ကမော (သီ)

၂-မ ၁-၁၄၊ အံ ၂-၃၄၂-ပိဋ္ဌေသု။
 ၄-သိရတ္ထော (သီ)

၅-သီတလတ္ထော (သီ)

တသ္မာ ဣဒံ သီလံ နာမ ကိစ္စဋ္ဌေန^၁ ရသေန ဒုဿီလျုရိဒ္ဓိသနရသံ၊ သမ္ပတ္တိ-
အတ္ထေန ရသေန အနဝဇ္ဇရသန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ လက္ခဏာဒီသု ဟိ ကိစ္စမေဝ သမ္ပတ္တိ
ဝါ ရသောတိ ဝုစ္ဆတိ။

သောစေယုပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ တယိဒံ တဿ ဝိညဟိ။

ဩတ္တပ္ပဉ္စ ဟိရိ စေဝ၊ ပဒဋ္ဌာနန္တိ ဝဏ္ဏိတံ။

တယိဒံ^၂ သီလံ ကာယသောစေယျံ ဝစီသောစေယျံ မနောသောစေယျန္တိ^၃
ဧဝံ ဝုတ္တသောစေယုပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ သောစေယုဘာဝေန^၄ ပစ္စုပဋ္ဌာတိ ဂဟဏ-
ဘာဝံ ဂစ္ဆတိ။ ဟိရောတ္တပ္ပဉ္စ ပနဿ ဝိညဟိ ပဒဋ္ဌာနန္တိ ဝဏ္ဏိတံ၊ အာသန္ဓ-
ကာရဏန္တိ အတ္ထော။ ဟိရောတ္တပ္ပေ ဟိ သတိ သီလံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စေဝ တိဋ္ဌတိ စ။
အသတိ နေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ န တိဋ္ဌတိတိ။ ဧဝံ သီလဿ လက္ခဏရသပစ္စုပဋ္ဌာန-
ပဒဋ္ဌာနာနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။

သီလာနိသံသကထာ

၉။ ကိမာနိသံသံ သီလန္တိ အဝိပ္ပဋိသာရာဒိအနေကဂုဏပဋိလာဘာနိသံသံ။
ဝုတ္တဋ္ဌေတံ “အဝိပ္ပဋိသာရတ္တာနိ ခေါ အာနန္တ ကုသလာနိ သီလာနိ အဝိပ္ပဋိ-
သာရာနိသံသာနိ”တိ^၁။

အပရမ္ဘိ ဝုတ္တံ “ပဉ္စမေ ဂဟပတယော အာနိသံသာ သီလဝတော သီလ-
သမ္ပဒါယ။ ကတမေ ပဉ္စ။ ဣမ ဂဟပတယော သီလဝါသီလသမ္ပန္နော အပ္ပမာဒါ-
မိကရဏံ မဟန္တံ ဘောဂက္ခန္တံ အဓိဂစ္ဆတိ၊ အယံ ပဋ္ဌမော အာနိသံသော
သီလဝတော သီလသမ္ပဒါယ။ ပုန စပရံ ဂဟပတယော သီလဝတော သီလ-
သမ္ပန္နဿ ကလျာဏော ကိတ္တိသဒ္ဓေါ အဗ္ဘုဂ္ဂစ္ဆတိ၊ အယံ ဒုတိယော အာနိ-
သံသော သီလဝတော သီလသမ္ပဒါယ။ ပုန စပရံ ဂဟပတယော သီလဝါ
သီလသမ္ပန္နော ယညဒေဝ ပရိသံ ဥပသင်္ကမတိ ယဒိ ခတ္တိယပရိသံ ယဒိ
ဗြာဟ္မဏပရိသံ ယဒိ ဂဟပတိပရိသံ ယဒိ သမဏပရိသံ၊ ဝိသာရဒေါ ဥပ-
သင်္ကမတိ အမင်္ကဘူတော၊ အယံ တတိယော အာနိသံသော သီလဝတော
သီလသမ္ပဒါယ။ ပုန စပရံ ဂဟပတယော သီလဝါသီလသမ္ပန္နော အသမ္မုဇ္ဇော
ကာလံ ကရေတိ၊ အယံ စတုတ္ထော အာနိသံသော သီလဝတော သီလသမ္ပဒါယ။
ပုန စပရံ ဂဟပတယော သီလဝါသီလသမ္ပန္နော ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ

၁-ကိစ္စတ္ထေန (သီ)
၄-သုစိဘာဝေန (သီ၊ ဣ)

၂-တံ ဟိဒံ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)

၃-အံ ၁-၂၇၅-ပိဋ္ဌေ။
၅-အံ ၃-၅၁၅-ပိဋ္ဌေ။

မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ၊ အယံ ပဉ္စမော အာနိသံသော သီလဝတော သီလသမ္ပဒါယာ”တိ။

အပရေပိ “အာကဇံယျ စေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သဗြဟ္မစာရိနံ ပိယော စ အဿံ မနာပေါစ ဂရု စ၊ ဘာဝနိယော စာတိ၊ သီလေသွေဝဿ ပရိပူရကာရီ”တိ၊
အာဒိနာ နယေန ပိယမနာပတာဒယော အာသဝက္ခယပရိယောသာနာ
အနေကာ သီလာနိသံသာ ဝုတ္တာ။ ဧဝံ အဝိပ္ပဋိသာရာဒိအနေကဂုဏာနိသံသံ
သီလံ။ အပိစ—

သာသနေ ကုလပုတ္တာနံ၊ ပတိဋ္ဌာ နတ္ထိ ယံ ဝိနာ။
အာနိသံသပရိစ္ဆေဒံ၊ တဿ သီလဿ ကော ဝဒေ။

န ဂင်္ဂါ ယမုနာ စာပိ၊ သရဘူ ဝါ သရသုတိ။
နိန္ဒဂါ ဝါ’စိရဝတိ၊ မဟိ ဝါပိ မဟာနဒီ။

သက္ကုဏန္တိ ဝိသောဓေတုံ၊ တံ မလံ ဣမ ပါဏိနံ။
ဝိသောဓယတိ သတ္တာနံ၊ ယံ ဝေ သီလဇလံ မလံ။

န တံ သဇလဒါ ဝါတာ၊ န စာပိ ဟရိစန္ဒနံ။
နေဝ ဟာရာ န မဏယော၊ န စန္ဒကိရဏကုံရာ။

သမယန္တိမ သတ္တာနံ၊ ပရိဋ္ဌာဟံ သုရက္ခိတံ။
ယံ သမေတိ ဣဒံ အရိယံ၊ သီလံ အစူန္တသီတလံ။

သီလဂန္ဓသမော ဂန္ဓော၊ ကုတော နာမ ဘဝိဿတိ။
ယော သမံ အနုဝါတေ စ၊ ပဋိဝါတေ စ ဝါယတိ။

သဂ္ဂါရောဟဏသောပါနံ၊ အညံ သီလသမံ ကုတော။
ဒွါရံ ဝါ ပန နိဗ္ဗာန၊ နဂရဿ ပဝေသနေ။

သောဘန္တေဝံ န ရာဇာနော၊ မုတ္တာမဏိဝိဘူသိတာ။
ယထာ သောဘန္တိ ယတိနော၊ သီလဘူသနဘူသိတာ။

အတ္တာနုဝါဒါဒိဘယံ၊ ဝိဒ္ဓိသယတိ သဗ္ဗသော။
ဇနေတိ ကိတ္တိဟာသဉ္စ၊ သီလံ သီလဝတံ သဒါ။

ဂုဏာနံ မူလဘူတဿ၊ ဒေါသာနံ ဗလဃာတိနော။
ဣတိ သီလဿ ဝိညေယျံ၊ အာနိသံသကထာမုခန္တိ။

သီလပ္ပဘောဒကထာ

၁၀။ ဣဒါနိ ယံ ဂုတ္တံ ကတိဝိဓံ စေတံ သီလန္တိ၊ တတြိဒံ ဝိဿန္တနံ။ သဗ္ဗ-
မေဝ တာဝ ဣဒံ သီလံ အတ္တနော သီလနလက္ခဏေန ကေဝိဓံ။

စာရိတ္တဝါရိတ္တဝသေန ဒုဝိဓံ။ တထာ အာဘိသမာစာရိက၊ အာဒိဗြဟ္မစရိယ-
ကဝသေန၊ ဝိရတိ၊ အဝိရတိဝသေန၊ နိဿိတာ၊ နိဿိတဝသေန၊ ကာလပရိယန္တ၊
အာပါဏကောဠိကဝသေန၊ သပရိယန္တာ၊ ပရိယန္တဝသေန၊ လောကီယ၊
လောကုတ္တရဝသေန စ။

တိဝိဓံ ဟိန၊ မဇ္ဈိမ၊ ပဏီတဝသေန။ တထာ အတ္တာဓိပတေယျ၊ လောကာ-
ဓိပတေယျ၊ ဓမ္မာဓိပတေယျဝသေန၊ ပရာမဋ္ဌာ၊ ပရာမဋ္ဌ၊ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိဝသေန၊
ဝိသုဒ္ဓါ၊ ဝိသုဒ္ဓ၊ ဝေမတိကဝသေန၊ သေက္ခာ၊ သေက္ခ၊ နေဝသေက္ခနာသေက္ခ-
ဝသေန စ။

ဓတုဗ္ဗိဓံ ဟာနဘာဂိယ၊ ဌိတိဘာဂိယ၊ ဝိသေသဘာဂိယ၊ နိဗ္ဗေဘာဂိယ-
ဝသေန။ တထာ ဘိက္ခု၊ ဘိက္ခုနီ၊ အနုပသမ္ပန္န၊ ဂဟဋ္ဌသီလဝသေန၊ ပကတိ၊ အာစာရ၊
ဓမ္မတာ၊ ပုဗ္ဗဟေတုကသီလဝသေန၊ ပါတိမောက္ခသံဝရ၊ ဣန္ဒြိယသံဝရ၊ အာဇီဝ-
ပါရိသုဒ္ဓိ၊ ပစ္စယသန္တိသီတသီလဝသေန စ။

ပဉ္စဝိဓံ ပရိယန္တပါရိသုဒ္ဓိသီလာဒိဝသေန။ ဂုတ္တမ္ဘိ စေတံ ပဋိသန္တိဒါယံ
“ပဉ္စ သီလာနိ ပရိယန္တပါရိသုဒ္ဓိသီလံ၊ အပရိယန္တပါရိသုဒ္ဓိသီလံ၊ ပရိပုဏ္ဏပါရိ-
သုဒ္ဓိသီလံ၊ အပရာမဋ္ဌပါရိသုဒ္ဓိသီလံ၊ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိပါရိသုဒ္ဓိသီလံ”န္တိ။ တထာ
ပဟာနဝေရမဏီစေတနာသံဝရာဝိတိက္ကမဝသေန။

၁၁။ တတ္ထ ဧကဝိဓကောဋ္ဌာသေ အတ္ထော ဂုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။
ဒုဝိဓကောဋ္ဌာသေ ယံ ဘဂဝတာ “ဣဒံ ကတ္တဗ္ဗ”န္တိ ပညတ္တသိက္ခာပဒပူရဏံ၊ တံ
စာရိတ္တံ။ ယံ “ဣဒံ န ကတ္တဗ္ဗ”န္တိ ပဋိက္ခိတ္တဿ အကရဏံ၊ တံ ဝါရိတ္တံ။ တတြာယံ
ဝစနတ္ထော။ စရန္တိ တသ္မိံ သီလေသု ပရိပူရကာရိတာယ ပဝတ္တန္တိတိ စာရိတ္တံ။
ဝါရိတံ တာယန္တိ ရက္ခန္တိ တေနာတိ ဝါရိတ္တံ။ တတ္ထ သဒ္ဓါဝီရိယသာဓနံ
စာရိတ္တံ၊ သဒ္ဓါသာဓနံ ဝါရိတ္တံ။ ဧဝံ စာရိတ္တဝါရိတ္တဝသေန ဒုဝိဓံ။

ဒုတိယဒုကေ အဘိသမာစာရောဟိ ဥတ္တမသမာစာရော။ အဘိသမာစာရော
 ဧဝံ အဘိသမာစာရိကံ။ အဘိသမာစာရံ ဝါ အာရဗ္ဗ ပညတ္တံ အဘိသမာ-
 စာရိကံ။ အာဇီဝဋ္ဌမကတော အဝသေသသီလသေတံ အဓိဝစနံ။ မဂ္ဂဗြဟ္မ-
 စရိယဿ အာဒိဘာဝဘူတန္တိ အာဒိဗြဟ္မစရိယကံ။ အာဇီဝဋ္ဌမကသီလသေတံ
 အဓိဝစနံ။ တဦး မဂ္ဂဿ အာဒိဘာဝဘူတံ။ ပုဗ္ဗဘာဂေယေဝ ပရိသောဓေ-
 တဗ္ဗတော။ တေနာဟ “ပုဗ္ဗေဝ ခေါ ပနဿ ကာယကမ္မံ ဝစီကမ္မံ အာဇီဝေါ
 သုပရိသုဒ္ဓေါ ဟောတိ”တိ^၁။ ယာနိ ဝါ သိက္ခာပဒါနိ ခုဒ္ဒါနုခုဒ္ဒကာနိတိ ဝုတ္တာနိ၊
 ဣဒံ အဘိသမာစာရိကသီလံ။ သေသံ အာဒိဗြဟ္မစရိယကံ။ ဥဘတောဝိဘင်္ဂ-
 ပရိယာပန္နံ ဝါ အာဒိဗြဟ္မစရိယကံ။ ခန္ဓကဝတ္ထပရိယာပန္နံ အဘိသမာစာရိကံ။
 တဿ သမ္ပတ္တိယာ အာဒိဗြဟ္မစရိယကံ သမ္ပဇ္ဇတိ။ တေနောဟ “သော ဝတ
 ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အဘိသမာစာရိကံ ဓမ္မံ အပရိပူရေတွာ အာဒိဗြဟ္မစရိယကံ ဓမ္မံ
 ပရိပူရေဿတိတိ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ”တိ^၂။ ဧဝံ အဘိသမာစာရိကအာဒိ-
 ဗြဟ္မစရိယကဝသေန ဒုဝိဓံ။

တတိယဒုကေ ပါဏာတိပါတာဒီဟိ ဝေရမဏိမတ္တံ ဝိရတိသီလံ။ သေသံ
 စေတနာဒိ အဝိရတိသီလန္တိ ဧဝံ ဝိရတိအဝိရတိဝသေန ဒုဝိဓံ။

စတုတ္ထဒုကေ နိဿယောတိ ဒွေ နိဿယာ တဏှာနိဿယော စ ဒိဋ္ဌိ-
 နိဿယော စ။ တတ္ထ ယံ “ဣမိနာဟံ သီလေန ဒေဝေါ ဝါ ဘဝိဿာမိ
 ဒေဝညတရော ဝါ”တိ^၃ ဧဝံ ဘဝသမ္ပတ္တိံ အာကင်္ခမာနေန ပဝတ္တိတံ။ ဣဒံ
 တဏှာနိဿိတံ။ ယံ “သီလေန သုဒ္ဓိ”တိ ဧဝံ သုဒ္ဓိဒိဋ္ဌိယာ ပဝတ္တိတံ။ ဣဒံ
 ဒိဋ္ဌိနိဿိတံ။ ယံ ပန လောကုတ္တရံ လောကီယဉ္စ တဿေဝ သမ္ဘာရဘူတံ။ ဣဒံ
 အနိဿိတန္တိ ဧဝံ နိဿိတာနိဿိတဝသေန ဒုဝိဓံ။

ပဉ္စမဒုကေ ကာလပရိစ္ဆေဒံ ကတွာ သမာဒိန္တံ သီလံ ကာလပရိယန္တိ။
 ယာဝဇီဝံ သမာဒိယိတွာ တထေဝ ပဝတ္တိတံ အာပါဏကောဋိကန္တိ ဧဝံ
 ကာလပရိယန္တအာပါဏကောဋိကဝသေန ဒုဝိဓံ။

ဆဋ္ဌဒုကေ လာဘယသညတိအင်္ဂဇီဝိတဝသေန ဒိဋ္ဌပရိယန္တံ သပရိယန္တံ
 နာမ။ ဝိပရိတံ အပရိယန္တံ။ ဝုတ္တမ္ဘိ စေတံ ပဋိသမ္ဘိဒါယံ “ကတမံ တံ
 သီလံ သပရိယန္တံ။ အတ္ထိ သီလံ လာဘပရိယန္တံ၊ အတ္ထိ သီလံ ယသပရိယန္တံ။

၁-မ ၃-၃၃၇-ပိဋကေ။

၂-အံ ၂-၁၂-ပိဋကေ။

၃-ဒီ ၃-၁၉၉၊ မ ၁-၁၄၆၊ အံ ၂-၂၁၀၊ ၄၃၉-ပိဋကေ။

အတ္ထိ သီလံ ဉာတိပရိယန္တံ၊ အတ္ထိ သီလံ အင်္ဂပရိယန္တံ၊ အတ္ထိ သီလံ ဇီဝိတ-
ပရိယန္တံ။ ကတမံ တံ သီလံ လာဘပရိယန္တံ။ ဣဓေကစ္စော လာဘဟေတု
လာဘပစ္စယာ လာဘကာရဏာ ယထာသမာဒိန္တံ သိက္ခာပဒံ ဝိတိက္ကမတိ၊ ဣဒံ
တံ သီလံ လာဘပရိယန္တံ” နိ ၁။ ဧတေနော ဥပါယေန ဣတရာနိပိ ဝိတ္ထာရေ-
တဗ္ဗာနိ။ အပရိယန္တဝိဿဇ္ဇနေပိ ဝုတ္တံ “ကတမံ တံ သီလံ န လာဘပရိယန္တံ။
ဣဓေကစ္စော လာဘဟေတု လာဘပစ္စယာ လာဘကာရဏာ ယထာသမာဒိန္တံ
သိက္ခာပဒံ ဝိတိက္ကမာယ စိတ္တဗ္ဗိ န ဥပ္ပါဒေတိ၊ ကိံ သော ဝိတိက္ကမိဿတိ၊ ဣဒံ
တံ သီလံ န လာဘပရိယန္တံ” နိ ၂။ ဧတေနောဥပါယေန ဣတရာနိပိ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗာနိ။
ဧဝံ သပရိယန္တာပရိယန္တဝသေန ဒုဝိဓံ။

သတ္တမဒုကေ သဗ္ဗဗ္ဗိ သာသဝံ သီလံ လောကီယံ။ အနာသဝံ လောကုတ္တရံ။
တတ္ထ လောကီယံ ဘဝဝိသေသာဝဟံ ဟောတိ ဘဝနိဿရဏဿ စ
သမ္ဘာရော။ ယထာဟ “ဝိနယော သံဝရတ္ထာယ၊ သံဝရော အဝိပ္ပဋိသာရတ္ထာယ၊
အဝိပ္ပဋိသာရော ပါမောဇ္ဇတ္ထာယ၊ ပါမောဇ္ဇံ ဝိတတ္ထာယ၊ ဝိတိ ပဿဒ္ဓတ္ထာယ၊
ပဿဒ္ဓိ သုခတ္ထာယ၊ သုခံ သမာဓတ္ထာယ၊ သမာဓိ ယထာဘူတဉာဏဒဿ-
နတ္ထာယ၊ ယထာဘူတဉာဏဒဿနံ နိဗ္ဗိဒတ္ထာယ၊ နိဗ္ဗိဒါ ဝိရာဂတ္ထာယ၊ ဝိရာဂေါ
ဝိမုတ္တတ္ထာယ၊ ဝိမုတ္တိ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနတ္ထာယ၊ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနံ အနုပါဒါ-
ပရိနိဗ္ဗာနတ္ထာယ၊ ဧတဒတ္ထာ ကထာ၊ ဧတဒတ္ထာ မန္တနာ၊ ဧတဒတ္ထာ ဥပနိသာ၊
ဧတဒတ္ထံ သောတာဂဓာနံ၊ ယဒိဒံ အနုပါဒါစိတ္တဿ ဝိမောက္ခော” တိ ၃။
လောကုတ္တရံ ဘဝနိဿရဏာဝဟံ ဟောတိ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏဿ စ ဘူမိတိ
ဧဝံ လောကီယလောကုတ္တရဝသေန ဒုဝိဓံ။

၁၂။ တိကေသု ပဌမတ္ထိကေ ဟီနေန ဆန္နေန စိတ္တေန ဝိရိယေန ဝိမံသာယ
ဝါပဝတ္တိတံ ဟီနံ။ မဇ္ဈိမေဟိ ဆန္ဒာဒိဟိ ပဝတ္တိတံ မဇ္ဈိမံ။ ပဏီတေဟိ ပဏီတံ။
ယသကာမတာယ ဝါ သမာဒိန္တံ ဟီနံ။ ပုညဖလကာမတာယ မဇ္ဈိမံ။ ကတ္တဗ္ဗ-
မေဝိဒန္တိ အရိယဘာဝံ နိဿာယ သမာဒိန္တံ ပဏီတံ။ “အဟမသ္မိ သီလ-
သမ္ပန္နော၊ ဣမေ ပနညေဘိက္ခု၊ ဒုဿီလာ ပါပဓမ္မာ” တိ ဧဝံ အတ္တုက္ကံသနပရ-
ဝမ္ဘနာဒိဟိ ဥပတ္တိလိဋ္ဌံ ဝါ ဟီနံ။ အနုပတ္တိလိဋ္ဌံ လောကီယံ သီလံ မဇ္ဈိမံ။
လောကုတ္တရံ ပဏီတံ။ တဏှာဝသေန ဝါ ဘဝဘောဂတ္ထာယ ပဝတ္တိတံ ဟီနံ။
အတ္တနော ဝိမောက္ခတ္ထာယ ပဝတ္တိတံ မဇ္ဈိမံ။ သဗ္ဗသတ္တာနံ ၁ ဝိမောက္ခတ္ထာယ
ပဝတ္တိတံ ပါရမိတာသီလံ ပဏီတန္တိ ဧဝံ ဟီနမဇ္ဈိမပဏီတဝသေန တိဝိဓံ။

၁-၃ ဇ-၄၂-ပဋိသန္တိဒါယံ။

၂-၃ ဇ-၄၂-ဝိဇ္ဇေ၊

၃-ဝိ ၅-၂၀၀-ဝိဇ္ဇေ၊

၄-သီလဝါ ကလျာဏဓမ္မော (မ ၁-၂၆၁)

၅-သဗ္ဗသတ္တ-(သီ၊ သု၊ ဣ)

ဒုတိယတ္တိကေ အတ္တနော အနန္တရပံ ပဇဟိတုကာမေန အတ္တဂရုနာ အတ္တနိ-
ဂါရဝေန ပဝတ္တိတံ အတ္တာဓိပတေယျံ။ လောကာပဝါဒံ ပရိဟရိတုကာမေန
လောကဂရုနာ လောကေ ဂါရဝေန ပဝတ္တိတံ လောကာဓိပတေယျံ။ ဓမ္မ-
မဟတ္တံ ပူဇေတုကာမေန ဓမ္မဂရုနာ ဓမ္မဂါရဝေန ပဝတ္တိတံ ဓမ္မာဓိပတေယျန္တိ
ဧဝံ အတ္တာဓိပတေယျာဒိဝသေန တိရိစ္ဆံ။

တတိယတ္တိကေ ယံ ဒုကေသု နိဿိတန္တိ ဝုတ္တံ၊ တံ တဏှာဒိဋ္ဌိဟိ ပရာမဋ္ဌတ္တာ
ပရာမဋ္ဌံ။ ပုထုဇ္ဇနကလျာဏကဿ မဂ္ဂသမ္ဘာရဘူတံ သေက္ခာနဉ္စ မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တံ
အပရာမဋ္ဌံ။ သေက္ခာသေက္ခာနံ ဖလသမ္ပယုတ္တံ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓန္တိ ဧဝံ ပရာမဋ္ဌာဒိ-
ဝသေန တိရိစ္ဆံ။

စတုတ္ထတ္တိကေ ယံ အာပတ္တိံ အနာပဇ္ဇန္တေန ပူရိတံ၊ အာပဇ္ဇိတွာ ဝါ ပုန^၁
ကတပဋိကမ္ပံ၊ တံ ဝိသုဒ္ဓိံ။ အာပတ္တိံ အာပန္နဿ အကတပဋိကမ္ပံ အဝိသုဒ္ဓိံ၊ ဝတ္ထုမှိ
ဝါ အာပတ္တိယာ ဝါ အဇ္ဈာစာရေ ဝါ ဝေမတိကဿ သီလံ ဝေမတိကသီလံ
နာမ။ တတ္ထ ယောဂိနာ အဝိသုဒ္ဓသီလံ ဝိသောဓေတမ္ပံ၊ ဝေမတိကေ ဝတ္ထုဇ္ဈာ-
စာရံ အကတွာ ဝိမတိ ပဋိဝိနေတဗ္ဗာ “ဣစ္စဿ ဖာသု ဘဝိဿတိ”တိ ဧဝံ
ဝိသုဒ္ဓါဒိဝသေန တိရိစ္ဆံ။

ပဉ္စမတ္တိကေ စတုဟိ အရိယမဂ္ဂေဟိ တိဟိ စ သာမညဖလေဟိ
သမ္ပယုတ္တံ သီလံ သေက္ခံ။ အရဟတ္တဖလသမ္ပယုတ္တံ အသေက္ခံ။ သေသံ
နေဝသေက္ခနာသေက္ခန္တိ ဧဝံ သေက္ခာဒိဝသေန တိရိစ္ဆံ။

ပဋိသန္တိဒါယံ ပန ယသ္မာ လောကေ တေသံ တေသံ သတ္တာနံ ပကတိဝိ
သီလန္တိ ဝုစ္စတိ၊ ယံ သန္ဓာယ “အယံ သုခသီလော၊ အယံ ဒုက္ခသီလော၊ အယံ
ကလဟသီလော၊ အယံ မဏ္ဍနသီလော”တိ ဘဏန္တိ၊ တသ္မာ တေန ပရိယာယေန
“တိဏိ သီလာနိ၊ ကုသလသီလံ အကုသလသီလံ အဗျာကတသီလန္တိ”^၂။ ဧဝံ
ကုသလာဒိဝသေနပိ တိရိစ္ဆန္တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ အကုသလံ ဣမသ္မိံ အတ္ထေ
အဓိပ္ပေတဿ သီလဿ လက္ခဏာဒိသု ဧကေနပိ န သမေတိတိ ဣဓ န ဥပနိတံ၊
တသ္မာ ဝုတ္တနယေနဝဿ တိရိစ္ဆတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၁၃။ စတုက္ကေသု ပဌမစတုက္ကေ—

ယောဓ သေဝတိ ဒုဿီလေ၊ သီလဝန္တေ န သေဝတိ။

ဝတ္ထုဝိတိက္ကမေ ဒေါသံ၊ န ပဿတိ အဝိဒ္ဓသု။

၁-ပန (သီ)

၂-၃၉-၄၃-ပိဋေ၊ ပဋိသန္တိဒါယံ။ ကုသလံ သီလံ အကုသလံ သီလံ အဗျာကတံ သီလန္တိ (ဣ)

မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပဗဟုလော၊ ဣန္ဒြိယာနိ န ရက္ခတိ။
 ဝေရူပဿ ဝေ သီလံ၊ ဇာယတေ ဟာနဘာဂိယံ။
 ယော ပနတ္တမနော ဟောတိ၊ သီလသမ္ပတ္တိယာ ဣဓ။
 ကမ္မဋ္ဌာနာနုယောဂမ္ပိ၊ န ဥပ္ပါဒေတိ မာနသံ။
 တုဋ္ဌဿ သီလမထွေန၊ အသုဋ္ဌန္တဿ ဥတ္တရိ။
 တဿ တံ ဌိတိဘာဂိယံ၊ သီလံ ဘဝတိ ဘိက္ခုနော။
 သမ္ပန္နသီလော ဃဋ္ဌတိ၊ သမာဓတ္ထာယ ယော ပန။
 ဝိသေသဘာဂိယံ သီလံ၊ ဟောတိ ဧတဿ ဘိက္ခုနော။
 အတုဋ္ဌော သီလမထွေန၊ နိဗ္ဗိတံ ယောနုယုဉ္ဇတိ။
 ဟောတိ နိဗ္ဗေဒဘာဂိယံ၊ သီလမေတဿ ဘိက္ခုနောတိ။

ဧဝံ ဟာနဘာဂိယာဒိဝသေန စတုဗ္ဗိဓံ။

ဒုတိယစတုက္ကေ ဘိက္ခု။ အာရမ္ဘ ပညတ္တသိက္ခာပဒါနိ၊ ယာနိ စ နေသံ ဘိက္ခုနိနံ ပညတ္တိတော ရက္ခိတဗ္ဗာနိ၊ ဣဒံ ဘိက္ခုသီလံ။ ဘိက္ခုနိယော အာရမ္ဘ ပညတ္တသိက္ခာပဒါနိ၊ ယာနိ စ တာသံ ဘိက္ခုနံ ပညတ္တိတော ရက္ခိတဗ္ဗာနိ၊ ဣဒံ ဘိက္ခုနိသီလံ။ သာမဏေရသာမဏေရိနံ ဒဿသီလာနိ^၁ အနုပသမ္ပန္နသီလံ။ ဥပါသကဥပါသိကာနံ နိစ္စသီလဝသေန ပဉ္စသိက္ခာပဒါနိ၊ သတိ ဝါ ဥဿာဟေ ဒဿ၊ ဥပေါသထင်္ဂဝသေန အဋ္ဌာတိ ဣဒံ ဂဟဋ္ဌသီလန္တိ ဧဝံ ဘိက္ခုသီလာဒိဝသေန စတုဗ္ဗိဓံ။

တတိယစတုက္ကေ ဥတ္တရကုရုကာနံ မနုဿာနံ အဝီတိက္ကမော ပကတိသီလံ။ ကုလဒေသပါသဏ္ဌာနံ အတ္တနော အတ္တနော မရိယာဒါစာရိတ္တံ အာစာရသီလံ။ “ဓမ္မတာ သော အာနန္တ ယဒါ^၂ ဗောဓိသတ္တော မာတုကုန္တိ^၃ ဩက္ကန္တော ဟောတိ န ဗောဓိသတ္တမာတု ပုရိသေသု မာနသံ ဥပ္ပဇ္ဇိ ကာမဂုဏူပသံဟိတ”^၄န္တိ ဧဝံ ဝုတ္တံ ဗောဓိသတ္တမာတုသီလံ ဓမ္မတာသီလံ။ မဟာကဿပါဒီနံ ပန သုဒ္ဓသတ္တာနံ၊ ဗောဓိသတ္တဿ စ တာသု တာသု ဇာတိသု သီလံ ပုဗ္ဗဟေတုကသီလန္တိ ဧဝံ ပကတိသီလာဒိဝသေန စတုဗ္ဗိဓံ။

စတုတ္ထစတုက္ကေ ယံ ဘဂဝတာ “ဣဓ ဘိက္ခု ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတော ဝိဟရတိ အာစာရဂေါစရသမ္ပန္နော အဏုမတ္တေသု ဝဇ္ဇေသု ဘယဒဿာဝိ

၁-ဿသီလာနိ၊ ဣဒံ (သီ)

၂-ဓမ္မတာ သော ဘိက္ခုဝေ ယဒါ (ဒီ ၂-၁၁-ပိဋေ)၊ ယဒါအာနန္တ (မ ၃-၁၆၂-ပိဋေ)

သမာဒါယ သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသု”တိ^၁ ဧဝံ ဝုတ္တံ သီလံ၊ ဣဒံ ပါတိမောက္ခ-
သံဝရသီလံ နာမ။ ယံ ပန “သော စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသ္မာ န နိမိတ္တဂ္ဂါဟိ
ဟောတိ နာနုဗ္ဗနဂ္ဂါဟိ၊ ယတွာဓိကရဏမေနံ စက္ခုနြိယံ အသံဝုတံ ဝိဟရန္တံ
အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿာ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ အန္ဓာဿဝေယျံ၊ တဿ
သံဝရာယ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ရက္ခတိ စက္ခုနြိယံ၊ စက္ခုနြိယေ သံဝရံ အာပဇ္ဇတိ။
သောတေန သဒ္ဓိံ သုတွာ။ပ။ ဃာနေန ဂန္ဓံ ဃာယိတွာ။ပ။ ဇိဝှါယ ရသံ
သာယိတွာ။ပ။ ကာယေန ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ ဖုသိတွာ။ပ။ မနဿ ဓမ္မံ ဝိညာယ
န နိမိတ္တဂ္ဂါဟိ။ပ။ မနိန္ဒြိယေ သံဝရံ အာပဇ္ဇတိ”တိ^၂ ဝုတ္တံ၊ ဣဒံ ဣန္ဒြိယသံဝရ-
သီလံ။ ယာ ပန အာဇီဝဟေတုပညတ္တာနံ ဆန္တံ သိက္ခာပဒါနံ ဝိတိက္ကမဿ၊
“ကုဟနာ လပနာ နေမိတ္တကတာ နိပ္ပေသိကတာ လာဘေန လာဘံ နိဇိဂိသန-
တာ”တိ ဧဝမာဒိနဉ္စ ပါပဓမ္မာနံ ဝသေန ပဝတ္တာ မိစ္ဆာဇီဝါ ဝိရတိ၊ ဣဒံ
အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလံ။ “ပဋိသင်္ခါ ယောနိသော စိဝရံ ပဋိသေဝတိ၊ ယာဝဒေဝ
သီတဿ ပဋိဃာတာယာ”တိ^၃ အာဒိနာ နယေန ဝုတ္တော ပဋိသင်္ခါနပရိသုဒ္ဓေါ
စတုပစ္စယပရိဘောဂေါ ပစ္စယသန္တိသီတသီလံ နာမ။

ပါတိမောက္ခသံဝရသီလ

၁၄။ တကြာယံ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ အနုပုဗ္ဗပဒဝဏ္ဏနာယ သဒ္ဓိံ^၄ ဝိနိစ္ဆယ-
ကထာ။ ဣဓာတိ ဣမသ္မိံ သာသနေ။ ဘိက္ခုတိ သံသာရေ ဘယံ ဣက္ခဏတာယ
ဝါ ဘိန္နပဋ္ဌဓရာဒိတာယ^၅ ဝါ ဧဝံ လဉ္စဝေါဟာရော သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတော ကုလ-
ပုတ္တော။ ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတောတိ ဧတ္ထ ပါတိမောက္ခန္တိ သိက္ခာပဒသီလံ။
တဌိ ယော နံ ပါတိ ရက္ခတိ၊ တံ မောက္ခေတိ မောစယတိ အာပါယိကာဒိဟိ
ဒုက္ခေဟိ၊ တဿှာ ပါတိမောက္ခန္တိ ဝုစ္စတိ။ သံဝရဏံ သံဝရော၊ ကာယိကဝါစသိ-
ကဿ အဝိတိက္ကမသေတံ နာမံ။ ပါတိမောက္ခမေဝ သံဝရော ပါတိမောက္ခ-
သံဝရော။ တေန ပါတိမောက္ခသံဝရေန သံဝုတော ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတော၊
ဥပဂတော သမန္နာဂတောတိ အတ္တော။ ဝိဟရတိတိ ဣရိယတိ။ အာစာရ-
ဂေါစရသမ္ပန္နောတိအာဒိနမတ္တော ပါဠိယံ အာဂတနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။
ဝုတ္တဉ္ဇေတံ—

“အာစာရဂေါစရသမ္ပန္နောတိ အတ္ထိ အာစာရော၊ အတ္ထိ အနာစာရော။

၁-အဘိ ၂-၂၅၃၊ ဒီ ၁-၅၉-ပိဋ္ဌာဒိသု။ ၂-မ ၁-၁၂-၃၃၆၊ ဒီ ၁-၆၆၊ အံ ၁-၅၃၀-ပိဋ္ဌာဒိသု။
၃-မ ၁-၁၂၊ အံ ၂-၃၄၁-ပိဋ္ဌာဒိသု။ ၄-ဆိန္နဘိန္နပဋ္ဌဓရာဒိတာယ (က)

တတ္ထ ကတမော အနာစာရော၊ ကာယိကော ဝီတိက္ကမော ဝါစသိကော ဝီတိက္ကမော ကာယိကဝါစသိကော ဝီတိက္ကမော၊ အယံ ဝုစ္စတိ အနာစာရော။ သဗ္ဗမ္ပိ ဒုဿီလုံ အနာစာရော။ ဣဓေကစ္စော ဝေဠုဒါနေန ဝါ ပတ္တဒါနေန ဝါ ပုပ္ဖ၊ ဖလ၊ သိနာန၊ ဒန္တကဋ္ဌဒါနေန ဝါ စာဠုကမျတာယ ဝါ မုဂ္ဂသူပျတာယ ဝါ ပါရိဘဠုတာယ ဝါ ဇဗ္ဗပေသနိကေန ဝါ အညတရညတရေန ဝါ ဗုဒ္ဓပဋိ- ကုဋ္ဌေန မိစ္ဆာအာဇီဝေန ဇီဝိကံ^၁ ကပ္ပေတိ၊ အယံ ဝုစ္စတိ အနာစာရော။

တတ္ထ ကတမော အာစာရော၊ ကာယိကော အဝီတိက္ကမော ဝါစသိကော အဝီတိက္ကမော ကာယိကဝါစသိကော အဝီတိက္ကမော၊ အယံ ဝုစ္စတိ အာစာရော။ သဗ္ဗောပိ သီလသံဝရော အာစာရော။ ဣဓေကစ္စော န ဝေဠုဒါနေန ဝါ န ပတ္တ၊ န ပုပ္ဖ၊ န ဖလ၊ န သိနာန၊ န ဒန္တကဋ္ဌဒါနေန ဝါ န စာဠုကမျတာယ ဝါ န မုဂ္ဂသူပျတာယ ဝါ န ပါရိဘဠုတာယ ဝါ န ဇဗ္ဗပေသနိကေန ဝါ န အညတရညတရေန ဝါ ဗုဒ္ဓပဋိကုဋ္ဌေန မိစ္ဆာအာဇီဝေန ဇီဝိကံ ကပ္ပေတိ၊ အယံ ဝုစ္စတိ အာစာရော။

ဂေါစရောတိ အတ္ထိ ဂေါစရော အတ္ထိ အဂေါစရော။

တတ္ထ ကတမော အဂေါစရော၊ ဣဓေကစ္စော ဝေသီယာဂေါစရော ဝါ ဟောတိ ဝိဓေါ၊ ယုလ္လကုမာရိကာ၊ ပဏ္ဏက၊ ဘိက္ခုနီ၊ ပါနာဂါရဂေါစရော ဝါ ဟောတိ၊ သံသဋ္ဌော ဝိဟရတိ ရာဇူဟိ ရာဇမဟာမတ္တေဟိ တိတ္ထိယေဟိ တိတ္ထိယသာဝကေဟိ အနနုလောမိကေန သံသဂ္ဂေန၊^၂ ယာနိ ဝါ ပန တာနိ ကုလာနိ အဿဒ္ဓါနိ အပ္ပသန္ဓာနိ အနောပါနဘူတာနိ အက္ခောသကပရိဘာသ- ကာနိ အနတ္ထကာမာနိ အဟိတကာမာနိ အဖာသုကကာမာနိ အယောဂက္ခေမ- ကာမာနိ ဘိက္ခုနံ ဘိက္ခုနီနံ ဥပါသကာနံ ဥပါသိကာနံ၊ တထာရူပါနိ ကုလာနိ သေဝတိ ဘဇတိ ပယိရူပါသတိ၊ အယံ ဝုစ္စတိ အဂေါစရော။

တတ္ထ ကတမော ဂေါစရော၊ ဣဓေကစ္စော န ဝေသီယာဂေါစရော ဝါ ဟောတိ။ ပ။ န ပါနာဂါရဂေါစရော ဝါ ဟောတိ၊ အသံသဋ္ဌော ဝိဟရတိ ရာဇူဟိ။ ပ။ တိတ္ထိယသာဝကေဟိ အနနုလောမိကေန သံသဂ္ဂေန၊ ယာနိ ဝါ ပန တာနိ ကုလာနိ သဒ္ဓါနိ ပသန္ဓာနိ ဩပါနဘူတာနိ ကာသာဝပဇ္ဇောတာနိ ဣသိဝါတပဋိဝါတာနိ^၃ အတ္ထကာမာနိ။ ပ။ ယောဂက္ခေမကာမာနိ ဘိက္ခုနံ။ ပ။ ဥပါသိကာနံ၊ တထာရူပါနိ ကုလာနိ သေဝတိ ဘဇတိ ပယိရူပါသတိ၊ အယံ ဝုစ္စတိ ဂေါစရော။ ဣတိ ဣမိနာ စ အာစာရေန ဣမိနာ စ ဂေါစရေန

၁-ဇီဝိကံ (သျှာ၊ ဣ၊ က) ၂-ဝိဟိသံသဂ္ဂေန (သျှာ၊ ဣ၊ က) ၃-ဣသိဝါတပရိဝါတာနိ (သိ)

ဥပေတော ဟောတိ သမုပေတော ဥပဂတော သမုပဂတော ဥပပန္နော သမ္ပန္နော သမန္ဓာဂတော၊ တေန ဝုစ္စတိ “အာစာရဂေါစရသမ္ပန္နော”တိ။

အပိ စေတ္တ ဣမိနာပိ နယေန အာစာရဂေါစရာ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဒုဝိဓော ဟိ အနာစာရော ကာယိကော ဝါစသိကော စ။ တတ္ထ ကတမော ကာယိကော အနာစာရော၊ ဣဓေကစ္စော သံဃဂတောပိ အစိတ္တိကာရကတော ထေရေ ဘိက္ခု။ ဃန္ဓယန္တောပိ တိဋ္ဌတိ၊ ဃန္ဓယန္တောပိ နိဿိဒတိ၊ ပုရတောပိ တိဋ္ဌတိ၊ ပုရတောပိ နိဿိဒတိ၊ ဥစ္စေပိ အာသနေ နိဿိဒတိ၊ သသိသမ္ပိ ပါရုပ်တွာ နိဿိဒတိ၊ ဌိတကောပိ ဘဏတိ၊ ဗာဟာရိက္ခေပကောပိ ဘဏတိ၊ ထေရာနံ ဘိက္ခုနံ အနုပါဟနာနံ စက်မန္တာနံ သဥပါဟနော စက်မတိ၊ နီစေ စက်မေ စက်မန္တာနံ ဥစ္စေ စက်မေ စက်မတိ၊ ဆမာယ စက်မန္တာနံ စက်မေ စက်မတိ၊ ထေရေ ဘိက္ခု၊ အနုပခဇ္ဇောပိ တိဋ္ဌတိ၊ အနုပခဇ္ဇောပိ နိဿိဒတိ၊ နဝေပိ ဘိက္ခု၊ အာသနေန ပဋိဗာဟတိ၊ ဇန္တာဃရေပိ ထေရေ ဘိက္ခု၊ အနာပုစ္ဆာ ကဋ္ဌံ ပက္ခိပတိ၊ ဒွါရံ ပိဒဟတိ၊ ဥဒကတိတ္ထေပိ ထေရေ ဘိက္ခု၊ ဃန္ဓယန္တောပိ ဩတရတိ၊ ပုရတောပိ ဩတရတိ၊ ဃန္ဓယန္တောပိ နှာယတိ၊ ပုရတောပိ နှာယတိ၊ ဃန္ဓယန္တောပိ ဥတ္တရတိ၊ ပုရတောပိ ဥတ္တရတိ၊ အန္တရဃရံ ပဝိသန္တောပိ ထေရေ ဘိက္ခု၊ ဃန္ဓယန္တောပိ ဂစ္ဆတိ၊ ပုရတောပိ ဂစ္ဆတိ၊ ဝေါက္ကမ္မ စ ထေရာနံ ဘိက္ခုနံ ပုရတော ပုရတော ဂစ္ဆတိ၊ ယာနိပိ တာနိ ဟောန္တိ ကုလာနံ ဩဝရကာနိ ဂူဠာနိ စ ပဋိစ္ဆန္တာနိ စ ယတ္ထ ကုလိတ္ထိယော ကုလကုမာရိယော နိဿိဒန္တိ၊ တတ္ထပိ သဟသာ ပဝိသတိ၊ ကုမာရကဿံပိ သီသံ ပရာမသတိ၊ အယံ ဝုစ္စတိ ကာယိကော အနာစာရော။

တတ္ထ ကတမော ဝါစသိကော အနာစာရော၊ ဣဓေကစ္စော သံဃဂတောပိ အစိတ္တိကာရကတော ထေရေ ဘိက္ခု၊ အနာပုစ္ဆာ ဓမ္မံ ဘဏတိ။ ပဉ္စ ဝိဿဇ္ဇေတိ၊ ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဓိသတိ၊ ဌိတကောပိ ဘဏတိ၊ ဗာဟာရိက္ခေပကောပိ ဘဏတိ၊ အန္တရဃရံ ပဝိဇ္ဇောပိ ဣတ္ထိံ ဝါ ကုမာရိံ ဝါ ဝေမာဟ “ဣတ္ထန္တာမေ ဣတ္ထဂေါတ္တေ ကိံ အတ္ထိ၊ ယာဂု အတ္ထိ၊ ဘတ္တံ အတ္ထိ၊ ခါဒနိယံ အတ္ထိ၊ ကိံ ပိဝိဿာမ၊ ကိံ ခါဒိဿာမ၊ ကိံ ဘုဒ္ဓိဿာမ။ ကိံ ဝါ မေ ဒဿထာ”တိ ဝိပုလပတိ၊ အယံ ဝုစ္စတိ ဝါစသိကော အနာစာရော။ ပဋိပက္ခဝသေန ပနဿ အာစာရော ဝေဒိတဗ္ဗော။

အဝိစ ဘိက္ခု သင်္ဂါရဝေါ သပ္ပတိဿော ဟိရောတ္တပ္ပသမ္ပန္နော သုနိဝတ္ထော သုပါရတော ပါသာဒိကေန အဘိက္ကန္တေန ပဋိက္ကန္တေန အာလောကိတေန ဝိလောကိတေန သမိဋ္ဌိတေန^၁ ပဿာရိတေန ဩက္ခိတ္တစက္ခု ဣရိယာပထသမ္ပန္နော ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒ္ဓါရော ဘောဇနေ မတ္တညူ ဇာဂရိယမနုယုတ္တော သတိ-သမ္ပဇညေန သမန္တာဂတော အပ္ပိစ္ဆော သန္တုဋ္ဌော အာရဒ္ဓဝီရိယော အဘိ-သမာစာရိကေသု သက္ကစ္စကာရီ ဂရုစိတ္တိကာရဗဟုလော ဝိဟရတိ၊ အယံ ဝုစ္စတိ အာစာရော။ ဧဝံ ဘာဝ အာစာရော ဝေဒိတဗျော။

ဂေါစရော ပန တိရိစ္ဆော ဥပနိဿယဂေါစရော အာရက္ခဂေါစရော ဥပနိဗန္ဓဂေါစရောတိ။ တတ္ထ ကတမော ဥပနိဿယဂေါစရော၊ ဒသကထာ-ဝတ္ထုဂုဏသမန္တာဂတော ကလျာဏမိတ္တော၊ ယံ နိဿာယ အသုတံ သုဏာတိ၊ သုတံ ပရိယောဒပေတိ၊ ကင်္ခံ ဝိတရတိ၊ ဒိဋ္ဌိံ ဥဇုံ ကရေတိ၊ စိတ္တံ ပဿာဒေတိ။ ယဿ ဝါ ပန အနုသိက္ခမာနော သဒ္ဓါယ ဝဗုတိ၊ သီလေန၊ သုတေန၊ စာဂေန၊ ပညာယ ဝဗုတိ၊ အယံ ဝုစ္စတိ ဥပနိဿယဂေါစရော။

ကတမော အာရက္ခဂေါစရော၊ ဣဓ ဘိက္ခု အန္တရသရံ ပဝိဋ္ဌော ဝီရိယံ ပဋိပန္နော ဩက္ခိတ္တစက္ခု ယုဂမတ္တဒဿာဝီ သုသံဝုတော ဂစ္ဆတိ၊ န ဟတ္ထိံ ဩလောကေန္တော၊ န အဿံ၊ န ရထံ၊ န ပတ္တိံ၊ န ဣတ္ထိံ၊ န ပုရိသံ ဩလောကေန္တော၊ န ဥဗ္ဗံ ဥလ္လောကေန္တော၊^၂ န အဓော ဩလောကေန္တော၊ န ဒိသာဝိဒိသံ ပေက္ခမာနော ဂစ္ဆတိ၊ အယံ ဝုစ္စတိ အာရက္ခဂေါစရော။

ကတမော ဥပနိဗန္ဓဂေါစရော၊ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ ယတ္ထ စိတ္တံ ဥပနိဗန္ဓတိ။ ဝုတ္တဉ္ဇေတံ ဘဂဝတာ “ကော စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော ဂေါစရော သကော ပေတ္တိကော ဝိသယော” ယဒိဒံ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ”တိ^၁၊ အယံ ဝုစ္စတိ ဥပနိဗန္ဓဂေါစရော။ ဣတိ ဣမိနာ စ အာစာရေန ဣမိနာ စ ဂေါစရေန ဥပေတော။ ပ။ သမန္တာဂတော။ တေနပိ ဝုစ္စတိ အာစာရဂေါစရ-သမ္ပန္နောတိ။

အဏုမတ္တေသု ဝဇ္ဇေသု ဘယဒဿာဝီတိ အဏုပ္ပမာဏေသု အသမ္ဘိစ္စ အာပန္နသေခိယအကုသလစိတ္တုပ္ပါဒါဒိဘေဒေသု ဝဇ္ဇေသု ဘယဒဿနသီလော။ သမာဒါယ သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသုတိ ယံကိဉ္စိ သိက္ခာပဒေသု သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ တံ သဗ္ဗံ သမ္မာ အာဒါယ သိက္ခတိ။ ဧတ္ထ စ “ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတော”တိ

တ္ထောဝတာ စ^၁ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနာယ ဒေသနာယ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလံ ဒဿိတံ။ “အာစာရဂေါစရသမ္ပန္နော”တိအာဒိ ပန သဗ္ဗံ ယထာပဋိပန္နဿ တံ သီလံ သမ္ပုဇ္ဈတိ။ တံ ပဋိပတ္တိံ ဒဿေတုံ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဣန္ဒြိယသံဝရသီလ

၁၅။ ယံ ပနေတံ တဒနန္တရံ “သော စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသ္မာ”တိအာဒိနာ နယေန ဒဿိတံ ဣန္ဒြိယသံဝရသီလံ။ တတ္ထ သောတိ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလေ ဌိတော ဘိက္ခု။ စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသ္မာတိ ကာရဏဝသေန စက္ခုတိ လဒ္ဓဝေါဟာရေန ရူပဒဿနသမတ္ထေန စက္ခုဝိညာဏေန ရူပံ ဒိသ္မာ။ ပေါရာဏာ ပနာဟု “စက္ခု ရူပံ န ပဿတိ၊ အစိတ္တကတ္တာ၊ စိတ္တံ န ပဿတိ၊ အစက္ခုကတ္တာ၊ ဒွါရာရမ္မဏသံဃနေ ပန စက္ခုပသာဒဝတ္ထုကေန စိတ္တေန ပဿတိ။ ဤဒိသိ ပနေသာ ‘ဓနနာ ဝိဇ္ဈတိ’တိအာဒိသု ဝိယ သသမ္ဘာရကထာ နာမ ဟောတိ။ တသ္မာ စက္ခုဝိညာဏေန ရူပံ ဒိသ္မာတိ အယမေဝေတ္ထ အတ္ထော”တိ။ န နိမိတ္တဂ္ဂါဟိတိ ဣတ္ထိပုရိသနိမိတ္တံ ဝါ သုဘနိမိတ္တာဒိကံ ဝါ ကိလေသဝတ္ထုဘူတံ နိမိတ္တံ န ဂဏှာတိ။ ဒိဋ္ဌမတ္တေယေဝ သဏှာတိ။ နာနုဗျဉ္ဇနဂ္ဂါဟိတိ ကိလေသာနံ အနုအနုဗျဉ္ဇနတော^၂ ပါကဋဘာဝကရဏတော အနုဗျဉ္ဇနန္တိ လဒ္ဓဝေါဟာရံ ဟတ္ထပါဒသိတဟသိတကထိတဝိလောကိတာဒိဘေဒံ အာကာရံ န ဂဏှာတိ။ ယံ တတ္ထ ဘူတံ၊ တဒေဝ ဂဏှာတိ။ စေတိယပဗ္ဗတဝါသိ မဟာတိသတ္ထေရော ဝိယ။

ထေရံ? ကိရ စေတိယပဗ္ဗတာ အနုရာဓပုရံ ပိဏ္ဏစာရတ္ထာယ အာဂစ္ဆန္တိ အညတရာ ကုလသုဏှာ^၁ သာမိကေန သဒ္ဓိံ ဘဏ္ဍိတွာ သုမဏ္ဍိတပသာဓိတာ ဒေဝကညာ ဝိယ ကာလဿေဝ အနုရာဓပုရတော နိက္ခမိတွာ ဉှတိဃရံ ဂစ္ဆန္တိ အန္တရာမဂ္ဂေ ဒိသ္မာ ဝိပလ္လတ္တစိတ္တာ မဟာဟသိတံ ဟသိ။ ထေရော ကိမေတန္တိ ဩလောကေန္တော တဿာ ဒန္တဋ္ဌိကေ အသုဘသညံ ပဋိလဘိတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ—

“တဿာ ဒန္တဋ္ဌိကံ ဒိသ္မာ၊ ပုဗ္ဗသညံ အနုဿရိ။
တတ္ထေဝ သော ဌိတော ထေရော၊ အရဟတ္တံ အပါပုဏိ”တိ။

သာမိကောပိ ခေါ် ပနဿာ အနုမဂ္ဂံ ဂစ္ဆန္တော ယေရံ ဒိသ္မာ “ကိဉ္စိ” ဘန္တေ ဣတ္ထိ” ပဿထာ”တိ ပုစ္ဆိ။ တံ ထေရော အာဟ—

“နာဘိဇာနာမိ ဣတ္ထိ ဝါ၊ ပုရိသော ဝါ ဣတော ဂတော”။
အဝိစ အဋ္ဌိသင်္ခာရော၊ ဂစ္ဆတေ’ သ မဟာပထေ”တိ။

ယတွာဓိကရဏမေနန္တိအာဒိမိ ယံကာရဏာ ယဿ စက္ခုဋ္ဌိယသံဝရဿ ဟေတု ဧတံ ပုဂ္ဂလံ သတိကဝါဒေန စက္ခုဋ္ဌိယံ အသံဝုတံ အဝိဟိတစက္ခုဒွါရံ ဟုတွာ ဝိဟရန္တိ ဧတေ အဘိဇ္ဈာဒယော ဓမ္မာ အန္တာဿဝေယျံ အနုဗန္ဓေယျံ”။
တဿ သံဝရာယ ပဋိပဇ္ဇတိတိ တဿ စက္ခုဋ္ဌိယဿ သတိကဝါဒေန ဝိဒဟ-
နတ္ထာယ ပဋိပဇ္ဇတိ။ ဧဝံ ပဋိပဇ္ဇန္တောယေဝ စရက္ခတိ စက္ခုဋ္ဌိယံ၊ စက္ခုဋ္ဌိယေ သံဝရံ အာပဇ္ဇတိတိပိ ဝုစ္စတိ။ တတ္ထ ကိဉ္စာပိ စက္ခုဋ္ဌိယေ သံဝရော ဝါ အသံဝရော ဝါ နတ္ထိ။ န ဟိ စက္ခုပဿာဒံ နိဿာယ သတိ ဝါ မုဋ္ဌသစ္စံ ဝါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ အဝိစ ယဒါ ရူပါရမ္ပဏံ စက္ခုဿ အာပါထံ အာဂစ္ဆတိ၊ တဒါ ဘဝင်္ဂေ ဒွိက္ခတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ နိရုဋ္ဌေ ကိရိယမနောဓာတု အာဝဇ္ဇနကိစ္စံ သာဓယမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ နိရုဋ္ဌတိ။ တတော စက္ခုဝိညာဏံ ဒဿနကိစ္စံ။ တတော ဝိပါကမနောဓာတု သမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆန-
ကိစ္စံ။ တတော ဝိပါကာဟေတုကမနောဝိညာဏဓာတု သန္တိရဏကိစ္စံ။ တတော ကိရိယာဟေတုကမနောဝိညာဏဓာတု ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနကိစ္စံ သာဓယမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ နိရုဋ္ဌတိ။ တဒနန္တရံ ဇဝနံ ဇဝတိ။

တတြာပိ နေဝ ဘဝင်္ဂသမယေ၊ န အာဝဇ္ဇနာဒီနံ အညတရသမယေ သံဝရော ဝါ အသံဝရော ဝါ အတ္ထိ။ ဇဝနက္ခဏေ ပန သစေ ဒုဿီလျံ ဝါ မုဋ္ဌသစ္စံ ဝါ အညာဏံ ဝါ အက္ခန္တိ ဝါ ကောသဇ္ဇံ ဝါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ အသံဝရော ဟောတိ။ ဧဝံ ဟောန္တော ပန သော စက္ခုဋ္ဌိယေ အသံဝရောတိ ဝုစ္စတိ။ ကသ္မာ? ယသ္မာ တသ္မိံ သတိ ဒွါရဓိ အရတ္တံ ဟောတိ၊ ဘဝင်္ဂမိ အာဝဇ္ဇနာဒီနိပိ ဝီထိစိတ္တာနိ။ ယထာ ကိံ။ ယထာ နဂရေ စတူသု ဒွါရေသု အသံဝုတေသု ကိဉ္စာပိ အန္တောဃရဒွါရကောဋ္ဌကဂစ္ဆာဒယော သုသံဝုတာ ဟောန္တိ၊ တထာပိ အန္တောနဂရေ သဗ္ဗံ ဘဏ္ဍံ အရက္ခိတံ အဂေါပိတမေဝ ဟောတိ။ နဂရဒွါရေန ဟိ ပဝိသိတွာ စောရာ ယဒိစ္ဆန္တိ၊ တံ’ ကရေယျံ၊ ဧဝမေဝ ဇဝနေ ဒုဿီလျာဒီသု ဥပ္ပဇ္ဇေသု တသ္မိံ အသံဝရေ သတိ ဒွါရဓိ အရတ္တံ ဟောတိ၊ ဘဝင်္ဂမိ အာဝဇ္ဇနာဒီနိပိ ဝီထိစိတ္တာနိ။

၁-ကစ္စိ (သိ၊ သျာ)၊ ကဉ္စိ(?)

၂-ဣတ္ထိ ဝါ၊ ပုရိသံ ဝါ ဣတော ဂတံ (သျာ)

၃-အနုဗန္ဓေယျံ (သိ)၊ အနုဗန္ဓေယျံ အဇ္ဈောတ္တရေယျံ (ဣ)

၄-ယဒိစ္ဆိတံ (က)

တသ္မိံ ပန သီလာဒီသု ဥပ္ပန္နေသု ဒွါရမ္ပိ ဂုတ္တံ ဟောတိ၊ ဘဝဂ်မ္ပိ အာဝဇ္ဇနာဒိနိပိ ဝီထိစိတ္တာနိ။ ယထာ ကိ။ ယထာ နဂရဒွါရေသု သံဝုတေသု ကိဉ္ဇာပိ အန္တောဃရာဒယော အသံဝုတာ ဟောန္တိ၊ တထာပိ အန္တောနဂရေ သဗ္ဗံ ဘဏ္ဍံ သုရက္ခိတံ သုဂေါပိတမေဝ ဟောတိ။ နဂရဒွါရေသု ဟိ ပိဟိတေသု စောရာနံ ပဝေသော နတ္ထိ၊ ဧဝမေဝ ဇေနေ သီလာဒီသု ဥပ္ပန္နေသု ဒွါရမ္ပိ ဂုတ္တံ ဟောတိ၊ ဘဝဂ်မ္ပိ အာဝဇ္ဇနာဒိနိပိ ဝီထိစိတ္တာနိ။ တသ္မာ ဇေနက္ခဏေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနောပိ စက္ခုန္တိယေ သံဝရေတိ ဝုတ္တော။

သောတေန သဒ္ဓိ သုတွာတိအာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဧဝမိဒံ သင်္ခေပတော ရူပါဒီသု ကိလေသာနုဗန္ဓနိမိတ္တာဒိဂ္ဂါဟပရိဝဇ္ဇနလက္ခဏံ ဣန္ဒြိယသံဝရသီလန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလ

၁၆။ ဣဒါနိ ဣန္ဒြိယသံဝရသီလာနန္တရံ ဝုတ္တေ အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလေ အာဇီဝဟေတု ပညတ္တာနံ ဆန္တံ သိက္ခာပဒါနန္တိ ယာနိ တာနိ “အာဇီဝဟေတု အာဇီဝကာရဏာ ပါပိစ္ဆော ဣစ္ဆာပကတော အသန္တံ အဘူတံ ဥတ္တရိမနဿမဗ္ဗံ ဥလ္လပတိ၊ အာပတ္တိ ပါရာဇိကဿ။ အာဇီဝဟေတု အာဇီဝကာရဏာ သဉ္ဇရိတ္တံ သမာပဇ္ဇတိ၊ အာပတ္တိ သံဃာဒိသေသဿ။ အာဇီဝဟေတု အာဇီဝကာရဏာ ‘ယော တေ ဝိဟာရေ ဝသတိ သော ဘိက္ခု အရဟာ’တိ ဘဏတိ၊ ပဋိဝိဇာနန္တဿ အာပတ္တိ ဟုလ္လစ္စယဿ။ အာဇီဝဟေတု အာဇီဝကာရဏာ ဘိက္ခု ပဏီတဘောဇနာနိ အဂိလာနော အတ္တနော အတ္ထာယ ဝိညာပေတွာ ဘုဉ္ဇတိ၊ အာပတ္တိ ပါစိတ္တိယဿ။ အာဇီဝဟေတု အာဇီဝကာရဏာ ဘိက္ခုနိ ပဏီတဘောဇနာနိ အဂိလာနာ အတ္တနော အတ္ထာယ ဝိညာပေတွာ ဘုဉ္ဇတိ၊ အာပတ္တိ ပါဠိဒေသနိယဿ။ အာဇီဝဟေတု အာဇီဝကာရဏာ သူပံ ဝါ ဩဒနံ ဝါ အဂိလာနော အတ္တနော အတ္ထာယ ဝိညာပေတွာ ဘုဉ္ဇတိ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ”တိ” ဧဝံ ပညတ္တာနိ ဆ သိက္ခာပဒါနိ၊ ဣမေသံ ဆန္တံ သိက္ခာပဒါနံ။

ကုဟနာတိအာဒီသု အယံ ပါဠိ၊ “တတ္ထ ကတမာ ကုဟနာ၊ လာဘသက္ကာရသီလောကသန္တိသီတဿ ပါပိစ္ဆဿ ဣစ္ဆာပကတဿ ယာ ပစ္စယပဋိသေဝန ၂-သင်္ခါတေန ဝါ သာမန္တဇပိတေန ဝါ ဣရိယာပထဿ ဝါ အဋ္ဌပနာ ဌပနာ သဏ္ဌပနာ ဘာကုဋိကာ၊ ဘာကုဋိယံ ကုဟနာ ကုဟာယနာ ကုဟိတတ္ထံ၊ အယံ ဝုစ္စတိ ကုဟနာ။

တတ္ထ ကတမာ လပနာ၊ လာဘသက္ကာရသိလောကသန္နိဿိတဿ ပါပိစ္ဆဿ ဣစ္ဆာပကတဿ ယာ ပရေသံ အာလပနာ လပနာ သလ္လပနာ ဥလ္လပနာ သမုလ္လပနာ ဥန္တဟနာ သမုန္တဟနာ ဥက္ကာစနာ သမုက္ကာစနာ အနုပ္ပိယဘာဏိတာ စာဠုကမျတာ မုဂ္ဂသူပျတာ ပါရိဘုဠတာ၊ အယံ ဝုစ္စတိ လပနာ။

တတ္ထ ကတမာ နေမိတ္တိကတာ၊ လာဘသက္ကာရသိလောကသန္နိဿိတဿ ပါပိစ္ဆဿ ဣစ္ဆာပကတဿ ယံ ပရေသံ နိမိတ္တံ နိမိတ္တကမ္မံ ဩဘာသော ဩဘာသကမ္မံ သာမန္တဇပျ ပရိကထာ၊ အယံ ဝုစ္စတိ နေမိတ္တိကတာ။

တတ္ထ ကတမာ နိပ္ပေသိကတာ၊ လာဘသက္ကာရသိလောကသန္နိဿိတဿ ပါပိစ္ဆဿ ဣစ္ဆာပကတဿ ယာ ပရေသံ အက္ခောသနာ ဝမ္ဘနာ ဂရဟနာ ဥက္ခေပနာ သမုက္ခေပနာ ဒိပနာ သံဒိပနာ ပါပနာ သမ္မာပနာ အဝဏ္ဏဟာရိကာ^၁ ပရိပိဋ္ဌိမံသိကတာ၊ အယံ ဝုစ္စတိ နိပ္ပေသိကတာ။

တတ္ထ ကတမာ လာဘေန လာဘံ နိဇိဂိသနတာ^၂၊ လာဘသက္ကာရသိလောကသန္နိဿိတော ပါပိစ္ဆော ဣစ္ဆာပကတော ဣတော လ၌ အာမိသံ အမုတြိ ဟရတိ၊ အမုတြိ ဝါ လ၌ အာမိသံ ဣဓ အာဟရတိ။ ယာ ဧဝရူပါ အာမိသေန အာမိသဿ ဧဋ္ဌိ ဂဝေဋ္ဌိ ပရိယေဋ္ဌိ သေနာ ဂဝေသနာ ပရိယေသနာ၊ အယံ ဝုစ္စတိ လာဘေန လာဘံ နိဇိဂိသနတာ^၃တိ^၃။

၁၇။ ဣဒိဿာ ပန ပါဠိယာ ဧဝမတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ကုဟနနိဒ္ဒေသေ တာဝ လာဘသက္ကာရသိလောကသန္နိဿိတဿာတိ လာဘဉ္စ သက္ကာရဉ္စ ကိတ္တိသဒ္ဓဉ္စ သန္နိဿိတဿ၊ ပတ္တယန္တဿာတိ အတ္ထော။ ပါပိစ္ဆဿာတိ အသန္တဂုဏဒီပနကာမဿ။ ဣစ္ဆာပကတဿာတိ ဣစ္ဆာယ အပကတဿ၊ ဥပဗျတဿာတိ အတ္ထော။

ဣတော ပရံ ယသ္မာ ပစ္စယပဋိသေဝနသာမန္တဇပုနဣရိယာပထသန္နိဿိတဝသေန မဟာနိဒ္ဒေသေ တိဝိဓံ ကုဟနဝတ္ထု အာဂတံ။ တသ္မာ တိဝိဓမ္မေတံ ဒဿေတုံ ပစ္စယပဋိသေဝနသင်္ခါတေန ဝါတိ ဧဝမာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ စိဝရာဒီဟိ နိမန္တိတဿ တဒတ္ထိကဿေဝ သတော ပါပိစ္ဆတံ နိဿာယ ပဋိက္ခိပနေန၊ တေ စ ဂဟပတိကေ အတ္တနိ သုပ္ပတိဋ္ဌိတသဒ္ဓေ ဥတွာ ပုန တေသံ “အဟော အယျော အပ္ပိစ္ဆော န ကိဉ္စိ ပဋိဂ္ဂဏှိတုံ ဣစ္ဆတိ၊ သုလ၌ ဝတ နော အဿ သဓေ အပ္ပမတ္တကမ္မိ ကိဉ္စိ ပဋိဂ္ဂဏှေယျာ”တိ နာနာဝိဓေဟိ ဥပါယေဟိ ပဏီတာနိ

စီဝရာဒီနိ ဥပနေန္တာနံ တဒနုဂ္ဂဟကာမတံယေဝ အာဝိကတွာ ပဋိဂ္ဂဟဏေန
စ တတော ပဘုတိ အပိ သကဋ္ဌဘာရေဟိ ဥပနာမနဟေတုဘူတံ ဝိမ္မာပနံ
ပစ္စယပဋိသေဝနသင်္ခါတံ ကုဟနဝတ္ထုတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဝုတ္တဉ္ဇေတံ မဟာနိဒ္ဒေသေ—

“ကတမံ ပစ္စယပဋိသေဝနသင်္ခါတံ ကုဟနဝတ္ထု။ ဣမ ဂဟပတိကာ
ဘိက္ခုနိမန္တေန္တိ စီဝရပိဏ္ဍပါတသေနာသန ဂိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇ-
ပရိက္ခာရေဟိ။ သော ပါပိစ္ဆော ဣစ္ဆာပကတော အတ္ထိကော
စီဝရ။ပ။ ပရိက္ခာရာနံ ဘိယျောကမျှတံ ဥပါဒါယ စီဝရံ ပစ္စက္ခာတိ။
ပိဏ္ဍပါတံ။ပ။ သေနာသနံ။ ဂိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရံပစ္စက္ခာ-
တိ။ သော ဧဝမာဟ ‘ကိ’ သမဏဿ မဟဋ္ဌေန စီဝရေန၊ ဧတံ
သာရပုံ ယံ သမဏော သုသာနာ ဝါ သင်္ကာရကုဋ္ဌာ ဝါ ပါပဏိကာ
ဝါ နန္တကာနိ ဥစ္စိနိတွာ သင်္ခါတံ ကတွာ ဓာရေယျ။ ကိ’
သမဏဿ မဟဋ္ဌေန ပိဏ္ဍပါတေန ဧတံ သာရပုံ ယံ သမဏော
ဥဇ္ဈာစရိယာယ ပိဏ္ဍိယာလောပေန ဇီဝိကံ ကပ္ပေယျ။ ကိ’
သမဏဿ မဟဋ္ဌေန သေနာသနေန၊ ဧတံ သာရပုံ ယံ သမဏော
ရုက္ခမူလိကော ဝါ အဿ အဗ္ဘောကာသိကော ဝါ။ ကိ’ သမဏဿ
မဟဋ္ဌေန ဂိလာန ပစ္စယ ဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရေန၊ ဧတံ သာရပုံ ယံ
သမဏော ပူတိမုတ္တေန ဝါ ဟရိဋ္ဌကီခဏေန ဝါ ဩသမံ ကရေ-
ယျာ’တိ။ တဒုပါဒါယ လူခံ စီဝရံ ဓာရေတိ၊ လူခံ ပိဏ္ဍပါတံ
ပရိဘုဉ္ဇတိ၊ လူခံ သေနာသနံ ပဋိသေဝတိ၊ လူခံ ဂိလာနပစ္စယ-
ဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရံ ပဋိသေဝတိ၊ တမေနံ ဂဟပတိကာ ဧဝံ ဇာနန္တိ
‘အယံ သမဏော အပ္ပိစ္ဆော သန္တုဋ္ဌော ပဝိဝိတ္တော အသံသဋ္ဌော
အာရဒ္ဓဝီရိယော ဓုတဝါဒေါ’တိ။ ဘိယျော ဘိယျော နိမန္တေန္တိ
စီဝရ။ပ။ ပရိက္ခာရေဟိ။ သော ဧဝမာဟ ‘တိဏ္ဍံ သမ္မုဒိဘာဝါ
သဒ္ဓေါ ကုလပုတ္တော ဗဟံ ပုညံ ပသဝတိ။ သဒ္ဓါယ သမ္မုဒိဘာဝါ
သဒ္ဓေါ ကုလပုတ္တော ဗဟံ ပုညံ ပသဝတိ။ ဒေယျဓမ္မဿ။ပ။
ဒက္ခိဏေယျာနံ သမ္မုဒိဘာဝါသဒ္ဓေါ ကုလပုတ္တော ဗဟံ ပုညံ ပသဝတိ။
တုမ္မာကဉ္စေဝါယံ သဒ္ဓါ အတ္ထိ၊ ဒေယျဓမ္မော စ သံဝိဇ္ဇတိ၊ အဟဉ္စ
ပဋိဂ္ဂဟကော၊ သစေဟံ န ပဋိဂ္ဂဟေဿာမိ၊ ဧဝံ တုမ္မေ ပုညေန
ပရိဗာဟိရာ ဘဝိဿန္တိ၊ န မယံ ဣမိနာ အတ္တော။ အပိစ
တုမ္မာကံယေဝ အနုကမ္မာယ ပဋိဂ္ဂဟာမိ’တိ။ တဒုပါဒါယ ဗဟုမ္ပိ
စီဝရံ ပဋိဂ္ဂဟာတိ။ ဗဟုမ္ပိ ပိဏ္ဍပါတံ။ပ။ ဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရံ

ပဋိဂ္ဂဏှာတိ။ ယာ ဧဝရူပါ ဘာကုဋ်ကာ ဘာကုဋ်ယံ ကုဟနာ ကုဟာယနာ ကုဟိတတ္ထံ၊ ဣဒံ ပစ္စယပဋိသေဝနသင်္ခါတံ ကုဟန-
ဝတ္ထု”တိ”။

ပါပိစ္ဆိဿေဝ ပန သတော ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မာဓိဂမပရိဒီပနဝါစာယ တထာ
တထာ ဝိမှာပနံ သာမန္တဇပွနသင်္ခါတံ ကုဟနဝတ္ထုတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ယထာဟ—

“ကတမံ သာမန္တဇပွနသင်္ခါတံ ကုဟနဝတ္ထု။ ဣဓေကဇ္ဈော ပါပိစ္ဆော
ဣစ္ဆာပကတော သမ္ဘာဝနာဓိပ္ပါယော ‘ဧဝံ မံ ဇနော သမ္ဘာဝေဿ-
တိ’တိ အရိယဓမ္မသန္တိဿိတံ ဝါစ ဘာသတိ ‘ယော ဧဝရူပံ စီဝရံ
ဓာရေတိ၊ သော သမဏော မဟေသက္ခော’တိ ဘဏတိ။ ‘ယော
ဧဝရူပံ ပတ္တံ လောဟထာလကံ။ ဓမ္မကရဏံ’ ပရိဿာဝနံ ကုဋ်ကံ၊
ကာယဗန္ဓနံ ဥပါဟနံ ဓာရေတိ၊ သော သမဏော မဟေသက္ခော’တိ
ဘဏတိ။ ယဿ ဧဝရူပေါ ဥပဇ္ဈာယော အာစရိယော? သမာနု-
ပဇ္ဈာယကော၊ သမာနာစရိယကော မိတ္တော သန္တိဇ္ဇော သမ္ဘတ္တော
သဟာယော?။ ယော ဧဝရူပေ ဝိဟာရေ ဝသတိ အစုယောဇေ၊
ပါသာဒေ ဟမ္ပိယေ ဂုဟာယံ လေဏေ ကုဋ်ယာ ကုဋ်ဂါရေ အဇ္ဈေ
မာဇ္ဇေ ဥဒ္ဓဏှေ? ဥပဋ္ဌာနသာလာယံ မဏှပေ ရုက္ခမူလေ ဝသတိ၊
သော သမဏော မဟေသက္ခော’တိ ဘဏတိ။ အထ ဝါ ‘ကောရဇိက-
ကောရဇိကော ဘာကုဋ်ကာဘာကုဋ်ကော ကုဟကကုဟကော
လပကလပကော မုခသမ္ဘာဝိကော၊ အယံ သမဏော ဣမာသံ
ဧဝရူပါနံ သန္တာနံ ဝိဟာရသမာပတ္တိနံ လာဘီ’တိ တာဒိသံ ဂန္တိရံ
ဂူဠံ နိပုဏံ ပဋိစ္ဆန္တံ လောကုတ္တရံ သုညတာပဋိသံယုတ္တံ ကထံ
ကထေသိ။ ယာ ဧဝရူပါ ဘာကုဋ်ကာ ဘာကုဋ်ယံ ကုဟနာ
ကုဟာယနာ ကုဟိတတ္ထံ၊ ဣဒံ သာမန္တဇပွနသင်္ခါတံ ကုဟန-
ဝတ္ထု”တိ”။

ပါပိစ္ဆိဿေဝ ပန သတော သမ္ဘာဝနာဓိပ္ပါယကတေန ဣရိယာပထေန
ဝိမှာပနံ ဣရိယာပထသန္တိဿိတံ ကုဟနဝတ္ထုတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ယထာဟ “ကတမံ
ဣရိယာပထသင်္ခါတံ ကုဟနဝတ္ထု။ ဣဓေကဇ္ဈော ပါပိစ္ဆော ဣစ္ဆာပကတော
သမ္ဘာဝနာဓိပ္ပါယော ‘ဧဝံ မံ ဇနော သမ္ဘာဝေဿတိ’တိ ဂမနံ သဏှပေတိ။

၁-ဒ ၇-၁၇၂-ပိဋ္ဌေ။

၂-ဓမ္မကရဏံ (သိ)

၃-၃-ဧဝရူပါ သမာနုပဇ္ဈာယကော။ပ။ သမ္ဘတ္တာ။ သဟာယာ (ဒ ၇-၁၇၄)

၄-ဥဒ္ဓဏှေ (သု၊ ဣ၊ က)

၅-ဒ ၇-၁၇၃-ပိဋ္ဌေ။

ဌာနံ သဏ္ဌပေတိ၊ နိသဇ္ဇံ သဏ္ဌပေတိ၊ သယနံ သဏ္ဌပေတိ၊ ပဏိဓာယ ဂစ္ဆတိ၊ ပဏိဓာယ တိဋ္ဌတိ၊ ပဏိဓာယ နိသီဒတိ၊ ပဏိဓာယ သေယျံ ကပ္ပေတိ၊ သမာဟိတော ဝိယ ဂစ္ဆတိ၊ သမာဟိတော ဝိယ တိဋ္ဌတိ၊ နိသီဒတိ၊ သေယျံ ကပ္ပေတိ၊ အာပါထကဇ္ဈာယီ စ ဟောတိ၊ ယာ ဇေရူပါ ဣရိယာပထဿ အဋ္ဌပနာ ဌပနာ သဏ္ဌပနာ ဘာကုဋ်ကာ ဘာကုဋ်ယံ ကုဟနာ ကုဟယနာ ကုဟိတတ္ထံ၊ ဣဒံ ဝုစ္ဆတိ ဣရိယာပထသင်္ခါတံ ကုဟနဝတ္ထု”တိ။

တတ္ထ ပစ္စယပဋိသေဝနသင်္ခါတေနာတိ ပစ္စယပဋိသေဝနန္တိ ဧဝံ သင်္ခါတေန ပစ္စယပဋိသေဝနေန ဝါ သင်္ခါတေန။ သာမန္တဇုပ္ပိတေနာတိ သမိပဘဏိတေန။ ဣရိယာပထဿ ဝါတိ စတုဣရိယာပထဿ။ အဋ္ဌပနာတိအာဒိ ဌပနာ၊ အာဒရေန ဝါဌပနာ။ ဌပနာတိဌပနာကာရော။ သဏ္ဌပနာတိ အဘိသင်္ခရဏာ၊ ပါသဒိကဘာဝကရဏန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဘာကုဋ်ကာတိ ပဓာနပုရိမဋ္ဌိတ၊- ဘာဝဒဿနေန ဘာကုဋ်ကရဏံ၊ မုခသင်္ကောစောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဘာကုဋ်- ကရဏံ သီလမဿာတိ ဘာကုဋ်ကော။ ဘာကုဋ်ကဿ ဘာဝေါ ဘာကုဋ်ယံ။ ကုဟနာတိ ဝိမ္မာပနာ။ ကုဟဿ အာယနာ ကုဟယနာ။ ကုဟိတဿ ဘာဝေါ ကုဟိတတ္ထန္တိ။

လပနာနိဋ္ဌေသေ အာလပနာတိ ဝိဟာရံ အာဂတေ မနုဿေ ဒိဿာ “ကိမတ္ထာယ ဘောန္တော အာဂတာ၊ ကိ” ဘိက္ခုနိမန္တိတုံ၊ ယဒိ ဧဝံ? ဂစ္ဆထ ရေ၊ အဟံ ပစ္စတော ပတ္တံ ဂဟေတွာ? အာဂစ္ဆာမိ”တိ ဧဝံ အာဒိတောဝ လပနာ။ အထ ဝါ အတ္တာနံ ဥပနေတွာ “အဟံ တိဿော၊ မယိ ရာဇာ ပသန္တော၊ မယိ အသုကော စ အသုကော စ ရာဇမဟာမတ္တော ပသန္တော”တိ ဧဝံ အတ္ထုပနာ- ယိကာ လပနာ အာလပနာ။ လပနာတိ ပုဋ္ဌဿ သတော ဝုတ္တပ္ပကာရမေဝ လပနံ^၁။ သဗ္ဗပနာတိ ဂဟပတိကာနံ ဥက္ကဏ္ဌနေ ဘိတဿ ဩကာသံ ဒတွာ ဒတွာ သုဋ္ဌ၊ လပနာ။ ဥဗ္ဗပနာတိ မဟာကုဋ်ဋ္ဌိကော မဟာနာဝိကော မဟာ- ဒါနပတိတိ ဧဝံ ဥဒ္ဓံ ကတွာ လပနာ။ သမုဗ္ဗပနာတိ သဗ္ဗတောဘာဂေန ဥဒ္ဓံ ကတွာ လပနာ။

ဥန္တဟနာတိ “ဥပါသကာ ပုဗ္ဗေ ဤဒိသေ ကာလေ နဝဒါနံ ဒေထ၊ ဣဒါနိ ကိ” န ဒေထာ”တိ ဧဝံ ယာဝ “ဒဿာမ ဘန္တေ ဩကာသံ န လဘာမာ”တိ- အာဒိနိ ဝဒန္တိ၊ တာဝ ဥဒ္ဓံ ဥဒ္ဓံ နဟနာ၊ ဝေဌနာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ အထ ဝါ

၁-ခု ၇-၁၇၃-ပိဋေ။

၂-ပဓာနပုရိမဋ္ဌိတ (သီ၊ ဣ)၊ ပဓာနပုရိမဋ္ဌိတ (သျှာ)

၃-၃-ဂစ္ဆထ အဟံ ပစ္စတော ဂဟေတွာ (သီ၊ ဣ)၊ ဂစ္ဆထ အဟံ ပစ္စတော ဘိက္ခု ဂဟေတွာ (သျှာ)

၄-လပနာ (သီ)

ဥစ္ဆုဟတ္ထံ ဒိသွာ “ကုတော အာဘတံ ဥပါသကာ” တိ ပုစ္ဆတိ။ ဥစ္ဆုခေတ္တတော ဘန္တေတိ။ ကိံ ဟတ္ထ ဥစ္ဆု မရုရန္တိ။ ခါဒိဟ္မာ ဘန္တေ ဇာနိတဗ္ဗန္တိ။ “န ဥပါသက ဘိက္ခုဿ ဥစ္ဆု ဒေဃာ” တိ ဝတ္ထု ဝဇ္ဇတိတိ။ ယာ ဝေရူပါ နိဗ္ဗေဋ္ဌေန္တဿာပိ ဝေဌနကဿာ၊ သာ ဥန္တဟနာ။ သဗ္ဗတောဘာဂေန ပုနပျုနံ ဥန္တဟနာ^၁ သပုန္တဟနာ။

ဥက္ကာစနာတိ “ဧတံ ကုလံ မံယေဝ ဇာနာတိ။ သစေ ဧတ္ထ ဒေယျဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မယုမေဝ ဒေတိ” တိ ဧဝံ ဥက္ခိပ္ပိဟ္မာ ကာစနာ ဥက္ကာစနာ၊ ဥဗ္ဗိပနာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တေလကန္တရိကဝတ္ထု စေတ္တ ဝတ္ထဗ္ဗံ^၂။ သဗ္ဗတောဘာဂေန ပန ပုနပျုနံ ဥက္ကာစနာ သပုက္ကာစနာ။

အနုပ္ပိယဘာဏိတာတိ သစ္စာနရူပံ ဓမ္မာနရူပံ ဝါ အနပလောကေတွာ ပုနပျုနံ ပိယဘာဏနမေဝ။ စာဠုကဗျတာတိ နိစဝုတ္တိတာ အတ္တာနံ ဟေဋ္ဌတော ဟေဋ္ဌတော ဌပေတွာ ဝတ္ထနံ။ မုဂ္ဂသူပျတာတိ မုဂ္ဂသူပသဒိသတာ။ ယထာ ဟိ မုဂ္ဂေသု ပစ္စမာနေသု ကောစိဒေဝ န ပစ္စတိ၊ အဝသေသာ ပစ္စန္တိ၊ ဧဝံ ယဿ ပုဂ္ဂလဿ ဝစနေ ကိဉ္စိဒေဝ သစ္စံ ဟောတိ၊ သေသံ အလိကံ၊ အယံ ပုဂ္ဂလော မုဂ္ဂသူပျောတိ ဝုစ္စတိ။ တဿ ဘာဝေါ မုဂ္ဂသူပျတာ။ ပါရိဘဠုတာတိ ပါရိဘဠုဘာဝေါ။ ယော ဟိ ကုလဒါရကေ ဓာတိ ဝိယ အဏေန ဝါ ခန္ဓေန ဝါ ပရိဘဠုတိ၊ ဓာရေတိတိ အတ္ထော။ တဿ ပရိဘဠုဿ ကမ္မံ ပါရိဘဠု။ ပါရိဘဠုဿ ဘာဝေါ ပါရိဘဠုတာတိ။

နေမိတ္တိကတာနိဒ္ဒေသေ နိမိတ္တန္တိ ယံကိဉ္စိ ပရေသံ ပစ္စယဒါနသညာ-ဇနကံ ကာယဝစီကဗ္ဗံ။ နိမိတ္တကမ္မန္တိ ခါဒနီယံ ဂဟေတွာ ဂစ္ဆန္တေ ဒိသွာ “ကိံ ခါဒနီယံ လဘိတ္တာ” တိအာဒိနာ နယေန နိမိတ္တကရဏံ။ ဩဘာသောတိ ပစ္စယပဋိသံယုတ္တကထာ။ ဩဘာသကမ္မန္တိ ဝစ္ဆုပါလကေ ဒိသွာ “ကိံ ဣမေ ဝစ္ဆု ခီရဂေါဝစ္ဆု ဥဒါဟု တက္ကဂေါဝစ္ဆု” တိ ပုစ္ဆိတွာ “ခီရဂေါဝစ္ဆု ဘန္တေ” တိ ဝုတ္တေ “န ခီရဂေါဝစ္ဆု၊ ယဒိ ခီရဂေါဝစ္ဆု သိယံ၊ ဘိက္ခုပိ ခီရံ လဘေယျ” န္တိ ဝေမာဒိနာ နယေန တေသံ ဒါရကာနံ မာတာပိတူနံ^၃ နိဝေဒေတွာ ခီရဒါပနာဒိကံ ဩဘာသကရဏံ။ သာမန္တဇဗ္ဗပါတိ သမိပံ ကတွာ ဇဗ္ဗနံ။ ကုလုပကဘိက္ခု ဝတ္ထု စေတ္တ ဝတ္ထဗ္ဗံ။

၁-ပုနပျုနဟနာ (က-သီ)

၂-ကထေတဗ္ဗံ (သီ) ဝေဒိတဗ္ဗံ (က)

၃-မာတာပိတူနံ (သီ)

ကုလူပကော ကိရဘိက္ခု ဘုဒ္ဓိတုကာမော ဂေဟံ ပဝိသိတွာ နိသီဒိ။ တံ ဒိသွာ အဒါတုကာမာ ဃရဏီ “တဏှာလော နတ္ထိ” တိ ဘဏန္တိ တဏှာလေ အာဟရိတုကာမာ ဝိယ ပဋိဝိဿကဃရံ ဂတာ။ ဘိက္ခုပိ အန္တောဂစ္ဆံ ပဝိသိတွာ ဩလောကေန္တော ကဝါဠကောဏေ ဥစ္ဆါ၊ ဘာဇနေ ဂုဠံ၊ ပိဋကေ လောဏမစ္ဆဗာလေ၊ ကုမ္ဘိယံ တဏှာလေ၊ ဃဋေ ဃတံ ဒိသွာ နိက္ခမိတွာ နိသီဒိ။ ဃရဏီ “တဏှာလေ နာလတ္ထ” န္တိ အာဂတာ။ ဘိက္ခု “ဥပါသိကေ ‘အဇ္ဇ ဘိက္ခာ န သမ္ပဇ္ဇိဿတိ’ တိ ပဋိကစ္ဆေဝ နိမိတ္တံ အဒ္ဓသ” န္တိ အာဟ။ ကိံ ဘန္တေတိ။ ကဝါဠကောဏေ နိက္ခိတ္တံ ဥစ္ဆါ၊ ဝိယ သပ္ပံ အဒ္ဓသံ၊ ‘တံ ပဟရိဿာမီ’ တိ ဩလောကေန္တော ဘာဇနေ ဌပိတံ ဂုဠပိဏ္ဍံ ဝိယ ပါသာဏံ၊ လေဉ္စုကေနာ ပဟဋေန သပ္ပေန ကတံ ပိဋကေ နိက္ခိတ္တလောဏမစ္ဆဗာလသဒိသံ ဖဏံ၊ တဿ တံ လေဉ္စု ခုံသိတုကာမဿ ကုမ္ဘိယာ တဏှာလသဒိသေ ဒန္တေ၊ အထဿ ကုပိတဿ ဃဋေ ပက္ခိတ္တဃတသဒိသံ မုခတော နိက္ခမန္တံ ဝိသမိဿကံ ခေဋန္တိ။ သာ “န သက္ကာ မုဏှကံ ဝဉ္စေတု” န္တိ ဥစ္ဆါ၊ ဒတွာ ဩဒနံ ပစိတွာ ဃတဂုဠမစ္ဆေဟိ သဒ္ဓိံ သပ္ပံ အဒါသိတိ။ ဧဝံ သမိပံ ကတွာ ဇပ္ပနံ သာမန္တဇပ္ပဟိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ပရိကဏာတိ ယထာ တံ လဘတိ တဿ ပရိဝတ္တေတွာ ကထနန္တိ။

နိပ္ပေသိကတာနိဒ္ဒေသေ အက္ခောသနာတိ ဒသဟိ အက္ခောသဝတ္ထုဟိ အက္ခောသနံ။ ဝဗ္ဗနာတိ ပရိဘဝိတွာ ကထနံ။ ဂရဟဏာတိ အဿဒ္ဓေါ အပ္ပသန္တောတိအာဒိနာ နယေန ဒေါသာရောပနာ။ ဥက္ခေပနာတိ မာ ဧတံ ဧတ္ထ ကထေထာတိ ဝါစာယ ဥက္ခိပနံ။ သဗ္ဗတောဘာဂေန သဝတ္ထုကံ သဟေတုကံ ကတွာ ဥက္ခေပနာ သမုက္ခေပနာ။ အထ ဝါ အဒေန္တံ ဒိသွာ “အဟော? ဒါနပတိ” တိ ဧဝံ ဥက္ခိပနံ ဥက္ခေပနာ။ မဟာဒါနပတိတိ ဧဝံ သုဠ ဥက္ခေပနာ သမုက္ခေပနာ။ ဒိပနာတိ ကိံ ဣမဿ ဇီဝိတံ ဗီဇဘောဇီနောတိ ဧဝံ ဥပ္ပဏှနာ။ သံခိပနာတိ ကိံ ဣမံ အဒါယကောတိ ဘဏထ၊ ယော နိစ္စကာလံ သဗ္ဗေသမ္ပိ နတ္ထိတိ ဝစနံ ဒေတိတိ သုဠတရံ ဥပ္ပဏှနာ။ ပါပနာတိ အဒါယကတ္တဿ အဝဏ္ဏဿ ဝါ ပါပနံ။ သဗ္ဗတောဘာဂေန ပါပနာ သမ္မာပနာ။ အဝဏ္ဏဟာရိကာတိ ဧဝံ မေ အဝဏ္ဏဘယာပိ ဒဿတိတိ ဂေဟတော ဂေဟံ ဂါမတော ဂါမံ ဇနပဒတော ဇနပဒံ အဝဏ္ဏဟရဏံ။ ပရိပိဋ္ဌိမံသိကတာတိ ပုရတော မရရံ ဘဏိတွာ ပရမ္ပုခေ အဝဏ္ဏဘာသိတာ။ ဧသာ ဟိ အဘိမုခံ

၁-ဌပိတဂုဠပိဏ္ဍကေ ဝိယ ပါသာဏလေဉ္စုကေန (သီ) ဌပိတဂုဠပိဏ္ဍကေန ဝိယ ပါသာဏလေဉ္စုကေန တေန (သျှာ)
 ၂-ဝေဒိတဗ္ဗာ (သျှာ၊ က-သီ) ၃-အဒေန္တံ အဟော (သီ)

ဩလောကေတုံ အသက္ကောန္တဿ ပရမ္ပုခါနံ ပိဋ္ဌိမံသံ ခါဒနမိဝ ဟောတိ၊
တဿှာ ပရပိဋ္ဌိမံသိကတာတိ ဝုတ္တာ။ အယံ ဝုစ္စတိ နိပ္ပေသိကတာတိ အယံ
ယဿှာ ဝေဠုပေသိကာယ ဝိယ အဗ္ဘင်္ဂံ ပရဿ ဂုဏံ နိပ္ပေသေတိ နိပုဉ္ဇတိ၊
ယဿှာ ဝါ ဂန္ဓဇာတံ နိပိသိတွာ^၁ ဂန္ဓမဂ္ဂနာ ဝိယ ပရဂုဏေ နိပိသိတွာ^၂
ဝိစုဏ္ဏေတွာ သော လာဘမဂ္ဂနာ ဟောတိ၊ တဿှာ နိပ္ပေသိကတာတိ ဝုစ္စတိတိ။

လာဘေန လာဘံ နိဇိဂီသနတာနိဒ္ဒေသေ နိဇိဂီသနတာတိ မဂ္ဂနာ။ ဣတော
လဒ္ဓန္တိ ဣမမှာ ဂေဟာ လဒ္ဓံ။ အပုတြာတိ အမုကမိ ဂေဟေ။ ဇဠိတိ
ဣစ္ဆနာ။ ဂဝေဠိတိ မဂ္ဂနာ။ ပရိယေဠိတိ ပုနပျုနံ မဂ္ဂနာ။ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ
လဒ္ဓံ လဒ္ဓံ ဘိက္ခံ တတြ တတြ ကုလဒါရကာနံ ဒတွာ အန္တေ ဒီရယာဂံ လဘိတွာ
ဂတဘိက္ခဝတ္ထု စေတ္ထ ကထေတဗ္ဗံ။ သေနာတိအာဒိနိ^၂ ဇဠိအာဒိနမေဝ
ဝေဝစနာနိ၊ တဿှာ ဇဠိတိ သေနာ။ ဂဝေဠိတိ ဂဝေသနာ၊ ပရိယေဠိတိ
ပရိယေသနာ။ ဣစ္စေဝမေတ္ထ ယောဇနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အယံ ကုဟနာဒိနံ အတ္ထော။

ဣဒါနိ ဝေမာဒိနဉ္စ ပါပဓမ္မာနန္တိ ဣတ္ထ အာဒိသဒ္ဓေန “ယဏာ ဝါ ပနေဇေ
ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ သဒ္ဓါဒေယျာနိ ဘောဇနာနိ ဘုဉ္ဇိတွာ တေ
ဝေရူပါယ တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာယ မိစ္ဆာဇီဝေန ဇီဝိကံ ကပ္ပေန္တိ။ သေယျထိဒံ၊ အင်္ဂံ၊
နိမိတ္တံ၊ ဥပ္ပါတံ၊ သုပိနံ၊ လက္ခဏံ၊ မူသိကန္တိန္တံ၊ အဂ္ဂိဟောမံ၊ ဒဗ္ဗိဟောမံ”န္တိ^၃
အာဒိနာ နယေန ဗြဟ္မဇာလေ ဝုတ္တာနံ အနေကေသံ ပါပဓမ္မာနံ ဂဟဏံ
ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣတိ ယွာယံ ဣမေသံ အာဇီဝဟေတု ပညတ္တာနံ ဆန္တံ သိက္ခာပဒါနံ
ဝိတိက္ကမဝသေန၊ ဣမေသဉ္စ “ကုဟနာ လပနာ နေမိတ္တိကတာ နိပ္ပေသိကတာ
လာဘေန လာဘံ နိဇိဂီသနတာ”တိ ဝေမာဒိနံ ပါပဓမ္မာနံ ဝသေန ပဝတ္ထော
မိစ္ဆာဇီဝေါ၊ ယာ တဿှာ သဗ္ဗပ္ပကာရာပိ မိစ္ဆာဇီဝါ ဝိရတိ၊ ဣဒံ အာဇီဝ-
ပါရိသုဒ္ဓိသီလံ။ တတြာယံ ဝစနတ္ထော။ ဧတံ အာဂမ္မ ဇီဝန္တိတိ အာဇီဝေါ။
ကော သော၊ ပစ္စယပရိယေသနဝါယာမော။ ပါရိသုဒ္ဓိတိ ပရိသုဒ္ဓတာ။
အာဇီဝဿ ပါရိသုဒ္ဓိ အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိ။

ပစ္စယသန္နိဿိတသီလ

၁၈။ ယံ ပနေတံ တဒနန္တရံ ပစ္စယသန္နိဿိတသီလံ ဝုတ္တံ၊ တတ္ထ ပဋိသင်္ခါ
ယောနိသောတိ ဥပါယေန ပထေန ပဋိသင်္ခါယ ဥတွာ၊ ပစ္စဝေက္ခိတွာတိ

၁-နိပိသိတွာ (သီ)၊ နိပိသိတွာ (သျှာ)

၂-သေနာဒိနိ (သီ)

၃-ဒိ ၁-ဂ-ပိဋ္ဌေ။

အတ္ထော။ ဧတ္ထ စ သီတဿ ပဋိသုတာယာတိအာဒိနာ နယေန ဝုတ္တပစ္စ-
 ဝေက္ခဏမေဝ “ယောနိသော ပဋိသင်္ခါ”တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တတ္ထ စိဝရန္တိ အန္တရ-
 ဝါသကာဒိသု ယံကိဉ္စ။ ပဋိသေဝတိတိ ပရိဘုဉ္ဇတိ၊ နိဝါသေတိ ဝါ ပါရပတိ
 ဝါ။ ယာဝဒေဝါတိ ပယောဇနာဝဓိပရိစ္ဆေဒနိယမဝစနံ၊ ဧတ္ထကမေဝ ဟိ
 ယောဂိနော စိဝရပဋိသေဝနေ ပယောဇနံ ယဒိဒံ သီတဿ ပဋိသုတာယာတိ-
 အာဒိ၊ န ဣတော ဘိယျော။ သီတဿာတိ အဇ္ဈတ္တဓာတုက္ခောဘဝသေန
 ဝါ ဗဟိဒ္ဓါဥတုပရိဏာမနဝသေန ဝါ ဥပ္ပန္နဿ ယဿ ကဿမိ သီတဿ။
 ပဋိသုတာယာတိ ပဋိဟနနတ္ထံ။ ယထာ သရိရေ အာဗာဓံ န ဥပ္ပါဒေတိ၊
 ဧဝံ တဿ ဝိနောဒနတ္ထံ။ သီတဗ္ဘာဟတေ ဟိ သရိရေ ဝိက္ခိတ္တစိတ္တော
 ယောနိသော ပဒဟိတုံ န သက္ကောတိ၊ တသ္မာ သီတဿ ပဋိသုတာယ
 စိဝရံ ပဋိသေဝိတဗ္ဗန္တိ ဘဂဝါ အနုညာသိ။ ဒေသ နယော သဗ္ဗတ္ထ။ ကေဝလ-
 ဝေတ္တ ဥဏှဿာတိ အဂ္ဂိသန္တာပဿ။ တဿ ဝနဒါဟာဒိသု သမ္ဘဝေါ
 ဝေဒိတဗ္ဗော။ ခုံသမကသဝါတာတပသရိသပသမ္ဘဿာနန္တိ ဧတ္ထ ပန ခုံသတိ
 ခုံသနမက္ခိကာ၊ အန္တမက္ခိကာတိပိ ဝုစ္စန္တိ။ မကသာ မကသာဝေ။ ဝါတာတိ
 သရဇအရဇာဒိဘေဒါ။ အာတပေါတိ သူရိယာတပေါ။ သရိသပါတိ၂ ယေ
 ကေမိ သရန္တာ ဂစ္ဆန္တိ ဒီသဇာတိကာ သပ္ပါဒယော၊ တေသံ ဒဋ္ဌသမ္ဘုသော စ
 ဖုဋ္ဌသမ္ဘုသော စာတိ ဒုဝိဓော သမ္ဘုသော၊ သောပိ စိဝရံ ပါရပိတွာ နိသိန္နံ န
 ဗာဓတိ၊ တသ္မာ တာဒိသေသု ဌာနေသု တေသံ ပဋိသုတာတ္ထာယ ပဋိသေဝတိ။
 ယာဝဒေဝါတိ ပုန တေဿ ဝစနံ နိယတပယောဇနာဝဓိပရိစ္ဆေဒဒဿနတ္ထံ၊
 ဟိရိကောပိနပဋိစ္ဆာဒနဉ္စိ နိယတပယောဇနံ၊ ဣတရာနိ ကဒါမိ ကဒါမိ ဟောန္တိ။
 တတ္ထ ဟိရိကောပိနန္တိ တံ တံ သမ္မာဓဋ္ဌာနံ။ ယသ္မိံ ယသ္မိံ အင်္ဂေ ဝိဝရိယ-
 မာနေ ဟိရိ ကုပ္ပတိ ဝိနဿတိ၊ တံ တံ ဟိရိံ ကောပနတော ဟိရိကောပိနန္တိ
 ဝုစ္စတိ။ တဿ စ ဟိရိကောပိနဿ ပဋိစ္ဆာဒနတ္ထန္တိ ဟိရိကောပိနပဋိစ္ဆာဒ-
 နတ္ထံ။ ဟိရိကောပိနံ ပဋိစ္ဆာဒနတ္ထန္တိပိ ပါဌော။

ဝိဇ္ဇာပါတန္တိ ယံကိဉ္စ အာဟာရံ။ ယော ဟိ ကောမိ အာဟာရော ဘိက္ခုနော
 ပိဏ္ဍောလျေနပတ္တေ ပတိတတ္တာ ပိဏ္ဍာပါတောတိ ဝုစ္စတိ။ ပိဏ္ဍာနံ ဝါ ပါတော
 ပိဏ္ဍာပါတော၊ တတ္ထ တတ္ထ လဒ္ဓါနံ ဘိက္ခာနံ သန္တိပါတော သမူဟောတိ ဝုတ္တံ
 ဟောတိ။ နေဝ ဒဝါယာတိ န ဂါမဒါရကာဒယော ဝိယ ဒဝတ္ထံ၊ ကိဋ္ဌာ-
 နိမိတ္တန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ န မဒါယာတိ န မုဋ္ဌိကမလ္လာဒယော ဝိယ မဒတ္ထံ၊
 ဗလမဒနိမိတ္တံ ပေါရိသမဒနိမိတ္တဉ္စာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ န မဏ္ဍနာယာတိ န

အန္တေပုရိကဝေသိယာဒယော ဝိယ မဏ္ဍနတ္ထံ၊ အင်္ဂပစ္စင်္ဂါနံ ဝီဏဘာဝ-
 နိမိတ္တန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ န ဝိဘူသနာယာတိ န နဋနစ္စကာဒယော ဝိယ ဝိဘူသ-
 နတ္ထံ၊ ပသန္တစ္စဝိဝဏ္ဏတာနိမိတ္တန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဧတ္ထ စ နေဝ ဒဝါယာတိ
 ဧတံ မောဟူပနိဿယပ္ပဟာနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ န မဒါယာတိ ဧတံ ဒေါသူပနိဿ-
 ယပ္ပဟာနတ္ထံ။ န မဏ္ဍနာယ န ဝိဘူသနာယာတိ ဧတံ ရာဂူပနိဿယပ္ပ-
 ဟာနတ္ထံ။ နေဝ ဒဝါယ န မဒါယာတိ ဧတံ အတ္တနော သညောဇနပ္ပတ္တိ-
 ပဋိသေဓနတ္ထံ။ န မဏ္ဍနာယ န ဝိဘူသနာယာတိ ဧတံ ပရဿပိ သညောဇ-
 နပ္ပတ္တိပဋိသေဓနတ္ထံ။ စတုဟိပိ စေတေဟိ အယောနိသော ပဋိပတ္တိယာ ကာမ-
 သုခလိကာနုယောဂဿ စ ပဟာနံ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ယာဝဒေဝါတိ ဝုတ္တတ္ထမေဝ။ ဣမဿ ကာယဿာတိ ဧတဿ စတုမဟာ
 ဘူတိကဿ ရူပကာယဿ။ ဌိတိယာတိ ပဗန္ဓဋ္ဌိတတ္ထံ။ ယာပနာယာတိ ပဝတ္တိယာ
 အဝိစ္ဆေဒတ္ထံ၊ စိရကာလဋ္ဌိတတ္ထံ ဝါ။ သရူပတ္ထမ္ဘမိဝ ဟိ ဇိဏ္ဏသရသာမိကော၊
 အက္ခမ္ဘန္ဓနမိဝ စ သာကဋိကော ကာယဿ ဌိတတ္ထံ ယာပနတ္ထဉ္ဇေသ ပိဏ္ဏပါတံ
 ပဋိသေဝတိ၊ န ဒဝ မဒ မဏ္ဍန ဝိဘူသနတ္ထံ။ အဝိစ ဌိတိတိ ဇိဝိတိန္ဒြိယသေတံ
 အဓိဝစနံ၊ တဿှာ ဣမဿ ကာယဿ ဌိတိယာ ယာပနာယာတိ ဧတ္တာဝတာ
 ဧတဿ ကာယဿ ဇိဝိတိန္ဒြိယပဝတ္တာပနတ္ထန္တိပိ ဝုတ္တံ ဟောတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။
 ဝိဟိသုပရတိယာတိ ဝိဟိသာ နာမ ဇိသစ္စာ အာဗာဓဋ္ဌေန။ တဿှာ ဥပရ-
 မတ္ထဓမ္မေသ ပိဏ္ဏပါတံ ပဋိသေဝတိ၊ ဝဏာလေပနမိဝ ဥဏသီတာဒီသု တပ္ပဋိ-
 ကာရံ ဝိယ စ။ ဗြဟ္မစရိယာနုဂ္ဂဟာယာတိ သကလသာသနဗြဟ္မစရိယဿ စ
 မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယဿ စ အနုဂ္ဂဟတ္ထံ။ အယဉ္ဇိ ပိဏ္ဏပါတပဋိသေဝနပစ္စယာ ကာယ-
 ဗလံ နိဿာယ သိက္ခတ္ထယာနုယောဂဝသေန ဘဝကန္တာရနိတ္ထရဏတ္ထံ ပဋိ-
 ပဇ္ဇန္တော ဗြဟ္မစရိယာနုဂ္ဂဟာယ ပဋိသေဝတိ၊ ကန္တာရနိတ္ထရဏတ္ထိကာ ပုတ္တ-
 မံသံ ၂ ဝိယ၊ နဒီနိတ္ထရဏတ္ထိကာ ကုလ္လံ ၃ ဝိယ၊ သမုဒ္ဒနိတ္ထရဏတ္ထိကာ နာဝမိဝ စ။

ဣတိပုရာဏဉ္စ ဝေဒနံ ပဋိဟင်္ဂါမိ နဝဉ္စ ဝေဒနံ န ဥပ္ပါဒေဿာမီတိ ဧတံ
 ဣမိနာ ပိဏ္ဏပါတပဋိသေဝနေန ပုရာဏဉ္စ ဇိသစ္စာဝေဒနံ ပဋိဟင်္ဂါမိ၊ နဝဉ္စ
 ဝေဒနံ အပရိမိတဘောဇနပစ္စယံ အာဟရဟတ္ထက အလံသာဋက တတြဝဋက-
 ကာကမာသကဘုတ္တဝမိတကဗြာဟ္မဏာနံ အညတရော ဝိယ န ဥပ္ပါဒေဿာ-
 မီတိပိ ပဋိသေဝတိ၊ ဘေသဇ္ဇမိဝ ဂိလာနော။ အထ ဝါ ယာ အဓနာ
 အသပ္ပိယာပရိမိတဘောဇနံ နိဿာယ ပုရာဏကမ္မပစ္စယဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇနတော

၁-အဋ္ဌသာလိနိယံ ၄၃၀-ပိဋေ အညထာဝဏ္ဏနာ၊ ၂-သံ ၁-၃၂၂-ပိဋေ။ ၃-မ ၁-၁၈၈-ပိဋေ။

ပုရာဏဝေဒနာတိ ဂုစ္စတိ။ သပ္ပါယပရိမိတဘောဇနေန တဿာ ပစ္စယံ ဝိနာ-
သေန္တော တံ ပုရာဏန္တ ဝေဒနံ ပဋိဟင်္ခါမိ။ ယာ စာယံ အခုနာ ကတံ
အယုတ္တပရိဘောဂကမ္မပစ္စယံ နိဿာယ အာယတိ ဥပ္ပဇ္ဇနတော နဝေဒနာတိ
ဂုစ္စတိ။ ယုတ္တပရိဘောဂဝေဒနတဿာ မူလံ အနိဗ္ဗတ္တေန္တော တံ နဝဉ္စ ဝေဒနံ န
ဥပ္ပါဒေဿာမိတိ ဝေဓမ္မတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဧတ္တာဝတာ ယုတ္တပရိ-
ဘောဂသင်္ဂဟော အတ္တကိလမသာနုယောဂပ္ပဟာနံ ဓမ္မိကသုခါပရိစ္စာဂေါ စ
ဒီပိတော ဟောတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ယာတြာ စ မေ ဘဝိဿတိတိ ပရိမိတပရိဘောဂေန^၁ ဇီဝိတိန္ဒြိယုပစ္ဆေဒ-
ကဿ ဣရိယာပထဘူကဿ ဝါ ပရိဿယဿ အဘာဝတော စိရကာလ-
ဂမနသင်္ခါတာ ယာတြာ စ မေ ဘဝိဿတိ ဣမဿ ပစ္စယာယတ္တဂုတ္တိနော
ကာယဿာတိပိ ပဋိသေဝတိ။ ယာပျရောဂီ ဝိယ တပ္ပစ္စယံ။ အနဝဇ္ဇတာ စ
ဖာသုဝိဟာရော စာတိ အယုတ္တပရိယေသနပဋိဂ္ဂဟဏပရိဘောဂပရိဝဇ္ဇနေန
အနဝဇ္ဇတာ၊ ပရိမိတပရိဘောဂေန ဖာသုဝိဟာရော။ အသပ္ပါယာပရိမိတ-
ပရိဘောဂပစ္စယာ အရတိတန္တိဝိဇ္ဇိတော^၂။ ဝိညူဂရဟာဒိဒေါသာဘာဝေန ဝါ
အနဝဇ္ဇတာ၊ သပ္ပါယပရိမိတဘောဇနပစ္စယာ ကာယဗလသမ္ဘဝေန ဖာသု-
ဝိဟာရော။ ယာဝဒတ္ထဥဒရာဝဒေဟကဘောဇနပရိဝဇ္ဇနေန ဝါ သေယျသုခ-
ပဿသုခမိဒ္ဓသုခါနံ ပဟာနတော အနဝဇ္ဇတာ၊ စတုပဉ္စာလောပမတ္တဦး-
ဘောဇနေန စတုဣရိယာပထယောဂျဘာဝပဋိပါဒနတော ဖာသုဝိဟာရော စ
မေ ဘဝိဿတိတိပိ ပဋိသေဝတိ။ ဂုတ္တမ္ပိ ဟေတံ—

“စတ္တာရော ပဉ္စ အာလောပေ၊ အဘုတ္တာ ဥဒကံ ပိဝေ။

အလံ ဖာသုဝိဟာရာယ၊ ပဟိတတ္တဿ ဘိက္ခုနော”တိ^၃။

ဧတ္တာဝတာ စ ပယောဇနပရိဂ္ဂဟော မဇ္ဈိမာစပဋိပဒါဒီပိတာ ဟောတိတိ
ဝေဒိတဗ္ဗော။

သေနာသနန္တိ သေနဉ္စ အာသနဉ္စ။ ယတ္ထ ယတ္ထ ဟိ သေတိ ဝိဟာရေ ဝါ
အဗုယောဂါဒိမိ ဝါ၊ တံ သေနံ။ ယတ္ထ ယတ္ထ အာသတိ နိသီဒတိ၊ တံ အာသနံ။
တံ ဧကတော ကတွာ သေနာသနန္တိ ဂုစ္စတိ။ ဥတုပရိဿယဝိနောဒန-
ပဋိသန္ဓာနာရာမတ္တန္တိ ပရိသဟနဋ္ဌေန ဥတုယေဝ ဥတုပရိဿယော။

၁-ဟိတပရိမိတပရိဘောဂေန (သီ)

၂-....ဝိဇ္ဇိကာ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)

၃-ခု ၂-၃၄၃-ထေရဂါထာယံ။

ဥတုပရိဿယဿ ဝိနောဒနတ္ထံ ပဋိသလ္လာနာရာမတ္ထံ။ ယော သရိရာဗာဓ-
 စိတ္တဝိက္ခေပကရော အသပ္ပါယော ဥတု သေနာသနပဋိသေဝနေန ဝိနောဒေ-
 တဗ္ဗော ဟောတိ။ တဿ ဝိနောဒနတ္ထံ ဧကိဘာဝသုခတ္ထဉ္စာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။
 ကာမဉ္စ သီတပဋိဃာတာဒိနာဝ ဥတုပရိဿယဝိနောဒနံ ဝုတ္တမေဝ။ ယထာ
 ပန စီဝရပဋိသေဝနေ ဟိဒိကောပိနပဋိစ္ဆာဒနံ နိယတပယောဇနံ၊ ဣတရာနိ
 ကဒါစိကဒါစိဘဝန္တိတိ ဝုတ္တံ၊ ဧဝံဓာပိ နိယတံ ဥတုပရိဿယဝိနောဒနံ သန္ဓာယ
 ဣဒံ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အထ ဝါ အယံ ဝုတ္တပ္ပကာရော ဥတု ဥတုယေဝ။
 ပရိဿယော ပန ဒုဝိဓော ပါကဋပရိဿယော စ၊ ပဋိစ္ဆန္တပရိဿယော စ။
 တတ္ထ ပါကဋပရိဿယော သီဟဗျုပ္ပါဒယော။ ပဋိစ္ဆန္တပရိဿယော ရာဂ-
 ဒေါသာဒယော။ ယေ ယတ္ထ အပရိဂုတ္တိယာ စ အသပ္ပါယရူပဒဿနာဒိနာ စ
 အာဗာဓံ န ကရေန္တိ၊ တံ သေနာသနံ ဧဝံ ဇာနိတွာ ပစ္စဝေက္ခိတွာ ပဋိသေ-
 ဝန္တော ဘိက္ခု၊ ပဋိသန္တိ ယောနိသော သေနာသနံ ဥတုပရိဿယဝိနောဒ-
 နတ္ထံ ပဋိသေဝတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဂိလ္လာနပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရန္တိ ဧတ္ထ ရောဂဿ ပဋိအယနဋ္ဌေန ပစ္စယော၊
 ပစ္စနိကဂမနဋ္ဌေနာတိ အတ္ထော။ ယဿ ကဿစိ သပ္ပါယသေတံ အဓိဝစနံ။
 ဘိသက္ကဿ ကမ္မံ တေန အနုညာတတ္တာတိ ဘေသဇ္ဇံ။ ဂိလ္လာနပစ္စယောဝ
 ဘေသဇ္ဇံ ဂိလ္လာနပစ္စယဘေသဇ္ဇံ၊ ယံကိဉ္စိ ဂိလ္လာနဿ သပ္ပါယံ ဘိသက္ကကမ္မံ
 တေလမဓုဖာဏိတာဒိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ပရိက္ခာရောတိ ပန “သတ္တဟိ
 နဂရပရိက္ခာရေဟိ သုပရိက္ခတံ”^၁ ဟောတိ”^၂ အာဒိသု ပရိဝါရော ဝုဇ္ဇတိ။
 “ရထော သီလပရိက္ခာရော၊ ဈာနက္ခော စက္ကဝိရိယော”^၃ အာဒိသု
 အလင်္ကာရော။ “ယေ စ ခေါ ဣမေ”^၄ ပဗ္ဗဇိတေန ဇီဝိတပရိက္ခာရာ သမုဒါနေ-
 တဗ္ဗာ”^၅ အာဒိသု သမ္ဘာရော။ ဣမ ပန သမ္ဘာရောပိ ပရိဝါရောပိ ဝုဇ္ဇတိ။
 တဉ္စိ ဂိလ္လာနပစ္စယဘေသဇ္ဇံ ဇီဝိတဿ ပရိဝါရောပိ ဟောတိ၊ ဇီဝိတနာသကာ-
 ဗာဓုပ္ပတ္တိယာ အန္တရံ အဒတွာ ရက္ခဏတော သမ္ဘာရောပိ။ ယထာ စိရံ
 ပဝတ္တတိ၊ ဧဝမဿ ကာရဏဘာဝတော၊ တဿှာ ပရိက္ခာရောတိ ဝုဇ္ဇတိ။
 ဧဝံ ဂိလ္လာနပစ္စယဘေသဇ္ဇံ တံ ပရိက္ခာရော စာတိ ဂိလ္လာနပစ္စယဘေသဇ္ဇ-
 ပရိက္ခာရော။ တံ ဂိလ္လာနပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရံ။ ဂိလ္လာနဿ ယံကိဉ္စိ သပ္ပါယံ
 ဘိသက္ကာနုညာတံ တေလမဓုဖာဏိတာဒိ ဇီဝိတပရိက္ခာရန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

၁-၃ ၇-၁၀-ပိဋေ တန္တိဿယပါဠိ၊	၂-သုပရိက္ခိတ္တံ (သဗ္ဗတ္ထ) ပါဠိ ပန ပဿိတဗ္ဗာ။
၃-အံ ၂-၄၇၈-ပိဋေ၊	၄-သံ ၃-၅-ပိဋေ၊
၅-ယေစိမေ (သီ) ယေကေစိ (သျှာ၊ ဣ၊ က)	၆-မ ၁-၁၅၀-ပိဋေ၊
စိသုန္တိ ၁-၃	

ဥပ္ပန္နာနန္တိ ဇာတာနံ ဘူတာနံ နိဗ္ဗတ္တာနံ။ ဝေယျာဗာဓိကာနန္တိ ဣဗ္ဗေ
 ဗျာဗာဓောတိ ဓာတုက္ခောဘော၊ တံသမုဋ္ဌာနာ စ ကုဋ္ဌဂဏ္ဍပိဋကောဒယော။
 ဗျာဗာဓတော ဥပ္ပန္နတ္တာ ဝေယျာဗာဓိကာ။ ဝေဒနာနန္တိ ဒုက္ခဝေဒနာ
 အကုသလဝိပါကဝေဒနာ။ တာသံ ဝေယျာဗာဓိကာနံ ဝေဒနာနံ။ အဗျာဗဏ္ဍိ
 ပရမတာယာတိ နိဗ္ဗုက္ခပရမတာယ။ ယာဝ တံ ဒုက္ခံ သဗ္ဗံ ပဟိနံ ဟောတိ
 တာဝါတိ အတ္ထော။

ဧဝမိဒံ သင်္ခေပတော ပဋိသင်္ခါ ယောနိသော ပစ္စယပရိဘောဂလက္ခဏံ
 ပစ္စယသန္တိဿိတသီလံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဝစနတ္ထော ပနေတ္ထ—စီဝရာဒယော ဟိ
 ယသ္မာ တေ ပဋိစ္စ နိဿာယ ပရိဘုဉ္ဇမာနာ ပါဏိနော အယန္တိ ပဝတ္တန္တိ၊
 တသ္မာ ပစ္စယာတိ ဂုစ္စန္တိ။ တေ ပစ္စယေ သန္တိဿိတန္တိ ပစ္စယသန္တိဿိတံ။

စတုပါရိသုဒ္ဓိသမ္မာဒနဓိမိ

၁၉။ ဧဝမေတသ္မိံ စတုဗ္ဗိဓေ သီလေ သဒ္ဓါယ ပါတိမောက္ခသံဝရော
 သမ္မာဒေတဗ္ဗော။ သဒ္ဓါသာဓနော ဟိ သော၊ သာဝကဝိသယာတိတတ္တာ
 သိက္ခာပဒပညတ္တိယာ။ သိက္ခာပဒပညတ္တိယာစနပဋိက္ခေပေါ စေတ္ထ နိဒဿနံ။
 တသ္မာ ယထာ ပညတ္တံ သိက္ခာပဒံ အနဝသေသံ သဒ္ဓါယ သမာဒိယိတွာ
 ဇီဝိတေပိ အပေက္ခံ အကရောန္တေန သာဓုကံ သမ္မာဒေတဗ္ဗံ။ ဂုတ္တမ္ပိ ဟေတံ—

“ကိကီဝ အဏ္ဍံ စမရိဝ ဝါလမိ၊
 ပိယံ ပုတ္တံ နယနံဝ ဧကကံ။
 တထေဝ သီလံ အနုရက္ခမာနကာ၊
 သုပေသလာ ဟောထ သဒါ သဂါရဝါ”တိ။

အပရမ္ပိ ဂုတ္တံ—“()”၂ ဧဝမေဝ ခေါ ပဟာရာဒိ ယံ မယာ သာဝကာနံ
 သိက္ခာပဒံ ပညတ္တံ၊ တံ မမ သာဝကာ ဇီဝိတဟေတုပိ နာတိက္ကမန္တိ”တိ ၃။
 ဣမသ္မိံ စ ပနတ္ထေ အဋ္ဌဝိယံ စောရေဟိ ဗဒ္ဓထေရာနံ ဝတ္ထုနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။

မဟာဝတ္ထုနိအဋ္ဌဝိယံ ကိရ ထေရံ စောရာ ကာဠဝလ္လိဟိ ဗန္ဓိတွာ နိပဇ္ဇာပေသုံ။
 ထေရော ယထာနိပဇ္ဇောဝ သတ္တဒိဝသာနိ ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ အနာဂါမိဖလံ
 ပါပုဏိတွာ တတ္ထေဝ ကာလံ ကတွာ မြဟ္မလောကေ နိဗ္ဗတ္တိ။

၁-အဗျာဗဏ္ဍိ (သီ၊ သျာ) အဗျာဗဇ္ဇ (က)

၂-(သေယျထာပိ မဟာသမုဒ္ဓေါ ဌိတဓမ္မော ဝေလံ နာတိက္ကမတိ) (သျာ)

၃-မဟာရာဇ (သီ၊ က)

၄-အံ ၃-၄-ပိဋေ။

အပရမ္မိ ထေရံ တဗ္ဗပဏ္ဍိတိပေ ပူတိလတာယ ဗန္ဓိတွာ နိပဇ္ဇာပေသံ။ သော
ဝနဒါဟေ အာဂစ္ဆန္တေ ဝလ္လိံ အတ္ထိန္ဒိတွာဝံ ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ သမသီသီ
ဟုတွာ ပရိနိဗ္ဗာယိ။ ဒိဃဘာဏကအဘယတ္ထေရော ပဉ္စဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ
သဒ္ဓိံ အာဂစ္ဆန္တော^၁ ဒိသ္မာ ထေရဿ သရိရံ ဈာပေတွာ စေတိယံ
ကာရာပေသိ။ တသ္မာ အညောပိ သဒ္ဓေါ ကုလပုတ္တော—

ပါတိမောက္ခံ ဝိသောဓေန္တော၊ အပ္ပေဝ ဇီဝိတံ ဇဟေ။
ပညတ္တံ လောကနာထေန၊ န ဘိန္တေ သီလသံဝရံ။

ယထာ စ ပါတိမောက္ခသံဝရော သဒ္ဓါယ၊ ဧဝံ သတိယာ ဣန္ဒြိယသံဝရော
သမ္မာဒေတဗ္ဗော။ သတိသာဓနော ဟိ သော၊ သတိယာ အဓိဋ္ဌိတာနံ ဣန္ဒြိ-
ယာနံ အဘိဇ္ဈာဒိဟိ အနန္တာဿဝနီယတော။ တသ္မာ “ဝရံ ဘိက္ခဝေ တတ္တာယ
အယောသလာကာယ အာဒိတ္တာယ သမ္ပဇ္ဇလိတာယ သဇောတိဘူတာယ
စက္ခုန္ဓိယံ သမ္ပလိမဋ္ဌံ၊ န တွေဝ စက္ခုဝိညေယျေသု ရူပေသု အနုဗျဉ္ဇနသော
နိမိတ္တဂ္ဂါဟော”တိ^၂ အာဒိနာ နယေန အာဒိတ္တပရိယာယံ သမနဿရိတွာ
ရူပါဒိသု ဝိသယေသု စက္ခုဒ္ဓါရာဒိပဝတ္တဿ ဝိညာဏဿ အဘိဇ္ဈာဒိဟိ
အန္တာဿဝနီယံ နိမိတ္တာဒိဂ္ဂါဟံ အသမ္ပုဋ္ဌာယ သတိယာ နိသေဓေန္တေန ဧသ
သာဓကံ သမ္မာဒေတဗ္ဗော။ ဧဝံ အသမ္မာဒိတေ ဟိ ဧတသ္မိံ ပါတိမောက္ခသံ-
ဝရသီလမ္ပိ အနုဒ္ဓနိယံ ဟောတိ အစိရဋ္ဌိတိကံ၊ အသံဝိဟိတသာခါပရိဝါရမိဝ
သဿံ။ ဟညတေ စာယံ ကိလေသစောရေဟိ၊ ဝိဝုဒ္ဓါရော ဝိယ ဂါမော
ပရဿ ဟာရိဟိ။ စိတ္တဉ္ဇဿ ရာဂေါ သမတိဝိဇ္ဈတိ၊ ဒုစ္ဆန္တမဂါရံ ဝုဋ္ဌိ ဝိယ။
ဝုတ္တမ္ပိ ဟေတံ—

“ရူပေသု သဒ္ဓေသု အထော ရသေသု၊
ဂန္ဓေသု ဖဿေသု စ ရက္ခ ဣန္ဒြိယံ။
ဧတေ ဟိ ဒ္ဓါရာ ဝိဝုဒ္ဓာ အရက္ခိတာ၊
ဟနန္တိ ဂါမိဝ ပရဿ ဟာရိနော”။

“ယထာ အဂါရံ ဒုစ္ဆန္တံ၊ ဝုဋ္ဌိ သမတိဝိဇ္ဈတိ။
ဧဝံ အဘာဝိတံ စိတ္တံ၊ ရာဂေါ သမတိဝိဇ္ဈတိ”တိ^၃။

သမ္မာဒိတေ ပန တသ္မိံ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလမ္ပိ အနုဒ္ဓနိယံ ဟောတိ
စိရဋ္ဌိတိကံ၊ သုသံဝိဟိတသာခါပရိဝါရမိဝ သဿံ။ န ဟညတေ စာယံ ကိလေသ-

စောရေဟိ၊ သုသံဝုတဒ္ဓါရော ဝိယ ဂါမော ပရဿ ဟာရိဟိ။ န စဿ စိတ္တံ ရာဂေါ သမတိဝိဇ္ဈတိ၊ သုစ္ဆန္ဒမဂါရံ ဝုဠိ ဝိယ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ—

“ရူပေသု သဒ္ဓေသု အထော ရသေသု၊
ဂန္ဓေသု ဖဿေသု စ ရက္ခ ဣန္ဒြိယံ။
ဧတေ ဟိ ဒ္ဓါရာ ပိဟိတာ သုသံဝုတာ၊
န ဟန္တိ ဂါမံဝ ပရဿ ဟာရိနော”။

“ယထာ အဂါရံ သုစ္ဆန္ဒံ၊ ဝုဠိ န သမတိဝိဇ္ဈတိ။
ဧဝံ သုဘာဝိတံ စိတ္တံ၊ ရာဂေါ န သမတိဝိဇ္ဈတိ”တိ ၁။

အယံ ပန အတိဥက္ကဋ္ဌဒေသနာ။

စိတ္တံ နာမေတံ လဟုပရိဝတ္တံ၊ တသ္မာ ဥပ္ပန္နံ ရာဂံ အသုဘမနသိကာရေန ဝိနောဒေတွာ ဣန္ဒြိယသံဝရော သမ္ပာဒေတဗ္ဗော၊ အရုနာပဗ္ဗဇိတေန ဝဂ္ဂိ-
သတ္တေရေန ဝိယ။

ထေရဿ ကိရ အရုနာပဗ္ဗဇိတဿ ပိဏ္ဍာယ စရတော ဧကံ ဣတ္ထိံ ဒိသ္မာ ရာဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တတော အာနန္ဒတ္ထေရံ အာဟ—

“ကာမရာဂေန ဥယျာမိ၊ စိတ္တံ မေ ပရိဥယျတိ။
သာဓု နိဗ္ဗာပနံ မြူဟိ၊ အနုကမ္မာယ ဂေါတမာ”တိ ၂။

ထေရော အာဟ—

“သညာယ ဝိပရိယေသာ၊ စိတ္တံ တေ ပရိဥယျတိ။
နိမိတ္တံ ပရိဝဇ္ဇေဟိ၊ သုဘံ ရာဂူပသဋ္ဌိတံ။
အသုဘာယ စိတ္တံ ဘာဝေဟိ၊ ဧကဂ္ဂံ သုသမာဟိတံ။
သင်္ခါရေ ပရတော ပဿ၊ ဒုက္ခတော နော စ အတ္တတော။
နိဗ္ဗာပေဟိ မဟာရာဂံ၊ မာ ဥယျိတ္ထော ပုနပ္ပုန”န္တိ ၂။

ထေရော ရာဂံ ဝိနောဒေတွာ ပိဏ္ဍာယ စရိ။ အပိစ ဣန္ဒြိယသံဝရ-
ပူရကေန ဘိက္ခုနာ ကုရုဏ္ဏကမဟာလေဏဝါသိနာ စိတ္တဂုတ္တတ္ထေရေန ဝိယ
စောရကမဟာဝိဟာရဝါသိနာ မဟာမိတ္တတ္ထေရေန ဝိယ စ ဘဝိတဗ္ဗံ။ ကုရုဏ္ဏက-
မဟာလေဏေ ကိရ သတ္တန္တံ ဗုဒ္ဓါနံ အဘိနိက္ခမနစိတ္တကမ္ပံ မနောရမံ အဟောသိ၊
သမ္ပဟုလာ ဘိက္ခု။ သေနာသနစာရိကံ အာဟိဏ္ဍန္တာ စိတ္တကမ္ပံ ဒိသ္မာ “မနောရမံ

ဘန္တေစိတ္တကမ္မ”န္တိ အာဟံသု။ ယေရော အာဟ“အတိရေကသဋ္ဌိ မေ အာရသော
ဝဿာနိ လေဏေ ဝသန္တဿ စိတ္တကမ္မံ အတ္ထိတိပိ” န ဇာနာမိ၊ အဇ္ဇ ခါနိ
စက္ခုမန္တေ နိဿာယ ဉ္ဇတ”န္တိ။ ထေရေန ကိရ ဧတ္တကံ အဋ္ဌါနံ ဝသန္တေန စက္ခု
ဥဗ္ဗိလေတွာ လေဏံ န ဥလ္လောကိတပုဗ္ဗံ။ လေဏဒ္ဓါရေစဿ မဟာနာဂရက္ခောပိ
အဟောသိ။ သောပိ ထေရေန ဥဋ္ဌံ န ဥလ္လောကိတပုဗ္ဗော။ အနုသံဝစ္ဆရံ ဘူမိယံ
ကေသရနိပါတံ ဒိသ္မာဝဿ ပုပ္ဖိတဘာဝံ ဇာနာတိ။

ရာဇာ ထေရဿ ဂုဏသမ္ပတ္တိံ သုတွာ ဝဋ္ဌိတုကာမော တိက္ခတ္ထု ပေသေတွာ
အနာဂစ္ဆန္တေ ထေရေ တသ္မိံ ဂါမေ တရုဏပုတ္တာနံ ဣတ္ထိနံ ထနေ ဗန္ဓာပေတွာ
လဉ္ဇာပေသိ “တာဝ ခါရကာ ထညံ မာ လဘိံသု၊ ယာဝ ထေရော န
အာဂစ္ဆတိ”တိ။ ထေရော ခါရကာနံ အနုကမ္မာယ မဟာဂါမံ အဂမာသိ။ ရာဇာ
သုတွာ “ဂစ္ဆယ ဘဏေ ထေရံ ပဝေသေယ သီလာနိ ဂဏိဿာမီ”တိ အန္တေပုရံ
အဘိဟရာပေတွာ ဝဋ္ဌိတွာ ဘောဇေတွာ “အဇ္ဇ ဘန္တေ ဩကာသော နတ္ထိ၊
သွေ သီလာနိ ဂဏိဿာမီတိ ထေရဿ ပတ္တံ ဂဟေတွာ ထောက် အနုဂန္ဓာ
ဒေဝိယာ သဋ္ဌိံ ဝဋ္ဌိတွာ နိဝတ္တိ။ ထေရော ရာဇာ ဝါ ဝဋ္ဌတု ဒေဝီ ဝါ၊
“သုဒ္ဓိ ဟောတု မဟာရာဇာ”တိ ဝဒတိ။ ဧဝံ သတ္တဒိဝသာ ဂတာ။ ဘိက္ခု
အာဟံသု “ကိ” ဘန္တေ တုဗ္ဗေ ရညေပိ ဝဋ္ဌမာနေ ဒေဝိယာပိ ဝဋ္ဌမာနာယ
“သုဒ္ဓိ ဟောတု မဟာရာဇာ” ဣစ္ဆေဝ ဝဒထာတိ။ ထေရော “နာဟံ အာရသော
ရာဇာတိ ဝါ ဒေဝီတိ ဝါ ဝဝတ္ထာနံ ကရောမီ”တိ ဝတွာ သတ္တာဟာတိက္ကမေန
“ထေရဿ ဣမ ဝါသော ဒုက္ခော”တိရညာ ဝိဿဋ္ဌိတော ကုရုဏ္ဏကမဟာလေဏံ
ဂန္ဓာ ရတ္တိဘာဂေ စကံမံ အာရူဟိ။ နာဂရက္ခေ အဓိဝတ္ထာ ဒေဝတာ
ဒဏ္ဍဒိပိကံ ဂဟေတွာ အဋ္ဌာသိ။ အထဿ ကမ္မဋ္ဌာနံ အတိပရိသုဒ္ဓိံ ပါကဋံ
အဟောသိ။ ထေရော “ကိ” န မေ အဇ္ဇ ကမ္မဋ္ဌာနံ အတိဝိယ ပကာသတိ”တိ
အတ္တမနော မဇ္ဈိမယာမသမနန္တရံ သကလံ ပဗ္ဗတံ ဥန္ဒာဒယန္တော အရဟတ္တံ
ပါပုဏိ။ တသ္မာ အညောပိ အတ္တတ္တကာမော^၂ ကုလပုတ္တော—

မက္ကဋ္ဌောဝ အရညမ္ပိ၊ ဝနေ ဘန္တမိဂေါ^၃ ဝိယ။

ဗာလော ဝိယ စ ဥတြိဿော၊ န ဘဝေ လောလလောစနော။

အဓော ဒိပေယျ စက္ခုနိ၊ ယုဂမတ္တဒသော သိယာ။

ဝနမက္ကဋ္ဌလောလဿ၊ န စိတ္တဿ ဝသံ ဝဇေ။

၁-အတ္ထိ နတ္ထိတိပိ (သျှ၊ က-သီ၊ က) ၂-အတ္တကာမော (က-သီ၊ သျှ)၊ အတ္တကာမော (?)

၃-ဘန္တော မိဂေါ (သျှ၊ က)

မဟာမိတ္တတ္ထေရဿာပိ မာတု ဝိသဂဏ္ဌကရောဂေါ^၁ ဥပ္ပဇ္ဇိ။ စိတာပိဿာ ဘိက္ခုနီသု ပဗ္ဗဇိတာ ဟောတိ။ သာ တံ အာဟ “ဂစ္ဆ အယျေ ဘာတု သန္တိကံ ဂန္တာ မမ အဖာသုကဘာဝံ အာရောစေတွာ ဘေသဇ္ဇမာဟရာ”တိ။ သာ ဂန္တာ အာရောစေသိ။ ထေရော အာဟ “နာဟံ မူလဘေသဇ္ဇာဒိနိ သံဟရိတွာ ဘေသဇ္ဇံ ပစိတုံ ဇာနာမိ၊ အပိစ တေ ဘေသဇ္ဇံ အာစိက္ခိဿံ— “အဟံ ယတော ပဗ္ဗဇိတော၊ တတော ပဋ္ဌာယ န မယာ လောဘသဟဂတေန စိတ္တေန ဣန္ဒြိယာနိ ဘိန္ဒိတွာ ဝိသဘာဂရူပံ ဩလောကိတပုဗ္ဗံ၊ ဣမိနာ သစ္စဝစနေန မာတုယာ မေ ဖာသု ဟောတု၊ ဂစ္ဆ ဣဒံ ဝတွာ ဥပါသိကာယ သရိရံ ပရိမဇ္ဇာ”တိ။ သာ ဂန္တာ ဣမမတ္ထံ အာရောစေတွာ တထာ အကာသိ။ ဥပါသိကာယ တံခဏံယေဝ ဂဏ္ဍော ဖေဏပိဏ္ဍော ဝိယ ဝိလိယိတွာ အန္တရဓာယိ၊ သာ ဥဋ္ဌဟိတွာ “သစေ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဓရေယျ၊ ကသ္မာ မမ ပုတ္တသဒိသဿ ဘိက္ခုနော ဇာလဝိစိတြေန ဟတ္ထေန သီသံန ပရာမသေယျာ”တိ အတ္တမနဝါစံ နိစ္ဆာရေသိ။ တသ္မာ—

ကုလပုတ္တမာနိ အညောပိ၊ ပဗ္ဗဇိတွာန သာသနေ။
မိတ္တတ္ထေရောဝ တိဋ္ဌေယျ၊ ဝရေ ဣန္ဒြိယသံဝရေ။

ယထာ ပန ဣန္ဒြိယသံဝရော သတိယာ၊ တထာ ဝိရိယေန အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိ သမ္မာဒေတဗ္ဗာ။ **ဝိရိယသာဓနာ** ဟိ သာ၊ သမ္မာရဒ္ဓဝိရိယဿ မိစ္ဆာဇီဝပ္ပဟာန- သမ္ဘဝတော။ တသ္မာ အနေသနံ အပ္ပတိရူပံ ပဟာယ ဝိရိယေန ပိဏ္ဍုပါတ- စရိယာဒိဟိ သမ္မာ ဒေသနာဟိ ဒေသ သမ္မာဒေတဗ္ဗာ ပရိသုဒ္ဓုပ္ပါဒေယေဝ ပစ္စယေ ပဋိသေဝမာနေန အပရိသုဒ္ဓုပ္ပါဒေ အာသီဝိသေ ဝိယ ပရိဝဇ္ဇယတာ။ တတ္ထ အပရိဂ္ဂဟိတဓုတင်္ဂဿ သံသတော၊ ဂဏတော၊ ဓမ္မဒေသနာဒိဟိ စဿ ဂုဏေဟိ ပသန္ဓာနံ ဂိဟိနံ သန္တိကာ ဥပ္ပန္နာ ပစ္စယာ ပရိသုဒ္ဓုပ္ပါဒါ နာမ။ ပိဏ္ဍုပါတစရိယာဒိဟိ ပန အတိပရိသုဒ္ဓုပ္ပါဒါယေဝ။ ပရိဂ္ဂဟိတဓုတင်္ဂဿ ပိဏ္ဍုပါတစရိယာဒိဟိ ဓုတဂုဏေ^၂ စဿ ပသန္ဓာနံ သန္တိကာ ဓုတင်္ဂနိယမာ- နလောမေန ဥပ္ပန္နာ ပရိသုဒ္ဓုပ္ပါဒါ နာမ။ ဧကဗျာဓိဝုပသမတ္ထဉ္ဇဿ ပူတိဟရိဋ္ဌကိစ္စတုမရရေသု ဥပ္ပန္နေသု “စတုမရရံ အညေပိ သဗြဟ္မစာရိနော ပရိဘုဉ္ဇိဿန္တိ”တိစိန္တေတွာ ဟရိဋ္ဌကိစ္စဏှမေဝ ပရိဘုဉ္ဇမာနဿ ဓုတင်္ဂသမာဒါနံ ပတိရူပံ ဟောတိ။ သေ ဟိ “ဥတ္တမအရိယဝံသိကော ဘိက္ခု”တိ ဂုစ္စတိ။ ယေ ပနေတေ စိဝရာဒယော ပစ္စယာ၊ တေသု ယဿ ကဿစိ ဘိက္ခုနော အာဇီဝံ

ပရိသောဓေန္တဿ စီဝရေ စ ပိဏ္ဍပါတေ စ နိမိတ္တောဘာသပရိကထာ-
ဝိညတ္တိယော န ဝနုန္တိ။ သေနာသနေ ပန အပရိဂ္ဂဟိတဓုတင်္ဂဿ
နိမိတ္တောဘာသပရိကထာ ဝနုန္တိ။ တတ္ထ နိမိတ္တံ နာမ သေနာသနတ္ထံ
ဘူမိပရိကမ္ဘာဒိနိ ကရောန္တဿ “ကိံ ဘန္တေ ကရိယတိ၊ ကော ကာရာပေတိ”တိ
ဂိဟိဟိ ဝုတ္တေ “န ကောစိ”တိ ပဋိဝစနံ၊ ယံ ဝါ ပနညဗ္ဗိ ဧဝရူပံ နိမိတ္တကမ္ပံ။
ဩဘာသော နာမ “ဥပါသကာ တုမေ ကုဟိံ ဝသထာ”တိ။ ပါသာဒေ ဘန္တေတိ။
“ဘိက္ခုနံ ပန ဥပါသကာ ပါသာဒေါ န ဝနုတိ”တိ ဝစနံ၊ ယံ ဝါ ပနညဗ္ဗိ
ဧဝရူပံ ဩဘာသကမ္ပံ။ ပရိကထာ နာမ “ဘိက္ခုသံဃဿ သေနာသနံ
သမ္ဘာဓ”န္တိ ဝစနံ၊ ယာ ဝါ ပနညာပိ ဧဝရူပါ ပရိယာယကထာ။ ဘောသဇ္ဇေ
သဗ္ဗမ္ပိ ဝနုတိ။ တထာ ဥပ္ပန္နံ ပန ဘောသဇ္ဇံ ရောဂေ ဝူပသန္တေ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ
ဝနုတိ၊ န ဝနုတိတိ။

တတ္ထ ဝိနယဓရာ “ဘဂဝတာ ဒွါရံ ဒိန္နံ၊ တဿ ဝနုတိ”တိ ဝဒန္တိ။
သုတ္တန္တိကာ ပန “ကိဉ္ဇာပိ အာပတ္တိ န ဟောတိ၊ အာဇီဝံ ပန ကောပေတိ၊
တဿ န ဝနုတိ”စ္စေဝ ဝဒန္တိ။

ယော ပန ဘဂဝတာ အနုညာတာပိ နိမိတ္တောဘာသပရိကထာဝိညတ္တိ-
ယော အကရောန္တော အပ္ပိစ္ဆတာဒိဂုဏေယေဝ နိဿာယ ဇီဝိတက္ခယေပိ
ပစ္စုပ္ပန်တေ အညတြေဝ ဩဘာသာဒိဟိ ဥပ္ပန္နပစ္စယေ ပဋိသေဝတိ၊ သေ
“ပရမသလ္လေခဝုတ္တိ”တိ ဝုစ္စတိ၊ သေယျထာပိ ထေရော သာရိပုတ္တော။

သော ကိရာယသ္မာ ဧကသ္မိံ သမယေ ပဝိဝေကံ ဗြူဟယမာနော မဟာ-
မောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရေန သဒ္ဓိံ အညတရသ္မိံ အရညေ ဝိဟရတိ၊ အထဿ ဧကသ္မိံ
ဒိဝသေ ဥဒရဝါတာဗာဓော ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ အတိဒုက္ခံ ဇနေသိ။ မဟာမောဂ္ဂလ္လာ-
နတ္ထေရော သာယနသမယေ တဿာယသ္မတော ဥပဋ္ဌာနံ ဂတော ထေရံ နိပန္နံ
ဒိဿာ တံ ပဝတ္တိံ ပုစ္ဆိတွာ “ပုဗ္ဗေ တေ အာဝုသော ဧကေန ဗာသု ဟောတိ”တိ
ပုစ္ဆိ။ ထေရော အာဟ “ဂိဟိကာလေ မေ အာဝုသော မာတာ သပ္ပိမဓုသက္က-
ရာဒိဟိ ယောဇေတွာ အသမ္ဘိန္နဒီရပါယာသံ၊ အဒါသိ၊ တေန မေ ဗာသု
အဟောသိ”တိ။ သောပိ အာယသ္မာ “ဟောတု အာဝုသော၊ သစေ မယံ ဝါ
တုယံ ဝါ ပုညံ အတ္ထိ၊ အပ္ပေဝ နာမ သွေ လဘိဿာမာ”တိ အာဟ။

ဣမံ ပန နေသံ ကထာသလ္လာပံ စက်မနကောဋိယံ ရုက္ခေ အဓိဝတ္ထာ ဒေဝတာ
သုတွာ “သွေ အယျဿ ပါယာသံ ဥပ္ပါဒေဿာမီ”တိ တာဝဒေဝ ထေရဿ

ဥပဋ္ဌာကကုလံ ဂန္ဓာ ဇေဋ္ဌပုတ္တဿ သရီရံ အာဝိသိတွာ ပိဋံ ဇနေသိ။ အထဿ တိကိစ္ဆာနိမိတ္တံ သန္တိပတိတေ ဉာတကေ အာဟ “သစေ သွေ ထေရဿ ဧဝရူပံ နာမ ပါယာသံ ပဋိယာဒေထ၊ တံ မုဉ္ဇိဿာမီ”တိ။ တေ “တယာ အဝုတ္တေဝိ မယံ ထေရာနံ နိဗ္ဗန္တံ ဘိက္ခံ ဒေမာ”တိ ဝတွာ ဒုတိယဒိဝသေ တထာရူပံ ပါယာသံ ပဋိယာဒိယိံသု။

မဟာမောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရော ပါတောဝ အာဂန္ဓာ “အာဝုသော ယာဝ အဟံ ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ အာဂစ္ဆာမိ၊ တာဝ ဣဓေဝ ဟောဟီ”တိ ဝတွာ ဂါမံ ပါဝိသိ။ တေ မနဿာ ပစ္စုဂ္ဂန္ဓာ ထေရဿ ပတ္တံ ဂဟေတွာ ဝုတ္တပ္ပကာရဿ ပါယာသဿ ပူရေတွာ အဒံသု။ ထေရော ဂမနာကာရံ ဒသေသိ။ တေ “ဘုဉ္ဇထ ဘန္တေ တုမေ၊ အပရမ္ဘိ ဒဿာမာ”တိ ထေရံ ဘောဇေတွာ ပုန ပတ္တပူရံ အဒံသု။ ထေရော ဂန္ဓာ “ဟန္တာဝုသော သာရိပုတ္တ ပရိဘုဉ္ဇာ”တိ ဥပနာမေသိ။ ထေရေဝိ တံ ဒိသွာ “အတိမနာပေါ ပါယာသော၊ ကယံ န ခေါ ဥပ္ပန္နော”တိ စိန္တေန္တော တဿ ဥပ္ပတ္တိမူလံ ဒိသွာ အာဟ “အာဝုသော^၁ မောဂ္ဂလ္လာန အပရိဘောဂါရဟော^၂ ပိဏ္ဍပါတော”တိ။ သောပါယသွာ “မာဒိသေန နာမ အာဘတံ ပိဏ္ဍပါတံ န ပရိဘုဉ္ဇတိ”တိ စိတ္တမ္ဘိ အနုပ္ပါဒေတွာ ဧကဝစနေနေဝ ပတ္တံ မုခဝဋီယံ ဂဟေတွာ ဧကမန္တေ နိကုဇ္ဇေသိ။ ပါယာသဿ သဟ ဘူမိယံ ပတိဋ္ဌာနာ ထေရဿ အာဗာဓော အန္တရဓာယိ၊ တတော ပဋ္ဌာယ ပဉ္စစတ္တာလီသ ဝဿာနိ^၃ န ပုန ဥပ္ပဇ္ဇိ။ တတော မဟာမောဂ္ဂလ္လာနံ အာဟ “အာဝုသော ဝစိဝိညတ္တိ^၄ နိဿာယ ဥပ္ပန္နော ပါယာသော အန္တေသု နိက္ခမိတွာ ဘူမိယံ စရန္တေသုပိ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ အယုတ္တရူပေါ”တိ။ ဣမဉ္စ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ—

“ဝစိဝိညတ္တိဝိပ္ပာရာ၊ ဥပ္ပန္နံ မဓုပါယသံ^၅။
 သစေ ဘုတ္တော ဘဝေယျာဟံ၊ သာဇီဝေါ ဂရဟိတော မမ။
 ယဒိဝိ မေ အန္တဂုဏံ၊ နိက္ခမိတွာ ဗဟိ စရေ။
 နေဝ ဘိန္တေယျံ အာဇီဝံ၊ စဇမာနောပိ ဇီဝိတံ။
 အာရာဓေမိ သကံ စိတ္တံ၊ ဝိဝဇ္ဇေမိ အနေသနံ။
 နာဟံ ဗုဒ္ဓပ္ပဋိကုဋ္ဌံ၊ ကာဟာမိ စ အနေသနံ”န္တိ။

စိရဂုဗ္ဗ^၆ဝါသိကအဗ္ဗခါဒကမဟာတိဿတ္ထေရဝတ္ထုပိ စေတ္တ ကထေတဗ္ဗံ။
 ဧဝံ သဗ္ဗထာပိ။

၁-ဟရာဝုသော (သျှာ၊က-သီ) ၂-အပရိဘောဂါရဟောယံ (က-သီ) ၃-စတ္တာဋီသဝဿာနိ (က-သီ)
 ၄-မဓုပါယသံ (ဣ၊က) ၅-ဝိဝဇ္ဇေမိ (သီ၊သျှာ)၊ စိရဂုဗ္ဗ (ဣ)

“အနေသနာယ စိတ္တဗ္ဗိ၊ အဇနေတွာ ဝိစက္ခဏော။
အာဇီဝံ ပရိသောဓေယျ၊ သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတော ယတိ”တိ။

ယထာ စ ဝိရိယေန အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိ၊ တထာ ပစ္စယသန္တိသီတသီလံ ပညာယ သမ္မာဒေတဗ္ဗိ။ ပညာသာဓနံ ဟိ တံ၊ ပညဝတော ပစ္စယေသု အာဒိနဝါနိသံသ- ဒဿနသမတ္တဘာဝတော။ တသ္မာ ပဟာယ ပစ္စယဂေမံ ဓမ္မေန သမေန ဥပ္ပန္နေ ပစ္စယေ ယထာဝုတ္တေန ဝိမိနာ ပညာယ ပစ္စဝေက္ခိတွာ ပရိဘုဉ္ဇန္တေန သမ္မာဒေတဗ္ဗိ။

တတ္ထ ဒုဝိမံ ပစ္စဝေက္ခဏံ ပစ္စယာနံ ပဋိလာဘကာလေ၊ ပရိဘောဂကာလေ စ။ ပဋိလာဘကာလေပိ ဟိ ဓာတုဝသေန ဝါ ပဋိကူလဝသေန ဝါ ပစ္စဝေက္ခိတွာ ဌဝိတာနိ စိဝရာဒိနိ တတော ဥတ္တရိ^၁ ပရိဘုဉ္ဇန္တဿ အနဝဇ္ဇောဝ ပရိဘောဂေါ၊ ပရိဘောဂကာလေပိ။ တတြာယံ သန္တိဋ္ဌာနကရော ဝိနိစ္ဆယော—

စတ္တာရော ဟိ ပရိဘောဂါ ထေယျပရိဘောဂေါ၊ ဣဏပရိဘောဂေါ၊ ဒါယဇ္ဇပရိဘောဂေါ၊ သာမိပရိဘောဂေါတိ။ တတြ သံဃမဇ္ဈေပိ နိသီဒိတွာ ပရိဘုဉ္ဇန္တဿ ဒုဿီလဿ ပရိဘောဂေါ ထေယျပရိဘောဂေါ နာမ။ သီလဝတော အပစ္စဝေက္ခိတွာ^၂ ပရိဘောဂေါ ဣဏပရိဘောဂေါ နာမ။ တသ္မာ စိဝရံ ပရိဘောဂေ ပရိဘောဂေ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗိ၊ ဝိဏ္ဏပါတော အာလောပေ အာလောပေ၊ တထာ အသက္ကောန္တေန ပုရောဘတ္တပစ္စာဘတ္တပုရိမယာမ- မဇ္ဈိမယာမပစ္စိမယာမေသု။ သစဿ အပစ္စဝေက္ခတောဝ အရုဏံ ဥဂ္ဂစ္ဆတိ၊ ဣဏပရိဘောဂဋ္ဌာနေ တိဋ္ဌတိ။ သေနာသနဗ္ဗိ ပရိဘောဂေ ပရိဘောဂေ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗိ။ ဘေသဇ္ဇဿ ပဋိဂ္ဂဟဏေပိ ပရိဘောဂေပိ သတိပစ္စယတာဝ ဝဇ္ဇတိ။ ဧဝံ သန္တေပိ ပဋိဂ္ဂဟဏေ သတိ^၃ ကတွာ ပရိဘောဂေ အကရောန္တဿေဝ အာပတ္တိ၊ ပဋိဂ္ဂဟဏေ ပန သတိ^၄ အကတွာ ပရိဘောဂေ ကရောန္တဿ အနာပတ္တိ။

စတုဗ္ဗိဓာ ဟိ သုဒ္ဓိ ဒေသနာသုဒ္ဓိ၊ သံဝရသုဒ္ဓိ၊ ပရိယေဋ္ဌိသုဒ္ဓိ၊ ပစ္စဝေက္ခဏ- သုဒ္ဓိတိ။ တတ္ထ ဒေသနာသုဒ္ဓိ နာမ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလံ။ တဉ္စိ ဒေသနာယ သုဇ္ဈနတော ဒေသနာသုဒ္ဓိတိ ဝုစ္ဆတိ။ သံဝရသုဒ္ဓိ နာမ ဣန္ဒြိယသံဝရသီလံ။ တဉ္စိ“န ပုန ဧဝံ ကရိဿာမိ”တိ စိတ္တာဓိဋ္ဌာနသံဝရနေဝ သုဇ္ဈနတော သံဝရ- သုဒ္ဓိတိ ဝုစ္ဆတိ။ ပရိယေဋ္ဌိသုဒ္ဓိ နာမ အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလံ။ တဉ္စိ အနေသနံ ပဟာယ ဓမ္မေန သမေန ပစ္စယေ ဥပ္ပါဒေန္တဿ ပရိယေသနာယ သုဒ္ဓတ္တာ

ပရိယေဋ္ဌိသုဒ္ဓိတိ ဝုစ္စတိ။ ပစ္စဝေက္ခဏသုဒ္ဓိ နာမ ပစ္စယသန္နိဿိတသီလံ^၁။ တဉ္စ
ဝုတ္တပ္ပကာရေန ပစ္စဝေက္ခဏေန သုတ္တနတော ပစ္စဝေက္ခဏသုဒ္ဓိတိ ဝုစ္စတိ။
တေန ဝုတ္တံ “ပဋိဂ္ဂဟဏေ ပန သတိ” အကတွာ ပရိဘောဂေ ကရောန္တဿ
အနာပတ္တိ”တိ။

သတ္တန္တံ သေက္ခာနံ ပစ္စယပရိဘောဂေါ ခါယဇ္ဇပရိဘောဂေါ နာမ။ တေ
ဟိ ဘဂဝတော ပုတ္တာ၊ တသ္မာ ပိတုသန္တကာနံ ပစ္စယာနံ ခါယာဒါ ဟုတွာ
တေ ပစ္စယေ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ။ ကိံပနေတေ ဘဂဝတော ပစ္စယေ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ၊
ဥဒါဟု ဂိဟီနံ ပစ္စယေ ပရိဘုဉ္ဇန္တိတိ။ ဂိဟီဟိ ဒိန္နာပိ ဘဂဝတာ အနုညာတတ္တာ
ဘဂဝတော သန္တကာ ဟောန္တိ၊ တသ္မာ ဘဂဝတော ပစ္စယေ ပရိဘုဉ္ဇန္တိတိ
ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဓမ္မဒါယာဒသုတ္တဉ္ဇေတ္ထ သာဓကံ။

ဒီဏာသဝါနံ ပရိဘောဂေါ သာမိပရိဘောဂေါ နာမ။ တေ ဟိ တဏှာယ
ဒါသဗျံ အတိတတ္တာ သာမိနော ဟုတွာ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ။

ဣမေသု ပရိဘောဂေသု သာမိပရိဘောဂေါ စ ခါယဇ္ဇပရိဘောဂေါ စ
သဗ္ဗေသံ ဝဇ္ဇတိ။ ဣဏပရိဘောဂေါ န ဝဇ္ဇတိ။ ထေယျပရိဘောဂေ ကထာယေဝ
နတ္ထိ။ ယော ပနာယံ သီလဝတော ပစ္စဝေက္ခိတပရိဘောဂေါ၊ သော
ဣဏပရိဘောဂဿ ပစ္စနီကတ္တာ အာဏဏျပရိဘောဂေါ ဝါဟောတိ၊ ခါယဇ္ဇ-
ပရိဘောဂေယေဝ ဝါ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆတိ။ သီလဝါပိ ဟိ ဣမာယု သိက္ခာယ
သမန္တာဂတတ္တာ သေက္ခောတွေဝ သင်္ချံ ဂစ္ဆတိ။ ဣမေသု ပန ပရိဘောဂေသု
ယသ္မာ သာမိပရိဘောဂေါ အဂ္ဂေါ၊ တသ္မာ တံ ပတ္ထယမာနေန ဘိက္ခုနာ
ဝုတ္တပ္ပကာရာယ ပစ္စဝေက္ခဏာယ ပစ္စဝေက္ခိတွာ ပရိဘုဉ္ဇန္တေန ပစ္စယသန္နိဿိတ-
သီလံ သမ္ပာဒေတဗ္ဗံ။ ဧဝံ ကရောန္တော ဟိ ကိစ္စကာရီဟောတိ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ—

“ဝိဇ္ဇုံ ဝိဟာရံ သယနာသနဉ္စ၊
အာပဉ္စ သင်္ခာဒိရဇ္ဇပဝါဟနံ^၂။
သုတွာန ဓမ္မံ သုဂတေန ဒေသိတံ၊
သင်္ခါယ သေဝေ ဝရပညသာဝကော။

တသ္မာ ဟိ ပိဇ္ဈေ သယနာသနေ စ၊
 အာပေ စ သင်္ခါဋီရဇူပဝါဟနေ။
 ဧတေသု ဓမ္မေသု အနုပလိက္ခော၊
 ဘိက္ခု ယထာ ပေါက္ခရေ ဝါရိဗိန္ဒု။
 ကာလေန လဗ္ဗါ ပရတော အနဂ္ဂဟာ၊
 ခဇ္ဇေသု ဘောဇ္ဇေသု စ သာယနေသု စ။
 မတ္တံ သ^၂ ဇညာ သတတံ ဥပဋ္ဌိတော၊
 ဝဏဿ အာလေပနရူဟနေ ယထာ။

ကန္တာရေ ပုတ္တမံသံဝ၊ အက္ခဿန္တန္တံ ယထာ။
 ဧဝံ အာဟာရေ^၃ အာဟာရံ၊ ယာပနတ္ထမမုစ္ဆိတော”တိ။

ဣမဿ စ ပစ္စယသန္တိသိတသီလဿ ပရိပူရကာရိတာယ ဘာဂိနေယျ-
 သံဃရက္ခိတသာမဏေရဿ ဝတ္ထု ကထေတဗ္ဗံ။ သော ဟိ သမ္မာ ပစ္စဝေက္ခိတွာ
 ပရိဘုဉ္ဇိ။ ယထာဟ—

“ဥပဇ္ဈာယော မံ ဘုဉ္ဇမာနံ၊ သာလိကူရံ သုနိဗ္ဗုတံ။
 မာ ဟေဝ တွံ သာမဏေရ၊ ဇိဝံ ဈာပေသိ အသညတော။

ဥပဇ္ဈာယဿ ဝစော သုတွာ၊ သံဝေဂမလဘိ^၁ တဒါ။
 ကောသနေ နိသိဒ္ဓိတွာ၊ အရဟတ္တံ အပါပုဏိ^၂။

သောဟံ ပရိပုဏ္ဏသင်္ကပ္ပေါ၊ စန္ဒော ပန္နရသော ယထာ။
 သမ္မာသဝပရိက္ခိဏော၊ နတ္ထိ ဒါနိ ပုနဗ္ဗဝေါ”တိ။

“တသ္မာ အညောပိ ဒုက္ခဿ၊ ပတ္တယန္တော ပရိက္ခယံ။
 ယောနိသော ပစ္စဝေက္ခိတွာ၊ ပဋိသေဝေထ ပစ္စယေ”တိ။

ဧဝံ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလာဒိဝသေန စတုဗ္ဗိဓံ။

ပဌမသီလပဉ္စက

၂၀။ ပဉ္စဝိဓကောဋ္ဌာသဿ ပဌမပဉ္စကေ အနုပသမ္ပန္နသီလာဒိဝသေန
 အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဂုတ္တဉ္ဍေတံ ပဋိသန္တိဒါယံ—

၁-ခု ၁-၃၃၇-ပိဋ္ဌေ။

၂-မတ္တံသော (သျှ၊ ဣ) မတ္တသော (က)

၃-အာဟာရေ (ဣ၊ က) အာဟာရိ (သီ၊ သျှ)

“ကတမံ ပရိယန္တပါရိသုဒ္ဓိသီလံ။ အနုပသမ္ပန္နာနံ ပရိယန္တသိက္ခာပဒါနံ၊ ဣဒံ ပရိယန္တပါရိသုဒ္ဓိသီလံ။ ကတမံ အပရိယန္တပါရိသုဒ္ဓိသီလံ။ ဥပသမ္ပန္နာနံ အပရိယန္တသိက္ခာပဒါနံ၊ ဣဒံ အပရိယန္တပါရိသုဒ္ဓိသီလံ။ ကတမံ ပရိပုဏ္ဏပါရိသုဒ္ဓိသီလံ။ ပုထုဇ္ဇနကလျာဏကာနံ ကုသလဓမ္မေ ယုတ္တာနံ သေက္ခပရိယန္တေ ပရိပူရကာရီနံ ကာယေ စ ဇီဝိတေ စ အနုပေက္ခာနံ ပရိစ္စတ္တဇီဝိတာနံ၊ ဣဒံ ပရိပုဏ္ဏပါရိသုဒ္ဓိသီလံ။ ကတမံ အပရာမဋ္ဌပါရိသုဒ္ဓိသီလံ။ သတ္တန္တံ သေက္ခာနံ၊ ဣဒံ အပရာမဋ္ဌပါရိသုဒ္ဓိသီလံ။ ကတမံ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိပါရိသုဒ္ဓိသီလံ။ တထာဂတသာဝကာနံ ခိဏာသဝါနံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနံ တထာဂတာနံ အရဟန္တာနံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါနံ၊ ဣဒံ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိပါရိသုဒ္ဓိသီလံ”န္တိ။

တတ္ထ အနုပသမ္ပန္နာနံ သီလံ ဂဏနဝသေန သပရိယန္တတ္တာ ပရိယန္တပါရိသုဒ္ဓိသီလန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဥပသမ္ပန္နာနံ—

“နဝ ကောဋိသဟဿာနိ၊ အသီတိ^၁သတကောဋိယော။

ပညာသ^၂သတသဟဿာနိ၊ ဆတ္တိ^၃သာ စ ပုနာပရေ။

ဧတေ သံဝရဝိနယာ၊ သမ္မုဒ္ဓေန ပကာသိတာ။

ပေယျာလမုခေန နိဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ သိက္ခာ ဝိနယသံဝရေ”တိ—

ဧဝံ ဂဏနဝသေန သပရိယန္တမ္ပိ အနဝသေသဝသေန သမာဒါနဘာဝဉ္စ လာဘယသဉ္စတိအင်္ဂဇီဝိတဝသေန အဒိဋ္ဌပရိယန္တဘာဝဉ္စ သန္ဓာယ အပရိယန္တပါရိသုဒ္ဓိသီလန္တိ ပုတ္တံ^၄၊ စိရဂုဗ္ဗဝါသိကအဗ္ဗခါဒကမဟာတိဿတ္ထေရဿ သီလမိဝ။ တထာ ဟိ သော အာယသ္မာ—

“ဓနံ စဇေ^၅ အင်္ဂဝရဿ ဟေတု^၆၊ အင်္ဂ^၇ စဇေ ဇီဝိတံ ရက္ခမာနော။

အင်္ဂ^၈ ဓနံ ဇီဝိတဉ္စာပိ သဗ္ဗံ၊ စဇေ နရော ဓမ္မမနုဿရန္တော”တိ—

ဣမံ သပ္ပုရိသာနုဿတိံ အဝိဇ္ဇဟန္တော ဇီဝိတသံသယေပိ သိက္ခာပဒံ အဝိတိက္ကမ္မ တဒေဝ အပရိယန္တပါရိသုဒ္ဓိသီလံ နိဿာယ ဥပါသကဿ ပိဋ္ဌဂတောဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏ္ဏိ။ ယထာဟ—

“န ဝိတာ နပိ တေ မာတာ၊ န ဉ္စတိ^၉ နပိ ဗန္ဓဝေ^{၁၀}။

ကရောတေ^{၁၁}တာဒိသံ ကိစ္စံ၊ သီလဝန္တဿ ကာရဏာ။

၁-၃ ၉-၄၁ ပဋိသန္တိဒါယံ။

၄-ဝေဒိတဗ္ဗံ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)

၂-အသီတိ^၁ (သီ)

၅-၅ ယောပန အင်္ဂဟေတု (သီ)

၇-နပိ ဗန္ဓဝါ (သျှာ၊ က)

၃-ပညာသံ (သီ)

၆-န ဉ္စတိ (သီ၊ က)

သံဝေဂံ ဇနယိတွာန၊ သမ္ပသိတွာန ယောနိသော။
တဿ ပိဋ္ဌဂတော သန္တော၊ အရဟတ္တံ အပါပုဏီ”တိ။

ပုထုဇ္ဇနကလျာဏကာနံ သီလံ ဥပသမ္ပဒတော ပဉ္စာယ သုခောတဇာတိ-
မဏိ ဝိယ သုပရိကမ္မကတသုဝဏ္ဏံ ဝိယ စ အတိပရိသုဒ္ဓတ္တာ စိတ္တုပ္ပါဒမတ္တကေနပိ
မလေန ဝိရဟိတံ အရဟတ္တဿေဝ ပဒဋ္ဌာနံ ဟောတိ၊ တသ္မာ ပရိပုဏ္ဏပါရိ-
သုဒ္ဓိတိ ဝုစ္စတိ၊ မဟာသံဃရက္ခိတဘာဂိနေယျသံဃရက္ခိတတ္ထေရာနံ ဝိယ။

မဟာသံဃရက္ခိတတ္ထေရံ ကိရ အတိက္ကန္တသဋ္ဌိဝဿံ မရဏမဉ္ဇေ နိပန္နံ ဘိက္ခု-
သံဃော လောကုတ္တရာဓိဂမံ ပုစ္ဆိ။ ထေရော “နတ္ထိ မေ လောကုတ္တရာဓမ္မော”တိ
အာဟ။ အထဿ ဥပဋ္ဌာကော ဒဟရဘိက္ခု အာဟ “ဘန္တေ တုမှေ ပရိနိဗ္ဗုတာတိ
သမန္တာ ဒွါဒသယောဇနာ မနဿာ သန္တိပတိတာ၊ တုမှာကံ ပုထုဇ္ဇနကာလ-
ကိရိယာယ မဟာဇနဿ ဝိပုဋ္ဌိသာရော ဘဝိဿတိ”တိ။ အာဝုသော အဟံ
“မေတ္ထေယျံ ဘဂဝန္တံ ပဿိဿာမီ”တိ န ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေသိ။ တေန ဟိ မံ
နိသီဒါပေတွာ ဩကာသံ ကရောဟိတိ။ သော ထေရံ နိသီဒါပေတွာ ဗဟိ
နိက္ခန္တော။ ထေရော တဿ သဟ နိက္ခမနာဝ^၁ အရဟတ္တံ ပတွာ အတ္ထရိကာယ
သညံ အဒါသိ။ သံဃော သန္တိပတိတွာ အာဟ “ဘန္တေ ဝေရူပေ မရဏကာလေ
လောကုတ္တရာဓမ္မံ နိဗ္ဗတ္တန္တော ဒုက္ကရံ ကရိတ္တာ”တိ။ နာဝုသော ဧတံ ဒုက္ကရံ၊
အဝိစ ဝေါ ဒုက္ကရံ အာစိက္ခိဿာမိ—“အဟံ အာဝုသော ပဗ္ဗဇိတကာလတော
ပဉ္စာယ အသတိယာ အညာဏပကတံ ကမ္မံ နာမ န ပဿာမီ”တိ^၂။ ဘာဂိ-
နေယျောဝိဿ ပညာသဝဿကာလေ ဝေမေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏီတိ။

“အပ္ပဿုတောပိ စေ ဟောတိ၊ သီလေသု အသမာဟိတော။
ဥဘယေန နံ ဂရဟန္တိ၊ သီလတော စ သုတေန စ။

အပ္ပဿုတောပိ စေ ဟောတိ၊ သီလေသု သုသမာဟိတော။
သီလတော နံ ပသံသန္တိ၊ တဿ^၃ သမ္ပဇ္ဇတေ သုတံ။

ဗဟုဿုတောပိ စေ ဟောတိ၊ သီလေသု အသမာဟိတော။
သီလတော နံ ဂရဟန္တိ၊ နာဿ^၄ သမ္ပဇ္ဇတေ သုတံ။

ဗဟုဿုတောပိ စေ ဟောတိ၊ သီလေသု သုသမာဟိတော။
ဥဘယေန နံ ပသံသန္တိ၊ သီလတော စ သုတေန စ။

၁-အပါပုဏီန္တိ (ဣ) ၂-သဟ ဗဟိ နိက္ခမနာဝ (သီ) ၃-န သရာဇိတိ (သီ၊ သျှာ)
၄-နာဿ၊ ၅-တဿ (သီ၊ သျှာ၊ က) ၆-ကံ စ၊ အံ-ဋကထာ စ ပဿိတဗ္ဗာ။

ဗဟုသုတံ ဓမ္မဓရံ၊ သပ္ပညံ ဗုဒ္ဓသာဝကံ။
 နေက္ခံ ဇမ္ဗောနဒဿေဝ၊ ကော တံ နိဗ္ဗိတုမရဟတိ။
 ဒေဝါပိ နံ ပသံသန္တိ၊ မြဟ္မနာပိ ပသံသိတော”တိ ၁။

သေက္ခာနံ ပန သီလံ ဒိဋ္ဌိဝသေန အပရာမဋ္ဌတ္တာ၊ ပုထုဇ္ဇနာနံ ဝါ ပန ရာဂ-
 ဝသေန၊ အပရာမဋ္ဌသီလံ အပရာမဋ္ဌပါရိသုဒ္ဓိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ကုဋုမ္ဘိယပုတ္တ-
 တိဿတ္ထေရဿ သီလံ ဝိယ။ သော ဟိ အာယသ္မာ တထာရူပံ သီလံ နိဿာယ
 အရဟတ္တေ ပတိဋ္ဌာတုကာမော ဝေရိကေ အာဟ—

“ဥဘော ပါဒါနိ ဘိဗ္ဗိတွာ၊ သညပေဿာမိ? ဝေါ အဟံ။
 အနိယာမိ ဟရာယာမိ၊ သရာဂမရဏံ အဟ”န္တိ ၄။

“ဝေါဟံ စိန္တယိတွာန၊ သမ္ပသိတွာန ယောနိသော။
 သမ္ပတ္တေ အရုဏုဂ္ဂမိ၊ အရဟတ္တံ အပါပုဏိ”န္တိ ၅။

အညတရောပိ မဟာထေရော ဗာဠုဂိလာနော သဟတ္တာ အာဟာရဗ္ဗိ
 ပရိဘုဉ္ဇိတုံ အသက္ခောန္တော သကေ မုတ္တကရိသေ ပလိပန္နော သမ္ပရိဝတ္တတိ၊
 တံ ဒိသ္မာ အညတရော ဒဟရော “အဟော ဒုက္ခာ ဇီဝိတသင်္ခါရာ”တိ အာဟ။
 တမေနံ မဟာထေရော အာဟ “အဟံ အာဝုသော ဣဒါနိ မိယျမာနော
 သဂ္ဂသမ္ပတ္တိံ လဘိဿာမိ၊ နတ္ထိ မေ ဧတ္ထ သံသယော၊ ဣမံ ပန သီလံ ဘိဗ္ဗိတွာ
 လဒ္ဓသမ္ပတ္တိံ နာမ သိက္ခံ ပစ္စက္ခာယ ပဋိလဒ္ဓဂိဟိဘာဝသဒိသိ”တိ ၆ ဝတွာ
 “သီလေနောသဒ္ဓိ” မရိဿာမိ”တိ တတ္ထေဝ နိပန္နော တမေဝ ရောဂံ သမ္ပသန္တော
 အရဟတ္တံ ပတွာ ဘိက္ခုသံဃဿ ဣမာဟိ ဂါထာဟိ ဗျာကာသိ—

“ဖုဋ္ဌဿ မေ အညတရေန ဗျာမိနာ၊
 ရောဂေန ဗာဠု ဒုဒိတဿ ရူပတော။
 ပရိသုဿတိ ခိပ္ပမိဒံ ကဋ္ဌေဝရံ၊
 ပုပ္ဖံ ယထာ ပံသုနိ အာတပေ ကတံ။

အဇညံ ဇညသင်္ခါတံ၊ အသုစိံ သုစိသမ္ပတံ။
 နာနာကုဏပပရိပူရံ၊ ဇညရူပံ အပဿတော။

၁-အံ ၁-၃၁၃-ပိဋ္ဌေ။

၃-သံယမေဿာမိ (သီ)၊ သညမိဿာမိ (သျှာ) ပညပေဿာမိ (က)

၅-ဒိ-ဋ္ဌ ၂-၃၃၉ ပိဋ္ဌေ၊ မ-ဋ္ဌ ၁၀-သုတ္တေ။

၂-ဘဝဝသေန (သီ၊ သျှာ)

၄-အဟံ (သျှာ)

၆-သဒိသန္တိ (က)

မိရတ္တ၊ မံ အာတုရံ ပူတိကာယံ၊ ဒုဂ္ဂန္ဓိယံ အသုစိ ဗျာဓိဓမ္မံ။
ယတ္ထပ္ပမတ္တာ အဓိမုစ္ဆိတာ ပဇာ၊ဟာပေန္တိ မဂ္ဂံ သုဂတူပပတ္တိယာ”တိ။

အရဟန္တာဒိနံ ပန သီလံ သဗ္ဗဒရထပ္ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိယာ ပရိသုဒ္ဓတ္တာ ()^၁
ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိပါရိသုဒ္ဓိဘိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဧဝံ ပရိယန္တပါရိသုဒ္ဓိအာဒိဝသေန ပဉ္စဝိဓံ။

ဒုတိယသီလပဉ္စက

ဒုတိယပဉ္စကေ ပါဏာတိပါတာဒိနံ ပဟာနာဒိဝသေန အတ္ထော ဝေဒိ-
တဗ္ဗော။ ဝုတ္တဉ္ဇေတံ ပဋိသန္တိဒါယံ—

“ပဉ္စ သီလနိ ပါဏာတိပါတဿ ပဟာနံ သီလံ၊ ဝေရမဏီ သီလံ၊
စေတနာ သီလံ၊ သံဝရော သီလံ၊ အဝိတိက္ကမော သီလံ။ အဒိန္နာဒါနဿ။
ကာမေသုမိစ္ဆာစာရဿ။ မုသာဝါဒဿ။ ပိသုဏာယ ဝါစာယ။ ဖရုသာယ
ဝါစာယ။ သမ္မပ္ပလာပဿ။ အဘိဇ္ဈာယ။ ဗျာပါဒဿ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ။
နေက္ခမ္ပေန ကာမစ္ဆန္တဿ။ အဗျာပါဒေန ဗျာပါဒဿ။ အာလောကသညာယ
ထိနမိဉ္ဇဿ။ အဝိက္ခေပေန ဥဗ္ဗစ္စဿ။ ဓမ္မဝေတ္တာနေန ဝိစိကိစ္ဆာယ။ ဉာဏေန
အဝိဇ္ဇာယ။ ပါဒမာဇ္ဇေန အရတိယာ။ ပဌမေန ဈာနေန နိဝရဏာနံ။ ဒုတိယေန
ဈာနေန ဝိဘက္ကဝိစာရာနံ။ တတိယေန ဈာနေန ပီတိယာ။ စတုတ္ထေန ဈာနေန
သုခဒုက္ခာနံ။ အာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ္တိယာ ရူပသညာယ ပဋိဗ-
သညာယ နာနတ္တသညာယ။ ဝိညာဏဉ္စာယတနသမာပတ္တိယာ အာကာသာ-
နဉ္စာယတနသညာယ။ အာကိဉ္စညာယတနသမာပတ္တိယာ ဝိညာဏဉ္စာယတန-
သညာယ။ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိယာ အာကိဉ္စညာယတန-
သညာယ။ အနိစ္စာနုပဿနာယ နိစ္စသညာယ။ ဒုက္ခာနုပဿနာယ သုခ-
သညာယ။ အနတ္တာနုပဿနာယ အတ္တသညာယ။ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာယ နန္ဒိယာ။
ဝိရာဂါနုပဿနာယ ရာဂဿ။ နိရောဓာနုပဿနာယ သမုဒယဿ။ ပဋိနိဿဂ္ဂါ-
နုပဿနာယ အာဒါနဿ။ ခယာနုပဿနာယ ဗနသညာယ။ ဝယာ-
နုပဿနာယ အာယူဟနဿ။ ဝိပရိဏာမာနုပဿနာယ ဓုဝသညာယ။
အနိမိတ္တာနုပဿနာယ နိမိတ္တဿ။ အပ္ပဏီဟိတာနုပဿနာယ ပဏီမိယာ။
သုညတာနုပဿနာယ အဘိနိဝေသဿ။ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယ သာရာဒါ-
နာဘိနိဝေသဿ။ ယထာဘူတဉာဏဒဿနေန သမ္မောဟာဘိနိဝေသဿ။
အာဒိနဝါနုပဿနာယ အာလယာဘိနိဝေသဿ။ ပဋိသင်္ခါနုပဿနာယ အပ္ပဋိ-
သင်္ခါယ။ ဝိဝဇ္ဇနာနုပဿနာယ သညောဂါဘိနိဝေသဿ။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန

ဒိဋ္ဌေကဋ္ဌာနံ ကိလေသာနံ။ သကဒါဂါမိမဂ္ဂေန ဩဋ္ဌာရိကာနံ ကိလေသာနံ။ အနာဂါမိမဂ္ဂေန အဏုသဟဂတာနံ^၁ ကိလေသာနံ။ အရဟတ္တမဂ္ဂေန သဗ္ဗ-
 ကိလေသာနံ ပဟာနံ သီလံ၊ ဝေရမဏီ၊ စေတနာ၊ သံဝရော၊ အဝီတိက္ကမော
 သီလံ။ ဧဝူပါနိ သီလာနိ စိတ္တဿ အဝိပ္ပဋိသာရာယ သံဝတ္တန္တိ၊ ပါမောဇ္ဇာယ
 သံဝတ္တန္တိ၊ ဝီတိယာ သံဝတ္တန္တိ၊ ပဿဒ္ဓိယာ သံဝတ္တန္တိ၊ သောမနဿာယ
 သံဝတ္တန္တိ၊ အာသေဝနာယ သံဝတ္တန္တိ၊ ဘာဝနာယ သံဝတ္တန္တိ၊ ဗဟုလိကမ္ဘာယ
 သံဝတ္တန္တိ၊ အလင်္ကာရာယ သံဝတ္တန္တိ၊ ပရိက္ခာရာယ သံဝတ္တန္တိ၊ ပရိဝါရာယ
 သံဝတ္တန္တိ၊ ပါရိပူရိယာ သံဝတ္တန္တိ၊ ကေန္တနိဗ္ဗိဒါယ ဝိရာဂါယ နိရောဓာယ
 ဥပသမာယ အဘိညာယ သမ္မောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တန္တိ”တိ^၂။

ဧတ္ထ စ ပဟာနန္တိ ကောစိ ဓမ္မော နာမ နတ္ထိ အညတြ ဝုတ္တပ္ပကာရာနံ
 ပါဏာတိပါတာဒီနံ အနုပ္ပါဒမတ္တတော။ ယသ္မာ ပန တံ တံ ပဟာနံ တဿ
 တဿ ကုသလဓမ္မဿ ပတိဋ္ဌာနဋ္ဌေန ဥပဓာရဏံ ဟောတိ၊ ဝိကမ္ဘာဘာဝ-
 ကရုဏေန စ သမာဒါနံ။ တသ္မာ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တေနေဝ ဥပဓာရဏသမာဓာန-
 သင်္ခါတေန သီလနဋ္ဌေန သီလန္တိ ဝုတ္တံ။ ဣတရေ စတ္တာရော ဓမ္မာ တတော
 တတော ဝေရမဏိဝသေန၊ တဿ တဿ သံဝရဝသေန၊ တဒုဘယသမ္ပယုတ္တ-
 စေတနာဝသေန၊ တံ တံ အဝီတိက္ကမန္တဿ အဝီတိက္ကမနဝသေန စ စေတသော
 ပဝတ္တိသမ္ဘာဝံ သန္ဓာယ ဝုတ္တာ။ သီလဋ္ဌော ပန တေသံ ပုဗ္ဗေ ပကာသိတော-
 ယေဝါတိ။ ဧဝံ ပဟာနသီလာဒိဝသေန ပဉ္စဝိမံ။

ဧတ္တာဝတာ စ ကိံ သီလံ၊ ကေနဋ္ဌေန သီလံ၊ ကာနဿ လက္ခဏရသ-
 ပစ္စုပ္ပန်ပဒဋ္ဌာနာနိ၊ ကိမာနိသံသံ သီလံ၊ ကတိဝိမံ စေတံ သီလန္တိ ဣမေသံ
 ပဉ္စာနံ ဝိဿဇ္ဇနံ နိဋ္ဌိတံ။

သီလသံကိလေသ,ဝေါဒါန

၂၁။ ယံ ပန ဝုတ္တံ “ကော စဿ သံကိလေသော၊ ကိံ ဝေါဒါန”န္တိ။ တတြ
 ဝဒါမ—ခဏှာဒိဘာဝေါ သီလဿ သံကိလေသော၊ အခဏှာဒိဘာဝေါ
 ဝေါဒါနံ။ သော ပန ခဏှာဒိဘာဝေါ လာဘယသာဒိဟေတုကေန ဘေဒေန
 စ သတ္တဝိဓမ္မထုနသံယောဂေန စ သင်္ဂဟိတော။

တထာ ဟိ ယဿ သတ္တသု အာပတ္တိက္ခန္ဓေသု အာဒိမိ ဝါ အန္တေ ဝါ
 သိက္ခာပဒံ ဘိန္တံ ဟောတိ၊ တဿ သီလံ ပရိယန္တေ ဆိန္ဒသာဋကော ဝိယ ခဏှံ

နာမ ဟောတိ။ ယဿ ပန ဝေမဇ္ဈေ ဘိန္နံ၊ တဿ မဇ္ဈေ ဆိဒ္ဓိသာသကော
ဝိယ ဆိဒ္ဓိံ၊ နာမ ဟောတိ။ ယဿ ပဋိပါဠိယာ ဒွေ တိဏိ ဘိန္နာနိ၊ တဿ
ဝိဋ္ဌိယာ ဝါ ကုစ္စိယာ ဝါ ဥဋ္ဌိတေန ဝိသဘာဝဏ္ဏေန ကာဠရတ္တာဒိနံ
အညတရသရီရဝဏ္ဏာ ဂါဝိ ဝိယ သဗလံ နာမ ဟောတိ။ ယဿ အန္တရန္တရာ
ဘိန္နာနိ၊ တဿ အန္တရန္တရာ ဝိသဘာဝဏ္ဏဗိန္နုရိဏိတြာ ဂါဝိ ဝိယ ကမ္မာသံ
နာမ ဟောတိ။ ဧဝံ တာဝ လာဘာဒိဟေတုကေန ဘေဒေန ခဏ္ဍာဒိဘာဝေါ
ဟောတိ။

ဧဝံ သတ္တဝါမေထုနသံယောဂဝသေန။ ဝုတ္တုဉ္စိ ဘဂဝတာ—

“ဣဓ ဗြာဟ္မဏ ဣဓေကစ္စော သမဏော ဝါ ဗြာဟ္မဏော ဝါ သမ္မာ
ဗြဟ္မစာရီ ပဋိဇာနမာနော န ဟေဝ ခေါ မာတုဂါမေန သဒ္ဓိံ
ဒွယံ ဒွယသမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇတိ။ အပိစ ခေါ မာတုဂါမဿ ဥစ္ဆာဒနံ
ပရိမဒ္ဓနံ နှာပနံ သမ္မာဟနံ သာဒိယတိ။ သော တဒဿာဒေတိ။ တံ
နိကာမေတိ။ တေန စ ဝိတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ။ ဣဒမ္ပိ ခေါ ဗြာဟ္မဏ
ဗြဟ္မစရိယဿ ခဏ္ဍမ္ပိ ဆိဒ္ဓမ္ပိ သဗလမ္ပိ ကမ္မာသမ္ပိ။ အယံ ဝုစ္စတိ
ဗြာဟ္မဏ အပရိသုဒ္ဓိံ ဗြဟ္မစရိယံ စရတိ သံယုတ္တော မေထုနေန
သံယောဂေန၊ န ပရိမုစ္စတိ ဇာတိယာ။ ဇရာယ မရဏေန။ ပ။ န
ပရိမုစ္စတိ ဒုက္ခသွာတိ ဝဒါမိ။

ပုန စပရံ ဗြာဟ္မဏ ဣဓေကစ္စော သမဏော ဝါ။ ပ။ ပဋိဇာနမာနော
န ဟေဝ ခေါ မာတုဂါမေန သဒ္ဓိံ ဒွယံ ဒွယသမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇတိ။
နပိ မာတုဂါမဿ ဥစ္ဆာဒနံ။ ပ။ သာဒိယတိ။ အပိစ ခေါ
မာတုဂါမေန သဒ္ဓိံ သဉ္ဇုတိ သံကီဠတိ သံကေလာယတိ။ သော
တဒဿာဒေတိ။ ပ။ န ပရိမုစ္စတိ ဒုက္ခသွာတိ ဝဒါမိ။

ပုန စပရံ ဗြာဟ္မဏ ဣဓေကစ္စော သမဏော ဝါ။ ပ။ န ဟေဝ
ခေါ မာတုဂါမေန သဒ္ဓိံ ဒွယံ ဒွယသမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇတိ။ နပိ
မာတုဂါမဿ ဥစ္ဆာဒနံ။ ပ။ သာဒိယတိ။ နပိ မာတုဂါမေန သဒ္ဓိံ
သဉ္ဇုတိ သံကီဠတိ သံကေလာယတိ။ အပိစ ခေါ မာတုဂါမဿ
စက္ခုနာ စက္ခု ဥပနိဇ္ဈာယတိ ပေက္ခတိ။ သော တဒဿာဒေတိ။ ပ။
န ပရိမုစ္စတိ ဒုက္ခသွာတိ ဝဒါမိ။

ပုန စပရံ မြာဟ္မဏ ဣဓေကစ္စော သမဏော ဝါ။ပ။ န ဟေဝ ခေါ မာတုဂါမေန။ နပိ မာတုဂါမဿ။ နပိ မာတုဂါမေန။ နပိ မာတုဂါမဿ။ပ။ ပေက္ခတိ။ အပိစ ခေါ မာတုဂါမဿ သဒ္ဓိ သုဏာတိ တိရောကုန္ဒာ^၁ ဝါ တိရောပါကာရာ ဝါ ဟသန္တိယာ ဝါ ဘဏန္တိယာ ဝါ ဂါယန္တိယာ ဝါ ရောဒန္တိယာ ဝါ။ သော တဒဿာဒေတိ။ပ။ ဒုက္ခသွာတိ ဝဒါမိ။

ပုန စပရံ မြာဟ္မဏ ဣဓေကစ္စော သမဏော ဝါ။ပ။ န ဟေဝ ခေါ မာတုဂါမေန။ နပိ မာတုဂါမဿ။ နပိ မာတုဂါမေန။ နပိ မာတုဂါမဿ။ပ။ ရောဒန္တိယာ ဝါ။ အပိစ ခေါ ယာနိဿ တာနိ ပုဗ္ဗေ မာတုဂါမေန သဒ္ဓိ^၂ ဟသိတလပိတကီဠိတာနိ၊ တာနိ အနုဿရတိ၊ သော တဒဿာဒေတိ။ပ။ ဒုက္ခသွာတိ ဝဒါမိ။

ပုန စပရံ မြာဟ္မဏ ဣဓေကစ္စော သမဏော ဝါ။ပ။ န ဟေဝ ခေါ မာတုဂါမေန။ပ။ နပိ မာတုဂါမဿ။ပ။ နပိ ယာနိဿ တာနိ ပုဗ္ဗေ မာတုဂါမေန သဒ္ဓိ^၃ ဟသိတလပိတကီဠိတာနိ၊ တာနိ အနုဿရတိ။ အပိစ ခေါ ပဿတိ ဂဟပတိ^၄ ဝါ ဂဟပတိပုတ္တံ ဝါ ပဉ္စဟိ ကာမဂုဏေဟိ သမပ္ပိတံ သမင်္ဂီဘူတံ ပရိစာရယမာနံ၊ သော တဒဿာဒေတိ။ပ။ ဒုက္ခသွာတိ ဝဒါမိ။

ပုန စပရံ မြာဟ္မဏ ဣဓေကစ္စော သမဏော ဝါ။ပ။ န ဟေဝ ခေါ မာတုဂါမေန။ပ။ နပိ ပဿတိ ဂဟပတိ^၅ ဝါ ဂဟပတိပုတ္တံ ဝါ။ပ။ ပရိစာရယမာနံ။ အပိစ ခေါ အညတရံ ဒေဝနိကာယံ ပဏိဓာယ မြဟ္မစရိယံ စရတိ ‘ဣမိနာဟံ သီလေန ဝါ ဝတေန ဝါ တပေန ဝါ မြဟ္မစရိယေန ဝါ ဒေဝေါ ဝါ ဘဝိဿာမိ ဒေဝညတရောဝါ’တိ။ သော တဒဿာဒေတိ၊ တံ နိကာမေတိ၊ တေန စ ဝိတ္တိ^၆ အာပဇ္ဇတိ။ ဣဒမ္ပိ ခေါ မြာဟ္မဏ မြဟ္မစရိယဿ ခဏ္ဍမ္ပိ ဆိဒ္ဓမ္ပိ သဗလမ္ပိ ကမ္မာသမ္ပိ”တိ^၇။

ဧဝံ လာဘာဒိဟေတုကေန ဘေဒေန စ သတ္တဝိဓမ္မေယုနသံယောဂေန စ ခဏ္ဍာဒိဘာဝေါ သင်္ဂဟိတောတိ ဝေဒိတဗျော။

အခဏ္ဍာဒိဘာဝေါ ပန သဗ္ဗသော သိက္ခာပဒါနံ အဘေဒေန၊ ဘိန္နာနဉ္စ သပ္ပင်္ဂကမ္မာနံ ပင်္ဂကမ္မကရဏေန၊ သတ္တဝိဓမ္မေယုနသံယောဂါဘာဝေန စ၊

၁-တိရောကုန္ဒာ (သီ၊ သျှ၊ ဣ)၊ တိရောကုန္ဒ (အံ ၂-၄၃၉)

၂-အံ ၂-၄၃၈-ပိဋေ။

အပရာယ စ “ကောဓော ဥပနာဟော မက္ခော ပဋ္ဌာသော ဣဿာ မစ္ဆရိယံ မာယာ သာထေယျံ ထမ္ဘော သာရမ္ဘော မာနော အတိမာနော မဒေါ ပမာဒေါ”တိအာဒိနံ ပါပဓမ္မာနံ အနုပ္ပတ္တိယာ, အပ္ပိစ္ဆတာသန္တုဋ္ဌိတာသလ္လေ-
ခတာဒိနဉ္စ ဂုဏာနံ ဥပ္ပတ္တိယာ သင်္ဂဟိတော။

ယာနိ ဟိ သီလာနိ လာဘာဒိနမ္ပိ အတ္ထာယ အဘိန္နာနိ, ပမာဒဒေါသေန ဝါ ဘိန္နာနိပိ ပဋိကမ္မကတာနိ, မေဃုနသံယောဂေဟိ ဝါ ကောဓုပနာဟာဒိဟိ ဝါ ပါပဓမ္မေဟိ အနုပဟတာနိ၊ တာနိ သဗ္ဗသော အဓဏ္ဍာနိ အန္တိဒ္ဓါနိ အသမလာနိ အကမ္မာသာနိတိ ဂုစ္စန္တိ။ တာနိယေဝ ဘုဇိဿဘာဝကရဏတော စ ဘုဇိဿာနိ, ဝိညူဟိ ပသတ္တတ္တာ ဝိညုပသတ္တာနိ, တဏှာဒိဋ္ဌိဟိ အပရာမဋ္ဌတ္တာ အပရာမဋ္ဌာနိ, ဥပစာရသမာဓိံ ဝါ အပ္ပနာသမာဓိံ ဝါ သံဝတ္တယန္တိတိ သမာဓိသံဝတ္တနိကာနိ စ ဟောန္တိ။ တသ္မာ နေသံ ဧသ ‘အဓဏ္ဍာဒိဘာဝေါ ဝေါဒါန’န္တိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

တံ ပနေတံ ဝေါဒါနံ ဒွိဟာကာရေဟိ သမ္ပဇ္ဇတိ သီလဝိပတ္တိယာ စ အာဒိ-
နဝဒဿနေန, သီလသမ္ပတ္တိယာ စ အာနိသံသဒဿနေန။ တတ္ထ “ပဋိမေ ဘိက္ခဝေ အာဒိနဝါ ဒုဿီလဿ သီလဝိပတ္တိယာ”တိ^၁ ဝေမာဒိသုတ္တနယေန သီလ-
ဝိပတ္တိယာ အာဒိနဝေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

အပိစ ဒုဿီလော ပုဂ္ဂလော ဒုဿီလုဟေတု အမနာပေါ ဟောတိ ဒေဝ-
မနုဿာနံ, အနနုသာသနိယော သဗြဟ္မစာရိနံ, ဒုက္ခိတော ဒုဿီလုဂရဟာသု, ဝိပ္ပုဋ်သာရိ သီလဝံ ပသံသာသု၊ တာယ စ ပန ဒုဿီလုတာယ သာဏ-
သာဇ္ဇကော ဝိယ ဒုဗ္ဗဏ္ဍော ဟောတိ။ ယေ ခေါ ပနဿ ဒိဋ္ဌာနဂတိံ အာပဇ္ဇန္တိ၊
တေသံ ဒီဃရတ္တံ အပါယဒုက္ခာဝဟနတော ဒုက္ခသမ္ပယော။ ယေသံ ဒေယျဓမ္မံ
ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊ တေသံ နမဟပ္ပလကရဏတော အပ္ပဋ္ဌေါ။ အနေကဝဿဂဏိက-
ဂူထကူပေါ ဝိယ ဒုဗ္ဗိသောဓနော^၂။ ဆဝါလာတမိဝ ဥဘတော ပရိဗာဟိရော။
ဘိက္ခုဘာဝံ ပဋိဇာနန္တောပိ အဘိက္ခုယေဝ ဂေါဂဏံ အနုဗန္ဓဂဗြဘော ဝိယ။
သတတုဗ္ဗိဂ္ဂေါ သဗ္ဗဝေရိကပုရိသော ဝိယ။ အသံဝါသာရဟော မတကဋ္ဌေဝရံ^၃
ဝိယ။ သုတာဒိဂုဏယုတ္တောပိ သဗြဟ္မစာရိနံ အပ္ပဇာရဟော သုသာနဂ္ဂိ ဝိယ
ဗြာဟ္မဏာနံ။ အဘဗ္ဗော ဝိသေသာဓိဂမေ အန္ဓော ဝိယ ရူပဒဿနေ။ နိရာသော
သဒ္ဓမ္မေ စဏ္ဍာလကုမာရကော ဝိယ ရဇ္ဇေ။ သုခိတောသ္မိတိ မညမာနောပိ
ဒုက္ခိတောဝ အဂ္ဂိက္ခန္ဓပရိယာယေ ဝုတ္တဒုက္ခဘာဂိတာယ။

၁-ဒီ ၂-၇၃၊ အံ ၂-၂၂၁-ဝိဇ္ဇာဒိသု။

၂-ဒုဗ္ဗိသောဓော (သုာ)

၃-မတကဋ္ဌေဝရံ(သီ)

ဒုဿီလာနဉ္စိ ပဉ္စကာမဂုဏပရိဘောဂဝန္တနမာနနာဒိသုခဿာဒဂမိတ^၁-
စိတ္တာနံ တပ္ပစ္စယံ အနုဿရဏမတ္တေနာပိ ဟဒယသန္တာပံ ဇနယိတွာ ဥဏ္ဍ-
လောဟိတုဂ္ဂါရပ္ပဝတ္တနသမတ္ထံ အတိကဋ္ဌကံ ဒုက္ခံ ဒဿေန္တော သဗ္ဗာကာရေန
ပစ္စက္ခကမ္မဝိပါကော ဘဂဝါ အာဟ—

‘ပဿထ နော တုမေ ဘိက္ခဝေ အမုံ မဟန္တံ အဂ္ဂိက္ခန္ဓံ အာဒိတ္တံ
သမ္ပဇ္ဇလိတံ သဇောတိဘူတ’န္တိ။ ဧဝံ ဘန္တေတိ။ တံ ကိံ မညထ
ဘိက္ခဝေ၊ ကတမံ န ခေါ ဝရံ ယံ အမုံ မဟန္တံ အဂ္ဂိက္ခန္ဓံ အာဒိတ္တံ
သမ္ပဇ္ဇလိတံ သဇောတိဘူတံ အာလိင်္ဂေတွာ^၂ ဥပနိသီဒေယျ ဝါ
ဥပနိပဇ္ဇေယျ ဝါ၊ ယံ ခတ္ထိယကညံ ဝါ မြာဟ္မဏကညံ ဝါ ဂဟပတိ-
ကညံ ဝါ မုဒုတလုနဟတ္ထပါဒံ အာလိင်္ဂေတွာ ဥပနိသီဒေယျ ဝါ
ဥပနိပဇ္ဇေယျ ဝါတိ။ ဧတဒေဝ ဘန္တေ ဝရံ ယံ ခတ္ထိယကညံ ဝါ။ ပ။
ဥပနိပဇ္ဇေယျ ဝါ။ ဒုက္ခံ ဟေတံ ဘန္တေ ယံ အမုံ မဟန္တံ အဂ္ဂိက္ခန္ဓံ။ ပ။
ဥပနိပဇ္ဇေယျ ဝါတိ။ အာရောစယာမိ ဝေါ ဘိက္ခဝေ၊ ပဋိဝေဒယာမိ
ဝေါ ဘိက္ခဝေ၊ ယထာ ဧတဒေဝ တဿ ဝရံ ဒုဿီလဿ ပါပဓမ္မဿ
အသုစိသင်္ကဿရသမာစာရဿ ပဋိစ္ဆန္တကမ္မန္တဿ အဿမဏဿ
သမဏပဋိညဿ အဗြဟ္မစာရိဿ ဗြဟ္မစာရိပဋိညဿ အန္တော-
ပူတိကဿ^၃ အဝဿုတဿ ကသမ္မုဇာတဿ ယံ အမုံ မဟန္တံ
အဂ္ဂိက္ခန္ဓံ။ ပ။ ဥပနိပဇ္ဇေယျ ဝါ။ တံ ကိဿံ ဟေတု၊ တတောနိဒါနံ ဟိ
သော ဘိက္ခဝေ မရဏံ ဝါ နိဂစ္ဆေယျ မရဏမတ္တံ ဝါ ဒုက္ခံ၊ န တွေဝ
တပ္ပစ္စယာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ
နိရယံ ဥပပဇ္ဇေယျာတိ^၄။

ဧဝံ အဂ္ဂိက္ခန္ဓုပမာယ ဣတ္ထိပဋိဗဒ္ဓပဉ္စကာမဂုဏပရိဘောဂပစ္စယံ ဒုက္ခံ
ဒဿေတွာ ဧတေနော ဥပါယေန—

“တံ ကိံ မညထ ဘိက္ခဝေ၊ ကတမံ န ခေါ ဝရံ ယံ ဗလဝါ
ပုရိသော ဒဠာယ ဝါဠုရဇ္ဈုယာ ဥဘော ဇဃံ ဝေဠေတွာ ဃံသေယျ၊
သာ ဆဝိံ ဆိန္နေယျ၊ ဆဝိံ ဆေတွာ စမ္ပံ ဆိန္နေယျ၊ စမ္ပံ ဆေတွာ
မံသံ ဆိန္နေယျ၊ မံသံ ဆေတွာ နှာရံ ဆိန္နေယျ၊ နှာရံ ဆေတွာ အဋ္ဌိံ
ဆိန္နေယျ၊ အဋ္ဌိံ ဆေတွာ အဋ္ဌိမိဉ္စ အာဟစ္စ တိဠေယျ၊ ယံ ဝါ

၁-ဂထိတ (သီ)

၂-အန္တောပူတိဿ (သီ၊ သျာ)

၂-အာလိင်္ဂေတွာ (သီ၊ သျာ)

၄-အံ ၂-၄၉၅-ပိဋေ။

ခတ္တိယမဟာသာလာနံ ဝါ မြာဟ္မဏမဟာသာလာနံ ဝါ ဂဟပတိ-
မဟာသာလာနံ ဝါ အဘိဝါဒနံ သာဒိယေယျာ”တိ စ။

“တံ ကိံ မညထ ဘိက္ခဝေ၊ ကတမံ န ခေါ ဝရံ ယံ ဗလဝါ
ပုရိသော တိဏှာယ သတ္တိယာ တေလခေတာယ ပစ္စောရသ္မိံ
ပဟရေယျ၊ ယံ ဝါ ခတ္တိယမဟာသာလာနံ ဝါ မြာဟ္မဏမ-
ဟာသာလာနံ ဝါ ဂဟပတိမဟာသာလာနံ ဝါ အဇ္ဈလိကမ္ဘံ သာဒိ-
ယေယျာ”တိ စ။

“တံ ကိံ မညထ ဘိက္ခဝေ၊ ကတမံ န ခေါ ဝရံ ယံ ဗလဝါ
ပုရိသော တက္ကေန အယောပဋ္ဌေန အာဒိတ္တေန သမ္ပဇ္ဇလိတေန
သဇောတိဘူတေန ကာယံ သမ္ပလိဝေဌေယျ၊ ယံ ဝါ ခတ္တိယ-
မဟာသာလာနံ ဝါ မြာဟ္မဏမဟာသာလာနံ ဝါ ဂဟပတိ-
မဟာသာလာနံ ဝါ သဒ္ဓါဒေယျံ စိဝရံ ပရိဘုဉ္ဇေယျာ”တိ စ။

“တံ ကိံ မညထ ဘိက္ခဝေ၊ ကတမံ န ခေါ ဝရံ ယံ ဗလဝါ
ပုရိသော တက္ကေန အယောသင်္ကနာ အာဒိတ္တေန သမ္ပဇ္ဇလိတေန
သဇောတိဘူတေန မုခံ ဝိဝရိတွာ တတ္ထံ လောဟဂုဋ် အာဒိတ္တံ
သမ္ပဇ္ဇလိတံ သဇောတိဘူတံ မုခေ ပက္ခိပေယျ၊ တံ တဿ ဩဠမ္ဘိ
ဥဟေယျ၊ မုခမ္ဘိ။ ဇိဝုမ္ဘိ။ ကဏ္ဍမ္ဘိ။ ဥဒရမ္ဘိ ဥဟေယျ၊ အန္တမ္ဘိ
အန္တဂုဏမ္ဘိ အာဒါယ အစောဘာဂံ” နိက္ခမေယျ၊ ယံ ဝါ ခတ္တိယ။
မြာဟ္မဏ။ ဂဟပတိမဟာသာလာနံ ဝါ သဒ္ဓါဒေယျံ ဝိဇ္ဇာပတိ
ပရိဘုဉ္ဇေယျာ”တိ စ။

“တံ ကိံ မညထ ဘိက္ခဝေ၊ ကတမံ န ခေါ ဝရံ ယံ ဗလဝါ
ပုရိသော သီသေ ဝါ ဂဟေတွာ ခန္ဓေ ဝါ ဂဟေတွာ တတ္ထံ
အယောမဉ္ဇံ ဝါ အယောဝိဋ္ဌံ ဝါ အာဒိတ္တံ သမ္ပဇ္ဇလိတံ သဇောတိ-
ဘူတံ အဘိနိသီဒါပေယျ ဝါ အဘိနိပဇ္ဇာပေယျ ဝါ၊ ယံ ဝါ
ခတ္တိယ။ မြာဟ္မဏ။ ဂဟပတိမဟာသာလာနံ ဝါ သဒ္ဓါဒေယျံ မဉ္ဇဝိဋ္ဌံ
ပရိဘုဉ္ဇေယျာ”တိ စ။

“တံ ကိံ မညထ ဘိက္ခဝေ၊ ကတမံ န ခေါ ဝရံ ယံ
ဗလဝါ ပုရိသော ဥဒ္ဓိပင်္ဌိ အစောသိရံ ဂဟေတွာ တတ္ထာယ
အယောကုမ္ဘိယာ ပက္ခိပေယျ အာဒိတ္တာယ သမ္ပဇ္ဇလိတာယ

သဇောတိဘူတာယ၊ သော တတ္ထ ဖေဏုဒ္ဓေဟကံ ပစ္စမာနော
သကိမ္ပိ ဥဒ္ဓံ ဂစ္ဆေယျ၊ သကိမ္ပိ အဓော ဂစ္ဆေယျ၊ သကိမ္ပိ တိရိယံ
ဂစ္ဆေယျ၊ ယံ ဝါ ခတ္တိယ။ မြာဟူဏ။ ဂဟပတိမဟာသာလာနံ ဝါ
သဒ္ဓါဒေယျံ ဝိဟာရံ ပရိဘုဉ္ဇေယျာ”တိ စာတိ”။

ဣမာဟိ ဝါဠရဇ္ဇ၊ တိဏှသတ္တိ အယောပဋ္ဌ အယောဂုဋ္ဌ အယောမဉ္ဇ အယောပိဋ္ဌ
အယောကုမ္ဘိဥပမာဟိ အဘိဝါဒန အဉ္ဇလိကမ္မ စိဝရ ပိဏှပါတ မဉ္ဇပိဋ္ဌ ဝိဟာရ-
ပရိဘောဂပစ္စယံ ဒုက္ခံ ဒဿေသိ။ တဿ—

အဂ္ဂိက္ခန္ဓာလိင်္ဂန-ဒုက္ခာဓိကဒုက္ခကဋုကဇလံ။

အဝိဇဟတော ကာမသုခံ၊ သုခံ ကုတော ဘိန္နသီလဿ။

အဘိဝါဒနသာဒိယနေ ၂၊ ကိံနာမ သုခံ ဝိပန္နသီလဿ။

ဒဠဝါဠရဇ္ဇ၊ ညံသန-ဒုက္ခာဓိကဒုက္ခဘာဂိဿ။

သဒ္ဓါနမဉ္ဇလိကမ္မ-သာဒိယနေ ၃ ကိံသုခံ အသီလဿ။

သတ္တိပ္ပဟာရဒုက္ခာ-ဓိမတ္တဒုက္ခဿ ယံဟေတု။

စိဝရပရိဘောဂသုခံ၊ ကိံ နာမ အသံယတဿ။

ယေန စိရံ အနုဘဝိတဗ္ဗော၊ နိရယေ ဇလိတအယောပဋ္ဌသမ္ပဿော။

မရုရောပိ ပိဏှပါတော၊ ဟလာဟလဝိသုပမော အသီလဿ။

အာဒိတ္တာ ဂိလိတဗ္ဗော၊ အယောဂုဋ္ဌာ ယေန စိရရတ္တံ။

သုခသမ္ပတောပိ ဒုက္ခော၊ အသီလိနော မဉ္ဇပိဋ္ဌပရိဘောဂေါ။

ယံ ဗာမိဿန္တိ စိရံ၊ ဇလိတအယောမဉ္ဇပိဋ္ဌာနိ။

ဒုဿီလဿ ဝိဟာရေ၊ သဒ္ဓါဒေယျမ္ပိ ကာ နိဝါသ ရတိ။

ဇလိတေသု နိဝသိတဗ္ဗံ၊ ယေန အယောကုမ္ဘိမဇ္ဈေသု။

သင်္ကသရသမာစာရော၊ ကသမ္ပုဇာတော အဝဿုတော ပါပေါ။

အန္တောပူတိတိ စ ယံ၊ နိန္ဒန္တော အာဟ လောကဂရူ။

မိ ဇီဝိတံ ၄ အသညတဿ၊ တဿ သမဏဇနဝေသဓာရိဿ။

အဿမဏဿ ဥပဟတံ၊ ခတမတ္တာနံ ဝဟန္တဿ။

ဂူထံ ဝိယ ကုဏပံ ဝိယ၊ မဏ္ဍနကာမာ ဝိဝဇ္ဇယန္တိစ။
ယံ နာမ သီလဂန္တော၊ သန္တော ကိံ ဇီဝိတံ တဿ။

သဗ္ဗဘယေဟိ အမုတ္တော၊ မုတ္တော သဗ္ဗေဟိ အဓိဂမသုခေဟိ။
သုပိဟိတသဂ္ဂုဒ္ဓါရော၊ အပါယမဂ္ဂံ သမာရူဠော။

ကရုဏာယ ဝတ္ထုဘူတော၊ ကာရုဏိကဇနဿ နာမ ကော အညော။
ဒုဿိလသမော ဒုဿိ၊လတာယ ဣတိ ဗဟုဝိဓာ^၁ ဒေါသတိ။

ဝေမာဒိနာ ပစ္စဝေက္ခဏေန သီလဝိပတ္တိယံ အာဒိနဝဒဿနံ ဝုတ္တပ္ပကာရဝိပရိ-
တတော သီလသမ္ပတ္တိယာ အာနိသံသဒဿနဉ္စ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အပိစ—

တဿ ပါသာဒိကံ ဟောတိ၊ ပတ္တစိဝရဓာရဏံ။
ပဗ္ဗဇ္ဇာ သဖလာ တဿ၊ ယဿ သီလံ သုနိမ္မလံ။

အတ္တာနုဝါဒါဒိဘယံ၊ သုဒ္ဓသီလဿ ဘိက္ခုနော။
အန္ဓကာရံ ဝိယ ရဝိံ၊ ဟဒယံ နာဝဂါဟတိ။

သီလသမ္ပတ္တိယာ ဘိက္ခု၊ သောဘမာနော တပေါဝနေ။
ပဘာသမ္ပတ္တိယာ စန္ဒော၊ ဂဂနေ ဝိယ သောဘတိ။

ကာယဂန္ဓောပိ ပါမောဇ္ဇံ၊ သီလဝန္တဿ ဘိက္ခုနော။
ကရောတိ အပိ ဒေဝါနံ၊ သီလဂန္ဓေ ကထာဝ ကာ။

သဗ္ဗေသံ ဂန္ဓဇာတာနံ၊ သမ္ပတ္တိံ^၂ အဘိဘုယျတိ။
အဝိဃာတီ ဒိသာ သဗ္ဗာ^၂၊ သီလဂန္ဓော ပဝါယတိ။

အပ္ပကာပိ ကတာ ကာရာ၊ သီလဂန္ဓေ မဟပ္ပလာ။
ဟောန္တိတိ သီလဝါ ဟောတိ၊ ပူဇာသက္ကာရဘာဇနံ။

သီလဝန္တံ န ဗာဓန္တိ၊ အာသဝါ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာ။
သမ္ပရာယိကဒုက္ခာနံ၊ မူလံ ခနတိ သီလဝါ။

ယာ မနုဿေသု သမ္ပတ္တိ၊ ယာ စ ဒေဝေသု သမ္ပဒါ။
န သာ သမ္ပန္နသီလဿ၊ ဣစ္ဆတော ဟောတိ ဒုလ္လဘာ။

အစ္စန္တသန္တာ ပန ယာ၊ အယံ နိဗ္ဗာနသမ္ပဒါ။
မနော သမ္ပန္နသီလဿ^၃၊ တမေဝ အနုဓာဝတိ။

သဗ္ဗသမ္ပတ္တိမူလမှ၊ သီလမှ ဣတိ ပဏှိတော။

အနေကာကာရဝေါကာရံ၊ အာနိသံသံ ဝိဘာဝယေတိ။

ဝေဠိ ဝိဘာဝယတော သီလဝိပတ္တိတော ဥဗ္ဗိဇ္ဇိတွာ သီလသမ္ပတ္တိနိန္ဒံ မာနသံ
ဟောတိ။ တသ္မာ ယထာဝုတ္တံ ဣမံ သီလဝိပတ္တိယာ အာဒိနဝံ ဣမဉ္စ
သီလသမ္ပတ္တိယာ အာနိသံသံ ဒိသ္မာ သဗ္ဗာဒရေန သီလံ ဝေါဒါပေတဗ္ဗန္တိ။

ဧတ္တာဝတာ စ “သီလေ ပတိဋ္ဌာယ နရော သပညော”တိ ဣမိဿာ
ဂါထာယ သီလသမာဓိပညာမုခေန ဒေသိတေ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ သီလံ တာဝ
ပရိဒီပိတံ ဟောတိ။

ဣတိ သာဓုဇနပါမောဇ္ဇတ္ထာယ ကတေ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ

သီလနိဋ္ဌေသော နာမ ပဌမော ပရိစ္ဆေဒေါ။

သီလနိဋ္ဌေသော နိဋ္ဌိတော။

၂-ခုတန်နိဇ္ဇေသ

၂၂။ ဣဒါနိ ယေဟိ အပ္ပိစ္ဆတာသန္တုဋ္ဌိတာဒီဟိ ဂုဏေဟိ ဂုတ္တပ္ပကာရဿ သီလဿ ဝေါဒါနံ ဟောတိ၊ တေ ဂုဏေ သမ္မာဒေတုံ ယသ္မာ သမာဒိန္နသီလေန ယောဂိနာ ခုတင်္ဂသမာဒါနံ ကာတဗ္ဗံ။ ဧဝံဥဿ အပ္ပိစ္ဆတာသန္တုဋ္ဌိတာသလ္လေခပဝိဝေကာပစယဝီရိယာရမ္ဘသုဘရတာဒိဂုဏသလီလဝိက္ခာလိတမလံ သီလဉ္စေဝ သုပရိသုဗ္ဗံ ဘဝိဿတိ၊ ဝတာနိ စ သမ္ပဋိဿန္တိ။ ဣတိ အနဝဇ္ဇသီလဗ္ဗတဂုဏပရိသုဗ္ဗသဗ္ဗသမာစာရော ပေါရာဏေ အရိယဝံသတ္တယေ ပတိဋ္ဌာယ စတုတ္ထဿ ဘာဝနာရာမတာသင်္ခါတဿ အရိယဝံသဿ အဓိဂမာရဟော ဘဝိဿတိ။ တသ္မာ ခုတင်္ဂကထံ အာရဘိဿာမ။

ဘဂဝတာ ဟိ ပရိစ္စတ္တလောကာမိသာနံ ကာယေ စ ဇီဝိတေ စ အနပေက္ခာနံ အနုလောမပဋိပဒံယေဝ အာရာဓေတုကာမာနံ ကုလပုတ္တာနံ တေရသခုတင်္ဂါနိ အနုညာတာနိ။ သေယျထိဒံ။ ပံသုကူလိကင်္ဂံ၊ တေစီဝရိကင်္ဂံ၊ ပိဏ္ဍုပါတိကင်္ဂံ၊ သပဒါနစာရိကင်္ဂံ၊ ကောသနိကင်္ဂံ၊ ပတ္တပိဏ္ဍိကင်္ဂံ၊ ခလုပစ္ဆာဘတ္တိကင်္ဂံ၊ အာရညိကင်္ဂံ၊ ရုက္ခမူလိကင်္ဂံ၊ အဗ္ဘောကာသိကင်္ဂံ၊ သောသာနိကင်္ဂံ၊ ယထာသန္တတိကင်္ဂံ၊ နေသဋ္ဌိကင်္ဂံ။ တတ္ထ—

အတ္ထတော လက္ခဏာဒီဟိ၊ သမာဒါနဝိဓာနတော။

ပဘောဒတော ဘောဒတော စ၊ တဿ တဿာနိသံသတော။

ကုသလတ္တိကတော စေဝ၊ ခုတာဒိနံ ဝိဘာဂတော။

သမာသဗျာသတော စာပိ၊ ဝိညာတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယော။

၂၃။ တတ္ထ အတ္ထတောတိ တာဝ ရထိကသုသာနသင်္ကာရကုဋ္ဌာဒိနံ ယတ္ထ ကတ္ထစိ ပံသုနံ ဥပရိ ဌိတတ္တာ အတ္တဂ္ဂတဋ္ဌေန တေသု တေသု ပံသုကူလမိဝါတိ ပံသုကူလံ၊ အထ ဝါ ပံသု ဝိယ ကုစ္ဆိတဘာဝံ ဥလတိတိ ပံသုကူလံ၊ ကုစ္ဆိတဘာဝံ ဂစ္ဆတိတိ ဂုတ္တံ ဟောတိ။ ဧဝံ လဒ္ဓနိဗ္ဗစနဿ ပံသုကူလဿ ဓာရဏံ ပံသုကူလံ၊ တံ သီလမဿာတိ ပံသုကူလိကော။ ပံသုကူလိကဿ အင်္ဂံ ပံသုကူလိကင်္ဂံ။ အင်္ဂန္တိ ကာရဏံ ဂုစ္စတိ။ တသ္မာ ယေန သမာဒါနေန သော ပံသုကူလိကော ဟောတိ၊ တဿေတံ အဓိဝစနန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဧတေနေဝ နယေန သင်္ဘာဋိဥတ္တရာသင်္ဂအန္တရဝါသကသင်္ခါတံ တိစီဝရံ သီလမဿာတိ တေစီဝရိကော။ တေစီဝရိကဿ အင်္ဂံ တေစီဝရိကင်္ဂံ။

ဘိက္ခုသင်္ခါတာနံ ပန အာမိသဝိဇ္ဇာနံ ပါတောတိ ဝိဇ္ဇာပါတော၊ ပရေဟိ
ဒိန္နာနံ ဝိဇ္ဇာနံ ပတ္တေ နိပတနန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တံ ဝိဇ္ဇာပါတံ ဥဉ္စတိ တံ တံ
ကုလံ ဥပသင်္ကမန္တော ဂဝေသတိတိ ဝိဇ္ဇာပါတိကော။ ဝိဇ္ဇာယ ဝါ ပတိတုံ
ဝဘမေတဿာတိ ဝိဇ္ဇာပါတိ၊ ပတိတုန္တိ စရိတုံ၊ ဝိဇ္ဇာပါတိ ဧဝံ ဝိဇ္ဇာပါတိကော။
ဝိဇ္ဇာပါတိကဿ အင်္ဂံ ဝိဇ္ဇာပါတိကင်္ဂံ။

ဒါနံ ဝုစ္စတိ အဝခဏ္ဍာနံ၊ အပေတံ ဒါနတောတိ အပဒါနံ၊ အနဝခဏ္ဍာနန္တိ
အတ္ထော။ သဟ အပဒါနေန သပဒါနံ၊ အဝခဏ္ဍာနရဟိတံ အနုသရန္တိ ဝုတ္တံ
ဟောတိ။ သပဒါနံ စရိတုံ ဣဒမဿ သီလန္တိ သပဒါနစာရိ၊ သပဒါနစာရိ ဧဝံ
သပဒါနစာရိကော။ တဿ အင်္ဂံ သပဒါနစာရိကင်္ဂံ။

ဧကောသနေ ဘောဇနံ ဧကောသနံ၊ တံ သီလမဿာတိ ဧကောသနိကော။
တဿ အင်္ဂံ ဧကောသနိကင်္ဂံ။

ဒုဘိယဘာဇနဿ ပဋိက္ခိတ္တတ္တာ ကေဝလံ ဧကသ္မိယေဝ ပတ္တေ ဝိဇ္ဇော
ပတ္တဝိဇ္ဇော။ ဣဒါနိ ပတ္တဝိဇ္ဇာဂဟဏေ ပတ္တဝိဇ္ဇာသညံ ကတွာ ပတ္တဝိဇ္ဇော
သီလမဿာတိ ပတ္တဝိဇ္ဇိကော။ တဿ အင်္ဂံ ပတ္တဝိဇ္ဇိကင်္ဂံ။

ခလူတိ ပဋိသေနေတ္ထေ နိပါတော။ ပဝါရိတေန သတာ ပစ္ဆာ လဒ္ဓိ ဘတ္တံ
ပစ္ဆာဘတ္တံ နာမ၊ တဿ ပစ္ဆာဘတ္တဿ ဘောဇနံ ပစ္ဆာဘတ္တဘောဇနံ၊ တသ္မိံ
ပစ္ဆာဘတ္တဘောဇနေ ပစ္ဆာဘတ္တသညံ ကတွာ ပစ္ဆာဘတ္တံ သီလမဿာတိ
ပစ္ဆာဘတ္တိကော။ န ပစ္ဆာဘတ္တိကော ခလုပစ္ဆာဘတ္တိကော။ သမာဒါနဝသေန
ပဋိက္ခိတ္တာတိရိတ္တဘောဇနဿေတံ နာမံ။ အဋ္ဌကထာယံ ပန ဝုတ္တံ ခလူတိ
ဧကော သကုဏော။ သော မုခေန ဖလံ ဂဟေတွာ တသ္မိံ ပတိတေ ပုန အညံ
န ခါဒတိ။ တာဒိသော အယန္တိ ခလုပစ္ဆာဘတ္တိကော။ တဿ အင်္ဂံ
ခလုပစ္ဆာဘတ္တိကင်္ဂံ။

အရညေ နိဝါသော သီလမဿာတိ အာရညိကော။ တဿ အင်္ဂံ အာရညိ-
ကင်္ဂံ။

ရုက္ခမူလေ နိဝါသော ရုက္ခမူလံ၊ တံ သီလမဿာတိ ရုက္ခမူလိကော။ ရုက္ခ-
မူလိကဿ အင်္ဂံ ရုက္ခမူလိကင်္ဂံ။ အဗ္ဘောကာသိကသောသနိကင်္ဂေသုပိ
ဧသေဝ နယော။

ယဒေဝ သန္တတံ ယထာသန္တတံ၊ ဣဒံ တုယံ ပါပုဏာတိတိ ဧဝံ ပဌမံ ဥဒ္ဓိဋ္ဌသေနာသနဿေတံ အဓိဝစနံ။ တသ္မိံ ယထာသန္တတေ ဝိဟရိတုံ သီလမဿာတိ ယထာသန္တတိကော။ တဿ အင်္ဂံ ယထာသန္တတိကင်္ဂံ။

သယနံ ပဋိက္ခိပိတွာ နိသဇ္ဇာယ ဝိဟရိတုံ သီလမဿာတိ နေသန္တိကော။ တဿ အင်္ဂံ နေသန္တိကင်္ဂံ။

သဗ္ဗာနေဝ ပနေတာနိ တေန တေန သမာဒါနေန ဓုတကိလေသတ္တာ ဓုတဿ ဘိက္ခုနော အင်္ဂါနိ၊ ကိလေသဓုနနတော ဝါ ဓုတန္တိ လဒ္ဓဝေါဟာရံ ဉာဏံ အင်္ဂံ ဧတေသန္တိ ဓုတင်္ဂါနိ။ အယ ဝါ ဓုဘာနိ စ တာနိ ပဋိပက္ခနိဇ္ဈာနနတော အင်္ဂါနိ စ ပဋိပတ္တိယာတိပိ ဓုတင်္ဂါနိ။ ဧဝံ တာဝေတ္ထ အတ္တတော ဝိညာတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယော။

သဗ္ဗာနေဝ^၁ ပနေတာနိ သမာဒါနစေတနာလက္ခဏာနိ။ ဂုတ္တမ္ပိ စေတံ “ယော သမာဒိယတိ၊ သော ပုဂ္ဂလော။ ယေန သမာဒိယတိ၊ စိတ္တစေတသိကာ ဧတေ ဓမ္မာ။ ယာ သမာဒါနစေတနာ၊ တံ ဓုတင်္ဂံ။ ယံ ပဋိက္ခိပတိ၊ တံ ဝတ္ထု”တိ။ သဗ္ဗာနေဝ စ လောလုပ္ပဝိဒ္ဓိသနရသာနိ၊ နိလ္လောလုပ္ပဘာဝပစ္စုပဋ္ဌာနာနိ အပ္ပိစ္ဆတာဒိ အရိယဓမ္မပဒဋ္ဌာနာနိ။ ဧဝမေတ္ထ လက္ခဏာဒီဟိ ဝေဒိတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယော။

သမာဒါနဝိဓာနတောတိအာဒိသု ပန ပဉ္စသု သဗ္ဗာနေဝ ဓုတင်္ဂါနိ ဓရမာနေ ဘဂဝတိ ဘဂဝတောဝ သန္တိကေ သမာဒါတဗ္ဗာနိ။ ပရိနိဗ္ဗုတေ မဟာသာဝကဿ သန္တိကေ။ တသ္မိံ အသတိ ဒီဏာသဝဿ။ အနာဂါမိဿ။ သကဒါဂါမိဿ။ သောတာပန္နဿ။ တိပိဋကဿ။ ဌိပိဋကဿ။ ဧကပိဋကဿ။ ဧကသင်္ဂီတိကဿ ()၂။ အဋ္ဌကထာစရိယဿ။ တသ္မိံ အသတိ ဓုတင်္ဂဓရဿ။ တသ္မိမ္ပိ အသတိ စေတိယင်္ဂဏံ သမ္ပဇ္ဇိတွာ ဥက္ကုဋ္ဌိကံ နိသီဒိတွာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ သန္တိကေ ဝဒန္တေန ဝိယ သမာဒါတဗ္ဗာနိ၊ အပိစ သယမ္ပိ သမာဒါတုံ ဝဋ္ဋတိ ဧဝ။ ဧတ္ထ စ စေတိယပဗ္ဗတေ ခွေ ဘာတိကတ္ထေရာနံ ဇေဋ္ဌကဘာတု ဓုတင်္ဂပ္ပိစ္ဆတာယ ဝတ္ထု^၃ ကသေတဗ္ဗံ။ အယံ တာဝ သာဓာရဏကထာ။

၁-ပံသုကူလိကင်္ကထာ

၂၄။ ဣဒါနိ ဧကေကဿ သမာဒါနဝိဓာနပ္ပဘေဒဘေဒါနိသံသေ ဝဏ္ဏယိဿာမ။ ပံသုကူလိကင်္ဂံ တာဝ “ဂဟပတိဒါနစိဝရံ ပဋိက္ခိပါမိ၊ ပံသုကူလိကင်္ဂံ”

၁-လက္ခဏာဒီဟိ သဒ္ဓာနော (သီ) ၂-(ကောဝမဿ) (သီက) ၃-မ ၆၂-ရထဒိနီတသုတ္တဝဏ္ဏနာယံ။

သမာဗိယာမီ”တိ ဣမေသု ဒွိသု ဝစနေသု အညတရေန သမာဗိန္ဒံ ဟောတိ။ ဣဒံ တာဝေတ္ထ သမာဗါနံ။

ဧဝံ သမာဒိန္နရုတဂေါ်န ပန တေန သောသာနိကံ၊ ပါပဏီကံ၊ ရထိယစောဠံ၊
သင်္ကာရစောဠံ၊ သောတ္ထိယံ၊ နှာနစောဠံ၊ တိတ္ထစောဠံ၊ ဂတပစ္စာဂတံ၊ အဂ္ဂိဒူဇုံ၊
ဂေါခါယိတံ၊ ဥပစိကာခါယိတံ၊ ဥန္တုရခါယိတံ၊ အန္တက္ခိန္နံ၊ ဒဿက္ခိန္နံ၊ ဓဇာဟဋံ၊
ဃူပစီဝရံ၊ သမဏစီဝရံ၊ အဘိသေကိကံ၊ ဣဒ္ဓိမယံ၊ ပန္နိကံ၊ ဝါတာဟဋံ၊
ဒေဝဒတ္တိယံ၊ သာမုဒ္ဓိယန္တိဇေတေသု အညတရံ စီဝရံ ဂဟေတွာ ဖာလေတွာ
ဒုဗ္ဗလဋ္ဌာနံ ပဟာယ ထိရဋ္ဌာနာနိ ခေဝိတွာ စီဝရံ ကတွာ ပေါရာဏံ ဂဟပတိ-
စီဝရံ အပနေတွာ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ။

တတ္ထ သောသာနိကန္တိ သုသာနေ ပတိတကံ။ ပါပဏိကန္တိ အာပဏဒ္ဓါရေ ပတိတကံ။ ရုထိယစောဠန္တိ ပုညတ္ထိကေဟိ ဝါတပါနန္တရေန ရထိကာယ ဆဒ္ဓိတစောဠကံ။ သင်္ကာရစောဠန္တိ သင်္ကာရဋ္ဌာနေ ဆဒ္ဓိတစောဠကံ။ သောတ္ထိယန္တိ ဂဗ္ဘမလံ ပုဋ္ဌိတွာ ဆဒ္ဓိတဝတ္ထံ။ တိဿာမစ္စမာတာ ကိရ သတဋ္ဌနကေန ဝတ္ထေန ဂဗ္ဘမလံ ပုဋ္ဌာပေတွာ ပံသုကူလိကာ ဂဏိဿန္တိတိ တာလဝေဠိမဂ္ဂေ ဆဇ္ဇာပေသိ။ ဘိက္ခု၊ ဇိဏ္ဏကဋ္ဌာနတ္ထမေဝ ဂဏှန္တိ။ နှာန စောဠန္တိ ယံ ဘူတဝေဠေဟိ သသိသံ နှာပိတာ၊ ကာဠကဏ္ဍိစောဠန္တိ ဆဇ္ဇေတွာ ဂစ္ဆန္တိ။

တိတ္ထစောဠန္တိ နှာနတိတ္ထေ ဆဋ္ဌိတပိလောတိကာ။ ဂတပစ္စာဂတန္တိ ယံ
မနုဿာ သုသာနံ ဂန္တော ပစ္စာဂတာ နှတွာ? ဆဋ္ဌေန္တိ။ အဂ္ဂိဒုဗ္ဗန္တိ အဂ္ဂိနာ
ဥဗ္ဗုပ္ပဒေသံ။ တဉ္စိ မနုဿာ ဆဋ္ဌေန္တိ။ ဂေါခါယိတာဒိနိ ပါကဋ္ဌာနေဝ။
တာဒိသာနိပိ ဟိ မနုဿာ ဆဋ္ဌေန္တိ။ ဓဇာဟဋ္ဌန္တိ နာဝံ အာရောဟန္တာ ဓဇံ
ဗန္ဓိတွာ အာရူဟန္တိ။ တံ တေသံ ဒဿနာတိက္ကမေ ဂဟေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ယမ္ဗိ
ယုဒ္ဓဘူမိယံ ဓဇံ ဗန္ဓိတွာ ဌပိတံ၊ တံ ဦန္တုမ္ဗိ သေနာနံ ဂတကာလေ ဂဟေတုံ
ဝဋ္ဋတိ။

ဣပစီဝရန္တိ ဝဗ္ဗိကံ ပရိက္ခိပိတွာ ဗလိကဗ္ဗံ ကတံ။ သမဏစီဝရန္တိ ဘိက္ခု-
 သန္တကံ။ အာဘိသေကိကန္တိ ရညော အဘိသေကဋ္ဌာနေ ဆဋ္ဌိတစီဝရံ။ ဣဒ္ဓိ-
 မယန္တိ ဧဟိဘိက္ခုစီဝရံ။ ပဉ္စိကန္တိ အန္တရာမဂ္ဂေ ပတိတကံ။ ယံ ပန
 သာမိကာနံ သတိသမ္ပောသေန ပတိတံ၊ တံ ထောကံ ရက္ခိတွာ ဂဟေတဗ္ဗံ။
 ဝါတာဟဋ္ဌန္တိ ဝါတေန ပဟရိတွာ ခူရေ ပါတိတံ၊ တံ ပန သာမိကေ

အပဿန္တေန ဂဟေတုံ ဝနုတိ။ ဒေဝဒတ္တိယန္တိ အနုရုဒ္ဓတ္ထေရဿ ဝိယ
ဒေဝတာဟိ ဒိန္နကံ။ သာမုဒ္ဓိယန္တိ သမုဒ္ဓိဝီရိဟိ ထလေ ဥဿာရိတံ။

ယံ ပန သံဃဿ ဒေမာတိ ဒိန္နံ၊ စောဠကဘိက္ခာယ ဝါ စရမာနေဟိ လဒ္ဓိ၊
န တံ ပံသုကူလံ။ ဘိက္ခုဒတ္တိယေပိ ယံ ဝဿဂ္ဂေန ဂါဟေတွာ ဝါ ဒိယတိ၊
သေနာသနစီဝရံ ဝါ ဟောတိ၊ န တံ ပံသုကူလံ။ နော ဂါဟာပေတွာ ဒိန္နမေဝ
ပံသုကူလံ။ တဩပိ ယံ ဒါယကေဟိ ဘိက္ခုဿ ပါဒမူလေ နိက္ခိတ္တံ၊ တေန
ပန ဘိက္ခုနာ ပံသုကူလိကဿ ဟတ္ထေ ဌပေတွာ ဒိန္နံ၊ တံ ဧကတော-
သုဒ္ဓိကံ နာမ။ ယံ ဘိက္ခုနော ဟတ္ထေ ဌပေတွာ ဒိန္နံ၊ တေနပန ပါဒမူလေ ဌပိတံ၊
တမ္ပိ ဧကတောသုဒ္ဓိကံ။ ယံ ဘိက္ခုနောပိ ပါဒမူလေ ဌပိတံ၊ တေနာပိ တထေဝ
ဒိန္နံ၊ တံ ဥဘတောသုဒ္ဓိကံ။ ယံ ဟတ္ထေ ဌပေတွာ လဒ္ဓိ၊ ဟတ္ထေယေဝ ဌပိတံ၊
တံ အနုက္ကဋ္ဌစီဝရံ နာမ။ ဣတိ ဣမံ ပံသုကူလဘေဒံ ဥတွာ ပံသုကူလိကေန စီဝရံ
ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗန္တိ ဣဒမေတ္ထ ဝိဇောနံ။

အယံ ပန ပဘေဒေါ၊ တယော ပံသုကူလိကာ ဥက္ကဋ္ဌော မဇ္ဈိမော မုဒ္ဓတိ။
တတ္ထ သောသာနိကံယေဝ ဂဏှန္တော ဥက္ကဋ္ဌော ဟောတိ။ ပဗ္ဗဇိတာ ဂဏှိ-
ဿန္တိတိ^၁ ဌပိတကံ ဂဏှန္တော မဇ္ဈိမော။ ပါဒမူလေ ဌပေတွာ ဒိန္နကံ
ဂဏှန္တော မုဒ္ဓတိ။

တေသု ယဿ ကဿစိ အတ္တနော ရူပိယာ ဂိဟိဒိန္နကံ သာဒိတက္ခဏေ
ဓုတင်္ဂံ ဘိဇ္ဇတိ။ အယမေတ္ထ ဘေဒေါ။

အယံ ပနာနိသံသော၊ “ပံသုကူလစီဝရံ နိဿာယ ပဗ္ဗဇော”တိ^၂ ဝစနတော
နိဿယာနုရူပပဋိပတ္တိသမ္ဘာဝေါ၊ ပဌမေ အရိယဝံသေ ပတိဋ္ဌာနံ၊ အာရက္ခ-
ဒုက္ခဘာဝေါ၊ အပရာယတ္တဝုတ္တိတာ၊ စောရဘယေန အဘယတာ၊ ပရိ-
ဘောဂတဏှာယ အဘာဝေါ၊ သမဏသာရူပပရိက္ခာရတာ၊ “အပ္ပါနိ^၃ စေဝ
သုလံဘာနိ စ တာနိ စ အနဝဇ္ဇာနိ”တိ^၄ ဘဂဝတာ သံဝဏ္ဏိတပစ္စယတာ၊
ပါသာဒိကတာ၊ အပ္ပိစ္ဆတာဒိနံ ဖလနိပ္ပတ္တိ၊ သမ္မာပဋိပတ္တိယာ အနုဗြူဟနံ၊
ပစ္ဆိမာယ ဇနတာယ ဒိဋ္ဌာနုဂတိအာပါဒနန္တိ။

မာရသေနဝိဃာတာယ၊ ပံသုကူလဓရော ယတိ။
သန္တုဒ္ဓကဝစော ယုဒ္ဓေ၊ ခတ္တိယော ဝိယ သောဘတိ။

၁-ပဗ္ဗဇိတာ ဂဏှိဿတိတိ (သျှာ၊ ဣ)၊ ပဗ္ဗဇိတောဝ ဂဏှိဿတိတိ (က)

၂-ဝိ ၃-၁၃၃-ပိဋ္ဌေ။ ၃-အပ္ပဿိနိ (က) ၄-အံ ၁-၃၃၅၊ ၃ ၁-၂၆၄-ပိဋ္ဌေသု။

ပဟာယ ကာသိကာဒိနိ၊ ဝရဝတ္ထာနိ ဓာရိတံ။
 ယံ လောကဂရုနာ ကော တံ၊ ပံသုကူလံ န ဓာရယေ။
 တသ္မာ ဟိ အတ္တနော ဘိက္ခု၊ ပဋိညံ သမနုဿရုံ။
 ယောဂါစာရာနုကူလမ္ပိ၊ ပံသုကူလေ ရတော သိယာတိ။

အယံ တာဝပံသုကူလိကင်္ဂေ သမာဒါနဝိဓာနပ္ပဘောဒဘောဒါနိသံသဝဏ္ဏနာ။

၂-တေစီဝရိကင်္ဂကထာ

၂၅။ တဒနန္တရံ ပန တေစီဝရိကင်္ဂံ “စတုတ္ထကစီဝရံ ပဋိက္ခိပါမိ၊ တေစီ-
 ဝရိကင်္ဂံ သမာဒိယာမီ”တိ ဣမေသံ အညတရဝစနေန သမာဒိန္နံ ဟောတိ။

တေန ပန တေစီဝရိကေန စီဝရဒုဿံ လဘိတွာ ယာဝ အဖာသုကဘာဝေန
 ကာတုံ ဝါ န သက္ကောတိ၊ ဝိစာရကံ ဝါ န လဘတိ၊ သူစိအာဒိသု ဝါဿ ကိဉ္စိ
 န သမ္ပဇ္ဇတိ၊ တာဝ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ၊ နိက္ခိတ္တပစ္စယာ ဒေါသော နတ္ထိ။ ရဇိတ-
 ကာလတော ပန ပဋ္ဌာယ နိက္ခိပိတုံ န ဝဇ္ဇတိ၊ ဓုတင်္ဂစောရော နာမ ဟောတိ။
 ဣဒမဿ ဝိဓာနံ။

ပဘောဒတော ပန အယမ္ပိ တိဝိဓော ဟောတိ။ တတ္ထ ဥက္ကဋ္ဌေန ရဇနကာလေ
 ပဌမံ အန္တရဝါသကံ ဝါ ဥက္ကရာသင်္ဂံ ဝါ ရဇိတွာ တံ နိဝါသေတွာ ဣတရံ
 ရဇိတဗ္ဗံ။ တံ ပါရုပိတွာ သင်္ဘာဋိ ရဇိတဗ္ဗံ။ သင်္ဘာဋိ ပန နိဝါသေတုံ န
 ဝဇ္ဇတိ။ ဣဒမဿ ဂါမန္တသေနာသနေ ဝတ္ထံ။ အာရညကေ ပန ဒွေ ဧကတော
 ဓောဝိတွာ ရဇိတုံ ဝဇ္ဇတိ။ ယထာ ပန ကဉ္စိ ဒိသ္မာ သက္ကောတိ ကာသာဝံ
 အာကမ္ပိတွာ ဥပရိကာတုံ၊ ဧဝံ အာသန္ဓေ ဌာနေ နိသီဒိတဗ္ဗံ။ မဏ္ဍိမဿ ၂
 ရဇနသာလာယံ ရဇနကာသာဝံ နာမ ဟောတိ၊ တံ နိဝါသေတွာ ဝါပါရုပိတွာ
 ဝါ ရဇနကမ္ပံ ကာတုံ ဝဇ္ဇတိ။ ဗုဒ္ဓကဿ သဘာဂဘိက္ခုနံ စီဝရနိ နိဝါသေတွာ
 ဝါ ပါရုပိတွာ ဝါ ရဇနကမ္ပံ ကာတုံ ဝဇ္ဇတိ။ တတြိဋ္ဌကပစ္စတ္ထရဏမ္ပိ တဿ
 ဝဇ္ဇတိ။ ပရိဟရိတုံ ပန န ဝဇ္ဇတိ။ သဘာဂဘိက္ခုနံ စီဝရမ္ပိ အန္တရန္တရာ
 ပရိဘုဉ္စိတုံ ဝဇ္ဇတိ။ ဓုတင်္ဂတေစီဝရိကဿ ပန စတုတ္ထံ ဝတ္တမာနံ အံသကာသာ-
 ဝမေဝ ဝဇ္ဇတိ။ တဉ္စ ခေါ ဝိတ္ထာရတော ဝိဒတ္ထိ၊ ဒိဃတော တိဟတ္ထမေဝ ဝဇ္ဇတိ။

ဣမေသံ ပန တိဏ္ဏမ္ပိ စတုတ္ထကစီဝရံ သာဒိတက္ခဏေယေဝ ဓုတင်္ဂံ ဘိဇ္ဇတိ။
 အယမေတ္ထ ဘေဒေါ။

အယံ ပနာနိသံသော၊ တေစိဝရိကော ဘိက္ခု သန္တုဋ္ဌော ဟောတိ ကာယပရိ-
ဟာရိကေန စိဝရေန။ တေနဿ ပက္ခိနော ဝိယ သမာဒါယေဝ ဂမနံ၊
အပ္ပသမာရမ္ဘတာ၊ ဝတ္ထသန္ဓိပရိဝဇ္ဇနံ၊ သလ္လဟုကဝုတ္တိတာ၊ အတိရေကစိဝရ-
လောလုပ္ပဟာနံ၊ ကပ္ပိယေ မတ္တကာရိတာယ သလ္လေခဝုတ္တိတာ၊ အပ္ပိစ္ဆတာဒိနံ
ဖလနိပ္ပတ္တိတိ ဝေမာဒယော ဂုဏာ သမ္ပဇ္ဇန္တိတိ။

အတိရေကဝတ္ထတဏှံ၊ ပဟာယ သန္ဓိမိဝိဝဇ္ဇိတော မိရော။

သန္တောသသုခရသည၊ တိစိဝရေရော ဘဝတိ ယောဂီ။

တသ္မာ သာတ္တစရဏော၊ ပက္ခိဝ သစိဝရောဝ ယောဂိဝရော။

သုခမနုဝိစရိတုကာမော၊ စိဝရနိယမေ ရတိံ ကယိရာတိ။

အယံ တေစိဝရိကင်္ဂေ သမာဒါနဝိဓာနပ္ပဘေဒ ဘေဒါနိသံသဝဏ္ဏနာ။

၃-ဝိဇ္ဇာပါတိကင်္ကထာ

၂၆။ ဝိဇ္ဇာပါတိကင်္ဂမ္ပိ “အတိရေကလာဘံ ပဋိက္ခိပါမိ၊ ဝိဇ္ဇာပါတိကင်္ဂံ
သမာဒိယာမီ”တိ ဣမေသံ အညတရဝစနေန သမာဒိန္နံ ဟောတိ။

တေန ပန ဝိဇ္ဇာပါတိကေန “သံဃဘတ္တံ၊ ဥဗ္ဗေသဘတ္တံ၊ နိမန္တနဘတ္တံ၊
သလာကဘတ္တံ၊ ပက္ခိကံ၊ ဥပေါသထိကံ၊ ပါဠိပဒိကံ၊ အာဂန္တုကဘတ္တံ၊
ဂမိကဘတ္တံ၊ ဂိလာနဘတ္တံ၊ ဂိလာနပဋ္ဌာကဘတ္တံ၊ ဝိဟာရဘတ္တံ၊ ဓုရဘတ္တံ၊
ဝါရကဘတ္တံ”န္တိ တောနိ စုဒ္ဓသ ဘတ္တာနိ န သာဒိတဗ္ဗာနိ။ ယစေ ပန
“သံဃဘတ္တံ ဂဏှထာ”တိအာဒိနာ နယေန အဝတွာ “အမှာကံ ဂေဟေ
သံဃော ဘိက္ခု ဂဏှာတု၊ တုမှေဝိ ဘိက္ခု ဂဏှထာ”တိ ဝတွာ ဒိန္နာနိ ဟောန္တိ၊
တာနိ သာဒိတုံ ဝဋ္ဋန္တိ။ သံဃတော နိရာမိသသလာကာပိ ဝိဟာရေ ပက္ကဘတ္တမ္ပိ
ဝဋ္ဋတိယေဝါတိ ဣဒမဿ ဝိဓာနံ။

ပဘေဒတော ပန အယမ္ပိ တိဝိဓော ဟောတိ။ တတ္ထ ဥက္ကဋ္ဌော ပုရတောပိ
ပစ္ဆတောပိ အာဟဋ္ဌဘိက္ခုံ ဂဏှတိ၊ ပတ္တဒ္ဓါရေ၊ ဌတွာ ပတ္တံ ဂဏှန္တာနမ္ပိ
ဒေတိ၊ ပဋိက္ကမနံ၊ အာဟရိတွာ ဒိန္နဘိက္ခုမ္ပိ ဂဏှတိ၊ တံ ဒိဝသံ ပန နိသီဒိတွာ
ဘိက္ခု န ဂဏှတိ။ မဇ္ဈိမော တံ ဒိဝသံ နိသီဒိတွာပိ ဂဏှတိ၊ သွာတနာယ
ပန နာမိဝါသေတိ။ မုဒုကော သွာတနာယပိ ပုနဒိဝသာယပိ ဘိက္ခု အဝေါသေတိ။
တေ ဥဘောပိ သေရိဝိဟာရသုခံ န လဘန္တိ၊ ဥက္ကဋ္ဌောဝံ လဘတိ။ ဧကသ္မိံ

၁-ဘိက္ခုမ္ပိ (သျှာ၊ ဣ၊ က)

၂-ပဒ္ဓါရေ (က-သီ)၊ ပရဒ္ဓါရေ (သျှာ)၊ ဗဟိဒ္ဓါရေ (ဣ၊ က)

၃-ပဋိက္ကမနေ (သျှာ)၊ ပဋိက္ကမံ (ဣ) ၄-ဥက္ကဋ္ဌော ပန (သီ၊ ဣ)၊ ဥက္ကဋ္ဌော (က)

ကိရ ဂါမေ အရိယဝံသော ဟောတိ၊ ဥက္ကဋ္ဌော ဣတရေ အာဟ “အာယာမာ-
 ဝုသော ဓမ္မသဝနာယာ”တိ။ တေသု ဧကော ဧကေနမှိ ဘန္တေ မနုဿေန
 နိဿိဒါပိတောတိ အာဟ။ အပရော မယာ ဘန္တေ သွာတနာယ ဧကဿ ဘိက္ခာ
 အဓိဝါသိတာတိ။ ဧဝံ တေ ဥဘော ပရိဟိနာ။ ဣတရော ပါတောဝ ပိဏ္ဍာယ
 စရိတွာ ဂန္ဓာ ဓမ္မရသံ ပဋိသံဝေဒေသိ။

ဣမေသံ ပန တိဏ္ဍမြို့ သံဃဘတ္တာဒိအတိရေကလာဘံ သာဒိတက္ခဏေဝ
 ခုတင်္ဂံ ဘိဇ္ဇတိ။ အယမေတ္ထ ဘေဒေါ။

အယံ ပနာနိသံသော၊ “ပိဏ္ဍိယာလောပဘောဇနံ နိဿာယ ပဗ္ဗဇ္ဇာ”တိ^၁
 ဝစနတော နိဿယာနုရူပပဋိပတ္တိသမ္ဘာဝေါ၊ ဒုတိယေ အရိယဝံသေ ပတိဋ္ဌာနံ၊
 အပရာယတ္တဝုတ္တိတာ၊ “အပ္ပါနိ စေဝ သုလဘာနိ စ တာနိ စ အနဝဇ္ဇာနိ”တိ^၂
 ဘဂဝတာ သံဝဏ္ဏိတပစ္စယတာ၊ ကောသဇ္ဇနိမ္မဋ္ဌနတာ^၃၊ ပရိသုဒ္ဓါဇီဝတာ၊
 သေခိယပဋိပတ္တိပူရဏံ၊ အပရပေါသိတာ၊ ပရာနုဂ္ဂဟကိရိယာ၊ မာနပ္ပဟာနံ၊
 ရသတဏှာနိဝါရဏံ၊ ဂဏဘောဇနပရမ္ပရဘောဇနစာရိတ္တ သိက္ခာပဒေဟိ
 အနာပတ္တိတာ၊ အပ္ပိစ္ဆတဘီနံ အနုလောမဝုတ္တိတာ၊ သမ္မာပဋိပတ္တိမြူဟနံ၊
 ပစ္စိမဇနတာနုကမ္ပနန္တိ။

ပိဏ္ဍိယာလောပသန္တုဋ္ဌော၊ အပရာယတ္တဇီဝိကော။
 ပဟိနာဟာရလောလုပ္ပေါ၊ ဟောတိ စာတုဒ္ဓိသော ယတိ။

ဝိနောဒယတိ ကောသဇ္ဇံ၊ အာဇီဝံဿ ဝိသုဇ္ဈတိ။
 တသ္မာ ဟိ နာတိမညေယျ၊ ဘိက္ခာစရိယာယ သုမေဓသော။

ဝေရူပဿ ဟိ—

“ပိဏ္ဍပါတိကဿ ဘိက္ခုနော၊
 အတ္တဘရဿ အနညပေါသိနော။
 ဒေဝါပိ ပိဟယန္တိ တာဒိနော၊
 နော စေ လာဘသိလောကနိဿိတော”တိ^၄။

အယံ ပိဏ္ဍပါတိကဏံ သမာဒါန ဝိဓာန ပွဘေဒ ဘေဒါနိသံသဝဏ္ဏနာ။

၁-ဝိ-၃-၁၃၃-ပိဋ္ဌေ။

၂-အံ ၁-၃၃၅၊ ၃ ၁-၂၆၄-ပိဋ္ဌေသု။

၃-ကောသဇ္ဇနိမ္မဋ္ဌနတာ (သျှာ)

၄-သဒ္ဓသိလောကနိဿိတောတိ (၃ ၁-၁၁၃-ဥဒါနေ)။

၄-သပဒါနစာရိကင်္ဂကထာ

၂၇။ သပဒါနစာရိကင်္ဂမ္ပိ “လောလုပ္ပစာရံ ပဋိက္ခိပါမိ၊ သပဒါနစာရိကင်္ဂံ သမာဒိယာမီ”တိ ဣမေသံ အညတရဝစနေန သမာဒိန္နံ ဟောတိ။

တေန ပန သပဒါနစာရိကေန ဂါမဒ္ဓါရေ ဌတွာ ပရိဿယာဘာဝေါ သလ္လက္ခေတဗ္ဗော။ ယဿာ ရုက္ခာယ ဝါ ဂါမေ ဝါ ပရိဿယော ဟောတိ၊ တံ ပဟာယ အညတ္ထ စရိတုံ ဝနုတိ။ ယသ္မိံ ဃရဒ္ဓါရေ ဝါ ရုက္ခာယ ဝါ ဂါမေ ဝါ ကိဉ္စိ န လဘတိ၊ အဂါမသညံ ကတွာ ဂန္တဗ္ဗံ။ ယတ္ထ ကိဉ္စိ လဘတိ၊ တံ ပဟာယ ဂန္တံ န ဝနုတိ။ ဣမိနာ စ ဘိက္ခုနာ ကာလတရံ ပဝိသိတဗ္ဗံ၊ ဧဝံ၌ အဖာသု-ကဋ္ဌာနံ ပဟာယ အညတ္ထ ဂန္တံ သက္ခိဿတိ။ သစေ ပနဿ ဝိဟာရေ ဒါနံ ဒေန္တာ အန္တရာမဂ္ဂေ ဝါ အာဂစ္ဆန္တာ မနဿာ ပတ္တံ ဂဟေတွာ ပိဏ္ဍပါတံ ဒေန္တိ ဝနုတိ။ ဣမိနာ စ မဂ္ဂံ ဂစ္ဆန္တေနာပိ ဘိက္ခာစာရဝေလာယံ သမ္ပတ္တဂါမံ အနုတိက္ကမိတွာ စရိတဗ္ဗမေဝ။ တတ္ထ အလဘိတွာ ဝါ ထောကံ လဘိတွာ ဝါ ဂါမပဋိပါဋိယာ စရိတဗ္ဗန္တိ ဣဒမဿ ဝိဇာနံ။

ပဘေဒတော ပန အယမ္ပိ တိဝိဓော ဟောတိ။ တတ္ထ ဥက္ကဋ္ဌော ပုရတော အာဟဋ္ဌဘိက္ခုမ္ပိ ပစ္ဆတော အာဟဋ္ဌဘိက္ခုမ္ပိ ပဋိက္ကမနံ အာဟရိတွာ ဒိယျမာနမ္ပိ န ဂဏှတိ၊ ပတ္တဒ္ဓါရေ^၁ ပန ပတ္တံ ဝိဿဇ္ဇေတိ။ ဣမသ္မိံ၌ ဓုတင်္ဂေ မဟာ-ကဿပတ္ထေရေန သဒိသော နာမ နတ္ထိ။ တဿပိ ပတ္တဝိဿဋ္ဌဋ္ဌာနမေဝ ပညာယတိ^၂။ မဇ္ဈိမော ပုရတော ဝါ ပစ္ဆတော ဝါ အာဟဋ္ဌမ္ပိ ပဋိက္ကမနံ အာဟဋ္ဌမ္ပိ ဂဏှတိ၊ ပတ္တဒ္ဓါရေပိ ပတ္တံ ဝိဿဇ္ဇေတိ၊ န ပန ဘိက္ခံ အာဂမယမာနော နိသီဒတိ။ ဧဝံ သော ဥက္ကဋ္ဌပိဏ္ဍပါတိကဿ အနုလောမေတိ။ မုဒုကော တံ ဒိဝသံ နိသီဒိတွာ အာဂမေတိ။

ဣမေသံ ပန တိဏ္ဏမ္ပိ လောလုပ္ပစာရေ ဥပ္ပန္နမတ္ထေ ဓုတင်္ဂံ ဘိဇ္ဇတိ။ အယမေတ္ထ ဘေဒေါ။

အယံ ပနာနိသံသော၊ ကုလေသု နိစ္စနဝကတာ၊ စန္ဒူပမတာ၊ ကုလမစ္ဆေ-ရပ္ပဟာနံ၊ သမာနုကမ္ပိတာ^၃၊ ကုလူပကာဒိနဝါဘာဝေါ၊ အဂ္ဂါနာနဘိနန္ဒနာ၊ အဘိဟာရေန အနုတ္တိကတာ၊ အပ္ပိစ္ဆတာဒိနံ အနုလောမရုတ္တိတာတိ။

၁-ပရဒ္ဓါရေ (သျှာ)၊ သဒ္ဓါရေ (ဣ၊က)

၂-ဒု ၁-၁၁၀-ဥဒါနေ ပဿိတဗ္ဗံ၊

၃-သမာနာနုကမ္ပိတာ (က)

စန္ဒူပမော နိစ္စနဝေါ ကုလေသု၊
 အမတ္တရီ သဗ္ဗသမာနုကမ္မော။
 ကုလူပကာဒီနဝရိပ္ပမုတ္တော၊
 ဟောတိစ ဘိက္ခု သပဒါနစာရီ။

လောလုပ္ပစာရဉ္စ ပဟာယ^၁ တဿ၊
 ဩက္ခိတ္တစက္ခ ယုဂမတ္တဒဿိ။
 အာကန္ဓမာနော ဘုဝိ သေရိစာရံ၊
 စရေယျ ဓိရော သပဒါနစာရန္တိ။

အယံ သပဒါနစာရိကဏ် သမာဒါန ဝိဓာန ပွဘေဒ ဘေဒါနိသံသဝဏ္ဏနာ။

၅-ကောသနိကင်္ဂကထာ

၂၀။ ကောသနိကင်္ဂိ “နာနာသနဘောဇနံ ပဋိက္ခိပါမိ၊ ကောသနိကင်္ဂ^၁ သမာဒိယာမီ”တိ ဣမေသံ အညတရဝစနေန သမာဒိန္တံ ဟောတိ။

တေန ပန ကောသနိကေန အာသနသာလာယံ နိသိဒန္တေန ထေရာသနေ အနိသိဒိတွာ “ဣဒံ မယံ ပါပုဏိဿတိ”တိ ပတိရူပံ အာသနံ သလ္လက္ခေတွာ နိသိဒိတဗ္ဗံ။ သစံဿ ဝိပွကတေ ဘောဇနေ အာစရိယော ဝါ ဥပဇ္ဈာယော ဝါ အာဂစ္ဆတိ၊ ဥဋ္ဌာယ ဝတ္တံ ကာတုံ ဝဇ္ဇတိ။ တိပိဋကစူဠာဘယတ္ထေရော ပနာဟ “အာသနံ ဝါ ရက္ခေယျ ဘောဇနံ ဝါ၊ အယဉ္စ ဝိပွကတဘောဇနေ၊ တဿ ဝတ္တံ ကရေတု၊ ဘောဇနံ ပန မာ ဘုဉ္ဇူ”တိ။ ဣဒမဿ ဝိဓာနံ။

ပဘေဒတော ပန အယဉ္စ တိဝိဓော ဟောတိ။ တတ္ထ ဥက္ကဋ္ဌော အပ္ပံ ဝါ ဟောတု ဗဟု ဝါ၊ ယမိ ဘောဇနေဟတ္ထံ ဩတာရေတိ၊ တတော အညံ ဂဏှိတုံ န လဘတိ။ သစေပိ မနုဿာ “ထေရေန န ကိဉ္စိ ဘုတ္တ”န္တိ သပ္ပိအာဒိနိ အာဟရန္တိ၊ ဘေသဇ္ဇတ္ထမေဝ ဝဇ္ဇန္တိ၊ န အာဟာရတ္ထံ။ မဇ္ဈိမော ယာဝ ပတ္တေ ဘတ္တံ န ဒီယတိ၊ တာဝ အညံ ဂဏှိတုံ လဘတိ။ အယဉ္စိ ဘောဇနပရိယန္တိကော နာမ ဟောတိ။ မုဒုကော ယာဝ အာသနာ န ဝုဋ္ဌာတိ တာဝ ဘုဉ္ဇိတုံ လဘတိ။ သော ဟိ ဥဒကပရိယန္တိကော ဝါ ဟောတိ ယာဝ ပတ္တဓောဝနံ န ဂဏှာတိ တာဝ ဘုဉ္ဇနတော၊ အာသနပရိယန္တိကော ဝါ ယာဝ န ဝုဋ္ဌာတိ တာဝ ဘုဉ္ဇနတော။

၁-လောလုပ္ပစာရံ ပဟာယ (သျှာ) လောလုပ္ပစာရံ သုပဟာယ (က)

ဣမေသံ ပန တိဏ္ဍုဗ္ဗိ နာနာသနဘောဇနံ ဘုတ္တက္ခဏေ ဓုတင်္ဂံ ဘိဇ္ဇတိ။
အယမေတ္ထ ဘေဒေါ။

အယံ ပနာနိသံသော၊ အပ္ပါဗာဓတော၊ အပ္ပါတင်္ကတော၊ လဟုဋ္ဌာနံ၊ ဗလံ၊
ဖာသုဝိဟာရော၊ အနတိရိတ္တပစ္စယာ အနာပတ္တိ၊ ရသတဏှာဝိနောဒနံ
အပ္ပိစ္ဆတဘီဇိနံ အနုလောမဝုတ္တိတာတိ။

ကောသနဘောဇနေ ရတံ၊
န ယတိံ ဘောဇနပစ္စယာ ရဇော။
ဝိသဟန္တိ ရသေ အလောလုပေါ၊
ပရိဟာပေတိ န ကမ္မမတ္တနော။
ဣတိ ဖာသုဝိဟာရကာရဏေ၊
သုစိသလ္လေခရတူပသေဝိတေ။
ဇနယေထ ဝိသုဒ္ဓမာနသော၊
ရတိမေကောသနဘောဇနေ ယတိတိ။

အယံ ကောသနိကင်္ဂေ သမာဒါနဝိဓာနပ္ပဘောဒဘေဒါနိသံသဝဏ္ဏနာ။

၆-ပတ္ထဝိဇ္ဇာကင်္ကထာ

၂၉။ ပတ္ထဝိဇ္ဇာကင်္ဂိ “ဒုတိယကဘာဇနံ ပဋိက္ခိပါမိ၊ ပတ္ထဝိဇ္ဇာကင်္ဂံ သမာ-
ဒိယာမိ”တိ ဣမေသံ အညတရဝစနေန သမာဒိန္တံ ဟောတိ။

တေန ပန ပတ္ထဝိဇ္ဇာကေန ယာဂပါနကာလေ ဘာဇနေ ဌပေတွာ ဗျဉ္ဇနေ
လဗ္ဗေ ဗျဉ္ဇနံ ဝါ ပဌမံ ခါဒိတဗ္ဗံ၊ ယာဂ ဝါ ပါတဗ္ဗာ။ သစေ ပန ယာဂယံ
ပက္ခိပတိ၊ ပုတိမစ္ဆကာဒိမိ ဗျဉ္ဇနေ ပက္ခိတ္တေ ယာဂ ပဋိကူလာ ဟောတိ၊
အပ္ပဋိကူလမေဝ စ ကတွာ ဘုဉ္ဇိတုံ၊ ဝနုတိ။ တသ္မာ တထာရူပံ ဗျဉ္ဇနံ သန္ဓာယ
ဣဒံ ဝုတ္တံ။ ယံ ပန မဓုသက္ကရာဒိကံ အပ္ပဋိကူလံ ဟောတိ၊ တံ ပက္ခိပိတဗ္ဗံ။
ဂဏှန္တေန စ ပမာဏယုတ္တမေဝ ဂဏှိတဗ္ဗံ။ အာမကသာကံ ဟတ္တေန ဂဟေတွာ
ခါဒိတုံ ဝနုတိ။ တထာ ပန အကတွာ ပတ္တေယေဝ ပက္ခိပိတဗ္ဗံ။ ဒုတိယက-
ဘာဇနဿ ပန ပဋိက္ခိတ္တတ္တာ အညံ ရုက္ခပဏ္ဍမိ န ဝနုတိတိ ဣဒမဿ ဝိဓာနံ။

ပဘေဒတော ပန အယမ္ပိ တိဝိဓော ဟောတိ။ တတ္ထ ဥက္ကဋ္ဌဿ အညတြ
ဥစ္ဆါခါဒနကာလာ ကစဝရမ္ပိ ဆဇ္ဇေတုံ န ဝနုတိ။ ဩဒနပိဏ္ဍမစ္ဆမံသပူဝေဝိ

ဘိန္နိတွာ ခါဒိတုံ န ဝဇ္ဇတိ။ **မဇ္ဈိမဿ** ဧကေန ဟတ္ထေန ဘိန္နိတွာ ခါဒိတုံ ဝဇ္ဇတိ၊ ဟတ္ထယောဂီ နာမေသ။ **မုဒုကော** ပန ပတ္တယောဂီ နာမ ဟောတိ၊ တဿ ယံ သက္ကာ ဟောတိ ပတ္ထေ ပက္ခိပိတုံ၊ တံ သဗ္ဗံ ဟတ္ထေန ဝါ ဒန္တေဟိ ဝါ ဘိန္နိတွာ ခါဒိတုံ ဝဇ္ဇတိ။

ဣမေသံ ပန တိဏ္ဏမ္ပိ ဒုတိယကဘာဇနံ သာဒိတက္ခဏေ ဓုတင်္ဂံ ဘိဇ္ဇတိ။ အယမေတ္ထ ဘေဒေါ။

အယံ ပနာနိသံသော၊ နာနာရသတဏှာဝိနောဒနံ။ အတြိစ္ဆတယ ပဟာနံ၊ အာဟာရေ ပယောဇနမတ္တဒဿိတာ၊ ထာလကာဒိပရိဟရဏံ^၁ခေဒါဘာဝေါ၊ အဝိက္ခိတ္တဘောဇိတာ၊ အပ္ပိစ္ဆတဒိနံ အနုလောမရတ္တိတာတိ။

နာနာဘာဇနဝိက္ခေပံ၊ ဟိတွာ ဩက္ခိတ္တလောစနော။
ခဏန္တော ဝိယ မူလာနိ၊ ရသတဏှာယ သုဗ္ဗတော။

သရူပံ ဝိယ သန္တုဋ္ဌိံ၊ ဓာရယန္တော သုမာနသော။
ပရိဘုဇေယျ အာဟာရံ၊ ကော အညော ပတ္တပိဏ္ဍိကောတိ။

အယံ ပတ္တပိဏ္ဍိကင်္ဂေ သမာဒါန ဝိဓာန ပွဘေဒ ဘေဒါနိသံသဝဏ္ဏနာ။

၇-ခလုပစ္ဆာဘတ္တိကင်္ဂကထာ

၃၀။ **ခလုပစ္ဆာဘတ္တိကင်္ဂ**မ္ပိ “အတိရိတ္တဘောဇနံ ပဋိက္ခိပါမိ၊ ခလုပစ္ဆာ-ဘတ္တိကင်္ဂံ သမာဒိယာမိ”တိ ဣမေသံ အညတရဝစနေန သမာဒိန္တံ ဟောတိ။

တေန ပန ခလုပစ္ဆာဘတ္တိကေန ပဝါရေတွာ ပုန ဘောဇနံ ကပ္ပိယံ ကာရေတွာ န ဘုဋ္ဌိတဗ္ဗံ။ ဣဒမဿ ဝိဓာနံ။

ပဘေဒတော ပန အယမ္ပိ တိဝိဓော ဟောတိ။ တတ္ထ ဥက္ကဋ္ဌော ယသ္မာ ပဌမပိဏ္ဍေ ပဝါရဏာ နာမ နတ္ထိ၊ တသ္မိံ ပန အဇ္ဈောဟရိယမာနေ အညံ ပဋိက္ခိပတော ဟောတိ၊ တသ္မာ ဧဝံ ပဝါရိတော ပဌမပိဏ္ဍံ အဇ္ဈောဟရိတွာ ဒုတိယပိဏ္ဍံ န ဘုဋ္ဌတိ။ **မဇ္ဈိမော** ယသ္မိံ ဘောဇနေ ပဝါရိတော၊ တဒေဝ ဘုဋ္ဌတိ။ **မုဒုကော** ပန ယာဝ အာသနာ န ဝုဋ္ဌာတိ တာဝ ဘုဋ္ဌတိ။

ဣမေသံ ပန တိဏ္ဏမ္ပိ ပဝါရိတာနံ ကပ္ပိယံ ကာရာပေတွာ ဘုတ္တက္ခဏေ ဓုတင်္ဂံ ဘိဇ္ဇတိ။ အယမေတ္ထ ဘေဒေါ။

အယံ ပနာနိသံသော၊ အနတိရိတ္တဘောဇနာပတ္တိယာ ဒုရဘာဝေါ၊
 ဩဒရိကတ္တာဘာဝေါ၊ နိရာမိသသန္တိမိတာ၊ ပုနပရိယေသနာယ အဘာဝေါ၊
 အပ္ပိစ္ဆတာဒိနံ အနုလောမဂုတ္တိတာတိ။

ပရိယေသနာယ ခေဒံ၊ န ယာတိ န ကရောတိ သန္တိမိံ ဝိရော။

ဩဒရိကတ္တံ ပဇဟတိ၊ ခလုပစ္ဆာဘတ္တိကော ယောဂီ။

တသ္မာ သုဂတပသတ္တံ၊ သန္တောသဂုဏာဒိဝုဓိသဉ္စနနံ။

ဒေါသေ ဝိရနိတုကာမော၊ ဘဇေယျ ယောဂီ ဓုတင်္ဂမိဒန္တိ။

အယံ ခလုပစ္ဆာဘတ္တိကင်္ဂေ သမာဒါန ဝိဓာနပ္ပဘောဒ ဘောဒါနိသံသဝဏ္ဏနာ။

ဂ-အာရညိကင်္ဂကထာ

၃၁။ အာရညိကင်္ဂိ “ဂါမန္တသေနာသနံ ပဋိက္ခိပါမိ၊ အာရညိကင်္ဂံ
 သမာဒိယာမီ”တိ ဣမေသံ အညတရဝစနေန သမာဒိန္တံ ဟောတိ။

တေန ပန အာရညိကေန ဂါမန္တသေနာသနံ ပဟာယ အရညေ အရုဏံ
 ဥဋ္ဌာပေတဗ္ဗံ။ တတ္ထ သဒ္ဓိံ ဥပစာရေန ဂါမောယေဝ ဂါမန္တသေနာသနံ။

ဂါမော နာမ ယော ကောစိ ဧကကုဋ်ကော ဝါ အနေကကုဋ်ကော ဝါ
 ပရိက္ခိတ္တော ဝါ အပရိက္ခိတ္တော ဝါ သမနုဿော ဝါ အမနုဿော ဝါ
 အန္တမသော အတိရေကစာတုမာသနိဝိဋ္ဌော ယော ကောစိ သတ္တောပိ။

ဂါမူပစာရော နာမ ပရိက္ခိတ္တဿ ဂါမဿ သစေ အနုရာဓပုရဿေဝ ဒွေ
 ဣန္ဒြိယာ ဟောန္တိ၊ အပ္ပန္နရိမေ ဣန္ဒြိယေ ဌိတဿ ထာမမဇ္ဈိမဿ ပုရိသဿ
 လေဉ္စုပါတော။ တဿ လက္ခဏံ ယထာ တရုဏမနုဿာ အတ္တနော ဗလံ
 ဒဿေန္တာ ဗာဟံ ပသာရေတွာ လေဉ္စု ခိပန္တိ၊ ဧဝံ ခိတ္တဿ လေဉ္စုဿ
 ပတနဋ္ဌာနပ္ပန္နရန္တိ ဝိနယဓော။ သုတ္တန္တိကာ ပန ကာကနိဝါရဏနိယမေန
 ခိတ္တဿာတိ ဝဒန္တိ။ အပရိက္ခိတ္တဂါမေ ယံ သဗ္ဗပစ္စန္တိမဿ ဃရဿ ဒွါရေ
 ဌိတော မာတုဂါမော ဘာဇနေန ဥဒကံ ဆဉ္စေတိ၊ တဿ ပတနဋ္ဌာနံ
 ဃရူပစာရော။ တတော ဝုတ္တနယေန ဧကော လေဉ္စုပါတော ဂါမော၊ ဒုတိယော
 ဂါမူပစာရော။

အရညံ ပန ဝိနယပရိယာယေ^၁ တာဝ “ဌပေတွာ ဂါမဉ္စ ဂါမူပစာရဉ္စ
 သဗ္ဗမေတံ အရည”န္တိ^၂ ဝုတ္တံ။ အဘိဓမ္မပရိယာယေ^၃ “နိက္ခမိတွာ ဗဟံ ဣန္ဒြိယာ၊

၁-ဝိနယပရိယာယေန (သီ)

၂-ဝိ ၁-၅၇-ပိဋ္ဌေ၊

၃-အဘိဓမ္မပရိယာယေန (သီ၊ သျှာ)

သဗ္ဗမေတံ အရည”န္တိ” ဝုတ္တံ။ ဣမသ္မိ” ပန သုတ္တန္တိကပရိယာယေ” “အာရညကံ နာမ သေနာသနံ ပဉ္စဓနသတိကံ ပစ္ဆိမ” န္တိ ဣဒံ လက္ခဏံ။ တံ အာရောပိတေန အာစရိယဓနနာ ပရိက္ခိတ္တဿ ဂါမဿ ဣန္ဒဒီလတော အပရိက္ခိတ္တဿ ပဌမလေဉ္စုပါတတော ပဌာယ ယာဝ ဝိဟာရပရိက္ခေပါ မိနိတွာ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ။

သစေ ပန ဝိဟာရော အပရိက္ခိတ္တော ဟောတိ၊ ယံ သဗ္ဗပဌမံ သေနာသနံ ဝါ ဘတ္တသာလာ ဝါ ဓုဝသန္တိပါတဋ္ဌာနံ ဝါ ဗောဓိ ဝါ စေတိယံ ဝါ ဒူရေ စေပိ သေနာသနတော ဟောတိ၊ တံ ပရိစ္ဆေဒံ ကတွာ မိနိတဗ္ဗန္တိ ဝိနယ-ဋ္ဌကထာသု ဝုတ္တံ။ မဇ္ဈိမဋ္ဌကထာယံ ပန ဝိဟာရဿပိ ဂါမဿေဝ ဥပစာရံ နိဟရိတွာ ဥဘိန္တံ လေဉ္စုပါတာနံ အန္တရာ မိနိတဗ္ဗန္တိ ဝုတ္တံ။ ဣဒမေတ္ထ ပမာဏံ။

သစေပိ အာသန္ဓေ ဂါမော ဟောတိ၊ ဝိဟာရေ ဌိတေဟိ မာနသကာနံ သဒ္ဓေါ သုယုတိ၊ ပဗ္ဗတနဒီအာဒီဟိ ပန အန္တရိတတ္တာ န သက္ကာ ဥဇုံ ဂန္တံ။ ယော တဿ ပကတိမဂ္ဂေါ ဟောတိ၊ သစေပိ နာဝါယ သဉ္စရိတဗ္ဗော၊ တေန မဂ္ဂေန ပဉ္စဓနသတိကံ ဂဟေတဗ္ဗံ။ ယော ပန အာသန္ဓဂါမဿ အင်္ဂသမ္ပာဒနတ္ထံ တတော တတော မဂ္ဂံ ဝိဒဟတိ၊ အယံ ဓုတင်္ဂစောရော ဟောတိ။

သစေ ပန အာရညိကဿ ဘိက္ခုနော ဥပဇ္ဈာယော ဝါ အာစရိယော ဝါ ဝိလာနော ဟောတိ၊ တေန အရညေ သပ္ပါယံ အလဘန္တေန ဂါမန္တသေနာသနံ နေတွာ ဥပဋ္ဌာတဗ္ဗော။ ကာလဿေဝ ပန နိက္ခမိတွာ အင်္ဂယုတ္တဋ္ဌာနေ အရုဏံ ဥဋ္ဌာပေတဗ္ဗံ။ သစေ အရုဏုဋ္ဌာနဝေလာယံ တေသံ အာဗာဓော ဝစုတိ၊ တေသံယေဝ ကိစ္စံ ကာတဗ္ဗံ။ န ဓုတင်္ဂသုဒ္ဓိကေန ဘဝိတဗ္ဗန္တိ ဣဒမဿ ဝိဇာနံ။

ပဘေဒတော ပန အယမ္ပိ တိဝိဓော ဟောတိ။ တတ္ထ ဥက္ကဋ္ဌေန သဗ္ဗကာလံ အရညေ အရုဏံ ဥဋ္ဌာပေတဗ္ဗံ။ မဇ္ဈိမော စတ္တာရော ဝဿိကေ မာသေ ဂါမန္တေ ဝသိတုံ လဘတိ။ မုဒုကော ဟေမန္တိကေပိ။

ဣမေသံ ပန တိက္ကမ္ပိ ယထာ ပရိစ္ဆိန္ဓေ ကာလေ အရညတော အာဂန္တာ ဂါမန္တသေနာသနေ ဓမ္မဿဝနံ? သုဏန္တာနံ အရုဏေ ဥဋ္ဌိတေပိ ဓုတင်္ဂံ န ဘိဇ္ဇတိ။ သုတွာ ဂစ္ဆန္တာနံ အန္တရာမဂ္ဂေ ဥဋ္ဌိတေပိ န ဘိဇ္ဇတိ။ သစေ ပန ဥဋ္ဌိတေပိ ဓမ္မကထိကေ မဟုတ္တံ နိပဇ္ဇိတွာ ဂမိဿာမာတိ နိဒ္ဒါယန္တာနံ အရုဏံ ဥဋ္ဌဟတိ၊ အတ္တနော ဝါ ရုစိယာ ဂါမန္တသေနာသနေ အရုဏံ ဥဋ္ဌပေန္တိ၊ ဓုတင်္ဂံ ဘိဇ္ဇတိတိ အယမေတ္ထ ဘေဒေါ။

အယံ ပနာနိသံသော၊ အာရညိကော ဘိက္ခု အရညသညံ မနသိကရောန္တော
ဘဗ္ဗော အလဉ္စ ဝါသမာဓိံ ပဋိလဉ္စုလဉ္စ ဝါ ရက္ခိတံ၊ သတ္တာပိဿ အတ္တမနော
ဟောတိ။ ယထာဟ၊ “တေနာဟံ နာဂိတ တဿ ဘိက္ခုနော အတ္တမနော
ဟောမိ အရညဝိဟာရေနာ”တိ။ ပန္တသေနာသနဝါသိနော စဿ အသပ္ပါယ-
ရူပါဒယော စိတ္တံ န ဝိက္ခိပန္နိ၊ ဝိဂတသန္တာသော ဟောတိ၊ ဇီဝိတနိကန္တိ
ဇဟတိ၊ ပဝိဝေကသုခရသံ အဿာဒေတိ၊ ပံသုကူလိကာဒိဘာဝေါပိ စဿ
ပတိရူပေါ ဟောတိတိ။

ပဝိဝိတ္တော အသံသဋ္ဌော၊ ပန္တသေနာသနေ ရတော။

အာရာယေန္တော နာထဿ၊ ဝနဝါသေန မာနသံ။

ဧကော အရညေ နိဝသံ၊ ယံ သုခံ လဘတေ ယတိ။

ရသံ တဿ န ဝိန္ဒန္တိ၊ အပိ ဒေဝါ သဇ္ဈန္တကာ။

ပံသုကူလဉ္စ ဒေသောဝ၊ ကဝစံ ဝိယ ဓာရယံ။

အရညသင်္ဂါမဂတော၊ အဝသေသဓုတာယုဓော။

သမတ္တော နစိရဿေဝ၊ ဇေတုံ မာရံ သဝါဟိနိ^၂။

တဿ အရညဝါသမ္ပိ၊ ရတိံ ကယိရာထ ပဏ္ဍိတောတိ။

အယံ အာရညိကင်္ဂ သမာဒါနဝိဓာန ပွဘေဒ ဘေဒါနိသံသဝဏ္ဏနာ။

၉-ရုက္ခမူလိကင်္ကထာ

၃၂။ ရုက္ခမူလိကင်္ဂိ “ဆန္တံ ပဋိက္ခိပါမိ၊ ရုက္ခမူလိကင်္ဂံ သမာဒိယာမိ”တိ
ဣမေသံ အညတရဝစနေန သမာဒိန္တံ ဟောတိ။

တေန ပန ရုက္ခမူလိကေန သိမန္တရိကရုက္ခံ၊ စေတိယရုက္ခံ၊ နိယျာသရုက္ခံ၊
ဖလရုက္ခံ၊ ဝဂ္ဂုလိရုက္ခံ၊ သုသိရရုက္ခံ၊ ဝိဟာရမဇ္ဈေ ဌိတရုက္ခန္တိ ဣမေ ရုက္ခေ
ဝိဝဇ္ဇေတွာ ဝိဟာရပစ္စန္ဓေ ဌိတရုက္ခော ဂဟေတဗ္ဗောတိ ဣဒမဿ ဝိဓာနံ။

ပဘေဒတော ပန အယမ္ပိ တိဝိဓော ဟောတိ။ တတ္ထ ဥက္ကဋ္ဌော
ယထာရူပိတံ ရုက္ခံ ဂဟေတွာ ပဋိဇဉ္ဇါပေတုံ န လဘတိ။ ပါဒေန ပဏ္ဏသဉ္စိ^၃
အပနေတွာ ဝသိတဗ္ဗံ။ မဇ္ဈိမော တံ ဌာနံ သမ္ပတ္တေဟိယေဝ ပဋိဇဉ္ဇါပေတုံ
လဘတိ။ မုဒုကေန အာရာမိကသမဏုဒ္ဓေသေ ပက္ခောသိတွာ သောဓာပေတွာ
သမံ ကာရာပေတွာ ဝါလုကံ^၄ ဩကိရာပေတွာ ပါကာရပရိက္ခေပံ ကာရာပေတွာ

၁-အံ ၂-၃၀၁၊ ၃-၁၅၇-ဝိဇ္ဇေသု။

၃-ပဏ္ဏကသဉ္စိ (ကံ)

၂-သဝါဟိဏိံ (သီ) သဝါဟနံ (သျှာ၊ ဣ၊ က)

၄-ဝါလိကံ (သီ၊ ဣ)

ဒွါရံ ယောဇာပေတွာ ဝသိတဗ္ဗံ။ မဟဒိဝသေ ပန ရုက္ခမူလိကေန တတ္ထ အနိသီဒိတွာ အညတ္ထ ပဋိစ္ဆန္နေ ဌာနေ နိသီဒိတဗ္ဗံ။

ဣမေသံ ပန တိဏ္ဍုမ္ပိ ဆန္ဓေ ဝါသံ ကပ္ပိတက္ခဏေ ဓုတင်္ဂံ ဘိဇ္ဇတိ။ ဇာနိတွာ ဆန္ဓေ အရုဏံ ဥဋ္ဌာပိတမတ္တေတိ အင်္ဂုတ္တရဘာဏကာ။ အယမေတ္ထ ဘေဒေါ။

အယံ ပနာနိသံသော၊ ရုက္ခမူလသေနာသနံ နိဿာယ ပဗ္ဗဇ္ဇာတိ ၁ ဝစနတော နိဿယာနုရူပပဋိပတ္တိသဟ္တာဝေါ၊ အပ္ပါနိ စေဝ သုလဘာနိ၊ စ တာနိ စ အနဝဇ္ဇာနိတိ ၂ ဘဂဝတာ သံဝဏ္ဏိတပစ္စယတာ၊ အဘိဏ္ဍိတရူပဏ္ဍိတကာရဒဿနေန အနိစ္စသညာသမုဋ္ဌာပနတာ၊ သေနာသနမစ္ဆေရကမ္မာရာမတာနံ အဘာဝေါ၊ ဒေဝတာဟိ သဟဝါသိတာ၊ အပ္ပိစ္ဆတာဒိနံ အနုလောမဂုတ္တိတာတိ။

ဝဏ္ဏိတော ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌေန၊ နိဿယောတိ စ ဘာသိတော။
နိဝါသော ပဝိဝိတ္တဿ၊ ရုက္ခမူလသမော ကုတော။
အာဝါသမစ္ဆေရဟရေ၊ ဒေဝတာ ပရိပါလိတေ။
ပဝိဝိတ္တေ ဝသန္ဓော ဟိ၊ ရုက္ခမူလမိ သုဗ္ဗတော။
အဘိရတ္တာနိ နီလာနိ၊ ပဏ္ဍုနိ ပတိတာနိ စ။
ပဿန္ဓော တရူပဏ္ဍာနိ၊ နိစ္စသညံ ပနုဒတိ။
တဿှာ ဟိ ဗုဒ္ဓဒါယဇ္ဇံ၊ ဘာဝနာဘိရတာလယံ။
ဝိဝိတ္တံ နာတိမညေယျ၊ ရုက္ခမူလံ ဝိစက္ခဏောတိ။

အယံ ရုက္ခမူလိကင်္ဂေ သမာဒါန ဝိဓာနပုဘောဒ ဘေဒါနိသံသဝဏ္ဏနာ။

၁၀-အဗ္ဘောကာသိကင်္ဂကထာ

၃၃။ အဗ္ဘောကာသိကင်္ဂမ္ပိ “ဆန္ဒဉ္စ ရုက္ခမူလဉ္စ ပဋိက္ခိပါမိ၊ အဗ္ဘောကာသိကင်္ဂံ သမာဒိယာမိ”တိ ဣမေသံ အညတရဝစနေန သမာဒိန္တံ ဟောတိ။

တဿ ပန အဗ္ဘောကာသိကဿ ဓမ္မဿဝနာယ ၃ ဝါ ဥပေါသထတ္ထာယ ဝါ ဥပေါသထာဂါရံ ပဝိသိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ပဝိဋ္ဌဿ ဒေဝေါ ဝဿတိ၊ ဒေဝေ ဝဿမာနေ အနိက္ခမိတွာ ဝဿူပရမေ နိက္ခမိတဗ္ဗံ။ ဘောဇနသာလံ ဝါ အဂ္ဂိသာလံ ဝါ ပဝိသိတွာ ဝတ္တံ ကာတုံ၊ ဘောဇနသာလာယ ထေရေ ဘိက္ခုဘတ္တေန အာပုစ္ဆိတုံ၊ ဥဒ္ဓိသန္ဓေန ဝါ ဥဒ္ဓိသာပေန္တေန ဝါ ဆန္တံ ပဝိသိတုံ၊ ဗဟိ ဒုန္နိက္ခိတ္တာနိ မဇ္ဇပိဌာဒိနိ အန္တောပဝေသေတုဉ္စ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ မဂ္ဂံ ဂစ္ဆန္တေန

၁-ဝိ ၃-၁၃၃-ပိဋ္ဌေ။ ၂-အံ ၁-၃၃၅၊ ၃ ၁-၂၆၄-ပိဋ္ဌေသု။ ၃-ဓမ္မသဝဏာယ (သိ)

ဝုဗ္ဗတရာနံ ပရိက္ခာရာ ဂဟိတော ဟောတိ။ ဒေဝေ ဝဿန္တေ မဂ္ဂမဇ္ဈေ ဌိတံ သာလံ ပဝိသိတုံ ဝဇ္ဇတိ။ သစေ န ဂိဉ္ဇိ ဂဟိတံ ဟောတိ။ သာလာယ ဌဿာမီတိ^၁ ဝေဂေန ဂန္တံ န ဝဇ္ဇတိ။ ပကတိဂတိယာ ဂန္တာ ပဝိဇ္ဇေန ပန ယာဝ ဝဿူပရမာ ဌတွာ ဂန္တဗ္ဗန္တိ ဣဒမဿ ဝိဇာနံ။ ရုက္ခမူလိကဿာပိ ဧသေဝ နယော။

ပဘေဒတော ပန အယဗ္ဗိ တိဝိဓော ဟောတိ။ တတ္ထ ဥက္ကန္တဿ ရုက္ခံ ဝါပဗ္ဗတံ ဝါဂေဟံ ဝါ ဥပနိဿာယ ဝသိတုံ န ဝဇ္ဇတိ။ အဗ္ဘောကာသေယေဝ စီဝရကုဉ် ကတွာ ဝသိတဗ္ဗံ။ မဇ္ဈိမဿ ရုက္ခပဗ္ဗတဂေဟာနိ ဥပနိဿာယ အန္တော အပ္ပဝိသိတွာ ဝသိတုံ ဝဇ္ဇတိ။ မုဒုကဿ အတ္တန္တမရိယာဒံ ပဗ္ဗာရဗ္ဗိ သာခါမဏ္ဍပေါပိ ဝိဌပဇ္ဇောပိ ခေတ္တရက္ခကာဒီဟိ ဆဒ္ဓိတာ တတြဋ္ဌကကုဉ်ကာပိ ဝဇ္ဇတိတိ။

ဣမေသံ ပန တိဏ္ဍဗ္ဗိ ဝါသတ္ထာယ ဆန္တံ ဝါ ရုက္ခမူလံ ဝါ^၂ ပဝိဋ္ဌက္ခဏေ ဓုတင်္ဂံ^၃ ဘိဇ္ဇတိ။ ဇာနိတွာ တတ္ထ အရုဏံ ဥဋ္ဌာပိတမတ္ထေတိ အင်္ဂုတ္တရဘာဏကာ။ အယမေတ္ထ ဘေဒေါ။

အယံ ပနာနိသံသော၊ အာဝါသပလိဗောဓုပစ္ဆေဒေါ၊ ထိနမိဒ္ဓပနုဒနံ၊ “မိဂါ ဝိယ အသင်္ဂစာရိနော၊ အနိကေတာ ဝိဟရန္တိ ဘိက္ခဝေါ”တိ^၄ ပသံသာယ အနုရူပတာ၊ နိဿင်္ဂတာ၊ စာတုဒ္ဓိသတာ၊ အပ္ပိစ္ဆတာဒီနံ အနုလောမဝုတ္တိတာတိ။

အနဂါရိယဘာဝဿ၊ အနုရူပေ အဒုလ္လဘော။
တာရာမဏိဝိတာနမိ၊ စန္ဒဒီပပ္ပဘာသိတေ။

အဗ္ဘောကာသေ ဝသံ ဘိက္ခု၊ မိဂဘူတေန စေတသာ။
ထိနမိဒ္ဓံ ဝိနောဒေတွာ၊ ဘာဝနာရာမတံ သိတော။

ပဝိဝေကရသဿာဒံ၊ နစိရဿေဝ ဝိန္တတိ။
ယသ္မာ တသ္မာ ဟိ သပ္ပညော၊ အဗ္ဘောကာသရတော သိယာတိ။

အယံ အဗ္ဘောကာသိကင်္ဂေ သမာဒါန ဝိဇာန ပုဘေဒ ဘေဒါနိသံသဝဏ္ဏနာ။

၁၁-သောသာနိကင်္ဂကထာ

၃၄။ သောသာနိကင်္ဂမ္ပိ “န သုသာနံ ပဋိက္ခိပါမိ၊ သောသာနိကင်္ဂံ သမာဒိယာမီ”တိ ဣမေသံ အညတရဝစနေန သမာဒိန္နံ ဟောတိ။

တေန ပန သောသာနိကေန ယံ မနုဿာ ဂါမံ နိဝေသန္တာံ “ဣဒံ သုသာနံ”န္တိ ဝဝတ္ထပေန္တိ၊ န တတ္ထ ဝသိတဗ္ဗံ။ န ဟိ မတသရိရေ အဇ္ဈာပိတေ တံ သုသာနံ နာမ ဟောတိ၊ ဈာပိတကာလတော ပန ပဋ္ဌာယ သစေပိ ဒွါဒသဝဿာနိ ဆဒ္ဓိတံ၊ တံ သုသာနမေဝ။

တသ္မိံ ပန ဝသန္တေန စက်မမဏ္ဍပါဒီနိ ကာရေတွာ မဇ္ဈဝိဋ္ဌံ ပညပေတွာ ပါနိယပရိဘောဇနီယံ ဥပဋ္ဌာပေတွာ ဓမ္မံ ဝါစေန္တေန န ဝသိတဗ္ဗံ။ ဂရုကံ ဟိ ဣဒံ ခုတင်္ဂံ၊ တသ္မာ ဥပ္ပန္နပရိဿယဝိဃာတတ္ထာယ သံသတ္ထေရံ ဝါ ရာဇယုတ္တကံ ဝါ ဇာနာပေတွာ အပ္ပမတ္တေန ဝသိတဗ္ဗံ။ စက်မန္တေန အဒ္ဓက္ခိကေန အာဠာဟနံ ဩလောကေန္တေန စက်မိတဗ္ဗံ။

သုသာနံ ဂစ္ဆန္တေနာပိ မဟာပထာ ဥက္ကမ္မ ဥပ္ပထမဂ္ဂေန ဂန္တဗ္ဗံ။ ဒိဝါယေဝ အာရမ္မဏံ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ။ ဧဝဉ္ဒိဿ တံ ရတ္ထိံ ဘယာနကံ န ဘဝိဿတိ၊ အမနုဿာ ရတ္ထိံ ဝိရဝိတွာ ဝိရဝိတွာ အာဟိဏ္ဍန္တာပိ န ကေနစိ ပဟရိတဗ္ဗာ။ ဧကဒိဝသမ္ပိ သုသာနံ အဂန္တံ န ဝဇ္ဇတိ။ မဇ္ဈိမယာမံ သုသာနေ ခေပေတွာ ပစ္ဆိမယာမေ ပဋိက္ခမိတုံ ဝဇ္ဇတိတိ အင်္ဂုတ္တရဘာဏကာ။ အမနုဿာနံ ပိယံ တိလပိဋ္ဌမာသဘတ္တမစ္ဆမံသခီရတေလဂုဠာဒိခဇ္ဇဘောဇ္ဇံ န သေဝိတဗ္ဗံ။ ကုလဂေဟံ န ပဝိသိတဗ္ဗန္တိ ဣဒမဿ ဝိဇာနံ။

ပဘေဒတော ပန အယမ္ပိ တိဝိဓော ဟောတိ။ တတ္ထ ဥက္ကဋ္ဌေန ယတ္ထ ခုဝဉာဟ ခုဝကုဏပ ခုဝရောဒနာနိ အတ္ထိ၊ တတ္ထေဝ ဝသိတဗ္ဗံ။ မဇ္ဈိမဿ တီသု ဧကသ္မိမ္ပိ သတိ ဝဇ္ဇတိ။ မုဒုကဿ ဝုတ္တနယေန သုသာနလက္ခဏံ ပတ္တမတ္ထေ ဝဇ္ဇတိ။

ဣမေသံ ပန တိဏ္ဍမ္ပိ န သုသာနမ္ပိ ဝါသံ ကပ္ပနေန ခုတင်္ဂံ ဘိဇ္ဇတိ။ သုသာနံ အဂတဒိဝသေတိ အင်္ဂုတ္တရဘာဏကာ။ အယမေတ္ထ ဘေဒေါ။

အယံ ပနာနိသံသော မရဏဿတိပဋိလာဘော၊ အပ္ပမာဒဝိဟာရိတာ၊ အသုဘနိမိတ္တာဓိဂမော၊ ကာမရာဂဝိနောဒနံ၊ အဘိဏ္ဍိ ကာယသဘာဝဒဿနံ၊

သံဝေဂဗဟုလတာ အာရောဂျမဒါဒိပ္ပဟာနံ၊ ဘယဘေရဝသဟနတာ၊ အမ-
နုဿာနံ ဂရုဘာဝနိယတာ၊ အပ္ပိစ္ဆတာဒိနံ အနုလောမဂုတ္တိတာတိ။

သောသာနိကဌိ မရဏာနုသတိပ္ပဘာဝါ၊
နိဋ္ဌါဂတဗ္ဗိ န ဖုသန္တိ ပမာဒဒေါသာ။
သမ္ပဿတော စ ကုဏပါနိ ဗဟူနိ တဿ၊
ကာမာနုဘာဝံ ဝသဂဗ္ဗိ န ဟောတိ စိတ္တံ။
သံဝေဂမေတိ ဝိပုလံ န မဒံ ဥပေတိ၊
သမ္မာ အထော ဘုဇ္ဇတိ နိဗ္ဗုတိမေသမာနော။
သောသာနိကင်္ကမိတိနေကဂုဏာဝဟတ္တာ၊
နိဗ္ဗာနနိန္ဒဟဒယေန နိသေဝိတဗ္ဗန္တိ။

အယံ သောသာနိကင်္က သမာဒါန ဝိဇာနပ္ပဘေဒ ဘေဒါနိသံသဝဏ္ဏနာ။

၁၂-ယထာသန္တတိကင်္ကထာ

၃၅။ ယထာသန္တတိကင်္ကမ္ဘိ “သေနာသနလောလုပ္ပံ ပဋိက္ခိပါမိ၊ ယထာ-
သန္တတိကင်္ကံ သမာဒိယာမီ”တိ ဣမေသံ အညတရဝစနေန သမာဒိန္တံ ဟောတိ။

တေန ပန ယထာသန္တတိကေန ယဒဿ သေနာသနံ “ဣဒံ တုယံ
ပါပုဏာတိ”တိ ဂါဟိတံ ဟောတိ၊ တေနောတုဋ္ဌဗ္ဗံ၊ န အညော ဥဋ္ဌာပေတဗ္ဗော။
ဣဒမဿ ဝိဇာနံ။

ပဘေဒတော ပန အယဗ္ဗိ တိဝိဇော ဟောတိ။ တတ္ထ ဥက္ကဋ္ဌော အတ္တနော
ပတ္တသေနာသနံ ဒူရေတိ ဝါ အစ္စာသန္ဓေတိ ဝါ အမနုဿဒိဃဇာတိကာဒိဟိ
ဥပဒ္ဓါတန္တိ ဝါ ဥဏန္တိ ဝါ သီတလန္တိ ဝါ ပုစ္ဆိတုံ န လာဘတိ။ မဇ္ဈိမော
ပုစ္ဆိတုံ လာဘတိ။ ဂန္ဓာ ပန ဩလောကေတုံ န လာဘတိ။ မုဒုကော ဂန္ဓာ
ဩလောကေတွာ သဇဿ တံ န ရုစ္စတိ၊ အညံ ဂဟေတုံ လာဘတိ။

ဣမေသံ ပန တိက္ကမ္ဘိ သေနာသနလောလုပ္ပေ ဥပ္ပန္နမတ္တေ ဓုတင်္ဂံ ဘိဇ္ဇတိတိ
အယမေတ္ထ ဘေဒေါ။

အယံ ပနာနိသံသော၊ “ယံ လဒ္ဓံ တေနံ တုဋ္ဌဗ္ဗံ”န္တိ ၂ ဝုတ္တောဝါဒကရဏံ၊
သဗြဟ္မစာရိနံ ဟိတေသိတာ၊ ဟိနပဏိတဝိကပ္ပပရိစ္စာဂေါ၊ အနုရောဓဝိရော-
ပေဟာနံ၊ အတြိစ္ဆတာယ ဒွါရဝိဒဟာနံ၊ အပ္ပိစ္ဆတာဒိနံ အနုလောမဂုတ္တိတာတိ။

ယံ လဒ္ဓိံ တေန သန္တုဋ္ဌော၊ ယထာသန္တတိကော ယတိ။
နိဗ္ဗိကပ္ပေါ သုခံ သေတိ၊ တိဏသန္တရကေသုပိ။

န သော ရဇ္ဇတိ သေဋ္ဌမ္ပိ၊ ဟိနံ လဒ္ဓါ န ကုပ္ပတိ။
သဗြဟ္မစာရိနဝကေ၊ ဟိတေန အနုကမ္ပတိ။

တဿ္မာ အရိယသတာမိဏ္ဏံ၊ မုနိပုဂံဝဝဏ္ဏိတံ။
အနုယုဇ္ဇေထ မေဓာဝိ၊ ယထာသန္တတရာမတန္တိ။

အယံ ယထာသန္တတိကင်္ဂေ သမာဒါန ဝိဓာန ပုဘောဒ ဘောဒါနိသံသဝဏ္ဏနာ။

၁၃-နေသဇ္ဇိကင်္ဂကထာ

၃၆။ နေသဇ္ဇိကင်္ဂမ္ပိ “သေယျံ ပဋိက္ခိပါမိ၊ နေသဇ္ဇိကင်္ဂံ သမာဒိယာမီ”တိ
ဣမေသံ အညတရဝစနေန သမာဒိန္တံ ဟောတိ။

တေန ပန နေသဇ္ဇိကေန ရတ္တိယာ တီသု ယာမေသု ဧကံ ယာမံ ဥဋ္ဌာယ
စက်မိတဗ္ဗံ။ ဣရိယာပထေသု ဟိ နိပဇ္ဇိတုမေဝ န ဝဇ္ဇတိ။ ဣဒမဿ ဝိဓာနံ။

ပဘောဒတော ပန အယမ္ပိ တိဝိဓော ဟောတိ။ တတ္ထ ဥက္ကဋ္ဌဿ နေဝ
အပဿေနံ၊ န ဒုဿပလ္လတ္တိကာ၊ န အာယောဂပဇ္ဇော ဝဇ္ဇတိ။ မဇ္ဈိမဿ
ဣမေသု တီသု ယံကိဉ္စ ဝဇ္ဇတိ။ မုဒုကဿ အပဿေနမ္ပိ ဒုဿပလ္လတ္တိကာပိ
အာယောဂပဇ္ဇောပိ ဗိဗ္ဗောဟနမ္ပိ ပဉ္စင်္ဂေါပိ သတ္တင်္ဂေါပိ ဝဇ္ဇတိ။ ပဉ္စင်္ဂါ ပန
ပိဋ္ဌိအပဿယေန သဒ္ဓိံ ကတော။ သတ္တင်္ဂေါ နာမ ပိဋ္ဌိအပဿယေန စ
ဥဘတောပဿေသု အပဿယေဟိ စ သဒ္ဓိံ ကတော။ တံ ကိရ မိဋ္ဌာဘယ-
တ္ထေရဿ အကံသု။ ယေရော အနာဂါမီ ဟုတွာ ပရိနိဗ္ဗာယိ။

ဣမေသံ ပန တိဏ္ဏမ္ပိ သေယျံ ကပ္ပိတမတ္ထေ ခုတင်္ဂံ ဘိဇ္ဇတိ။ အယမေတ္ထ
ဘေဒေါ။

အယံ ပနာနိသံသော၊ “သေယျသုခံ ပဿသုခံ မိဒ္ဓသုခံ အနုယုတ္တော
ဝိဟရတိ”တိ ဝုတ္တဿ စေတသော ဝိနိဗန္ဓဿ ဥပစ္စေဒနံ၊ သဗ္ဗကမ္မဋ္ဌာနာ-
နုယောဂသပ္ပါယတာ၊ ပါသာဒိကဣရိယာပထတာ၊ ဝိရိယာရမ္ဘာနုကူလတာ၊
သမ္မာပဋိပတ္တိယာ အနုဗြူဟနန္တိ။

အာဘုဇိတွာန ပလ္လင်္ဂံ၊ ပဏိဓာယ ဥဇုံ တနံ။
နိသီဒန္တော ဝိကမ္ပေတိ၊ မာရဿ ဟဒယံ ယတိ။

သေယျသုခံ မိဒ္ဓသုခံ၊ ဟိတွာ အာရဒ္ဓဝီရိယော။
နိသဇ္ဇာဘိရတော ဘိက္ခု၊ သောဘယန္တော တပေါဝနံ။

နိရာမိသံ ပီတိသုခံ၊ ယသ္မာ သမဓိဂစ္ဆတိ။
တသ္မာ သမနယုဉ္ဇေယျ၊ မိရော နေသဇ္ဇိကံ ဝတန္တိ။

အယံ နေသဇ္ဇိကင်္ဂေ သမာဒါန ဝိဓာန ပွဘောဒ ဘောဒါနိသံသဝဏ္ဏနာ။

ဓုတင်္ဂပကိဏ္ဏက ကထာ

၃၇။ ဣဒါနိ—

ကုသလတ္တိကတော စေဝ၊ ဓုတာဒီနံ ဝိဘာဂတော။
သမာသဗျာသတော စာပိ၊ ဝိညာတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယောတိ—

ဣဒိဿာ ဂါထာယ ဝသေန ဝဏ္ဏနာ ဟောတိ။

တတ္ထ ကုသလတ္တိကတောတိ သဗ္ဗာနေဝ ဟိ ဓုတင်္ဂါနိ သေက္ခပုထုဇ္ဇနဒီဏာ-
သဝါနံ ဝသေန သိဿာ ကုသလာနိ၊ သိဿာ အဗျာကတာနိ၊ နတ္ထိ ဓုတင်္ဂ
အကုသလန္တိ။

ယော ပန ဝဒေယျ “ပါဝိစ္ဆော ဣစ္ဆာပကတော အာရညိကော ဟောတီတိ
အာဒိဝစနတော” အကုသလဗ္ဗိ ဓုတင်္ဂ”န္တိ။ သော ဝတ္တဗ္ဗော—န မယံ
“အကုသလစိတ္တေန အရညေ န ဝသတီ”တိ ဝဒါမ။ ယဿ ဟိ အရညေ
နိဝါသော၊ သော အာရညိကော။ သော စ ပါဝိစ္ဆော ဝါ ဘဝေယျ အပ္ပိစ္ဆော
ဝါ။ ဣမာနိ ပန တေန တေန သမာဒါနေန ဓုတင်္ဂိလေသတ္တာ ဓုတဿ
ဘိက္ခုနော အင်္ဂါနိ၊ ကိလေသဓုနနတော ဝါ ဓုတန္တိ လဒ္ဓဝေါဟာရံ ဉာဏံ
အင်္ဂမေတေသန္တိ ဓုတင်္ဂါနိ။ အထ ဝါ ဓုတာနိ စ တာနိ ပဋိပက္ခနိဗ္ဗုဒ္ဓနတော
အင်္ဂါနိ စ ပဋိပတ္တိယာတိပိ ဓုတင်္ဂါနီတိ ဝုတ္တံ။ န စ အကုသလေန ကောစိ
ဓုတော နာမ ဟောတိ၊ ယသေတာနိ အင်္ဂါနိ ဘဝေယျ၊ န စ အကုသလံ
ကိဉ္စ ဓုနာတိ၊ ယေသံ တံ အင်္ဂန္တိကတွာ ဓုတင်္ဂါနီတိ ဝုစ္စေယျ။ နာပိ
အကုသလံ စိဝရလောလုပ္ပါဒိနိ စေဝ နိဗ္ဗုဒ္ဓနာတိ ပဋိပတ္တိယာ စ အင်္ဂံ ဟောတိ။
တသ္မာ သုဝုတ္တမိဒံ “နတ္ထိ အကုသလံ ဓုတင်္ဂ”န္တိ။

“ယေသမ္ပိကုသလတ္ထိကဝိနိမုတ္တံ ဓုတင်္ဂံ၊ တေသံ အတ္ထတော ဓုတင်္ဂမေဝ နတ္ထိ။ အသန္တိ ကဿ ဓုနနတော ဓုတင်္ဂနာမ ဘဝိဿတိ။ ဓုတဂုဏေ သမာဒါယ ဝတ္တတိတိ ဝစနဝိရောဓောပိ စ နေသံ အာပဇ္ဇတိ၊ တသ္မာ တံ န ဂဟေတဗ္ဗ”န္တိ အယံ တာဝ ကုသလတ္ထိကတော ဝဏ္ဏနာ။

ဓုတာဒီနံ ဝိဘာဂဇောတိ ဓုတော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဓုတဝါဒေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဓုတဓမ္မာ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဓုတင်္ဂါနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ ကဿ ဓုတင်္ဂသေဝနာ သပ္ပါယာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

တတ္ထ ဓုတောတိ ဓုတကိလေသော ဝါ ပုဂ္ဂလော ကိလေသဓုနနော ဝါ ဓမ္မော။

ဓုတဝါဒေါတိ ဧတ္ထ ပန အတ္ထိ ဓုတော န ဓုတဝါဒေါ၊ အတ္ထိ န ဓုတော ဓုတဝါဒေါ၊ အတ္ထိ နေဝ ဓုတော န ဓုတဝါဒေါ၊ အတ္ထိ ဓုတော စေဝ ဓုတဝါဒေါ စ။

တတ္ထ ယော ဓုတင်္ဂေန အတ္ထနော ကိလေသေ ဓုနိ၊ ပရံ ပန ဓုတင်္ဂေန န ဩဝဒတိ၊ နာနုဿသတိ ဗာက္ခလတ္ထေရော ဝိယ၊ အယံ ဓုတော န ဓုတဝါဒေါ။ ယထာဟ၊ “တယိဒံ အာယသ္မာ ဗာက္ခလော ဓုတော န ဓုတဝါဒေါ”တိ။ ယော ပန န ဓုတင်္ဂေန အတ္ထနော ကိလေသေ ဓုနိ၊ ကေဝလံ အညေ ဓုတင်္ဂေန ဩဝဒတိ အနုဿသတိ ဥပနန္တတ္ထေရော ဝိယ၊ အယံ န ဓုတော ဓုတဝါဒေါ။ ယထာဟ၊ “တယိဒံ အာယသ္မာ ဥပနန္တော သကျပုတ္တော န ဓုတော ဓုတဝါဒေါ”တိ။ ယော ဥဘယဝိပန္နော လာဠုဒါယီ^၁ ဝိယ၊ အယံ နေဝ ဓုတော န ဓုတဝါဒေါ။ ယထာဟ၊ “တယိဒံ အာယသ္မာ လာဠုဒါယီ နေဝ ဓုတော န ဓုတဝါဒေါ”တိ။ ယော ပန ဥဘယသမ္ပန္နော ဓမ္မိသေနာပတိ ဝိယ၊ အယံ ဓုတော စေဝ ဓုတဝါဒေါ စ။ ယထာဟ၊ “တယိဒံ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော ဓုတော စေဝ ဓုတဝါဒေါ စာတိ။

ဓုတဓမ္မာ ဝေဒိတဗ္ဗာတိ အပ္ပိစ္ဆတာ၊ သန္တုဋ္ဌိတာ၊ သလ္လေခတာ၊ ပဝိဝေကတာ၊ ဣဒမတ္ထိတာတိ ဣမေ ဓုတင်္ဂစေတနာယ ပရိဝါရကာ ပဉ္စ ဓမ္မာ “အပ္ပိစ္ဆတံယေဝ နိဿာယာ”တိအာဒိဝစနတော^၂ ဓုတဓမ္မာ နာမ၊ တတ္ထ အပ္ပိစ္ဆတာ စ သန္တုဋ္ဌိတာ စ အလောဘော^၃။ သလ္လေခတာ စ ပဝိဝေကတာ စ ဒွီသု ဓမ္မေသု အနုပတန္တိ အလောဘော စ အမောဟေ စ။ ဣဒမတ္ထိတာ ဣဏမေဝ။

၁-လာဠုဒါယီ (သျှာ)၊ လာဠုဒါယီ (က) ၂-အံ ၂-၁၉၃၊ ဝိ ၅-၂၃၃-ပိဋေသု။

၃-အလောဘော (သျှာ)၊ အလောဘော အနုပတန္တိ (သီ)

တတ္ထ စ အလောဘေန ပဋိက္ခေပဝတ္ထုသု လောဘံ၊ အမောဟေန တေသ္မေဝ အာဒိနဝပဋိစ္ဆာဒကံ မောဟံ ဓနာတိ။ အလောဘေန စ အနုညာတာနံ ပဋိသေဝနမုခေန ပဝတ္တံ ကာမသုခါနုယောဂံ၊ အမောဟေန ဓုတင်္ဂေသု အတိ-သလ္လေခမုခေန ပဝတ္တံ အတ္တကိလမထာနုယောဂံ ဓနာတိ။ တသ္မာ ဣမေ ဓမ္မာ ဓုတဓမ္မာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ဓုတင်္ဂါနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိတိ တေရသ ဓုတင်္ဂါနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ ပံသုကူလိကင်္ဂံ။ ပ။ နေသဇ္ဇိကင်္ဂန္တိ။ တာနိ အတ္ထတော လက္ခဏာဒိဟိ စ ဝုတ္တာနေဝ။

ကဿ ဓုတင်္ဂသေဝနာ သပ္ပါယာတိ ရာဂစရိတဿ စေဝ မောဟစရိတဿ စ။ ကသ္မာ ? ဓုတင်္ဂသေဝနာ ဟိ ဒုက္ခာပဋိပဒါ စေဝ သလ္လေခဝိဟာရော စ။ ဒုက္ခာပဋိပဒဉ္စ နိဿာယ ရာဂေါ ဝုပသမ္ပတိ။ သလ္လေခံ နိဿာယ အပ္ပမတ္တဿ မောဟော ပဟိယတိ။ အာရညိကင်္ဂရုက္ခမူလိကင်္ဂပဋိသေဝနာ ဝါ ဧတ္ထ ဒေါသစရိတဿာပိ သပ္ပါယာ။ တတ္ထ ဟိဿ အသံဃနိယမာနဿ ဝိဟရတော ဒေါသောပိ ဝုပသမ္ပတိတိ အယံ ဓုတာဒိနံ ဝိဘာဂတော ဝဏ္ဏနာ။

သမာသဗျာသတောတိ ဣမာနိ ပန ဓုတင်္ဂါနိ **သမာသတော** တိဏိ သီသင်္ဂါနိ၊ ပဉ္စ အသတ္တိန္ဒင်္ဂါနိတိ အဋ္ဌေဝ ဟောန္တိ။ တတ္ထ သပဒါနစာရိကင်္ဂံ၊ ကောသနိကင်္ဂံ၊ အဗ္ဘောကာသိကင်္ဂန္တိ ဣမာနိ တိဏိ သီသင်္ဂါနိ။ သပဒါနစာရိကင်္ဂံ၌ ရက္ခန္တော ပိဏ္ဍပါတိကင်္ဂံ၌ ရက္ခိဿတိ။ ကောသနိကင်္ဂံ၌ ရက္ခတော ပတ္တပိဏ္ဍိကင်္ဂံ-ခလုပစ္ဆာဘတ္တိကင်္ဂါနိပိ သုရက္ခနိယာနိ ဘဝိဿန္တိ။ အဗ္ဘောကာသိကင်္ဂံ ရက္ခန္တဿ ကိံ အတ္ထိ ရက္ခမူလိကင်္ဂယထာသန္တတိကင်္ဂေသု ရက္ခိတဗ္ဗံ နာမ။ ဣတိ ဣမာနိ တိဏိ သီသင်္ဂါနိ၊ အာရညိကင်္ဂံ၊ ပံသုကူလိကင်္ဂံ၊ တေစိဝရိကင်္ဂံ၊ နေသဇ္ဇိကင်္ဂံ၊ သောသာနိကင်္ဂန္တိ ဣမာနိ ပဉ္စ အသတ္တိန္ဒင်္ဂါနိ စာတိ အဋ္ဌေဝ ဟောန္တိ။

ပုန ဒွေ စိဝရပဋိသံယုတ္တာနိ၊ ပဉ္စ ပိဏ္ဍပါတပဋိသံယုတ္တာနိ၊ ပဉ္စ သေနာသနပဋိသံယုတ္တာနိ၊ ဧကံ ဝီရိယပဋိသံယုတ္တန္တိ ဧဝံ စတ္တာရောဝ ဟောန္တိ။ တတ္ထ နေသဇ္ဇိကင်္ဂံ ဝီရိယပဋိသံယုတ္တံ။ ဣတရာနိ ပါကဋာနေဝ။

ပုန သဗ္ဗာနေဝ နိဿယဝသေန ဒွေ ဟောန္တိ ပစ္စယနိဿိတာနိ ဒွါဒသ၊ ဝီရိယ-နိဿိတံ ကေန္တိ။ သေဝိတဗ္ဗာသေဝိတဗ္ဗဝသေနပိ ဒွေယေဝ ဟောန္တိ။ ယဿ ဟိ ဓုတင်္ဂံ သေဝန္တဿ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဝေုတိ၊ တေန သေဝိတဗ္ဗာနိ။ ယဿ သေဝတော ဟာယတိ၊ တေန န သေဝိတဗ္ဗာနိ။ ယဿ ပန သေဝတောပိ အသေဝတောပိ ဝေုတေဝ၊ န ဟာယတိ၊ တေနာပိ ပစ္စိမံ ဇနတံ အနုကမ္မန္တေန သေဝိတဗ္ဗာနိ။

ယဿာပိ သေဝတောပိ အသေဝတောပိ န ဝဗုတိ၊ တေနာပိ သေဝိတဗ္ဗာနိ-
ယေဝ အာယတိံ ဝါသနတ္ထာယာတိ။

ဧဝံ သေဝိတဗ္ဗာသေဝိတဗ္ဗဝသေန ဒုဝိဓာနိပိ သဗ္ဗာနေဝ စေတနာဝသေန
ဧကဝိဓာနိ ဟောန္တိ။ ဧကမေဝ ဟိ ဓုတင်္ဂံ^၁ သမာဒါနစေတနာတိ။ အဋ္ဌကထာ-
ယဗ္ဗိ ဂုတ္တံ “ယာ စေတနာ၊ တံ ဓုတင်္ဂန္တိ ဝဒန္တိ”တိ။

ဗျာသတော ပန ဘိက္ခုနီနံ တေရဿ၊ ဘိက္ခုနီနံ အဋ္ဌ၊ သာမဏေရာနံ ဒွါဒသ၊
သိက္ခမာနသာမဏေရီနံ သတ္တ၊ ဥပါသကဥပါသိကာနံ ဒွေတိ ဒွါစတ္တာလီသ
ဟောန္တိ။ သစေ ပန အဗ္ဘောကာသေ အာရညိကင်္ဂသမ္ပန္နံ သုသာနံ ဟောတိ။
ဧကောပိ ဘိက္ခု ဧကပ္ပဟာရေန သဗ္ဗဓုတင်္ဂါနိ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ သက္ကောတိ။
ဘိက္ခုနီနံ ပန အာရညိကင်္ဂံ ခလုပစ္ဆာဘတ္တိကင်္ဂန္တု ဒွေပိ သိက္ခာပဒေနေဝ
ပဋိက္ခိတ္တာနိ၊ အဗ္ဘောကာသိကင်္ဂံ^၂၊ ရုက္ခမူလိကင်္ဂံ^၃၊ သောသာနိကင်္ဂန္တိ ဣမာနိ
တိဏိ ဒုပ္ပရိဟာရာနိ။ ဘိက္ခုနီယာ ဟိ ဒုတိယိကံ ဝိနာ ဝသိတုံ န ဝဇ္ဇတိ။
ဧဝရူပေ စ ဌာနေ သမာနစ္ဆန္တာ ဒုတိယိကာ ဒုလ္လဘာ^၄။ သစေပိ လဘေယျ
သံသဠဝိဟာရတော န မုစ္ဆေယျ။ ဧဝံ သတိ ယဿတ္ထာယ ဓုတင်္ဂံ သေဝေယျ၊
သွေဝဿာ အတ္ထော န သမ္ပဇ္ဇေယျ။ ဧဝံ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ^၅ အသက္ကုဏေယျ-
တာယ ပဉ္စ ဟာပေတွာ ဘိက္ခုနီနံ အဋ္ဌေဝ ဟောန္တိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။
ယထာဂုတ္တေသု ပန ဌပေတွာ တေစိဝရိကင်္ဂံ သေသာနိ ဒွါဒသ သာမဏေရာနံ၊
သတ္တ သိက္ခမာနသာမဏေရီနံ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ ဥပါသကဥပါသိကာနံ ပန
ဧကာသနိကင်္ဂံ^၆၊ ပတ္တပိဏ္ဍိကင်္ဂန္တိ ဣမာနိ ဒွေ ပတိရူပါနိ စေဝ သက္ကာ စ
ပရိဘုဉ္ဇိတုန္တိ ဒွေ ဓုတင်္ဂါနိတိ ဧဝံ ဗျာသတော ဒွေစတ္တာလီသ ဟောန္တိတိ
အယံ သမာသဗျာသတော ဝဏ္ဏနာ။

တ္ထောဝတာ စ “သီလေ ပတိဋ္ဌာယ နရော သပညော”တိ ဣမိဿာ ဂါထာယ
သီလသမာဓိပညာမုခေန ဒေသိတေ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ယေဟိ အပ္ပိစ္ဆတာသန္တု-
ဋ္ဌိတာဒိဟိ ဂုဏေဟိ ဂုတ္တပ္ပကာရဿ သီလဿ ဝေါဒါနံ ဟောတိ၊ တေသံ
သမ္မာဒနတ္ထံ သမာဒါတဗ္ဗဓုတင်္ဂကထာ ဘာသိတာ^၇ ဟောတိ။

ဣတိ သာဓုဇနပါမောဇ္ဇတ္ထာယ ကတေ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ

ဓုတင်္ဂါနိဒွေသော နာမ ဒုတိယော ပရိစ္ဆေဒေါ။

၁-ဧကောယေဝ ဟိ ဓုတင်္ဂံ-(သျှာ)

၂-ပရိဟာရိတုံ (က-သီ)

၂-ဒုလ္လဘာဝ (က)

၄-ကထိတာ (သီ၊ သျှာ)

၃-ကမ္ဘာဇာနည်ဟာကနိဇ္ဇေသ

၃၈။ ဣဒါနိ ယသ္မာ ဧဝံ ဓုတင်္ဂပရိဟရဏသမ္ပာဒိတေဟိ အပ္ပိစ္ဆတဒိဟိ ဂုဏေဟိ ပရိယောဒါတေ ဣမသ္မိံ သီလေ ပတိဋ္ဌိတေန “သီလေ ပတိဋ္ဌာယ နရော သပဉ္စော၊ စိတ္တံ ပညဉ္စ ဘာဝယ” နှိ ဝစနတော စိတ္တသီသေန နိဋ္ဌိဋ္ဌော သမာဓိ ဘာဝေတဗ္ဗော။ သော စ အတိသင်္ခေပဒေသိတတ္တာ ဝိညာတုမ္ပိ တာဝ န သုကရော၊ ပဂေဝ ဘာဝေတုံ၊ တသ္မာ တဿ ဝိတ္တာရဉ္စ ဘာဝနာနယဉ္စ ဒဿေတုံ ဣဒံ ပဉ္စာကမ္မံ ဟောတိ။

ကော သမာဓိ။ ကေနဋ္ဌေန သမာဓိ။ ကာနဿ လက္ခဏရသပစ္စုပဋ္ဌာန-
ပဒဋ္ဌာနာနိ။ ကတိဝိဓော သမာဓိ။ ကော စဿ သံကိလေသော။ ကိံ ဝေါဒါနံ။
ကထံ ဘာဝေတဗ္ဗော။ သမာဓိဘာဝနာယ ကော အာနိသံသောတိ။

တကြိဒံ ဝိဿဇ္ဇနံ။ ကော သမာဓိတိ သမာဓိ ဗဟုဝိဓော နာနပ္ပကာရကော။
တံ သမ္ပံ ဝိဘာဝယိတုံ အာရဗ္ဘမာနံ ဝိဿဇ္ဇနံ အဓိပ္ပေတဉ္စေဝ အတ္ထံ န
သာဓေယျ၊ ဥတ္တရိ စ ဝိက္ခေပါယ သံဝတ္ထေယျ၊ တသ္မာ ဣဓာဓိပ္ပေတမေဝ သန္ဓာယ
ဝဒါမ၊ ကုသလစိတ္တေကဂ္ဂတာ သမာဓိ။

ကေနဋ္ဌေန သမာဓိတိ သမာဓာနဋ္ဌေန သမာဓိ။ ကိမိဒံ သမာဓာနံ နာမ။
ကောရမ္မဏေ စိတ္တစေတသိကာနံ သမံ သမ္ပာ စ အာဓာနံ၊ ဌပနန္တိ ဂုတ္တံ
ဟောတိ။ တသ္မာ ယဿ ဓမ္မဿာနဘာဝေန ကောရမ္မဏေ စိတ္တစေတသိကာ
သမံ သမ္ပာ စ အဝိက္ခိပမာနာ အဝိပ္ပကိဏ္ဍာ စ ဟုတွာ တိဋ္ဌန္တိ၊ ဣဒံ သမာဓာနန္တိ
ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ကာနဿ လက္ခဏရသပစ္စုပဋ္ဌာနပဒဋ္ဌာနာနိတိ ဧတ္ထ ပန အဝိက္ခေပ-
လက္ခဏော သမာဓိ၊ ဝိက္ခေပဝိဒ္ဓိသနရသော၊ အဝိကမ္မနပစ္စုပဋ္ဌာနော။ “သုခိနော
စိတ္တံ သမာဓိယတိ”တိ ဝစနတော ပန သုခမဿ ပဒဋ္ဌာနံ။

၃၉။ ကတိဝိဓော သမာဓိတိ အဝိက္ခေပလက္ခဏေန တာဝ ကေဝိဓော။
ဥပစာရအပ္ပနာဝသေန ဒုဝိဓော၊ တထာ လောကီယလောကုတ္တရဝသေန
သပ္ပိတိကနိပ္ပိတိကဝသေန သုခသဟဂတဥပေက္ခာသဟဂတဝသေန စ။ တိဝိဓော

ဟိန်မဇ္ဈိမပဏီတဝသေန၊ တထာ သဝိတက္ကသဝိစာရာဒိဝသေန ဝီတိ-
သဟဂတာဒိဝသေန ပရိတ္တမဟဂ္ဂတပ္ပမာဏဝသေန စ။ စတုဗ္ဗိဓော ဒုက္ခာပဋိ-
ပဒါဒန္တာဘိညာဒိဝသေန၊ တထာ ပရိတ္တပရိတ္တာရမ္ပဏာဒိဝသေန စတုဗျာနဂ်-
ဝသေန ဟာနဘာဂိယာဒိဝသေန ကာမာဝစရာဒိဝသေန အဓိပတိဝသေန စ။
ပဉ္စဝိဓော ပဉ္စကနယေ ပဉ္စဗျာနဂ်ဝသေနာတိ။

သမာဓိကေကဒုကဝဏ္ဏနာ

တတ္ထ ကေဝိဓကောဋ္ဌာသော ဥတ္တာနတ္ထောယေဝ။ ဒုဝိဓကောဋ္ဌာသေ ဆန္ဒံ
အနုဿတိဋ္ဌာနာနံ မရဏဿတိယာ ဥပသမာနုဿတိယာ အာဟာရေ ပဋိ-
ကူလသညာယ စတုဓာတုဝတ္ထာနဿာတိ ဣမေသံ ဝသေန လဒ္ဓစိတ္တေကဂ္ဂတာ၊
ယာ စ အပ္ပနာသမာဓိနံ ပုဗ္ဗဘာဂေ ဧကဂ္ဂတာ၊ အယံ ဥပစာရသမာဓိ။
“ပဌမဿ ဗျာနဿ ပရိကမ္ပံ ပဌမဿ ဗျာနဿ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော”တိ
အာဒိဝစနတော^၁ ပန ယာ ပရိကမ္ပာနန္တရာ ဧကဂ္ဂတာ၊ အယံ အပ္ပနာသမာဓိတိ
ဧဝံ ဥပစာရပ္ပနာဝသေန ဒုဝိဓော။

ဒုတိယဒုကေ တီသု ဘူမိသု ကုသလစိတ္တေကဂ္ဂတာ လောကိယော သမာဓိ။
အရိယမဂ္ဂသမ္ပယုတ္တာ ဧကဂ္ဂတာ လောကုတ္တရော သမာဓိတိ ဧဝံ လောကိယ-
လောကုတ္တရဝသေန ဒုဝိဓော။

တတိယဒုကေ စတုက္ကနယေ ဒွီသု ပဉ္စကနယေ တီသု ဗျာနေသု ဧကဂ္ဂတာ
သပ္ပိတိကော သမာဓိ။ အဝသေသေသု ဒွီသု ဗျာနေသု ဧကဂ္ဂတာ နိပ္ပိတိကော
သမာဓိ။ ဥပစာရသမာဓိ ပန သိယာ သပ္ပိတိကော၊ သိယာ နိပ္ပိတိကောတိ
ဧဝံ သပ္ပိတိကနိပ္ပိတိကဝသေန ဒုဝိဓော။

စတုတ္ထဒုကေ စတုက္ကနယေ တီသု ပဉ္စကနယေ စတုသု ဗျာနေသု ဧကဂ္ဂတာ
သုခသဟဂတော သမာဓိ။ အဝသေသသ္မိံ ဥပေက္ခာသဟဂတော သမာဓိ။
ဥပစာရသမာဓိ ပန သိယာ သုခသဟဂတော၊ သိယာ ဥပေက္ခာသဟဂတောတိ
ဧဝံ သုခသဟဂတဥပေက္ခာသဟဂတဝသေန ဒုဝိဓော။

သမာဓိတိကဝဏ္ဏနာ

တိကေသု ပဌမတ္တိကေ ပဋိလဒ္ဓမတ္တော ဟိနေ၊ နာတိသုဘာဝိတော
မဇ္ဈိမော၊ သုဘာဝိတော ဝသိပ္ပတ္တော ပဏီတောတိ ဧဝံ ဟိန်မဇ္ဈိမပဏီတ-
ဝသေန တိဝိဓော။

^၁-ပဋ္ဌာနေ ဒုတိယပေါတ္တကေ ပရိတ္တတိကေ ပဉ္စာဝါရေ ၃၂၆-ပိဋေ။

ဒုတိယတ္တိကေ ပဌမဇ္ဈာနသမာဓိ သဒ္ဓိံ ဥပစာရသမာဓိနာ သဝိတက္က-
သဝိစာရော။ ပဉ္စကနယေ ဒုတိယဇ္ဈာနသမာဓိ အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တော။ ယော
ဟိ ဝိတက္ကမတ္တေယေဝ အာဒိနဝံ ဒိသ္မာ ဝိစာရေ အဒိသ္မာ ကေဝလံ
ဝိတက္ကပ္ပဟာနမတ္တံ အာကင်္ခမာနော ပဌမဇ္ဈာနံ အတိက္ကမတိ၊ သော အဝိတက္က-
ဝိစာရမတ္တံ သမာဓိံ ပဋိလဘတိ။ တံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ။ စတုက္ကနယေ ပန
ဒုတိယာဒိသု ပဉ္စကနယေ တတိယာဒိသု တီသု ဈာနေသု ဧကဂ္ဂတာ
အဝိတက္ကာဝိစာရော သမာဓိတိ ဧဝံ သဝိတက္ကသဝိစာရာဒိဝသေန တိရိစ္ဆော။

တတိယတ္တိကေ စတုက္ကနယေ အာဒိတော ဒွိသု ပဉ္စကနယေ စ တီသု
ဈာနေသု ဧကဂ္ဂတာ ပီတိသဟဂတော သမာဓိ။ တေသ္မေဝ တတိယေ စ
စတုတ္ထေ စ ဈာနေ ဧကဂ္ဂတာ သုခသဟဂတော သမာဓိ။ အဝသာနေ
ဥပေက္ခာသဟဂတော။ ဥပစာရသမာဓိ ပန ပီတိသုခသဟဂတော ဝါ ဟောတိ
ဥပေက္ခာသဟဂတော ဝါတိ ဧဝံ ပီတိသဟဂတာဒိဝသေန တိရိစ္ဆော။

စတုတ္ထတ္တိကေ ဥပစာရဘူမိယံ ဧကဂ္ဂတာ ပရိတ္တော သမာဓိ။ ရူပါဝစရ-
ရူပါဝစရကုသလေ ဧကဂ္ဂတာ မဟဂ္ဂတော သမာဓိ။ အရိယမဂ္ဂသမ္ပယုတ္တာ
ဧကဂ္ဂတာ အပ္ပမာဏော သမာဓိတိ ဧဝံ ပရိတ္တမဟဂ္ဂတပ္ပမာဏဝသေန
တိရိစ္ဆော။

သမာဓိစတုက္ကဝဏ္ဏနာ

စတုက္ကေသု ပဌမစတုက္ကေ အတ္ထိ သမာဓိ ဒုက္ခာပဋိပဒေါ ဒန္ဓာဘိညော၊
အတ္ထိ ဒုက္ခာပဋိပဒေါ ခိပ္ပါဘိညော၊ အတ္ထိ သုခါပဋိပဒေါ ဒန္ဓာဘိညော၊
အတ္ထိ သုခါပဋိပဒေါ ခိပ္ပါဘိညောတိ။

တတ္ထ ပဌမသမန္ဓာဟာရတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ တဿ တဿ ဈာနဿ
ဥပစာရံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တာဝ ပဝတ္တာ သမာဓိဘာဝနာ ပဋိပဒါတိ ဝုစ္စတိ။
ဥပစာရတော ပန ပဋ္ဌာယ ယာဝ အပ္ပနာ၊ တာဝ ပဝတ္တာ ပညာ အဘိညာတိ
ဝုစ္စတိ။ သာ ပနေသာ ပဋိပဒေါ ဧကစ္စဿ ဒုက္ခာ ဟောတိ၊ နိဝရဏာဒိပစ္စနိက-
ဓမ္မသမုဒါစာရဂဟဏတာယ ကိစ္ဆာ အသုခါသေဝနာတိ အတ္တော။ ဧကစ္စဿ
တဒဘာဝေန သုခါ။ အဘိညာပိ ဧကစ္စဿ ဒန္ဓာ ဟောတိ မန္ဓာ အသီသပ္ပဝတ္တိ။
ဧကစ္စဿ ခိပ္ပါ အမန္ဓာ သီသပ္ပဝတ္တိ။

တတ္ထ ယာနိ ပရတော သပ္ပါယာသပ္ပါယာနိ စ ပလိဗောဓုပစ္ဆေဒါဒိနိ
ပုဗ္ဗကိစ္စာနိ စ အပ္ပနာကောသလ္လာနိ စ ဝဏ္ဏယိဿာမ၊ တေသု ယော

အသပ္ပါယသေဝီ ဟောတိ၊ တဿ ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ ဒန္တာ စ အဘိညာ ဟောတိ။ သပ္ပါယသေဝီနော သုခါ ပဋိပဒါ ခိပ္ပါ စ အဘိညာ။ ယော ပန ပုဗ္ဗဘာဂေ အသပ္ပါယံ သေဝိတွာ အပရဘာဂေ သပ္ပါယသေဝီ ဟောတိ၊ ပုဗ္ဗဘာဂေ ဝါ သပ္ပါယံ သေဝိတွာ အပရဘာဂေ အသပ္ပါယသေဝီ၊ တဿ ဝေါမိဿကတာ ဝေဒိတဗ္ဗော။ တထာ ပလိဗောဓုပစ္ဆေဒါဒိကံ ပုဗ္ဗကိစ္ဆံ အသမ္မာဒေတွာ ဘာဝန-မနယုတ္တဿ ဒုက္ခာပဋိပဒါဟောတိ။ ဝိပရိယာယေန သုခါ။ အပ္ပနာကောသလ္လာနိ ပန အသမ္မာဒေန္တဿ ဒန္တာ အဘိညာ ဟောတိ။ သမ္မာဒေန္တဿ ခိပ္ပါ။

အပိစ တဏှာအဝိဇ္ဇာဝသေန သမထဝိပဿနာမိကာရဝသေန စာပိ ဧတာသံ ပဘေဒေါဝေဒိတဗ္ဗော။ တဏှာဘိက္ခုတဿ ဟိ ဒုက္ခာ ပဋိပဒါဟောတိ။ အနဘိက္ခုတဿ သုခါ။ အဝိဇ္ဇာဘိက္ခုတဿ စ ဒန္တာ အဘိညာ ဟောတိ။ အနဘိက္ခုတဿ ခိပ္ပါ။ ယော စ သမထေ အကတာမိကာရော၊ တဿ ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ ဟောတိ။ ကတာမိကာရဿ သုခါ။ ယော ပန ဝိပဿနာယ အကတာမိကာရော ဟောတိ၊ တဿ ဒန္တာ အဘိညာ ဟောတိ၊ ကတာမိ-ကာရဿ ခိပ္ပါ။ ကိလေသိန္ဒြိယဝသေန စာပိ ဧတာသံ ပဘေဒေါဝေဒိတဗ္ဗော။ တိဗ္ဗကိလေသဿ ဟိ မုဒိန္ဒြိယဿ ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ ဟောတိ ဒန္တာ စ အဘိညာ၊ တိက္ခိန္ဒြိယဿ ပန ခိပ္ပါ အဘိညာ။ မန္တကိလေသဿ စ မုဒိန္ဒြိယဿ သုခါ ပဋိပဒါ ဟောတိ ဒန္တာ စ အဘိညာ။ တိက္ခိန္ဒြိယဿ ပန ခိပ္ပါ အဘိညာတိ။

ဣတိ ဣမာသု ပဋိပဒါအဘိညာသု ယော ပုဂ္ဂလော ဒုက္ခာယ ပဋိပဒါယ ဒန္တာယ စ အဘိညာယ သမာဓိံ ပါပုဏာတိ၊ တဿ သော သမာဓိ ဒုက္ခာပဋိပဒေါ ဒန္တာဘိညောတိ ဂုစ္ဆတိ။ ဧသ နယော သေသတ္တယေပီတိ ဧဝံ ဒုက္ခာပဋိပဒါ ဒန္တာဘိညာဒိဝသေန စတုဗ္ဗိဓော။

ဒုတိယစတုက္ကေ အတ္ထိ သမာဓိ ပရိတ္တော ပရိတ္တာရမ္မဏော၊ အတ္ထိ ပရိတ္တော အပ္ပမာဏာရမ္မဏော၊ အတ္ထိ အပ္ပမာဏော ပရိတ္တာရမ္မဏော၊ အတ္ထိ အပ္ပမာဏော အပ္ပမာဏာရမ္မဏောတိ။ တတ္ထ ယော သမာဓိ အပ္ပဂုဏော ဥပရိဈာနဿ ပစ္စယော ဘဝိတုံ န သက္ကောတိ၊ အယံ ပရိတ္တော။ ယော ပန အဝဇိတေ အာရမ္မဏေ ပဝတ္တော၊ အယံ ပရိတ္တာရမ္မဏော။ ယော ပဂုဏော သုဘာဝိတော၊ ဥပရိဈာနဿ ပစ္စယော ဘဝိတုံ သက္ကောတိ၊ အယံ အပ္ပမာဏော။ ယော စ ဝဇိတေ အာရမ္မဏေ ပဝတ္တော၊ အယံ အပ္ပမာဏာ-ရမ္မဏော။ ဂုတ္တလက္ခဏဝေါမိဿတာယ ပန ဝေါမိဿကနယော ဝေဒိ-တဗ္ဗော။ ဧဝံ ပရိတ္တပရိတ္တာရမ္မဏာဒိဝသေန စတုဗ္ဗိဓော။

တတိယစတုက္ကေ ဝိက္ခမ္ဘိတနီဝရဏာနံ ဝိတက္ကဝိစာရပီတိသုခသမာဓိနံ ဝသေန ပဉ္စဂီကံ ပဌမံ ဈာနံ၊ တတော ဝပသန္တဝိတက္ကဝိစာရံ တိဝဂီကံ ဒုတိယံ၊ တတော ဝိရတ္တပီတိကံ ဒုဝဂီကံ တတိယံ၊ တတော ပဟိနသုခံ ဥပေက္ခာ-ဝေဒနာသဟိတဿ သမာဓိနော ဝသေန ဒုဝဂီကံ စတုတ္ထံ။ ဣတိ ဣမေသံ စတုန္တံ ဈာနာနံ အင်္ဂဘူတာ စတ္တာရော သမာဓိ ဟောန္တိ။ ဧဝံ စတုဈာနင်္ဂဝသေန စတုဗ္ဗိဓော။

စတုတ္ထစတုက္ကေ အတ္ထိ သမာဓိ ဟာနဘာဂိယော၊ အတ္ထိ ဌ္ဍိတိဘာဂိယော၊ အတ္ထိ ဝိသေသဘာဂိယော၊ အတ္ထိ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယော။ တတ္ထ ပစ္စနီကသမုဒါ-စာရဝသေန ဟာနဘာဂိယတာ၊ တဒနုဓမ္မတာယ သတိယာ သဏ္ဌာန-ဝသေန ဌ္ဍိတိဘာဂိယတာ၊ ဥပရိဝိသေသာဓိဂမဝသေန ဝိသေသဘာဂိယတာ၊ နိဗ္ဗိဒါသဟဂတသညာမနသိကာရသမုဒါစာရဝသေန နိဗ္ဗေဓဘာဂိယတာ စ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ယထာဟ၊ “ပဌမဿ ဈာနဿ လာဘီ ကာမသဟဂတာ သညာမနသိကာရာ သမုဒါစရန္တိ ဟာနဘာဂိနီ ပညာ။ တဒနုဓမ္မတာ သတိ သန္တိဋ္ဌတိ ဌ္ဍိတိဘာဂိနီ ပညာ။ အဝိတက္ကသဟဂတာ သညာမနသိကာရာ သမုဒါစရန္တိ ဝိသေသဘာဂိနီ ပညာ။ နိဗ္ဗိဒါသဟဂတာ သညာမနသိကာရာ သမုဒါစရန္တိ ဝိရာဂပသဉ္စိတာ နိဗ္ဗေဓဘာဂိနီ ပညာ”တိ။ တာယ ပန ပညာယ သမ္ပယုတ္တာ သမာဓိပိ စတ္တာရော ဟောန္တိတိ။ ဧဝံ ဟာနဘာဂိယာဒိဝသေန စတုဗ္ဗိဓော။

ပဉ္စမစတုက္ကေ ကာမာဝစရော သမာဓိ၊ ရူပါဝစရော သမာဓိ၊ အရူပါဝစရော သမာဓိ၊ အပရိယာပန္နော သမာဓိတိ ဧဝံ စတ္တာရော သမာဓိ။ တတ္ထ သဗ္ဗာပိ ဥပစာရေကဂ္ဂတာ ကာမာဝစရော သမာဓိ။ တထာ ရူပါဝစရာဒိ-ကုသလဖိတ္တေကဂ္ဂတာ ဣတရေ တယောတိ ဧဝံ ကာမာဝစရာဒိဝသေန စတုဗ္ဗိဓော။

ဆဋ္ဌစတုက္ကေ “ဆန္တံ စေ ဘိက္ခု အဓိပတိံ ကရိတွာ လဘတိ သမာဓိံ၊ လဘတိ စိတ္တဿေကဂ္ဂတံ၊ အယံ ဝုစ္စတိ ဆန္တသမာဓိ။ပ။ ဝီရိယံ စေ ဘိက္ခု။ပ။ စိတ္တံ စေ ဘိက္ခု။ပ။ ဝိမံသံ စေ ဘိက္ခု အဓိပတိံ ကရိတွာ လဘတိ သမာဓိံ၊ လဘတိ စိတ္တဿေကဂ္ဂတံ၊ အယံ ဝုစ္စတိ ဝိမံသာ သမာဓိ”တိ။ ဧဝံ အဓိပတိဝသေန စတုဗ္ဗိဓော။

ပဉ္စကေ ယံ စတုက္ကဘေဒေ ဝုတ္တံ ဒုတိယံ ဖျာနံ၊ တံ ဝိတက္ကမတ္တာတိက္ကမေန ဒုတိယံ၊ ဝိတက္ကဝိစာရာတိက္ကမေန တတိယန္တိ ဧဝံ ဌိဝေ ဘိန္ဒိတွာ ပဉ္စ ဖျာနာနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ တေသံ အင်္ဂဘူတာ စ ပဉ္စ သမာဓိတိ ဧဝံ ပဉ္စဖျာနင်္ဂဝသေန ပဉ္စဝိဓတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၄၀။ ကော စသ ယံကိလေသော ကိ* ဝေါဒါနန္တိ ဧတ္ထ ပန ဝိဿဇ္ဇနံ ဝိဘင်္ဂေ ဝုတ္တဝေ။ ဝုတ္တဉ္စိ တတ္ထ “သံကိလေသန္တိ ဟာနဘာဂိယော ဓမ္မော။ ဝေါဒါနန္တိ ဝိသေသဘာဂိယော ဓမ္မော”တိ။ တတ္ထ “ပဌမဿ ဖျာနဿ လာဘိ ကာမသဟဂတာ သညာမနသိကာရာ သမုဒါစရန္တိ ဟာနဘာဂိနိ ပညာ”တိ၊ ဣမိနာ နယေန ဟာနဘာဂိယဓမ္မော ဝေဒိတဗ္ဗော။ “အဝိတက္ကသဟဂတာ သညာမနသိကာရာ သမုဒါစရန္တိ ဝိသေသဘာဂိနိ ပညာ”တိ၊ ဣမိနာ နယေန ဝိသေသဘာဂိယဓမ္မော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဒသပလိဗောဓေတ္တနာ

၄၁။ ကထံ ဘာဝေတဗ္ဗောတိ ဧတ္ထ ပန ယော တာဝ အယံ လောကီယ-လောကုတ္တရဝသေန ဒုဝိဓောတိအာဒိသု အရိယမဂ္ဂသမ္ပယုတ္တော သမာဓိ ဝုတ္တော၊ တဿ ဘာဝနာနယော ပညာဘာဝနာနယေနဝ သင်္ဂဟိတော။ ပညာယ ဟိ ဘာဝိတာယ သော ဘာဝိတော ဟောတိ။ တသ္မာ တံ သန္ဓာယ ဧဝံ ဘာဝေတဗ္ဗောတိ န ကိဉ္စိ ဝိသု ဝဒါမ။

ယော ပနာယံ လောကီယော၊ သော ဝုတ္တနယေန သီလာနိ ဝိသောဓေတွာ သုပရိသုဒ္ဓေ သီလေ ပတိဋ္ဌိတေန ယွာဿ ဒသသု ပလိဗောဓေသု ပလိဗောဓော အတ္ထိ၊ တံ ဥပစ္စိန္တိတွာ ကမ္မဋ္ဌာနဒါယကံ ကလျာဏမိတ္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ အတ္တနော စရိယာနုကူလံ စတ္တာလိသာယ ကမ္မဋ္ဌာနေသု အညတရံ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ သမာဓိဘာဝနာယ အနနုရူပံ ဝိဟာရံ ပဟာယ အနုရူပေ ဝိဟာရေ ဝိဟာရန္တေန ခုဒ္ဒကပလိဗောဓုပစ္ဆေဒံ ကတွာ သဗ္ဗံ ဘာဝနာဝိဓာနံ အပရိဟာ-ပေန္တေန ဘာဝေတဗ္ဗောတိ အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ။

အယံ ပန ဝိတ္တာရော၊ ယံ တာဝ ဝုတ္တံ “ယွာဿ ဒသသု ပလိဗောဓေသု ပလိဗောဓော အတ္ထိ၊ တံ ဥပစ္စိန္တိတွာ”တိ၊ ဧတ္ထ—

အာဝါသော စ ကုလံ လာဘော၊ ဂဏော ကမ္မဉ္စ ပဉ္စမံ။

အဒ္ဓါနံ ဉှတိ အာဗာဓော၊ ဂန္တော ဣဒ္ဓိတိ တေ ဒသတိ—

* ၁-အဘိ ၂-၃၅၇-ပိဋေ။

၂-၂-အဘိ ၂-၃၄၃-ပိဋေ။

ဣမေ ဒသ ပလိဗောဓာ နာမ။ တတ္ထ အာဝါသောယေဝ အာဝါသပလိ-
ဗောဓော။ ဧသ နယော ကုလာဒီသု။

တတ္ထ အာဝါသောတိ ဧကောပိ ဩဝရကော ဝုစ္စတိ ကေမ္ပိ ပရိဝေဏံ
သကလောပိ သံဃာရာမော။ သွာယံ န သဗ္ဗဿေဝ ပလိဗောဓော ဟောတိ။
ယော ပနေတ္ထ နဝကမ္ဘာဒီသု ဥဿုက္ကံ ဝါ အာပဇ္ဇတိ၊ ဗဟုဘဏ္ဍသန္နိစယော
ဝါ ဟောတိ၊ ယေန ကေနစိ ဝါ ကာရဏေန အပေက္ခဝါ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တော၊
တဿေဝ ပလိဗောဓော ဟောတိ၊ န ဣတရဿ။

တတြိဒံ ဝတ္ထု—ဧွေ ကိရ ကုလပုတ္တာ အနုရာဓပုရာ နိက္ခမိတွာ အနုပုဗ္ဗေန
ထူပါရာမေ ပဗ္ဗဇိံသု။ တေသု ဧကော ဧွေ မာတိကာ ပဂုဏာ ကတွာ
ပဉ္စဝဿိကော ဟုတွာ ပဝါရေတွာ ပါစိနခဏ္ဍရာဇိံ နာမ ဂတော။ ဧကော
တတ္ထေဝ ဝသတိ။ ပါစိနခဏ္ဍရာဇိံဂတော တတ္ထ စိရံ ဝသိတွာ ထေရော ဟုတွာ
စိန္တေသိ “ပဋိသလ္လာနသာရုပ္ပမိဒံ ဌာနံ၊ ဟန္တ နံ သဟာယကဿာပိ
အာရောစေမိ”တိ။ တတော နိက္ခမိတွာ အနုပုဗ္ဗေန ထူပါရာမံ ပါဝိသိ။
ပဝိသန္တယေဝ စ နံ ဒိသွာ သမာနဝဿိကတ္ထေရော ပစ္စုဂန္တော ပတ္တစိဝရံ
ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ဝတ္တံ အကာသိ။ အာဂန္တုကတ္ထေရော သေနာသနံ ပဝိသိတွာ
စိန္တေသိ “ဣဒါနိ မေ သဟာယော သပ္ပိံ ဝါ ဖာဏိတံ ဝါ ပါနကံ ဝါ
ပေသေသတိ။ အယဉ္ဇိ ဣမသ္မိံ နဂရေ စိရနိဝါသိ”တိ။ သော ရတ္ထိံ
အလဒ္ဓါ ပါတော စိန္တေသိ “ဣဒါနိ ဥပဋ္ဌာကေဟိ ဂဟိတံ ယာဂုဇ္ဇကံ
ပေသေသတိ”တိ။ တမ္ပိ အဒိသွာ “ပဟိဏန္တာ နတ္ထိ၊ ပဝိဋ္ဌဿ မညေ
ဒဿတိ”တိ ပါတောဝ တေန သဒ္ဓိံ ဂါမံ ပါဝိသိ။ တေ ဧွေ ဧကံ ဝိထိံ စရိတွာ
ဥဠုကံမတ္တံ ယာဂုံ လဘိတွာ အာသနသာလာယံ နိသီဒိတွာ ဝိဝိံသု။ တတော
အာဂန္တုကော စိန္တေသိ “နိဗ္ဗယာဂု မညေ နတ္ထိ၊ ဘတ္တကာလေ ဣဒါနိ
မနုဿာ ပဏီတံ ဘတ္တံ ဒဿန္တိ”တိ။ တတော ဘတ္တကာလေပိ ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ
လဒ္ဓမေဝ ဘုဒ္ဓိတွာ ဣတရော အာဟ “ကိံ ဘန္တေ သဗ္ဗကာလံ ဧဝံ ယာပေထာ”တိ။
အာမာဝုသောတိ။ ဘန္တေ ပါစိနခဏ္ဍရာဇိံ ဖာသုကာ၊ တတ္ထ ဂစ္ဆာမာတိ။
ထေရော နဂရတော ဒက္ခိဏဒ္ဓါရေန နိက္ခမန္တော ကုမ္ဘကာရဂါမမဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇိ။
ဣတရော အာဟ “ကိံ ပန ဘန္တေ ဣမံ မဂ္ဂံ ပဋိပန္နတ္တာ”တိ။ နန တုမာဝုသော
ပါစိနခဏ္ဍရာဇိယာ ဝဏ္ဏံ အဘာသိတိ။ ကိံ ပန ဘန္တေ တုမ္ဘာကံ ဧတ္တကံ
ကာလံ ဝသိတဋ္ဌာနေ န ကောစိ အတိရေကပရိက္ခာရော အတ္ထိတိ။ အာမာ-
ဝုသော မဇ္ဇဝိဋ္ဌံ သံဃိကံ၊ တံ ပဋိသာမိတမေဝ၊ အညံ ကိဉ္စ နတ္ထိတိ။ မယံ ပန

ဘန္တေ ကတ္တရဒဏ္ဍော တေလနာဠိ ဥပါဟနတ္ထဝိကာ စ တတ္ထေဝါတိ။ တယာ-
 ဝုသော ဧကဒိဝသံ ဝသိတွာ ဧတ္တကံ ဌပိတန္တိ။ အာမ ဘန္တေ။ သော ပသန္တ-
 စိတ္တော ထေရံ ဝဋ္ဋိတွာ “တုမှာဒိသာနံ ဘန္တေ သဗ္ဗတ္ထ အရညဝါသောယေဝ။
 ထူပါရာမော စတုန္တံ ဗုဒ္ဓါနံ ဓာတုနိဓာနဋ္ဌာနံ၊ လောဟပါသာဒေ သပ္ပါယံ
 ဓမ္မဿဝနံ မဟာစေတိယဒဿနံ ထေရဒဿနဉ္စ လဗ္ဘတိ၊ ဗုဒ္ဓကာလော ဝိယ
 ပဝတ္တတိ”။ ဣဓေဝ တုမှေ ဝသထာ”တိ ဒုတိယဒိဝသေ ပတ္တစိဝရံ ဂဟေတွာ
 သယမေဝ အဂမာသီတိ။ ဤဒိသဿ အာဝါသော န ပလိဗောဓော ဟောတိ။

ကုလန္တိ ဉှတိကုလံ ဝါ ဥပဋ္ဌာကကုလံ ဝါ။ ဧကစ္စဿ ဟိ ဥပဋ္ဌာကကုလမ္ပိ
 “သုခိတေသု သုခိတော”တိအာဒိနာ၊ နယေန သံသဋ္ဌဿ၊^၁ ဝိဟရတော
 ပလိဗောဓော ဟောတိ၊ သော ကုလမာနုသကေဟိ ဝိနာ ဓမ္မဿဝနာယ
 သာမန္တဝိဟာရမ္ပိ န ဂစ္ဆတိ။ ဧကစ္စဿ မာတာပိတရောပိ ပလိဗောဓာ န
 ဟောန္တိ၊ ကောရဏ္ဍကဝိဟာရဝါသိတ္ထေရဿ ဘာဂိနေယျဒဟရဘိက္ခုနော
 ဝိယ။

သော ကိရ ဥဒ္ဓေသတ္ထံ ရောဟဏံ အဂမာသိ။ ထေရဘဂိနီပိ ဥပါသိကာ
 သဒါ ထေရံ တဿ ပဝတ္တိံ ပုစ္ဆတိ။ ထေရော ဧကဒိဝသံ ဒဟရံ အာနေဿာမီတိ
 ရောဟဏာဘိမုခေါ ပါယာသိ။ ဒဟရောပိ “စိရံ မေ ဣဓံ၊ ပုတ္တံ၊ ဥပဇ္ဈာယံ ဒါနိ
 ပသိတွာ ဥပါသိကာယ စ ပဝတ္တိံ ဥတွာ အာဂမိဿာမီ”တိ ရောဟဏတော
 နိက္ခမိ။ တေ ဥဘောပိ ဂင်္ဂါတီရေ သမာဂစ္ဆိံသု။ သော အညတရသ္မိံ ရုက္ခမူလေ
 ထေရဿ ဝတ္တံ ကတွာ “ကုဟိံ ယာသီ”တိ ပုစ္ဆိတော တမတ္ထံ အာရောစေသိ။
 ထေရော သုဠ၊ တေ ကတံ၊ ဥပါသိကာပိ သဒါ ပုစ္ဆတိ၊ အဟမ္ပိ ဧတဒတ္ထမေဝ
 အာဂတော၊ ဂစ္ဆ တံ၊ အဟံ ပန ဣဓေဝ ဣမံ ဝသံ ဝသိဿာမီတိ တံ
 ဥယျောဇေသိ။ သော ဝဿူပနာယိကဒိဝသေယေဝ တံ ဝိဟာရံ ပတ္တော။
 သေနာသနမ္ပဿ ပိတရာ ကာရိတမေဝ ပတ္တံ။

အထဿ ပိတာ ဒုတိယဒိဝသေ အာဂန္တော “ကဿ ဘန္တေ အမှာကံ
 သေနာသနံ ပတ္တ”န္တိ ပုစ္ဆန္တော “အာဂန္တုကဿ ဒဟရဿာ”တိ သုတွာ
 တံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဝဋ္ဋိတွာ အာဟ “ဘန္တေ အမှာကံ သေနာသနေ ဝသံ
 ဥပဂတဿ ဝတ္တံ အတ္ထိ”တိ။ ကိံ ဥပါသကာတိ။ တေမာသံ အမှာကံယေဝ ဃရေ
 ဘိက္ခံ ဂဟေတွာ ပဝါရေတွာ ဂမနကာလေ အာပုစ္ဆိတဗ္ဗန္တိ။ သော တုဏှိ-
 ဘာဝေန အဓိဝါသေသိ။ ဥပါသကောပိ ဃရံ ဂန္တော “အမှာကံ အာဝါသေ

၁-ဝတ္တတိ (သီ၊ သုာ)

၃-သံသဋ္ဌ-(ဣ၊က)

၂-အဘိ ၂-၃၇၁၊ သံ ၂-၃၈၇-ပိဋေသု။

၄-စိရမိမ မေ (ဣ၊က)

ကော အာဂန္တုကော အယျော ဥပဂတော သက္ကန္တံ ဥပဋ္ဌာတဗ္ဗော”တိ အာဟ။ ဥပါသိကာ “သာဓု”တိ သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒြိယာ ပဏီတံ ခါဒနီယံ ဘောဇနီယံ ပဋိယာဒေသိ။ ဒဟရောပိ ဘတ္တကာလေ ဉာတိသရံ အဂမာသိ။ န နံ ကောစိ သဉ္ဇာနိ။

သော တေမာသမ္ပိ တတ္ထ ပိဏ္ဍပါတံ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ ဝဿံဂုတ္တော “အဟံ ဂစ္ဆာမီ”တိ အာပုစ္ဆိ။ အထဿ ဉာတကာ “သွေ ဘန္တေ ဂစ္ဆိယာ”တိ ဒုတိယဒိဝသေ သရေယေဝ ဘောဇေတွာ တေလနာဋိ ပူရေတွာ ဧကံ ဂုဠပိဏ္ဍိ နဝဟတ္ထဉ္စ သာဓုကံ ဒတွာ “ဂစ္ဆိယ ဘန္တေ”တိ အာဟံသု။ သော အနုမောဒနံ ကတွာ ရောဟဏာဘိမုခေါ ပါယာသိ။

ဥပဇ္ဈာယောပိဿ ပဝါရေတွာ ပဋိပထံ အာဂစ္ဆန္တော ပုဗ္ဗေ ဒိဋ္ဌဋ္ဌာနေယေဝ တံ အဒ္ဓသ။ သော အညတရသ္မိ ရုက္ခမူလေ ထေရဿ ဝတ္တံ အကာသိ။ အထ နံ ထေရော ပုစ္ဆိ “ကိ” ဘဒ္ဒမုခ ဒိဋ္ဌာ တေ ဥပါသိကာ”တိ။ သော “အာမ ဘန္တေ”တိ သဗ္ဗံ ပဝတ္တိ အာရောစေတွာ တေန တေလေန ထေရဿ ပါဒေ မက္ခေတွာ ဂုဠေန ပါနကံ ကတွာ တမ္ပိ သာဓုကံ ထေရဿေဝ ဒတွာ ထေရံ ဝဋ္ဋိတွာ “မယံ ဘန္တေ ရောဟဏံယေဝ သပ္ပါယ”န္တိ အဂမာသိ။ ထေရောပိ ဝိဟာရံ အာဂန္တော ဒုတိယဒိဝသေ ကောရဏ္ဏကဂါမံ ပါဝိသိ။

ဥပါသိကာပိ “မယံ ဘာတာ မမ ပုတ္တံ ဂဟေတွာ ဣဒါနိ အာဂစ္ဆတိ”တိ သဒါ မဂ္ဂံ ဩလောကယမာနာဝ တိဋ္ဌတိ။ သာ တံ ကေကမေဝ အာဂစ္ဆန္တံ ဒိဿော “မတော မေ မညေ ပုတ္တော၊ အယံ ထေရော ဧကကောဝ အာဂစ္ဆတိ”တိ ထေရဿ ပါဒမူလေ နိပတိတွာ ပရိဒေဝမာနာ ရောဒိ။ ထေရော “နုန” ဒဟရော အပ္ပိစ္ဆတာယ အတ္တာနံ အဇာနာပေတွာဝ ဂတော”တိ တံ သမဿာသေတွာ သဗ္ဗံ ပဝတ္တိ အာရောစေတွာ ပတ္တတ္ထဝိကတော တံ သာဓုကံ နိဟရိတွာ ဒဿေတိ။

ဥပါသိကာ ပသီဒိတွာ ပုတ္တေန ဂတဒိသာဘိမုခေါ ဥရေန နိပဋ္ဌိတွာ နမဿမာနာ အာဟ “မယံ ပုတ္တသဒိသံ ဝတ မညေ ဘိက္ခု ကာယသက္ခိ ကတွာ ဘဂဝါ ရထဝိနိတပဋိပဒံ၊^၆ နာလကပဋိပဒံ၊^၇ တုဝဋ္ဋကပဋိပဒံ၊^၈ စတုပစ္စယ သန္တောသ ဘာဝနာ ရာမတာ ဒီပကံ မဟာ အရိယဝံသ ပဋိပဒန္တံ^၉ ဒေသေသိ။ ဝိဇာတမာတုယာ နာမ ဂေဟေ တေမာသံ ဘုဉ္ဇမာနောပိ

၁-ဂစ္ဆိယထာဟိ(သိ၊သျှာ)

၄-ပရောဒိ(သိ)

၇-ခု ၁-၃၈၈-ပိဋ္ဌေ

၂-အာဂစ္ဆိယတိတိ(ဣ)

၅-နန(သျှာ၊ဣ၊က)

၈-ခု ၁-၄၂၁-ပိဋ္ဌေ

၃-ယံ(သိ)

၆-မ ၁-၁၉၉-ပိဋ္ဌေ

၉-အံ ၁-၃၃၆၊ ဒီ ၃-၁၈၈-ပိဋ္ဌေ

‘အဟံ ပုတ္တော တုံ မာတာ’တိ န ဝက္ခတိ၊ အဟော အစ္ဆရိယမနုဿော”တိ။ ဝေရူပဿ မာတာပိတရောပိ ပလိဗောဓော န ဟောန္တိ၊ ပဂေဝ အညံ ဥပဋ္ဌာက-ကုလ”န္တိ။

လာဘောတိ စတ္တာရော ပစ္စယာ။ တေ ကထံ ပလိဗောဓော ဟောန္တိ။ ပုညဝန္တဿ ဟိ ဘိက္ခုနော ဂတဂတဋ္ဌာနေ မနုဿာ မဟာပရိဝါရေ ပစ္စယေ ဒေန္တိ။ သော တေသံ အနုမောဒေန္တော ဓမ္မံ ဒေသေန္တော သမဏဓမ္မံ ကာတုံ န ဩကာသံ လဘတိ။ အရုဏဂ္ဂမနတော ယာဝ ပဌမယာမော၊ တာဝ မနုဿသံသဂ္ဂေါ န ဥပစ္စိဇ္ဇတိ။ ပုန ဗလဝပစ္စုသေယေဝ ဗာဟုလိကံ^၁ပိဏ္ဍ-ပါတိကာ အာဂန္တော “ဘန္တေ အသုကော ဥပါသကော ဥပါသိကာ အမစ္စော အမစ္စမိတာ တုမှာကံ ဒဿနကာမာ”တိ^၂ ဝဒန္တိ၊ သော ဂဏှာဝုသော ပတ္တစိဝရန္တိ ဂမနသဇ္ဇောဝ ဟောတိတိ နိစ္စဗျာဝဇ္ဇော၊ တဿေဝ တေ^၃ ပစ္စယာ ပလိဗောဓော ဟောန္တိ။ တေန ဂဏံ ပဟာယ ယတ္ထ နံ န ဇာနန္တိ၊ တတ္ထ ဧကေန စရိတဗ္ဗံ။ ဧဝံ သော ပလိဗောဓော ဥပစ္စိဇ္ဇတိတိ။

ဂဏောတိ သုတ္တန္တိကဂဏော ဝါ အာဘိဓမ္မိကဂဏော ဝါ၊ ယော တဿ ဥဒ္ဓေသံ ဝါ ပရိပုစ္ဆံ ဝါ ဒေန္တော သမဏဓမ္မဿ ဩကာသံ န လဘတိ၊ တဿေဝ ဂဏော ပလိဗောဓော ဟောတိ၊ တေန သော ဧဝံ ဥပစ္စိန္တိတဗ္ဗော။ သစေ တေသံ ဘိက္ခုနံ ဗဟု ဂဟိတံ ဟောတိ၊ အပ္ပံ အဝသိဋ္ဌံ၊ တံ နိဋ္ဌပေတွာ အရညံ ပဝိသိတဗ္ဗံ။ သစေ အပ္ပံ ဂဟိတံ၊ ဗဟု အဝသိဋ္ဌံ၊ ယောဇနတော ပရံ အဂန္တော အန္တောယောဇနပရိစ္ဆေဒေ အညံ ဂဏဝါစကံ ဥပသင်္ကမိတွာ “ဣမေ အာယသ္မာ ဥဒ္ဓေသာဒီဟိ သင်္ကဏတူ”တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ဧဝံ အလဘမာနေန “မယုမာဝုသော ဧကံ ကိစ္စံ အတ္ထိ၊ တုမှေ ယထာဗာသုကဋ္ဌာနာနိ ဂစ္ဆထာ”တိ ဂဏံ ပဟာယ အတ္တနော ကမ္မံ ကတ္တဗ္ဗန္တိ။

ကမ္မန္တိ နဝကမ္မံ။ တံ ကရောန္တေန ဝေဒနီအာဒိဟိ လဒ္ဓါလဒ္ဓံ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ ကတာကတေ ဥဿုက္ကံ အာပဇ္ဇိတဗ္ဗန္တိ သဗ္ဗဒါ^၄ ပလိဗောဓော ဟောတိ။ သောပိ ဧဝံ ဥပစ္စိန္တိတဗ္ဗော၊ သစေ အပ္ပံ အဝသိဋ္ဌံ ဟောတိ နိဋ္ဌပေတဗ္ဗံ။ သစေ ဗဟု၊ သံသိကဉ္စေ နဝကမ္မံ၊ သံသဿ ဝါ သံသဘာရဟာရကဘိက္ခုနံ ဝါ နိယျာဒေတဗ္ဗံ^၅။ အတ္တနော သန္တကဉ္စေ၊ အတ္တနော ဘာရဟာရကာနံ နိယျာ-ဒေတဗ္ဗံ။ တာဒိသေ အလဘန္တေန သံသဿ ပရိစ္စဇိတွာ ဂန္တဗ္ဗန္တိ။

၁-ဗာဟုလိက (သီ)

၂-တဿေဝ တေ (သီ၊ ဣ)၊ တဿေဝန္တေ (သျှာ)

၅-နိယျာတေတဗ္ဗံ (?)

၂-ဒဋ္ဌကာမာတိ (က)

၄-သဗ္ဗထာပိ (သီ၊ သျှာ)

အခွါနန္တိ မဂ္ဂဂမနံ။ ယဿ ဟိ ကတ္တစိ ပဗ္ဗဇ္ဇာပေက္ခော ဝါ ဟောတိ၊ ပစ္စယဇာတံ ဝါ ကိဉ္စိ လဒ္ဓဗ္ဗံ ဟောတိ။ သစေ တံ အလဘန္တော န သက္ကောတိ အဓိဝါသေတုံ၊ အရညံ ပဝိသိတွာ သမဏဓမ္မံ ကရောန္တဿပိ ဂမိကစိတ္တံ နာမ ခုပ္ပဋိဝိနောဒနိယံ^၁ ဟောတိ၊ တသ္မာ ဂန္တာ တံ ကိစ္စံ တီရေတွာဝ သမဏဓမ္မေ ဥဿုက္ကံ ကာတဗ္ဗန္တိ။

ဉာဏီတိ ဝိဟာရေ အာစရိယုပဇ္ဈာယသဒ္ဓိဝိဟာရိကအန္တေဝါသိကသမာနု-
ပဇ္ဈာယကသမာနာစရိယကာ၊ ဃရေ မာတာ ပိတာ ဘာတာတိ ဧဝမာဒိကာ။
တေ ဂိလာနာ ဣဿ ပလိဗောဓာ ဟောန္တိ၊ တသ္မာ သော ပလိဗောဓော
ဥပဋ္ဌဟိတွာ တေသံ ပါကတိကကရဏေန ဥပစ္စိန္တိတဗ္ဗော။

တတ္ထ ဥပဇ္ဈာယော တာဝ ဂိလာနော သစေ လဟုံ န ဝုဠာတိ၊ ယာဝဇိဝမ္ပိ
ပဋိဇဉ်တဗ္ဗော။ တထာ ပဗ္ဗဇ္ဇာစရိယော ဥပသမ္ပဒါစရိယော သဒ္ဓိဝိဟာရိကော
ဥပသမ္ပာဒိတပဗ္ဗာဇိတအန္တေဝါသိကသမာနုပဇ္ဈာယကာ စ။ နိဿယာစရိယ-
ဥဗ္ဗေသာစရိယနိဿယန္တေဝါသိကဥဗ္ဗေသန္တေဝါသိကသမာနာစရိယကာ ပန
ယာဝ နိဿယဥဗ္ဗေသာ အနုပစ္စိန္တာ၊ တာဝ ပဋိဇဉ်တဗ္ဗော။ ပဟောန္တေန
တတော ဥဒ္ဓမ္ပိ ပဋိဇဉ်တဗ္ဗော ဧဝ။

မာတာပိတုသု ဥပဇ္ဈာယေ ဝိယ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ။ သစေပိ ဟိ တေ ရဇ္ဇေ
ဌိတာ ဟောန္တိ၊ ပုတ္တတော စ ဥပဋ္ဌာနံ ပစ္စာသိသန္တိ^၂၊ ကာတဗ္ဗမေဝ။ အထ
တေသံ ဘေသဇ္ဇံ နတ္ထိ၊ အတ္တနော သန္တကံ ဒါတဗ္ဗံ။ အသတိ ဘိက္ခာစရိယာယ
ပရိယေသိတွာပိ ဒါတဗ္ဗမေဝ။ ဘာတုဘဂိနိနံ ပန တေသံ သန္တကမေဝ
ယောဇေတွာ ဒါတဗ္ဗံ။ သစေ နတ္ထိ အတ္တနော သန္တကံ တာဝကာလိကံ ဒတွာ
ပစ္စာ လဘန္တေန ဂဏှိတဗ္ဗံ။ အလဘန္တေန န စောဒေတဗ္ဗော။ အညာတကဿ
ဘဂိနိသာမိကဿ ဘေသဇ္ဇံ နေဝ ကာတုံ န ဒါတုံ ဝနုတိ။ “တုယံ သာမိကဿ
ဒေဟိ”တိ ဝတွာ ပန ဘဂိနိယာ ဒါတဗ္ဗံ။ ဘာတုဇာယာယပိ ဧသေဝ နယော။
တေသံ ပန ပုတ္တာ ဣဿ ဉာတကာ ဧဝါတိ တေသံ ကာတုံ ဝနုတိတိ။

အာဗာဓောတိ ယောကောစိ ရောဂေါ။ သော ဗာယေမာနော ပလိဗောဓော
ဟောတိ၊ တသ္မာ ဘေသဇ္ဇကရဏေန ဥပစ္စိန္တိတဗ္ဗော။ သစေ ပန ကတိပါဟံ
ဘေသဇ္ဇံ ကရောန္တဿပိ န ဝုပသမ္ပတိ၊ နာဟံ တုယံ ဒါသော၊ န ဘဋကော၊

၁-ခုပ္ပဋိဝိနောဒနိယံ (သိ) ၂-ပစ္စာသိသန္တိ (သိ၊ သျှာ)၊ ပစ္စာသိသန္တိ (က) ၃-ဘဂိနိယာ (သိ)

တံယေဝ ဟိ ပေါသေန္တော အနမတဂ္ဂေ သံသာရဝဇ္ဇေ ဒုက္ခံ ပတ္တောတိ
အတ္တဘာဝံ ဂရဟိတွာ သမဏဓမ္မော ကာတဗ္ဗောတိ။

ဂန္တောတိ ပရိယတ္တိဟရဏံ။ တံ သဇ္ဈာယာဒီဟိ နိစ္စဗျာဝဋ္ဌဿ ပလိဗောဓော
ဟောတိ၊ န ဣတရဿ။ တတြိမာနိ ဝတ္ထုနိ—

မဇ္ဈိမဘာဏကဒေဝတ္ထေရော^၁ ကိရ မလယဝါသိဒေဝတ္ထေရဿ^၂ သန္တိကံ
ဂန္တော ကမ္မဋ္ဌာနံ ယာစိ။ ထေရော ကိဒိသောသိ အာရုသော ပရိယတ္တိယန္တိ
ပုစ္ဆိ။ မဇ္ဈိမော မေ ဘန္တေ ပရုဏောတိ။ အာရုသော မဇ္ဈိမော နာမေသော
ဒုပ္ပရိဟာရော၊ မူလပဏ္ဏာသံ သဇ္ဈာယန္တဿ မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသကော အာဂစ္ဆတိ။
တံ သဇ္ဈာယန္တဿ ဥပရိပဏ္ဏာသကော။ ကုတော တုယံ ကမ္မဋ္ဌာနန္တိ။ ဘန္တေ
တုမှာကံ သန္တိကေ ကမ္မဋ္ဌာနံ လဘိတွာ ပုန န ဩလောကေဿာမီတိ
ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ ဧကေနဝိသတိဝဿာနိ သဇ္ဈာယံ အကတွာ ဝိသတိမေ
ဝဿေ အရဟတ္တံ ပတွာ သဇ္ဈာယတ္ထာယ အာဂတာနံ ဘိက္ခုနံ “ဝိသတိ?
မေ အာရုသော ဝဿာနိ ပရိယတ္တိံ အနောလောကေန္တဿ၊ အပိစ ခေါ
ကတပရိစယော အဟမေတ္ထ အာရဘထာ”တိ ဝတွာ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ
ယာဝ ပရိယောသာနာ ဧကဗျဉ္ဇနေပိဿ ကင်္ခါ နာဟောသိ။

ကရုဋ္ဌိယဂိရိဝါသိ^၃နာဂတ္ထေရောပိ အဋ္ဌာရသဝဿာနိ ပရိယတ္တိံ ဆဇ္ဇေတွာ
ဘိက္ခုနံ ဓာတုကထံ ဥဒ္ဓိသိ။ တေသံ ဂါမဝါသိကတ္ထေရေဟိ သဒ္ဓိံ သံသန္တေန္တာနံ
ဧကပဉ္စောပိ ဥပ္ပဋ္ဌိပါဋိယာ အာဂတော နာဟောသိ။

မဟာဝိဟာရေပိ တိပိဋကစူဠာဘယတ္ထေရော နာမ အဋ္ဌကထံ အနုဂ္ဂဟေတွာဝ
ပဉ္စနိကာယမဏ္ဍလေ တိဏိ ပိဋကာနိ ပရိဝတ္ထေဿာမီတိ သုဝဏ္ဏဘေရိံ
ပဟရာပေသိ။ ဘိက္ခုသံသော ကတမာစရိယာနံ ဥဂ္ဂဟော၊ အတ္တနော အာစရိ-
ယုဂ္ဂဟဉ္ဇေဝ ဝဒတု၊ ဣတရထာ ဝတ္ထု န ဒေမာတိ အာဟ။ ဥပဇ္ဈာယောပိ နံ
အတ္တနော ဥပဋ္ဌာနမာဂတံ ပုစ္ဆိ “တွမာရုသော ဘေရိံ ပဟရာပေသိ”တိ။
အာမဘန္တေ။ ကိံ ကာရဏာတိ။ ပရိယတ္တိံ ဘန္တေ ပရိဝတ္ထေဿာမီတိ။
အာရုသော အဘယ အာစရိယာ ဣဒံ ပဒံ ကထံ ဝဒန္တိတိ။ ဧဝံ ဝဒန္တိ ဘန္တေတိ။
ထေရော ဟုန္တိ ပဋိဗာဟိ။ ပုန သော အညေန အညေန ပရိယာယေန ဧဝံ ဝဒန္တိ
ဘန္တေတိ တိက္ခတ္ထု အာဟ။ ထေရော သဗ္ဗံ ဟုန္တိ ပဋိဗာဟိတွာ “အာရုသော

၁-.....ရေဝတ္ထေရော (ဣ၊ က) ၂-.....ရေဝတ္ထေရဿ (ဣ၊ က) ၃-ဝိသတိ (သိ)
၄-ကာရလိယဂိရိဝါသိ (သိ)၊ ကရုဋ္ဌိယဂိရိဝါသိ-(ဣ)၊ ကရုဋ္ဌိယဂိရိဝါသိ (သျှာ)

တယာ ပဌမံ ကထိတော ဧဝံ အာစရိယမဂ္ဂေါ၊ အာစရိယမုခတော ပန အနုဂ္ဂဟိတတ္တာ ‘ဧဝံ အာစရိယာ ဝဒန္တိ’တိ သဏ္ဌာတုံ နာသက္ခိ။ ဂစ္ဆ အတ္တနော အာစရိယာနံ သန္တိကေ သုဏာဟိ”တိ။ ကုဟိံ ဘန္တေ ဂစ္ဆာမီတိ။ ဂင်္ဂါယ ပရတော ရောဟဏဇနပဒေ တုလာဓာရပဗ္ဗတဝိဟာရေ သဗ္ဗပရိယတ္တိကော မဟာဓမ္မရက္ခိတတ္ထေရော နာမ ဝသတိ၊ တဿ သန္တိကံ ဂစ္ဆာတိ။ သာဓု ဘန္တေတိ ထေရံ ဝန္တိတွာ ပဉ္စဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ သဗ္ဗိံ ထေရဿ သန္တိကံ ဂန္တာ ဝန္တိတွာ နိဿိဒိ။ ထေရော ကဿ အာဂတောသီတိ ပုစ္ဆိ။ ဓမ္မံ သောတုံ ဘန္တေတိ။ အာဝုသော အဘယ ဒီဃမဇ္ဈိမေသု မံ ကာလေန ကာလံ ပုစ္ဆန္တိ။ အဝသေသံ ပန မေ တိံသမတ္တာနိ ဝဿာနိ န ဩလောကိတပုဗ္ဗံ။ အဝိစ တံ ရတ္ထိံ မမ သန္တိကေ ပရိဝတ္ထေဟိ။ အဟံ တေ ဒိဝါ ကထယိဿာမီတိ။ သော သာဓု ဘန္တေတိ တထာ အကာသိ။ ပရိဝေဏဒ္ဓါရေ မဟာမဏ္ဍပံ ကာရေတွာ ဂါမဝါသိနော ဒိဝသေ ဒိဝသေ ဓမ္မဿဝနတ္ထာယ အာဂစ္ဆန္တိ။ ထေရော ရတ္ထိံ ပရိဝတ္ထိ။ တံ ဒိဝါ ကထယန္တော အနုပုဗ္ဗေန ဒေသနံ နိဋ္ဌပေတွာ အဘယတ္ထေရဿ သန္တိကေ တနိကာယ နိဿိဒိတွာ “အာဝုသော မယံ ကမ္မဋ္ဌာနံ ကထေဟိ”တိ အာဟ။ ဘန္တေ ကိံ ဘဏထ၊ နန မယာ တုမ္ဘာကမေဝ သန္တိကေ သုတံ။ ကိမဟံ တုမ္ဘေဟိ အညာတံ ကထေဿာမီတိ။ တတော နံ ထေရော အညော သေ အာဝုသော ဂတကဿ မဂ္ဂေါ နာမာတိ အာဟ။ အဘယထေရော ကိရ တဒါ သောတာပန္နော ဟောတိ။ အထဿ သော ကမ္မဋ္ဌာနံ ဒတွာ အာဂန္တာ လောဟပါသာဒေ ဓမ္မံ ပရိဝတ္ထေန္တော ထေရော ပရိနိဗ္ဗုတောတိ အဿောသိ။ သုတွာ “အာဟရထာဝုသော စိဝရ”န္တိ စိဝရံ ပါရုပိတွာ “အနုစ္စရိကော အာဝုသော အမှာကံ အာစရိယဿ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ။ အာစရိယော နော အာဝုသော ဥဇု အာဇာနီယော။ သော အတ္တနော ဓမ္မန္တေဝါသိကဿ သန္တိကေ တနိကာယ နိဿိဒိတွာ ‘မယံ ကမ္မဋ္ဌာနံ ကထေဟိ’တိ အာဟ။ အနုစ္စရိကော အာဝုသော ထေရဿ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ”တိ။ ဧဝရူပါနံ ဂန္တော ပလိဗောဓော န ဟောတိတိ။

ဣဒ္ဓိတိ ပေါထုဇ္ဇနိကာ ဣဒ္ဓိ။ သာ ဟိ ဥတ္တာနသေယျကဒါရကော ဝိယ တရုဏသဿံ ဝိယ စ ဒုပ္ပရိဟာရာ ဟောတိ။ အပ္ပမတ္တကေနဝ ဘိဇ္ဇတိ။ သာ ပန ဝိပဿနာယ ပလိဗောဓော ဟောတိ၊ န သမာဓိဿ၊ သမာဓိံ ပတွာ ပတ္တဗ္ဗတော။ တဿာ^၁ ဝိပဿနတ္ထိကေန ဣဒ္ဓိပလိဗောဓော ဥပစ္စိန္တိတဗ္ဗော၊ ဣတရေန အဝသေသတိ အယံ တာဝ ပလိဗောဓကထာယ ဝိတ္တာရော။

ကမ္မဋ္ဌာနဒါယကဝဏ္ဏနာ

၄၂။ ကမ္မဋ္ဌာနဒါယကံ ကလျာဏမိတ္တံ ဥပသင်္ကမိတွာတိ ဧတ္ထ ပန ဒုဝိဓံ ကမ္မဋ္ဌာနံ သဗ္ဗတ္ထကကမ္မဋ္ဌာနံ ပါရိဟာရိယကမ္မဋ္ဌာနဉ္စ။ တတ္ထ သဗ္ဗတ္ထကကမ္မဋ္ဌာနံ နာမ ဘိက္ခုသံဃာဒီသု မေတ္တာ မရဏဿတိ စ။ အသုဘသညာတိပိ ဧကေ။

ကမ္မဋ္ဌာနိကေန ဟိ ဘိက္ခုနာ ပဌမံ တာဝ ပရိစ္ဆိန္နိတွာ သီမဠကဘိက္ခုသံဃေ သုခိတာ ဟောန္တ၊ အဗျာပဇ္ဇာတိ မေတ္တာ ဘာဝေတဗျာ။ တတော သီမဠက-
ဒေဝတာသု။ တတော ဂေါစရဂါမမှိ ဣဿရဇနေ။ တတော တတ္ထ မနုဿေ ဥပါဒါယ သဗ္ဗသတ္တေသု။ သော ဟိ ဘိက္ခုသံဃေ မေတ္တာယ သဟဝါသိနံ မုဒုစိတ္တတံ ဇနေတိ။ အထဿ တေ သုခသံဝါသာ ဟောန္တိ။ သီမဠကဒေဝတာသု မေတ္တာယ မုဒုကတစိတ္တာဟိ ဒေဝတာဟိ ဓမ္မိကာယ ရက္ခာယ သုသံ-
ဝိဟိတရက္ခော^၁ ဟောတိ။ ဂေါစရဂါမမှိ ဣဿရဇနေ မေတ္တာယ မုဒုကတစိတ္တ-
သန္တာနေဟိ^၂ ဣဿရေဟိ ဓမ္မိကာယ ရက္ခာယ သုရက္ခိတပရိက္ခာရော ဟောတိ။
တတ္ထ မနုဿေသု မေတ္တာယ ပသာဒိတစိတ္တေဟိ တေဟိ အပရိဘူတော ဟုတွာ
ဝိစရတိ။ သဗ္ဗသတ္တေသု မေတ္တာယ သဗ္ဗတ္ထ အပ္ပင်္ဂဟတစာရော ဟောတိ။
မရဏဿတိယာ ပန အဝဿံ မယာ မရိတဗ္ဗန္တိ စိန္တေန္တော အနေသနံ ပဟာယ
ဥပရူပရိ ဝမုမာနသံဝေဂေါ အနောလိနဂုတ္တိကော ဟောတိ။ အသုဘသညာ-
ပရိစိတစိတ္တဿ ပနဿ ဒိဗ္ဗာနိပိ အာရမ္မဏာနိ လောဘဝသေန စိတ္တံ န
ပရိယာဒိယန္တိ။

ဧဝံ ဗဟူပကာရတ္တာ သဗ္ဗတ္ထ အတ္ထယိတဗ္ဗံ ဣန္ဒြိယဗ္ဗန္တိ စ အဓိပ္ပေတဿ
ယောဂါနုယောဂကမ္မဿ ဌာနဉ္စာတိ သဗ္ဗတ္ထကကမ္မဋ္ဌာနန္တိ ဝုစ္စတိ။

စတ္တာလီသာယ ပန ကမ္မဋ္ဌာနေသု ယံ ယဿ စရိယာနုကူလံ၊ တံ တဿ
နိစ္စံ ပရိဟရိတဗ္ဗတ္တာ ဥပရိမဿ စ ဥပရိမဿ ဘာဝနာကမ္မဿ ပဒဋ္ဌာနတ္တာ
ပါရိဟာရိယကမ္မဋ္ဌာနန္တိ ဝုစ္စတိ။ ဣတိ ဣမံ ဒုဝိဓေ ကမ္မဋ္ဌာနံ ယော ဒေတိ၊
အယံ ကမ္မဋ္ဌာနဒါယကော နာမ။ တံ ကမ္မဋ္ဌာနဒါယကံ။

ကလျာဏမိတ္တန္တိ—
 ပိယော ဂရု ဘာဝနီယော၊ ဝတ္တာ စ ဝစနက္ခမော။
 ဂန္တိရဉ္စ ကထံ ကတ္တာ၊ နော စဋ္ဌာနေ နိယောဇကောတိ^၃။
 ဝေမာဒိဂုဏသမန္တာဂတံ ဧကန္တေန ဟိတေသိ^၄ ဝုပ္ပါပက္ခေ ဌိတံ
 ကလျာဏမိတ္တံ။

၁-သုသံဝိဟိတရက္ခော (သီ၊ သျာ၊ ဣ) ၂-မုဒုကတသန္တာနေဟိ (ဣ၊ က) ၃-အံ ၂-၄၂၂-ပိဋေ။

“မမံ ဟိ အာနန္တ ကလျာဏမိတ္တံ အာဂမ္မ ဇာတိဓမ္မာ သတ္တာ ဇာတိယာ ပရိမုစ္ဆန္တိ”တိ^၁ အာဒိဝစနတော ပန သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါယေဝ သမ္မာကာရသမ္ပန္နော ကလျာဏမိတ္တော။ တသ္မာ တသ္မိံ သတိ တဿေဝ ဘဂဝတော သန္တိကေ ဂဟိတကမ္မဋ္ဌာနံ သုဂဟိတံ ဟောတိ။ ပရိနိဗ္ဗုတေ ပန တသ္မိံ အသီတိယာ မဟာသာဝကေသု ယော ဓရတိ၊ တဿ သန္တိကေ ဂဟေတုံ ဝနုတိ။ တသ္မိံ အသတိ ယံ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတုကာမော ဟောတိ၊ တဿေဝ ဝသေန စတုက္ကပဉ္စကဇ္ဈာနာနိ နိဗ္ဗတ္တေတွာ ဈာနပဒဋ္ဌာနံ ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ အာသဝက္ခယပ္ပတ္တဿ^၂ ခီဏာသဝဿ သန္တိကေ ဂဟေတဗ္ဗံ။

ကို ပန ခီဏာသဝေါ အဟံ ခီဏာသဝေါတိ အတ္တာနံ ပကာသေတိတိ ? ကိံ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ကာရကဘာဝံ ဟိ ဇာနိတွာ ပကာသေတိ။ နန အဿဂုတ္တတ္ထေရော^၃ အာရဒ္ဒကမ္မဋ္ဌာနဿ ဘိက္ခုနော “ကမ္မဋ္ဌာနကာရကော အယ”န္တိ^၄ ဇာနိတွာ အာကာသေ စမ္မဓဏ္ဍံ ပညာပေတွာ တတ္ထ ပလ္လင်္ကေန နိသိန္ဓော ကမ္မဋ္ဌာနံ ကထေသီတိ။

တသ္မာ သစေ ခီဏာသဝံ လဘတိ၊ ဣစ္စေတံ ကုသလံ၊ နော စေ လဘတိ၊ အနာဂါမိသကဒါဂါမိသောတာပန္နဈာနလာဘိပုထုဇ္ဇန တိပိဋကဓရဒ္ဓိပိဋကဓရ-
ကေပိဋကဓရေသု ပုရိမဿ ပုရိမဿ သန္တိကေ။ ကေပိဋကဓရေပိ အသတိ ယဿ ကေသင်္ဂီတိပိ အဋ္ဌကထာယ သဒ္ဓိံ ပဂုဏာ၊ အယဉ္စ လဇ္ဇိ ဟောတိ၊ တဿ သန္တိကေ ဂဟေတဗ္ဗံ။ ဧဝရူပေါ ဟိ တန္တိဓရော ဝံသာနုရက္ခကော ပဝေဏီ-
ပါလကော အာစရိယော အာစရိယမတိကောဝ ဟောတိ၊ န အတ္တနော-
မတိကော ဟောတိ။ တေနေဝ ပေါရာဏကတ္ထေရာ “လဇ္ဇိ ရက္ခိဿတိ လဇ္ဇိ ရက္ခိဿတိ”တိ တိက္ခတ္တု အာဟံသု။

ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တခီဏာသဝါဒယော စေတ္တ အတ္တနာ အဓိဂတမဂ္ဂမေဝ အာစိက္ခန္တိ။ ဗဟုသုတော ပန တံ တံ အာစရိယံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဥဂ္ဂဟပရိပုစ္ဆာနံ ဝိသောမိတတ္တာ ဣတော စိတော စ သုတ္တန္တ ကာရဏန္တ သလ္လက္ခေတွာ သပ္ပါယာ-
သပ္ပါယံ ယောဇေတွာ ဂဟနဋ္ဌာနေ ဂစ္ဆန္တော မဟာဟတ္ထိ ဝိယ မဟာမဂ္ဂံ ဒဿေန္တော ကမ္မဋ္ဌာနံ ကထေသတိ။ တသ္မာ ဧဝရူပံ ကမ္မဋ္ဌာနဒါယကံ ကလျာဏမိတ္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ တဿ ဝတ္တပဋိပတ္တိံ ကတွာ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတဗ္ဗံ။

၁-သံ ၁-ဂဂ၊ သံ ၃-ပ-ပိဋေသု။

၂-အာသဝက္ခယံ ပတ္တဿ (သီ၊ ဣ)

၃-ပ-“အာရဒ္ဓံ ဣမဿ ဘိက္ခုနော ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကာရကော အယ”န္တိ (သီ၊ သျာ)

သစေ ပနေတံ ဧကဝိဟာရေယေဝ လဘတိ၊ ဣစ္စေတံ ကုသလံ၊ နော စေ လဘတိ၊ ယတ္ထ သော ဝသတိ၊ တတ္ထ ဂန္တဗ္ဗံ။ ဂစ္ဆန္တေန စ န ဓောတမက္ခိတေဟိ ပါဒေဟိ ဥပါဟနာ အာရူဟိတွာ ဆတ္တံ ဂဟေတွာ တေလနာဠိမဓုဖာဏိတာဒိနိ ဂါဟာပေတွာ အန္တေဝါသိကပရိဝုတေန ဂန္တဗ္ဗံ။ ဂမိကဝတ္တံ ပန ပူရေတွာ အတ္တနော ပတ္တစိဝရံ သယမေဝ ဂဟေတွာ အန္တရာမဂ္ဂေ ယံ ယံ ဝိဟာရံ ပဝိသတိ သဗ္ဗတ္ထ ဝတ္တပဋိပတ္တိံ ကုရုမာနေန သလ္လဟကပရိက္ခာရေန ပရမသလ္လေခဝုတ္တိနာ ဟုတွာ ဂန္တဗ္ဗံ။

တံ ဝိဟာရံ ပဝိသန္တေန အန္တရာမဂ္ဂေယေဝ ဒန္တကဋ္ဌံ ကပ္ပိယံ ကာရာပေတွာ ဂဟေတွာ ပဝိသိတဗ္ဗံ၊ န စ “မုဟုတ္တံ ဝိဿမေတွာ ပါဒဓောဝနမက္ခနာဒိနိ ကတွာ အာစရိယဿ သန္တိကံ ဂမိဿာမီ”တိ အညံ ပရိဝေဏံ ပဝိသိတဗ္ဗံ။ ကသ္မာ? သစေ ဟိဿ တဏှိ အာစရိယဿ ဝိသဘာဂါ ဘိက္ခု၊ ဘဝေယျ၊ တေ အာဂမနကာရဏံ ပုစ္ဆိတွာ အာစရိယဿ အဝဏ္ဏံ ပကာသေတွာ “နဋ္ဌောသိ၊ သစေ တဿ သန္တိကံ အာဂတော”တိ ဝိပုဋ္ဌိသာရံ ဥပ္ပါဒေယျ၊ ယေန တတောဝ ပဋိနိဝတ္တေယျ၊ တသ္မာ အာစရိယဿ ဝသနဋ္ဌာနံ ပုစ္ဆိတွာ ဥဇုကံ တတ္ထေဝ ဂန္တဗ္ဗံ။

သစေ အာစရိယော ဒဟရတရော ဟောတိ၊ ပတ္တစိဝရပဋိဂ္ဂဟဏာဒိနိ န သာဒိတဗ္ဗာနိ။ သစေ ဝုဗ္ဗတရော ဟောတိ၊ ဂန္တော အာစရိယံ ဝန္တိတွာ ဌာတဗ္ဗံ။ “နိက္ခိပါဝုသော ပတ္တစိဝရ”န္တိ ဝုတ္တေန နိက္ခိပိတဗ္ဗံ။ “ပါနိယံ ဝိဝါ”တိ ဝုတ္တေန သစေ ဣစ္ဆတိ ပါတဗ္ဗံ။ “ပါဒေ ဓောဝါဟိ”တိ ဝုတ္တေန န တာဝ ပါဒါ ဓောဝိတဗ္ဗာ။ သစေ ဟိ အာစရိယေန အာဘတံ ဥဒကံ ဘဝေယျ၊ န သာရုပ္ပံ သိယာ။ “ဓောဝါဟာဝုသော၊ န မယာ အာဘတံ၊ အညေဟိ အာဘတ”န္တိ ဝုတ္တေန ပန ယတ္ထ အာစရိယော န ပဿတိ၊ ဧဝရူပေ ပဋိစ္ဆန္တေ ဝါဩကာသေ၊ အန္တောကာသေ ဝိဟာရဿာပိ ဝါ ဧကမန္တေန နိသီဒိတွာ ပါဒါ ဓောဝိတဗ္ဗာ။

သစေ အာစရိယော တေလနာဠိ အာဟရတိ ဥဋ္ဌဟိတွာ ဥဘောဟိ ဟတ္ထေဟိ သက္ကစ္ဆံ ဂဟေတဗ္ဗာ။ သစေ ဟိ န ဂဏေယျ၊ “အယံ ဘိက္ခု ဣတော ဧဝ ပဋ္ဌာယ သန္တောဂံ ကောပေတိ”တိ အာစရိယဿ အညထတ္တံ ဘဝေယျ။ ဂဟေတွာ ပန န အာဒိတောဝ ပါဒါ မက္ခေတဗ္ဗာ။ သစေ ဟိ တံ အာစရိယဿ ဂတ္တဗ္ဗန္တေနတေလံ ဘဝေယျ၊ န သာရုပ္ပံ သိယာ။ တသ္မာ သိသံ

မကွေတွာ ခန္ဓာဒီနိ မကွေတဗ္ဗာနိ။ “သဗ္ဗပါရိဟာရိယတေလမိဒံ အာရုသော ပါဒေဝိ မကွေဟိ”တိ ဝုတ္တေန ပန ထောက် သိသေ ကတွာ ပါဒေ မကွေတွာ “ဣမံ တေလနာဋ္ဌိံ ဌပေမိ ဘန္တေ”တိ ဝတွာ အာစရိယေ ဂဏှန္တေ ဒါတဗ္ဗာ။

အာဂတဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ ကမ္မဋ္ဌာနံ မေ ဘန္တေ ကထေထ ဣစ္စေဝံ န ဝတ္တဗ္ဗံ။ ဒုတိယဒိဝသတော ပန ပဋ္ဌာယ သစေ အာစရိယဿ ပကတိဥပဋ္ဌာကော အတ္ထိ၊ တံ ယာစိတွာ ဝတ္တံ ကာတဗ္ဗံ။ သစေ ယာစိတောပိ န ဒေတိ၊ ဩကာသေ လဋ္ဌေယေဝ ကာတဗ္ဗံ။ ကရောန္တေန ခုဒ္ဒကမဇ္ဈိမမဟန္တာနိ တီဏိ ဒန္တကဋ္ဌာနိ ဥပနာမေတဗ္ဗာနိ။ သီတံ ဥဏှန္တိ ဒုဝိဓံ မုခေဝေနဥဒကဉ္စ နှာနောဒကဉ္စ ပဋိယာဒေတဗ္ဗံ။ တတော ယံ အာစရိယော တီဏိ ဒိဝသာနိ ပရိဘုဉ္ဇတိ၊ တာဒိ-သမေဝ နိစ္စံ ဥပနာမေတဗ္ဗံ။ နိယမံ အကတွာ ယံ ဝါ တံ ဝါ ပရိဘုဉ္ဇန္တဿ ယထာလဒ္ဓိံ ဥပနာမေတဗ္ဗံ။ ကိံ ဗဟုနာ ဝုတ္တေန၊ ယံ တံ ဘဂဝတာ “အန္တေ-ဝါသိကေန ဘိက္ခဝေ အာစရိယမိ သမ္မာ ဝတ္တိတဗ္ဗံ။ တတြာယံ သမ္မာ ဝတ္တနာ၊ ကာလဿေဝ ပဋ္ဌာယ ဥပါဟနာ ဩမုဉ္ဇိတွာ ဧကံသံ ဥတ္တရာသင်္ဂံ ကရိတွာ ဒန္တကဋ္ဌံ ဒါတဗ္ဗံ။ မုခေါဒကံ ဒါတဗ္ဗံ။ အာသနံ ပညပေတဗ္ဗံ။ သစေ ယာရ ဟောတိ၊ ဘာဇနံ ခေဝိတွာ ယာရ ဥပနာမေတဗ္ဗာ”တိ အာဒိကံ ခန္ဓကေ သမ္မာ ဝတ္တံ ပညတ္တံ၊ တံ သဗ္ဗမ္ပိ ကာတဗ္ဗံ။

ဧဝံ ဝတ္တသမ္ပတ္တိယာ ဂရုံ အာရာဓေယမာနေန သာယံ ဝဉ္စိတွာ ယာဟိတိ ဝိဿဠိတေန ဂန္တဗ္ဗံ၊ ယဒါသော ကိဿာဂတောသီတိ ပုစ္ဆတိ၊ တဒါအာဂမန-ကာရဏံ ကထေတဗ္ဗံ။ သစေ သော နေဝ ပုစ္ဆတိ၊ ဝတ္တံ ပန သာဒိယတိ၊ ဒဿာဟေ ဝါ ပက္ခေ ဝါ ဝိတိဝတ္တေ ဧကဒိဝသံ ဝိဿဠိတေနာပိ အဂန္တာ ဩကာသံ ကာရေတွာ အာဂမနကာရဏံ အာရောစေတဗ္ဗံ။ အကာလေ ဝါ ဂန္တာ ကိမတ္ထမာဂတောသီတိ ပုဋ္ဌေန အာရောစေတဗ္ဗံ။ သစေ သော ပါတောဝ အာဂစ္ဆာတိ ဝဒတိ၊ ပါတောဝ ဂန္တဗ္ဗံ။

သစေ ပနဿ တာယ ဝေလာယ ဝိတ္တာဗာဓေန ဝါ ကုစ္ဆိ ပရိဋ္ဌယတိ၊ အဂ္ဂိမန္တတာယ ဝါ ဘတ္တံ န ဇီရတိ၊ အညော ဝါ ကောစိ ရောဂေါ ဗာဓတိ၊ တံ ယထာဘူတံ အာဝိကတွာ^၂ အတ္တနော သပ္ပိယဝေလံ အာရောစေတွာ တာယ ဝေလာယ ဥပသင်္ကမိတဗ္ဗံ။ အသပ္ပိယဝေလာယ ဟိ ဝုစ္စမာနမ္ပိ ကမ္မဋ္ဌာနံ န သက္ကာ ဟောတိ မနသိကာတုန္တိ။ အယံ ကမ္မဋ္ဌာနဒါယကံ ကလျာဏမိတ္တံ ဥပသင်္ကမိတွာတိ ဧတ္ထ ဝိတ္တာရေ။

၁-ဝိ ၃-၇၇-ပိဋ္ဌေ၊

၂-အာဝိ ကတွာ (သျှ၊က)

စရိယာဝဏ္ဏနာ

၄၃။ ဣဒါနိ အတ္တနော စရိယာနုကူလန္တိ ဧတ္ထ စရိယာတိ ဆ စရိယာ ရာဂစရိယာ၊ ဒေါသစရိယာ၊ မောဟစရိယာ၊ သဒ္ဓါစရိယာ၊ ဗုဒ္ဓိစရိယာ၊ ဝိတက္ကစရိယာတိ။ ကေဓိ ပန ရာဂါဒိနံ သံသဂ္ဂသန္တိပါတဝသေန အပရာပိ စတဿော၊ တထာ သဒ္ဓါဒိနန္တိ ဣမာဟိ အဋ္ဌဟိ သဒ္ဓိံ စုဋ္ဌဿ ဣစ္ဆန္တိ။ ဧဝံ ပန ဘောဒေ ပုစ္ဆမာနေ ရာဂါဒိနံ သဒ္ဓါဒိဟိပိ သံသဂ္ဂံ ကတွာ အနေကာ စရိယာ ဟောန္တိ၊ တသ္မာ သင်္ခေပေန ဆဋ္ဌေဝ စရိယာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ စရိယာ၊ ပကတိ၊ ဥဿန္တတာတိ အတ္တတော ဧကံ။ တာသံ ဝသေန ဆဋ္ဌေဝ ပုဂ္ဂလာ ဟောန္တိ ရာဂစရိတော၊ ဒေါသစရိတော၊ မောဟစရိတော၊ သဒ္ဓါစရိတော၊ ဗုဒ္ဓိ-စရိတော၊ ဝိတက္ကစရိတောတိ။

တတ္ထ ယသ္မာ ရာဂစရိတဿ ကုသလပ္ပဝတ္တိသမယေ သဒ္ဓါ ဗလဝတိ ဟောတိ၊ ရာဂဿ အာသန္နရုဏတ္တာ။ ယထာ ဟိ အကုသလပက္ခေ ရာဂေါ သိနိဒ္ဓေါ နာတိလူခေါ၊ ဧဝံ ကုသလပက္ခေ သဒ္ဓါ။ ယထာ ရာဂေါ ဝတ္ထုကာမေ ပရိယေသတိ၊ ဧဝံ သဒ္ဓါ သီလာဒိဂုဏေ။ ယထာ ရာဂေါ အဟိတံ န ပရိစ္စတေတိ၊ ဧဝံ သဒ္ဓါ ဟိတံ န ပရိစ္စတေတိ၊ တသ္မာ ရာဂစရိတဿ သဒ္ဓါစရိတော သဘာဂေါ။

ယသ္မာ ပန ဒေါသစရိတဿ ကုသလပ္ပဝတ္တိသမယေ ပညာ ဗလဝတိ ဟောတိ၊ ဒေါသဿ အာသန္နရုဏတ္တာ။ ယထာ ဟိ အကုသလပက္ခေ ဒေါသော နိဿိနေဟော^၁ န အာရမ္မဏံ အလ္လိယတိ၊ ဧဝံ ကုသလပက္ခေ ပညာ။ ယထာ စ ဒေါသော အဘူတမ္ဘိ^၂ ဒေါသမေဝ ပရိယေသတိ၊ ဧဝံ ပညာ ဘူတံ ဒေါသမေဝ။ ယထာ ဒေါသော သတ္တပရိဝဇ္ဇနာကာရေန ပဝတ္တတိ၊ ဧဝံ ပညာ သင်္ခါရပရိဝဇ္ဇနာ-ကာရေန၊ တသ္မာ ဒေါသစရိတဿ ဗုဒ္ဓိစရိတော သဘာဂေါ။

ယသ္မာ ပန မောဟစရိတဿ အနုပ္ပန္နာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဥပ္ပါဒါယ ဝါယမမာနဿ ယေဘုယျေန အန္တရာယကရာ ဝိတက္ကာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ မောဟဿ အာသန္နလက္ခဏတ္တာ။ ယထာ ဟိ မောဟော ပရိဗျာကုလတာယ အနဝဋ္ဌိတော၊ ဧဝံ ဝိတက္ကော နာနပ္ပကာရဝိတက္ကနတာယ။ ယထာ စ မောဟော အပရိ-ယောဂါဟဏတာယ စဉ္စလော။ တထာ ဝိတက္ကော လဟုပရိကပ္ပနတာယ၊ တသ္မာ မောဟစရိတဿ ဝိတက္ကစရိတော သဘာဂေါတိ။

အပရေ တဏှာမာနဒိဋ္ဌိဝသေန အပရာပိ တိဿော စရိယာ ဝဒန္တိ။ တတ္ထ တဏှာ ရာဂေါယေဝ၊ မာနော စ တံသမ္ပယုတ္တောတိ တဒုဘယံ ရာဂစရိယံ

နာတိဝတ္တတိ။ မောဟနိဒါနတ္တာ စ ဒိဋ္ဌိယာ ဒိဋ္ဌိစရိယာ မောဟစရိယမေဝ အနုပတတိ။

၄၄။ တာ ပနေတာ စရိယာ ကိန္နိဒါနာ။ ကထဉ္စ ဇာနိတဗ္ဗံ^၁ “အယံ ပုဂ္ဂလော ရာဂစရိတော၊ အယံ ပုဂ္ဂလော ဒေါသဒီသု အညတရစရိတော”တိ။ ကိ^၂ စရိတဿ ပုဂ္ဂလဿ ကိ^၃ သပ္ပါယန္တိ။

တတြ ပုရိမာ တာဝ တိဿော စရိယာ ပုဗ္ဗာစိတ္တနိဒါနာ၊ ဓာတုဒေါသနိဒါနာ စာတိ ဧကစ္စေဝဒန္တိ။ ပုဗ္ဗေ ကိရုဇ္ဈပ္ပယောဂသုဘကမ္မဗဟုလော ရာဂစရိတော ဟောတိ၊ သဂ္ဂါဝါ စဝိတွာ ဣရူပပန္နော။ ပုဗ္ဗေ ဆေဒနဝဓမ္မနဝေရကမ္မဗဟုလော ဒေါသစရိတော ဟောတိ၊ နိရယနာဂယောနီဟိ ဝါ စဝိတွာ ဣရူပပန္နော။ ပုဗ္ဗေ မဇ္ဇပါနဗဟုလော သုတပရိပုစ္ဆာဝိဟီနော စ မောဟစရိတော ဟောတိ၊ တိရုစ္ဆာနယောနိယာ ဝါ စဝိတွာ ဣရူပပန္နောတိ ဧဝံ ပုဗ္ဗာစိတ္တနိဒါနာတိ ဝေန္တိ။ ဦး၌ ပန ဓာတူနံ ဥဿန္တတ္တာ ပုဂ္ဂလော မောဟစရိတော ဟောတိ ပထဝီဓာတုယာ စ အာပေါဓာတုယာ စ။ ဣတရာသံ ဦး၌ ဥဿန္တတ္တာ ဒေါသစရိတော။ သဗ္ဗာသံ သမတ္တာ ပန ရာဂစရိတောတိ။ ဒေါသေသု စ သေမှာမိကော ရာဂစရိတော ဟောတိ။ ဝါတာမိကော မောဟစရိတော။ သေမှာမိကော ဝါ မောဟစရိတော။ ဝါတာမိကော ရာဂစရိတောတိ ဧဝံ ဓာတုဒေါသနိဒါနာတိ ဝေန္တိ။

တတ္ထ ယသ္မာ ပုဗ္ဗေ ဣဋ္ဌပ္ပယောဂသုဘကမ္မဗဟုလာပိ^၂ သဂ္ဂါ စဝိတွာ ဣရူပပန္နာပိ^၃ စ န သဗ္ဗေ ရာဂစရိတာယေဝ ဟောန္တိ၊ န ဣတရေ ဝါ ဒေါသမောဟစရိတာ။ ဧဝံ ဓာတူနဉ္စ ယထာဝုတ္တေနေဝ နယေန ဥဿဒနိယမော နာမ နတ္ထိ။ ဒေါသနိယမေ စ ရာဂမောဟဒ္ဓယမေဝ ဝုတ္တံ၊ တမ္ပိ စ ပုဗ္ဗာပရဝိရုဇ္ဈ-မေဝ။ သဒ္ဓါစရိယာဒီသု စ ဧကိဿာပိ နိဒါနံ န ဝုတ္တမေဝ။ တသ္မာ သဗ္ဗမေတံ အပရိစ္ဆိန္နဝစနံ။

အယံ ပနေတ္ထ အဋ္ဌကထာစရိယာနံ မတာနုသာရေန ဝိနိစ္ဆယော၊ ဝုတ္တဉ္စေတံ ဥဿဒကိတ္တနေ^၄ “ဣမေ သတ္တာ ပုဗ္ဗဟေတုနိယာမေန လောဘုဿဒါ ဒေါ-သုဿဒါ မောဟုဿဒါ အလောဘုဿဒါ အဒေါသုဿဒါ အမောဟုဿဒါ စ ဟောန္တိ။

၁-ဇာနိတဗ္ဗာ (က)
၂-ဣရူပပန္နာပိ (က)

၂-ဗဟုလောပိ (က)
၄-အဘိဋ္ဌ ၁-၃၀၀၊ မ ၄ ၂-၂၆၀-ပိဋေသု။

ယဿ ဟိ ကမ္မာယူဟနက္ခဏေ လောဘော ဗလဝါ ဟောတိ အလော-
ဘော မန္တော၊ အဒေါသာမောဟာ ဗလဝန္တော ဒေါသမောဟာ မန္တော၊ တဿ
မန္တော အလောဘော လောဘံ ပရိယာဒါတုံ န သက္ကောတိ။ အဒေါသာ-
မောဟာ ပန ဗလဝန္တော ဒေါသမောဟေ ပရိယာဒါတုံ သက္ကောတိ။ တသ္မာ
သော တေန ကမ္မေန ဒိန္နပဋိသန္ဓိဝသေန နိဗ္ဗတ္တောလုဒ္ဓေါဟောတိ သုခသီလော
အက္ကောဓနော ပညဝါ ဝဇိရူပမဉ္ဇုဏော။ (၁)

• ယဿ ပန ကမ္မာယူဟနက္ခဏေ လောဘဒေါသာ ဗလဝန္တော ဟောန္တိ
အလောဘာဒေါသာ မန္တော၊ အမောဟော ဗလဝါ^၁ မောဟော မန္တော၊ သော
ပုရိမနယေနော လုဒ္ဓေါ စေဝ ဟောတိ ဒုဋ္ဌော စ။ ပညဝါ ပန ဟောတိ ဝဇိရူပမ
ဉ္ဇုဏော ဒတ္တာဘယတ္ထေရော ဝိယ။ (၂)

ယဿ^၂ ကမ္မာယူဟနက္ခဏေ လောဘာဒေါသမောဟာ ဗလဝန္တော ဟောန္တိ
ဣတရေ မန္တော၊ သော ပုရိမနယေနော လုဒ္ဓေါ စေဝ ဟောတိ ဒန္တော စ၊
သီလကော^၃ ပန ဟောတိ အက္ကောဓနော (ဗာဟုလတ္ထေရော ဝိယ)^၄။ (၃)

တထာ ယဿ ကမ္မာယူဟနက္ခဏေ တယောဝိ လောဘဒေါသမောဟာ
ဗလဝန္တော ဟောန္တိ အလောဘာဒယော မန္တော၊ သော ပုရိမနယေနော
လုဒ္ဓေါ စေဝ ဟောတိ ဒုဋ္ဌော စ မူဋ္ဌော စ။ (၄)

ယဿ ပန^၅ ကမ္မာယူဟနက္ခဏေ အလောဘဒေါသမောဟာ ဗလဝန္တော
ဟောန္တိ ဣတရေ မန္တော၊ သော ပုရိမနယေနော အလုဒ္ဓေါ အပ္ပကိလေသော
ဟောတိ ဒိဗ္ဗာရမ္မဏမ္ဘိ ဒိဿာ နိစ္စလော၊ ဒုဋ္ဌော ပန ဟောတိ ဒန္နပညော စ။ (၁)

ယဿ ပန ကမ္မာယူဟနက္ခဏေ အလောဘာဒေါသမောဟာ ဗလဝန္တော
ဟောန္တိ ဣတရေ မန္တော၊ သော ပုရိမနယေနော အလုဒ္ဓေါ စေဝ ဟောတိ
အဒုဋ္ဌော သီလကော စ၊ ဒန္တော ပန ဟောတိ။ (၂)

တထာ ယဿ ကမ္မာယူဟနက္ခဏေ အလောဘဒေါသာမောဟာ ဗလဝန္တော
ဟောန္တိ ဣတရေ မန္တော၊ သော ပုရိမနယေနော အလုဒ္ဓေါ စေဝ ဟောတိ ပညဝါ
စ၊ ဒုဋ္ဌော စ ပန ဟောတိ ကောဓနော။ (၃)

၁-အမောဟော ဗလဝါ (အဘိဋ္ဌ ၁၊ မ ၆၂) ၂-ယဿ ပန (က) ၃-သုခသီလကော (အဘိဋ္ဌ ၁၊ မ ၆၂)
၄-(ဗာဟုလတ္ထေရော ဝိယ) (ဣ)၊ သီ-သျှာသု ပန အယံ ဥပမာ နတ္ထိ။ ၅-ယဿ (က)

ယဿ ပန^၁ ကမ္မာယူဟနက္ခဏေ တသောပိ အလောဘာဒေါသာမောဟာ ဗလဝန္တော ဟောန္တိ လောဘာဒယော မန္တာ၊ သော ပုရိမနယေနော မဟာ- သံသရက္ခိတတ္ထေရော ဝိယ အလုဒ္ဓေါ အဒုဋ္ဌော ပညဝါ စ ဟောတိ”တိ။ (၄)

ဧတ္ထ စ ယော လုဒ္ဓေါတိ ပုတ္တော၊ အယံ ရာဂစရိတော။ ဒုဋ္ဌဒန္တာ ဒေါသ- မောဟစရိတာ။ ပညဝါ ဗုဒ္ဓိစရိတော။ အလုဒ္ဓအဒုဋ္ဌာ ပသန္နပကတိတာယ သဒ္ဓါစရိတာ။ ယထာ ဝါ အမောဟပရိဝါရေန ကမ္မုနာ နိဗ္ဗတ္တော ဗုဒ္ဓိစရိတော၊ ဧဝံ ဗလဝသဒ္ဓါပရိဝါရေန ကမ္မုနာ နိဗ္ဗတ္တော သဒ္ဓါစရိတော။ ကာမဝိတက္ကာ- ဒိပရိဝါရေန ကမ္မုနာ နိဗ္ဗတ္တော ဝိတက္ကစရိတော။ လောဘာဒိနာ ဝေါမိဿ- ပရိဝါရေန ကမ္မုနာ နိဗ္ဗတ္တော ဝေါမိဿစရိတောတိ။ ဧဝံ လောဘာဒိသု အညတရညတရပရိဝါရံ ပဋိသန္ဓိဇနကံ ကမ္မံ စရိယာနံ နိဒါနန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၄၅။ ယံ ပန ဝုတ္တံ ကထဉ္စ ဇာနိတဗ္ဗံ အယံ ပုဂ္ဂလော ရာဂစရိတောတိအာဒိ။ တတြာယံ နယော။

ဣရိယာပထတော ကိစ္စာ၊ ဘောဇနာ ဒဿနာဒိတော။
ဓမ္မပ္ပဝတ္တိတော စေဝ၊ စရိယာယော ဝိဘာဝယေတိ။

တတ္ထ ဣရိယာပထတောတိ ရာဂစရိတော ဟိ ပကတိဂမနေန ဂစ္ဆန္တော စာတုရိယေန ဂစ္ဆတိ၊ သဏိကံ ပါဒံ နိက္ခိပတိ၊ သမံ နိက္ခိပတိ၊ သမံ ဥဒ္ဓရတိ၊ ဥက္ကဋ္ဌိကဉ္စယ ပဒံ ဟောတိ။ ဒေါသစရိတော ပါဒဂ္ဂေဟိ ခဏန္တော ဝိယ ဂစ္ဆတိ၊ သဟသာ ပါဒံ နိက္ခိပတိ၊ သဟသာ ဥဒ္ဓရတိ၊ အနုကမ္ပိတဉ္စယ ပဒံ ဟောတိ။ မောဟစရိတော ပရိဗျာကုလာယ ဂတိယာ ဂစ္ဆတိ၊ ဆမ္ဘိတော ဝိယ ပဒံ နိက္ခိပတိ၊ ဆမ္ဘိတော ဝိယ ဥဒ္ဓရတိ၊ သဟသာနုပိဋိတဉ္စယ ပဒံ ဟောတိ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ မာဂဏ္ဍိယ^၂သုတ္တုပ္ပတ္တိယံ—

“ရတ္တဿ ဟိ ဥက္ကဋ္ဌိကံ ပဒံ ဘဝေ၊
ဒုဋ္ဌဿ ဟောတိ အနုကမ္ပိတံ ပဒံ^၃။
မူဠဿ ဟောတိ^၄ သဟသာနုပိဋိတံ၊
ဝိဝေဇ္ဈဒဿ ဣဒမိဒိသံ^၅ ပဒံ”န္တိ^၆။

၁-တထာ ယဿ (သီ၊ ဣ၊ က)
၂-ပဒံ အနုကမ္ပိတံ (က)
၃-ဝိဝေဇ္ဈဒဿသိဒမိဒိသံ (သီ)

၂-မာဂဋ္ဌိယ (သီ၊ ဣ၊ မာဂဋ္ဌိယ (က)
၄-မူဠဿ ပဒံ (က)
၆-သုတ္တုပ္ပိတဉ္စယကထာယံ။

ဌာနမ္ပိ ရာဂစရိတဿ ပါသာဒိကံ ဟောတိ မရုရာကာရံ။ ဒေါသစရိတဿ ထဋ္ဌါကာရံ။ မောဟစရိတဿ အာကုလကာရံ။ နိသဇ္ဇာယပိ ဒေသေ နယော။ ရာဂစရိတော စ အတရမာနော သမံ သေယျံ ပညပေတွာ သဏိကံ နိပဇ္ဇိတွာ အင်္ဂပစ္စင်္ဂါနိ သမောဓာယ ပါသာဒိကေန အာကာရေန သယတိ။ ဝုဠာပိယမာနော စ သီဃံ အဝုဠာယ သင်္ကိတော ဝိယ သဏိကံ ပဋိဝစနံ ဒေတိ။ ဒေါသစရိတော တရမာနော ယထာ ဝါ တထာ ဝါ သေယျံ ပညပေတွာ ပက္ခိတ္တကာယော ဘာကုဋိံ ကတွာ သယတိ။ ဝုဠာပိယမာနော စ သီဃံ ဝုဠာယ ကုပိတော ဝိယ ပဋိဝစနံ ဒေတိ။ မောဟစရိတော ဒုဿဏ္ဏာနံ သေယျံ ပညပေတွာ ဝိက္ခိတ္တကာယော ဗဟုလံ အစောမုခေါ သယတိ။ ဝုဠာပိယမာနော စ ဟင်္ကာရံ ကရောန္တော ဒန္တံ ဝုဠာတိ။ သဒ္ဓါစရိတာဒယော ပန ယသ္မာ ရာဂစရိတာဒိနံ သဘာဂါ၊ တသ္မာ တေသမ္ပိ တာဒိသောဝ ဣရိယာပထော ဟောတိတိ။ ဧဝံ တာဝ ဣရိယာပထတော စရိယာယော ဝိဘာဝယေ။

ကိစ္စာတိ သမ္ပဇ္ဇနာဒီသု စ ကိစ္စေသု ရာဂစရိတော သာဓုကံ သမ္ပဇ္ဇနိံ ဂဟေတွာ အတရမာနော ဝါလိကံ အဝိပ္ပကိရန္တော သိန္နုဝါရိကုသုမသန္တရမိဝ သန္တရန္တော သုဒ္ဓိံ သမံ သမ္ပဇ္ဇတိ။ ဒေါသစရိတော ဂါဠိ သမ္ပဇ္ဇနိံ ဂဟေတွာ တရမာနရူပေါ ဥဘတော ဝါလိကံ ဥဿာရေန္တော ခရေန သဒ္ဓေန အသုဒ္ဓိံ ဝိသမံ သမ္ပဇ္ဇတိ။ မောဟစရိတော သိထိလံ သမ္ပဇ္ဇနိံ ဂဟေတွာ သမ္ပရိဝတ္တကံ အာဠောလယမာနော အသုဒ္ဓိံ ဝိသမံ သမ္ပဇ္ဇတိ။

ယထာ သမ္ပဇ္ဇနေ၊ ဧဝံ စိဝရဓောဝနရဇနာဒီသုပိ သဗ္ဗကိစ္စေသု နိပုဏမရုရသမသက္ကစ္စကာရီ ရာဂစရိတော။ ဂါဠထဋ္ဌဝိသမကာရီ ဒေါသစရိတော။ အနိပုဏဗျာကုလဝိသမာပရိစ္ဆိန္နကာရီ မောဟစရိတော။ စိဝရဓာရဏမ္ပိ စ ရာဂစရိတဿ နာတိဂါဠိ နာတိသိထိလံ ဟောတိ ပါသာဒိကံ ပရိမဏ္ဍလံ။ ဒေါသစရိတဿ အတိဂါဠိ အပရိမဏ္ဍလံ။ မောဟစရိတဿ သိထိလံ ပရိဗျာကုလံ။ သဒ္ဓါစရိတာဒယော တေသံယေဝါနုသာရေန ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ တံ သဘာဂတ္တာတိ။ ဧဝံ ကိစ္စတော စရိယာယော ဝိဘာဝယေ။

ဘောဇနာတိ ရာဂစရိတော သိနိဒ္ဓမရုရဘောဇနပိယော^၂ ဟောတိ။ ဘုဉ္ဇမာနော စ နာတိမဟန္တံ ပရိမဏ္ဍလံ အာလောပံ ကတွာ ရသပဋိသံဝေဒီ^၃ အတရမာနော ဘုဉ္ဇတိ။ ကိဉ္စိဒေဝ စ သာဒုံ လဘိတွာ သောမနဿံ

အာပဇ္ဇတိ။ ဒေါသစရိတော လူခအဗ္ဗိလဘောဇနပ္ပိယော ဟောတိ၊ ဘုဉ္ဇမာနော စ မုခပူရကံ အာလောပံ ကတွာ အရသပဋိသံဝေဒီ တရမာနော ဘုဉ္ဇတိ၊ ကိဉ္ဇိဒေဝ စ အသာဒုံ လဘိတွာ ဒေါမနဿံ အာပဇ္ဇတိ။ မောဟစရိတော အနိယတရူစိကော ဟောတိ၊ ဘုဉ္ဇမာနော စ အပရိမဏ္ဍလံ ပရိတ္တံ အာလောပံ ကတွာ ဘာဇနေ ဆဇ္ဇေန္တော မုခံ မက္ခေန္တော ဝိက္ခိတ္တစိတ္တော တံ တံ ဝိတက္ကေန္တော ဘုဉ္ဇတိ။ သဒ္ဓါစရိတာဒယောဝိ တေသံယေဝါနုသာရေန ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ တံသဘာဂတ္တာတိ။ ဧဝံ ဘောဇနတော စရိယာယော ဝိဘာဝယေ။

ဒဿနာဒိတောတိ ရာဂစရိတော ဤသကမ္ဘိ မနောရမံ ရူပံ ဒိသ္မာ ဝိမှယဇာတော ဝိယ စိရံ ဩလောကေတိ၊ ပရိတ္တေဝိ ဂုဏေ သဇ္ဇတိ၊ ဘူတမ္ဘိ ဒေါသံ န ဂဏှာတိ၊ ပက္ကမန္တောပိ အမုဋ္ဌိတုကာမောဝ ဟုတွာ သာပေက္ခော ပက္ကမတိ။ ဒေါသစရိတော ဤသကမ္ဘိ အမနောရမံ ရူပံ ဒိသ္မာ ကိလန္တရူပေါ ဝိယ န စိရံ ဩလောကေတိ၊ ပရိတ္တေဝိ ဒေါသေ ပဋိဟညတိ၊ ဘူတမ္ဘိ ဂုဏံ န ဂဏှာတိ၊ ပက္ကမန္တောပိ မုဋ္ဌိတုကာမောဝ ဟုတွာ အနပေက္ခော ပက္ကမတိ။ မောဟစရိတော ယံကိဉ္ဇိ ရူပံ ဒိသ္မာ ပရပစ္စယိကော ဟောတိ၊ ပရံ နိန္ဒန္တံ သုတွာ နိန္ဒတိ၊ ပသံသန္တံ သုတွာ ပသံသတိ၊ သယံ ပန အညာဏုပေက္ခာယ ဥပေက္ခကောဝ ဟောတိ။ သေ နယော သဒ္ဓသဝနာဒိသုပိ။ သဒ္ဓါစရိတာဒယော ပန တေသံယေဝါနုသာရေန ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ တံသဘာဂတ္တာတိ။ ဧဝံ ဒဿနာဒိတော စရိယာယော ဝိဘာဝယေ။

ဓမ္မပ္ပဝတ္တိတော စေဝါတိ ရာဂစရိတဿ စ မာယာ၊ သာဌေယျံ၊ မာနော၊ ပါပိစ္ဆတာ၊ မဟိစ္ဆတာ၊ အသန္နုဋ္ဌိတာ၊ သိင်္ဂံ၊ စာပလျန္တိ ဧဝမာဒယော ဓမ္မာ ဗဟုလံ ပဝတ္တန္တိ။ ဒေါသစရိတဿ ကောဓော၊ ဥပနာဟော၊ မက္ခော၊ ပဋ္ဌာသော၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယန္တိ ဧဝမာဒယော။ မောဟစရိတဿ ထိနံ၊ မိဉ္ဇိ၊ ဥဒ္ဓစ္စံ၊ ကုက္ကုစ္စံ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ အာဓာနဂ္ဂါဟိတာ၊ ဒုပ္ပင်္ဂိနိဿဂ္ဂိတာတိ ဧဝမာဒယော။ သဒ္ဓါစရိတဿ မုတ္တစာဂတာ၊ အရိယာနံ ဒဿနကာမတာ၊ သဒ္ဓမ္မံ သောတုကာမတာ၊ ပါမောဇ္ဇဗဟုလတာ၊ အသဌတာ၊ အမာယာဝိတာ၊ ပသာဒနိယေသု ဌာနေသု ပသာဒေါတိ ဧဝမာဒယော။ ဗုဒ္ဓိစရိတဿ သောဝစဿတာ၊ ကလျာဏမိတ္တတာ၊ ဘောဇနေမတ္တညတာ၊ သတိသမ္ပဇညံ၊ ဇာဂရိယာနုယောဂေါ၊ သံဝေဇနိယေသု ဌာနေသု သံဝေဂေါ၊ သံဝိဂ္ဂဿ စ ယောနိသော ပဓာနန္တိ ဧဝမာဒယော။ ဝိတက္ကစရိတဿ ဘဿဗဟုလတာ၊ ဂဏာရာမတာ၊ ကုသလာနုယောဂေ အရတိ၊ အနဝဋ္ဌိတကိစ္စတာ၊ ရတ္တိ

ရူမာယနာ^၁၊ ဒိဝါပဇ္ဇလနာ၊ ဟုရာဟုရံ ဓာဝနာတိ ဧဝမာဒယော ဓမ္မာ ဗဟုလံ ပဝတ္တန္တိတိ။ ဧဝံ ဓမ္မပ္ပဝတ္တိတော စရိယာယော ဝိဘာဝယေ။

ယသ္မာ ပန ဣဒံ စရိယာဝိဘာဝနဝိဓာနံ သဗ္ဗာကာရေန နေဝ ပါဠိယံ န အဋ္ဌကထာယံ အာဂတံ၊ ကေဝလံ အာစရိယမတာနုသာရေန ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ န သာရတော ပစ္စေတဗ္ဗံ။ ရာဂစရိတဿ ဟိ ဝုတ္တာနိ ဣရိယာပတာဒီနိ ဒေါသ-
စရိတာဒယောပိ အပ္ပမာဒဝိဟာရိနော ကာတုံ သက္ကောန္တိ။ သံသဋ္ဌစရိတဿ စ ပုဂ္ဂလဿ ဧကဿေဝ ဘိန္ဒုလက္ခဏာ ဣရိယာပတာဒယော န ဥပပဇ္ဇန္တိ။
ယံ ပနေတံ အဋ္ဌကထာသု စရိယာဝိဘာဝနဝိဓာနံ ဝုတ္တံ၊ တဒေဝ သာရတော ပစ္စေတဗ္ဗံ။ ဝုတ္တဉ္ဇေတံ “စေတောပရိယဉာဏဿ လာဘီ အာစရိယော စရိယံ ဥတွာ ကမ္မဋ္ဌာနံ ကထေဿတိ၊ ဣတရေန အန္တေဝါသိကော ပုစ္ဆိ-
ဟဗ္ဗော”တိ။ တသ္မာ စေတောပရိယဉာဏေန ဝါ တံ ဝါ ပုဂ္ဂလံ ပုစ္ဆိတွာ ဇာနိတဗ္ဗံ။ အယံ ပုဂ္ဂလော ရာဂစရိတော၊ အယံ ဒေါသာဒီသု အညတရ-
စရိတောတိ။

၄၆။ ကိံ စရိတဿ ပုဂ္ဂလဿ ကိံ သပ္ပါယန္တိ ဧတ္ထ ပန သေနာသနံ တာဝ ရာဂစရိတဿ အခေတဝေဒိကံ ဘူမဋ္ဌကံ အကတပဗ္ဗာရကံ တိဏကုဋိကံ ပဏ္ဏ-
သာလာဒီနံ အညတရံ ရဇေကိဏ္ဍိ ဇေတုကာဘရိတံ ဩလုဂ္ဂဝိလုဂ္ဂံ အတိဥစ္စံ ဝါ အတိနိဓံ ဝါ ဥဇ္ဇင်္ဂလံ သာသကံ အသုစိဝိသမမဂ္ဂံ၊ ယတ္ထ မဇ္ဇဝိဋ္ဌမ္ပိ မင်္ဂုဏာဘရိတံ ဒုရူပံ ဒုဗ္ဗဏ္ဏံ၊ ယံ ဩလောကေန္တဿေဝ ဇီရုစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တာဒိသံ သပ္ပါယံ။
နိဝါသနပါရပနံ အန္တတ္ထိန္တံ ဩလမ္ပဝိလမ္ပသုတ္တကာကိဏ္ဍိ ဇာလပူဝသဒိသံ သာဏိ
ဝိယ ခရသမ္ပဿံ ကိလိဋ္ဌံ ဘာရိကံ ကိစ္ဆပရိဟရဏံ သပ္ပါယံ။ ပတ္တောပိ ဒုဗ္ဗဏ္ဏော
မတ္တိကာပတ္တော ဝါ အာဏိဂဏ္ဍိကာဟတော အယောပတ္တော ဝါ ဂရုကော
ဒုဿဏ္ဏာနော သီသကပါလမိဝ ဇေရုစ္ဆော ဝဇ္ဇတိ။ ဘိက္ခာစာရမဂ္ဂေါပိ
အမနာပေါ အနာသန္ဓဂါမော ဝိသမော ဝဇ္ဇတိ။ ဘိက္ခာစာရဂါမောပိ ယတ္ထ
မနုဿာ အပဿန္တာ ဝိယ စရန္တိ၊ ယတ္ထ ဧကကုလေပိ ဘိက္ခံ အလဘိတွာ
နိက္ခမန္တံ “ဧဟိ ဘန္တေ”တိ အာသနသာလံ ပဝေသေတွာ ယာဂုဘတ္တံ ဒတွာ
ဂစ္ဆန္တာ ဂါဝိ ဝိယ ဝဇ္ဇေ ပဝေသေတွာ အနပလောကေန္တာ ဂစ္ဆန္တိ၊ တာဒိသော
ဝဇ္ဇတိ။ ပရိဝိသကမနုဿာပိ ဒါသာ ဝါ ကမ္မကရာ ဝါ ဒုဗ္ဗဏ္ဏာ ဒုဒ္ဓသိကာ
ကိလိဋ္ဌဝသနာ ဒုဂ္ဂန္ဓာ ဇေရုစ္ဆာ၊ ယေ အစိတ္တိကာရေန ယာဂုဘတ္တံ ဆဇ္ဇန္တာ
ဝိယ ပရိဝိသန္တိ၊ တာဒိသာ သပ္ပါယာ။ ယာဂုဘတ္တခဇ္ဇကမ္ပိ လူခံ ဒုဗ္ဗဏ္ဏံ

သာမာက ကုဋြူသက ကဏာဇကောဒိမယံ ပူတိတက္ကံ ဗိလင်္ဂံ ဇိဏ္ဏသာက-
သူပေယျံ ယံကိဉ္စိဒေဝ ကေဝလံ ဥဒရပူရမတ္တံ ဝဇ္ဇတိ။ ဣဒါယာပထောဝိဿ ဌာနံ ဝါ
စက်မော ဝါ ဝဇ္ဇတိ။ အာရမ္မဏံ နီလာဒိသု ဝဏ္ဏကသိဏေသု ယံကိဉ္စိ အပရိသုဒ္ဓ-
ဝဏ္ဏန္တိ ဣဒံ ရာဂစရိတဿ သပ္ပါယံ။

ဒေါသစရိတဿ သေနာသနံ နာတိဥစ္စံ နာတိနိစံ ဆာယူဒကသမ္ပန္နံ
သုဝိဘတ္တဘိတ္တိယမ္ဘသောပါနံ သုပရိနိဋ္ဌိတမာလာကမ္မ လတာကမ္မနာနာဝိဇ-
စိတ္တကမ္မသမုဇ္ဇလ သမ သိနိဒ္ဓ မုဒုဘူမိတလံ ဗြဟ္မဝိမာနမိဝ ကုသုမဒါမဝိစိတြဝဏ္ဏ-
စေလဝိတာနသမလက်တံ သုပညတ္တသုစိမနောရမတ္တရဏမဉ္စိဌံ တတ္ထ တတ္ထ
ဝါသတ္ထာယ နိက္ခိတ္တကုသုမဝါသဂန္ဓသုဂန္ဓံ ယံ ဒဿနမတ္တေနေဝ ဝီတိပါမောဇ္ဇံ
ဇနယတိ၊ ဧဝရူပံ သပ္ပါယံ။ တဿ ပန သေနာသနဿ မဂ္ဂေါပိ သဗ္ဗပရိဿယ-
ဝိမုတ္တော သုစိသမတလော အလက်တပဋိယတ္တောဝ ဝဇ္ဇတိ။ သေနာသနပရိက္ခာ-
ရောပေတ္တ ကိဋ္ဌမင်္ဂုဏံ^၁ ဒိဃဇာတိ မူသိကာနံ^၂ နိဿယပရိစ္ဆိန္နနတ္ထံ နာတိ-
ဗဟုကော၊ ဧကမဉ္စိဌမတ္တမေဝ ဝဇ္ဇတိ။ နိဝါသနပါရူပနဗ္ဗိဿ^၃ စိနပဋ္ဌသောမာရ-
ပဋ္ဌကောသေယျ ကပ္ပါသိက သုခမခေါမာဒိနံ ယံ ယံ ပဏီတံ၊ တေန တေန
ဧကပဋ္ဌံ ဝါ ဒုပဋ္ဌံ ဝါ သလ္လဟုကံ သမဏသာရုပ္ပေန သုရတ္တံ သုဒ္ဓဝဏ္ဏံ ဝဇ္ဇတိ။
ပတ္တော ဥဒကပုပ္ဖုဋ္ဌမိဝ^၄ သုသဏ္ဌာနော မဏိ ဝိယ သုမဋ္ဌော နိမ္မလော
သမဏသာရုပ္ပေန သုပရိသုဒ္ဓဝဏ္ဏော အယောမယော ဝဇ္ဇတိ။ ဘိက္ခာစာရမဂ္ဂေါ
ပရိဿယဝိမုတ္တော သမော နောပေါ နာတိဗူရနာစွာသန္ဓဂါမော ဝဇ္ဇတိ။
ဘိက္ခာစာရဂါမောပိ ယတ္ထ မနုဿာ “ဣဒါနိ အယျော အာဂမိဿတိ”တိ
သိတ္တသမ္ပဋ္ဌေ ပဒေသေ အာသနံ ပညာပေတွာ ပစ္စုဂန္ဓာ ပတ္တံ အာဒါယ ဘရံ
ပဝေသေတွာ ပညတ္တာသနေ နိသီဒါပေတွာ သက္ကစ္စံ သဟတ္ထာ ပရိဝိသန္တိ၊
တာဒိသော ဝဇ္ဇတိ။ ပရိဝေသကာ ပနဿ ယေ ဟောန္တိ အဘိရူပါ ပါသာဒိကာ
သုနာတာ သုဝိလိတ္တာ ဓူပဝါသ^၅ ကုသုမဂန္ဓသုရဘိနော နာနာဝိရာဂသုစိမနုဉ္ဇ-
ဝတ္ထာဘရဏပဋိမဏ္ဍိတာ သက္ကစ္စကာရိနော၊ တာဒိသာ သပ္ပါယာ။ ယာဂု-
ဘတ္တခဇ္ဇကမ္ဘိ ဝဏ္ဏဂန္ဓရသသမ္ပန္နံ ဩဇေန္တံ မနောရမံ သဗ္ဗာကာရပဏီတံ
ယာဝဒတ္တံ ဝဇ္ဇတိ။ ဣဒါယာပထောဝိဿ သေယျာ ဝါ နိသဇ္ဇာ ဝါ ဝဇ္ဇတိ၊
အာရမ္မဏံ နီလာဒိသု ဝဏ္ဏကသိဏေသု ယံကိဉ္စိ သုပရိသုဒ္ဓဝဏ္ဏန္တိ ဣဒံ ဒေါသ-
စရိတဿ သပ္ပါယံ။

၁-မင်္ဂုဏ (သျှာ)၊ မင်္ဂုလ (က)

၂-မူသိကာဒိနံ (သီ)

၃-ပါရုဏဗ္ဗိဿ (က-သီ) ပါရုဏဗ္ဗိဿ (?)

၄-ဗုဗ္ဗုဋ္ဌမိဝ (သီ၊ ဣ)၊ ဗုဗ္ဗုလမိဝ (သျှာ)

၅-ဓူပဝါသ (က)

မောဟစရိတဿ သေနာသနံ ဒိသာမုခံ အသမ္မာဓိံ ဝဇ္ဇတိ၊ ယတ္ထ နိသိန္နဿ ဝိဝဇ္ဇာ ဒိသာ ခါယန္တိ^၁၊ ဣရိယာပထေသု စက်မော ဝဇ္ဇတိ။ အာရမ္မဏံ ပနဿ ပရိတ္တံ သုပ္ပမတ္တံ သရာဝမတ္တံ ဝါ (ခုဒ္ဒကံ)^၂ န ဝဇ္ဇတိ။ သမ္မာဓေသိဉ္စိ ဩကာသေ စိတ္တံ ဘိယျော သမ္မောဟမာပဇ္ဇတိ၊ တဿှာ ဝိပုလံ မဟာကသိဏံ ဝဇ္ဇတိ။ သေသံ ဒေါသစရိတဿ ဝုတ္တသဒိသမေဝါတိ ဣဒံ မောဟစရိတဿ သပ္ပါယံ။

သဒ္ဓါစရိတဿ သဗ္ဗမ္ဘိ ဒေါသစရိတမ္ဘိ ဝုတ္တဝိဇာနံ သပ္ပါယံ။ အာရမ္မဏေသု စဿ အနုဿတိဋ္ဌာနမ္ဘိ ဝဇ္ဇတိ။

ဗုဒ္ဓိစရိတဿ သေနာသနာဒိသု ဣဒံ နာမ အသပ္ပါယန္တိ နတ္ထိ။

ဝိတက္ကစရိတဿ သေနာသနံ ဝိဝဇ္ဇံ ဒိသာမုခံ ယတ္ထ နိသိန္နဿ အာရာမဝန-
ပေါက္ခရဏီရာမဏေယျကာနိ ဂါမနိဂမ ဇနပဒ ပဋိပါဋိယော^၃ နီလောဘာသာ
စ ပဗ္ဗတာ ပညာယန္တိ၊ တံ န ဝဇ္ဇတိ၊ တဉ္စိ ဝိတက္ကဝိဇာဝနဿေဝ ပစ္စယော
ဟောတိ၊ တဿှာ ဂမ္ဘီရေ ဒရိမုခေ^၄ ဝနပ္ပဋိစ္ဆန္တေ ဟတ္ထိကုစ္ဆိပဗ္ဗာရမဟိန္ဒ-
ဂုဟာသဒိသေ သေနာသနေ ဝသိတဗ္ဗံ။ အာရမ္မဏမ္ဘိဿ ဝိပုလံ န ဝဇ္ဇတိ။
တာဒိသဉ္စိ ဝိတက္ကဝသေန သန္ဓာဝနဿ^၅ ပစ္စယော ဟောတိ။ ပရိတ္တံ ပန ဝဇ္ဇတိ။

သေသံ ရာဂစရိတဿ ဝုတ္တသဒိသမေဝါတိ ဣဒံ ဝိတက္ကစရိတဿ
သပ္ပါယံ။ အယံ အတ္တနော စရိယာနုကူလန္တိ ဧတ္ထ အာဂတစရိယာနံ
ပဘေဒနိဒါနဝိဘာဝနသပ္ပါယပရိစ္ဆေဒတော ဝိတ္ထာရော။ န စ တာဝ
စရိယာနုကူလံ ကမ္မဋ္ဌာနံ သဗ္ဗာကာရေန အာဝိကတံ။ တဉ္စိ အနန္တရဿ
မာတိကာပဒဿ ဝိတ္ထာရေ သယမေဝ အာဝိဘဝိဿတိ။

စတ္တာလီသကမ္မဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ

၄၇။ တဿှာ ယံ ဝုတ္တံ စတ္တာလီသာယ ကမ္မဋ္ဌာနေသု အညတရံ ကမ္မဋ္ဌာနံ
ဂဟေဘူတိ ဧတ္ထ သင်္ခါတနိဒ္ဒေသတော၊ ဥပစာရပ္ပနာဝဟတော၊ ဈာနပ္ပ-
ဘေဒတော၊ သမတိက္ကမတော၊ ဝနနာဝနတော၊ အာရမ္မဏတော၊ ဘူမိတော၊
ဂဟဏတော၊ ပစ္စယဟော၊ စရိယာနုကူလတောတိ ဣမေဟိ တာဝ ဒသဟာ-
ကာရေဟိ ကမ္မဋ္ဌာနဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၁-ပညာယန္တိ (သိ)

၄-ဒရိမုခေ (သျှာ၊ က)

၂-() နတ္ထိ (သျှာ၊ ဣ၊ က)

၃-ပဋိပါဋိယာ (က)

၅-သန္ဓာဝနာယ (သိ၊ သျှာ၊ ဣ)

တတ္ထ သင်္ခါတနိဒ္ဒေသတောတိ စက္ကာလီသာယ ကမ္မဋ္ဌာနေသုတိ ဟိ ဝုတ္တံ၊
တတြိမာနိ စက္ကာလီသ ကမ္မဋ္ဌာနာနိ ဒသ ကသိဏာ၊ ဒသ အသုဘာ၊ ဒသ
အနုဿတိယော၊ စက္ကာရော ဗြဟ္မဝိဟာရာ၊ စက္ကာရော အာရုပ္ပ၊ ဧကော သညာ၊
ဧကံ ဝဝတ္ထာနန္တိ။

တတ္ထ ပထဝီကသိဏံ၊ အာပေါကသိဏံ၊ တေဇောကသိဏံ၊ ဝါယောကသိဏံ၊
နီလကသိဏံ၊ ဝီတကသိဏံ၊ လောဟိတကသိဏံ၊ ဩဒါတကသိဏံ၊ အာလောက-
ကသိဏံ၊ ပရိစ္ဆိန္နာကာသကသိဏန္တိ ဣမေ ဒသ ကသိဏာ။

ဥဒ္ဓါမာတကံ၊ ဝိနီလကံ၊ ဝိပုဗ္ဗကံ၊ ဝိစ္ဆိဒ္ဓကံ၊ ဝိက္ခာယိတကံ၊ ဝိက္ခိတ္တကံ၊
ဟတဝိက္ခိတ္တကံ၊ လောဟိတကံ၊ ပုဋ္ဌဝကံ၊ အဋ္ဌကန္တိ ဣမေ ဒသ အသုဘာ။

ဗုဒ္ဓါနုဿတိ၊ ဓမ္မာနုဿတိ၊ သံဃာနုဿတိ၊ သီလာနုဿတိ၊ စာဂါနုဿတိ၊
ဒေဝတာနုဿတိ၊ မရဏာနုဿတိ^၁၊ ကာယဂတာသတိ၊ အာနာပါနုဿတိ^၂၊
ဥပသမာနုဿတိတိ ဣမာ ဒသ အနုဿတိယော။

မေတ္တာ၊ ကရုဏာ၊ မုဒိတာ၊ ဥပေက္ခာတိ ဣမေ စက္ကာရော ဗြဟ္မဝိဟာရာ။

အာကာသာနဉ္စာယတနံ၊ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ၊ အာကိဉ္စညာယတနံ၊ နေဝ-
သညာနာသညာယတနန္တိ ဣမေ စက္ကာရော အာရုပ္ပ၊ အာဟာရေ ပဋိကူလ-
သညာ ဧကော သညာ။ စတုဓာတုဝဝတ္ထာနံ ဧကံ ဝဝတ္ထာနန္တိ ဧဝံ သင်္ခါတ-
နိဒ္ဒေသတော ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗျော။

ဥပစာရပ္ပနာဝဟတောတိ ဌပေတွာ ကာယဂတာသတိဉ္စ အာနာပါနု-
ဿတိဉ္စ အဝသေသာ အဋ္ဌ အနုဿတိယော၊ အာဟာရေ ပဋိကူလသညာ၊
စတုဓာတုဝဝတ္ထာနန္တိ ဣမာနေဝ ဟေတ္ထ ဒသကမ္မဋ္ဌာနာနိ ဥပစာရဝဟာနိ။
သေသာနိ အပ္ပနာဝဟာနိ။ ဧဝံ ဥပစာရပ္ပနာဝဟတော။

ဈာနပ္ပဘေဒတောတိ အပ္ပနာဝဟေသု စေတ္ထ အာနာပါနုဿတိယာ သဒ္ဓိံ^၁
ဒသ ကသိဏာ စတုက္ကဇ္ဈာနိကာ ဟောန္တိ။ ကာယဂတာသတိယာ သဒ္ဓိံ^၂ ဒသ
အသုဘာ ပဌမဇ္ဈာနိကာ။ ပုရိမာ တယော ဗြဟ္မဝိဟာရာ တိကဇ္ဈာနိကာ။
စတုတ္ထဗြဟ္မဝိဟာရော စက္ကာရော စ အာရုပ္ပ၊ စတုတ္ထဇ္ဈာနိကာတိ ဧဝံ
ဈာနပ္ပဘေဒတော။

သမတိက္ကမတောတိ ခွေ သမတိက္ကမာ အင်္ဂသမတိက္ကမော စ အာရမ္မဏ-
သမတိက္ကမော စ။ တတ္ထ သဗ္ဗေသုပိ တိကစတုက္ကဇ္ဈာနိကေသု ကမ္မဋ္ဌာနေသု

၁-မရဏသတိ (သီ) ပါဠိယာ သမေတိ။

၂-အာနာပါနုဿတိ (သီ၊ ဣ)

အင်္ဂသမတိက္ကမော ဟောတိ ဝိတက္ကဝိစာရာဒိနိ ဈာနင်္ဂါနိ သမတိက္ကမိတွာ တေသ္မေဝါရမ္မဏေသု ဒုတိယဇ္ဈာနာဒိနံ ပတ္တဗ္ဗတော။ တထာ စတုတ္ထ-
မြဟ္မဝိဟာရေ။ သောပိ ဟိ မေတ္တာဒိနံယေဝ အာရမ္မဏေ သောမနဿံ
သမတိက္ကမိတွာ ပတ္တဗ္ဗောတိ။ စတုသု ပန အာရုပ္ပေသု အာရမ္မဏသမတိက္ကမော
ဟောတိ။ ပုရိမေသု ဟိ နဝသု ကသိဏေသု အညတရံ သမတိက္ကမိတွာ
အာကာသာနဉ္စာယတနံ ပတ္တဗ္ဗံ။ အာကာသာဒိနိ စ သမတိက္ကမိတွာ ဝိညာ-
ဏဉ္စာယတနာဒိနိ။ သေသေသု သမတိက္ကမော နတ္ထိတိ ဧဝံ သမတိက္ကမတော။

ဝဇနာဝဇနတောတိ ဣမေသု စတ္တာလီသာယ ကမ္မဋ္ဌာနေသု ဒဿ ကသိ-
ဏာနေဝ ဝဇေတဗ္ဗာနိ။ ယတ္တကဗ္ဗိ ဩကာသံ ကသိဏေန ဖရတိ၊ တဒဗ္ဗန္တရေ
ဒိဗ္ဗာယ သောတဓာတုယာ သဒ္ဓိ သောတုံ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ရူပါနိ ပဿိတုံ
ပရသတ္တာနဉ္စ စေတသာ စိတ္တမညာတုံ သမတ္ထော ဟောတိ။ ကာယဂတာသတိ
ပန အသုဘာနိ စ န ဝဇေတဗ္ဗာနိ။ ကဿာ? ဩကာသေန ပရိစ္ဆိန္နတ္တာ အာနိ-
သံသာဘာဝါ စ။ သာ စ နေသံ ဩကာသေန ပရိစ္ဆိန္နတာ ဘာဝနာနယေ
အာဝိဘဝိဿတိ။ တေသု ပန ဝဇိတေသု ကုဏပရာသိယေဝ ဝဇတိ၊ န ကောစိ
အာနိသံသော အတ္ထိ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ သောပါကပဉ္စာဗျာကရဏေ၊ “ဝိဘူတာ
ဘဂဝါ ရူပသညာ အဝိဘူတာ အဋ္ဌိကသညာ”တိ။ တတြ ဟိ နိမိတ္တဝဇနဝသေန
ရူပသညာ ဝိဘူတာတိ ဝုတ္တာ။ အဋ္ဌိကသညာ အဝဇနဝသေန အဝိဘူတာတိ
ဝုတ္တာ။

ယံ ပနေတံ “ကေဝလံ အဋ္ဌိသညာယ၊ အဖရိ ပထဝီ” ဣမ”န္တိ ဝုတ္တံ၊
တံ လာဘိဿ သတော ဥပဋ္ဌာနာကာရဝသေန ဝုတ္တံ။ ယထေဝ ဟိ ဓမ္မာ-
သောကကာလေ ကရဝိကသကုဏော သမန္တာ အာဒါသဘိတ္တိသု အတ္တနော
ဆာယံ ဒိဿာ သဗ္ဗဒိသာသု ကရဝိကသညိ ဟုတွာ မဓုရံ ဂိရံ နိစ္ဆာရေသိ၊ ဧဝံ
ထေရောပိ အဋ္ဌိကသညာယ လာဘိတ္တာ သဗ္ဗဒိသာသု ဥပဋ္ဌိတံ နိမိတ္တံ
ပဿန္တော ကေဝလာပိ ပထဝီ အဋ္ဌိကဘရိတာတိ စိန္တေသီတိ။

ယဒိ ဧဝံ ယာ အသုဘဇ္ဈာနာနံ အပ္ပမာဏာရမ္မဏတာ ဝုတ္တာ၊ သာ
ဝိရုဇ္ဈတိတိ။ သာ စ န ဝိရုဇ္ဈတိ။ ဧကစ္စော ဟိ ဥဒ္ဓါမာတကေ ဝါ အဋ္ဌိကေ
ဝါ မဟန္တေ နိမိတ္တံ ဂဏှာတိ။ ဧကစ္စော အပ္ပကေ။ ဣမိနာ ပရိယာယေန
ဧကစ္စဿ ပရိတ္တာရမ္မဏံ ဈာနံ ဟောတိ။ ဧကစ္စဿ အပ္ပမာဏာရမ္မဏန္တိ။
ယော ဝါ ဧတံ ဝဇနေန အာဒိနဝံ အပဿန္တော ဝဇေတိ။ တံ သန္ဓာယ
“အပ္ပမာဏာရမ္မဏ”န္တိ ဝုတ္တံ။ အာနိသံသာဘာဝါ ပန န ဝဇေတဗ္ဗာနိတိ။

ယထာ စ တောနိ၊ ဧဝံ သေသာနိပိ န ဝဇေတဗ္ဗာနိ။ ကသ္မာ? တေသု
 ဟိ အာနာပါနနိမိတ္တံ တာဝ ဝဇယတော ဝါတရာသိယေဝ ဝဇတိ၊ ဩကာသေန
 စ ပရိစ္ဆိန္နံ။ ဣတိ သာဒီနဝတ္တာ ဩကာသေန စ ပရိစ္ဆိန္နတ္တာ န ဝဇေတဗ္ဗံ။
 ဗြဟ္မဝိဟာရာ သတ္တာရမ္မဏာ၊ တေသံ နိမိတ္တံ ဝဇယတော သတ္တရာသိယေဝ
 ဝဇေယျ၊ န စ တေန အတ္ထော အတ္ထိ၊ တသ္မာ တမ္ပိ န ဝဇေတဗ္ဗံ။ ယံ ပန
 ဝုတ္တံ “မေတ္တာသဟဂတေန စေတသာ ဧကံ ဒိသံ ဖရိတွာ”တိ^၁ အာဒိ၊ တံ
 ပရိဂ္ဂဟဝသေနေဝ ဝုတ္တံ။ ဧကာဝါသဒ္ဓိအာဝါသာဒိနာ ဟိ အနုက္ကမေန ဧကိဿာ
 ဒိသာယ သတ္တေ ပရိဂ္ဂဟေတွာ ဘာဝေန္တော ဧကံ ဒိသံ ဖရိတွာတိ ဝုတ္တော။
 န နိမိတ္တံ ဝဇေန္တော။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တမေဝ စေတ္တ နတ္ထိ။ ယဒယံ ဝဇေယျ၊
 ပရိတ္တအပ္ပမာဏာရမ္မဏတာပေတ္တ ပရိဂ္ဂဟဝသေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အာရုပ္ပါ-
 ရမ္မဏေသုပိ အာကာသံ ကသိဏုပ္ပါဋိမတ္တာ။ တဉ္စိ ကသိဏာပဂမဝသေနေဝ
 မနသိ ကာတဗ္ဗံ။ တတော ပရံ ဝဇယတောပိ န ကိဉ္စိ ဟောတိ။ ဝိညာဏံ
 သဘာဝဓမ္မတ္တာ။ န ဟိ သက္ကာ သဘာဝဓမ္မံ ဝဇေတုံ။ ဝိညာဏာပဂမော
 ဝိညာဏဿ အဘာဝမတ္တတ္တာ။ နေဝသညာနာသညာယတနာရမ္မဏံ သဘာဝ-
 ဓမ္မတ္တာယေဝ န ဝဇေတဗ္ဗံ။ သေသာနိ အနိမိတ္တတ္တာ။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တဉ္စိ ဝဇေတဗ္ဗံ
 နာမ ဘဝေယျ။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိအာဒိနဉ္စ နေဝ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ အာရမ္မဏံ
 ဟောတိ၊ တသ္မာ တံ န ဝဇေတဗ္ဗန္တိ ဧဝံ ဝဇနာဝဇနတော။

အာရမ္မဏတောတိ ဣမေသု စ စက္ကာလီသာယ ကမ္မဋ္ဌာနေသု ဒသကသိဏာ၊
 ဒသအသုဘာ၊ အာနာပါနဿတိ၊ ကာယဂတာသတိတိ ဣမာနိ ဒွါဝိသတိ
 ပဋိဘာဂနိမိတ္တာရမ္မဏာနိ။ သေသာနိ န ပဋိဘာဂနိမိတ္တာရမ္မဏာနိ။ တထာ
 ဒသသု အနုဿတိသု ဌပေတွာ အာနာပါနဿတိဉ္စ ကာယဂတာသတိဉ္စ
 အဝသေသာ အဋ္ဌ အနုဿတိယော၊ အာဟာရေ ပဋိကူလသညာ၊ စတုဓာတု
 ဝဝတ္တာနံ၊ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ၊ နေဝသညာနာသညာယတနန္တိ ဣမာနိ ဒွါဒ-
 သသဘာဝဓမ္မာရမ္မဏာနိ။ ဒသ ကသိဏာ၊ ဒသ အသုဘာ၊ အာနာပါနဿတိ၊
 ကာယဂတာသတိတိ ဣမာနိ ဒွါဝိသတိ နိမိတ္တာရမ္မဏာနိ။ သေသာနိ ဆ န
 ဝတ္တဗ္ဗာရမ္မဏာနိ။ တထာ ဝိပုဗ္ဗကံ၊ လောဟိတကံ၊ ပုဠုဝကံ၊ အာနာပါနဿတိ၊
 အာပေါကသိဏံ၊ တေဇောကသိဏံ၊ ဝါယောကသိဏံ၊ ယဉ္စ အာလောက-
 ကသိဏေ သူရိယာဒိနံ ဩဘာသမဏ္ဍလာရမ္မဏန္တိ ဣမာနိ အဋ္ဌ စလိတာ-
 ရမ္မဏာနိ၊ တာနိ စ ခေါ ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ ပဋိဘာဂံ ပန သန္နိသိန္နမေဝ ဟောတိ။
 သေသာနိ န စလိတာရမ္မဏာနိတိ ဧဝံ အာရမ္မဏတော။

ဘူမိတောတိ ဧတ္ထ စ ဒသ အသုဘာ၊ ကာယဂတာသတိ၊ အာဟာရေ ပဋိကူလသညာတိ ဣမာနိ ဒွါဒသ ဒေဝေသု နပ္ပဝတ္တန္တိ။ တာနိ ဒွါဒသ၊ အာနာပါနဿတိ စာတိ ဣမာနိ တေရသ မြဟ္မလောကေ နပ္ပဝတ္တန္တိ။ အရူပဘဝေ ပန ဌပေတွာ စတ္တာရော အာရုပ္ပေ အညံ နပ္ပဝတ္တတိ။ မနုဿေသု သဗ္ဗာနိဝိပဝတ္တန္တိတိ ဧဝံ ဘူမိတော။

ဂဟဏတောတိ ဒိဋ္ဌဗုဒ္ဓသုတဂ္ဂဟဏတောပေတ္ထ ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော။ တတြ ဌပေတွာ ဝါယောကသိဏံ သေသာ နဝ ကသိဏာ၊ ဒသ အသုဘာတိ ဣမာနိ ဧကေနဝိသတိ ဒိဋ္ဌေန ဂဟေတဗ္ဗာနိ။ ပုဗ္ဗဘာဂေ စက္ခုနာ ဩလောကေတွာ^၁ နိမိတ္တံ နေသံ ဂဟေတဗ္ဗန္တိ အတ္ထော။ ကာယဂတာသတိယံ တစပဉ္စကံ ဒိဋ္ဌေန၊ သေသံ သုတေနာတိ ဧဝံ တဿာ အာရမ္မဏံ ဒိဋ္ဌသုတေန ဂဟေတဗ္ဗံ။ အာနာပါနဿတိ ဗုဒ္ဓေန။ ဝါယောကသိဏံ ဒိဋ္ဌဗုဒ္ဓေန။ သေသာနိ အဋ္ဌာရသ သုတေန ဂဟေတဗ္ဗာနိ။ ဥပေက္ခာမြဟ္မဝိဟာရော၊ စတ္တာရော အာရုပ္ပတိ ဣမာနိ စေတ္ထ န အာဒိကမ္ပိကေန ဂဟေတဗ္ဗာနိ။ သေသာနိ ပဉ္စတိသ ဂဟေတဗ္ဗာနိတိ ဧဝံ ဂဟဏတော။

ပစ္စယတောတိ ဣမေသု ပန ကမ္မဋ္ဌာနေသု ဌပေတွာ အာကာသကသိဏံ သေသာ နဝ ကသိဏာ အာရုပ္ပိနံ ပစ္စယာ ဟောန္တိ။ ဒသ ကသိဏာ အဘိညာနံ။ တယော မြဟ္မဝိဟာရော စတုတ္ထမြဟ္မဝိဟာရဿ။ ဟေဋ္ဌိမံ ဟေဋ္ဌိမံ အာရုပ္ပံ ဥပရိမဿ ဥပရိမဿ။ နေဝသညာနာသညာယတနံ နိရောဓသမာပတ္တိယာ။ သဗ္ဗာနိဝိ သုခဝိဟာရ-ဝိပဿနာ-ဘဝသမ္ပတ္တိနန္တိ ဧဝံ ပစ္စယတော။

စရိယာနုကူလတောတိ စရိယာနံ အနုကူလတောပေတ္ထ ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော။ သေယျထိဒံ။ ရာဂစရိတဿ တာဝ ဧတ္ထ ဒသ အသုဘာ၊ ကာယဂတာသတိတိ ဧကဒသ ကမ္မဋ္ဌာနာနိ အနုကူလာနိ။ ဒေါသစရိတဿ စတ္တာရော မြဟ္မဝိဟာရော၊ စတ္တာရိ ဝဏ္ဏကသိဏာနိတိ အဋ္ဌ။ မောဟစရိတဿ၊ ဝိတက္ကစရိတဿ စ ဧကံ အာနာပါနဿတိ ကမ္မဋ္ဌာနမေဝ။ သဒ္ဓါစရိတဿ ပုရိမာ ဆ အနုသသတိယော။ ဗုဒ္ဓိစရိတဿ မရဏဿတိ၊ ဥပသမာနုဿတိ၊ စတုဓာတုဝစတ္တာနံ၊ အာဟာရေ ပဋိကူလသညာတိ စတ္တာရိ။ သေသကသိဏာနိ၊ စတ္တာရော စ အာရုပ္ပိ သဗ္ဗစရိတာနံ အနုကူလာနိ။ ကသိဏေသု စ ယံကိဉ္စ ပရိတ္တံ ဝိတက္ကစရိတဿ။ အပ္ပမာဏံ မောဟစရိတဿာတိ။

ဝေမေတ္တ စရိယာနုကူလတော ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗောတိ သဗ္ဗညေတံ ဥဇုဝိပစ္စနိကဝသေန စ အတိသပ္ပိယဝသေန စ ဝုတ္တံ။ ရာဂါဒိနံ ပန အဝိက္ခန္တိကာ သဒ္ဓါဒိနံ ဝါ အနုပကာရာ ကုသလဘာဝနာ နာမ နတ္ထိ။ ဝုတ္တမ္ဘိ စေတံ မေဃိယသုတ္တေ—

“စက္ကာရော ဓမ္မာ ဥတ္တရိ^၁ ဘာဝေတဗ္ဗာ။ အသုဘာ ဘာဝေတဗ္ဗာ ရာဂဿ ပဟာနာယ။ မေတ္တာ ဘာဝေတဗ္ဗာ ဗျာပါဒဿ ပဟာနာယ။ အာနာပါနဿတိ ဘာဝေတဗ္ဗာ ဝိတက္ကုပစ္ဆေဒါယ။ အနိစ္စသညာ ဘာဝေတဗ္ဗာ အသ္မိမာန-သမုပ္ပါတာယာ”တိ^၂။

ရာဟုလသုတ္တေပိ “မေတ္တံ ရာဟုလ ဘာဝနံ ဘာဝေဟိ”တိ^၃ အာဒိနာ နယေန ဧကဿေဝ သတ္တ ကမ္မဋ္ဌာနာနိ ဝုတ္တာနိ။ တဿ ဝစနမေတ္တ အဘိနိဝေသံ အကတွာ သဗ္ဗတ္ထ အဓိပ္ပါယော ပရိယေသိတဗ္ဗောတိ အယံ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာတိ ဧတ္ထ ကမ္မဋ္ဌာနကထာ ဝိနိစ္ဆယော။

၄၈။ ဂဟေတွာတိ ဣမဿ ပန ပဒဿ အယမတ္ထဒီပနာ^၄။ “တေန ယောဂိနာ ကမ္မဋ္ဌာနဒါယကံ ကလျာဏမိတ္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ”တိ ဧတ္ထ ဝုတ္တန-ယေနေဝ ဝုတ္တပ္ပကာရံ ကလျာဏမိတ္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဗုဒ္ဓဿ ဝါ ဘဂဝတော အာစရိယဿ ဝါ အတ္တာနံ နိယျာတေတွာ သမ္ပန္နဇ္ဈာသယေန သမ္ပန္နာဓိမုတ္တိနာ စ ဟုတွာ ကမ္မဋ္ဌာနံ ယာစိတဗ္ဗံ။

တတြ “ဣမာဟံ ဘဂဝါ အတ္တဘာဝံ တုမ္ဘာကံ ပရိစ္စဇာမီ”တိ ဧဝံ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော အတ္တာ နိယျာတေတဗ္ဗော။ ဧဝံ အနိယျာတေတွာ ပန္နေသု သေနာသနေသု ဝိဟရန္တော ဘေရဝါရမ္ပဏေ အာပါထမာဂတေ သန္တန္တိတုံ အသက္ကောန္တော ဂါမန္တံ ဩသရိတွာ ဂိဟိဟိ သံသဌော ဟုတွာ အနေသနံ အာပဇ္ဇိတွာ အနယဗျသနံ ပါပုဏေယျ^၅။ နိယျာတိတတ္ထဘာဝဿ ပနဿ ဘေရဝါရမ္ပဏေ အာပါထမာဂတေပိ ဘယံ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ “နန တယာ ပဏှိတ ပုရိမမေဝ^၆ အတ္တာ ဗုဒ္ဓါနံ နိယျာတိတော”တိ ပစ္စဝေက္ခတော ပနဿ^၇ သောမနဿမေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ယထာ ဟိ ပုရိသဿ ဥတ္တမံ ကာသိကဝတ္ထံ ဘဝေယျ၊ တဿ တသ္မိ^၈ မူသိကာယ ဝါ ကိဋ္ဌေဟိ ဝါ ခါဒိတေ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ

၁-ဥတ္တရိ (သီ၊ သျာ၊ ဣ)

၂-အသ္မိမာနဿ သမုပ္ပါတာယာတိ (ဣ၊ က) အံ ၁-၁၆၉၊ ၃ ၁-၁၂၀-ပိဋေသု။

၃-မ ၂-၈၇-ပိဋေ။

၄-အယမတ္ထပရိဒီပနာ (သီ၊ သျာ)

၅-အာပဇ္ဇေယျ (ဣ၊ က)

၆-ပုရိမဒိဝသမေဝ (သီ၊ သျာ)

၇-စ ပနဿ (ဣ၊ က)

၈-တသ္မိ

ဒေါမနဿံ။ သစေ ပန တံ အစီဝရကဿ ဘိက္ခုနော ဒဒေယျ၊ အထဿ တံ တေန ဘိက္ခုနာ ခဏှာခဏှံ ကရိယမာနံ ဒိသ္မာပိ သောမနဿမေဝ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ။ ဧဝံသမ္ပဒမိဒံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အာစရိယဿ နိယျာတေန္တေနာပိ “ဣမာဟံ ဘန္တေ အတ္တဘာဝံ တုမှာကံ ပရိစ္စဇာမိ”တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ဧဝံ အနိယျာတိတတ္တဘာဝေါ ဟိ အတဇ္ဇနိယော ဝါ ဟောတိ၊ ဒုဗ္ဗစော ဝါ အနောဝါဒကရော၊ ယေန ကာမံဂမော ဝါ အာစရိယံ အနာပုစ္ဆာဝ ယတ္ထိစ္ဆတိ၊ တတ္ထ ဂန္တာ၊ တမေနံ အာစရိယော အာမိသေန ဝါ ဓမ္မေန ဝါ န သင်္ကဏာတိ၊ ဂူဠံ ဂန္တံ န သိက္ခာပေတိ။ သော ဣမံ ဒုဝိဓံ သင်္ကဟံ အလဘန္တော သာသနေ ပတိဋ္ဌံ န လဘတိ၊ နစိရဿေဝ ဒုဿီလျံ ဝါ ဂိဟိဘာဝံ ဝါ ပါပုဏာတိ။ နိယျာတိတတ္တဘာဝေါ ပန နေဝ အတဇ္ဇနိယော ဟောတိ၊ န ယေန ကာမံဂမော၊ သုဝစော အာစရိယာယတ္တရတ္ထိယေဝ^၁ ဟောတိ။ သော အာစရိယတော ဒုဝိဓံ သင်္ကဟံ လဘန္တော သာသနေ ဝုဗ္ဗိ^၂ ဝိရုဇ္ဈိ^၃ ဝေပုလ္လံ ပါပုဏာတိ စူဠဝိဏှာပါတိကတိဿတ္ထေရဿ အန္တေဝါသိကာ ဝိယ။

ထေရဿ ကိရ သန္တိကံ တယော ဘိက္ခု အာဂမံသု။ တေသု ဧကော “အဟံ ဘန္တေ တုမှာကမတ္ထာယာ”တိ ဝုတ္တေ သတပေါရိသေ ပပါတေ ပတိတုံ ဥဿဟေယျန္တိ အာဟ။ ဒုတိယော “အဟံ ဘန္တေ တုမှာကမတ္ထာယာ”တိ ဝုတ္တေ ဣမံ အတ္တဘာဝံ ပဏှိတော ပဋ္ဌာယ ပါသာဏပိဋ္ဌေ ဃံသေန္တော နိရဝသေသံ ခေပေတုံ ဥဿဟေယျန္တိ အာဟ။ တတိယော “အဟံ ဘန္တေ တုမှာကမတ္ထာယာ”တိ ဝုတ္တေ အဿာသပဿာသေ ဥပရုန္တိတွာ^၂ ကာလကိရိယံ^၃ ကာတုံ ဥဿဟေယျန္တိ အာဟ။ ထေရော ဘဗ္ဗာဝတိမေ ဘိက္ခုတိ ကမ္မဋ္ဌာနံ ကထေသိ။ တေ တဿ ဩဝါဒေ ဌတွာ တယောပိ အရဟတ္တံ ပါပုဏှိ^၄သုတိ အယမာနိသံသော အတ္တနိယျာတနေ။ တေန ဝုတ္တံ “ဗုဒ္ဓဿ ဝါ ဘဂဝတော အာစရိယဿ ဝါ အတ္တာနံ နိယျာတေတွာ”တိ။

၄၉။ သမ္ပန္နဇ္ဈာသယေန သမ္ပန္နာဓိပုတ္တိနာ စ ဟုတွာတိ ဧတ္ထ ပန ဟေန ယောဂိနာ အလောဘာဒိနံ ဝသေန ဆဟာကာရေဟိ သမ္ပန္နဇ္ဈာသယေန ဘဝိတဗ္ဗံ။ ဧဝံ သမ္ပန္နဇ္ဈာသယော ဟိ တိဿန္တံ ဗောဓိနံ အညတရံ ပါပုဏာတိ။ ယထာဟ၊ “ဆ အဇ္ဈာသယာ ဗောဓိသတ္တာနံ ဗောဓိပရိပါကာယ သံဝတ္တန္တိ၊ အလောဘဇ္ဈာသယာ စ ဗောဓိသတ္တာ လောဘော ဒေါသဒဿာဝိနော၊

၁-ရေဝ (သီ၊ဣ)၊ ဒေဝ (က)

၂-ဥပရုန္တိတွာ (က)၊ သန္တိရုန္တိတွာ (သျှာ)

၃-ကာလကိရိယံ (က)

အဒေါသဇ္ဈာသယာ စ ဗောဓိသတ္တာ ဒေါသေ ဒေါသဒဿာဝိနော၊ အမော-
ဟဇ္ဈာသယာ စ ဗောဓိသတ္တာ မောဟေ ဒေါသဒဿာဝိနော၊ နေက္ခမ္မဇ္ဈာ-
သယာ စ ဗောဓိသတ္တာ သရာဝါသေ ဒေါသဒဿာဝိနော၊ ပဝိဝေကဇ္ဈာသယာ
စ ဗောဓိသတ္တာ သင်္ကဏိကာယ ဒေါသဒဿာဝိနော၊ နိဿရဏဇ္ဈာသယာ စ
ဗောဓိသတ္တာ သဗ္ဗဘဝဂတိသု ဒေါသဒဿာဝိနော”တိ။ ယေ ဟိ ကေစိ
အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာ သောတာပန္နသကဒါဂါမိ အနာဂါမိဒီဏာသဝ-
ပစ္စေကဗုဒ္ဓသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ သဗ္ဗေ တေ ဣမေဟေဝ ဆဟာကာရေဟိ အတ္တနာ
အတ္တနာ ပတ္တဗ္ဗံ ဝိသေသံ ပတ္တာ။ တသ္မာ ဣမေဟိ ဆဟာကာရေဟိ သမ္ဗုဒ္ဓဇ္ဈာ-
သယေန ဘဝိတဗ္ဗံ။ တဒဓိမုတ္တကာယ ပန အဓိမုတ္တိသမ္ပန္နေန ဘဝိတဗ္ဗံ။
သမာဓာဓိမုတ္တေန သမာဓိဂရုဏေန သမာဓိပဟ္တာရေန၊ နိဗ္ဗာနာဓိမုတ္တေန
နိဗ္ဗာနဂရုဏေန နိဗ္ဗာနပဟ္တာရေန (စ)၁ ဘဝိတဗ္ဗန္တိ အတ္ထော။

၅၀။ ဧဝံ သမ္ဗုဒ္ဓဇ္ဈာသယာဓိမုတ္တိနော ပနဿ ကမ္မဋ္ဌာနံ ယာစတော
စေတောပရိယဉာဏလာဘိနာ အာစရိယေန စိတ္တာစာရံ ဩလောကေတွာ
စရိယာ ဇာနိတဗ္ဗာ။ ဣတရေန ကိံ စရိတေသိ၊ ကေ ဝါ တေ ဓမ္မာ ဗဟုလံ
သမုဒါစရန္တိ၊ ကိံ ဝါ တေ မနသိကရောတော ဖာသု ဟောတိ၊ ကတရသ္မိံ ဝါ
တေ ကမ္မဋ္ဌာနေ စိတ္တံ နမတိတိ ဧဝမာဒိဟိ နယေဟိ ပုစ္ဆိတွာ ဇာနိတဗ္ဗာ။ ဧဝံ
ဥတွာ စရိယာနုကူလံ ကမ္မဋ္ဌာနံ ကထေတဗ္ဗံ။

ကထေန္တေန စ တိရိစ္ဆေန ကထေတဗ္ဗံ။ ပကတိယာ ဥဂ္ဂဟိတကမ္မဋ္ဌာနဿ
ဧကံ ဒွေ နိသဇ္ဇာနိ သဇ္ဈာယံ ကာရေတွာ ဒါတဗ္ဗံ။ သန္တိကေ ဝသန္တဿ
အာဂတာဂတက္ခဏေ ကထေတဗ္ဗံ။ ဥဂ္ဂဟေတွာ အညတြ ဂန္တုကာမဿ
နာတိသမ္ဘိတ္တံ နာတိဝိတ္ထာရိကံ ကတွာ ကထေတဗ္ဗံ။

တတ္ထ ပထဝီကသိဏံ တာဝ ကထေန္တေန စက္ကာရော ကသိဏဒေါသာ၊
ကသိဏကရဏံ၊ ကတဿ ဘာဝနာနယော၊ ဒုဝိဓံ နိမိတ္တံ၊ ဒုဝိဓော သမာဓိ၊
သတ္တဝိဓံ သပ္ပာယာသပ္ပာယံ၊ ဒသဝိဓံ အပ္ပနာကောသလ္လံ၊ ဝီရိယသမတာ၊
အပ္ပနာဝိဓာနန္တိ ဣမေ နဝ အာကာရာ ကထေတဗ္ဗာ။ သေသကမ္မဋ္ဌာနေသုဝိ
တဿ တဿ အနုရူပံ ကထေတဗ္ဗံ။ တံ သဗ္ဗံ တေသံ ဘာဝနာဝိဓာနေ
အာဝိဘဝိဿတိ။

ဧဝံ ကထိယမာနေ ပန ကမ္မဋ္ဌာနေ တေန ယောဂိနာ နိမိတ္တံ ဂဟေတွာ
သောတဗ္ဗံ။ နိမိတ္တံ ဂဟေတွာတိ ဣဒံ ဟေဋ္ဌိမပဒံ၊ ဣဒံ ဥပရိမပဒံ၊ အယမဿ

အတ္ထော၊ အယမဓိပ္ပါယော၊ ဣဒမောပမ္ပန္တိ ဧဝံ တံ တံ အာကာရံ ဥပနိဗ္ဗိတဘူတံ အတ္ထော။ ဧဝံ နိမိတ္တံ ဂဟေတွာ သက္ကစ္စံ သုဏန္တေန ဟိ ကမ္မဋ္ဌာနံ သုဂ္ဂဟိတံ ဟောတိ။ အထဿ တံ နိဿာယ ဝိသေသာမိဂမော သမ္ပဇ္ဇတိ၊ န ဣတရဿာတိ အယံ ဂဟေတွာတိ ဣမဿ ပဒဿ အတ္ထပရိပိနာ။

ဧတ္တာဝတာ ကလျာဏမိတ္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ အတ္တနော စရိယာနုကူလံ စတ္တာလီသာယ ကမ္မဋ္ဌာနေသု အညတရံ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာတိ ဣမာနိ ပဒါနိ သဗ္ဗာကာရေန ဝိတ္ထာရိတာနိ ဟောန္တိတိ။

ဣတိ သာဓုဇနပါမောဇ္ဇတ္ထာယ ကတေ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ
သမာဓိဘာဝနာမိကာရေ

**ကမ္မဋ္ဌာနုဂ္ဂဟဏနိဒ္ဒေသော နာမ
တတိယော ပရိစ္ဆေဒေါ။**

၄-ပထဝီကသိကာနိဇ္ဈေသ

၅၁။ ဣဒါနိ ယံ ဝုတ္တံ “သမာဓိဘာဝနာယ အနုနုပေ ဝိဟာရံ ပဟာယ အနုနုပေ ဝိဟာရေ ဝိဟာရန္တေနာ”တိ ဧတ္ထ^၁ ယဿ တာဝါစရိယေန သဒ္ဓိ^၂ ဧကဝိဟာရေ ဝသတော ဖာသု ဟောတိ၊ တေန တတ္ထေဝ ကမ္မဋ္ဌာနံ ပရိ-
သောဓေန္တေန ဝသိတဗ္ဗံ။ သစေ တတ္ထ ဖာသု န ဟောတိ၊ ယော အညော
ဂါဝုတေ ဝါ အစုယောဇနေ ဝါ ယောဇနမတ္ထေဝိ ဝါ သပ္ပါယော ဝိဟာရော
ဟောတိ၊ တတ္ထ ဝသိတဗ္ဗံ။ ဧဝံ သတိ ကမ္မဋ္ဌာနဿ ကိသိန္ဓိဒေဝဌာနေ သန္တေဟေ
ဝါ သတိသမ္ပောသေ ဝါ ဇာတေ ကာလဿေဝ ဝိဟာရေ ဝတ္တံ ကတွာ
အန္တရာမဂ္ဂေ ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ ဘတ္တကိစ္စပရိယောသာနေယေဝ အာစရိယဿ
ဝသနဋ္ဌာနံ ဂန္တာ တံ ဒိဝသမာစရိယဿ သန္တိကေ ကမ္မဋ္ဌာနံ သောဓေတွာ
ဒုတိယဒိဝသေ အာစရိယံ ဝဋ်တွာ နိက္ခမိတွာ အန္တရာမဂ္ဂေ ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ
အကိလမန္တောယေဝ အတ္တနော ဝသနဋ္ဌာနံ အာဂန္တိ သက္ခိဿတိ။ ယော ပန
ယောဇနပ္ပမာဏေပိ ဖာသုကဋ္ဌာနံ န လဘတိ၊ တေန ကမ္မဋ္ဌာနေ သဗ္ဗံ ဂဏ္ဍိဋ္ဌာနံ
ဆိန္နိတွာ သုဝိသုဒ္ဓိံ အာဝဇ္ဇနပဋိဗဒ္ဓိံ ကမ္မဋ္ဌာနံ ကတွာ ဒူရဗ္ဗိ ဂန္တာ သမာဓိ-
ဘာဝနာယ အနုနုပေ ဝိဟာရံ ပဟာယ အနုနုပေ ဝိဟာရေ ဝိဟာတဗ္ဗံ။

အနုနုပဝိဟာရ

၅၂။ တတ္ထ အနုနုပေါ နာမ အဋ္ဌာရသန္တံ ဒေါသာနံ အညတရေန သမန္တာ-
ဂတော။ တတြိမေ အဋ္ဌာရသ ဒေါသာ။ မဟတ္တံ၊ နဝတ္တံ၊ ဇိဏ္ဏတ္တံ၊ ပန္နနိဿိတတ္တံ၊
သောဏ္ဏိ၊ ပဏ္ဏိ၊ ပုပ္ဖံ၊ ဖလံ၊ ပတ္တနိယတာ၊ နဂရသန္တိဿိတတာ၊ ဒါရု-
သန္တိဿိတတာ၊ ခေတ္တသန္တိဿိတတာ၊ ဝိသဘာဂါနံ ပုဂ္ဂလာနံ အတ္ထိတာ၊ ပဋန-
သန္တိဿိတတာ၊ ပစ္စန္နသန္တိဿိတတာ၊ ရဇ္ဇသီမသန္တိဿိတတာ၊ အသပ္ပါယတာ၊
ကလျာဏမိတ္တာနံ အလာဘောတိ ဣမေသံ အဋ္ဌာရသန္တံ ဒေါသာနံ အညတရေန
ဒေါသေန သမန္တာဂတော အနုနုပေါ နာမ။ န တတ္ထ ဝိဟာတဗ္ဗံ။

ကသ္မာ ? မဟာဝိဟာရေ တာဝ ဗဟူ နာနာဆန္ဒာ သန္တိပတန္တိ၊ တေ
အညမညံ ပဋိဝိရုဒ္ဓတာယ ဝတ္တံ န ကရေန္တိ။ ဗောဓိယင်္ဂဏာဒီနိ^၂ အသမ္မဋ္ဌာနေဝ
ဟောန္တိ။ အနုပဋ္ဌာပိတံ ပါနီယံ ပရိဘောဇနီယံ။ တတြာယံ ဂေါစရဂါမေ

ဝိဇ္ဇာယ စရိသာမီတိ ပတ္တစိဝရမာဒါယ နိက္ခန္ဓော သစေ ပဿတိ ဝတ္တံ ဝါ အကတံ ပါနိယဃဉံ ဝါ ရိတ္တံ၊ အထာနေန ဝတ္တံ ကာတဗ္ဗံ ဟောတိ၊ ပါနိယံ ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗံ။ အကရောန္တော ဝတ္တဘေဒေ ဒုက္ကဉံ အာပဇ္ဇတိ။ ကရောန္တဿ ကာလော အတိက္ကမတိ၊ အတိဒိဝါ ပဝိဋ္ဌော နိဋ္ဌိတာယ ဘိက္ခာယ ကိဉ္စ န လဘတိ။ ပဋိသလ္လာနဂတောပိ သာမဏေရဒဟရဘိက္ခုနံ ဥစ္စာသဗ္ဗေန သံဃကမ္မေဟိ^၁ စ ဝိက္ခိပတိ။ ယတ္ထ ပန သဗ္ဗံ ဝတ္တံ ကတမေဝ ဟောတိ၊ အဝသေသာပိ စ သံဃဋ္ဌနာ နတ္ထိ။ ဧဝရူပေ မဟာဝိဟာရေပိ ဝိဟာတဗ္ဗံ^၂။

နဝဝိဟာရေ ဗဟု^၃ နဝကဗ္ဗံ ဟောတိ၊ အကရောန္တံ ဥဇ္ဈာယန္တိ။ ယတ္ထ^၄ ပန ဘိက္ခု ဧဝံ ဝဒန္တိ “အာယသ္မာ ယထာသုခံ သမဏဓမ္မံ ကရောတု၊ မယံ နဝကဗ္ဗံ ကရိသာမာ”တိ ဧဝရူပေ ဝိဟာတဗ္ဗံ။

ဇိဏ္ဏဝိဟာရေ ပန ဗဟု ပဋိဇဂ္ဂိတဗ္ဗံ ဟောတိ၊ အန္တမသော အတ္တနော သေနာသနမတ္တမ္ပိ အပုဋိဇဂ္ဂန္တံ ဥဇ္ဈာယန္တိ၊ ပဋိဇဂ္ဂန္တဿ ကမ္မဋ္ဌာနံ ပရိဟာယတိ။

ပန္နနိသီတေ မဟာပထဝိဟာရေ ရတ္တိန္ဒြိယံ အာဂန္တုကာ သန္ဓိပတန္တိ။ ဝိကာလေ အာဂတာနံ အတ္တနော သေနာသနံ ဒတွာ ရုက္ခမူလေ ဝါ ပါသာဏ-ပိဋေ ဝါ ဝသိတဗ္ဗံ ဟောတိ။ ပုနဒိဝသေပိ^၅ ဧဝမေဝါတိ ကမ္မဋ္ဌာနဿ ဩကာသော န ဟောတိ။ ယတ္ထ ပန ဧဝရူပေါ အာဂန္တုကာသမ္မာဓော န ဟောတိ၊ တတ္ထ ဝိဟာတဗ္ဗံ။

သောဏ္ဏီ နာမ ပါသာဏပေါက္ခရဏီ ဟောတိ၊ တတ္ထ ပါနိယတ္ထံ မဟာဇနော သမောသရတိ၊ နဂရဝါသီနံ ရာဇကုလူပကတ္တေရာနံ အန္တေဝါသိကာ ရဇန-ကမ္မတ္တာယ အာဂစ္ဆန္တိ၊ တေသံ ဘာဇနဒါရုဒေါဏိကာဒိနိ ပုစ္ဆန္တာနံ အသုကေ စ အသုကေ စ ဌာနေတိ ဒဿေတဗ္ဗာနိ ဟောန္တိ၊ ဧဝံ သဗ္ဗကာလမ္ပိ နိစ္စဗျာဝဋ္ဌော ဟောတိ။

ယတ္ထ နာနာဝိဓံ သာကပဏ္ဏံ ဟောတိ၊ တတ္ထဿ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ ဒိဝါဝိဟာရံ နိသိန္ဓဿာပိ သန္တိကေ သာကဟာရိကာ ဂါယမာနာ ပဏ္ဏံ ဥစ္စိနန္တိယော ဝိသဘာဂသဒ္ဓသံဃဋ္ဌနေန ကမ္မဋ္ဌာနန္တရာယံ ကရောန္တိ။

ယတ္ထ ပန နာနာဝိဓာ မာလာဂစ္ဆာ သုပုပ္ဖိတာ ဟောန္တိ၊ တတြာပိ တာဒိသောယေဝ ဥပဒ္ဓဝေ။

ယတ္ထ နာနာဝိဓံ အဗ္ဗုဇဗ္ဗုပနသာဒိဖလံ ဟောတိ၊ တတ္ထ ဖလတ္ထိကာ အာဂန္တာ ယာစန္တိ၊ အဒေန္တဿ ကုဗ္ဗန္တိ၊ ဗလက္ကာရေန ဝါ ဂဏန္တိ၊ သာယနသမယေ ဝိဟာရမဇ္ဈေ စက်မန္တေန တေ ဒိသ္မာ “ကိ” ဥပါသကာ ဧဝံ ကရေထာ”တိ ဝုတ္တာ ယထာရူပိ အက္ခောသန္တိ။ အဝါသာယပိဿ ပရက္ကမန္တိ။

ပတ္တနိယေ ပန လေဏာ သမ္ပတေ ဒက္ခိဏဂိရိဟတ္ထိကုန္တိ စေတိယဂိရိစိတ္တလပဗ္ဗတသဒိသေ ဝိဟာရေ ဝိဟရန္တိ အယမရဟာတိ သမ္ဘာဝေတွာ ဝဋ္ဋိတုကာမာ မနဿာ သမန္တာ ဩသရန္တိ၊ တေနဿ န ဖာသု ဟောတိ၊ ယဿ ပန တံ သပ္ပါယံ ဟောတိ၊ တေန ဒိဝါ အညတြ ဂန္တာ ရတ္တိံ ဝသိတဗ္ဗံ။

နဂရသန္တိဿိတေ ဝိသဘာဂါရမ္မဏာနိ အာပါထမာဂစ္ဆန္တိ၊ ကုမ္ဘဒါသိယောပိ ဃဇ္ဇေဟိ နိဗ္ဗံသန္တိယော ဂစ္ဆန္တိ၊ ဩက္ကမိတွာ မဂ္ဂံ န ဒေန္တိ၊ ဣဿရမနဿာပိ ဝိဟာရမဇ္ဈေ သာဏိံ ပရိက္ခိပိတွာ နိသီဒန္တိ။

ဒါရုသန္တိဿယေ ပန ယတ္ထ ကဋ္ဌာနိ စ ဒဗ္ဗုပကရဏရုက္ခာ စ သန္တိ၊ တတ္ထ ကဋ္ဌဟာရိကာ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တသာကပုပ္ဖဟာရိကာ ဝိယ အဖာသုံ ကရေန္တိ၊ ဝိဟာရေ ရုက္ခာ သန္တိ၊ တေ ဆိန္တိတွာ ဃရာနိ ကရိဿာမာတိ မနဿာ အာဂန္တာ ဆိန္တန္တိ။ သစေ သာယနသမယံ ပဓာနဃရာ နိက္ခမိတွာ ဝိဟာရမဇ္ဈေ စက်မန္တေန တေဒိသ္မာ “ကိ” ဥပါသကာ ဧဝံ ကရေထာ”တိ ဝဒတိ၊ ယထာရူပိ အက္ခောသန္တိ၊ အဝါသာယပိဿ ပရက္ကမန္တိ။

ယော ပန ခေတ္တသန္တိဿိတော ဟောတိ သမန္တာ ခေတ္တေဟိ ပရိဝါရိတော၊ တတ္ထ မနဿာ ဝိဟာရမဇ္ဈေယေဝ ခလံ ကတွာ ခညံ မဒ္ဒန္တိ၊ ပမုခေသု သယန္တိ၊ အညမ္ပိ ဗဟုံ အဖာသုံ ကရေန္တိ။ ယတြာပိ မဟာသံဃဘောဂေါ ဟောတိ၊ အာရာမိကာ ကုလာနံ ဂါဝေါ ရုန္တန္တိ၊ ဥဒကဝါရံ ပဋိသေခေန္တိ၊ မနဿာ ဝိဟိသီသံ ဂဟေတွာ “ပဿထ တုမ္မာကံ အာရာမိကာနံ ကမ္မ”န္တိ သံဃဿ ဒဿေန္တိ။ တေန တေန ကာရဏေန ရာဇရာဇမဟာမတ္တာနံ ဃရဒ္ဒါရံ ဂန္တဗ္ဗံ ဟောတိ၊ အယမ္ပိ ခေတ္တသန္တိဿိတေနော သင်္ဂဟိတော။

ဝိသဘာဂါနံ ပုဂ္ဂလာနံ အတ္ထိတာတိ ယတ္ထ အညမညံ ဝိသဘာဂဝေရိဘိက္ခု၊ ဝိဟရန္တိ၊ ယေ ကလဟံ ကရေန္တာ မာ ဘန္တေ ဧဝံ ကရေထာတိ ဝါရိယမာနာ တေဿ ပံသုကုလိကဿ အာဂတကာလတော ပဋ္ဌာယ နဋ္ဌာမှာတိ ဝုတ္တာရော ဘဝန္တိ။

ယောဝိ ဥဒကပဋ္ဌနံ ဝါ ထလပဋ္ဌနံ ဝါ နိဿိတော ဟောတိ။ တတ္ထ အဘိဏ္ဍာနာဝါဟိ စ သတ္ထေဟိ စ အာဂတမနုဿာ ဩကာသံ ဒေထ။ ပါနိယံ ဒေထ။ လောကံ ဒေတာတိ ဘဋ္ဌယန္တာ အဖာသုံ ကရေန္တိ။

ပစ္စန္ဒသန္တိဿိတေ ပန မနုဿာ ဗုဒ္ဓါဒိသု အပ္ပသန္တာ ဟောန္တိ။

ရုဇ္ဈသီမသန္တိဿိတေ ရာဇဘယံ ဟောတိ။ တဉ္စိ ပဒေသံ ဧကော ရာဇာ န မယှံ ဝသေ ဝတ္တတိတိ ပဟရတိ။ ဣတရောပိ န မယှံ ဝသေ ဝတ္တတိတိ။ တကြာယံ ဘိက္ခု ကဒါစိ ဣမဿ ဝိရညော ဝိဇိတေ ဝိစရတိ။ ကဒါစိ ဧတဿ ၂။ အထ နံ “စရပုရိသော အယ” နှိ မညမာနာ အနယဗျသနံ ပါပေန္တိ။

အသပ္ပါယတတိ ဝိသဘာဂရူပါဒိအာရမ္မဏသမောသရဏေန ဝါ အမနုဿပရိဂ္ဂဟိတတာယ ဝါ အသပ္ပါယတာ။ **တကြိဒံ ဝတ္ထု**။ ဧကော ကိရထေရော အရညေ ဝသတိ။ အထဿ ဧကော ယက္ခိနိ ပဏ္ဏသာလဒ္ဓါရေ ဌတွာ ဂါယိ။ သော နိက္ခမိတွာ ဒွါရေ အဋ္ဌာသိ။ သာ ဂန္တာ စက်မနသီသေ ဂါယိ။ ထေရော စက်မနသီသံ အဂမာသိ။ သာ သတပေါရိသေ ပပါတေ ဌတွာ ဂါယိ။ ထေရော ပဋိနိဝတ္တိ။ အထ နံ သာ ဝေဂေနာဂန္တာ ဂဟေတွာ “မယာ ဘန္တေန န ဧကော န ဒွေ တုမ္ဘာဒိသာ ခါဒိတာ” တိ အာဟ။

ကလျာဏမိတ္တာနံ အလာဘောတိ ယတ္ထ န သက္ကာ ဟောတိ အာစရိယံ ဝါ အာစရိယသမံ ဝါ ဥပဇ္ဈာယံ ဝါ ဥပဇ္ဈာယသမံ ဝါ ကလျာဏမိတ္တံ လဒ္ဓု။ တတ္ထ သော ကလျာဏမိတ္တာနံ အလာဘော မဟာဒေါသောယေဝါတိ ဣမေသံ အဋ္ဌာရသန္တံ ဒေါသာနံ အညတရေန သမန္နာဂတော အနနုရူပေါတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ အဋ္ဌကထာသု—

မဟာဝါသံ နဝါဝါသံ၊ ဇရာဝါသဉ္စ ပန္နနိ။

သောဏှိံ ပဏ္ဏဉ္စ ပုပ္ဖဉ္စ၊ ဖလံ ပတ္တိတမေဝ စ။

နဂရံ ဒါရုနာ ခေတ္တံ၊ ဝိသဘာဂေန ပဋ္ဌနံ။

ပစ္စန္ဒသီမာသပ္ပါယံ၊ ယတ္ထ မိတ္တော န လဗ္ဘတိ။

အဋ္ဌာရသေတာနိ ဌာနာနိ၊ ဣတိ ဝိညာယ ပဏှိတော။

အာရကာ ပရိဝဇ္ဇေယျ၊ မဂ္ဂံ သပ္ပဋိဘယံ ယထာတိ။

အနုရူပဝိဟာရ

၅၃။ ယော ပန ဂေါစရဂါမတော နာတိဗူရနာစွာသန္တတာဒီဟိ ပဉ္စဟင်္ဂေဟိ သမန္တာဂတော၊ အယံ အနုရူပေါနာမ။ ဝုတ္တဉ္ဇေတံ ဘဂဝတာ—“ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ သေနာသနံ ပဉ္စင်္ဂသမန္တာဂတံ ဟောတိ။ ဣမ ဘိက္ခဝေ သေနာသနံ နာတိဗူရံ ဟောတိ နာစွာသန္တံ ဂမနာဂမနသမ္ပန္တံ၊ ဒိဝါ အပ္ပါကိဏ္ဍံ^၁ ရတ္တိံ အပ္ပသဒ္ဓိ အပ္ပနိဋ္ဌေသိ၊ အပ္ပဉ္စသမကသဝါတာတပသရိသပသမ္ပဿံ^၂၊ တသ္မိံ ခေါ ပန သေနာသနေ ဝိဟရန္တဿ အပ္ပကသိရေနော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ စိဝရပိဏ္ဍပါတ-သေနာသနဂိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရာ။ တသ္မိံ ခေါ ပန သေနာသနေ ထေရာ ဘိက္ခူ ဝိဟရန္တိ ဗဟုဿုတာ အာဂတာဂမာ ဓမ္မဓရာ ဝိနယဓရာ မာတိကာဓရာ၊ တေ ကာလေန ကာလံ ဥပသင်္ကမိတွာ ပရိပုစ္ဆတိ ပရိပဉ္ဇတိ ‘ဣဒံ ဘန္တေ ကထံ ဣမဿ ကော အတ္ထော’တိ၊ တဿ တေ အာယသ္မန္တော အဝိဝဋ္ဋဉ္ဇေဝ ဝိဝရန္တိ၊ အနုတ္တာနိကတဉ္စ ဥတ္တာနိကရောန္တိ၊ အနေကဝိဟိတေသု စ ကင်္ခဋ္ဌာနိယေသု ဓမ္မေသု ကင်္ခံ ပဋိဝိနောဒေန္တိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ သေနာသနံ ပဉ္စင်္ဂသမန္တာဂတံ ဟောတိ”တိ^၃။

အယံ “သမာဓိဘာဝနာယ အနုရူပံ ဝိဟာရံ ပဟာယ အနုရူပေ ဝိဟာရေ ဝိဟရန္တေနာ”တိ ဧတ္ထ ဝိတ္ထာရော။

ခုဒ္ဒကပလိဗောဓ

၅၄။ ခုဒ္ဒကပလိဗောဓပစ္ဆေဒံ ကတွာတိ ဧဝံ ပတိရူပေ ဝိဟာရေ ဝိဟရန္တေန ယေဝိဿ တေ ဟောန္တိ ခုဒ္ဒကပလိဗောဓာ၊ တေပိ ဥပစိန္တိတဗ္ဗာ။ သေယျထိဒံ၊ ဒီဃာနိ ကေသနခလောမာနိ ဆိန္တိတဗ္ဗာနိ။ ဇိဏ္ဏစိဝရေသု ဒဠိကမ္ပံ ဝါ တုန္တကမ္ပံ ဝါ ကာတမ္ပံ။ ကိလိဋ္ဌာနိ ဝါ ရဇိတဗ္ဗာနိ။ သစေ ပတ္တေ မလံ ဟောတိ၊ ပတ္တော ပစိတဗ္ဗော။ မဉ္ဇူဝိဋ္ဌာဒီနိ သောဓေတဗ္ဗာနိတိ။ “အယံ ခုဒ္ဒကပလိဗောဓပစ္ဆေဒံ ကတွာ”တိ ဧတ္ထ ဝိတ္ထာရော။

ဘာဝနာဝိဇာန

၅၅။ ဣဒါနိ သဗ္ဗံ ဘာဝနာဝိဇာနံ အပရိဟာပေန္တေန ဘာဝေတဗ္ဗောတိ ဧတ္ထ အယံ ပထဝီကသိဏံ အာဒိံ ကတွာ သဗ္ဗကမ္မဋ္ဌာနဝသေန ဝိတ္ထာရကထာ ဟောတိ။

၁-အပ္ပေါကိဏ္ဍံ (က-သီ၊ ဣ၊ က)၊ အပ္ပကိဏ္ဍံ (က-သီ၊ သျာ)

၂-သပ္ပဿံ ဟောတိ (သမ္ပတ္တ)၊ ပါဠိ ပန ပဿိတဗ္ဗာ။

၃-အံ ၃-၂၆၈-ပိဋေ။

ဧဝံ ဥပစ္စန္ဓုဒုဒ္ဓကပလိဗောဓေန ဟိ ဘိက္ခုနာ ပစ္စာဘတ္တံ ဝိဏ္ဏပါတ-
ပဋိက္ကန္တေန ဘတ္တသမ္ပဒံ ပဋိဝိနောဒေတွာ ပဝိဝိတ္တေ ဩကာသေ သုခနိသိန္တေန
ကတာယ ဝါ အကတာယ ဝါ ပထဝိယာ နိမိတ္တံ ဂဏိတဗ္ဗံ။ ဝုတ္တဉ္ဇေတံ—

“ပထဝီကသိဏံ ဥဂ္ဂဏန္တော ပထဝိယံ နိမိတ္တံ ဂဏှာတိ ကတေ
ဝါ အကတေ ဝါ သာန္တကေ၊ နော အနန္တကေ၊ သကောဋိယေ၊
နော အကောဋိယေ၊ သဝဇ္ဇုမေ၊ နော အဝဇ္ဇုမေ၊ သပရိယန္တေ၊
နော အပရိယန္တေ၊ သုပ္ပမတ္တေ ဝါ သရာဝမတ္တေ ဝါ။ သော တံ
နိမိတ္တံ သုဂ္ဂဟိတံ ကရေတိ၊ သုပဓာရိတံ ဥပဓာရေတိ၊ သုဝဝတ္ထိတံ
ဝဝတ္ထပေတိ။ သော တံ နိမိတ္တံ သုဂ္ဂဟိတံ ကတွာ သုပဓာရိတံ
ဥပဓာရေတွာ သုဝဝတ္ထိတံ ဝဝတ္ထပေတွာ အာနိသံသဒဿာဝီ ရတန-
သညီ ဟုတွာ စိတ္တိကာရံ ဥပဋ္ဌပေတွာ သမ္ပိယာယမာနော တသ္မိံ
အာရမ္မဏေ စိတ္တံ ဥပနိဗန္ဓတိ ‘အဒ္ဓါ ဣမာယ ပဋိပဒါယ ဇရာမရဏမှာ
မုစ္စိဿာမိ’တိ။ သော ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိ။ ပ။ ပဌမံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ
ဝိဟရတိ”တိ ၁။

တတ္ထ ယေန အတိတဘဝေဝိ သာသနေ ဝါ ဣသိပဗ္ဗဇ္ဇာယ ဝါ ပဗ္ဗဇိတွာ
ပထဝီကသိဏေ စတုက္ကပဉ္စကဇ္ဈာနာနိ နိဗ္ဗတ္တိတပုဗ္ဗာနိ၊ ဧဝရူပဿ ပုညဝတော
ဥပနိဿယသမ္ပန္နဿ အကတာယ ပထဝိယာ ကသိတဋ္ဌာနေ ဝါ ခလမဏ္ဍလေ
ဝါ နိမိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဇ္ဈကတ္တေရဿ ဝိယ။ တဿ ကိရာယသ္မတော
ကသိတဋ္ဌာနံ ဩလောကေန္တဿ တံဋ္ဌာနပ္ပမာဏမေဝ နိမိတ္တံ ဥဒပါဒိ။ သော
တံ ဝဇေတွာ ပဉ္စကဇ္ဈာနာနိ နိဗ္ဗတ္တေတွာ ဈာနပဒဋ္ဌာနံ ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ
အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။

ယော ပနေဝံ အကတာမိကာရော ဟောတိ၊ တေန အာစရိယသန္တိကေ
ဥဂ္ဂဟိတကမ္မဋ္ဌာနဝိဓာနံ အဝိရာဓေတွာ စတ္တာရော ကသိဏဒေါသေ ပရိ-
ဟရန္တေန ကသိဏံ ကာတဗ္ဗံ။ နီလဝိတလောဟိတဩဒါတသမ္ပေဒဝသေန
ဟိ စတ္တာရော ပထဝီကသိဏဒေါသ။ တသ္မာ နီလာဒိဝဏ္ဏံ မတ္တိကံ
အဂ္ဂဟေတွာ ဂင်္ဂါဝဟေ မတ္တိကာသဒိဿာယ အရုဏဝဏ္ဏာယ မတ္တိကာယ
ကသိဏံ ကာတဗ္ဗံ။ တဉ္စ ခေါ ဝိဟာရမဇ္ဈေ သာမဏေရာဒိနံ သဗ္ဗရဏဋ္ဌာနေ
န ကာတဗ္ဗံ။ ဝိဟာရပစ္စန္တေ ပန ပဋိစ္စန္ဓဋ္ဌာနေ ပစ္စာရေ ဝါ ပဏ္ဏသာလာယ ဝါ
သံဟာရိမံ ဝါ တတြဋ္ဌကံ ဝါ ကာတဗ္ဗံ။ တတြ သံဟာရိမံ စတုသု ဒဏ္ဍကေသု

ဝိလောတိကံ ဝါ စဗ္ဗံ ဝါ ကဋ္ဌသာရကံ ဝါ ဗန္ဓိတွာ တတ္ထ အပနိတတိဏမူလ-
 သက္ခရကထလိကာယ သုမဒ္ဒိတာယ မတ္တိကာယ ဝုတ္တပ္ပမာဏံ ဝနံ လိမ္မေတွာ
 ကာတဗ္ဗံ။ တံ ပရိကမ္မကာလေ ဘူမိယံ အတ္ထရိတွာ ဩလောကေတဗ္ဗံ။ တတြိဋ္ဌကံ
 ဘူမိယံ ပဒုမကဏ္ဍိကာကာရေန ခါဏုကေ အာကောဋေတွာ ဝလ္လိဟိ ဝိနန္ဒိတွာ
 ကာတဗ္ဗံ။ ယဒိ သာ မတ္တိကာ နပ္ပဟောတိ၊ အဓော အညံ ပက္ခိပိတွာ ဥပရိ-
 ဘာဂေ သုပရိသောမိတာယ အရုဏဝဏ္ဏာယ မတ္တိကာယ ဝိဒတ္ထိစတုရ်လ-
 ဝိတ္တာရံ ဝနံ ကာတဗ္ဗံ။ ဧတဒေဝ ဟိ ပမာဏံ သန္ဓာယ “သုပ္ပမတ္တံ ဝါ သရာဝမတ္တံ
 ဝါ”တိ ဝုတ္တံ။ “သာန္တကေ နော အနန္တကေ”တိအာဒိ ပနဿ ပရိစ္ဆေဒတ္ထာယ”
 ဝုတ္တံ။

၅၆။ တသွာဝေဝုတ္တပ္ပမာဏပရိစ္ဆေဒံ ကတွာရုက္ခပါဏိကာ၊ ဝိသဘာဝဏ္ဍံ သမုဋ္ဌပေတိ။ တသွာ တံ အဂ္ဂဟေတွာ ပါသာဏပါဏိကာယ ခံသေတွာ သမံ ဘေရိတလသဒိသံ ကတွာ တံ ဌာနံ သမ္ပုဇ္ဈိတွာ နွတွာ အာဂန္တော ကသိဏ- မဏ္ဍလတော အမုတေယျဟတ္ထန္တရေ ပဒေသေ ပညတ္တေဝိဒတ္ထိစတုရဂုံလပါဒကေ သုအတ္တတေ ဝိဋ္ဌေ နိသီဒိတဗ္ဗံ။ တတော ဒူရတရေ နိသိန္နဿ ဟံ ကသိဏံ န ဥပဋ္ဌာတိ၊ အာသန္တတရေ ကသိဏဒေါသာ ပညာယန္တိ၊ ဥစ္စတရေ နိသိန္နေန ဂီဝံ ဩနမိတွာ၊ ဩလောကေတဗ္ဗံ ဟောတိ၊ နိစတရေ ဇဏှ၊ ကာနိရုဇန္တိ။ တသွာ ဝုတ္တနယေနေဝ နိသီဒိတွာ “အပ္ပဿာဒါကာမာ”တိ အာဒိနာ နယေန ကာမေသု အာဒိနဝံ ပစ္စဝေက္ခိတွာ ကာမနိဿရဏေ သဗ္ဗဒုက္ခသမတိက္ကမုပါယဘူတေ နေက္ခမ္ပေ ဇာဘာဘိလာသေန ဗုဒ္ဓဓမ္မသံဃဂုဏာနဿရဏေန ဝီတိပါမောဇ္ဇံ ဇနယိတွာ “အယံ ဒါနိ သာ သဗ္ဗဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓ အရိယသာဝကေဟိ ပဋိပန္နာ နေက္ခမ္ပပဋိပဒါ”တိ ပဋိပတ္တိယာ သဇ္ဇာတဂါရဝေန “အဗ္ဗါ ဣမာယ ပဋိပဒါယံ ပဝိဝေကသုခရသဿ ဘာဂီ ဘဝိဿာမီ”တိ ဥဿာဟံ ဇနယိတွာ သမေန အာကာရေန စက္ခုနိ ဥဗ္ဗိလေဘွာ နိမိတ္တံ ဂဏှန္တေန ဘာဝေတဗ္ဗံ။

အတိဥဗ္ဗိလယတော ဟိ စက္ခု ကိလမတိ၊ မဏ္ဍုလဉ္စ အတိဝိဘူတံ ဟောတိ၊
 တေနဿ နိမိတ္တံ နုပ္ပဇ္ဇတိ။ အတိမန္တံ ဥဗ္ဗိလယတော မဏ္ဍုလမဝိဘူတံ ဟောတိ၊
 စိတ္တဉ္စ လီနံ ဟောတိ၊ ဧဝမ္ပိ နိမိတ္တံ နုပ္ပဇ္ဇတိ။ တသ္မာ အာဒါသတလေ
 မုခနိမိတ္တဒဿိနာ ဝိယ သမေနာကာရေန စက္ခုနိ ဥဗ္ဗိလေတွာ နိမိတ္တံ ဂဏှန္တေန
 ဘာဝေတဗ္ဗံ၊ န ဝဏ္ဏော ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗော၊ န လက္ခဏံ မနသိကာတဗ္ဗံ။ အပိစ

၁-ပရိစ္ဆေဒဒဿနတ္ထာယ (သိ)

၂-ရက္ခပီဏိကာယ (သျှာ၊ က)

၃-ကသိကဒေါသော ပညာယတိ (သီ) ၄-သိကဓိတာ (က) ၅-ပဋိပတ္တိယာ (သီ၊ သျှာ)

၅-ပဋိပတ္တိယာ (သီ၊ သျှာ)

ဝဏ္ဏံ အမုဋ္ဌိတွာ နိဿယသဝဏ္ဏံ ကတွာ ဥဿဒဝသေန ပဏ္ဏတ္တိဓမ္မေ စိတ္တံ ပဋ္ဌပေတွာ မနသိ ကာတဗ္ဗံ။ ပထဝီ^၁ မဟိ၊ မေဒိနီ^၂၊ ဘူမိ၊ ဝသုဓာ၊ ဝသုန္ဓရာတိ- အာဒိသု ပထဝီနာမေသု ယမိစ္ဆတိ။ ယဒဿ သညာနုကူလံ ဟောတိ။ တံ ဝတ္တဗ္ဗံ။ အပိစ ပထဝီတိ ဧတဒေဝ နာမံ ပါကင်္ဂံ။ တသ္မာ ပါကင်္ဂဝသေနဝ ပထဝီ ပထဝီတိ ဘာဝေတဗ္ဗံ။ ကာလေန ဥဗ္ဗိလေတွာ ကာလေန နိဗ္ဗိလေတွာ အာဝဇ္ဇိတဗ္ဗံ။ ယာဝ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ နုပ္ပဇ္ဇတိ။ တာဝ ကာလသတဗ္ဗိ ကာလသဟ- သဗ္ဗိ တတော ဘိယျောပိ ဧတေနဝ နယေန ဘာဝေတဗ္ဗံ။

၅၇။ တဿေဝံ ဘာဝယတော ယဒါ နိဗ္ဗိလေတွာ အာဝဇ္ဇန္တဿ ဥဗ္ဗိလိတ- ကာလေ ဝိယ အာပါထမာဂစ္ဆတိ။ တဒါ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ ဇာတံ နာမ ဟောတိ။ တဿ ဇာတကာလတော ပဋ္ဌာယ န တသ္မိံ ဌာနေ နိသီဒိတဗ္ဗံ။ အတ္တနော ဝသနဋ္ဌာနံ ပဝိသိတွာ တတ္ထ နိသိန္ဓေန ဘာဝေတဗ္ဗံ။ ပါဒဓောဝနပပဉ္စ- ပရိဟာရတ္ထံ ပနဿ ဧကပဋ္ဌလိကုပါဟနာ စ ကတ္တရဒဏ္ဍော စ ဣစ္ဆိတဗ္ဗော။ အထာနေန သစေ တရုဏော သမာမိ ကေနစိဒေဝ အသပ္ပါယကာရဏေန နဿတိ။ ဥပါဟနာ အာရုယှ^၃ ကတ္တရဒဏ္ဍံ ဂဟေတွာ တံ ဌာနံ ဂန္ဓာ နိမိတ္တံ အာဒါယ အာဂန္ဓာ သုခနိသိန္ဓေန ဘာဝေတဗ္ဗံ။ ပုနပ္ပုနံ သမန္ဓာဟရိတဗ္ဗံ။ တက္ကာဟတံ ဝိတက္ကာဟတံ ကာတဗ္ဗံ။ တဿေဝံ ကရောန္တဿ အနုက္ကမေန နီဝရဏာနိ ဝိက္ခမန္တိ။ ကိလေသာ သန္ဓိသီဒန္တိ။ ဥပစာရသမာမိနာ စိတ္တံ သမာမိယတိ။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

တကြာယံ ပုရိမဿ စ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တဿ ဣမဿ စ ဝိသေသော၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တေ ကသိဏဒေါသော ပညာယတိ။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ ထဝိကတော နိဟတာဒါသ- မဏ္ဍလံ ဝိယ သုဓောတသင်္ခထာလံ ဝိယ ဝလာဟကန္တရာ နိက္ခန္တစန္ဒမဏ္ဍလံ ဝိယ မေဃမုခေဗလာကာ^၄ ဝိယ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ ပဒါလေတွာ နိက္ခန္တမိဝ တတော သတ- ဂုဏံ သဟဿဂုဏံ သုပရိသုဒ္ဓိ ဟုတွာ ဥပဋ္ဌာတိ။ တဉ္စ ခေါ^၅ နေဝ ဝဏ္ဏဝန္တံ၊ န သဏ္ဌာနဝန္တံ။ ယဒိ ဟိ တံ ဤဒိသံ ဘဝေယျ၊ စက္ခုဝိညေယျံ သိယာ ဩဋ္ဌာရိကံ သမ္ပသနပဂံ တိလက္ခဏတ္တာဟတံ၊ န ပနေတံ တာဒိသံ။ ကေဝလဉ္စိ သမာမိ- လာဘိနော ဥပဋ္ဌာနာကာရမတ္ထံ သညဇမေတန္တိ။

၅၈။ ဥပ္ပန္နကာလတော စ ပနဿ ပဋ္ဌာယ နီဝရဏာနိ ဝိက္ခမ္ဘိတာနေဝ ဟောန္တိ။ ကိလေသာ သန္ဓိသိန္ဓာဝ၊ ဥပစာရသမာမိနာ စိတ္တံ သမာဟိတမေဝါတိ။

၁-ပဋ္ဌဝိ(သီ၊ သျှာ)	၂-မေဒိနီ(သျှာ၊ က)	၃-ဥပါဟနမာရုယှ(က)
၄-ဗလာဟကာ(သျှာ)၊ ဗကာ(က)		၅-တဉ္စ ခေါ ပန(ဣ၊ က)

ဒုဝိဓော ဟိ သမာဓိ ဥပစာရသမာဓိ စ အပ္ပနာသမာဓိ စ။ ဒွိဟာကာရေဟိ စိတ္တံ သမာဓိယတိ ဥပစာရဘူမိယံ ဝါ ပဋိလာဘဘူမိယံ ဝါ။ တတ္ထ ဥပစာရဘူမိယံ နိဝရဏပ္ပဟာနေန စိတ္တံ သမာဟိတံ ဟောတိ။ ပဋိလာဘဘူမိယံ အင်္ဂ-ပါတုဘာဝေန။

ဦးနဲ့ ပန သမာဓိနံ ဣဒံ နာနာကာရဏံ၊ ဥပစာရေ အင်္ဂါနိ န ထာမဇာတာနိ ဟောန္တိ၊ အင်္ဂါနိ အထာမဇာတတ္တာ၊ ယထာ နာမ ဒဟရော ကုမာရကော ဥက္ခိပိတွာ ဌပိယမာနော ပုနပျုနံ ဘူမိယံ ပတတိ၊ ဧဝမေဝ ဥပစာရေ ဥပ္ပန္နေ စိတ္တံ ကာလေန နိမိတ္တမာရဗ္ဗဏံ ကရေတိ၊ ကာလေန ဘဝင်္ဂမောတရတိ။ အပ္ပနာယံ ပန အင်္ဂါနိ ထာမဇာတာနိ ဟောန္တိ၊ တေသံ ထာမဇာတတ္တာ၊ ယထာ နာမ ဗလဝါ ပုရိသော အာသနာ ဝုဠာယ ဒိဝသမ္ပိ တိဋ္ဌေယျ၊ ဧဝမေဝ အပ္ပနာသမာဓိမ္ပိ ဥပ္ပန္နေ စိတ္တံ သက္ကံ ဘဝင်္ဂဝါရံ ဆိန္နိတွာ ကေဝလမ္ပိ ရတ္ထိံ ကေဝလမ္ပိ ဒိဝသံ တိဋ္ဌတိ၊ ကုသလဇေဝနပဋိပါဋိဝသေနေဝ ပဝတ္တတိတိ။

တတြ ယဒေကံ ဥပစာရသမာဓိနာ သမ္ပိ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ ဥပ္ပန္နံ၊ တဿ ဥပ္ပါဒနံ နာမ အတိဒုက္ခရံ။ တဿ သစေ တေနေဝ ပလ္လင်္ကေန တံ နိမိတ္တံ ဝဓေတွာ အပ္ပနံ အဓိဂန္တု သက္ကောတိ၊ သုန္ဒရံ။ နော စေ သက္ကောတိ၊ အထာနေန တံ နိမိတ္တံ အပ္ပမတ္တေန စက္ကဝတ္တိဂစ္ဆော ဝိယ ရက္ခိတဗ္ဗံ။ ဧဝံ—

နိမိတ္တံ ရက္ခတော လဒ္ဓ-ပရိဟာနိ န ဝိဇ္ဇတိ။
အာရက္ခမ္ပိ အသန္တမ္ပိ၊ လဒ္ဓံ လဒ္ဓံ ဝိနဿတိ။

သတ္တသပ္ပါယ

၅၉။ တတြာယံ ရက္ခဏဝိမိ—

အာဝါသော ဂေါစရော ဘဿံ၊ ပုဂ္ဂလော ဘောဇနံ ဥတု။
ဣရိယာပထောတိ သတ္တေတေ၊ အသပ္ပါယေ ဝိဝဇ္ဇယေ။
သပ္ပါယေ သတ္တ သေဝေထ၊ ဧဝံ ပဋိပဇ္ဇတော။
နစိရေနေဝ ကာလေန၊ ဟောတိ ကဿမိ အပ္ပနာ။

တတြဿ ယသ္မိ အာဝါသေ ဝသန္တဿ အနုပ္ပန္နံ ဝါ နိမိတ္တံ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နံ ဝါ ဝိနဿတိ၊ အနုပဋိတာ စ သတိ န ဥပဋ္ဌာတိ၊ အသမာဟိတဉ္စ စိတ္တံ န သမာဓိယတိ၊ အယံ အသပ္ပါယော။ ယတ္ထ နိမိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စေဝ ထာဝရဉ္စ

ဟောတိ၊ သတိ ဥပဋ္ဌာတိ၊ စိတ္တံ သမာဓိယတိ နာဂပဗ္ဗတဝါသီပဓာနိယတိသု-
 ဣရဿ ဝိယ၊ အယံ သပ္ပါယော။ တဿှာ ယသ္မိံ ဝိဟာရေ ဗဟူ အာဝါသာ
 ဟောန္တိ၊ တတ္ထ ဧကမေကသ္မိံ တိဏိ တိဏိ ဒိဝသာနိ ဝသိတွာ ယတ္ထဿ စိတ္တံ
 ဧကဂ္ဂံ ဟောတိ၊ တတ္ထ ဝသိတဗ္ဗံ။ အာဝါသသပ္ပါယတာယ ဟိ တမ္ဗပဏ္ဍိဒိပမ္ပိ
 စူဠနာဂလေဏေ ဝသန္တာ တတ္ထေဝ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ ပဉ္စသတာ ဘိက္ခု။
 အရဟတ္တံ ပါပုဏိံသု။ သောတာပန္နာဒိနံ ပန အညတ္ထ အရိယဘူမိံ ပတွာ တတ္ထ
 အရဟတ္တပ္ပတ္တာနဉ္စ ဂဏနာ နတ္ထိ။ ဧဝမညေသုပိ စိတ္တလပဗ္ဗတဝိဟာရာဒိသု။

ဂေါရဂါမော ပန ယော သေနာသနတော ဥတ္တရေန ဝါ ဒက္ခိဏေန ဝါ
 နာတိဒူရေ ဒိယစုကောသဗ္ဗန္တရေ ဟောတိ သုလဘသမ္ပန္နဘိက္ခော၊ သော
 သပ္ပါယော။ ဝိပရိတော အသပ္ပါယော။

ဘဿန္တိ ဒွတ္တိံ သတိရစ္ဆာနကထာပရိယာပန္နံ အသပ္ပါယံ၊ တဌိဿ နိမိတ္တန္တရ-
 ဓာနာယ သံဝတ္တတိ။ ဒသကထာဝတ္ထုနိဿိတံ သပ္ပါယံ၊ တဌိ မတ္တာယ
 ဘာသိတဗ္ဗံ။

ပုဂ္ဂလောပိ အတိရစ္ဆာနကထိကော သီလာဒိဂုဏသမ္ပန္နော၊ ယံ နိဿာယ
 အသမာဟိတံ ဝါ စိတ္တံ သမာဓိယတိ၊ သမာဟိတံ ဝါ စိတ္တံ ထိရတရံ ဟောတိ၊
 ဧဝရူပေါ သပ္ပါယော။ ကာယဒဠိဗဟုလော^၁ ပန တိရစ္ဆာနကထိကော
 အသပ္ပါယော။ သော ဟိ တံ ကဒ္ဒမောဒကမိဝ အစ္စံ ဥဒကံ မလိနမေဝ
 ကရေတိ၊ တာဒိသဉ္စ အာဂမ္မ ကောဠပဗ္ဗတဝါသီဒဟရဿေဝ သမာပတ္တိပိ
 နဿတိ၊ ပဂေဝ နိမိတ္တံ။

ဘောဇနံ ပန ကဿစိ မရုရံ၊ ကဿစိ အဓိလံ သပ္ပါယံ ဟောတိ။ **ဥတုပိ**
 ကဿစိ သီတော၊ ကဿစိ ဥဏှော သပ္ပါယော ဟောတိ။ တဿှာ ယံ ဘောဇနံ
 ဝါ ဥတု ဝါ သေဝန္တဿ ဖာသု ဟောတိ၊ အသမာဟိတံ ဝါ စိတ္တံ သမာဓိယတိ၊
 သမာဟိတံ ဝါ ထိရတရံ ဟောတိ၊ တံ ဘောဇနံ သော စ ဥတု သပ္ပါယော။
 ဣတရံ ဘောဇနံ ဣတရော စ ဥတု အသပ္ပါယော။

ဣရိယာပထေသုပိ ကဿစိ စက်မော သပ္ပါယော ဟောတိ၊ ကဿစိ
 သယနဋ္ဌာနနိသဇ္ဇာနံ အညတရော။ တဿှာ တံ အာဝါသံ ဝိယ တိဏိ ဒိဝသာနိ
 ဥပပရိက္ခိတွာ ယသ္မိံ ဣရိယာပထေ အသမာဟိတံ ဝါ စိတ္တံ သမာဓိယတိ၊
 သမာဟိတံ ဝါ ထိရတရံ ဟောတိ၊ သော သပ္ပါယော။ ဣတရော အသပ္ပါယောတိ
 ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဣတိ ဣမံ သတ္တဝါရိဓံ အသပ္ပါယံ ဝဇ္ဇေတွာ သပ္ပါယံ သေဝိတဗ္ဗံ။ ဧဝံ ပဋိပန္နဿ ဟိ နိမိတ္တာသေဝနဗဟုလဿ နစိရေနေဝ ကာလေန ဟောတိ ကဿစိ အပ္ပနာ။

ဒသဝိမ္မအပ္ပနာကောသလ္လ

၆၀။ ယဿ ပန ဧဝမ္ပိ ပဋိပဇ္ဇတော န ဟောတိ၊ တေန ဒသဝိမ္မံ အပ္ပနာ-
ကောသလ္လံ သမ္မာဒေတဗ္ဗံ။ တတြာယံ နယော၊ ဒသာဟာကာရေဟိ အပ္ပနာ-
ကောသလ္လံ ဣစ္ဆိတဗ္ဗံ၊ ဝတ္ထုဝိသဒကိရိယတော၊ ဣန္ဒြိယသမတ္ထပဋိပါဒနတော၊
နိမိတ္တကုသလတော၊ ယသ္မိံ သမယေ စိတ္တံ ပဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ တသ္မိံ သမယေ စိတ္တံ
ပဂ္ဂဏှာတိ၊ ယသ္မိံ သမယေ စိတ္တံ နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ တသ္မိံ သမယေ စိတ္တံ နိဂ္ဂဏှာတိ၊
ယသ္မိံ သမယေ စိတ္တံ သမ္ပဟံသိတဗ္ဗံ တသ္မိံ သမယေ စိတ္တံ သမ္ပဟံသေတိ၊
ယသ္မိံ သမယေ စိတ္တံ အဇ္ဈုပေက္ခိတဗ္ဗံ တသ္မိံ သမယေ စိတ္တံ အဇ္ဈုပေက္ခတိ၊
အသမာဟိတပုဂ္ဂလပရိဝဇ္ဇနတော၊ သမာဟိတပုဂ္ဂလသေဝနတော၊ တဒဓိ-
မုတ္တတောတိ။

၆၁။ တတ္ထ ဝတ္ထုဝိသဒကိရိယာ နာမ အဇ္ဈတ္တိကဗျာဟိရာနံ ဝတ္ထုနံ ဝိသဒ-
ဘာဝကရဏံ။ ယဒါ ဟိဿ ကေသနခလောမာနိ ဒီဃာနိ ဟောန္တိ၊ သရီရံ ဝါ
သေဒမလဂ္ဂဟိတံ၊ တဒါ အဇ္ဈတ္တိကဝတ္ထု အဝိသဒံ ဟောတိ အပရိသုဒ္ဓံ။ ယဒါ
ပနဿ စိဝရံ ဇိဏ္ဏံ ကိလိဋ္ဌံ ဒုဂ္ဂန္တံ ဟောတိ၊ သေနာသနံ ဝါ ဥက္ကာပံ ဟောတိ၊
တဒါ ဗျာဟိရဝတ္ထု အဝိသဒံ ဟောတိ အပရိသုဒ္ဓံ။ အဇ္ဈတ္တိကဗျာဟိရေ စ ဝတ္ထုမ္ပိ
အဝိသဒေ ဥပ္ပန္နေသု စိတ္တစေတသိကေသု ဉာဏမ္ပိ အပရိသုဒ္ဓံ ဟောတိ၊
အပရိသုဒ္ဓါနိ ဒီပကပလ္လိကဝဋ်တေလာနိ နိဿာယ ဥပ္ပန္နဒီပသီခါယ ဩဘာ-
သော ဝိယ။ အပရိသုဒ္ဓေန ဉာဏေန သင်္ခါရေ သမ္ပသတော သင်္ခါရာပိ အဝိဘူတာ
ဟောန္တိ၊ ကမ္မဋ္ဌာနမနုယုဉ္ဇတော ကမ္မဋ္ဌာနမ္ပိ ဝုရိံ ဝိရုဋ် ဝေပုလ္လံ န ဂစ္ဆတိ။
ဝိသဒေ ပန အဇ္ဈတ္တိကဗျာဟိရေ ဝတ္ထုမ္ပိ ဥပ္ပန္နေသု စိတ္တစေတသိကေသု ဉာဏမ္ပိ
ဝိသဒံ ဟောတိ ပရိသုဒ္ဓံ၊ ပရိသုဒ္ဓါနိ ဒီပကပလ္လိကဝဋ်တေလာနိ နိဿာယ
ဥပ္ပန္နဒီပသီခါယ ဩဘာသော ဝိယ။ ပရိသုဒ္ဓေန စ ဉာဏေန သင်္ခါရေ သမ္ပ-
သတော သင်္ခါရာပိ ဝိဘူတာ ဟောန္တိ၊ ကမ္မဋ္ဌာနမနုယုဉ္ဇတော ကမ္မဋ္ဌာနမ္ပိ ဝုရိံ
ဝိရုဋ် ဝေပုလ္လံ ဂစ္ဆတိ။ (၁)

၆၂။ ဣန္ဒြိယသမတ္ထပဋိပါဒနံ နာမ သဒ္ဓါဒီနံ ဣန္ဒြိယာနံ သမဘာဝကရဏံ။
သစေ ဟိဿ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဗလဝံ ဟောတိ ဣတရာနိ မန္တာနိ၊ တတော ဝီရိယိန္ဒြိယံ

ပဂ္ဂဟကိစ္စံ၊ သတိန္ဒြိယံ ဥပဋ္ဌာနကိစ္စံ၊ သမာဓိန္ဒြိယံ အဝိက္ခေပကိစ္စံ၊ ပညိန္ဒြိယံ ဒဿနကိစ္စံ ကာတုံ န သက္ကောတိ၊ တသ္မာ တံ ဓမ္မသဘာဝပစ္စဝေက္ခဏေန ဝါ ယထာ ဝါ မနသိကရောတော ဗလဝံ ဇာတံ၊ တထာ အမနသိကာရေန ဟာပေတဗ္ဗံ။ ဝက္ကလိတ္ထေရဝတ္ထု စေတ္ထ နိဒဿနံ။ သစေ ပန ဝီရိယိန္ဒြိယံ ဗလဝံ ဟောတိ၊ အထ နေဝ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ အဓိမောက္ခကိစ္စံ ကာတုံ သက္ကောတိ၊ န ဣတရာနိ ဣတရကိစ္စဘေဒံ၊ တသ္မာ တံ ပဿဒ္ဓါဒိဘာဝနာယ ဟာပေတဗ္ဗံ။ တတြာပိ သောဏတ္ထေရဝတ္ထု ဒဿေတဗ္ဗံ။ ဧဝံ သေသေသုပိ ဧကဿ ဗလဝဘာဝေ သတိ ဣတရေသံ အတ္တနော ကိစ္စေသု အသမတ္တတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဝိသေသတော ပနေတ္ထ သဒ္ဓါပညာနံ သမာဓိဝီရိယာနဉ္စ သမတံ ပသံသန္တိ။ ဗလဝသဒ္ဓေါ ဟိ မန္တပညော မုဒ္ဒပ္ပသန္တော ဟောတိ၊ အဝတ္ထုသ္မိံ ပသီဒတိ။ ဗလဝပညော မန္တသဒ္ဓေါ ကေရာဋိကပက္ခံ ဘဇတိ၊ ဘေသဇ္ဇသမုဋ္ဌိတော ဝိယ ရောဂေါ အတေကိန္တော ဟောတိ။ ဥဘိန္တံ သမတာယ ဝတ္ထုသ္မိံယေဝ ပသီဒတိ။ ဗလဝသမာဓိံ ပန မန္တဝီရိယံ သမာဓိဿ ကောသဇ္ဇပက္ခတ္တာ ကောသဇ္ဇံ အဘိဘဝတိ။ ဗလဝဝီရိယံ မန္တသမာဓိံ ဝီရိယဿ ဥဒ္ဓစ္စပက္ခတ္တာ ဥဒ္ဓစ္စံ အဘိဘဝတိ။ သမာဓိ ပန ဝီရိယေန သံယောဇိတော ကောသဇ္ဇေ ပတိတုံ န လဘတိ။ ဝီရိယံ သမာဓိနာ သံယောဇိတံ ဥဒ္ဓစ္စေ ပတိတုံ န လဘတိ၊ တသ္မာ တဒုဘယံ သမံ ကာတဗ္ဗံ။ ဥဘယသမတာယ ဟိ အပ္ပနာ ဟောတိ။ အပိစ သမာဓိကမ္ပိကဿ ဗလဝတိပိ သဒ္ဓါ ဝဇ္ဇတိ။ ဧဝံ သဒ္ဓဟန္တော ဩကပ္ပေန္တော အပ္ပနံ ပါပုဏိဿတိ။ သမာဓိပညာသု ပန သမာဓိကမ္ပိကဿ ဧကဂ္ဂတာ ဗလဝတိ ဝဇ္ဇတိ။ ဧဝံ သော အပ္ပနံ ပါပုဏာတိ။ ဝိပဿနာကမ္ပိကဿ ပညာ ဗလဝတိ ဝဇ္ဇတိ။ ဧဝံ သော လက္ခဏပဋိဝေဓံ ပါပုဏာတိ။ ဥဘိန္တံ ပန သမတာယပိ အပ္ပနာ ဟောတိယေဝ။ သတိ ပန သဗ္ဗတ္ထ ဗလဝတိ ဝဇ္ဇတိ။ သတိ ဟိ စိတ္တံ ဥဒ္ဓစ္စပက္ခိကာနံ သဒ္ဓါဝီရိယပညာနံ ဝသေန ဥဒ္ဓစ္စပါတတော ကောသဇ္ဇပက္ခေန စ သမာဓိနာ ကောသဇ္ဇပါတတော ရက္ခတိ၊ တသ္မာ သာ လောဏရူပနံ ဝိယ သဗ္ဗဗျူနေသု၊ သဗ္ဗကမ္ပိကအမစ္စော ဝိယ စ သဗ္ဗရာဇ- ကိစ္စေသု သဗ္ဗတ္ထ ဣန္ဒြိယဗ္ဗာ။ တေနာဟ—“သတိ စ ပန သဗ္ဗတ္ထိကာ ဝုတ္တာ ဘဝဝတာ။ ကိံ ကာရဏာ၊ စိတ္တံ သတိပဋိသရဏံ၊ အာရက္ခပစ္စုပ္ပန်နာ စ သတိ၊ န ဝိနာ သတိယာ စိတ္တဿ ပဂ္ဂဟနိဂ္ဂဟော ဟောတိ”တိ။ (၂)

၆၃။ နိမိတ္တကောသလံ နာမ ပထဝီကသိဏာဒိကဿ စိတ္တေကဂ္ဂတာ- နိမိတ္တဿ အကတဿ ကရဏကောသလံ၊ ကတဿ စ ဘာဝနာကောသလံ၊ ဘာဝနာယ လဒ္ဓဿ ရက္ခဏကောသလံ၊ တံ ဣမ အဓိပ္ပေတံ။ (၃)

၆၄။ ကထဉ္စ ယသ္မိံ သမယေ စိတ္တံ ပဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ၊ တသ္မိံ သမယေ စိတ္တံ ပဂ္ဂဏှာတိ? ယဒါဿ အတိသိထိလဝီရိယတာဒီဟိ လိနံ စိတ္တံ ဟောတိ၊ တဒါ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါဒယော တယော အဘာဝေဘွာ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါဒယော ဘာဝေတိ။ ဝုတ္တဉ္စေတံ ဘဂဝတာ—

သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ပုရိသော ပရိတ္တံ အဂ္ဂိ ဥဇ္ဇာလေတုကာမော အဿ၊ သော တတ္ထ အလ္လာနိ စေဝ တိဏာနိ ပက္ခိပေယျ၊ အလ္လာနိ စ ဂေါမယာနိ ပက္ခိပေယျ၊ အလ္လာနိ စ ကဋ္ဌာနိ ပက္ခိပေယျ၊ ဥဒကဝါတဉ္စ ဒဒေယျ၊ ပံသုကေန စ ဩကိရေယျ၊ ဘဗ္ဗော န ခေါ သော ဘိက္ခဝေ ပုရိသော ပရိတ္တံ အဂ္ဂိ ဥဇ္ဇာလေတုန္တိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ ဧဝမေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ ယသ္မိံ သမယေ လိနံ စိတ္တံ ဟောတိ၊ အကာလော တသ္မိံ သမယေ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါဿ ဘာဝနာယ၊ အကာလော သမာဓိ။ ပ။ အကာလော ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါဿ ဘာဝနာယ။ တံ ကိဿ ဟေတု။ လိနံ ဘိက္ခဝေ စိတ္တံ၊ တံ ဧတေဟိ ဓမ္မေဟိ ဒုသမုဋ္ဌာပယံ ဟောတိ။ ယသ္မိံ စ ခေါ ဘိက္ခဝေ လိနံ စိတ္တံ ဟောတိ၊ ကာလော တသ္မိံ သမယေ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါဿ ဘာဝနာယ၊ ကာလော ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါဿ ဘာဝနာယ၊ ကာလော ပီတိ-သမ္မောဇ္ဈင်္ဂါဿ ဘာဝနာယ။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ လိနံ ဘိက္ခဝေ စိတ္တံ၊ တံ ဧတေဟိ ဓမ္မေဟိ သုသမုဋ္ဌာပယံ ဟောတိ။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ပုရိသော ပရိတ္တံ အဂ္ဂိ ဥဇ္ဇာလေတုကာမော အဿ၊ သော တတ္ထ သုက္ခာနိ စေဝ တိဏာနိ ပက္ခိပေယျ၊ သုက္ခာနိ စ ဂေါမယာနိ ပက္ခိပေယျ၊ သုက္ခာနိ စ ကဋ္ဌာနိ ပက္ခိပေယျ၊ မုခဝါတဉ္စ ဒဒေယျ၊ န စ ပံသုကေန ဩကိရေယျ၊ ဘဗ္ဗော န ခေါ သော ဘိက္ခဝေ ပုရိသော ပရိတ္တံ အဂ္ဂိ ဥဇ္ဇာလေတုန္တိ။ ဧဝံ ဘန္တေတိ။

ဧတ္ထ စ ယထာသကမာဟာရဝသေန ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါဒိနံ ဘာဝနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဝုတ္တဉ္စေတံ—

“အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ကုသလာကုသလာ ဓမ္မာ သ္ဘာဝဇ္ဇာနဝဇ္ဇာ ဓမ္မာ ဟိနပ္ပဏီတာ ဓမ္မာ ကဏှသုက္ကသပ္ပဋိဘာဂါ ဓမ္မာ။ တတ္ထ ယောနိသော မနသိကာရဗဟုလိကာရော၊ အယမာဟာရော အနုပ္ပန္နဿ ဝါ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါဿ ဥပ္ပါဒါယ ဥပ္ပန္နဿ ဝါ

ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ဘိယျောဘာဝါယ ဝေပုလ္လာယ ဘာဝနာယ ပါရိပူရိယာ သံဝတ္တတိ”တိ။

တထာ “အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ အာရမ္မဓာတု နိက္ခမဓာတု ပရက္ခမဓာတု။ တတ္ထ ယောနိသော မနသိကာရဗဟုလိကာရော၊ အယမာဟာရော အနုပ္ပန္နဿ ဝါ ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ဥပ္ပါဒါယ ဥပ္ပန္နဿ ဝါ ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ဘိယျောဘာဝါယ ဝေပုလ္လာယ ဘာဝနာယ ပါရိပူရိယာ သံဝတ္တတိ”တိ။

တထာ “အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ဝီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ဓမ္မာ။ တတ္ထ ယောနိသော မနသိကာရဗဟုလိကာရော၊ အယမာဟာရော အနုပ္ပန္နဿ ဝါ ဝီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ဥပ္ပါဒါယ ဥပ္ပန္နဿ ဝါ ဝီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ဘိယျောဘာဝါယ ဝေပုလ္လာယ ဘာဝနာယ ပါရိပူရိယာ သံဝတ္တတိ”တိ။

တတ္ထ သဘာဝသာမညလက္ခဏပဋိဝေဓဝသေန ပဝတ္တမနသိကာရော ကုသလာဒီသု ယောနိသော မနသိကာရော နာမ။ အာရမ္မဓာတုအာဒိနံ ဥပ္ပါဒနဝသေန ပဝတ္တမနသိကာရော အာရမ္မဓာတုအာဒိသု ယောနိသော မနသိကာရော နာမ။ တတ္ထ အာရမ္မဓာတူတိ ပဌမဝီရိယံ ဝုစ္စတိ။ နိက္ခမဓာတူတိ ကောသဇ္ဇတော နိက္ခန္တတ္တာ တတော ဗလဝတရံ။ ပရက္ခမဓာတူတိ ပရံ ပရံ ဌာနံ အက္ခမနတော တတောပိ ဗလဝတရံ။ ဝီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ဓမ္မာတိ ပန ဝီတိယာဇေ ဇေတံ နာမံ။ တဿာပိ ဥပ္ပါဒကမနသိကာရောဝ ယောနိသော မနသိကာရော နာမ။

အပိစ သတ္တ ဓမ္မာ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ဥပ္ပါဒါယ သံဝတ္တန္တိ ပရိပုစ္ဆကတာ၊ ဝတ္ထုဝိသဒကိရိယာ၊ ဣန္ဒြိယသမတ္တပဋိပါဒနာ၊ ဒုပ္ပညပုဂ္ဂလပရိဝဇ္ဇနာ၊ ပညဝန္တပုဂ္ဂလသေဝနာ၊ ဂမ္ဘီရဉာဏစရိယပစ္စဝေက္ခဏာ၊ တဒဓိမုတ္တတာတိ။

ဧကောဒသဓမ္မာ ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ဥပ္ပါဒါယ သံဝတ္တန္တိ အပါယာဒိဘယပစ္စဝေက္ခဏတာ၊ ဝီရိယာယတ္တလောကိယလောကုတ္တရဝိသေသာဓိဂမာနိသံသဒဿိတာ၊ “ဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓမဟာသာဝကေဟိ ဂတမဂ္ဂေါ မယာ ဂန္တဗ္ဗော၊ သောစ န သက္ကာ ကုသိတေန ဂန္တ”န္တိ ဧဝံ ဂမနဝီထိပစ္စဝေက္ခဏတာ၊ ဒါယကာနံ မဟပ္ပလဘာဝကရဏေန ပိဏ္ဏာပစာယနတာ၊ “ဝီရိယာရမ္မဿ ဝဏ္ဏဝါဒီမေ သတ္တာ၊ သော စ အနတိက္ကမနိယသာသနော အမှာကဉ္စ ဗဟူပကာရော ပဋိပတ္တိယာ စ ပူဇိယမာနော ပူဇိတော ဟောတိ န ဣတရဏာ”တိ ဧဝံ

သတ္တု၊ မဟတ္တပစ္စဝေက္ခဏတာ၊ “သဒ္ဓမ္မသင်္ခါတံ မေ မဟာဒါယဇ္ဇံ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ တဉ္စ န သက္ကာ ကုသီတေန ဂဟေတု” နှိ ဧဝံ ဒါယဇ္ဇမဟတ္တပစ္စဝေက္ခဏတာ၊ အာလောကသညာမနသိကာရဇ္ဈရိယာပထပရိဝတ္တန အန္တောကာသသေဝနာဒီ-ဟိ ထိနမိဒ္ဓဝိနောဒနတာ၊ ကုသီတပုဂ္ဂလပရိဝဇ္ဇနတာ၊ အာရဒ္ဓဝိရိယပုဂ္ဂလ-သေဝနတာ၊ သမ္ပပ္ပဓာနပစ္စဝေက္ခဏတာ၊ တဒဓိမုတ္တတာတိ။

ဧကာဒသဓမ္မာ ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ဥပ္ပါဒါယ သံဝတ္တန္တိ ဗုဒ္ဓါနဿတိ၊ ဓမ္မ၊ သံဃ၊ သီလ၊ စာဂ၊ ဒေဝတာနဿတိ၊ ဥပသမာနဿတိ၊ လူခပုဂ္ဂလပရိဝဇ္ဇနတာ၊ သိနိဒ္ဓပုဂ္ဂလသေဝနတာ၊ ပသာဒနိယသုတ္တန္တပစ္စဝေက္ခဏတာ၊ တဒဓိမုတ္တတာတိ။ ဣတိ ဣမေဟိ အာကာရေဟိ ဧတေ ဓမ္မေ ဥပ္ပါဒေန္တော ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါ-ဒယော ဘာဝေတိ နာမ။ ဧဝံ ယသ္မိံ သမယေ စိတ္တံ ပဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ၊ တသ္မိံ သမယေ စိတ္တံ ပဂ္ဂဏာတိ။ (၄)

၆၅။ ကထံ ယသ္မိံ သမယေ စိတ္တံ နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ၊ တသ္မိံ သမယေ စိတ္တံ နိဂ္ဂဏာတိ? ယဒါဿ အစ္စာရဒ္ဓဝိရိယတာဒီဟိ ဥဒ္ဓတံ စိတ္တံ ဟောတိ၊ တဒါ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါဒယော တယော အဘာဝေတွာ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါဒယော ဘာဝေတိ။ ပုတ္တဉ္ဇေတံ ဘဂဝတာ—

“သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ပုရိသော မဟန္တံ အဂ္ဂိက္ခန္တံ နိဗ္ဗာပေတု-ကာမော အဿ၊ သော တတ္ထ သုက္ခာနိ စေဝ တိဏာနိ ပက္ခိပေယျ။ ပ။ န စ ပံသုကေန ဩကိရေယျ၊ ဘဗ္ဗော န ခေါ သော ဘိက္ခဝေ ပုရိသော မဟန္တံ အဂ္ဂိက္ခန္တံ နိဗ္ဗာပေတုန္တိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ ဧဝမေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ ယသ္မိံ သမယေ ဥဒ္ဓတံ စိတ္တံ ဟောတိ၊ အကာလော တသ္မိံ သမယေ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ဘာဝနာယ၊ အကာလော ဝိရိယ။ ပ။ အကာလော ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ဘာဝနာ-ယ။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ ဥဒ္ဓတံ ဘိက္ခဝေ စိတ္တံ၊ တံ ဧတေဟိ ဓမ္မေဟိ ဒုဂ္ဂပသမယံ ဟောတိ။ ယသ္မိံ စ ခေါ ဘိက္ခဝေ သမယေ ဥဒ္ဓတံ စိတ္တံ ဟောတိ၊ ကာလော တသ္မိံ သမယေ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ဘာဝနာယ၊ ကာလော သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ဘာဝနာယ၊ ကာလော ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ဘာဝနာယ။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ ဥဒ္ဓတံ ဘိက္ခဝေ စိတ္တံ၊ တံ ဧတေဟိ ဓမ္မေဟိ သုဂ္ဂပသမယံ ဟောတိ။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ပုရိသော မဟန္တံ အဂ္ဂိက္ခန္တံ နိဗ္ဗာပေတုကာမော အဿ၊ သော တတ္ထ အလ္လာနိ စေဝ တိဏာနိ ပက္ခိပေယျ။ ပ။

ပံသုကေန စ ဩကိရေယျ၊ ဘဗ္ဗော န ခေါ သော ဘိက္ခဝေ ပုရိသော
မဟန္တံ အဂ္ဂိက္ခန္တံ နိဗ္ဗာပေတုန္တိ။ ဧဝံ ဘန္တေ”တိ^၁။

တ္ထောပိ ယထာသကံ အာဟာရဝသေန ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါဒိနံ ဘာဝနာ
ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဝုတ္တဋ္ဌေတံ ဘဂဝတာ—

“အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ကာယပဿဒ္ဓိ စိတ္တပဿဒ္ဓိ။ တတ္ထ ယောနိသော
မနသိကာရဗဟုလီကာရော၊ အယမာဟာရော အနုပ္ပန္နဿ ဝါပဿဒ္ဓိ-
သမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ဥပ္ပါဒါယ ဥပ္ပန္နဿ ဝါ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ
ဘိယျောဘာဝါယ ဝေပုလ္လာယ ဘာဝနာယ ပါရိပူရိယာ သံဝတ္တ-
တိ”တိ^၂။

တထာ “အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ သမထနိမိတ္တံ အဗျုပ္ပန္နိမိတ္တံ။ တတ္ထ
ယောနိသော မနသိကာရဗဟုလီကာရော၊ အယမာဟာရော အနု-
ပ္ပန္နဿ ဝါ သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ဥပ္ပါဒါယ ဥပ္ပန္နဿ ဝါ သမာဓိ-
သမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ဘိယျောဘာဝါယ ဝေပုလ္လာယ ဘာဝနာယ ပါရိ-
ပူရိယာ သံဝတ္တတိ”တိ^၂။

တထာ “အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ဝါ ယောနိသော
မနသိကာရဗဟုလီကာရော၊ အယမာဟာရော အနုပ္ပန္နဿ ဝါ
ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ဥပ္ပါဒါယ ဥပ္ပန္နဿ ဝါ
ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ဘိယျောဘာဝါယ ဝေပုလ္လာယ ဘာဝနာယ
ပါရိပူရိယာ သံဝတ္တတိ”တိ^၂။

တတ္ထ ယထာသု ပဿဒ္ဓိအာဒယော ဥပ္ပန္နပုဗ္ဗာ၊ တံ^၃ အာကာရံ သလ္လက္ခေတွာ
တေသံ ဥပ္ပါဒနဝသေန ပဝတ္ထံ^၄ မနသိကာရောဝ တီသုပိ ပဒေသု ယောနိသော
မနသိကာရော နာမ။ သမထနိမိတ္တန္တိ စ သမထသေဝေတမဝိစနံ။ အဝိက္ခေ-
ပဋ္ဌေန စ တဿေဝ အဗျုပ္ပန္နိမိတ္တန္တိ။

အပိစ သတ္တ ဓမ္မာ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ဥပ္ပါဒါယ သံဝတ္တန္တိ ပဏီ-
တဘောဇနသေဝနတာ၊ ဥတုသုခသေဝနတာ၊ ဣရိယာပထသုခသေဝနတာ၊
မဇ္ဈတ္တပယောဂတာ၊ သာရဋ္ဌကာယပုဂ္ဂလပရိဝဇ္ဇနတာ၊ ပဿဒ္ဓကာယပုဂ္ဂလ-
သေဝနတာ၊ တဒဓိမုတ္တတာတိ။

ကောဒသ ဓမ္မာ သမာဓိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂဿ ဥပ္ပါဒါယ သံဝတ္တန္တိ ဝတ္ထုရိသဒတာ၊ နိမိတ္တကုသလတာ၊ ဣန္ဒြိယသမတ္တပဋိပါဒနတာ၊ သမယေ စိတ္တဿ နိဂ္ဂဟဏတာ၊ သမယေ စိတ္တဿ ပဂ္ဂဟဏတာ၊ နိရဿာဒဿ စိတ္တဿ သဒ္ဓါသံဝေဂဝသေန သမ္ပဟံသနတာ၊ သမ္ပာပဝတ္တဿ အဇ္ဈုပေက္ခနတာ၊ အသမာဟိတပုဂ္ဂလ- ပရိဝဇ္ဇနတာ၊ သမာဟိတပုဂ္ဂလသေဝနတာ၊ ဈာနဝိမောက္ခပစ္စဝေက္ခဏတာ၊ တဒဓိမုတ္တတာတိ။

ပဉ္စ ဓမ္မာ ဥပေက္ခာသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂဿ ဥပ္ပါဒါယ သံဝတ္တန္တိ သတ္တမဇ္ဈတ္တတာ၊ သင်္ခါရမဇ္ဈတ္တတာ၊ သတ္တသင်္ခါရကေလာယနပုဂ္ဂလပရိဝဇ္ဇနတာ၊ သတ္တသင်္ခါရ- မဇ္ဈတ္တပုဂ္ဂလသေဝနတာ၊ တဒဓိမုတ္တတာတိ။ ဣတိ ဣမေဟာကာရေဟိ ဧတေ ဓမ္မေ ဥပ္ပါဒေန္တော ပဿဒ္ဓိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂါဒယော ဘာဝေတိ နာမ။ ဧဝံ ယသ္မိံ သမယေ စိတ္တံ နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ တသ္မိံ သမယေ စိတ္တံ နိဂ္ဂဟေတိ။ (၅)

၆၆။ ကထံ ယသ္မိံ သမယေ စိတ္တံ သမ္ပဟံသိတဗ္ဗံ၊ တသ္မိံ သမယေ စိတ္တံ သမ္ပဟံသေတိ? ယဒါဿ ပညာပယောဂမန္တတာယ ဝါ ဥပသမသုခါနဓိဂမေန ဝါ နိရဿာဒံ စိတ္တံ ဟေတိ၊ တဒါ နံ အဋ္ဌသံဝေဂဝတ္ထုပစ္စဝေက္ခဏေန သံဝေ- ဇေတိ။ အဋ္ဌ သံဝေဂဝတ္ထုနိ နာမ ဇာတိဇရာဗျာဓိမရဏာနိ စတ္တာရိ၊ အပါယ- ဒုက္ခံ ပဉ္စမံ၊ အတိတေ ဝဋ်မူလကံ ဒုက္ခံ၊ အနာဂတေ ဝဋ်မူလကံ ဒုက္ခံ၊ ပစ္စုပ္ပန္န အာဟာရပရိယေဋ္ဌိမူလကံ ဒုက္ခန္တိ။ ဗုဒ္ဓဓမ္မသံသဂုဏာနုဿရဏေန စဿ ပဿာဒံ ဇနေတိ။ ဧဝံ ယသ္မိံ သမယေ စိတ္တံ သမ္ပဟံသိတဗ္ဗံ၊ တသ္မိံ သမယေ စိတ္တံ သမ္ပဟံသေတိ။ (၆)

ကထံ ယသ္မိံ သမယေ စိတ္တံ အဇ္ဈုပေက္ခိတဗ္ဗံ၊ တသ္မိံ သမယေ စိတ္တံ အဇ္ဈုပေက္ခတိ? ယဒါဿ ဧဝံ ပဋိပဇ္ဇေတော အလီနံ အနုဒ္ဓတံ အနိရဿာဒံ အာရမ္မဏေ သမပ္ပဝတ္တံ သမထဝီထိပဋိပန္နံ စိတ္တံ ဟေတိ၊ တဒါဿ ပဂ္ဂဟ- နိဂ္ဂဟသမ္ပဟံသနေသု န ဗျာပါရံ အာပဇ္ဇတိ၊ သာရထိ ဝိယ သမပ္ပဝတ္တေသု အသေသု။ ဧဝံ ယသ္မိံ သမယေ စိတ္တံ အဇ္ဈုပေက္ခိတဗ္ဗံ၊ တသ္မိံ သမယေ စိတ္တံ အဇ္ဈုပေက္ခတိ။ (၇)

အသမာဟိတပုဂ္ဂလပရိဝဇ္ဇနတာ နာမ နေက္ခမ္ပပဋိပဒံ အနာရုဋ္ဌပုဗ္ဗာနံ အနေကကိစ္စပသုတာနံ ဝိက္ခိတ္တဟဒယာနံ ပုဂ္ဂလာနံ အာရကာ ပရိစ္စာဂေါ။ (၈)

သမာဟိတပုဂ္ဂလသေဝနတာ နာမ နေက္ခမ္ပပဋိပဒံ ပဋိပန္နာနံ သမာဓိလာဘိနံ ပုဂ္ဂလာနံ ကာလေန ကာလံ ဥပသင်္ကမနံ။ (၉)

တဒဓိမုတ္တတာ နာမ သမာဓိအဓိမုတ္တတာ သမာဓိဂရု သမာဓိနိန္ဒ သမာဓိ-
ပေါဏသမာဓိပဗ္ဗာရတာတိ အတ္ထော။ (၁၀)

ဝေမေတံ ဒသဝိဓံ အပ္ပနာကောသလံ သမ္မာဒေတဗ္ဗံ။

၆၇။ ဧဝံ သမ္မာဒယတော၊ အပ္ပနာကောသလံ ဣမံ။
ပဋိလဒ္ဓေ နိမိတ္တသ္မိံ၊ အပ္ပနာ သမ္ပဝတ္တတိ။
ဧဝံ ပဋိပန္နဿ၊ သစေ သာ နပ္ပဝတ္တတိ။
တထာပိ န ဇဟေ ယောဂံ၊ ဝါယမေထေဝ ပဏှိတော။
ဟိတွာ ဟိ သမ္မာဝါယာမံ၊ ဝိသေသံ နာမ မာဏဝေါ။
အဓိဂစ္ဆေ ပရိတ္တမ္ပိ၊ ဌာနမေတံ န ဝိဇ္ဇတိ။
စိတ္တပ္ပဝတ္တိအာကာရံ၊ တသ္မာ သလ္လက္ခယံ ဗုဓော။
သမတံ ဝိရိယဿေဝ၊ ယောဇယေထ ပုနပ္ပုနံ။
ဤသကမ္ပိ လယံ ယန္တံ၊ ပဂ္ဂဏှေထေဝ မာနသံ။
အစ္စာရဒ္ဓိ နိသေဓေတွာ၊ သမမေဝ ပဝတ္တယေ။
ရေဏှမိ ဥပ္ပလဒလေ၊ သုတ္တေ နာဝါယ နာဠိယာ။
ယထာ မဓုကရာဒိနံ၊ ပဝတ္တိ သမ္ပဝတ္တိတာ။
လိနဥဒ္ဓတဘာဝေဟိ၊ မောစယိတွာန သဗ္ဗသော။
ဧဝံ နိမိတ္တာဘိမုခံ၊ မာနသံ ပဋိပါဒယေတိ။

နိမိတ္တာဘိမုခပဋိပါဒန

၆၈။ တတြာယမတ္ထဒီပနာ—ယထာ ဟိ အဆေကော^၁ မဓုကရော အသု-
ကသ္မိံ ရုက္ခေ ပုပ္ဖံ ပုပ္ဖိတန္တိ ဥတွာ တိက္ခေန ဝေဂေန ပက္ခန္ဓော^၂ တံ အတိက္ကမိတွာ
ပဋိနိဝတ္တေန္တော ဒီဏေ ရေဏှမိ သမ္မာပုဏာတိ။ အပရော အဆေကော^၃ မန္တေန
ဇဝေန ပက္ခန္ဓော^၄ ဒီဏေယေဝ သမ္မာပုဏာတိ။ ဆေကော ပန သမေန ဇဝေန
ပက္ခန္ဓော^၅ သုခေန ပုပ္ဖရာသိံ သမ္ပတွာ ယာဝတိစ္ဆကံ^၆ ရေဏှံ အာဒါယ မဓု
သမ္မာဒေတွာ မဓုရသမနဘဝတိ။

၁-သမ္ပဝတ္တိတာ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)

၂-အဘိဆေကော (သီ)၊ အတိန္ဒေကော (သျှာ)၊ အန္တေကော (ဣ) ဝေပုရိပိ။

၃-ပက္ခန္ဓော (သီ၊ သျှာ၊ ဣ) ၄-အန္တေကော (သျှာ၊ ဣ) ဝေပုရိပိ။ ၅-ယာဝတိစ္ဆကံ (သီ၊ သျှာ)

ယထာ စ သလ္လကတ္တအန္တေဝါသိကေသု ဥဒကထာလဂတေ ဥပ္ပလပတ္တေ သတ္တကမ္ပံ သိက္ခန္တေသု ဧကော အဆေကော ဝေဂေန သတ္တံ ပါတေန္တော ဥပ္ပလပတ္တံ ဦစော ဝါ ဆိန္ဒတိ၊ ဥဒကေ ဝါ ပဝေသေတိ။ အပရော အဆေကော ဆိန္ဒနပဝေသနဘယာ သတ္တကေန ဖုသိတုမ္ပိ န ဝိသဟတိ။ ဆေကော ပန သမေန ပယောဂေန တတ္ထ သတ္ထပဟာရံ^၁ ဒဿေတွာ ပရိယောဒါတသိပ္ပေါ ဟုတွာ တထာရူပေသု ဌာနေသု ကမ္ပံ ကတွာ လာဘံ လာတိ။

ယထာ စ ယော စတုဗျာမပ္ပမာဏံ မက္ကဋ္ဌသုတ္တမာဟရတိ၊ သော စတ္တာရိ သဟဿာနိ လာဘတီတိ ရညာ ဝုတ္တေ ဧကော အဆေကပုရိသော ဝေဂေန မက္ကဋ္ဌသုတ္တမာမုန္တော တဟိ^၂ တဟိ^၃ ဆိန္ဒတိယေဝ။ အပရော အဆေကော ဆေဒနဘယာ ဟတ္ထေန ဖုသိတုမ္ပိ န ဝိသဟတိ။ ဆေကော ပန ကောဋီတော ပဋ္ဌာယ သမေန ပယောဂေန ဒဏ္ဍကေ ဝေဓေတွာ အာဟရိတွာ လာဘံ လာတိ။

ယထာ စ အဆေကော နိယာမကော^၂ ဗလဝဝါတေ လင်္ကာရံ^၃ ပူရေန္တော နာဝံ ဝိဒေသံ ပက္ခန္ဓာပေတိ။ အပရော အဆေကော မန္တဝါတေ လင်္ကာရံ ဩရောပေန္တော နာဝံ တတ္ထေဝ ဌပေတိ။ ဆေကော ပန မန္တဝါ-
တေ လင်္ကာရံ ပူရေတွာ ဗလဝဝါတေ အမုလင်္ကာရံ ကတွာ^၄ သောတ္ထိနာ ဣန္ဒြိတဋ္ဌာနံ ပါပုဏာတိ။

ယထာ စ ယော တေလေန အဆဋ္ဌေန္တော နာဠိ^၁ ပူရေတိ၊ သော လာဘံ လာဘတီတိ အာစရိယေန အန္တေဝါသိကာနံ ဝုတ္တေ ဧကော အဆေကော လာဘလုဒ္ဓေါ ဝေဂေန ပူရေန္တော တေလံ ဆဋ္ဌေတိ။ အပရော အဆေကော တေလဆဋ္ဌနဘယာ အာသိဉ္စိတုမ္ပိ န ဝိသဟတိ။ ဆေကော ပန သမေန ပယောဂေန ပူရေတွာ လာဘံ လာတိ။

ဝေမေဝ ဧကော ဘိက္ခု ဥပ္ပန္တေ နိမိတ္တေ သီဃမေဝ အပ္ပနံ ပါပုဏိဿာမီတိ ဂါဠံ ဝီရိယံ ကရေတိ၊ တဿ စိတ္တံ အစွာရဒ္ဓဝီရိယတ္တာ ဥဒ္ဓစ္စေ ပတတိ၊ သော န သက္ကောတိ အပ္ပနံ ပါပုဏိတုံ။ ဧကော အစွာရဒ္ဓဝီရိယတာယ ဒေါသံ ဒိသွာ ကိံ ဒါနိမေ အပ္ပနာယာတိ ဝီရိယံ ဟာပေတိ၊ တဿ စိတ္တံ အတိလိနဝီရိယတ္တာ ကောသဇ္ဇေ ပတတိ၊ သောပိ န သက္ကောတိ အပ္ပနံ ပါပုဏိတုံ။ ယော ပန ဤသကမ္ပိ လိနံ လိနဘာဝတော ဥဒ္ဓတံ ဥဒ္ဓစ္စတော မောစေတွာ သမေန

၁-သတ္တပဒံ (သီ၊ သျှာ)

၃-လင်္ကာရံ (သီ၊ သျှာ)

၂-နိယာမကော (သီ)၊ နိယာမကော (သျှာ၊ ဣ)

၄-ပူရေတွာ (ဣ၊ က)

ပယောဂေန နိမိတ္တာဘိမုခံ ပဝတ္တေတိ၊ သော အပ္ပနံ ပါပုဏာတိ၊ တာဒိသေန ဘဝိတဗ္ဗံ။ ဣမမတ္ထံ သန္ဓာယ ဧတံ ဝုတ္တံ—

ရေဏုမိ ဥပ္ပလဒလေ၊ သုတ္တေ နာဝါယ နာဠိယာ။

ယထာ မဓုကရာဒီနံ၊ ပဝတ္တိ သမ္ပဝဏ္ဏိတာ။

လိနဥဒ္ဓတဘာဝေဟိ၊ မောစယိတွာန သဗ္ဗသော။

ဧဝံ နိမိတ္တာဘိမုခံ၊ မာနသံ ပဋိပါဒယေတိ။

ပဌမဇ္ဈာနကထာ

၆၉။ ဣတိ ဧဝံ နိမိတ္တာဘိမုခံ မာနသံ ပဋိပါဒယတော ပနဿ ဣဒါနိ အပ္ပနာ ဣဇ္ဈိဿတိတိ ဘဝင်္ဂံ ဥပစန္ဓိန္ဒိတွာ ပထဝီ ပထဝီတိ အနုယောဂဝသေန ဥပဋ္ဌိတံ တဒေဝ ပထဝီကသိဏံ အာရမ္မဏံ ကတွာ မနောဒွါရာဝဇ္ဇနမုပ္ပဇ္ဇတိ။ တတော တသ္မိယေဝါရမ္မဏေ စတ္တာရိ ပဉ္စ ဝါ ဇဝနာနိ ဇဝန္တိ။ တေသု အဝသာနေ ဧကံ ရူပါဝစရံ၊ သေသာနိ ကာမာဝစရာနိ။ ပကတိစိတ္တေဟိ ဗလဝတရဝိတက္က-
ဝိစာရဝိတိသုခစိတ္တေကဂ္ဂတာနိ ယာနိ အပ္ပနာယ ပရိကမ္မတ္တာ ပရိကမ္မာနီတိပိ၊
ယထာ ဂါမာဒီနံ အာသန္ဓပဒေသော ဂါမူပစာရော နဂရူပစာရေတိ ဝုစ္စတိ။ ဧဝံ
အပ္ပနာယ အာသန္ဓတ္တာ သမိပစာရတ္တာ ဝါ ဥပစာရာနီတိပိ၊ ဣတော ပုဗ္ဗေ
ပရိကမ္မာနံ၊ ဥပရိ အပ္ပနာယ စ အနုလောမတော အနုလောမာနီတိပိ ဝုစ္စန္တိ။
ယဇ္ဇေတ္ထ သဗ္ဗန္တိမံ၊ တံ ပရိတ္တဂေါတ္တာဘိဘဝနတော၊ မဟဂ္ဂတဂေါတ္တဘာဝ-
နတော စ ဂေါတြူတိပိ ဝုစ္စတိ။ အဂဟိတဂ္ဂဟဏေန ပနေတ္ထ ပဌမံ ပရိကမ္မံ၊
ဒုတိယံ ဥပစာရံ၊ တတိယံ အနုလောမံ၊ စတုတ္ထံ ဂေါတြု။ ပဌမံ ဝါ ဥပစာရံ၊
ဒုတိယံ အနုလောမံ၊ တတိယံ ဂေါတြု၊ စတုတ္ထံ ပဉ္စမံ ဝါ အပ္ပနာစိတ္တံ။
စတုတ္ထမေဝ ဟိ ပဉ္စမံ ဝါ အပ္ပေတိ၊ တဉ္စ ခေါ ခိပ္ပါဘိညဒန္တာဘိညဝသေန။
တတော ပရံ ဇဝနံ ပတတိ။ ဘဝင်္ဂဿ ဝါရော ဟောတိ။

အဘိဓမ္မိကဂေါဒတ္တတ္ထေရော ပန “ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာ ဓမ္မာ ပစ္စိမာနံ
ပစ္စိမာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ အာသေဝနပစ္စယေန ပစ္စယော”တိ^၁ ဣမံ သုတ္တံ
ဝတွာ အာသေဝနပစ္စယေန ပစ္စိမော ပစ္စိမော ဓမ္မော ဗလဝါ ဟောတိ၊ တသ္မာ
ဆဋ္ဌေပိ သတ္တမေပိ အပ္ပနာ ဟောတိတိ အာဟ၊ တံ အဋ္ဌကထာသု “အတ္တနော
မတိမတ္တံ ထေရသေတ”န္တိ ဝတွာ ပဋိက္ခိတ္တံ။ စတုတ္ထပဉ္စမေသုယေဝ ပန အပ္ပနာ
ဟောတိ။ ပရတော ဇဝနံ ပတိတံ နာမ ဟောတိ၊ ဘဝင်္ဂဿ အာသန္ဓတ္တာတိ

ရုတ္တံ။ တမေဝ ဝိစာရေတွာ ဝုတ္တတ္တာ န သက္ကာ ပဋိက္ခိပိတုံ။ ယထာ ဟိ ပုရိသော ဆိန္ဒုပပါတာဘိမုခေါ^၁ ဓာဝန္တော ဌာတုကာမောပိ ပရိယန္တေ ပါဒံ ကတွာ ဌာတုံ န သက္ကာတိ ပပါတေ ဧဝ ပတတိ၊ ဧဝံ ဆဋ္ဌေ ဝါ သတ္တမေ ဝါ အပ္ပေတုံ န သက္ကာတိ၊ ဘဝင်္ဂဿ အာသန္နတ္တာ။ တသ္မာ စတုတ္ထပဉ္စမေသုယေဝ အပ္ပနာ ဟောတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

သာ စ ပန ဧကစိတ္တက္ခဏိကာယေဝ။ သတ္တသု ဟိ ဌာနေသု အဒ္ဓါန-
ပရိစ္ဆေဒေါ နာမ နတ္ထိ ပဌမပ္ပနာယံ၊ လောကိယာဘိညာသု၊ စတုသု
မဂ္ဂေသု၊ မဂ္ဂါနန္တရဖလေ၊ ရူပါရူပဘဝေသု ဘဝင်္ဂဇ္ဈာနေ၊ နိရောဓဿ ပစ္စယေ
နေဝသညာနာသညာယတနေ၊ နိရောဓာ ဝုဋ္ဌဟန္တဿ ဖလသမာပတ္တိယန္တိ။
တ္ထေ မဂ္ဂါနန္တရဖလံ တိဏ္ဍံ ဥပရိ န ဟောတိ။ နိရောဓဿ ပစ္စယော^၂ နေဝသညာ-
နာသညာယတနံ ဝိန္ဒုမုပရိ န ဟောတိ။ ရူပါရူပေသု ဘဝင်္ဂဿ ပရိမာဏံ နတ္ထိ၊
သေသဌာနေသု ဧကမေဝ စိတ္တန္တိ။ ဣတိ ဧကစိတ္တက္ခဏိကာယေဝ အပ္ပနာ။
တတော ဘဝင်္ဂပါတော။ အထ ဘဝင်္ဂ^၃ ဝေါတ္ထိန္ဒိတွာ ဈာနပစ္စဝေက္ခဏတ္ထာယ
အာဝဇ္ဇနံ၊ တတော ဈာနပစ္စဝေက္ခဏန္တိ^၄။

တ္ထောဝတာ စ ပနေသ^၅ ဝိဝိစ္ဆေဝ ကာမေဟိ ဝိဝိစ္ဆ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ
သဝိတက္ကံ သဝိစာရံ ဝိဝေကဇံ ဝီတိသုခံ ပဌမံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ^၆။
ဧဝမနေန ပဉ္စဂ်ဝိပ္ပဟိနံ ပဉ္စဂ်သမန္ဓာဂတံ တိဝိဓကေလျာဏံ ဒဿလက္ခဏသမ္ပန္နံ
ပဌမံ ဈာနံ အဓိဂတံ ဟောတိ ပထဝီကသိဏံ။

၇၀။ တတ္ထ ဝိဝိစ္ဆေဝ ကာမေဟိတိ ကာမေဟိ ဝိဝိစ္ဆိတွာ ဝိနာ ဟုတွာ
အပက္ကမိတွာ။ ယော ပနာယမေတ္ထ ဧဝကာရော၊ သော နိယမတ္ထောတိ ဝေဒိ-
တဗ္ဗာ။ ယသ္မာ စ နိယမတ္ထော၊ တသ္မာ တသ္မိ^၇ ပဌမဇ္ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရဏ-
သမယေ အဝိဇ္ဇမာနာနမ္ဘိ ကာမာနံ တဿ ပဌမဇ္ဈာနဿ ပဋိပက္ခဘာဝံ
ကာမပရိစ္စာဂေနေဝ စဿ အဓိဂမံ ဒီပေတိ။

ကထံ ? “ဝိဝိစ္ဆေဝ ကာမေဟိ”တိ ဧဝံ နိယမေ ကရိယမာနေ ဣဒံ
ပညာယတိ၊^၈ နူန^၉ ဈာနဿ ကာမာ ပဋိပက္ခဘူတာ ယေသု သတိ ဣဒံ
နပ္ပဝတ္တတိ၊ အန္တကာရေ သတိ ပဒီပေါဘာသော ဝိယ။ တေသံ ပရိစ္စာဂေနေဝ

၁-ဆိန္ဒုတဒ္ဓါဘိမုခေါ (သီ)

၃-ဈာနပစ္စဝေက္ခဏာတိ (သီ)

၅-အဘိ ၁-၄၄၊ ဒီ ၁-၆၉-ပိဋ္ဌာဒိသု၊ ဓမ္မသင်္ဂဏီ။

၂-ပစ္စယံ (သျှာ၊က)

၄-တ္ထောဝတာ ပနေသ (သျှာ)

၆-နန (က)

စသည့် အဓိကမော ဟောတိ၊ ဩရိမတိရပရိစ္ဆာဂေန ပါရိမတိရဿေဝ။ တဿ နိယမံ ကရေတိတိ။

တတ္ထ သိယာ၊ ကဿ ပနေသ ပုဗ္ဗပဒေယေဝ ဝုတ္တော၊ န ဥတ္တရပဒေ၊ ကိံ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ အဝိဝိစ္စာပိ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရေယျာတိ? န ခေါ ပနေတံ ဧဝံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တံ နိဿရဏတော ဟိ ပုဗ္ဗပဒေ ဒေဝ ဝုတ္တော။ ကာမဓာတုသမတိက္ကမနတော ဟိ ကာမရာဂပဋိပက္ခတော စ ဣဒံ ဈာနံ ကာမာနမေဝ နိဿရဏံ။ ယထာဟ၊ “ကာမာနမေတံ နိဿရဏံ ယဒိဒံ နေက္ခမ္မ”န္တိ။ ဥတ္တရပဒေပိ ပန ယထာ “ဣဓေဝ ဘိက္ခဝေ သမဏော၊ ဣဓ ဒုတိယော သမဏော”တိ၊ ဧတ္ထ ဧကောရော အာနေတွာ ဝုစ္စတိ၊ ဧဝံ ဝတ္ထဗ္ဗော။ န ဟိ သက္ကာ ဣတော အညေဟိပိ နိဝရဏသင်္ခါတေဟိ အကုသလဓမ္မေဟိ အဝိဝိစ္စ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရိတုံ။ တဿ “ဝိဝိစ္စေဝ ကာမေဟိ ဝိဝိစ္စေဝ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ”တိ ဧဝံ ပဒဒ္ဒယေပိ ဒေဝ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ပဒဒ္ဒယေပိ စ ကိဉ္ဇာပိ ဝိဝိစ္စာတိ ဣမိနာ သာဓာရဏဝစနေန တဒင်္ဂဝိဝေကာဒယော၊ ကာယဝိဝေကာဒယော စ သဗ္ဗေပိ ဝိဝေကာ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆန္တိ၊ တထာပိ ကာယဝိဝေကော စိတ္တဝိဝေကော ဝိက္ခမ္ဘနဝိဝေကောတိ တယော ဧဝ ဣဓ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

ကာမေဟိတိ ဣမိနာ ပန ပဒေန ယေ စ နိဒ္ဒေသေ “ကတမေ ဝတ္ထုကာမာ၊ မနာပိယာ ရူပါ”တိအာဒိနာ? နယေန ဝတ္ထုကာမာ ဝုတ္တော၊ ယေ စ တတ္ထေဝ ဝိဘဏံ စ “ဆန္ဒော ကာမော၊ ရာဂေါ ကာမော၊ ဆန္ဒရာဂေါ ကာမော၊ သင်္ကပ္ပေါ ကာမော၊ ရာဂေါ ကာမော၊ သင်္ကပ္ပရာဂေါ ကာမော၊ ဣမေ ဝုစ္စန္တိ ကာမာ”တိ၊ ဧဝံ ကိလေသကာမာ ဝုတ္တော၊ တေ သဗ္ဗေပိ သင်္ဂဟိတာ ဣစ္စေဝ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဧဝံ သတိ ဝိဝိစ္စေဝ ကာမေဟိတိ ဝတ္ထုကာမေဟိပိ ဝိဝိစ္စေဝါတိ အတ္ထော ယုဇ္ဇတိ၊ တေန ကာယဝိဝေကော ဝုတ္တော ဟောတိ။ ဝိဝိစ္စ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိတိ ကိလေသကာမေဟိ သဗ္ဗာကုသလေဟိ ဝါ ဝိဝိစ္စာတိ အတ္ထော ယုဇ္ဇတိ၊ တေန စိတ္တဝိဝေကော ဝုတ္တော ဟောတိ။ ပုရိမေန စေတ္ထ ဝတ္ထုကာမေဟိ ဝိဝေကဝစနတော ဧဝ ကာမသုခပရိစ္ဆာဂေါ၊ ဒုတိယေန ကိလေသကာမေဟိ ဝိဝေကဝစနတော နေက္ခမ္မသုခပရိဂ္ဂဟော ဝိဘာဝိတော ဟောတိ။ ဧဝံ ဝတ္ထုကာမကိလေသကာမဝိဝေကဝစနတောယေဝ စ ဧတေသံ ပဌမေန သံကိလေသဝတ္ထုပ္ပဟာနံ၊ ဒုတိယေန သံကိလေသပ္ပဟာနံ။ ပဌမေန လောလ-ဘာဝဿ ဟေတုပရိစ္ဆာဂေါ၊ ဒုတိယေန ဗာလဘာဝဿ။ ပဌမေန စ

ပယောဂသုဒ္ဓိ၊ ဒုတိယေန အာသယပေါသနံ ဝိဘာဝိတံ ဟောတိတိ ဝိညာတဗ္ဗံ။
ဧသ တာဝ နယော ကာမေဟိတိ ဧတ္ထ ဝုတ္တကာမေသု ဝတ္ထုကာမပက္ခေ။

ကိလေသကာမပက္ခေ ပန ဆန္ဒောတိ စ ရာဂေါတိ စ ဧဝမာဒီဟိ
အနေကဘေဒေါ ကာမစ္ဆန္ဒာယေဝ ကာမောတိ အဓိပ္ပေတော။ သော စ
အကုသလပရိယာပန္နောပိ သမာနော “တတ္ထ ကတမော ကာမော ဆန္ဒော
ကာမော”တိအာဒိနာ^၁ နယေန ဝိဘင်္ဂေ ဈာနပဋိပက္ခတော ဝိသု ဝုတ္တော။
ကိလေသကာမတ္တာ ဝါ ပုရိမပဒေ ဝုတ္တော၊ အကုသလပရိယာပန္နတ္တာ
ဒုတိယပဒေ။ အနေကဘေဒတော စသေ ကာမတောတိ အဝတွာ ကာမေ-
ဟိတိ ဝုတ္တံ။

အညေသမ္ဘိ စ ဓမ္မာနံ အကုသလဘာဝေ ဝိဇ္ဇမာနေ “တတ္ထ ကတမေ
အကုသလာ ဓမ္မာ၊ ကာမစ္ဆန္ဒာ”တိအာဒိနာ^၂ နယေန ဝိဘင်္ဂေ ဥပရိ
ဈာနဂါနံ ပစ္စနိကပဋိပက္ခဘာဝဒဿနတော နိဝရဏာနေဝ ဝုတ္တာနိ။ နိဝရဏာနိ
ဟိ ဈာနဂါနံ ပစ္စနိကနိ၊ တေသံ ဈာနဂါနေဝ ပဋိပက္ခာနိ ဝိဒ္ဓိသကာနိ ဝိဿာ-
တကာနိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တထာ ဟိ သမာဓိ ကာမစ္ဆန္ဒဿ ပဋိပက္ခော၊
ဝီတိ ဈာပါဒဿ၊ ဝိတက္ကော ထိနမိဒ္ဓဿ၊ သုခံ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စဿ၊ ဝိစာရော
ဝိစိကိန္ဒာယာတိ ပေဋကေ^၃ ဝုတ္တံ။

ဧဝမေတ္ထ ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိတိ ဣမိနာ ကာမစ္ဆန္ဒဿ ဝိက္ခမ္ဘနဝိဝေကော
ဝုတ္တော ဟောတိ။ ဝိဝိဇ္ဇ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိတိ ဣမိနာ ပဉ္စန္ဒမ္ဘိ နိဝရဏာနံ၊
အဂဟိတဂ္ဂဟဏေန ပန ပဌမေန ကာမစ္ဆန္ဒဿ၊ ဒုတိယေန သေသနိဝရဏာနံ။
တထာ ပဌမေန တီသု အကုသလမူလေသု ပဉ္စကာမဂုဏဘေဒဝိသယဿ
လောဘဿ၊ ဒုတိယေန အာသာတဝတ္ထုဘေဒါဒိဝိသယာနံ ဒေါသမောဟာနံ။
ဩဇာဒီသု ဝါ ဓမ္မေသု ပဌမေန ကာမောဃ ကာမယောဂ ကာမာသဝ-
ကာမုပါဒါန အဘိဇ္ဈာ ကာယဂန္ထ ကာမရာဂ သံယောဇနာနံ၊ ဒုတိယေန
အဝသေသ ဩဇ ယောဂါသဝ ဥပါဒါန ဂန္ထ သံယောဇနာနံ။ ပဌမေန စ
တဏှာယ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ၊ ဒုတိယေန အဝိဇ္ဇာယ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ။ အပိစ
ပဌမေန လောဘသမ္ပယုတ္တာနံ အဋ္ဌန္တံ စိတ္တုပ္ပါဒါနံ၊ ဒုတိယေန သေသာနံ စတုန္တံ
အကုသလစိတ္တုပ္ပါဒါနံ ဝိက္ခမ္ဘနဝိဝေကော ဝုတ္တော ဟောတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။
အယံ တာဝ ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိ ဝိဝိဇ္ဇ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိတိ ဧတ္ထ
အတ္ထပ္ပကာသနာ။

၇၁။ ဧတ္တာဝတာ စ ပဌမဿ ဈာနဿ ပဟာနံ^၁ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ သမ္ပယောဂံ^၂ ဒဿေတုံ သဝိတက္ကံ သဝိစာရန္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ဝိတက္ကနံ ဝိတက္ကော၊ ဥိဟနန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ သွာယံ အာရမ္မဏေ စိတ္တဿ အဘိနိရောပနလက္ခဏော၊ အာဟနနပရိယာဟနနရသော။ တထာ ဟိ တေန ယောဂါဝစရော အာရမ္မဏံ ဝိတက္ကာဟတံ ဝိတက္ကပရိယာဟတံ ကရောတိတိ ဝုစ္စတိ။ အာရမ္မဏေ စိတ္တဿ အာနယနပစ္စုပ္ပန်နော။

ဝိစရဏံ ဝိစာရော၊ အနုသဉ္ဇရဏန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ သွာယံ အာရမ္မဏာနုမဇ္ဇနလက္ခဏော၊ တတ္ထ သဟဇာတာနုယောဇနရသော၊ စိတ္တဿ အနုပ္ပဗန္ဓနပစ္စုပ္ပန်နော။

သန္တေပိ စ နေသံ ကတ္ထစိ အဝိပ္ပယောဂေ ဩဋ္ဌာရိကဋ္ဌေန ပုဗ္ဗင်္ဂမဋ္ဌေန စ ဃဏှာဘိဃာတော ဝိယ စေတသော ပဌမာဘိနိပါတော ဝိတက္ကော။ သုခုမဋ္ဌေန အနုမဇ္ဇနသဘာဝေန စ ဃဏှာနုရဝေါဝိယ အနုပ္ပဗန္ဓော ဝိစာရော။ ဝိပ္ပါရဝါ စေတ္ထ ဝိတက္ကော ပဌမုပ္ပတ္တိကာလေ ပရိပ္ပန္နနဘူတော စိတ္တဿ အာကာသေ ဥပ္ပတိတုကာမဿ ပက္ခိနော ပက္ခဝိက္ခေပေါ ဝိယ ပဒုမာဘိမုခပါတော ဝိယ စ ဂန္ဓာနုဗန္ဓစေတသော ဘမရဿ။ သန္တဝုတ္တိ ဝိစာရော နာတိပရိပ္ပန္နနဘာဝေါ စိတ္တဿ အာကာသေ ဥပ္ပတိတဿ ပက္ခိနော ပက္ခပ္ပသာရဏံ ဝိယ၊ ပရိတ္တမနံ ဝိယ စ ပဒုမာဘိမုခပတိတဿ ဘမရဿ ပဒုမဿ ဥပရိဘာဂေ။ ဒုကနိပါတဋ္ဌကထာယံ ပန “အာကာသေ ဂစ္ဆတော မဟာသကုဏဿ ဥဘောဟိ ပက္ခေဟိ ဝါတံ ဂဟေတွာ ပက္ခေ သန္တိသီဒါပေတွာ ဂမနံ ဝိယ အာရမ္မဏေ စေတသော အဘိနိရောပနဘာဝေန ပဝတ္ထော ဝိတက္ကော။ ဝါတဂ္ဂဟဏတ္ထံ ပက္ခေ ဖန္နာပယမာနဿ ဂမနံ ဝိယ အနုမဇ္ဇနဘာဝေန^၃ ပဝတ္ထော ဝိစာရော”တိ ဝုတ္တံ၊ တံ အနုပ္ပဗန္ဓေန ပဝတ္တိယံ ယုဇ္ဇတိ။ သော ပန နေသံ ဝိသေသော ပဌမဒုတိယဇ္ဈာနေသု ပါကဇ္ဇော ဟောတိ။

အပိစ မလဂ္ဂဟိတံ ကံသဘာဇနံ ဧကေန ဟတ္ထေန ဒဠိ ဂဟေတွာ ဣတရေန ဟတ္ထေန စုဏှတေလဝါလဏှပကေန ပရိမဇ္ဇန္တဿ ဒဠဂဟဏဟတ္ထော ဝိယ ဝိတက္ကော၊ ပရိမဇ္ဇနဟတ္ထော ဝိယ ဝိစာရော။ တထာ ကုမ္ဘကာရဿ ဒဏှပ္ပဟာရေန စက္ကံ ဘမယိတွာ ဘာဇနံ ကရေန္တဿ ဥပ္ပိဋ္ဌနဟတ္ထော ဝိယ ဝိတက္ကော၊ ဣတောစိတော စ သဉ္ဇရဏဟတ္ထော ဝိယ ဝိစာရော။ တထာ မဏှလံ ကရေန္တဿ

မဇ္ဈေ သန္နိရုတ္တိတွာ^၁ ဌိတကဏ္ဍကော ဝိယ အဘိနိရောပနော ဝိတက္ကော၊ ဗဟိ ပရိတ္တမနကဏ္ဍကော ဝိယ အနုမဇ္ဇနော ဝိစာရော။ ဣတိ ဣမိနာ စ ဝိတက္ကေန ဣမိနာ စ ဝိစာရေန သဟ ဝတ္တတိ ရုက္ခော ဝိယ ပုပ္ဖေန ဖလေန စာတိ ဣဒံ ဖျာနံ “သဝိတက္ကံ သဝိစာရ”န္တိ ဝုစ္စတိ။ ဝိဘဏံ ပန “ဣမိနာ စ ဝိတက္ကေန ဣမိနာ စ ဝိစာရေန ဥပေတော ဟောတိ သမုပေတော”တိအာဒိနာ၊^၂ နယေန ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနာ ဒေသနာ ကတာ။ အတ္ထော ပန တတြာပိ ဝေမေဝ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

ဝိဝေကဇ္ဇန္တိ ဧတ္ထ ဝိဝိတ္တိ ဝိဝေကော၊ နိဝရဏဝိဂမောတိ အတ္ထော။ ဝိဝိတ္တောတိ ဝါ ဝိဝေကော၊ နိဝရဏဝိဝိတ္တော ဖျာနသမ္ပယုတ္တဓမ္မရာသီတိ အတ္ထော။ တသ္မာ ဝိဝေကာ၊ တသ္မိံ ဝါ ဝိဝေကေ ဇာတန္တိ ဝိဝေကဇံ။

၇၂။ ဝီတိသုခန္တိ ဧတ္ထ ဝိဏယတိတိ ဝီတိ။ သာ သမ္ဗိယာယနလက္ခဏာ၊ ကာယစိတ္တဝီနနရသာ၊ ဖရဏရသာ ဝါ၊ ဩဒဂ္ဂပစ္စုပ္ပန်နာ။ သာ ပနေသာ ခုဒ္ဓိကာ ဝီတိ၊ ခဏိကာဝီတိ၊ ဩက္ကန္တိကာဝီတိ၊ ဥဗ္ဗေဂါဝီတိ၊ ဖရဏာဝီတိတိ ပဉ္စဝိစာ ဟောတိ။ တတ္ထ ခုဒ္ဓိကာဝီတိ သရီရေ လောမဟံသမတ္တမေဝ ကာတုံ သက္ကောတိ။ ခဏိကာဝီတိ ခဏေ ခဏေ ဝိဇ္ဇုပ္ပါဒသဒိသာ ဟောတိ။ ဩက္ကန္တိကာဝီတိ သမုဒ္ဓတိရံ ဝီစိ ဝိယ ကာယံ ဩက္ကမိတွာ ဩက္ကမိတွာ ဘိဇ္ဇတိ။ ဥဗ္ဗေဂါဝီတိ ဗလဝတိ ဟောတိ ကာယံ ဥဒ္ဓဂ္ဂံ ကတွာ အာကာသေ လင်္ခာ-ပနပ္ပမာဏပ္ပတ္တာ။ တထာ ဟိ ပုဏ္ဏဝလ္လိကဝါသီ မဟာတိသတ္ထေရော ပုဏ္ဏမဒိဝသေ သာယံ စေတိယင်္ဂဏံ ဂန္ဓာ စန္ဒာလောကံ ဒိသ္မာ မဟာစေတိယာဘိ-မုခေါ ဟုတွာ “ဣမာယ ဝတ ဝေလာယ စတဿော ပရိသာ မဟာစေတိယံ ဝန္တန္တိ”တိ ပကတိယာ ဒိဋ္ဌာရမ္မဏဝသေန ဗုဒ္ဓါရမ္မဏံ ဥဗ္ဗေဂါဝီတိ^၃ ဥပ္ပါဒေတွာ သုဓာတလေ ပဟဋ္ဌစိတြဂေဏ္ဍုကော ဝိယ အာကာသေ ဥပ္ပတိတွာ မဟာစေတိယင်္ဂဏေယေဝ ပတိဋ္ဌာသိ။ တထာ ဂိရိကဏ္ဍကဝိဟာရဿ ဥပ-နိဿယေ ဝတ္တကာလကဂါမေ ကော ကုလဒီတာပိ ဗလဝဗုဒ္ဓါရမ္မဏာယ ဥဗ္ဗေဂါဝီတိယာ အာကာသေ လင်္ခေသိ။

တဿာ ကိရ မာတာပိတရော သာယံ ဓမ္မဿဝနတ္ထာယ ဝိဟာရံ ဂစ္ဆန္တာ “အဗ္ဗ တံ ဂရုဘာရာ အကာလေ ဝိစရိတုံ? န သက္ကောသိ၊ မယံ တုယံ ပတ္တိံ ကတွာ ဓမ္မံ သောဿာမာ”တိ အဂမံသု။ သာ ဂန္တုကာမာပိ တေသံ ဝစနံ

၁-သန္နိရုတ္တိတွာ (ဣ.က)

၂-ဝိဘဏံ ၂၆၇-ဝိဇ္ဇေ

၃-စရိတုံ (သိ)

ပဋိဗာဟိတုံ အသက္ကောန္တိ ဃရေ ဩဟိယိတွာ ဃရဇိရေ ဌတွာ စန္ဒာ-
 လောကေန ဂိရိကဏ္ဍကေ အာကာသစေတိယင်္ဂဏံ^၁ ဩလောကေန္တိ
 စေတိယဿ ဒီပပူဇံ အဋ္ဌဿ၊ စတဿော စ ပရိဿာ မာလာဂန္ဓာဒီဟိ
 စေတိယပူဇံ ကတွာ ပဒက္ခိဏံ ကရောန္တိယော ဘိက္ခုသံဃဿ စ ဂဏသဇ္ဈာ-
 ယသဒ္ဓိ အဿောသိ။ အထဿာ “ဧညာဝတိမေ၊ ယေ ဝိဟာရံ ဂန္ဓာ
 ဧဝရူပေ စေတိယင်္ဂဏေ အနုသဉ္စရိတုံ၊ ဧဝရူပဉ္စ မရရဓမ္မကထံ သောတုံ
 လာန္တိ”တိ မုတ္တရာသိသဒိသံ စေတိယံ ပဿန္တိယာ ဧဝ ဥဗ္ဗေဂါပီတိ ဥဒပါဒိ။
 သာ အာကာသေ လင်္ခိတွာ မာတာပိတုနံ ပုရိမတရံယေဝ အာကာသတော
 စေတိယင်္ဂဏေ ဩရူယု စေတိယံ ဝဋ္ဋိတွာ ဓမ္မံ သုဏမာနာ အဋ္ဌာသိ။ အထ နံ
 မာတာပိတရော အာဂန္ဓာ “အဗ္ဗတံ ကတရေန မဂ္ဂေန အာဂတာသီ”တိ ပုစ္ဆိံသု။
 သာ “အာကာသေန အာဂတာမှိ၊ န မဂ္ဂေနာ”တိ ဝတွာ “အဗ္ဗ အာကာသေန
 နာမ ဒီဏာသဝါ သဉ္စရန္တိ၊ တံ ကထံ အာဂတာ”တိ ဝုတ္တာ အာဟ “မယံ စန္ဒာ-
 လောကေန စေတိယံ အာလောကေန္တိယာ ဌိတာယ ဗုဒ္ဓါရမ္မဏာ ဗလဝပီတိ
 ဥပ္ပဇ္ဇိ။ အထာဟံ နေဝ အတ္တနော ဌိတဘာဝံ၊ န နိသိန္ဓဘာဝံ အညာသိ။
 ဂဟိတနိမိတ္တေနေဝ ပန အာကာသေ လင်္ခိတွာ စေတိယင်္ဂဏေ ပတိဌိတာမှိ”တိ။

ဧဝံ ဥဗ္ဗေဂါပီတိ အာကာသေ လင်္ခာပနပ္ပမာဏာ ဟောတိ။ ဖရဏာ-
 ပီတိယာ ပန ဥပ္ပန္နာယ သကလသရီရံ ခေတိတွာ ပူရိတဝတ္ထိ ဝိယ မဟတာ
 ဥဒကောသေန ပက္ခန္ဓ^၂ပဗ္ဗတကုစ္ဆိ ဝိယ စ အနုပရိပ္ပုဋ် ဟောတိ။

သာ ပနေသာ ပဉ္စဝိဓာ ပီတိ ဂဟံ ဂဏ္ဍန္တိ ပရိပါကံ ဂစ္ဆန္တိ ဒုဝိဓံ ပဿန္တိ^၃
 ပရိပူရေတိ ကာယပဿန္တိဉ္စ စိတ္တပဿန္တိဉ္စ။ ပဿန္တိ ဂဟံ ဂဏ္ဍန္တိ ပရိပါကံ ဂစ္ဆန္တိ
 ဒုဝိဓံ သုခံ ပရိပူရေတိ ကာယိကဉ္စ စေတသိကဉ္စ။ သုခံ ဂဟံ ဂဏ္ဍန္တိ ပရိပါကံ
 ဂစ္ဆန္တိ တိဝိဓံ သမာဓိံ ပရိပူရေတိ ခဏိကသမာဓိံ ဥပစာရသမာဓိံ အပ္ပနာ
 သမာဓိန္တိ။ တာသု ယာ အပ္ပနာသမာဓိဿ မူလံ ဟုတွာ ဝစုမာနာ သမာဓိ-
 သမ္ပယောဂံ ဂတာ ဖရဏာပီတိ၊ အယံ ဣမသ္မိံ အတ္ထေ အဓိပ္ပေတာ ပီတိတိ။

၇၃။ ဣတရံ ပန သုခနံ သုခံ၊ သုဠု ဝါ ခါဒတိ၊ ခနတိ စ ကာယစိတ္တာ-
 ဗာဓန္တိ သုခံ၊ တံ သာတလက္ခဏံ၊ သမ္ပယုတ္တာနံ ဥပဗြူဟနရသံ၊ အနုဂ္ဂဟ-
 ပစ္စုပဋ္ဌာနံ။ သတိပ ဝ နေသံ ကတ္တစိ အဝိပ္ပယောဂေ ဣဋ္ဌာရမ္မဏပဋိလာဘတုဋ္ဌိ
 ပီတိ။ ပဋိလဒ္ဓရသာနဘဝနံ^၄ သုခံ။ ယတ္ထ ပီတိ၊ တတ္ထ သုခံ။ ယတ္ထ သုခံ၊ တတ္ထ န
 နိယမတော ပီတိ။ သင်္ခါရက္ခန္ဓသင်္ဂဟိတာ ပီတိ။ ဝေဒနာက္ခန္ဓသင်္ဂဟိတံ သုခံ။

၁-အာကာသစေတိယံ (ဣ)

၂-ပက္ခန္ဓ (သီ၊ သျှ၊ ဣ)

၃-ပဋိလဒ္ဓသာနဘဝနံ (ဣ၊ က)

ကန္တာရဒိန္နဿ ဝနန္တုဒကဒဿနဿဝနေသု ဝိယ ဝီတိ။ ဝနန္တယာပဝေသန-
ဥဒကပရိဘောဂေသု ဝိယ သုခံ။ တသ္မိံ တသ္မိံ သမယေ ပါကဋ္ဌဘာဝတော
စေတံ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣတိ အယဉ္ဇ ဝီတိ ဣဒဉ္ဇ သုခံ အဿ ဈာနဿ၊ အသ္မိံ
ဝါ ဈာနေ အတ္ထိတိ ဣဒံ ဈာနံ ဝီတိသုခန္တိ ဝုစ္စတိ။

အထ ဝါ ဝီတိ စ သုခဉ္ဇ ဝီတိသုခံ၊ ဓမ္မဝိနယာဒယော ဝိယ။ ဝိဝေကဇံ
ဝီတိသုခမဿ ဈာနဿ၊ အသ္မိံ ဝါ ဈာနေ အတ္ထိတိ ဝေမ္ပိ ဝိဝေကဇံ ဝီတိသုခံ။
ယထေဝ ဟိ ဈာနံ၊ ဧဝံ ဝီတိသုခမေတ္ထ ဝိဝေကဇမေဝ ဟောတိ၊ တဉ္ဇဿ
အတ္ထိ၊ တသ္မာ ဧကပဒေနေဝ “ဝိဝေကဇံ ဝီတိသုခ”န္တိဝိ ဝတ္ထု ယုဇ္ဇတိ။ ဝိဘဏံ
ပန “ဣဒံ သုခံ ဣမာယ ဝီတိယာ သဟဂတ”န္တိအာဒိနာ နယေန ဝုတ္တိ။
အတ္ထော ပန တတ္ထာပိ ဧဝမေဝ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

ပဌမံ ဈာနန္တိ ဣဒံ ပရတော အာဝိဘဝိဿတိ။ ဥပသမ္ပဇ္ဇာတိ ဥပဂန္တော၊
ပါပုဏိတွာတိ ဝုတ္တိ ဟောတိ။ ဥပသမ္ပာဒယိတွာ ဝါ၊ နိပ္ပါဒေတွာတိ ဝုတ္တိ
ဟောတိ။ ဝိဘဏံ ပန “ဥပသမ္ပဇ္ဇာတိ ပဌမဿ ဈာနဿ လာဘော
ပဋိလာဘော ပတ္တိသမ္ပတ္တိဖုသနာ သမ္ဘိကိရိယာ ဥပသမ္ပဒါ”တိ ဝုတ္တိ။ တဿာပိ
ဧဝမေဝတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဝိဟရတိတိ တဒနုရူပေန ဣရိယာပထဝိဟာရေန
ဣတိဝုတ္တပ္ပကာရဈာနသမင်္ဂီ ဟုတွာ အတ္တဘာဝဿ ဣရိယံ ဝုတ္တိံ ပါလနံ ယပနံ
ယာပနံ စာရံ ဝိဟာရံ အဘိနိပ္ပါဒေတိ။ ဝုတ္တဉ္ဇေတံ ဝိဘဏံ “ဝိဟရတိတိ
ဣရိယတိ ဝုတ္တတိ ပါလေတိ ယပေတိ ယာပေတိ စရတိ ဝိဟရတိ၊ တေန ဝုစ္စတိ
ဝိဟရတိ”တိ?။

ပဉ္စင်ဝိပဿနာဒီ

၇၄။ ယံပန ဝုတ္တိ “ပဉ္စင်ဝိပဿနံ ပဉ္စင်သမန္တာဂတ”န္တိ၊ တတ္ထ ကာမစ္ဆန္တော၊
ဗျာပါဒေါ၊ ထိနမိဒ္ဓံ၊ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ၊ ဝိစိကိစ္ဆာတိ ဣမေသံ ပဉ္စန္တံ နိဝရဏာနံ
ပဟာနဝသေန ပဉ္စင်ဝိပဿနတာ ဝေဒိတဗ္ဗော။ န ဟိ ဧတေသု အပ္ပဟိနေသု
ဈာနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တေနသေတာနိ ပဟာနင်္ဂါနိတိ ဝုစ္စန္တိ။ ကိဉ္ဇာပိ ဟိ ဈာနက္ခဏေ
အညေပိ အကုသလာ ဓမ္မာ ပဟိယန္တိ၊ တထာပိ ဧတာနေဝ ဝိသေသေန
ဈာနန္တရာယကရာနိ။ ကာမစ္ဆန္တေန ဟိ နာနာဝိသယပ္ပလောဘိတံ စိတ္တံ န
ဧကတ္တာရမ္ပဏေ သမာဓိယတိ။ ကာမစ္ဆန္တာဘိဘူတံ ဝါ တံ န ကာမဓာတု-
ပ္ပဟာနာယ ပဋိပဒံ ပဋိပဇ္ဇတိ။ ဗျာပါဒေန စာရမ္ပဏေ ပဋိဟညမာနံ န နိရန္တရံ

ပဝတ္တတိ။ ထိနမိဒ္ဓါဘိဘူတံ အကမ္မညံ ဟောတိ။ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စပရေတံ အဝု-
ပသန္တမေဝ ဟုတွာ ပရိတ္တမတိ။ ဝိစိကိစ္ဆာယ ဥပဟတံ ဈာနာဓိဂမသာမိကံ
ပဋိပဋိံ နာရောဟတိ။ ဣတိ ဝိသေသေန ဈာနန္တရယကရတ္တာ ဧတာနေဝ
ပဟာနင်္ဂါနီတိ ဝုတ္တာနီတိ။

ယသ္မာ ပန ဝိတက္ကော အာရမ္မဏေ စိတ္တံ အဘိနိရောပေတိ၊ ဝိစာရော
အနုပ္ပဗန္ဓတိ၊ တေဟိ အဝိက္ခေပါယ သမ္ပာဒိတပ္ပယောဂဿ စေတသော
ပယောဂသမ္ပတ္တိသမ္ဘဝါ ပီတိ ပီဏနံ၊ သုခဉ္စ ဥပဗြူဟနံ ကရေတိ။ အထ နံ
သသေသသမ္ပယုတ္တဓမ္မံ ဧတေဟိ အဘိနိရောပနာနုပ္ပဗန္ဓန ပီဏန ဥပဗြူဟနေဟိ^၁
အနုဂ္ဂဟိတာ ဧကဂ္ဂတာ ဧကတ္တာရမ္မဏေ သမံ သမ္မာ စ အာမိယတိ၊ တသ္မာ
ဝိတက္ကော ဝိစာရော ပီတိ သုခံ စိတ္တေကဂ္ဂတာတိ ဣမေသံ ပဉ္စန္ဓံ ဥပ္ပတ္တိဝသေန
ပဉ္စင်္ဂသမန္တာဂတတာ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဥပ္ပန္နေသု ဟိ ဧတေသု ပဉ္စသု ဈာနံ ဥပ္ပန္နံ နာမ
ဟောတိ။ တေနဿ ဧတာနိပဉ္စ သမန္တာဂတင်္ဂါနီတိ ဝုစ္စန္တိ။ တသ္မာ န ဧတေဟိ
သမန္တာဂတံ အညဒေဝ ဈာနံ နာမ အတ္ထိတိ ဂဟေတဗ္ဗံ။ ယထာ ပန အင်္ဂမတ္တ-
ဝသေနေဝ စတုရင်္ဂိနိ သေနာ၊ ပဉ္စင်္ဂိကံ တူရိယံ၊ အဋ္ဌင်္ဂိကော စ မဂ္ဂေါတိ ဝုစ္စတိ၊
ဝေမိဒမ္ပိ အင်္ဂမတ္တဝသေနေဝ ပဉ္စင်္ဂိကန္တိ ဝါ ပဉ္စင်္ဂသမန္တာဂတန္တိ ဝါ ဝုစ္စတိတိ
ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဧတာနိ စ ပဉ္စင်္ဂါနိ ကိဉ္စာပိ ဥပစာရက္ခဏေပိ အတ္ထိ၊ အထ ခေါ
ဥပစာရေ ပကတိစိတ္တတော ဗလဝတရာနိ။ ဣမ ပန ဥပစာရတောပိ ဗလဝတရာနိ
ရူပါဝစရလက္ခဏပ္ပတ္တာနိ။ ဧတ္ထ ဟိ ဝိတက္ကော သုဝိသဒေန^၂ အာကာရေန
အာရမ္မဏေ စိတ္တံ အဘိနိရောပယမာနော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဝိစာရော အတိဝိယ
အာရမ္မဏံ အနုမဇ္ဇမာနော။ ပီတိသုခံ သဗ္ဗာဝန္တမ္ပိ ကာယံ ဖရမာနံ။ တေနေဝါဟ
“နာဿ ကိဉ္စိ သဗ္ဗာဝတော ကာယဿ ဝိဝေကဇေန ပီတိသုခေန အပ္ပုဋ္ဌံ
ဟောတိ”တိ^၃။ စိတ္တေကဂ္ဂတာပိ ဟေဋ္ဌိမမ္ပိ သမုဂ္ဂပဋ္ဌလေ ဥပရိမံ သမုဂ္ဂပဋ္ဌလံ
ဝိယ အာရမ္မဏေသု ဖုဿိတာ ဟုတွာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ အယမေတေသံ ဣတရေဟိ
ဝိသေသော။ တတ္ထ စိတ္တေကဂ္ဂတာ ကိဉ္စာပိ သဝိတက္ကံ သဝိစာရန္တိ ဣမသ္မိ^၄
ပါဌေ န နိဋ္ဌိဋ္ဌာ၊ တထာပိ ဝိဘဏံ “ဈာနန္တိ ဝိတက္ကော ဝိစာရော ပီတိ သုခံ
စိတ္တသေကဂ္ဂတာ”တိ^၅ ဝေဝုတ္တတ္တာ အင်္ဂမေဝ။ ယေန ဟိ အဓိပ္ပါယေန ဘဂဝတာ
ဥဒ္ဓေသော ကတော၊ သောယေဝ တေန ဝိဘဏံ ပကာသိတောတိ^၆။

၁-ဝိနနုပဗြူဟနေဟိ (သျှာ) ပီဏနာနုပဗြူဟနေဟိ (ဣ၊ က)

၂-သုဝိသုဒ္ဓေန (သိ)

၃-ဒီ ၁-၇၀-ပိဋ္ဌာဒီသု။

၄-ဝိဘင်္ဂ ၂၆၇-ပိဋ္ဌေ။

၅-ပကာသိတော ဟောတိတိ (သိ)၊ ပကာသိတော ဟောတိ (သျှာ)

တိရိစ္ဆာန်လျာဏ

၇၅။ တိရိစ္ဆာန်လျာဏံ ဒသလက္ခဏသမ္ပန္နန္တိ ဧတ္ထ ပန အာဒိမဇ္ဈပရိယော-
သာနဝသေန တိရိစ္ဆာန်လျာဏတာ။ တေသံယေဝ စ အာဒိမဇ္ဈပရိယော-
သာနာနံ လက္ခဏဝသေန ဒသလက္ခဏသမ္ပန္တာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

တကြာယံ ပါဠိ—

“ပဌမဿ ဈာနဿ ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိ အာဒိ၊ ဥပေက္ခာနုဗြူဟနာ
မဇ္ဈေ၊ သမ္ပဟံသနာ ပရိယောသာနံ၊ ပဌမဿ ဈာနဿ ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိ
အာဒိ၊ အာဒိဿ ကတိ လက္ခဏာနိ၊ အာဒိဿ တိဏိ လက္ခဏာနိ၊
ယော တဿ ပရိဗန္ဓော၊ တတော စိတ္တံ ဝိသုဇ္ဈတိ၊ ဝိသုဇ္ဈတ္တာ စိတ္တံ
မဇ္ဈိမံ သမထနိမိတ္တံ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ပဋိပဇ္ဇတ္တာ တတ္ထ စိတ္တံ ပက္ခန္တတိ။ ယဉ္စ
ပရိဗန္ဓတော စိတ္တံ ဝိသုဇ္ဈတိ၊ ယဉ္စ ဝိသုဇ္ဈတ္တာ စိတ္တံ မဇ္ဈိမံ သမထနိမိတ္တံ
ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ယဉ္စ ပဋိပဇ္ဇတ္တာ တတ္ထ စိတ္တံ ပက္ခန္တတိ။ ပဌမဿ ဈာနဿ
ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိ အာဒိ၊ အာဒိဿ ဣမာနိ တိဏိ လက္ခဏာနိ။ တေန
ဝုစ္စတိ ပဌမံ ဈာနံ အာဒိကလျာဏဉ္စေဝ ဟောတိ တိလက္ခဏသမ္ပန္နဉ္စ။

ပဌမဿ ဈာနဿ ဥပေက္ခာနုဗြူဟနာ မဇ္ဈေ၊ မဇ္ဈဿ ကတိ
လက္ခဏာနိ၊ မဇ္ဈဿ တိဏိ လက္ခဏာနိ၊ ဝိသုဒ္ဓိ စိတ္တံ အဇ္ဈပေက္ခတိ၊
သမထပဋိပဇ္ဇံ အဇ္ဈပေက္ခတိ၊ ဧကတ္ထပဋ္ဌာနံ အဇ္ဈပေက္ခတိ။ ယဉ္စ
ဝိသုဒ္ဓိ စိတ္တံ အဇ္ဈပေက္ခတိ၊ ယဉ္စ သမထပဋိပဇ္ဇံ အဇ္ဈပေက္ခတိ၊ ယဉ္စ
ဧကတ္ထပဋ္ဌာနံ အဇ္ဈပေက္ခတိ။ ပဌမဿ ဈာနဿ ဥပေက္ခာနုဗြူဟနာ
မဇ္ဈေ၊ မဇ္ဈဿ ဣမာနိ တိဏိ လက္ခဏာနိ။ တေန ဝုစ္စတိ ပဌမံ ဈာနံ
မဇ္ဈေကလျာဏဉ္စေဝ ဟောတိ တိလက္ခဏသမ္ပန္နဉ္စ။

ပဌမဿ ဈာနဿ သမ္ပဟံသနာ ပရိယောသာနံ၊ ပရိယောသာ-
နဿ ကတိ လက္ခဏာနိ၊ ပရိယောသာနဿ စတ္တာရိ လက္ခဏာနိ၊
တတ္ထ ဇာတာနံ ဓမ္မာနံ အနတိဝတ္တနဋ္ဌေန သမ္ပဟံသနာ၊ ဣန္ဒြိယာနံ
ဧကရသဋ္ဌေန သမ္ပဟံသနာ၊ တဒုပဂီရိယဝါဟနဋ္ဌေန သမ္ပဟံသနာ၊
အာသေဝနဋ္ဌေန သမ္ပဟံသနာ။ ပဌမဿ ဈာနဿ သမ္ပဟံသနာ
ပရိယောသာနံ၊ ပရိယောသာနဿ ဣမာနိ စတ္တာရိ လက္ခဏာနိ။
တေန ဝုစ္စတိ ပဌမံ ဈာနံ ပရိယောသာနကလျာဏဉ္စေဝ ဟောတိ
စတုလက္ခဏသမ္ပန္နဉ္စာ”တိ။

တကြ ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိ နာမ သသတ္တရိက္ခော ဥပစာရော။ ဥပေက္ခာ-
နုဗြူဟနာ နာမ အပ္ပနာ။ သမ္ပဟံသနာ နာမ ပစ္စဝေက္ခဏာတိ ဧဝမေကေ
ဝဏ္ဏယန္တိ။ ယသ္မာ ပန “ဧကတ္ထဂတံ စိတ္တံ ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိပက္ခန္ဓဉ္စေ ဟောတိ
ဥပေက္ခာနုဗြူဟိတဉ္စ ဉာဏေန စ သမ္ပဟံသိတ”န္တိ ပါဠိယံ ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ
အန္တောအပ္ပနာယမေဝ အာဂမနဝသေန ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိ၊ တတြမဇ္ဈတ္တုပေက္ခာယ
ကိစ္စဝသေန ဥပေက္ခာနုဗြူဟနာ၊ ဓမ္မာနံ အနတိဝတ္တနာဒိဘာဝသာဓနေန
ပရိယောဒါပကဿ ဉာဏဿ ကိစ္စနိပ္ပတ္တိဝသေန သမ္ပဟံသနာ စ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ကထံ? ယသ္မိပ္ပိ ဝါရေ အပ္ပနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တသ္မိံ ယော နိဝရဏသင်္ခါတော
ကိလေသဂဏော တဿ ဈာနဿ ပရိဗန္ဓော၊ တတော စိတ္တံ ဝိသုဇ္ဈတိ။
ဝိသုဒ္ဓတ္တာ အာဝရဏဝိရဟိတံ ဟုတွာ မဇ္ဈိမံ သမထနိမိတ္တံ ပဋိပဇ္ဇတိ။ မဇ္ဈိမံ
သမထနိမိတ္တံ နာမ သမပ္ပဝတ္တော အပ္ပနာသမာဓိယေဝ။ တဒနန္တရံ ပန ပုရိမ-
စိတ္တံ ဧကသန္တတိပရိဏာမနယေန တထတ္တမုပဂစ္ဆမာနံ မဇ္ဈိမံ သမထနိမိတ္တံ
ပဋိပဇ္ဇတိ နာမ၊ ဧဝံ ပဋိပဇ္ဇတ္တာ တထတ္တုပဂမနေန တတ္ထ ပက္ခန္ဓတိ နာမ။ ဧဝံ
တာဝ ပုရိမစိတ္တေ ဝိဇ္ဇမာနာကာရနိပ္ပာဒိကာ ပဌမဿ ဈာနဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ-
ယေဝ အာဂမနဝသေန ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ဧဝံ ဝိသုဒ္ဓဿ ပန တဿ ပုန ဝိသောဓေတဗ္ဗာဘာဝတော ဝိသောဓနေ
ဈာပါရံ အကရောန္တော ဝိသုဒ္ဓိံ စိတ္တံ အဇ္ဈုပေက္ခတိ နာမ။ သမထဘာဝပဂမနေန
သမထပဋိပန္နဿ ပုန သမာဓာနေ ဈာပါရံ အကရောန္တော သမထပဋိပန္နံ
အဇ္ဈုပေက္ခတိ နာမ။ သမထပဋိပန္နဘာဝတော ဧဝံ စဿ ကိလေသသံသဂ္ဂံ
ပဟာယ ဧကတ္တေန ဥပဋ္ဌိတဿ ပုန ဧကတ္တုပဋ္ဌာနေ ဈာပါရံ အကရောန္တော
ဧကတ္တုပဋ္ဌာနံ အဇ္ဈုပေက္ခတိ နာမ။ ဧဝံ တတြမဇ္ဈတ္တုပေက္ခာယ ကိစ္စဝသေန
ဥပေက္ခာနုဗြူဟနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ယေ ပနေတေ ဧဝံ ဥပေက္ခာနုဗြူဟိတေ တတ္ထ ဇာတာ သမာဓိပညာသင်္ခါတာ
ယုဂနဒ္ဓဓမ္မော အညမညံ အနတိဝတ္တမာနာ ဟုတွာ ပဝတ္တာ၊ ယာနိ စ သဒ္ဓါဒီနိ
ဇုန္ဒိယာနိ နာနာကိလေသေဟိ ဝိမုတ္တတ္တာ ဝိမုတ္တိရသေန ဧကရသာနိ ဟုတွာ
ပဝတ္တာနိ၊ ယဉ္စေသ တဒုပဂံ တေသံ အနတိဝတ္တနဧကရသဘာဝါနံ အနုစ္စဝိကံ
ဝိရိယံ ဝါဟယတိ၊ ယာ စဿ တသ္မိံ ခဏေ ပဝတ္တာ အာသေဝနာ၊ သဗ္ဗေပိ
တေ အာကာရာ ယသ္မာ ဉာဏေန သံကိလေသဝေါဒါနေသု တံ တံ အာဒိနဝဉ္စ

အာနိသံသဉ္စ ဗိသွာ တထာ တထာ သမ္မဟံသိတတ္တာ ပိသောမိတတ္တာ ပရိယောဒါပိတတ္တာ နိပ္ပန္နာဝ၊ တသ္မာ “ဓမ္မာနံ အနတိဝတ္တနာဒိဘာဝသာဓနေန ပရိယောဒါပကဿ ဉာဏဿ ကိစ္စနိပ္ပတ္တိဝသေန သမ္မဟံသနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ”တိ ဝုတ္တံ။

တတ္ထ ယသ္မာ ဥပေက္ခာဝသေန ဉာဏံ ပါကဋံ ဟောတိ။ ယထာဟ “တထာပဂ္ဂဟိတံ စိတ္တံ သာဓုကံ အဇ္ဈုပေက္ခတိ၊ ဥပေက္ခာဝသေန ပညာဝသေန ပညိန္ဒြိယံ အဓိမတ္တံ ဟောတိ၊ ဥပေက္ခာဝသေန နာနတ္တကိလေသေဟိ စိတ္တံ ဝိမုစ္ဆတိ၊ ဝိမောက္ခဝသေန ပညာဝသေန ပညိန္ဒြိယံ အဓိမတ္တံ ဟောတိ။ ဝိမုတ္တတ္တာ တေ ဓမ္မာ ဧကရသာ ဟောန္တိ။ ဧကရသဋ္ဌေန ဘာဝနာ”တိ။ တသ္မာ ဉာဏကိစ္စဘူတာ သမ္မဟံသနာ ပရိယောသာနန္တိ ဝုတ္တာ။

ဣဒါနိ ပဌမံ ဈာနံ အဓိဂတံ ဟောတိ ပထဝီကသိဏန္တိ ဧတ္ထ ဂဏနာန-ပုဗ္ဗတာ ပဌမံ၊ ပဌမံ ဥပ္ပန္နန္တိပိ ပဌမံ။ အာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာနတော ပစ္စနိကဈာပန-တော ဝါ ဈာနံ။ ပထဝီမဏ္ဍလံ ပန သကလဋ္ဌေန ပထဝီကသိဏန္တိ ဝုစ္ဆတိ၊ တံ နိဿာယ ပဋိလဒ္ဓနိမိတ္တမ္ပိ၊ ပထဝီကသိဏနိမိတ္တေ ပဋိလဒ္ဓဈာနမ္ပိ။ တတြ ဣမသ္မိ အတ္ထေ ဈာနံ ပထဝီကသိဏန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “ပဌမံ ဈာနံ အဓိဂတံ ဟောတိ ပထဝီကသိဏ”န္တိ။

စိရဋ္ဌိတိသမ္မာဒန

၇၆။ ဧဝမဓိဂတေ ပန ဧတသ္မိ တေန ယောဂိနာ ဝါလဝေဓိနာ ဝိယ၊ သူဒေန ဝိယ စ အာကာရာ ပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာ။ ယထာ ဟိ သုကုသလော ဓနုဂ္ဂဟော ဝါလဝေဓာယ ကမ္မံ ကုရုမာနော ယသ္မိ ဝါရေ ဝါလံ ဝိဇ္ဈတိ၊ တသ္မိ ဝါရေ အက္ကန္တပဒါနဉ္စ ဓနုဒဏ္ဍဿ စ ဇိယာယ စ သရဿ စ အာကာရံ ပရိဂ္ဂဏေယျ။ “ဧဝံ မေ ဌိတေန ဧဝံ ဓနုဒဏ္ဍံ ဧဝံ ဇိယံ ဧဝံ သရံ ဂဟေတွာ ဝါလော ဝိဒ္ဓေါ”တိ။ သော တတော ပဋ္ဌာယ တထေဝ တေ အာကာရေ သမ္မာဒေန္တော အဝိရာဓေတွာ ဝါလံ ဝိဇ္ဈေယျ။ ဧဝမေဝ ယောဂိနာပိ “ဣမံ နာမ မေ ဘောဇနံ ဘုဉ္ဇိတွာ ဧဝရူပံ ပုဂ္ဂလံ သေဝမာနေန ဧဝရူပေ သေနာသနေ ဣမိနာနာမဣရိယာပထေန ဣမသ္မိ ကာလေ ဣဒံ အဓိဂတ”န္တိ ဧတေ ဘောဇနသပ္ပါယာဒယော အာကာရာ ပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာ။ ဧဝံ သော

နဋ္ဌေ ဝါ တသ္မိံ တေ အာကာရေ သမ္မာဒေတွာ ပုန ဥပ္ပါဒေတုံ၊ အပ္ပဂုဏံ ဝါ ပဂုဏံ ကရောန္တော ပုနပ္ပုနံ အပ္ပေတုံ သက္ခိယသတိ။

ယထာ စ ကုသလော သူဒေါ ဘတ္တာရံ ပရိဝိသန္တော တဿ ယံ ယံ ရုစိယာ ဘုဉ္ဇတိ၊ တံ တံ သလ္လက္ခေတွာ တတော ပဋ္ဌာယ တာဒိသမေဝ ဥပနာမေန္တော လာဘဿ ဘာဂီ ဟောတိ၊ ဧဝမယမ္ပိ အဓိဂတက္ခဏေ ဘောဇနာဒယော အာကာရေ ဂဟေတွာ တေ သမ္မာဒေန္တော နဋ္ဌေ နဋ္ဌေ ပုနပ္ပုနံ အပ္ပနာယ လာဘီ ဟောတိ။ တဿ တေန ဝါလဝေဓိနာ ဝိယ သူဒေန ဝိယ စ အာကာရာ ပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ ဘဂဝတာ—

“သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ပဏှိတော ဗျတ္တော ကုသလော သူဒေါ ရာဇာနံ ဝါ ရာဇမဟာမတ္တံ ဝါ နာနစ္စယေဟိ သူပေဟိ ပစ္စုပ္ပန်တော အဿ အဓိလဂ္ဂေဟိပိ တိတ္ထကဂ္ဂေဟိပိ ကဋကဂ္ဂေဟိပိ မဓုရဂ္ဂေဟိပိ ခါရိကေဟိပိ အခါရိကေဟိပိ လောဏိကေဟိပိ အလောဏိကေဟိပိ။ သ ခေါ သော ဘိက္ခဝေ ပဏှိတော ဗျတ္တော ကုသလော သူဒေါ သကဿ ဘတ္တု နိမိတ္တံ ဥဂ္ဂဏှာတိ ‘ဣဒံ ဝါ မေ အဇ္ဇ ဘတ္တု သူပေယျံ ရုစတိ၊ ဣမဿ ဝါ အဘိဟရတိ၊ ဣမဿ ဝါ ဗဟံ ဂဏှာတိ၊ ဣမဿ ဝါ ဝဏှံ ဘာသတိ၊ အဓိလဂ္ဂံ ဝါ မေ အဇ္ဇ ဘတ္တု သူပေယျံ ရုစတိ၊ အဓိလဂ္ဂဿ ဝါ အဘိဟရတိ၊ အဓိလဂ္ဂဿ ဝါ ဗဟံ ဂဏှာတိ၊ အဓိလဂ္ဂဿ ဝါ ဝဏှံ ဘာသတိ။ ပ။ အလောဏိကဿ ဝါ ဝဏှံ ဘာသတိ’တိ။ သ ခေါ သော ဘိက္ခဝေ ပဏှိတော ဗျတ္တော ကုသလော သူဒေါ လာဘီ စေဝ ဟောတိ အစ္ဆာဒနဿ၊ လာဘီ ဝေတနဿ၊ လာဘီ အဘိဟာရာနံ။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ တထာ ဟိ သော ဘိက္ခဝေ ပဏှိတော ဗျတ္တော ကုသလော သူဒေါ သကဿ ဘတ္တု နိမိတ္တံ ဥဂ္ဂဏှာတိ။ ဧဝမေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဣဓေကစ္စော ပဏှိတော ဗျတ္တော ကုသလော ဘိက္ခု ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ။ ဝေဒနာသု ဝေဒနာ။ စိတ္တေ စိတ္တာ။ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ အာတာပီ သမ္ပဇာနော သတိမာ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ။ တဿ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီနော ဝိဟရတော စိတ္တံ သမာဓိယတိ၊ ဥပက္ခိလေသာ ပဟိယန္တိ၊ သော တံ နိမိတ္တံ ဥဂ္ဂဏှာတိ။ သ ခေါ သော ဘိက္ခဝေ ပဏှိတော ဗျတ္တော ကုသလော ဘိက္ခု လာဘီ စေဝ ဟောတိ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရာနံ၊ လာဘီ သတိသမ္ပဇညဿံ။ တံ ကိဿ ဟေတု၊

တထာ ဟိ သော ဘိက္ခဝေ ပဏှိတော ဗျတ္တော ကုသလော ဘိက္ခု သကဿ စိတ္တဿ နိမိတ္တံ ဥဂ္ဂဏှာတိ”တိ။

နိမိတ္တဂ္ဂဟဏေန စဿ ပုန တေ အာကာရေ သမ္မာဒယတော အပ္ပနာ-
မတ္တမေဝ ဣဇ္ဈတိ၊ န စိရဋ္ဌာနံ။ စိရဋ္ဌာနံ ပန သမာဓိပရိဗန္ဓာနံ ဓမ္မာနံ
သုဝိသောဓိတတ္တာ ဟောတိ။ ယော ဟိ ဘိက္ခု၊ ကာမာဒိနဝပစ္စဝေက္ခဏာဒီဟိ
ကာမစ္ဆန္တံ န သုဋ္ဌ၊ ဝိက္ခမ္ဘေတွာ၊ ကာယပဿဒ္ဓိဝသေန ကာယဒုဋ္ဌ၊ လ္လံ န
သုပ္ပဋိပဿဒ္ဓိ^၂၊ ဂက္ခာ၊ အာရမ္မဓာတုမနသိကာရာဒိဝသေန ထိနမိဒ္ဓံ န
သုဋ္ဌ၊ ပဋိဝိနောဒေတွာ၊ သမထနိမိတ္တမနသိကာရာဒိဝသေန ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ န
သုသမူဟတံ^၃၊ ကတွာ၊ အညေပိ သမာဓိပရိဗန္ဓေ ဓမ္မေ န သုဋ္ဌ၊ ဝိသောဓေတွာ
ဈာနံ သမာပဇ္ဇတိ၊ သော အဝိသောဓိတံ အာသယံ ပဝိဋ္ဌဘမရော ဝိယ
အဝိသုဒ္ဓိ^၄၊ ဥယျာနံ ပဝိဋ္ဌရာဇာ ဝိယ စ ဒိပ္ပမေဝ နိက္ခမတိ။ ယော ပန
သမာဓိပရိဗန္ဓေ ဓမ္မေ သုဋ္ဌ၊ ဝိသောဓေတွာ ဈာနံ သမာပဇ္ဇတိ၊ သော
သုဝိသောဓိတံ အာသယံ ပဝိဋ္ဌဘမရော ဝိယ သုပရိသုဒ္ဓိ ဥယျာနံ ပဝိဋ္ဌရာဇာ
ဝိယ စ သကလမ္ဘိ ဒိဝသဘာဂံ အန္တောသမာပတ္တိယံယေဝ ဟောတိ။ တေနာဟု
ပေါရာဏာ—

“ကာမေသု ဆန္တံ ပဋိသံ ဝိနောဒယေ၊
ဥဒ္ဓစ္စ မိဒ္ဓံ ဝိစိကိစ္ဆပဉ္စမံ။
ဝိဝေကပါမောဇ္ဇကရေန စေတသာ၊
ရာဇာဝ သုဒ္ဓန္တဂတော တဟိ^၅ ရမေ”တိ။

တသ္မာ စိရဋ္ဌိတိကာမေန ပရိဗန္ဓကဓမ္မေ^၁ ဝိသောဓေတွာ ဈာနံ သမာပဇ္ဇိ-
တဗ္ဗံ။ စိတ္တဘာဝနာဝေပုလ္လတ္တဉ္စ ယထာလဒ္ဓံ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ ဝဇေတဗ္ဗံ။ တဿ
ဒွေ ဝရနာဘူမိယော ဥပစာရံ ဝါ အပ္ပနံ ဝါ။ ဥပစာရံ ပတွာပိ ဟိ တံ ဝဇေတုံ
ဝဋ္ဋတိ အပ္ပနံ ပတွာပိ။ ဧကသ္မိ^၂ ပန ဌာနေ အဝဿံ ဝဇေတဗ္ဗံ။ တေန ဝုတ္တံ
“ယထာလဒ္ဓံ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ ဝဇေတဗ္ဗံ”န္တိ။

နိမိတ္တဝရနနယ

၇၇။ တကြာယံ ဝရနနယော၊ တေန ယောဂိနာ တံ နိမိတ္တံ ပတ္တဝရနပူဝဝရန-
ဘတ္တဝရနလတာဝရနဒုဿဝရနယောဂေန အဝဇေတွာ ယထာ နာမ ကဿကော

၁-သံ ၃-၁၃၁-ဝိဇ္ဇေ၊
၄-အသုဒ္ဓိ (သီ)

၂-န သုဋ္ဌ၊ ပဋိပဿဒ္ဓိ (က)

၃-န သုဋ္ဌ၊ သမူဟတံ (သျှ၊ ဣ၊ က)
၅-ပါရိပန္နိကဓမ္မေ (သီ၊ သျှ)

ကသိတဗ္ဗဋ္ဌာနံ နဂ်လေန ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ ပရိစ္ဆေဒဗ္ဗန္တရေ ကသတိ၊ ယထာ ဝါ ပန ဘိက္ခူ သီမံ ဗန္ဓန္တာ ပဌမံ နိမိတ္တာနိ သလ္လက္ခေတွာ ပစ္ဆာ ဗန္ဓန္တိ၊ ဧဝမေဝ တဿ ယထာလဒ္ဓဿ နိမိတ္တဿ အနုက္ကမေန ကေဂ်လဒ္ဓဂ်လတိဝဂ်လစတု- ရဂ်လမတ္တံ မနသာ ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ^၁ ယထာပရိစ္ဆေဒံ^၂ ဝဍေတဗ္ဗံ။ အပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ ပန န ဝဍေတဗ္ဗံ။ တတော ဝိဒတ္ထိ ရတနပမုခပရိဝေဏဝိဟာရသီမာနံ ဂါမ- နိဂမဇနပဒရဇေ သမုဒ္ဓသီမာနဉ္စ ပရိစ္ဆေဒဝသေန ဝဍယန္တေန စက္ကဝါဠပရိစ္ဆေ- ဒေန ဝါ တတော ဝါပိ ဥတ္တရိ ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ ဝဍေတဗ္ဗံ။

ယထာ ဟိ ဟံသပေါတကာ ပက္ခာနံ ဥဠိတကာလတော ပဉ္စာယ ပရိတ္တံ ပရိတ္တံ ပဒေသံ ဥပ္ပတန္တာ ပရိစယံ ကတွာ အနုက္ကမေန စန္ဒိမသုရိယသန္တိကံ ဂစ္ဆန္တိ၊ ဧဝမေဝ ဘိက္ခူ ဝုတ္တနယေန နိမိတ္တံ ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ^၃ ဝဍေန္တော ယာဝ စက္ကဝါဠပရိစ္ဆေဒါ တတော ဝါ ဥတ္တရိ ဝဍေတိ။ အထဿ တံ နိမိတ္တံ ဝဍိတဝဍိတဋ္ဌာနေ ပထဝိယာ ဥက္ကုလဝိကူလနဒီဝိဒုဂ္ဂပဗ္ဗတဝိသမေသု သင်္က- သတသမဗ္ဘာဟတံ ဥသဘစမ္ပံ ဝိယ ဟောတိ။

တသ္မိံ^၄ ပန နိမိတ္တေ ပတ္တပဌမဇ္ဈာနေန အာဒိကမ္ပိကေန သမာပဇ္ဇနဗဟုလေန ဘဝိတဗ္ဗံ၊ န ပစ္စဝေက္ခဏဗဟုလေန။ ပစ္စဝေက္ခဏဗဟုလဿ ဟိ ဈာနင်္ဂါနိ ထူလာနိ ဒုဗ္ဗလာနိ ဟုတွာ ဥပဋ္ဌဟန္တိ။ အထဿ တာနိ ဧဝံ ဥပဠိတတ္တာ ဥပရိ ဥဿုက္ကနာယ^၅ ပစ္စယတံ အာပဇ္ဇန္တိ^၆။ သော အပ္ပဂုဏေ ဈာနေ ဥဿုက္ကမာနော^၆ ပတ္တပဌမဇ္ဈာနာ စ ပရိဟာယတိ၊ န စ သက္ကောတိ ဒုတိယံ ပါပုဏိတုံ။ တေနာဟ ဘဂဝါ—

“သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ဂါဝိ ပဗ္ဗတေယျာ ဗာလာ အဗျတ္တာ အခေတ္တညူ အကုသလာ ဝိသမေ ပဗ္ဗတေ စရိတုံ။ တဿာ ဧဝမဿ ‘ယံနူနာဟံ အဂတပုဗ္ဗေဝ ဒိသံ ဂစ္ဆေယျ၊ အခါဒိတပုဗ္ဗာနိ စ တိဏာနိ ခါဒေယျ၊ အဝိတပုဗ္ဗာနိ စ ပါနိယာ’နိ ပိဝေယျ’န္တိ။ သာ ပုရိမံ ပါဒံ န သုပတိဋ္ဌိတံ ပတိဋ္ဌာပေတွာ ပစ္ဆိမံ ပါဒံ ဥဒ္ဓရေယျ၊ သာ န စေဝ အဂတပုဗ္ဗံ ဒိသံ ဂစ္ဆေယျ၊ န စ အခါဒိတပုဗ္ဗာနိ တိဏာနိ ခါဒေယျ၊ န စ အဝိတပုဗ္ဗာနိ ပါနိယာနိ ပိဝေယျ။ ယသိဉ္စဿာ ပဒေသေ ဋ္ဌိတာယ ဧဝမဿာ ‘ယံနူနာဟံ အဂတပုဗ္ဗေဝ။ ပ။ ပိဝေယျ’န္တိ။ တဉ္စ ပဒေသံ န သောတ္ထိနာ ပစ္စာဂစ္ဆေယျ။ တံ ကိဿ

၁-ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ (သိ)

၃-ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ (?)

၅-န အာပဇ္ဇန္တိ (သျှာ)၊ နာပဇ္ဇန္တိ (ဣ၊ က)

၂-ယထာပရိစ္ဆိန္ဒပရိစ္ဆေဒံ (ဣ)

၄-ဥဿုက္ကနာယ (ဣ)

၆-ဥဿုက္ကမာနော (ဣ)

ဟေတု? တထာ ဟိ သာ ဘိက္ခဝေ ဂါရီ ပဗ္ဗတေယျာ ဗာလာ အဗျတ္တာ အခေတ္တညူ အကုသလာ ဝိသမေ ပဗ္ဗတေ စရိတုံ၊ ဧဝမေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဣဓေကစွော ဘိက္ခု ဗာလော အဗျတ္တာ အခေတ္တညူ အကုသလော ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိ။ပ။ ပဌမံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရိတုံ။ သော တံ နိမိတ္တံ နာသေဝတိ၊ န ဘာဝေတိ၊ န ဗဟုလိကဓရေတိ၊ န သွာမိဋ္ဌိတံ အဓိဋ္ဌာတိ၊ တဿ ဧဝံ ဟောတိ 'ယံနုနာဟံ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝုပသမာ။ပ။ ဒုတိယံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရေယျ'န္တိ။ သော န သက္ကောတိ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝုပသမာ။ပ။ ဒုတိယံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရိတုံ။ တဿေဝံ ဟောတိ 'ယံနုနာဟံ ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိ။ပ။ ပဌမံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရေယျ'န္တိ။ သော န သက္ကောတိ ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိ။ပ။ ပဌမံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရိတုံ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဥဘတော ဘဠော ဥဘတော ပရိဟိနော၊ သေယျထာပိ သာ ဂါရီ ပဗ္ဗတေယျာ ဗာလာ အဗျတ္တာ အခေတ္တညူ အကုသလာ ဝိသမေ ပဗ္ဗတေ စရိတု"န္တိ။

တသ္မာနေန တသ္မိယေဝ တာဝ ပဌမဇ္ဈာနေ ပဉ္စဟာကာရေဟိ စိက္ခဝသိနာ ဘဝိတဗ္ဗံ။

ပဉ္စဝသီကထာ

၇၈။ တတြိမာ ပဉ္စဝသိယော အာဝဇ္ဇနဝသီ၊ သမာပဇ္ဇနဝသီ၊ အဓိဋ္ဌာနဝသီ၊ ဝုဠာနဝသီ၊ ပစ္စဝေက္ခဏဝသီတိ။ ပဌမံဈာနံ ယတ္ထိစ္ဆကံ ယဒိစ္ဆကံ ယာဝဒိစ္ဆကံ အာဝဇ္ဇေတိ၊ အာဝဇ္ဇနာယ ဒန္ဓာယိတတ္ထံ နတ္ထိတိ အာဝဇ္ဇနဝသီ။ ပဌမံ ဈာနံ ယတ္ထိစ္ဆကံ။ပ။ သမာပဇ္ဇေတိ၊ သမာပဇ္ဇနာယ ဒန္ဓာယိတတ္ထံ နတ္ထိတိ သမာပဇ္ဇနဝသီ။ ဧဝံ သေသာပိ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗာ။

အယံ ပနေတ္ထ အတ္ထပ္ပကာသနာ၊ ပဌမဇ္ဈာနတော ဝုဠာယ ပဌမံ ဝိတက္ကံ အာဝဇ္ဇယတော ဘဝဂံ ဥပစ္ဆိန္နိတွာ ဥပ္ပန္နာဝဇ္ဇနာနန္တရံ ဝိတက္ကာရမ္ပဏာနေဝ စတ္တာရိ ပဉ္စ ဝါ ဇေနာနိ ဇေန္တိ။ တတော ဒွေ ဘဝဂံါနိ၊ တတော ပုန ဝိစာရာရမ္ပဏံ အာဝဇ္ဇနံ၊ ဝုတ္တနယာနေဝ ဇေနာနိတိ ဧဝံ ပဉ္စသု ဈာနင်္ဂေသု ယဒါ နိရန္တရံ စိတ္တံ ပေသေတုံ သက္ကောတိ၊ အထဿ အာဝဇ္ဇနဝသီ သိဗ္ဗါ ဟောတိ။ အယံ ပန မတ္ထကပ္ပတ္တာ ဝသီ ဘဂဝတော ယမကပါဠိဟာရိယေ

လတ္တံ၊ အညေသံ ဝါ ဧဝရူပေ ကာလေ။ ဣတော ပရံ သီသတရာ အာဝဇ္ဇနဝသီ နာမ နတ္ထိ။

အာယသ္မတော ပန မဟာမောဂ္ဂလ္လာနဿ နန္ဒောပနန္တနာဂရာဇဒမနေ ဝိယ သီသံ သမာပဇ္ဇနသမတ္တတာ သမာပဇ္ဇနဝသီ နာမ။

အစ္ဆရာမတ္တံ ဝါ ဒသစ္ဆရာမတ္တံ ဝါ ခဏံ ဌပေတုံ သမတ္တတာ အဓိဋ္ဌာနဝသီ နာမ။ တထေဝ လဟုံ ဝုဋ္ဌာတုံ သမတ္တတာ ဝုဋ္ဌာနဝသီ နာမ။ တဒုဘယဒဿနတ္ထံ ဗုဒ္ဓရက္ခိတတ္ထေရဿ ဝတ္ထု ကထေတုံ ဝဇ္ဇတိ။

သော ဟာယသ္မာ ဥပသမ္ပဒါယ အဋ္ဌဝသီကော ဟုတွာ ထေရမ္ပတ္ထလေ^၁ မဟာရောဟဏဂုတ္တတ္ထေရဿ ဝိလာနပဋ္ဌာနံ အာဂတာနံ တိံသမတ္တာနံ ဣဒ္ဓိမန္တသဟဿာနံ မဇ္ဈေ နိသိန္ဒော ထေရဿ ယာဂုံ ပဋိဂ္ဂါဟယမာနံ ဥပဋ္ဌာကနာဂရာဇာနံ ဂဟေဿာမီတိ အာကာသတော ပက္ခန္တိန္တံ သုပဏ္ဏရာဇာနံ ဒိသ္မာ တာဝဒေဝ ပဗ္ဗတံ နိဗ္ဗိနိတွာ နာဂရာဇာနံ ဗာဟာယံ ဂဟေတွာ တတ္ထ ပါဝိသိ။ သုပဏ္ဏရာဇာ ပဗ္ဗတေ ပဟာရံ ဒတွာ ပလာယိ။ မဟာထေရော အာဟ “သစေ အာဝုသော ဗုဒ္ဓရက္ခိတော^၂ နာဘဝိဿ၊ သဗ္ဗေဝ ဂါရယှာ အဿာမာ”တိ။

ပစ္စဝေက္ခဏဝသီ ပန အာဝဇ္ဇနဝသီယာ ဧဝ ဝုတ္တာ။ ပစ္စဝေက္ခဏဇဝနာနေဝ ဟိ တတ္ထ အာဝဇ္ဇနာနန္တရာနိတိ။

ဒုတိယဇ္ဈာနကထာ

၇၉။ ဣမာသု ပန ပဉ္စသု ဝသီသု စိဏ္ဏဝသီနာ ပဂုဏပဌမဇ္ဈာနတော ဝုဋ္ဌာယ “အယံ သမာပတ္တိ အာသန္နနိဝရဏပစ္စတ္တိကာ၊ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဩဋ္ဌာရိကတ္တာ အင်္ဂဒုဗ္ဗလာ”တိ စ တတ္ထ ဒေါသံ ဒိသ္မာ ဒုတိယဇ္ဈာနံ သန္တတော မနသိကတွာ ပဌမဇ္ဈာနေ နိကန္တိ^၁ ပရိယာဒါယ ဒုတိယာဓိဂမာယ ယောဂေါ ကာတဗ္ဗော။ အထဿ ယဒါ ပဌမဇ္ဈာနာ ဝုဋ္ဌာယ သတဿ သမ္ပဇာနဿ ဈာနင်္ဂါနိ ပစ္စဝေက္ခတော ဝိတက္ကဝိစာရာ ဩဋ္ဌာရိကတော ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ဝီတိသုခဇ္ဈေ စိတ္တေကဂ္ဂတာ စ သန္တတော ဥပဋ္ဌာတိ၊ တဒါဿ ဩဋ္ဌာရိကင်္ဂ^၂ ပဟာနာယ သန္တအင်္ဂပဋိလာဘာယ စ တဒေဝ နိမိတ္တံ “ပထဝီ ပထဝီ”တိ ပုနပ္ပုနံ မနသိကရောတော “ဣဒါနိ ဒုတိယဇ္ဈာနံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ”တိ ဘဝင်္ဂ^၃ ဥပစ္စိန္တိတွာ တဒေဝ ပထဝီကသိဏံ အာရမ္မဏံ ကတွာ မနောဒွါရာဝဇ္ဇနံ

၁-ထေရမ္ပတ္ထလေဏေ (က) ၂-ရက္ခိတော (သီ၊ဣ)

ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တတော တသ္မိယေဝါရမ္ပဏေ စက္ကာရိ ပဉ္စ ဝါ ဇေနာနိ ဇေနိ၊
ယေသမဝသာနေ ဧကံ ရူပါဝစရံ ဒုတိယဇ္ဈာနိကံ။ သေသာနိ ဝုတ္တပ္ပကာရာနေဝ
ကာမာဝစရာနိတိ။

ဧတ္တာဝတာ စေသ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝုပသမာ အဇ္ဈတ္တံ သမ္ပသာဒနံ
စေတသော ဧကောဒိဘာဝံ အဝိတက္ကံ အဝိစာရံ သမာဓိဇံ ပီတိသုခံ ဒုတိယံ
ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ ဧဝမနေန ဒွင်္ဂဝိပ္ပဟိနံ တိဝင်္ဂသမန္နာဂတံ တိဝိဓ-
ကလျာဏံ ဒသလက္ခဏသမ္ပန္နံ ဒုတိယံ ဈာနံ အဓိဂတံ ဟောတိ ပထဝိကသိဏံ။

ဂဝ။ တတ္ထ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝုပသမာဘိ ဝိတက္ကဿ စ ဝိစာရဿ စာတိ
ဣမေသံ ဦး၌ ဝုပသမာ သမတိက္ကမာ၊ ဒုတိယဇ္ဈာနက္ခဏေ အပါတုဘာဝါတိ
ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တတ္ထ ကိဉ္စာပိ ဒုတိယဇ္ဈာနေ သဗ္ဗေပိ ပဌမဇ္ဈာနဓမ္မာ န သန္တိ။
အညေယေဝ ဟိ ပဌမဇ္ဈာနေ ဖဿာဒယော၊ အညေ ဣဓ။ ဩဋ္ဌာရိကဿ ပန
ဩဋ္ဌာရိကဿ အင်္ဂဿ သမတိက္ကမာ ပဌမဇ္ဈာနတော ပရေသံ ဒုတိယဇ္ဈာ-
နာဒိနံ အဓိဂမော ဟောတိတိ ဒီပနတ္ထံ “ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝုပသမာ”တိ ဧဝံ
ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အဇ္ဈတ္တန္တိ ဣဓ နိယကဇ္ဈတ္တမဓိပ္ပေတံ။ ဝိဘဏ် ပန “အဇ္ဈတ္တံ ပစ္စတ္တ”န္တိ
ဧတ္တကမေဝ ဝုတ္တံ။ ယသ္မာ စ နိယကဇ္ဈတ္တမဓိပ္ပေတံ၊ တသ္မာ အတ္တနိ ဇာတံ^၁
အတ္တနော သန္တာနေ နိဗ္ဗတ္တန္တိ အယမေတ္ထ အတ္တော။ သမ္ပသာဒနန္တိ သမ္ပသာဒနံ
ဝုစ္စတိ သဒ္ဓါ။ သမ္ပသာဒနယောဂတော ဈာနဗ္ဗိ သမ္ပသာဒနံ။ နီလဝဏ္ဏ-
ယောဂတော နီလဝတ္ထံ ဝိယ။ ယသ္မာ ဝါ တံ ဈာနံ သမ္ပသာဒနသမန္နာဂတတ္တာ
ဝိတက္ကဝိစာရက္ခောဘဝုပသမနေန စ စေတသော သမ္ပသာဒယတိ၊ တသ္မာပိ
သမ္ပသာဒနန္တိ ဝုတ္တံ။ ဣမသ္မိဉ္စ အတ္ထဝိကပ္ပေ သမ္ပသာဒနံ စေတသောတိ ဧဝံ
ပဒသမ္ပန္နော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ပုရိမသ္မိ ပန အတ္ထဝိကပ္ပေ စေတသောတိ ဧတံ
ဧကောဒိဘာဝေန သဗ္ဗိ ယောဇေတဗ္ဗံ။

တတြာယမတ္ထယောဇနာ၊ ဧကော ဥဒေတိတိ ဧကောဒိ၊ ဝိတက္ကဝိစာရေဟိ
အနဇ္ဈာရုဋ္ဌတ္တာ အဂ္ဂေါ သေဋ္ဌော ဟုတွာ ဥဒေတိတိ အတ္တော။ သေဋ္ဌောပိ ဟိ
လောကေ ဧကောတိ ဝုစ္စတိ။ ဝိတက္ကဝိစာရဝိရဟတော^၂ ဝါ ဧကော
အသဟာယော ဟုတွာ ဣတိပိ ဝတ္ထု ဝနုတိ။ အထ ဝါ သမ္ပယုတ္တဓမ္မေ ဥဒါယတိတိ
ဥဒိ၊ ဥဋ္ဌာပေတိတိ အတ္တော။ သေဋ္ဌဋ္ဌေန ဧကော စ သော ဥဒိ စာတိ ဧကောဒိ၊

၁-တသ္မာ အတ္တနော သန္တာနေ ဇာတံ (သိ)၊ တသ္မာ အတ္တနော အတ္တနိ ဝါ ဇာတံ (သျှာ)

၂-.....ဝိရဟိတော (သိ၊ သျှာ၊ ဣ)

သမာဓိသေတံ အဓိဝစနံ။ ဣတိ ဣမံ ဧကောဒိံ ဘာဝေတိ ဝဇေတိတိ ဣဒံ
ဒုတိယဇ္ဈာနံ ဧကောဒိဘာဝံ။ သော ပနာယံ ဧကောဒိ ယသ္မာ စေတသော၊
န သတ္တဿ၊ န ဇီဝဿ၊ တသ္မာ ဧတံ စေတသော ဧကောဒိဘာဝန္တိ ဝုတ္တံ။

နန စာယံ သဒ္ဓါ ပဌမဇ္ဈာနေပိ အတ္ထိ၊ အယဉ္စ ဧကောဒိနာမကော
သမာဓိ၊ အထ ကသ္မာ ဣဒမေဝ “သမ္ပသာဒနံ စေတသော ဧကောဒိဘာဝဉ္စာ”တိ
ဝုတ္တန္တိ။ ဝုစ္စတေ၊ အဒုပ္ပိ ပဌမဇ္ဈာနံ ဝိတက္ကဝိစာရက္ခောဘေန ဝိစိတရံသမာ-
ကုလမိဝ ဇလံ န သုပ္ပသန္တံ ဟောတိ၊ တသ္မာ သတိယာပိ သဒ္ဓါယ “သမ္ပသာ-
ဒနံ”န္တိ န ဝုတ္တံ။ န သုပ္ပသန္တတ္ထာယေဝ စေတ္ထ သမာဓိပိ န သုဠု ပါကဋ္ဌော၊
တသ္မာ “ဧကောဒိဘာဝ”န္တိပိ န ဝုတ္တံ။ ဣမသ္မိံ ပန ဈာနေ ဝိတက္ကဝိစာရ-
ပလိဗောဓာဘာဝေန လဒ္ဓေါကာသာ ဗလဝတိ သဒ္ဓါ၊ ဗလဝသဒ္ဓါသဟာယ-
ပဋိလာဘေနော စ သမာဓိပိ ပါကဋ္ဌော၊ တသ္မာ ဣဒမေဝ ဧဝံ ဝုတ္တန္တိ
ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဝိဘင်္ဂေ ပန “သမ္ပသာဒနန္တိ ယာ သဒ္ဓါ သဒ္ဓဟနာ ဩကပ္ပနာ
အဘိပ္ပသာဒေါ။ စေတသော ဧကောဒိဘာဝန္တိ ယာ စိတ္တဿ ဌိတိ။ပ။ သမ္ပာ-
သမာဓိ”တိ ဧတ္ထကမေဝ ဝုတ္တံ။ ဧဝံ ဝုတ္တေန ပန တေန သဒ္ဓိံ အယမတ္ထဝဏ္ဏနာ
ယထာ န ဝိရုဇ္ဈတိ၊ အညဒတ္ထု သံသန္တတိ စေဝ သမေတိ စ၊ ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၈၁။ အဝိတက္ကံ အဝိစာရန္တိ ဘာဝနာယ ပဟိနတ္တာ ဧတသ္မိံ၊ ဧတဿ ဝါ
ဝိတက္ကော နတ္ထိတိ အဝိတက္ကံ။ ဣမိနာဝ နယေန အဝိစာရံ။ ဝိဘင်္ဂေပိ ဝုတ္တံ “ဣတိ
အယဉ္စ ဝိတက္ကော အယဉ္စ ဝိစာရော သန္တာ ဟောန္တိ သမိတာ ဝုပသန္တာ
အတ္ထင်္ဂတာ အပ္ပတ္တင်္ဂတာ အပ္ပိတာ ဗျပ္ပိတာ သောသိတာ ဝိသောသိတာ
ဗျန္တိကတာ၊ တေန ဝုစ္စတိ အဝိတက္ကံ အဝိစာရ”န္တိ ၁။

ဧတ္တာဟ “နန စ ‘ဝိတက္ကဝိစာရနံ ဝုပသမာ’တိ ဣမိနာပိ အယမတ္ထော
သိဒ္ဓေါ၊ အထ ကသ္မာ ပုန ဝုတ္တံ ‘အဝိတက္ကံ အဝိစာရ’န္တိ”။ ဝုစ္စတေ၊ ဧဝမေတံ
သိဒ္ဓေါဝါယမတ္ထော၊ န ပနေတံ တဒတ္ထဒီပကံ။ နန အဝေါဓုပ္ပ “ဩဠာရိကဿ
ပန ဩဠာရိကဿ အင်္ဂဿ သမတိက္ကမာ ပဌမဇ္ဈာနတော ပရေသံ ဒုတိယ-
ဇ္ဈာနာဒိနံ သမဓိဂမော ဟောတိတိ ဒဿနတ္ထံ ဝိတက္ကဝိစာရနံ ဝုပသမာတိ
ဧဝံ ဝုတ္တ”န္တိ။

အဝိစ ဝိတက္ကဝိစာရနံ ဝုပသမာ ဣဒံ သမ္ပသာဒနံ၊ န ကိလေသကာလုသယိ-
ယဿ။ ဝိတက္ကဝိစာရနဉ္စ ဝုပသမာ ဧကောဒိဘာဝံ၊ န ဥပစာရဇ္ဈာနမိဝ

နီဝရဏပ္ပဟာနာ၊ ပဌမဇ္ဈာနမိဝ စ န အင်္ဂပါတုဘာဝါတိ ဧဝံ သမ္ပသာဒန-
ဧကောဒိဘာဝါနံ ဟေတုပရိဒီပကမိဒံ ဝစနံ။ တထာ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝူပသမာ
ဣဒံ အဝိတက္ကံ အဝိစာရံ၊ န တတိယစတုတ္ထဇ္ဈာနာနိ ဝိယ စက္ခုဝိညာဏာဒိနိ
ဝိယ စ အဘာဝါတိ ဧဝံ အဝိတက္ကအဝိစာရာဘာဝဿ ဟေတုပရိဒီပကဉ္စ၊
န ဝိတက္ကဝိစာရာဘာဝမတ္ထပရိဒီပကံ။ ဝိတက္ကဝိစာရာဘာဝမတ္ထပရိဒီပကမေဝ
ပန “အဝိတက္ကံ အဝိစာရ”န္တိ ဣဒံ ဝစနံ။ တသ္မာ ပုရိမံ ဝဘ္ဘာပိ ဝတ္တဗ္ဗမေဝါတိ။

သမာဓိဇ္ဇန္တိ ပဌမဇ္ဈာနသမာဓိတော သမ္ပယုတ္တသမာဓိတော ဝါ ဇာတန္တိ
အတ္ထော။ တတ္ထ ကိဉ္စာပိ ပဌမဗ္ဗိ သမ္ပယုတ္တသမာဓိတော ဇာတံ၊ အထ ခေါ
အယမေဝ သမာဓိ “သမာဓိ”တိ ဝတ္တဗ္ဗတံ အရဟတိ ဝိတက္ကဝိစာရက္ခော-
ဘဝိရဟေန အတိဝိယ အစလတ္တာ၊ သုပ္ပသန္တတ္တာ စ၊ တသ္မာ ဣမဿ ဝဏ္ဏ-
ဘဏနတ္ထံ ဣဒမေဝ “သမာဓိဇ္ဇ”န္တိ ဝုတ္တံ။ ဝီတိသုခန္တိ ဣဒံ ဝုတ္တနယမေဝ။

ဒုတိယန္တိ ဂဏနာနုပုဗ္ဗတာ ဒုတိယံ။ ဣဒံ ဒုတိယံ သမာပဇ္ဇတိတိပိ ဒုတိယံ။
ယံ ပန ဝုတ္တံ “ဒွင်္ဂဝိပ္ပဟိနံ တိဝင်္ဂသမန္နာဂတ”န္တိ၊ တတ္ထ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ပဟာန-
ဝသေန ဒွင်္ဂဝိပ္ပဟိနတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ယထာ စ ပဌမဇ္ဈာနဿ ဥပစာရက္ခန္ဓာ
နီဝရဏာနိ ပဟိယန္တိ၊ န တထာ ဣမဿ ဝိတက္ကဝိစာရာ။ အပ္ပနာက္ခန္ဓာယေဝ
စ ပနေတံ ဝိနာ တေဟိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တေနဿ တေ “ပဟာနင်္ဂ”န္တိ ဝုစ္စန္တိ။ ဝီတိ သုခံ
စိတ္တေကဂ္ဂတာတိ ဣမေသံ ပန တိဏ္ဍံ ဥပ္ပတ္တိဝသေန တိဝင်္ဂသမန္နာဂတတာ
ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တသ္မာ ယံ ဝိဘင်္ဂေ “ဈာနန္တိ သမ္ပသာဒေါ ဝီတိ သုခံ စိတ္တဿ
ဧကဂ္ဂတာ”တိ^၁ ဝုတ္တံ၊ တံ သပရိက္ခာရံ ဈာနံ ဒဿေတုံ ပရိယာယေန ဝုတ္တံ။
ဌပေတွာ ပန သမ္ပသာဒနံ နိပ္ပရိယာယေန ဥပနိဇ္ဈာနလက္ခဏပ္ပတ္တာနံ အင်္ဂါနံ
ဝသေန တိဝင်္ဂိကမေဝ ဧတံ ဟောတိ။ ယထာဟ “ကတမံ တသ္မိံ သမယေ
တိဝင်္ဂိကံ ဈာနံ ဟောတိ၊ ဝီတိ သုခံ စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတာ”တိ^၂။ သေသံ
ပဌမဇ္ဈာနေ ဝုတ္တနယမေဝ။

တတိယဇ္ဈာနကထာ

ဂ၂။ ဧဝမဓိဂတေ ပန တသ္မိမ္မိ ဝုတ္တနယေနေဝ ပဉ္စဟာကာရေဟိ စိတ္တ-
ဝသိနာ ဟုတွာ ပရဏဒုတိယဇ္ဈာနတော ဝုဋ္ဌာယ “အယံ သမာပတ္တိ အာသန္န-
ဝိတက္ကဝိစာရပစ္စတ္တိကာ၊ ‘ယဒေဝ တတ္ထ ဝီတိဂတံ စေတသော ဥပ္ပိလာဝိတံ’^၃၊

၁-အဘိ ၂-၂၆၈-ပိဋေ။ ၂-အဘိ ၁-၄၄-ပေယျာလေ၊ အဘိ ၂-၂၇၆-ပိဋေ။
၃-ဥဗ္ဗိလ္လာဝိတံ(သီ)၊ ဥပ္ပိလာဝိတံ(သျှ၊ဣ)

တေနေတံ ဩဋ္ဌာရိကံ အက္ခာယတိ”တိ^၁ ဂုတ္တာယ ဝီတိယာ ဩဋ္ဌာရိကတ္တာ အင်္ဂ-
 ဒုဗ္ဗလာ”တိ စ တတ္ထ ဒေါသံ ဒိသ္မာ တတိယဇ္ဈာနံ သန္တတော မနသိကရိတွာ
 ဒုတိယဇ္ဈာနေ နိကန္တိ^၂ ပရိယာဒါယ တတိယာဓိဂမာယ ယောဂေါ ကာတဗ္ဗော။
 အထဿ ယဒါ ဒုတိယဇ္ဈာနတော ဂုဋ္ဌာယ သတဿ သမ္ပဇာနဿ ဈာနင်္ဂါနိ
 ပစ္စဝေက္ခတော ဝီတိ ဩဋ္ဌာရိကတော ဥပဋ္ဌာတိ၊ သုခဉ္စေဝ ဧကဂ္ဂတာ စ
 သန္တတော ဥပဋ္ဌာတိ။ တဒါဿ ဩဋ္ဌာရိကင်္ဂပ္ပဟာနာယ သန္တအင်္ဂပဋိလာဘာယ
 စ တဒေဝ နိမိတ္တံ “ပထဝီ ပထဝီ”တိ ပုနပ္ပုနံ မနသိကရောတော “ဣဒါနိ တတိယ-
 ဇ္ဈာနံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ”တိ ဘဝင်္ဂ^၃ ဥပစ္စိန္တိတွာ တဒေဝ ပထဝီကသိဏံ အာရမ္မဏံ
 ကတွာ မနောဒွါရာဝဇ္ဇနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တတော တသ္မိယောဝါရမ္မဏေ စတ္တာရိ ပဉ္စ ဝါ
 ဇဝနာနိ ဇဝန္တိ၊ ယေသံ အဝသာနေ ဧကံ ရူပါဝစရံ တတိယဇ္ဈာနိကံ၊ သေသာနိ
 ဂုတ္တနယေနေဝ ကာမာဝစရာနိတိ။ ဧတ္တာဝတာ စ ပနေသ ဝီတိယာ စ ဝိရာဂါ
 ဥပေက္ခကော စ ဝိဟရတိ သတော စ သမ္ပဇာနေ၊ သုခဉ္စ ကာယေန ပဋိ-
 သံဝေဒေတိ၊ ယံ တံ အရိယာ အာစိက္ခန္တိ ဥပေက္ခကော သတိမာ သုခဝိဟာရိတိ၊
 တတိယံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိတိ^၂။ ဧဝမနေန ဧကင်္ဂဝိပ္ပဟိနံ ဒုဝင်္ဂသမန္နာဂတံ
 တိရိဓကဗျာဏံ ဒသလက္ခဏသမ္ပန္နံ တတိယံ ဈာနံ အဓိဂတံ ဟောတိ ပထဝီ-
 ကသိဏံ။

၈၃။ တတ္ထ ဝီတိယာ စ ဝိရာဂါတိ ဝိရာဂေါ နာမ ဂုတ္တပ္ပကာရာယ ဝီတိယာ
 ဇိဂုစ္ဆနံ ဝါ သမတိက္ကမော ဝါ။ ဥဘိန္တံ ပန အန္တရာ စသဒ္ဓေါ သမ္ပိဏ္ဍနတ္ထော၊
 သော ဂူပသမံ ဝါ သမ္ပိဏ္ဍေတိ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဂူပသမံ ဝါ။ တတ္ထ ယဒါ
 ဂူပသမမေဝ သမ္ပိဏ္ဍေတိ၊ တဒါ “ဝီတိယာ စ ဝိရာဂါ ကိဉ္စ ဘိယျော ဂူပသမာ
 စာ”တိ ဧဝံ ယောဇနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဣမိဿာ စ ယောဇနာယ ဝိရာဂေါ
 ဇိဂုစ္ဆနတ္ထော ဟောတိ၊ တသ္မာ “ဝီတိယာ ဇိဂုစ္ဆနာ စ ဂူပသမာ စာ”တိ
 အယမတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ယဒါ ပန ဝိတက္ကဝိစာရဂူပသမံ သမ္ပိဏ္ဍေတိ၊ တဒါ
 “ဝီတိယာ စ ဝိရာဂါ၊ ကိဉ္စ ဘိယျော ဝိတက္ကဝိစာရာနဉ္စ ဂူပသမာ”တိ ဧဝံ
 ယောဇနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဣမိဿာ စ ယောဇနာယ ဝိရာဂေါ သမတိက္ကမနတ္ထော
 ဟောတိ၊ တသ္မာ “ဝီတိယာ စ သမတိက္ကမာ ဝိတက္ကဝိစာရာနဉ္စ ဂူပသမာ”တိ
 အယမတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

ကာမဉ္စေတေ ဝိတက္ကဝိစာရာ ဒုတိယဇ္ဈာနေယေဝ ဂူပသန္တာ၊ ဣမဿ
 ပန ဈာနဿ မဂ္ဂပရိဒီပနတ္ထံ ဝဏ္ဏဘဏနတ္ထဉ္စေတံ ဂုတ္တံ။ ဝိတက္ကဝိစာရာနဉ္စ ဂူပ-
 သမာတိ ဟိ ဂုတ္တေ ဣဒံ ပညာယတိ၊ နူန^၃ ဝိတက္ကဝိစာရဂူပသမော မဂ္ဂေါ

၁-ဒီ ၁-၃၄-ပိဋေ။ ၂-ဒီ ၁-၇၁၊ အဘိ ၁-၄၅-ပိဋာဒီသု။ ၃-နန (က)

ဣမဿ ဈာနဿာတိ။ ယထာ စ တတိယေ အရိယမဂ္ဂေ အပ္ပဟိနာနမ္ပိ သက္ကာယ-
ဒိဋ္ဌာဒိနံ “ပဉ္စန္ဓံ ဩရုတ္တဂိယာနံ သညောဇနာနံ ပဟာနာ”^၁တိ၊ ဧဝံ ပဟာနံ
ဝုစ္စမာနံ ဝဏ္ဏဘဏ္ဍာနံ ဟောတိ။ တဒဓိဂမာယ ဥဿုက္ကာနံ ဥဿာဟဇနကံ၊
ဝေမေဝ ဣမ အဝုပသန္တာနမ္ပိ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝုပသမော ဝုစ္စမာနော ဝဏ္ဏ-
ဘဏ္ဍာနံ ဟောတိ။ တေနာယမတ္ထော ဝုတ္တော “ဝီတိယာ စ သမတိက္ကမာ
ဝိတက္ကဝိစာရာနန္တ ဝုပသမာ”တိ။

၈၄။ ဥပေက္ခကော စ ဝိဟရတိတိ ဧတ္ထ ဥပပတ္တိတော ဣက္ခတိတိ ဥပေက္ခာ။
သမံ ပဿတိ။ အပက္ခပတိတာ ဟုတွာ ပဿတိတိ အတ္ထော။ တာယ ဝိသဒါယ
ဝိပုလ္လာယ ထာမဂတာယ သမန္တာဂတတ္တာ တတိယဇ္ဈာနသမင်္ဂိ ဥပေက္ခကောတိ
ဝုစ္စတိ။

ဥပေက္ခာ ပန ဒသဝိဓာ ဟောတိ ဆဋ္ဌင်္ဂပေက္ခာ၊ မြဟ္မဝိဟာရပေက္ခာ၊
ဗောဇ္ဈင်္ဂပေက္ခာ၊ ဝိရိယပေက္ခာ၊ သင်္ခါရပေက္ခာ၊ ဝေဒနပေက္ခာ၊ ဝိပဿနပေက္ခာ၊
တတြမဇ္ဈတ္တပေက္ခာ၊ ဈာနပေက္ခာ၊ ပါရိသုဒ္ဓါပေက္ခာတိ။

တတ္ထ ယာ “ဣမ ဘိက္ခဝေ? ဘိက္ခု စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသ္မာ နေဝ သုမနော
ဟောတိ။ န ဒုမ္မနော၊ ဥပေက္ခကော စ ဝိဟရတိ သတော သမ္ပဇာနော”^၂တိ၊
ဝေမာဂတာ ဒီဏာသဝဿ ဆသု ဒွါရေသု ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌဆဋ္ဌာရမ္မဏာပါယေ
ပရိသုဒ္ဓပကတိဘာဝါဝိဇယနာကာရဘူတာ ဥပေက္ခာ၊ အယံ ဆဋ္ဌင်္ဂပေက္ခာ
နာမ။

ယာ ပန “ဥပေက္ခာသဟဂတေန စေတသာ ဧကံ ဒိသံ ဖရိတွာ ဝိဟရတိ”^၃တိ၊
ဝေမာဂတာ သတ္တေသု မဇ္ဈတ္တာကာရဘူတာ ဥပေက္ခာ၊ အယံ မြဟ္မဝိဟာရ-
ပေက္ခာ နာမ။

ယာ “ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂ” ဘာဝေတိ ဝိဝေကနိဿိတ”^၄ ဝေမာဂတာ
သဟဇာတဓမ္မာနံ မဇ္ဈတ္တာကာရဘူတာ ဥပေက္ခာ၊ အယံ ဗောဇ္ဈင်္ဂပေက္ခာ နာမ။

၁-ပရိက္ခယာ (ပါဠိယံ)၊ ပဟာနာယ (မ ၂-၉၈)

၂-ဒိ ၁-၁၄၈၊ မ ၂-၉၉၊ သံ ၃-၆၃၊ အံ ၁-၂၁၅-ပိဋ္ဌာဒိသု။

၃-ဒီဏာသဝေါ (သဗ္ဗတ္ထ) ပါဠိယာ သံသန္တေတဗ္ဗံ။

၄-အံ ၂-၂၄၇-ပိဋ္ဌေ။

၅-ဒိ ၁-၂၃၄၊ မ ၁-၄၇-ပိဋ္ဌာဒိသု။

၆-မ ၁-၁၄-ပိဋ္ဌာဒိသု။

ယာ ပန “ကာလေနကာလံ ဥပေက္ခာနိမိတ္တံ မနသိကရေတိ”တိ^၁ ဧဝမာဂတာ အနုစ္စာရဒ္ဓနာတိသိထိလဝီရိယသင်္ခါတာ ဥပေက္ခာ၊ အယံ ဝိရိယု-
ပေက္ခာ နာမ။

ယာ “ကတိ သင်္ခါရုပေက္ခာ သမထဝသေန^၂ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကတိ သင်္ခါရုပေက္ခာ
ဝိပဿနာဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ အဋ္ဌ သင်္ခါရုပေက္ခာ သမထဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ ဒသ
သင်္ခါရုပေက္ခာ ဝိပဿနာဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ”တိ^၃ ဧဝမာဂတာ နိဝရဏာဒိပဋိသင်္ခါ-
သန္တိဋ္ဌနာ ဂဟဏေ မဇ္ဈတ္တဘူတာ ဥပေက္ခာ၊ အယံ သင်္ခါရုပေက္ခာ နာမ။

ယာ ပန “ယသ္မိံ သမယေ ကာမာဝစရံ ကုသလံ စိတ္တံ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ
ဥပေက္ခာသဟဂတ”န္တိ^၄ ဧဝမာဂတာ အဒုက္ခမသုခသညိတာ ဥပေက္ခာ၊ အယံ
ဝေဒနုပေက္ခာ နာမ။

ယာ “ယဒတ္ထိ ယံ ဘူတံ၊ တံ ပဇဟတိ၊ ဥပေက္ခံ ပဋိလဘတိ”တိ^၅ ဧဝမာဂတာ
ဝိစိနနေ မဇ္ဈတ္တဘူတာ ဥပေက္ခာ၊ အယံ ဝိပဿနုပေက္ခာ နာမ။

ယာ ပန ဆန္ဒာဒိသု ယေဝါပနကေသု အာဂတာ သဟဇာတာနံ
သမဝါဟိတဘူတာ ဥပေက္ခာ၊ အယံ တတြမဇ္ဈတ္တုပေက္ခာ နာမ။

ယာ “ဥပေက္ခကော စ ဝိဟရတိ”တိ^၆ ဧဝမာဂတာ အဂ္ဂသုခေဝိ တသ္မိံ
အပက္ခပါတဇနနိ ဥပေက္ခာ၊ အယံ ဈာနုပေက္ခာ နာမ။

ယာ ပန “ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိံ စတုတ္ထံ ဈာန”န္တိ^၇ ဧဝမာဂတာ
သဗ္ဗပစ္စနိကပရိသုဒ္ဓါ ပစ္စနိကဝုပသမနေဝိ အဗျာပါရဘူတာ ဥပေက္ခာ၊ အယံ
ပါရိသုဒ္ဓုပေက္ခာ နာမ။

တတြ ဆဋ္ဌင်္ဂပေက္ခာ စ ဗြဟ္မဝိဟာရပေက္ခာ စ ဗောဇ္ဈင်္ဂပေက္ခာ စ
တတြမဇ္ဈတ္တုပေက္ခာ စ ဈာနုပေက္ခာ စ ပါရိသုဒ္ဓုပေက္ခာ စ အတ္ထတော ဧကာ၊
တတြမဇ္ဈတ္တုပေက္ခာဝ ဟောတိ။ တေန တေန အဝတ္ထာဘေဒေန ပနဿာ အယံ
ဘေဒေါ။ ဧကဿာပိ သတော သတ္တဿ ကုမာရယုဝထေရသေနာပတိ-
ရာဇာဒိဝသေန ဘေဒေါ ဝိယ။ တသ္မာ တာသု ယတ္ထ ဆဋ္ဌင်္ဂပေက္ခာ၊ န တတ္ထ
ဗောဇ္ဈင်္ဂပေက္ခာဒယော။ ယတ္ထ ဝါ ပန ဗောဇ္ဈင်္ဂပေက္ခာ၊ န တတ္ထ ဆဋ္ဌင်္ဂပေက္ခာ-
ဒယော ဟောန္တိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၁-အံ ၁-၂၅၀-ပိဋ္ဌေ။

၂-သမာဓိဝသေန (သဗ္ဗတ္ထ)

၃-ပဋိသံ ၆၂-ပိဋ္ဌေ။

၄-အဘိ ၁-၄၀-ပိဋ္ဌေ။

၅-မ ၃-၅၁၊ အံ ၂-၄၅၀-ပိဋ္ဌေ။

၆-၇-ဒိ ၁-၇၁၊ အဘိ ၁-၄၅-ပိဋ္ဌာဒိသု။

ယထာ စေတာသမတ္တတော ဧကီဘာဝေါ။ ဧဝံ သင်္ခါရပေက္ခာဝိပဿန-
ပေက္ခာနဗ္ဗိ။ ပညာ ဧဝံ ဟိ သာ ကိစ္စဝသေန ခြိဓာ ဘိန္နာ။ ယထာ ဟိ
ပုရိသဿ သာယံ ဂေဟံ ပဝိဋ္ဌံ သပ္ပံ အဇပဒဒဏှံ ဂဟေတွာ ပရိယေသမာနဿ
တံ ထုသကောဋ္ဌကေ နိပဋ္ဌံ ဒိသွာ “သပ္ပေါ န ခေါ၊ နော”တိ အဝလော-
ကေန္တဿ သောဝတ္တိကတ္တယံ ဒိသွာ နိဗ္ဗေမတိကဿ “သပ္ပေါ၊ န သပ္ပေါ”တိ
ဝိစိနနေ မဇ္ဈတ္တတာ ဟောတိ။ ဧဝမေဝ ယာ အာရဒ္ဓဝိပဿကဿ ဝိပဿနာ-
ဉာဏေန လက္ခဏတ္တယေ ဒိဋ္ဌေ သင်္ခါရနံ အနိစ္စဘာဝါဒိဝိစိနနေ မဇ္ဈတ္တတာ
ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ အယံ ဝိပဿနပေက္ခာ နာမ။ ယထာ ပန တဿ ပုရိသဿ
အဇပဒဒဏှေန ဂါဠံ သပ္ပံ ဂဟေတွာ “ကိ” တာဟံ ဣမံ သပ္ပံ အဝိဟေဌေန္တော
အတ္တာနဉ္စ ဣမိနာ . အဒ္ဓံသာပေန္တော မုဉ္ဇေယျ”န္တိ . မုဉ္ဇနာကာရမေဝ ပရိ-
ယေသတော ဂဟဏေ မဇ္ဈတ္တတာ ဟောတိ။ ဧဝမေဝ ယာ လက္ခဏတ္တယဿ
ဒိဋ္ဌတ္တာ အာဒိတ္တေ ဝိယ တယော ဘဝေ ပဿတော သင်္ခါရဂဟဏေ
မဇ္ဈတ္တတာ၊ အယံ သင်္ခါရပေက္ခာ နာမ။ ဣတိ ဝိပဿနပေက္ခာယ သိဒ္ဓါယ
သင်္ခါရပေက္ခာပိ သိဒ္ဓါဝံ ဟောတိ။ ဣမိနာ ပနေသာ ဝိစိနနဂဟဏေသု
မဇ္ဈတ္တသင်္ခါတေန ကိစ္စေန ခြိဓာ ဘိန္နာတိ။ ဝိရိယပေက္ခာ ပန ဝေဒနပေက္ခာ စ
အညမညဉ္စ အဝသေသာဟိ စ အတ္တတော ဘိန္နာ ဧဝါတိ။

ဣတိ ဣမာသု ဥပေက္ခာသု ဈာနပေက္ခာ ဣဓာမိပ္ပေတာ။ သာ မဇ္ဈတ္တ-
လက္ခဏာ၊ အနာဘောဂရသာ၊ အဗျာပါရပစ္စုပ္ပန်နာ၊ ဝီတိဝိရာဂပဒဋ္ဌာနာတိ။
ဧတ္တာဟ၊ နန စာယမတ္တတော တတြမဇ္ဈတ္တပေက္ခာဝံ ဟောတိ။ သာ စ ပဌမ-
ဒုတိယဇ္ဈာနေသုပိ အတ္ထိ။ တသ္မာ တတြာပိ ဥပေက္ခကော စ ဝိဟရတိတိ ဧဝမယံ
ဝတ္တဗ္ဗာ သိယာ၊ သာ ကသ္မာ န ဝုတ္တာတိ။ အပရိဗျတ္တကိစ္စတော။ အပရိဗျတ္တဉ္စ
တဿာ တတ္ထ ကိစ္စံ ဝိတက္ကာဒိဟိ အဘိဘူတတ္တာ။ ဣဓ ပနာယံ ဝိတက္ကဝိစာရ-
ဝီတိဟိ အနဘိဘူတတ္တာ ဥက္ခိတ္တသိရာ ဝိယ ဟုတွာ ပရိဗျတ္တကိစ္စာ ဇာတာ၊
တသ္မာ ဝုတ္တာတိ။

နိဋ္ဌိတာ ဥပေက္ခကော စ ဝိဟရတိတိ ဧတဿ

သဗ္ဗသော အတ္ထဝဏ္ဏနာ။

၈၅။ ဣဒါနိ သတော စ သမ္ပဇာနောတိ ဧတ္ထ သရတိတိ သတော။
သမ္ပဇာနာတိတိ သမ္ပဇာနော။ ပုဂ္ဂလေန သတိ စ သမ္ပဇညဉ္စ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ
သရဏလက္ခဏာ သတိ၊ အသမ္ပဿနရသာ၊ အာရက္ခပစ္စုပ္ပန်နာ။ အသမ္ပောဟ-
လက္ခဏံ သမ္ပဇညံ၊ တိရဏရသံ၊ ပဝိစယပစ္စုပ္ပန်နံ။

တတ္ထ ကိဉ္ဇာပိ ဣဒံ သတိသမ္ပဇညံ ပုရိမဇ္ဈာနေသုပိ အတ္ထိ။ မုဋ္ဌသတိဿ ဟိ အသမ္ပဇာနဿ ဥပစာရမတ္တမ္ပိ န သမ္ပဇ္ဇတိ၊ ပဂေဝ အပ္ပနာ။ ဩဋ္ဌာရိကတ္တာ ပန တေသံ ဈာနာနံ ဘူမိယံ ဝိယ ပုရိသဿ စိတ္တဿ ဂတိ သုခါ ဟောတိ၊ အဗျတ္တံ တတ္ထ သတိသမ္ပဇညကိစ္စံ။ ဩဋ္ဌာရိကင်္ဂပ္ပဟာနေန ပန သုခမတ္တာ ဣမဿ ဈာနဿ ပုရိသဿ ခုရဓာရာယံ ဝိယ သတိသမ္ပဇညကိစ္စပရိဂ္ဂဟိတာ ဧဝ စိတ္တဿ ဂတိ ဣန္ဒြိယဗ္ဗာတိ ဣဓေဝ ဝုတ္တံ။ ကိဉ္ဇ ဘိယျော၊ ယထာ ဓေနပဂေါ ဝစ္ဆော ဓေနတော အပနိတော အရက္ခိယမာနော ပုနဒေဝ ဓေနံ ဥပဂစ္ဆတိ၊ ဧဝမိဒံ တတိယဇ္ဈာနသုခံ ပီတိတော အပနိတံ၊ တံ သတိသမ္ပဇညာရက္ခေန အရက္ခိယမာနံ ပုနဒေဝ ပီတိံ ဥပဂစ္ဆေယျ၊ ပီတိသမ္ပယုတ္တမေဝ သိယာ။ သုခေ ဝါပိ သတ္တာ သာရဇ္ဇန္တိ၊ ဣဒဉ္စ အတိမဓရံ သုခံ၊ တတော ပရံ သုခါဘာဝါ။ သတိသမ္ပဇညာနုဘာဝေန ပနေတ္ထ သုခေ အသာရဇ္ဇနာ ဟောတိ၊ နော အညထာတိ ဣမမ္ပိ အတ္ထဝိသေသံ ဒေသေတုံ ဣဒမိဓေဝ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဣဒါနိ သုခဉ္စ ကာယေန ပဋိသံဝေဒေတီတိ ဧတ္ထ ကိဉ္ဇာပိ တတိယဇ္ဈာနသမင်္ဂါနော သုခပဋိသံဝေဒနာဘောဂေါ နတ္ထိ။ ဧဝံ သန္တေပိ ယသ္မာ တဿ နာမကာယေန သမ္ပယုတ္တံ သုခံ။ ယံ ဝါ တံ နာမကာယသမ္ပယုတ္တံ သုခံ၊ တံ သမုဋ္ဌာနေနဿ ယသ္မာ အတိပဏီတေန ရူပေန ရူပကာယော ဖုဋ္ဌော၊ ယဿ ဖုဋ္ဌတ္တာ ဈာနာ ဝုဋ္ဌိတောပိ သုခံ ပဋိသံဝေဒေယျ။ တသ္မာ ဧတမတ္ထံ ဒေသေန္တော သုခဉ္စ ကာယေန ပဋိသံဝေဒေတီတိ အာဟ။

၈၆။ ဣဒါနိ ယံ တံ အရိယာ အာစိက္ခန္တိ ဥပေက္ခကော သတိမာ သုခဝိဟာရီတိ ဧတ္ထ ယံဈာနဟေတု ယံဈာနကာရဏာ တံ တတိယဇ္ဈာနသမင်္ဂိပုဂ္ဂလံ ဗုဒ္ဓါဒယော အရိယာ အာစိက္ခန္တိ ဒေသေန္တိ ပညပေန္တိ ပဋ္ဌပေန္တိ ဝိဝရန္တိ ဝိဘဇန္တိ ဥတ္တာနိကရောန္တိ ပကာသေန္တိ၊ ပသံသန္တိတိ အဓိပ္ပါယော။ ကိန္တိ? ဥပေက္ခကော သတိမာ သုခဝိဟာရီတိ။ တံ တတိယံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇဝိဟာရီတိ ဧဝမေတ္ထ ယောဇနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ကသ္မာ ပန တံ တေ ဧဝံ ပသံသန္တိတိ။ ပသံသာရဟတော။ အယဉ္စိ ယသ္မာ အတိမဓရသုခေ သုခပါရမိပ္ပတ္တေပိ တတိယဇ္ဈာနေ ဥပေက္ခကော၊ န တတ္ထ သုခါဘိသင်္ဂေန အာကမ္ဘိယတိ။ ယထာ စ ပီတိ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧဝံ ဥပဋ္ဌိတသတိတာယ သတိမာ။ ယသ္မာ စ အရိယကန္တံ အရိယဇနသေဝိတမေဝ စ အသံကိလိဋ္ဌံ သုခံ နာမကာယေန ပဋိသံဝေဒေတိ၊ တသ္မာ ပသံသာရဟော

ဟောတိ။ ဣတိ ပသံသာရဟတော နံ အရိယာ တေ ဧဝံ ပသံသာဟေတုဘူတေ
ဂုဏေ ပကာသေန္တော “ဥပေက္ခကော သတိမာ သုခဝိဟာရိ”တိ ဧဝံ
ပသံသန္တိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

တတိယန္တိ ဂဏနာနုပုဗ္ဗတာ တတိယံ၊ ဣဒံ တတိယံ သမာပဇ္ဇတိတိပိ တတိယံ။
ယမ္ပန ဝုတ္တံ “ဧကင်္ဂဝိပ္ပဟိနံ ဒုဝင်္ဂသမန္တာဂတ”န္တိ၊ ဧတ္ထ ပီတိယာ ပဟာနဝသေန
ဧကင်္ဂဝိပ္ပဟိနတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သာ ပနေသာ ဒုတိယဇ္ဈာနဿ ဝိတက္က-
ဝိစာရာ ဝိယ အပ္ပနာက္ခဏေယေဝ ပဟိယတိ။ တေန နဿ သာ ပဟာနင်္ဂန္တိ
ဝုစ္စတိ။ သုခံ စိတ္တေကဂ္ဂတာတိ ဣမေသံ ပန ဦးန္တံ ဥပ္ပတ္တိဝသေန ဒုဝင်္ဂသမန္တာ-
ဂတတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တဿာ ယံ ဝိဘဏ် “ဈာနန္တိ ဥပေက္ခာသတိသမ္ပဇညံ သုခံ
စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ”တိ^၁ ဝုတ္တံ၊ တံ သပရိက္ခာရံ ဈာနံ ဒဿေတုံ ပရိယာယေန
ဝုတ္တံ။ ဌပေတွာ ပန ဥပေက္ခာသတိသမ္ပဇညာနိ နိပ္ပရိယာယေန ဥပနိဇ္ဈာန-
လက္ခဏပ္ပတ္တာနံ အင်္ဂါနံ ဝသေန ဒုဝင်္ဂိကမေဝေတံ ဟောတိ။ ယထာဟ
“ကတမံ တသ္မိံ သမယေ ဒုဝင်္ဂိကံ ဈာနံ ဟောတိ၊ သုခံ စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ”တိ။^၂
သေသံ ပဌမဇ္ဈာနေ ဝုတ္တနယမေဝ။

စတုတ္ထဇ္ဈာနကထာ

ဂ၇။ ဧဝမဓိဂတေ ပန တသ္မိံပိ ဝုတ္တနယေနေဝ ပဉ္စဟာကာရေဟိ စိဏ္ဏ-
ဝသိနာ ဟုတွာ ပဂုဏတတိယဇ္ဈာနတော ဝုဋ္ဌာယ “အယံ သမာပတ္တိ အာသန္န-
ပီတိပစ္စတ္တိကာ၊ ‘ယဒေဝ တတ္ထ သုခမိတိ စေတသော အာဘောဂေါ၊
ဧတေနေတံ ဩဋ္ဌာရိကံ အက္ခာယတိ’တိ^၃ ဧဝံ ဝုတ္တဿ သုခဿ ဩဋ္ဌာရိကတ္တာ
အင်္ဂုဗ္ဗလာ”တိ စ တတ္ထ ဒေါသံ ဒိဿာ စတုတ္ထံ ဈာနံ သန္တတော မနသိကတွာ
တတိယဇ္ဈာနေ နိကန္တိ ပရိယာဒါယ စတုတ္ထာဓိဂမာယ ယောဂေါကာတဗ္ဗော။
အထဿ ယဒါ တတိယဇ္ဈာနတော ဝုဋ္ဌာယ သတဿ သမ္ပဇာနဿ ဈာနင်္ဂါနိ
ပစ္စဝေက္ခတော စေတသိကသောမနဿသင်္ခါတံ သုခံ ဩဋ္ဌာရိကတော ဥပဋ္ဌာတိ၊
ဥပေက္ခာဝေဒနာ စေဝ စိတ္တေကဂ္ဂတာ စ သန္တတော ဥပဋ္ဌာတိ၊ တဒါဿ
ဩဋ္ဌာရိကင်္ဂပ္ပဟာနာယ သန္တအင်္ဂပဋိလာဘာယ စ တဒေဝ နိမိတ္တံ “ပထဝီ
ပထဝီ”တိ ပုနပ္ပုနံ မနသိကရေတော “ဣဒါနိ စတုတ္ထံ ဈာနံ ဥပ္ပဋိဿတိ”တိ
ဘဝင်္ဂံ ဥပစ္စိန္တိတွာ တဒေဝ ပထဝီကသိဏံ အာရမ္မဏံ ကတွာ မနောဒွါရာ-
ဝဇ္ဇနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တတော တသ္မိံယေဝါရမ္မဏေ စတ္တာရိ ပဉ္စ ဝါ ဇေနာနိ

၁-အဘိ ၂-၂၇၀-ပိဋေ၊

၂-အဘိ ၁-၄၅-ပေယျာလေ၊ အဘိ ၂-၂၇၅-ပိဋေ၊

၃-ဒီ ၁-၃၄-ပိဋေ၊

ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ယေသံ အဝဿာနေ ဧကံ ရူပါဝစရံ စတုတ္ထဇ္ဈာနိကံ၊ သေသာနိ ဝုတ္တပ္ပ-
ကာရာနေဝ ကာမာဝစရာနိ။ အယံ ပန ဝိသေသော၊ ယသ္မာ သုခဝေဒနာ
အဒုက္ခမသုခါယ ဝေဒနာယ အာသေဝနပစ္စယေန ပစ္စယော န ဟောတိ၊
စတုတ္ထဇ္ဈာနေ စ အဒုက္ခမသုခါယ ဝေဒနာယ ဥပ္ပဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ တသ္မာ တာနိ
ဥပေက္ခာဝေဒနာသမ္ပယုတ္တာနိ ဟောန္တိ။ ဥပေက္ခာသမ္ပယုတ္တတ္ထာယေဝ စေတ္တ
ဝီတိပိ ပရိဟာယတိတိ။ ဧတ္တာဝတာ စေသ သုခဿ စ ပဟာနာ ဒုက္ခဿ စ
ပဟာနာ ပုဗ္ဗေဝ သောမနဿဒေါမနဿာနံ အတ္တင်္ဂမာ အဒုက္ခမသုခံ ဥပေက္ခာ-
သတိပါရိသုဒ္ဓိံ စတုတ္ထံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ ဧဝမနေန ဧကင်္ဂဝိပ္ပဟိနံ
ဒုဝင်္ဂသမန္နာဂတံ တိဝိကေလျာဏံ ဒသလက္ခဏသမ္ပန္နံ စတုတ္ထံ ဈာနံ အဓိဂတံ
ဟောတိ ပထဝီကသိဏံ။

ဂဂ။ တတ္ထ သုခဿ စ ပဟာနာ ဒုက္ခဿ စ ပဟာနာတိ ကာယိကသုခဿ
စ ကာယိကဒုက္ခဿ စ ပဟာနာ။ ပုဗ္ဗေဝါတိ တဉ္စ ခေါ ပုဗ္ဗေဝ၊ န စတုတ္ထဇ္ဈာ-
နက္ခဏေ။ သောမနဿဒေါမနဿာနံ အတ္တင်္ဂမာတိ စေတသိကသုခဿ စ
စေတသိကဒုက္ခဿ စာတိ ဣမေသမ္ပိ ဦး၌ ပုဗ္ဗေဝ အတ္တင်္ဂမာ၊ ပဟာနာ ဣစ္စေဝ
ဝုတ္တံ ဟောတိ။

ကဒါ ပန နေသံ ပဟာနံ ဟောတိတိ။ စတုန္တံ ဈာနာနံ ဥပစာရက္ခဏေ။
သောမနဿဉ္စိ စတုတ္ထဇ္ဈာနဿ ဥပစာရက္ခဏေယေဝ ပဟိယတိ။ ဒုက္ခ-
ဒေါမနဿသုခါနိ ပဌမဒုတိယတတိယဇ္ဈာနာနံ^၂ ဥပစာရက္ခဏေသု။ ဧဝမေ-
တေသံ ပဟာနက္ခမေန အဝုတ္တာနမ္ပိ ဣန္ဒြိယဝိဘဏံ ပန ဣန္ဒြိယာနံ ဥဒ္ဓေသက္က-
မနေဝ ဣဓာပိ ဝုတ္တာနံ သုခဒုက္ခသောမနဿဒေါမနဿာနံ ပဟာနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ယဒိ ပနေတာနိ တဿ တဿ ဈာနဿ ဥပစာရက္ခဏေယေဝ ပဟိယန္တိ၊
အထ ကသ္မာ “ကတ္ထ စုပ္ပန္နံ ဒုက္ခိန္ဒြိယံ အပရိသေသံ နိရုဇ္ဈတိ၊ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု
ဝိဝိစ္စေဝ ကာမေဟိပိ။ပ။ ပဌမံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ ဧတ္ထစုပ္ပန္နံ ဒုက္ခိန္ဒြိယံ
အပရိသေသံ နိရုဇ္ဈတိ။ ကတ္ထ စုပ္ပန္နံ ဒေါမနဿိန္ဒြိယံ သုခိန္ဒြိယံ သောမနဿိန္ဒြိယံ
အပရိသေသံ နိရုဇ္ဈတိ၊ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သုခဿ စ ပဟာနာ။ပ။ စတုတ္ထံ
ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ ဧတ္ထစုပ္ပန္နံ သောမနဿိန္ဒြိယံ အပရိသေသံ နိရုဇ္ဈတိ”တိ^၃
ဧဝံ ဈာနေသ္မေဝ နိရောဓော ဝုတ္တောတိ? အတိသယနိရောဓတ္တာ။ အတိသယ-
နိရောဓော ဟိ နေသံ ပဌမဇ္ဈာနာဒိသု၊ န နိရောဓောယေဝ။ နိရောဓောယေဝ
ပန ဥပစာရက္ခဏေ၊ နာတိသယနိရောဓော။

၁-ဒီ ၁-၇၁၊ အဘိ ၁-၄၅-ပိဋ္ဌာဒိသု။

၂-ပဌမဒုတိယတတိယာနံ (က)

၃-သံ ၃-၁၀၀-၉-ပိဋ္ဌေသု။

တထာ ဟိ နာနာဝဇ္ဇနေ ပဌမဇ္ဈာနပစာရေ နိရုဒ္ဓဿာပိ ဒုက္ခိန္ဒြိယဿ ခုံသမကသာဒိသမ္ပဿေန ဝါ ဝိသမာသနပတာပေန ဝါ သိယာ ဥပ္ပတ္တိံ၊ န တွေဝ အန္တောအပ္ပနာယံ။ ဥပစာရေ ဝါ နိရုဒ္ဓဗ္ဗေတံ န သုဋ္ဌ၊ နိရုဒ္ဓိ ဟောတိ၊ ပဋိပက္ခေန အဝိဟတတ္တာ။ အန္တောအပ္ပနာယံ ပန ပီတိဖရဏေန သဗ္ဗော ကာယော သုခေါက္ကန္တော ဟောတိ၊ သုခေါက္ကန္တကာယဿ စ သုဋ္ဌ၊ နိရုဒ္ဓိ ဟောတိ ဒုက္ခိန္ဒြိယံ၊ ပဋိပက္ခေန ဝိဟတတ္တာ။ နာနာဝဇ္ဇနေယေဝ စ ဒုတိယဇ္ဈာနပစာရေ ပဟိနဿာ^၁ ဒေါမနဿိန္ဒြိယဿ ယသ္မာ ဧတံ ဝိတက္ကဝိစာရပစ္စယေပိ ကာယကိလမထေ စိတ္တုပဿာတေ စ သတိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဝိတက္ကဝိစာရာဘာဝေ စ နေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ယတ္ထ ပန ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တတ္ထ ဝိတက္က-
ဝိစာရဘာဝေ၊ အပ္ပဟိနာ ဧဝ စ ဒုတိယဇ္ဈာနပစာရေ ဝိတက္ကဝိစာရာတိ တတ္ထဿ သိယာ ဥပ္ပတ္တိံ၊ န တွေဝ ဒုတိယဇ္ဈာနေ၊ ပဟိနပစ္စယတ္တာ။ တထာ တတိယဇ္ဈာနပစာရေ ပဟိနဿာပိ သုခိန္ဒြိယဿ ပီတိသမုဋ္ဌာနပဏီတရူပဖုဋ္ဌ-
ကာယဿ သိယာ ဥပ္ပတ္တိံ၊ န တွေဝ တတိယဇ္ဈာနေ။ တတိယဇ္ဈာနေ ဟိ သုခဿ ပစ္စယဘူတာ ပီတိ သဗ္ဗသော နိရုဒ္ဓါတိ။ တထာ စတုတ္ထဇ္ဈာနပစာရေ ပဟိ-
နဿာပိ သောမနဿိန္ဒြိယဿ အာသန္နတ္တာ အပ္ပနာပ္ပတ္တာယ ဥပေက္ခာယ အဘာဝေန သမ္မာ အနတိက္ကန္တတ္တာ စ သိယာ ဥပ္ပတ္တိံ၊ န တွေဝ စတုတ္ထဇ္ဈာနေ။ တသ္မာ ဧဝ စ ဧတ္ထုပ္ပန္နံ ဒုက္ခိန္ဒြိယံ အပရိသေသံ နိရုဇ္ဈတိတိ တတ္ထ တတ္ထ အပရိသေသဂ္ဂဟဏံ ကတန္တိ။

ဧတ္တာဟ “အထေဝံ တဿ တဿ ဈာနသုပစာရေ ပဟိနာပိ ဧတာ ဝေဒနာ ဣမ ကသ္မာ သမာဟဇ္ဇာ”^၂တိ? သုခဂ္ဂဟဏတ္ထံ။ ယာ ဟိ အယံ အဒုက္ခမသုခန္တိ ဧတ္ထ အဒုက္ခမသုခါ ဝေဒနာ ဝုတ္တာ၊ သာ သုခမာ ဒုဝိညေယျာ န သက္ကာ သုခေန ဂဟေတုံ၊ တသ္မာ ယထာ နာမ ဒုဋ္ဌဿ ယထာ ဝါ တထာ ဝါ ဥပသင်္ကမိတွာ ဂဟေတုံ အသက္ကုဏေယျဿ ဂေါဏဿ သုခဂ္ဂဟဏတ္ထံ ဂေါပေါ ဧကေသ္မိံ ဝဇေ သဗ္ဗာ ဂါဝေါ သမာဟရတိ၊ အထေကေကံ နိဟရန္တော ပဋိပါဋိယာ အာဂတံ “အယံ သော ဂဏှထ န”^၃န္တိ တမ္ပိ ဂါဟယတိ၊ ဧဝမေဝ ဘဂဝါ သုခဂ္ဂဟဏတ္ထံ သဗ္ဗာ ဧတာ သမာဟရိ။ ဧဝံ သမာဟဇ္ဇာ ဧတာ ဒဿေတွာ ယံ နေဝ သုခံ န ဒုက္ခံ န သောမနဿံ န ဒေါမနဿံ၊ အယံ အဒုက္ခမသုခါဝေဒနာတိ သက္ကာ ဟောတိ သော ဂါဟယိတုံ။

အဝိစ အဒုက္ခမသုခါယ စေတောဝိမုတ္တိယာ ပစ္စယဒဿနတ္ထဇ္ဇာပိ ဧတာ ဝုတ္တာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဒုက္ခပ္ပဟာနာဒယော ဟိ တဿာ ပစ္စယာ။ ယထာဟ

“စက္ကာရော ခေါ် အာဝုသော ပစ္စယာ အဒုက္ခမသုခါယ စေတောဝိမုတ္တိယာ သမာပတ္တိယာ။ ဣဓာဝုသော ဘိက္ခု သုခဿ စ ပဟာနာ။ပ။ စတုတ္ထံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ။ ဣမေ ခွါဝုသော စက္ကာရော ပစ္စယာ အဒုက္ခမသုခါယ စေတောဝိမုတ္တိယာ သမာပတ္တိယာ”တိ။

ယထာ ဝါ အညတ္တ ပဟိနာပိ သက္ကာယဒိဋ္ဌိအာဒယော တတိယမဂ္ဂဿ ဝဏ္ဏဘဏနတ္ထံ တတ္ထ ပဟိနာတိ ဝုတ္တာ၊ ဧဝံ ဝဏ္ဏဘဏနတ္ထမ္ပေတဿ ဈာနသေတော ဣဓ ၂ ဝုတ္တာတိပိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ပစ္စယသဘာဝေန ဝါ ဧတ္ထ ရာဂဒေါသနမတိဒူရဘာဝံ ဒဿေတုမ္ပေတာ ဝုတ္တာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဧတာသု ဟိ သုခံ သောမနဿဿ ပစ္စယော၊ သောမနဿံ ရာဂဿ။ ဒုက္ခံ ဒေါမနဿဿ ပစ္စယော၊ ဒေါမနဿံ ဒေါသဿ။ သုခါဒိ-
သဘာဝေန စဿ သပ္ပစ္စယာ ရာဂဒေါသာ ဟတာတိ အတိဒူရေ ဟောန္တိတိ။

အဒုက္ခမသုခန္တိ ဒုက္ခဘာဝေန အဒုက္ခံ။ သုခါဘာဝေန အသုခံ။ ဧတေနတ္ထ ဒုက္ခသုခပဋိပက္ခဘူတံ တတိယဝေဒနံ ဒီပေတိ၊ န ဒုက္ခသုခါဘာဝမတ္ထံ။ တတိယဝေဒနာ နာမ အဒုက္ခမသုခါ၊ ဥပေက္ခာတိပိ ဝုစ္စတိ။ သာ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌ-
ဝိပရိတာနုဘဝနလက္ခဏာ၊ မဇ္ဈတ္တရသာ၊ အဝိဘူတပစ္စုပ္ပန်နာ၊ သုခဒုက္ခ-
နိရောဓပဒဋ္ဌာနာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၈၉။ ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိန္တိ ဥပေက္ခာယ ဇနိတသတိယာ ပါရိသုဒ္ဓိ။ ဣမသ္မိဉ္စိ ဈာနေ သုပရိသုဒ္ဓါ သတိ၊ ယာ စ တဿာ သတိယာ ပါရိသုဒ္ဓိ၊ သာ ဥပေက္ခာယ ကတာ၊ န အညေန။ တဿာ ဧတံ “ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိ”န္တိ ဝုစ္စတိ။ ဝိဘင်္ဂေပိ ဝုတ္တံ “အယံ သတိ ဣမာယ ဥပေက္ခာယ ဝိသဒါ ဟောတိ ပရိသုဒ္ဓါ ပရိယောဒါတာ။ တေန ဝုစ္စတိ ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိ”တိ ၂။ ယာယ စ ဥပေက္ခာယ ဧတ္ထ သတိယာ ပါရိသုဒ္ဓိ ဟောတိ၊ သာ အတ္တတော တတြမဇ္ဈတ္တတာ-
တိဝေဒိတဗ္ဗာ။ န ကေဝလဇ္ဈတ္တ တာယ သံတိယေဝ ပရိသုဒ္ဓါ၊ အပိစ ခေါ သဗ္ဗေပိ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာ၊ သတိသီသေန ပန ဒေသနာ ဝုတ္တာ။

တတ္ထ ကိဉ္စာပိ အယံ ဥပေက္ခာ ဟေဋ္ဌာပိ တီသု ဈာနေသု ဝိဇ္ဇတိ။ ယထာ ပန ဒီဝါ သူရိယပ္ပဘာဘိဘဝါ သောမ္မဘာဝေန စ အတ္တနော ဥပကာရကတ္တေန

ဝါ သဘာဝါယ ရတ္တိယာ အလာဘာ ဒိဝါ ဝိဇ္ဇမာနာပိ စန္ဒလေခါ အပရိသုဒ္ဓါ ဟောတိ အပရိယောဒါတာ၊ ဧဝမယမ္ပိ တတြမဇ္ဈတ္တပေက္ခာ စန္ဒလေခါ ဝိတက္ကာဒိပစ္စနိကဓမ္မတေဇာဘိဘဝါ သဘာဝါယ စ ဥပေက္ခာဝေဒနာရတ္တိယာ အပ္ပင်္ဂုလာဘာ ဝိဇ္ဇမာနာပိ ပဌမာဒိဇ္ဈာနဘေဒေသု အပရိသုဒ္ဓါ ဟောတိ။ တဿာ စ အပရိသုဒ္ဓါယ ဒိဝါ အပရိသုဒ္ဓစန္ဒလေခါယ ပဘာ ဝိယ သဟဇာတာပိ သတိအာဒယော အပရိသုဒ္ဓါဝ ဟောန္တိ။ တဿာ တေသု ဧကမ္ပိ “ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိ” နှိ န ဝုတ္တံ။ ဣမ ပန ဝိတက္ကာဒိပစ္စနိကဓမ္မတေဇာဘိဘဝါဘဝါ သဘာဝါယ စ ဥပေက္ခာဝေဒနာရတ္တိယာ ပင်္ဂုလာဘာ အယံ တတြမဇ္ဈတ္တပေက္ခာစန္ဒလေခါ အတိဝိယ ပရိသုဒ္ဓါ။ တဿာ ပရိသုဒ္ဓတ္တာ ပရိသုဒ္ဓစန္ဒလေခါယ ပဘာ ဝိယ သဟဇာတာပိ သတိအာဒယော ပရိသုဒ္ဓါ ဟောန္တိ ပရိယောဒါတာ။ တဿာ ဣဒမေဝ “ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိ” နှိ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

•တုတ္တန္တိ ဂဏနာနုပုဗ္ဗတာ စတုတ္ထံ။ ဣဒံ စတုတ္ထံ သမာပဇ္ဇတိတိပိ စတုတ္ထံ။ ယံ ပန ဝုတ္တံ “ဧကင်္ဂဝိပ္ပဟိနံ ဒုဂ်သမန္တာဂတ” နှိ။ တတ္ထ သောမနဿဿ ပဟာနဝသေန ဧကင်္ဂဝိပ္ပဟိနတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တဉ္စ ပန သောမနဿံ ဧကဝိတိယံ ပုရိမဇေနေသုယေဝ ပဟိယတိ။ တေနဿ တံ ပဟာနင်္ဂန္တိ ဝုစ္စတိ။ ဥပေက္ခာဝေဒနာ စိတ္တဿေကဂ္ဂတာတိ ဣမေသံ ပန ဒိန္တံ ဥပ္ပတ္တိဝသေန ဒုဂ်သမန္တာဂတတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သေသံ ပဌမဇ္ဈာနေ ဝုတ္တနယမေဝ။ သေ တာဝ စတုတ္ထဇ္ဈာနေ နယော။

ပဉ္စကဏ္ဍာနကထာ

၉၀။ ပဉ္စကဏ္ဍာနံ ပန နိဗ္ဗတ္တေန္တေန ပဂုဏပဌမဇ္ဈာနတော ဝုဋ္ဌာယ “အယံ သမာပတ္တိ အာသန္တနိဝရဏပစ္စတ္တိကာ၊ ဝိတက္ကဿ ဩဋ္ဌာရိကတ္တာ အင်္ဂဒုဗ္ဗလာ” တိ စ တတ္ထ ဒေါသံ ဒိသ္မာ ဒုတိယဇ္ဈာနံ သန္တတော မနသိကရိတွာ ပဌမဇ္ဈာနေ နိကန္တိ ပရိယာဒါယ ဒုတိယာဓိဂမာယ ယောဂေါ ကာတဗ္ဗော။ အထဿ ယဒါ ပဌမဇ္ဈာနာ ဝုဋ္ဌာယ သတဿ သမ္ပဇာနဿ ဈာနင်္ဂါနိ ပစ္စဝေက္ခတော ဝိတက္ကမတ္တံ ဩဋ္ဌာရိကတော ဥပဋ္ဌာတိ၊ ဝိစာရာဒယော သန္တတော။ တဒါဿ ဩဋ္ဌာရိကင်္ဂပ္ပဟာနာယ သန္တင်္ဂပင်္ဂုလာဘာယ စ တဒေဝနိမိတ္တံ “ပထဝီပထဝီ” တိ ပုနပ္ပုရံ မနသိကရေတော ဝုတ္တနယေနေဝ ဒုတိယဇ္ဈာနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တဿ ဝိတက္ကမတ္တမေဝ ပဟာနင်္ဂံ။ ဝိစာရာဒိနိ စတ္တာရိ သမန္တာဂတင်္ဂါနိ။ သေသံ ဝုတ္တပ္ပကာရမေဝ။

ဝေမဓိဂတေ ပန တသ္မိမ္ပိ ဝုတ္တနယေနော ပဉ္စဟာကာရေဟိ စိတ္တဝသိနာ ဟုတွာ ပဂုဏဒုတိယဇ္ဈာနတော ဝုဋ္ဌာယ “အယံ သမာပတ္တိ အာသန္တ-
ဝိတက္ကပစ္စတ္တိကာ၊ ဝိစာရဿ ဩဋ္ဌာရိကတ္တာ အင်္ဂဒုဗ္ဗလာ”တိ စ တတ္ထ
ဒေါသံ ဒိသ္မာ တတိယံ ဈာနံ သန္တတော မနသိကရိတွာ ဒုတိယဇ္ဈာနေ နိကန္တိ
ပရိယာဒါယ တတိယာဓိဂမာယ ယောဂေါ ကာတဗ္ဗော။ အထဿ ယဒါ
ဒုတိယဇ္ဈာနတော ဝုဋ္ဌာယ သတဿ သမ္ပဇာနဿ ဈာနင်္ဂါနိ ပစ္စဝေက္ခတော
ဝိစာရမတ္တံ ဩဋ္ဌာရိကတော ဥပဋ္ဌာတိ၊ ပီတိအာဒိနိ သန္တတော။ တဒါဿ
ဩဋ္ဌာရိကင်္ဂပ္ပဟာနာယ သန္တင်္ဂပဋိလာဘာယ စတဒေဝ နိမိတ္တံ “ပထဝီပထဝီ”တိ
ပုနပ္ပုနံ မနသိကရောတော ဝုတ္တနယေနော တတိယံ ဈာနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တဿ
ဝိစာရမတ္တမေဝ ပဟာနင်္ဂံ စတုက္ကနယဿ ဒုတိယဇ္ဈာနေ ဝိယ ပီတိအာဒိနိ
တီဏိ သမန္နာဂတင်္ဂါနိ။ သေသံ ဝုတ္တပ္ပကာရမေဝ။

ဣတိ ယံ စတုက္ကနယေ ဒုတိယံ၊ တံ ဦးစာ ဘိဒ္ဓိတွာ ပဉ္စကနယေ ဒုတိယဉ္စေ
တတိယဉ္စေ ဟောတိ။ ယာနိ စ တတ္ထ တတိယစတုတ္တာနိ၊ တာနိ စ စတုတ္ထပဉ္စမာနိ
ဟောန္တိ။ ပဌမံ ပဌမမေဝါတိ။

ဣတိ သာဓုဇနပါမောဇ္ဇတ္ထာယ ကတေ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ
သမာဓိဘာဝနာဓိကာရေ

ပထဝီကသိဏနိဒ္ဒေသော နာမ

စတုတ္ထော ပရိစ္ဆေဒေါ။

၅-သေသကသိဏနိဇ္ဈေသ

အာပေါကသိဏကထာ

၉၁။ ဣဒါနိ ပထဝီကသိဏာနန္တရေ အာပေါကသိဏေ ဝိတ္ထာရကထာ ဟောတိ။ ယထေဝ ဟိ ပထဝီကသိဏံ၊ ဧဝံ အာပေါကသိဏံ ဘာဝေတု-
ကာမေန သုခနိသိန္ဓေန အာပသ္မိ နိမိတ္တံ ဂဏှိတဗ္ဗံ၊ ကတေ ဝါ အကတေ
ဝါတိ သဗ္ဗံ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗံ။ ယထာ စ ဣဓ၊ ဧဝံ သဗ္ဗတ္ထံ။ ဣတော ပရိဋ္ဌိ ဧတ္တကမ္ပိ
အဝတွာ ဝိသေသမတ္တမေဝ ဝက္ခာမ။

ဣဓာပိ ပုဗ္ဗေကတာမိကာရဿ ပုညဝတော အကတေ အာပသ္မိ
ပေါက္ခရဏိယာ ဝါ တဋ္ဌာကေ ဝါ လောဏိယံ ဝါ သမုဒ္ဒေ ဝါ နိမိတ္တံ
ဥပ္ပဇ္ဇတိ စူဠသိဝတ္ထေရဿ ဝိယ။ တဿ ကိရာယသ္မတော လာဘသက္ကာရံ
ပဟာယ ဝိဝိတ္တဝါသံ ဝသိဿာမီတိ မဟာတိတ္ထေ နာဝမာရူဟိတွာ ဇမ္ဗုဒ္ဓိပံ
ဂစ္ဆတော အန္တရာ မဟာသမုဒ္ဒံ ဩလောကယတော တပ္ပဋိဘာဂံ ကသိဏ-
နိမိတ္တံ ဥဒပါဒိ။

အကတာမိကာရေန စတ္တာရော ကသိဏဒေါသေ ပရိဟရန္တေန နီလဝီတ-
လောဟိတောဒါတဝဏ္ဏာနမညတရဝဏ္ဏံ အာပံ အဂဟေတွာ ယမ္ပန ဘူမိ
အသမ္ပတ္တမေဝ အာကာသေ သုဒ္ဓဝတ္ထေန ဂဟိတံ ဥဒကံ၊ အညံ ဝါ တထာရူပံ
ဝိပ္ပသန္တံ အနာဝိလံ၊ တေန ပတ္တံ ဝါ ကုဏှိကံ ဝါ သမတိတ္ထိကံ ပူရေတွာ
ဝိဟာရပစ္စန္ဓေ ဝုတ္တပ္ပကာရေ ပဋိစ္စန္ဓေ ဩကာသေ ဌပေတွာ သုခနိသိန္ဓေန
န ဝဏ္ဏော ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗော။ န လက္ခဏံ မနသိကာတဗ္ဗံ။ နိဿယသဝဏ္ဏမေဝ
ကတွာ ဥဿဒဝသေန ပဏ္ဏတ္တိဓမ္မေ စိတ္တံ ဌပေတွာ အဗ္ဗု၊ ဥဒကံ၊ ဝါရိ၊
သလိလန္တိအာဒိသု အာပေါနာမေသု ပါကဋ္ဌနာမဝသေနေဝ “အာပေါ
အာပေါ”တိ ဘာဝေတဗ္ဗံ။

တဿေဝ ဘာဝယတော အနုက္ကမေန ဝုတ္တနယေန နိမိတ္တဒ္ဓယံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။
ဣဓ ပန ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ စလမာနံ ဝိယ ဥပဋ္ဌာတိ၊ သစေ ဖေဏပုပ္ဖုဋ္ဌကံ မိဿံ
ဥဒကံ ဟောတိ၊ တာဒိသမေဝ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ကသိဏဒေါသော ပညာယတိ။
ပဋိဘာဂနိမိတ္တဗ္ဗန နိပ္ပရိနိပ္ပန္တံ ၂ အာကာသေ ဌပိတမဏိတာလဝဏ္ဏံ ဝိယ
မဏိမယာဒါသမဏ္ဍလမိဝ စ ဟုတွာ ဥပဋ္ဌာတိ။ သော တဿ သဟ

ဥပဋ္ဌာနေနေဝ ဥပစာရဇ္ဈာနံ၊ ဝုတ္တနယေနဝ စတုက္ကပဉ္စကဇ္ဈာနာနိ စ ပါပုဏာတိတိ။ ။ အာပေါကသိဏံ။

တေဇောကသိဏကထာ

၉၂။ တေဇောကသိဏံ ဘာဝေတုကာမေနာပိ တေဇသ္မိ နိမိတ္တံ ဂဏှိတဗ္ဗံ။ တတ္ထ ကတာမိကာရဿ ပုညဝတော အကတေ နိမိတ္တံ ဂဏှန္တဿ ဒီပသီခါယ ဝါ ဥဒ္ဓနေ ဝါ ပတ္တပစနဋ္ဌာနေ ဝါ ဒဝဒါဟေ ဝါ ယတ္ထ ကတ္ထစိ^၁ အဂ္ဂိဇာလံ ဩလောကေန္တဿ နိမိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စိတ္တဂုတ္တဇ္ဈေရဿ ဝိယ။ တဿ ဟာယသ္မတော ဓမ္မဿဝနဒီဝသေ ဥပေါသထာဂါရံ ပဝိဋ္ဌဿ ဒီပသီခံ ဩလောကေန္တဿဝ နိမိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိ။

ဣတရေန ပန ကာတဗ္ဗံ။ တတြိဒံ ကရဏဝိဓာနံ၊ သိနိဒ္ဓါနိ သာရဒါရူနိ ဖာလေတွာ သုက္ခာပေတွာ ဃဋိကံ ဃဋိကံ ကတွာ ပတိရူပံ ရုက္ခမူလံ ဝါ မဏ္ဍပ်ံ ဝါ ဂန္ဓာ ပတ္တပစနာကာရေန ရာသီ^၂ ကတွာ အာလိမ္ပေတွာ ကဋ္ဌသာရကေ ဝါ စမ္ပေ ဝါ ပဋေ ဝါ ဝိဒတ္ထိစတုရဂ်လပ္ပမာဏံ ဆိဒ္ဓံ ကာတဗ္ဗံ။ တံ ပုရတော ဌပေတွာ ဝုတ္တနယေနဝ နိသီဒိတွာ ဟေဋ္ဌာ တိဏကဋ္ဌံ ဝါ ဥပရိ ဓူမသီခံ ဝါ အမနသိကရိတွာ ဝေမဇ္ဈေ ဃနဇာလာယ နိမိတ္တံ ဂဏှိတဗ္ဗံ၊ နီလန္တိ ဝါ ဝိတန္တိ ဝါတိအာဒီဝသေန ဝဏ္ဏော န ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗော၊ ဥဏှတ္တဝသေန လက္ခဏံ န မနသိ ကာတဗ္ဗံ။ နိဿယသဝဏ္ဏမေဝ ကတွာ ဥဿဒဝသေန ပဏှတ္ထိဓမ္မေ စိတ္တံ ဌပေတွာ ပါဝကော၊ ကဏှဝတ္တနိ၊ ဇာတဝေဒေါ၊ ဟုတာသနောတိအာဒိသု အဂ္ဂိနာမေသု ပါကဋ္ဌနာမဝသေနဝ “တေဇော တေဇော”တိ ဘာဝေတဗ္ဗံ။

တဿေဝံ ဘာဝယတော အနုက္ကမေန ဝုတ္တနယေနဝ နိမိတ္တဒ္ဓယံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တတ္ထ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ ဇာလံ ဆိဇ္ဇိတွာ ဆိဇ္ဇိတွာ ပတနသဒိသံ ဟုတွာ ဥပဋ္ဌာတိ။ အကတေ ဂဏှန္တဿ ပန ကသိဏဒေါသော ပညာယတိ၊ အလာတခဏှံ ဝါ အင်္ဂါရပိဏ္ဏော ဝါ ဆာရိကာ ဝါ ဓူမော ဝါ ဥပဋ္ဌာတိ။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ နိစ္စလံ အာကာသေ ဌပိတရတ္တကမ္မလခဏှံ ဝိယ သုဝဏ္ဏတာလဝဏှံ ဝိယ ကဉ္စနတ္ထန္တော ဝိယ စ ဥပဋ္ဌာတိ။ သော တဿ သဟ ဥပဋ္ဌာနေနေဝ ဥပစာရဇ္ဈာနံ၊ ဝုတ္တနယေနဝ စတုက္ကပဉ္စကဇ္ဈာနာနိ စ ပါပုဏာတိတိ။ ။ တေဇောကသိဏံ။

ဝါယောကသိဏကထာ

၉၃။ ဝါယောကသိဏံ ဘာဝေတုကာမေနာပိ ဝါယုသ္မိံ နိမိတ္တံ ဂဏှိတဗ္ဗံ။ တဉ္စ ခေါ ဒိဋ္ဌဝသေန ဝါ ဖုဋ္ဌဝသေန ဝါ။ ဝုတ္တဌေတံ အဋ္ဌကထာသု “ဝါယောကသိဏံ ဥဂ္ဂဏန္တော ဝါယုသ္မိံ နိမိတ္တံ ဂဏှာတိ၊ ဥစ္ဆိဂ္ဂံ ဝါ ဧရိတံ သမေရိတံ ဥပလက္ခေတိ၊ ဝေဋ္ဌဂ္ဂံ ဝါ။ ပ။ ရုက္ခဂ္ဂံ ဝါ ကေသဂ္ဂံ ဝါ ဧရိတံ သမေရိတံ ဥပလက္ခေတိ၊ ကာယသ္မိံ ဝါ ဖုဋ္ဌံ ဥပလက္ခေတိ”တိ။ တဿှာ သမသိသဋ္ဌိတံ ဃနပတ္တံ ဥစ္ဆိဂ္ဂံ ဝါ ဝေဋ္ဌံ ဝါ ရုက္ခံ ဝါ စတုရင်္ဂလပ္ပမာဏံ ဃနကေသဿ ပုရိသဿ သီသံ ဝါ ဝါတေန ပဟရိယမာနံ ဒိဿှာ “အယံ ဝါတော ဧတသ္မိံ ဌာနေ ပဟရတိ”တိ သတိံ ဌပေတွာ၊ ယံ ဝါ ပနဿ ဝါတပါနန္တရိကာယ ဝါ ဘိတ္တိဆိဋ္ဌေန ဝါ ပဝိသိတွာ ဝါတော ကာယပ္ပဒေသံ ပဟရတိ၊ တတ္ထ သတိံ ဌပေတွာ ဝါတမာလုတ-အနိလာဒိသု ဝါယုနာမေသု ပါကဋ္ဌနာမဝသေနော “ဝါတော ဝါတော”တိ ဘာဝေတဗ္ဗံ။ ဣမ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တဝနုနတော ဩတာရိတမတ္တဿ ပါယာသဿ ဥသုမဝနိသဒိသံ စလံ ဟုတွာ ဥပဋ္ဌာတိ။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ သန္တိသိန္နံ ဟောတိ နိစ္စလံ။ သေသံ ဝုတ္တနယေနော ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ။ ။ဝါယောကသိဏံ။

နိလကသိဏကထာ

၉၄။ တဒနန္တရဗ္ဗန နိလကသိဏံ ဥဂ္ဂဏန္တော နိလကသ္မိံ နိမိတ္တံ ဂဏှာတိ ပုပ္ဖသ္မိံ ဝါ ဝတ္ထသ္မိံ ဝါ ဝဏ္ဏဓာတုယာ ဝါတိ ဝစနတော ကတာဓိကာရဿ ပုညဝတော တာဝ တထာရူပံ မာလာဂစ္ဆံ ဝါ ပူဇာဌာနေသု ပုပ္ဖသန္တရံ ဝါ နိလဝတ္ထမဏိနံ ဝါ အညတရံ ဒိဿှာ နိမိတ္တံ ဥပဇ္ဇေတိ။ ဣတရေန နိလပ္ပလ-ဂိရိကဏှိကာဒိနိ ပုပ္ဖါနိ ဂဟေတွာ ယထာ ကေသရံ ဝါ ဝဏှံ ဝါ န ပညာယတိ၊ ဧဝံ စင်္ဂေါဋ္ဌကံ ဝါ ကရုဏ္ဏပဋ္ဌလံ ဝါ^၁ ပတ္တေဟိယေဝ သမတိတ္တိကံ ပူရေတွာ သန္တရိတဗ္ဗံ။ နိလဝဏ္ဏေန ဝါ ဝတ္တေန ဘဏှိကံ ဗန္ဓိတွာ ပူရေတဗ္ဗံ။ မုခဝနိယံ ဝါ အဿ ဘေရိတလမိဝ ဗန္ဓိတဗ္ဗံ။ ကံသနိလပလာသနိလအဉ္ဇနနိလာနံ ဝါ အညတရေန ဓာတုနာ ပထဝီကသိဏေ ဝုတ္တနယေန သံဟာရိမံ ဝါ ဘိတ္တိယံ-ယေဝ ဝါ ကသိဏမဏ္ဍလံ ကတွာ ဝိသဘာဂဝဏ္ဏေန ပရိစ္ဆိန္ဒိတဗ္ဗံ။ တတော ပထဝီကသိဏေ ဝုတ္တနယေန “နိလံ နိလ”န္တိ မနသိကာရော ပဝတ္တေတဗ္ဗော။ ဣဓာပိ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တေ ကသိဏဒေါသော ပညာယတိ၊ ကေသရဒဏ္ဍက-ပတ္တန္တရိကာဒိနိ ဥပဋ္ဌဟန္တိ။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ ကသိဏမဏ္ဍလတော မုဋ္ဌိတွာ

၁-စင်္ဂေါဋ္ဌကံ ဝါ ကရုဏ္ဏပဋ္ဌလံ ဝါ (က)

အာကာသေ မဏိတာလဝဏ္ဏသဒိသံ ဥပဋ္ဌာတိ။ သေသံ ဝုတ္တနယေနော ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ။ ။နီလကသိဏံ။

ဝိတကသိဏကထာ

၉၅။ ဝိတကသိဏေပိ ဧသေဝ နယော။ ဝုတ္တဉ္ဇေတံ ဝိတကသိဏံ ဥဂ္ဂဏန္တော ဝိတကသိဏံ နိမိတ္တံ ဂဏှာတိ ပုပ္ဖသိဏံ ဝါ ဝတ္ထသိဏံ ဝါ ဝဏ္ဏဓာတုယာ ဝါတိ။ တသ္မာ ဣဓာပိ ကတာဓိကာရဿ ပုညဝတော တထာရူပံ မာလာဂစ္ဆံ ဝါ ပုပ္ဖသန္တရံ ဝါ ဝိတဝတ္ထဓာတုနံ ဝါ အညတရံ ဒိသ္မာဝ နိမိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စိတ္တ- ဝုတ္တတ္ထေရဿ ဝိယ။ တဿ ကိရာယသ္မတော စိတ္တလပဗ္ဗတေ ပတ္တင်္ဂပုပ္ဖေဟိ ကတံ အာသနပူဇံ ပဿတော သဟ ဒဿနေနေဝ အာသနပ္ပမာဏံ နိမိတ္တံ ဥဒပါဒိ။ ဣတရေန ကဏိကာရပုပ္ဖဒိနာ ဝါ ဝိတဝတ္ထေန ဝါ ဓာတုနာ ဝါ နီလကသိဏေ ဝုတ္တနယေနော ကသိဏံ ကတွာ “ဝိတကံ ဝိတက”န္တိ မနသိက္ခာရော ပဝတ္ထေတဗ္ဗော။ သေသံ တာဒိသမေဝါတိ။ ။ဝိတကသိဏံ။

လောဟိတကသိဏကထာ

၉၆။ လောဟိတကသိဏေပိ ဧသေဝ နယော။ ဝုတ္တဉ္ဇေတံ လောဟိတ- ကသိဏံ ဥဂ္ဂဏန္တော လောဟိတကသိဏံ နိမိတ္တံ ဂဏှာတိ ပုပ္ဖသိဏံ ဝါ ဝတ္ထသိဏံ ဝါ ဝဏ္ဏဓာတုယာ ဝါတိ။ တသ္မာ ဣဓာပိ ကတာဓိကာရဿ ပုညဝတော တထာရူပံ ဗန္ဓုဇီဝကာဒိမာလာဂစ္ဆံ ဝါ ပုပ္ဖသန္တရံ ဝါ လောဟိတကဝတ္ထမဏိဓာတုနံ ဝါ အညတရံ ဒိသ္မာဝ နိမိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဣတရေန ဇယသုမန ဗန္ဓုဇီဝကရတ္တ- ကောရဏ္ဍကာဒိပုပ္ဖေဟိ ဝါ ရတ္တဝတ္ထေန ဝါ ဓာတုနာ ဝါ နီလကသိဏေ ဝုတ္တနယေနော ကသိဏံ ကတွာ “လောဟိတကံ လောဟိတက”န္တိ မနသိ- ကာရော ပဝတ္ထေတဗ္ဗော။ သေသံ တာဒိသမေဝါတိ။ ။လောဟိတကသိဏံ။

ဩဒါတကသိဏကထာ

၉၇။ ဩဒါတကသိဏေပိ ဩဒါတကသိဏံ ဥဂ္ဂဏန္တော ဩဒါတသိဏံ နိမိတ္တံ ဂဏှာတိ ပုပ္ဖသိဏံ ဝါ ဝတ္ထသိဏံ ဝါ ဝဏ္ဏဓာတုယာ ဝါတိ ဝစနတော ကတာ- ဓိကာရဿ တာဝ ပုညဝတော တထာရူပံ မာလာဂစ္ဆံ ဝါ ဝသိကသုမနာ- ဒိပုပ္ဖသန္တရံ ဝါ ကုမုဒပဒုမရာသိံ ဝါ ဩဒါတဝတ္ထဓာတုနံ ဝါ အညတရံ ဒိသ္မာဝ နိမိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တိပုမဏ္ဍလရဇတမဏ္ဍလစန္ဒမဏ္ဍလေသုပိ ဥပ္ပဇ္ဇတိယေဝ။

ဣတရေန ဝုတ္တပ္ပကာရေဟိ ဩဒါတပုပ္ဖေဟိ ဝါ ဩဒါတဝတ္ထေန ဝါ ဓာတုနာ ဝါ နီလကသိဏေ ဝုတ္တနယေန ဝေဝေ ကသိဏံ ကတွာ “ဩဒါတံ ဩဒါတ”န္တိ မနသိကာရော ပဝတ္ထေတဗ္ဗော။ သေသံ တာဒိသမေဝါတိ။ ။ဩဒါတကသိဏံ။

အာလောကကသိဏကထာ

၉၈။ အာလောကကသိဏေ ပန အာလောကကသိဏံ ဥဂ္ဂဏန္တော အာလောကသ္မိံ နိမိတ္တံ ဂဏှာတိ ဘိတ္တိဆိဒ္ဓေါ ဝါ တာဠုန္တိဒ္ဓေါ ဝါ ဝါတပါနန္တရိ-
ကာယ ဝါတိ ဝစနတော ကတာမိကာရဿ တာဝ ပုညဝတော ယံ ဘိတ္တိဆိဒ္ဓါဒိနံ
အညတရေန သူရိယာလောကော ဝါ စန္ဒာလောကော ဝါ ပရိသိတွာ ဘိတ္တိယံ
ဝါ ဘူမိယံ ဝါ မဏ္ဍလံ သမုဠာပေတိ။ ဃနပဏ္ဏရုက္ခသာခန္တရေန ဝါ ဃန-
သာခါမဏ္ဍပန္တရေန ဝါ နိက္ခမိတွာ ဘူမိယမေဝ မဏ္ဍလံ သမုဠာပေတိ။ တံ
ဒိသ္ဗာဝ နိမိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဣတရေနာပိ တဒေဝ ဝုတ္တပ္ပကာရမောဘာသမဏ္ဍလံ
“ဩဘာသော ဩဘာသော”တိ ဝါ “အာလောကော အာလောကော”တိ ဝါ
ဘာဝေတဗ္ဗံ။ တထာ အသက္ခောန္တေန ဃဇ္ဇေ ဒီပံ ဇာလေတွာ ဃဇ္ဇမုခံ ပိဒဟိတွာ
ဃဇ္ဇေ ဆိဒ္ဓံ ကတွာ ဘိတ္တိမုခံ ဌပေတဗ္ဗံ။ တေန ဆိဒ္ဓေန ဒီပါလောကော
နိက္ခမိတွာ ဘိတ္တိယံ မဏ္ဍလံ ကရေတိ။ တံ အာလောကော အာလောကောတိ
ဘာဝေတဗ္ဗံ။ ဣဒမိတရေဟိ စိရဋ္ဌိတိကံ ဟေတိ။ ဣဓ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ ဘိတ္တိယံ ဝါ
ဘူမိယံ ဝါ ဥဋ္ဌိတမဏ္ဍလသဒိသမေဝ ဟေတိ။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ ဃနဝိပ္ပသန္ဓ-
အာလောကပုဉ္ဇသဒိသံ။ သေသံ တာဒိသမေဝါတိ။ ။အာလောကကသိဏံ။

ပရိစ္ဆိန္ဒာကာသကသိဏကထာ

၉၉။ ပရိစ္ဆိန္ဒာကာသကသိဏေပိ အာကာသကသိဏံ ဥဂ္ဂဏန္တော
အာကာသသ္မိံ နိမိတ္တံ ဂဏှာတိ ဘိတ္တိဆိဒ္ဓေါ ဝါ တာဠုန္တိဒ္ဓေါ ဝါ ဝါတပါနန္တရိ-
ကာယ ဝါတိ ဝစနတော ကတာမိကာရဿ တာဝ ပုညဝတော ဘိတ္တိဆိဒ္ဓါဒိသု
အညတရံ ဒိသ္ဗာဝ နိမိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဣတရေန သုန္တန္တမဏ္ဍပေ ဝါ စမ္မကဋ္ဌသာရ-
ကာဒိနံ ဝါ အညတရသ္မိံ ဝိဒတ္ထိစတုရဂုံလပ္ပမာဏံ ဆိဒ္ဓံ ကတွာ တဒေဝ ဝါ
ဘိတ္တိဆိဒ္ဓါဒိဘေဒံ ဆိဒ္ဓံ “အာကာသော အာကာသော”တိ ဘာဝေတဗ္ဗံ။ ဣဓ
ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ သဒ္ဓိံ ဘိတ္တိပရိယန္တာဒိဟိ ဆိဒ္ဓသဒိသမေဝ ဟေတိ။ ဝရိယမာနဋ္ဌိ
န ဝေတိ။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တမာကာသမဏ္ဍလမေဝ ဟေတိ။ ဝရိယမာနဋ္ဌ
ဝေတိ။ သေသံ ပထဝီကသိဏေ ဝုတ္တနယေန ဝေဝေတဗ္ဗန္တိ။ ။ပရိစ္ဆိန္ဒာ-
ကာသကသိဏံ။

ဣတိ ကသိဏာနိ ဒသဗလော၊
 ဒသ ယာနိ အဝေါစ သဗ္ဗဓမ္မဒသော။
 ရူပါဝစရမ္ပိ စတုက္ကပဉ္စကဇ္ဈာနဟေတုနိ။
 ဧဝံ တာနိ စ တေသဉ္စ၊
 ဘာဝနာနယမိမံ ဝိဒိတွာန။
 တေသ္မေဝ အယံ ဘိယျော၊
 ပကိဏ္ဍကကထာပိ ဝိညေယျာ။

ပကိဏ္ဍကကထာ

၁၀၀။ ဣမေသု ဟိ ပထဝီကသိဏဝသေန ကောပိ ဟုတွာ ဗဟုဓာ
 ဟောတီတိအာဒိဘာဝေါ၊ အာကာသေ ဝါ ဥဒကေ ဝါ ပထဝီ နိဗ္ဗိနိတွာ
 ပဒဿ ဂမနံ၊ ဌာနနိသဇ္ဇာဒိကပ္ပနံ ဝါ၊ ပရိတ္တအပ္ပမာဏနယေန အဘိ-
 ဘာယတနပဋိလာဘောတိ ဝေမာဒိနိ ဣဇ္ဈန္တိ။

အာပေါကသိဏဝသေန ပထဝီယံ ဥမ္မုဇ္ဇနနိဗ္ဗုဇ္ဇနံ၊ ဥဒကဝုဋ္ဌိသမုပ္ပါဒနံ၊
 နဒိသမုဋ္ဌါဒိနိဗ္ဗာနံ၊ ပထဝီပဗ္ဗတပါသာဒါဒိနံ ကမ္မနန္တိ ဝေမာဒိနိ ဣဇ္ဈန္တိ။

တေဇောကသိဏဝသေန ဓူမာယနာ၊ ပဇ္ဇေလနာ၊ အင်္ဂါရဝုဋ္ဌိသမုပ္ပါဒနံ၊
 တေဇသာ တေဇောပရိယာဒါနံ၊ ယဒေဝ သော ဣစ္ဆတိ တဿ ဥဟနသမတ္တတာ၊
 ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ရူပဒဿနတ္ထာယ အာလောကကရဏံ၊ ပရိနိဗ္ဗာနသမယေ
 တေဇောဓာတုယာ သရီရဇ္ဈာပနန္တိ ဝေမာဒိနိ ဣဇ္ဈန္တိ။

ဝါယောကသိဏဝသေန ဝါယုဂတိဂမနံ၊ ဝါတဝုဋ္ဌိသမုပ္ပါဒနန္တိ ဝေမာဒိနိ
 ဣဇ္ဈန္တိ။

နီလကသိဏဝသေန နီလရူပနိဗ္ဗာနံ၊ အန္တကာရကရဏံ၊ သုဝဏ္ဏဒုဗ္ဗဏ္ဏနယေန
 အဘိဘာယတနပဋိလာဘော၊ သုဘဝိမောက္ခာဓိဂမောတိ ဝေမာဒိနိ ဣဇ္ဈန္တိ။

ဝိတကသိဏဝသေန ဝိတကရူပနိဗ္ဗာနံ၊ သုဝဏ္ဏန္တိ အဓိမုစ္စနာ၊ ဝုတ္တနယေနေဝ
 အဘိဘာယတနပဋိလာဘော၊ သုဘဝိမောက္ခာဓိဂမော စာတိ ဝေမာဒိနိ ဣဇ္ဈန္တိ။

လောဟိတကသိဏဝသေန လောဟိတကရူပနိဗ္ဗာနံ၊ ဝုတ္တနယေနေဝ အဘိ-
 ဘာယတနပဋိလာဘော၊ သုဘဝိမောက္ခာဓိဂမောတိ ဝေမာဒိနိ ဣဇ္ဈန္တိ။

ဩဒါတကသိဏဝသေန ဩဒါတရူပနိဗ္ဗာနံ၊ ထိနမိဒ္ဓဿ ဒူရဘာဝကရဏံ၊
အန္တကာရဝိဓမနံ၊ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ရူပဒဿနတ္ထာယ အာလောကကရဏန္တိ
ဝေမာဒိနိ ဣဇ္ဈန္တိ။

အာလောကသိဏဝသေန သပ္ပဘာရူပနိဗ္ဗာနံ၊ ထိနမိဒ္ဓဿ ဒူရဘာဝ-
ကရဏံ၊ အန္တကာရဝိဓမနံ၊ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ရူပဒဿနတ္ထံ အာလောကကရဏန္တိ
ဝေမာဒိနိ ဣဇ္ဈန္တိ။

အာကာသကသိဏဝသေန ပဋိစ္စန္ဒာနံ ဝိဝဋ္ဌကရဏံ၊ အန္တောပထဝီပဗ္ဗတာ-
ဒီသုပိ အာကာသံ နိဗ္ဗိနိတွာ ဣရိယာပထကပ္ပနံ၊ တိရောကုဒ္ဓာဒီသု အသဇ္ဇမာန-
ဂမနန္တိ ဝေမာဒိနိ ဣဇ္ဈန္တိ။

သဗ္ဗာနေဝ ဥဒ္ဓံ အဓော တိရိယံ အဒ္ဓယံ အပ္ပမာဏန္တိ ဣမံ ပဘောဒံ လဘန္တိ။
ဝုတ္တဉ္ဇေတံ “ပထဝီကသိဏမေကော သဉ္ဇာနာတိ။ ဥဒ္ဓမဓောတိရိယံ အဒ္ဓယ-
မပ္ပမာဏ”န္တိအာဒိ။

တတ္ထ ဥဒ္ဓန္တိ ဥပရိဂဂနတလာဘိမုခံ။ အဓောတိ ဟေဋ္ဌာဘူမိတလာဘိမုခံ။
တိရိယန္တိ ခေတ္တမဏ္ဍလမိဝ သမန္တာ ပရိစ္ဆိန္ဒိတံ။ ဧကစ္စော ဟိ ဥဒ္ဓမေဝ
ကသိဏံ ဝဓေတိ။ ဧကစ္စော အဓော၊ ဧကစ္စော သမန္တတော။ တေန တေန ဝါ
ကာရဏေန ဧဝံ ပသာရေတိ။ အာလောကမိဝ ဒိဗ္ဗစက္ခုနာ ရူပဒဿနကာမော။
တေန ဝုတ္တံ ဥဒ္ဓမဓောတိရိယန္တိ။ အဒ္ဓယန္တိ ဣဒမ္ပန ဧကဿ အညဘာဝါနုပ-
ဂမနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ ယထာ ဟိ ဥဒကံ ပဝိဋ္ဌဿ သဗ္ဗဒီသာသု ဥဒကမေဝ ဟောတိ။
န အညံ၊ ဧဝမေဝ ပထဝီကသိဏံ ပထဝီကသိဏမေဝ ဟောတိ။ နတ္ထိ တဿ
အညော ကသိဏသမ္ဘေဒေါတိ။ ဧသေဝ နယော သဗ္ဗတ္ထ။ အပ္ပမာဏန္တိ ဣဒံ
တဿ ဖရဏအပ္ပမာဏဝသေန ဝုတ္တံ။ တဉ္စိ စေတသာ ဖရန္တော သကလမေဝ
ဖရတိ။ န အယမဿ အာဒိ ဣဒံ မဇ္ဈန္တိ ပမာဏံ ဂဏှာတိတိ။

၁၀၁။ ယေ စ တေ သတ္တာ ကမ္မာဝရဏေန ဝါ သမန္တာဂတာ ကိလေသာ-
ဝရဏေန ဝါ သမန္တာဂတာ ဝိပါကာဝရဏေန ဝါ သမန္တာဂတာ အသဒ္ဓါ
အစ္ဆန္တိကာ ဒုပ္ပညာ အဘဗ္ဗာ နိယာမံ ဩက္ကမိတုံ ကုသလေသု ဓမ္မေသု သမ္ပတ္တန္တိ
ဝုတ္တာ၊ တေသမေကဿာပေကကသိဏေပိ ဘာဝနာ န ဣဇ္ဈတိ။ တတ္ထ ကမ္မာ-
ဝရဏေန သမန္တာဂတာတိ အာနန္တရိယကမ္မသမင်္ဂိနော။ ကိလေသာဝရဏေန
သမန္တာဂတာတိ နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာ စေဝ ဥဘတောဗျဉ္ဇနကပဏှကာ စ။
ဝိပါကာဝရဏေန သမန္တာဂတာတိ အဟေတုကဒ္ဓိဟေတုကပဋိသန္တိကာ။
အသဒ္ဓါတိ ဗုဒ္ဓါဒီသု သဒ္ဓါဝိရဟိတာ။ အစ္ဆန္တိကာတိ အပစ္စနိကပဋိပဒါယံ

ဆန္ဒဝိရဟိတာ။ ဒုပ္ပညာတိ လောကိယလောကုတ္တရသမ္မာဒိဋ္ဌိယာ ဝိရဟိတာ။
 အဘဗ္ဗာ နိယာမံ ဩက္ကမိတုံ ကုသလေသု ဓမ္မေသု သမ္ပတ္တန္တိ ကုသလေသု
 ဓမ္မေသု နိယာမသင်္ခါတံ သမ္ပတ္တသင်္ခါတဉ္စ အရိယမဂ္ဂံ ဩက္ကမိတုံ အဘဗ္ဗာတိ
 အတ္ထော။ န ကေဝလဉ္စ ကသိဏေယေဝ၊ အညေသုပိ ကမ္မဋ္ဌာနေသု ဧတေသ-
 မေကဿပိ ဘာဝနာ န ဣဇ္ဈတိ။ တသ္မာ ဝိဂတဝိပါကာဝရဏေနပိ ကုလပုတ္တေန
 ကမ္မာဝရဏဉ္စ ကိလေသာဝရဏဉ္စ အာရကာ ပရိဝဇ္ဇေတွာ သဒ္ဓမ္မဿဝနသပ္ပုရိ-
 သူပနိဿယာဒီဟိ သဒ္ဓဉ္စ ဆန္ဒဉ္စ ပညဉ္စ ဝဇေတွာ ကမ္မဋ္ဌာနာနုယောဂေ
 ယောဂေါ ကရဏီယောတိ။

ဣတိ သာဓုဇနပါမောဇ္ဇတ္ထာယ ကတေ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ
 သမာဓိဘာဝနာဓိကာရေ

သေသကသိဏနိဒ္ဒေသော နာမ

ပဉ္စမော ပရိစ္ဆေဒေါ။

၆-အသုဘကမ္မဋ္ဌာနနိဒ္ဒေသ

ဥဒ္ဓါမာတကာဒိပဗ္ဗတ္တဝိညာဏာ

၁၀၂။ ကသိဏာနန္တရမုဒ္ဓိဋ္ဌေသု ပန ဥဒ္ဓါမာတကံ၊ ဝိနီလကံ၊ ဝိပုဗ္ဗကံ၊ ဝိစ္ဆိဒ္ဓကံ၊ ဝိက္ခာယိတကံ၊ ဝိက္ခိတ္တကံ၊ ဟတဝိက္ခိတ္တကံ၊ လောဟိတကံ၊ ပုဋ္ဌဝကံ၊ အဋ္ဌကန္တိ ဒသသု အဝိညာဏကာသုဘေသု ဘဿာ ဝိယ ဝါယုနာ ဥဒ္ဓါ ဇီဝိတပရိယာဒါနာ ယထာနုက္ကမံ သမုဂ္ဂတေန သူနဘာဝေန ဥဒ္ဓါမာတတ္တာ၊ ဥဒ္ဓါမာတံ၊ ဥဒ္ဓါမာတမေဝ ဥဒ္ဓါမာတကံ။ ပဋိက္ကလတ္တာ ဝါ ကုစ္ဆိတံ ဥဒ္ဓါမာတန္တိ ဥဒ္ဓါမာတကံ။ တထာရူပဿ ဆဝသရီရဿေတံ အမိဝစနံ။

ဝိနီလံ ဝုစ္ဆတိ ဝိပရိဘိန္တနီလဝဏ္ဏံ၊ ဝိနီလမေဝ ဝိနီလကံ။ ပဋိက္ကလတ္တာ ဝါ ကုစ္ဆိတံ ဝိနီလန္တိ ဝိနီလကံ။ မံသဿဒဋ္ဌာနေသု ရတ္တဝဏ္ဏဿ ပုဗ္ဗသန္ဓိစယဋ္ဌာနေသု သေတဝဏ္ဏဿ ယေဘုယျေန စ နီလဝဏ္ဏဿ နီလဋ္ဌာနေ နီလသာဠကပါရုတဿေဝ ဆဝသရီရဿေတမမိဝစနံ။

ပရိဘိန္တဋ္ဌာနေသု ဝိဿန္တမာနံ ပုဗ္ဗံ ဝိပုဗ္ဗံ၊ ဝိပုဗ္ဗမေဝ ဝိပုဗ္ဗကံ။ ပဋိက္ကလတ္တာ ဝါ ကုစ္ဆိတံ ဝိပုဗ္ဗန္တိ ဝိပုဗ္ဗကံ။ တထာရူပဿ ဆဝသရီရဿေတမမိဝစနံ။

ဝိစ္ဆိဒ္ဓံ ဝုစ္ဆတိ ဗြူဓာ ဆိန္ဒုနေန အပဓာရိတံ၊ ဝိစ္ဆိဒ္ဓမေဝ ဝိစ္ဆိဒ္ဓကံ။ ပဋိက္ကလတ္တာ ဝါ ကုစ္ဆိတံ ဝိစ္ဆိဒ္ဓန္တိ ဝိစ္ဆိဒ္ဓကံ။ ဝေမဇ္ဈေ ဆိန္ဒုဿ ဆဝသရီရဿေတမမိဝစနံ။

ဣတော စ ဧတ္တော စ ဝိဝိဓာကာရေန သောဏသိင်္ဂါလာဒီဟိ ခါဒိတန္တိ ဝိက္ခာယိတံ၊ ဝိက္ခာယိတမေဝ ဝိက္ခာယိတကံ။ ပဋိက္ကလတ္တာ ဝါ ကုစ္ဆိတံ ဝိက္ခာယိတန္တိ ဝိက္ခာယိတကံ။ တထာရူပဿ ဆဝသရီရဿေတမမိဝစနံ။

ဝိဝိဓံ ခိတ္တံ ဝိက္ခိတ္တံ၊ ဝိက္ခိတ္တမေဝ ဝိက္ခိတ္တကံ။ ပဋိက္ကလတ္တာ ဝါ ကုစ္ဆိတံ ဝိက္ခိတ္တန္တိ ဝိက္ခိတ္တကံ။ အညေန ဟတ္ထံ အညေန ပါဒံ အညေန သီသန္တိ ဧဝံ တတော တတော ခိတ္တဿ ဆဝသရီရဿေတမမိဝစနံ။

ဟတဉ္စ တံ ပုရိမနယေနေဝ ဝိက္ခိတ္တကဉ္စာတိ ဟတဝိက္ခိတ္တကံ။ ကာကပဒါကာရေန အင်္ဂပစ္စင်္ဂေသု သတ္တေန ဟနိတွာ ဝုတ္တနယေန ဝိက္ခိတ္တဿ ဆဝသရီရဿေတမမိဝစနံ။

လောဟိတံ ကိရတိ ဝိက္ခိပတိ ဣတော စိတော စ ပဉ္စရတီတိ လောဟိတကံ။
ပဉ္စရိတလောဟိတမက္ခိတဿ ဆဝသရီရဿေတမဓိဝစနံ။

ပုဋ္ဌဝါ^၁ ဝုစ္ဆန္တိ ကိမယော၊ ပုဋ္ဌဝေ^၂ ကိရတီတိ ပုဋ္ဌဝကံ။ ကိမိပရိပုဏ္ဏဿ
ဆဝသရီရဿေတမဓိဝစနံ။

အဋ္ဌိယေဝ အဋ္ဌိကံ။ ပဋိက္ခလတ္တာ ဝါ ကုစ္ဆိတံ အဋ္ဌိတိ အဋ္ဌိကံ။ အဋ္ဌိသင်္ခလိ-
ကာယဝိ ဧကဋ္ဌိကဿပေတမဓိဝစနံ။ ဣမာနိ စ ပန ဥဒ္ဓါမာတကာဒိနိ နိဿာယ
ဥပ္ပန္နနိမိတ္တာနမ္ပိ နိမိတ္တေသု ပဋိလဒ္ဓဇ္ဈာနာနမ္ပေတာနေဝ နာမာနိ။

ဥဒ္ဓါမာတကမ္မဋ္ဌာန

၁၀၃။ တတ္ထ ဥဒ္ဓါမာတကသရီရေ ဥဒ္ဓါမာတကနိမိတ္တံ ဥပ္ပါဒေတွာ ဥဒ္ဓါ-
မာတကသင်္ခါတံ ဈာနံ ဘာဝေတုကာမေန ယောဂိနာ ပထဝီကသိဏေ ဝုတ္တန-
ယေနေဝ ဝုတ္တပ္ပကာရံ အာစရိယံ ဥပသင်္ကမိတွာ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ။
တေနဿ ကမ္မဋ္ဌာနံ ကထေန္တေန အသုဘနိမိတ္တတ္ထာယ ဂမနဝိဓာနံ၊ သမန္တာ
နိမိတ္တုပလက္ခဏံ၊ ကောဒသဝိဓေန နိမိတ္တဂ္ဂါဟော၊ ဂတာဂတမဂ္ဂပစ္စ-
ဝေက္ခဏန္တိ ဧဝံ အပ္ပနာဝိဓာနပရိယောသာနံ သဗ္ဗံ ကထေတဗ္ဗံ။ တေနာပိ သဗ္ဗံ
သာဓုကံ ဥဂ္ဂဟေတွာ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တပ္ပကာရံ သေနာသနံ ဥပဂန္တာ ဥဒ္ဓါမာတက-
နိမိတ္တံ ပရိယေသန္တေန ဝိဟာတဗ္ဗံ။

၁၀၄။ ဧဝံ ဝိဟရန္တေန စ အသုကသ္မိံ နာမ ဂါမဒ္ဓါရေ ဝါ အဋ္ဌဝိမုခေ
ဝါ ပန္တေ ဝါ ပဗ္ဗတပါဒေ ဝါ ရုက္ခမူလေ ဝါ သုသာနေ ဝါ ဥဒ္ဓါမာတကသရီရံ
နိက္ခိတ္တန္တိ ကထေန္တာနံ ဝစနံ သုတွာပိ န တာဝဒေဝ အတိတ္ထေန ပက္ခန္တန္တေန
ဝိယ ဂန္တဗ္ဗံ။ ကသ္မာ? အသုဘံ ဟိ နာမေတံ ဝါဠုမိဂါမိဋ္ဌိတမ္ပိ အမနုဿာမိဋ္ဌိတမ္ပိ
ဟောတိ။ တဏှဿ ဇီဝိတန္တရာယောပိ သိယာ။ ဂမနမဂ္ဂေါ ဝါ ပနေတ္ထ
ဂါမဒ္ဓါရေန ဝါ နဟာနတိတ္ထေန ဝါ ကေဒါရကောဋိယာ ဝါ ဟောတိ။ တတ္ထ
ဝိသဘာဂရူပံ အာပါယမာဂစ္ဆတိ၊ တဒေဝ ဝါ သရီရံ ဝိသဘာဂံ ဟောတိ။
ပုရိသဿ ဟိ ဣတ္ထိသရီရံ ဣတ္ထိယာ စ ပုရိသသရီရံ ဝိသဘာဂံ၊ တဒေတံ
အရုနာမတံ သုဘတောပိ ဥပဋ္ဌာတိ၊ တေနဿ ဗြဟ္မစရိယန္တရာယောပိ
သိယာ။ သစေ ပန “နယိဒံ မာဒိသဿ ဘာရိယ”န္တိ အတ္တာနံ တက္ကယတိ၊ ဧဝံ
တက္ကယမာနေန ဂန္တဗ္ဗံ။

၁၀၅။ ဂစ္ဆန္တေန စ သံသယောရဿ ဝါ အညတရဿ^၁ ဝါ အဘိညာတဿ ဘိက္ခုနော ကထေတွာ ဂန္တဗ္ဗံ။ ကသ္မာ? သစေ ဟိဿ သုသာနေ အမနဿ-
သီဟဗျုပ္ပါဒိနံ ရူပသဒ္ဓါဒိအနိဋ္ဌာရမ္ပဏာဘိဘူတဿ အင်္ဂပစ္စင်္ဂါနိ ဝါ ပဝေဓေန္တိ^၂၊
ဘုတ္တံ ဝါ န ပရိသဏ္ဌာတိ။ အညော ဝါ အာဗာဓော ဟောတိ။ အထဿ
သော ဝိဟာရေ ပတ္တစီဝရံ သုရက္ခိတံ ကရိဿတိ။ ဒဟာရေ ဝါ သာမဏေရေ
ဝါ ပဟိဏိတွာ တံ ဘိက္ခု ပဋိဇဉ်ဿတိ။ အဝိစ သုသာနံ နာမ နိရာသင်္ဂ-
ဋ္ဌာနန္တိ မညမာနာ ကတကမ္မာပိ အကတကမ္မာပိ စောရာ သမောသရန္တိ။
တေ မနုဿေဟိ အနုဗ္ဗါ? ဘိက္ခုဿ သမိပေ ဘဏ္ဍကံ ဆဋ္ဌေတွာပိ
ပလာယန္တိ။ မနုဿာ “သဟောမုံ^၃ စောရံ အဒ္ဓသာမာ”တိ ဘိက္ခု ဂဟေတွာ
ဝိဟေဋ္ဌေန္တိ။ အထဿ သော “မာ ဣမံ ဝိဟေဋ္ဌယိတ္ထ၊ မမာယံ ကထေတွာ ဣမိနာ
နာမ ကမ္မေန ဂတော”တိ တေ မနုဿေ သညာပေတွာ သောတ္ထိဘာဝံ
ကရိဿတိ။ အယံ အာနိသံသော ကထေတွာ ဂမနေ။ တသ္မာ ဝုတ္တပ္ပကာရဿ
ဘိက္ခုနော ကထေတွာ အသုဘနိမိတ္တဒဿနေ သမ္ဘာတာဘိလာသေန ယထာ-
နာမ ခတ္တိယော အဘိသေကဋ္ဌာနံ၊ ယဇမာနော ယညသာလံ၊ အဓနော ဝါ ပန
နိမိဋ္ဌာနံ ပီတိသောမနဿဇာတော ဂစ္ဆတိ။ ဧဝံ ပီတိသောမနဿံ ဥပ္ပါဒေတွာ
အဋ္ဌကထာသု ဝုတ္တေန ဝိမိနာ ဂန္တဗ္ဗံ။ ဝုတ္တဉေတံ—

“ဥဒ္ဓါမာတကံ အသုဘနိမိတ္တံ ဥဂ္ဂဏန္တော ဧကော အဒုတိယော
ဂစ္ဆတိ ဥပဋိတာယ သတိယာ အသမ္ပုဋ္ဌာယ အန္တောဂတေဟိ
ဣန္ဒြိယေဟိ အဗဟိဂတေန မာနသေန ဂတာဂတမဂ္ဂံ ပစ္စဝေက္ခ-
မာနော။ ယသ္မိံ ပဒေသေ ဥဒ္ဓါမာတကံ အသုဘနိမိတ္တံ နိက္ခိတ္တံ
ဟောတိ။ တသ္မိံ ပဒေသေ ပါသာဏံ ဝါ ဝမ္ဗိကံ ဝါ ရုက္ခံ ဝါ ဂစ္ဆံ
ဝါ လတံ ဝါ သနိမိတ္တံ ကရေတိ။ သာရမ္ပဏံ ကရေတိ။ သနိမိတ္တံ
ကတွာ သာရမ္ပဏံ ကတွာ ဥဒ္ဓါမာတကံ အသုဘနိမိတ္တံ သဘာဝ-
ဘာဝတော ဥပလက္ခေတိ။ ဝဏ္ဏတောပိ လိင်္ဂတောပိ သဏ္ဌာနတောပိ
ဒိသတောပိ ဩကာသတောပိ ပရိစ္ဆေဒတောပိ သန္နိတော ဝိဝရတော
နိန္နတော ထလတော သမန္တတော။ သော တံ နိမိတ္တံ သုဂ္ဂဟိတံ
ကရေတိ။ သူပဓာရိတံ ဥပဓာရေတိ။ သုဝဝတ္ထိတံ ဝဝတ္ထပေတိ။
သော တံ နိမိတ္တံ သုဂ္ဂဟိတံ ကတွာ သူပဓာရိတံ ဥပဓာရေတွာ
သုဝဝတ္ထိတံ ဝဝတ္ထပေတွာ ဧကော အဒုတိယော ဂစ္ဆတိ ဥပဋိတာယ

၁-အညဿ (သိ)

၂-ပဝေဓေန္တိ (သျှာ)

၃-အနုဗ္ဗာ (သျှာ၊ ဣ၊ က)

၄-သဟောမံ (သိ၊ သျှာ) သက္ကတာနုလောမံ။

သတိယာ အသမ္ပုဋ္ဌာယ အန္တောဂတေဟိ ဣန္ဒြိယေဟိ အဗဟိဂတေန
မာနသေန ဂတာဂတမဂ္ဂံ ပစ္စဝေက္ခမာနော။ သော စက်မန္တောပိ
တဗ္ဗာဂိယညေဝ စက်မံ အဓိဋ္ဌာတိ။ နိသီဒန္တောပိ တဗ္ဗာဂိယညေဝ
အာသနံ ပညပေတိ။

သမန္တာ နိမိတ္တုပလက္ခဏာ ကိမတ္ထိယာ ကိမာနိသံသာတိ ?
သမန္တာ နိမိတ္တုပလက္ခဏာ အသမ္မောဟတ္တာ အသမ္မောဟာနိသံသာ။
ကောဒသဝိဓေန နိမိတ္တဂ္ဂါဟော ကိမတ္ထိယော ကိမာနိသံသာတိ ?
ကောဒသဝိဓေန နိမိတ္တဂ္ဂါဟော ဥပနိဗန္ဓနတ္ထော ဥပနိဗန္ဓနာ-
နိသံသာ။ ဂတာဂတမဂ္ဂပစ္စဝေက္ခဏာ ကိမတ္ထိယာ ကိမာနိ-
သံသာတိ ? ဂတာဂတမဂ္ဂပစ္စဝေက္ခဏာ ဝီထိသမ္ပုဋ္ဌိပါဒနတ္ထာ ဝီထိ-
သမ္ပုဋ္ဌိပါဒနာနိသံသာ။

သော အာနိသံသဒဿာပိ ရတနသညီ ဟုတွာ စိတ္တိကာရံ
ဥပဋ္ဌပေတွာ သမ္ပိယာယမာနော တသ္မိံ အာရမ္မဏေ စိတ္တံ ဥပနိဗန္ဓတိ
‘အဒ္ဓါ ဣမာယ ပဋိပဒါယ ဇရာမရဏမှာ ပရိမုစ္ဆိဿာမီ’တိ။ သော
ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိ။ပ။ ပဌမံ ဖျာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ။
တဿာဓိဂတံ ဟောတိ ရူပါဝစရံ ပဌမံ ဖျာနံ ဒိဗ္ဗော စ ဝိဟာရော
ဘာဝနာမယဉ္ဇ ပုညကိရိယဝတ္ထု”န္တိ။

၁၀၆။ တသ္မာ ယော စိတ္တသညတ္တတ္ထာယ သိဝထိကဒဿနံ ဂစ္ဆတိ၊
သော ဃလ္လိံ ပဟရိတွာ ဂဏံ သန္နိပါတေတွာပိ ဂစ္ဆတု။ ကမ္မဋ္ဌာန-
သီသေန ပန ဂစ္ဆန္တေန ဧကကေန အဒုတိယေန မူလကမ္မဋ္ဌာနံ အဝိဿဇ္ဇေတွာ
တံ မနသိကရောဇ္ဇေနေဝ သုသာနေ သောဏာဒိပရိဿယဝိနောဒနတ္ထံ ကတ္တရ-
ဒဏ္ဍံ ဝါ ယဋ္ဌိံ ဝါ ဂဟေတွာ၊ သူပဋ္ဌိတံ ဘာဝသမ္ပာဒနေန အသမ္ပုဋ္ဌံ သတိံ
ကတွာ၊ မနစ္ဆဋ္ဌာနဉ္စ ဣန္ဒြိယာနံ အန္တောဂတဘာဝသမ္ပာဒနတော အဗဟိဂတ-
မနေန ဟုတွာ ဂန္တဗ္ဗံ။

ဝိဟာရတော နိက္ခမန္တေနေဝ အသုကဒိသာယ အသုကဒ္ဓါရေန နိက္ခန္တော-
မှီတိ ဒ္ဓါရံ သလ္လက္ခေတဗ္ဗံ။ တတော ယေန မဂ္ဂေန ဂစ္ဆတိ၊ သော မဂ္ဂေါ
ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗော၊ အယံ မဂ္ဂေါ ပါစိနဒိသာဘိမုခေါ ဝါ ဂစ္ဆတိ၊ ပစ္စိမဥတ္တရ-
ဒက္ခိဏဒိသာဘိမုခေါ ဝါ ဝိဒိသာဘိမုခေါဝါတိ။ ဣမသ္မိံ ပန ဌာနေ
ဝါမတော ဂစ္ဆတိ၊ ဣမသ္မိံ ဌာနေ ဒက္ခိဏတော၊ ဣမသ္မိံ စဿ ဌာနေ

ပါသာဏော၊ ဣမသ္မိံ ဝဗ္ဗိကော၊ ဣမသ္မိံ ရုက္ခော၊ ဣမသ္မိံ ဂစ္ဆော၊ ဣမသ္မိံ လတာတိ။ ဧဝံ ဂမနမဂ္ဂံ ဝဝတ္ထပေတဇ္ဇေန နိမိတ္တဋ္ဌာနံ ဂန္တဗ္ဗံ။ နော စ ခေါ ပဋိဝါတံ။ ပဋိဝါတံ ဂစ္ဆန္တဿ ဟိ ကုဏပဂန္ဓော သာနံ ပဟရိတွာ မတ္ထလုဂံ ဝါ သင်္ခေါဘေယျ၊ အာဟာရံ ဝါ ဆဉ္စာပေယျ၊ ဝိပ္ပဋိသာရံ ဝါ ဇနေယျ “ဤဒိသံ နာမ ကုဏပဋ္ဌာနံ အာဂတောမီ”တိ။ တသ္မာ ပဋိဝါတံ ဝဇ္ဇေတွာ အနုဝါတံ ဂန္တဗ္ဗံ။ သစေ အနုဝါတမဂ္ဂေန န သက္ကာ ဟောတိ ဂန္တံ၊ အန္တရာ ပဗ္ဗတော ဝါ ပပါတော ဝါ ပါသာဏော ဝါ ဝတိ ဝါ ကဏ္ဍကဋ္ဌာနံ၊ ဝါ ဥဒကံ ဝါ စိက္ခလ္လံ ဝါ ဟောတိ၊ စိဝရကဏ္ဍေန နာသံ ဝိဒဟိတွာ ဂန္တဗ္ဗံ။ ဣဒမဿ ဂမနဝတ္ထံ။

၁၀၇။ ဧဝံ ဂတေန ပန န တာဝ အသုဘနိမိတ္တံ ဩလောကေတဗ္ဗံ။ ဒိသာ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗာ။ ကေသ္မိံ ဟိ ဒိသာဘာဂေ ဌိတဿ အာရမ္မဏန္တ န ဝိဘူတံ ဟုတွာ ခါယတိ၊ စိတ္တန္တ န ကမ္မနိယံ ဟောတိ။ တသ္မာ တံ ဝဇ္ဇေတွာ ယတ္ထ ဌိတဿ အာရမ္မဏန္တ ဝိဘူတံ ဟုတွာ ခါယတိ၊ စိတ္တန္တ ကမ္မနိယံ ဟောတိ၊ တတ္ထ ဌာတဗ္ဗံ။ ပဋိဝါတာနုဝါတန္တ ပဟာတဗ္ဗံ။ ပဋိဝါတေ ဌိတဿ ဟိ ကုဏပဂန္ဓေန ဥဗ္ဗာဋ္ဌဿ စိတ္တံ ဝိဓာဝတိ။ အနုဝါတေ ဌိတဿ သစေ တတ္ထ အဓိဝတ္ထာ အမနဿာ ဟောန္တိ၊ တေ ကုဋ္ဌိတွာ အနတ္တံ ကရောန္တိ။ တသ္မာ ဤသကံ ဥက္ကမ္မ နာတိအနုဝါတေ ဌာတဗ္ဗံ။ ဧဝံ တိဋ္ဌမာနေနာပိ နာတိဗူရေ နာစ္စာသန္ဓေ နာနုပါဒံ နာနုသီသံ ဌာတဗ္ဗံ။ အတိဗူရေ ဌိတဿ ဟိ အာရမ္မဏံ အဝိဘူတံ ဟောတိ။ အစ္စာသန္ဓေ ဘယမုပ္ပဇ္ဇတိ။ အနုပါဒံ ဝါ အနုသီသံ ဝါ ဌိတဿ သဗ္ဗံ အသုဘံ သမံ န ပညာယတိ။ တသ္မာ နာတိဗူရေ နာစ္စာသန္ဓေ ဩလောကေန္တဿ ဖာသုကဋ္ဌာနေ သရီရဝေမဇ္ဈဘာဂေ ဌာတဗ္ဗံ။

၁၀၈။ ဧဝံ ဌိတေန “တသ္မိံ ပဒေသေ ပါသာဏံ ဝါ။ ပ။ လတံ ဝါ သနိမိတ္တံ ကရေတိ”တိ ဧဝံ ဝုတ္တာနိ သမန္တာ နိမိတ္တာနိ ဥပလက္ခေတဗ္ဗာနိ။ တတြိဒံ ဥပလက္ခဏဝိဓာနံ၊ သစေ တဿ နိမိတ္တဿ သမန္တာစက္ခပထေ ပါသာဏော ဟောတိ၊ သော “အယံ ပါသာဏော ဥစ္စော ဝါ နီစော ဝါ ခုဒ္ဒကော ဝါ မဟန္တော ဝါ တမ္ပော ဝါ ကာဠော ဝါ သေတော ဝါ ဒီဃော ဝါ ပရိမဏ္ဍလော ဝါ”တိ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗော။ တတော “ဣမသ္မိံ နာမ ဩကာသေ အယံ ပါသာဏော ဣဒံ အသုဘနိမိတ္တံ၊ ဣဒံ အသုဘနိမိတ္တံ အယံ ပါသာဏော”တိ သလ္လက္ခေတဗ္ဗံ။ သစေ ဝဗ္ဗိကော ဟောတိ၊ သောပိ “ဥစ္စော ဝါ နီစော ဝါ

ခုဒ္ဒကော ဝါ မဟန္တော ဝါ တမ္ပော ဝါ ကာဠော ဝါ သေတော ဝါ ဒီဃော ဝါ ပရိမဏ္ဍလော ဝါ”တိ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗော။ တတော “ဣမသ္မိံ နာမ ဩကာသေ အယံ ဝဗ္ဗိကော ဣဒံ အသုဘနိမိတ္တံ”န္တိ သလ္လက္ခေတဗ္ဗံ။ သစေ ရက္ခော ဟောတိ၊ သောဝိ “အဿတ္ထော ဝါ နိဂြောဓော ဝါ ကစ္ဆကော ဝါ ကဝိတနော” ဝါ ဥစ္စော ဝါ နီစော ဝါ ခုဒ္ဒကော ဝါ မဟန္တော ဝါ တမ္ပော ဝါ ကာဠော ဝါ သေတော ဝါ”တိ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗော။ တတော “ဣမသ္မိံ နာမ ဩကာသေ အယံ ရက္ခော ဣဒံ အသုဘနိမိတ္တံ”န္တိ သလ္လက္ခေတဗ္ဗံ။ သစေ ဂစ္ဆော ဟောတိ၊ သောဝိ “သိဒ္ဓိဝါကရမန္တော ဝါ ကဏ္ဍဝီရော” ဝါ ကုရုဏ္ဏကော ဝါ ဥစ္စော ဝါ နီစော ဝါ ခုဒ္ဒကော ဝါ မဟန္တော ဝါ”တိ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗော။ တတော “ဣမသ္မိံ နာမ ဩကာသေ အယံ ဂစ္ဆော ဣဒံ အသုဘနိမိတ္တံ”န္တိ သလ္လက္ခေတဗ္ဗံ။ သစေ လတာ ဟောတိ၊ သာဝိ “လာဗု ဝါ ကုမ္ဘဏ္ဍီ ဝါ သာမာ ဝါ ကာဠ-ဝလ္လိ ဝါ ပူတိလတာ ဝါ”တိ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗော။ တတော “ဣမသ္မိံ နာမ ဩကာသေ အယံ လတာ ဣဒံ အသုဘနိမိတ္တံ၊ ဣဒံ အသုဘနိမိတ္တံ အယံ လတာ”တိ သလ္လက္ခေတဗ္ဗံ။

၁၀၉။ ယမ္ပန ဝုတ္တံ သနိမိတ္တံ ကရေတိ သာရမ္ပဏံ ကရေတိတိ၊ တံ ဣဓေဝ အန္တောဂဓံ။ ပုနပျုနံ ဝဝတ္ထပေန္တော ဟိ သနိမိတ္တံ ကရေတိ နာမ။ အယံ ပါသာဏော ဣဒံ အသုဘနိမိတ္တံ၊ ဣဒံ အသုဘနိမိတ္တံ အယံ ပါသာဏောတိ ဧဝံ ခွေ ခွေ သမာသေတွာ သမာသေတွာ ဝဝတ္ထပေန္တော သာရမ္ပဏံ ကရေတိ နာမ။

ဧဝံ သနိမိတ္တံ သာရမ္ပဏန္တ ကတွာ ပန သဘာဝဘာဝတော ဝဝတ္ထပေတိတိ ဝုတ္တတ္တာ ယွာဿ သဘာဝဘာဝေါ အနညသမာဓာရဏော အတ္တနိယော ဥဒ္ဓါမာတကဘာဝေါ၊ တေန မနသိကာတဗ္ဗံ။ ဝဏိတံ ဥဒ္ဓါမာတကန္တိ ဧဝံ သဘာဝေန သရသေန ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗန္တိ အတ္ထော။

၁၁၀။ ဧဝံ ဝဝတ္ထပေတွာ ဝဏ္ဏတောဝိ လိင်္ဂတောဝိ သဏ္ဌာနတောဝိ ဒိသတောဝိ ဩကာသတောဝိ ပရိစ္ဆေဒတောဝိတိ ဆဗ္ဗိဓေန နိမိတ္တံ ဂဟေတဗ္ဗံ။ ကထံ? တေန ဟိ ယောဂိနာ ဣဒံ သရိရံ ကာဠဿ ဝါ ဩဒါတဿ ဝါ မဂ်ရစ္ဆဝိနော ဝါတိ ဝဏ္ဏံတော ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ။ လိင်္ဂံတော ပန ဣတ္ထိလိင်္ဂံ ဝါ ပုရိသလိင်္ဂံ ဝါတိ အဝဝတ္ထပေတွာ ပဌမဝယေ ဝါ မဇ္ဈိမဝယေ ဝါ ပစ္ဆိမဝယေ ဝါ ဌိတဿ ဣဒံ သရိရန္တိ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ။ သဏ္ဌာနတော

ဥဒ္ဓါမာတကဿ သဏ္ဌာနဝသေနေဝ ဣဒမဿ သီသသဏ္ဌာနံ၊ ဣဒံ ဂီဝါသဏ္ဌာနံ၊
 ဣဒံ ဟတ္ထသဏ္ဌာနံ၊ ဣဒံ ဥဒရသဏ္ဌာနံ၊ ဣဒံ နာဘိသဏ္ဌာနံ၊ ဣဒံ ကင်္ခိသဏ္ဌာနံ၊
 ဣဒံ ဦရသဏ္ဌာနံ၊ ဣဒံ ဇမ္ဗာသဏ္ဌာနံ၊ ဣဒံ ပါဒသဏ္ဌာနန္တိ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ။
ဒိသတော ပန ဣမသ္မိံ သရီရေ ဒွေ ဒိသာ နာဘိယာ အစော ဟေဋ္ဌိမဒိသာ
 ဥဒ္ဓံ ဥပရိမဒိသာတိ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ။ အထ ဝါ အဟံ ဣမိဿာ ဒိသာယ ဌိတော
 အသုဘနိမိတ္တံ ဣမိဿာတိ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ။ **ဩကာသတော** ပန ဣမသ္မိံ
 နာမ ဩကာသေ ဟတ္တာ၊ ဣမသ္မိံ ပါဒါ၊ ဣမသ္မိံ သီသံ၊ ဣမသ္မိံ မဇ္ဈိမကာယော
 ဌိတောတိ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ။ အထ ဝါ အဟံ ဣမသ္မိံ ဩကာသေ ဌိတော
 အသုဘနိမိတ္တံ ဣမသ္မိန္တိ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ။ **ပရိစ္ဆေဒတော** ဣဒံ သရီရံ အစော
 ပါဒတလေန ဥပရိ ကေသမတ္ထကေန တိရိယံ တစေန ပရိစ္ဆိန္တံ၊ ယထာပရိစ္ဆိန္တေ
 စ ဌာနေ ခုတ္တိံ သကုဏပဘရိတမေဝါတိ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ။ အထ ဝါ အယမဿ
 ဟတ္ထပရိစ္ဆေဒေါ၊ အယံ ပါဒပရိစ္ဆေဒေါ၊ အယံ သီသပရိစ္ဆေဒေါ၊ အယံ
 မဇ္ဈိမကာယပရိစ္ဆေဒေါတိ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ။ ယတ္ကံ ဝါ ပန ဌာနံ ဂဏှတိ၊
 တတ္ထကမေဝ ဣဒံ ဤဒိသံ ဥဒ္ဓါမာတကန္တိ ပရိစ္ဆိန္တိတဗ္ဗံ။ ပုရိသဿ ပန ဣတ္ထိသရီရံ
 ဣတ္ထိယာ ဝါ ပုရိသသရီရံ န ဝုတိ။ ဝိသဘာဂေ သရီရေ အာရမ္မဏံ န
 ဥပဋ္ဌာတိ၊ ဝိပ္ပန္နနဿေဝ ပစ္စယော ဟောတိ။ “ဥပ္ပါဒိတာပိ ဟိ ဣတ္ထိ
 ပုရိသဿ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ တိဋ္ဌတိ”တိ^၁ မဇ္ဈိမဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တံ။ တသ္မာ
 သဘာဂသရီရေယေဝ ဧဝံ ဆဗ္ဗိဓေန နိမိတ္တံ ဂဏှိတဗ္ဗံ။

၁၁၁။ ယော ပန ပုရိမဗုဒ္ဓါနံ သန္တိကေ အာသေဝိတကမ္မဋ္ဌာနော
 ပရိဟတဓုတင်္ဂေါ ပရိမဒ္ဓိတမဟာဘူတော ပရိဂ္ဂဟိတသင်္ခါရော ဝဝတ္ထာပိတ-
 နာမရူပေါ ဥပ္ပါဒိတသတ္တသညော ကတသမဏဓမ္မော ဝါသိတဝါသနော
 ဘာဝိတဘာဝနော သဗ္ဗိဇော ဉာဏုတ္တရော အပ္ပကိလေသော ကုလပုတ္တော၊
 တဿ ဩလောကိတောလောကိတဋ္ဌာနေယေဝ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ ဥပဋ္ဌာတိ။
 နော စေ ဧဝံ ဥပဋ္ဌာတိ၊ အထေဝံ ဆဗ္ဗိဓေန နိမိတ္တံ ဂဏှတော ဥပဋ္ဌာတိ။ ယဿ
 ပန ဧဝမ္ပိ န ဥပဋ္ဌာတိ၊ တေန သန္တိတော ဝိဝရတော နိဗ္ဗတော ထလတော
 သမန္တတောတိ ပုနပိ ပဉ္စဝိဓေန နိမိတ္တံ ဂဟေတဗ္ဗံ။

၁၁၂။ တတ္ထ သန္တိတောတိ အသီတိသတသန္တိတော။ ဥဒ္ဓါမာတကေ ပန
 ကထံ အသီတိသတသန္တယော ဝဝတ္ထပေသတိ။ တသ္မာနေန တယော ဒက္ခိဏ-
 ဟတ္ထသန္တိ၊ တယော ဝါမဟတ္ထသန္တိ၊ တယော ဒက္ခိဏပါဒသန္တိ၊ တယော

ဝါမပါဒသန္နိ၊ ဧကော ဂိဝသန္နိ၊ ဧကော ကဋိသန္နိတိ ဧဝံ စုဒ္ဓသမဟာသန္နိဝသေန သန္နိတော ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ။ **ဝိဝရတော**တိ ဝိဝရံ နာမ ဟတ္ထန္တရံ ပါဒန္တရံ ဥဒရန္တရံ ကဏ္ဍန္တရန္တိ ဧဝံ ဝိဝရတော ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ။ အက္ခိနမ္ပိ နိဗ္ဗိလိတဘာဝေါ ဝါ ဥဗ္ဗိလိတဘာဝေါ ဝါ မုခဿ စ ပိဟိတဘာဝေါ ဝါ ဝိဝဋ္ဌဘာဝေါ ဝါ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗော။ **နိန္ဒတော**တိ ယံ သရီရေ နိန္ဒဋ္ဌာနံ အက္ခိကူပေါ ဝါ အန္တောမုခံ ဝါ ဂလဝါဋ္ဌကော ဝါ၊ တံ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ။ အထ ဝါ အဟံ နိန္ဒေ ဌိတော သရီရံ ဥန္နတေတိ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ။ **ထလတော**တိ ယံ သရီရေ ဥန္နတဋ္ဌာနံ ဇဏ္ဍုကံ ဝါ ဥရော ဝါ နလာဋ္ဌံ ဝါ၊ တံ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ။ အထ ဝါ အဟံ ထလေ ဌိတော သရီရံ နိန္ဒေတိ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ။ **သမန္တတော**တိ သဗ္ဗံ သရီရံ သမန္တတော ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ။ သကလသရီရေ ဉာဏံ စာရေတွာ ယံ ဌာနံ ဝိဘူတံ ဟုတွာ ဥပဋ္ဌာတိ၊ တတ္ထ “ဥဒ္ဓါမာတကံ ဥဒ္ဓါမာတက”န္တိ စိတ္တံ ဌပေတဗ္ဗံ။ သစေ ဧဝမ္ပိ န ဥပဋ္ဌာတိ၊ ဥဒရပရိယောသာနံ အတိရေကံ ဥဒ္ဓါမာတကံ ဟောတိ၊ တတ္ထ “ဥဒ္ဓါမာတကံ ဥဒ္ဓါမာတက”န္တိ စိတ္တံ ဌပေတဗ္ဗံ။

၁၁၃။ ဣဒါနိ “သော တံ နိမိတ္တံ သုဂ္ဂဟိတံ ကရောတိ”တိအာဒိသု အယံ **ဝိနိစ္ဆယကထာ**—

တေန ယောဂိနာ တသ္မိံ သရီရေ ယထာပုတ္တနိမိတ္တဂ္ဂါဟဝသေန သုဋ္ဌါ နိမိတ္တံ ဂဏှိတဗ္ဗံ။ သတိံ သူပဋိတံ ကတွာ အာဝဇ္ဇိတဗ္ဗံ။ ဧဝံ ပုနပျုနံ ကရောန္တေန သာဓုကံ ဥပဓာရေတဗ္ဗဉ္စေ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗဉ္စ။ သရီရတော နာတိဒူရေ နာစွာသန္ဓေ ပဒေသေ ဌိတေန ဝါ နိသိန္ဓေန ဝါ စက္ခု ဥဗ္ဗိလေတွာ ဩလောကေတွာ နိမိတ္တံ ဂဏှိတဗ္ဗံ။ “ဥဒ္ဓါမာတကပဋိက္ကုလံ ဥဒ္ဓါမာတက-ပဋိက္ကုလ”န္တိ သတက္ခတ္တု သဟဿက္ခတ္တု ဥဗ္ဗိလေတွာ ဩလောကေတဗ္ဗံ၊ နိဗ္ဗိလေတွာ အာဝဇ္ဇိတဗ္ဗံ။ ဧဝံ ပုနပျုနံ ကရောန္တဿ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ သုဂ္ဂဟိတံ ဟောတိ။ ကဒါ သုဂ္ဂဟိတံ ဟောတိ? ယဒါ ဥဗ္ဗိလေတွာ ဩလောကေန္တဿ နိဗ္ဗိလေတွာ အာဝဇ္ဇေန္တဿ စ ဧကသဒိသံ ဟုတွာ အာပါထမာဂစ္ဆတိ၊ တဒါ သုဂ္ဂဟိတံ နာမ ဟောတိ။

သော တံ နိမိတ္တံ ဧဝံ သုဂ္ဂဟိတံ ကတွာ သူပဓာရိတံ ဥပဓာရေတွာ သုဝဝတ္ထိတံ ဝဝတ္ထပေတွာ သစေ တတ္ထေဝ ဘာဝနာပရိယောသာနံ ပတ္တု န သက္ကာတိ၊ အထာနေန အာဂမနကာလေ ပုတ္တနယေနေဝ ဧကကေန အဒုတိယေန တဒေဝ ကမ္မဋ္ဌာနံ မနသိကရောန္တေန သူပဋိတံ သတိံ ကတွာ

အန္တောဂတေဟိ ဣန္ဒြိယေဟိ အဗဟိဂတေန မာနသေန အတ္တနော
သေနာသနမေဝ ဂန္တဗ္ဗံ။

သုသာနာ နိက္ခမန္တေနော စ အာဂမနမဂ္ဂေါ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗော၊ ယေန မဂ္ဂေန
နိက္ခန္တောသ္မိ၊ အယံ မဂ္ဂေါ ပါစိနဒိသာဘိမုခေါဝါ ဂစ္ဆတိ၊ ပစ္စိမဥတ္တရဒက္ခိဏ-
ဒိသာဘိမုခေါဝါ ဂစ္ဆတိ၊ ဝိဒိသာဘိမုခေါဝါ ဂစ္ဆတိ။ ဣမသ္မိံ ပန ဌာနေ
ဝါမတော ဂစ္ဆတိ၊ ဣမသ္မိံ ဒက္ခိဏတော၊ ဣမသ္မိံ စဿ ဌာနေ ပါသာဏော၊
ဣမသ္မိံ ဝဗ္ဗိကော၊ ဣမသ္မိံ ရုက္ခော၊ ဣမသ္မိံ ဂစ္ဆော၊ ဣမသ္မိံ လတာတိ ဧဝံ
အာဂမနမဂ္ဂံ ဝဝတ္ထပေတွာ အာဂတေန စက်မန္တေနာပိ တဗ္ဘာဂိယောဝ စက်မော
အဓိဌာတဗ္ဗော၊ အသုဘနိမိတ္တဒိသာဘိမုခေ ဘူမိပ္ပဒေသေ စက်မိတဗ္ဗန္တိ အတ္ထော။
နိသီဒန္တေန အာသနမ္ပိ တဗ္ဘာဂိယမေဝ ပညပေတဗ္ဗံ။ သစေ ပန ဟဿံ
ဒိဿယံ သောဗ္ဗော ဝါ ပပါတော ဝါ ရုက္ခော ဝါ ဝတိ ဝါ ကလလံ ဝါ
ဟောတိ၊ န သက္ကာ တံဒိသာဘိမုခေ ဘူမိပ္ပဒေသေ စက်မိတုံ၊ အာသနမ္ပိ
အနောကာသတ္တာ န သက္ကာ ပညပေတုံ။ တံ ဒိသံ အနပလောကေန္တေနာပိ၊
ဩကာသာနရူပေ ဌာနေ စက်မိတဗ္ဗန္တေ နိသီဒိတဗ္ဗန္တေ။ စိတ္တံ ပန တံဒိသာ-
ဘိမုခံယေဝ ကာတဗ္ဗံ။

၁၁၄။ ဣဒါနိ “သမန္တာ နိမိတ္တုပလက္ခဏာ ကိမတ္ထိယာ”တိအာဒိပဉ္စာနံ
“အသမ္မောဟတ္တာ”တိအာဒိဝိဿဇ္ဇနေ အယံ အဓိပ္ပါယော။ ယဿ ဟိ
အဝေလာယံ ဥဒ္ဓါမာတကနိမိတ္တဋ္ဌာနံ ဂန္တာ သမန္တာ နိမိတ္တုပလက္ခဏံ ကတွာ
နိမိတ္တဂ္ဂဟဏတ္ထံ စက္ခါ ဥဗ္ဗိလေတွာ ဩလောကေန္တဿေဝ တံ မတသရီရံ
ဥဋ္ဌဟိတွာ ဌိတံ ဝိယ အဇ္ဈောတ္ထရမာနံ ဝိယ အနုဗန္ဓမာနံ ဝိယ စ ဟုတွာ
ဥပဋ္ဌာတိ၊ သော တံ ဗိဘန္တံ ဘေရဝါရမ္ပဏံ ဒိသွာ ဝိက္ခိတ္တစိတ္တော ဥဗ္ဗတ္တကော
ဝိယ ဟောတိ၊ ဘယံ ဆန္ဒိတတ္ထံ လောမဟံသံ ပါပုဏာတိ။ ပါဠိယံ ဟိ
ဝိဘတ္တအဋ္ဌတိံသာရမ္ပဏေသု အညံ ဧဝရူပံ ဘေရဝါရမ္ပဏံ နာမ နတ္ထိ။ ဣမသ္မိံ
ဟိ ကမ္မဋ္ဌာနေ ဈာနဝိပဿန္တကော နာမ ဟောတိ။ ကသ္မာ ? အတိဘေရဝတ္တာ
ကမ္မဋ္ဌာနဿ။ တသ္မာ တေန ယောဂိနာ သန္တန္တေတွာ သတိံ သူပဋိတံ ကတွာ
မတသရီရံ ဥဋ္ဌဟိတွာ အနုဗန္ဓနကံ နာမ နတ္ထိ။ သစေ ဟိ သော “ဧတဿ
သမီပေ ဌိတော ပါသာဏော ဝါလတာဝါ အာဂစ္ဆေယျ၊ သရီရမ္ပိ အာဂစ္ဆေယျ။
ယထာ ပန သော ပါသာဏော ဝါ လတာ ဝါ နာဂစ္ဆတိ၊ ဧဝံ သရီရမ္ပိ
နာဂစ္ဆတိ။ အယမ္ပန တုယံ ဥပဋ္ဌာနာကာရော သညဇော သညာသမ္ဘဝေါ။

ကမ္မဋ္ဌာနံ တေ အဇ္ဇ ဥပဋ္ဌိတံ၊ မာ ဘာယိ ဘိက္ခု”တိ တာသံ ဝိနောဒေတွာ
 ဟာသံ ဥပ္ပါဒေတွာ တသ္မိံ နိမိတ္တေ စိတ္တံ သဉ္စရာပေတဗ္ဗံ။ ဧဝံ ဝိသေသမဓိ-
 ဂစ္ဆတိ။ ဣဒမေတံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “သမန္တာ နိမိတ္တုပလက္ခဏာ
 အသမ္ပောဟတ္တာ”တိ။

ဧကောဒသဝိနောဒေ ပန နိမိတ္တဂ္ဂါဟံ သမ္ပာဒေန္တော ကမ္မဋ္ဌာနံ ဥပနိဗန္ဓတိ။
 တဿ ဟိ စက္ခုနိ ဥဗ္ဗိလေတွာ ဩလောကနပစ္စယာ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။
 တသ္မိံ မာနသံ စာရေန္တဿ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တတ္ထ မာနသံ စာရေန္တော
 အပ္ပနံ ပါပုဏာတိ။ အပ္ပနာယံ ဌတွာ ဝိပဿနံ ဝဍေန္တော^၁ အရဟတ္တံ
 သတ္တိကရေတိ။ တေန ဝုတ္တံ “ဧကောဒသဝိနောဒေ နိမိတ္တဂ္ဂါဟော ဥပနိဗန္ဓနတ္ထော”တိ။

၁၁၅။ ဂတာဂတမဂ္ဂပစ္စဝေက္ခဏာ ဝိထိသမ္ပဒ်ပါဒနတ္ထာတိ ဣတ္ထ ပန ယာ
 ဂတမဂ္ဂဿ စ အာဂတမဂ္ဂဿ စ ပစ္စဝေက္ခဏာ ဝုတ္တာ၊ သာ ကမ္မဋ္ဌာနဝိထိယာ
 သမ္ပဒ်ပါဒနတ္ထာတိ အတ္ထော။ သစေ ဟိ ဣမံ ဘိက္ခု၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ
 အာဂစ္ဆန္တိ အန္တရာမဂ္ဂေ ကေမိ အဇ္ဇ ဘန္တေ ကတိမိတိ၊^၂ ဒိဝသံ ဝါ ပုစ္ဆန္တိ၊ ပဉ္စ ဝါ
 ပုစ္ဆန္တိ၊ ပဋိသန္ဓာရံ ဝါ ကရေန္တိ၊ အဟံ ကမ္မဋ္ဌာနိကောတိ တုဏှိဘူတေန ဂန္တု န
 ဝဇ္ဇတိ။ ဒိဝသော ကထေတဗ္ဗော၊ ပဉ္စော ဝိဿဇ္ဇေတဗ္ဗော။ သစေ န ဇာနာတိ၊ န
 ဇာနာမိတိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ခမ္မိကော ပဋိသန္ဓာရော ကာတဗ္ဗော။ တဿေဝံ ကရေန္တဿ
 ဥဂ္ဂဟိတံ တရုဏနိမိတ္တံ နဿတိ။ တသ္မိံ နဿန္တေပိ ဒိဝသံ ပုဋ္ဌေန ကထေ-
 တဗ္ဗမေဝ။ ပဉ္စ အဇာနန္တေန န ဇာနာမိတိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ဇာနန္တေန ဧကဒေသေန^၃
 ကထေတုမ္ပိ ဝဇ္ဇတိ၊ ပဋိသန္ဓာရေပိ ကာတဗ္ဗော။ အာဂန္တုကံ ပန ဘိက္ခု၊ ဒိသွာ
 အာဂန္တုကပဋိသန္ဓာရော ကာတဗ္ဗော။ အဝသေသာနိပိ စေတိယင်္ဂဏဝတ္ထ-
 ဗောဓိယင်္ဂဏဝတ္ထ ဥပေါသထာဂါရဝတ္ထ ဘောဇနသာလာဇန္တာသရ အာစရိယု-
 ပဇ္ဈာယ အာဂန္တုကဂမိကဝတ္တာဒီနိ သဗ္ဗာနိ ခန္ဓကဝတ္တာနိ ပူရေတဗ္ဗာနေဝ။
 တဿ တာနိ ပူရေန္တဿာပိ တံ တရုဏနိမိတ္တံ နဿတိ၊ ပုန ဂန္တာ နိမိတ္တံ
 ဂဏှိဿာမိတိ ဂန္တုကာမဿာပိ အမနုဿေဟိ ဝါ ဝါဠုမိဂေဟိ ဝါ အဓိဋ္ဌိ-
 တတ္တာ သုသာနမ္ပိ ဂန္တု န သက္ကာ ဟောတိ၊ နိမိတ္တံ ဝါ အန္တရသေယတိ။ ဥဒ္ဓါ-
 မာတကံ ဟိ ဧကမေဝ ဝါ ဒွေ ဝါ ဒိဝသေ ဌတွာ ဝိနိလကာဒိဘာဝံ ဂစ္ဆတိ။
 သဗ္ဗကမ္မဋ္ဌာနေသု ဧတေန သမံ ဒုလ္လဘံ ကမ္မဋ္ဌာနံ နာမ နတ္ထိ။ တသ္မာ ဧဝံ နဋ္ဌေ
 နိမိတ္တေ တေန ဘိက္ခုနာ ရတ္တိဋ္ဌာနေ ဝါ ဒိဝါဌာနေ ဝါ နိသီဒိတွာ အဟံ
 ဣဒိနာ နာမ ဒွါရေန ဝိဟာရာ နိက္ခမိတွာ အသုကဒိသာဘိမုခံ မဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇိတွာ

၁-ဝဍေတွာ (က) ၂-ကတမိတိ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ) ၃-ဧကံသေန (ဣ၊ က)

အသုကသို့ နာမ ဌာနေ ဝါမံ ဂဏှိ၊ အသုကသို့ ဒက္ခိဏံ။ တဿ အသုကသို့ ဌာနေ ပါသာဏော၊ အသုကသို့ ဝဗ္ဗိကရုက္ခဂစ္ဆလတာနမညတရံ။ သောဟံ တေန မဂ္ဂေန ဂန္တာ အသုကသို့ နာမ ဌာနေ အသုဘံ အဒ္ဓသံ။ တတ္ထ အသုကဒိသာဘိမုခေါ ဌတွာ ဝေဇ္ဇေဝဇ္ဇ သမန္တာ နိမိတ္တာနိ သလ္လက္ခေတွာ ဧဝံ အသုဘနိမိတ္တံ ဥဂ္ဂဟေတွာ အသုကဒိသာယ သုသာနတော နိက္ခမိတွာ ဝေ- ရူပေန နာမ မဂ္ဂေန ဣဒဉ္စိဒဉ္စ ကရောန္တော အာဂန္တာ ဣဓ နိသိန္တောတိ ဧဝံ ယာဝ ပလ္လင်္ကံ အာဘုဇိတွာ နိသိန္နဋ္ဌာနံ၊ တာဝ ဂတာဂတမဂ္ဂေါ ပစ္စဝေက္ခိ- တဗ္ဗော။ တဿေဝံ ပစ္စဝေက္ခတော တံ နိမိတ္တံ ပါကဋံ ဟောတိ၊ ပုရတော နိက္ခိတ္တံ ဝိယ ဥပဋ္ဌာတိ။ ကမ္မဋ္ဌာနံ ပုရိမာကာရေနေဝ ဝိထိ ပဋိပဇ္ဇတိ။ တေန ဝုတ္တံ “ဂတာဂတမဂ္ဂပစ္စဝေက္ခဏာ ဝိထိသမ္ပုဋ်ပါဒနတ္ထာ”တိ။

၁၁၆။ ဣဒါနိ အာနိသံသဒဿာဝိ ရတနသညိ ဟုတွာ စိတ္တိကာရံ ဥပဋ္ဌ- ပေတွာ သမ္ဗိယာယမာနော တသ္မိံ အာရဗ္ဗဏေ စိတ္တံ ဥပနိဗန္ဓတိတိ ဧတ္ထ ဥဒ္ဓါမာတကပဋိက္ကုလေ မာနသံ စာရေတွာ ဖျာနံ နိဗ္ဗတ္တေတွာ ဖျာနပဒဋ္ဌာနံ ဝိပဿနံ ဝနေန္တော “အဒ္ဓါ ဣမာယ ပဋိပဒါယ ဇရာမရဏမှာ ပရိမုစ္စိဿာမီ”တိ ဧဝံ အာနိသံသဒဿာဝိနာ ဘဝိတဗ္ဗံ။

ယထာ ပန ဒုဂ္ဂတော ပုရိသော မဟန္တံ မဏိရတနံ လဘိတွာ ဒုလ္လဘံ ဝတ မေ လဒ္ဓန္တိ တသ္မိံ ရတနသညိ ဟုတွာ ဂါရဝံ ဇနေတွာ ဝိပုလေန ပေမေန သမ္ဗိယာယမာနော တံ ရက္ခေယျ၊ ဝေမေဝ “ဒုလ္လဘံ မေ ဣဒံ ကမ္မဋ္ဌာနံ လဒ္ဓိံ ဒုဂ္ဂတဿ မဟန္တမဏိရတနသဒိသံ။ စတုဓာတုကမ္မဋ္ဌာနိကော ဟိ အတ္တနော စတ္တာရော မဟာဘူတေ ပရိဂ္ဂဏှာတိ၊ အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာနိကော အတ္တနော နာသိကဝါတံ ပရိဂ္ဂဏှာတိ၊ ကသိဏကမ္မဋ္ဌာနိကော ကသိဏံ ကတွာ ယထာ- သုခံ ဘာဝေတိ၊ ဧဝံ ဣတရောနိ ကမ္မဋ္ဌာနာနိ သုလဘာနိ။ ‘ဣဒံ ပန ဧကမေဝ ဝါ ဒွေ ဝါ ဒိဝသေ တိဋ္ဌတိ၊ တတော ပရံ ဝိနိလကာဒိဘာဝံ ပါပုဏာတိ’တိ နတ္ထိ ဣတော ဒုလ္လဘတရ”န္တိ တသ္မိံ ရတနသညိနာ ဟုတွာ စိတ္တိကာရံ ဥပဋ္ဌပေတွာ သမ္ဗိယာယမာနေန တံ နိမိတ္တံ ရက္ခိတဗ္ဗံ။ ရတ္ထိဋ္ဌာနေ စ ဒိဝါဌာနေ စ “ဥဒ္ဓါ- မာတကပဋိက္ကုလံ ဥဒ္ဓါမာတကပဋိက္ကုလ”န္တိ တတ္ထ ပုနပ္ပုနံ စိတ္တံ ဥပနိဗန္ဓိတဗ္ဗံ။ ပုနပ္ပုနံ တံ နိမိတ္တံ အာဝဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ မနသိကာတဗ္ဗံ၊ တက္ကာဟတံ ဝိတက္ကာဟတံ ကာတဗ္ဗံ။

၁၁၇။ တဿေဝံ ကရောဘော ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တတြိဒံ နိမိတ္တဒ္ဓယဿ နာနာကရဏံ၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ ဝိရူပံ ဗိဘန္တံ ဘေရဝဒဿနံ ဟုတွာ

ဥပဋ္ဌာတိ။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ ပန ယာဝဒတ္ထံ ဘုဉ္ဇိတွာ နိပန္နော ထူလင်္ဂပစ္စင်္ဂပုရိသော
ဝိယ။ တဿ ပဋိဘာဂနိမိတ္တပဋိလာဘသမကာလမေဝ ဗဟိဒ္ဓါ ကာမာနံ
အမနသိကာရာ ဝိက္ခမ္ဘနဝသေန ကာမစ္ဆန္တော ပဟိယတိ။ အနုနယပ္ပဟာနေနေဝ
စဿ လောဟိတပ္ပဟာနေန ပုဗ္ဗော ဝိယ ဗျာပါဒေါပိ ပဟိယတိ။ တထာ
အာရဒ္ဓဝိရိယတာယ ထိနမိဒ္ဓံ၊ အဝိပ္ပဋိသာရကရသန္တဓမ္မာနုယောဂဝသေန
ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ၊ အဓိဂတဝိသေသဿ ပစ္စက္ခတာယ ပဋိပတ္တိဒေသကေ သတ္တရိ
ပဋိပတ္တိယံ ပဋိပတ္တိဖလေ စ^၁ ဝိစိကိစ္ဆာ ပဟိယတိတိ^၂ ပဉ္စ နိဝရဏာနိ
ပဟိယန္တိ။ တသ္မိညေဝ စ နိမိတ္တေ စေတသော အဘိနိရောပနလက္ခဏော
ဝိတက္ကော၊ နိမိတ္တာနုမဇ္ဇေနကိစ္စံ သာယေမာနော ဝိစာရော၊ ပဋိလဒ္ဓဝိသေသာမိ-
ဂမပစ္စယာ ပီတိ၊ ပီတိမနဿ ပဿဒ္ဓိသမ္ဘဝတော ပဿဒ္ဓိ၊ တန္တိမိတ္တံ သုခံ၊
သုခိတဿ စိတ္တသမာဓိသမ္ဘဝတော သုခနိမိတ္တာ ဧကဂ္ဂတာ စာတိ ဖျာနင်္ဂါနိ
ပါတုဘဝန္တိ။ ဧဝမဿ ပဌမဇ္ဈာနပဋိဗိမ္ဗဘူတံ ဥပစာရဇ္ဈာနမ္ပိ တင်္ဂဏညေဝ
နိဗ္ဗတ္တတိ။ ဣတော ပရံ ယာဝ ပဌမဇ္ဈာနဿ အပ္ပနာ စေဝ ဝသိပ္ပတ္တိ စ၊ တာဝ
သဗ္ဗံ ပထဝီကသိဏေ ဝုတ္တနယေနော ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဝိနိလကာဒိကမ္မဋ္ဌာန

၁၁၈။ ဣတော ပရေသု ပန ဝိနိလကာဒိသုပိ ယံ တံ “ဥဒ္ဓါမာတကံ
အသုဘနိမိတ္တံ ဥဂ္ဂဏန္တော ဧကော အဒုတိယော ဂစ္ဆတိ ဥပဋ္ဌိတာယ
သတိယာ”တိအာဒိနာ နယေန ဂမနံ အာဒိ^၁ ကတွာ လက္ခဏံ ဝုတ္တံ၊ တံ သဗ္ဗံ
“ဝိနိလကံ အသုဘနိမိတ္တံ ဥဂ္ဂဏန္တော၊ ဝိပုဗ္ဗကံ အသုဘနိမိတ္တံ ဥဂ္ဂဏန္တော”တိ
ဧဝံ တဿ တဿ ဝသေန တတ္ထ တတ္ထ ဥဒ္ဓါမာတကပဒမတ္တံ ပရိဝတ္တေတွာ
ဝုတ္တနယေနော သဝိနိစ္ဆယာဓိပ္ပါယံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အယံ ပန ဝိသေသော—**ဝိနိလကေ** “ဝိနိလကပဋိက္ကလံ ဝိနိလကပဋိက္က-
လ”န္တိ မနသိကာရော ပဝတ္တေတဗ္ဗော။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တဉ္စေတ္ထ ကဗရကဗရဝဏ္ဏံ
ဟုတွာ ဥပဋ္ဌာတိ။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ ပန ဥဿဒဝသေန ဥပဋ္ဌာတိ။

ဝိပုဗ္ဗကေ “ဝိပုဗ္ဗကပဋိက္ကလံ ဝိပုဗ္ဗကပဋိက္ကလ”န္တိ မနသိကာရော
ပဝတ္တေတဗ္ဗော။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ ပနေတ္ထ ပဋ္ဌရန္တမိဝ ဥပဋ္ဌာတိ။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ
နိစ္စလံ သန္တိသိန္နံ ဟုတွာ ဥပဋ္ဌာတိ။

ဝိန္တိဒ္ဓကံ ယုဒ္ဓမဏ္ဍလေ ဝါ စောရာဠုဝိယံ ဝါ သုသာနေ ဝါ ယတ္ထ

ရာဇာနော စောရေ ဆိန္ဒာပေန္တိ။ အရညေ ဝါ ပန သီဟဗျဠေဟိ ဆိန္ဒုပုရိ-
သဋ္ဌာနေ လဗ္ဘတိ။ တသ္မာ တထာရူပံ ဌာနံ ဂန္ဓာ သစေ နာနာဒိသာယံ
ပတိတမ္ပိ ကောဝဇ္ဇနေန အာပါထမာဂစ္ဆတိ ဣဇ္ဇေတံ ကုသလံ။ နော စေ
အာဂစ္ဆတိ၊ သယံ ဟတ္ထေန န ပရာမသိတဗ္ဗံ။ ပရာမသန္တော ဟိ ဝိဿာသံ
အာပဇ္ဇတိ။ တသ္မာ အာရာမိကေန ဝါ သမဏုဒ္ဓေသေန ဝါ အညေန ဝါ
ကေနမိ ကေဋ္ဌာနေ ကာရေတဗ္ဗံ။ အလဘန္တေန ကတ္တရယဉ္ဇိယာ ဝါ ဒဏ္ဍကေန
ဝါ ကေင်္ဂလန္တရံ ကတွာ ဥပနာမေတဗ္ဗံ။ ဧဝံ ဥပနာမေတွာ “ဝိစ္စိဒ္ဓကပဋိက္ကလံ
ဝိစ္စိဒ္ဓကပဋိက္ကလံ” နှိ မနသိကာရော ပဝတ္ထေတဗ္ဗော။ တတ္ထ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ မဇ္ဈေ
ဆိဒ္ဓံ ဝိယ ဥပဋ္ဌာတိ။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ ပန ပရိပုဏ္ဏံ ဟုတွာ ဥပဋ္ဌာတိ။

ဝိက္ခာယိတကေ ဝိက္ခာယိတကပဋိက္ကလံ ဝိက္ခာယိတကပဋိက္ကလံ နှိ မနသိ-
ကာရော ပဝတ္ထေတဗ္ဗော။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ ပနေတ္ထ တဟိံ တဟိံ ခါယိတသဒိသ-
မေဝ ဥပဋ္ဌာတိ။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ ပရိပုဏ္ဏံ ဟုတွာ ဥပဋ္ဌာတိ။

ဝိက္ခိတ္တကမ္ပိ ဝိစ္စိဒ္ဓကေ ဝုတ္တနယေနေဝ အင်္ဂလင်္ဂလန္တရံ ကာရေတွာ ဝါ
ကတွာ ဝါ “ဝိက္ခိတ္တကပဋိက္ကလံ ဝိက္ခိတ္တကပဋိက္ကလံ” နှိ မနသိကာရော
ပဝတ္ထေတဗ္ဗော။ ဧတ္ထ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ ပါကဋန္တရံ ဟုတွာ ဥပဋ္ဌာတိ။ ပဋိဘာဂ-
နိမိတ္တံ ပန ပရိပုဏ္ဏံ ဟုတွာ ဥပဋ္ဌာတိ။

ဟတဝိက္ခိတ္တကမ္ပိ ဝိစ္စိဒ္ဓကေ ဝုတ္တပ္ပကာရေသုယေဝ ဌာနေသု လဗ္ဘတိ။
တသ္မာ တတ္ထ ဂန္ဓာ ဝုတ္တနယေနေဝ အင်္ဂလင်္ဂလန္တရံ ကာရေတွာ ဝါ ကတွာ ဝါ
“ဟတဝိက္ခိတ္တကပဋိက္ကလံ ဟတဝိက္ခိတ္တကပဋိက္ကလံ” နှိ မနသိကာရော
ပဝတ္ထေတဗ္ဗော။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ ပနေတ္ထ ပညာယမာနံ ပဟာရမုခံ ၂ ဝိယ ဟောတိ။
ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ ပရိပုဏ္ဏမေဝ ဟုတွာ ဥပဋ္ဌာတိ။

လောဟိတကံ ယုဒ္ဓမဏ္ဍလာဒိသု လဒ္ဓပ္ပဟာရာနံ ဟတ္ထပါဒါဒိသု ဝါ ဆိန္ဒေသု
ဘိန္ဒဂဏ္ဍာပိဋ္ဌကာဒိနံ ဝါ မုခတော ပဋ္ဌရမာနကာလေ လဗ္ဘတိ။ တသ္မာ တံ
ဒိသ္မာ “လောဟိတကပဋိက္ကလံ လောဟိတကပဋိက္ကလံ” နှိ မနသိကာရော
ပဝတ္ထေတဗ္ဗော။ ဧတ္ထ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ ဝါတပ္ပဟတာ ဝိယ ရတ္တပဋ္ဌာကာ စလမာနာ-
ကာရံ ဥပဋ္ဌာတိ။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ ပန သန္ဓိသိန္ဓံ ဟုတွာ ဥပဋ္ဌာတိ။

ပုဋ္ဌေကံ ဒွိဟတိဟစ္စယေန ကုဏပဿ နဝဟိ ဝဏမုခေဟိ ကိမိရာသိပဋ္ဌ-
ရဏကာလေ ဟောတိ။ အပိစ တံ သောဏသိင်္ဂါလမနုဿဂေါမဟိံသ-
ဟတ္ထိအဿအဇဂရာဒိနံ သရိရပ္ပမာဏမေဝ ဟုတွာ သာလိဘတ္တရာသိ ဝိယ

တိဋ္ဌတိ။ တေသု ယတ္ထ ကတ္ထမိ “ပုဋ္ဌဝကပဋိက္ကလံ ပုဋ္ဌဝကပဋိက္ကလံ”န္တိ
မနသိကာရော ပဝတ္ထေတဗ္ဗော။ စူဠဝိဇ္ဇာပါတိကတိဿတ္ထေရဿ ဟိ ကာဠု-
ဒိဃဝါပိယာ အန္တော ဟတ္ထိကုဏပေ နိမိတ္တံ ဥပဋ္ဌာသိ။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ ပနေတ္ထ
စလမာနံ ဝိယ ဥပဋ္ဌာတိ။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ သာလိဘတ္တပိဏ္ဍော ဝိယ သန္တိသိန္တံ
ဟုတွာ ဥပဋ္ဌာတိ။

အဋ္ဌိကံ “သေယျထာပိ” ပသေယျ သရီရံ သိဝထိကာယ ဆဋ္ဌိတံ အဋ္ဌိသင်္ခ-
လိကံ သမံသလောဟိတံ နဟာရသမ္ပန္နံ”န္တိ အာဒိနာ၊ နယေန နာနပ္ပကာရတော
ပုတ္တံ။ တတ္ထ ယတ္ထ တံ နိက္ခိတ္တံ ဟောတိ၊ တတ္ထ ပုရိမနယေနော ဂန္တော သမန္တော-
ပါသာဏာဒီနံ ဝသေန သနိမိတ္တံ သာရမ္ပဏံ ကတွာ ဣဒံ အဋ္ဌိကန္တိ သဘာဝ-
ဘာဝတော ဥပလက္ခေတွာ ဝဏ္ဏာဒိဝသေန ဧကာဒသဟာကာရေဟိ နိမိတ္တံ
ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ။

၁၁၉။ တံ ပန ဝဏ္ဏတော သေတန္တိ ဩလောကေန္တဿ န ဥပဋ္ဌာတိ၊
ဩဒါတကသိဏသန္တေဒေါ ဟောတိ။ တသ္မာ အဋ္ဌိကန္တိ ပဋိက္ကလဝသေနော
ဩလောကေတဗ္ဗံ။ လိင်္ဂန္တိ ဣမ ဟတ္တာဒီနံ နာမံ။ တသ္မာ ဟတ္ထပါဒသိသဥရ-
ဗာဟုကဋ္ဌိဗျူဇဇာနံ ဝသေန လိင်္ဂတော ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ။ ဒီဃရဿဝဋ္ဋစတုရဿ-
ခုဒ္ဒကမဟန္တဝသေန ပန သဏ္ဌာနတော ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ။ ဒီသောကာသာ
ပုတ္တနယာ ဧဝ။ တဿ တဿ အဋ္ဌိနော ပရိယန္တဝသေန ပရိစ္ဆေဒတော
ဝဝတ္ထပေတွာ ယဒေဝေတ္ထ ပါကဋ္ဌံ ဟုတွာ ဥပဋ္ဌာတိ၊ တံ ဂဟေတွာ အပ္ပနာ
ပါပုဏိတဗ္ဗာ။ တဿ တဿ အဋ္ဌိနော နိန္ဒဋ္ဌာနသလဋ္ဌာနဝသေန ပန
နိန္ဒတော စ ထလတော စ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ။ ပဒေသဝသေနာပိ အဟံ နိန္ဒေ
ဌိတော၊ အဋ္ဌိ ထလေ၊ အဟံ ထလေ၊ အဋ္ဌိ နိန္ဒေတိပိ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ။ ဌိန္တံ ပန
အဋ္ဌိကာနံ ဃဋ္ဌိတဃဋ္ဌိတဋ္ဌာနဝသေန သန္တိတော ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ။ အဋ္ဌိကာနံယေဝ
အန္တရဝသေန ဝိဝရတော ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ။ သဗ္ဗတ္ထေဝ ပန ဉာဏံ စာရေတွာ
ဣမသ္မိံ ဌာနေ ဣဒမဋ္ဌိတိ? သမန္တတော ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ။ ဧဝမ္ပိ နိမိတ္တေ
အနုပဋ္ဌဟန္တေ နလာဋ္ဌဋ္ဌိမိ စိတ္တံ သဏ္ဌပေတဗ္ဗံ။

၁၂၀။ ယထာ စေတ္ထ၊ ဧဝံ ဣဒံ ဧကာဒသဝိဓေန နိမိတ္တဂဟဏံ ဣတော
ပုရိမေသု ပုဋ္ဌဝကာဒိသုပိ ယုဇ္ဇမာနဝသေန သလ္လက္ခေတဗ္ဗံ။ ဣဒဉ္စ ပန ကမ္မဋ္ဌာနံ
သကလာယပိ အဋ္ဌိကသင်္ခလိကာယ ဧကသ္မိမ္ပိ အဋ္ဌိကေ သမ္ပဇ္ဇတိ။ တသ္မာ
တေသု ယတ္ထကတ္ထမိ ဧကာဒသဝိဓေန နိမိတ္တံ ဥဂ္ဂဟေတွာ “အဋ္ဌိကပဋိက္ကလံ

၁-သော (သဗ္ဗတ္ထ) ၂-ဒီ-၁-၂၃၅၊ မ ၃-၁၃၄-ပိဋ္ဌာဒိသု၊ ၃-ဣဒမဋ္ဌိတိ (ဣဒံ)

အဋ္ဌကပဋိက္ကလန္တိ မနသိကာရော ပဝတ္ထေတဗ္ဗော။ ဣမ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ ပဋိဘာဂ-
နိမိတ္တံ ဧကသဒိသမေဝ ဟောတိတိ ဝုတ္တံ။ တံ ဧကသ္မိံ အဋ္ဌကေ ယုတ္တံ။
အဋ္ဌကသင်္ခလိကာယ ပန ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တေ ပညာယမာနေ ဝိဝရတာ။ ပဋိဘာဂ-
နိမိတ္တေ ပရိပုဏ္ဏဘာဝေါ ယုဇ္ဇတိ။ ဧကဋ္ဌကေပိ စ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တေန ဗိဘန္နေန
ဘယာနကေန ဘဝိတဗ္ဗံ။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တေန ဝီတိသောမနဿဇေနကေန၊
ဥပစာရာဝဟတ္တာ။

ဣမသ္မိံ ဟိ ဩကာသေ ယံ အဋ္ဌကထာသု ဝုတ္တံ။ တံ ဒွါရံ ဒတွာဝ ဝုတ္တံ။
တထာ ဟိ တတ္ထ “စတုသု မြဟ္မဝိဟာရေသု ဒသသု စ အသုဘေသု
ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ နတ္ထိ။ မြဟ္မဝိဟာရေသု ဟိ သီမသမ္ပေဒေါယေဝ နိမိတ္တံ။
ဒသသု စ အသုဘေသု နိဗ္ဗိကပုံ ကတွာ ပဋိက္ကလဘာဝေယေဝ ဒိဋ္ဌေ နိမိတ္တံ
နာမ ဟောတိ”တိ ဝတွာပိ ပုန အနန္တရမေဝ “ဒုဝိဓံ ဣမ နိမိတ္တံ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ
ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ ဝိရူပံ ဗိဘန္တံ ဘယာနကံ ဟုတွာ ဥပဋ္ဌာတိ”တိ အာဒိ
ဝုတ္တံ။ တဿှာ ယံ ဝိစာရေတွာ အဝေါဓု၊ ဣဒမေဝေတ္ထ ယုတ္တံ။

အဝိစ မဟာတိဿတ္ထေရဿ ဒန္တဋ္ဌိကမတ္တာဝလောကနေန သကလိတ္ထိ-
သရီရဿ အဋ္ဌသင်္ခာတဘာဝေန ဥပဋ္ဌာနာဒိနိ စေတ္ထ နိဒဿနာနိတိ။

ဣတိ အသုဘာနိ သုဘဂုဏော၊ ဒသသတလောစနေန ထုတကိတ္တိ။
ယာနိ အဝေါစ ဒသဗလော၊ ဧကေကဇ္ဈာနဟေတုနိတိ။

ဧဝံ တာနိ စ တေသဉ္စ၊ ဘာဝနာနယမိမံ ဝိဒိတွာန။
တေသ္မေဝ အယံ ဘိယျော၊ ပကိဏ္ဏကကထာပိ ဝိညေယျာ။

ပကိဏ္ဏကကထာ

၁၂၁။ ဧတေသု ဟိ ယတ္ထ ကတ္ထစိ အဓိဂတဇ္ဈာနော သုဝိက္ခန္တိတရာဂတ္တာ
ဝိတရာဂေါ ဝိယ နိလ္လောလုပ္ပစာရော ဟောတိ။ ဧဝံ သန္တေပိ ယွာယံ အသုဘပ-
ဘေဒေါ ဝုတ္တော၊ သော သရီရသဘာဝပ္ပတ္တိဝသေန စ ရာဂစရိတဘေဒဝသေန
စာတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဆဝသရီရံ ဟိ ပဋိက္ကလဘာဝံ အာပဇ္ဇမာနံ ဥဗ္ဗုမာတက-
သဘာဝပ္ပတ္တံ ဝါ သိယာ၊ ဝိနီလကာဒိနံ ဝါ အညတရသဘာဝပ္ပတ္တံ။ ဣတိ
ယာဒိသံ ယာဒိသံ သက္ကာ ဟောတိ လဒ္ဓိ၊ တာဒိသေ တာဒိသေ ဥဗ္ဗုမာတက-
ပဋိက္ကလံ ဝိနီလကပဋိက္ကလန္တိ ဧဝံ နိမိတ္တံ ဂဏှိတဗ္ဗမေဝါတိ သရီရသဘာ-
ဝပ္ပတ္တိဝသေန ဒသဓာ အသုဘပဘေဒေါ ဝုတ္တောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဝိသေသတော စေတ္တ ဥဒ္ဓါမာတကံ သရီရသဏ္ဌာနဝိပတ္တိပ္ပကာသနတော သဏ္ဌာနရာဂိနော သပ္ပါယံ။ ဝိနီလကံ ဆဝိရာဂဝိပတ္တိပ္ပကာသနတော သရီရ-
ဝဏ္ဏရာဂိနော သပ္ပါယံ။ ဝိပုဗ္ဗကံ ကာယဝဏ္ဏပဋိဗဒ္ဓဿ ဒုဂ္ဂန္ဓဘာဝဿ
ပကာသနတော မာလာဂန္ဓာဒိဝသေန သမုဋ္ဌာပိတသရီရဂန္ဓရာဂိနော သပ္ပါယံ။
ဝိစ္ဆိဒ္ဓကံ အန္တောသုသိရဘာဝပ္ပကာသနတော သရီရေ ဃနဘာဝရာဂိနော
သပ္ပါယံ။ ဝိက္ခာယိတကံ မံသုပစယသမ္ပတ္တိဝိနာသပ္ပကာသနတော ထနာဒီသု
သရီရပုဒေသေသု မံသုပစယရာဂိနော သပ္ပါယံ။ ဝိက္ခိတ္တကံ အင်္ဂပစ္စင်္ဂါနံ
ဝိက္ခေပပ္ပကာသနတော အင်္ဂပစ္စင်္ဂလီလာရာဂိနော သပ္ပါယံ။ ဟတဝိက္ခိတ္တကံ
သရီရသဃံဘဘေဒဝိကာရပ္ပကာသနတော သရီရသဃံဘသမ္ပတ္တိရာဂိနော
သပ္ပါယံ။ လောဟိတကံ လောဟိတမက္ခိတပဋိက္ကုလဘာဝပ္ပကာသနတော
အလင်္ကာရဇနိတသောဘရာဂိနော သပ္ပါယံ။ ပုဋ္ဌဝကံ ကာယဿ အနေကကိမိ-
ကုလသာဓာရဏဘာဝပ္ပကာသနတော ကာယေ မမတ္တရာဂိနော သပ္ပါယံ။
အဋ္ဌိကံ သရီရဋ္ဌိနံ ပဋိက္ကုလဘာဝပ္ပကာသနတော ဒန္တသမ္ပတ္တိရာဂိနော သပ္ပါယန္တိ
ဧဝံ ရာဂစရိတဘေဒဝသေနာပိ ဒသဓာ အသုဘပ္ပဘေဒေါ ပုတ္တောတိ
ဝေဒိတဗျော။

ယသ္မာ ပန ဒသဝိဓေဝိ ဧတသ္မိံ အသုဘေ သေယျထာပိ နာမ
အပရိသဏ္ဌိတဇလာယ သီဃသောတာယ နဒိယာ အရိတ္တဗလေနေဝ နာဝါ
တိဋ္ဌတိ၊ ဝိနာ အရိတ္တေန န သက္ကာ ဌပေတုံ၊ ဧဝမေဝ ဒုဗ္ဗလတ္တာ အာရမ္မဏဿ
ဝိတက္ကဗလေနေဝ စိတ္တံ ကေဂ္ဂံ ဟုတွာ တိဋ္ဌတိ၊ ဝိနာ ဝိတက္ကေန န သက္ကာ
ဌပေတုံ၊ တသ္မာ ပဌမဇ္ဈာနမေဝေတ္ထ ဟောတိ၊ န ဒုတိယာဒိနိ။

ပဋိက္ကုလေဝိ စ ဧတသ္မိံ အာရမ္မဏေ “အဒ္ဓါ ဣမာယ ပဋိပဒါယ
ဇရာမရဏမှာ ပရိမုစ္စိဿာမီ”တိ ဧဝမာနိသံသဒဿာဝိတာယ စေဝ နိဝရဏ-
သန္တာပပ္ပဟာနေန စ ပီတိသောမနဿံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ “ဗဟုံ ဒါနိ ဝေတနံ
လဘိဿာမီ”တိ အာနိသံသဒဿာဝိနော ပုပ္ဖဆဋ္ဌကဿ ဂူထရာသိမ္ပိ ဝိယ၊
ဥဿန္တဗျာမိဒုက္ခဿ ရောဂိနော ဝမနဝိရေစနပ္ပဝတ္တိယံ ဝိယ စ။

၁၂၂။ ဒသဝိဓမ္ပိ စေတံ အသုဘံ လက္ခဏတော^၁ ဧကမေဝ ဟောတိ။
ဒသဝိဿောပိ ဟေတဿ အသုစိဒုဂ္ဂန္ဓဇေဂုစ္ဆပဋိက္ကုလဘာဝေါ ဧဝ လက္ခဏံ။
တဒေတံ ဣမိနာ လက္ခဏေန န ကေဝလံ မတသရီရေ၊ ဒန္တဋ္ဌိကဒဿာဝိနော ပန
စေတိယပဗ္ဗတဝါသိနော မဟာတိဿတ္ထေရဿ ဝိယ၊ ဟတ္ထိက္ခန္ဓဂတံ ရာဇာနံ
ဩလောကေန္တဿ သံဃရက္ခိတတ္ထေရူပဋ္ဌာကသာမဏေရဿ ဝိယ စ

ဇီဝမာနကသရီရေပိ ဥပဋ္ဌာတိ။ ယထေဝ ဟိ မတသရိရံ၊ ဧဝံ ဇီဝမာနကမ္ပိ
 အသုဘမေဝ။ အသုဘလက္ခဏံ ပနေတ္ထ အာဂန္တုကေန အလင်္ကာရေန ပဋိစ္ဆန္တတ္တာ
 န ပညာယတိ။ ပကတိယာ ပန ဣဒံ သရီရံ နာမ အတိရေကတိသတအဋ္ဌိက-
 သမုဿယံ အသီတိသတသန္တိသံဃဋီတံ နဝနာရသတနိဗန္ဓနံ^၁ နဝမံသပေသိသ-
 တာနုလိတ္တံ အလ္လစမ္ပပရိယောနဌံ ဆဝိယာ ပဋိစ္ဆန္တံ ဆိဒ္ဓါဝဆိဒ္ဓံ မေဒကထာလိကာ
 ဝိယ နိစ္စုပ္ပရိတပဋ္ဌရိတံ ကိမိသံဃနိသေဝိတံ ရောဂါနံ အာယတနံ ဒုက္ခဓမ္မာနံ
 ဝတ္ထု ပရိဘုဉ္ဇပုရာဏဂဏ္ဍော ဝိယ နဝဟိ ဝဏမုခေဟိ သတတဝိဿန္တနံ။ ယဿ
 ဥဘောဟိ အက္ခိဟိ အက္ခိဂူထကော ပဋ္ဌရတိ၊ ကဏ္ဍမိလေဟိ ကဏ္ဍဂူထကော၊
 နာသာပုဋ္ဌေဟိ သိဃံဏိကာ၊ မုခတော အာဟာရပိတ္တသေမှရမိရာနိ၊ အစော-
 ခွါရေဟိ ဥစ္စာရပဿာဝါ၊ နဝနဂုတိယာ လောမကူပသဟဿေဟိ အသုစိ-
 သေဒယူသော ပဋ္ဌရတိ။ နိလမက္ခိကာဒယော သမ္ပရိဝါရေန္တိ။ ယံ ဒန္တကဋ္ဌ-
 မုခခောဝနသီသမက္ခနနဟာနနိဝါသနပါရူပနာဒိဟိ၊ အပ္ပဋိဇဂ္ဂိတွာ ယထာ-
 ဇာတောဝ ဖရသဝိပွကိဏ္ဍကေသော ဟုတွာ ဂါမေန ဂါမံ ဝိစရန္တော ရာဇာပိ
 ပုပ္ဖဆန္ဒကစဏ္ဍာလာဒိသု အညတရောပိ သမသရီရပဋိက္ကုလတာယ နိဗ္ဗိ-
 သေသော ဟောတိ၊ ဧဝံ အသုစိဒုဂ္ဂန္ဓဇေဂ္ဂပဋိက္ကုလတာယ ရညော ဝါ
 စဏ္ဍာလဿ ဝါသရီရေ ဝေမတ္တံ^၂ နာမ နတ္ထိ။ ဒန္တကဋ္ဌမုခခောဝနာဒိဟိ ပနေတ္ထ
 ဒန္တမလာဒိနိ ပမဋ္ဌိတွာ နာနာဝတ္ထေဟိ ဟိရိကောဝိနံ ပဋိစ္ဆာဒေတွာ နာနာ-
 ဝတ္ထေန သုရဘိဝိလေပနေန ဝိလိမ္ပိတွာ ပုပ္ဖါဘရဏာဒိဟိ အလင်္ကာရိတွာ “အဟံ
 မမ”န္တိ ဂဟေတဗ္ဗာကာရပုတ္တံ ကရေန္တိ။ တတော ဣမိနာ အာဂန္တုကေန
 အလင်္ကာရေန ပဋိစ္ဆန္တတ္တာ တဒဿ ယာထာဝသရသံ အသုဘလက္ခဏံ
 အသဉ္ဇာနန္တာ ပုရိသာ ဣတ္ထိသု၊ ဣတ္ထိယော စ ပုရိသေသု ရတိ^၃ ကရေန္တိ။
 ပရမတ္ထတော ပနေတ္ထ ရဇိတဗ္ဗကယုတ္တဋ္ဌာနံ နာမ အဏုမတ္တမ္ပိ နတ္ထိ။ တထာ
 ဟိ ကေသလောမနဒန္တခေဋ္ဌသိဃံဏိကဥစ္စာရပဿာဝါဒိသု ဧကကောဋ္ဌာ-
 သမ္ပိ သရီရတော မဟိ ပတိတံ သတ္တာ ဟတ္ထေန ဆုပိတုမ္ပိ^၄ န ဣစ္ဆန္တိ၊ အနီယန္တိ
 ဟရာယန္တိ ဇိဂ္ဂန္တိ။ ယံ ယံ ပနေတ္ထ အဝသေသံ ဟောတိ၊ တံ တံ ဧဝံ
 ပဋိက္ကုလမ္ပိ သမာနံ အဝိဇ္ဇန္တကာရပရိယောနဌါ အတ္တသိနေဟရာဂရတ္တာ “ဣဋ္ဌံ
 ကန္တံ နိစ္စံ သုခံ အတ္တာ”တိ ဂဏှန္တိ။ တေ ဧဝံ ဂဏှန္တာ အဋ္ဌဝိယံ ကိံသုကရုက္ခံ
 ဒိသ္မာ ရုက္ခတော အပတိတပုပ္ဖံ “အယံ မံသပေသိ”တိ^၅ ဝိဟညမာနေန ဇရသိင်္ဂါ-
 လေန သမာနတံ အာပဇ္ဇန္တိ။ တသ္မာ—

၁-.....နိဗန္ဓံ (သီ)

၂-ပါပုရဏာဒိဟိ (သီ)၊ ပါပုရဏာဒိဟိ (?)

၃-သရီရဝေမတ္တံ (ဣ)

၄-ဒုသိတုမ္ပိ (သီ)

၅-အပတိတံ အပတိတံ ပုပ္ဖံ “အယံ မံသပေသိ အယံ မံသပေသိ”တိ (သီ)

ယထာပိ^၁ ပုပ္ဖိတံ ဒိသ္မာ၊ သိင်္ဂါလော ကိံသုကံ ဝနေ။
 မံသရုက္ခော မယာ လဒ္ဓေါ၊ ဣတိ ဂန္ထာန ဝေဂသာ။
 ပတိတံ ပတိတံ ပုပ္ဖံ၊ ခံသိတွာ အတိလောလုပေါ။
 နယိဒံ မံသံ အဒုံ မံသံ၊ ယံ ရုက္ခသ္မိန္တိ ဂဏှတိ။
 ကောဠာသံ ပတိတံယေဝ၊ အသုဘန္တိ တထာ ဗုဓော။
 အဂ္ဂဟေတွာန ဂဏှေယျ၊ သရီရဋ္ဌမ္ပိ နံ တထာ။
 ဣမဉ္စိ သုဘတော ကာယံ၊ ဂဟေတွာ တတ္ထ မုစ္ဆိတာ။
 ဗာလာ ကရေန္တာ ပါပါနိ၊ ဒုက္ခာ န ပရိမုစ္စရေ။
 တသ္မာ ပဿေယျ မေဓာဝီ၊ ဇီဝတော ဝါ မတဿ ဝါ။
 သဘာဝံ ပူတိကာယဿ၊ သုဘဘာဝေန ဝဇ္ဇိတံ။

ဂုတ္တဉ္စေတံ—

ဒုဂ္ဂန္ဓော အသုစိ ကာယော၊ ကုဏပေါ ဥက္ကရူပမော။
 နိဗ္ဗိတော စက္ခုဘူတေဟိ၊ ကာယော ဗာလာဘိနန္ဒိတော။
 အလ္လစမ္ပပဋိစ္စန္ဓော၊ နဝဒ္ဓါရော မဟာဝဏော။
 သမန္တတော ပဋ္ဌရတိ၊ အသုစိ ပူတိဂန္ဓိယော။
 သစေ ဣမဿ ကာယဿ၊ အန္တော ဗာဟိရကော^၂ သိယာ။
 ဒဏှံ နန ဂဟေတွာန၊ ကာကေ သောဏေ နိဝါရယေ^၃တိ။

တသ္မာ ဒဗ္ဗဇာတိကေန ဘိက္ခုနာ ဇီဝမာနသရီရံ ဝါ ဟောတု မတသရီရံ
 ဝါ ယတ္ထ ယတ္ထ အသုဘာကာရော ပညာယတိ၊ တတ္ထ တတ္ထေဝ နိမိတ္တံ
 ဂဟေတွာ ကမ္မဋ္ဌာနံ အပ္ပနံ ပါပေတဗ္ဗန္တိ။

ဣတိ သာဓုဇနပါမောဇ္ဇတ္ထာယ ကတေ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ
 သမာဓိဘာဝနာဓိကာရေ

အသုဘကမ္မဋ္ဌာနနိဒ္ဒေသော နာမ
 ဆဋ္ဌော ပရိစ္ဆေဒေါ။

၁-ယထာ ဟိ(သီ)

၂-ဗာဟိရတော (သီ၊ သျှာ)

၃-ကာကေ သောဏေ စ ဝါရယေ (သီ)၊ ကာကသောဏေ နိဝါရယေ (သျှာ)

၇-ဆအနုဿတိနိဋ္ဌေသ

ဗုဒ္ဓါနုဿတိကထာ

၁၂၃။ အသုဘာနန္တရံ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာသု ပန ဒသသု အနုဿတိသု ပုနပျန် ဥပ္ပဇ္ဇနတော သတိယေဝ အနုဿတိ၊ ပဝတ္တိတဗ္ဗဋ္ဌာနမှိယေဝ ဝါ ပဝတ္တက္ကာ သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတဿ ကုလပုတ္တဿ အနုရူပါ သတိတိပိ အနုဿတိ၊ ဗုဒ္ဓိ အာရဟ္တ ဥပ္ပန္နာ အနုဿတိ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ၊ ဗုဒ္ဓဂုဏာရမ္မဏာယ သတိယာ တေမမိဝစနံ။ ဓမ္မိ အာရဟ္တ ဥပ္ပန္နာ အနုဿတိ ဓမ္မာနုဿတိ၊ သွာက္ခာတတာဒိဓမ္မဂုဏာ- ရမ္မဏာယ သတိယာ တေမမိဝစနံ။ သံဃံ အာရဟ္တ ဥပ္ပန္နာ အနုဿတိ သံဃာနုဿတိ၊ သုပ္ပဋိပန္နတာဒိသံဃဂုဏာရမ္မဏာယ သတိယာ တေမမိဝစနံ။ သီလံ အာရဟ္တ ဥပ္ပန္နာ အနုဿတိ သီလနုဿတိ၊ အဇ္ဈတတာဒိသီလ- ဂုဏာရမ္မဏာယ သတိယာ တေမမိဝစနံ။ စာဂံ အာရဟ္တ ဥပ္ပန္နာ အနုဿတိ စာဂါနုဿတိ၊ မုတ္တစာဂတာဒိစာဂဂုဏာရမ္မဏာယ သတိယာ တေမမိ- ဝစနံ။ ဒေဝတာ အာရဟ္တ ဥပ္ပန္နာ အနုဿတိ ဒေဝတာနုဿတိ၊ ဒေဝတာ သက္ခိဋ္ဌာနေ ဌပေတွာ အတ္တနော သဒ္ဓါဒိဂုဏာရမ္မဏာယ သတိယာ တေမမိ- ဝစနံ။ မရဏံ အာရဟ္တ ဥပ္ပန္နာ အနုဿတိ မရဏာနုဿတိ၊ ဇိဝိတိဋ္ဌိယု- ပစ္ဆေဒါရမ္မဏာယ သတိယာ တေမမိဝစနံ။ ကေသာဒိဘေဒံ ရူပကာယံ ဂတာ၊ ကာယေ ဝါ ဂတာတိ ကာယဂတာ၊ ကာယဂတာ စ သာ သတိ စာတိ ကာယဂတသတိတိ ဝတ္တဗ္ဗေ ရသံ အကဟ္မာ ကာယဂတာ- သတိတိ ဂုတ္တာ၊ ကေသာဒိကာယကောဋ္ဌာသနိမိတ္တာရမ္မဏာယ သတိယာ တေမမိဝစနံ။ အာနာပါနေ အာရဟ္တ ဥပ္ပန္နာ သတိ အာနာပါနုဿတိ၊ အဿာသပဿာသနိမိတ္တာရမ္မဏာယ သတိယာ တေမမိဝစနံ။ ဥပသမံ အာရဟ္တ ဥပ္ပန္နာ အနုဿတိ ဥပသမာနုဿတိ၊ သဗ္ဗဒုက္ခပသမာရမ္မဏာယ သတိယာ တေမမိဝစနံ။

၁၂၄။ ဣတိ ဣမာသု ဒသသု အနုဿတိသု ဗုဒ္ဓါနုဿတိ တာဝ ဘာဝေဘုကာမေန အဝေစ္စပ္ပသာဒသမန္တာဂတေန ယောဂိနာ ပတိရူပသေနာ- သနေ ရဟောဂတေန ပဋိသန္တိနေန “ဣတိပိ သော ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော သုဂတော လောကဝိဒ္ဓ အနုတ္တရော

ပုရိသဒမ္မသာရထိ သတ္တာ ဒေဝမနုဿာနံ ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ”တိ^၁ ဧဝံ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော ဂုဏာ အနုဿရိတဗ္ဗာ။

တကြာယံ အနုဿရဏနယော—သော ဘဂဝါ ဣတိပိ အရဟံ၊ ဣတိပိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ။ပ။ ဣတိပိ ဘဂဝါတိ အနုဿရတိ။ ဣမိနာ စ ဣမိနာ စ ကာရဏေနာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

၁၂၅။ တတ္ထ အာရကတ္တာ အရိနံ အရာနဉ္စ ဟတတ္တာ ပစ္စယာဒိနံ အရဟတ္တာ ပါပကရဏေ ရဟဘာဝါတိ ဣမေဟိ တာဝ ကာရဏေဟိ သော ဘဂဝါ အရဟန္တိ အနုဿရတိ။ အာရကော ဟိ သော သဗ္ဗကိလေသေဟိ သုဝိဇ္ဇရဝိဇ္ဇရေ ဌိတော မဂ္ဂေန သဝါသနာနံ ကိလေသာနံ ဝိဒ္ဓိသိတတ္တာတိ အာရကတ္တာ အရဟံ။

သော တတော အာရကော နာမ၊ ယဿ ယေနာသမင်္ဂိတာ။
အသမင်္ဂိ စ ဒေါသေဟိ၊ နာထော တေနာရဟံ မတောတိ။

၁၂၆။ တေ စာနေန ကိလေသာရယော မဂ္ဂေန ဟတာတိ အရိနံ ဟတတ္တာပိ အရဟံ။

ယသ္မာ ရာဂါဒိသင်္ခါတာ၊ သဗ္ဗေပိ အရယော ဟတာ။
ပညာသတ္တေန နာထေန၊ တသ္မာပိ အရဟံ မတောတိ ၂။

၁၂၇။ ယဉ္စေတံ အဝိဇ္ဇာဘဝတဏှာမယနာဘိ ပုညာဒိအဘိသင်္ခါရာရံ ဇရာမရဏနေမိ အာသဝသမုဒယမယေန အက္ခေန ဝိဠိတွာ တိဘဝရထေ သမာယောဇိတံ အနာဒိကာလပ္ပဝတ္တံ သံသာရစက္ကံ၊ တဿာနေန ဗောဓိမဏ္ဍေ ဝိရိယပါဒေဟိ သီလပထဝိယံ ပတိဋ္ဌာယ သဒ္ဓါဟတ္တေန ကမ္မက္ခယကရံ ဉာဏဇရသုံ ဂဟေတွာ သဗ္ဗေ အရာ ဟတာတိ အရာနံ ဟတတ္တာပိ အရဟံ။

၁၂၈။ အထ ဝါ သံသာရစက္ကန္တိ အနမတဂ္ဂံ သံသာရဝဋ် ဝုစ္စတိ။ တဿ စ အဝိဇ္ဇာ နာဘိ၊ မူလတ္တာ။ ဇရာမရဏံ နေမိ၊ ပရိယောသာနတ္တာ။ သေသာ ဒသ ဓမ္မာ အရာ၊ အဝိဇ္ဇာမူလကတ္တာ ဇရာမရဏပရိယန္တတ္တာ စ၊ တတ္ထ ဒုက္ခာဒိသု အညာဏံ အဝိဇ္ဇာ။ ကာမဘဝေ စ အဝိဇ္ဇာ ကာမဘဝေ သင်္ခါရာနံ ပစ္စယော ဟောတိ၊ ရူပဘဝေ အဝိဇ္ဇာ ရူပဘဝေ သင်္ခါရာနံ ပစ္စယော ဟောတိ၊ အရူပဘဝေ

အဝိဇ္ဇာ အရူပဘဝေ သင်္ခါရာနံ ပစ္စယော ဟောတိ။ ကာမဘဝေ သင်္ခါရာ ကာမ-
ဘဝေ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏဿ ပစ္စယာ ဟောန္တိ။ ဧသ နယော ဣတရေသု။ ကာမ-
ဘဝေ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏံ ကာမဘဝေ နာမရူပဿ ပစ္စယော ဟောတိ။ တထာ
ရူပဘဝေ။ အရူပဘဝေ နာမဿေဝ ပစ္စယော ဟောတိ။ ကာမဘဝေ နာမရူပံ
ကာမဘဝေ သဠာယတနဿ ပစ္စယော ဟောတိ။ ရူပဘဝေ နာမရူပံ ရူပဘဝေ
တိဏှံ အာယတနာနံ ပစ္စယော ဟောတိ။ အရူပဘဝေ နာမံ အရူပဘဝေ ဧကဿ
အာယတနဿ ပစ္စယော ဟောတိ။ ကာမဘဝေ သဠာယတနံ ကာမဘဝေ
ဆဗ္ဗဓဿ ဖဿဿ ပစ္စယော ဟောတိ။ ရူပဘဝေ တိဏှံ အာယတနာနိ ရူပဘဝေ
တိဏှံ ဖဿာနံ ပစ္စယာ ဟောန္တိ။ အရူပဘဝေ ဧကံ အာယတနံ အရူပဘဝေ
ဧကဿ ဖဿဿ ပစ္စယော ဟောတိ။ ကာမဘဝေ ဆ ဖဿာ ကာမဘဝေ
ဆန္တံ ဝေဒနာနံ ပစ္စယာ ဟောန္တိ။ ရူပဘဝေ တယော ဖဿာ တထွေဝ တိဿန္တံ။
အရူပဘဝေ ဧကော တထွေဝ ဧကိဿာ ဝေဒနာယ ပစ္စယော ဟောတိ။
ကာမဘဝေ ဆ ဝေဒနာ ကာမဘဝေ ဆန္တံ တဏှာကာယာနံ ပစ္စယာ ဟောန္တိ။
ရူပဘဝေ တိဿော တထွေဝ တိဏှံ။ အရူပဘဝေ ဧကော ဝေဒနာ အရူပဘဝေ
ဧကဿ တဏှာကာယဿ ပစ္စယော ဟောတိ။ တတ္ထ တတ္ထ သာ သာ တဏှာ
တဿ တဿ ဥပါဒါနဿ၊ ဥပါဒါနာဒယော ဘဝါဒီနံ။

ကထံ? ဣဓေကစ္စော ကာမေ ပရိဘုဉ္ဇိဿာမီတိ ကာမုပါဒါနပစ္စယာ
ကာယေန ဒုစ္စရိတံ စရတိ၊ ဝါစာယ ဒုစ္စရိတံ စရတိ၊ မနဿ ဒုစ္စရိတံ စရတိ၊
ဒုစ္စရိတပါရိပူရိယာ အပါယေ ဥပပဇ္ဇတိ^၁။ တတ္ထဿ ဥပပတ္တိဟေတုဘူတံ^၂
ကမ္မံ ကမ္မဘဝေါ၊ ကမ္မနိဗ္ဗတ္တာ ခန္ဓာ ဥပပတ္တိဘဝေါ၊ ခန္ဓာနံ နိဗ္ဗတ္တိ ဇာတိ၊
ပရိပါကော ဇရာ၊ ဘေဒေါ မရဏံ။

အပရော သဂ္ဂသမ္ပတ္တိံ အနုဘဝိဿာမီတိ တထေဝ သုစရိတံ စရတိ၊
သုစရိတပါရိပူရိယာ သဂ္ဂေ ဥပပဇ္ဇတိ^၁။ တတ္ထဿ ဥပပတ္တိဟေတုဘူတံ^၂ ကမ္မံ
ကမ္မဘဝေါတိ သော ဧဝ နယော။

အပရော ပန ဗြဟ္မလောကသမ္ပတ္တိံ အနုဘဝိဿာမီတိ ကာမုပါဒါနပစ္စယာဧဝ
မေတ္တံ ဘာဝေတိ၊ ကရုဏံ၊ မုဒိတံ၊ ဥပေက္ခံ ဘာဝေတိ၊ ဘာဝနာပါရိပူရိယာ
ဗြဟ္မလောကေ နိဗ္ဗတ္တတိ။ တတ္ထဿ နိဗ္ဗတ္တိဟေတုဘူတံ ကမ္မံ ကမ္မဘဝေါတိ
သော ဧဝ နယော။

အပရော အရူပဘဝေ သမ္ပတ္တိံ အနဘဝိဿာမီတိ တထေဝ အာကာသာ-
နဉ္စာယတနာဒိသမာပတ္တိယော ဘာဝေတိ၊ ဘာဝနာပါရိပူရိယာ တတ္ထ တတ္ထ
နိဗ္ဗတ္တတိ။ တတ္ထဿ နိဗ္ဗတ္တိဟေတုဘူတံ ကမ္မံ ကမ္မဘဝေါ၊ ကမ္မနိဗ္ဗတ္တာ ခန္ဓာ
ဥပပတ္တိဘဝေါ၊ ခန္ဓာနံ နိဗ္ဗတ္တိ ဇာတိ၊ ပရိပါကော ဇရာ၊ ဘေဒေါ မရဏန္တိ။
ဧသ နယော သေသုပါဒါနမူလိကာသုပိ ယောဇနာသု။

ဧဝံ အယံ အဝိဇ္ဇာ ဟေတု၊ သင်္ခါရာ ဟေတုသမုပ္ပန္နာ၊ ဥဘောပေတေ
ဟေတုသမုပ္ပန္နာတိ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေ ပညာ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏံ။ အတီကမ္ပိ အဒ္ဓါနံ
အနာဂတမ္ပိ အဒ္ဓါနံ အဝိဇ္ဇာ ဟေတု၊ သင်္ခါရာ ဟေတုသမုပ္ပန္နာ၊ ဥဘောပေတေ
ဟေတုသမုပ္ပန္နာတိ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေ ပညာ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏန္တိ ဧတေနော
နယေန သဗ္ဗပဒါနိ ဝိတ္တာရေတဗ္ဗာနိ။

တတ္ထ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရာ ဧကော သင်္ခေပေါ၊ ဝိညာဏနာမရူပသဋ္ဌာယတန-
ဖဿဝေဒနာ ဧကော၊ တဏှုပါဒါနဘဝါ ဧကော၊ ဇာတိဇရာမရဏံ ဧကော။
ပုရိမသင်္ခေပေါ စေတ္တ အတီတော အဒ္ဓါ၊ ဒွေ မဇ္ဈိမာ ပစ္စုပ္ပန္နော၊ ဇာတိ-
ဇရာမရဏံ အနာဂတော။ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရဂ္ဂဟဏေန စေတ္တ တဏှုပါဒါနဘဝါ
ဂဟိတာဝ ဟောန္တိတိ ဣမေ ပဉ္စ ဓမ္မာ အတီတေ ကမ္မဝဋ်၊ ဝိညာဏာဒယော
ပဉ္စ ဧတရဟိ ဝိပါကဝဋ်၊ တဏှုပါဒါနဘဝဂ္ဂဟဏေန အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရာ ဂဟိတာဝ
ဟောန္တိတိ ဣမေ ပဉ္စ ဓမ္မာ ဧတရဟိ ကမ္မဝဋ်၊ ဇာတိဇရာမရဏာပဒေသေန
ဝိညာဏာဒိနံ နိဗ္ဗိဋ္ဌတ္တာ ဣမေ ပဉ္စ ဓမ္မာ အာယတိံ ဝိပါကဝဋ်။ တေ
အာကာရတော ဝိသတိဝိဓာ ဟောန္တိ။ သင်္ခါရဝိညာဏာနဉ္စေတ္တ အန္တရာ
ဧကော သန္တိ၊ ဝေဒနာတဏှာနမန္တရာ ဧကော၊ ဘဝဇာတိနမန္တရာ ဧကောတိ၊
ဣတိ ဘဂဝါ ဧတံ စတုသင်္ခေပံ တိယဒ္ဓံ ဝိသတာကာရံ တိသန္တိံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်
သဗ္ဗာကာရတော ဇာနာတိ ပဿတိ အညာတိ ပဋိဝိဇ္ဈတိ။ တံ ဉာတဋ္ဌေန
ဉာဏံ၊ ပဇာနနဋ္ဌေန ပညာ၊ တေန ဝုစ္စတိ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေ ပညာ ဓမ္မ-
ဋ္ဌိတိဉာဏန္တိ။ ဣမိနာ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏေန ဘဂဝါ တေ ဓမ္မေ ယထာဘူတံ ဥတွာ
တေသု နိဗ္ဗိန္ဒန္တော ဝိရဇ္ဇန္တော ဝိမုစ္စန္တော ဝုတ္တပ္ပကာရဿ ဣမဿ သံသာ-
ရစက္ကဿ အရေ ဟနိ ဝိဟနိ ဝိဒ္ဓိသေသိ။ ဧဝမ္ပိ အရာနံ ဟတတ္တာ အရဟံ။

အရာ သံသာရစက္ကဿ၊ ဟတာ ဉာဏာသိနာ ယတော။

လောကနာထေန တေနေသ၊ အရဟန္တိ ပဝုစ္စတိ။

၁၂၉။ အဂ္ဂဒက္ခိဏေယျတ္တာ စ စိဝရာဒိပစ္စယေ အရဟတိ ပူဇာဝိသေသဉ္စ။
 တေနော စ ဥပ္ပန္နေ တထာဂတေ ယေနောစိ မဟေသက္ခာ ဒေဝမနုဿာ၊ န
 တေ အညတ္ထ ပူဇိ ကရေန္တိ။ တထာဟိ ဗြဟ္မာ သဟမ္ပတိ သိနေရမတ္တေန
 ရတနဒါမေန တထာဂတံ ပူဇေသိ။ ယထာဗလဉ္စ အညေ ဒေဝါ မနုဿာ စ
 ဗိမ္ဗိသာရကောသလရာဇာဒယော။ ပရိနိဗ္ဗုတဗ္ဗိ စ ဘဂဝန္တံ ဥဒ္ဓိဿ
 ဆန္တုတိကောဋိဓနံ ဝိဿဇ္ဇေတွာ အသောကမဟာရာဇာ သကလဇမ္ဗုဒ္ဓိပေ
 စတုရာသီတိဝိဟာရသဟဿာနိ ပတိဋ္ဌာပေသိ။ ကော ပန ဝါဒေါ အညေသံ
 ပူဇာဝိသေသာနန္တိ ပစ္စယာဒိနံ အရဟတ္တာပိ အရဟံ။

ပူဇာဝိသေသံ သဟ ပစ္စယေဟိ၊
 ယသ္မာ အယံ အရဟတိ လောကနာထော။
 အတ္တာနုရူပံ အရဟန္တိ လောကေ၊
 တသ္မာ ဇိနော အရဟတိ နာမမေတံ။

၁၃၀။ ယထာ စ လောကေ ယေနောစိ ပဏ္ဍိတမာနိနော ဗာလာ အသိ-
 လောကဘယေန ရဟော ပါပံ ကရေန္တိ၊ ဧဝမေသ န ကဒါစိ ကရေတိတိ
 ပါပကရဏေ ရဟာဘာဝတောပိ အရဟံ။

ယသ္မာ နတ္ထိ ရဟော နာမ၊ ပါပကဓမ္မေသု တာဒိနော။
 ရဟာဘာဝေန တေနော၊ အရဟံ ဣတိ ဝိဿုတော။

ဧဝံ သဗ္ဗထာပိ—

အာရကတ္တာ ဟတတ္တာ စ၊ ကိလေသာရိန သော မုနိ။
 ဟတသံသာရစက္ကာရော၊ ပစ္စယာဒိနံ စာရဟော။
 န ရဟော ကရေတိ ပါပါနိ၊ အရဟံ တေန ဝုစ္စတိတိ။ (၁)

၁၃၁။ သမ္မာ သာမဉ္စ သဗ္ဗဓမ္မာနံ ဗုဒ္ဓတ္တာ ပန သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ။
 တထာဟိ ဒေသ သဗ္ဗဓမ္မေ သမ္မာ သာမဉ္စ ဗုဒ္ဓေါ၊ အဘိညေယျေ ဓမ္မေ
 အဘိညေယျတော ဗုဒ္ဓေါ၊ ပရိညေယျေ ဓမ္မေ ပရိညေယျတော၊ ပဟာတဗ္ဗေ
 ဓမ္မေ ပဟာတဗ္ဗတော၊ သစ္စိကာတဗ္ဗေ ဓမ္မေ သစ္စိကာတဗ္ဗတော၊ ဘာဝေတဗ္ဗေ
 ဓမ္မေ ဘာဝေတဗ္ဗတော။ တေနော စာဟ—

အဘိညေယျံ အဘိညာတံ၊ ဘာဝေတဗ္ဗန္တ ဘာဝိတံ။
 ပဟာတဗ္ဗံ ပဟိနံ မေ၊ တသ္မာ ဗုဒ္ဓေါသ္မိ ဗြာဟ္မဏာတိ။

၁၃၂။ အပိစ စက္ခု ဒုက္ခသစ္စံ၊ တဿ မူလကာရဏဘာဝေန သမုဠာပိကာ ပုရိမတဏှာ သမုဒယသစ္စံ၊ ဥဘိန္တံ အပ္ပဝတ္တိ နိရောဓသစ္စံ၊ နိရောဓပဇာနနာ ပဋိပဒါ မဂ္ဂသစ္စန္တိ ဧဝံ ဧကေကပဒုဒ္ဓါရေနာပိ သဗ္ဗဓမ္မေ သမ္မာ သာမဉ္ဇေ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဧသ နယော သောတဃာနဇိဝှိကာယမနေသု။ ဧတေနော နယေန ရူပါဒီနိ ဆ အာယတနာနိ၊ စက္ခုဝိညာဏာဒယော ဆဝိညာဏကာယာ၊ စက္ခုသမ္ပဿာဒယော ဆ ဖဿာ၊ စက္ခုသမ္ပဿဇာဒယော ဆ ဝေဒနာ၊ ရူပသညာဒယော ဆ သညာ၊ ရူပသဉ္ဇေတနာဒယော ဆ စေတနာ၊ ရူပတဏှာဒယော ဆ တဏှာကာယာ၊ ရူပဝိတက္ကာဒယော ဆ ဝိတက္ကာ၊ ရူပဝိစာရာဒယော ဆ ဝိစာရာ၊ ရူပက္ခန္ဓာဒယော ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ ဒသ ကသိဏာနိ၊ ဒသ အနုဿတိယော၊ ဥဒ္ဓါမာတကသညာဒိဝသေန ဒသ သညာ၊ ကေသာဒယော ဒွတ္တိံသာကာရာဒ္ဓါဒသာယတနာနိ၊ အဋ္ဌာရသ ဓာတုယော၊ ကာမဘဝါဒယော နဝ ဘဝါ၊ ပဌမာဒီနိ စက္ကာရိ ဈာနာနိ၊ မေတ္တာဘာဝနာဒယော စတဿော အပ္ပမညာ၊ စတဿော အရူပသမာပတ္တိယော၊ ပဋိလောမတော ဇရာမရဏာဒီနိ၊ အနုလောမတော အဝိဇ္ဇာဒီနိ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဂါနိ စ ယောဇေတဗ္ဗာနိ။

တကြာယံ ဧကပဒယောဇနာ၊ ဇရာမရဏံ ဒုက္ခသစ္စံ။ ဇာတိ သမုဒယသစ္စံ။ ဥဘိန္တမ္ပိ နိဿရဏံ နိရောဓသစ္စံ။ နိရောဓပဇာနနာ ပဋိပဒါ မဂ္ဂသစ္စန္တိ ဧဝံ-မေကေကပဒုဒ္ဓါရေန သဗ္ဗဓမ္မေ သမ္မာ သာမဉ္ဇေ ဗုဒ္ဓေါ အနုဗုဒ္ဓေါ ပဋိဗုဒ္ဓေါ။ တေန ဝုတ္တံ “သမ္မာ သာမဉ္ဇေ သဗ္ဗဓမ္မာနံ ဗုဒ္ဓတ္တာ ပန သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ”တိ။ (၂)

၁၃၃။ ဝိဇ္ဇာဟိ ပန စရဏေန စ သမ္ပန္နတ္တာ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော။ တတ္ထ ဝိဇ္ဇာတိ တိဿံပိ ဝိဇ္ဇာ အဋ္ဌပိ ဝိဇ္ဇာ။ တိဿော ဝိဇ္ဇာ ဘယဘေရဝသုတ္တေ^၁ ဝုတ္တနယေနော ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ အဋ္ဌ အဓမ္မဋ္ဌသုတ္တေ^၂။ တတြ ဟိ ဝိပဿနာဉ္စရဏေန မနောမယိဒ္ဓိယာ စ သဟ ဆ အဘိညာ ပရိဂ္ဂဟေတွာ အဋ္ဌ ဝိဇ္ဇာ ဝုတ္တာ။ စရဏန္တိ သီလသံဝရော၊ ဣန္ဒြိယေသု ဝုတ္တဒ္ဓါရတာ၊ ဘောဇနေ မတ္တညုတာ၊ ဇာဂရိယာနုယောဂေါ၊ သတ္တ သဒ္ဓမ္မာ၊ စက္ကာရိ ရူပါဝစရဇ္ဈာနာနိတိ ဣမေ ပန္နရသ ဓမ္မာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဣမေယေဝ ဟိ ပန္နရသ ဓမ္မာ ယသ္မာ ဧတေဟိ စရတိ အရိယသာဝကော ဂစ္ဆတိ အမတံ ဒိသံ၊ တသ္မာ စရဏန္တိ ဝုတ္တာ။ ယတာဟ “ဣမ မဟာနာမ အရိယသာဝကော သီလဝါ ဟောတိ”တိ သဗ္ဗံ မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသကေ^၃ ဝုတ္တနယေနော ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဘဂဝါ ဣမာဟိ ဝိဇ္ဇာဟိ ဣမိနာ စ စရဏေန သမန္တာဂတော။ တေန ဝုတ္တတိ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နောတိ။

တတ္ထ ဝိဇ္ဇာသမ္ပဒါ ဘဂဝတော သဗ္ဗညုတံ ပူရေတွာ ဌိတာ။ စရဏသမ္ပဒါ မဟာကာရဏိကတံ။ သော သဗ္ဗညုတဿ သဗ္ဗသတ္တာနံ အတ္တာနတ္ထံ ဥတွာ မဟာကာရဏိကတဿ အနတ္ထံ ပရိဝဇ္ဇေတွာ အတ္ထေ နိယောဇေတိ။ ယထာ တံ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော။ တေနဿ သာဝကာ သုပ္ပဋိပန္နာ ဟောန္တိ၊ နော ဗုပ္ပဋိပန္နာ ဝိဇ္ဇာစရဏဝိပန္နာနံ^၁ သာဝကာ အတ္တန္တပါဒယော ဝိယ။ (၃)

၁၃၄။ သောဘနဂမနတ္တာ၊ သုန္ဒရံ ဌာနံ ဂတတ္တာ၊ သမ္မာ ဂတတ္တာ၊ သမ္မာ စ ဂဒတ္တာ သုဂတော။ ဂမနမ္ပိ ဟိ ဂတန္တိ ဝုစ္စတိ။ တဉ္စ ဘဂဝတော သောဘနံ ပရိသုဒ္ဓမနဝဋ္ဌံ။ ကိံ ပန တန္တိ? အရိယမဂ္ဂေါ။ တေန ဟေသ ဂမနေန ခေမံ ဒိသံ အသဇ္ဇမာနော ဂတောတိ သောဘနဂမနတ္တာ သုဂတော။ သုန္ဒရဇ္ဈေသ ဌာနံ ဂတော အမတံ နိဗ္ဗာနန္တိ သုန္ဒရံ ဌာနံ ဂတတ္တာပိ သုဂတော။ သမ္မာ စ ဂတော တေန တေန မဂ္ဂေန ပဟိနေ ကိလေသေ ပန အပစ္စာဂစ္ဆန္တော။ ဝုတ္တဉ္ဇေတံ “သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန ယေ ကိလေသာ ပဟိနာ၊ တေ ကိလေသေ န ပုနေတိ န ပစ္စေတိ န ပစ္စာဂစ္ဆတိတိ သုဂတော။ ပ။ အရဟတ္တမဂ္ဂေန ယေ ကိလေသာ ပဟိနာ၊ တေ ကိလေသေ န ပုနေတိ န ပစ္စေတိ န ပစ္စာဂစ္ဆတိတိ သုဂတော”တိ^၂။ သမ္မာ ဝါ ဂတော ဒီပင်္ကရပါဒမူလတော ပဘုတိ ယာဝ ဗောဓိမဏ္ဍော? တာဝ သမတိံ သပါရမီပူရိကာယ သမ္မာပဋိပတ္တိယာ သဗ္ဗလောကဿ ဟိတသုခမေဝ ကရောန္တော သဿတံ၊ ဥစ္ဆေဒံ၊ ကာမသုခံ၊ အတ္တကိလမထန္တိ ဣမေ စ အန္တေ အနုပဂစ္ဆန္တော ဂတောတိ သမ္မာ ဂတတ္တာပိ သုဂတော။ သမ္မာ စေသ ဂဒတိ ယုတ္တဋ္ဌာနေ ယုတ္တမေဝ ဝါစံ ဘာသတိတိ သမ္မာ ဂဒတ္တာပိ သုဂတော။ တတြိဒံ သာမကသုတ္တံ “ယံ တထာဂတော ဝါစံ ဇာနာတိ အဘူတံ အတန္တံ အနတ္တသဉ္စိတံ၊ သာ စ ပရေသံ အပ္ပိယာ အမနာပါ၊ န တံ တထာဂတော ဝါစံ ဘာသတိ။ ယမ္ပိ တထာဂတော ဝါစံ ဇာနာတိ ဘူတံ တန္တံ အနတ္တသဉ္စိတံ၊ သာ စ ပရေသံ အပ္ပိယာ အမနာပါ၊ တမ္ပိ တထာဂတော ဝါစံ န ဘာသတိ။ ယဉ္စ ခေါ တထာဂတော ဝါစံ ဇာနာတိ ဘူတံ တန္တံ အတ္တသဉ္စိတံ၊ သာ စ ပရေသံ အပ္ပိယာ အမနာပါ၊ တတြ ကာလညူ တထာဂတော ဟောတိ တဿံ ဝါစာယ ဝေယျာကရဏာယ။ ယံ တထာဂတော ဝါစံ ဇာနာတိ အဘူတံ အတန္တံ အနတ္တသဉ္စိတံ၊ သာ စ ပရေသံ ပိယာ မနာပါ၊ န တံ တထာဂတော ဝါစံ ဘာသတိ။ ယမ္ပိ တထာဂတော ဝါစံ ဇာနာတိ ဘူတံ တန္တံ အနတ္တသဉ္စိတံ၊ သာ စ ပရေသံ ပိယာ မနာပါ၊ တမ္ပိ တထာဂတော ဝါစံ န ဘာသတိ။ ယဉ္စ ခေါ တထာဂတော ဝါစံ ဇာနာတိ ဘူတံ တန္တံ အတ္တသဉ္စိတံ၊

၁-.....ဝိပန္နာနံ ဟိ (သိ)

၂-မဟာနိ ဂဂ-ပိဋေ။

၃-ဗောဓိမဏ္ဍော (?)

သာ စ ပရေသံ ဝိယာ မနာပါ၊ တတြ ကာလညူ တထာဂတော ဟောတိ
တဿံ ဝါစာယ ဝေယျာကရဏာယာ”တိ။ ဧဝံ သဗ္ဗာ ဂဒတ္တာပိ သုဂတောတိ
ဝေဒိတဗ္ဗော။ (၄)

၁၃၅။ သဗ္ဗထာပိ ဝိဒိတလောကတ္တာ ပန လောကဗိဇ္ဇူ။ သော ဟိ ဘဂဝါ
သဘာဝတော သမုဒယတော နိရောဓတော နိရောဓပုပ္ပါယတောတိ သဗ္ဗထာ
လောကံ အဝေဒိ အညာသိ ပဋိဝိဇ္ဇိ။ ယထာဟ “ယတ္ထ ခေါ အာရုသော န
ဇာယတိ န ဇီယတိ န မီယတိ န စဝတိ န ဥပပဇ္ဇတိ၊ နာဟံ တံ ဂမနေန
လောကဿ အန္တံ ဉ္ဈတေယျံ ဒဋ္ဌေယျံ ပတ္တေယျန္တိ ဝဒါမိ၊ န စာဟံ အာရုသော
အပတွာဝ လောကဿ အန္တံ ဒုက္ခဿ အန္တကိရိယံ ဝဒါမိ။ အပိ စာဟံ
အာရုသော ဣမသ္မိညေဝ ဗျာမမတ္တေ ကဋ္ဌေဝရေ သသညိမ္ပိ သမနကေ
လောကဉ္စ ပညပေမိ လောကသမုဒယဉ္စ လောကနိရောဓဉ္စ လောကနိရောဓ-
ဂါမိနိဉ္စ ပဋိပဒံ။

ဂမနေန န ပတ္တဗ္ဗော၊ လောကဿန္တော ကုဒါစနံ။

န စ အပတွာ လောကန္တံ၊ ဒုက္ခာ အတ္ထိ ပမောစနံ။

တသ္မာ ဟဝေ လောကဝိဇ္ဇု သုမေဓော၊

လောကန္တဂူ ဝုသိတဗြဟ္မစရိယော။

လောကဿ အန္တံ သမိတာပိ ဥတွာ၊

နာသီသတိ လောကမိမံ ပရဉ္စာတိ။

၁၃၆။ အပိစ တယော လောကာ သင်္ခါရလောကော သတ္တလောကော
ဩကာသလောကောတိ။ တတ္ထ ဧကော လောကော သဗ္ဗေ သတ္တာ အာဟာ-
ရဋ္ဌိတိကာတိ? အာဂတဋ္ဌာနေ သင်္ခါရလောကော ဝေဒိတဗ္ဗော။ သဿတော
လောကောတိ ဝါ အသဿတော လောကောတိ ဝါတိ? အာဂတဋ္ဌာနေ
သတ္တလောကော။

ယာဝတာ စန္ဒိမသုရိယာ ပရိဟရန္တိ၊ ဒိသာ ဘန္တိ ဝိရောစမာနာ။

တာဝ သဟဿဓာ လောကော၊ ဧတ္ထ တေ ဝတ္တတိ ဝသောတိ။

အာဂတဋ္ဌာနေ ဩကာသလောကော။ တမ္ပိ ဘဂဝါ သဗ္ဗထာ အဝေဒိ။
တထာ ဟိဿ “ဧကော လောကော သဗ္ဗေ သတ္တာ အာဟာရဋ္ဌိတိကာ။ ဒွေ
လောကာ နာမဉ္စ ရူပဉ္စ။ တယော လောကာ တိဿော ဝေဒနာ။ စတ္တာရော

လောကာ စက္ကာရော အာဟာရာ။ ပဉ္စ လောကာ ပဉ္စပါဒါနက္ခန္ဓာ။ ဆ
လောကာ ဆ အဇ္ဈတ္တိကာနိ အာယတနာနိ။ သတ္တ လောကာ သတ္တ
ဝိညာဏဋ္ဌိတိယော။ အဋ္ဌ လောကာ အဋ္ဌ လောကဓမ္မာ။ နဝလောကာ နဝ
သတ္တာဝါသာ။ ဒသ လောကာ ဒသာယတနာနိ။ ဒွါဒသ လောကာ
ဒွါဒသာယတနာနိ။ အဋ္ဌာရသ လောကာ အဋ္ဌာရသ ဓာတုယော”တိ” အယံ
သင်္ခါရလောကောပိ သဗ္ဗထာ ဝိဒိတော။

ယသ္မာ ပနေသ သဗ္ဗေသမ္ဘိ သတ္တာနံ အာသယံ ဇာနာတိ၊ အနုသယံ
ဇာနာတိ၊ စရိတံ ဇာနာတိ၊ အဓိမုတ္တိံ ဇာနာတိ၊ အပ္ပရဇက္ခေ မဟာရဇက္ခေ၊
တိက္ခိန္ဒြိယေ မုဒိန္ဒြိယေ၊ သွာကာရေ ဒွါကာရေ၊ သုဝိညာပယေ ဒုဝိညာပယေ၊
ဘဗ္ဗေ အဘဗ္ဗေ သတ္တေ ဇာနာတိ။ တသ္မာဿ သတ္တလောကောပိ သဗ္ဗထာ
ဝိဒိတော။

၁၃၇။ ယထာ စ သတ္တလောကော၊ ဧဝံ ဩကာသလောကောပိ။ တထာ
ဟေသ ဧကံ စက္ကဝါဠံ အာယာမတော စ ဝိတ္ထာရတော စ ယောဇနာနံ
ဒွါဒသသတသဟဿာနိ စတုတိံသသတာနိ စ ပညာသဉ္စ ယောဇနာနိ။

ပရိက္ခေပတော ပန—

သဗ္ဗံ သတသဟဿာနိ၊ ဆတ္တိံသပရိမဏ္ဍလံ။

ဒသ စေဝ^၂ သဟဿာနိ၊ အဗျုဗ္ဗာနိ သတာနိ စ။

တတ္ထ—

ဒုဝေ သတသဟဿာနိ၊ စက္ကာရိ နဟုတာနိ စ။

ဧတ္တကံ ဗဟလတ္တေန၊ သင်္ခါတာယံ ဝသုန္ဓရာ။

တဿာယေဝ သန္ဓာရကံ—

စက္ကာရိ သတသဟဿာနိ၊ အဋ္ဌေဝ နဟုတာနိ စ။

ဧတ္တကံ ဗဟလတ္တေန၊ ဇလံ ဝါတေ ပတိဋ္ဌိတံ။

တဿာပိ သန္ဓာရကော—

နဝ သတသဟဿာနိ၊ မာလုတော နဘမုဂ္ဂတော။

သဋ္ဌိဉ္စေဝ သဟဿာနိ၊ ဧသာ လောကဿ သဏ္ဌိတိ။

ဧဝံ သဏ္ဌိတေ စေတ္တ ယောဇနာနံ—

စတုရာသီတိ သဟဿာနိ၊ အဇ္ဈောဂါဠော မဟဏ္ဏဝေ။

အစ္စုဂ္ဂတော တာဝဒေဝ၊ သိနေရ ပဗ္ဗတုတ္တမော။

တတော ဥပဗုပဗေဒ၊ ပမာဏေန ယထာက္ကမံ။

အဇ္ဈောဂါဠုဂ္ဂတာ ဒိဗ္ဗာ၊ နာနာရတနစိတ္တိတာ^၁။

ယုဂန္ဓရော ဤသဓရော၊ ကရဝိကော သုဒဿနော။

နေမိန္ဒရော ဝိနတကော၊ အဿကဏ္ဍော ဂိရိ မြဟာ။

ဧတေ သတ္တ မဟာသေလာ၊ သိနေရဿ သမန္တတော။

မဟာရာဇာနမာဝါသာ၊ ဒေဝယက္ခနိသေဝိတာ။

ယောဇနာနံ သတာနုစ္စော၊ ဟိမဝါ ပဉ္စ ပဗ္ဗတော။

ယောဇနာနံ သဟဿာနိ၊ တိဏိ အာယတဝိတ္တတော။

စတုရာသီတိသဟဿေဟိ၊ ကုဋေဟိ ပဋိမဏ္ဍိတော။

တိပဉ္စယောဇနက္ခန္ဓ-ပရိက္ခေပါ နဂဝယာ။

ပညာသယောဇနက္ခန္ဓ-သာခါယာမာ သမန္တတော။

သတယောဇနဝိတ္တိဏ္ဍာ၊ တာဝဒေဝ စ ဥဂ္ဂတာ။

ဇမ္ဗူ ယဿာနဘာဝေန၊ ဇမ္ဗူဒီပေါ ပကာသိတော။

ယဇ္ဇေတံ ဇမ္ဗူယာ ပမာဏံ၊ ဧတဒေဝ အသုရာနံ စိတြပါဠလိယာ၊ ဂရုဠာနံ သိမ္ဗလိရုက္ခဿ၊ အပရဂေါယာနေ ကဒမ္ဗဿ၊ ဥတ္တရကုရုသု ကပ္ပရုက္ခဿ၊ ပုဗ္ဗဝိဒေဟေ သိရိသဿ၊ တာဝတိံသေသု^၂ ပါရိစ္ဆတ္တကဿာတိ။ တေနာဟု ပေါရာဏာ—

“ပါဠလိ သိမ္ဗလိ ဇမ္ဗူ၊ ဒေဝါနံ ပါရိစ္ဆတ္တကော။

ကဒမ္ဗော ကပ္ပရုက္ခော စ၊ သိရိသေန ဘဝတိ သတ္တမန္တိ။

ဒွေအသီတိ သဟဿာနိ၊ အဇ္ဈောဂါဠော မဟဏ္ဏဝေ။

အစ္စုဂ္ဂတော တာဝဒေဝ၊ စက္ကဝါဠသိလုစ္စယော။

ပရိက္ခိပိတွာ တံ သဗ္ဗံ၊ လောကဓာတုမယံ ဌိတော”တိ။

တတ္ထ စန္ဒမဏ္ဍလံ ဧကေနပညာသယောဇနံ။ သူရိယမဏ္ဍလံ ပညာသယောဇနံ။ တာဝတိံသဘဝနံ ဒသသဟဿယောဇနံ။ တထာ အသုရာဘဝနံ အဝိစိ-မဟာနိရယော ဇမ္ဗူဒီပေါ စ။ အပရဂေါယာနံ သတ္တသဟဿယောဇနံ။

တထာ ပုဗ္ဗဝိဒေဟံ။ ဥတ္တရကုရု အဋ္ဌသဟဿယောဇနံ။ ကေမေကော စေတ္ထမဟာဒိပေါ ပဉ္စသတပဉ္စသတပရိတ္တဒီပပရိဝါရော။ တံ သဗ္ဗမ္ပိ ဧကံ စက္ကဝါဠိကော လောကဓာတု။ တဒန္တရေသု လောကန္တရိကနိရယာ။

ဧဝံ အနန္တာနိ စက္ကဝါဠာနိ အနန္တာ လောကဓာတုယော ဘဂဝါ အနန္တေန ဗုဒ္ဓဉာဏေန အဝေဒိ အညာသိ ပဋိဝိဋ္ဌိ။ ဧဝမဿ ဩကာသလောကောပိ သဗ္ဗထာ ဝိဒိတော။ ဧဝမ္ပိ သဗ္ဗထာ ဝိဒိတလောကတ္တာ လောကုစိဒ္ဓ။ (၅)

၁၃၈။ အတ္တနာ ပန ဂုဏေဟိ ဝိသိဋ္ဌတရဿ ကဿစိ အဘာဝတော နတ္ထိ ဧတဿ ဥတ္တရေတိ အနုတ္တရေ။ တထာ ဟေသ သီလဂုဏေနာပိ သဗ္ဗ လောကမဘိဘဝတိ၊ သမာဓိပညာဝိမုတ္တိဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနဂုဏေနာပိ။ သီလဂုဏေနာပိ အသမော အသမသမော အပ္ပဋိမော အပ္ပဋိဘာဂေါ အပ္ပဋိပုဂ္ဂလော။ပ။ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနဂုဏေနာပိ။ ယထာဟ “န ခေါ ပနာဟံ သမနုပဿာမိ” သဒေဝကေ လောကေ သမာရကေ။ပ။ သဒေဝမနုဿာယ ပဇာယ အတ္တနာ သီလသမ္ပန္နတရ” န္တိ ဝိတ္ထာရေ။ ဧဝံ အဂ္ဂပသာဒသုတ္တာဒိနိ ၂ “န မေ အာစရိယော အတ္ထိ” တိအာဒိကာ? ဂါထာယော စ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗ။ (၆)

၁၃၉။ ပုရိသဒမ္ပေ သာရေတိတိ ပုရိသဒမ္ပသာရထိ။ ဒမေတိ ဝိနေတိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တတ္ထ ပုရိသဒမ္ပာတိ အဒန္တာ ဒမေတုံ ယုတ္တာ တိရစ္ဆာနပုရိသာပိ မနုဿပုရိသာပိ အမနုဿပုရိသာပိ။ တထာ ဟိ ဘဂဝတာ တိရစ္ဆာနပုရိသာပိ အပလာလော နာဂရာဇာ၊ စူဠာဒရော၊ မဟောဒရော၊ အဂ္ဂိသိခေါ၊ ဓူမသိခေါ၊ အရဝါဠော နာဂရာဇာ၊ ဓနပါလကော ဟတ္ထိတိ ဧဝမာဒယော ဒမိတာ နိဗ္ဗိသာ ကတာ သရဏေသု စ သီလေသု စ ပတိဋ္ဌာပိတာ၊ မနုဿပုရိသာပိ သစ္စကနိဂဏ္ဌပုတ္တ အမ္ပဋ္ဌမာဏဝ ပေါက္ခရသာတိ သောဏဒန္တကုဋဒန္တာဒယော၊ အမနုဿပုရိသာပိ အာဠဝကသုစိလောမခရလောမယက္ခသက္ခဒေဝရာဇာဒယော ဒမိတာ ဝိနိတာ ဝိစိတြေဟိ ဝိနယနူပါယေဟိ။ “အဟံ ခေါ ကေသိ ပုရိသဒမ္ပေ သဏ္ဍေနပိ ဝိနေမိ၊ ဖရုသေနပိ ဝိနေမိ၊ သဏ္ဍဖရုသေနပိ ဝိနေမိ” တိ ဣဒန္တေ သုတ္တံ ၄ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗ။

အပိစ ဘဂဝါ ဝိသုဒ္ဓသီလာဒိနံ ပဌမဇ္ဈာနာဒိနိ သောတာပန္နာဒိနဉ္စ ဥတ္တရိ မဂ္ဂပဋိပဒံ အာစိက္ခန္တော ဒန္တေပိ ဒမေတိယေဝ။

၁-ဃဿာမိ(သံ ၁-၁၄၁၊ အံ ၁-၃၂၀)
၃-မ ၁-၂၂၇၊ ဝိ ၃-၁၂-ပိဋ္ဌေသု။

၂-အံ ၁-၃၄၃၊ ၃ ၁-၂၅၄-ပိဋ္ဌေသု။
၄-အံ ၁-၄၂၇-ပိဋ္ဌေ။

အထ ဝါ အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္ပသာရထိတိ ဧကမေဝိဒံ အတ္ထပဒံ။ ဘဂဝါ ဟိ တထာ ပုရိသဒမ္ပေ သာရေတိ၊ ယထာ ဧကပလ္လင်္ကေန နိဿိန္နာ အဋ္ဌ ဒိသာ အသဇ္ဇမာနာ ဓာဝန္တိ။ တဿာ အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္ပသာရထိတိ ဝုစ္စတိ။ “ဟတ္ထိဒမကေန ဘိက္ခဝေ ဟတ္ထိဒမ္ပော သာရိတော ဧကံယေဝ ဒိသံ ဓာဝတိ”တိ ဣဒဗ္ဗေတ္ထ သုတ္တံ^၁ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗံ။ (၇)

၁၄၀။ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္ပရာယိကပရမတ္ထေဟိ ယထာရဟံ အနုဿာသတိတိ သတ္တာ။ အဝိစ သတ္တာ ဝိယာတိ^၂ သတ္တာ၊ ဘဂဝါ သတ္ထဝါဟော။ ယထာ သတ္ထဝါဟောသတ္ထေ ကန္တာရံ တာရေတိ စောရကန္တာရံ တာရေတိ ဝါဠကန္တာရံ တာရေတိ ဒုမ္ဘိက္ခကန္တာရံ တာရေတိ နိရုဒကကန္တာရံ တာရေတိ ဥတ္တာရေတိ နိတ္တာရေတိ ပတာရေတိ ခေမန္တဘူမိံ သမ္ပာပေတိ၊ ဧဝမေဝ ဘဂဝါ သတ္တာ သတ္ထဝါဟော သတ္ထေ ကန္တာရံ တာရေတိ၊ ဇာတိကန္တာရံ တာရေတိတိ- အာဒိနာ^၃ နိဋ္ဌေသနယေနပေတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဒေဝမနုဿာနန္တိ ဒေဝါနဉ္စ မနုဿာနဉ္စ။ ဥက္ကဋ္ဌပရိစ္ဆေဒဝသေန၊ ဘဗ္ဗပုဂ္ဂလပရိစ္ဆေဒဝသေန စေတံ ဝုတ္တံ။ ဘဂဝါ ပန တိရစ္ဆာနဂတာနမ္ပိ အနုဿာသနိပ္ပဒါနေန သတ္တာယေဝ။ တေပိ ဟိ ဘဂဝတော ဓမ္မဿဝနေန ဥပနိဿယသမ္ပတ္တိံ^၄ ပတှာ တာယ ဧဝ ဥပနိဿယသမ္ပတ္တိယာ ဒုတိယေ ဝါ တတိယေ ဝါ အတ္တဘာဝေ မဂ္ဂဇလ- ဘာဂိနော ဟောန္တိ။ မဏှုကဒေဝပုတ္တာဒယော စေတ္ထ နိဒဿနံ။

ဘဂဝတိ ကိရ ဂဂ္ဂရာယ ပေါက္ခရဏိယာ တိရေ စမ္ဗာနဂရဝါသိနံ ဓမ္မံ ဒေသိယမာနေ ဧကော မဏှုကော ဘဂဝတော သရေ နိမိတ္တံ အဂ္ဂဟေသိ၊ တံ ဧကော ဝစ္စပါလကော ဒဏှံ ဩလုပ္ပ တိဋ္ဌန္တော သိသေ သန္နိရုမ္ဘိတွာ အဋ္ဌာသိ။ သော တာဝဒေဝ ကာလင်္ကတွာ တာဝတိံသဘဝနေ ဒွါဒသယောဇနိကေ ကနကဝိမာနေ နိဗ္ဗတ္တိ။ သုတ္တပ္ပဗုဒ္ဓေါရိယ စ တတ္ထ အတ္ထရာသံဃပရိဝုတံ အတ္တာနံ ဒိဿာ “အရေ အဟမ္ပိ နာမ ဣဓ နိဗ္ဗတ္တော၊ ကိံ န ခေါ ကမ္မမကာသိ”န္တိ အာဝဇ္ဇေန္တော န အညံ ကိဉ္စိ အဒ္ဓသ အညတြ ဘဂဝတော သရေ နိမိတ္တဂ္ဂါဟာ။ သော တာဝဒေဝ သဟ ဝိမာနေန အာဂန္တာ ဘဂဝတော ပါဒေ သိရသာ ဝန္တိ။ ဘဂဝါ ဇာနန္တောဝ ပုစ္ဆိ—

“ကော မေ ဝန္တတိ ပါဒါနိ၊ ဣဒ္ဓိယာ ယသသာ ဇလံ။

အဘိက္ကန္တေန ဝဏ္ဏေန၊ သဗ္ဗာ ဩဘာသယံ ဒိသာ”တိ။

မဏ္ဍုကောဟံ ပုရေ အာသိ၊ ဥဒကေ ဝါရိဂေါစရော။
တဝ ဓမ္မံ သုဏန္တဿ၊ အဝဓိ ဝစ္ဆပါလကောတိ။

ဘဂဝါ တဿ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ စတုရာသီတိယာ ပါဏသဟဿာနံ ဓမ္မာဘိ-
သမယော အဟောသိ။ ဒေဝပုတ္တောပိ သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌာယ သိတံ
ကတွာ ပက္ကမီတိ။ (ဂ)

၁၄၁။ ယံ ပန ကိဉ္စိ အတ္ထိ ဥေယျံ နာမ၊ သဗ္ဗဿေဝ ဗုဒ္ဓတ္တာ ဝိမောက္ခန္တိ-
ကညာဏဝသေန ဗုဒ္ဓေါ။ ယသ္မာ ဝါ စတ္တာရိ သစ္စာနိ အတ္တနာပိ ဗုဒ္ဓိ၊ အညေပိ
သတ္တေ ဗောဓေသိ၊ တသ္မာ ဝေမာဒီဟိပိ ကာရဏေဟိ ဗုဒ္ဓေါ။ ဣဿ စ
ပနတ္တဿ ဝိညာပနတ္တံ “ဗုဒ္ဓိတာ သစ္စာနိတိ ဗုဒ္ဓေါ။ ဗောဓေတာ ပဇာယာတိ
ဗုဒ္ဓေါ”တိ ဧဝံ ပဝတ္တော သဗ္ဗေပိ နိဒ္ဒေသနယော^၁ ပဋိသန္တိဒါနယော^၂ ဝါ
ဝိတ္တာရေတဗ္ဗော။ (ဇ)

၁၄၂။ အဂဝါတိ ဣဒံ ပနဿ ဂုဏဝိသိဋ္ဌသဗ္ဗသတ္တုတ္တမ^၃ ဂရုဂါရဝါဓိဝစနံ။
တေနာဟု ပေါရာဏာ—

“ဘဂဝါတိ ဝစနံ သေဋ္ဌံ၊ ဘဂဝါတိ ဝစနမုတ္တမံ။
ဂရုဂါရဝယုတ္တော သော၊ အဂဝါ တေန ဂုစ္စတိ”တိ။

စတုဗ္ဗိဓံ ဝါ နာမံ အာဝတ္ထိကံ လိဂိကံ နေမိတ္ထိကံ အဓိစ္စသမုပ္ပန္နန္တိ။ အဓိစ္စ-
သမုပ္ပန္နံ နာမ လောကီယဝေါဟာရေန ယဒိစ္စကန္တိ ဂုတ္တံ ဟောတိ။ တတ္ထ ဝစ္ဆော
ဒဗ္ဗော ဗလိဗဒ္ဓေါတိ ဝေမာဒိ အာဝတ္ထိကံ။ ဒဏှိ ဆတ္တိ သိဒ္ဓိ ကရိတိ ဝေမာဒိ
လိဂိကံ။ တေဝိဇ္ဇော ဆဋ္ဌဘိညောတိ ဝေမာဒိ နေမိတ္ထိကံ။ သိရိဝဇုကော ဓနဝဇု-
ကောတိ ဝေမာဒိ ဝစနတ္တံ အနပေက္ခိတွာပဝတ္တံ အဓိစ္စသမုပ္ပန္နံ။ ဣဒံ ပန အဂဝါတိ
နာမံ နေမိတ္ထိကံ၊ န မဟာမာယာယ၊ န သုဒ္ဓေါဒနမဟာရာဇေန၊ န အသီတိယာ
ဉ္ဇတိသဟဿေဟိ ကတံ၊ န သက္ကသန္တုသိတာဒီဟိ ဒေဝတာဝိသေသေဟိ။
ဂုတ္တုဒ္ဓိ စေတံ ဓမ္မသေနာပတိနာ “ဘဂဝါတိ နေတံ နာမံ မာတရာ ကတံ။ ပ။
ဝိမောက္ခန္တိကမေတံ ဗုဒ္ဓါနံ ဘဂဝန္တာနံ ဗောဓိယာ မူလေ သဟ သဗ္ဗညုတ-
ညာဏဿ ပဋိလာဘာ သန္တိကာ ပညတ္တိ ယဒိဒံ ဘဂဝါ”တိ^၄။

၁၄၃။ ယံဂုဏနေမိတ္ထိကဉ္စေတံ နာမံ၊ တေသံ ဂုဏာနံ ပကာသနတ္ထံ ဣမံ
ဂါထံ ဝဒန္တိ—

၁-မဟာနိ ၃၆၃-ပိဋ္ဌေ။

၃-ဂုဏဝိသိဋ္ဌသတ္တုတ္တမ-(သီ၊ သျှ၊ ပိ ၄ ၁-၉၄)

၂-ပဋိသံ ၁၇၂-ပိဋ္ဌေ။

၄-မဟာနိ ၁၆၂-ပိဋ္ဌာဒိသု။

“ဘဂိ ဘဇိ ဘာဂိ ဝိဘတ္တဝါ ဣတိ၊
 အကာသိ ဘဂ္ဂန္တိ ဂရုတိ ဘာဂျဝါ။
 ဗဟူဟိ ဣယေဟိ သုဘာဝိတတ္ထနော၊
 ဘဝန္တဂေါ သော အဂေါတိ ဝုစ္စတိ”တိ—

နိဗ္ဗေသေ^၁ ဝုတ္တနယေနော စေတ္တ တေသံ တေသံ ပဒါနံ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

၁၄၄။ အယံ ပန အပရော နယော။

ဘာဂျဝါ ဘဂ္ဂဝါ ယုတ္တော၊ ဘဂေဟိ စ ဝိဘတ္တဝါ။
 ဘတ္တဝါ ဝန္တဂမနော၊ ဘဝေသု အဂေါ တတောတိ။

တတ္ထ ဝဏ္ဏာဂမော ဝဏ္ဏဝိပရိယယောတိအာဒိကံ^၂ နိရုတ္တိလက္ခဏံ
 ဂဟေတွာ သဒ္ဓနယေန ဝါ ပိသောဒရာဒိပက္ခေပလက္ခဏံ ဂဟေတွာ ယသ္မာ
 လောကီယလောကုတ္တရသုခါဘိနိဗ္ဗတ္တကံ ဒါနသီလာဒိပါရပ္ပတ္တိံ ဘာဂျမဿ
 အတ္ထိ၊ တသ္မာ ဘာဂျဝါတိ ဝတ္တဗ္ဗေ အဂေါတိ ဝုစ္စတိတိ ဣတဗ္ဗံ။

ယသ္မာ ပန လောဘ ဒေါသ မောဟ ဝိပရိတမနသိကာရ အဟိရိကာနောတ္တပ္ပ
 ကောဓူပနာဟ မက္ခ ပဋ္ဌာသ ဣဿာ မစ္ဆရိယ မာယာ သာဌေယျ ထမ္မ သာရမ္မ
 မာနာတိမာန မဒ ပမာဒ တဏှာ အဝိဇ္ဇာ တိဝိဓာကုသလမူလဒုစ္စရိတ သံကိ-
 လေသ မလ ဝိသမ သညာ ဝိတက္က ပပဉ္စ စတုဗ္ဗိခဝိပရိယေသ အာသဝ ဂန္ထ ဩဃ
 ယောဂ အဂတိတဏှာပြုဒုပါဒါန^၃ ပဉ္စစေတောဒီလဝိနိဗ္ဗန္တနိဝရဏာဘိနန္ဒနာ
 ဆဝိဝါဒမူလ တဏှာကာယ သတ္တာနုသယ အဋ္ဌမိစ္ဆတ္တ နဝတဏှာမူလက
 ဒသာကုသလကမ္မပထ ဒွါသဋ္ဌိဒိဋ္ဌိဂတ အဋ္ဌသတတဏှာဝိစရိတပ္ပဘောဒ သဗ္ဗ-
 ဒရထပရိဋ္ဌာဟကိလေသသတသဟဿာနိ၊ သင်္ခေပတော ဝါ ပဉ္စ ကိလေသခန္ဓ
 အဘိသင်္ခါရ ဒေဝပုတ္တ မစ္စုမာရေ အဘဉ္စိ။ တသ္မာ ဘဂ္ဂတ္တာ ဧတေသံ ပရိဿယာနံ
 ဘဂ္ဂဝါတိ ဝတ္တဗ္ဗေ အဂေါတိ ဝုစ္စတိ။ အာဟ စေတ္တ—

“ဘဂ္ဂရာဂေါ ဘဂ္ဂဒေါသော၊ ဘဂ္ဂမောဟော အနာသဝေါ။
 ဘဂ္ဂါဿ ပါပကာ ဓမ္မာ၊ အဂေါ တေန ဝုစ္စတိ”တိ။

ဘာဂျဝတာယ စဿ သတပုညလက္ခဏာရေဿ ရူပကာယသမ္ပတ္တိံ ဒီပိတာ
 ဟောတိ။ ဘဂ္ဂဒေါသတာယ ဓမ္မကာယသမ္ပတ္တိံ။ တထာ လောကီယသရိက္ခကာနံ
 ဗဟုမတဘာဝေါ၊ ဂဟဋ္ဌပဗ္ဗဇိတေဟိ အဘိဂမနီယတာ၊ အဘိဂတာနဉ္စ နေသံ

၁-မဟာနိ ၁၆ ၂-ပိဋ္ဌာဒိသု။ ၂-ကာသိကာ ၆-၃-၁၀၉။ ၃-တဏှာပါဒါန (သျှာ၊ ဣ၊ က)

ကာယစိတ္တဒုက္ခာပနယနေ ပဋိဗလဘာဝေါ၊ အာမိသဒါနဓမ္မဒါနေဟိ ဥပ-
ကာရိတာ၊ လောကီယလောကုတ္တရသူခေဟိ စ သညောဇနသမတ္တတာ ဒိပိတာ
ဟောတိ။

ယသ္မာ စ လောကေ ဣဿရိယဓမ္မယသ သိရိကာမပယတ္တေသု ဆသု
ဓမ္မေသု ဘဂသဒ္ဓေါ ပဝတ္တတိ၊ ပရမဉ္ဇဿ သကစိတ္တေ ဣဿရိယံ၊ အဏိမာလဿိ-
မာဒိကံ ဝါ လောကီယသမ္ပတံ သဗ္ဗာကာရပရိပူရံ အတ္ထိ။ တထာ လောကုတ္တရော
ဓမ္မော။ လောကတ္တယဗျာပကော ယထာဘူစူရဏာဓိဂတော အတိဝိယ
ပရိသုဒ္ဓေါ ယသော။ ရူပကာယဒဿနဗျာဝဋ္ဌဇနနယနပ္ပသာဒဇနနသမတ္တာ
သဗ္ဗာကာရပရိပူရာ သဗ္ဗင်္ဂပစ္စင်္ဂသိရိ။ ယံ ယံ ဇေတေန ဣန္ဒြိယံ ပတ္တိတံ အတ္တဟိတံ
ပရဟိတံ ဝါ၊ တဿ တဿ တထေဝ အဘိနိပ္ပန္နတ္တာ ဣန္ဒြိယတ္တနိဗ္ဗတ္တိသည်တော
ကာမော။ သဗ္ဗလောကဂရုဘာဝပ္ပတ္တိဟေတုဘူတော သမ္မာဝါယာမသင်္ခါတော
ပယတ္တော စ အတ္ထိ။ တသ္မာ ဣမေဟိ ဘဂေဟိ ယုတ္တတ္တာပိ ဘဂါ အဿ သန္တိတိ
ဣမိနာ အတ္ထေန အဂဝါတိ ဝုစ္စတိ။

ယသ္မာ ပန ကုသလာဒိဟိ ဘေဒေဟိ သဗ္ဗဓမ္မေ၊ ခန္ဓာယတနဓာတုသစ္စ-
ဣန္ဒြိယပဋိစ္စသမုပ္ပါဒါဒိဟိ ဝါ ကုသလာဒိဓမ္မေ၊ ပိဋကသင်္ဂတသန္တာပဝိပရိဏာ-
မဋ္ဌေန ဝါ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ၊ အာယူဟနနိဒါနသံယောဂပလိဗောဓဋ္ဌေန
သမုဒယံ၊ နိဿရဏဝိဝေကာသင်္ဂတအမတဋ္ဌေန နိရောဓံ၊ နိယျာနိကဟေတု-
ဒဿနာဓိပတေယျဋ္ဌေန မဂ္ဂံ ဝိဘတ္တဝါ၊ ဝိဘဇိတွာ ဝိဝေရိတွာ ဒေသိတဝါတိ
ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တသ္မာ ဝိဘတ္တဝါတိ ဝတ္တဗ္ဗေ အဂဝါတိ ဝုစ္စတိ။

ယသ္မာ စ သေ ဒိဗ္ဗဗြဟ္မအရိယဝိဟာရေ ကာယစိတ္တဥပဓိဝိဝေကေ သုည-
တပ္ပဏိဟိတာနိမိတ္တဝိမောက္ခေ အညေ စ လောကီယလောကုတ္တရေ ဥတ္တရိ-
မနုဿဓမ္မေ ဘဇိ သေဝိ ဗဟုလံ အကာသိ၊ တသ္မာ ဘတ္တဝါတိ ဝတ္တဗ္ဗေ
အဂဝါတိ ဝုစ္စတိ။

ယသ္မာ ပန တိသု ဘဝေသု တဏှာသင်္ခါတံ ဂမနံ အနေန ဝန္တံ၊ တသ္မာ
ဘဝေသု ဝန္တဂမနောတိ ဝတ္တဗ္ဗေ ဘဝသဒ္ဓတော အကာရံ ဂမနသဒ္ဓတော
ဂကာရံ ဝန္တသဒ္ဓတော ဝကာရဉ္စ ဒီဃံ ကတွာ အာဒါယ အဂဝါတိ ဝုစ္စတိ
ယထာ လောကေ မေဟနဿ ခဿ မာလာတိ ဝတ္တဗ္ဗေ မေခလာတိ။ (၁၀)

၁၄၅။ တဿေဝံ ဣမိနာ စ ဣမိနာ စ ကာရဏေန သောဘဂဝါ အရဟံ။ ပ။
ဣမိနာ စ ဣမိနာ စ ကာရဏေန ဘဂဝါတိ ဗုဒ္ဓဂုဏေ အနုဿရတော နေဝ
တသ္မိံ သမယေ ရာဂပရိယုဋ္ဌိတံ စိတ္တံ ဟောတိ၊ န ဒေါသပရိယုဋ္ဌိတံ၊ န

မောဟပရိယုဋ္ဌိတံ စိတ္တံ ဟောတိ။ ဥဇုဂတမေဝဿ တသ္မိံ သမယေ စိတ္တံ ဟောတိ တထာဂတမာရဗ္ဗံ။ ဣစ္စဿ ဧဝံ ရာဂါဒိပရိယုဋ္ဌာနာဘာဝေန ဝိက္ခမ္ဘိတနီဝရဏဿ ကမ္မဋ္ဌာနာဘိမုခတဘယ ဥဇုဂတစိတ္တဿ ဗုဒ္ဓဂုဏ-ပေါဏာ ဝိတက္ကဝိစာရာ ပဝတ္တန္တိ။ ဗုဒ္ဓဂုဏေ အနုဝိတက္ကယတော အနုဝိစာရ-ယတော ဝီတိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဝီတိမနဿ ဝီတိပဒဋ္ဌာနာယ ပဿဒ္ဓိယာ ကာယစိတ္တ-ဒရဏာ ပဋိပ္ပဿန္တန္တိ။ ပဿဒ္ဓဒရဏဿ ကာယိကမ္ပိ စေတသိကမ္ပိ သုခံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ သုခိနော ဗုဒ္ဓဂုဏာရဗ္ဗဏံ ဟုတွာ စိတ္တံ သမာဓိယတီတိ အနုက္ကမေန ဧကက္ခဏေ ဈာနင်္ဂါနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ ဗုဒ္ဓဂုဏာနံ ပန ဂမ္ဘီရတဘယ နာနပ္ပကာရဂုဏာနုဿရ-ဏာဓိမုတ္တတဘယ ဝါ အပ္ပနံ အပ္ပတွာ ဥပစာရပ္ပတ္တမေဝ ဈာနံ ဟောတိ။ တဒေတံ ဗုဒ္ဓဂုဏာနုဿရဏဝသေန ဥပ္ပန္နတ္တာ ဗုဒ္ဓါနုဿတိစ္စေဝ သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။

ဣမဉ္စ ပန ဗုဒ္ဓါနုဿတိံ အနုယုတ္တော ဘိက္ခု သတ္တရိ သဂါရဝေါ ဟောတိ သပ္ပတိဿော၊ သဒ္ဓါဝေပုလ္လံ သတိဝေပုလ္လံ ပညာဝေပုလ္လံ ပုညဝေပုလ္လဉ္စ အဓိ-ဂစ္ဆတိ၊ ဝီတိပါမောဇ္ဇဗဟုလော ဟောတိ၊ ဘယဘေရဝသဟော ဒုက္ခာဓိ-ဝါသနသမတ္တော၊ သတ္တာရာ သံဝါသသညံ ပဋိလဘတိ။ ဗုဒ္ဓဂုဏာနုဿတိယာ အဇ္ဈာဝုတ္တဉ္စဿ သရီရမ္ပိ စေတိယဃရမိဝ ပူဇာရဟံ ဟောတိ။ ဗုဒ္ဓဘူမိယံ စိတ္တံ နမတိ။ ဝီတိက္ကမိတဗ္ဗဝတ္ထုသမာယောဂေ စဿ သမ္မုခါ သတ္တာရံ ပဿတော ဝိယ ဟိရေတ္တပွံ ပစ္စုပဋ္ဌာတိ။ ဥတ္တရိ အပ္ပဋိဝိဇ္ဈန္တော ပန သုဂတိပရာယနော ဟောတိ။

တသ္မာ ဟဝေ အပ္ပမာဒံ၊ ကယိရာထ သုမေဓသော။
ဧဝံ မဟာနုဘာဝါယ၊ ဗုဒ္ဓါနုဿတိယာ သဒါတိ။

ဣဒံ တာဝ ဗုဒ္ဓါနုဿတိယံ ဝိတ္တာရကထာမုခံ။

ဓမ္မာနုဿတိကထာ

၁၄၆။ ဓမ္မာနုဿတိံ ဘာဝေဘုကာမေနာပိ ရဟောဂတေန ပဋိသလ္လိနေန “သွာက္ခာတော ဘဂဝတာ ဓမ္မော သန္တိဋ္ဌိကော အကာလိကော ဧဟိပဿိကော ဩပနေယျိကော” ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗော ဝိညူဟီ”တိ? ဧဝံ ပရိယတ္တိဓမ္မဿ စေဝ နဝိဝဿ စ လောကုတ္တရဓမ္မဿ ဂုဏာ အနုဿရိတဗ္ဗာ။

၁၄၇။ သွာက္ခာတောတိ ဣမသ္မိံ ဟိ ပဒေ ပရိယတ္တိဓမ္မောပိ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆတိ၊ ဣတရေသု လောကုတ္တရဓမ္မောဝ။ တတ္ထ ပရိယတ္တိဓမ္မော တာဝ သွာက္ခာတော

အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနကလျာဏတ္တာ သာတ္ထသဗျူနကေဝလပရိပုဏ္ဏပရိသုဒ္ဓ-
မြဟ္မစရိယပ္ပကာသနတ္တာ စ။ ယဉ္ဇိ ဘဂဝါ ဧကဂါထမ္ပိ ဒေသေတိ။ သာ
သမန္တဘဒ္ဒကတ္တာ ဓမ္မဿ ပဌမပါဒေန အာဒိကလျာဏာ။ ဒုတိယတတိယ-
ပါဒေဟိ မဇ္ဈေကလျာဏာ။ ပစ္ဆိမပါဒေန ပရိယောသာနကလျာဏာ။ ကောနု-
သန္ဓိကံ သုတ္တံ နိဒါနေန အာဒိကလျာဏံ။ နိဂမနေန ပရိယောသာနကလျာဏံ။
သေသေန မဇ္ဈေကလျာဏံ။ နာနာနုသန္ဓိကံ သုတ္တံ ပဌမာနုသန္ဓိနာ အာဒိ-
ကလျာဏံ။ ပစ္ဆိမေန ပရိယောသာနကလျာဏံ။ သေသေဟိ မဇ္ဈေကလျာဏံ။
အဝိစ သနိဒါနသဥပ္ပတ္တိကတ္တာ အာဒိကလျာဏံ။ ဝေနေယျာနံ အနုရူပတော
အတ္ထဿ အဝိပရိတတာယ စ ဟေတုဒါဟရဏယုတ္တတော စ မဇ္ဈေကလျာဏံ။
သောတူနံ သဒ္ဓါပဋိလာဘဇနနေန နိဂမနေန စ ပရိယောသာနကလျာဏံ။

သကလောပိ သာသနဓမ္မော အတ္တနော အတ္တဘူတေန သီလေန
အာဒိကလျာဏော။ သမထဝိပဿနာမဂ္ဂဖလေဟိ မဇ္ဈေကလျာဏော။ နိဗ္ဗာနေန
ပရိယောသာနကလျာဏော။ သီလသမာဓိဟိ ဝါ အာဒိကလျာဏော။
ဝိပဿနာမဂ္ဂေဟိ မဇ္ဈေကလျာဏော။ ဖလနိဗ္ဗာနေဟိ ပရိယောသာန-
ကလျာဏော။ ဗုဒ္ဓသုဗောဓိတာယ ဝါ အာဒိကလျာဏော။ ဓမ္မသုဓမ္မတာယ
မဇ္ဈေကလျာဏော။ သံဃသုပ္ပဋိပ္ပတ္တိယာ ပရိယောသာနကလျာဏော။ တံ
သုတ္တာ တထတ္တာယ ပဋိပန္နေန အဓိဂန္တဗ္ဗာယ အဘိသမ္ဘောဓိယာ ဝါ
အာဒိကလျာဏော။ ပစ္စေကဗောဓိယာ မဇ္ဈေကလျာဏော။ သာဝက-
ဗောဓိယာ ပရိယောသာနကလျာဏော။

သုယျမာနော စေသ နီဝရဏဝိက္ခမ္ဘနတော သဝနေနပိ ကလျာဏမေဝ
အာဝဟတီတိ အာဒိကလျာဏော။ ပဋိပဇ္ဇိယမာနော သမထဝိပဿနာ-
သုခါဝဟနတော ပဋိပတ္တိယာပိ ကလျာဏံ အာဝဟတီတိ မဇ္ဈေကလျာဏော။
တထာပဋိပန္နော စ ပဋိပတ္တိဖလေ နိဋ္ဌိတေ တာဒိဘာဝါဝဟနတော ပဋိပတ္တိ-
ဖလေနပိ ကလျာဏံ အာဝဟတီတိ ပရိယောသာနကလျာဏောတိ ဧဝံ
အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနကလျာဏတ္တာ သွာက္ခာတော။

ယံ ပနေသ ဘဂဝါ ဓမ္မံ ဒေသေန္တော သာသနမြဟ္မစရိယံ မဂ္ဂမြဟ္မစရိယန္တ
ပကာသေတိ နာနာနယေဟိ ဒီပေတိ။ တံ ယထာနုရူပံ အတ္ထသမ္ပတ္တိယာ သာတ္ထံ။
ဗျူနသမ္ပတ္တိယာ သဗျူနံ။ သင်္ကာသန ပကာသန ဝိဝရဏ ဝိဘဇန ဥတ္တာနီကရဏ-
ပညတ္တိ အတ္ထပဒသမာယောဂတော သာတ္ထံ။ အက္ခရပဒဗျူနာကာရနိရုတ္တိ-
နိဒ္ဒေသသမ္ပတ္တိယာ သဗျူနံ။ အတ္ထဂမ္ဘိရတာပဋိဝေဓဂမ္ဘိရတာဟိ သာတ္ထံ။

ဓမ္မဂန္တိရတာဒေသနာဂန္တိရတာဟိ သဗျဉ္ဇနံ။ အတ္ထပဋိဘာနပဋိသန္တိဒါဝိသယ-
တော သာတ္ထံ၊ ဓမ္မနိရုတ္တိပဋိသန္တိဒါဝိသယတော သဗျဉ္ဇနံ။ ပဏ္ဍိတဝေဒနီယတော
ပရိက္ခက^၁ဇနပ္ပသာဒကန္တိ သာတ္ထံ၊ သဒ္ဓေယျတော လောကီယဇနပ္ပသာဒကန္တိ
သဗျဉ္ဇနံ။ ဂန္တိရာဓိပ္ပါယတော သာတ္ထံ၊ ဥတ္တာနပဒတော သဗျဉ္ဇနံ။ ဥပနေတဗ္ဗဿ
အဘာဝတော သကလပရိပုဏ္ဏဘာဝေန ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ။ အပနေတဗ္ဗဿ
အဘာဝတော နိဒ္ဒေါသဘာဝေန ပရိသုဒ္ဓိ။

အဝိစ ပဋိပတ္တိယာ အဓိဂမဗျတ္တိတော သာတ္ထံ၊ ပရိယတ္တိယာ အာဂမ-
ဗျတ္တိတော သဗျဉ္ဇနံ၊ သီလာဒိပဉ္စဓမ္မက္ခန္ဓယုတ္တတော ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ၊ နိရုပတ္တိ-
လေသတော နိတ္တရဏတ္တာယ ပဝတ္တိတော လောကာဓိသနိရပေက္ခတော
စ ပရိသုဒ္ဓန္တိ ဧဝံ သာတ္ထသဗျဉ္ဇနကေဝလပရိပုဏ္ဏပရိသုဒ္ဓိဗြဟ္မစရိယပ္ပကာသ-
နတော သွာက္ခာတော။

အတ္ထဝိပလ္လာသဘာဝတော ဝါ သုဠ အက္ခာတောတိ သွာက္ခာတော။
ယထာ ဟိ အညတိတ္ထိယာနံ ဓမ္မဿ အတ္ထော ဝိပလ္လာသမာပဇ္ဇတိ၊
အန္တရာယိကာတိ ဝုတ္တဓမ္မာနံ အန္တရာယိကတ္တာဘာဝတော၊ နိယျာနိကာတိ
ဝုတ္တဓမ္မာနံ နိယျာနိကတ္တာဘာဝတော။ တေန တေ ဒုရက္ခာတဓမ္မာယေဝ
ဟောန္တိ၊ န တထာ ဘဂဝတော ဓမ္မဿ အတ္ထော ဝိပလ္လာသမာပဇ္ဇတိ။ ဣမေ
ဓမ္မာ အန္တရာယိကာ၊ ဣမေ ဓမ္မာ နိယျာနိကာတိ ဧဝံ ဝုတ္တဓမ္မာနံ တထာ-
ဘာဝါနတိက္ကမနတောတိ။ ဧဝံ တာဝ ပရိယတ္တိဓမ္မော သွာက္ခာတော။

လောကုတ္တရဓမ္မော ပန နိဗ္ဗာနာနုရူပါယ ပဋိပတ္တိယာ ပဋိပဒါနုရူပဿ စ
နိဗ္ဗာနဿ အက္ခာတတ္တာ သွာက္ခာတော။ ယထာဟ “သုပညတ္တာ ခေါ ပန
တေန ဘဂဝတာ သာဝကာနံ နိဗ္ဗာနဂါမိနိ ပဋိပဒါ သံသန္တတိ နိဗ္ဗာနဉ္စ ပဋိပဒါ
စ။ သေယျထာပိ နာမ ဂင်္ဂေါဒကံ ယမုနောဒကေန သံသန္တတိ သမေတိ၊
ဧဝမေဝ သုပညတ္တာ^၂ တေန ဘဂဝတာ သာဝကာနံ နိဗ္ဗာနဂါမိနိ ပဋိပဒါ
သံသန္တတိ နိဗ္ဗာနဉ္စ ပဋိပဒါ စာ”တိ^၃။ အရိယမဂ္ဂေါ စေတ္ထ အန္တဒ္ဓယံ
အနုပဂမ္မ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါဘူတောဝ “မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ”တိ အက္ခာတတ္တာ သွာက္ခာ-
တော။ သာမညဇလာနိ ပဋိပဿဒ္ဓကိလေသာနေဝ “ပဋိပဿဒ္ဓကိလေသာနိ”တိ
အက္ခာတတ္တာ သွာက္ခာတာနိ။ နိဗ္ဗာနံ သဿတာမတတာဏလေဏာဒိ-
သဘာဝမေဝ သဿတာဒိသဘာဝဝသေန အက္ခာတတ္တာ သွာက္ခာတန္တိ ဧဝံ
လောကုတ္တရဓမ္မောပိ သွာက္ခာတော။ (၁)

၁၄၈။ သန္တိဋ္ဌိကောတိ ဧတ္ထ ပန အရိယမဂ္ဂေါ တာဝ အတ္တနော သန္တာနေ ရာဂါဒိနံ အဘာဝံ ကရောန္တေန အရိယပုဂ္ဂလေန သာမံ ဒဋ္ဌဗ္ဗောတိ သန္တိဋ္ဌိကော။ ယထာဟ “ရတ္တော ခေါ မြာဟူဏ ရာဂေန အဘိဘူတော ပရိယာဒိက္ခိစိတ္တော အတ္တဗျာဓာဓာယပိ စေတေတိ၊ ပရဗျာဓာဓာယပိ စေတေတိ၊ ဥဘယဗျာဓာဓာယပိ စေတေတိ။ စေတသိကံ ဒုက္ခံ ဒေါမနဿံ ပဋိသံဝေဒေတိ။ ရာဂေ ပဟိနေ နေဝ အတ္တဗျာဓာဓာယ စေတေတိ၊ ပရဗျာဓာဓာယ စေတေတိ၊ ဥဘယဗျာဓာဓာယ စေတေတိ၊ န စေတသိကံ ဒုက္ခံ ဒေါမနဿံ ပဋိသံဝေဒေတိ။ ဝေရိ ခေါ မြာဟူဏ သန္တိဋ္ဌိကော ဓမ္မော ဟောတိ”တိ။

အဝိစ နဝရိဓောပိ လောကုတ္တရဓမ္မော ယေန ယေန အဓိဂတော ဟောတိ၊ တေန တေန ပရသဒ္ဓါယ ဂန္တဗ္ဗတံ ဟိတုာ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏေန သယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗောတိ သန္တိဋ္ဌိကော။ အထ ဝါ ပသတ္တာ ဒိဋ္ဌိ သန္တိဋ္ဌိ၊ သန္တိဋ္ဌိယာ ဇယတိတိ သန္တိဋ္ဌိကော။ တထာ ဟေတ္ထ အရိယမဂ္ဂေါ သမ္ပယုတ္တာယ၊ အရိယဖလံ ကာရဏဘူတာယ၊ နိဗ္ဗာနံ ဝိသယိဘူတာယ သန္တိဋ္ဌိယာ ကိလေသေ ဇယတိ။ တသ္မာ ယထာ ရထေန ဇယတိတိ ရထိကော၊ ဧဝံ နဝရိဓောပိ လောကုတ္တရဓမ္မော သန္တိဋ္ဌိယာ ဇယတိတိ သန္တိဋ္ဌိကော။

အထ ဝါ ဒိဋ္ဌန္တိ ဒဿနံ ဝုစ္စတိ။ ဒိဋ္ဌမေဝ သန္တိဋ္ဌိ၊ ဒဿနန္တိ အတ္တော။ သန္တိဋ္ဌိ အရဟတိတိ သန္တိဋ္ဌိကော။ လောကုတ္တရဓမ္မော ဟိ ဘာဝနာဘိသမယဝသေန သမ္ဘိကိရိယာဘိသမယဝသေန စ ဒိဿမာနောယေဝ ဝဋ္ဋဘယံ နိဝတ္တေတိ။ တသ္မာ ယထာ ဝတ္ထံ အရဟတိတိ ဝတ္ထိကော၊ ဧဝံ သန္တိဋ္ဌိ အရဟတိတိ သန္တိဋ္ဌိကော။ (၂)

၁၄၉။ အတ္တနော ဖလဒါနံ သန္ဓာယ နာဿ ကာလောတိ အကာလော။ အကာလောယေဝ အကာလိကော။ န ပဉ္စာဟသတ္တာဟာဒိဘေဒံ ကာလံ ခေပေတွာ ဖလံ ဒေတိ၊ အတ္တနော ပန ပဝတ္တိသမနန္တရမေဝ ဖလဒေါတိ ဝုတ္တိ ဟောတိ။ အထ ဝါ အတ္တနော ဖလဒါနေ ပကဋ္ဌော ကာလော ပတ္တော အဿာတိ ကာလိကော။ ကော သော။ လောကိယော ကုသလဓမ္မော။ အယံ ပန သမနန္တရဖလတ္တာ န ကာလိကောတိ အကာလိကော။ ဣဒံ မဂ္ဂမေဝ သန္ဓာယ ဝုတ္တိ။ (၃)

၁၅၀။ “ဧဟိ ပဿ ဣမံ ဓမ္မ”န္တိ ဧဝံ ပဝတ္တံ ဧဟိပဿဝိမိံ အရဟတိတိ ဧဟိပဿိကော။ ကသ္မာ ပနေသ တံ ဝိမိံ အရဟတိတိ? ဝိဇ္ဇမာနတ္တာ ပရိသုဒ္ဓတ္တာ

၈။ ရိတ္တမုဋ္ဌိယံ ဟိ ဟိရညံ ဝါ သုဝဏ္ဏံ ဝါ အတ္တိတိ ဝတ္တာပိ “ဧဟိ ပဿ ဣမ”န္တိ န သက္ကာ ဝတ္တု။ ကသ္မာ ? အဝိဇ္ဇမာနတ္တာ။ ဝိဇ္ဇမာနဗ္ဗိ စ ဂူထံ ဝါ မုတ္တံ ဝါ မနုည-
ဘာဝပ္ပကာသနေန စိတ္တသမ္ပဟံသနတ္တံ “ဧဟိ ပဿ ဣမ”န္တိ န သက္ကာ ဝတ္တု။
အဝိစ ခေါ ပန တိဏေဟိ ဝါ ပဏ္ဏေဟိ ဝါ ပဋိစ္ဆာဒေတဗ္ဗမေဝ ဟောတိ။
ကသ္မာ ? အပရိသုဒ္ဓတ္တာ။ အယမ္ပန နဝရိဇောပိ လောကုတ္တရဓမ္မော သဘာ-
ဝတောဝ ဝိဇ္ဇမာနော ဝိဂတဝလာဟကေ အာကာသေ သမ္ပုဏ္ဏစန္ဒမဏ္ဍလံ
ဝိယ ပဏ္ဍုကမ္မလေ နိက္ခိတ္တဇာတိမဏိ ဝိယ စ ပရိသုဒ္ဓေါ။ တသ္မာ ဝိဇ္ဇမာနတ္တာ
ပရိသုဒ္ဓတ္တာ စ ဧဟိပဿဝိဓိ အရဟတိတိ ဧဟိပဿိကော။ (၄)

၁၅၁။ ဥပနေတဗ္ဗောတိ ဩပနေယျိကော^၁။ အယံ ပနေတ္ထ ဝိနိစ္ဆယော၊
ဥပနယနံ ဥပနယော၊ အာဒိတ္တံ စေလံ ဝါ သီသံ ဝါ အဇ္ဈုပေက္ခိတွာပိ ဘာဝနာ-
ဝသေန အတ္တနော စိတ္တေ ဥပနယနံ အရဟတိတိ ဩပနယိကော^၂။
(ဩပနယိကောဝ ဩပနေယျိကော) ?။ ဣဒံ သင်္ခတေ လောကုတ္တရဓမ္မေ
ယုဇ္ဇတိ။ အသင်္ခတေ ပန အတ္တနော စိတ္တေန ဥပနယနံ အရဟတိတိ ဩပနေ-
ယျိကော။ သစ္စိကိရိယာဝသေန အလ္လိယနံ အရဟတိတိ အတ္ထော။

အထ ဝါ နိဗ္ဗာနံ ဥပနေတိတိ အရိယမဂ္ဂေါ ဥပနေယျော။ သစ္စိကာတဗ္ဗတံ
ဥပနေတဗ္ဗောတိ ဖလနိဗ္ဗာနဓမ္မော ဥပနေယျော။ ဥပနေယျော ဧဝ ဩပ-
နေယျိကော^၃။ (၅)

၁၅၂။ ပစ္စုတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗော ဝိညူဟိတိ သဗ္ဗေဟိပိ ဥဋ္ဌဋ္ဌိတညူအာဒိဟိ
ဝိညူဟိ အတ္တနိ အတ္တနိ ဝေဒိတဗ္ဗော “ဘာဝိတော မေ မဂ္ဂေါ၊ အဓိဂတံ
ဖလံ၊ သစ္စိကတော နိရောဓော”တိ။ န ဟိ ဥပဇ္ဈာယေန ဘာဝိတေန မဂ္ဂေန^၄
သဒ္ဓိဝိဟာရိကဿ ကိလေသာ ပဟိယန္တိ၊ န သော တဿ ဖလသမာပတ္တိယာ
ဗာသုဝိဟရတိ၊ န တေန သစ္စိကတံ နိဗ္ဗာနံ သစ္စိကရေတိ။ တသ္မာ န ဒေသ
ပရဿ သီသေ အာဘရဏံ ဝိယ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ အတ္တနော ပန စိတ္တေယေဝ
ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ အနုဘဝိတဗ္ဗော ဝိညူဟိတိ ဂုတ္တံ ဟောတိ။ ဗာလာနံ ပန အဝိသယော
စေသ။ (၆)

၁-ဩပနယိကော (သီ၊ သျှာ) ၂-ဩပနေယျိကော (က)၊ ဥပနယိကော (သျှာ)

၃-(ဥပနယိကောဝ ဩပနယိကော) (သျှာ)၊ သီပေါတ္တကေ ပနေတံ နတ္ထိ။

၄-ဥပနေယျော ဧဝ ဩပနယိကော (သီ၊ သျှာ) ၅-ဘာဝိတေ မဂ္ဂေ (သီ၊ ဣ)

အပိစ သွာက္ခာတော အယံ ဓမ္မော။ ကသ္မာ ? သန္တိဋ္ဌိကတ္တာ။ သန္တိဋ္ဌိကော၊ အကာလိကတ္တာ။ အကာလိကော၊ ဧဟိပဿိကတ္တာ။ ယော စ ဧဟိပဿိကော၊ သော နာမ ဩပနေယျိကော ဟောတိတိ။

၁၅၃။ တဿေဝံ သွာက္ခာတတာဒိဘေဒေ ဓမ္မဂုဏေ အနုဿရတော နေဝ တသ္မိံ သမယေ ရာဂပရိယုဋ္ဌိတံ စိတ္တံ ဟောတိ။ န ဒေါသ။ ပ။ န မောဟ-
ပရိယုဋ္ဌိတံ စိတ္တံ ဟောတိ။ ဥဇဂတမေဝဿ တသ္မိံ သမယေ စိတ္တံ ဟောတိ ဓမ္မံ
အာရက္ခာတိ ပုရိမနယေနေဝ ဝိက္ခမ္ဘိတနိဝရဏဿ ဧကက္ခဏေ ဈာနင်္ဂါနိ
ဥပ္ပန္နန္တိ။ ဓမ္မဂုဏာနဗ္ဗန ဂမ္ဘိရတာယ နာနပ္ပကာရဂုဏာနုဿရဏာဓိမုတ္တတာယ
ဝါ အပ္ပနံ အပ္ပတွာ ဥပစာရပ္ပတ္တမေဝ ဈာနံ ဟောတိ။ တဒေတံ ဓမ္မဂုဏာ-
နုဿရဏဝသေန ဥပ္ပန္နတ္တာ ဓမ္မာနုဿတိစ္စေဝ သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။

ဣမဉ္စ ပန ဓမ္မာနုဿတိ အနုယုတ္တော ဘိက္ခု ဧဝံ ဩပနေယျိကဿ ဓမ္မဿ
ဒေသေတာရံ ဣမိနာပဓိန သမန္တာဂတံ သတ္တာရံ နေဝ အတိတံသေ သမနု-
ပဿာမိ၊ န ပနေတရဟိ အညုတြ တေန ဘဂဝတာတိ ဧဝံ ဓမ္မဂုဏဒဿနေ-
နေဝ သတ္တရိ သဂါရဝေါ ဟောတိ သပ္ပတိဿော။ ဓမ္မေ ဂရုစိတ္တိကာရော
သဒ္ဓါဒိဝေပုလ္လံ အဓိဂစ္ဆတိ၊ ဝီတိပါမောဇ္ဇဗဟုလော ဟောတိ၊ ဘယ-
ဘေရဝသဟော၊ ဒုက္ခာဓိဝါသနသမတ္တော၊ ဓမ္မေန သံဝါသသညံ ပဋိလဘတိ၊
ဓမ္မဂုဏာနုဿတိယာ အဇ္ဈာဝုတ္တဉ္ဇဿ သရိရမ္ဘိ စေတိယဗရမိဝ ပူဇာရဟံ
ဟောတိ၊ အနတ္တရဓမ္မာဓိဂမာယ စိတ္တံ နမတိ၊ ဝီတိက္ကမိတဗ္ဗဝတ္ထုသမာယောဂေ
စဿ ဓမ္မသုဓမ္မတံ သမနုဿရတော ဟိရောတ္တပုံ ပစ္စုပ္ပန္တတိ။ ဥတ္တရိ
အပ္ပဋိဝိဇ္ဈန္တော ပန သုဂတိပရာယနော ဟောတိ။

တသ္မာ ဟဝေ အပ္ပမာဒံ၊ ကယိရာထ သုမေဓသော။

ဧဝံ မဟာနဘာဝါယ၊ ဓမ္မာနုဿတိယာ သဒါတိ။

ဣဒံ ဓမ္မာနုဿတိယံ ဝိတ္တာရကထာမုခံ။

၃-သံဃာနုဿတိကထာ

၁၅၄။ သံဃာနုဿတိ ဘာဝေတုကာမေနာပိ ရဟောဂတေန ပဋိသလ္လိ-
နေန “သုပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊ ဥဇုပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော
သာဝကသံဃော၊ ဣယုပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊ သာမီစိပ္ပဋိ-
ပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊ ယဒိဒံ စတ္တာရိ ပုရိသယုဂါနိ အဋ္ဌ

ပုရိသပုဂ္ဂလာ၊ သေ ဘဂဝတော သာဝကသံဃော အာဟုနေယျော၊ ပါဟု-
နေယျော၊ ဒက္ခိဏေယျော၊ အဉ္ဇလိကရဏိယော၊ အနတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ
လောကဿာ”တိ” ဧဝံ အရိယသံဃဂုဏာ အနုဿရိတဗ္ဗာ။

၁၅၅။ တတ္ထ သုပ္ပဋိပန္နောတိ သုဠ၊ ပဋိပန္နော၊ သမ္မာပဋိပဒံ အနိဝတ္တိပဋိပဒံ
အနုလောမပဋိပဒံ အပစ္စနိကပဋိပဒံ ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပဒံ ပဋိပန္နောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။
ဘဂဝတော ဩဝါဒါနုဿာသနိံ သက္ကစ္စံ သုဏန္တိတိ သာဝကာ။ သာဝကာနံ
သံဃော သာဝကသံဃော၊ သီလဒိဋ္ဌိသာမညတာယ သံဃာတဘာဝမာပန္နော
သာဝကသမူဟောတိ အတ္ထော။ ယသ္မာ ပန သာ သမ္မာပဋိပဒါ ဥဇှ အဝင်္ကာ
အကုဋ္ဌိလာ အဇိမ္မာ၊ အရိယော စ ဉ္ဈယောတိပိ ဝုစ္စတိ၊ အနုစ္ဆရိကတ္တာ စ
သာမိစိတိပိ သင်္ခံ ဂတာ။ တသ္မာ တမ္ပဋိပန္နော အရိယသံဃော ဥဇှပဋိပန္နော
ဉ္ဈယပဋိပန္နော သာမိစိပဋိပန္နောတိပိ ဝုတ္တော။

တ္ထေ စ ယေ မဂ္ဂဋ္ဌာ၊ တေ သမ္မာပဋိပတ္တိသမင်္ဂိတာယ သုပ္ပဋိပန္နာ။ ယေ
ဖလဋ္ဌာ၊ တေ သမ္မာပဋိပဒါယ အဓိဂန္တဗ္ဗဿ အဓိဂတတ္တာ အတိတံ ပဋိပဒံ
သန္ဓာယ သုပ္ပဋိပန္နောတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

အဝိစ သွာက္ခာတေ ဓမ္မဝိနယေ ယထာနုသိဋ္ဌံ ပဋိပန္နတ္တာပိ အပဏ္ဏကပဋိပဒံ
ပဋိပန္နတ္တာပိ သုပ္ပဋိပန္နော။ (၁)

မဇ္ဈိမာယ ပဋိပဒါယ အန္တဒ္ဓယမနုပဂမ္မ ပဋိပန္နတ္တာ ကာယဝစီမနော-
ဝင်္ကကုဋ္ဌိလဇိမ္မဒေါသပ္ပဟာနာယ ပဋိပန္နတ္တာ စ ဥဇှပဋိပန္နတ္တာ စ ဥဇှပဋိ-
ပန္နော။ (၂)

ဉ္ဈယော ဝုစ္စတိ နိဗ္ဗာနံ။ တဒတ္တာယ ပဋိပန္နတ္တာ ဉ္ဈယပဋိပန္နော။ (၃)

ယထာ ပဋိပန္နာ သာမိစိပဋိပန္နာရဟာ ဟောန္တိ၊ တထာ ပဋိပန္နတ္တာ
သာမိစိပဋိပန္နော။ (၄)

၁၅၆။ ယဒိဒန္တိ ယာနိ ဣမာနိ။ စတ္တာရိ ပုရိသယုဂါနိတိ ယုဂဠဝသေန
ပဌမမဂ္ဂဋ္ဌော ဖလဠောတိ ဣဒမေကံ ယုဂဠန္တိ ဧဝံ စတ္တာရိ ပုရိသယုဂဠာနိ
ဟောန္တိ။ အဋ္ဌ ပုရိသပုဂ္ဂလာတိ ပုရိသပုဂ္ဂလဝသေန ဧကော ပဌမမဂ္ဂဋ္ဌော
ဧကော ဖလဠောတိ ဣဒိနာ နယေန အဠေဝ ပုရိသပုဂ္ဂလာ ဟောန္တိ။ တတ္ထ
စ ပုရိသောတိ ဝါ ပုဂ္ဂလောတိ ဝါ ဧကတ္တာနိ ဧတာနိ ပဒါနိ။ ဝေနေယျ-
ဝသေန ပနေတံ ဝုတ္တံ။ သေ ဘဂဝတော သာဝကသံဃောတိ ယာနိမာနိ

ယုဂဝသေန စတ္တာရိ ပုရိသယုဂါနိ၊ ပါဠိက္ခေတော အဋ္ဌ ပုရိသပုဂ္ဂလာ၊
ဧသ ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊ အာဟုနေယျောတိအာဒိသု အာနေတွာ
ဟုနိတဗ္ဗန္တိ အာဟုနံ၊ ခုရတောပိ အာနေတွာ သီလဝန္တေသု ဒါတဗ္ဗန္တိ
အတ္ထော။ စတုနံ ပစ္စယာနမေတမဓိဝစနံ။ တံ အာဟုနံ ပဋိဂ္ဂဟေတုံ ယုတ္တော
တဿ မဟပ္ပလကရဏတောတိ **အာဟုနေယျော။** အထ ဝါ ခုရတောပိ
အာဂန္တှာ သဗ္ဗသာပတေယျမ္ပိ ဧတ္ထ ဟုနိတဗ္ဗန္တိ အာဟဝနီယော။ သက္ကာဒိနမ္ပိ
ဝါ အာဟဝနံ အရဟတီတိ အာဟဝနီယော။ ယော စာယံ မြာဟူဏာနံ
အာဟဝနီယော နာမ အဂ္ဂိ၊ ယတ္ထ ဟုတံ မဟပ္ပလန္တိ တေသံ လဗ္ဗိ။ သစေ
ဟုတဿ မဟပ္ပလတာယ အာဟဝနီယော၊ သံဃောဝ အာဟဝနီယော။
သံဃေ ဟုတဗ္ဗိ မဟပ္ပလံ ဟောတိ။ ယထာဟ—

“ယော စ ဝဿသတံ ဇန္တု၊ အဂ္ဂိ” ပရိစရေ ဝနေ။

ဧကေ ဘာဝိတတ္တာနံ၊ မုဟုတ္တမပိ ပူဇယေ။

သာယေဝ ပူဇနာ သေယျော၊ ယဇ္ဇေ ဝဿသတံ ဟုတ”န္တိ။

တဒေတံ နိကာယန္တရေ အာဟဝနီယောတိ ပဒံ ဣဓ အာဟုနေယျောတိ
ဣမိနာ ပဒေန အတ္ထတော ဧကံ။ ဗျဉ္ဇနတော ပနေတ္ထ ကိဉ္စိမတ္တမေဝ နာနံ။ ဣတိ
အာဟုနေယျော။ (၅)

ပါဟုနေယျောတိ ဧတ္ထ ပန ပါဟုနံ ဝုစ္စတိ ဒိသာဝိဒိသတော အာဂတာနံ
ဝိယမနာပါနံ ဉှုတိမိတ္တာနမတ္တာယ သက္ကာရေန ပဋိယတ္တံ အာဂန္တုကဒါနံ။
တမ္ပိ ဌပေတွာ တေ တထာရူပေ ပါဟုနကေ သံဃဿေဝ ဒါတုံ ယုတ္တံ၊
သံဃောဝ တံ ပဋိဂ္ဂဟေတုံ ယုတ္တော။ သံဃသဒိသော ဟိ ပါဟုနကော
နတ္ထိ။ တထာ ဟေသ ဧကဗုဒ္ဓန္တရေ စ ဒိဿတိ၊ အဗ္ဗောကိတ္တုဉ္စ ဝိယမနာ-
ပတ္တကရေဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတောတိ။ ဧဝံ ပါဟုနမဿ ဒါတုံ ယုတ္တံ ပါဟုနဉ္စ
ပဋိဂ္ဂဟေတုံ ယုတ္တောတိ ပါဟုနေယျော။ ယေသမ္ပန ပါဟဝနီယောတိ ပါဠိ၊
တေသံ ယသ္မာ သံဃော ပုဗ္ဗကာရမရဟတိ၊ တသ္မာ သဗ္ဗပဌမံ အာနေတွာ ဧတ္ထ
ဟုနိတဗ္ဗန္တိ ပါဟဝနီယော။ သဗ္ဗပ္ပကာရေန ဝါ အာဟဝနမရဟတီတိ ပါဟ-
ဝနီယော။ သွာယမိဓ တေနေဝ အတ္ထေန ပါဟုနေယျောတိ ဝုစ္စတိ။ (၆)

ဒက္ခိဏာတိ ပန ပရလောကံ သဒ္ဓဟိတွာ ဒါတဗ္ဗဒါနံ ဝုစ္စတိ။ တံ ဒက္ခိဏံ
အရဟတိ၊ ဒက္ခိဏာယ ဝါ ဟိတော ယသ္မာ နံ မဟပ္ပလကရဏတာယ
ဝိသောဓေတီတိ **ဒက္ခိဏေယျော။ (၇)**

ဥဘော ဟတ္ထေ သိရသ္မိံ ပတိဋ္ဌပေတွာ သဗ္ဗလောကေန ကယိရမာနံ
အဇ္ဈလိကမ္ပံ အရဟတိတိ အဇ္ဈလိကရဏီယော။ (ဂ)

အနုတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿာတိ သဗ္ဗလောကဿ အသဒိသံ
ပုညဝိရူဟနဋ္ဌာနံ။ ယထာ ဟိ ရညော ဝါ အမစ္စဿ ဝါ သာလီနံ ဝါ ယဝါနံ
ဝါ ဝိရူဟနဋ္ဌာနံ ရညော သာလိက္ခေတ္တံ ရညော ယဝက္ခေတ္တန္တိ ဝုစ္စတိ။ ဧဝံ
သံဃော သဗ္ဗလောကဿ ပုညာနံ ဝိရူဟနဋ္ဌာနံ။ သံဃံ နိဿာယ ဟိ
လောကဿ နာနပ္ပကာရဟိတသုခသံဝတ္တနိကာနိ ပုညာနိ ဝိရူဟန္တိ။ တဿ
သံဃော အနုတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿာတိ။ (ဇ)

၁၅၇။ ဧဝံ သုပ္ပဋိပန္နတာဒိဘေဒေ သံဃဂုဏေ အနုဿရတော နေဝ တသ္မိံ
သမယေ ရာဂပရိယုဋ္ဌိတံ စိတ္တံ ဟောတိ။ န ဒေါသ။ ပ။ န မောဟပရိယုဋ္ဌိတံ
စိတ္တံ ဟောတိ။ ဥဇ္ဇဂတမေဝဿ တသ္မိံ သမယေ စိတ္တံ ဟောတိ သံဃံ
အာရဗ္ဘာတိ^၁ ပုရိမနယေနေဝ ဝိက္ခမ္ဘိတနိဝရဏဿ ဧကက္ခဏေ ဈာနင်္ဂါနိ
ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ သံဃဂုဏာနံ ပန ဂမ္ဘိရတာယ နာနပ္ပကာရဂုဏာနုဿရဏာဓိ-
မုတ္တတာယ ဝါ အပ္ပနံ အပ္ပတွာ ဥပစာရပ္ပတ္တမေဝ ဈာနံ ဟောတိ။ တဒေတံ
သံဃဂုဏာနုဿရဏဝသေန ဥပ္ပန္နတ္တာ သံဃာနုဿတိစ္စေဝ သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။

ဣမဉ္စ ပန သံဃာနုဿတိံ အနုယုတ္တော ဘိက္ခု သံဃေ သဂါရဝေါ ဟောတိ
သပ္ပတိဿော။ သဒ္ဓါဒိဝေပုလ္လံ အဓိဂစ္ဆတိ။ ဝီတိပါမောဇ္ဇမဟုလော ဟောတိ။
ဘယဘေရဝသဟော၊ ဒုက္ခာဓိဝါသနသမတ္တော၊ သံဃေန သံဝါသသညံ ပဋိ-
လဘတိ။ သံဃဂုဏာနုဿတိယာ အဇ္ဈာဝုတ္တဉ္ဇဿ သရီရံ^၂ သန္တိပတိတသံဃမိဝ
ဥပေါသထာဂါရံ ပူဇာရဟံ ဟောတိ။ သံဃဂုဏာဓိဂမာယ စိတ္တံ နမတိ။
ဝီတိက္ကမိတဗ္ဗဝတ္ထုသမာယောဂေ စဿ သမ္ပုခါ သံဃံ ပဿတော ဝိယ
ဟိရောတ္တပုံ ပစ္စုပဋ္ဌာတိ။ ဥတ္တရိ အပ္ပဋိဝိဇ္ဈန္တော ပန သုဂတိပရာယနော ဟောတိ။

တဿ ဟဝေ အပ္ပမာဒံ၊ ကယိရာထ သုမေဓဿော။

ဧဝံ မဟာနုဘာဝါယ၊ သံဃာနုဿတိယာ သဒါတိ။

ဣဒံ သံဃာနုဿတိယံ ဝိတ္တာရကထာမုခံ။

၄-သီလာနုဿတိကထာ

၁၅၈။ သီလာနုဿတိံ ဘာဝေတုကာမေန ပန ရဟောဂတေန ပဋိ-
သလ္လိနေန “အဟော ဝတ မေ သီလာနိ အဇ္ဈာနိ အတ္ထိဒ္ဓါနိ အသဗလာနိ
အကမ္မာသာနိ ဘုဇိဿာနိ ဝိညုပ္ပသတ္တာနိ အပရာမဋ္ဌာနိ သမာဓိသံဝတ္တ-
နိကာနိ”တိ^၁ ဧဝံ အဇ္ဈာတာဒိဂုဏဝသေန အတ္တနော သီလာနိ အနုဿရိ-
တဗ္ဗာနိ။ တာနိ စ ဂဟဋ္ဌေန ဂဟဋ္ဌသီလာနိ၊ ပဗ္ဗဇိတေန ပဗ္ဗဇိတသီလာနိ။

ဂဟဋ္ဌသီလာနိ ဝါ ဟောန္တ၊ ပဗ္ဗဇိတသီလာနိ ဝါ၊ ယေသံ အာဒိမ္ပိ ဝါ
အန္တေ ဝါ ဧကေမ္ပိ န ဘိန္နံ၊ တာနိ ပရိယန္တေ^၂ ဆိန္နသာဋကော ဝိယ န
ဇ္ဈာနိတိ အဇ္ဈာနိ။ ယေသံ ဝေမဇ္ဈေ ဧကေမ္ပိ န ဘိန္နံ၊ တာနိ မဇ္ဈေ
ဝိနိဝိဒ္ဓသာဋကော ဝိယ န ဆိဒ္ဓါနိတိ အတ္ထိဒ္ဓါနိ။ ယေသံ ပဋိပါဋိယာ ဒွေ
ဝါ တိဏိ ဝါ န ဘိန္နာနိ၊ တာနိ ပိဋိယာ ဝါ ကုမ္ဘိယာ ဝါ ဥဋ္ဌိတေန
ဒီသဝဋ္ဋာဒိသဏ္ဌာနေန ဝိသဘာဂဝဏ္ဏေန ကာဠရတ္တာဒိနံ အညတရသရိရဝဏ္ဏာ
ဂါဝိ ဝိယ န သဗလာနိတိ အသဗလာနိ။ ယာနိ အန္တရန္တရာ န ဘိန္နာနိ၊
တာနိ ဝိသဘာဂမိန္ဒုရိမိတြာ ဂါဝိ ဝိယ န ကမ္မာသာနိတိ အကမ္မာသာနိ။
အဝိသေသေန ဝါ သဗ္ဗာနိပိ သတ္တဝိဓေန မေထုနသံယောဂေန ကောဓုပနာ-
ဟာဒိဟိ စ ပါပဓမ္မေဟိ အနုပဟတတ္တာ အဇ္ဈာနိ အတ္ထိဒ္ဓါနိ အသဗလာနိ
အကမ္မာသာနိ။ တာနိယေဝ တဏှာဒါသဗျတော မောစေတွာ ဘုဇိဿဘာဝ-
ကရဏေန ဘုဇိဿာနိ။ ဗုဒ္ဓါဒိဟိ ဝိညုဟိ ပသတ္တတ္တာ ဝိညုပ္ပသတ္တာနိ။
တဏှာဒိဋ္ဌိဟိ အပရာမဋ္ဌတယ ကေနစိ ဝါ အယံ တေ သီလေသု ဒေါသောတိ
ဧဝံ ပရာမဋ္ဌံ အသက္ကုဏေယျတယ အပရာမဋ္ဌာနိ။ ဥပစာရသမာဓိံ^၃
အပ္ပနာသမာဓိံ ဝါ၊ အထ ဝါ ပန မဂ္ဂသမာဓိံ ဖလသမာဓိဉ္စာပိ သံဝတ္တေန္တိတိ
သမာဓိသံဝတ္တနိကာနိ။

၁၅၉။ ဧဝံ အဇ္ဈာတာဒိဂုဏဝသေန အတ္တနော သီလာနိ အနုဿရတော
နေဝဿ တသ္မိံ သမယေ ရာဂပရိယုဋ္ဌိတံ စိတ္တံ ဟောတိ။ န ဒေါသ။ ပ။ န
မောဟပရိယုဋ္ဌိတံ စိတ္တံ ဟောတိ။ ဥဇုဂတမေဝဿ တသ္မိံ သမယေ စိတ္တံ
ဟောတိ၊ သီလံ အာရဟ္တာတိ^၄ ပုရိမနယေနဝ ဝိက္ခမ္ဘိတနီဝရဏဿ ဧကက္ခဏေ
ဈာနဂါနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ သီလဂုဏာနံ ပန ဂမ္ဘိရတယ နာနပ္ပကာရဂုဏာနုဿရ-
ဏာမိမုတ္တတယ ဝါ အပ္ပနံ အပ္ပတွာ ဥပစာရပ္ပတ္တမေဝ ဈာနံ ဟောတိ။

တဒေတံ သီလဂုဏာနုဿရဏဝသေန ဥပ္ပန္တက္ကာ သီလာနုဿတိစ္စေဝ သင်္ခံ
ဂစ္ဆတိ။

ဣမဉ္စ ပန သီလာနုဿတိံ အနုယုတ္တော ဘိက္ခု သိက္ခာယ သင်္ဂါရဝေါ
ဟောတိ သဘာဂဝုတ္တိံ၊ ပဋိသန္ဓိန္ဒာရေ အပ္ပမတ္တော၊ အတ္တာနုဝါဒါဒိဘယဝိရ-
ဟိတော၊ အဏုမတ္တေသု ဝဇ္ဇေသု ဘယဒဿာဝိ၊ သဒ္ဓါဒိဝေပုလ္လံ အဓိဂစ္ဆတိ၊
ပီတိပါမောဇ္ဇဗဟုလော ဟောတိ။ ဥတ္တရိ အပ္ပဋ္ဌိဝိဇ္ဈန္တော ပန သုဂတိပရာ-
ယနော ဟောတိ။

တသ္မာ ဟဝေ အပ္ပမာဒံ၊ ကယိရာထ သုမေဓသော။

ဧဝံ မဟာနုဘာဝါယ၊ သီလာနုဿတိယာ သဒါတိ။

ဣဒံ သီလာနုဿတိယံ ဝိတ္တာရကထာမုခံ။

၅-စာဂါနုဿတိကထာ

၁၆၀။ စာဂါနုဿတိံ ဘာဝေတုကာမေန ပန ပကတိယာ စာဂါမိမုတ္တေန
နိစ္စပ္ပဝတ္တဒါနသံဝိဘာဂေန ဘဝိတဗ္ဗံ။ အထ ဝါ ပန ဘာဝနံ အာရဘန္တေန
ဣတော ဒါနိ ပဘုတိ သတိ ပဋိဂ္ဂါဟကေ အန္တမသော ဧကာလောပမတ္တဗ္ဗိ
ဒါနံ အဒတွာ န ဘုဉ္ဇိဿာမီတိ သမာဒါနံ ကတွာ တံဒိဝသံ ဂုဏဝိသိဋ္ဌေသု
ပဋိဂ္ဂါဟကေသု ယထာသတ္တိ ယထာဗလံ^၁ ဒါနံ ဒတွာ တတ္ထ နိမိတ္တံ ဂဏိတွာ
ရဟောဂတေန ပဋိသလ္လိနေန “လာဘာ ဝတ မေ သုလဒ္ဓိံ ဝတ မေ၊ ယောဟံ
မစ္ဆေရမလပရိယုဉ္ဇိတာယ ပဇာယ ဝိဂတမလမစ္ဆေရေန စေတသာ ဝိဟရာမိ
မုတ္တစာဂေါ ပယတပါဏိ ဝေါဿဂ္ဂရတော ယာစယောဂေါ ဒါနသံဝိဘာဂရ-
တော”တိ ဧဝံ ဝိဂတမလမစ္ဆေရတာဒိဂုဏဝသေန အတ္တနော စာဂေါ
အနုဿရိတဗ္ဗော။

တတ္ထ လာဘာ ဝတ မေတိ မယံ ဝတ လာဘာ^၂၊ ယေ ဣမေ “အာယံ ခေါ
ပန ဒတွာ အာယုဿ ဘာဂိ ဟောတိ ဒိဗ္ဗဿ ဝါ မာနုသဿ ဝါ” ဣတိ^၃ စ၊
“ဒဒံ ပိယော ဟောတိ ဘဇန္တိ နံ ဗဟူ” ဣတိ^၄ စ၊ “ဒဒမာနော ပိယော ဟောတိ၊
သတံ ဓမ္မံ အနုက္ကမံ” ဣတိ^၅ စ ဧဝမာဒီဟိ နယေဟိ ဘဂဝတာ ဒါယကဿ
လာဘာ သံဝဏ္ဏိတာ၊ တေ မယံ အဝဿံ ဘာဂိနော^၁တိ အဓိပ္ပါယော။ သုလဒ္ဓိံ
ဝတ မေတိ ယံ မယာ ဣဒံ သာသနံ မနုဿတ္ထံ ဝါ လဒ္ဓိံ၊ တံ သုလဒ္ဓိံ ဝတ မေ။

၁-ယထာဗလံ သံဝိဘာဂေန (ဣ၊က)

၃-အံ ၂-၃၅-ပိဋ္ဌေ။

၄-အံ ၂-၃၄-ပိဋ္ဌေ။

၂-လာဘာ ဝရံ (ဣ၊က)

၅-ဘာဝိနော (သိ)

ကသွာ? ယောဟံ မစ္ဆေရမလပရိယုဋ္ဌိတာယ ပဇာယ။ပ။ ဒါနသံဝိဘာဂရ-
တောတိ။

တတ္ထ မစ္ဆေရမလပရိယုဋ္ဌိတာယာဘိ မစ္ဆေရမလေန အဘိဘူတာယ။
ပဇာယာဘိ ပဇာယနဝသေန သတ္တာ ဝုစ္ဆန္တိ။ တသ္မာ အတ္တနော သမ္ပတ္တိနံ
ပရသာဓာရဏဘာဝမသဟနလက္ခဏေန စိတ္တဿ ပဘဿရဘာဝဉ္စသကာနံ
ကဏ္ဍဓမ္မာနံ အညတရေန မစ္ဆေရမလေန အဘိဘူတေသု သတ္တေသုတိ
အယမေတ္ထ အတ္ထော။ ဝိဂတမလမစ္ဆေရေနာဘိ အညေသမ္ပိ ရာဂဒေါသာဒိ-
မလာနဉ္စေဝ မစ္ဆေရဿ စ ဝိဂတတ္တာ ဝိဂတမလမစ္ဆေရေန။ စေတသာ
ဝိဟရာဒီတိ ယယာဝုတ္တပ္ပကာရစိတ္တော ဟုတွာ ဝသာဒီတိ အတ္ထော။ သုတ္တေသု
ပန မဟာနာမသက္ကဿ သောတာပန္နဿ သတော နိဿယဝိဟာရံ ပုစ္ဆတော
နိဿယဝိဟာရဝသေန ဒေသိတတ္တာ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသာဒီတိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ
အဘိဘဝိတွာ ဝသာဒီတိ အတ္ထော။

ပုတ္တစာဂေါတိ ဝိဿဋ္ဌစာဂေါ။ ပယတပါဏီဘိ ပရိသုဒ္ဓဟတ္ထော။ သက္ကစ္စံ
သဟတ္တာ ဒေယျဓမ္မံ ဒါတုံ သဒါ ဓောတဟတ္ထောယေဝါတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။
ဝေါဿဂ္ဂရတောတိ ဝေါဿဇ္ဇနံ ဝေါဿဂ္ဂေါ။ ပရိဋ္ဌာဂေါတိ အတ္ထော။ တသ္မိံ
ဝေါဿဂ္ဂေ သတဘာဘိယောဂဝသေန ရတောတိ ဝေါဿဂ္ဂရတော။ ယာစ-
ယောဂေါတိ ယံ ယံ ပရေ ယာစန္တိ။ တဿ တဿ ဒါနတော ယာစနယော-
ဂေါတိ အတ္ထော။ ယာဇယောဂေါတိပိ ပါဌော။ ယဇနသင်္ခါတေန ယာဇန
ယုတ္ထောတိ အတ္ထော။ ဒါနသံဝိဘာဂရတောတိ ဒါနေ စ သံဝိဘာဂေ စ
ရတော။ အဟဉ္စိ ဒါနဉ္စ ဒေမိ၊ အတ္တနာ ပရိဘုဉ္စိတဗ္ဗတောပိ စ သံဝိဘာဂံ
ကရောမိ၊ ဧတ္ထေဝ စသ္မိ ဥဘယေ ရတောတိ ဧဝံ အနုဿရတီတိ အတ္ထော။

၁၆၁။ တဿေဝံ ဝိဂတမလမစ္ဆေရတာဒိဂုဏဝသေန အတ္တနော စာဂံ
အနုဿရတော နေဝ တသ္မိံ သမယေ ရာဂပရိယုဋ္ဌိတံ စိတ္တံ ဟောတိ။ န
ဒေါသ။ပ။ န မောဟပရိယုဋ္ဌိတံ စိတ္တံ ဟောတိ။ ဥဇုဂတမေဝဿ တသ္မိံ
သမယေ စိတ္တံ ဟောတိ စာဂံ အာရဗ္ဘာတိ^၁ ပုရိမနယေနေဝ ဝိက္ခမ္ဘိတနိဝရဏဿ
ဧကက္ခဏေ ဖျာနင်္ဂါနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ စာဂဂုဏာနံ ပန ဂမ္ဘိရတာယ နာနပ္ပကာရ-
စာဂဂုဏာနုဿရဏာဓိမုတ္တတာယ ဝါ အပ္ပနံ အပ္ပတွာ ဥပစာရပ္ပတ္တမေဝ ဖျာနံ
ဟောတိ။ တဒေတံ စာဂဂုဏာနုဿရဏဝသေန ဥပ္ပန္နတ္တာ စာဂါနုဿတိစ္စေဝ
သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။

ဣမဉ္ဇ ပန စာဂါနဿတိံ အနုယုတ္တော ဘိက္ခု ဘိယျောသော မတ္တာယ စာဂါမိမုတ္တော ဟောတိ၊ အလောဘဇ္ဈာသယော၊ မေတ္တာယ အနုလောမကာရိ၊ ဝိသာရဒေါ၊ ဝီတိပါမောဇ္ဇဗဟုလော၊ ဥတ္တရိ အပ္ပင်္ဂိဝိဇ္ဈန္တော ပန သုဂတိပရာယနော ဟောတိ။

တသ္မာ ဟဝေ အပ္ပမာဒံ၊ ကယိရာထ သုမေဓသော။

ဧဝံ မဟာနဘာဝါယ၊ စာဂါနဿတိယာ သဒါတိ။

ဣဒံ စာဂါနဿတိယံ ဝိတ္ထာရကထာမုခံ။

၆-ဒေဝတာနုဿတိကထာ

၁၆၂။ ဒေဝတာနုဿတိံ ဘာဝေတုကာမေန ပန အရိယမဂ္ဂဝသေန သမုဒါဂတေဟိ သဒ္ဓါဒီဟိ ဂုဏေဟိ သမန္နာဂတေန ဘဝိတဗ္ဗံ။ တတော ရဟောဂတေန ပဋိသလ္လိနေန “သန္တိ ဒေဝါ စာတုမဟာရာဇိကာ”၊ သန္တိ ဒေဝါ တာဝတိံသာ၊ ယာမာ၊ တုသိတာ၊ နိဗ္ဗာနရတိနေ၊ ပရနိဗ္ဗိတဝသဝတ္တိနေ၊ သန္တိ ဒေဝါ ဗြဟ္မကာယိကာ၊ သန္တိ ဒေဝါ တတုတ္တရိ၊ ယထာရူပါယ သဒ္ဓါယ သမန္နာဂတာ တာ ဒေဝတာ ဣတော စုတာ တတ္ထ ဥပပန္နာ၊ မယုမ္ပိ တထာရူပါ သဒ္ဓါ သံဝိဇ္ဇတိ။ ယထာရူပေန သီလေန။ ယထာရူပေန သုတေန။ ယထာရူပေန စာဂေန။ ယထာရူပါယ ပညာယ သမန္နာဂတာ တာ ဒေဝတာ ဣတော စုတာ တတ္ထ ဥပပန္နာ၊ မယုမ္ပိ တထာရူပါ ပညာ သံဝိဇ္ဇတိ”တိ၊ ဧဝံ ဒေဝတာ သင်္ကိဋ္ဌာနေ ဌပေတွာ အတ္တနော သဒ္ဓါဒီဂုဏာ အနုဿရိတဗ္ဗာ။

သုတ္တေ ပန ယသ္မိံ မဟာနာမ သမယေ အရိယသဘာဝော အတ္တနော စ တာသဉ္စ ဒေဝတာနံ သဒ္ဓဉ္စ သီလဉ္စ သုတဉ္စ စာဂဉ္စ ပညဉ္စ အနုဿရတိ၊ နေဝဿ တသ္မိံ သမယေ ရာဂပရိယုဋ္ဌိတံ စိတ္တံ ဟောတိတိ ဝုတ္တံ။ ကိဉ္စာပိ ဝုတ္တံ၊ အထ ခေါတံ သင်္ကိဋ္ဌာနေ ဌပေတဗ္ဗဒေဝတာနံ အတ္တနော သဒ္ဓါဒီဟိ သမာနဂုဏဒီပနတ္ထံ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိကဗ္ဗံ။ အဋ္ဌကထာယဉ္စိ ဒေဝတာ သင်္ကိဋ္ဌာနေ ဌပေတွာ အတ္တနော ဂုဏေ အနုဿရတိတိ ဒဠိ ကတွာ ဝုတ္တံ။

၁၆၃။ တသ္မာ ပုဗ္ဗဘာဂေ ဒေဝတာနံ ဂုဏေ အနုဿရိတွာ အပရဘာဂေ အတ္တနော သံဝိဇ္ဇမာနေ သဒ္ဓါဒီဂုဏေ အနုဿရတော စဿ နေဝ တသ္မိံ

သမယေ ရာဂပရိယုဋ္ဌိတံ စိတ္တံ ဟောတိ။ န ဒေါသ။ပ။န မောဟပရိယုဋ္ဌိတံ စိတ္တံ ဟောတိ။ ဥဇုဂတမေဝဿ တသ္မိံ သမယေ စိတ္တံ ဟောတိ ဒေဝတာ အာရဟန္တာတိ ပုရိမနယေနေဝ ဝိက္ခမ္ဘိတနိဝရဏဿ ဧကက္ခဏေ ဖျာနဂါနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ သဒ္ဓါဒိဂုဏာနမ္ပန ဂမ္ဘီရတာယ နာနပ္ပကာရဂုဏာနုဿရဏာမိ- မုတ္တတာယ ဝါ အပ္ပနံ အပ္ပတွာ ဥပစာရပ္ပတ္တမေဝ ဖျာနံ ဟောတိ။ တဒေတံ ဒေဝတာနံ ဂုဏသဒိသသဒ္ဓါဒိဂုဏာနုဿရဏဝသေန ဒေဝတာနုဿတိစ္စေဝ သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။

ဣမဉ္စ ပန ဒေဝတာနုဿတိံ အနုယုတ္တော ဘိက္ခု ဒေဝတာနံ ပိယော ဟောတိ မနာပေါ၊ ဘိယျောသော မတ္တာယ သဒ္ဓါဒိဝေပုလ္လံ အဓိဂစ္ဆတိ၊ ပီတိပါမောဇ္ဇဗဟုလော ဝိဟရတိ။ ဥတ္တရိ အပ္ပဋိဝိဇ္ဈန္တော ပန သုဂတိပရာယနော ဟောတိ။

တသ္မာ ဟဝေ အပ္ပမာဒံ၊ ကယိရာထ သုမေဓသော။
ဧဝံ မဟာနုဘာဝါယ၊ ဒေဝတာနုဿတိယာ သဒါတိ။

ဣဒံ ဒေဝတာနုဿတိယံ ဝိတ္တာရကထာမုခံ။

ပကိဏ္ဏကကထာ

၁၆၄။ ယံ ပန ဧတသံ ဝိတ္တာရဒေသနာယံ “ဥဇုဂတမေဝဿ တသ္မိံ သမယေ စိတ္တံ ဟောတိ တထာဂတံ အာရဟန္တာ”တိအာဒိနိ ဝတွာ “ဥဇုဂတ- စိတ္တော ခေါ ပန မဟာနာမ အရိယသာဝကော လဘတိ အတ္ထဝေဒံ၊ လဘတိ ဓမ္မဝေဒံ၊ လဘတိ ဓမ္မုပသံဟိတံ ပါမောဇ္ဇံ၊ ပမုဒိတဿ ပီတိ ဇာယတိ”တိ၊ ၊ ရတ္တံ၊ တတ္ထ ဣတိပိ သော ဘဂဝါတိအာဒိနိ အတ္ထံ နိဿာယ ဥပ္ပန္နံ တုဋ္ဌိံ သန္ဓာယ လဘတိ အတ္ထဝေဒန္တိ ရတ္တံ။ ပါဠိ နိဿာယ ဥပ္ပန္နံ တုဋ္ဌိံ သန္ဓာယ လဘတိ ဓမ္မဝေဒံ။ ဥဘယဝသေန လဘတိ ဓမ္မုပသံဟိတံ ပါမောဇ္ဇန္တိ ရတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ယဉ္စ ဒေဝတာနုဿတိယံ ဒေဝတာ အာရဟန္တာတိ ရတ္တံ၊ တံ ပုဗ္ဗဘာဂေ ဒေဝတာ အာရဟန္တ ပဝတ္တစိတ္တဝသေန ဒေဝတာဂုဏသဒိသေ ဝါ ဒေဝတာ- ဘာဝနိပ္ပုဒကေ ဂုဏေ အာရဟန္တ ပဝတ္တစိတ္တဝသေန ရတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၁၆၅။ ဣမာ ပန ဆ အနုဿတိယော အရိယသာဝကေနညေဝ ဣဇ္ဈန္တိ။ တေသံ ဟိ ဗုဒ္ဓဓမ္မသံဃဂုဏာ ပါကဋ္ဌာ ဟောန္တိ။ တေ စ အခဏ္ဍတာဒိဂုဏေဟိ သီလေဟိ၊ ဝိဂတမလမစ္ဆေရေန စာဂေန၊ မဟာနာဘာဝါနံ ဒေဝတာနံ ဂုဏသဒိသေဟိ သဒ္ဓါဒိဂုဏေဟိ သမန္နာဂတာ။ မဟာနာမသုတ္တေ^၁ စ သောတာပန္နဿ နိဿယဝိဟာရံ ပုဋ္ဌေန ဘဂဝတာ သောတာပန္နဿ နိဿယဝိဟာရဒဿနတ္ထမေဝ တော ဝိတ္တာရတော ကထိတာ။

ဂေဓသုတ္တေဝိ “ဣဓ ဘိက္ခဝေ အရိယသာဝကော တထာဂတံ အနုဿရတိ၊ ဣတိပိ သော ဘဂဝါ။ပ။ ဥဇုဂတမေဝဿ တသ္မိံ သမယေ စိတ္တံ ဟောတိ နိက္ခန္တိ မုတ္တံ ဝုဠိတံ ဂေဓမှာ။ ဂေဓောတိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပဉ္စန္ဓေတံ ကာမဂုဏာနမဓိဝစနံ။ ဣဒမ္ပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ အာရမ္မဏံ ကရိတွာ ဧဝမိဓေကစွေ သတ္တာ ဝိသုဇ္ဈန္တိ”တိ^၂ ဧဝံ အရိယသာဝကဿ အနုဿတိဝသေန စိတ္တံ ဝိသောဓေတွာ ဥတ္တရိ ပရမတ္ထဝိသုဒ္ဓိအဝိဂမတ္တာယ ကထိတာ။

အာယသ္မတာ မဟာကစ္စာနေန ဒေသိတေ သမ္မာဓောကာသသုတ္တေဝိ “အစ္ဆရိယံ အာဝုသော အတ္တုတံ အာဝုသော ယာဝဉ္စိံ တေန ဘဂဝတာ ဇာနတာ ပဿတာ အရဟတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန သမ္မာဓေ ဩကာသာဓိဂမော အနုဗုဒ္ဓေါ သတ္တာနံ ဝိသုဒ္ဓိယာ။ပ။ နိဗ္ဗာနဿ သစ္စိကိရိယာယ ယဒိံ ဆ အနုဿတိဋ္ဌာနာနိ။ ကတမာနိ ဆ။ ဣဓာဝုသော အရိယသာဝကော တထာဂတံ အနုဿရတိ။ပ။ ဧဝမိဓေကစွေ သတ္တာ ဝိသုဒ္ဓိဓမ္မာ ဘဝန္တိ”တိ^၃ ဧဝံ အရိယသာဝကဿေဝ ပရမတ္ထဝိသုဒ္ဓိဓမ္မတာယ ဩကာသာဓိဂမဝသေန ကထိတာ။

ဥပေါသထသုတ္တေဝိ “ကထဉ္စ ဝိသာဓေ အရိယူပေါသထော ဟောတိ။ ဥပက္ကိလိဋ္ဌဿ ဝိသာဓေ စိတ္တဿ ဥပက္ကမေန ပရိယောဒပနာ ဟောတိ။ ကထဉ္စ ဝိသာဓေ ဥပက္ကိလိဋ္ဌဿ စိတ္တဿ ဥပက္ကမေန ပရိယောဒပနာ ဟောတိ။ ဣဓ ဝိသာဓေ အရိယသာဝကော တထာဂတံ အနုဿရတိ”တိ^၄ ဧဝံ အရိယသာဝကဿေဝ ဥပေါသထံ ဥပဝသတော စိတ္တဝိသောဓနကမ္မဋ္ဌာနဝသေန ဥပေါသထဿ မဟပ္ပလဘာဝဒဿနတ္ထံ ကထိတာ။

ဧကာဒသနိပါတေဝိ “သဒ္ဓေါ ခေါ မဟာနာမ အာရာဓကော ဟောတိ၊ နော အဿဒ္ဓေါ။ အာရဒ္ဓဝီရိယော၊ ဥပဋ္ဌိတသတိ၊ သမာဟိတော၊ ပညဝါ

မဟာနာမ အာရာဇကော ဟောတိ၊ နော ဒုပ္ပညော။ ဣမေသု ခေါ တံ
မဟာနာမ ပဉ္စသု ဓမ္မေသု ပတိဋ္ဌာယ ဆ ဓမ္မေ ဥတ္တရိ ဘာဝေယျာသိ။ ဣဓ တံ
မဟာနာမ တထာဂတံ အနုဿရေယျာသိ ဣတိပိ သော ဘဂဝါ”တိ^၁ ဧဝံ
အရိယသာဝကဿေဝ “တေသံ နော ဘန္တေ နာနာဝိဟာရေန ဝိဟရတံ
ကေနဿ ဝိဟာရေန ဝိဟရိတဗ္ဗ”န္တိ^၂ ပုစ္ဆတော ဝိဟာရဒဿနတ္ထံ ကထိတာ။

၁၆၆။ ဧဝံ သန္တေပိ ပရိသုဒ္ဓသီလာဒိဂုဏသမန္တာဂတေန ပုထုဇ္ဇနေနာပိ
မနသိ ကာတဗ္ဗာ။ အနုဿဝ^၂ ဝသေနာပိ ဟိ ဗုဒ္ဓါဒိန္နံ ဂုဏေ အနုဿရတော
စိတ္တံ ပသီဒတိယေဝ။ ယဿာနုဘာဝေန နိဝရဏာနိ ဝိက္ခမ္ဘေတွာ ဥဋ္ဌာရ-
ပါမောဇ္ဇော ဝိပဿနံ အာရဘိတွာ အရဟတ္တံယေဝ သမ္ဘိကရေယျ ကဋ္ဌအန္ဓ-
ကာရဝါသိ ပုဿဒေဝတ္ထေရော ဝိယ။

သော ကိရာယသ္မာ မာရေန နိဗ္ဗိတံ ဗုဒ္ဓရူပံ ဒိသ္မာ “အယံ တာဝ သရာဂဒေါ-
သမောဟော ဧဝံ သောဘတိ၊ ကထံ န ခေါ ဘဂဝါ န သောဘတိ၊ သော ဟိ^၃
သဗ္ဗသော ဝိတရာဂဒေါသမောဟော”တိ ဗုဒ္ဓါရမ္မဏံ ဝီတိ^၄ ပဋိလဘိတွာ
ဝိပဿနံ ဝဓေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏီတိ။

ဣတိ သာရဇနပါမောဇ္ဇတ္ထာယ ကတေ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ
သမာဓိဘာဝနာမိကာရေ

ဆအနုဿတိနိဒ္ဒေသော နာမ

သတ္တမော ပရိစ္ဆေဒေါ။

၈-အနုဿတိကမ္မဋ္ဌာနနိဒ္ဒေသ

မရဏဿတိကထာ

၁၆၇။ ဣဒါနိ ဣတော အနန္တရာယ မရဏဿတိယာ ဘာဝနာနိဒ္ဒေသော အနုပုတ္တော။ တတ္ထ မရဏန္တိ ဧကဘဝပရိယာပန္နဿ ဇီဝိတိန္ဒြိယဿ ဥပစ္ဆေဒေါ။ ယဗ္ဗနေတံ အရဟန္တာနံ ဝဋ္ဋဒုက္ခသမုစ္ဆေဒသင်္ခါတံ သမုစ္ဆေဒမရဏံ၊ သင်္ခါရာနံ ခဏဘင်္ဂသင်္ခါတံ ခဏိကမရဏံ၊ ရုက္ခော မတော လောဟံ မတန္တိအာဒိသု သဗ္ဗုတိမရဏဉ္စ၊ န တံ ဣမ အဓိပ္ပေတံ။

ယဗ္ဗိ စေတံ အဓိပ္ပေတံ၊ တံ ကာလမရဏံ အကာလမရဏန္တိ ဒုဝိဓံ ဟောတိ။ တတ္ထ ကာလမရဏံ ပုညက္ခယေန ဝါ အာယုက္ခယေန ဝါ ဥဘယက္ခယေန ဝါ ဟောတိ။ အကာလမရဏံ ကမ္မုပစ္ဆေဒကမ္မဝသေန။

တတ္ထ ယံ ဝိဇ္ဇမာနာယဝိ အာယုသန္တာနဇနကပစ္စယသမ္ပတ္တိယာ ဧကဝလံ ပဋိသန္ဓိဇနကဿ ကမ္မဿ ဝိပက္ကဝိပါကတ္တာ မရဏံ ဟောတိ။ ဣဒံ ပုညက္ခယေန မရဏံ နာမ။ ယံ ဂတိကာလာဟာရာဒိသမ္ပတ္တိယာ အဘာဝေန အဇ္ဇတနကာလပရိသာနံ ဝိယ ဝဿသတမတ္ထပရိမာဏဿ အာယုနော ခယဝသေန မရဏံ ဟောတိ။ ဣဒံ အာယုက္ခယေန မရဏံ နာမ။ ယံ ပန ဒူသိမာရ ကလာဗုရာဇာဒိနံ ဝိယ တင်္ဂဏဉ္စေဝ ဌာနာစာဝနသမတ္ထေန ကမ္မုနာ ဥပစ္စိန္နသန္တာနာနံ၊ ပရိမကမ္မဝသေန ဝါ သတ္တဟရဏာဒိဟိ ဥပက္ကမေဟိ ဥပစ္စိန္နမာနသန္တာနာနံ မရဏံ ဟောတိ။ ဣဒံ အကာလမရဏံ နာမ။ တံ သဗ္ဗမ္ဘိ ဝုတ္တပ္ပကာရေန ဇီဝိတိန္ဒြိယုပစ္ဆေဒေန သင်္ဂဟိတံ။ ဣတိ ဇီဝိတိန္ဒြိယုပစ္ဆေဒသင်္ခါတဿ မရဏဿ သရဏံ မရဏဿတိ။

၁၆၈။ တံ ဘာဝေတုကာမေန ရဟောဂတေန ပဋိသလ္လိနေန “မရဏံ ဘဝိဿတိ၊ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ ဥပစ္စိန္နဿတိ”တိ ဝါ၊ “မရဏံ မရဏ”န္တိ ဝါ ယောနိသော မနသိကာရော ပဝတ္ထေတဗ္ဗော။ အယောနိသော ပဝတ္ထယတော ဟိ ဣဋ္ဌဇနမရဏာနုဿရဏေ သောကော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝိဇာတမာတုယာ ဝိယပုတ္တမရဏာနုဿရဏေ ဝိယ။ အနိဋ္ဌဇနမရဏာနုဿရဏေ ပါမောဇ္ဇံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝေရိနံ ဝေရိမရဏာနုဿရဏေ ဝိယ။ မဇ္ဈတ္တဇနမရဏာနုဿရဏေ သံဝေဂေါ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ မတကဠေဝရဒဿနေ ဆဝဋ္ဋာဟကဿ ဝိယ။ အတ္တနော မရဏာနုဿရဏေ သန္တာသော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဥက္ခိတ္တာသိကံ ဝဓကံ ဒိသ္မာ

ဘိရုကဇာတိကဿ ဝိယ။ တဒေတံ သဗ္ဗမ္ပိ သတိသံဝေဂဉာဏဝိရဟတော
 ဟောတိ။ တဿှာ တတ္ထ တတ္ထ ဟတမတသတ္ထေ ဩလောကေတွာ
 ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗသမ္ပတ္တိနံ သတ္တာနံ မတာနံ မရဏံ အာဝဇ္ဇေတွာ သတိဉ္စ သံဝေဂဉ္စ ဉာဏဉ္စ
 ယောဇေတွာ “မရဏံ ဘဝိဿတိ”တိအာဝိနာ နယေန မနသိကာရော ပဝတ္ထေ-
 တဗ္ဗော။ ဧဝံ ပဝတ္ထေန္တော ဟိ ယောနိသော ပဝတ္ထေတိ၊ ဥပါယေန ပဝတ္ထေတိတိ
 အတ္ထော။ ဧဝံ ပဝတ္ထယဘောယေဝ ဟိ ဧကစ္စဿ နိဝရဏာနိ ဝိက္ခမ္ဘန္တိ၊
 မရဏာရမ္မဏာ သတိ သဏ္ဌာတိ၊ ဥပစာရပ္ပတ္တမေဝ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဟောတိ။

၁၆၉။ ယဿ ပန ဧတ္တာဝတာ န ဟောတိ၊ တေန ဝဓကပစ္စုပ္ပန်တော၊
 သမ္ပတ္တိဝိပတ္တိတော၊ ဥပသံဟရဏတော၊ ကာယဗဟုသာဓာရဏတော၊ အာယု-
 ဒုဗ္ဗလတော၊ အနိမိတ္တတော၊ အဗ္ဗါနပရိစ္ဆေဒတော၊ ခဏပရိတ္တတောတိ
 ဣမေဟိ အဋ္ဌဟာကာရေဟိ မရဏံ အနုဿရိတဗ္ဗံ။

တတ္ထ ဝဓကပစ္စုပ္ပန်တောတိ ဝဓကဿ ဝိယ ပစ္စုပ္ပန်တော။ ယထာ
 ဟိ ဣမဿ သီသံ ဆိန္ဒိဿာမီတိ အသိံ ဂဟေတွာ ဝိဝါယ စာရယမာနော
 ဝဓကောပစ္စုပ္ပန်တောဝ ဟောတိ။ ဧဝံ မရဏမ္ပိ ပစ္စုပ္ပန်တမေဝါတိ အနုဿရိတဗ္ဗံ။
 ကဿှာ? သဟ ဇာတိယာ အာဂတတော၊ ဇီဝိတဟရဏတော စ။ ယထာ ဟိ
 အဟိစ္ဆတ္တကမကုဋ် မတ္တကေန ပံသုံ ဂဟေတွာဝ ဥဂ္ဂစ္ဆတိ။ ဧဝံ သတ္တာ ဇရာမရဏံ
 ဂဟေတွာဝ နိဗ္ဗတ္တန္တိ။ တထာ ဟိ နေသံ ပဋိသန္ဓိမိတ္တံ ဥပ္ပါဒါနန္တရမေဝ ဇရံ
 ပတွာ ပဗ္ဗတသိခရတော ပတိတသိလာ ဝိယ ဘိဇ္ဇတိ သဒ္ဓိံ သမ္ပယုတ္တခန္ဓေဟိ။
 ဧဝံ ခဏိကမရဏံ တာဝ သဟ ဇာတိယာ အာဂတံ။ ဇာတဿ ပန အဝဿံ
 မရဏတော ဣဓာမိပ္ပေတမရဏမ္ပိ သဟ ဇာတိယာ အာဂတံ။ တဿှာ ဧသ
 သတ္ထော ဇာတကာလတော ပဋ္ဌာယ ယထာ နာမ ဥဋ္ဌိတော သူရိယော
 အတ္တာဘိမုခေါ ဂစ္ဆတေဝ၊ ဂတဂတဋ္ဌာနတော ဤသကမ္ပိ န နိဝတ္တတိ။ ယထာ
 ဝါ နဒီ ပဗ္ဗတေယျာ သီသသောတာ ဟာရဟာရိနိ သန္တတေဝ ဝတ္တတေဝ
 ဤသကမ္ပိ န နိဝတ္တတိ။ ဧဝံ ဤသကမ္ပိ အနိဝတ္တမာနော မရဏာဘိမုခေါဝ
 ယာတိ။ တေန ဝုတ္တံ—

“ယမေကရတ္ထိံ ပဌမံ၊ ဂစ္ဆေ ဝသတိ မာဏဝေါ။

အတ္တုဋ္ဌိတောဝ သော ယာတိ၊ သ ဂစ္ဆံ န နိဝတ္တတိ”တိ။

ဧဝံ ဂစ္ဆတော စဿ ဂိမ္ဘာဘိတတ္တာနံ ကုန္တဒီနံ ခယော ဝိယ၊ ပါတော
 အာပေါရသာနဂတဗန္ဓနာနံ ဒုမပ္ပလာနံ ပတနံ ဝိယ၊ မုဂ္ဂရာဘိတာဋ္ဌိတာနံ

မတ္တိကဘာဇနာနံ ဘေဒေါ ဝိယ၊ သူရိယရသ္မိသမ္ပုဋ္ဌာနံ ဥဿာဝဗိန္နုနံ ဝိဒ္ဓိသနံ
ဝိယ စ မရဏမေဝ အာသန္တံ ဟောတိ။ တေနာဟ—

“အစွယန္တိ အဟောရတ္တာ၊ ဇီဝိတမုပရုဇ္ဈတိ။
အာယု ဒီယတိ မစ္စာနံ၊ ကုန္တဒိနံ ဩဒကံ”။

‘ဖလာနမိဝ ပက္ကာနံ၊ ပါတော ပပတတော ဘယံ။
ဧဝံ ဇာတာန မစ္စာနံ၊ နိစ္စံ မရဏတော ဘယံ။

ယထာပိ ကုမ္ဘကာရဿ၊ ကတံ မတ္တိကဘာဇနံ’။
ခုဒ္ဒကဉ္စ မဟန္တဉ္စ၊ ယံ ပက္ကံ ယဉ္စ အာမကံ။
သဗ္ဗံ ဘေဒနပရိယန္တံ’၊ ဧဝံ မစ္စာန ဇီဝိတံ’။

ဥဿာဝေဝံ တိဏဂ္ဂမ္ပိ၊ သူရိယုဂ္ဂမနံ ပတိ။
ဧဝမာယု မနုဿာနံ၊ မာ မံ အဗ္ဗ နိဝါရယာ”တိ”။

ဧဝံ ဥက္ခိတ္တာသိကော ဝဓကော ဝိယ သဟ ဇာတိယာ အာဂတဗ္ဗနေတံ မရဏံ
ဂီဝိယ အသိ စာရယမာနော သော ဝဓကော ဝိယ ဇီဝိတံ ဟရတိယေဝ၊ န
အဟရိတွာဗိ နိဝတ္တတိ။ တဿ သဟ ဇာတိယာ အာဂတတော၊ ဇီဝိတ-
ဟရဏတော စ ဥက္ခိတ္တာသိကော ဝဓကော ဝိယ မရဏမ္ပိ ပစ္စုပဋ္ဌိတမေဝါတိ
ဧဝံ ဝဓကပစ္စုပဋ္ဌာနတော မရဏံ အနုဿရိတဗ္ဗံ။ (၁)

၁၇၀။ သမ္ပတ္တိဝိပတ္တိတောတိ ဣဓ သမ္ပတ္တိ နာမ တာဝဒေဝ သောဘတိ၊
ယာဝ နံ ဝိပတ္တိ နာဘိဘဝတိ၊ န စ သာ သမ္ပတ္တိ နာမ အတ္တိ၊ ယာ ဝိပတ္တိ
အတိက္ကမ္မ တိဋ္ဌေယျ။ တထာ ဟိ—

“သကလံ မေဒိနိ” ဘုတွာ၊ ဒတွာ ကောဋိသတံ သုဒ္ဓိ။
အမုာမလကမတ္တဿ၊ အန္တေ ဣဿရတံ ဂတော။

တေနေဝ ဒေဟဗန္ဓေန၊ ပုညမ္ပိ ခယမာဂတေ။
မရဏာဘိမုခေါ သောပိ၊ အသောကော သောကမာဂတော”တိ။

၁-သံ ၁-၁၁၀-ပိဋ္ဌေ။

၃-သဗ္ဗ ဘေဒနပရိယန္တံ (ခု ၁-၃၇၁)

၅-ဇာ ၁-၂၃၆-ပိဋ္ဌေ။

၂-ကတာ မတ္တိကဘာဇနာ (ခု ၁-၃၇၁)

၄-ခု ၁-၃၇၁-ပိဋ္ဌေ။

၆-န အာဟရိတွာ (ဣ၊ က)၊ အနာဟရိတွာ န (သိ)

၇-မေဒိနိ (က)

အပိစ သဗ္ဗံ အာရောဂုံ ဗျာဓိပရိယောသာနံ၊ သဗ္ဗံ ယောဗ္ဗနံ ဇရာ-
ပရိယောသာနံ၊ သဗ္ဗံ ဇီဝိတံ မရဏပရိယောသာနံ၊ သဗ္ဗောယေဝ လောက-
သန္တဝါသော ဇာတိယာ အနဂတော၊ ဇရာယ အနုသဇ္ဇော၊ ဗျာဓိနာ အဘိ-
ဘူတော၊ မရဏေန အဟ္တာဟတော။ တေနာဟ—

“ယထာပိ သေလာ ဝိပုလာ၊ နဘံ အာဟစ္စ ပဗ္ဗတာ။
သမန္တာ အနုပရိယေယျံ^၁၊ နိပ္ပေါထေန္တာ စတုဒ္ဓိသာ။
ဧဝံ ဇရာ စ မစ္စ၊ စ၊ အဓိဝတ္တန္တိ ပါဏိနေ။
ခတ္တိယေ ဗြာဟ္မဏေ ဝေဿေ၊ သုဒ္ဓေ စဏ္ဍာလပုတ္တုသေ။
န ကိဉ္စ ပရိဝဇ္ဇေတိ၊ သဗ္ဗမေဝါဘိမဒ္ဓတိ။
န တတ္ထ ဟတ္ထိနံ ဘူမိ၊ န ရထာနံ န ပတ္တိယာ။
န စာပိ မန္တယုဒ္ဓေန၊ သက္ကာ ဇေတုံ ဓနေန ဝါ”တိ^၂။

ဧဝံ ဇီဝိတသမ္ပတ္တိယာ မရဏဝိပတ္တိပရိယောသာနတံ ဝဝတ္ထပေန္တေန သမ္ပတ္တိ-
ဝိပတ္တိတော မရဏံ အနုဿရိတဗ္ဗံ။ (၂)

၁၇၁။ ဥပသံဟရဏတောတိ ပရေဟိ သဒ္ဓိံ အတ္တနော ဥပသံဟရဏတော။
တတ္ထ သတ္တဟာကာရေဟိ ဥပသံဟရဏတော မရဏံ အနုဿရိတဗ္ဗံ၊ ယသ-
မဟတ္တတော၊ ပုညမဟတ္တတော၊ ထာမမဟတ္တတော၊ ဣဒ္ဓိမဟတ္တတော၊ ပညာ-
မဟတ္တတော၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓတော၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓတောတိ။ ကထံ? ဣဒံ မရဏံ နာမ
မဟာယသာနံ မဟာပရိဝါရာနံ သမ္ပန္နဓနဝါဟနာနံ မဟာသမ္ပတမန္တာတု-
မဟာသုဒဿနဒဋ္ဌနေမိနိဓိပ္ပဘုတိနမ္ပိ ဥပရိ နိရာသင်္ကမေဝ ပတိတံ၊ ကိမင်္ဂံ?
ပန မယံ ဥပရိ န ပတိဿတိ။

မဟာယသာ ရာဇဝရာ၊ မဟာသမ္ပတအာဒယော။
တေပိ မစ္စဝသံ ပတ္တာ၊ မာဒိသေသု ကထာဝ ကာတိ။

ဧဝံ တာဝ ယသမဟတ္တတော အနုဿရိတဗ္ဗံ။ (၃-က)

ကထံ ပုညမဟတ္တတော?

ဇောတိကော ဇဋ္ဌိလော ဥဂ္ဂေါ၊ မေဏှကော အထ ပုဏှကော။
ဧတေ စညေ စ ယေ လောကေ၊ မဟာပုညာတိ ဝိဿတာ။
သဗ္ဗေ မရဏမာပန္နာ၊ မာဒိသေသု ကထာဝ ကာတိ။

ဧဝံ ပုညမဟတ္တတော အနုဿရိတဗ္ဗံ။ (၃-ခ)

ကထံ ထာမမဟတ္တတော?

ဝါသုဒ္ဓေဝေါ ဗလဒေဝေါ၊ ဘိမသေနော ယုဓိဋ္ဌိလော။
စာနုရော ယော မဟာမလ္လော^၁၊ အန္တကဿ ဝသံ ဂတာ။
ဧဝံ ထာမဗလူပေတာ၊ ဣတိ လောကမ္ဘိ ဝိဿတာ။
ဧတေပိ မရဏံ ယာတာ၊ မာဒိသေသု ကထာဝ ကာတိ။

ဧဝံ ထာမမဟတ္တတော အနုဿရိတဗ္ဗံ။ (ဂ-ဂ)

ကထံ ဣဒ္ဓိမဟတ္တတော?

ပါဒဂုံဋ္ဌကမတ္တေန၊ ဝေဇယန္တမကမ္ပယိ။
ယော နာမိဋ္ဌိမတံ သေဋ္ဌော၊ ဒုတိယော အဂ္ဂသာဝကော။
သောပိ မစ္စုမုခံ သောရံ၊ မိဂေါ သီဟမုခံ ဝိယ။
ပဝိဋ္ဌော သဟ ဣဒ္ဓိဟိ၊ မာဒိသေသု ကထာဝ ကာတိ။

ဧဝံ ဣဒ္ဓိမဟတ္တတော အနုဿရိတဗ္ဗံ။ (ဂ-ဃ)

ကထံ ပညာမဟတ္တတော?

လောကနာထံ ဌပေတွာန၊ ယေ စညေ အတ္ထိ ပါဏိနော။
ပညာယ သာရိပုတ္တဿ၊ ကလံ နာဋ္ဌန္တိ သောဋ္ဌဿိ။
ဧဝံ နာမ မဟာပညော၊ ပဌမော အဂ္ဂသာဝကော။
မရဏဿ ဝသံ ပတ္တော၊ မာဒိသေသု ကထာဝ ကာတိ။

ဧဝံ ပညာမဟတ္တတော အနုဿရိတဗ္ဗံ။ (ဂ-င)

ကထံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓတော? ယေပိ တေ အတ္တနော ဉာဏဝီရိယဗလေန
သဗ္ဗကိလေသသတ္တုနိဗ္ဗဏနံ ကတွာ ပစ္စေကဗောဓိံ ပတ္တာ ခဂ္ဂဝိသာဏကပ္ပါ
သယန္တုနော၊ တေပိ မရဏတော န မုတ္တာ၊ ကုတော ပနာဟံ မုစ္ဆိဿာမီတိ^၂။

တံ တံ နိဗ္ဗိတ္တမာဂမ္ပ၊ ဝိမံသန္တာ မဟေသယော။
သယန္တုညာဏတေဇေန၊ ယေ ပတ္တာ အာသဝက္ခယံ။
ဧကစရိယနိဝါသေန၊ ခဂ္ဂသိင်္ဂသမူပမာ။
တေပိ နာတိဂတာ မစ္စု၊ မာဒိသေသု ကထာဝ ကာတိ။

ဧဝံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓတော အနုဿရိတဗ္ဗံ။ (၃-စ)

ကထံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓတော? ယောပိ သော ဘဂဝါ အသီတိအနုဗျူန-
ပဋိမဏှိတဒ္ဓတ္တိံသမဟာပုရိသလက္ခဏဝိစိတြရူပကာယော သဗ္ဗာကာရပရိသုဒ္ဓ-
သီလက္ခန္ဓာဒိဂုဏရတနသမိဒ္ဓဓမ္မကာယော ယသမဟတ္တ ပုညမဟတ္တ ထာမ-
မဟတ္တဇုဒ္ဓိမဟတ္တပညာမဟတ္တာနံ ပါရံ ဂတော အသမော အသမသမော
အပ္ပဋိပုဂ္ဂလော အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သောပိ သလိလဝုဋ္ဌိနိပါတေန
မဟာအဂ္ဂိက္ခန္ဓော ဝိယ မရဏဝုဋ္ဌိနိပါတေန ဌာနသော ဝုပသန္တော။

ဧဝံ မဟာနုဘာဝဿ၊ ယံ နာမေတံ မဟေသိနော။

န ဘယေန န လဇ္ဇာယ၊ မရဏံ ဝသမာဂတံ။

နိလ္လန္တံ ဝိတသာရဇ္ဇံ၊ သဗ္ဗသတ္တာဘိမဗ္ဗနံ။

တယိဒံ မာဒိသံ သတ္တံ၊ ကထံ နာဘိဘဝိဿတိတိ။

ဧဝံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓတော အနုဿရိတဗ္ဗံ။ (၃-ဆ)

တဿေဝံ ယသမဟတ္တတာဒိသမ္ဗန္ဓေဟိ ပရေဟိ သဒ္ဓိံ မရဏသာမညတာယ
အတ္တာနံ ဥပသံဟရိဟ္တာ တေသံ ဝိယ သတ္တဝိသေသာနံ မယုမ္ပိ မရဏံ
ဘဝိဿတိတိ အနုဿရတော ဥပစာရပ္ပတ္တံ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဟောတိတိ။ ဧဝံ
ဥပသံဟရဏတော မရဏံ အနုဿရိတဗ္ဗံ။ (၃)

၁၇၂။ ကာယဗဟုသာဓာရဏတောတိ အယံ ကာယော ဗဟုသာဓာ-
ရဏော။ အသီတိယာ တာဝ ကိမိကုလ္လာနံ သာဓာရဏော၊ တတ္ထ ဆဝိ-
နိဿိတာ ပါဏာ ဆဝိ ခါဒန္တိ၊ စမ္ပနိဿိတာ စမ္ပံ ခါဒန္တိ၊ မံသနိဿိတာ
မံသံ ခါဒန္တိ၊ နှာရုနိဿိတာ နှာရုံ ခါဒန္တိ၊ အဋ္ဌိနိဿိတာ အဋ္ဌိံ ခါဒန္တိ၊
မိဇ္ဇနိဿိတာ မိဇ္ဇံ ခါဒန္တိ။ တတ္ထေဝ ဇာယန္တိ ဇီယန္တိ မီယန္တိ၊ ဥစ္စာရပဿာဝံ
ကရောန္တိ။ ကာယောဝ နေသံ သူတိဃရဇ္ဇေဝံ^၁ ဝိလာနသာလာ စ သုသာနဉ္စ
ဝစ္စကုဋ် စ ပဿာဝဒေါဏိကာ စ။ သွာယံ တေသမ္ပိ ကိမိကုလ္လာနံ ပကောပေန
မရဏံ နိဂစ္ဆတိယေဝ။ ယထာ စ အသီတိယာ ကိမိကုလ္လာနံ၊ ဧဝံ အဇ္ဇတ္တိကာနံ-
ယေဝ အနေကသတာနံ ရောဂါနံ ဗာဟိရာနဉ္စ အဟိဝိစ္ဆိကာဒိနံ မရဏဿ
ပစ္စယာနံ သာဓာရဏော။

ယထာ ဟိ စတုမဟာပထေ ဌပိတေ လက္ခမ္ပိ သဗ္ဗဒိသာဟိ အာဂတာ
သရ သတ္တိ တောမရ ပါသာဏာဒယော နိပတန္တိ၊ ဧဝံ ကာယေပိ သဗ္ဗုပဒ္ဓဝါ

နိပတန္တိ။ သွာယံ တေသမ္ဘိ ဥပဋ္ဌဝါနံ နိပါတေန မရဏံ နိဂစ္ဆတိယေဝ။
 တေနာဟ ဘဂဝါ—“ဣမ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဒိဝသေ နိက္ခန္တေ ရတ္တိယာ ပဋိဟိ-
 တာယ ဣတိ ပဋိသဋ္ဌိက္ခတိ၊ ဗဟုကာ ခေါ မေ ပစ္စယာ မရဏဿ၊ အဟိ ဝါ
 မံ ခံသေယျ၊ ဝိစ္ဆိကော ဝါ မံ ခံသေယျ၊ သတပဗ္ဗိ ဝါ မံ ခံသေယျ၊ တေန မေ
 အဿ ကာလံကိရိယာ၊ သော မမဿ အန္တရာယော၊ ဥပက္ခလိတွာ ဝါ
 ပပတေယျ၊ ဘတ္တံ ဝါ မေ ဘုတ္တံ ဗျာပဇ္ဇေယျ၊ ဝိတ္တံ ဝါ မေ ကုပ္ပေယျ၊ သေမ္ပံ
 ဝါ မေ ကုပ္ပေယျ၊ သတ္တကာ ဝါ မေ ဝါတာ ကုပ္ပေယျ၊ တေန မေ အဿ
 ကာလံကိရိယာ၊ သော မမဿ အန္တရာယော”တိ။ ဧဝံ ကာယဗဟု-
 သာဓာရဏတော မရဏံ အနုဿရိတဗ္ဗံ။ (၄)

၁၇၃။ အာယုဒုဗ္ဗလတောတိ အာယု နာမေတံ အဗလံ ဒုဗ္ဗလံ။ တထာ ဟိ
 သတ္တာနံ ဇီဝိတံ အဿာသပဿာသုပနိဗ္ဗဇ္ဇေဝ၊ ဣရိယာပထုပနိဗ္ဗဇ္ဇေ^၁ သီတု-
 ဏှပနိဗ္ဗဇ္ဇေ မဟာဘူတုပနိဗ္ဗဇ္ဇေ အာဟာရူပနိဗ္ဗဇ္ဇေ။ တဒေတံ အဿာသ-
 ပဿာသာနံ သမဝုတ္တိတံ လဘမာနမေဝ ပဝတ္တတိ။ ဗဟိ နိက္ခန္တနာသိကဝါတေ
 ပန အန္တော အပဝိသန္တေ၊ ပဝိဋ္ဌေ ဝါ အနိက္ခမန္တေ မတော နာမ ဟောတိ။
 စတုန္တံ ဣရိယာပထာနမ္ဘိ သမဝုတ္တိတံ လဘမာနမေဝ ပဝတ္တတိ။ အညတရည-
 တရဿ ပန အဓိမတ္တတာယ အာယုသင်္ခါရာ ဥပစ္စိန္တန္တိ။ သီတုဏှာနမ္ဘိ သမ-
 ဝုတ္တိတံ လဘမာနမေဝ ပဝတ္တတိ။ အတိသီတေန ပန အတိဥဏှေန ဝါ အဘိ-
 ဘူတဿ ဝိပဇ္ဇတိ။ မဟာဘူတာနမ္ဘိ သမဝုတ္တိတံ လဘမာနမေဝ ပဝတ္တတိ။
 ပထဝီဓာတုယာ ပန အာပေါဓာတုအာဒိနံ ဝါ အညတရညတရဿ ပကော-
 ပေန ဗလသမ္ပန္နောပိ ပုဂ္ဂလော ပတ္ထဒ္ဓကာယော ဝါ အတိသာရာဒိဝသေန
 ကိလိန္နပူတိကာယော ဝါ မဟာဉာဟပရေတော ဝါ သမ္ဘိဇ္ဇမာနသန္နိဗ္ဗန္ဓနော
 ဝါ ဟုတွာ ဇီဝိတက္ခယံ ပါပုဏာတိ။ ကဗဠိကာရာဟာရမ္ဘိ ယုတ္တကာလေ
 လဘန္တဿေဝ ဇီဝိတံ ပဝတ္တတိ၊ အာဟာရံ အလဘမာနဿ ပန ပရိက္ခယံ
 ဂစ္ဆတိတိ။ ဧဝံ အာယုဒုဗ္ဗလတော မရဏံ အနုဿရိတဗ္ဗံ။ (၅)

၁၇၄။ အနိမိတ္တတောတိ အဝဝတ္တာနတော၊ ပရိစ္ဆေဒါဘာဝတောတိ
 အတ္ထော။ သတ္တာနံ ဟိ—

ဇီဝိတံ ဗျာဓိ ကာလော စ၊ ဒေဟနိက္ခေပနံ ဂတိ။

ပဉ္စေတေ ဇီဝလောကသ္မိံ၊ အနိမိတ္တာ န နာယရေ။

တတ္ထ ဇီဝိတံ တာဝ “တ္ထေကမေဝ ဇီဝိတဗ္ဗံ၊ န ဣတော ပရံ” နှိ ဝဝတ္ထာနာ-
ဘာဝတော အနိမိတ္တံ။ ကလလကာလေပိ ဟိ သတ္တာ မရန္တိ၊ အဗ္ဗဒ ပေသိ-
ဆန မာသိက ခွေမာသ တေမာသ စတုမာသ ပဉ္စမာသ ဒသမာသ-
ကာလေပိ။ ကုစ္ဆိတော နိက္ခန္တသမယေပိ။ တတော ပရံ ဝဿသတဿ အန္တောပိ
ဗဟိပိ မရန္တိယေဝ။ ဗျာဓိပိ “ဣမိနာဝ ဗျာဓိနာ သတ္တာ မရန္တိ၊ နာညေနာ” တိ
ဝဝတ္ထာနာဘာဝတော အနိမိတ္တော။ စက္ခုရောဂေနာပိ ဟိ သတ္တာ မရန္တိ၊
သောတရောဂါဒိနံ အညတရေနာပိ။ ကာလောပိ “ဣမသ္မိ” ယေဝ ကာလေ
မရိတဗ္ဗံ၊ နာညသ္မိ” နှိ ဧဝံ ဝဝတ္ထာနာဘာဝတော အနိမိတ္တော။ ပုဗ္ဗဏှေပိ ဟိ
သတ္တာ မရန္တိ၊ မဇ္ဈိကာဒိနံ အညတရသ္မိဗ္ဗံ။ ဘေဟနိက္ခေပနဗ္ဗိ “ဣဓေဝ မိယ-
မာနာနံ ဒေဟေန ပတိတဗ္ဗံ၊ နာညတြာ” တိ ဧဝံ ဝဝတ္ထာနာဘာဝတော အနိမိတ္တံ။
အန္တောဂါမေ ဇာတာနံ ဟိ ဗဟိဂါမေပိ အတ္တဘာဝေါ ပတတိ။ ဗဟိဂါမေ
ဇာတာနဗ္ဗိ အန္တောဂါမေ။ တထာ ထလဇာနံ ဝါဇလေ၊ ဇလဇာနံ ဝါထလေတိ
အနေကပ္ပကာရတော ဝိတ္တာရေတဗ္ဗံ။ ဂတိပိ “ဣတော စုတေန ဣဓ နိဗ္ဗတ္တိ-
တဗ္ဗံ” နှိ ဧဝံ ဝဝတ္ထာနာဘာဝတော အနိမိတ္တော။ ဒေဝလောကတော ဟိ စုတာ
မနုဿေသုပိ နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ မနုဿလောကတော စုတာ ဒေဝလောကာဒိနဗ္ဗိ ယတ္ထ
ကတ္ထမိ နိဗ္ဗတ္တန္တိတိ ဧဝံ ယန္တယုတ္တဂေါဏော ဝိယ ဂတိပဉ္စကေ လောကော
သမ္ပရိဝတ္တတိတိ ဧဝံ အနိမိတ္တတော မရဏံ အနုဿရိတဗ္ဗံ။ (၆)

၁၇၅။ အဒ္ဓါနပရိစ္ဆေဒတောတိ မနုဿာနံ ဇီဝိတဿ နာမ ဧတရဟိ
ပရိတ္တော အဒ္ဓါန။ ယော စိရံ ဇီဝတိ၊ သော ဝဿသတံ၊ အပ္ပံ ဝါ ဘိယျော။
တေနာဟ ဘဂဝါ—“အပ္ပမိဒံ ဘိက္ခဝေ မနုဿာနံ အာယု၊ ဂမနိယော
သမ္ပရာယော၊ ကတ္တဗ္ဗံ ကုသလံ၊ စရိတဗ္ဗံ ဗြဟ္မစရိယံ၊ နတ္ထိ ဇာတဿ အမရဏံ။
ယော ဘိက္ခဝေ စိရံ ဇီဝတိ၊ သော ဝဿသတံ၊ အပ္ပံ ဝါ ဘိယျောတိ” ။

အပ္ပမာယုမနုဿာနံ၊ ဟိဋ္ဌေယျ နံ သုပေါရိသော။

စရေယျာဒိတ္တသိသောဝ၊ နတ္ထိ မစ္စုဿ နာဂမောတိ ။

အပရမ္ဘိ အာဟ—“ဘူတပုဗ္ဗံ ဘိက္ခဝေ အရကော နာမ သတ္တာ အဟောသိ” တိ
သဗ္ဗမ္ဘိ သတ္တဟိ ဥပမာဟိ အလင်္ကတံ သုတ္တံ ဝိတ္တာရေတဗ္ဗံ။

အပရမ္ဘိ အာဟ—“ယောစာယံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဧဝံ မရဏဿတိ” ဘာဝေတိ၊
အဟော ဝတာဟံ ရတ္တိန္ဒြိယံ ဇီဝေယျံ၊ ဘဂဝတော သာသနံ မနသိကရေယျံ၊ ဗဟုံ
ဝတ မေ ကတံ အဿာတိ။ ယောစာယံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဧဝံ မရဏဿတိ”

ဘာဝေတိ၊ အဟော ဝတာဟံ ဒိဝသံ ဇီဝေယျံ၊ ဘဂဝတော သာသနံ မနသိကရေယျံ၊ ဗဟုံ ဝတ မေ ကတံ အဿာတိ။ ယော စာယံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဧဝံ မရဏဿတိ ဘာဝေတိ၊ အဟော ဝတာဟံ တဒန္တရံ ဇီဝေယျံ၊ ယဒန္တရံ ဧကံ ပိဏ္ဍပါတံ ဘုဉ္ဇာမိ၊ ဘဂဝတော သာသနံ မနသိကရေယျံ၊ ဗဟုံ ဝတ မေ ကတံ အဿာတိ။ ယော စာယံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဧဝံ မရဏဿတိ ဘာဝေတိ၊ အဟော ဝတာဟံ တဒန္တရံ ဇီဝေယျံ၊ ယဒန္တရံ စတ္တာရော ပဉ္စ အာလောပေ သင်္ခါဒိတွာ အဇ္ဈောဟရာမိ၊ ဘဂဝတော သာသနံ မနသိကရေယျံ၊ ဗဟုံ ဝတ မေ ကတံ အဿာတိ။ ဣမေ ဝုစ္စန္တိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ပမတ္တာ ဝိဟရန္တိ၊ ဒန္တံ မရဏဿတိ ဘာဝေန္တိ အာသဝါနံ ခယာယ။ ယော စ ခွါယံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဧဝံ မရဏဿတိ ဘာဝေတိ၊ အဟော ဝတာဟံ တဒန္တရံ ဇီဝေယျံ၊ ယဒန္တရံ ဧကံ အာလောပံ သင်္ခါဒိတွာ အဇ္ဈောဟရာမိ၊ ဘဂဝတော သာသနံ မနသိကရေယျံ၊ ဗဟုံ ဝတ မေ ကတံ အဿာတိ။ ယော စာယံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဧဝံ မရဏဿတိ ဘာဝေတိ၊ အဟော ဝတာဟံ တဒန္တရံ ဇီဝေယျံ၊ ယဒန္တရံ အဿသိတွာ ဝါ ပဿသာမိ၊ ပဿသိတွာ ဝါ အဿသာမိ၊ ဘဂဝတော သာသနံ မနသိကရေယျံ၊ ဗဟုံ ဝတ မေ ကတံ အဿာတိ။ ဣမေ ဝုစ္စန္တိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အပ္ပမတ္တာ ဝိဟရန္တိ၊ တိက္ခံ မရဏဿတိ ဘာဝေန္တိ အာသဝါနံ ခယာယာ”တိ။ ဧဝံ စတုပ္ပဿာလောပသင်္ခါဒနမတ္တံ အဝိဿာသိယော ပရိတ္တော ဇီဝိတဿ အဒ္ဓါတိ ဧဝံ အဒ္ဓါနပရိစ္ဆေဒတော မရဏံ အနုဿရိတဗ္ဗံ။ (၇)

၁၇၆။ ခဏပရိတ္တတောတိ ပရမတ္တတော ဟိ အတိပရိတ္တော သတ္တာနံ ဇီဝိတက္ခဏော ဧကစိတ္တပ္ပဝတ္တိမတ္တောယေဝ။ ယထာ နာမ ရထစက္ကံ ပဝတ္တမာနမ္ပိ ဧကေနေဝ နေမိပ္ပဒေသေန ပဝတ္တတိ၊ တိဋ္ဌမာနမ္ပိ ဧကေနေဝ တိဋ္ဌတိ၊ ဧဝမေဝ ဧကစိတ္တက္ခဏံ သတ္တာနံ ဇီဝိတံ။ တသ္မိံ စိတ္တေ နိရုဗ္ဗမတ္တေ သတ္တော နိရုဗ္ဗေတိ ဝုစ္စတိ။ ယထာဟ—“အတိတေ စိတ္တက္ခဏေ ဇီဝိတ္တံ၊ န ဇီဝတိ၊ န ဇီဝိဿတိ။ အနာဂတေ စိတ္တက္ခဏေ န ဇီဝိတ္တံ၊ န ဇီဝတိ၊ ဇီဝိဿတိ။ ပစ္စုပ္ပန္နေ စိတ္တက္ခဏေ န ဇီဝိတ္တံ၊ ဇီဝတိ၊ န ဇီဝိဿတိ။

ဇီဝိတံ အတ္တဘာဝေါ စ၊ သုဒုက္ခာ စ ကေဝလာ။
ဧကစိတ္တသမာယုတ္တာ၊ လဟု သော ဝတ္တတေ ခဏော။
ယေ နိရုဗ္ဗါ မရန္တဿ၊ တိဋ္ဌမာနဿ ဝါ ဣဓေ။
သဗ္ဗေပိ သဒိသာ ခန္ဓာ၊ ဂတာ အပ္ပဋိသန္ဓိကာ။

အနိဗ္ဗတ္တေန န ဇာတော၊ ပစ္စုပ္ပန္နေန ဇီဝတိ။
စိတ္တဘင်္ဂါ မဟော လောကော၊ ပညတ္တိ ပရမတ္ထိယာ''တိ။

ဧဝံ ခဏပရိတ္တတော မရဏံ အနုဿရိတဗ္ဗံ။ (ဂ)

၁၇၇။ ဣတိ ဣမေသံ အဋ္ဌန္တံ အာကာရာနံ အညတရညတရေန အနုဿရ-
တောပိ ပုနပျုနံ မနသိကာရဝသေန စိတ္တံ အာသေဝနံ လဘတိ၊ မရဏာရမ္မဏာ
သတိ သန္တိဋ္ဌတိ၊ နိဝရဏာနိ ဝိက္ခမန္တိ၊ ဖျာနင်္ဂါနိ ပါတုဘဝန္တိ။ သဘာဝဓမ္မတ္တာ
ပန သံဝေဇနီယတ္တာ စ အာရမ္မဏဿ အပ္ပနံ အပ္ပတွာ ဥပစာရပ္ပတ္တမေဝ
ဖျာနံ ဟောတိ။ လောကုတ္တရဇ္ဈာနံ ပန ဒုတိယစတုတ္ထာနိ စ အာရပ္ပဇ္ဈာနာနိ
သဘာဝဓမ္မေပိ ဘာဝနာဝိသေသေန အပ္ပနံ ပါပုဏန္တိ။ ဝိသုဒ္ဓိဘာဝနာနုက္ကမ-
ဝသေန ဟိ လောကုတ္တရံ အပ္ပနံ ပါပုဏာတိ။ အာရမ္မဏာတိက္ကမဘာဝနာ-
ဝသေန အာရပ္ပံ။ အပ္ပနာပတ္တဿေဝ ဟိ ဖျာနဿ အာရမ္မဏသမတိက္ကမနမတ္တံ
တတ္ထ ဟောတိ။ ဣမ ပန တဒုဘယမ္ပိ နတ္ထိ။ တသ္မာ ဥပစာရပ္ပတ္တမေဝ ဖျာနံ
ဟောတိ။ တဒေတံ မရဏဿတိဗလေန ဥပ္ပန္နတ္တာ မရဏဿတိဇ္ဈေဝ သင်္ခံ
ဂစ္ဆတိ။

ဣမဉ္စ ပန မရဏဿတိံ အနုယုတ္တော ဘိက္ခု သတတံ အပ္ပမတ္တော
ဟောတိ၊ သဗ္ဗဘဝေသု အနဘိရတိသညံ ပဋိလဘတိ၊ ဇီဝိတနိကန္တိံ ဇဟောတိ၊
ပါပဂရဟိ ဟောတိ၊ အသန္နိဗိဗဟုလော ပရိက္ခာရေသု ဝိဂတမလမစ္ဆေရော၊
အနိစ္စသညာ စဿ ပရိစယံ ဂစ္ဆတိ၊ တဒနုသာရေနေဝ ဒုက္ခသညာ အနတ္တ-
သညာ စ ဥပဋ္ဌာတိ။ ယထာ အဘာဝိတမရဏာ သတ္တာ သဟဿာ ဝါဠု-
မိဂယက္ခသပ္ပစောရဝဓကောဘိဘူတာ ဝိယ မရဏသမယေ ဘယံ သန္တာသံ
သမ္မောဟံ အာပဇ္ဇန္တိ၊ ဧဝံ အနာပဇ္ဇိတွာ အဘယော အသမ္ပုဇ္ဇော ကာလံ
ကရောတိ။ သစေ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ အမတံ နာရာဓေတိ၊ ကာယဿ ဘေဒါ
သုဂတိပရာယနော ဟောတိ။

တသ္မာ ဟဝေ အပ္ပမာဒံ၊ ကယိရာထ သုမေဓသော။
ဧဝံ မဟာနုဘာဝါယ၊ မရဏဿတိယာ သဒါတိ။

ဣဒံ မရဏဿတိယံ ဝိတ္ထာရကထာမုခံ။

ကာယဂတာသတိကထာ

၁၇၈။ ဣဒါနိ ယံ တံ အညတြ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒါ အပ္ပဝတ္တပုဗ္ဗံ သဗ္ဗတိတ္ထိယာနံ အဝိသယဘူတံ တေသု တေသု သုတ္တန္တေသု “ဧကဓမ္မော ဘိက္ခဝေ ဘာဝိတော ဗဟုလိကတော မဟတော သံဝေဂါယ သံဝတ္တတိ။ မဟတော အတ္ထာယ သံဝတ္တတိ။ မဟတော ယောဂက္ခေမာယ သံဝတ္တတိ။ မဟတော သတိသမ္ပ-ဇညာယ သံဝတ္တတိ။ ဉာဏဒဿနပဋိလာဘာယ သံဝတ္တတိ။ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရာယ သံဝတ္တတိ။ ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိဖလသစ္စိကိရိယာယ သံဝတ္တတိ။ ကတမော ဧကဓမ္မော။ ကာယဂတာ သတိ။ အမတံ တေ ဘိက္ခဝေ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ။ ယေ ကာယဂတာ-သတိ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ။ အမတံ တေ ဘိက္ခဝေ န ပရိဘုဉ္ဇန္တိ။ ယေ ကာယဂတာ-သတိ န ပရိဘုဉ္ဇန္တိ။ အမတံ တေသံ ဘိက္ခဝေ ပရိဘုတ္တံ။ အပရိဘုတ္တံ။ ပရိဟိနံ။ အပရိဟိနံ။ ဝိရဒ္ဓိ။ အဝိရဒ္ဓိ။ ယေသံ ကာယဂတာသတိ အာရဒ္ဓါတိ။ ဧဝံ ဘဂဝတာ အနေကေဟိ အာကာရေဟိ ပသံသိတွာ “ကထံ ဘာဝိတာ ဘိက္ခဝေ ကာယဂတာ သတိ ကထံ ဗဟုလိကတာ မဟပ္ပလာ ဟောတိ မဟာနိသံသာ။ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အရညဂတော ဝါ”တိအာဒိနာ? နယေန အာနာပါနပဗ္ဗံ၊ ဣရိယာပထပဗ္ဗံ၊ စတုသမ္ပဇညပဗ္ဗံ၊ ပဋိက္ကလမနသိကာရပဗ္ဗံ၊ ဓာတုမနသိကာရ-ပဗ္ဗံ၊ နဝသိဝထိကပဗ္ဗာနီတိ ဣမေသံ စုဒ္ဓသန္တံ ပဗ္ဗာနံ ဝသေန ကာယဂတာ-သတိကမ္မဋ္ဌာနံ နိဋ္ဌိန္တိ။ တဿ ဘာဝနာနိဒ္ဓေသော အနုပ္ပတ္တော။

တတ္ထ ယသ္မာ ဣရိယာပထပဗ္ဗံ စတုသမ္ပဇညပဗ္ဗံ ဓာတုမနသိကာရပဗ္ဗန္တိ ဣမာနိ တိဏိ ဝိပဿနာဝသေန ဝုတ္တာနိ။ နဝသိဝထိကပဗ္ဗာနိ ဝိပဿနာ-ဉာဏေသုယေဝ အာဒိနဝါနုပဿနာဝသေန ဝုတ္တာနိ။ ယာဝိ စေတ္ထ ဥဒ္ဓါမာ-တကာဒိသု သမာဓိဘာဝနာ ဣဇ္ဈေယျ။ သာ အသုဘနိဒ္ဓေသေ ပကာသိတာ-ယေဝ။ အာနာပါနပဗ္ဗံ ပန ပဋိက္ကလမနသိကာရပဗ္ဗန္တိ ဣမာနေဝေတ္ထ ဒွေ သမာဓိဝသေန ဝုတ္တာနိ။ တေသု အာနာပါနပဗ္ဗံ အာနာပါနဿတိဝသေန ဝိသု ကမ္မဋ္ဌာနံယေဝ။ ယံ ပနေတံ “ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဣမမေဝ ကာယံ ဥဒ္ဓါ ပါဒတလာ အဓော ကေသမတ္တကာ တစပရိယန္တံ ပူရံ နာနပ္ပကာရဿ အသုစိ-နော ပစ္စဝေက္ခတိ။ အတ္ထိ ဣမသ္မိ ကာယေ ကေသာ လောမာ။ ပ။ မုတ္တ”န္တိ ၄ ဧဝံ ‘မတ္တလုင်’ အဋ္ဌိမိဉ္ဇေန သင်္ဂဟေတွာ ပဋိက္ကလမနသိကာရဝသေန ဒေသိတံ ဒွတ္တိံသာကာရကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ဣဒမိမ ကာယဂတာသတိတိ အဓိပ္ပေတံ။

၁၇၉။ တတ္ထာယံ ပါဠိဝဏ္ဏနာပုဗ္ဗင်္ဂမော ဘာဝနာနိဒ္ဒေသော။ ဣမမေဝ ကာယန္တိ ဣမံ စတုမဟာဘူတိကံ ပူတိကာယံ။ ဥဒ္ဓံ ပါဒတလာတိ ပါဒတလ-
တော ဥပရိ။ အဓော ကေသမတ္ထကာတိ ကေသဂ္ဂတော ဟေဋ္ဌာ။ တစပရိ-
ယန္တန္တိ တိရိယံ တစပရိစ္ဆိန္တံ။ ပူရံ နာနပ္ပကာရဿ အသုစိနော ပစ္စဝေက္ခတိတိ
နာနပ္ပကာရကေသာဒိအသုစိဘရိတော အယံ ကာယောတိ ပဿတိ။ ကထံ ?
အတ္ထိ ဣမသ္မိံ ကာယေ ကေသာ။ ပ။ မုတ္တန္တိ။

တတ္ထ အတ္ထိတိ သံဝိဇ္ဇန္တိ။ ဣမသ္မိန္တိ ယွာယံ ဥဒ္ဓံ ပါဒတလာ အဓော
ကေသမတ္ထကာ တစပရိယန္တော ပူရော နာနပ္ပကာရဿ အသုစိနောတိ ဝုစ္စတိ၊
တသ္မိံ။ ကာယေတိ သရိရေ။ သရိရံ ဟိ အသုစိသဉ္ဇယတော ကုမ္ဘိတာနံ
ကေသာဒိနဉ္စေဝ စက္ခုရောဂါဒိနဉ္စ ရောဂသတာနံ အာယဘူတတော ကာယော-
တိ ဝုစ္စတိ။ ကေသာ လောမာတိ ဧတေ ကေသာဒယော ဒုတ္တိံသာကာရာ။
တတ္ထ အတ္ထိ ဣမသ္မိံ ကာယေ ကေသာ၊ အတ္ထိ ဣမသ္မိံ ကာယေ လောမာတိ
ဧဝံ သမ္ပန္နော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဣမသ္မိံ ဟိ ပါဒတလာ ပဋ္ဌာယ ဥပရိ၊ ကေသမတ္ထကာ ပဋ္ဌာယ ဟေဋ္ဌာ၊
တစတော ပဋ္ဌာယ ပရိတောတိ ဧတ္ထကေ ဗျာမမတ္ထေ ကဋ္ဌေဝရေ သဗ္ဗာ-
ကာရေနပိ ဝိစိနန္တော န ကောစိ ကိဉ္စိ မုတ္တံ ဝါ မဏိံ ဝါ ဝေဠုရိယံ ဝါ အဂရံ
ဝါ ကုက္ကံ ဝါ ကပ္ပုရံ ဝါ ဝါသစုဏ္ဏာဒိံ ဝါ အဏုမတ္တမ္ပိ သုစိဘာဝံ ပဿတိ၊
အထ ခေါ ပရမဒုဂ္ဂန္ဓဇေဂုဏ် အသိရိကဒဿနံ နာနပ္ပကာရံ ကေသလောမာဒိ-
ဘေဒံ အသုစိယေဝ ပဿတိ။ တေန ဝုတ္တံ “အတ္ထိ ဣမသ္မိံ ကာယေ ကေသာ
လောမာ။ ပ။ မုတ္တ”န္တိ။ အယမေတ္ထ ပဒသမ္ပန္နတော ဝဏ္ဏနာ။

၁၈၀။ ဣမံ ပန ကမ္မဋ္ဌာနံ ဘာဝေတုကာမေန အာဒိကမ္ပိကေန ကုလပုတ္တေန
ဝုတ္တပ္ပကာရံ ကလျာဏမိတ္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဣဒံ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတဗ္ဗံ။ တေနာ-
ပိဿ ကမ္မဋ္ဌာနံ ကထေန္တေန သတ္တဓာ ဥဂ္ဂဟကောသလံ ဒသဓာ စ မနသိ-
ကာရကောသလံ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ။ တတ္ထ ဝစသာ မနသာ ဝဏ္ဏတော သဏ္ဌာ-
နတော ဒိသတော ဩကာသတော ပရိစ္ဆေဒတောတိ ဧဝံ သတ္တဓာ ဥဂ္ဂဟ-
ကောသလံ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ။

ဣမသ္မိံ ဟိ ပဋိက္ကုလမနသိကာရကမ္မဋ္ဌာနေ ယောပိ တိပိဋကော ဟောတိ၊
တေနာပိ မနသိကာရကာလေ ပဌမံ ဝါစာယ သဇ္ဈာယော ကာတဗ္ဗော။
ကေစ္စဿ ဟိ သဇ္ဈာယံ ကရောန္တဿေဝ ကမ္မဋ္ဌာနံ ပါကဋံ ဟောတိ မလယ-
ဝါသီ မဟာဒေဝတ္ထေရဿ သန္တိကေ ဥဂ္ဂဟိတကမ္မဋ္ဌာနာနံ ဒွိန္တံ ထေရာနံ ဝိယ။

ထေရော ကိရ တေဟိ ကမ္မဋ္ဌာနံ ယာစိတော စတ္တာရော မာသေ ဣမံယေဝ သဇ္ဈာယံ ကရေထာတိ ဒုတ္တိံသာကာရပါဠိ အဒါယိ။ တေ ကိဉ္စာပိ နေသံ ဒွေတယော နိကာယာ ပဂုဏာ၊ ပဒက္ခိဏဂ္ဂါဟိတာယ ပန စတ္တာရော မာသေ ဒုတ္တိံသာကာရံ သဇ္ဈာယန္တာဝ သောတာပန္နာ အဟေသုံ။ တသ္မာ ကမ္မဋ္ဌာနံ ကထေန္တေန အာစရိယေန အန္တေဝါသိကော ဝတ္တဗ္ဗော “ပဌမံ တာဝ ဝါစာယ သဇ္ဈာယံ ကရေဟိ” တိ။

ကရေန္တေန စ **တစပဉ္စကာဒိ**နိ ပရိစ္ဆိန္နိတွာ အနုလောမပဋိလောမဝသေန သဇ္ဈာယော ကာတဗ္ဗော။ ကေသာ လောမာနခါဒန္တာ တစောတိ ဟိ ဝတွာ ပုန ပဋိလောမတော တစော ဒန္တာ နခါ လောမာ ကေသာတိ ဝတ္တဗ္ဗံ။

တဒနန္တရံ **ဝတ္တပဉ္စကေ** မံသံ နှာရံ^၁ အဋ္ဌိ အဋ္ဌိမိဉ္စ ဝတ္တန္တိ ဝတွာ ပုန ပဋိလောမတော ဝက္ကံ အဋ္ဌိမိဉ္စ အဋ္ဌိ နှာရ မံသံ၊ တစော ဒန္တာ နခါ လောမာ ကေသာတိ ဝတ္တဗ္ဗံ။

တတော **ပပ္ဖါသပဉ္စကေ** ဟဒယံ ယကနံ ကိလောမကံ ပိဟကံ ပပ္ဖါသန္တိ ဝတွာ ပုန ပဋိလောမတော ပပ္ဖါသံ ပိဟကံ ကိလောမကံ ယကနံ ဟဒယံ၊ ဝက္ကံ အဋ္ဌိမိဉ္စ အဋ္ဌိ နှာရ မံသံ၊ တစော ဒန္တာ နခါ လောမာ ကေသာတိ ဝတ္တဗ္ဗံ။

တတော **မတ္ထလုင်္ဂပဉ္စကေ** အန္တံ အန္တဂုဏံ ဥဒရိယံ ကရိသံ မတ္ထလုင်္ဂန္တိ ဝတွာ ပုန ပဋိလောမတော မတ္ထလုင်္ဂံ ကရိသံ ဥဒရိယံ အန္တဂုဏံ အန္တံ၊ ပပ္ဖါသံ ပိဟကံ ကိလောမကံ ယကနံ ဟဒယံ၊ ဝက္ကံ အဋ္ဌိမိဉ္စ အဋ္ဌိ နှာရ မံသံ၊ တစော ဒန္တာ နခါ လောမာ ကေသာတိ ဝတ္တဗ္ဗံ။

တတော **မေဒဆက္ကေ** ပိတ္တံ သေမှံ ပုဗ္ဗော လောဟိတံ သေဒေါ မေဒေါတိ ဝတွာ ပုန ပဋိလောမတော မေဒေါ သေဒေါ လောဟိတံ ပုဗ္ဗော သေမှံ ပိတ္တံ၊ မတ္ထလုင်္ဂံ ကရိသံ ဥဒရိယံ အန္တဂုဏံ အန္တံ၊ ပပ္ဖါသံ ပိဟကံ ကိလောမကံ ယကနံ ဟဒယံ၊ ဝက္ကံ အဋ္ဌိမိဉ္စ အဋ္ဌိ နှာရ မံသံ၊ တစော ဒန္တာ နခါ လောမာ ကေသာတိ ဝတ္တဗ္ဗံ။

တတော **မုတ္တဆက္ကေ** အဿု ဝသာ ခေဋ္ဌော သိဃံာဏိကာ လသိကာ မုတ္တန္တိ ဝတွာ ပုန ပဋိလောမတော မုတ္တံ လသိကာ သိဃံာဏိကာ ခေဋ္ဌော ဝသာ အဿု၊ မေဒေါ သေဒေါ လောဟိတံ ပုဗ္ဗော သေမှံ ပိတ္တံ၊ မတ္ထလုင်္ဂံ ကရိသံ ဥဒရိယံ အန္တဂုဏံ အန္တံ၊ ပပ္ဖါသံ ပိဟကံ ကိလောမကံ ယကနံ ဟဒယံ၊ ဝက္ကံ အဋ္ဌိမိဉ္စ အဋ္ဌိ နှာရ မံသံ၊ တစော ဒန္တာ နခါ လောမာ ကေသာတိ ဝတ္တဗ္ဗံ။

ဧဝံ ကာလသတံ ကာလသဟဿံ ကာလသတသဟဿမ္ပိ ဝါစာယ သဇ္ဈာ-
ယော ကာတဗ္ဗော။ ဝစသာ သဇ္ဈာယေန ဟိ ကမ္မဋ္ဌာနတန္တိ ပရဏာ ဟောတိ။
န ဣတော စိတော စ စိတ္တံ ဝိဓာဝတိ။ ကောဋ္ဌာသာ ပါကဋ္ဌာ ဟောန္တိ၊ ဟတ္ထ-
သင်္ခလိကာ ဝိယ ဝတိပါဒပန္နိ ဝိယ စ ခါယန္တိ။ (၁)

ယထာ ပန ဝစသာ၊ တထေဝ မနသာပိ သဇ္ဈာယော ကာတဗ္ဗော။ ဝစသာ
သဇ္ဈာယော ဟိ မနသာ သဇ္ဈာယဿ ပစ္စယော ဟောတိ။ မနသာ သဇ္ဈာယော
လက္ခဏပဋိဝေဓဿ ပစ္စယော ဟောတိ။ (၂)

ဝဏ္ဏတောတိ ကေသာဒီနံ ဝဏ္ဏော ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗော။ (၃)

သဏ္ဌာနတောတိ တေသညေဝ သဏ္ဌာနံ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ။ (၄)

ဒိသတောတိ ဣမသ္မိံ ဟိ သရိရေ နာဘိတော ဥဒ္ဓံ ဥပရိမဒိသာ၊ အဓော
ဟေဋ္ဌိမဒိသာ၊ တသ္မာ အယံ ကောဋ္ဌာသော ဣမိဿာ နာမ ဒိသာယာတိ ဒိသာ
ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗော။ (၅)

ဩကာသတောတိ အယံ ကောဋ္ဌာသော ဣမသ္မိံ နာမ ဩကာသေ
ပတိဋ္ဌိတောတိ ဧဝံ တဿ တဿ ဩကာသော ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗော။ (၆)

ပရိစ္ဆေဒတောတိ သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါတိ ဒွေ
ပရိစ္ဆေဒါ။ တတ္ထ အယံ ကောဋ္ဌာသော ဟေဋ္ဌာ စ ဥပရိ စ တိရိယဉ္စ ဣမိနာ နာမ
ပရိစ္ဆိန္နောတိ ဧဝံ သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ကေသာ န လောမာ၊
လောမာပိ န ကေသာတိ ဧဝံ အမိဿကတာဝသေန ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ
ဝေဒိတဗ္ဗော။ (၇)

ဧဝံ သတ္တဓာ ဥဂ္ဂဟကောသလံ အာစိက္ခန္ဓေန ပန ဣဒံ ကမ္မဋ္ဌာနံ
အသုကသ္မိံ^၁ သုတ္တေ ပဋိက္ကုလဝသေန ကထိတံ၊ အသုကသ္မိံ ဓာတုဝသေနာတိ
ဥတွာ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ။ ဣဒဉ္စိ မဟာသတိပဋ္ဌာနေ^၂ ပဋိက္ကုလဝသေနေဝ ကထိတံ။
မဟာဟတ္ထိပဒေါပမ^၃ မဟာရာဟုလောဝါဒ^၄ ဓာတုဝိဘဏ်သု^၅ ဓာတုဝသေန
ကထိတံ။ ကာယဂတာသတိသုတ္တေ^၆ ပန ယဿ ဝဏ္ဏတော ဥပဋ္ဌာတိ၊ တံ
သန္ဓာယ စတ္တာရိ ဈာနာနိ ဝိဘတ္တာနိ။ တတ္ထ ဓာတုဝသေန ကထိတံ ဝိပဿနာ-
ကမ္မဋ္ဌာနံ ဟောတိ။ ပဋိက္ကုလဝသေန ကထိတံ သမထကမ္မဋ္ဌာနံ။ တဒေတံ ဣမ
သမထကမ္မဋ္ဌာနမေဝါတိ။

၁-ဣမသ္မိံ (က) ၂-ဒီ ၂-၂၃၃-ပိဋေ၊ ၃-မ ၁-၂၄၂-ပိဋေ၊ ၄-မ ၂-၈၄-ပိဋေ၊
၅-မ ၃-၂ ၈၃-ပိဋေ၊ ၆-မ ၃-၁၃၂-ပိဋေ။

၁၈၁။ ဧဝံ သတ္တဓာ ဥဂ္ဂဟကောသလံ အာစိက္ခိတော အနုပုဗ္ဗတော၊ နာတိသီဃတော၊ နာတိသဏီကတော၊ ဝိက္ခေပပဋိဗာဟနတော၊ ပဏ္ဏတ္တိသမတိက္ကမနတော၊ အနုပုဗ္ဗမုဉ္ဇနတော၊ အပ္ပနာတော၊ တယော စ သုတ္တန္တာတိ ဧဝံ ဒသဓာ မနသိကာရကောသလံ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ။ တတ္ထ အနုပုဗ္ဗတောတိ ဣဒဉ္စိ သဇ္ဈာယကရဏတော ပဋ္ဌာယ အနုပဋိပါဋိယာ မနသိကာတဗ္ဗံ၊ န ဧကန္တရိကာယ။ ဧကန္တရိကာယ ဟိ မနသိကရောဇ္ဇော ယထာ နာမ အကုသလော ပုရိသော ဒွတ္တိံ သပဒံ နိဿေဏိံ ဧကန္တရိကာယ အာရောဟဇ္ဇော ကိလန္တကာယော ပတတိ၊ န အာရောဟနံ သမ္မာဒေတိ၊ ဧဝမေဝ ဘာဝနာသမ္ပတ္တိဝသေန အဓိဂန္တဗ္ဗဿ အဿာဒဿ အနဓိဂမာ ကိလန္တစိတ္တော ပတတိ၊ န ဘာဝနံ သမ္မာဒေတိ။

အနုပုဗ္ဗတော မနသိကရောဇ္ဇေနာပိ စ နာတိသီဃတော မနသိကာတဗ္ဗံ။ အတိသီဃတော မနသိကရောတော ဟိ ယထာ နာမ တိယောဇနမဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇိတော ဩက္ကမနဝိဿဇ္ဇေန အသလ္လက္ခေတွာ သီဃေန ဇဝေန သတက္ခတ္တုမ္ပိ ဂမနာဂမနံ ကရောတော ပုရိသဿ ကိဉ္စာပိ အဒ္ဓါနံ ပရိက္ခယံ ဂစ္ဆတိ၊ အထ ခေါ ပုစ္ဆိတွာဝ ဂန္တဗ္ဗံ ဟောတိ၊ ဧဝမေဝ ကေဝလံ^၁ ကမ္မဋ္ဌာနံ ပရိယောသာနံ ပါပုဏာတိ၊ အဝိဘူတံ ပန ဟောတိ၊ န ဝိသေသံ အာဝဟတိ၊ တသ္မာ နာတိသီဃတော မနသိကာတဗ္ဗံ။

ယထာ စ နာတိသီဃတော၊ ဧဝံ နာတိသဏီကတောပိ။ အတိသဏီကတော မနသိကရောတော ဟိ ယထာ နာမ တဒဟေဝ တိယောဇနမဂ္ဂံ ဂန္တုကာမဿ ပုရိသဿ အန္တရာမဂ္ဂေ ရုက္ခပဗ္ဗတတဋ္ဌာကာဒိသု ဝိလမ္မမာနဿ မဂ္ဂေါ ပရိက္ခယံ န ဂစ္ဆတိ၊ ဒွိဟတိဟေန ပရိယောသာပေတဗ္ဗော ဟောတိ၊ ဧဝမေဝ ကမ္မဋ္ဌာနံ ပရိယောသာနံ န ဂစ္ဆတိ၊ ဝိသေသာဓိဂမဿ ပစ္စယော န ဟောတိ။

ဝိက္ခေပပဋိဗာဟနတောတိ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဝိဿဇ္ဇေတွာ ဗဟိဒ္ဓါ ပုထုတ္တာရမ္ပဏေ စေတသော ဝိက္ခေပေါ ပဋိဗာဟိတဗ္ဗော။ အပ္ပဋိဗာဟတော ဟိ ယထာ နာမ ဧကပဒိကံ ပပါတမဂ္ဂံ ပဋိပန္နဿ ပုရိသဿ အက္ကမနပဒံ အသလ္လက္ခေတွာ ဣတော စိတော စ ဝိလောကယတော ပဒဝါရော ဝိရဉ္စတိ၊ တတော သတပေါရိသေ ပပါတေ ပတိတဗ္ဗံ ဟောတိ၊ ဧဝမေဝ ဗဟိဒ္ဓါ ဝိက္ခေပေ သတိ ကမ္မဋ္ဌာနံ ပရိဟာယတိ ပရိဓိသတိ။ တသ္မာ ဝိက္ခေပပဋိဗာဟနတော မနသိကာတဗ္ဗံ။

ပဏ္ဏတ္တိသမတိက္ခမနတောတိ ယာယံ ကေသာလောမာတိအာဒိကာ ပဏ္ဏတ္တိ၊
 တံ အတိက္ကမိတွာ ပဋိက္ကလန္တိ စိတ္တံ ဌပေတဗ္ဗံ။ ယထာ ဟိ ဥဒကဒုလ္လဘကာလေ
 မနဿာ အရညေ ဥဒပါနံ ဒိသ္မာ တတ္ထ တာလပဏ္ဏာဒိကံ ကိပ္ပိဒေဝ သညာဏံ
 ဗန္ဓိတွာ တေန သညာဏေန အာဂန္တာ နာယန္တိ စေဝ ပိဝန္တိ စ။ ယဒါ ပန
 နေသံ အဘိဏ္ဍသမ္ဘာရေန အာဂတာဂတပဒံ ပါကဋံ ဟောတိ၊ တဒါ
 သညာဏေန ကိစ္စံ န ဟောတိ၊ ဣတ္ထိတိတ္ထိတက္ခဏေ ဂန္တာ နာယန္တိ စေဝ
 ပိဝန္တိ စ။ ဝေမေဝ ပုဗ္ဗဘာဂေ ကေသာလောမာတိပဏ္ဏတ္တိဝသေန မနသိ-
 ကရေတော ပဋိက္ကလဘာဝေါ ပါကဋော ဟောတိ။ အထ ကေသာ-
 လောမာတိပဏ္ဏတ္တိံ သမတိက္ကမိတွာ ပဋိက္ကလဘာဝေယေဝ စိတ္တံ ဌပေတဗ္ဗံ။

အနုပုဗ္ဗမုဇ္ဇနတောတိ ယော ယော ကောဋ္ဌာသော န ဥပဋ္ဌာတိ၊ တံ တံ
 မုဇ္ဈန္တေန အနုပုဗ္ဗမုဇ္ဇနတော မနသိကာတဗ္ဗံ။ အာဒိကမ္ပိကဿ ဟိ ကေသာတိ
 မနသိကရေတော မနသိကာရော ဂန္တာ မုတ္တန္တိ ဣမံ ပရိယောသာနကောဋ္ဌာ-
 သမေဝ အာဟစ္စ တိဋ္ဌတိ။ မုတ္တန္တိ စ မနသိကရေတော မနသိကာရော ဂန္တာ
 ကေသာတိ ဣမံ အာဒိကောဋ္ဌာသမေဝ အာဟစ္စ တိဋ္ဌတိ။ အထဿ မနသိ-
 ကရေတော မနသိကရေတော ကေစိ ကောဋ္ဌာသာ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ကေစိ န
 ဥပဋ္ဌဟန္တိ။ တေန ယေ ယေ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ တေသု တေသု တာဝ ကမ္မံ ကာတဗ္ဗံ။
 ယာဝ ဒိသု ဥပဋ္ဌိတေသု တေသမ္ပိ ဧကော သုဋ္ဌတရံ ဥပဋ္ဌဟတိ၊ ဧဝံ ဥပဋ္ဌိတံ ပန
 တမေဝ ပုနပျုနံ မနသိကရေန္တေန အပ္ပနာ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗာ။

တတြာယံ ဥပမာ။ ယထာ ဟိ ဒွတ္တိံသတာလကေ တာလဝနေ ဝသန္တိ
 မက္ကဋံ ဂဟေတုကာမော လုဒ္ဒေါ အာဒိမ္ပိ ဌိတတာလဿ၊ ပဏ္ဏံ သရေန ဝိဇ္ဇိတွာ
 ဥက္ကဋ္ဌိံ ကရေယျ၊ အထ ခေါ သော မက္ကဋော ပဋိပါဋိယာ တသ္မိံ တသ္မိံ
 တာလေ ပတိတွာ ပရိယန္တတာလမေဝ ဂစ္ဆေယျ၊ တတ္ထပိ ဂန္တာ လုဒ္ဒေန
 တထေဝ ကတေ ပုန တေနေဝ နယေန အာဒိတာလံ အာဂစ္ဆေယျ၊ သော
 ဧဝံ ပုနပျုနံ ပရိပါတိယမာနော^၁ ဥက္ကဋ္ဌ၊ ဥက္ကဋ္ဌိဋ္ဌာနေယေဝ ဥဋ္ဌဟိတွာ
 အနုက္ကမေန ကေသ္မိံ တာလေ နိပတိတွာ တဿ ဝေမေဇ္ဈေ မကုဋ္ဌတာလပဏ္ဏသုစိံ^၂
 ဒဋ္ဌံ ဂဟေတွာ ဝိဇ္ဇိယမာနောပိ န ဥဋ္ဌဟေယျ၊ ဧဝံသမ္ပဒမိဒံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

တတြိဒံ ဩပမ္မသံသန္တနံ၊ ယထာ ဟိ တာလဝနေ ဒွတ္တိံသတာလာ၊ ဧဝံ
 ဣမသ္မိံ ကာယေ ဒွတ္တိံသကောဋ္ဌာသာ။ မက္ကဋော ဝိယ စိတ္တံ။ လုဒ္ဒေါ ဝိယ
 ယောဂါဝစရော။ မက္ကဋဿ ဒွတ္တိံသတာလကေ တာလဝနေ နိဝါသော ဝိယ

၁-ပရိပါဋိယမာနော (ဣက)၊ ပရိပါဋိယာ ဂစ္ဆမာနော (အဘိ-၉ ၂-၂၁၈)

ယောဂီနော စိတ္တဿ ဒုတ္တိံသကောဋ္ဌာသကေ ကာယေ အာရမ္မဏဝသေန အနုသဉ္စရဏံ။ လုဒ္ဓေန အာဒိမ္ပိ ဌိတတာလဿ ပဏ္ဍိသရေန ဝိဇ္ဇိတော ဥက္ကဋ္ဌိယာ ကတာယ မက္ကဋ္ဌဿ တသ္မိံ တသ္မိံ တာလေ ပတိဘွာ ပရိယန္တတာလဂမနံ ဝိယ ယောဂီနော ကေသာတိ မနသိကာရေ အာရဒ္ဓေ ပဋိပါဋိယာ ဂန္ဓာ ပရိယောသာနကောဋ္ဌာသေယေဝ စိတ္တဿ သဏ္ဌာနံ။ ပုန ပစ္စာဂမနေပိ ဒေသေဝ နယော။ ပုနပျုနံ ပရိပါတိယမာနဿ မက္ကဋ္ဌဿ ဥက္ကဋ္ဌါက္ကဋ္ဌိဋ္ဌာနေ ဥဋ္ဌာနံ ဝိယ ပုနပျုနံ မနသိကရောတော ကေသုစိ ကေသုစိ ဥပဋ္ဌိတေသု အနုပဋ္ဌဟန္တေ ဝိဿဇ္ဇေတွာ ဥပဋ္ဌိတေသု ပရိကမ္မကရဏံ။ အနုက္ကမေန ကေသ္မိံ တာလေ နိပတိတွာ တဿ မဇ္ဈေ မကုဋ္ဌတာလပဏ္ဏသုစိံ ဒဠိ ဂဟေတွာ ဝိဇ္ဇိယမာနဿပိ အနုဋ္ဌာနံ ဝိယ အဝသာနေ ဒွိသု ဥပဋ္ဌိတေသု ယော သုဠတရံ ဥပဋ္ဌာတိ၊ တမေဝ ပုနပျုနံ မနသိကရိတွာ အပ္ပနာယ ဥပ္ပါဒနံ။

အပရာပိ ဥပမာ၊ ယထာ နာမ ပိဏ္ဏပါတိကော ဘိက္ခု ဒုတ္တိံသကုလံ ဂါမံ ဥပနိဿာယ ဝသန္တော ပဌမဂေဟေယေဝ ဒွေ ဘိက္ခာ လဘိတွာ ပရတော ဧကံ ဝိဿဇ္ဇေယျ။ ပုနဒိဝသေ တိဿော လဘိတွာ ပရတော ဒွေ ဝိဿဇ္ဇေယျ။ တတိယဒိဝသေ အာဒိမ္ပိယေဝ ပတ္တပူရံ လဘိတွာ အာသနသာလံ ဂန္ဓာ ပရိဘုဇ္ဇေယျ။ ဧဝံသမ္ပဒမိဒံ ဒဠဗ္ဗံ။ ဒုတ္တိံသကုလဂါမော ဝိယ ဟိ ဒုတ္တိံသကာရော။ ပိဏ္ဏပါတိကော ဝိယ ယောဂါဝစရော။ တဿ တံ ဂါမံ ဥပနိဿာယ ဝါသော ဝိယ ယောဂီနော ဒုတ္တိံသကာရေ ပရိကမ္မကရဏံ။ ပဌမဂေဟေ ဒွေ ဘိက္ခာ လဘိတွာ ပရတော ဧကံဿာ ဝိဿဇ္ဇနံ ဝိယ ဒုတိယဒိဝသေ တိဿော လဘိတွာ ပရတော ဒွိန္ဒံ ဝိဿဇ္ဇနံ ဝိယ စ မနသိကရောတော မနသိကရောတော အနုပဋ္ဌဟန္တေ ဝိဿဇ္ဇေတွာ ဥပဋ္ဌိတေသု ယာဝ ကောဋ္ဌာသဒ္ဓယေ ပရိကမ္မကရဏံ။ တတိယဒိဝသေ အာဒိမ္ပိယေဝ ပတ္တပူရံ လဘိတွာ အာသနသာလာယံ နိသိဒိတွာ ပရိဘောဂေါ ဝိယ ဒွိသု ယော သုဠတရံ ဥပဋ္ဌာတိ၊ တမေဝ ပုနပျုနံ မနသိကရိတွာ အပ္ပနာယ ဥပ္ပါဒနံ။

အပ္ပနာတောတိ အပ္ပနာကောဋ္ဌာသတော ကေသာဒိသု ဧကေကသ္မိံ ကောဋ္ဌာသေ အပ္ပနာ ဟောဘိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာတိ အယမေဝေတ္ထ အဓိပ္ပါယော။

တယော စ သုတ္တန္တာတိ အဓိစိတ္တံ၊ သိတိဘာဝေါ၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂကောသလ္လန္တိ ဣမေ တယော သုတ္တန္တာ ဝိရိယသမာဓိယောဇနတ္ထံ ဝေဒိတဗ္ဗာတိ အယမေတ္ထ အဓိပ္ပါယော။ တတ္ထ—

“အဓိစိတ္တမနုယုတ္တေန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနာ တီဏိ နိမိတ္တာနိ ကာလေနကာလံ မနသိကာတဗ္ဗာနိ။ ကာလေနကာလံ သမာဓိနိမိတ္တံ မနသိကာတဗ္ဗံ။ ကာလေနကာလံ ပဂ္ဂဟနိမိတ္တံ မနသိကာတဗ္ဗံ။ ကာလေနကာလံ ဥပေက္ခာနိမိတ္တံ မနသိကာတဗ္ဗံ။ သစေ ဘိက္ခဝေ အဓိစိတ္တမနုယုတ္တော ဘိက္ခု၊ ဧကန္တံ သမာဓိနိမိတ္တညေဝ မနသိကရေယျ၊ ဌာနံ တံ စိတ္တံ ကောသဇ္ဇာယ သံဝတ္တေယျ။ သစေ ဘိက္ခဝေ အဓိစိတ္တမနုယုတ္တော ဘိက္ခု၊ ဧကန္တံ ပဂ္ဂဟနိမိတ္တညေဝ မနသိကရေယျ၊ ဌာနံ တံ စိတ္တံ ဥဒ္ဓစ္စာယ သံဝတ္တေယျ။ သစေ ဘိက္ခဝေ အဓိစိတ္တမနုယုတ္တော ဘိက္ခု၊ ဧကန္တံ ဥပေက္ခာနိမိတ္တညေဝ မနသိကရေယျ၊ ဌာနံ တံ စိတ္တံ န သမ္မာ သမာဓိယေယျ အာသဝါနံ ခယာယ။ ယတော စ ခေါ ဘိက္ခဝေ အဓိစိတ္တမနုယုတ္တော ဘိက္ခု၊ ကာလေနကာလံ သမာဓိနိမိတ္တံ ပဂ္ဂဟနိမိတ္တံ ဥပေက္ခာနိမိတ္တံ မနသိကရေယျ၊ တံ ဟောတိ စိတ္တံ မုဒုဉ္ဇ ကမ္မညဉ္ဇ ပဘဿရဉ္ဇ၊ န စ ပဘင်္ဂ၊ သမ္မာ သမာဓိယတိ အာသဝါနံ ခယာယ။

သေယျတာပိ ဘိက္ခဝေ သုဝဏ္ဏကာရော ဝါ သုဝဏ္ဏကာရန္တေဝါသီ ဝါ ဥက္ကံ ဗန္ဓတိ၊ ဥက္ကံ ဗန္ဓိဘွာ ဥက္ကာမုခံ အာလိမ္ပေတိ၊ ဥက္ကာမုခံ အာလိမ္ပေတွာ သဏ္ဌာသေန ဇာတရူပံ ဂဟေတွာ ဥက္ကာမုခေ ပက္ခိပိတွာ ကာလေနကာလံ အဘိဓမ္မတိ၊ ကာလေနကာလံ ဥဒကေန ပရိပ္ပေါသေတိ၊ ကာလေနကာလံ အဇ္ဈုပေက္ခတိ။ သစေ ဘိက္ခဝေ သုဝဏ္ဏကာရော ဝါ သုဝဏ္ဏကာရန္တေဝါသီ ဝါ တံ ဇာတရူပံ ဧကန္တံ အဘိဓမ္မေယျ၊ ဌာနံ တံ ဇာတရူပံ ဥပဟေယျ။ သစေ ဘိက္ခဝေ သုဝဏ္ဏကာရော ဝါ သုဝဏ္ဏကာရန္တေဝါသီ ဝါ တံ ဇာတရူပံ ဧကန္တံ ဥဒကေန ပရိပ္ပေါသေယျ၊ ဌာနံ တံ ဇာတရူပံ နိဗ္ဗာယေယျ။ သစေ ဘိက္ခဝေ သုဝဏ္ဏကာရော ဝါ သုဝဏ္ဏကာရန္တေဝါသီ ဝါ တံ ဇာတရူပံ ဧကန္တံ အဇ္ဈုပေက္ခေယျ၊ ဌာနံ တံ ဇာတရူပံ န သမ္မာ ပရိပါကံ ဂစ္ဆေယျ။ ယတော စ ခေါ ဘိက္ခဝေ သုဝဏ္ဏကာရော ဝါ သုဝဏ္ဏကာရန္တေဝါသီ ဝါ တံ ဇာတရူပံ ကာလေနကာလံ အဘိဓမ္မတိ၊ ကာလေနကာလံ ဥဒကေန ပရိပ္ပေါသေတိ၊ ကာလေနကာလံ အဇ္ဈုပေက္ခတိ၊ တံ ဟောတိ ဇာတရူပံ မုဒုဉ္ဇ ကမ္မညဉ္ဇ ပဘဿရဉ္ဇ၊ န စ ပဘင်္ဂ၊ သမ္မာ ဥပေတိ ကမ္မာယ။ ယဿာ ယဿာ စ ပိဋန္တနိကတိယာ အာကင်္ခတိ ယဒိ ပဋိကာယ ယဒိ ကုဏ္ဍလာယ

ယဒိ ဂိဝေယျာယ ယဒိ သုဝဏ္ဏမာလာယ၊ တဉ္ဇဿ အတ္ထံ အနု-
ဘောတိ။

ဝေမေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ အဓိစိတ္တမနုယုတ္တေန။ပ။ သမာဓိယတိ
အာသဝါနံ ခယာယ။ ယဿ ယဿ စ အဘိညာ သန္တိကရဏီယဿ
ဓမ္မဿ စိတ္တံ အဘိနိန္ဒာမေတိ အဘိညာ သန္တိကိရိယာယ၊ တတြ
တတြေဝ သက္ခိဘဗ္ဗတံ ပါပုဏာတိ သတိ သတိ အာယတနေ”တိ။

ဣဒံ သုတ္တံ အဓိစိတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

“ဆဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဘိက္ခု ဘဗ္ဗော အနုတ္တရံ
သီတိဘာဝံ သန္တိကာတု။ ကတမေဟိ ဆဟိ၊ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု
ယသ္မိံ သမယေ စိတ္တံ နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ၊ တသ္မိံ သမယေ စိတ္တံ နိဂ္ဂဏှာတိ။
ယသ္မိံ သမယေ စိတ္တံ ပဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ၊ တသ္မိံ သမယေ စိတ္တံ ပဂ္ဂဏှာတိ။
ယသ္မိံ သမယေ စိတ္တံ သမ္ပဟံသိတဗ္ဗံ၊ တသ္မိံ သမယေ စိတ္တံ
သမ္ပဟံသေတိ။ ယသ္မိံ သမယေ စိတ္တံ အဇ္ဈုပေက္ခိတဗ္ဗံ၊ တသ္မိံ သမယေ
စိတ္တံ အဇ္ဈုပေက္ခတိ။ ပဏီတာဓိမုတ္တိကော စ ဟောတိ နိဗ္ဗာနာ-
ဘိရတော။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဆဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော
ဘိက္ခု ဘဗ္ဗော အနုတ္တရံ သီတိဘာဝံ သန္တိကာတု”န္တိ ၂။

ဣဒံ သုတ္တံ အနုတ္တရံ သီတိဘာဝေါတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဗောဇ္ဈင်္ဂကောသလ္လံ “ပန ဝေမေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ ယသ္မိံ သမယေ လိနံ
စိတ္တံ ဟောတိ၊ အကာလောတသ္မိံ သမယေ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ဘာဝနာ-
ယာ”တိ၊ အပ္ပနာကောသလ္လကထာယံ ဒသိတမေဝ။

ဣတိ ဣဒံ သတ္တဝိဓံ ဥဂ္ဂဟကောသလ္လံ သုဂ္ဂဟိတံ ကတွာ ဣဒဉ္စ ဒသဝိဓံ
မနသိကာရကောသလ္လံ သုဠု ဝဝတ္ထပေတွာ တေန ယောဂိနာ ဥဘယကော-
သလ္လဝသေန ကမ္မဋ္ဌာနံ သာဓုကံ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ။ သစေ ပနဿ အာစရိယေန
သဒ္ဓိံ ဧကဝိဟာရေယေဝ ဖာသု ဟောတိ၊ ဧဝံ ဝိတ္ထာရေန အကထာပေတွာ
ကမ္မဋ္ဌာနံ သုဠု ဝဝတ္ထပေတွာ ကမ္မဋ္ဌာနံ အနုယုဇ္ဇန္တေန ဝိသေသံ လဘိတွာ
ဥပရူပရိ ကထာပေတဗ္ဗံ။ အညတ္ထ ဝသိတုကာမေန ယထာဝုတ္တေန ဝိဓိနာ
ဝိတ္ထာရတော ကထာပေတွာ ပုနပျုနံ ပရိဝတ္တေတွာ သဗ္ဗံ ဂဠုဋ္ဌာနံ ဆိန္ဒိတွာ
ပထဝီကသိဏနိဒ္ဒေသေ ဝုတ္တနယေနေဝ အနနုရူပံ သေနာသနံ ပဟာယ

အနုရူပေ ဝိဟာရေ ဝသန္တေန ခုဒ္ဒကပလိဗောဓုပစ္ဆေဒံ ကတွာ ပဋိက္ခလ-
မနသိကာရေ ပရိကမ္ပံ ကာတဗ္ဗံ။

ကရောန္တေန ပန ကေသေသု တာဝ နိမိတ္တံ ဂဟေတဗ္ဗံ။ ကထံ? ဧကံ
ဝါ ဒွေ ဝါ ကေသေ လုဉ္ဇိတွာ ဟတ္ထတလေ ဌပေတွာ ဝဏ္ဏော တာဝ ဝေတ္တ-
ပေတဗ္ဗော။ ဆိန္ဒုဋ္ဌာနေပိ ကေသေ ဩလောကေတု ဝနုတိ။ ဥဒကပတ္တေ ဝါ
ယာဂပတ္တေ ဝါ ဩလောကေတုဗ္ဗိ ဝနုတိယေဝ။ ကာဠကကာလေ ဒိဿာ
ကာဠကာတိ မနသိကာတဗ္ဗော။ သေတကာလေ သေတာတိ။ မိဿကကာလေ
ပန ဥဿဒဝသေန မနသိကာတဗ္ဗော ဟောန္တိ။ ယထာ စ ကေသေသု၊ ဧဝံ
သကလေပိ တစပဉ္စကေ ဒိဿာဝ နိမိတ္တံ ဂဟေတဗ္ဗံ။

ကောဠာသဝေဒယာပနကထာ

၁၀၂။ ဧဝံနိမိတ္တံ ဂဟေတွာ သဗ္ဗကောဠာသေဝဏ္ဏသဏ္ဌာနဒိသောကာသ-
ပရိစ္ဆေဒဝသေန ဝေတ္တပေတွာ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနဂန္ဓအာသယောကာသဝသေန
ပဉ္စော ပဋိက္ခလတော ဝေတ္တပေတဗ္ဗော။

တတြာယံ သဗ္ဗကောဠာသေသု အနုပုဗ္ဗကထာ။ ကေသာ တာဝ ပကတိ-
ဝဏ္ဏေန ကာဠကာ အဗ္ဗါရိဋ္ဌကဝဏ္ဏာ။ သဏ္ဌာနတော ဒီဃဝနုလိကာ^၁
တုလာဒဏ္ဍ သဏ္ဌာနာ။ ဒိသတော ဥပရိမဒိသာယ ဇာတာ။ ဩကာသတော
ဥဘောသု ပသေသု ကဏ္ဍစူဠိကာဟိ၊ ပုရတော နလာဠန္တေန၊ ပစ္ဆတော
ဂလဝါဠကေန ပရိစ္ဆိန္ဓာ။ သီသကဠာဟဝေဌနံ အလ္လစမ္ပံ ကေသာနံ ဩကာသော။
ပရိစ္ဆေဒတော ကေသာ သီသဝေဌနစမ္ပေ ဝိဟဂ္ဂမတ္တံ ပဝိသိတွာ ပတိဋ္ဌိတေန
ဟေဠာ အတ္တနော မူလတလေန၊ ဥပရိ အာကာသေန၊ တိရိယံ အညမညေန
ပရိစ္ဆိန္ဓာ၊ ဒွေ ကေသာ ဧကတော နတ္ထိတိ အယံ သဘာဝပရိစ္ဆေဒေါ။ ကေသာ
န လောမာ၊ လောမာ န ကေသာတိ ဧဝံ အဝသေသဧကတိ သကောဠာသေဟိ
အမိသိကတာ ကေသာ နာမ ပါဠိယေက္ခော ဧကကောဠာသေဟိ အယံ
ဝိသဘာဝပရိစ္ဆေဒေါ။ ဣဒံ ကေသာနံ ဝဏ္ဏာဒိတော ဝေတ္တာပနံ။

၁၀၃။ ဣဒံ ပန နေသံ ဝဏ္ဏာဒိဝသေန ပဉ္စော ပဋိက္ခလတော ဝေတ္တာပနံ။
ကေသာ နာမေတေ ဝဏ္ဏတောပိ ပဋိက္ခလံ။ သဏ္ဌာနတောပိ ဂန္ဓတောပိ
အာသယတောပိ ဩကာသတောပိ ပဋိက္ခလံ။

မနုဿေဝိ ဟိ ယာရုပတ္တေ ဝါ ဘတ္တပတ္တေ ဝါ ကေသဝဏ္ဏံ ကိဉ္စိ ဒိသ္မာ ကေသမိဿကမိဒံ ဟရထ နန္တိ ဇီရစ္ဆန္တိ။ ဧဝံ ကေသာ ဝဏ္ဏတော ပဋိက္ကုလော။ ရတ္တိံ ဘုဉ္ဇန္တာပိ ကေသသဏ္ဌာနံ အက္ကဝါကံ ဝါ မကစိဝါကံ ဝါ ဆုပိတွာပိ တထေဝ ဇီရစ္ဆန္တိ။ ဧဝံ သဏ္ဌာနတော ပဋိက္ကုလော။

တေလမက္ခနပုပ္ဖရူပါဒိ^၁ သင်္ခါရဝိရဟိတာနဉ္စ ကေသာနံ ဂန္ဓော ပရမဇေ-
ရစ္ဆော ဟောတိ။ တတော ဇေရုစ္ဆတရော အဂ္ဂိမိ ပက္ခိတ္တာနံ။ ကေသာ ဟိ
ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနတော အပ္ပဋိက္ကုလောပိ သိယံ၊ ဂန္ဓေန ပန ပဋိက္ကုလယေဝ။
ယထာ ဟိ ဒဟရဿ ကုမာရဿဝစ္စံ ဝဏ္ဏတော ဟလိဒ္ဓိဝဏ္ဏံ၊ သဏ္ဌာနတောပိ
ဟလိဒ္ဓိပိဏ္ဏသဏ္ဌာနံ။ သင်္ကာရဋ္ဌာနေ ဆဒ္ဓိတဉ္စ ဥဒ္ဓါမာတကကာဋ္ဌသုနခသရီရံ
ဝဏ္ဏတော တာလပက္ကဝဏ္ဏံ။ သဏ္ဌာနတော ဝနေတွာ ဝိဿဋ္ဌမုဒိဂ်သဏ္ဌာနံ။
ဒါဌာပိဿ သုမနမကုဋ္ဌသဒိသာတိ ဥဘယမ္ပိ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနတော သိယာ
အပ္ပဋိက္ကုလံ ဂန္ဓေန ပန ပဋိက္ကုလမေဝ။ ဧဝံ ကေသာပိ သိယံ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာ-
နတော အပ္ပဋိက္ကုလော ဂန္ဓေန ပန ပဋိက္ကုလယေဝါတိ။

ယထာ ပန အသုစိဋ္ဌာနေ ဂါမနိဿန္ဓေန ဇာတာနိ သူပေယျပဏ္ဍာနိ
နာဂရိကမနုဿာနံ ဇေရုစ္ဆာနိ ဟောန္တိ အပရိဘောဂါနိ၊ ဧဝံ ကေသာပိ
ပုဗ္ဗလောဟိတမုတ္တကရီသပိတ္တသေမှာဒိနိဿန္ဓေန ဇာတတ္တာ ဇေရုစ္ဆာတိ ဣဒံ
နေသံ အာသယတော ပါဋိက္ကုလံ။

ဣမေ စ ကေသာ နာမ ဂူထရာသိမ္ပိ ဥဋ္ဌိတကဏ္ဍိကံ ဝိယ ကေတိံသကော-
ဋ္ဌာသရာသိမ္ပိ ဇာတာ။ တေ သုသာနသင်္ကာရဋ္ဌာနာဒိသု ဇာတသာကံ ဝိယ
ပရိက္ခာဒိသု ဇာတကမလကုဝလယာဒိပုပ္ဖံ ဝိယ စ အသုစိဋ္ဌာနေ ဇာတတ္တာ
ပရမဇေရုစ္ဆာတိ ဣဒံ နေသံ ဩကာသတော ပါဋိက္ကုလံ။

ယထာ စ ကေသာနံ၊ ဧဝံ သဗ္ဗကောဋ္ဌာသာနံ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနဂန္ဓာ-
သယောကာသဝသေန ပဉ္စော ပဋိက္ကုလတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊^၂ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာန-
ဒိသောကာသပရိစ္ဆေဒဝသေန ပန သဗ္ဗေပိ ဝိသု ဝိသု ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗာ။

၁၀၄။ တတ္ထ လောမာ တာဝ ပကတိဝဏ္ဏတော န ကေသာ ဝိယ အသမ္ဘိန္ဒ-
ကာဋ္ဌကာ၊ ကာဋ္ဌပိဂ်လာ ပန ဟောန္တိ။ သဏ္ဌာနတော ဩနတဂ္ဂါ တာလမူလ-
သဏ္ဌာနာ။ ဒိသတော ဒီသု ဒိသာသု ဇာတာ။ ဩကာသတော ဌပေတွာ
ကေသာနံ ပတိဋ္ဌိတောကာသဉ္စ ဟတ္ထပါဒတလာနိ စ ယောဘုယျေန အဝသေ-
သသရီရဝေဌနစမ္ပေ ဇာတာ။ ပရိစ္ဆေဒတော သရီရဝေဌနစမ္ပေ လိခါမတ္တံ

ပဝိသိက္ခာ ပတိဋ္ဌိတေန ဟေဋ္ဌာ အတ္တနော မူလတလေန၊ ဥပရိ အာကာသေန၊ တိရိယံ အညမညေန ပရိစ္ဆိန္နာ၊ ခွေ လောမာ ဧကတော နတ္ထိ၊ အယံ နေသံ သဘာဝပရိစ္ဆေဒေါ။ ဝိသဘာဝပရိစ္ဆေဒေါ ပန ကေသသဒိသောယေဝ။

၁၈၅။ နခါတိ ဝိသတိယာ နပပတ္တာနံ နာမံ။ တေ သဗ္ဗေပိ ဝဏ္ဏတော သေတာ။ သဏ္ဌာနတော မစ္ဆသကလိကသဏ္ဌာနာ။ ဝိသတော ပါဒနခါ ဟေဋ္ဌိမဒိသာယ၊ ဟတ္ထနခါ ဥပရိမဒိသာယာတိ ခွိသု ဝိသာသု ဇာတာ။ ဩကာသတော အင်္ဂုလီနံ အဂ္ဂပိဋ္ဌေသု ပတိဋ္ဌိတာ။ ပရိစ္ဆေဒတော ခွိသု ဝိသာသု အင်္ဂုလိကောဋိမံသေဟိ၊ အန္တော အင်္ဂုလိပိဋ္ဌိမံသေန၊ ဗဟိ စေဝ အဂ္ဂေ စ အာကာသေန၊ တိရိယံ အညမညေန ပရိစ္ဆိန္နာ၊ ခွေ နခါ ဧကတော နတ္ထိ၊ အယံ နေသံ သဘာဝပရိစ္ဆေဒေါ။ ဝိသဘာဝပရိစ္ဆေဒေါ ပန ကေသသဒိသောယေဝ။

၁၈၆။ ဒန္တာတိ ပရိပုဏ္ဏဒန္တဿ ဒုတ္တိံသ ဒန္တဋ္ဌိကာနိ။ တေပိ ဝဏ္ဏတော သေတာ။ သဏ္ဌာနတော အနေကသဏ္ဌာနာ။ တေသံ ဟိ ဟေဋ္ဌိမာယ တာဝ ဒန္တပါဠိယာ မဇ္ဈေ စတ္တာရော ဒန္တာ မတ္တိကာပိဏ္ဏေ ပဋိပါဠိယာ ဌပိတ- အလာဗုဗိဇသဏ္ဌာနာ။ တေသံ ဥဘောသု ပဿေသု ဧကေကော ဧကမူလကော ဧကကောဋိကော မလိကမကုဋ္ဌသဏ္ဌာနော။ တတော ဧကေကော ခွိမူလကော ခွိကောဋိကော ယာနကဥပတ္ထတ္တိနိသဏ္ဌာနော။ တတော ခွေ ခွေ တိမူလာ တိကောဋိကာ။ တတော ခွေ ခွေ စတုမူလာ စတုကောဋိကာတိ။ ဥပရိမ- ပါဠိယာပိ ဧသေဝ နယော။ ဝိသတော ဥပရိမဒိသာယ ဇာတာ။ ဩကာ- သတော ခွိသု ဟနကဋ္ဌိကေသု ပတိဋ္ဌိတာ။ ပရိစ္ဆေဒတော ဟေဋ္ဌာ ဟနကဋ္ဌိကေ ပတိဋ္ဌိတေန အတ္တနော မူလတလေန၊ ဥပရိ အာကာသေန၊ တိရိယံ အညမညေန ပရိစ္ဆိန္နာ၊ ခွေ ဒန္တာ ဧကတော နတ္ထိ၊ အယံ နေသံ သဘာဝပရိစ္ဆေဒေါ။ ဝိသဘာဝပရိစ္ဆေဒေါ ပန ကေသသဒိသောယေဝ။

၁၈၇။ တစောတိ သကလသရီရံ ဝေဌေတွာ ဌိတစမ္ပံ။ တဿ ဥပရိ ကာဠ- သာမဝိတာဒိဝဏ္ဏာ ဆဝိ နာမ ယာ သကလသရီရတောပိ သင်္ကနိယမာနာ ဗဒရဋ္ဌိမတ္တာ ဟောတိ။ တစော ပန ဝဏ္ဏတော သေတောယေဝ။ သော စဿ သေတဘာဝေါ အဂ္ဂိဇာလာဘိဃာတပဟရဏပ္ပဟာရာဒီဟိ ဝိဒ္ဓိသိတာယ ဆဝိယာ ပါကဠော ဟောတိ။ သဏ္ဌာနတော သရီရသဏ္ဌာနောဝ ဟောတိ။ အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ။

ဝိတ္ထာရတော ပန ပါဒဂ်လိတ္တစော ကောသကာရကကောသသဏ္ဌာနော။
 ပိဋ္ဌပါဒတ္တစော ပုဋ္ဌဗန္ဓုပပါဟနသဏ္ဌာနော။ ဇဉ်တ္တစော ဘတ္တပုဋ္ဌကတာလ-
 ပဏ္ဏသဏ္ဌာနော။ ဦရတ္တစော တဏှုလဘဂိတဒိသတ္တဝိကသဏ္ဌာနော။ အာနိ-
 သဒတ္တစော ဥဒကပူရိတပုဋ္ဌပရိဿာဝနသဏ္ဌာနော။ ပိဋ္ဌိတ္တစော ဗလကောနဒ္ဒ-
 စမ္မသဏ္ဌာနော။ ကုမ္ဘိတ္တစော ဝိဏာဒေါဏိကောနဒ္ဒစမ္မသဏ္ဌာနော။ ဥရတ္တစော
 ယေဘုယျေန စတုရဿသဏ္ဌာနော။ ဥဘယဗာဟုတ္တစော တူဏိရောနဒ္ဒ-
 စမ္မသဏ္ဌာနော။ ပိဋ္ဌိဟတ္တတ္တစော ခုရကောသသဏ္ဌာနော။ ဖဏကတ္တဝိက-
 သဏ္ဌာနော ဝါ။ ဟတ္တဂ်လိတ္တစော ကုမ္ဘိကာကောသကသဏ္ဌာနော။ ဂီဝတ္တစော
 ဂလကမ္ဘုကသဏ္ဌာနော။ မုခတ္တစော ဆိဒ္ဓါဝဆိဒ္ဓေါ ကိဋကုလာဝကသဏ္ဌာနော။
 သီသတ္တစော ပတ္တတ္တဝိကသဏ္ဌာနောတိ။

တစပရိဂ္ဂဏှကေန စ ယောဂါဝစရေန ဥတ္တရောဋ္ဌတော ပဋ္ဌာယ ဥပရိမုခံ
 ဉာဏံ ပေသေတွာ ပဌမံ တာဝ မုခံ ပရိယောနန္ဓိတွာ ဌိတစမ္ပံ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ။
 တတော နလာဠုဋ္ဌိစမ္ပံ။ တတော ထဝိကာယ ပက္ခိတ္တပတ္တဿ စ ထဝိကာယ
 စ အန္တရေန ဟတ္ထမိဝ သီသဋ္ဌိကဿ စ သီသစမ္ပဿ စ အန္တရေန ဉာဏံ
 ပေသေတွာ အဋ္ဌိကေန သဌိံ စမ္ပဿ ကောဗဒ္ဓဘာဝံ ဝိယောဇေန္တေန သီသစမ္ပံ-
 ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ။ တတော ခန္တစမ္ပံ။ တတော အနုလောမေန ပဋိလောမေန စ
 ဒက္ခိဏဟတ္ထစမ္ပံ။ အထ တေနော နယေန ဝါမဟတ္ထစမ္ပံ။ တတော ပိဋ္ဌိစမ္ပံ တံ
 ဝဝတ္ထပေတွာ အနုလောမေန ပဋိလောမေန စ ဒက္ခိဏပါဒစမ္ပံ။ အထ တေနော
 နယေန ဝါမပါဒစမ္ပံ။ တတော အနုက္ကမေနော ဝတ္ထိဥဒရဟဒယဂီဝစမ္မာနိ
 ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗာနိ။ အထ ဂီဝစမ္မာနန္တရံ ဟေဋ္ဌိမဟနစမ္ပံ ဝဝတ္ထပေတွာ အစရောဋ္ဌ-
 ပရိယောသာနံ ပါပေတွာ နိဋ္ဌပေတဗ္ဗံ။ ဧဝံ ဩဋ္ဌာရိကောဋ္ဌာရိကံ ပရိဂ္ဂဏှန္တဿ
 သုခုမမ္ပိ ပါကဋ္ဌံ ဟောတိ။ ဒိသတော ဒွိသု ဒိသာသု ဇာတော။ ဩကာသတော
 သကလသရိရံ ပရိယောနန္ဓိတွာ ဌိတော။ ပရိစ္ဆေဒတော ဟေဋ္ဌာ ပတိဋ္ဌိတ-
 တလေန၊ ဥပရိ အာကာသေန ပရိစ္ဆိန္တော၊ အယမဿ သဘာဝပရိစ္ဆေဒေါ။
 ဝိသဘာဝပရိစ္ဆေဒေါ ပန ကေသသဒိသောယေဝ။

၁၀၀။ မံသန္တိ နဝ မံသပေသိသတာနိ။ တံ သဗ္ဗမ္ပိ ဝဏ္ဏတော ရတ္တံ ကိ-
 သုကပုပ္ဖသဒိသံ။ သဏ္ဌာနတော ဇဉ်ပိဏ္ဍိကမံသံ တာလပဏ္ဏပုဋ္ဌဘတ္တသဏ္ဌာနံ။
 ဦရမံသံ နိသဒပေါတသဏ္ဌာနံ။ အာနိသဒမံသံ ဥဒ္ဓနကောဋိသဏ္ဌာနံ။ ပိဋ္ဌိမံသံ
 တာလဂုဠပုဋ္ဌလသဏ္ဌာနံ။ ဗာသုကဒ္ဓယမံသံ ကောဠလိကာယ ကုမ္ဘိယံ တန-
 မတ္တိကာလေပသဏ္ဌာနံ။ ထနမံသံ ဝဇေတွာ အဝက္ခိတ္တမတ္တိကာပိဏ္ဏသဏ္ဌာနံ။

ဗာဟုဒ္ဓယမံသံ ဒွိဂုဏံ ကတွာ ဌပိတနိစ္စဗ္ဗမဟာမူသိကသဏ္ဌာနံ။ ဧဝံ ဩဋ္ဌာရိ-
 ကောဠာရိကံ ပရိဂ္ဂဏန္တဿ သုခုမမ္ဘိ ပါကဉံ ဟောတိ။ ဒိသတော ဒွိသု
 ဒိသာသု ဇာတံ။ ဩကာသတော ဝိသာမိကာနိ တိဏိ အဋ္ဌိသတာနိ အနုလိမ္မိတွာ
 ဌိတံ။ ပရိစ္ဆေဒတော ဟေဋ္ဌာ အဋ္ဌိသဃံာတေ ပတိဋ္ဌိတတလေန၊ ဥပရိ တစေန၊
 တိရိယံ အညမညေန ပရိစ္ဆိန္နံ၊ အယမဿ သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ။ ဝိသဘာဂ-
 ပရိစ္ဆေဒေါ ပန ကေသသဒိသောယေဝ။

၁၈၉။ နှာရူတိ^၁ နဝ နှာရသတာနိ။ ဝဏ္ဏတော သဗ္ဗေပိ နှာရူ သေတာ။
 သဏ္ဌာနတော နာနာသဏ္ဌာနာ။ ဧတေသု ဟိ ဝိဝါယ ဥပရိမဘာဂတော
 ပဋ္ဌာယ ပဉ္စ မဟာနှာရူ သရီရံ ဝိနန္ဒမာနာ ပုရိမပဿေန ဩတိဏ္ဏာ။ ပဉ္စ
 ပစ္ဆိမပဿေန။ ပဉ္စ ဒက္ခိဏပဿေန။ ပဉ္စ ဝါမပဿေန။ ဒက္ခိဏဟတ္ထံ ဝိနန္ဒ-
 မာနာပိ ဟတ္ထဿ ပုရိမပဿေန ပဉ္စ။ ပစ္ဆိမပဿေန ပဉ္စ။ တထာ ဝါမဟတ္ထံ
 ဝိနန္ဒမာနာ။ ဒက္ခိဏပါဒံ ဝိနန္ဒမာနာပိ ပါဒဿ ပုရိမပဿေန ပဉ္စ။ ပစ္ဆိမ-
 ပဿေန ပဉ္စ။ တထာ ဝါမပါဒံ ဝိနန္ဒမာနာပိတိ ဧဝံ သရီရဓာရကာ နာမ သဋ္ဌိ-
 မဟာနှာရူ ကာယံ ဝိနန္ဒမာနာ ဩတိဏ္ဏာ။ ယေ ကဏ္ဍရာတိပိ ပုစ္ဆန္တိ။ တေ
 သဗ္ဗေပိ ကန္တလမကုဋ္ဌသဏ္ဌာနာ။ အညေ ပန တံ တံ ပဒေသံ အဇ္ဈောတ္တရိတွာ
 ဌိတာ။ တတော သုခုမတရာ သုတ္တရဇ္ဈကသဏ္ဌာနာ။ အညေ တတော
 သုခုမတရာ ပူတိလတာ သဏ္ဌာနာ၊ အညေ တတော သုခုမတရာ မဟာဝိဇ္ဇာ-
 တန္တိသဏ္ဌာနာ။ အညေ ထူလသုတ္တကသဏ္ဌာနာ။ ဟတ္ထပါဒပိဋိသု နှာရူ
 သကုဏပါဒသဏ္ဌာနာ။ သီသေ နှာရူ ဒါရကာနံ သီသဇာလကသဏ္ဌာနာ။
 ပိဋိယံ နှာရူ အာတပေ ပသာရိတအလ္လဇာလသဏ္ဌာနာ။ အဝသေသာ တံ တံ
 အင်္ဂပစ္စင်္ဂါနဂတာ နှာရူ သရီရေ ပဋိမုက္ကဇာလကဉ္စကသဏ္ဌာနာ။ ဒိသတော
 ဒွိသု ဒိသာသု ဇာတာ။ ဩကာသတော သကလသရီရေ အဋ္ဌိနိ အာဗန္ဓိတွာ
 ဌိတာ။ ပရိစ္ဆေဒတော ဟေဋ္ဌာ တိဏ္ဏံ အဋ္ဌိသတာနံ ဥပရိ ပတိဋ္ဌိတတလေဟိ၊
 ဥပရိ မံသစမ္ဗာနိ အာဟစ္စ ဌိတပုဒေသေဟိ၊ တိရိယံ အညမညေန ပရိစ္ဆိန္နံ၊ အယံ
 နေသံ သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ။ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ ပန ကေသသဒိသောယေဝ။

၁၉၀။ အဋ္ဌိတိ ဌပေတွာ ဒွတ္တိံ သဒန္တဋ္ဌိနိ အဝသေသာနိ စတုသဋ္ဌိ ဟတ္ထဋ္ဌိနိ၊
 စတုသဋ္ဌိ ပါဒဋ္ဌိနိ၊ စတုသဋ္ဌိ မံသနိဿိတာနိ မုဒုအဋ္ဌိနိ၊ ဒွေ ပဏိကဋ္ဌိနိ၊
 ဧကေကသ္မိံ ပါဒေ ဒွေ ဒွေ ဂေါပ္ပကဋ္ဌိနိ၊ ဒွေ ဇယ်ဋ္ဌိနိ၊ ဧကံ ဇဏ္ဍကဋ္ဌိ၊ ဧကံ
 ဉိရုဋ္ဌိ၊ ဒွေ ကဋ္ဌိနိ၊ အဋ္ဌာရသ ပိဋိကဏ္ဍကဋ္ဌိနိ၊ စတုဝိသတိ ဗာသုကဋ္ဌိနိ၊ စုဒ္ဓသ

ဥရုဋ္ဌိနိ၊ ဧကံ ဟဒယဋ္ဌိ၊ ဒွေ အက္ခကဋ္ဌိနိ၊ ဒွေ ကောဋ္ဌဋ္ဌိနိ၊ ဒွေ ဗာဟုဋ္ဌိနိ၊ ဒွေ ဒွေ
အဂ္ဂဗာဟုဋ္ဌိနိ၊ သတ္တ ဂီဝဋ္ဌိနိ၊ ဒွေ ဟနုကဋ္ဌိနိ၊ ဧကံ နာသိကဋ္ဌိ၊ ဒွေ အက္ခိဋ္ဌိနိ၊
ဒွေ ကဏ္ဍဋ္ဌိနိ၊ ဧကံ နလာဋ္ဌိ၊ ဧကံ မုဒ္ဓဋ္ဌိ၊ နဝ သီသကပါလဋ္ဌိနိတိ ဧဝံ တိမတ္တာနိ
အဋ္ဌိသတာနိ၊ တာနိ သဗ္ဗာနိပိ ဝဏ္ဏတော သေတာနိ။ သဏ္ဌာနတော နာနာ-
သဏ္ဌာနာနိ။

တတ္ထ ဟိ အဂ္ဂပါဒဂုံလိအဋ္ဌိနိ ကတကမိဇသဏ္ဌာနာနိ။ တဒနန္တရာနိ
မဇ္ဈပဗ္ဗဋ္ဌိနိ ပနသဋ္ဌိသဏ္ဌာနာနိ။ မူလပဗ္ဗဋ္ဌိနိ ပဏဝသဏ္ဌာနာနိ။ ပိဋ္ဌိပါဒဋ္ဌိနိ
ကောဋိတကန္တလကန္တရာသိသဏ္ဌာနာနိ။ ပဏိကဋ္ဌိ ကေဋ္ဌိတလဖလမိဇသဏ္ဌာနံ။
ဂေါပကဋ္ဌိနိ ဗဒ္ဓကိဋ္ဌာဂေါဋ္ဌကသဏ္ဌာနာနိ။ ဇဗ္ဗဋ္ဌိနိ ဂေါပကဋ္ဌိသု ပတိဋ္ဌိတဋ္ဌာနံ
အပနိတတစသိန္နိကဋ္ဌိရသဏ္ဌာနံ။ ခုဒ္ဒကဇဗ္ဗဋ္ဌိကံ ဓနုကဒဏ္ဍသဏ္ဌာနံ။ မဟန္တ
မိလာတသပ္ပပိဋ္ဌိသဏ္ဌာနံ။ ဇဏ္ဍုကဋ္ဌိ ကေတော ပရိက္ခိဏဖေဏကသဏ္ဌာနံ။
တတ္ထ ဇဗ္ဗဋ္ဌိကဿ ပတိဋ္ဌိတဋ္ဌာနံ အတိခိဏဂ္ဂဂေါသိဂ်သဏ္ဌာနံ။ ဥရုဋ္ဌိ
ဒုတ္တန္တိတဝါသိပရသုဒဏ္ဍသဏ္ဌာနံ။ တဿ ကဋ္ဌိဋ္ဌိပိ ပတိဋ္ဌိတဋ္ဌာနံ ကိဋ္ဌာ-
ဂေါဋ္ဌကသဏ္ဌာနံ။ တေန ကဋ္ဌိဋ္ဌိနော ပတိဋ္ဌိတဋ္ဌာနံ အဂ္ဂန္တိန္ဒမဟာပုန္နာဂဖလ-
သဏ္ဌာနံ။

ကဋ္ဌိဋ္ဌိနိ ဒွေပိ ကောဗဒ္ဓါနိ ဟုတ္တာ ကုမ္ဘကာရိကဥဒ္ဓနသဏ္ဌာနာနိ။
ပါဠိယေက္ကံ ကမ္မာရကုဋ္ဌယောတ္တကသဏ္ဌာနာနိ။ ကောဋိယံ ဌိတံ အာနိသဒဋ္ဌိ
အဓောမုခံ ကတ္တာ ဂဟိတသပ္ပဖဏသဏ္ဌာနံ၊ သတ္တဋ္ဌဋ္ဌာနေသု ဆိဒ္ဓါဝဆိဒ္ဓံ။
ပိဋ္ဌိကဏ္ဍကဋ္ဌိနိ အန္တန္တရတော ဥပရူပရိ ဌပိတသီသပဋ္ဌဝေဌကသဏ္ဌာနာနိ။
ဗာဟိရတော ဝဋ္ဌနာဝဋ္ဌိသဏ္ဌာနာနိ။ တေသံ အန္တရန္တရာ ကကစဒန္တသဒိသာ
ဒွေ တယော ကဏ္ဍကာ ဟောန္တိ။ စတုဝီသတိယာ ဖာသုကဋ္ဌိသု အပရိပုဏ္ဏာနိ
အပရိပုဏ္ဏအသိသဏ္ဌာနာနိ။ ပရိပုဏ္ဏာနိ ပရိပုဏ္ဏအသိသဏ္ဌာနာနိ။ သဗ္ဗာနိပိ
ဩဒါတကုက္ကုဋ္ဌဿ ပသာရိတပက္ခသဏ္ဌာနာနိ။ စုဒ္ဓသ ဥရုဋ္ဌိနိ ဇိဏ္ဏသန္တမာနိက-
ပဉ္စရသဏ္ဌာနာနိ။ ဟဒယဋ္ဌိ ဒဗ္ဗိဖဏသဏ္ဌာနံ။

အက္ခကဋ္ဌိနိ ခုဒ္ဒကလောဟဝါသိဒဏ္ဍသဏ္ဌာနာနိ။ ကောဋ္ဌဋ္ဌိနိ ကေတော
ပရိက္ခိဏသိဟဋ္ဌကုဒ္ဓါလသဏ္ဌာနာနိ။ ဗာဟုဋ္ဌိနိ အာဒါသဒဏ္ဍကသဏ္ဌာနာနိ။
အဂ္ဂဗာဟုဋ္ဌိနိ ယမကတာလကန္တသဏ္ဌာနာနိ။ မဏိဗန္ဓုဋ္ဌိနိ ကေတော အလိယာ-
ပေတွာ ဌပိတသီသကပဋ္ဌဝေဌကသဏ္ဌာနာနိ။ ပိဋ္ဌိဟတ္ထဋ္ဌိနိ ကောဋိတကန္တလ-

ကန္တရာသိသဏ္ဌာနာနိ။ ဟတ္ထဂုံလီသု မူလပဗ္ဗဋ္ဌိနိ ပဏဝသဏ္ဌာနာနိ။ မဇ္ဈပဗ္ဗဋ္ဌိနိ အပရိပုဏ္ဏပနသဋ္ဌိသဏ္ဌာနာနိ။ အဂ္ဂပဗ္ဗဋ္ဌိနိ ကတကမိဇေသဏ္ဌာနာနိ။

သတ္တ ဂိဝဋ္ဌိနိ ဒဏ္ဍေန ဝိဇ္ဈိတွာ ပဋိပါဠိယာ ဌာပိတဝံသကဠိရစက္ကလကသဏ္ဌာနာနိ။ ဟေဋ္ဌိမဟနကဋ္ဌိ ကမ္မာရာနံ အယောကုဋ္ဌယောတ္တကသဏ္ဌာနံ။ ဥပရိမံ အဝလေခနသတ္တကသဏ္ဌာနံ။ အက္ခိကူပနာသကူပဋ္ဌိနိ အပနိတမိဇ္ဈတရုဏတာလဋ္ဌိသဏ္ဌာနာနိ။ နလာဋ္ဌဋ္ဌိ အဓောမုခဌာပိတသံထာလကကပါလသဏ္ဌာနံ။ ကဏ္ဍစူဠိကဋ္ဌိနိ နာပိတံ ခုရကောသသဏ္ဌာနာနိ။ နလာဋ္ဌကဏ္ဍစူဠိကနံ ဥပရိ ပဉ္စဗန္ဓနောကာသေ အဋ္ဌိသင်္ကဋ္ဌိတဃဋ္ဌပုဏ္ဏပဋ္ဌလခဏ္ဍသဏ္ဌာနံ။ မုဒ္ဒဋ္ဌိ မုခန္တိန္ဒဝင်္ကနာဋ္ဌိကေရသဏ္ဌာနံ။ သီသဋ္ဌိနိ သိဗ္ဗေတွာ ဌာပိတဇ္ဇေရလာဗုကဋ္ဌာဟသဏ္ဌာနာနိ။

ဒိသတော ဒွိသု ဒိသာသု ဇာတနိ။ ဩကာသတော အဝိသေသေန သကလသရီရေ ဌိတနိ။ ဝိသေသေန ပနေတ္ထ သီသဋ္ဌိနိ ဂိဝဋ္ဌိသု ပတိဋ္ဌိတနိ။ ဂိဝဋ္ဌိနိ ပိဋ္ဌိကဏ္ဍကဋ္ဌိသု။ ပိဋ္ဌိကဏ္ဍကဋ္ဌိနိ ကဋ္ဌိဋ္ဌိသု။ ကဋ္ဌိဋ္ဌိနိ ဥရုဋ္ဌိသု။ ဥရုဋ္ဌိနိ ဇဏ္ဍုကဋ္ဌိသု။ ဇဏ္ဍုကဋ္ဌိနိ ဇယ်ဋ္ဌိသု။ ဇယ်ဋ္ဌိနိ ဂေါပကဋ္ဌိသု။ ဂေါပကဋ္ဌိနိ ပိဋ္ဌိပါဒဋ္ဌိသု ပတိဋ္ဌိတနိ။ ပရိစ္ဆေဒတော အန္တော အဋ္ဌိမိဇ္ဈေန၊ ဥပရိတော မံသေန၊ အဂ္ဂေ မူလေ စ အညမညေန ပရိစ္ဆိန္ဒာနိ၊ အယံ နေသံ သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ။ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ ပန ကေသသဒိသောယေဝ။

၁၉၁။ အဋ္ဌိမိဇ္ဈန္တိ တေသံ တေသံ အဋ္ဌိနံ အပ္ပန္နရဂတံ မိဇ္ဈံ။ တံ ဝဏ္ဏတော သေတံ။ သဏ္ဌာနတော မဟန္တမဟန္တာနံ အဋ္ဌိနံ အပ္ပန္နရဂတံ ဝေဠုနာဠိယံ ပက္ခိတ္တသေဝိတမဟာဝေတ္ထဂ္ဂသဏ္ဌာနံ။ ခုဒ္ဒါခုဒ္ဒကာနံ အပ္ပန္နရဂတံ ဝေဠုယဋ္ဌိပဗ္ဗေသု ပက္ခိတ္တသေဝိတနုဝေတ္ထဂ္ဂသဏ္ဌာနံ။ ဒိသတော ဒွိသု ဒိသာသု ဇာတံ။ ဩကာသတော အဋ္ဌိနံ အပ္ပန္နရေ ပတိဋ္ဌိတံ။ ပရိစ္ဆေဒတော အဋ္ဌိနံ အပ္ပန္နရတလေဟိ ပရိစ္ဆိန္ဒံ၊ အယမဿ သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ။ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ ပန ကေသသဒိသောယေဝ။

၁၉၂။ ဝဏ္ဏန္တိ ဧကဗန္ဓနာ ခွေ မံသပိဏ္ဍိကာ။ တံ ဝဏ္ဏတော မန္တရတ္ထံ ပါဠိဘဒ္ဒကဋ္ဌိဝဏ္ဏံ။ သဏ္ဌာနတော ဒါရကနံ ယမကကီဠာဂေါဠကသဏ္ဌာနံ၊ ဧကဝဏ္ဏပဋ္ဌိဗ္ဗအဗ္ဗလဒ္ဓယသဏ္ဌာနံ ဝါ။ ဒိသတော ဥပရိမာယ ဒိသာယ ဇာတံ။ ဩကာသတော ဂလဝါဠကာ နိက္ခန္တေန ဧကမူလေန ထောက် ဂန္တော

ဒွိခါ ဘိန္ဓေန ထူလနာရနာ ဝိနိဗ္ဗိတံ ဟုတွာ ဟဒယမံသံ ပရိက္ခိပိတွာ ဌိတံ။
ပရိစ္ဆေဒတော ဝက္ကံ ဝက္ကဘာဂေန ပရိစ္ဆိန္တံ၊ အယမဿ သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ။
ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ ပန ကေသသဒိသောယေဝ။

၁၉၃။ ဟဒယန္တိ ဟဒယမံသံ။ တံ ဝက္ကတော ရတ္တပဒုမပတ္တိဝိဇ္ဇာဝဏ္ဏံ။
သဏ္ဌာနတော ဗာဟိရပတ္တာနိ အပနေတွာ အခေမုခံ ဌပိတပဒုမမကုဋ္ဌ-
သဏ္ဌာနံ။ ဗဟိ မဋ္ဌံ၊ အန္တော ကောသာတကီဖလဿ အဗ္ဘန္တရသဒိသံ။
ပညဝန္တာနံ ထောက် ဝိကသိတံ၊ မန္တပညာနံ မကုဋ္ဌတမေဝ^၂။ အန္တော စဿ
ပုန္နာဂဋ္ဌိပတိဋ္ဌာနမတ္တော အာဝါဠကော ဟောတိ၊ ယတ္ထ အဒ္ဓပသတမတ္တံ
လောဟိတံ သဏ္ဌာတိ၊ ယံ နိဿာယ မနောဓာတု စ မနောဝိညာဏဓာတု
စ ဝတ္တန္တိ။ တံ ပနေတံ ရာဂစရိတဿ ရတ္တံ ဟောတိ၊ ဒေါသစရိတဿ
ကာဠကံ၊ မောဟစရိတဿ မံသခေဝနဥဒကသဒိသံ၊ ဝိတက္ကစရိတဿ
ကုလတ္တယူသဝဏ္ဏံ၊ သဒ္ဓါစရိတဿ ကဏိကာရပုပ္ဖဝဏ္ဏံ၊ ပညာစရိတဿ အစ္စ္စံ
ဝိပ္ပသန္တံ အနာဝိလံ ပဏ္ဍရံ ပရိသုဒ္ဓိ နိဋ္ဌေါတဇာတိမဏိ ဝိယ ဇုတိမန္တံ ခါယတိ။
ဒိသတော ဥပရိမာယ ဒိသာယ ဇာတံ။ ဩကာသတော သရိရဗ္ဘန္တရေ ဒွိန္တံ
ထနာနံ မဇ္ဈေ ပတိဌိတံ။ ပရိစ္ဆေဒတော ဟဒယံ ဟဒယဘာဂေန ပရိစ္ဆိန္တံ၊
အယမဿ သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ။ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ ပန ကေသသဒိသော-
ယေဝ။

၁၉၄။ ယကနန္တိ ယမကမံသပဋ္ဌလံ။ တံ ဝက္ကတော ရတ္တံ ပဏ္ဍုကဓာတုကံ
နာတိရတ္တကုမုဒဿ၊^၃ ပတ္တိဝိဇ္ဇာဝဏ္ဏံ။ သဏ္ဌာနတော မူလေ ဧကံ အဂ္ဂေ ယမကံ
ကောဝိဋ္ဌာရပတ္တသဏ္ဌာနံ။ တဉ္စ ဒန္ဓာနံ ဧကမေဝ ဟောတိ မဟန္တံ၊ ပညဝန္တာနံ
ဒွေ ဝါ တိဏိ ဝါ ခုဒ္ဒကာနိ။ ဒိသတော ဥပရိမာယ ဒိသာယ ဇာတံ၊
ဩကာသတော ဒွိန္တံ ထနာနံ အဗ္ဘန္တရေ ဒက္ခိဏပသံ နိဿာယ ဌိတံ။
ပရိစ္ဆေဒတော ယကနံ ယကနဘာဂေန ပရိစ္ဆိန္တံ၊ အယမဿ သဘာဂ-
ပရိစ္ဆေဒေါ။ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ ပန ကေသသဒိသောယေဝ။

၁၉၅။ ကိလောမကန္တိ ပဋိစ္စန္ဓာပဋိစ္စန္ဓဘေဒတော ဒုဝိဓံ ပရိယော-
နဟနမံသံ။ တံ ဒုဝိဓိ ဝက္ကတော သေတံ ဒုကူလပိလောတိကဝဏ္ဏံ။ သဏ္ဌာ-
နတော အတ္တနော ဩကာသသဏ္ဌာနံ။ ဒိသတော ပဋိစ္စန္ဓကိလောမကံ
ဥပရိမာယ ဒိသာယ။ ဣတရံ ဒွိသု ဒိသာသု ဇာတံ။ ဩကာသတော

ပဋိစ္စန္ဓကိလောမကံ ဟဒယဉ္စ ဝက္ကဉ္စ ပဋိစ္စာဒေတွာ၊ အပ္ပဋိစ္စန္ဓကိလောမကံ သကလသရီရေ စမ္ပဿ ဟေဋ္ဌတော မံသံ ပရိယောနန္တိတွာ ဌိတံ။ ပရိစ္ဆေဒတော ဟေဋ္ဌာ မံသေန၊ ဥပရိ စမ္ပေန၊ တိရိယံ ကိလောမကဘာဂေန ပရိစ္စိန္တံ၊ အယမဿ သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ။ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ ပန ကေသသဒိသောယေဝ။

၁၉၆။ ဝိဟကန္တိ ဥဒရဇိဝါမံသံ။ တံ ဝဏ္ဏတော နီလံ နိဂ္ဂုဏ္ဍိပုပ္ဖဝဏ္ဏံ။ သဏ္ဌာနတော သတ္တင်္ဂလပ္ပမာဏံ အဗန္ဓနံ ကာဠဝစ္စကဇိဝါသဏ္ဌာနံ။ ဒိသတော ဥပရိမာယ ဒိသာယ ဇာတံ။ ဩကာသတော ဟဒယဿ ဝါမပဿေ ဥဒရ-
ပဋ္ဌလဿ မတ္တကပဿံ နိဿာယ ဌိတံ၊ ယသ္မိံ ပဟရဏပ္ပဟာရေန ဗဟိနိက္ခန္ဓေ သတ္တာနံ ဇီဝိတက္ခယော ဟောတိ။ ပရိစ္ဆေဒတော ဝိဟကဘာဂေန ပရိစ္စိန္တံ၊ အယမဿ သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ။ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ ပန ကေသသဒိသော-
ယေဝ။

၁၉၇။ ပပ္ဖါသန္တိ ဒုတ္တိံသမံသဇ္ဈပ္ပဘေဒံ^၁ ပပ္ဖါသမံသံ။ တံ ဝဏ္ဏတော ရတ္တံ နာတိပက္ကဥဒုဗ္ဗရဇလဝဏ္ဏံ။ သဏ္ဌာနတော ဝိသမန္တိန္ဒဗဟလပူဝဇ္ဈာ-
သဏ္ဌာနံ။ အပ္ပန္နရေ အသိတပီတာနံ အဘာဝေ ဥဂ္ဂတေန ကမ္မဇတေဇုသ္မာနာ အပ္ပာဟတတ္တာ သံခါဒိတပလာလပိဏ္ဍမိဝ နိရသံ နိရောဇံ။ ဒိသတော ဥပရိမာယ ဒိသာယ ဇာတံ။ ဩကာသတော သရီရပ္ပန္နရေ ဌိန္တံ ထနာနံ အန္တရေ ဟဒယဉ္စ ယကနဉ္စ ဥပရိ ဆာဒေတွာ ဩလမ္ပန္တံ ဌိတံ။ ပရိစ္ဆေဒတော ပပ္ဖါသဘာဂေန ပရိစ္စိန္တံ၊ အယမဿ သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ။ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ ပန ကေသသဒိသောယေဝ။

၁၉၈။ အန္တန္တိ ပုရိသဿ ဒုတ္တိံသဟတ္တာ၊^၂ ဣတ္ထိယာ အဋ္ဌဝိသတိဟတ္တာ၊^၂ ကေဝိသတိယာ ဌာနေသု ဩဘဂ္ဂါ အန္တဝဋ်။ တဒေတံ ဝဏ္ဏတော သေတံ သက္ခရသုဓာဝဏ္ဏံ။ သဏ္ဌာနတော လောဟိတဒေါဏိယံ အာဘုဇိတွာ ဌပိတသိ-
သန္တိန္ဒဗဟလပူဝဇ္ဈာနံ။ ဒိသတော ဒွိသု ဒိသာသု ဇာတံ။ ဩကာသတော ဥပရိ ဂလဝါဠကေ ဟေဋ္ဌာ စ ကရိသမဂ္ဂေ ဝိနိဗန္ဓတ္တာ ဂလဝါဠကကရိသမဂ္ဂပရိယန္တေ သရီရပ္ပန္နရေ ဌိတံ။ ပရိစ္ဆေဒတော အန္တဘာဂေန ပရိစ္စိန္တံ၊ အယမဿ သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ။ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ ပန ကေသသဒိသောယေဝ။

၁၉၉။ အန္တရုဏန္တိ အန္တဘောဂဋ္ဌာနေသု ဗန္ဓနံ။ တံ ဝဏ္ဏတော သေတံ ဒကသီတလိကမူလဝဏ္ဏံ။ သဏ္ဌာနတော ဒကသီတလိကမူလသဏ္ဌာနမေဝ။ ဒိသတော ဒွိသု ဒိသာသု ဇာတံ။ ဩကာသတော ကုဒ္ဒါလဖရသုကမ္မာဒိနိ ကရောန္တာနံ ယန္တာကမုနကာလေ ယန္တသုတ္တကမိဝ ယန္တဖလကာနိ အန္တဘောဂေ ဧကတော အဂဋ္ဌန္တေ အာဗန္ဓိတွာ ပါဒပုဉ္ဇနရဇ္ဈမဏ္ဍလကဿ အန္တရာ သံသိဗ္ဗိတွာ^၁ ဌိတရဇ္ဈကာ ဝိယ ဧကဝိသတိယာ အန္တဘောဂါနံ အန္တရာ ဌိတံ။ ပရိစ္ဆေဒတော အန္တရုဏဘာဂေန ပရိစ္ဆိန္တံ၊ အယမဿ သဘာဂ-ပရိစ္ဆေဒေါ။ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ ပန ကေသသဒိသောယေဝ။

၂၀၀။ ဥဒရိယန္တိ ဥဒရေ ဘဝံ အသိတဝိတခါယိတသာယိတံ။ တံ ဝဏ္ဏတော အဇ္ဈောဟဋ္ဌာဟာရဝဏ္ဏံ။ သဏ္ဌာနတော ပရိဿာဝနေ သိထိလဗဒ္ဓတဏှုလ-သဏ္ဌာနံ။ ဒိသတော ဥပရိမာယ ဒိသာယ ဇာတံ။ ဩကာသတော ဥဒရေ ဌိတံ။

ဥဒရံ နာမ ဥဘတော နိပ္ပိဋ္ဌိယမာနဿ အလ္လသာဋကဿ မဇ္ဈေ သဉ္ဇာတ-ဖောဋကသဒိသံ အန္တပဋ္ဌလံ၊ ဗဟိ မဋ္ဌံ၊ အန္တော မံသကသမ္ပုပလိဝေဌနကိလိဋ္ဌ-ပါဝါရကပုပ္ဖကသဒိသံ၊ ကုထိတ^၂ပနသတစဿ အပ္ပန္တရသဒိသန္တိဝိ ဝတ္ထု ဝနုတိ၊ ယတ္ထ တက္ကောဋကော ဂဏှုပ္ပါဒကာ တာလဟိရကာ သူစိမုခကာ ပဋတန္တ-သုတ္တကာ^၃၊ ဣစ္စေဝမာဒိဒ္ဓတ္ထိ^၄သကုလပ္ပဘေဒါ ကိမယော အာကုလဗျာကုလာ သဏှသဏှစာရိနော ဟုတွာ နိဝသန္တိ၊ ယေ ပါနဘောဇနာဒိမိ အဝိဇ္ဇမာနေ ဥလ္လဃိတွာ ဝိရဝန္တာ ဟဒယမံသံ အဘိဟနန္တိ၊ ပါနဘောဇနာဒိအဇ္ဈောဟရဏ-ဝေလာယဉ္စ ဥဒ္ဓိမုခါ ဟုတွာ ပဌမဇ္ဈောဟဋ္ဌေ ဒွေ တယော အာလောပေ တုရိတတုရိတာ ဝိလုပ္ပန္တိ၊ ယံ တေသံ ကိမိနံ သူတိဃရံ ဝစ္စကုဋိ ဝိလာနသာလာ သုသာနဉ္စ ဟောတိ။ ယတ္ထ သေယျထာပိ နာမ စဏှာလဂါမဒ္ဓါရေ စန္ဒနိကာယ နိဒါဃသမယေ ထူလဖုသိတကေ ဒေဝေ ဝဿန္တေ ဥဒကေန ဝုယမာနံ မုတ္တ-ကရိသ စမ္ပ အဋ္ဌိ နှာရ ခဏှ ခေဋ္ဌ သိဃံာဏိကာလောဟိတပ္ပဘုတိ နာနာကုဏ-ပဇာတံ နိပတိတွာ ကဒ္ဒမောဒကာလုဋိတံ ဒွိဟတိဟစ္စယေန သဉ္ဇာတကိမိကုလံ သူရိယာတပသန္တာပဝေဂကုထိတံ ဥပရိ ဖေဏပုပ္ဖုဋ္ဌကေ^၅ မုဉ္ဇန္တံ အဘိနိလဝဏ္ဏံ ပရမဒုဂ္ဂန္ဓဇေဂစ္ဆံ နေဝ ဥပဂန္တံ၊ န ဒဋ္ဌံ အရဟရူပတံ အာပဋိတွာ တိဋ္ဌတိ။

၁-တံ သိဗ္ဗိတွာ (ဣက) ၂-...ကိလိဋ္ဌိ (သျှာ) ၃-ကုဋိတ (သျှာ)၊ ကုမိတ (က)

၄-ပဋတန္တကာ သုတ္တကာ (သီ)၊ ပဋတန္တ သုတ္တကာ (သျှာ)၊ ပဋတန္တသုတ္တကာ (ဣ)

၅-ဖေဏပုပ္ဖုဋ္ဌကေ (သီ၊ ဣ)

ပဂေဝ ဃာယိတုံ ဝါ သာယိတုံ ဝါ၊ ဧဝမေဝ နာနပ္ပကာရံ ပါနဘောဇနာ-
ဒိဒန္တမုသလသဉ္စုဏ္ဏိတံ ဇိဝှါဟတ္ထပရိဝတ္တိတခေဋ္ဌလာလာပလိဗုဒ္ဓံ တံဇာဏဝိဂတ-
ဝဏ္ဏဂန္ဓရသာဒိသဗ္ဗံ တန္တဝါယခလိသုဝါနဝမထုသဒိသံ နိပတိဘွာ ပိတ္တ-
သေမှဝါတပလိဝေဋ္ဌိတံ ဟုဘွာ ဥဒရဂ္ဂိသန္တာပဝေဂကုထိတံ ကိမိကုလာကုလံ
ဥပရူပရိ ဖေဏပုပ္ဖုဋ္ဌကာနိ မုဉ္ဇန္တံ ပရမကသမ္ပုဒုဂန္ဓဇေဂုစ္ဆဘာဝံ အာပဇ္ဇိဘွာ
တိဋ္ဌတိ။ ယံ သုဘွာပိ ပါနဘောဇနာဒိသု အမနုညတာ သဏ္ဌာတိ၊ ပဂေဝ
ပညာစက္ခုနာ အဝလောကေဘွာ။ ယတ္ထ စ ပတိတံ ပါနဘောဇနာဒိ ပဉ္စဓာ
ဝိဝေကံ ဂစ္ဆတိ၊ ဧကံ ဘာဂံ ပါဏကာ ခါဒန္တိ၊ ဧကံ ဘာဂံ ဥဒရဂ္ဂိ ဈာပေတိ၊
ဧကော ဘာဂေါ မုတ္တံ ဟောတိ၊ ဧကော ဘာဂေါ ကရိသံ၊ ဧကော ဘာဂေါ
ရသဘာဝံ အာပဇ္ဇိဘွာ သောဏိတမံသာဒိနိ ဥပဗြူဟယတိ။

ပရိစ္ဆေဒတော ဥဒရပဋ္ဌလေန စေဝ ဥဒရိယဘာဂေန စ ပရိစ္ဆိန္နံ။ အယမဿ
သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ။ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ ပန ကေသသဒိသောယေဝ။

၂၀၁။ ကရိသန္တိ ဝစ္စံ။ တံ ဝဏ္ဏတော ယေဘုယျေန အဇ္ဈောဟဋ္ဌာဟာရ-
ဝဏ္ဏမေဝ ဟောတိ။ သဏ္ဌာနတော ဩကာသသဏ္ဌာနံ။ ဒိသတော ဟေဋ္ဌိမာယ
ဒိသာယ ဇာတံ။ ဩကာသတော ပက္ကာသယေ ဌိတံ။ ပက္ကာသယော နာမ
ဟေဋ္ဌာနာဘိ-ပိဋကဏုကမူလာနံ အန္တရေ အန္တာဝသာနေ ဥဗ္ဗေဓေန အဋ္ဌင်္ဂလ-
မတ္တော ဝေဠုနာဋိကသဒိသော၊ ယတ္ထ သေယျထာပိ နာမ ဥပရိ ဘူမိဘာဂေ
ပတိတံ ဝဿောဒကံ ဩဂဋ္ဌိဘွာ ဟေဋ္ဌာ ဘူမိဘာဂံ ပူရေဘွာ တိဋ္ဌတိ၊ ဧဝမေဝ
ယံကိဉ္စိ အာမာသယေ ပတိတံ ပါနဘောဇနာဒိကံ ဥဒရဂ္ဂိနာ ဖေဏုဒ္ဓေဟကံ
ပက္ကံ ပက္ကံ နိသဒါယ ပိသိတမိဝ သဏ္ဌာဘာဝံ အာပဇ္ဇိဘွာ အန္တဗိလေန
ဩဂဋ္ဌိဘွာ ဩဂဋ္ဌိဘွာ ဩမဒ္ဓိဘွာ ဝေဠုပဗ္ဗေ ပက္ခိပမာနပဏ္ဍုမတ္တိကာ ဝိယ
သန္တိစိတံ ဟုဘွာ တိဋ္ဌတိ။ ပရိစ္ဆေဒတော ပက္ကာသယပဋ္ဌလေန စေဝ ကရိသ-
ဘာဂေန စ ပရိစ္ဆိန္နံ။ အယမဿ သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ။ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ
ပန ကေသသဒိသောယေဝ။

၂၀၂။ မတ္တလုင်္ဂန္တိ သီသကဋ္ဌာဟဗ္ဗန္တရေ ဌိတမိဉ္စရာသိ။ တံ ဝဏ္ဏတော
သေတံ အဟိစ္ဆတ္တကပိဏ္ဍဝဏ္ဏံ။ ဒမိဘာဝံ အသမ္ပတ္တံ ဒုဋ္ဌဒီရဝဏ္ဏန္တိပိ ဝတ္တံ
ဝဇ္ဇတိ။ သဏ္ဌာနတော ဩကာသသဏ္ဌာနံ။ ဒိသတော ဥပရိမာယ ဒိသာယ
ဇာတံ။ ဩကာသတော သီသကဋ္ဌာဟဗ္ဗန္တရေ စတ္တာရော သိဗ္ဗိနိမဂ္ဂေ နိသာယ
သမောဓာနေဘွာ ဌပိတာ စတ္တာရော ပိဋ္ဌပိဏ္ဍာ ဝိယ သမောဟိတံ တိဋ္ဌတိ။
ပရိစ္ဆေဒတော သီသကဋ္ဌာဟဿ အဗ္ဗန္တရတလေဟိ စေဝ မတ္တလုင်္ဂဘာဂေန စ

ပရိစ္ဆိန္ဒ၊ အယမဿ သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ။ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ ပန ကေသသဒိသောယေဝ။

၂၀၃။ ဝိတ္တန္တိ ဒွေ ပိတ္တာနိ ဗဒ္ဓပိတ္တဉ္စ အဗဒ္ဓပိတ္တဉ္စ။ တတ္ထ ဗဒ္ဓပိတ္တံ ဝဏ္ဏတော ဗဟလမဓုကတေလဝဏ္ဏံ။ အဗဒ္ဓပိတ္တံ မိလာတအာကုလိပုပ္ဖဝဏ္ဏံ။ သဏ္ဌာနတော ဥဘယမ္ပိ ဩကာသသဏ္ဌာနံ။ ဒိသတော ဗဒ္ဓပိတ္တံ ဥပရိမာယ ဒိသာယ ဇာတံ။ ဣတရံ ဒွိသု ဒိသာသု ဇာတံ။ ဩကာသတော အဗဒ္ဓပိတ္တံ ဌပေတွာ ကေသလောမဒန္တနခါနံ မံသဝိနိမုတ္တဋ္ဌာနဉ္စေဝ ထဒ္ဓသုက္ခစမ္ပဉ္စ ဥဒကမိဝ တေလမိန္ဒ၊ အဝသေသသရိရံ ဗျာပေတွာ ဌိတံ။ ယမ္ပိ ကုပိတေ အက္ခိနိ ပီတကာနိ ဟောန္တိ၊ ဘမန္တိ၊ ဂတ္တံ ကမ္ပတိ၊ ကဏ္ဍုယတိ။ ဗဒ္ဓပိတ္တံ ဟဒယပပ္ဖါသာနံ အန္တရေယကနမံသံ နိဿာယ ပတိဋ္ဌိတေ မဟာကောသာတကီကောသကသဒိသေ ပိတ္တကောသကေ ဌိတံ။ ယမ္ပိ ကုပိတေ သတ္တာ ဥမ္ပတ္တကာ ဟောန္တိ၊ ဝိပလ္လတ္တမိတ္တာ ဟိရောတ္တပုံ ဆဇေတွာ အကာတဗ္ဗံ ကရေန္တိ၊ အဘာသိတဗ္ဗံ ဘာသန္တိ၊ အစိန္တိတဗ္ဗံ စိန္တေန္တိ။ ပရိစ္ဆေဒတော ပိတ္တဘာဂေန ပရိစ္ဆိန္ဒ၊ အယမဿ သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ။ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ ပန ကေသသဒိသောယေဝ။

၂၀၄။ သေမှန္တိ သရိရက္ခန္တရေ ကေပတ္တပူရပုမာဏံ သေမှံ။ တံ ဝဏ္ဏတော သေတံ နာဂဗလာပဏ္ဍရသဝဏ္ဏံ။ သဏ္ဌာနတော ဩကာသသဏ္ဌာနံ။ ဒိသတော ဥပရိမာယ ဒိသာယ ဇာတံ။ ဩကာသတော ဥဒရပဋ္ဌလေ ဌိတံ။ ယံ ပါနဘောဇနာဒိအဇ္ဈောဟရဏကာလေ သေယျထာပိ နာမ ဥဒကေသေဝါလပဏကံ ကဋ္ဌေ ဝါ ကထလေ ဝါ ပတန္တေ ဆိဋ္ဌိတွာ ဒွိဓာ ဟုတွာ ပုန အဇ္ဈောတ္ထရိတွာ တိဋ္ဌတိ၊ ဧဝမေဝ ပါနဘောဇနာဒိမ္ပိ နိပတန္တေ ဆိဋ္ဌိတွာ ဒွိဓာ ဟုတွာ ပုန အဇ္ဈောတ္ထရိတွာ တိဋ္ဌတိ၊ ယမ္ပိ စ မန္တိဘူတေ ပက္ကဂဏ္ဍော ဝိယ ပူတိကုက္ကုဋ္ဌဏ္ဍမိဝ စ ဥဒရံ ပရမဇေဂုန္တံ ကုဏပဂန္တံ ဟောတိ၊ တတော ဥဂ္ဂတေန စ ဂန္ဓေန ဥဒ္ဓေကောပိ မုခမ္ပိ ဒုဂ္ဂန္တံ ပူတိကုဏပသဒိသံ ဟောတိ။ သော စ ပုရိသော အပေဟိ ဒုဂ္ဂန္တံ ဝါယသီတိ ဝတ္တဗ္ဗတံ အာပဇ္ဇတိ၊ ယဉ္စ ဝစိတွာ ဗဟလတ္တမာပန္တံ ပိဓာနဖလကမိဝ ဝစ္စကုဋိယံ ဥဒရပဋ္ဌလဿ အပ္ပန္တရေယေဝ ကုဏပဂန္တံ သန္တိရုပ္ပိတွာ တိဋ္ဌတိ။ ပရိစ္ဆေဒတော သေမှဘာဂေန ပရိစ္ဆိန္ဒ၊ အယမဿ သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ။ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ ပန ကေသသဒိသောယေဝ။

၂၀၅။ ပုဗ္ဗောတိ ပူတိလောဟိတဝသေန ပဝတ္ထပုဗ္ဗံ။ တံ ဝဏ္ဏတော ပဏ္ဍု-
 ပလာသဝဏ္ဏော။ မတသရီရေ ပန ပူတိဗဟလာစာမဝဏ္ဏော ဟောတိ။
 သဏ္ဌာနတော ဩကာသသဏ္ဌာနော။ ဒိသတော ဒွိသု ဒိသာသု ဟောတိ။
 ဩကာသတော ပန ပုဗ္ဗဿ ဩကာသော နာမ နိဗ္ဗော နတ္ထိ။ ယတ္ထ သော
 သန္တိစိတော တိဋ္ဌေယျ။ ယတြ ယတြ ခါဏုကဏုကပဟရဏဂ္ဂိဇာလာဒီဟိ
 အဘိဟတေ သရီရပ္ပဒေသေ လောဟိတံ သဏ္ဌဟိတွာ ပစ္စတိ။ ဂဏ္ဍပိဋကဒ-
 ယော ဝါ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ တတြ တတြ တိဋ္ဌတိ။ ပရိစ္ဆေဒတော ပုဗ္ဗဘာဂေန ပရိစ္ဆိန္နော။
 အယမဿ သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ။ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ ပန ကေသသဒိသော-
 ယေဝ။

၂၀၆။ လောဟိတန္တိ ခွေ လောဟိတာနိ သန္တိစိတလောဟိတဉ္စ သံသရဏ-
 လောဟိတဉ္စ။ တတ္ထ သန္တိစိတလောဟိတံ ဝဏ္ဏတော နိပက္ကဗဟလလာခါရသ-
 ဝဏ္ဏံ။ သံသရဏလောဟိတံ အစ္ဆလာခါရသဝဏ္ဏံ။ သဏ္ဌာနတော ဥဘယဗ္ဗိ
 ဩကာသသဏ္ဌာနံ။ ဒိသတော သန္တိစိတလောဟိတံ ဥပရိမာယ ဒိသာယ
 ဇာတံ။ ဣတရံ ဒွိသု ဒိသာသု ဇာတံ။ ဩကာသတော သံသရဏလောဟိတံ
 ဌပေတွာ ကေသလောမဒန္တနခါနံ မံသဝိနိမုတ္တဋ္ဌာနဉ္စေဝ ထဒ္ဒသုက္ခစမ္ပဉ္စ ဓမ္မနိ-
 ဇာလာနုသာရေန သဗ္ဗံ ဥပါဒိဏ္ဏသရီရံ ဖရိတွာ ဌိတံ။ သန္တိစိတလောဟိတံ
 ယကနဋ္ဌာနဿ ဟေဋ္ဌာဘာဂံ ပူရေတွာ ကေပတ္ထပူရမတ္တံ ဟဒယဝက္ကပပ္ပါသာနံ
 ဥပရိ ထောကံ ထောကံ ပဋ္ဌရန္တံ ဝက္ကဟဒယယကနပပ္ပါသေ တေမယမာနံ
 ဌိတံ။ တသ္မိံ ဟိ ဝက္ကဟဒယာဒိနိ အတေမေန္တေ သတ္တာ ပိပါသိတာ ဟောန္တိ။
 ပရိစ္ဆေဒတော လောဟိတဘာဂေန ပရိစ္ဆိန္နံ။ အယမဿ သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ။
 ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ ပန ကေသသဒိသောယေဝ။

၂၀၇။ သေဒေါတိ လောမကူပါဒီဟိ ပဋ္ဌရဏကအာပေါဓာတု။ သော
 ဝဏ္ဏတော ဝိပ္ပသန္တတိလတေလဝဏ္ဏော။ သဏ္ဌာနတော ဩကာသသဏ္ဌာနော။
 ဒိသတော ဒွိသု ဒိသာသု ဇာတော။ ဩကာသတော သေဒသောကာသော
 နာမ နိဗ္ဗော နတ္ထိ။ ယတ္ထ သော လောဟိတံ ဝိယ သဒါ တိဋ္ဌေယျ။ ယဒါ ပန
 အဂ္ဂိသန္တာပသူရိယသန္တာပဥတုဝိကာရာဒီဟိ သရီရံ သန္တပတိ။ တဒါ ဥဒကတော
 အဗ္ဗုဋ္ဌမတ္တဝိသမတ္တိန္ဒာဘိသမုဋ္ဌာလကုမုဒနာဋ္ဌကလာပေါ ဝိယ သဗ္ဗကေသလော-
 မကူပဝိဝရေဟိ ပဋ္ဌရတိ။ တသ္မာ တဿ သဏ္ဌာနဗ္ဗိ ကေသလောမကူပဝိဝရာ-
 နဉ္စေဝ ဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။ သေဒပရိဂ္ဂဏကေန စ ယောဂိနာ ကေသလောမ-
 ကူပဝိဝရေ ပူရေတွာ ဌိတဝသေနေဝ သေဒေါ မနသိ ကာတဗ္ဗော။

ပရိစ္ဆေဒတော သေဒဘာဂေန ပရိစ္ဆိန္နော၊ အယမဿ သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ။
ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ ပန ကေသသဒိသောယေဝ။

မေဒေါတိ ထိနသိနေဟော။ သော ဝဏ္ဏတော ဖာလိတဟလိဒ္ဓိ-
ဝဏ္ဏော။ သဏ္ဌာနတော ထူလသရီရဿ တာဝ စမ္ပမံသန္တရေ ဌပိတဟလိဒ္ဓိ-
ဝဏ္ဏဒုက္ကလပိလောတိကသဏ္ဌာနော ဟောတိ။ ကိသသရီရဿ ဇဗ္ဗမံသံ ဦရမံသံ
ပိဋ္ဌိကဏ္ဍကနိဿိတံ ပိဋ္ဌိမံသံ ဥဒရဝဋ်မံသန္တိ တောနိ နိဿာယ ဒိဂုဏတိဂုဏံ
ကတွာ ဌပိတဟလိဒ္ဓိဝဏ္ဏဒုက္ကလပိလောတိကသဏ္ဌာနော။ ဒိသတော ဒွိသု
ဒိသာသု ဇာတော။ ဩကာသတော ထူလဿ သကလသရီရံ ဖရိတွာ ကိသဿ
ဇဗ္ဗမံသာဒိနိ နိဿာယ ဌိတော၊ ယံ သိနေဟသင်္ခံ ဂတမ္ပိ ပရမဇေဂုစ္ဆတ္တာ
နေဝ မုဒ္ဒနိ တေလတ္ထာယ၊ န နာသတေလာဒိနမတ္ထာယ ဂဏန္တိ။ ပရိစ္ဆေဒတော
ဟေဋ္ဌာ မံသေန၊ ဥပရိ စမ္ပေန၊ တိရိယံ မေဒဘာဂေန ပရိစ္ဆိန္နော၊ အယမဿ
သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ။ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ ပန ကေသသဒိသောယေဝ။

၂၀၈။ အဿူတိ အက္ခိဟိ ပဋ္ဌရဏကအာပေါဓာတု။ တံ ဝဏ္ဏတော
ဝိပ္ပသန္တတိလတေလဝဏ္ဏံ။ သဏ္ဌာနတော ဩကာသသဏ္ဌာနံ။ ဒိသတော
ဥပရိမာယ ဒိသာယ ဇာတံ။ ဩကာသတော အက္ခိကူပကေသု ဌိတံ။ န စေတံ
ပိတ္တကောသကေ ပိတ္တမိဝ အက္ခိကူပကေသု သဒါ သန္တိစိတံ တိဋ္ဌတိ။ ယဒါ
ပန သတ္တာ သောမနဿဇာတာ မဟာဟသိတံ ဟသန္တိ၊ ဒေါမနဿဇာတာ
ရောဒန္တိ ပရိဒေဝန္တိ၊ တထာရူပံ ဝါ ဝိသမာဟာရံ အာဟာရေန္တိ၊ ယဒါ စ နေသံ
အက္ခိနိ ဓူမရဇပံသုကာဒိဟိ အဘိဟညန္တိ။ တဒါ ဧတေဟိ သောမနဿဒေါ-
မနဿဝိသဘာဂါဟာရဥတူဟိ သမုဋ္ဌဟိတွာ အက္ခိကူပကေ ပူရေတွာ တိဋ္ဌတိ
ဝါ ပဋ္ဌရတိ ဝါ။ အဿုပရိဂ္ဂဏကေန စ ယောဂိနာ အက္ခိကူပကေ ပူရေတွာ
ဌိတဝသေနော ပရိဂ္ဂဏိတမ္ပိ။ ပရိစ္ဆေဒတော အဿုဘာဂေန ပရိစ္ဆိန္နံ၊ အယမဿ
သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ။ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ ပန ကေသသဒိသောယေဝ။

၂၀၉။ ဝသတိ ဝိလိနသိနေဟော။ သာ ဝဏ္ဏတော နာဠိကေရတေလ-
ဝဏ္ဏော။ အာစာမေ အာသိတ္တတေလဝဏ္ဏာတိပိ ဝတ္တု ဝဋ္ဌတိ။ သဏ္ဌာနတော
နာနကာလေ ပသန္တဥဒကဿ ဥပရိ ပရိတ္တမန္တသိနေဟဗိန္ဒုဝိသဋ္ဌသဏ္ဌာနာ။
ဒိသတော ဒွိသု ဒိသာသု ဇာတာ။ ဩကာသတော ယေဘုယျေန ဟတ္ထတလ-
ဟတ္ထပိဋ္ဌပါဒတလပါဒပိဋ္ဌနာသပုဋ္ဌနလာဋ္ဌအံသကူဋေသု ဌိတာ။ န စေသာ
ဧတေသု ဩကာသေသု သဒါ ဝိလိနာဝ ဟုတွာ တိဋ္ဌတိ။ ယဒါ ပန
အဂ္ဂိသန္တာပသုရိယသန္တာပဥတုဝိသဘာဂဓာတုဝိသဘာဂေဟိ တေ ပဒေသာ

ဥသ္မာဇာတာ ဟောန္တိ၊ တဒါ တတ္ထ နာနကာလေ ပသန္တဥပကူပရိ သိနေဟဗိန္ဒု-
ဝိသဇ္ဇော ဝိယ ဣတော စိတော စ သဉ္စရတိ။ ပရိစ္ဆေဒတော ဝသာဘာဂေန
ပရိစ္ဆိန္နာ၊ အယမဿ သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ။ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ ပန ကေသ-
သဒိသောယေဝ။

၂၁၀။ ခေဋ္ဌောတိ အန္တောမုခေ ဖေဏမိဿာ အာပေါဓာတု။ သော
ဝဏ္ဏတော သေတော ဖေဏဝဏ္ဏော။ သဏ္ဌာနတော ဩကာသသဏ္ဌာနော။
ဖေဏသဏ္ဌာနောတိပိ ဝတ္ထု ဝဇ္ဇတိ။ ဒိသတော ဥပရိမာယ ဒိသာယ ဇာတော။
ဩကာသတော ဥဘောဟိ ကပေါလပဿေဟိ ဩရူယ ဇိဝှိယ ဌိတော။ န
စေသ ဧတ္ထ သဒါ သန္တိစိတော ဟုတွာ တိဋ္ဌတိ။ ယဒါ ပန သတ္တာ ကထာရူပ-
မာဟာရံ ပဿန္တိ ဝါ သရန္တိ ဝါ၊ ဥဏှတိတ္တကဋ္ဌကလောဏမ္ဘိလာနံ ဝါ ကိဉ္စ
မုခေ ဌပေန္တိ၊ ယဒါ ဝါ နေသံ ဟဒယံ အာဂိလာယတိ၊ ကိဿိန္စိ ဒေဝ ဝါ
ဇိဂုန္တော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဒါ ခေဋ္ဌော ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ဥဘောဟိ ကပေါလပဿေဟိ
ဩရူယ ဇိဝှိယ သဏ္ဌာတိ။ အဂ္ဂဇိဝှိယ စေသ တနုကော ဟောတိ၊ မူလ-
ဇိဝှိယ ဗဟလော၊ မုခေ ပက္ခိတ္တန္တ ပုထုကံ ဝါ တဏှာလံ ဝါ အညံ ဝါ ကိဉ္စ
ခါဒနိယံ နဒီပုလိနေ ခတကူပကသလိလံ ဝိယ ပရိက္ခယံ အဂစ္ဆန္တောံ တေမေတုံ
သမတ္ထော ဟောတိ။ ပရိစ္ဆေဒတော ခေဋ္ဌဘာဂေန ပရိစ္ဆိန္နာ၊ အယမဿ
သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ။ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ ပန ကေသသဒိသောဝ။

၂၁၁။ သိဃံဏိကာတိ မတ္ထလုဂ်တော ပဉ္စရဏကအသုစိ။ သာ ဝဏ္ဏတော
တရုဏတာလဉ္စိမ္ဗိဝဏ္ဏော။ သဏ္ဌာနတော ဩကာသသဏ္ဌာနော။ ဒိသတော
ဥပရိမာယ ဒိသာယ ဇာတာ။ ဩကာသတော နာသာပုဇ္ဇေ ပူရေတွာ ဌိတာ။ န
စေသာ ဧတ္ထ သဒါ သန္တိစိတာ ဟုတွာ တိဋ္ဌတိ၊ အထ ခေါ ယထာ နာမ
ပုရိသော ပဒုမိနိပတ္တေ ဒမိံ ဗန္ဓိတွာ ဟေဋ္ဌာ ကဏှကေန ဝိဇ္ဈေယျ၊ အထာနေန
ဆိဒ္ဓေန ဒမိမုတ္တံ ဂဋ္ဌိတွာ ဗဟိ ပတေယျ၊ ဝေမေဝ ယဒါ သတ္တာ ရောဒန္တိ၊
ဝိသဘာဂါဟာရဥတုဝသေန ဝါ သဉ္စာတဓာတုခေါဘာ ဟောန္တိ၊ တဒါ
အန္တော သိသတော ပူတိသေမှဘာဝမာပန္တံ မတ္ထလုဂ် ဂဋ္ဌိတွာ တာလုမတ္ထက-
ဝိဝရေန ဩတရိတွာ နာသာပုဇ္ဇေ ပူရေတွာ တိဋ္ဌတိ ဝါ ပဉ္စရတိ ဝါ။
သိဃံဏိကာ ပရိဂ္ဂဏှကေန စ ယောဂိနာ နာသာပုဇ္ဇေ ပူရေတွာ ဌိတဝသေနဝ
ပရိဂ္ဂဏှိတဗ္ဗာ။ ပရိစ္ဆေဒတော သိဃံဏိကာဘာဂေန ပရိစ္ဆိန္နာ၊ အယမဿ
သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ။ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ ပန ကေသသဒိသောဝ။

၂၁၂။ လသိကာတိ သရီရသန္ဓိနံ အပ္ပန္နရေ ပိစ္ဆိမကုဏပံ။ သာ ဝဏ္ဏတော ကဏိကာရနိယျာသဝဏ္ဏာ။ သဏ္ဌာနတော ဩကာသသဏ္ဌာနာ။ ဒိသတော ဒွီသု ဒိသာသု ဇာတာ။ ဩကာသတော အဋ္ဌိသန္ဓိနံ အပ္ပဉ္စနကိစ္စံ သာယေမာနာ အသီတိသတသန္ဓိနံ အပ္ပန္နရေ ဌိတာ။ ယဿ စေသာ မန္ဒာ ဟောတိ၊ တဿ ဥဋ္ဌဟန္တဿ နိသီဒန္တဿ အဘိက္ကမန္တဿ ပဋိက္ကမန္တဿ သမိဉ္စန္တဿ ပဿာရေန္တဿ အဋ္ဌိကာနိ ကဋကဋာယန္တိ၊ အစ္စရာသဒ္ဓံ ကရောန္တော ဝိယသဉ္စရတိ။ ဧကယောဇနဒွိယောဇနမတ္ထံ အဒ္ဓါနံ ဂတဿ ဝါယောဓာတု ကုပ္ပတိ၊ ဂတ္တာနိ ဒုက္ခန္တိ။ ယဿ ပန ဗဟုကာ ဟောန္တိ၊ တဿ ဥဋ္ဌာနနိသဇ္ဇာဒီသု န အဋ္ဌိနိ ကဋကဋာယန္တိ၊ ဒိဃမ္ပိ အဒ္ဓါနံ ဂတဿ န ဝါယောဓာတု ကုပ္ပတိ၊ န ဂတ္တာနိ ဒုက္ခန္တိ။ ပရိစ္ဆေဒတော လသိကာဘာဂေန ပရိစ္ဆိန္ဒာ၊ အယမဿ သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ ပန ကေသသဒိသောဝ။

၂၁၃။ ဗုတ္တန္တိ မုတ္တရသံ။ တံ^၁ ဝဏ္ဏတော မာသခါရောဒကဝဏ္ဏံ။ သဏ္ဌာနတော အခေါမုခဋ္ဌပိတဥဒကကုမ္ဘ အပ္ပန္နရဂတဥဒကသဏ္ဌာနံ။ ဒိသတော ဟေဋ္ဌိမာယ ဒိသာယ ဇာတံ။ ဩကာသတော ဝတ္ထိဿ အပ္ပန္နရေ ဌိတံ။ ဝတ္ထိ နာမ ဝတ္ထိ ပုဋ္ဌော ဝုစ္စတိ။ ယတ္ထ သေယျထာပိ စန္ဒနိကာယ ပက္ခိတ္တေ အမုခေါ^၂ ရဝဏဃဋ္ဌေ^၃ စန္ဒနိကာရသော ပဝိသတိ၊ န စဿ ပဝိသနမဂ္ဂေါ ပညာယတိ၊ ဧဝမေဝ သရီရတော မုတ္တံ ပဝိသတိ၊ န စဿ ပဝိသနမဂ္ဂေါ ပညာယတိ၊ နိက္ခမနမဂ္ဂေါ ပန ပါကဋ္ဌော ဟောတိ။ ယမ္ပိ စ မုတ္တဿ ဘရိတေ ပဿာဝံ ကရောမာတိ သတ္တာနံ အာယူဟနံ ဟောတိ။ ပရိစ္ဆေဒတော ဝတ္ထိအပ္ပန္နရေန စေဝ မုတ္တဘာဂေန စ ပရိစ္ဆိန္ဒံ၊ အယမဿ သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ ပန ကေသသဒိသောဝ။

၂၁၄။ ဧဝံ ကေသာဒိကေ ကောဋ္ဌာသေ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနဒိသောကာသ-ပရိစ္ဆေဒဝသေန ဝဝတ္ထပေတွာ အနုပုဗ္ဗတော နာတိသီဃတောတိအာဒိနာ နယေန ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနဂန္ဓာသယောကာသဝသေန ပဉ္စော ပဋိက္ကလာ ပဋိက္ကလာတိ မနသိကရောတော ပဏ္ဏတ္တိသမတိက္ကမာဝသာနေ သေယျထာပိ စက္ခမတော ပုရိသဿ ဒုတ္တိသဝဏ္ဏာနံ ကုသုမာနံ ဧကသုတ္တကဂန္ဓိတံ မာလံ ဩလောကေန္တဿ သဗ္ဗပုပ္ဖါနိ အပုဗ္ဗာပရိယမိဝ ပါကဋ္ဌာနိ ဟောန္တိ၊ ဧဝမေဝ အတ္ထိ ဣမသ္မိ^၄ ကာယေ ကေသာတိ ဣမံ ကာယံ ဩလောကေန္တဿ သဗ္ဗေ တေ

၁-မုတ္တန္တိ (သီ၊ သျာ၊ က)၊ မုတ္တန္တိ ပဿာဝေါ။ တံ (?)

၂-အခေါမုခေ (သျာ)

၃-ယဝနဃဋ္ဌေ (သီ)

ဓမ္မာ အပုဗ္ဗာပရိယာဝ ပါကဠာ ဟောန္တိ။ တေန ဝုတ္တံ မနသိကာရကောသလ္လ-
ကထာယံ “အာဒိကမ္ပိကဿ ဟိ ကေသာတိ မနသိကရေတော မနသိကာရော
ဂန္တာ မုတ္တန္တိ ဣမံ ပရိယောသာနကောဠာသမေဝ အာဟစ္စ တိဋ္ဌတိ”တိ။

သစေ ပန ဗဟိဒ္ဓါပိ မနသိကာရံ ဥပသံဟရတိ၊ အထဿ ဧဝံ သဗ္ဗကော-
ဠာသေသု ပါကဠိဘူတေသု အာဟိဏ္ဏန္တာ မနဿတိရစ္ဆာနာဒယော
သတ္တာကာရံ ဝိဇဟိဘွာ ကောဠာသရာသိဝသေနော ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ တေဟိ စ
အဇ္ဈောဟရိယမာနံ ပါနဘောဇနာဒိ ကောဠာသရာသိဝံ ပက္ခိပမာနမိဝ
ဥပဋ္ဌာတိ။

အထဿ အနုပုဗ္ဗမုဉ္ဇနာဒိဝသေန ပဋိက္ကလ္လာ ပဋိက္ကလ္လာတိ ပုနပျန်
မနသိကရေတော အနုက္ကမေန အပ္ပနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တတ္ထ ကေသာဒိနံ ဝဏ္ဏ-
သဏ္ဌာနဒိသောကာသပရိစ္ဆေဒဝသေန ဥပဋ္ဌာနံ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ။ သဗ္ဗကာရတော
ပဋိက္ကလ္လဝသေန ဥပဋ္ဌာနံ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ။ တံ အာသေဝတော ဘာဝယတော
ဝုတ္တနယေန အသုဘကမ္မဋ္ဌာနေသု ဝိယ ပဌမဇ္ဈာနဝသေနော အပ္ပနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

သာ ယဿ ဧကောဝ ကောဠာသော ပါကဠော ဟောတိ၊ ကေသ္မိံ ဝါ
ကောဠာသေ အပ္ပနံ ပတွာ ပုန အညသ္မိံ ယောဂံ န ကရေတိ၊ တဿ ကောဝ
ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ယဿ ပန အနေကေ ကောဠာသာ ပါကဠာ ဟောန္တိ၊ ကေသ္မိံ ဝါ
ဈာနံ ပတွာ ပုန အညသ္မိံပိ ယောဂံ ကရေတိ၊ တဿ မလ္လကတ္ထေရဿ ဝိယ
ကောဠာသဂဏနာယ ပဌမဇ္ဈာနာနိ နိဗ္ဗတ္တန္တိ။

သော ကိရာယသ္မာ ဒီဃဘာဏကအဘယတ္ထေရံ ဟတ္ထေ ဂဟေတွာ
“အာဝုသော အဘယ ဣမံ တာဝ ပဉ္စ ဥဂ္ဂဏှာဟိ”တိ ဝတွာ အာဟ
“မလ္လကတ္ထေရော ဒုတ္တိံသကောဠာသေသု ဒုတ္တိံသာယ ပဌမဇ္ဈာနာနံ လာဘီ။
သစေ ရတ္တိံ ဧကံ၊ ဒိဝါ ဧကံ သမာပဇ္ဇတိ၊ အတိရေကဒ္ဓမာသေန ပုန သမ္ပဇ္ဇတိ၊
သစေ ပန ဒေဝသိကံ ဧကံ သမာပဇ္ဇတိ၊ အတိရေကမာသေန ပုန သမ္ပဇ္ဇတိ”တိ။

ဧဝံ ပဌမဇ္ဈာနဝသေန ဣဇ္ဈမာနမ္ပိ စေတံ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနာဒိသု
သတိဗလေန ဣဇ္ဈနတော ကာယဂတာသတိတိ ဝုစ္စတိ။

ဣမဉ္စ ကာယဂတာသတိမနုယုတ္တော ဘိက္ခု အရတိရတိသဟော ဟောတိ၊
န စ နံ အရတိံ သဟတိ၊ ဥပ္ပန္နံ အရတိံ အဘိဘုယျ အဘိဘုယျ ဝိဟရတိ။
ဘယဘေရဝသဟော ဟောတိ၊ န စ နံ ဘယဘေရဝံ သဟတိ၊ ဥပ္ပန္နံ
ဘယဘေရဝံ အဘိဘုယျ အဘိဘုယျ ဝိဟရတိ။ ခမော ဟောတိ သီတဿ

ဥဏှဿ။ပ။ ပါဏဟရာနံ အဓိဝါသကဇာတိကော ဟောတိ။ ကေသာဒိနံ ဝဏ္ဏဘေဒံ နိဿာယ စတုန္တံ ဈာနာနံ လာဘီ ဟောတိ။ ဆ အဘိညာ ပဋိဝိဇ္ဈတိ။

တသ္မာ ဟဝေ အပ္ပမတ္တော၊ အနုယုဇ္ဇေယ ပဏှိတော။
ဧဝံ အနေကာနိသံသံ၊ ဣမံ ကာယဂတာသတိန္နိ။

ဣဒံ ကာယဂတာသတိယံ ဝိတ္ထာရကထာမုခံ။

အာနာပါနဿတိကထာ

၂၁၅။ ဣဒါနိ ယန္တံ ဘဂဝတာ “အယဗ္ဗိ ခေါဘိက္ခဝေ အာနာပါနဿတိ-
သမာဓိဘာဝိတော ဗဟုလိကတော သန္တော စေဝ ပဏှိတော စ အသေစနကော
စ သုခေါ စ ဝိဟာရော၊ ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နော စ ပါပကေ အကုသလေ ဓမ္မေ ဌာနသော
အန္တရဓာပေတိ ဝူပသမေတိ”တိ ဧဝံ ပသံသိတွာ—

“ကထံ ဘာဝိတော စ ဘိက္ခဝေ အာနာပါနဿတိသမာဓိ ကထံ
ဗဟုလိကတော သန္တော စေဝ ပဏှိတော စ အသေစနကော စ
သုခေါ စ ဝိဟာရော၊ ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နော စ ပါပကေ အကုသလေ ဓမ္မေ
ဌာနသော အန္တရဓာပေတိ ဝူပသမေတိ။ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု၊
အရညဂတော ဝါ ရုက္ခမူလဂတော ဝါ သုညာဂါရဂတော ဝါ
နိသီဒတိ ပလ္လင်္ဂံ အာဘုဇိတွာ ဥဇုံ ကာယံ ပဏှိဓာယ ပရိမုခံ
သတိံ ဥပဋ္ဌပေတွာ၊ သော သတောဝ အဿသတိ သတော
ပဿသတိ။ ဒီဃံ ဝါ အဿသန္တော၊ ဒီဃံ အဿသာမီတိ ပဇာနာတိ။
ဒီဃံ ဝါ ပဿသန္တော။ပ။ ရဿံ ဝါ အဿသန္တော။ပ။ ရဿံ ဝါ
ပဿသန္တော ရဿံ ပဿသာမီတိ ပဇာနာတိ။ သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ
အဿသိသာမီတိ သိက္ခတိ။ သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ ပဿသိသာမီတိ
သိက္ခတိ။ ပဿန္တယံ ကာယသင်္ခါရံ အဿသိသာမီတိ သိက္ခတိ။
ပဿန္တယံ ကာယသင်္ခါရံ ပဿသိသာမီတိ သိက္ခတိ။ ဝီတိပဋိသံဝေဒီ။
သုခပဋိသံဝေဒီ။ စိတ္တသင်္ခါရပဋိသံဝေဒီ။ ပဿန္တယံ စိတ္တသင်္ခါရံ။
စိတ္တပဋိသံဝေဒီ။ အဘိပ္ပမောဒယံ စိတ္တံ။ သမာဒယံ စိတ္တံ။ ဝိမောစယံ

စိတ္တံ။ အနိစ္စာနုပဿီ။ ဝိရာဂါနုပဿီ။ နိရောဓာနုပဿီ။ ပဋိနိဿဂ္ဂါ-
နုပဿီ အဿသိဿာမီတိ သိက္ခတိ။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီ ပဿသိ-
ဿာမီတိ သိက္ခတိ”တိ—

ဧဝံ သောဠသဝတ္ထုကံ အာနာပါနဿတိကမ္မဋ္ဌာနံ နိဋ္ဌိဋ္ဌံ။ တဿ ဘာဝနာ-
နယော အနုပ္ပတ္တော။ သော ပန ယသ္မာ ပါဠိဝဏ္ဏနာနုသာရေနေဝ ဝုစ္စမာနော
သဗ္ဗာကာရပရိပူရော ဟောတိ။ တသ္မာ အယမေတ္ထ ပါဠိဝဏ္ဏနာပုဗ္ဗင်္ဂမော
နိဗ္ဗေသော။

၂၁၆။ ကထံ ဘာဝိတော စ ဘိက္ခဝေ အာနာပါနဿတိ သမာဓိတိ
ဧတ္ထ တာဝ ကထန္တိ အာနာပါနဿတိသမာဓိဘာဝနံ နာနပ္ပကာရတော
ဝိတ္တာရေတုကမ္ပတာပုစ္ဆာ။ ဘာဝိတော စ ဘိက္ခဝေ အာနာပါနဿတိသမာ-
ဓိတိ နာနပ္ပကာရတော ဝိတ္တာရေတုကမ္ပတာယ ပုဋ္ဌဓမ္မနိဒဿနံ။ ကထံ
ဗဟုလိကတော။ပ။ ဝုပသမေတိတိ ဧတ္ထာပိ ဧသေဝ နယော။ တတ္ထ ဘာဝိ-
တောတိ ဥပ္ပါဒိတော ဝနိတော ဝါ။ အာနာပါနဿတိသမာဓိတိ အာနာပါန-
ပရိဂ္ဂါဟိကာယ သတိယာ သဗ္ဗိံ သမ္ပယုတ္တော သမာဓိ။ အာနာပါနဿတိယံ
ဝါ သမာဓိ အာနာပါနဿတိသမာဓိ။ ဗဟုလိကတောတိ ပုနပ္ပုနံ ကံတော။
သန္တောစေဝ ပဏီတော စာတိ သန္တော စေဝ ပဏီတော စေဝ။ ဥဘယတ္ထ ဧဝ
သဗ္ဗေန နိယမော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိ? အယဉ္စိ ယထာ အသုဘ-
ကမ္မဋ္ဌာနံ ကေဝလံ ပဋိဝေခဝသေန သန္တူ ပဏီတူ။ ဩဋ္ဌာရိကာရမ္မဏတ္တာ
ပန ပဋိက္ကုလ္လာရမ္မဏတ္တာ စ အာရမ္မဏဝသေန နေဝ သန္တံ န ပဏီတံ။ န ဧဝံ
ကေနစိ ပရိယာယေန အသန္တော ဝါ အပဏီတော ဝါ။ အထ ခေါ အာရမ္မဏ-
သန္တတာယပိ သန္တော ဝုပသန္တော နိဗ္ဗုတော၊ ပဋိဝေခသင်္ခါတအင်္ဂသန္တတာယပိ။
အာရမ္မဏပဏီတတာယပိ ပဏီတော အတိတ္တိကရော၊ အင်္ဂပဏီတတာယပိတိ။
တေန ဝုတ္တံ “သန္တော စေဝ ပဏီတော စာ”တိ။

အသေစနကော စ သုခေါ စ ဝိဟာရေတိ ဧတ္ထ ပန နာဿ သေစနန္တိ
အသေစနကော။ အနာသိတ္တကော အဗ္ဗောကိဏ္ဏော ပါဠိယေက္ခော အာဝေဏိ-
ကော။ နတ္ထိ ဧတ္ထ ပရိကမ္ပေန ဝါ ဥပစာရေန ဝါ သန္တတာ။ အာဒိသမန္နာ-
ဟာရတော ပဘုတိ အတ္တနော သဘာဝေနေဝ သန္တော စ ပဏီတော စာတိ
အတ္တော။ ကေစိ ပန အသေစနကောတိ အနာသိတ္တကော ဩဝေန္တော

သဘာဝနေဝ မရုရောတိ ဝဒန္တိ။ ဧဝံ အယံ အသေစနကော စ, အပ္ပိတပ္ပိ-
တက္ခဏေ ကာယိကစေတသိကသုခပဋိလာဘာယ သံဝတ္တနတော သုခေါ စ
ဝိဟာရောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နောတိ အဝိက္ခမ္ဘိတေ အဝိက္ခမ္ဘိတေ။
ပါပကေတိ လာမကေ။ အကုသလေ ဓမ္မေတိ အကောသလ္လသမ္ဘူတေ ဓမ္မေ။
ဌာနသော အန္တရဓာပေတိတိ ခဏေနော အန္တရဓာပေတိ ဝိက္ခမ္ဘေတိ။
ဂူပသမေတိတိ သုဋ္ဌ၊ ဥပသမေတိ။ နိဗ္ဗေတောဂိယတ္တာ ဝါ အနုပုဗ္ဗေန အရိယ-
မဂ္ဂဝုဒ္ဓိပ္ပတ္တော သမုတ္တိန္တတိ၊ ပဋိပ္ပဿမ္ဘေတိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

အယံ ပနေတ္ထ သင်္ခေပတ္တော။ ဘိက္ခဝေ ကေန ပကာရေန ကေနာကာရေန
ကေန ဝိမိနာ ဘာဝိတော အာနာပါနဿတိသမာဓိ ကေန ပကာရေန ဗဟုလိ-
ကတော သန္တော စေဝ။ပ။ ဂူပသမေတိတိ။

၂၁၇။ ဣဒါနိ တမတ္ထံ ဝိတ္တာရေန္တော “ဣဓ ဘိက္ခဝေ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ
ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုတိ ဘိက္ခဝေ ဣမသ္မိံ သာသနေ ဘိက္ခု။ အယဉ္ဇိ
တ္ထေ ဣဓသဒ္ဓေါ သဗ္ဗပ္ပကာရအာနာပါနဿတိသမာဓိနိဗ္ဗတ္တကဿ ပုဂ္ဂလဿ
သန္တိဿယဘူတသာသနပရိဒီပနော အညသာသနဿ တထာဘာဝပဋိသေ-
ဓနော စ။ ဝုတ္တဉ္ဇေတံ ဣဓေဝ ဘိက္ခဝေ သမဏော။ပ။ သုညာ ပရပ္ပဝါဒါ
သမဏောဘိ အညေဟိ”တိ။ တေန ဝုတ္တံ “ဣမသ္မိံ သာသနေ ဘိက္ခု”တိ။

အရညဂတော ဝါ။ပ။ သုညာဂါရဂတော ဝါတိ ဣဒမဿ အာနာ-
ပါနဿတိသမာဓိဘာဝနာနရူပသေနာသနပရိဂ္ဂဟပရိဒီပနံ။ ဣမဿ ဟိ
ဘိက္ခုနော ဒီဃရတ္တံ ရူပါဒီသု အာရမ္မဏေသု အနုဝိသဉ္စံ စိတ္တံ အာနာပါ-
နဿတိသမာဓိအာရမ္မဏံ အဘိရုဟိတုံ န ဣန္ဒြိယံ၊ ကုဋ္ဌဂေါဏယုတ္တရတော ဝိယ
ဥပ္ပထမေဝ ဓာဝတိ။ တသ္မာ သေယျထာပိ နာမ ဂေါပေါ ကုဋ္ဌဓေနယာ သဗ္ဗံ
ခိရံ ပိဝိတွာ ဝဗ္ဗိတံ ကုဋ္ဌဝစ္စံ ဒမေတုကာမော ဓေနတော အပနေတွာ ဧကမန္တေ
မဟန္တံ ထမ္ဘံ နိဓဏိတွာ တတ္ထ ယောက္ခေန ဗန္ဓေယျ၊ အထဿ သော ဝန္တော
ဣတော စိတော စ ဝိပ္ပန္နိတွာ ပလာယိတုံ အသက္ကောန္တော တမေဝ ထမ္ဘံ
ဥပနိသီဒေယျ ဝါ ဥပနိပဇ္ဇေယျ ဝါ၊ ဧဝမေဝ ဣမိနာပိ ဘိက္ခုနာ ဒီဃရတ္တံ
ရူပါရမ္မဏာဒိရသပါနဝဗ္ဗိတံ ဒုဋ္ဌစိတ္တံ ဒမေတုကာမေန ရူပါဒိအာရမ္မဏတော
အပနေတွာ အရညံ ဝါ။ပ။ သုညာဂါရံ ဝါ ပဝေသေတွာ တတ္ထ အဿာသ-
ပဿာသထမ္ဘေ သတိယောက္ခေန ဗန္ဓိတဗ္ဗံ။ ဧဝမဿ တံ စိတ္တံ ဣတော စိတော
စ ဝိပ္ပန္နိတွာပိ ပုဗ္ဗေ အာစိဏ္ဏာရမ္မဏံ အလဘမာနံ သတိယောက္ခံ ဆိန္နိတွာ

ပလာယိတုံ အသက္ကောန္တံ တမေဝါရမ္မဏံ ဥပစာရပ္ပနာဝသေန ဥပနိသီဒတိ
စေဝ ဥပနိပဇ္ဇတိ စ။ တေနာဟု ပေါရာဏာ—

“ယထာ ထမ္ဘေ နိဗ္ဗေဃျ၊ ဝစ္ဆိံ ဒမံ နရော ဣမ။
ဗန္ဓေဃျေဝံ သကံ စိတ္တံ၊ သတိယာရမ္မဏေ ဒဠ”န္တိ။

ဝေမသေတံ သေနာသနံ ဘာဝနာနုရူပံ ဟောတိ။ တေန ဝုတ္တံ “ဣဒမဿ
အာနာပါနဿတိသမာဓိဘာဝနာနုရူပသေနာသနပရိဂ္ဂဟပရိဒီပန”န္တိ။

အယ ဝါ ယသ္မာ ဣဒံ ကမ္မဋ္ဌာနပ္ပဘေဒေ မုဒ္ဒဘူတံ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓ-
ဗုဒ္ဓသာဝကနံ ဝိသေသာမိဂမဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရပဒဋ္ဌာနံ အာနာပါနဿတိ-
ကမ္မဋ္ဌာနံ ဣတ္ထိပုရိသဟတ္ထိအဿာဒိသဒ္ဓသမာကုလံ ဂါမန္တံ အပရိစ္ဆေဒိတွာ န
သုကရံ ဘာဝေတုံ၊ သဒ္ဓကဏ္ဍကတ္တာ ဈာနဿ။ အဂါမကေ ပန အရညေ
သုကရံ ယောဂါဝစရေန ဣဒံ ကမ္မဋ္ဌာနံ ပရိဂ္ဂဟေတွာ အာနာပါနစတုတ္ထဇ္ဈာနံ
နိဗ္ဗတ္တေတွာ တဒေဝ ပါဒကံ ကတွာ သင်္ခါရေ သမ္မသိတွာ အဂ္ဂဖလံ အရဟတ္တံ
သမ္မာပုဏိတုံ။ ဟသ္မာဿ အနုရူပသေနာသနံ ဒသေသန္တော ဘဂဝါ “အရည-
ဂတော ဝါ”တိအာဒိမာဟ။

ဝတ္ထုဝိဇ္ဇာစရိယော ဝိယံ ဟိ ဘဂဝါ၊ သော ယထာ ဝတ္ထုဝိဇ္ဇာစရိယော
နဂရဘူမိံ ပဿိတွာ သုဠု ဥပပရိက္ခိတွာ “ဧတ္ထ နဂရံ မာပေထာ”တိ ဥပဒိသတိ၊
သောတ္ထိနာ စ နဂရေ နိဋ္ဌိတေ ရာဇကုလတော မဟာသက္ကာရံ လဘတိ၊
ဝေမေဝ ယောဂါဝစရဿ အနုရူပသေနာသနံ ဥပပရိက္ခိတွာ “ဧတ္ထ ကမ္မဋ္ဌာနံ
အနုယုဇ္ဇိတဗ္ဗ”န္တိ ဥပဒိသတိ၊ တတော တတ္ထ ကမ္မဋ္ဌာနံ အနုယုတ္တေန ယောဂိနာ
ကမေန အရဟတ္တေ ပတ္တေ “သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဝတ သော ဘဂဝါ”တိ မဟန္တံ
သက္ကာရံ လဘတိ။

အယဗ္ဗန ဘိက္ခု၊ ဒီပိသဒိသောတိ ဝုစ္ဆတိ။ ယထာ ဟိ မဟာဒီပိရာဇာ
အရညေ တိဏဂဟနံ ဝါ ဝနဂဟနံ ဝါ ပဗ္ဗတဂဟနံ ဝါ နိဿာယ နိလိယိတွာ
ဝနမဟိသဂေါကဏ္ဍသူကရာဒယော မိဂေ ဂဏှာတိ၊ ဝေမေဝ အယံ အရညာ-
ဒီသု ကမ္မဋ္ဌာနံ အနုယုဇ္ဇန္တော ဘိက္ခု ယထာက္ကမေန သောတာပတ္တိသကဒါ-
ဂါမိအနာဂါမိအရဟတ္တမဂ္ဂေ စေဝ အရိယဖလဉ္စ ဂဏှတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။
တေနာဟု ပေါရာဏာ—

“ယထာပိ ဒီပိကော နာမ၊ နိလိယိတွာ ဂဏှတိ မိဂေ။
တထေဝါယံ ဗုဒ္ဓပုတ္တော၊ ယုတ္တယောဂေါ ဝိပဿကော။
အရညံ ပဝိသိတွာန၊ ဂဏှာတိ ဖလမုတ္တမ”န္တိ”။

တေနဿ ပရက္ကမဇဝယောဂဘူမိံ အရညသေနာသနံ ဒဿေန္တော ဘဂဝါ
“အရညဂတော ဝါ”တိအာဒိမာဟ။

၂၁၈။ တတ္ထ အရညဂတောတိ “အရညန္တိ ၂ နိက္ခမိတွာ ဗဟိ ဣန္ဒြီလာ
သဗ္ဗမေတံ အရည”န္တိ” ၈၊ “အာရညကံ နာမ သေနာသနံ ပဉ္စေနုသတိကံ
ပစ္ဆိမ”န္တိ” ၉ ၈ ဧဝံ ဝုတ္တလက္ခဏေသု အရညေသု ယံကိဉ္စိ ပဝိဂေကသုခံ အရညံ
ဂတော။ ရုက္ခမူလဂတောတိ ရုက္ခသမိပံ ဂတော။ သုညာဂါရဂတောတိ
သုညံ ဝိဝိတ္တောကာသံ ဂတော။ ဧတ္ထ ၈ ဌပေတွာ အရညဉ္စ ရုက္ခမူလဉ္စ
အဝသေသသတ္တဝိခသေနာသနဂတောပိ သုညာဂါရဂတောတိ ဝတ္ထု ဝနုတိ။

ဝေမဿ ဥတုတ္တယာနုကူလံ ဓာတုစရိယာနုကူလဉ္စ အာနာပါနဿတိ-
ဘာဝနာနုရူပံ သေနာသနံ ဥပဒိသိတွာ အလိနာနုဒ္ဓစ္စပက္ခိကံ သန္တိ ဣရိယာပထံ
ဥပဒိသန္တော နိသီဒတိတိ အာဟ။ အထဿ နိသဇ္ဇာယ ဒဠဘာဝံ
အဿာသပဿာသာနံ ပဝတ္တနသုခေတံ အာရမ္မဏပရိဂ္ဂဟူပါယဉ္စ ဒဿေန္တော
ပလ္လင်္ဂံ အာဘုဇိတွာတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ပလ္လင်္ဂန္တိ သမန္တတော ဦရုဗဒ္ဓါသနံ။
အာဘုဇိတွာတိ ဗန္ဓိတွာ။ ဥဇုံ ကာယံ ပဏိဓာယာတိ ဥပရိမသရိရံ ဥဇုကံ
ဌပေတွာ။ အဠာရသပိဋိကဏှကေ ကောဋိယာ ကောဋိံ ပဋိပါဒေတွာ။
ဧဝံ နိသီဒန္တဿ စမ္ပမံသန္တာရူပိ န ပဏမန္တိ။ အထဿ ယာ တေသံ
ပဏမနပ္ပစ္စယာ ခဏေ ခဏေ ဝေဒနာ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ တာ န ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။
တာသု အနုပ္ပဇ္ဇမာနာသု စိတ္တံ ကေဂ္ဂံ ဟောတိ၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ န ပရိပတတိ၊ ဝုဒ္ဓိံ
ဇာတိံ ဥပဂစ္ဆတိ။ ပရိမုခံ သတိံ ဥပဋ္ဌပေတွာတိ ကမ္မဋ္ဌာနာဘိမုခံ သတိံ
ဌပယိတွာ။ အထ ဝါ ပရိတိ ပရိဂ္ဂဟဋ္ဌော။ မူခန္တိ နိယျာနဋ္ဌော။ သတိတိ
ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌော။ တေန ဝုစ္စတိ “ပရိမုခံ သတိံ”န္တိ ဧဝံ ပဋိသန္တိဒါယံ ၁ ဝုတ္တနယေန
ပေတ္တ အတ္ထော ဒဠဗ္ဗော။ တတြာယံ သင်္ခေပေါ၊ ပရိဂ္ဂဟိတနိယျာနံ ၆ သတိံ
ကတွာတိ။

၁-ဝိ ၉ ၂-၁၂၊ ဒီ ၉ ၂-၃၅၄၊ မ-၉ ၁-၂၅၃-ပိဋေသု။

၃-အဘိ ၂-၂၆၀-ဝိဘင်္ဂေ။

၅-ပဋိသံ ၁၇၄-ပိဋေ။

၂-အရညံ နာမ (သမ္မတ္ထ)

၄-ဝိ ၁-၃၇၇-ပိဋေ။

၆-ပရိဂ္ဂဟိတနိယျာနံ-(ဇု၊က)

၂၁၉။ သော သတောဝ အဿသတိ သတော ပဿသတိတိ သော ဘိက္ခု၊
ဧဝံ နိဿိတော ဧဝံ သတိံ ဥပဋ္ဌပေတော တံ သတိံ အဝိဇ္ဇဟန္တော သတော
ဧဝ အဿသတိ သတော ပဿသတိ၊ သတော ကာရိ ဟောတိတိ ဝုတ္တံ
ဟောတိ။ ဣဒါနိ ယေဟာကာရေဟိ သတော ကာရိ ဟောတိ၊ တေ ဒဿေတုံ
ဒီဃံ ဝါ အဿသန္တောတိအာဒိမာဟ။ ဝုတ္တဉ္ဇေတံ ပဋိသန္တိဒါယံ “သော
သတောဝ အဿသတိ သတော ပဿသတိ”တိ ဧတဿေဝ ဝိဘဏံ—

“ဗာတ္ထိံသာယ အာကာရေဟိ သတော ကာရိ ဟောတိ။ ဒီဃံ
အဿာသဝသေန စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတံ အဝိက္ခေပံ ပဇာနတော သတိ
ဥပဋ္ဌိတာ ဟောတိ။ တာယ သတိယာ တေန ဉာဏေန သတော
ကာရိ ဟောတိ။ ဒီဃံ ပဿာသဝသေန။ ပ။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီ
အဿာသဝသေန။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီ ပဿာသဝသေန စိတ္တဿ
ဧကဂ္ဂတံ အဝိက္ခေပံ ပဇာနတော သတိ ဥပဋ္ဌိတာ ဟောတိ။ တာယ
သတိယာ တေန ဉာဏေန သတော ကာရိ ဟောတိ”တိ ။

တတ္ထ ဒီဃံ ဝါ အဿသန္တောတိ ဒီဃံ ဝါ အဿာသံ ပဝတ္တယန္တော။
အဿာသောတိ ဗဟိ နိက္ခမနဝါတော။ ပဿာသောတိ အန္တော ပဝိသန-
ဝါတောတိ ဝိနယဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တံ။ သုတ္တန္တဋ္ဌကထာသု ပန ဥပဋ္ဌိပါဠိယာ
အာဂတံ။ တတ္ထ သဗ္ဗေသမ္ဘိ ဂမ္ဘသေယျကာနံ မာတုကုမ္ဘိတော နိက္ခမနကာလေ
ပဌမံ အတ္တန္တရဝါတော ဗဟိ နိက္ခမတိ။ ပစ္ဆာ ဗာဟိရဝါတော သုခုမရဇံ
ဂဟေတွာ အတ္တန္တရံ ပဝိသန္တော တာလုံ အာဟစ္စ နိဗ္ဗာယတိ။ ဧဝံ တာဝ
အဿာသပဿာသာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ယာ ပန တေသံ ဒီဃရဿတာ၊ သာ အဗ္ဗါနဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗာ။
ယထာ ဟိ ဩကာသဗ္ဗါနံ ဖရိတွာ ဌိတံ ဥဒကံ ဝါ ဝါလိကာ ဝါ “ဒီဃမုဒကံ
ဒီဃာ ဝါလိကာ၊ ရဿမုဒကံ ရဿာ ဝါလိကာ”တိ ဝုစ္စတိ။ ဧဝံ စုဏ္ဍဝိစုဏ္ဍာပိ
အဿာသပဿာသာ ဟတ္ထိသရီရေ စ အဟိသရီရေ စ တေသံ အတ္တဘာဝ-
သင်္ခါတံ ဒီဃံ အဗ္ဗါနံ သဏိကံ ပူရေတွာ သဏိကမေဝ နိက္ခမန္တိ။ တသ္မာ ဒီဃာတိ
ဝုစ္စန္တိ။ သုနုဓသသာဒီနံ အတ္တဘာဝသင်္ခါတံ ရဿံ အဗ္ဗါနံ သီဃံ ပူရေတွာ
သီဃမေဝ နိက္ခမန္တိ။ တသ္မာ ရဿာတိ ဝုစ္စန္တိ။ မနုဿေသု ပန ကေစိ ဟတ္ထိ-
အဟိအာဒယော ဝိယ ကာလဗ္ဗါနဝသေန ဒီဃံ အဿသန္တိ စ ပဿသန္တိ စ။
ကေစိ သုနုဓသသာဒယော ဝိယ ရဿံ၊ တသ္မာ တေသံ ကာလဝသေန

ဒိဃမဒ္ဓါနံ နိက္ခမန္တာ စ ပဝိသန္တာ စ တေ “ဒိဃာ” “ဣတ္ထရမဒ္ဓါနံ နိက္ခမန္တာ စ ပဝိသန္တာ စ “ရဿာ”တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

တကြာယံ ဘိက္ခု နဝဟာကာရေဟိ ဒိဃံ အဿသန္တော ပဿသန္တော စ “ဒိဃံ အဿသမိ၊ ပဿသမိ”တိ ပဇာနာတိ။ ဧဝံ ပဇာနတော စဿ ဧကေနာကာရေန ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနဘာဝနာ သမ္ပုဇ္ဈတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ယထာဟ ပဋိသန္တိဒါယံ—

“ကထံ ဒိဃံ အဿသန္တော ဒိဃံ အဿသမိတိ ပဇာနာတိ။ ဒိဃံ ပဿသန္တော ဒိဃံ ပဿသမိတိ ပဇာနာတိ။ ဒိဃံ အဿာသံ အဗ္ဗါနသင်္ခါတေ အဿသတိ။ ဒိဃံ ပဿာသံ အဗ္ဗါနသင်္ခါတေ ပဿသတိ။ ဒိဃံ အဿာသပဿာသံ အဗ္ဗါနသင်္ခါတေ အဿသတိပိ ပဿသတိပိ။ ဒိဃံ အဿာသပဿာသံ အဗ္ဗါနသင်္ခါတေ အဿသတောပိ ပဿသတောပိ ဆန္တော ဥပ္ပုဇ္ဈတိ။ ဆန္တဝသေန တတော သုခုမတရံ ဒိဃံ အဿာသံ အဗ္ဗါနသင်္ခါတေ အဿသတိ။ ဆန္တဝသေန တတော သုခုမတရံ ဒိဃံ ပဿာသံ။ပ။ ဒိဃံ အဿာသပဿာသံ အဗ္ဗါနသင်္ခါတေ အဿသတိပိ ပဿသတိပိ။ ဆန္တဝသေန တတော သုခုမတရံ ဒိဃံ အဿာသပဿာသံ အဗ္ဗါနသင်္ခါတေ အဿသတောပိ ပဿသတောပိ ပါမောဇ္ဇံ ဥပ္ပုဇ္ဈတိ။ ပါမောဇ္ဇဝသေန တတော သုခုမတရံ ဒိဃံ အဿာသံ အဗ္ဗါနသင်္ခါတေ အဿသတိ။ ပါမောဇ္ဇဝသေန တတော သုခုမတရံ ဒိဃံ ပဿာသံ။ပ။ ဒိဃံ အဿာသပဿာသံ အဗ္ဗါနသင်္ခါတေ အဿသတိပိ ပဿသတိပိ။ ပါမောဇ္ဇဝသေန တတော သုခုမတရံ ဒိဃံ အဿာသပဿာသံ အဗ္ဗါနသင်္ခါတေ အဿသတောပိ ပဿသတောပိ ဒိဃံ အဿာသပဿာသာ စိတ္တံ ဝိဝတ္တတိ၊ ဥပေက္ခာ သဏ္ဌာတိ။ ဣမေဟိ နဝဟိ အာကာရေဟိ ဒိဃံ အဿာသပဿာသာ ကာယော။ ဥပဋ္ဌာနံ သတိ။ အနုပဿနာ ဉာဏံ။ ကာယော ဥပဋ္ဌာနံ၊ နော သတိ။ သတိ ဥပဋ္ဌာနဉ္စေ သတိ စ။ တာယ သတိယာ တေန ဉာဏေန တံ ကာယံ အနုပဿတိ။ တေန ဝုစ္စတိ ကာယေ ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနဘာဝနာ”တိ။

ဧသ နယော ရဿပဒေဝိ။ အယံ ပန ဝိသေသော၊ ယထာ ဧတ္ထ “ဒိဃံ အဿာသံ အဗ္ဗါနသင်္ခါတေ”တိ ဝုတ္တံ၊ ဧဝမိဓ “ရဿံ အဿာသံ ဣတ္ထရသင်္ခါတေ အဿသတိ”တိ အာဂတံ။ တသ္မာ ရဿဝသေန ယာဝ “တေန ဝုစ္စတိ ကာယေ ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနဘာဝနာ”တိ၊ တာဝ ယောဇေတဗ္ဗံ။

ဧဝံ အယံ အဗ္ဗါနဝသေန ဣတ္ထရဝသေန စ ဣမေဟာကာရေဟိ အဿာသ-
ပဿာသေ ပဇာနန္တော ဒိဃံ ဝါ အဿသန္တော ဒိဃံ အဿသမီတိ
ပဇာနာတိ။ပ။ ရဿံ ဝါ ပဿသန္တော ရဿံ ပဿသမီတိ ပဇာနာတိတိ
ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဧဝံ ပဇာနတော စဿ—

ဒီဃော ရဿော စ အဿာသော၊
ပဿာသောပိ စ တာဒိသော။
စတ္တာရော ဝဏ္ဏာ ဝတ္တန္တိ၊
နာသိကဂ္ဂေဝ ဘိက္ခုနောတိ”။

၂၂၀။ သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ အဿသိဿာမိ။ပ။ ပဿသိဿာမီတိ
သိက္ခတိတိ သကလဿ အဿာသကာယဿ အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနံ ဝိဒိတံ
ကရောန္တော ပါကင်္ဂံ ကရောန္တော အဿသိဿာမီတိ သိက္ခတိ။ သကလဿ
ပဿာသကာယဿ အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနံ ဝိဒိတံ ကရောန္တော ပါကင်္ဂံ
ကရောန္တော ပဿသိဿာမီတိ သိက္ခတိ။ ဧဝံ ဝိဒိတံ ကရောန္တော ပါကင်္ဂံ
ကရောန္တော ဉာဏသမ္ပယုတ္တစိတ္တေန အဿသတိ စေဝ ပဿသတိ စ။ တသ္မာ
“အဿသိဿာမိ ပဿသိဿာမီ”တိ သိက္ခတိတိ ဝုစ္စတိ။ ဧကဿ ဟိ ဘိက္ခုနော
စုဏ္ဍဝိစုဏ္ဍဝိသဇ္ဇေ အဿာသကာယေ ပဿာသကာယေ ဝါအာဒိ ပါကင်္ဂော
ဟောတိ၊ န မဇ္ဈပရိယောသာနံ။ သော အာဒိမေဝ ပရိဂ္ဂဟေတုံ သက္ကောတိ၊
မဇ္ဈပရိယောသာနေ ကိလမတိ။ ဧကဿ မဇ္ဈံ ပါကင်္ဂံ ဟောတိ၊ န အာဒိ-
ပရိယောသာနံ။ ဧကဿ ပရိယောသာနံ ပါကင်္ဂံ ဟောတိ၊ န အာဒိမဇ္ဈံ။ သော
ပရိယောသာနံယေဝ ပရိဂ္ဂဟေတုံ သက္ကောတိ၊ အာဒိမဇ္ဈေ ကိလမတိ။ ဧကဿ
သဗ္ဗမ္ပိ ပါကင်္ဂံ ဟောတိ၊ သော သဗ္ဗမ္ပိ ပရိဂ္ဂဟေတုံ သက္ကောတိ၊ န ကတ္တစိ
ကိလမတိ၊ တာဒိသေန ဘဝိတဗ္ဗန္တိ ဒဿေန္တော အာဟ “သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ
အဿသိဿာမီတိ။ပ။ ပဿသိဿာမီတိ သိက္ခတိ”တိ။

တတ္ထ သိက္ခတိတိဇံ ခန္ဓတိ ဝါယမတိ။ ယော ဝါတထာဘူတဿ သံဝရော၊ အယမေတ္ထ အဓိသီလသိက္ခာ။ ယော တထာဘူတဿ သမာဓိ၊ အယံ အဓိစိတ္တသိက္ခာ။ ယာ တထာဘူတဿ ပညာ၊ အယံ အဓိပညာသိက္ခာတိ ဣမာ တိဿော သိက္ခာယော တသ္မိံ အာရမ္မဏေ တာယ သတိယာ တေန မနသိကာရေန သိက္ခတိ အာသေဝတိ ဘာဝေတိ ဗဟုလီကရောတိတိ ဇေမေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

တတ္ထ ယသ္မာ^၁ ပုရိမနယေ ကေဝလံ အဿသိတဗ္ဗံ ပဿသိတဗ္ဗမေဝ၊ န စ အညံ ကိဉ္စိ ကာတဗ္ဗံ။ ဣတော ပဋ္ဌာယ ပန ဉာဏုပ္ပါဒနာဒိသု ယောဂေါ ကရဏီယော။ တသ္မာ တတ္ထ အဿသာမိတိ ပဇာနာတိ ပဿသာမိတိ ပဇာနာတိစ္စေဝ ဝတ္တမာနကာလဝသေန ပါဠိံ ဝတွာ ဣတော ပဋ္ဌာယ ကတ္တဗ္ဗဿ ဉာဏုပ္ပါဒနာဒိနော အာကာရဿ ဒဿနတ္ထံ သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ အဿသိသာမိတိအာဒိနာ နယေန အနာဂတဝစနဝသေန ပါဠိ အာရောပိတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ပဿန္တယံ ကာယသင်္ခါရံ အဿသိသာမိတိ။ ပ။ ပဿသိသာမိတိ သိက္ခတိတိ ဩဋ္ဌာရိကံ ကာယသင်္ခါရံ ပဿန္တေန္တော ပဋိပ္ပဿန္တေန္တော နိရောဓေန္တော ဝူပသမေန္တော အဿသိသာမိ ပဿသိသာမိတိ သိက္ခတိ။ တတြဇံ ဩဋ္ဌာရိကသုခုမတာ စ ပဿန္တိ စ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဣမဿ ဟိ ဘိက္ခုနော ပုဗ္ဗေ အပရိဂ္ဂဟိတကာလေ ကာယော စစိတ္တဉ္စသဒရဏာ ဟောန္တိ ဩဋ္ဌာရိကာ။ ကာယစိတ္တာနံ ဩဋ္ဌာရိကတ္ထေ အဝူပသန္တေ အဿာသပဿာသာပိ ဩဋ္ဌာရိကာ ဟောန္တိ၊ ဗလဝတရာ ဟုတွာ ပဝတ္တန္တိ၊ နာသိကာ နပ္ပဟောတိ၊ မုခေန အဿသန္တောပိ ပဿသန္တောပိ တိဋ္ဌတိ။ ယဒါ ပနဿ ကာယောပိ စိတ္တမ္ပိ ပရိဂ္ဂဟိတာ ဟောန္တိ၊ တဒါ တေ သန္တာ ဟောန္တိ ဝူပသန္တာ။ တေသု ဝူပသန္တေသု အဿာသပဿာသာ သုခုမာ ဟုတွာ ပဝတ္တန္တိ၊ “အတ္ထိ န ခေါ နတ္ထိ”တိ ဝိစေတဗ္ဗတာကာရပ္ပတ္တာ ဟောန္တိ။

သေယျထာပိ ပုရိသဿ ဓာဝိတွာ၊ ပဗ္ဗတာ ဝါ ဩရောဟိတွာ၊ မဟာဘာရံ ဝါ သီသတော ဩရောပေတွာ ဌိတဿ ဩဋ္ဌာရိကာ အဿာသပဿာသာ ဟောန္တိ၊ နာသိကာ နပ္ပဟောတိ၊ မုခေန အဿသန္တောပိ ပဿသန္တောပိ တိဋ္ဌတိ။ ယဒါ ပနေသ တံ ပရိဿမံ ဝိနောဒေတွာ နှတွာ စ ပိဝိတွာ စ အလ္လသာဠကံ ဟဒယေ ကတွာ သီတာယ ဆာယာယ နိပန္နော ဟောတိ၊ အထဿ တေ

အဿာသပဿာသာသုခုမာ ဟောန္တိ “အတ္ထိ န ခေါ နတ္ထိ”တိ ဝိစေတဗ္ဗတာ-
ကာရပ္ပတ္တာ။ ဝေမေဝ ဣမဿ ဘိက္ခုနော ပုဗ္ဗေ အပရိဂ္ဂဟိတကာလေ ကာယော
စ။ ပ။ ဝိစေတဗ္ဗတာကာရပ္ပတ္တာ ဟောန္တိ။ တံ ကိဿ ဟေတု။ တထာ ဟိဿ
ပုဗ္ဗေ အပရိဂ္ဂဟိတကာလေ “ဩဋ္ဌာရိကောဋ္ဌာရိကေ ကာယသင်္ခါရေ ပဿန္တေ-
မိ”တိ အာဘောဂသမန္တာဟာရမနသိကာရပစ္စဝေက္ခဏာ နတ္ထိ။ ပရိဂ္ဂဟိတ-
ကာလေ ပန အတ္ထိ။ တေနဿ အပရိဂ္ဂဟိတကာလတော ပရိဂ္ဂဟိတကာလေ
ကာယသင်္ခါရော သုခုမော ဟောတိ။ တေနာဟု ပေါရာဏာ—

“သာရဋ္ဌေ ကာယေ စိတ္တေ စ၊ အဓိမတ္တံ ပဝတ္တတိ။
အသာရဋ္ဌမိ ကာယမိ၊ သုခုမံ သမ္ပဝတ္တတိ”တိ။

၂၂၁။ ပရိဂ္ဂဟေဝိ ဩဋ္ဌာရိကော၊ ပဌမဇ္ဈာနပစာရေ သုခုမော။ တသ္မိမ္ပိ
ဩဋ္ဌာရိကော၊ ပဌမဇ္ဈာနေ သုခုမော။ ပဌမဇ္ဈာနေ စ ဒုတိယဇ္ဈာနပစာရေ စ
ဩဋ္ဌာရိကော၊ ဒုတိယဇ္ဈာနေ သုခုမော။ ဒုတိယဇ္ဈာနေ စ တတိယဇ္ဈာန-
ပစာရေ စ ဩဋ္ဌာရိကော၊ တတိယဇ္ဈာနေ သုခုမော။ တတိယဇ္ဈာနေ စ
စတုတ္ထဇ္ဈာနပစာရေ စ ဩဋ္ဌာရိကော၊ စတုတ္ထဇ္ဈာနေ အတိသုခုမော အပ္ပဝတ္တိ-
မေဝ ပါပုဏာတိတိ။ ဣဒံ တာဝ ဝိယဘာဏကသံယုတ္တဘာဏကနံ မတံ။

မဇ္ဈိမဘာဏကာ ပန ပဌမဇ္ဈာနေ ဩဋ္ဌာရိကော၊ ဒုတိယဇ္ဈာနပစာရေ
သုခုမောတိ ဧဝံ ဟေဋ္ဌိမဟေဋ္ဌိမဇ္ဈာနတော ဥပရူပရိဇ္ဈာနပစာရေဝိ သုခုမတရ-
မိစ္ဆန္တိ။ သဗ္ဗေသညေဝ ပန မတေန အပရိဂ္ဂဟိတကာလေ ပဝတ္တကာယသင်္ခါ-
ရော ပရိဂ္ဂဟိတကာလေ ပဋိပ္ပဿန္တတိ။ ပရိဂ္ဂဟိတကာလေ ပဝတ္တကာယသင်္ခါရော
ပဌမဇ္ဈာနပစာရေ။ ပ။ စတုတ္ထဇ္ဈာနပစာရေ ပဝတ္တကာယသင်္ခါရော စတုတ္ထဇ္ဈာ-
နေ ပဋိပ္ပဿန္တတိ။ အယံ တာဝ သမထေ နယော။

ဝိပဿနာယံ ပန အပရိဂ္ဂဟေ ပဝတ္တော ကာယသင်္ခါရော ဩဋ္ဌာရိကော၊
မဟာဘူတပရိဂ္ဂဟေ သုခုမော။ သောပိ ဩဋ္ဌာရိကော၊ ဥပါဒါရူပပရိဂ္ဂဟေ
သုခုမော။ သောပိ ဩဋ္ဌာရိကော၊ သကလရူပပရိဂ္ဂဟေ သုခုမော။ သောပိ
ဩဋ္ဌာရိကော၊ အရူပပရိဂ္ဂဟေ သုခုမော။ သောပိ ဩဋ္ဌာရိကော၊ ရူပါရူပပရိဂ္ဂဟေ
သုခုမော။ သောပိ ဩဋ္ဌာရိကော၊ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေ သုခုမော။ သောပိ ဩဋ္ဌာရိ-
ကော၊ သပ္ပစ္စယနာမရူပပရိဂ္ဂဟေ^၂ သုခုမော။ သောပိ ဩဋ္ဌာရိကော၊ လက္ခဏာ-
ရမ္ပဏိကဝိပဿနာယ သုခုမော။ သောပိ ဒုဗ္ဗလဝိပဿနာယ ဩဋ္ဌာရိကော၊
ဗလဝိပဿနာယ သုခုမော။ တတ္ထ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယေနေဝ ပုရိမဿ ပုရိမဿ

ပစ္စိမေန ပစ္စိမေန ပဋိပ္ပသံသ္မိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဧဝမေတ္ထ ဩဋ္ဌာရိကသုခုမတာ စ ပဿသ္မိ စ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ပဋိသန္တိဒါယံ^၁ ပနဿ သန္တိ^၂ စောဒနာသောနောဟိ ဧဝမေတ္တာ ဝုတ္တော—

“ကထံ ပဿန္တယံ ကာယသင်္ခါရံ အဿသိဿာမိ။ ပ။ ပဿသိ-
ဿာမိတိ သိက္ခတိ။ ကတမေ ကာယသင်္ခါရာ^၂။ ဒီဃံ အဿာသ-
ပဿာသာ ကာယိကာ ဧတေ ဓမ္မာ ကာယပဋိဗ္ဗာ ကာယသင်္ခါရာ။
တေ ကာယသင်္ခါရေ ပဿမ္ဘေန္တော နိရောဓေန္တော ဝုပသမေန္တော
သိက္ခတိ။ ပ။ ယထာရူပေဟိ ကာယသင်္ခါရေဟိ ကာယဿ အာနမနာ၊
ဝိနမနာ၊ သန္တမနာ၊ ပဏမနာ၊ ဣဉ္ဇနာ၊ ဖန္တနာ၊ စလနာ၊ ကမ္မနာ
ပဿန္တယံ ကာယသင်္ခါရံ အဿသိဿာမိတိ သိက္ခတိ။ ပဿန္တယံ
ကာယသင်္ခါရံ ပဿသိဿာမိတိ သိက္ခတိ။ ယထာရူပေဟိ ကာယ-
သင်္ခါရေဟိ ကာယဿ န အာနမနာ၊ န ဝိနမနာ၊ န သန္တမနာ၊
န ပဏမနာ၊ အနိဉ္ဇနာ၊ အဖန္တနာ၊ အစလနာ၊ အကမ္မနာ သန္တံ သုခုမံ
ပဿန္တယံ ကာယသင်္ခါရံ အဿသိဿာမိ ပဿသိဿာမိတိ သိက္ခတိ။

ဣတိ ကိရ ပဿန္တယံ ကာယသင်္ခါရံ အဿသိဿာမိတိ သိက္ခတိ။
ပဿန္တယံ ကာယသင်္ခါရံ ပဿသိဿာမိတိ သိက္ခတိ။ ဧဝံ သန္တေ
ဝါတူပလဋ္ဌိယာ စ ပဘာဝနာ န ဟောတိ။ အဿာသပဿာသာနဉ္စ
ပဘာဝနာ န ဟောတိ။ အာနာပါနဿတိယာ စ ပဘာဝနာ န
ဟောတိ။ အာနာပါနဿတိသမာဓိဿ စ ပဘာဝနာ န ဟောတိ။
န စ နံ တံ သမာပတ္တိ^၃ ပဏှိတာ သမာပဇ္ဇန္တိပိ ဝုဠဟန္တိပိ။

ဣတိ ကိရ ပဿန္တယံ ကာယသင်္ခါရံ အဿသိဿာမိ ပဿသိဿာ-
မိတိ သိက္ခတိ။ ဧဝံ သန္တေ ဝါတူပလဋ္ဌိယာ စ ပဘာဝနာ ဟောတိ။
အဿာသပဿာသာနဉ္စ ပဘာဝနာ ဟောတိ။ အာနာပါ-
နဿတိယာ စ ပဘာဝနာ ဟောတိ။ အာနာပါနဿတိသမာဓိဿ စ
ပဘာဝနာ ဟောတိ။ တဉ္စ နံ သမာပတ္တိ^၃ ပဏှိတာ သမာပဇ္ဇန္တိပိ
ဝုဠဟန္တိပိ။ ယထာ ကထံ ဝိယ?

သေယျထာပိ ကံသေ အာကောဋိတေပဌမံ ဩဋ္ဌာရိကာ သဒ္ဓါ
ပဝတ္တန္တိ။ ဩဋ္ဌာရိကာနံ သဒ္ဓါနံ နိမိတ္တံ သုဂဟိတတ္တာ သုမနသိက-
တတ္တာ သူပဓာရိတတ္တာ နိရုဒ္ဓေပိ ဩဋ္ဌာရိကေ သဒ္ဓေ အထ ပစ္စာ

သုခုမကာ သဒ္ဓါ ပဝတ္တန္တိ။ သုခုမကာနံ သဒ္ဓါနံ နိမိတ္တံ သုဂ္ဂဟိ-
တက္ကာ သုမနသိကတက္ကာ သူပဓာရိတက္ကာ နိရုဇ္ဈေပိ သုခုမကေ
သဒ္ဓေ အထ ပစ္စာ သုခုမသဒ္ဓါနိမိတ္တာရမ္မဏတာပိ စိတ္တံ ပဝတ္တတိ။
ဝေမေဝ ပဌမံ ဩဋ္ဌာရိကာ အဿာသပဿာသာ ပဝတ္တန္တိ။
ဩဋ္ဌာရိကာနံ အဿာသပဿာသာနံ နိမိတ္တံ သုဂ္ဂဟိတက္ကာ
သုမနသိကတက္ကာ သူပဓာရိတက္ကာ နိရုဇ္ဈေပိ ဩဋ္ဌာရိကေ အဿာ-
သပဿာသေ အထ ပစ္စာ သုခုမကာ အဿာသပဿာသာ
ပဝတ္တန္တိ။ သုခုမကာနံ အဿာသပဿာသာနံ နိမိတ္တံ သုဂ္ဂဟိတက္ကာ
သုမနသိကတက္ကာ သူပဓာရိတက္ကာ နိရုဇ္ဈေပိ သုခုမကေ အဿာ-
သပဿာသေ အထ ပစ္စာ သုခုမအဿာသပဿာသနိမိတ္တာရမ္မဏ-
တာပိ စိတ္တံ န ဝိက္ခေပံ ဂစ္ဆတိ။

ဧဝံ သန္တေ ဝါတူပလဒ္ဓိယာ စ ပဘာဝနာ ဟောတိ၊ အဿာသ-
ပဿာသာနဉ္စ ပဘာဝနာ ဟောတိ၊ အာနာပါနဿတိယာ စ
ပဘာဝနာ ဟောတိ၊ အာနာပါနဿတိသမာဓိဿ စ ပဘာဝနာ
ဟောတိ၊ တဉ္စ နံ သမာပတ္တိံ ပဏှိတာ သမာပဇ္ဇန္တိပိ ဝုဠဟန္တိပိ။
ပဿန္တယံ ကာယသင်္ခါရံ အဿာသပဿာသာ ကာယော၊ ဥပဋ္ဌာနံ
သတိ၊ အနုပဿနာ ဉာဏံ၊ ကာယော ဥပဋ္ဌာနံ၊ နော သတိ၊
သတိ ဥပဋ္ဌာနဉ္စေဝ သတိ စ၊ တာယ သတိယာ တေန ဉာဏေန
တံ ကာယံ အနုပဿတိ။ တေန ဝုစ္စတိ ကာယေ ကာယာနုပဿနာ
သတိပဋ္ဌာနဘာဝနာ”တိ။

အယံ တာဝေတ္ထ ကာယာနုပဿနာဝသေန ဝုတ္တဿ ပဌမစတုက္ကဿ
အနုပဗ္ဗပဒဝဏ္ဏနာ။

၂၂၂။ ယသ္မာ ပနေတ္ထ ဣဒမေဝ စတုက္ကံ အာဒိကမ္ပိကဿ ကမ္မဋ္ဌာနဝသေန
ဝုတ္တံ။ ဣတရာနိ ပန တိဏိ စတုက္ကာနိ ဧတ္ထ ပတ္တဇ္ဈာနဿ ဝေဒနာစိတ္တဓမ္မာ-
နုပဿနာဝသေန ဝုတ္တာနိ။ တသ္မာ ဣဒံ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဘာဝေတွာ အာနာပါန-
စတုတ္ထဇ္ဈာနံ ပဒဋ္ဌာနာယ ဝိပဿနာယ သဟ ပဋိသန္တိဒါဟိ အရဟတ္တံ
ပါပုဏိတုကာမေန အာဒိကမ္ပိကေန ကုလပုတ္တေန ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယေနေဝ သီလ-
ပရိသောနောဒိနိ သဗ္ဗကိစ္စာနိ ကတွာ ဝုတ္တပ္ပကာရဿ အာစရိယဿ သန္တိကေ
ပဉ္စသန္တိကံ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ။

တကြိမေ ပဉ္စ သန္ဓယော ဥဂ္ဂဟော၊ ပရိပုစ္ဆာ၊ ဥပဋ္ဌာနံ၊ အပ္ပနာ၊ လက္ခဏန္တိ။
တတ္ထ ဥဂ္ဂဟော နာမ ကမ္မဋ္ဌာနဿ ဥဂ္ဂဏှနံ။ ပရိပုစ္ဆာ နာမ ကမ္မဋ္ဌာနဿ
ပရိပုစ္ဆနာ။ ဥပဋ္ဌာနံ နာမ ကမ္မဋ္ဌာနဿ ဥပဋ္ဌာနံ။ အပ္ပနာ နာမ ကမ္မဋ္ဌာနဿ
အပ္ပနာ။ လက္ခဏံ နာမ ကမ္မဋ္ဌာနဿ လက္ခဏံ။ “ဧဝံ လက္ခဏမိဒံ ကမ္မဋ္ဌာန”န္တိ
ကမ္မဋ္ဌာနသဘာဝပဓာရဏန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

ဧဝံ ပဉ္စသန္ဓိကံ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဥဂ္ဂဏှန္တော အတ္တနာပိ န ကိလမတိ။
အာစရိယမ္ပိ န ဝိဟေသေတိ။ တသ္မာ ထောက် ဥဒ္ဓိသာပေတွာ ဗဟုကာလံ
သဇ္ဈာယိတွာ ဧဝံ ပဉ္စသန္ဓိကံ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဥဂ္ဂဟေတွာ အာစရိယဿ သန္တိကေ
ဝါ အညတြိ ဝါ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တပ္ပကာရေ သေနာသနေ ဝသန္တေန ဥပစ္စိန္နဒုဒ္ဓက-
ပလိဗောဓေန ကတဘတ္တကိစ္စေန ဘတ္တသမ္ပဒံ ပဋိဝိနောဒေတွာ သုခနိသိန္ဓေန
ရတနတ္ထယဂုဏာနုဿရဏေန စိတ္တံ သမ္ပဟံသေတွာ အာစရိယဂ္ဂဟတော
ဧကံပဒမ္ပိ အသမ္ပယုန္တေန ဣဒံ အာနာပါနဿတိကမ္မဋ္ဌာနံ မနသိ ကာတမ္ပံ။
တတြာယံ မနသိကာရဝိမိ—

၂၂၃။ ဂဏနာ အနုဗန္ဓနာ၊ ဖုသနာ ဌပနာ သလ္လက္ခဏာ။

ဝိဝဇ္ဇနာ ပါရိသုဒ္ဓိ၊ တေသဉ္စ ပဋိပဿနာတိ။

တတ္ထ ဂဏနာတိ ဂဏနာယေဝ။ အနုဗန္ဓနာတိ အနုဝဟနာ^၁။ ဖုသနာတိ
ဖုဋ္ဌဋ္ဌာနံ။ ဌပနာတိ အပ္ပနာ။ သလ္လက္ခဏာတိ ဝိပဿနာ။ ဝိဝဇ္ဇနာတိ မဂ္ဂေ။
ပါရိသုဒ္ဓိတိ ဖလံ။ တေသဉ္စ ပဋိပဿနာတိ ပစ္စဝေက္ခဏာ။

တတ္ထ ဣဒိနာ အာဒိကမ္ပိကေန ကုလပုတ္တေန ပဌမံ ဂဏနာယ ဣဒံ ကမ္မဋ္ဌာနံ
မနသိ ကာတမ္ပံ။ ဂဏေန္တေန စ ပဉ္စန္ဓံ ဟေဋ္ဌာ န ဌပေတမ္ပံ။ ဒသန္တံ ဥပရိ
န နေတမ္ပံ။ အန္တရာ ခဏှံ န ဒေသေတမ္ပံ။ ပဉ္စန္ဓံ ဟေဋ္ဌာဌပေန္တဿ ဟိ သမ္မာဓေ
ဩကာသေ စိတ္တုပ္ပါဒေါ ဝိပုန္နတိ သမ္မာဓေ ဝဇေ သန္တိရုဒ္ဓဂေါဂဏော ဝိယ။
ဒသန္တမ္ပိ ဥပရိ နေန္တဿ ဂဏနနိဿိတကော စိတ္တုပ္ပါဒေါ ဟောတိ။ အန္တရာ
ခဏှံ ဒေသေန္တဿ “သိခါပုတ္တံ န ခေါ မေ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ နော”တိ စိတ္တံ ဝိကမ္ပတိ။
တသ္မာ ဧတေ ဒေါသေ ဝဇေတွာ ဂဏေတမ္ပံ။

ဂဏေန္တေန စ ပဌမံ ဒန္ဓဂဏနာယ ခညမာပကဂဏနာယ ဂဏေတမ္ပံ။
ခညမာပကော ဟိ နာဠိ ပူရေတွာ “ဧက”န္တိ ဝတွာ ဩကိရတိ။ ပုန ပူရေန္တော
ကိဉ္စိ ကစဝရံ ဒိသ္မာ တံ ဆဋ္ဌေန္တော “ဧကံ ဧက”န္တိ ဝဒတိ။ ဧသ နယော ဒွေ
ဒွေတိအာဒိသု။ ဧဝမေဝ ဣဒိနာပိ အဿာသပဿာသေသု ယော ဥပဋ္ဌာတိ။

တံ ဂဟေတွာ “ဧကံ ဧကံ” နှိ အာဒိံ ကတွာ ယာဝ “ဒဿ ဒဿာ” တိ ပဝတ္ထမာနံ ပဝတ္ထမာနံ ဥပလက္ခေတွာဝ ဂဏေတဗ္ဗံ။ တဿ ဧဝံ ဂဏယတော နိက္ခမန္တာ စ ပဝိသန္တာ စ အဿာသပဿာသာ ပါကဋ္ဌာ ဟောန္တိ။

အထာနေန တံ ဒန္တဂဏနံ ခညမာပကဂဏနံ ပဟာယ သီသဂဏနာယ ဂေါပါလကဂဏနာယ ဂဏေတဗ္ဗံ။ ဆေကော ဟိ ဂေါပါလကော သက္ခရာ-ဒယော ဥစ္ဆရေန ဂဟေတွာ ရဇ္ဇဒဏ္ဍဟတ္ထော ပါတောဝ ဝဇံ ဂန္တာ ဂါဝေါ ပိဋ္ဌိယံ ပဟရိတွာ ပလိသတ္ထုပ္ပမတ္ထကေ နိသိန္ဒော ဒွါရပ္ပတ္တံ ဒွါရပ္ပတ္တံယေဝ^၁ ဂါဝိံ ကော ဒွေတိ သက္ခရံ ခိပိတွာ ဂဏေတိ။ တိယာမရတ္တိံ သမ္မာဓေ ဩကာသေ ဒုက္ခံ^၂ ပုတ္တဂေါဂဏော နိက္ခမန္တာ နိက္ခမန္တာ အညမညံ ဥပနိဿံသန္တာ ဝေဂေန ဝေဂေန ပုဉ္ဇပုဉ္ဇော ဟုတွာ နိက္ခမတိ။ သော ဝေဂေန ဝေဂေန? “တိဏိ စတ္တာရိ ပဉ္ဇ ဒဿာ” တိ ဂဏေတိယေဝ။ ဧဝိမဿာပိ ပုရိမနယေန ဂဏယတော အဿာသပဿာသာ ပါကဋ္ဌာ ဟုတွာ သီသံ သီသံ ပုနပ္ပုနံ သဉ္ဇရန္တိ။ တတောနေန “ပုနပ္ပုနံ သဉ္ဇရန္တိ” တိ ဥတွာ အန္တော စ ဗဟိ စ အဂဟေတွာ ဒွါရပ္ပတ္တံ ဒွါရပ္ပတ္တံယေဝ ဂဟေတွာ “ဧကော ဒွေ တိဏိ စတ္တာရိ ပဉ္ဇ ဆ။ ဧကော ဒွေ တိဏိ စတ္တာရိ ပဉ္ဇ ဆ သတ္တ။ ပ။ အဋ္ဌ၊ နဝ၊ ဒဿာ” တိ သီသံ သီသံ ဂဏေတဗ္ဗမေဝ။ ဂဏနပဋိဗဒ္ဓေ ဟိ ကမ္မဋ္ဌာနေ ဂဏနဗလေနေဝ စိတ္တံ ကေဂ္ဂံ ဟောတိ။ အရိတ္တုပတ္ထမ္ပနဝသေန စဏ္ဍသောတေ နာဝါဋ္ဌပနမိဝ။

တဿေဝံ သီသံ သီသံ ဂဏယတော ကမ္မဋ္ဌာနံ နိရန္တရံ ပဝတ္တံ ဝိယ ဟုတွာ ဥပဋ္ဌာတိ။ အထ နိရန္တရံ ပဝတ္တတိတိ ဥတွာ အန္တော စ ဗဟိ စ ဝါတံ အပရိဂ္ဂဟေတွာ ပုရိမနယေနေဝ ဝေဂေန ဝေဂေန^၃ ဂဏေတဗ္ဗံ။ အန္တော ပဝိသနဝါတေန ဟိ သဒ္ဓိံ စိတ္တံ ပဝေသယတော အပ္ပန္တရံ ဝါတပ္ပာဟတံ မေဒပူရိတံ ဝိယ ဟောတိ။ ဗဟိ နိက္ခမနဝါတေန သဒ္ဓိံ စိတ္တံ နိဟရတော ဗဟိဒ္ဓါ ပုထုတ္တာရမ္ပဏေစိတ္တံ ဝိက္ခိပတိ။ ဖုဋ္ဌဖုဋ္ဌောကာသေ ပန သတိံ ဌပေတွာ ဘာဝေန္တဿေဝ ဘာဝနာ သမ္ပဇ္ဇတိ။ တေန ပုတ္တံ “အန္တော စ ဗဟိ စ ဝါတံ အပရိဂ္ဂဟေတွာ ပုရိမနယေနေဝ ဝေဂေန ဝေဂေန ဂဏေတဗ္ဗံ” နှိ။

ကိဝစိရံ ပနေတံ ဂဏေတဗ္ဗန္တိ? ယာဝ ဝိနာ ဂဏနာယ အဿာသ-ပဿာသာရမ္ပဏေ သတိ သန္တိဋ္ဌတိ။ ဗဟိဝိသဋ္ဌဝိတက္ကဝိစ္ဆေဒံ ကတွာ အဿာသပဿာသာရမ္ပဏေ သတိသဏ္ဌာပနတ္တံယေဝ ဟိ ဂဏနာတိ။

၁-ဒွါရံ ပတ္တံပတ္တံယေဝ (သျှာ၊ ဣ၊ က)

၂-ဒုက္ခ-(က)

၃-သော ဝေဂေန (ဣ၊ က)၊ သော ဝေဂဝေဂေန (သျှာ)၊ ဝေဂဝေဂေန (ဣ၊ က)

၂၂၄။ ဧဝံ ဂဏနာယ မနသိ ကတွာ အနုဗန္ဓနာယ မနသိ ကာတဗ္ဗံ။ အနုဗန္ဓနာယ ဂဏနံ ပဋိသံဟရိတွာ သတိယာ နိရန္တရံ အဿာသပဿာ-
သာနံ အနုဂမနံ။ တဉ္စ ခေါ န အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနာနုဂမနဝသေန။
ဗဟိနိက္ခမနဝါတဿ ဟိ နာဘိအာဒိ၊ ဟဒယံ မဇ္ဈံ၊ နာသိကဂ္ဂံ ပရိယောသာနံ။
အတ္တန္တရံ ပဝိသနဝါတဿ နာသိကဂ္ဂံ အာဒိ၊ ဟဒယံ မဇ္ဈံ နာဘိ ပရိယောသာနံ။
တဉ္စဿ အနုဂစ္ဆတော ဝိက္ခေပဂတံ စိတ္တံ သာရဒ္ဓါယံ^၁ စေဝ ဟောတိ
ဣဉ္စနာယ စ။ ယထာဟ—

“အဿာသာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနံ သတိယာ အနုဂစ္ဆတော
အဇ္ဈတ္တံ ဝိက္ခေပဂတေန စိတ္တေန ကာယောပိ စိတ္တမ္ပိ သာရဒ္ဓါယံ ဟောန္တိ
ဣဉ္စိတာ စ ဖန္ဒိတာ စ။ ပဿာသာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနံ သတိယာ
အနုဂစ္ဆတော ဗဟိဒ္ဓါ ဝိက္ခေပဂတေန စိတ္တေန ကာယောပိ စိတ္တမ္ပိ
သာရဒ္ဓါယံ ဟောန္တိ ဣဉ္စိတာ စ ဖန္ဒိတာ စ”တိ^၂။

တဿွာ အနုဗန္ဓနာယ မနသိကရောန္တေန အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနဝသေန
န မနသိ ကာတဗ္ဗံ။ အပိစ ခေါ ဖုသနာဝသေန စ ဌပနာဝသေန စ မနသိ
ကာတဗ္ဗံ။ ဂဏနာနုဗန္ဓနာဝသေန ဝိယ ဟိ ဖုသနာဌပနာဝသေန ဝိသုံ
မနသိကရော နတ္ထိ။ ဖုဋ္ဌဖုဋ္ဌဋ္ဌာနေယေဝ ပန ဂဏေန္တော ဂဏနာယ စ
ဖုသနာယ စ မနသိ ကရောတိ။ တတ္ထေဝ ဂဏနံ ပဋိသံဟရိတွာ တေ သတိယာ
အနုဗန္ဓန္တော၊ အပ္ပနာဝသေန စ စိတ္တံ ဌပေန္တော အနုဗန္ဓနာယ စ ဖုသနာယ စ
ဌပနာယ စ မနသိ ကရောတိတိ ဝုစ္စတိ။ သွာယမတ္ထော အဋ္ဌကထာသု
ဝုတ္တပင်္ဂုဋ္ဌဒေါဝါရိကူပမာဟိ ပဋိသန္တိဒါယံ ဝုတ္တကကဏ္ဍပမာယ စ ဝေဒိတဗ္ဗော။

၂၂၅။ တတြာယံ ပင်္ဂုဋ္ဌောပမာ—သေယျထာပိ ပင်္ဂုဋ္ဌော ဒေါလာယ ကိဋ္ဌတံ
မာတာ ပုတ္တာနံ ဒေါလံ ဒိပိတွာ တတ္ထေဝ ဒေါလာထမ္ဘမူလေ နိသိန္ဓော ကမေန
အာဂစ္ဆန္တဿ စ ဂစ္ဆန္တဿ စ ဒေါလာဖလကဿ ဥဘော ကောဋိယော
မဇ္ဈဉ္စ ပဿတိ၊ န စ ဥဘောကောဋိမဇ္ဈာနံ ဒဿနတ္ထံ ဗျာဝဇ္ဇော ဟောတိ၊
ဝေမေဝါယံ ဘိက္ခု သတိဝသေန ဥပနိဗန္ဓနထမ္ဘမူလေ ဌတွာ အဿာသ-
ပဿာသဒေါလံ ဒိပိတွာ တတ္ထေဝ နိမိတ္တေ သတိယာ နိသိဒန္တော ကမေန
အာဂစ္ဆန္တာနဉ္စ ဂစ္ဆန္တာနဉ္စ ဖုဋ္ဌဋ္ဌာနေ အဿာသပဿာသာနံ အာဒိမဇ္ဈ-
ပရိယောသာနံ သတိယာ အနုဂစ္ဆန္တော တတ္ထ စ စိတ္တံ ဌပေန္တော ပဿတိ၊
န စ တေသံ ဒဿနတ္ထံ ဗျာဝဇ္ဇော ဟောတိ၊ အယံ ပင်္ဂုဋ္ဌောပမာ။

၂၂၆။ အယံ ပန ဒေါဝါရိကူပမာ—သေယျထာပိ ဒေါဝါရိကော နဂရဿ အန္တော စ ဗဟိ စ ပုရိသေ “ကော တံ၊ ကုတော ဝါ အာဂတော၊ ကုဟိ” ဝါ ဂစ္ဆသိ၊ ကိံ ဝါ တေ ဟတ္ထေ”တိ န ဝိမံသတိ။ န ဟိ တဿ တေ ဘာရာ၊ ဒွါရပ္ပတ္တံ ဒွါရပ္ပတ္တိယေဝ ပန ဝိမံသတိ၊ ဧဝမေဝ ဣမဿ ဘိက္ခုနော အန္တောပဝိဋ္ဌဝါတာ စ ဗဟိနိက္ခန္တဝါတာ စ န ဘာရာ ဟောန္တိ၊ ဒွါရပ္ပတ္တာ ဒွါရပ္ပတ္တိယေဝ ဘာရာတိ အယံ ဒေါဝါရိကူပမာ။

၂၂၇။ ကကရူပမာ ပန အာဒိတော ပဋ္ဌာယ ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဝုတ္တဉ္ဇေတံ—

“နိမိတ္တံ အဿာသပဿာသာ၊ အနာရမ္မဏမေကစိတ္တဿ။
အဇာနတော စ တယော ဓမ္မေ၊ ဘာဝနာ နုပလဟ္တတိ။

နိမိတ္တံ အဿာသပဿာသာ၊ အနာရမ္မဏမေကစိတ္တဿ။
ဇာနတော စ^၁ တယော ဓမ္မေ၊ ဘာဝနာ ဥပလဟ္တတိ။

ကထံ ဣမေ တယော ဓမ္မာ ကေစိတ္တဿ အာရမ္မဏာ န ဟောန္တိ၊ န စိမေ တယော ဓမ္မာ အဝိဒိတာ ဟောန္တိ၊ န စ စိတ္တံ ဝိက္ခေပံ ဂစ္ဆတိ၊ ပဓာနဉ္စ ပညာယတိ၊ ပယောဂဉ္စ သာဓေတိ၊ ဝိသေသမဓိဂစ္ဆတိ? သေယျထာပိ ရုက္ခော သမေ ဘူမိဘာဂေ နိက္ခိတ္တော၊ တမေနံ ပုရိသော ကကစေန ဆိန္တေယျ။ ရုက္ခေ ဖုဋ္ဌကကစဒန္တာနံ ဝသေန ပုရိသဿ သတိ ဥပဋ္ဌိတာ ဟောတိ၊ န အာဂတေ ဝါ ဂတေ ဝါ ကကစဒန္တေ မနသိ ကရေတိ၊ န အာဂတာ ဝါ ဂတာ ဝါ ကကစဒန္တာ အဝိဒိတာ ဟောန္တိ၊ ပဓာနဉ္စ ပညာယတိ၊ ပယောဂဉ္စ သာဓေတိ၊ ဝိသေသမဓိဂစ္ဆတိ။

ယထာ ရုက္ခော သမေ ဘူမိဘာဂေ နိက္ခိတ္တော၊ ဧဝံ ဥပနိဗန္ဓနာ-
နိမိတ္တံ။ ယထာ ကကစဒန္တာ၊ ဧဝံ အဿာသပဿာသာ။ ယထာ
ရုက္ခေ ဖုဋ္ဌကကစဒန္တာနံ ဝသေန ပုရိသဿ သတိ ဥပဋ္ဌိတာ
ဟောတိ၊ န အာဂတေ ဝါ ဂတေ ဝါ ကကစဒန္တေ မနသိ ကရေတိ၊
န အာဂတာ ဝါ ဂတာ ဝါ ကကစဒန္တာ အဝိဒိတာ ဟောန္တိ၊
ပဓာနဉ္စ ပညာယတိ၊ ပယောဂဉ္စ သာဓေတိ၊ ဝိသေသမဓိဂစ္ဆတိ၊
ဧဝမေဝ ဘိက္ခု နာသိကဂ္ဂေ ဝါ မုခနိမိတ္တေ ဝါ သတိံ ဥပဋ္ဌပေတွာ
နိသိန္ဓော ဟောတိ၊ န အာဂတေ ဝါ ဂတေ ဝါ အဿာသပဿာသေ
မနသိ ကရေတိ၊ န စ အာဂတာ ဝါ ဂတာ ဝါ အဿာသပဿာသာ

အဝိဒိတာ ဟောန္တိ၊ ပဓာနဉ္စ ပညာယတိ၊ ပယောဂဉ္စ သာဓေတိ၊
ဝိသေသမဓိဂစ္ဆတိ။

ပဓာနန္တိ ကတမံ ပဓာနံ? အာရဒ္ဓဝီရိယဿ ကာယောပိ စိတ္တဗ္ဗိ
ကမ္မနိယံ ဟောတိ၊ ဣဒံ ပဓာနံ။ ကတမော ပယောဂေါ? အာရဒ္ဓ-
ဝီရိယဿ ဥပက္ကိလေသာ ပဟိယန္တိ၊ ဝိတက္ကာ ဝူပသမန္တိ၊ အယံ
ပယောဂေါ။ ကတမော ဝိသေသော? အာရဒ္ဓဝီရိယဿ သံယော-
ဇနာ ပဟိယန္တိ၊ အနုသယာ ဗျန္တိ ဟောန္တိ၊ အယံ ဝိသေသော။
ဧဝံ ဣမေ တယော ဓမ္မာ ဧကစိတ္တဿ အာရမ္မဏာန ဟောန္တိ၊ နစိမေ
တယော ဓမ္မာ အဝိဒိတာ ဟောန္တိ၊ န စ စိတ္တံ ဝိက္ခေပံ ဂစ္ဆတိ၊
ပဓာနဉ္စ ပညာယတိ၊ ပယောဂဉ္စ သာဓေတိ၊ ဝိသေသမဓိဂစ္ဆတိ။

အာနာပါနဿတိ ယဿ၊ ပရိပုဏ္ဏာ သုဘာဝိတာ။

အနုပုဗ္ဗံ ပရိစိတာ၊ ယထာ ဗုဒ္ဓေန ဒေသိတာ။

သော ဣမံ လောကံ ပဘာသေတိ၊ အဗ္ဘာ မုတ္တောဝ စန္ဒိမာ”တိ”။

အယံ ကကစူပမာ။ ဣမ ပနဿ အာဂတာဂတဝသေန အမနသိကာရ-
မတ္တမေဝ ပယောဇနန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၂၂၀။ ဣဒံ ကမ္မဋ္ဌာနံ မနသိကရောတော ကဿစိ န စိရေနေဝ နိမိတ္တဉ္စ
ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ အဝသေသဈာနင်္ဂပဋိမဏ္ဍိတာ အပ္ပနာသင်္ခါတာ ဌပနာ စ သမ္ပဇ္ဇတိ။
ကဿစိ ပန ဂဏနာဝသေနေဝ မနသိကာရကာလတော ပဘုတိ^၂ အနုက္က-
မတော ဩဠာရိကအဿာသပဿာသနိရောဓဝသေန ကာယဒရထေ ဝူပသန္တေ
ကာယောပိ စိတ္တဗ္ဗိ လဟုကံ ဟောတိ၊ သရိရံ အာကာသေ လင်္ခနာကာရပ္ပတ္တံ
ဝိယ ဟောတိ^၂။ ယထာ သာရဒ္ဓကာယဿ မဉ္ဇေ ဝါ ပိဋေ ဝါ နိသီဒတော
မဉ္ဇပိဋံ ဩနမတိ၊ ဝိက္ခဇတိ၊ ပစ္စတ္တရဏံ ဝလိံ ဂဏှာတိ။ အသာရဒ္ဓကာယဿ
ပန နိသီဒတော နေဝ မဉ္ဇပိဋံ ဩနမတိ၊ န ဝိက္ခဇတိ၊ န ပစ္စတ္တရဏံ ဝလိံ
ဂဏှာတိ၊ တူလပိရူပရိတံ ဝိယ မဉ္ဇပိဋံ ဟောတိ။ ကသ္မာ? ယသ္မာ အသာရဒ္ဓေါ
ကာယော လဟုကော ဟောတိ။ ဧဝမေဝ ဂဏနာဝသေန မနသိကာရ-
ကာလတော ပဘုတိ အနုက္ကမတော ဩဠာရိကအဿာသပဿာသနိရောဓ-
ဝသေန ကာယဒရထေ ဝူပသန္တေ ကာယောပိ စိတ္တဗ္ဗိ လဟုကံ ဟောတိ၊ သရိရံ
အာကာသေ လင်္ခနာကာရပ္ပတ္တံ ဝိယ ဟောတိ။

၁-ပဋိသံ ၁၆၉-ပိဋေ။

၂-၂-ဧတ္တကော ဂန္တော ပရိဟိနောတိ ဋီကာယံ။ ဣင်္ဂလိသ-ပေါတ္တကေ စေသော န ပကာသိတော။

တဿ ဩဋ္ဌာရိကေ အဿာသပဿာသေ နိရုဇ္ဈေ သုခုမဿာသပဿာသ-
နိမိတ္တာရမ္ပဏံ စိတ္တံ ပဝတ္တတိ။ တသ္မိမ္ပိ နိရုဇ္ဈေ အပရာပရံ တတော သုခုမတရံ
သုခုမတရံ နိမိတ္တာရမ္ပဏံ ပဝတ္တတိယေဝ။ ကထံ၊ ယထာ ပုရိသော မဟတိယာ
လောဟသလာကာယ ကံသထာလံ အာကောဋေယျ၊ ဧကပ္ပဟာရေန မဟာ-
သဒ္ဓေါ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ တဿ ဩဋ္ဌာရိကသဒ္ဓါရမ္ပဏံ စိတ္တံ ပဝတ္တေယျ။ နိရုဇ္ဈေ
ဩဋ္ဌာရိကေ သဒ္ဓေ အထ ပစ္စာ သုခုမသဒ္ဓါနိမိတ္တာရမ္ပဏံ၊ တသ္မိမ္ပိ နိရုဇ္ဈေ
အပရာပရံ တတော သုခုမတရံ သုခုမတရံ သဒ္ဓါနိမိတ္တာရမ္ပဏံ ပဝတ္တတေဝ၊
ဧဝန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဝုတ္တမ္ပိစေတံ—“သေယျထာပိ ကံသေ အာကောဋိတေ”တိ^၁
ဝိတ္တာရော။

၂၂၉။ ယထာ ဟိ အညာနိ ကမ္မဋ္ဌာနာနိ ဥပရူပရိ ဝိဘူတာနိ ဟောန္တိ၊
န တထာ ဣဒံ။ ဣဒံ ပန ဥပရူပရိ ဘာဝေန္တဿ သုခုမတ္ထံ ဂစ္ဆတိ၊ ဥပဋ္ဌာနမ္ပိ
န ဥပဂစ္ဆတိ၊ ဧဝံ အနုပဋ္ဌဟန္တေ ပန တသ္မိံ တေန ဘိက္ခုနာ ဥဋ္ဌာယာသနာ
စမ္ပဒဏ္ဍံ ပပေါဋေတွာ န ဂန္တဗ္ဗံ။ ကိံ ကာတဗ္ဗံ? “အာစရိယံ ပုစ္ဆိဿာမီ”တိ
ဝါ၊ “နဋ္ဌံ ဘိနိ မေ ကမ္မဋ္ဌာန”န္တိ ဝါ န ဝုဋ္ဌာတဗ္ဗံ။ ဣရိယာပထံ ဝိကောပေတွာ
ဂစ္ဆတော ဟိ ကမ္မဋ္ဌာနံ နဝနဝမေဝ ဟောတိ။ တသ္မာ ယထာနိသိန္ဓေနေဝ
ဒေသတော အာဟရိတဗ္ဗံ။

တတြာယံ အာဟရဏူပါယော၊ တေန ဟိ ဘိက္ခုနာ ကမ္မဋ္ဌာနဿ အနုပ-
ဋ္ဌာနဘာဝံ ဥတွာ ဣတိ ပဋိသဉ္ဇိက္ခိတဗ္ဗံ၊ ဣမေ အဿာသပဿာသာ နာမ
ကတ္ထ အတ္ထိ၊ ကတ္ထ နတ္ထိ။ ကဿ ဝါ အတ္ထိ၊ ကဿ ဝါ နတ္ထိတိ။ အထေဝံ
ပဋိသဉ္ဇိက္ခတာ ဣမေ အန္တောမာတုကုစ္ဆိယံ နတ္ထိ၊ ဥဒကေ နိမုဂ္ဂါနံ နတ္ထိ၊
တထာ အသညီဘူတာနံ၊ မတာနံ၊ စတုတ္ထဇ္ဈာနသမာပန္နာနံ၊ ရူပါရူပဘဝသမင်္ဂီနံ၊
နိရောဓသမာပန္နာနန္တိ ဥတွာ ဧဝံ အတ္တနာဝ အတ္တာ ပဋိစောဒေတဗ္ဗော “နန
တွံ ပဏှိတ နေဝ မာတုကုစ္ဆိဂတော၊ န ဥဒကေ နိမုဂ္ဂေါ၊ န အသညီဘူတော၊
န မတော၊ န စတုတ္ထဇ္ဈာနသမာပန္နော၊ န ရူပါရူပဘဝသမင်္ဂီ၊ န နိရောဓ-
သမာပန္နော။ အတ္ထိယေဝ တေ အဿာသပဿာသာ၊ မန္တပညတာယ ပန
ပရိဂ္ဂဟေတွံ န သက္ကောသီ”တိ။ အထာနေန ပကတိဖုဋ္ဌဝသေန စိတ္တံ ဌပေတွာ
မနသိကာရော ပဝတ္တေတဗ္ဗော။ ဣမေ ဟိ ဒီဃနာသိကဿ နာသာပုဋ် ဃန္တေန္တော
ပဝတ္တန္တိ။ ရဿနာသိကဿ ဥတ္တရောဋ္ဌံ၊ တသ္မာနေန ဣမံ နာမ ဌာနံ ဃန္တေန္တိတိ
နိမိတ္တံ ဌပေတဗ္ဗံ။ ဣမမေဝ ဟိ အတ္တဝသံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ ဘဂဝတာ—“နာဟံ
ဘိက္ခဝေ မုဋ္ဌသတိဿ အသမ္ပဇာနဿ အာနာပါနဿတိဘာဝနံ ဝဒါမီ”တိ ၂။

၂၃၀။ ကိဉ္ဇာပိ ဟိ ယံကိဉ္ဇိ ကမ္မဋ္ဌာနံ သတဿ သမ္ပဇာနဿေဝ သမ္ပဇ္ဇတိ။
 ဣတော အညံ ပန မနသိကရောန္တဿ ပါကဋံ ဟောတိ။ ဣဒံ ပန
 အာနာပါနဿတိကမ္မဋ္ဌာနံ ဂရုကံ ဂရုကဘာဝနံ ဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓဗုဒ္ဓပုတ္တာနံ
 မဟာပုရိသာနံယေဝ မနသိကာရဘူမိဘူတံ၊ န စေဝ ဣတ္တရံ၊ န စ ဣတ္တရသတ္တ-
 သမာသေဝိတံ။ ယထာ ယထာ မနသိ ကရိယတိ၊ တထာ တထာ သန္တဉ္စေဝ
 ဟောတိ သုခုမဉ္စ။ တသ္မာ ဧတ္ထ ဗလဝတိ သတိ စ ပညာ စ ဣစ္ဆိတဗ္ဗာ။

ယထာ ဟိ မဋ္ဌသာဋကဿ^၁ တုန္တကရုဏကာလေ သူစိပိ သုခုမာ ဣစ္ဆိတဗ္ဗာ။
 သူစိပါသဝေဓနမ္ပိ တတော သုခုမတရံ၊ ဧဝမေဝ မဋ္ဌသာဋကသဒိသဿ ဣမဿ
 ကမ္မဋ္ဌာနဿ ဘာဝနာကာလေ သူစိပဋိဘာဂါသတိပိ၊ သူစိပါသဝေဓနပဋိဘာ-
 ဂါတံသမ္ပယုတ္တာ ပညာပိ ဗလဝတိ ဣစ္ဆိတဗ္ဗာ။ တာဟိ စ ပန သတိပညာဟိ
 သမန္တာဂတေန ဘိက္ခုနာ န တေ အဿာသပဿာသာ အညတြ ပကတိ-
 ဖုဋ္ဌောကာသာ ပရိယေသိတဗ္ဗာ။

ယထာ ပန ကဿကော ကသိ^၂ ကသိတွာ ဗလိဗဒ္ဓေ မုဉ္ဇိတွာ ဂေါစရမုခေ
 ကတွာ ဆာယာယ နိသိန္ဓော ဝိဿမေယျ၊ အထဿ တေ ဗလိဗဒ္ဓါ ဝေဂေန
 အဋ္ဌဝိ^၃ ပဝိသေယျ။ ယော ဟောတိ ဆေကော ကဿကော၊ သော ပုန တေ
 ဂဟေတွာ ယောဇေတုကာမော န တေသံ အနုပဒံ ဂန္တာ အဋ္ဌဝိ^၄ အာဟိဏ္ဏဟိ၊
 အထ ခေါ ရသ္မိဉ္စ ပတောဒဉ္စ ဂဟေတွာ ဥဇုကမေဝ တေသံ နိပါတနတိတ္ထံ
 ဂန္တာ နိသိဒတိ ဝါ နိပဇ္ဇတိ ဝါ၊ အထ တေ ဂေါဏေ ဒိဝသဘာဂံ စရိတွာ
 နိပါတနတိတ္ထံ ဩတရိတွာ နတွာ စ ပိဝိတွာ စ ပစ္စုတ္တရိတွာ ဌိတေ ဒိသွာ
 ရသ္မိယာ ဗန္ဓိတွာ ပတောဒေန ဝိဇ္ဈန္တေန အာနေတွာ ယောဇေတွာ ပုန ကမ္မံ
 ကရေတိ၊ ဧဝမေဝ တေန ဘိက္ခုနာ န တေ အဿာသပဿာသာ အညတြ
 ပကတိဖုဋ္ဌောကာသာ ပရိယေသိတဗ္ဗာ။ သတိရသ္မိ^၅ ပန ပညာပတောဒဉ္စ
 ဂဟေတွာ ပကတိဖုဋ္ဌောကာသေ စိတ္တံ ဌပေတွာ မနသိကာရော ပဝတ္တေတဗ္ဗော။
 ဧဝံဌိဿ မနသိကရောတော န စိရဿေဝ တေ ဥပဋ္ဌဟန္တိ နိပါတနတိတ္ထေ ဝိယ
 ဂေါဏာ။ တတောနေန သတိရသ္မိယာ ဗန္ဓိတွာ တသ္မိ^၆ယေဝ ဌာနေ ယော-
 ဇေတွာ ပညာပတောဒေန ဝိဇ္ဈန္တေန ပုနပျုန် ကမ္မဋ္ဌာနံ အနုယုဉ္ဇိတဗ္ဗံ။

၂၃၁။ တဿေဝမနုယုဉ္ဇတော န စိရဿေဝ နိမိတ္တံ ဥပဋ္ဌာတိ။ တမ္ပနေတံ
 န သဗ္ဗေသံ ဧကသဒိသံ ဟောတိ။ အဝိစ ခေါ ကဿစိ သုခသမ္ပဿံ ဥပ္ပါဒယ-
 မာနော တူလဝိစု ဝိယ ကပ္ပါသဝိစု ဝိယ ဝါတဓာရာ ဝိယ စ ဥပဋ္ဌာတိတိ ဧကစ္စေ
 အာဟု။

အယံ ပန အဋ္ဌကထာသု ဝိနိစ္ဆယော၊ ဣဒဉ္စိ ကဿစိ တာရကရူပံ ဝိယ မဏိဂုဋ္ဌိကာ ဝိယ မုတ္တာဂုဋ္ဌိကာ ဝိယ စ၊ ကဿစိ ခရသမ္ပဿံ ဟုတွာ ကပ္ပိသဋ္ဌိ ဝိယ ဒါရုသာရသုစိ ဝိယ စ၊ ကဿစိ ဒိဃပါမင်္ဂသုတ္တံ ဝိယ ကုသုမဒါမံ ဝိယ ဓူမသိခါ ဝိယ စ၊ ကဿစိ ဝိတ္တတံ မက္ကဋကသုတ္တံ ဝိယ ဝလာဟကပဋ္ဌလံ ဝိယ ပဒုမပုပ္ဖံ ဝိယ ရထစက္ကံ ဝိယ စန္ဒမဏ္ဍလံ ဝိယ သူရိယမဏ္ဍလံ ဝိယ စ ဥပဋ္ဌာတိ။ တဉ္စ ပနောတံ ယထာ သမ္ပဟုလေသု ဘိက္ခုနသု သုတ္တန္တံ သဇ္ဈာယိတွာ နိသိန္ဓေသု ဧကေန ဘိက္ခုနာ “တုမှာကံ ကိဒိသံ ဟုတွာ ဣဒံ သုတ္တံ ဥပဋ္ဌာတိ”တိ ဝုတ္တေ ဧကော “မယံ မဟတိ ပဗ္ဗတေယျာ နဒီ ဝိယ ဟုတွာ ဥပဋ္ဌာတိ”တိ အာဟ။ အပရော “မယံ ဧကော ဝနရာဇိ ဝိယ”။ အညော “မယံ ဧကော သီတစ္ဆာယော သာခါသမ္ပန္နော ဖလဘာရဘရိတရက္ခော ဝိယာ”တိ။ တေသံ ဟိ တံ ဧကမေဝ သုတ္တံ သညာနာနတာယ နာနတော ဥပဋ္ဌာတိ။ ဧဝံ ဧကမေဝ ကမ္မဋ္ဌာနံ သညာ- နာနတာယ နာနတော ဥပဋ္ဌာတိ။ သညဇေဉ္စိ ဧတံ သညာနိဒါနံ သညာပဘဝံ။ တသ္မာ သညာနာနတာယ နာနတော ဥပဋ္ဌာတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

တ္ထေ စ အညမေဝ အဿာသရမ္ပဏံ စိတ္တံ၊ အညံ ပဿာသရမ္ပဏံ၊ အညံ နိမိတ္တာရမ္ပဏံ။ ယဿ ဟိ ဣမေ တယော ဓမ္မော နတ္ထိ၊ တဿ ကမ္မဋ္ဌာနံ နေဝ အပ္ပနံ၊ န ဥပစာရံ ပါပုဏာတိ။ ယဿ ပန ဣမေ တယော ဓမ္မော အတ္ထိ၊ တဿေဝ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဥပစာရဉ္စ အပ္ပနဉ္စ ပါပုဏာတိ။ ဝုတ္တဉ္စေတံ—

“နိမိတ္တံ အဿာသပဿာသ၊ အနာရမ္ပဏမေကစိတ္တဿ။

အဇာနတော တယော ဓမ္မေ၊ ဘာဝနာ နုပလဟ္တတိ။

နိမိတ္တံ အဿာသပဿာသ၊ အနာရမ္ပဏမေကစိတ္တဿ။

ဇာနတောဝ တယော ဓမ္မေ၊ ဘာဝနာ ဥပလဟ္တတိ”တိ။

၂၃၂။ ဧဝံ ဥပဋ္ဌိတေ ပန နိမိတ္တေ တေန ဘိက္ခုနာ အာစရိယဿ သန္တိကံ ဂန္ဓာ အာရောစေတဗ္ဗံ “မယံ ဘန္တေ ဧဝရူပံ နာမ ဥပဋ္ဌာတိ”တိ။ အာစရိယေန ပန ဧတံ နိမိတ္တန္တိ ဝါ န ဝါ နိမိတ္တန္တိ န ဝတ္တဗ္ဗံ။ “ဧဝံ ဟောတိ အာဝုသော”တိ ဝတွာ ပုနပျုနံ မနသိ ကရောဟိတိ ဝတ္တဗ္ဗော။ နိမိတ္တန္တိ ဟိ ဝုတ္တေ ဝေါသာနံ အာပဇ္ဇေယျ။ န နိမိတ္တန္တိ ဝုတ္တေ နိရာသော ဝိသီဒေယျ။ တသ္မာ တဒုဘယမ္ပိ အဝတွာ မနသိကာရေယေဝ နိယောဇေတဗ္ဗောတိ။ ဧဝံ တာဝ ဒိဃ- ဘာဏကာ။

မဇ္ဈိမဘာဏကာ ပနာဟု “နိမိတ္တမိဒံ အာဝုသော၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ ပုနပျုနံ မနသိ ကရောဟိ သပ္ပုရိသာတိ ဝတ္တဗ္ဗော”တိ။ အထာနေန နိမိတ္တေယေဝ စိတ္တံ

ဌပေတဗ္ဗံ။ ဧဝမဿာယံ ဣတော ပဘုတိ ဌပနာဝသေန ဘာဝနာ ဟောတိ။
ဝုတ္တဋ္ဌေတံ ပေါရာဏေဟိ—

“နိမိတ္တေ ဌပယံ စိတ္တံ၊ နာနာကာရံ ဝိဘာဝယံ။

ဓိရော အဿာသပဿာသေ၊ သကံ စိတ္တံ နိဗ္ဗတိ”တိ။

တဿေဝံ နိမိတ္တုပဋ္ဌာနတော ပဘုတိ နိဝရဏာနိ ဝိက္ခမ္ဘိတာနေဝ ဟောန္တိ။
ကိုလေသာ သန္တိသိန္နာဝ။ သတိ ဥပဋ္ဌိတာယေဝ။ စိတ္တံ ဥပစာရသမာဓိနာ
သမာဟိတမေဝ။ အထာနေန တံ နိမိတ္တံ နေဝ ဝဏ္ဏတော မနသိ ကာတဗ္ဗံ၊ န
လက္ခဏတော ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ။ အဝိစ ခေါ ခတ္တိယမဟေသိယာ စက္ကဝတ္တိ-
ဂဗ္ဘော ဝိယ ကဿကေန သာလိယဝဂဗ္ဘော ဝိယ စ အာဝါသာဒီနိ သတ္တ
အသပ္ပါယာနိ ဝဇ္ဇေတွာ တာနေဝ သတ္တ သပ္ပါယာနိ သေဝန္တေန သာဓုကံ
ရက္ခိတဗ္ဗံ။ အထ နံ ဧဝံ ရက္ခိတွာ ပုနပ္ပုနံ မနသိကာရဝသေန ဝုဒ္ဓိံ ဝိရုဋ္ဌိံ
ဂမယိတွာ ဒသဝိဓံ အပ္ပနာကောသလ္လံ သမ္မာဒေတဗ္ဗံ၊ ဝိရိယသမတာ
ယောဇေတဗ္ဗာ။ တဿေဝံ ဗုဒ္ဓေန္တဿ ပထဝီကသိဏေ ဝုတ္တာနုက္ကမေနေဝ
တသ္မိံ နိမိတ္တေ စတုက္ကပဉ္စကဇ္ဈာနာနိ နိဗ္ဗတ္တန္တိ။

၂၃၃။ ဧဝံ နိဗ္ဗတ္တစတုက္ကပဉ္စကဇ္ဈာနေဝ ပနေတ္ထ ဘိက္ခု သဗ္ဗက္ခဏာ
ဝိဝဋ္ဌနာဝသေန ကမ္မဋ္ဌာနံ ဝဍေတွာ ပါရိသုဒ္ဓိံ ပတ္တုကာမော တဒေဝ ဈာနံ
ပဉ္စဟာကာရေဟိ ဝသိပ္ပတ္တံ ပရဏံ ကတွာ နာမရူပံ ဝဝတ္ထပေတွာ ဝိပဿနံ
ပဋ္ဌပေတိ။ ကထံ? သော ဟိ သမာပတ္တိတော ဝုဋ္ဌာယ အဿာသပဿာသာနံ
သမုဒယော ကရဇကောယော စ စိတ္တဉ္စာတိ ပဿတိ။ ယထာ ဟိ ကမ္မာရဂဂ္ဂရိယာ
ဓမမာနာယ ဘဒ္ဒန္တ ပုရိသဿ စ တဇ္ဇံ ဝါယာမံ ပဋိစ္စ ဝါတော သဉ္စရတိ။
ဧဝမေဝ ကာယဉ္စ စိတ္တဉ္စ ပဋိစ္စ အဿာသပဿာသာတိ။ တတော
အဿာသပဿာသေ စ ကာယဉ္စ ရူပန္တိ စိတ္တဉ္စ တံသမ္ပယုတ္တဓမ္မေ စ အရူပန္တိ
ဝဝတ္ထပေတိ။ အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ။ ဝိတ္ထာရတော ပန နာမရူပဝဝတ္ထာနံ
ပရတော အာဝိဘဝိဿတိ။

ဧဝံ နာမရူပံ ဝဝတ္ထပေတွာ တဿ ပစ္စယံ ပရိယေသတိ။ ပရိယေသန္တော
စ နံ ဒိသ္မာ တီသုပိ အဒ္ဓါသု နာမရူပဿ ပဝတ္တိံ အာရမ္ဘ ကင်္ခံ ဝိတရတိ။
ဝိတိဏ္ဏကင်္ခေါ ကလာပသမ္ပသနဝသေန တိလက္ခဏံ အာရောပေတွာ ဥဒယဗ္ဗယာ-
နုပဿနာယ ပုဗ္ဗဘာဂေ ဥပ္ပန္နေ ဩဘာသာဒယော ဒသ ဝိပဿနုပတ္တိလေသေ

ပဟာယ ဥပတ္တိလေသဝိမုတ္တံ ပဋိပဒါဉာဏံ မဂ္ဂေါတိ ဝဝတ္ထပေတွာ ဥဒယံ ပဟာယ ဘင်္ဂါနုပဿနံ ပတွာ နိရန္တရံ ဘင်္ဂါနုပဿနေန ဝယတော ဥပဋ္ဌိတေသု သဗ္ဗသင်္ခါရေသု နိဗ္ဗိန္ဒန္တော ဝိရဇန္တော ဝိမုစ္ဆန္တော ယထာက္ခမေန စတ္တာရော အရိယမဂ္ဂေ ပါပုဏိတွာ အရဟတ္တဖလေ ပတိဋ္ဌာယ ဧကေနဝိသတိ-ဘေဒဿ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏဿ ပရိယန္တံ ပတ္တော သဒေဝကဿ လောကဿ အဂ္ဂဒက္ခိဏေယျော ဟောတိ။

တ္ထောဝတာ စဿ ဂဏနံ အာဒိံ ကတွာ ဝိပဿနာပရိယောသာနာ အာနာပါနဿတိသမာဓိဘာဝနာ သမတ္တာ ဟောတိတိ အယံ သဗ္ဗာကာရတော ပဌမစတုက္ကဝဏ္ဏနာ။

၂၃၄။ ဣတရေသု ပန တီသု စတုက္ကေသု ယသ္မာ ဝိသုံ ကမ္မဋ္ဌာန-ဘာဝနာနယော နာမ နတ္ထိ။ တသ္မာ အနုပဒဝဏ္ဏနာနယေနော တေသံ ဧဝံ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဝီတိပဋိသံဝေဒိတိ ဝီတိံ ပဋိသံဝိဒိတံ ကရောန္တော ပါကဋံ ကရောန္တော အဿသိဿာမိ ပဿသိဿာမိတိ သိက္ခတိ။ တတ္ထ ဋီဟာကာရေဟိ ဝီတိ ပဋိသံဝိဒိတာ ဟောတိ အာရမ္မဏတော စ အသမ္မောဟတော စ။

ကထံ အာရမ္မဏတော ဝီတိ ပဋိသံဝိဒိတာ ဟောတိ? သပ္ပိတိကေ ခွေ ဈာနေ သမာပဇ္ဇတိ။ တဿ သမာပတ္တိက္ခန္ဓေ ဈာနပဋိလာဘေန အာရမ္မဏတော ဝီတိ ပဋိသံဝိဒိတာ ဟောတိ၊ အာရမ္မဏဿ ပဋိသံဝိဒိတတ္တာ။ ကထံ အသမ္မောဟတော? သပ္ပိတိကေ ခွေ ဈာနေ သမာပဋိတွာ ဝုဋ္ဌာယ ဈာန-သမ္ပယုတ္တံ ဝီတိံ ခယတော ဝယတော သမ္ပသတိ။ တဿ ဝိပဿနာက္ခန္ဓေ လက္ခဏပဋိဝေဓေန အသမ္မောဟတော ဝီတိ ပဋိသံဝိဒိတာ ဟောတိ။ ဝုတ္တဉ္ဇေတံ ပဋိသန္တိဒါယံ—

“ဒိဃံ အဿာသဝသေန စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတံ အဝိက္ခေပံ ပဇာနတော သတိ ဥပဋ္ဌိတာ ဟောတိ။ တာယ သတိယာ တေန ဉာဏေန သာ ဝီတိ ပဋိသံဝိဒိတာ ဟောတိ။ ဒိဃံ ပဿာသဝသေန။ ရဿံ အဿာသဝသေန။ ရဿံ ပဿာသဝသေန။ သဗ္ဗကာယ-ပဋိသံဝေဒိ အဿာသပဿာသဝသေန။ ပဿန္တယံ ကာယသင်္ခါရံ အဿာသပဿာသဝသေန စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတံ အဝိက္ခေပံ ပဇာနတော

သတိ ဥပဋ္ဌိတာ ဟောတိ။ တာယ သတိယာ တေန ဉာဏေန သာ
ပီတိ ပဋိသံဝိဒိတာ ဟောတိ။ အာဝဇ္ဇတော သာ ပီတိ ပဋိသံဝိဒိတာ
ဟောတိ။ ဇာနတော ပဿတော ပစ္စဝေက္ခတော စိတ္တံ
အဓိဋ္ဌဟတော သဒ္ဓါယ အဓိမုစ္ဆတော ဝီရိယံ ပဂ္ဂဏှတော သတိံ
ဥပဋ္ဌာပယတော စိတ္တံ သမာဒဟတော ပညာယ ပဇာနတော
အဘိညေယျံ ပရိညေယျံ ပဟာတဗ္ဗံ ဘာဝေတဗ္ဗံ သစ္စိကာတဗ္ဗံ
သစ္စိကရောတော သာ ပီတိ ပဋိသံဝိဒိတာ ဟောတိ။ ဧဝံ သာ ပီတိ
ပဋိသံဝိဒိတာ ဟောတိ”တိ။

ဧတေနော နယေန အဝသေသပဒါနိပိ အတ္တတော ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ ဣဒမ္ပနေတ္ထ
ဝိသေသမတ္တံ၊ တိဏ္ဍိံ ဈာနာနံ ဝသေန သုခပဋိသံဝေဒိတာ၊ စတုန္တမ္ပိ ဝသေန
စိတ္တသင်္ခါရပဋိသံဝေဒိတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ စိတ္တသင်္ခါရေတိ ဝေဒနာဒယော ဒွေ
ခန္ဓာ။ သုခပဋိသံဝေဒိပဒေ စေတ္ထ ဝိပဿနာဘူမိဒဿနတ္ထံ “သုခန္တိ ဒွေ သုခါနိ
ကာယိကဉ္စ သုခံ စေတသိကဉ္စာ”တိ ပဋိသတ္တိဒါယံ ဝုတ္တံ။ ပဿန္တယံ
စိတ္တသင်္ခါရန္တိ ဩဋ္ဌာရိကံ ဩဋ္ဌာရိကံ စိတ္တသင်္ခါရံ ပဿန္တေန္တော၊ နိရောဓေန္တောတိ
အတ္ထော။ သော ဝိတ္တာရတော ကာယသင်္ခါရေ ဝုတ္တနယေနော ဝေဒိတဗ္ဗာ။

အပိစေတ္ထ ပီတိပဒေ ပီတိသိသေန ဝေဒနာ ဝုတ္တာ။ သုခပဒေ သရူပေနော
ဝေဒနာ။ ဒွိသု စိတ္တသင်္ခါရပဒေသု “သညာ စ ဝေဒနာ စ စေတသိကာ ဧတေ
ဓမ္မာ စိတ္တပဋိဗ္ဗဒ္ဓါ စိတ္တသင်္ခါရ”တိ ၂ ဝစနတော သညာသမ္ပယုတ္တာ ဝေဒနာတိ
ဧဝံ ဝေဒနာရူပဿနာနယေန ဣဒံ စတုက္ကံ ဘာသိတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၂၃၅။ တတိယစတုက္ကေပိ စတုန္တံ ဈာနာနံ ဝသေန စိတ္တပဋိသံဝေဒိတာ
ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အဘိပ္ပမောဒယံ စိတ္တန္တိ စိတ္တံ မောဒေန္တော ပမောဒေန္တော
ဟာသေန္တော ပဟာသေန္တော အဿသိဿာမိ ပဿသိဿာမီတိ သိက္ခတိ။
တတ္ထ ဒွိဟာကာရေဟိ အဘိပ္ပမောဒေါ ဟောတိ သမာဓိဝသေန စ
ဝိပဿနာဝသေန စ။

ကထံ သမာဓိဝသေန? သပ္ပိတိကေ ဒွေ ဈာနေ သမာပဇ္ဇတိ။ သော
သမာပတ္တိက္ခဏေ သမ္ပယုတ္တပီတိယာ စိတ္တံ အာမောဒေတိ ပမောဒေတိ။ ကထံ
ဝိပဿနာဝသေန? သပ္ပိတိကေ ဒွေ ဈာနေ သမာပဇ္ဇိတွာ ဝုဋ္ဌာယ ဈာန-
သမ္ပယုတ္တပီတိ ခယတော ဝယတော သမ္ပသတိ။ ဧဝံ ဝိပဿနာက္ခဏေ
ဈာနသမ္ပယုတ္တံ ပီတိ အာရမ္မဏံ ကတွာ စိတ္တံ အာမောဒေတိ ပမောဒေတိ။

ဧဝံ ပဋိပန္နော “အဘိပ္ပမောဒယံ စိတ္တံ အဿသိဿာမိ ပဿသိဿာမိတိ သိက္ခတိ”တိ ဝုစ္စတိ။

သမာဒဟံ စိတ္တန္တိ ပဌမဇ္ဈာနာဒိဝသေန အာရမ္မဏေ စိတ္တံ သမံ အာဒ-
ဟန္တော^၁ သမံ ဌပေန္တော။ တာနိ ဝါ ပန ဖျာနာနိ သမာပဋိတွာ ဝုဋ္ဌာယ
ဖျာနသမ္ပယုတ္တံ စိတ္တံ ခယတော ဝယတော သမ္ပဿတော ဝိပဿနာက္ခဏေ
လက္ခဏပဋိဝေဓေန ဥပ္ပဇ္ဇတိ ခဏိကစိတ္တေကဂ္ဂတာ။ ဧဝံ ဥပ္ပန္နာယ ခဏိက-
စိတ္တေကဂ္ဂတာယ ဝသေနပိ အာရမ္မဏေ စိတ္တံ သမံ အာဒဟန္တော သမံ
ဌပေန္တော “သမာဒဟံ စိတ္တံ အဿသိဿာမိ ပဿသိဿာမိတိ သိက္ခတိ”တိ
ဝုစ္စတိ။

ဝိမောစယံ စိတ္တန္တိ ပဌမဇ္ဈာနေန နိဝရဏေဟိ စိတ္တံ မောစေန္တော ဝိမော-
စေန္တော၊ ဒုတိယေန ဝိတက္ကဝိစာရေဟိ၊ တတိယေန ဝီတိယာ၊ စတုတ္ထေန
သုခဒုက္ခေဟိ စိတ္တံ မောစေန္တော ဝိမောစေန္တော။ တာနိ ဝါ ပန ဖျာနာနိ
သမာပဋိတွာ ဝုဋ္ဌာယ ဖျာနသမ္ပယုတ္တံ စိတ္တံ ခယတော ဝယတော သမ္ပ-
သတိ။ သော ဝိပဿနာက္ခဏေ အနိစ္စာနုပဿနာယ နိစ္စသညာတော စိတ္တံ
မောစေန္တော၊ ဒုက္ခာနုပဿနာယ သုခသညာတော၊ အနတ္တာနုပဿနာယ
အတ္တသညာတော၊ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာယ နန္ဒိတော၊ ဝိရာဂါနုပဿနာယ ရာဂတော၊
နိရောဓာနုပဿနာယ သမုဒယတော၊ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာယ အာဒါနတော
စိတ္တံ မောစေန္တော အဿသတိ စေဝ ပဿသတိ စ။ တေန ဝုစ္စတိ “ဝိမောစယံ
စိတ္တံ အဿသိဿာမိ ပဿသိဿာမိတိ သိက္ခတိ”တိ။ ဧဝံ စိတ္တာနုပဿနာ-
ဝသေန ဣဒံ စတုက္ကံ ဘာသိတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၂၃၆။ စတုတ္ထစတုက္ကေ ပန အနိစ္စာနုပဿီတိ ဧတ္ထ တာဝ အနိစ္စံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။
အနိစ္စတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အနိစ္စာနုပဿနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အနိစ္စာနုပဿီ ဝေဒိ-
တဗ္ဗာ။

တတ္ထ အနိစ္စန္တိ ပဉ္စက္ခန္ဓာ။ ကသ္မာ? ဥပ္ပါဒဝယညထက္ခဘာဝါ။ အနိစ္စတာတိ
တေသံယေဝ ဥပ္ပါဒဝယညထက္ကံ၊ ဟုတွာ အဘာဝေါ ဝါ၊ နိဗ္ဗတ္တာနံ တေနေဝါ-
ကာရေန အဋ္ဌတွာ ခဏဘဏ်ေန ဘေဒေါတိ အတ္ထော။ အနိစ္စာနုပဿနာတိ
တဿာ အနိစ္စတာယ ဝသေန ရူပါဒိသု အနိစ္စန္တိ အနုပဿနာ။ အနိစ္စာ-
နုပဿီတိ တာယ အနုပဿနာယ သမန္နာဂတော။ တသ္မာ ဧဝံ ဘူတော

အဿသန္တော ပဿသန္တော စ ဣမ “အနိစ္စာနုပဿီ အဿသိဿာမိ ပဿသိဿာမိတိ သိက္ခတီ”တိ ဝေဒိတဗျော။

ဝိရာဂါနုပဿီတိ ဧတ္ထ ပန ဒွေ ဝိရာဂါ ခယဝိရာဂေါ စ အစ္စန္တဝိရာဂေါ စ။ တတ္ထ ခယဝိရာဂေါတိ သင်္ခါရာနံ ခဏဘင်္ဂေါ။ အစ္စန္တဝိရာဂေါတိ နိဗ္ဗာနံ။ ဝိရာဂါနုပဿနာတိ တဒုဘယဒဿနဝသေန ပဝတ္တာ ဝိပဿနာ စ မဂ္ဂေါ စ။ တာယ ဒုဝိဇာယပိ အနုပဿနာယ သမန္နာဂတော ဟုတွာ အဿသန္တော ပဿသန္တော စ “ဝိရာဂါနုပဿီ အဿသိဿာမိ ပဿသိဿာမိတိ သိက္ခတီ”တိ ဝေဒိတဗျော။ နိရောဓာနုပဿီပဒေပိ ဒေသေ နယော။

ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီတိ ဧတ္ထာပိ ဒွေ ပဋိနိဿဂ္ဂါ ပရိစ္စာဂပဋိနိဿဂ္ဂေါ စ ပက္ခန္ဓနပဋိနိဿဂ္ဂေါ စ။ ပဋိနိဿဂ္ဂေါယေဝ အနုပဿနာ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာ။ ဝိပဿနာမဂ္ဂါနံ ဧတမဓိဝစနံ။

ဝိပဿနာ ဟိ တဒဂ်ဝသေန သဗ္ဗိ ခန္ဓာဘိသင်္ခါရေဟိ ကိလေသေ ပရိစ္စတေ၊ သင်္ခတဒေါသဒဿနေန စ တဗ္ဗိပရိတေ နိဗ္ဗာနေ တန္တိန္ဒတာယ ပက္ခန္ဓတီတိ ပရိစ္စာဂပဋိနိဿဂ္ဂေါ စေဝ ပက္ခန္ဓနပဋိနိဿဂ္ဂေါတိ စ ဝုစ္စတိ။ မဂ္ဂေါ သမုစ္ဆေဒဝသေန သဗ္ဗိ ခန္ဓာဘိသင်္ခါရေဟိ ကိလေသေ ပရိစ္စတေ၊ အာရမ္မဏ-ကရဏေန စ နိဗ္ဗာနေ ပက္ခန္ဓတီတိ ပရိစ္စာဂပဋိနိဿဂ္ဂေါ စေဝ ပက္ခန္ဓန-ပဋိနိဿဂ္ဂေါတိ စ ဝုစ္စတိ။ ဥဘယမ္ပိ ပန ပုရိမပုရိမညာဏာနံ အနုအနုပဿ-နတော အနုပဿနာတိ ဝုစ္စတိ။ တာယ ဒုဝိဇာယပိ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာယ သမန္နာဂတော ဟုတွာ အဿသန္တော ပဿသန္တော စ “ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီ အဿသိဿာမိ ပဿသိဿာမိတိ သိက္ခတီ”တိ ဝေဒိတဗျော။

ဣဒံ စတုတ္ထစတုက္ကံ သုဒ္ဓဝိပဿနာဝသေနေဝ ဝုတ္တံ။ ပုရိမာနိ ပန တိဏိ သမထဝိပဿနာဝသေန။ ဧဝံ စတုန္တံ စတုက္ကာနံ ဝသေန သောဠသဝတ္ထုကာယ အာနာပါနဿတိယာ ဘာဝနာ ဝေဒိတဗျော။ ဧဝံ သောဠသဝတ္ထုဝသေန စ ပန အယံ အာနာပါနဿတိ မဟပ္ပလာ ဟောတိ မဟာနိသံသာ။

၂၃၇။ တတြိဿာ^၁ “အယမ္ပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ အာနာပါနဿတိသမာဓိ ဘာဝိတော ဗဟုလိကတော သန္တော စေဝ ပဏီတော စာ”တိအာဒိဝစနတော သန္တဘာဝါဒိဝသေနာပိ မဟာနိသံသတာ ဝေဒိတဗျော၊ ဝိတက္ကုပစ္စေဒသမတ္တ-တာယပိ။ အယဉ္စိ သန္တပဏီတအသေစနကသုခဝိဟာရတ္တာ သမာဓိအန္တရာယ-ကရာနံ ဝိတက္ကာနံ ဝသေန ဣတော စိတော စ စိတ္တဿ ဝိဇာဝနံ ဝိမ္ဘိန္တိတွာ

၁-တတြိဿာ (သီ၊ သျှ၊ က)၊ အဿာတိ အာနာပါနဿတိသမာဓိဿ-ဣတိ ဇီကာ။

အာနာပါနာရမ္ပဏာဘိမုခမေဝ စိတ္တံ ကရေတိ။ တေနေဝ ဝုတ္တံ “အာနာ-
ပါနဿတိ ဘာဝေတဗ္ဗာ ဝိတက္ကုပ္ပန္နေဝါယာ”တိ။

ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိပါရိပုရိယာ မူလဘာဝေနာပိ စဿာ၊ မဟာနိဿိသတာ
ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဝုတ္တဉ္ဇေတံ ဘဂဝတာ—“အာနာပါနဿတိ ဘိက္ခဝေ ဘာဝိတာ
ဗဟုလိကတာ စက္ကာရော သတိပဋ္ဌာနေ ပရိပူရေတိ၊ စက္ကာရော သတိပဋ္ဌာနာ
ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ ပရိပူရေန္တိ၊ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ
ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိံ ပရိပူရေန္တိ”တိ။

အပိစ စရိမကာနံ အဿာသပဿာသာနံ ဝိဒိတဘာဝကရဏတောပိဿာ၊
မဟာနိဿိသတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဝုတ္တဉ္ဇေတံ ဘဂဝတာ—“ဧဝံ ဘာဝိတာယ
ခေါ ရာဟုလ အာနာပါနဿတိယာ ဧဝံ ဗဟုလိကတာယ ယေဝိ တေ စရိမကာ
အဿာသပဿာသာ၊ တေဝိ ဝိဒိတာဝ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ နော အဝိဒိတာ”တိ။

၂၃၀။ တတ္ထ နိရောဓဝေသေန တယော စရိမကာ ဘဝစရိမကာ၊ ဈာန-
စရိမကာ၊ စုတိစရိမကာတိ။ ဘဝေသု ဟိ ကာမဘဝေ အဿာသပဿာသာ
ပဝတ္တန္တိ၊ ရူပါရူပဘဝေသု နပ္ပဝတ္တန္တိ၊ တသ္မာ တေ ဘဝစရိမကာ။ ဈာနေသု
ပုရိမေ ဈာနတ္ထယေ ပဝတ္တန္တိ၊ စတုတ္ထေ နပ္ပဝတ္တန္တိ၊ တသ္မာ တေ ဈာန-
စရိမကာ။ ယေ ပန စုတိစိတ္တဿ ပုရတော သောဠသမေန စိတ္တေန သဒ္ဓိံ
ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ စုတိစိတ္တေန သဟ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ ဣမေ စုတိစရိမကာ နာမ။ ဣမေ ဣဝ
“စရိမကာ”တိ အဓိပ္ပေတော။

ဣမံ ကိရ ကမ္မဋ္ဌာနံ အနုယုတ္တဿ ဘိက္ခုနော အာနာပါနာရမ္ပဏဿ
သုဠ ပရိဂ္ဂဟိတတ္တာ စုတိစိတ္တဿ ပုရတော သောဠသမဿ စိတ္တဿ ဥပ္ပါ-
ဒက္ခဏေ ဥပ္ပါဒံ အာဝဇ္ဇယတော ဥပ္ပါဒေါပိ နေသံ ပါကဠော ဟေတိ။
ဌိတိံ အာဝဇ္ဇယတော ဌိတိပိ နေသံ ပါကဠော ဟေတိ။ ဘင်္ဂံ အာဝဇ္ဇ-
ယတော စ ဘင်္ဂေါ နေသံ ပါကဠော ဟေတိ။

ဣတော အညံ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဘာဝေတွာ အရဟတ္တံ ပတ္တဿ ဘိက္ခုနော
ဟိ အာယုအန္တရံ ပရိစ္ဆိန္နံ ဝါ ဟေတိ အပရိစ္ဆိန္နံ ဝါ။ ဣဒံ ပန သောဠသ-
ဝတ္ထုကံ အာနာပါနဿတိံ ဘာဝေတွာ အရဟတ္တံ ပတ္တဿ အာယုအန္တရံ
ပရိစ္ဆိန္နမေဝ ဟေတိ။ သော “ဧတ္ထကံ ဒါနိ မေ အာယုသင်္ခါရာ ပဝတ္တိဿန္တိ၊ န

ဣတော ပရ”န္တိ ဥတွာ အတ္တနော ဓမ္မတာယ ဧဝ သရီရပဋိဇဂ္ဂနိဝါသနပါရ-
ပနာဒိနိ သဗ္ဗကိစ္စာနိ ကတွာ အက္ခိနိ နိမိလေတိ ကောဠပဗ္ဗတဝိဟာရဝါသိ-
တိဿတ္ထေရော ဝိယ မဟာကရဋ္ဌိယဝိဟာရဝါသိမဟာတိဿတ္ထေရော ဝိယ
ဒေဝပုတ္တမဟာရဋ္ဌေ ပိဏ္ဍပါတိကတိဿတ္ထေရော ဝိယ စိတ္တလပဗ္ဗတဝိဟာရ-
ဝါသိနော ဒွေ ဘာတိယတ္ထေရာ ဝိယ စ။

တတြိဒံ ကေဝတ္ထုပရိဒီပနံ။ ဒွေဘာတိယတ္ထေရာနံ ကိရေကော ပုဏ္ဏမုပေါ-
သထဒိဝသေ ပါတိမောက္ခံ ဩသာရေတွာ ဘိက္ခုသံဃပရိဝုတော အတ္တနော
ဝသနဋ္ဌာနံ ဂန္ဓာ စက်မေ ဌိတော စန္ဒာလောကံ ဩလောကေတွာ အတ္တနော
အာယုသင်္ခါရေ ဥပဓာရေတွာ ဘိက္ခုသံဃမာဟ “တုမှေဟိ ကထံ ပရိနိဗ္ဗာ-
ယန္တာ ဘိက္ခု ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗာ”တိ။ တတြ ကေစိ အာဟံသု “အမှေဟိ အာသနေ
နိသိန္နကာဝ ပရိနိဗ္ဗာယန္တာ ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗာ”တိ။ ကေစိ “အမှေဟိ အာကာသေ
ပလ္လင်္ကမာဘုဇိတွာ နိသိန္နကာ”တိ။ ထေရော အာဟ “အဟံ ဒါနိ ဝေါ
စက်မန္တမေဝ ပရိနိဗ္ဗာယမာနံ ဒဿေဿာမီ”တိ တတော စက်မေ လေခံ
ကတွာ “အဟံ ဣတော စက်မကောဋိတော ပရကောဋိ” ဂန္ဓာ နိဝတ္တမာနော
ဣမံ လေခံ ပတွာဝ ပရိနိဗ္ဗာယိဿာမီ”တိ ဝတွာ စက်မံ ဩရုယ ပရဘာဂံ
ဂန္ဓာ နိဝတ္တမာနော ဧကေန ပါဒေန လေခံ အက္ကန္တက္ခဏေယေဝ ပရိနိဗ္ဗာယိ။

တသ္မာ ဟဝေ အပ္ပမတ္တော၊ အနုယုဉ္ဇေထ ပဏှိတော။

ဧဝံ အနေကာနိသံသံ၊ အာနာပါနဿတိံ သဒါတိ။

ဣဒံ အာနာပါနဿတိယံ ဝိတ္တာရကထာမုခံ။

ဥပသမာနုဿတိကထာ

၂၃၉။ အာနာပါနဿတိယာ အနန္တရံ ဥဒ္ဓိဋ္ဌံ ပန ဥပသမာနုဿတိံ
ဘာဝေတုကာမေန^၁ ရဟောဂတေန ပဋိသလ္လိနေန—“ယာဝတာ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ
သင်္ခတာ ဝါ အသင်္ခတာ ဝါ ဝိရာဂေါ တေသံ ဓမ္မာနံ အဂ္ဂမက္ခာယတိ၊
ယဒိဒံ မဒနိဗ္ဗဒနော ပိပါသဝိနယော အာလယသမုဋ္ဌိတော ဝဇ္ဇုပစ္ဆေဒေါ
တဏှက္ခယော ဝိရာဂေါ နိရောဓော နိဗ္ဗာန”န္တိ^၂ ဧဝံ သဗ္ဗဒုက္ခုပသမသင်္ခါတဿ
နိဗ္ဗာနဿ ဂုဏာ အနုဿရိတဗ္ဗာ။

တတ္ထ ယာဝတာတိ ယတ္ထကာ။ ဓမ္မာတိ သဘာဝါ။ သင်္ခတာ ဝါ အသင်္ခတာ
ဝါတိ သင်္ခမ္ပ သမာဂမ္ပ ပစ္စယေဟိ ကတာ ဝါ အကတာ ဝါ။ ဝိရာဂေါ တေသံ

၁-ဘာဝေတုကာမေန ယောဂါဝစရေန (သီ)

၂-အံ ၁-၃၄၃၊ ၃ ၁-၂၅၄-ပိဋေသု။

ဓမ္မာနံ အဂ္ဂမက္ခာယတိတိ တေသံ သင်္ဘတာသင်္ဘတဓမ္မာနံ ဝိရာဂေါ အဂ္ဂမက္ခာယတိ သေဋ္ဌော ဥတ္တမောတိ ဝုစ္ဆတိ။ တတ္ထ ဝိရာဂေါတိ န ရာဂါဘာဝမတ္တမေဝ။ အထ ခေါ ယဒိဉံ မဒနိဗ္ဗဒနော။ ပ။ နိဗ္ဗာနန္တိ ယော သော မဒနိဗ္ဗဒနောတိအာဒိနိ နာမာနိ အသင်္ဘတဓမ္မော လဘတိ။ သော ဝိရာဂေါတိ ပစ္စေတဗ္ဗော။ သော ဟိ ယသ္မာ တမာဂဗ္ဗ သဗ္ဗေပိ မာနမဒပုရိသမဒါဒယော မဒါ နိဗ္ဗဒါ အမဒါ ဟောန္တိ ဝိနဿန္တိ။ တသ္မာ မဒနိဗ္ဗဒနောတိ ဝုစ္ဆတိ။ ယသ္မာ စ တမာဂဗ္ဗ သဗ္ဗာပိ ကာမဝိပါသာ ဝိနယံ အတ္တတ္ထံ ယာတိ။ တသ္မာ ဝိပါသဝိနယောတိ ဝုစ္ဆတိ။ ယသ္မာ ပန တမာဂဗ္ဗ ပဉ္စကာမဂုဏာလယာ သမုဋ္ဌိတံ ဂစ္ဆန္တိ။ တသ္မာ အာလယသမုဋ္ဌိတောတိ ဝုစ္ဆတိ။ ယသ္မာ စ တမာဂဗ္ဗ တေဘူမကံ ဝနံ ဥပတ္တိဇ္ဇတိ။ တသ္မာ ဝနံ ပစ္ဆေဒေါတိ ဝုစ္ဆတိ။ ယသ္မာ ပန တမာဂဗ္ဗ သဗ္ဗသော တဏှာ ခယံ ဂစ္ဆတိ ဝိရဇ္ဇတိ နိရုဇ္ဈတိ စ။ တသ္မာ တဏှက္ခယော ဝိရာဂေါ နိရောဓောတိ ဝုစ္ဆတိ။ ယသ္မာ ပနေသ စတသော ယောနိယော ပဉ္စ ဂတိယော သတ္တ ဝိညာဏဋ္ဌိတိယော နဝ စ သတ္တာဝါသေ အပရာပရဘာဝါယ ဝိနနတော အာဗန္ဓနတော သံသိဗ္ဗနတော ဝါနန္တိ လဒ္ဓဝေါဟာရာယ တဏှာယ နိက္ခန္တော နိဿဋ္ဌော ဝိသံယုတ္တော။ တသ္မာ နိဗ္ဗာနန္တိ ဝုစ္ဆတိတိ။

ဝေမေတေသံ မဒနိဗ္ဗဒနတာဒိနိ ဂုဏာနံ ဝသေန နိဗ္ဗာနသင်္ခါတော ဥပသမော အနုဿရိတဗ္ဗော။ ယေ ဝါ ပနညေပိ ဘဂဝတာ—“အသင်္ဘတဉ္စ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ဒေသေဿာမိ။ သစ္စဉ္စ။ ပါရဉ္စ။ သုဒ္ဓဋ္ဌသဉ္စ။ အဇရဉ္စ။ ဓဝဉ္စ။ နိပ္ပပဉ္စ။ အမတဉ္စ။ သိဝဉ္စ။ ခေမဉ္စ။ အတ္တုတဉ္စ။ အနိတိကဉ္စ။ အဗျာဗဉ္စ။ ဝိသုဒ္ဓိဉ္စ။ ဒီပဉ္စ။ တာဏဉ္စ။ လေဏဉ္စ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ဒေသေဿာမိ”တိအာဒိသု^၁ သုတ္တေသု ဥပသမဂုဏာ ဝုတ္တာ။ တေသမ္ပိ ဝသေန အနုဿရိတဗ္ဗောယေဝ။

တဿေဝံ မဒနိဗ္ဗဒနတာဒိဂုဏဝသေန ဥပသမံ အနုဿရတော နေဝ တသ္မိံ သမယေ ရာဂပရိယုဋ္ဌိတံ စိတ္တံ ဟောတိ။ န ဒေါသ။ န မောဟပရိယုဋ္ဌိတံ စိတ္တံ ဟောတိ။ ဥဇဂတမေဝဿ တသ္မိံ သမယေ စိတ္တံ ဟောတိ ဥပသမံ^၂ အာရဟန္တာတိ ဗုဒ္ဓါနုဿတိအာဒိသု ဝုတ္တနယေနေဝ ဝိက္ခမ္ဘိတနီဝရဏဿ ဧကက္ခဏေ ဖျာနင်္ဂါနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ ဥပသမဂုဏာနံ ပန ဂမ္ဘိရတာယ နာနပ္ပကာရဂုဏာနုဿရဏာဓိမုတ္တတာယ ဝါ အပ္ပနံ အပ္ပတွာ ဥပစာရပ္ပတ္တမေဝ ဖျာနံ^၃

၁-အဗျာဗဉ္စ (သီ၊ က)၊ အဗျာဗဉ္စ (သျှ၊ ခု)

၂-တထာဂတန္တိအာဒိပဒါနံ ဌာနေ တိဋ္ဌတိ။

၂-သံ ၂-၅၃၅-၅၄၃-ပိဋေသု။

၄-ဥပစာရပ္ပတ္တဉ္စာနမေဝ (က)

ဟောတိ။ တဒေတမုပသမဂုဏာနုဿရဏဝသေန ဥပသမာနုဿတိစ္စေဝ သင်္ချိ
ဂစ္ဆတိ။

ဆ အနုဿတိယော ဝိယ စ အယမ္ပိ အရိယသာဝကဿေဝ ဣဇ္ဈတိ၊ ဧဝံ
သန္တေပိ ဥပသမဂရုဏေန ပုထုဇ္ဇနေနာပိ မနသိ ကာတဗ္ဗာ။ သုတဝသေနာပိ ဟိ
ဥပသမေ စိတ္တံ ပသီဒတိ။ ဣမဉ္ဇပနဥပသမာနုဿတိ အနုယုတ္တော ဘိက္ခု သုခံ
သုပတိ၊ သုခံ ပဋိဗုဇ္ဈတိ၊ သန္တိန္ဒြိယော ဟောတိ သန္တမာနသော ဟိရောတ္တပ္ပ-
သမန္နာဂတော ပါသာဒိကော ပဏီတာဓိမုတ္တိကော သဗြဟ္မစာရိနံ ဂရု စ
ဘာဝနီယော စ။ ဥတ္တရိ အပ္ပင်္ဂိဝိဇ္ဈန္တော^၁ ပန သုဂတိပရာယနော ဟောတိ။

တသ္မာ ဟဝေ အပ္ပမတ္တော၊ ဘာဝယေထ ဝိစက္ခဏော။

ဧဝံ အနေကာနိသံသံ၊ အရိယေ ဥပသမေ သတိန္တိ။

ဣဒံ ဥပသမာနုဿတိယံ ဝိတ္တာရကထာမုခံ။

ဣတိ သာဓုဇနပါမောဇ္ဇတ္ထာယ ကတေ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ

သမာဓိဘာဝနာဓိကာရေ

အနုဿတိကမ္မဋ္ဌာနနိဒ္ဒေသောနာမ

အဋ္ဌမော ပရိစ္ဆေဒေါ။

၉-ဗြဟ္မဝိဟာရနိဒ္ဒေသ

မေတ္တာဘာဝနာကထာ

၂၄၀။ အနုဿတိကမ္မဋ္ဌာနာနန္တရံ ဥဉ္ဇိဋ္ဌေသု ပန မေတ္တာ၊ ကရုဏာ၊ မုဒိတာ၊ ဥပေက္ခာတိ ဣမေသု စတုသု ဗြဟ္မဝိဟာရေသု မေတ္တံ ဘာဝေတုကာမေန တာဝ အာဒိကမ္မိကေန ယောဂါဝစရေန ဥပတ္တိန္ဒပလိဗောဓေန ဂဟိတကမ္မဋ္ဌာ-
နေန ဘတ္တကိစ္စံ ကတွာ ဘတ္တသမ္ပဒံ ပဋိဝိနောဒေတွာ ဝိဝိတ္တေ ပဒေသေ သုပညတ္တေ အာသနေ သုခနိသိန္ဓေန အာဒိတော တာဝ ဒေါသေ အာဒိနဝေါ၊ ခန္တိယဉ္စ အာနိသံသော ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗော။

ကသွား? ဣမာယ ဟိ ဘာဝနာယ ဒေါသော ပဟာတဗ္ဗော၊ ခန္တိ အဓိဂန္တဗ္ဗော။ န စ သက္ကာ ကိဉ္စိ အဒိဋ္ဌာဒီနဝံ ပဟာတုံ၊ အဝိဒိတာနိသံသံ ဝါ အဓိဂန္တု။ တသ္မာ “ဒုဋ္ဌော ခေါအာရုသော ဒေါသေန အဘိဘူတော ပရိယာဒိဏ္ဍစိတ္တော ပါဏမ္ပိ ဟနတိ”တိအာဒိနံ^၁ ဝသေန ဒေါသေ အာဒိနဝေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

“ခန္တိ ပရမံ တပေါ တိတိက္ခာ၊ နိဗ္ဗာနံ ပရမံ ဝဒန္တိ ဗုဒ္ဓါ”^၂။

“ခန္တိဗလံ ဗလာနိကံ၊ တမဟံ ဗြူမိ ဗြာဟ္မဏံ”^၃။

“ခန္တျာ ဘိယျော န ဝိဇ္ဇတိ”တိအာဒိနံ^၄ ဝသေန ခန္တိယံ အာနိသံသော ဝေဒိတဗ္ဗော။

အထေဝံ ဒိဋ္ဌာဒီနဝတော ဒေါသတော စိတ္တံ ဝိဝေစနတ္ထာယ၊ ဝိဒိတာ-
နိသံသာယ စ ခန္တိယာ သံယောဇနတ္ထာယ မေတ္တာဘာဝနာ အာရဘိတဗ္ဗော။ အာရဘန္တေန စ အာဒိတောဝ ပုဂ္ဂလဘေဒေါ ဇာနိတဗ္ဗော “ဣမေသု ပုဂ္ဂလေသု မေတ္တာ ပဌမံ န ဘာဝေတဗ္ဗော၊ ဣမေသု နေဝ ဘာဝေတဗ္ဗော”တိ။

အယဉ္စိ မေတ္တာ အပ္ပိယပုဂ္ဂလေ၊ အတိပ္ပိယသဟာယကေ၊ မဇ္ဈတ္တေ၊ ဝေရီပုဂ္ဂလေတိ ဣမေသု စတုသု ပဌမံ န ဘာဝေတဗ္ဗော။ လိင်္ဂဝိသဘာဝေ ဩဓိသော န ဘာဝေတဗ္ဗော။ ကာလကတေ^၁ န ဘာဝေတဗ္ဗော။ ကိကာရဏာ အပ္ပိယာဒီသု ပဌမံ န ဘာဝေတဗ္ဗော? အပ္ပိယံ ဟိ ပိယဋ္ဌာနေ ဌပေန္တော ကိလမတိ။ အတိပ္ပိယသဟာယကံ မဇ္ဈတ္တဋ္ဌာနေ ဌပေန္တော ကိလမတိ။ အပ္ပမတ္တကေပိ စသေ ဒုက္ခေ ဥပ္ပန္နေ အာရောဒနာကာရပ္ပတ္တော ပိယ ဟောတိ။

၁-အံ ၁-၂၁၇။

၄-သံ ၁-၂၂၃-ပိဋ္ဌေ။

၂-ဒီ ၂-၄၂၊ ၃၁-၄၁-ပိဋ္ဌေသု။

၃-ဒု ၁-၇၀-၃၇၆-ပိဋ္ဌေသု။

၅-ကာလင်္ကတေ (က)

မဇ္ဈိတ္တံ ဂရုဋ္ဌာနေ စ ပိယဋ္ဌာနေ စ ဌပေန္တော ကိလမတိ။ ဝေရိမနုဿရတော^၁
 ကောဓော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တသ္မာ အပ္ပိယာဒီသု ပဌမံ န ဘာဝေတဗ္ဗာ။

လိင်္ဂဝိသဘာဝေ ပန တမေဝ အာရဗ္ဘ ဩဓိသော ဘာဝေန္တဿ ရာဂေါ
 ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ အညတရော ကိရ အမစ္စပုတ္တော ကုလူပကတ္တေရံ ပုစ္ဆိ “ဘန္တေ ကဿ
 မေတ္တာ ဘာဝေတဗ္ဗာ”တိ။ ထေရော “ပိယပုဂ္ဂလေ”တိ အာဟ။ တဿ အတ္တနော
 ဘရိယာ ပိယာ ဟောတိ။ သော တဿာ မေတ္တံ ဘာဝေန္တော သဗ္ဗရတ္တိ^၂
 ဘိတ္တိယုဒ္ဓမကာသိ။ တသ္မာ လိင်္ဂဝိသဘာဝေ ဩဓိသော န ဘာဝေတဗ္ဗာ။

ကာလကတေ ပန ဘာဝေန္တော နေဝ အပ္ပနံ၊ န ဥပစာရံ ပါပုဏာတိ။
 အညတရော ကိရ ဒဟရဘိက္ခု အာစရိယံ အာရဗ္ဘ မေတ္တံ အာရဘိ။ တဿ
 မေတ္တာ နပ္ပဝတ္တတိ။ သော မဟာထေရဿ သန္တိကံ ဂန္တော “ဘန္တေ ပဂုဏာဝ
 မေ မေတ္တာဈာနသမာပတ္တိ၊ န စ နံ သမာပဇ္ဇိတံ သက္ကောမိ၊ ကိ^၃ နုခေါ
 ကာရဏ”န္တိ အာဟ။ ထေရော “နိမိတ္တံ အာဝုသော ဂဝေသာဟိ”တိ အာဟ။
 သော ဂဝေသန္တော အာစရိယဿ မတဘာဝံ ဥတွာ အညံ အာရဗ္ဘ မေတ္တာ-
 ယန္တော သမာပတ္တိ^၄ အပ္ပေသိ။ တသ္မာ ကာလကတေ န ဘာဝေတဗ္ဗာ။

၂၄၁။ သဗ္ဗပဌမံ ပန “အဟံ သုခိတော ဟောမိ နိဒ္ဒါက္ခော”တိ ဝါ၊
 “အဝေရော အဗျာပဇ္ဇော အနိဿာ သုခိ အတ္တာနံ ပရိဟရာမိ”တိ ဝါ ဧဝံ
 ပုနပ္ပုနံ အတ္တနိယေဝ ဘာဝေတဗ္ဗာ။

ဧဝံ သန္တေ ယံ ဝိဘင်္ဂေ^၁ ပုတ္တံ—

“ကထဉ္စ ဘိက္ခု မေတ္တာသဟဂတေန စေတသာ ဧကံ ဒိသံ ဖရိတွာ
 ဝိဟရတိ။ သေယျထာပိ နာမ ဧကံ ပုဂ္ဂလံ ပိယံ မနာပံ ဒိသ္မာ
 မေတ္တာယေယျ၊ ဧဝမေဝ သဗ္ဗေ သက္ကေ မေတ္တာယ ဖရတိ”တိ။

“ယဉ္စ ပဋိသန္တိဒါယံ^၂—

“ကတမေဟိ ပဉ္စဟာကာရေဟိ အနောဓိသောဖရဏာ မေတ္တာ
 စေတောဝိမုတ္တိ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ သဗ္ဗေ သက္ကာ အဝေရော ဟောန္တိ”
 အဗျာပဇ္ဇော အနိဿာ သုခိ အတ္တာနံ ပရိဟရန္တု။ သဗ္ဗေ ပါဏာ။ သဗ္ဗေ
 ဘူတာ။ သဗ္ဗေ ပုဂ္ဂလာ။ သဗ္ဗေ အတ္တဘာဝပရိယာပန္နာ အဝေရော
 အဗျာပဇ္ဇော အနိဿာ သုခိ အတ္တာနံ ပရိဟရန္တု”တိအာဒိ—

ပုတ္တံ။ ယဉ္စ မေတ္တသုတ္တေ^၃—

၁-ဝေရိ^၁ သမနုဿရတော (သိ၊ သျာ)

၂-ပဋိသံ ၃၁၄-ပိဋ္ဌေ။

၂-အဘိ ၂-၂၈၄-ပိဋ္ဌေ။

၄-နဲ့ ၁-၁၁-၃၀၁-ပိဋ္ဌေသု။

“သုခိနောဝ ခေမိနော ဟောန္တ၊
သဗ္ဗသတ္တာ ဘဝန္တ၊ သုခိတတ္တာ”တိအာဒိ—

ပုတ္တံ၊ တံ ဝိရုဇ္ဈတိ။ န ဟိ တတ္ထ အတ္တနိ ဘာဝနာ ပုတ္တာတိ စေ။ တဉ္စ န ဝိရုဇ္ဈတိ။ ကဿာ? တဉ္စ အပ္ပနာဝသေန ပုတ္တံ။ ဣဒံ သက္ခိဘာဝဝသေန။

သစေပိ ဟိ ဝဿသတံ ဝဿသဟဿံ ဝါ “အဟံ သုခိတော ဟောမိ”တိ-
အာဒိနာ နယေန အတ္တနိ မေတ္တံ ဘာဝေတိ၊ နေဝဿ အပ္ပနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ “အဟံ
သုခိတော ဟောမိ”တိ ဘာဝယတော ပန ယထာ အဟံ သုခကာမော
ဒုက္ခပဋိက္ခလော ဇီဝိတုကာမော အမရိတုကာမော စ၊ ဧဝံ အညေပိ သတ္တာတိ
အတ္တာနံ သက္ခိ ကတွာ အညသတ္တေသု ဟိတသုခကာမတာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။
ဘဂဝတာပိ—

“သဗ္ဗာ ဒိဿာ အနုပရိဂမ္မ စေတသာ၊
နေဝဇ္ဈဂါ ပိယတရမတ္တနာ ကွစိ။
ဧဝံ ပိယော ပုထု အတ္တာ ပရေသံ၊
တဿာ န ဟိံသေ ပရမတ္တကာမော”တိ—

ဝဒတာ အယံ နယော ဒဿိတော။

၂၄၂။ တဿာ သက္ခိဘာဝတ္ထံ ပဌမံ အတ္တာနံ မေတ္တာယ ဖရိတွာ တဒနန္တရံ
သုခပ္ပဝတ္တနတ္ထံ ယွာယံ ပိယော မနာပေါ ဂရု ဘာဝနိယော အာစရိယော
ဝါ အာစရိယမတ္တော ဝါ ဥပဇ္ဈာယော ဝါ ဥပဇ္ဈာယမတ္တော ဝါ တဿံ
ဒါနံ ပိယဝစနာဒိနိ ပိယမနာပတ္တကာရဏာနိ သီလသုတာဒိနိ ဂရုဘာဝနိ-
ယတ္တကာရဏာနိ စ အနုဿရိတွာ “သေ သပ္ပုရိသော သုခိ ဟောတု
နိဒ္ဒါက္ခော”တိအာဒိနာ နယေန မေတ္တာ ဘာဝေတဗ္ဗာ။

ဝေရူပေ စ ပုဂ္ဂလေ ကာမံ အပ္ပနာ သဗ္ဗဇ္ဇတိ၊ ဣမိနာ ပန ဘိက္ခုနာ
တာဝတကေနေဝ တုဋ္ဌိံ အနာပဇ္ဇိတွာ သိမာသမ္ဘေဒံ ကတ္တုကာမေန တဒနန္တရံ
အတိပ္ပိယသဟာယကေ၊ အတိပ္ပိယသဟာယကတော မဇ္ဈတ္တေ၊ မဇ္ဈတ္တတော
ဝေရီပုဂ္ဂလေ မေတ္တာ ဘာဝေတဗ္ဗာ။ ဘာဝေန္တေန စ ဧကေကသ္မိံ ကောဠာသေ
မုဒုံ ကမ္မနိယံ စိတ္တံ ကတွာ တဒနန္တရေ တဒနန္တရေ ဥပသံဟရိတဗ္ဗံ။

ယဿ ပန ဝေရီပုဂ္ဂလော ဝါ နတ္ထိ၊ မဟာပုရိသဇာတိကတ္တာ ဝါ အနတ္ထံ
ကရောန္တေပိ ပရေ ဝေရီသညာဝ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ တေန “မဇ္ဈတ္တေ မေ မေတ္တစိတ္တံ
ကမ္မနိယံ ဇာတံ၊ ဣဒါနိ နံ ဝေရီမိ ဥပသံဟရာမီ”တိဗျာပါရောဝ န ကာတဗ္ဗော။
ယဿ ပန အတ္ထိ၊ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “မဇ္ဈတ္တတော ဝေရီပုဂ္ဂလေ မေတ္တာ
ဘာဝေတဗ္ဗာ”တိ။

၂၄၃။ သစေ ပနဿ ဝေရီမိ စိတ္တမုပသံဟရတော တေန ကတာပရာဓာ-
နဿရဏေန ပဋိသမုပ္ပဇ္ဇတိ၊ အထာနေန ပုရိမပုဂ္ဂလေသု ယတ္ထ ကတ္တစိ ပုနပျုနံ
မေတ္တံ သမာပဇ္ဇိတွာ ဝုဠဟိတွာ ပုနပျုနံ တံ ပုဂ္ဂလံ မေတ္တာယန္တေန ပဋိသံ
ဝိနောဒေတဗ္ဗံ။ သစေ ဧဝမိ ဝါယမတော န နိဗ္ဗာတိ၊ အထ—

ကကရူပမဩဝါဒ-အာဒိနံ အနုသာရတော။

ပဋိသဿ ပဟာနာယ၊ သဋ္ဌိတဗ္ဗံ ပုနပျုနံ။

တဉ္စ ခေါ ဣဒိနာ အာကာရေန အတ္တာနံ ဩဝဒန္တေနေဝ “အရေ
ကုဇ္ဈနပုရိသ နန ဝုတ္တံ ဘဂဝတာ—

‘ဥဘတောဒဏ္ဍကေန စေပိ ဘိက္ခဝေ ကကစေန စောရာ
ဩစရကာ အင်္ဂမင်္ဂါနိ ဩကန္တေယျ၊ တတြာပိ ယော မနောပဒေါ-
သေယျ။ န မေ သော တေန သာသနကရော’တိ” စ၊

‘တဿေဝ တေန ပါပိယော၊ ယော ကုဒ္ဓံ ပဋိကုဇ္ဈတိ။

ကုဒ္ဓမပုဋိကုဇ္ဈန္တော၊ သင်္ဂါမံ ဇေတိ ဒုဇ္ဈယံ။

ဥဘိန္ဒမတ္ထံ စရတိ၊ အတ္တနော စ ပရဿ စ။

ပရံ သင်္ကပိတံ ဥတွာ၊ ယော သတော ဥပသမ္ပတိ’တိ” ၂ စ၊

‘သတ္တိမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ သပတ္တကန္တာ သပတ္တကရဏာ ကောဓနံ
အာဂစ္ဆန္တိ ဣတ္ထိ” ဝါ ပုရိသံ ဝါ။ ကတမေ သတ္တ၊ ဣဓ ဘိက္ခဝေ
သပတ္တော သပတ္တဿ ဧဝံ ဣစ္ဆတိ အဟော ဝတာယံ ဒုဗ္ဗဏ္ဏော
အဿာတိ။ တံ ကိဿဟေတု၊ န ဘိက္ခဝေ သပတ္တော သပတ္တဿ
ဝဏ္ဏဝတာယ နန္ဒတိ။ ကောဓနာယံ ဘိက္ခဝေ ပုရိသပုဂ္ဂလော
ကောဓာဘိဘူတော ကောဓပရေတော ကိဉ္စာပိ သော ဟောတိ
သုန္ဒာတော သုဝိလိတ္တော ကပ္ပိတကေသမဿ ဩဒါတဝတ္ထဝသနော၊
အထ ခေါ သော ဒုဗ္ဗဏ္ဏောဝ ဟောတိ ကောဓာဘိဘူတော။ အယံ

ဘိက္ခုဝေ ပဌမော ဓမ္မော သပတ္တကန္တော သပတ္တကရဏော ကောဓနံ အာဂစ္ဆတိ ဣတ္ထိံ ဝါ ပုရိသံ ဝါ။ ပုန စပရံ ဘိက္ခုဝေ သပတ္တော သပတ္တဿ ဧဝံ ဣစ္ဆတိ အဟောဝတာယံ ဒုက္ခံ သယေယျာတိ။ ပ။ န ပစုရတ္ထော အဿာတိ။ ပ။ န ဘောဂဝါ အဿာတိ။ ပ။ န ယသဝါ အဿာတိ။ ပ။ န မိတ္တဝါ အဿာတိ။ ပ။^၁ န ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇေယျာတိ။^၂ တံ ကိဿ ဟေတု၊ န ဘိက္ခုဝေ သပတ္တော သပတ္တဿ သုဂတိဂမနေန နန္ဒတိ။ ကောဓနာယံ ဘိက္ခုဝေ ပုရိသပုဂ္ဂလော ကောဓာဘိဘူတော ကောဓ-ပရေတော ကာယေန ဒုစ္စရိတံ စရတိ၊ ဝါစာယ မနဿ ဒုစ္စရိတံ စရတိ။ သော ကာယေန ဝါစာယ မနဿ ဒုစ္စရိတံ စရိတွာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိ ကောဓာဘိဘူတော'တိ။^၂ စ။

‘သေယျထာပိ ဘိက္ခုဝေ ဆဝါလာတံ ဥဘတောပဒိတ္တံ မဇ္ဈေ ဂူထဂတံ နေဝ ဂါမေ ကဋ္ဌတ္ထံ ဖရတိ၊ န အရညေ ကဋ္ဌတ္ထံ ဖရတိ။ တထူပမာဟံ ဘိက္ခုဝေ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ’တိ။^၃ စ။

သော ဒါနိ တံ ဧဝံ ကုဇ္ဈန္တော န စေဝ ဘဂဝတော သာသနကရော ဘဝိဿသိ၊ ပဋိကုဇ္ဈန္တော စ ကုဒ္ဒပုရိသတောပိ ပါပိယော ဟုတွာ န ဒုဇ္ဇယံ သင်္ဂါမံ ဇေဿသိ၊ သပတ္တကရဏေ စ ဓမ္မေ အတ္တာဝ အတ္တနော ကရိဿသိ၊ ဆဝါလာတူပမော စ ဘဝိဿသိ”တိ။

၂၄၄။ တဿေဝံ ဃဋ္ဌယတော ဝါယမတော သစေ တံ ပဋိဃံ ဝုပသမ္ပတိ၊ ဣစ္ဆေတံ ကုသလံ။ နော စေ ဝုပသမ္ပတိ၊ အထ ယော ယော ဓမ္မော တဿ ပုဂ္ဂလဿ ဝုပသန္တော ဟောတိ ပရိသုဒ္ဓေါ၊ အနုဿရိယမာနော ပသာဒံ အာဝဟတိ၊ တံ တံ အနုဿရိတွာ အာဃာတော ပဋိဝိနေတဗ္ဗော။

ဧကစ္စဿ ဟိ ကာယသမာစာရောဝ ဥပသန္တော ဟောတိ။ ဥပသန္တဘာဝေါ စဿ ဗဟံ ဝတ္တပဋိပတ္တိံ ကရောန္တဿ သဗ္ဗဇနေန ဉာယတိ။ ဝစီသမာစာရ-မနောသမာစာရာ ပန အဝုပသန္တာ ဟောန္တိ။ တဿံ တေ အစိန္တေတွာ ကာယသမာစာရဝုပသမောယေဝ အနုဿရိတဗ္ဗော။

၁-၁-ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇေယျာတိ (ပါဠိယံ)

၂-အံ ၂-၄၆၉-ပိဋ္ဌေ။

၃-အံ ၂-၄၀၈၊ ၃ ၁-၂၅၅-ပိဋ္ဌေသု။

ဧကစ္စဿ ဝစီသမာစာရောဝ ဥပသန္တော ဟောတိ။ ဥပသန္တဘာဝေါ စဿ သဗ္ဗဇနေန ဣယတိ။ သော ဟိ ပကတိယာ စ ပဋိသန္တာရကုသလော ဟောတိ သခိလော သုခသမ္ဘာသော သမ္မောဒကော ဥတ္တာနမုခေါ ပုဗ္ဗဘာသီ မရုရေန သရေန ဓမ္မံ ဩသာရေတိ။ ပရိမဏ္ဍလေဟိ ပဒဗျဉ္ဇနေဟိ ဓမ္မကထံ ကထေတိ။ ကာယသမာစာရမနောသမာစာရာ ပန အဝူပသန္တာ ဟောန္တိ။ တဿ တေ အစိန္တေတွာ ဝစီသမာစာရဝူပသမောယေဝ အနုဿရိတဗ္ဗော။

ဧကစ္စဿ မနောသမာစာရောဝ ဥပသန္တော ဟောတိ။ ဥပသန္တဘာဝေါ စဿ စေတိယဝန္တနာဒိသု သဗ္ဗဇနဿ ပါကဇော ဟောတိ။ သော ဟိ အဝူပသန္တစိတ္တော ဟောတိ။ သော စေတိယံ ဝါ ဗောဓိံ ဝါ ထေရေ ဝါ ဝန္တမာနော န သက္ကစ္စံ ဝန္တတိ။ ဓမ္မဿဝနမဏ္ဍပေ ဝိက္ခိတ္တစိတ္တော ဝါ ပစလာယန္တော ဝါ နိဿိဒတိ။ ဥပသန္တစိတ္တော ပန ဩကပ္ပေတွာ ဝန္တတိ။ ဩဟိတသောတော အဋ္ဌိကတွာ ကာယေန ဝါ ဝါစာယ ဝါ စိတ္တပ္ပသာဒံ ကရောန္တော ဓမ္မံ သုဏာတိ။ ဣတိ ဧကစ္စဿ မနောသမာစာရောဝ ဥပသန္တော ဟောတိ။ ကာယဝစီသမာစာရာ အဝူပသန္တာ ဟောန္တိ။ တဿ တေ အစိန္တေတွာ မနောသမာစာရဝူပသမောယေဝ အနုဿရိတဗ္ဗော။

ဧကစ္စဿ ပန ဣမေသု တီသု ဓမ္မေသု ဧကောပိ အဝူပသန္တော ဟောတိ။ တသ္မိံ ပုဂ္ဂလေ “ကိဉ္ဇာပိ ဒေသ ဣဒါနိ မနုဿလောကေ စရတိ။ အထ ခေါ ကတိပါဟဿ အစ္စယေန အဋ္ဌမဟာနိရယသောဠသဥဿဒနိရယပရိပူရကော ဘဝိဿတိ”တိ ကာရုညံ ဥပဋ္ဌပေတဗ္ဗံ။ ကာရုညမ္ပိ ဟိ ပဋိစ္စ အာဃာတော ဝူပသမ္ပတိ။

ဧကစ္စဿ တယောပိမေ ဓမ္မာ ဝူပသန္တာ ဟောန္တိ။ တဿ ယံ ယံ ဣစ္ဆတိ။ တံ တံ အနုဿရိတဗ္ဗံ။ တာဒိသေ ဟိ ပုဂ္ဂလေ န ဒုက္ကရာ ဟောတိ မေတ္တာဘာဝနာတိ။

ဣမဿ စ အတ္တဿ အာဝိဘာဝတ္ထံ—“ပဉ္စိမေ အာဝုသော အာဃာတပဋိဝိနယာ။ ယတ္ထ ဘိက္ခုနော ဥပ္ပန္နော အာဃာတော သဗ္ဗသော ပဋိဝိနောဒေတဗ္ဗော”တိ^၁ ဣဒံ ပဉ္စကနိပါတေ အာဃာတပဋိဝိနယသုတ္တံ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗံ။

၂၄၅။ သစေ ပနဿ ဧဝမ္ပိ ဝါယမတော အာဃာတော ဥပ္ပဇ္ဇတိယေဝ၊ အထာနေန ဧဝံ အတ္တာ ဩဝဇိတဗ္ဗော—

“အတ္တနော ဝိသယေ ဒုက္ခံ၊ ကတံ တေ ယဒိ ဝေရိနာ။
 ကိံ တဿာဝိသယေ ဒုက္ခံ၊ သမိတ္တေ ကတ္တုမိစ္ဆသိ။
 ဗဟူပကာရံ ဟိတွာန၊ ဉှတိဝဂ္ဂံ ရုဒဗ္ဗခံ။
 မဟာနတ္ထကရံ ကောဓံ၊ သပတ္တံ န ဇဟာသိ ကိံ။
 ယာနိ ရက္ခသိ သီလာနိ၊ တေသံ မူလနိကန္တနံ။
 ကောဓံ နာမုပဋ္ဌာလေသိ၊ ကော တယာ သဒိသော ဇဋ္ဌော။
 ကတံ အနရိယံ ကမ္မံ၊ ပရေန ဣတိ ကုဇ္ဈသိ။
 ကိံ န တွံ တာဒိသံယေဝ၊ ယော သယံ ကတ္တုမိစ္ဆသိ။
 ဒေါသေတုကာမော^၁ ယဒိ တံ၊ အမနာပံ ပရော ကရိ။
 ဒေါသုပ္ပါဒေန^၂ တဿေဝ၊ ကိံ ပူရေသိ မနောရထံ။
 ဒုက္ခံ တဿ စ နာမ တွံ၊ ကုဋ္ဌေါ ကာဟသိ ဝါ နဝါ။
 အတ္တာနံ ပနိဒါနေဝ၊ ကောဓဒုက္ခေန ဗာဓေ။
 ကောဓံ ဝါ^၃ အဟိတံ မဂ္ဂံ၊ အာရုဋ္ဌာ ယဒိ ဝေရိနော။
 ကဿာ တုဝဋ္ဌိ ကုဇ္ဈန္တော၊ တေသံယေဝါနုသိက္ခသိ။
 ယံ ဒေါသံ တဝ နိဿာယ၊ သတ္တုနာ အပ္ပိယံ ကတံ။
 တမေဝ ဒေါသံ ဆိန္ဒဿု၊ ကိမဋ္ဌာနေ ဝိဟညသိ။
 ခဏိကတ္တာ စ ဓမ္မာနံ၊ ယေဟိ ခန္ဓေဟိ တေ ကတံ။
 အမနာပံ နိရုဋ္ဌါ တေ၊ ကဿ ဒါနီဓ ကုဇ္ဈသိ။
 ဒုက္ခံ ကရောတိ ယော ယဿ၊ တံ ဝိနာ ကဿ သော ကရေ။
 သယဋ္ဌိ ဒုက္ခဟေတုတ္ထ၊ မိတိ ကိံ တဿ ကုဇ္ဈသိ”တိ။

၂၄၆။ သစေ ပနဿ ဧဝံ အတ္တာနံ ဩဝေတောပိ ပဋိဿံ နေဝ ဝုပသမ္ပတိ၊
 အထာနေန အတ္တနော စ ပရဿ စ ကမ္မဿကတာ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ။ တတ္ထ
 အတ္တနော တာဝ ဧဝံ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ “အဗ္ဗော တွံ တဿ ကုဋ္ဌေါ ကိံ
 ကရိဿသိ၊ နနု တဇဝဝ စေတံ ဒေါသနိဒါနံ ကမ္မံ အနတ္တာယ သံဝတ္တိဿတိ။
 ကမ္မဿကော ဟိ တွံ ကမ္မဒါယာဒေါ ကမ္မယောနိ ကမ္မဗန္ဓု ကမ္မပဋိသရဏော၊
 ယံ ကမ္မံ ကရိဿသိ၊ တဿ ဒါယာဒေါ ဘဝိဿသိ၊ ဣဒဉ္စ တေ ကမ္မံ နေဝ

၁-ရောသေတုကာမော (သိ၊ သျာ)

၂-ရောသုပ္ပါဒေန (သျာ)

၃-ကောဋ္ဌာ (သိ၊ ဣ)

သမ္မာသမ္ဗောဓိ၊ န ပစ္စေကဗောဓိ၊ န သာဝကဘူမိ၊ န မြဟူတ္တသက္ကတ္တစက္က-
ဝတ္ထိပဒေသရာဇာဒိသမ္ပတ္တိနံ အညတရံ သမ္ပတ္တိံ သာဓေတုံ သမတ္ထံ၊ အထ ခေါ သာသနတော စာဝေတွာ ဝိဇာသဒါဒိဘာဝဿ စေဝ နေရယိကာဒိဒုက္ခ-
ဝိသေသာနဉ္စ တေ သံဝတ္တနိကမိဒံ ကမ္ပံ။ သော တံ ဣဒံ ကရောန္တော ဥဘောဟိ
ဟတ္ထေဟိ ဝိတစ္ဆိတေ ဝါ အင်္ဂါရေ၊ ဂူထံ ဝါ ဂဟေတွာ ပရံ ပဟရိတုကာမော
ပုရိသော ဝိယ အတ္တာနမေဝ ပဌမံ ဒဟသိ စေဝ ဒုဂန္ဓဉ္စ ကရောသိ”တိ။

ဧဝံ အတ္တနော ကမ္မဿကတံ ပစ္စဝေက္ခိတွာ ပရဿပိ ဧဝံ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ
“ဧသောပိ တဝ ကုဇ္ဈိတွာ ကိံ ကရိဿတိ၊ နနု ဧတဿေဝေတံ အနတ္တာယ
သံဝတ္တိဿတိ။ ကမ္မဿကော ဟိ အယမာယသ္မာ ကမ္မဒါယာဒေါ။ပ။ ယံ ကမ္ပံ
ကရိဿတိ၊ တဿ ဒါယာဒေါဘဝိဿတိ။ ဣဒဉ္စဿ ကမ္ပံ နေဝ သမ္မာသမ္ဗောဓိ၊
န ပစ္စေကဗောဓိ၊ န သာဝကဘူမိ၊ န မြဟူတ္တသက္ကတ္တစက္ကဝတ္ထိပဒေသရာဇာဒိ-
သမ္ပတ္တိနံ အညတရံ သမ္ပတ္တိံ သာဓေတုံ သမတ္ထံ၊ အထ ခေါ သာသနတော
စာဝေတွာ ဝိဇာသဒါဒိဘာဝဿ စေဝ နေရယိကာဒိဒုက္ခဝိသေသာနဉ္စဿ
သံဝတ္တနိကမိဒံ ကမ္ပံ။ သွာယံ ဣဒံ ကရောန္တော ပဋိဝါတေ ဌတွာ ပရံ ရဇေန
ဩကိရိတုကာမော ပုရိသော ဝိယ အတ္တာနယေဝ ဩကိရတိ”။ ဂုတ္တဉ္စေတံ
ဘဂဝတာ—

‘ယော အပ္ပဒုဋ္ဌဿ နရဿ ဒုဿတိ၊
သုဒ္ဓဿ ပေါသဿ အနင်္ဂဏဿ။
တမေဝ ဗာလံ ပစ္စေတိ ပါပံ၊
သုခုမော ရဇော ပဋိဝါတံဝ ခိတ္တော’တိ” ၂။

၂၄၇။ သစေ ပနဿ ဧဝံ ကမ္မဿကတမ္ပိ ပစ္စဝေက္ခတော နေဝ ဝူပသမ္ပတိ၊
အထာနေန သတ္တု ပုဗ္ဗစရိယဂုဏာ အနုဿရိတဗ္ဗာ။

တကြာယံ ပစ္စဝေက္ခဏာနယော—အဟော ပဗ္ဗဇိတ နနု တေ သတ္တာ
ပုဗ္ဗေဝ သမ္မောဓာ အနဘိသမ္ပုဒ္ဓေါ ဗောဓိသတ္တောပိ သမာနော စတ္တာရိ
အသင်္ချေယျာနိ ကပ္ပသတသဟဿန္တ ပါရမိယော ပူရယမာနော တတ္ထ တတ္ထ
ဝဓကေသုပိ ပစ္စတ္ထိကေသု စိတ္တံ နပ္ပဒူသေသိ။ သေယျထိဒံ၊ သီလဝဇာတကေ
တာဝ အတ္တနော ဒေဝိယာ ပဒုဋ္ဌေန ပါပအမစ္စေန အာနိတဿ ပဋိရညော

တိယောဇနသတံ ရဇ္ဇံ ဂဏန္တဿ နိသေနေတ္ထာယ ဥဋ္ဌိတာနံ အမစ္စာနံ အာဝုဓမ္မိ
ဆုပိတုံ န အဒါသိ။ ပုန သမ္ဘိ အမစ္စသဟဿေန အာမကသုသာနေ
ဂလပ္ပမာဏံ ဘူမိ ခဏိတွာ နိဗညမာနော စိတ္တပ္ပဒေါသမတ္တမ္ဘိ အကတွာ
ကုဏပခါဒနတ္ထံ အာဂတာနံ သိင်္ဂါလာနံ ပံသုဝိယူဟနံ နိဿာယ ပုရိသကာရံ
ကတွာ ပဋိလဒ္ဓဇိဝိတော ယက္ခာနဘာဝေန အတ္တနော သိရိဂန္တံ ဩရုယု
သိရိသယနေ သယိတံ ပစ္စတ္တိကံ ဒိသ္မာ ကောပံ အကတွာဝ အညမညံ သပထံ
ကတွာ တံ မိတ္တဋ္ဌာနေ ဌပယိတွာ အာဟ—

“အာသိသေထေဝံ^၁ ပုရိသော၊ န နိဗ္ဗိန္ဒေယျ ပဏှိတော။
ပဿာမိ ဝေါဟမတ္တာနံ၊ ယထာ ဣန္ဒြိယံ တထာ အဟူ”တိ^၂။

ခန္တိဝါဒီဇာတကေ ဒုဗ္ဗေဓေန ကာသိရညာ “ကိဝါဒီ တံ သမဏာ”တိ
ပုဋ္ဌော “ခန္တိဝါဒီ နာမာဟ”န္တိ ပုဋ္ဌော သကဏ္ဍကာဟိ ကသာဟိ တာဇ္ဇေတွာ
ဟတ္ထပါဒေသု ဆိဇ္ဇမာနေသု ကောပမတ္တမ္ဘိ နာကာသိ။

အနန္တရိယဇ္ဇေတံ၊ ယံ မဟလ္လကော ပဗ္ဗဇူပဂတော ဧဝံ ကရေယျ။ ၇၉၀ဗ-
ပါလဇာတကေ ပန ဥတ္တာနသေယျကောပိ သမာနော—

“စန္ဒနရသာနုလိတ္တာ၊ ဗာဟာ ဆိဇ္ဇန္တိ ဓမ္မပါလဿ။
ဒါယာဒဿ ပထဗျာ၊ ပါဏာ မေ ဒေဝ ရုဇ္ဈန္တိ”တိ^၃။

ဧဝံ ဝိပ္ပလပမာနာယ မာတုယာ ပိတရာ မဟာပတာပေန နာမ ရညာ
ဝံသကဋီရေသု ဝိယ စတူသု ဟတ္ထပါဒေသု ဆေဒါပိတေသု တာဝတာပိ
သန္တုဋ္ဌိ အနာပဋိတွာ သီသမဿ ဆိန္ဒထာတိ အာဏတ္တေ “အယံ ဒါနိ တေ
စိတ္တပရိဂ္ဂဏနကာလော၊ ဣဒါနိ အဗ္ဘော ဓမ္မပါလ သီသန္တေဒါဏာပကေ ပိတရိ၊
သီသန္တေဒကေ ပုရိသေ၊ ပရိဒေဝမာနာယ မာတရိ၊ အတ္တနိ စာတိ ဣမေသု
စတူသု သမစိတ္တော ဟောဟိ”တိ ဒဋ္ဌံ သမာဒါနမဓိဋ္ဌာယ ပဒုဋ္ဌာကာရမတ္တမ္ဘိ
နာကာသိ။

ဣဒဉ္စာပိ အနန္တရိယမေဝ၊ ယံ မနုဿဘူတော ဧဝမကာသိ။ တိရစ္ဆာန-
ဘူတောပိ ပန ဆဒ္ဓန္တော နာမ ဝါရဏော ဟုတွာ ဝိသပ္ပိတေန သလ္လေန
နာဘိယံ ဝိဒ္ဓေါပိ တာဝ အနတ္တကာရိမိ လုဒ္ဓကေ စိတ္တံ နပ္ပဒူသေသိ။ ယထာဟ—

“သမပ္ပိတော ပုထုသလ္လေန နာဂေါ၊
 အဒုဋ္ဌစိတ္တော လုဒ္ဓကံ အဇ္ဈဘာသိ။
 ကိမတ္ထယံ ကိဿ ဝါ သမ္မ ဟေတု၊
 မမံ ဝဓိကဿ ဝါယံ ပယောဂေါ”တိ။

ဧဝံ ဝတွာ စ ကာသိရညော မဟေသိယာ တဝ ဒန္တာနမတ္တာယ ပေသိတောမ္ပိ
 ဘဒန္တေတိ ပုတ္တေ တဿာ မနောရထံ ပူရေန္တော ဆဗ္ဗဏ္ဏရသ္မိနိစ္ဆရဏသမုဇ္ဈလိ-
 တစာရသောဘေ အတ္တနော ဒန္တေ ဆေတွာ အဒါသိ။

မဟာကမိ ဟုတွာ အတ္တနာယေဝ ပဗ္ဗတပပါတတော ဥဒ္ဓရိတေန
 ပုရိသေန—

“ဘက္ခော အယံ မနုဿာနံ၊ ယထေဝညေ ဝနေ မိဂါ။
 ယံနုနိမံ ဝဓိတွာန၊ ဆာတော ခါဒေယျ ဝါနရံ။
 အာဟိတောဝ ဂမိဿာမိ၊ မံသမာဒါယ သမ္ပလံ။
 ကန္တာရံ နိတ္ထရိဿာမိ၊ ပါထေယျံ မေ ဘဝိဿတိ”တိ။—

ဧဝံ စိန္တေတွာ သိလံ ဥက္ခိပိတွာ မတ္တကေ သမ္ပဒါလိတေ အဿုပုဏ္ဏေဟိ
 နေတ္တေဟိ တံ ပုရိသံ ဥဒိက္ခမာနော—

“မာ အယျောသိ မေ ဘဒန္တေ၊ တွံ နာမေတာဒိသံ ကရိ”။
 တွံ ခေါသိ နာမ ဒိဃာဝု၊ အညံ ဝါရေတုမရဟသိ”တိ။—

ဝတွာ တသ္မိံ ပုရိသေ စိတ္တံ အပ္ပဒူသေတွာ အတ္တနော စ ဒုက္ခံ အစိန္တေတွာ
 တမေဝ ပုရိသံ ခေမန္တဘူမိံ သမ္မာပေသိ။

ဘူရိဒတ္တော နာမ နာဂရာဇော ဟုတွာ ဥပေါသထင်္ဂါနိ အဓိဋ္ဌာယ ဝမ္ပိက-
 မုဒ္ဓနိ သယမာနော ကပ္ပုဋ္ဌာနဂ္ဂိသဒိသေန ဩသနေ သကလသရီရေ သိဉ္ဇိယ-
 မာနောပိ ပေဋ္ဌာယ ပက္ခိပိတွာ သကလဇမ္ပဒီပေ ကိဋ္ဌာပိယမာနောပိ တသ္မိံ
 မြာဟ္မဏေ မနောပဒေါသမတ္တမ္ပိ န အကာသိ။ ယထာဟ—

“ပေဋ္ဌာယ ပက္ခိပန္တေပိ၊ မဒ္ဒန္တေပိ စ ပါဏိနာ။
 အလမ္မာနေ၊ န ကုပ္ပါမိ၊ သီလခဏ္ဍာဘယာ မမာ”တိ။

၁-ဇာ ၁-၃၇၄-ပိဋ္ဌေ။

၃-မာယျောသိ မေ ဘဒန္တေ တွံ၊ တုဝံ နာမေဒိသံ ကရိ (သိ)

၅-အာလမ္မဏေ (သိ)၊ အာလမ္မာနေ (သျှ၊ က)၊ အလမ္မာယနေ (စရိယာပါဠိ)

၆-စရိယာ ၄၀၀-ပိဋ္ဌေ။

၂-ဇာ ၁-၃၈၂-ပိဋ္ဌေ။

၄-ဇာ ၁-၃၈၃-ပိဋ္ဌေ ပဿ။

စမ္ပေယျောပိ နာဂရာဇာဟုတွာ အဟိတုဏ္ဍိကေန ဝိဟေဋ္ဌိယမာနော မနော-
ပဒေါသမတ္တမ္ပိ နုပ္ပါဒေသိ။ ယထာဟ—

“တဒါပိ မံ ဓမ္မစာရိ”၊ ဥပဝုတ္တဥပေါသထံ။
အဟိတုဏ္ဍိကော ဂဟေတွာန၊ ရာဇဒွါရမ္ပိ ကီဋ္ဌတိ။
ယံ သော ဝဏ္ဏံ စိန္တယတိ၊ နီလံ ပီတံ ဝ^၁ လောဟိတံ။
တဿ စိတ္တာနုဝတ္တန္တော၊ ဟောမိ စိန္တတသန္နိဘော။
ထလံ ကရေယျံ ဥဒကံ၊ ဥဒကမ္ပိ ထလံ ကရေ။
ယဒိဟံ တဿ ကုပ္ပေယျံ၊ ခဏေန ဆာရိကံ ကရေ။
ယဒိ စိတ္တဝသီ ဟေသံ၊ ပရိဟာယိဿာမိ သီလတော။
သီလေန ပရိဟိနဿ၊ ဥတ္တမတ္ထော န သိဇ္ဈတိ”တိ^၂။

သင်္ခမါလနာဂရာဇာ ဟုတွာ တိဒိဏာဟိ သတ္တိဟိ အဋ္ဌသု ဌာနေသု
ဩဝိဇ္ဈိတွာ ပဟာရမုခေဟိ သကဏ္ဍကာ လတာယော ပဝေသေတွာ နာသာယ
ဒဋ္ဌံ ရဇ္ဇံ ပက္ခိပိတွာ သောဠသဟိ ဘောဇပုတ္တေဟိ ကာဇေနာဒါယ ဝယုမာနော
ရေဏိတလေ ဗံသိယမာနသရီရော မဟန္တံ ဒုက္ခံ ပစ္စနဘောန္တော ကုဇ္ဈိတွာ
ဩလောကိတမတ္တေနော သဗ္ဗေ ဘောဇပုတ္တေ ဘသ္မံ ကာတုံ သမတ္ထောပိ
သမာနော စက္ခု ပဗ္ဗိလေတွာ ပဒုဋ္ဌာကာရမတ္တမ္ပိ န အကာသိ။
ယထာဟ—

“စာတုဒ္ဒသိ” ပဉ္စဒသိဉ္စ’ဋ္ဌာရ^၃၊
ဥပေါသထံ နိစ္စမုပါဝသာမိ။
အထာဂမုံ သောဠသဘောဇပုတ္တာ၊
ရဇ္ဇံ ဂဟေတွာန ဒဋ္ဌဉ္စ ပါသံ။
ဘေတွာန^၄ နာသံ အတိကဿ ရဇ္ဇံ၊
နယိံသု မံ သမ္ပရိဂယ လုဒ္ဓါ^၅။
တောဒိသံ ဒုက္ခမဟံ တိတိက္ခံ၊
ဥပေါသထံ အပ္ပဋိကောပယန္တော”တိ^၆။

၁-နီလံ ပီတဉ္စ (သဗ္ဗတ္ထ)၊ နီလံ ဝ ပီတ (စရိယာ-ပါဠိ) ဋီကာ ပဿိတဗ္ဗာ။

၂-စရိယာ ၄၀၀-၄၀၁-ပိဋေသု။

၄-ဆေတွာန (ဒု၊ က)

၅-ဣဒ္ဓါ (သိ)

၃-ပဉ္စဒသိ” အဋ္ဌာရ (က)

၆-ဇာ ၂-၂၂-ပိဋေ။

န ကေဝလဉ္စ ဧတာနေဝ၊ အညာနိဝိ မာတုပေါသကဇာတကဒိသု
အနေကာနိ အစ္ဆရိယာနိ အကာသိ။ တဿ တေ ဣဒါနိ သဗ္ဗညုတံ ပတ္တံ
သဒေဝလောကေ ကေနစိ အပ္ပုဋ္ဌိသမခန္တိဂုဏံ တံ ဘဂဝန္တံ သတ္တာရံ အပ-
ဒိသတော ပဋိသစိတ္တံ နာမ ဥပ္ပါဒေတုံ အတိဝိယ အယုတ္တံ အပ္ပတိရူပန္တိ။

၂၄၇။ သစေ ပနဿ ဧဝံ သတ္ထု ပုဗ္ဗစရိတဂုဏံ ပစ္စဝေက္ခတောပိ ဒိသရတ္တံ
ကိလေသာနံ ဒါသဗျံ ဥပဂတဿ နေဝ တံ ပဋိသံ ဝုပသမ္ပတိ၊ အထာနေန
အနမတဂ္ဂိယာနိ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာနိ။ တတြ ဟိ ဝုတ္တံ—

“န သော ဘိက္ခဝေ သတ္တော သုလဘရူပေါ၊ ယော န မာတာ
ဘူတပုဗ္ဗော၊ ယော န ဝိတာ ဘူတပုဗ္ဗော၊ ယော န ဘာတာ၊ ယော
န ဘဂိနိ၊ ယော န ပုတ္တော၊ ယော န မိတာ ဘူတပုဗ္ဗာ”တိ^၁။

တသ္မာ တသ္မိံ ပုဂ္ဂလေ ဧဝံ စိတ္တံ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗံ၊ “အယံ ကိရ မေ အတိတေ
မာတာ ဟုတွာ ဒသမာသေ ကုစ္ဆိယာ ပရိဟရိတွာ မုတ္တကရိသခေဋ္ဌ-
သိဃာဏိကာဒိနိ ဟရိစန္ဒနံ ဝိယ အဇိဂုစ္ဆမာနာ^၂ အပနေတွာ ဥရေ
နစ္စာပေန္တိ^၃ အင်္ဂေန ပရိဟရမာနာ^၄ ပေါသေသိ၊ ဝိတာ ဟုတွာ အဇပထ-
သင်္ကပထာဒိနိ ဂန္တော ဝါဏိဇံ ပယောဇယမာနော မယုမတ္ထာယ ဇီဝိတမ္ပိ
ပရိစ္စတိတွာ ဥဘတောဗျူဠေ သင်္ဂါမေ ပဝိသိတွာ နာဝါယ မဟာသမုဒ္ဓံ
ပက္ခန္တိတွာ အညာနိ စ ဒုက္ကရာနိ ကရိတွာ ‘ပုတ္တကေ ပေါသေသံ’မိ^၅တိ တေဟိ
တေဟိ ဥပါယေဟိ ဓနံ သံဟရိတွာ မံ ပေါသေသိ။ ဘာတာ၊ ဘဂိနိ၊ ပုတ္တော၊
မိတာ စ ဟုတွာပိ ဣဒဉ္စိဒဉ္စုပကာရံ အကာသီတိ တတြ မေ နပ္ပတိရူပံ မနံ
ပဉ္စသေတု”န္တိ။

၂၄၉။ သစေ ပန ဧဝမ္ပိ စိတ္တံ နိဗ္ဗာပေတုံ န သက္ကောတိယေဝ၊ အထာနေန
ဧဝံ မေတ္တာနိသံသာ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ—“အမ္ဘော ပဗ္ဗဇိတ နန ဝုတ္တံ
ဘဂဝတာ—

‘မေတ္တာယ ခေါ ဘိက္ခဝေ စေတောဝိမုတ္တိယာ အာသေဝိတာယ
ဘာဝိတာယ ဗဟုလိကတာယ ယာနိကတာယ ဝတ္ထုကတာယ
အနုဋ္ဌိတာယ ပရိစိတာယ သုသမာရဒ္ဓါယ ကောဒသာနိသံသာ

၁-သံ ၁-၃၉၅-ဝိဇ္ဇေ။

၂-အဇိဂုစ္ဆမာနော (သျှ၊ ဣ၊ က)

၃-နိပဇ္ဇာပေန္တော (သျှ၊)၊ နစ္စာပေန္တော (ဣ၊)၊ နစ္စာဒေန္တော (က)

၄-ပရိဟရမာနော (သျှ၊ ဣ၊ က)

ပါဠိကဏ္ဍ။ ကတမေ ကောဒဿ၊ သုခံ သုပတိ၊ သုခံ ပဋိဗုဓတိ၊ န ပါပကံ သုပိနံ ပဿတိ၊ မနုဿာနံ ပိယော ဟောတိ၊ အမနုဿာနံ ပိယော ဟောတိ၊ ဒေဝတာ ရက္ခန္တိ၊ နာဿ အဂ္ဂိ ဝါ ဝိသံ ဝါ သတ္တံ ဝါ ကမတိ၊ တုဝဋ် စိတ္တံ သမာဓိယတိ၊ မုခဝဏ္ဏော ပသီဒတိ၊ အသမ္ပုဇ္ဈော ကာလင်္ကရေတိ၊ ဥတ္တရိမပ္ပုဋ်ဝိဇ္ဈန္တော ဗြဟ္မလောကူပဂေါ ဟောတိ”တိ။

သစေ တံ ဣဒံ စိတ္တံ န နိဗ္ဗာပေဿသိ၊ ဣမေဟိ အာနိသံသေဟိ ပရိဗာဟိရော ဘဝိဿသိ”တိ။

၂၅၀။ ဧဝမ္ပိ နိဗ္ဗာပေတုံ အသက္ခောန္တေန ပန ဓာတုဝိနိဗ္ဗောဂေါ ကာတဗ္ဗော။ ကထံ? “အဗ္ဘော ပဗ္ဗဇိတ တံ တေဿ ကုဇ္ဈမာနော ကဿ ကုဇ္ဈသိ၊ ကိံ ကေသာနံ ကုဇ္ဈသိ၊ ဥဒါဟု လောမာနံ၊ နခါနံ။ ပ။ မုတ္တဿ ကုဇ္ဈသိ။ အထ ဝါ ပန ကေသာဒိသု ပထဝိဓာတုယာ ကုဇ္ဈသိ၊ အာပေါဓာတုယာ၊ တေဇောဓာတုယာ၊ ဝါယောဓာတုယာ ကုဇ္ဈသိ။ ယေ ဝါ ပဉ္စက္ခန္ဓေ ဒွါဒဿယတနာနိ အဋ္ဌာရဿ ဓာတုယော ဥပါဒါယ အယမာယသ္မာ ဣတ္ထန္နာမောတိ ဝုစ္စတိ၊ တေသု ကိံ ရူပက္ခန္ဓဿ ကုဇ္ဈသိ၊ ဥဒါဟု ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓဿ ကုဇ္ဈသိ။ ကိံ ဝါ စက္ခာယတနဿ ကုဇ္ဈသိ၊ ကိံ ရူပါယတနဿ ကုဇ္ဈသိ။ ပ။ ကိံ မနာယတနဿ ကုဇ္ဈသိ၊ ကိံ ဓမ္မာယတနဿ ကုဇ္ဈသိ။ ကိံ ဝါ စက္ခုဓာတုယာ ကုဇ္ဈသိ၊ ကိံ ရူပဓာတုယာ၊ ကိံ စက္ခုဝိညာဏဓာတုယာ။ ပ။ ကိံ မနောဓာတုယာ၊ ကိံ ဓမ္မဓာတုယာ၊ ကိံ မနောဝိညာဏဓာတုယာ”တိ။ ဧဝမ္ပိ ဓာတုဝိနိဗ္ဗောဂံ ကရေတော အာရဂ္ဂေ သာသပဿ ဝိယ အာကာသေ စိတ္တကမ္မဿ ဝိယ စ ကောဓဿ ပတိဋ္ဌာနဋ္ဌာနံ န ဟောတိ။

၂၅၁။ ဓာတုဝိနိဗ္ဗောဂံ ပန ကာတုံ အသက္ခောန္တေန ဒါနသံဝိဘာဂေါ ကာတဗ္ဗော။ အတ္တနော သန္တကံ ပရဿ ဒါတဗ္ဗံ၊ ပရဿ သန္တကံ အတ္တနာ ဂဟေတဗ္ဗံ။ သစေ ပန ပရော ဘိန္နာဇီဝေါ ဟောတိ အပရိဘောဂါရဟ-ပရိက္ခာရော၊ အတ္တနော သန္တကမေဝ ဒါတဗ္ဗံ။ တဿေဝံ ကရေတော ဧကန္တေနဝ တသ္မိံ ပုဂ္ဂလေ အာဃာတော ဝုပသမ္ပတိ။ ဣတရဿ စ အတိတဇာတိတော ပဋ္ဌာယ အနုဗန္ဓောပိ ကောဓော တင်္ခဏညေဝ ဝုပသမ္ပတိ၊ စိတ္တလပဗ္ဗတဝိဟာရေ တိက္ခတ္တု ပုဋ္ဌာပိတသေနာသနေန ပိဏ္ဍပါတိကတ္ထေရေန

“အယံ ဘန္တေ အဋ္ဌကဟာပဏ္ဍနကော ပတ္တော မမ မာတရာ ဥပါသိကာယ
ဒိန္နော ဓမ္မိယလာဘော၊ မဟာဥပါသိကာယ ပုညလာဘံ ကရေယာ”တိ
ဝတ္တာ ဒိန္နံ ပတ္တံ လဒ္ဓမဟာထေရဿ ဝိယ။ ဧဝံ မဟာနုဘာဝမေတံ ဒါနံ နာမ။
ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ—

“အဒန္တဒမနံ ဒါနံ၊ ဒါနံ သဗ္ဗတ္ထသာကေ”။
ဒါနေန ဝိယဝါစာယ၊ ဥန္တမန္တိ နမန္တိ စာ”တိ။

၂၅၂။ တဿေဝံ ဝေရီပုဂ္ဂလေ ဝုပသန္တပဋိသဿ ယထာ ဝိယာတိပ္ပိယ-
သဟာယကမဇ္ဈတ္တေသု၊ ဧဝံ တသ္မိမ္ပိ မေတ္တာဝသေန စိတ္တံ ပဝတ္တတိ။ အထာနေန
ပုနပ္ပုနံ မေတ္တာယန္တေန အတ္တနိ ဝိယပုဂ္ဂလေ မဇ္ဈတ္တေ ဝေရီပုဂ္ဂလေတိ စတုသု
ဇနေသု သမစိတ္တတံ သမ္မာဒေန္တေန သီမာသမ္ဘေဒေါ ၂ ကာတဗ္ဗော။ တသ္မိဒံ
လက္ခဏံ၊ သစေ ဣမသ္မိံ ပုဂ္ဂလေ ဝိယမဇ္ဈတ္တဝေရီဟိ သဒ္ဓိံ အတ္တစတုတ္ထေ
ဧကသ္မိံ ပဒေသေ နိသိန္ဓေ စောရာ အာဂန္တာ “ဘန္တေ ဧကံ ဘိက္ခု အမှာကံ
ဒေယာ”တိ ဝတ္တာ “ကိံ ကာရဏာ”တိ ဝုတ္တေ “တံ မာရေတွာ ဂလလောဟိတံ
ဂဟေတွာ ဗလိကရဏတ္ထာယာ”တိ ဝဒေယျ၊ တတြ စေသော ဘိက္ခု “အသုကံ
ဝါ အသုကံ ဝါ ဂဏှန္တု”တိ စိန္တေယျ၊ အကတောဝ ဟောတိ သီမာသမ္ဘေဒေါ။
သစေပိ “မံ ဂဏှန္တု၊ မာ ဣမေ တယော”တိပိ စိန္တေယျ၊ အကတောဝ
ဟောတိ သီမာသမ္ဘေဒေါ။ ကသ္မာ? ယဿ ယဿ ဟိ ဂဟဏဓိစ္ဆတိ၊ တဿ
တဿ အဟိတေသီ ဟောတိ၊ ဣတရေသံယေဝ ဟိတေသီ ဟောတိ။

ယဒါ ပန စတုန္တံ ဇနာနမန္တရေ ဧကမ္ပိ စောရာနံ ဒါတဗ္ဗံ န ပဿတိ၊
အတ္တနိ စ တေသု စ တီသု ဇနေသု သမမေဝ စိတ္တံ ပဝတ္တတိ၊ ကတော
ဟောတိ သီမာသမ္ဘေဒေါ။ တေနာဟု ပေါရာဏာ—

“အတ္တနိ ဟိတမဇ္ဈတ္တေ၊ အဟိတေ စ စတုဗ္ဗိမေ။
ယဒါ ပဿတိ နာနတ္တံ၊ ဟိတစိတ္တောဝ ပါဏိနံ။
န နိကာမလာဘီ မေတ္တာယ၊ ကုသလီတိ ပဝုစ္စတိ။
ယဒါ စတဿော သီမာယော၊ သမ္ဘိန္တာ ဟောန္တိ ဘိက္ခုနော။
သမံ ဖရတိ မေတ္တာယ၊ သဗ္ဗလောကံ သဒေဝကံ။
မဟာဝိသေသော ပုရိမေန၊ ယဿ သီမာ န ဉာယတိ”တိ။

၂၅၃။ ဧဝံ သီမာသမ္ပေဒသမကာလမေဝ စ ဣမိနာ ဘိက္ခုနာ နိမိတ္တဉ္စ ဥပစာရဉ္စ လဒ္ဓိံ ဟောတိ။ သီမာသမ္ပေဒေ ပန ကတေ တမေဝ နိမိတ္တံ အာသေဝန္တော ဘာဝေန္တော ဗဟုလိကရောန္တော အပ္ပကသီရေနေဝ ပထဝိကသီဏေဝ ဝုတ္တနယေနေဝ အပ္ပနံ ပါပုဏာတိ။

ဧတ္တာဝတာနေန အဓိဂတံ ဟောတိ ပဉ္စဂ်ဝိပ္ပဟိနံ ပဉ္စဂ်သမန္တာဂတံ တိရိကေလျာဏံ ဒသလက္ခဏသမ္ပန္နံ ပဌမဇ္ဈာနံ မေတ္တာသဟဂတံ။ အဓိဂတေ စ တသ္မိံ တဒေဝ နိမိတ္တံ အာသေဝန္တော ဘာဝေန္တော ဗဟုလိကရောန္တော အနုပဗ္ဗေန စတုတ္ထနယေ ဒုတိယတတိယဇ္ဈာနာနိ၊ ပဉ္စကနယေ ဒုတိယတတိယ-စတုတ္ထဇ္ဈာနာနိ စ ပါပုဏာတိ။

သော ဟိ ပဌမဇ္ဈာနာဒိနံ အညတရဝသေန မေတ္တာသဟဂတေန စေတသာ ဧကံ ဒိသံ ဖရိတွာ ဝိဟရတိ။ တထာ ဒုတိယံ၊ တထာ တတိယံ၊ တထာ စတုတ္ထံ^၁။ ဣတိ ဥဒ္ဓမခော တိရိယံ သဗ္ဗမိ သဗ္ဗတ္တတာယ သဗ္ဗာဝန္တံ လောကံ မေတ္တာသဟဂတေန စေတသာ ဝိပုလေန မဟဂ္ဂတေန အပ္ပမာဏေန အဝေရေန အဗျာပဇ္ဇေန^၂ ဖရိတွာ ဝိဟရတိ။ ပဌမဇ္ဈာနာဒိဝသေန အပ္ပနာပုတ္တစိတ္တဿေဝ ဟိ အယံ ဝိကုဗ္ဗနာ သမ္ပဇ္ဇတိ။

၂၅၄။ ဧတ္ထ စ မေတ္တာသဟဂတေနာတိ မေတ္တာယ သမန္တာဂတေန။ စေတသာတိ စိတ္တေန။ ဧကံ ဒိသန္တိ ဧကမေကိဿာ ဒိသာယ ပဌမ-ပရိဂ္ဂဟိတံ သတ္တံ ဥပါဒါယ ဧကဒိသာပရိယာပန္နသတ္တဖရဏဝသေန ဝုတ္တံ။ ဖရိတွာတိ ဖုသိတွာ အာရမ္မဏံ ကဘူ။ ဝိဟရတိတိ မြဟ္မဝိဟာရာဓိဋ္ဌိတံ ဣရိယာပထဝိဟာရံ ပဝတ္တေတိ။ တထာ ဒုတိယန္တိ ယထာ ပုရတ္တိမာဒိသု ဒိသာသု ယံကိဉ္စ^၃ ဧကံ ဒိသံ ဖရိတွာ ဝိဟရတိ၊ တထေဝ တဒနန္တရံ ဒုတိယံ တတိယံ စတုတ္ထဉ္စာတိ အတ္ထော။ ဣတိ ဥဒ္ဓန္တိ ဧတေနေဝ နယေန ဥပဇိမံ ဒိသန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ အခော တိရိယန္တိ အခောဒိသမ္ပိ တိရိယံဒိသမ္ပိ ဧဝမေဝ။ တတ္ထ စ အခောတိ ဟေဋ္ဌာ။ တိရိယန္တိ အနုဒိသာသု။ ဧဝံ သဗ္ဗဒိသာသု အဿ-မဏ္ဍလေ အဿဒိဝ မေတ္တာသဟဂတံ စိတ္တံ သာရေတိဝိ ပဇ္ဇာသာရေတိဝိတိ။ ဧတ္တာဝဘာ ဧကံ ဒိသံ ပရိဂ္ဂဟေတွာ ဩဓိသော မေတ္တာဖရဏံ ဒဿိတံ။

သဗ္ဗဒိတိအာဒိ ပန အနောဓိသော ဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ သဗ္ဗဒိတိ သဗ္ဗတ္ထ။ သဗ္ဗတ္တတာယာတိ သဗ္ဗေသု ဟိနမဇ္ဈိမုက္ကန္တမိတ္တသပတ္တမဇ္ဈတ္တာဒိပ္ပဘေဒေသု

၁-စတုတ္ထိ (သီရိ)

၃-ဝိဘင်္ဂ ၂၀၄၊ ဒီ ၁-၂၃၄-ဝိဇ္ဇာဒိသု။

၂-အဗျာပဇ္ဇေန (ဣ)

၄-ယံ ကမ္ဘိ (?)

အတ္တတာယ။ “အယံ ပရသတ္တော”တိ ဝိဘာဂံ အကတွာ အတ္တသမတာယာတိ
 ဝုတ္တံ ဟောတိ။ အထ ဝါ သဗ္ဗတ္တတာယာတိ သဗ္ဗေန စိတ္တဘာဝေန ဤသကမ္ပိ
 ဗဟိ အဝိက္ခိပမာနောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ သဗ္ဗာဝန္တန္တိ သဗ္ဗသတ္တဝန္တံ၊ သဗ္ဗသတ္တ-
 ယုတ္တန္တိ အတ္တော။ လောကန္တိ သတ္တလောကံ။ ဝိပုလေနာတိဝေသာဒိပရိယာယ-
 ဒဿနတော ပနေတ္ထ ပုန မေတ္တာသဟဂတေနာတိ ဝုတ္တံ။ ယသ္မာ ဝါ ဧတ္ထ
 ဩဓိသော ဖရဏေ ဝိယ ပုန တထာ သဒ္ဓေါ ဣတိ သဒ္ဓေါ ဝါ န ဝုတ္တော၊
 တသ္မာ ပုန မေတ္တာသဟဂတေန စေတသာတိ ဝုတ္တံ။ နိဂမဝသေန ဝါ ဧတံ
 ဝုတ္တံ။ ဝိပုလေနာတိ ဧတ္ထ စ ဖရဏဝသေန ဝိပုလတာ ဒဠဗ္ဗာ။ ဘူမိဝသေန ပန
 ဧတံ မဟဂ္ဂတံ ပဂုဏဝသေန စ အပ္ပမာဏသတ္တာရမ္ပဏဝသေန စ အပ္ပမာဏံ၊
 ဗျာပါဒပစ္စတ္တိကပ္ပဟာနေန အဝေရံ၊ ဒေါမနဿပ္ပဟာနတော အဗျာပန္နံ၊
 နိဒ္ဒါက္ခန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ အယံ မေတ္တာသဟဂတေန စေတသာတိအာဒိနာ
 နယေန ဝုတ္တာယ ဝိကုဗ္ဗနာယ အတ္တော။

၂၅၅။ ယထာ စာယံ အပ္ပနာပုတ္တစိတ္တဿေဝ ဝိကုဗ္ဗနာ သမ္ပဇ္ဇတိ၊ တထာ
 ယမ္ပိ ပဋိသန္တိဒါယံ ၂ “ပဉ္စဟာကာရေဟိ အနောဓိသောဖရဏာ မေတ္တာ
 စေတောဝိမုတ္တိ၊ သတ္တဟာကာရေဟိ ဩဓိသောဖရဏာ မေတ္တာ စေတောဝိမုတ္တိ၊
 ဒသဟာကာရေဟိ ဒိသာဖရဏာ မေတ္တာ စေတောဝိမုတ္တိ”တိ ဝုတ္တံ၊ တမ္ပိ
 အပ္ပနာပုတ္တစိတ္တဿေဝ သမ္ပဇ္ဇတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

တတ္ထ စ သဗ္ဗေ သတ္တာ အဝေရာ အဗျာပဇ္ဇာ^၁ အနိဃာ သုခီ အတ္တာနံ
 ပရိဟရန္တု၊ သဗ္ဗေ ပါဏာ၊ သဗ္ဗေ ဘူတာ၊ သဗ္ဗေ ပုဂ္ဂလာ၊ သဗ္ဗေ အတ္တဘာဝ-
 ပရိယာပန္နာ အဝေရာ။ ပ။ ပရိဟရန္တုတိ ဣမေဟိ ပဉ္စဟာကာရေဟိ အနော-
 ဓိသောဖရဏာ မေတ္တာ စေတောဝိမုတ္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

သုဗ္ဗာ ဣတ္ထိယော အဝေရာ။ ပ။ အတ္တာနံ ပရိဟရန္တု၊ သဗ္ဗေ ပုရိသာ၊ သဗ္ဗေ
 အရိယာ၊ သဗ္ဗေ အနရိယာ၊ သဗ္ဗေ ဒေဝါ၊ သဗ္ဗေ မနုဿာ၊ သဗ္ဗေ ဝိနိပါတိကာ
 အဝေရာ။ ပ။ ပရိဟရန္တုတိ ဣမေဟိ သတ္တဟာကာရေဟိ ဩဓိသောဖရဏာ
 မေတ္တာ စေတောဝိမုတ္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

သဗ္ဗေ ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ သတ္တာ အဝေရာ။ ပ။ အတ္တာနံ ပရိဟရန္တု။
 သဗ္ဗေ ပစ္စိမာယ ဒိသာယ၊ သဗ္ဗေ ဥတ္တရာယ ဒိသာယ၊ သဗ္ဗေ ဒက္ခိဏာယ
 ဒိသာယ၊ သဗ္ဗေ ပုရတ္ထိမာယ အနုဒိသာယ၊ သဗ္ဗေ ပစ္စိမာယ အနုဒိသာယ။

သဗ္ဗေ ဥတ္တရာယ အနုဒိသာယ၊ သဗ္ဗေ ဒက္ခိဏာယ အနုဒိသာယ၊ သဗ္ဗေ ဟေဋ္ဌိ-
မာယ ဒိသာယ၊ သဗ္ဗေ ဥပရိမာယ ဒိသာယ သတ္တာ အဝေရာ။ပ။ ပရိဟရန္တ။
သဗ္ဗေ ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ ပါဏာ၊ ဘူတာ၊ မုဂ္ဂလာ၊ အတ္တဘာဝပရိယာပနာ၊
အဝေရာ။ပ။ ပရိဟရန္တ။ သဗ္ဗာ ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ ဣတ္ထိယော၊ သဗ္ဗေ ပုရိသာ၊
အရိယာ၊ အနရိယာ၊ ဒေဝါ၊ မနုဿာ၊ ဝိနိပါတိကာ အဝေရာ။ပ။ ပရိဟရန္တ။
သဗ္ဗာ ပစ္ဆိမာယ ဒိသာယ၊ ဥတ္တရာယ၊ ဒက္ခိဏာယ၊ ပုရတ္ထိမာယ အနုဒိသာယ၊
ပစ္ဆိမာယ၊ ဥတ္တရာယ၊ ဒက္ခိဏာယ အနုဒိသာယ၊ ဟေဋ္ဌိမာယ ဒိသာယ၊ ဥပရိ-
မာယ ဒိသာယ ဣတ္ထိယော။ပ။ ဝိနိပါတိကာ အဝေရာ အဗျာပဇ္ဇာ အနိဿာ
သုခိ အတ္တာနံ ပရိဟရန္တ။တိ ဣမေဟိ ဒသဟာကာရေဟိ ဒိသာဖရဏာ မေတ္တာ
စေတောဗိမုတ္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၂၅၆။ တတ္ထ သဗ္ဗေတိ အနဝသေသပရိယာဒါနမေတံ။ သတ္တာတိ ရူပါဒိသု
ခန္ဓေသု ဆန္ဒရာဂေန သတ္တာ ဝိသတ္တာတိ သတ္တာ။ ဝုတ္တဉ္ဇေတံ ဘဂဝတာ—

“ရူပေ ခေါ ရာဓ ယော ဆန္ဒော ယော ရာဂေါ ယာ နန္ဒိ ယာ
တဏှာ၊ တတြ သတ္တော၊ တတြ ဝိသတ္တော၊ တသ္မာ သတ္တောတိ
ဝုစ္စတိ။ ဝေဒနာယ။ သညာယ။ သင်္ခါရေသု။ ဝိညာဏေ ယော
ဆန္ဒော ယော ရာဂေါ ယာ နန္ဒိ ယာ တဏှာ၊ တတြ သတ္တော၊
တတြ ဝိသတ္တော၊ တသ္မာ သတ္တောတိ ဝုစ္စတိ”တိ။

ရူပိသဗ္ဗေန ပန ဝိတရာဂေသုပိ အယံ ဝေါဟာရော ဝတ္တတိယေဝ၊ ဝိလိဝမယေပိ
ဗီဇနိဝိသေသေ တာလဝဏှဝေါဟာရော ဝိယ။ အက္ခရစိန္တကာ ပန အတ္ထံ
အဝိစာရေတွာ နာမမတ္တမေတန္တိ ဣစ္ဆန္တိ။ ယေပိ အတ္ထံ ဝိစာရေန္တိ၊ တေ
သတွယောဂေန သတ္တာတိ ဣစ္ဆန္တိ။

ပါဏနတာယ ပါဏာ၊ အဿာသပဿာသာယတ္တဝုတ္တိတာယာတိ အတ္တော။
ဘူတတ္တာ ဘူတာ၊ သံဘူတတ္တာ အဘိနိဗ္ဗတ္တတ္တာတိ အတ္တော။ ပုန္တိ ဝုစ္စတိ
နိရယော။ တသ္မိ ဂလန္တိတိ ပုဂ္ဂလာ၊ ဂစ္ဆန္တိတိ အတ္တော။ အတ္တဘာဝေါ
ဝုစ္စတိ သရိရံ။ ခန္ဓပဉ္စကမေဝ ဝါ၊ တမုပါဒါယ ပညတ္တိမတ္တသမ္ဘဝတော။ တသ္မိ
အတ္တဘာဝေ ပရိယာပနာတိ အတ္တဘာဝပရိယာပနာ။ ပရိယာပနာတိ
ပရိစ္ဆိန္နာ၊ အန္တောဂဓာတိ အတ္တော။

ယထာ စ သတ္တာတိ ဝစနံ၊ ဧဝံ သေသာနိပိ ရူဠိဝသေန အာရောပေတွာ သဗ္ဗာနေတာနိ သဗ္ဗသတ္တဝေဝစနာနီတိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ ကာမဉ္စ အညာနိပိ သဗ္ဗေ ဇန္တု။ သဗ္ဗေ ဇီဝါတိအာဒိနိ သဗ္ဗသတ္တဝေဝစနာနိ အတ္ထိ၊ ပါကဋဝသေန ပန ဣမာနေဝ ပဉ္စ ဂဟေတွာ “ပဉ္စဟာကာရေဟိ အနောမိသောဖရဏာ မေတ္တာ စေတောဝိမုတ္တိ”တိ ဝုတ္တံ။

ယေ ပန သတ္တာ ပါဏာတိအာဒိနံ န ကေဝလံ ဝစနမတ္တတောဝ၊ အထ ခေါ အတ္တတောဝိ နာနတ္တမေဝ ဣစ္ဆေယျ၊ တေသံ အနောမိသောဖရဏာ ဝိရုဇ္ဈတိ၊ တဿာ တထာ အတ္ထံ အဂဟေတွာ ဣမေသု ပဉ္စသု အာကာရေသု အညတရဝသေန အနောမိသော မေတ္တာ ဖရိတဗ္ဗာ။

၂၅၇။ ဣတ္ထ စ သဗ္ဗေ သတ္တာ အဝေရာ ဟောန္တုတိ အယမေကာ အပ္ပနာ။ အဗျာပဇ္ဇာ ဟောန္တုတိ အယမေကာ အပ္ပနာ။ အဗျာပဇ္ဇာတိ ဗျာပါဒရဟိတာ။ အနိဿာ ဟောန္တုတိ အယမေကာ အပ္ပနာ။ အနိဿာတိ နိဒ္ဒါက္ခာ။ သုဒ္ဓိ အတ္တာနံ ပရိဟရန္တုတိ အယမေကာ အပ္ပနာ။ တဿာ ဣမေသုပိ ပဒေသု ယံ ယံ ပါကဋံ ဟောတိ၊ တဿ တဿ ဝသေန မေတ္တာ ဖရိတဗ္ဗာ။ ဣတိ ပဉ္စသု အာကာရေသု စတုန္တံ အပ္ပနာနံ ဝသေန အနော-
မိသောဖရဏေ ဝိသတိ အပ္ပနာ ဟောန္တိ။

ဩဓိသောဖရဏေ ပန သတ္တသု အာကာရေသု စတုန္တံ ဝသေန အဋ္ဌဝိသတိ။ ဣတ္ထ စ ဣတ္ထိယော ပုရိသာတိ လိင်္ဂဝသေန ဝုတ္တံ။ အရိယာ အနရိယာတိ အရိယပုထုဇ္ဇနဝသေန။ ဒေဝါ မနုဿာ ဝိနိပါတိကာတိ ဥပပတ္တိဝသေန။

ဒိသာဖရဏေ ပန သဗ္ဗေ ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ သတ္တာတိအာဒိနာ နယေန ဧကမေကိဿာ ဒိသာယ ဝိသတိ ဝိသတိ ကတွာ ဒွေသတာနိ၊ သဗ္ဗာ ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ ဣတ္ထိယောတိအာဒိနာ နယေန ဧကမေကိဿာ ဒိသာယ အဋ္ဌဝိသတိ အဋ္ဌဝိသတိ ကတွာ အသီတိ ဒွေသတာနီတိ စတ္တာရိသတာနိ အသီတိ စ အပ္ပနာ။ ဣတိ သဗ္ဗာနိပိ ပဋိသန္တိဒါယံ ဝုတ္တာနိ အဋ္ဌဝိသာမိကာနိ ပဉ္စ အပ္ပနာသတာနီတိ။

ဣတိ ဧတာသု အပ္ပနာသု ယဿ ကဿစိ ဝသေန မေတ္တံ စေတောဝိမုတ္တိံ ဘာဝေတွာ အယံ ယောဂါဝစရော “သုခံ သုပတိ”တိအာဒိနာ နယေန ဝုတ္တေ ဧကာဒသာနိသံသေ ပဋိလဘတိ။

၂၅၈။ တတ္ထ သုခံ သုပတိတိ ယထာ သေသာ ဇနာ သမ္ပရိဝတ္တမာနာ ကာကစ္ဆမာနာ ဒုက္ခံ သုပန္နိ၊ ဧဝံ အသုပိတွာ သုခံ သုပတိ။ နိဒ္ဒိံ ဩက္ကန္တောပိ သမာပတ္တိံ သမာပန္နော ဝိယ ဟောတိ။ (၁)

သုခံ ပဋိပုဏ္ဏတိတိ ယထာ အညေ နိတ္ထုနန္တာ ဝိဇယန္တာ သမ္ပရိဝတ္တန္တာ ဒုက္ခံ ပဋိပုဏ္ဏန္တိ၊ ဧဝံ အပုဋိပုဏ္ဏိတွာ ဝိကသမာနမိဝ ပဒုမံ သုခံ နိဗ္ဗိကာရံ ပဋိပုဏ္ဏတိ။ (၂)

န ပါပကံ သုပိနံ ပဿတိတိ သုပိနံ ပဿန္တောပိ ဘဒ္ဒကမေဝ သုပိနံ ပဿတိ၊ စေတိယံ ဝန္တန္တော ဝိယ ပူဇံ ကရေန္တော ဝိယ ဓမ္မံ သုဏန္တော ဝိယ စ ဟောတိ။ ယထာ ပန အညေ အတ္တာနံ စောရေဟိ သမ္ပရိဝါရိတံ ဝိယ ဝါဠေဟိ ဥပဗ္ဗုတံ ဝိယ ပပါတေ ပတန္တံ ဝိယ စ ပဿန္တိ၊ ဧဝံ ပါပကံ သုပိနံ န ပဿတိ။ (၃)

မနုဿာနံ ဝိယော ဟောတိတိ ဥရေ အာမုတ္တံ မုတ္တာဟာရော ဝိယ သီသေ ဝိဋ္ဌန္တမာလာ ဝိယ စ မနုဿာနံ ဝိယော ဟောတိ မနာပေါ။ (၄)

အမနုဿာနံ ဝိယော ဟောတိတိ ယထေဝ မနုဿာနံ၊ ဧဝံ အမနုဿာနဗ္ဗိ ဝိယော ဟောတိ ဝိသာခတ္တေရော ဝိယ။

သော ကိရ ပါဠိပုတ္တေ ကုဠုမ္ဘိယော အဟောသိ။ သော တတ္ထေဝ ဝသမာနော အသောသိ “တမ္ပပဏ္ဍိတိပေါ ကိရ စေတိယမာလာလင်္ကတော ကာသာဝပဇ္ဇောတော ဣန္ဒြိတိန္ဒြိတဋ္ဌာနေယေဝ ဧတ္ထ သက္ကာ နိသီဒိတုံ ဝါ နိပဋ္ဌိတုံ ဝါ ဥတုသပ္ပာယ် သေနာသနသပ္ပာယ် ပုဂ္ဂလသပ္ပာယ် ဓမ္မဿဝနသပ္ပာယ် နိ သဗ္ဗမေတ္ထ သုလဘ”န္တိ။

သော အတ္တနော ဘောဂက္ခန္ဓံ ပုတ္တဒါရဿ နိယျာဒေတွာ၊ ဒုဿန္တေ၊ ဗဒ္ဓေန ဧကကဟာပဏေနော ဃရာ နိက္ခမိတွာ သမုဒ္ဓတိရေ နာဝံ ဥဒိက္ခမာနော ဧကမာသံ ဝသိ။ သော ဝေါဟာရကုသလတာယ ဣမသ္မိံ ဌာနေ ဘဏ္ဍံ ကိဏိတွာ အသုကသ္မိံ ဝိတ္တိဏန္တော ဓမ္မိကာယ ဝဏ္ဏိဇာယ တေနောန္တရမာသေန သဟဿံ အဘိသံဟရိ၊ အနုပုဗ္ဗေန မဟာဝိဟာရံ အာဂန္တော ပဗ္ဗဇ္ဇံ ယာစိ။

၁-အာမုတ္တ-(?)	၂-နိယာဒေတွာ(သိ)၊ နိယျာဒေတွာ(?)
၃-ဒဿန္တ(သိ၊ဣ)	၄-အဘိသံဟရိ(ဣ)၊ အဘိသံဟရိ(သျှ၊က)
၈-သုဒ္ဓိ ၁-၂၀	

သော ပဗ္ဗာဇနတ္ထာယ သီမံ နိတော တံ သဟဿတ္ထဝိကံ ဩဝဇ္ဇိကန္တရေန ဘူမိယံ ပါတေသိ။ “ကိမေတ”န္တိ စ ဂုတ္တေ “ကဟာပဏသဟဿံ ဘန္တေ”တိ ဝတ္တာ “ဥပါသက ပဗ္ဗဇိတကာလတော ပဋ္ဌာယံ န သက္ကာ ဝိစာရေတုံ၊ ဣဒါနေဝေတံ ဝိစာရေဟိ”တိ ဂုတ္တေ “ဝိသာခဿ ပဗ္ဗဇ္ဇဋ္ဌာနမာဂတာ မာ ရိတ္တဟတ္တာ ဂမိံသူ”တိ မုဉ္ဇိတွာ သီမာမာဠကေ ဝိပ္ပကိရိတွာ ပဗ္ဗဇိတွာ ဥပသမ္ပန္နော။

သော ပဉ္စဝသော ဟုတွာ ဒွေမာတိကာ ပဂုဏာ ကတွာ ပဝါရေတွာ အတ္တနော သပ္ပာယ် ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ ဧကေကသ္မိံ ဝိဟာရေ စတ္တာရော မာသေ ကတွာ သမပ္ပဝတ္ထဝါသံ ဝသမာနော စံရိ။ ဧဝံ စရမာနော—

ဝနန္တရေ ဌိတော ထေရော၊ ဝိသာခေါ ဂဇ္ဇမာနကော။

အတ္တနော ဂုဏမေသန္တော၊ ဣမမတ္ထံ အဘာသထ။

“ယာဝတာ ဥပသမ္ပန္နော၊ ယာဝတာ ဣမ အာဂတော။

တ္ထေန္တရေ ခလိတံ နတ္ထိ၊ အဟော လာဘာ တေ မာရိသာ”တိ။

သော စိတ္တလပဗ္ဗတဝိဟာရံ ဂစ္ဆန္တော ဒွေဓာ ပထံ ပတွာ “အယံ နုခေါ မဂ္ဂေါ ဥဒါဟု အယ”န္တိ စိန္တယန္တော အဋ္ဌာသိ။ အထဿ ပဗ္ဗတေ အဓိဝတ္ထာ ဒေဝတာ ဟတ္ထံ ပသာရေတွာ “သေ မဂ္ဂေါ”တိ ဝတ္တာ ဒေသေတိ။ သော စိတ္တလပဗ္ဗတဝိဟာရံ ဂန္တော တတ္ထ စတ္တာရော မာသေ ဝသိတွာ ပစ္စုသေ ဂမိဿာမီတိ စိန္တေတွာ နိပဇ္ဇိ။ စက်မသီသေ မဏိလရုက္ခေ အဓိဝတ္ထာ ဒေဝတာ သောပါနဖလကေ နိသီဒိတွာ ပရောဒိ။

ထေရော “ကော ဒေသော”တိ အာဟ။ အဟံ ဘန္တေ မဏိလိယာတိ။ ကိဿ ရောဒသီတိ။ တုမှာကံ ဂမနံ ပဋိစ္စာတိ။ မယိ ဣမ ဝသန္တေ တုမှာကံ ကော ဂုဏောတိ။ တုမှေသု ဘန္တေ ဣမ ဝသန္တေသု အမနုဿာ အညမညံ မေတ္တံ ပဋိလဘန္တိ၊ တေ ဒါနိ တုမှေသု ဂတေသု ကလဟံ ကရိဿန္တိ၊ ဒုဠုလ္လမ္ပိ ကထယိဿန္တိတိ။ ထေရော “သစေ မယိ ဣမ ဝသန္တေ တုမှာကံ ဖာသုဝိဟာရော ဟောတိ၊ သုန္ဒရ”န္တိ ဝတ္တာ အညေပိ စတ္တာရော မာသေ တတ္ထေဝ ဝသိတွာ ပုန တထေဝ ဂမနစိတ္တံ ဥပ္ပါဒေသိ။ ဒေဝတာပိ ပုန တထေဝ ပရောဒိ။ ဧတေနေဂု-ပါယေန ထေရော တတ္ထေဝ ဝသိတွာ တတ္ထေဝ ပရိနိဗ္ဗာယီတိ ဧဝံ မေတ္တာ-ဝိဟာရိ ဘိက္ခု အမနုဿာနံ ဝိယော ဟောတိ။ (၅)

ဒေဝတာ ရက္ခန္တိတိ ပုတ္တမိဝ မာတာပိတရော ဒေဝတာ ရက္ခန္တိ။ (၆)

နာဿ အင်္ဂိ ဝါ ဝိသံ ဝါ သတ္တံ ဝါ ကမတိတိ မေတ္တာဝိဟာရိဿ ကာယေ ဥတ္တရာယ ဥပါသိကာယ ဝိယ အင်္ဂိ ဝါ၊ သံယုတ္တဘာဏကစူဠသိဝတ္ထေရသေဝံ ဝိသံ ဝါ၊ သံကိစ္စသာမဏေရသေဝံ သတ္တံ ဝါ န ကမတိ၊ န ပဝိသတိ။ နာဿ ကာယံ ဝိကောပေတိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ခေနဝတ္ထုမ္ပိ စေတ္ထ ကထယန္တိ။ ဧကော ကိရ ခေန ဝစ္ဆကဿ ခီရဓာရံ မုဉ္ဇမာနာ အဋ္ဌာသိ။ ဧကော လုဒ္ဓကော တံ ဝိဇ္ဈိဿာမိတိ ဟတ္ထေန သမ္ပရိဝတ္ထေတွာ ဒိဿဒဏ္ဍသတ္တိ မုဉ္ဇိ။ သာ တဿာ သရိရံ အာဟစ္စ တာလပဏ္ဍိ ဝိယ ပဝဋ္ဌမာနာ ဂတာ၊ နေဝ ဥပစာရဗလေန၊ န အပ္ပနာဗလေန၊ ကေဝလံ ဝစ္ဆကေ ဗလဝပိယစိတ္တတာယ။ ဧဝံ မဟာနုဘာဝါ မေတ္တာတိ။ (၇)

တုဝဋ် စိတ္တံ သမာဓိယတိတိ မေတ္တာဝိဟာရိနော ခိပ္ပမေဝ စိတ္တံ သမာဓိယတိ၊ နတ္ထိ တဿ ဒန္ဓာယိတတ္ထံ။ (၈)

မုခဝဏ္ဏော ဝိပ္ပသီဒတိတိ ဗန္ဓနာ ပဝုတ္တံ တာလပဏ္ဍိ ဝိယ စဿ ဝိပ္ပသန္ဓဝဏ္ဏံ မုခံ ဟောတိ။ (၉)

အသမ္ပုဇ္ဈော ကာလင်္ကရေတိတိ မေတ္တာဝိဟာရိနော သမ္မောဟမရဏံ နာမ နတ္ထိ၊ အသမ္ပုဇ္ဈောဝ နိဒ္ဒံ ဩက္ကမန္တော ဝိယ ကာလံ ကရေတိ။ (၁၀)

ဥတ္တရိမပ္ပဒိဝိဇ္ဈန္တောတိ မေတ္တာသမာပတ္တိတော ဥတ္တရိ အရဟတ္တံ အဓိဂန္တု အသက္ကောန္တော ဣတော စဝိတွာ သုတ္တပ္ပဗုဒ္ဓေါ ဝိယ မြဟ္မလောကမုပပဇ္ဇတိတိ။ (၁၁)

အယံ မေတ္တာဘာဝနာယံ ဝိတ္ထာရကထာ။

ကရုဏာဘာဝနာဝဏ္ဏနာ

၂၅၉။ ကရုဏံ ဘာဝေတုကာမေန ပန နိက္ကရုဏတာယ အာဒိနဝံ ကရုဏာယ စ အာနိသံသံ ပစ္စဝေက္ခိတွာ ကရုဏာဘာဝနာ အာရဘိတဗ္ဗာ။ တဉ္စ ပန အာရဘန္တေန ပဌမံ ပိယပုဂ္ဂလာဒီသု န အာရဘိတဗ္ဗာ။ ပိယော ဟိ ပိယဋ္ဌာနေယေဝ တိဋ္ဌတိ။ အတိပ္ပိယသဟာယကော အတိပ္ပိယသဟာယကဋ္ဌာနေယေဝ။ မဇ္ဈတ္တော မဇ္ဈတ္တဋ္ဌာနေယေဝ။ အပ္ပိယော အပ္ပိယဋ္ဌာနေယေဝ။ ဝေရီ ဝေရီဋ္ဌာနေယေဝ တိဋ္ဌတိ။ လိင်္ဂဝိသဘာဝကာလကတာ အခေတ္တမေဝ။

“ကထဉ္စ ဘိက္ခု၊ ကရုဏာသဟဂတေန စေတသာ ဧကံ ဒိသံ ဖရိတွာ ဝိဟရတိ။ သေယျထာပိ နာမ ဧကံ ပုဂ္ဂလံ ဒုဂ္ဂတံ ဒုရူပေတံ ဒိသွာ ကရုဏာယေယျ၊

ဝေမေဝ သဗ္ဗသတ္တေ ကရုဏာယ ဖရတိ”တိ ဝိဘင်္ဂ^၁ ပန ဝုတ္တတ္တာ သဗ္ဗပဌမံ တာဝ ကဠိဒေဝ ကရုဏာယိတဗ္ဗရူပံ^၂ ပရမကိစ္ဆပွတ္တံ ဒုဂ္ဂတံ ဒုရူပေတံ ကပဏ- ပုရိသံ ဆိန္ဒာဟာရံ ကပါလံ^၃ ပုရတော ဌပေတွာ အနာထသာလာယ နိသိန္တိ ဟတ္ထပါဒေဟိ ပဋ္ဌရန္တကိမိဂဏံ အဋ္ဌဿရံ ကရောန္တံ ဒိသွာ “ကိစ္ဆံ ဝတာယံ သတ္တော အာပန္နော၊ အပ္ပေဝ နာမ ဣမမှာ ဒုက္ခာ မုစ္ဆေယျာ”တိ ကရုဏာ ပဝတ္တေတဗ္ဗာ။ တံ အလဘန္တေန သုခိတောပိ ပါပကာရီ ပုဂ္ဂလော ဝဇ္ဈေန ဥပမေတွာ ကရုဏာယိတဗ္ဗော။

ကထံ? သေယျထာပိ သဟ ဘဏ္ဍေန ဂဟိတစောရံ “ဝေမေ န”န္တိ ရညော အာဏာယ^၄ ရာဇပုရိသာ ဗန္ဓိတွာ စတုက္ကေ စတုက္ကေ ပဟာရသတာနိ ဒေန္တာ အာသာတနံ နေန္တိ။ တဿ မနဿာ ခါဒနီယမ္ပိ ဘောဇနီယမ္ပိ မာလာဂန္ဓ- ဝိလေပနတမ္ပုလာနိပိ ဒေန္တိ။ ကိဉ္ဇာပိ သော တာနိ ခါဒန္တော စေဝ ပရိဘုဉ္ဇန္တော စ သုခိတော ဘောဂသမပ္ပိတော ဝိယ ဂစ္ဆတိ၊ အထ ခေါ တံ နေဝ ကောစိ “သုခိတော အယံ မဟာဘောဂေါ”တိ မညတိ၊ အညဒတ္ထ၊ “အယံ ဝရာကော ဣဒါနိ မရိဿတိ၊ ယံ ယဒေဝ ဟိ အယံ ပဒံ နိက္ခိပတိ၊ တေန တေန သန္တိကေ မရုဏဿ ဟောတိ”တိ တံ ဇနော ကရုဏာယတိ။ ဝေမေဝ ကရုဏာကမ္မဋ္ဌာနိကေန ဘိက္ခုနာ သုခိတောပိ ပုဂ္ဂလော ဧဝံ ကရုဏာယိတဗ္ဗော “အယံ ဝရာကော ကိဉ္ဇာပိ ဣဒါနိ သုခိတော သုသဇ္ဇိတော ဘောဂေ ပရိဘုဉ္ဇတိ၊ အထ ခေါ တိသု ဒွါရေသု ဧကေနာပိ ကတဿ ကလျာဏကမ္မဿ အဘာဝါ ဣဒါနိ အပါယေသု အနပ္ပကံ ဒုက္ခံ ဒေါမနဿံ ပဋိသံဝေဒိဿတိ”တိ။

ဧဝံ တံ ပုဂ္ဂလံ ကရုဏာယိတွာ တတော ပရံ ဧတေနေဝ ဥပါယေန ဝိယပုဂ္ဂလေ၊ တတော မဇ္ဈတ္တေ၊ တတော ဝေရိမှိတိ အနုက္ကမေန ကရုဏာ ပဝတ္တေတဗ္ဗာ။ သစေ ပနဿ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေရိမှိ ပဋိသံ- ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တံ မေတ္တာယ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝူပသမေတဗ္ဗံ။ ယောပိ စေတ္ထ ကတ- ကုသလော ဟောတိ၊ တမ္ပိ ဉှတိရောဂဘောဂဗျသနာဒီနံ အညတရေန ဗျသနေန သမန္နာဂတံဒိသွာ ဝါ သုတွာ ဝါ တေသံ အဘာဝေပိ ဝဋ်ဒုက္ခံ အန- တိက္ကန္တတ္တာ^၅ “ဒုက္ခိတောဝ အယ”န္တိ ဧဝံ သဗ္ဗထာပိ ကရုဏာယိတွာ ဝုတ္တ- နယေနေဝ အတ္တနိ ဝိယပုဂ္ဂလေ မဇ္ဈတ္တေ ဝေရိမှိတိ စတုသု ဇနေသု သီမာသမ္ဘေဒံ

၁-အဘိ ၂-၂၀၆-ပိဋေ။

၄-ရညာ အာဏာပိတာ (သီ)

၂-ကရုဏာယိတဗ္ဗံ ဝိရူပံ (သျှာ၊ ဣ၊ က)

၃-ကပလ္လံ (ဣ၊ က)

၅-အနတိတတ္တာ (သီ၊ ဣ)

ကတွာ တံ နိမိတ္တံ အာသေဝန္တေန ဘာဝေန္တေန ဗဟုလိကရောန္တေန မေတ္တာယ
ဝုတ္တနယေနော တိကစတုက္ကဏ္ဍာနဝသေန အပ္ပနာ ဝမေတဗ္ဗာ။

အင်္ဂုတ္တရဋ္ဌကထာယံပန ပဌမံ ဝေရိပုဂ္ဂလော ကရုဏာယိတဗ္ဗော၊ တသ္မိံ စိတ္တံ
မုဒုံ ကတွာ ဒုဂ္ဂတော၊ တတော ပိယပုဂ္ဂလော၊ တတော အတ္တာတိအယံ ကမော
ဝုတ္တော၊ သော “ဒုဂ္ဂတံ ဒုရူပေတ”န္တိ ပါဠိယာ န သမေတိ၊ တသ္မာ ဝုတ္တ-
နယေနောတ္တ ဘာဝနမာရဘိတွာ သီမာသမ္ဘေဒံ ကတွာ အပ္ပနာ ဝမေတဗ္ဗာ။
တတော ပရံ “ပဉ္စဟာကာရေဟိ အနောဓိသောဖရဏာ သတ္တဟာကာရေဟိ
ဩဇိသောဖရဏာ ဒသဟာကာရေဟိ ဒိသာဖရဏာ”တိ အယံ ဝိကုဗ္ဗနာ၊ “သုခံ
သုပတိ”တိအာဒယော အာနိသံသာ စ မေတ္တာယံ ဝုတ္တနယေနော ဝေဒိတဗ္ဗာတိ။

အယံ ကရုဏာဘာဝနာယ ဝိတ္ထာရကထာ။

မုဒိတာဘာဝနာဝဏ္ဏနာ

၂၆၀။ မုဒိတာဘာဝနံ အာရဘန္တေနာပိ န ပဌမံ ပိယပုဂ္ဂလာဒီသု အာရဘိ-
တဗ္ဗာ။ န ဟိ ပိယော ပိယဘာဝမေတ္တေနော မုဒိတာယ ပဒဋ္ဌာနံ ဟောတိ၊
ပဂေဝ မဇ္ဈတ္တဝေရိနော။ လိင်္ဂဝိသဘာဝကာလကတာ အခေတ္တမေဝ။

အတိပ္ပိယသဟာယကော ပန သိယာ ပဒဋ္ဌာနံ၊ ယော အဋ္ဌကထာယံ သောဏ္ဏ-
သဟာယောတိ ဝုတ္တော။ သော ဟိ မုဒိတမုဒိတောဝ ဟောတိ၊ ပဌမံ
ဟသိတွာ ပစ္စာ ကထေတိ၊ တသ္မာ သော ဝါ ပဌမံ မုဒိတာယ ဖရိတဗ္ဗော။
ပိယပုဂ္ဂလံ ဝါ သုခိတံ သဇ္ဇိတံ မောဒမာနံ ဒိသ္မာ ဝါ သုတွာ ဝါ “မောဒတိ
ဝတာယံ သတ္တော၊ အဟော သာဓု အဟော သုဋ္ဌ”တိ မုဒိတာ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗာ။
ဣမမေဝ ဟိ အတ္ထဝသံ ပဋိစ္စ ဝိဘဏံ” ဝုတ္တံ “ကထဉ္စ ဘိက္ခု မုဒိတာ-
သဟဂတေန စေတသာ ဧကံ ဒိသံ ဖရိတွာ ဝိဟရတိ။ သေယျထာပိ နာမ ဧကံ
ပုဂ္ဂလံ ပိယံ မနာပံ ဒိသ္မာ မုဒိတော အဿ၊ ဧဝမေဝ သဗ္ဗသတ္တေ မုဒိတာယ
ဖရတိ”တိ။

သစေပိဿ သော သောဏ္ဏသဟာယော ဝါ ပိယပုဂ္ဂလော ဝါ
အတိတေ သုခိတော အဟောသိ၊ သမ္ပတိ ပန ဒုဂ္ဂတော ဒုရူပေတော၊
အတိတမေဝ စဿ သုခိတဘာဝံ အနုဿရိတွာ “ဧသ အတိတေ ဧဝံ မဟာ-
ဘောဂေါ မဟာပရိဝါရော နိစ္စပ္ပမုဒိတော အဟောသိ”တိ တမေဝဿ မုဒိတာ-
ကာရံ ဂဟေတွာ မုဒိတာ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗာ “အနာဂတေ ဝါ ပန ပုန တံ သမ္ပတ္တိ”

လဘိတွာ ဟတ္ထိက္ခန္ဓအဿပိဋ္ဌိသုဝဏ္ဏသိဝိကာဒီဟိ ဝိစရိဿတိ”တိ အနာ-
ဂတဗ္ဗိဿ မုဒိတာကာရံ ဂဟေတွာ မုဒိတာ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗာ။

ဧဝံ ပိယပုဂ္ဂလေ မုဒိတံ ဥပ္ပါဒေတွာ အထ မဇ္ဈတ္တေ တတော ဝေရိမှိတိ
အနုက္ကမေန မုဒိတာ ပဝတ္တေတဗ္ဗာ။ အပ္ပနာ ဝဗ္ဗေတဗ္ဗာ။ သစေ ပနဿ ပုဗ္ဗေ
ဝုတ္တနယေန ဝေရိမှိ ပဋိဗ္ဗံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တံ မေတ္တာယံ ဝုတ္တနယေန ဝုပသမေတွာ
“ဣမေသု စ တီသု” အတ္တနိ စာ”တိ စတုသု ဇနေသု သမဝိတ္တတာယ သိမာ-
သမ္ဘေဒံ ကတွာ တံ နိမိတ္တံ အာသေဝန္တေန ဘာဝေန္တေန ဗဟုလိကရောန္တေန
မေတ္တာယံ ဝုတ္တနယေန တိကစတုက္ကဇ္ဈာနဝသေန အပ္ပနာ ဝဗ္ဗေတဗ္ဗာ။
တတော ပရံ “ပဉ္စဟာကာရေဟိ အနောဓိသောဖရဏာ သတ္တဟာကာရေဟိ
ဩဓိသောဖရဏာ ဒသဟာကာရေဟိ ဒိသာဖရဏာ”တိ အယံ ဝိကုဗ္ဗနာ, “သုခံ
သုပတိ”တိ အာဒယော အာနိသံသာ စ မေတ္တာယံ ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗာတိ။

အယံ မုဒိတာဘာဝနာယ ဝိတ္တာရကထာ။

ဥပေက္ခာဘာဝနာဝဏ္ဏနာ

၂၆၁။ ဥပေက္ခာဘာဝနံ ဘာဝေတုကာမေန ပန မေတ္တာဒီသု ပဋိလဒ္ဓတိက-
စတုက္ကဇ္ဈာနေန ပဂုဏတတိယဇ္ဈာနာ ဝုဋ္ဌာယ “သုခိတာ ဟောန္တ”တိ အာဒိ-
ဝသေန သတ္တကေလာယနမနသိကာရယုတ္တတ္တာ, ပဋိသန္နနယသမိပစာရိတ္တာ,
သောမနဿယောဂေန ဩဋ္ဌာရိကတ္တာ စ ပုရိမာသု အာဒိနဝံ, သန္တသဘာဝတ္တာ၊
ဥပေက္ခာယ အာနိသံသဉ္စ ဒိသွာ ယှာဿ၊ ပကတိမဇ္ဈတ္တော ပုဂ္ဂလော၊ တံ
အဇ္ဈုပေက္ခိတွာ၊ ဥပေက္ခာ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗာ။ တတော ပိယပုဂ္ဂလာဒီသု။ ဝုတ္တဉ္ဇေတံ
“ကထဉ္စ ဘိက္ခု၊ ဥပေက္ခာသဟဂတေန စေတသာ ဧကံ ဒိသံ ဖရိတွာ ဝိဟရတိ။
သေယျထာပိ နာမ ဧကံ ပုဂ္ဂလံ နေဝ မနာပံ န အမနာပံ ဒိသွာ ဥပေက္ခကော
အဿ၊ ဧဝမေဝ သဗ္ဗေ သတ္တေ ဥပေက္ခာယ ဖရတိ”တိ ၁။

တသ္မာ ဝုတ္တနယေန မဇ္ဈတ္တပုဂ္ဂလေ ဥပေက္ခံ ဥပ္ပါဒေတွာ အထ ပိယပုဂ္ဂလေ၊
တတော သောဏ္ဏသဟာယကေ၊ တတော ဝေရိမှိတိ ဧဝံ “ဣမေသု စ တီသု”
အတ္တနိ စာ”တိ သဗ္ဗတ္ထ မဇ္ဈတ္တဝသေန သိမာသမ္ဘေဒံ ကတွာ တံ နိမိတ္တံ အာသေ-
ဝိတဗ္ဗံ ဘာဝေတဗ္ဗံ ဗဟုလိကာတဗ္ဗံ။ တသေဝံ ကရေတော ပထဝိကသိဏေ
ဝုတ္တနယေန စတုက္ကဇ္ဈာနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

၁-တီသု ဇနေသု (ဣ၊ က)

၃-ယှာယံ (ဣ၊ က)

၂-သန္တဘာဝတော (သိ၊ သျာ)၊ သန္တသဘာဝတော (ဇိ)

၄-အဇ္ဈုပေက္ခိတွာ အဇ္ဈုပေက္ခိတွာ (သိ)

၅-အဘိ ၂-၂၀၈-ဝိဘဏေ။

ကို ပနေတံ ပထဝီကသိဏာဒိသု ဥပ္ပန္နတတိယဇ္ဈာနဿာပိ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ? ခနုပ္ပဇ္ဇတိ။ ကဿာ? အာရမ္မဏဝိသဘာဂတာယ။ မေတ္တာဒိသု ဥပ္ပန္နတတိယဇ္ဈာနဿေဝ ပန ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ အာရမ္မဏသဘာဂတာယာတိ။ တတော ပရံ ပန ဝိကုဗ္ဗနာ စ အာနိသံသပဋိလာဘော စ မေတ္တာယံ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗောတိ။

အယံ ဥပေက္ခာဘာဝနာယ ဝိတ္ထာရကထာ။

ပကိဏ္ဏကကထာ

၂၆၂။ မြဟ္မတ္ထမေန ကထိတေ၊ မြဟ္မဝိဟာရေ ဣမေ ဣတိ ဝိဒိတွာ။
ဘိယျော ဧတေသု အယံ၊ ပကိဏ္ဏကကထာပိ ဝိညေယျာ။

တောသု ဟိ မေတ္တာကရုဏာမုဒိတာဥပေက္ခာသု အတ္တတော တာဝ မေဇ္ဇတိတိ မေတ္တာ၊ သိနိယတိတိ အတ္တော။ မိတ္တေ ဝါ ဘဝါ၊ မိတ္တဿ ဝါ ဧသ ပဝတ္တိတိပိ မေတ္တာ။ ပရဒုက္ခေ သတိ သာဓူနံ ဟဒယကမ္ပနံ ကရောတိတိ ကရုဏာ။ ကိဏာတိ ဝါ ပရဒုက္ခံ ဟိ သတိ ဝိနာသေတိတိ ကရုဏာ။ ကိရိယတိ ဝါ ဒုက္ခိဘေသု ဖရဏဝသေန ပသာရိယတိတိ ကရုဏာ။ မောဒန္တိ တာယ တံသမဂီနော၊ သယံ ဝါ မောဒတိ၊ မောဒနမတ္တမေဝ ဝါ တန္တိ မုဒိတာ။ “အဝေရာ ဟောန္တူ”တိအာဒိဗျာပါရပ္ပဟာနေန မဇ္ဈတ္တဘာဝပဂမနေန စ ဥပေက္ခတိတိ ဥပေက္ခာ။

၂၆၃။ လက္ခဏာဒိတော ပနေတ္ထ ဟိတာကာရပ္ပဝတ္တိလက္ခဏာ မေတ္တာ၊ ဟိတူပသံဟာရရသာ၊ အာသာတဝိနယပစ္စုပ္ပန်နာ၊ သတ္တာနံ မနာပဘာဝဒဿနပဒဋ္ဌာနာ။ ဗျာပါဒူပသမော ဧတိဿာ သမ္ပတ္တိ၊ သိနေဟသမ္ဘဝေါ ဝိပတ္တိ။ ဒုက္ခာပနယနာကာရပ္ပဝတ္တိလက္ခဏာ ကရုဏာ၊ ပရဒုက္ခာသဟနရသာ၊ အဝိဟိံသာပစ္စုပ္ပန်နာ၊ ဒုက္ခာဘိဘူတာနံ အနာထဘာဝဒဿနပဒဋ္ဌာနာ။ ဝိဟိံသူပသမော တဿာ သမ္ပတ္တိ၊ သောကသမ္ဘဝေါ ဝိပတ္တိ။ ပမောဒနလက္ခဏာ မုဒိတာ၊ အနိဿာယနရသာ၊ အရတိဝိဃာတပစ္စုပ္ပန်နာ၊ သတ္တာနံ သမ္ပတ္တိဒဿနပဒဋ္ဌာနာ။ အရတိဝူပသမော တဿာ သမ္ပတ္တိ၊ ပဟာသသမ္ဘဝေါ ဝိပတ္တိ။ သတ္တေသု မဇ္ဈတ္တကာရပ္ပဝတ္တိလက္ခဏာ ဥပေက္ခာ၊ သတ္တေသု သမဘာဝဒဿနရသာ၊ ပဋိဃာနနယဝူပသမပစ္စုပ္ပန်နာ၊ “ကမ္မဿကာ သတ္တာ၊ တေ

ကဿ ရုစိယာ သုခိတာ ဝါ ဘဝိဿန္တိ၊ ဒုက္ခတော ဝါ မုစ္ဆိဿန္တိ၊ ပတ္တသမ္ပတ္တိ-
တော ဝါ န ပရိဟာယိဿန္တိ”တိ ဧဝံ ပဝတ္တကမ္မဿကတာဒဿနပဒဋ္ဌာနာ။
ပဋိဃာနနယဂူပသမော တဿာ သမ္ပတ္တိ၊ ဂေဟသိတာယ အညာဏုပေက္ခာယ
သမ္ဘဝေါ ဝိပတ္တိ။

၂၆၄။ စတုန္ဒမြို့ ပနေတေသံ ဗြဟ္မဝိဟာရနံ ဝိပဿနာသုခဇ္ဈေဝ ဘဝသမ္ပတ္တိ
စ သာဓာရဏပ္ပယောဇနံ။ ဗျာပါဒါဒိပဋိဃာတော အာဝေဏိကံ။ ဗျာပါဒ-
ပဋိဃာတပ္ပယောဇနာ ဟေတ္တ မေတ္တာ။ ဝိဟိံသာအရတိရာဂပဋိဃာတပ္ပ-
ယောဇနာ ဣတရာ။ ဝုတ္တမြို့ စေတံ—

“နိဿရဏဥေတံ အာဝုသော ဗျာပါဒဿ ယဒိဉံ မေတ္တာ စေတောဝိမုတ္တိ။
နိဿရဏဥေတံ အာဝုသော ဝိဟေသာယ ယဒိဉံ ကရုဏာ စေတောဝိမုတ္တိ။
နိဿရဏဥေတံ အာဝုသော အရတိယာ ယဒိဉံ မုဒိတာ စေတောဝိမုတ္တိ။
နိဿရဏဥေတံ အာဝုသော ရာဂဿ ယဒိဉံ ဥပေက္ခာ စေတောဝိမုတ္တိ”တိ”။

၂၆၅။ ဧကေကဿ စေတ္တ အာသန္နဒူရဝသေန ခွေ ခွေ ပစ္စတ္တိကာ။
မေတ္တာဗြဟ္မဝိဟာရဿ ဟိ သမိပစာရော ဝိယ ပုရိသဿ သပတ္တော ဂုဏ-
ဒဿနသဘာဂတာယ ရာဂေါ အာသန္နပစ္စတ္တိကော၊ သော လဟုံ ဩတာရံ
လဘတိ၊ တဿာ တတော သုဠ၊ မေတ္တာ ရက္ခိတဗ္ဗာ။ ပဗ္ဗတာဒိဂဟနနိဿိတော
ဝိယ ပုရိသဿ သပတ္တော သဘာဂဝိသဘာဂတာယ၊^၂ ဗျာပါဒေါ ဒူရပစ္စတ္တိ-
ကော၊ တဿာ တတော နိဗ္ဗယေန မေတ္တာယိတဗ္ဗံ။ မေတ္တာယိဿတိ စ နာမ၊
ကောပဉ္စ ကရိဿတိတိ အဋ္ဌာနမေတံ။

ကရုဏာဗြဟ္မဝိဟာရဿ “စက္ခုဝိညေယျာနံ ရူပါနံ ဣဋ္ဌာနံ ကန္တာနံ မနာပါနံ
မနောရမာနံ လောကာမိသပဋိသံယုတ္တာနံ အပ္ပဋိလာဘံ ဝါ အပ္ပဋိလာဘတော
သမနပဿတော ပုဗ္ဗေဝါ ပဋိလဒ္ဓပုဗ္ဗံ အတိတံ နိရုဒ္ဓိံ ဝိပရိဏတံ သမနဿရတော
ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဒေါမနဿံ၊ ယံ ဧဝရူပံ ဒေါမနဿံ၊ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဂေဟသိတံ ဒေါမ-
နဿ”န္တိအာဒိနာ^၃ နယေန အာဂတံ ဂေဟသိတံ ဒေါမနဿံ ဝိပတ္တိဒဿန-
သဘာဂတာယ အာသန္နပစ္စတ္တိကံ။ သဘာဂဝိသဘာဂတာယ ဝိဟိံသာ

၁-ဒီ ၃-၂၀၅၊ အံ ၂-၂၅၇-ဝိဇ္ဇေသု။

၂-ဧတ္ထ ရာဂေါ ဂုဏဒဿနဝသေန မေတ္တာယ သဘာဂေါ၊ ဗျာပါဒေါ တဿ ရာဂဿ ဝိသဘာ-
ဂေါတိ မေတ္တာယ သဘာဂဿ၊ သဘာဂေန ဝါ ရာဂေန ဝိသဘာဂတာယာတိ ဝုတ္တံ သိယာ။
သဘာဝဝိသဘာဂတာယာတိ ဝါပါဠော ဘဝေယျ။ ဧဝပုရိသိ။

၃-မ ၃-၂၆၀-ဝိဇ္ဇေ။

ဥရပစ္စတ္ထိကာ။ တသ္မာ တတော နိဗ္ဗယေန ကရုဏာယိတဗ္ဗံ။ ကရုဏန္တ နာမ ကရိဿတိ၊ ပါဏိအာဒိဟိ စ ဝိဟေဌိဿတိတိ^၁ အဋ္ဌာနမေတံ။

ဗုဒ္ဓိတာဗြဟ္မဝိဟာရဿ “စက္ခုဝိညေယျာနံ ရူပါနံ ဣဋ္ဌာနံ။ ပ။ လောကာမိသ-
ပဋိသံယုတ္တာနံ ပဋိလာဘံ ဝါ ပဋိလာဘတော သမနုပဿတော ပုဗ္ဗေ ဝါ ပဋိ-
လဒ္ဓပုဗ္ဗံ အတိတံ နိရုဉ္စံ ဝိပရိဏတံ သမနုဿရတော ဥပ္ပဇ္ဇတိ သောမနဿံ၊ ယံ
ဧဝရူပံ သောမနဿံ၊ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဂေဟသိတံ သောမနဿံ” နှိအာဒိနာ^၂ နယေန
အာဂတံ ဂေဟသိတံ သောမနဿံ သမ္ပတ္တိဒဿနသဘာဂတာယ အာသန္န-
ပစ္စတ္တိကံ၊ သဘာဂဝိသဘာဂတာယ အရတိ ဥရပစ္စတ္ထိကာ။ တသ္မာ တတော
နိဗ္ဗယေန ဗုဒ္ဓိတာ ဘာဝေတဗ္ဗာ။ ဗုဒ္ဓိတော စ နာမ ဘဝိဿတိ၊ ပန္တသေနာ-
သနေသု စ အဓိကုသလေသု ဓမ္မေသု ဝါ ဥက္ကဏ္ဍိဿတိတိ အဋ္ဌာနမေတံ။

ဥပေက္ခာဗြဟ္မဝိဟာရဿ ပန “စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဥပေက္ခာ
ဗာလဿ မုဋ္ဌဿ ပုထုဇ္ဇနဿ အနောမိဇိနဿ အဝိပါကဇိနဿ အနာဒိနဝ-
ဒဿာဝိနော အဿုတဝတော ပုထုဇ္ဇနဿ ယာ ဧဝရူပါ ဥပေက္ခာ၊ ရူပံ သာ
နာတိဝတ္တတိ။ တသ္မာ သာ ဥပေက္ခာ ဂေဟသိတာတိ ဝုစ္စတိ” တိအာဒိနာ^၃
နယေန အာဂတာ ဂေဟသိတာ အညာဏုပေက္ခာ ဒေါသဂုဏာဝိစာရဏ-
ဝသေန သဘာဂတ္တာ အာသန္နပစ္စတ္တိကာ။ သဘာဂဝိသဘာဂတာယ ရာဂ-
ပဋိသာ ဥရပစ္စတ္ထိကာ။ တသ္မာ တတော နိဗ္ဗယေန ဥပေက္ခိတဗ္ဗံ။ ဥပေက္ခိဿတိ
စ နာမ၊ ရဋ္ဌိဿတိ စ ပဋိဟညိဿတိ စာတိ အဋ္ဌာနမေတံ။

၂၆၆။ သဗ္ဗေသမ္ပိ စ ဧတေသံ ကတ္ထုကာမတာ ဆန္ဒော အာဒိ၊ နိဝရဏာဒိ-
ဝိက္ခန္တနံ ဗန္ဓိ၊ အပ္ပနာ ပရိယောသာနံ။ ပညတ္တိဓမ္မဝသေန ဧကော ဝါ
သတ္တော အနေကေ ဝါ သတ္တာ အာရမ္မဏံ။ ဥပစာရေ ဝါ အပ္ပနာယ ဝါ
ပတ္တာယ အာရမ္မဏဝဇနံ။

တကြာယံ ဝဇနက္ကမော၊ ယထာ ဟိ ကုသလော ကဿကော ကသိတဗ္ဗဋ္ဌာနံ
ပရိစ္ဆိန္တိတွာ ကသတိ၊ ဧဝံ ပဌမမေဝ ဧကမာဝါသံ ပရိစ္ဆိန္တိတွာ တတ္ထ သတ္တေသု
ဣမသ္မိ အာဝါသေ သတ္တာ အဝေရာ ဟောန္တုတိအာဒိနာ နယေန မေတ္တာ
ဘာဝေတဗ္ဗာ။ တတ္ထ စိတ္တံ မုဒုံ ကမ္မနိယံ ကတွာ ခွေ အာဝါသာ ပရိစ္ဆိန္တိတဗ္ဗာ။
တတော အနုက္ကမေန တယော၊ စတ္တာရော၊ ပဉ္စ၊ ဆ၊ သတ္တ၊ အဋ္ဌ၊ နဝ၊
ဒဿ၊ ကော ရစ္ဆာ၊ ဥပဓုဂါမော၊ ဂါမော၊ ဇနပဒေါ၊ ရဋ္ဌံ၊ ကော ဒိသာတိ
ဧဝံ ယာဝ ဧကံ စက္ကဝါဠံ၊ တတော ဝါ ပန ဘိယျော တတ္ထ တတ္ထ သတ္တေသု

၁-ဝိဟေဌဿတိတိ(သျှာ)၊ ဝိဟိသိဿတိတိ(?) ၂-မ ၃-၂၆၀-ပိဋေ၊ ၃-မ ၃-၂၆၁-ပိဋေ။

မေတ္တာ ဘာဝေတဗ္ဗာ။ တထာ ကရုဏာဒယောတိ အယမေတ္ထ အာရမ္မဏ-
ဝစုနက္ကမော။

၂၆၇။ ယထာ ပန ကသိဏာနံ နိဿန္တော အာရပ္ပ၊ သမာဓိနိဿန္တော
နေဝသညာနာသညာယတနံ၊ ဝိပဿနာနိဿန္တော ဖလသမာပတ္တိ၊ သမထ-
ဝိပဿနာနိဿန္တော နိရောဓသမာပတ္တိ၊ ဧဝံ ပုရိမဗြဟ္မဝိဟာရတ္ထယနိဿန္တော
ဧတ္ထ ဥပေက္ခာဗြဟ္မဝိဟာရော။ ယထာ ဟိ ထမ္ပေ အနုဿာပေတွာ
တုလာသင်္ခာရံ အနာရောပေတွာ န သက္ကာ အာကာသေ ကူဠဂေါပါနသိယော
ဌပေတုံ၊ ဧဝံ ပုရိမေသု တတိယဇ္ဈာနံ ဝိနာ န သက္ကာ စတုတ္ထံ ဘာဝေတုန္တိ။

၂၆၈။ ဧတ္ထ သိယာ၊ ကဿော ပနေတာ မေတ္တာကရုဏာမုဒိတာဥပေက္ခာ
ဗြဟ္မဝိဟာရတိ ဝုစ္စန္တိ၊ ကဿော စ စတဿောဝ၊ ကော စ တောသံ ကမော၊
အဘိဓမ္မေ စ ကဿော အပ္ပမညာတိ ဝုတ္တာတိ။ ဝုစ္စတေ၊ သေဋ္ဌဋ္ဌေန တာဝ
နိဒ္ဒေါသဘာဝေန စေတ္ထ ဗြဟ္မဝိဟာရတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သတ္တေသု သမ္မာ
ပဋိပတ္တိဘာဝေန ဟိ သေဋ္ဌာ ဧတေ ဝိဟာရော။ ယထာ စ ဗြဟ္မာနော
နိဒ္ဒေါသစိတ္တာ ဝိဟရန္တိ၊ ဧဝံ ဧတေဟိ သမ္ပယုတ္တာ ယောဂိနော ဗြဟ္မသမာ
ဟုတွာ ဝိဟရန္တိတိ သေဋ္ဌဋ္ဌေန နိဒ္ဒေါသဘာဝေန စ ဗြဟ္မဝိဟာရတိ ဝုစ္စန္တိ။

၂၆၉။ ကဿော စ စတဿောဝါတိအာဒိ ပဉ္စဿ ပန ဣဒံ ဝိဿဇ္ဇနံ။
ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂါဒိဝဿာ စတဿော၊
ဟိတာဒိအာကာရဝဿာ ပနာသံ။
ကမောပဝတ္တန္တိ စ အပ္ပမာဏေ၊
တာ ဂေါစရေ ယေန တဒပ္ပမညာ။

တောသု ဟိ ယသ္မာ မေတ္တာ ဗျာပါဒဗဟုလဿ၊ ကရုဏာ ဝိဟေသာ-
ဗဟုလဿ၊ မုဒိတာ အရတိဗဟုလဿ၊ ဥပေက္ခာ ရာဂဗဟုလဿ ဝိသုဒ္ဓိ
မဂ္ဂေါ။ ယသ္မာ စ ဟိတူပသံဟာရအဟိတာပနယနသမ္ပတ္တိမောဒနအနာ-
ဘောဂဝသေန စတုဗ္ဗိဓောယေဝ သတ္တေသု မနသိကာရော။ ယသ္မာ စ ယထာ
မာတာ ဒဟရ ဂိလာန ယောဗ္ဗနပ္ပတ္တ သကိစ္စပသုတေသု စတူသု ပုတ္တေသု
ဒဟရဿ အဘိဝုနိကာမာ ဟောတိ၊ ဂိလာနဿ ဂေလညာပနယနကာမာ၊
ယောဗ္ဗနပ္ပတ္တဿ ယောဗ္ဗနသမ္ပတ္တိယာ စိရဋ္ဌိတိကာမာ၊ သကကိစ္စပသုတဿ
ကိသ္မိန္ဒူ ပရိယာယေ အဗျာဝဋ္ဌာ ဟောတိ၊ တထာ အပ္ပမညာဝိဟာရိကေနာဝိ
သဗ္ဗသတ္တေသု မေတ္တာဒိဝသေန ဘဝိတဗ္ဗံ။ တသ္မာ ဣတော ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂါဒိဝဿာ
စတဿောဝ အပ္ပမညာ။

ယသ္မာ စတဿောပေတာ ဘာဝေတုကာမေန ပဌမံ ဟိတာကာရပ္ပဝတ္တိ-
ဝသေန သက္ကေသု ပဋိပဋိတဗ္ဗံ၊ ဟိတာကာရပ္ပဝတ္တိလက္ခဏာ စ မေတ္တာ။
တတော ဧဝံ ပတ္တိတဟိတာနံ သတ္တာနံ ဒုက္ခာဘိဘဝံ ဒိသ္မာ ဝါ သုတ္တာ ဝါ
သမ္ဘာဝေတွာ ဝါ ဒုက္ခာပနယနာကာရပ္ပဝတ္တိဝသေန၊ ဒုက္ခာပနယနာကာရပ္ပ-
ဝတ္တိလက္ခဏာ စ ကရုဏာ။ အထေဝံ ပတ္တိတဟိတာနံ ပတ္တိတဒုက္ခာပဂမာနဉ္စ
နေသံ သမ္ပတ္တိံ ဒိသ္မာ သမ္ပတ္တိပမောဒနဝသေန၊ ပမောဒနလက္ခဏာ စ မုဒိတာ။
တတော ပရံ ပန ကတ္တဗ္ဗာဘာဝတော အဇ္ဈုပေက္ခကတ္တသင်္ခါတေန
မဇ္ဈတ္တာကာရေန ပဋိပဋိတဗ္ဗံ၊ မဇ္ဈတ္တာကာရပ္ပဝတ္တိလက္ခဏာ စ ဥပေက္ခာ။
တသ္မာ ဣတော ဟိတာဒိအာကာရဝသာ ပနာသံ ပဌမံ မေတ္တာ ဝုတ္တာ၊
အထ ကရုဏာ မုဒိတာ ဥပေက္ခာတိ အယံ ကမော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ယသ္မာ ပန သဗ္ဗာပေတာ အပ္ပမာဏေ ဂေါစရေ ပဝတ္တန္တိ။ အပ္ပမာဏာ ဟိ
သတ္တာ ဧတာသံ ဂေါစရဘူတာ။ ဧကသတ္တဿာပိ စ ဧတ္တကေ ပဒေသေ
မေတ္တာဒယော ဘာဝေတဗ္ဗာတိ ဧဝံ ပမာဏံ အဂဟေတွာ သကလဖရဏ-
ဝသေနော ပဝတ္တာတိ။ တေန ဝုတ္တံ—

ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂါဒိဝသာ စတဿော၊
ဟိတာဒိအာကာရဝသာ ပနာသံ။
ကမော ပဝတ္တန္တိ စ အပ္ပမာဏေ၊
တာ ဂေါစရေ ယေန တဒပ္ပမညာတိ။

၂၇၀။ ဧဝံ အပ္ပမာဏဂေါစရတာယ ဧကလက္ခဏာသု စာပိ ဧတာသု ပုရိမာ
တိဿော တိကစတုက္ကဇ္ဈာနိကာဝ ဟောန္တိ။ ကသ္မာ? သောမနဿာဝိပ္ပယော-
ဂတော။ ကသ္မာ ပနာသံ သောမနဿေန အဝိပ္ပယောဂေါတိ? ဒေါမနဿ-
သမုဒ္ဓိတာနံ ဗျာပါဒါဒိနံ နိဿရဏတ္တာ။ ပစ္ဆိမာ ပန အဝသေသဧကဇ္ဈာနိ-
ကာဝ။ ကသ္မာ? ဥပေက္ခာဝေဒနာသမ္ပယောဂတော။ န ဟိ သက္ကေသု
မဇ္ဈတ္တာကာရပ္ပဝတ္တော မြဟ္မဝိဟာရပေက္ခာ ဥပေက္ခာဝေဒနံ ဝိနာ ဝတ္တတိတိ။

၂၇၁။ ယော ပနေဝံ ဝဒေယျ “ယသ္မာ ဘဂဝတာ အဋ္ဌကနိပါတေ စတုသုပိ
အပ္ပမညာသု အဝိသေသေန ဝုတ္တံ ‘တတော တံ ဘိက္ခု ဣမံ သမာဓိ’ သဝိတက္ကမ္ဘိ
သဝိစာရံ ဘာဝေယျာသိ၊ အဝိတက္ကမ္ဘိ ဝိစာရမတ္တံ ဘာဝေယျာသိ၊ အဝိတက္ကမ္ဘိ
အဝိစာရံ ဘာဝေယျာသိ၊ သပ္ပိတိကမ္ဘိ ဘာဝေယျာသိ၊ နိပ္ပိတိကမ္ဘိ ဘာဝေယျာသိ၊
သာတသဟဂတမ္ဘိ ဘာဝေယျာသိ၊ ဥပေက္ခာသဟဂတမ္ဘိ ဘာဝေယျာသိ’တိ” ။

တသ္မာ စတသ္မော အပ္ပမညာ စတုက္ကပဉ္စကဇ္ဈာနိကာ”တိ။ သော မာဟေ-
ဝန္တိဿ ဝစနိယော။ ဧဝံ သတိ ကာယာနုပဿနာဒယောပိ စတုက္ကပဉ္စ-
ကဇ္ဈာနိကာ သိယံ၊ ဝေဒနာဒိသု စ ပဌမဇ္ဈာနမ္ပိ နတ္ထိ၊ ပဂေဝ ဒုတိယာ-
ဒိနိ။ တသ္မာ ဗျဉ္ဇနန္တယာမတ္တံ ဂဟေတွာ မာ ဘဂဝန္တံ အဗ္ဘာစိက္ခိ၊
ဂမ္ဘီရံ ဟိ ဗုဒ္ဓဝစနံ၊ တံ အာစရိယေ ပယိရူပါသိတွာ အဓိပ္ပါယတော ဂဟေတဗ္ဗံ။

၂၇၂။ အယဉ္စိ တတြာဓိပ္ပါယော—“သာဓု မေ ဘန္တေ ဘဂဝါ သံခိတ္တေန
ဓမ္မံ ဒေသေတု၊ ယမဟံ ဘဂဝတော ဓမ္မံ သုတွာ ဧကော ဂူပကဋ္ဌော
အပ္ပမတ္တော အာတာပီ ပဟိတတ္တော ဝိဟရေယျ”န္တိ ဧဝံ အာယာစိတဓမ္မဒေသနံ
ကိရ တံ ဘိက္ခု၊ ယသ္မာ သော ပုဗ္ဗေပိ ဓမ္မံ သုတွာ တတ္ထေဝ ဝသတိ၊
န သမဏဓမ္မံ ကာတုံ ဂစ္ဆတိ၊ တသ္မာ နံ ဘဂဝါ “ဧဝမေဝ ပနိဓေကစွေ
မောဃပုရိသာ မမညေဝ အဇ္ဈေသန္တိ၊ ဓမ္မေ စ ဘာသိတေ မမညေဝ အနုဗန္ဓိ-
တဗ္ဗံ မညန္တိ”တိ အပသာဒေတွာ ပုန ယသ္မာ သော အရဟတ္တဿ ဥပနိဿယ-
သမ္ပန္နော၊ တသ္မာ နံ ဩဝဒန္တော အာဟ “တသ္မာတိဟ တေ ဘိက္ခု ဧဝံ
သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ အဇ္ဈတ္တံ မေ စိတ္တံ ဌိတံ ဘဝိဿတိ သုသဏ္ဌိတံ၊ န စုပ္ပန္နာ ပါပကာ
အကုသလာ ဓမ္မာ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ ဌဿန္တိတိ။ ဧဝံ တေ ဘိက္ခု
သိက္ခိတဗ္ဗံ”န္တိ။

ဣမိနာ ပနဿ ဩဝါဒေန နိယကဇ္ဈတ္တဝသေန စိတ္တေကဂ္ဂတာမတ္တော
မူလသမာဓိ ဝုတ္တော။ တတော “တ္ထေကေနေဝ သန္တုဋ္ဌိ” အနာပဋိတွာ
ဧဝံ သော ဧဝ သမာဓိ ဝနေတဗ္ဗော”တိ ဒသေတုံ “ယတော ခေါ တေ ဘိက္ခု
အဇ္ဈတ္တံ စိတ္တံ ဌိတံ ဟောတိ၊ သုသဏ္ဌိတံ၊ န စုပ္ပန္နာ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ
စိတ္တံ ပရိယာဒါယ တိဋ္ဌန္တိ။ တတော တေ ဘိက္ခု ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ မေတ္တာ မေ
စေတောဝိမုတ္တိ ဘာဝိတာ ဘဝိဿတိ ဗဟုလိကတာ ယာနိကတာ ဝတ္ထုကတာ
အနုဋ္ဌိတာ ပရိစိတာ သုသမာရဒ္ဓါတိ။ ဧဝံ တေ ဘိက္ခု သိက္ခိတဗ္ဗံ”န္တိ ဧဝဿ
မေတ္တာဝသေန ဘာဝနံ ဝတွာ ပုန “ယတော ခေါ တေ ဘိက္ခု အယံ သမာဓိ
ဧဝံ ဘာဝိတော ဟောတိ ဗဟုလိကတော၊ တတော တံ ဘိက္ခု ဣမံ မူလသမာဓိ”
သဝိတက္ကမ္ပိ သဝိစာရံ ဘာဝေယျာသိ။ပ။ ဥပေက္ခာသဟဂတမ္ပိ ဘာဝေယျာ-
သိ”တိ ဝုတ္တံ။

တဿတ္တော—ယဒါ တေ ဘိက္ခု အယံ မူလသမာဓိ ဧဝံ မေတ္တာဝသေန
ဘာဝိတော ဟောတိ၊ တဒါ တံ တာဝတကေနာပိ တုဋ္ဌိ အနာပဋိတွာဝ ဣမံ

မူလသမာဓိ^၁ အညေသုဝိ အာရမ္မဏေသု စတုက္ကပဉ္စကဇ္ဈာနာနိ ပါပယမာနော သဝိတက္ကမ္ဘိ သဝိစာရန္တိအာဒိနာ နယေန ဘာဝေယျာသီတိ။

ဧဝံ ဝတွာ စ ပုန ကရုဏာဒိအဝသေသဗြဟ္မဝိဟာရပုဗ္ဗင်္ဂမဋ္ဌိဿ အညေသု အာရမ္မဏေသု စတုက္ကပဉ္စကဇ္ဈာနဝသေန ဘာဝနံ ကရေယျာသီတိ ဒသေန္တော “ယတော ခေါ တေ ဘိက္ခု အယံ သမာဓိ ဧဝံ ဘာဝိတော ဟောတိ ဗဟုလိကတော။ တတော တေ ဘိက္ခု ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ ကရုဏာ မေ စေတော-ရိမုတ္တိ”တိအာဒိမာဟ။

ဧဝံ မေတ္တာဒိပုဗ္ဗင်္ဂမံ စတုက္ကပဉ္စကဇ္ဈာနဝသေန ဘာဝနံ ဒသေတွာ ပုန ကာယာနုပဿနာဒိပုဗ္ဗင်္ဂမံ ဒသေတုံ “ယတော ခေါ တေ ဘိက္ခု အယံ သမာဓိ ဧဝံ ဘာဝိတော ဟောတိ ဗဟုလိကတော။ တတော တေ ဘိက္ခု ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ ကာယေ ကာယာနုပဿိ ဝိဟရိဿာမိ”တိ အာဒိ^၂ ဝတွာ “ယတော ခေါ တေ ဘိက္ခု အယံ သမာဓိ ဧဝံ ဘာဝိတော ဘဝိဿတိ သုဘာဝိတော။ တတော တံ ဘိက္ခု ယေန ယေနော ဂလ္လသိ၊ ဖာသုညေဝ ဂလ္လသိ၊ ယတ္ထ ယတ္ထေဝ ဌဿသိ၊ ဖာသုညေဝ ဌဿသိ၊ ယတ္ထ ယတ္ထေဝ နိသီဒိဿသိ၊ ဖာသုညေဝ နိသီဒိဿသိ၊ ယတ္ထ ယတ္ထေဝ သေယျံ ကပ္ပေဿသိ၊ ဖာသုညေဝ သေယျံ ကပ္ပေဿသိ”တိ အရဟတ္တနိက္ခုဋေန ဒေသနံ သမာပေသိ^၃။ တဿွာ တိက-စတုက္ကဇ္ဈာနိကာဝ မေတ္တာဒယော၊ ဥပေက္ခာ ပန အဝသေသဧကဇ္ဈာနိကာဝါတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တထေဝ စ အဘိဓမ္မေ^၄ ဝိဘတ္တာတိ။

၂၇၃။ ဧဝံ တိကစတုက္ကဇ္ဈာနဝသေန စေဝ အဝသေသဧကဇ္ဈာနဝသေန စ ဦးစာ ဌိတာနမ္ဘိ ဧတာသံ သုဘပရမာဒိဝသေန အညမညံ အသဒိသော အာနုဘာဝဝိသေသော ဝေဒိတဗ္ဗာ။ **ဟလိဒ္ဓဝသနသုတ္တသ္မိ**^၅ ဟိ ဧတာ သုဘပရမာဒိဘာဝေန ဝိသေသေတွာ ဝုတ္တာ။ ယထာဟ “သုဘပရမာဟံ ဘိက္ခဝေ မေတ္တံ^၆ စေတောရိမုတ္တိ^၇ ဝဒါမိ။ အာကာသာနဉ္စာယတနပရမာဟံ ဘိက္ခဝေ ကရုဏံ^၈ စေတောရိမုတ္တိ^၉ ဝဒါမိ။ ဝိညာဏဉ္စာယတနပရမာဟံ ဘိက္ခဝေ မုဒိတံ^{၁၀} စေတောရိမုတ္တိ^{၁၁} ဝဒါမိ။ အာကိဉ္စညာယတနပရမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဥပေက္ခံ^{၁၂} စေတောရိမုတ္တိ^{၁၃} ဝဒါမိ”တိ^{၁၄}။

၁-သမာဒယေတိ(က)၊ သမာဒယေသိ(သု) ၂-အဘိ ၁-၆၆-၆၇၊ အဘိ ၂-၂၀၉-၂၉၃-ဝိဇ္ဇာဒိသု။

၃-မေတ္တာ(သိ) ၄-ကရုဏာ(သိ) ၅-မုဒိတာ(သိ) ၆-ဥပေက္ခာ(သိ၊ ပါဠိယမ္ဘိ)

၇-သံ ၃-၁၀၄-၁၀၅-ဝိဇ္ဇေသု။

ကသ္မာ ပနေတာ ဧဝံ ဝုတ္တာတိ? တဿ တဿ ဥပနိဿယတ္တာ။ မေတ္တာ-
ဝိဟာရိဿ ဟိ သတ္တာ အပ္ပဋိက္ကလ္လာ ဟောန္တိ။ အထဿ အပ္ပဋိက္ကလ္လပရိစယာ
အပ္ပဋိက္ကလ္လေသု ပရိသုဒ္ဓဝဏ္ဏေသု နိလာဒိသု စိတ္တံ ဥပသံဟရတော အပ္ပကသိ-
ရေနော တတ္ထ စိတ္တံ ပက္ခန္ဓတိ။ ဣတိ မေတ္တာ သုဘဝိမောက္ခဿ ဥပနိဿယော
ဟောတိ၊ န တတော ပရံ၊ တသ္မာ သုဘပရမာတိ ဝုတ္တာ။

ကရုဏာဝိဟာရိဿ ပန ဒဏ္ဍာဘိဿတာဒိရူပနိမိတ္တံ ပတ္တဒုက္ခံ သမ-
နုပဿန္တဿ ကရုဏာယ ပဝတ္တိသမ္ဘဝတော ရူပေ အာဒိနဝေါ ပရိဝိဒိတော
ဟောတိ။ အထဿ ပရိဝိဒိတရူပါဒိနဝတ္တာ ပထဝီကသိဏာဒိသု အညတရံ
ဥဒ္ဓါဇ္ဈေတွာ ရူပနိဿရဏေ အာကာသေစိတ္တံ ဥပသံဟရတော အပ္ပကသိရေနော
တတ္ထ စိတ္တံ ပက္ခန္ဓတိ။ ဣတိ ကရုဏာ အာကာသာနဉ္စာယတနဿ ဥပနိဿယော
ဟောတိ၊ န တတော ပရံ၊ တသ္မာ အာကာသာနဉ္စာယတနပရမာတိ ဝုတ္တာ။

မုဒိတာဝိဟာရိဿ ပန တေန တေန ပါမောဇ္ဇကာရဏေန ဥပ္ပန္နပါမောဇ္ဇ-
သတ္တာနံ ဝိညာဏံ သမနုပဿန္တဿ မုဒိတာယ ပဝတ္တိသမ္ဘဝတော ဝိညာဏ-
ဂ္ဂဟဏပရိစိတံ စိတ္တံ ဟောတိ။ အထဿ အနုက္ကမာဓိဂတံ အာကာသာ-
နဉ္စာယတနံ အတိက္ကမ္မ အာကာသနိမိတ္တဂေါစရေ ဝိညာဏေ စိတ္တံ ဥပ-
သံဟရတော အပ္ပကသိရေနော တတ္ထ စိတ္တံ ပက္ခန္ဓတိတိ မုဒိတာ ဝိညာဏ-
ဉ္စာယတနဿ ဥပနိဿယော ဟောတိ၊ န တတော ပရံ၊ တသ္မာ ဝိညာဏ-
ဉ္စာယတနပရမာတိ ဝုတ္တာ။

ဥပေက္ခာဝိဟာရိဿ ပန “သတ္တာ သုခိတာ ဝါ ဟောန္တ၊ ဒုက္ခတော ဝါ
ဝိမုစ္ဆန္တ၊ သမ္ပတ္တသုခတော ဝါ မာ ဝိမုစ္ဆန္တ”တိ၊ အဘောဂါဘာဝတော သုခ-
ဒုက္ခာဒိပရမတ္တဂါဟဝိမုခဘာဝတော အဝိဇ္ဇမာနဂ္ဂဟဏဒုက္ခံ စိတ္တံ ဟောတိ။
အထဿ ပရမတ္တဂါဟတော ဝိမုခဘာဝပရိစိတစိတ္တဿ ပရမတ္တတော
အဝိဇ္ဇမာနဂ္ဂဟဏဒုက္ခစိတ္တဿ စ အနုက္ကမာဓိဂတံ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ
သမတိက္ကမ္မ သဘာဝတော အဝိဇ္ဇမာနေ ပရမတ္တဘူတဿ ဝိညာဏဿ
အဘာဝေ စိတ္တံ ဥပသံဟရတော အပ္ပကသိရေနော တတ္ထ စိတ္တံ ပက္ခန္ဓတိ။
ဣတိ ဥပေက္ခာ အာကိဉ္စညာယတနဿ ဥပနိဿယော ဟောတိ၊ န တတော
ပရံ၊ တသ္မာ အာကိဉ္စညာယတနပရမာတိ ဝုတ္တာတိ။

၂၇၄။ ဧဝံ သုဘပရမာဒိဝသေန တောသံ အာနဘာဝံ ဝိဒိတွာ ပုန
သဗ္ဗာပေတာ ဘိနာဒိနံ သဗ္ဗကလျာဏဓမ္မာနံ ပရိပူရိကာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

သက္ကေသု ဟိ ဟိတဇ္ဈာသယတာယ သတ္တာနံ ဒုက္ခာသဟနတာယ၊ ပတ္တိသမ္ပတ္တိ-
 ဝိသေသာနံ စိရိတ္တိကာမတာယ၊ သဗ္ဗသက္ကေသု စ ပက္ခပိတာဘာဝေန
 သမပ္ပဝတ္တစိတ္တာ မဟာသတ္တာ “ဣမဿ ဒါတဗ္ဗံ၊ ဣမဿ န ဒါတဗ္ဗံ” နှိ ဝိဘာဝံ
 အကတွာ သဗ္ဗသတ္တာနံ သုခနိဒါနံ ဒါနံ ဒေန္တိ။ တေသံ ဥပဃာတံ ပရိဝဇ္ဇယန္တာ
 သီလံ သမာဒိယန္တိ။ သီလပရိပူရဏတ္ထံ နေက္ခမ္ပံ ဘဇေန္တိ။ သတ္တာနံ ဟိတာဟိ-
 တေသု အသမ္မောဟတ္တာယ ပညံ ပရိယောဒပေန္တိ။ သတ္တာနံ ဟိတသုခတ္တာယ
 နိစ္စံ ဝီရိယမာရဘန္တိ။ ဥတ္တမဝီရိယဝသေန ဝီရဘာဝံ ပတ္တာပိ စ သတ္တာနံ နာနပ္ပ-
 ကာရကံ အပရာဓံ ခမေန္တိ။ “ဣဒံ ဝေါ ဒဿာမ ကရိဿာမာ” တိ ကတံ ပဋိညံ န
 ဝိသံဝါဒေန္တိ။ တေသံ ဟိတသုခါယ အဝိစလာဓိဋ္ဌာနာ ဟောန္တိ။ တေသု
 အဝိစလာယ မေတ္တာယ ပုဗ္ဗကာရိနော ဟောန္တိ။ ဥပေက္ခာယ ပစ္စုပကာရံ
 နာသီသန္တိတိ ဧဝံ ပါရမိယော ပူရေတွာ ယာဝ ဒသဗလစတုဝေသာရဇ္ဇဆ-
 အသာဓာရဏဉာဏအဋ္ဌာရသဗုဒ္ဓဓမ္မပ္ပဘောဒေ သဗ္ဗေပိ ကလျာဏဓမ္မေ ပရိ-
 ပူရေန္တိတိ ဧဝံ ဒါနာဒိသဗ္ဗကလျာဏဓမ္မပရိပူရိကာ တောဝ ဟောန္တိတိ။

ဣတိ သာဓုဇနပါမောဇ္ဇတ္တာယ ကတေ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ

သမာဓိဘာဝနာဓိကာရေ

ဗြဟ္မဝိဟာရနိဒ္ဒေသော နာမ

နဝမော ပရိစ္ဆေဒေါ။

၁၀-အာရုပ္ပနိဋ္ဌေသ

ပဌမာရူပဝဏ္ဏနာ

၂၇၅။ ဗြဟ္မဝိဟာရာနန္တရံ ဥဒ္ဓိဋ္ဌေသု ပန စတုသု အာရုပ္ပေသု အာကာသာ-
နဇ္ဇာယတနံ တာဝ ဘာဝေတုကာမော “ဒိဿန္တေ ခေါ ပန ရူပါမိကရဏံ
ဒဏ္ဍာဒါနသတ္တာဒါနကလဟဝိဂ္ဂဟဝိဝါဒါ”၊ နတ္ထိ ခေါ ပနေတံ သဗ္ဗသော
အာရုပ္ပေတိ။ သော ဣတိ ပဋိသင်္ခါယ ရူပါနံယေဝ နိဗ္ဗိဒါယ ဝိရာဂါယ နိရောဓာယ
ပဋိပန္နော ဟောတိ”တိ၊ ဝစနတော ဧတေသံ ဒဏ္ဍာဒါနာဒိနဉ္စေဝ စက္ခုသောတ-
ရောဂါဒိနဉ္စ အာဗာဓေယဟဿာနံ ဝသေန ကရဇရူပေ အာဒိနဝံ ဒိသ္မာ တဿ
သမတိက္ကမာယ ဌပေတွာ ပရိစ္ဆိန္နာကာသကသိဏံ နဝသု ပထဝိကသိဏာဒိသု
အညတရသ္မိံ စတုတ္ထဇ္ဈာနံ ဥပ္ပါဒေတိ။

တဿ ကိဉ္ဇာပိ ရူပါဝစရစတုတ္ထဇ္ဈာနဝသေန ကရဇရူပံ အတိက္ကန္တံ ဟောတိ။
အထ ခေါ ကသိဏရူပမ္ပိ ယသ္မာ တပ္ပဋိဘာဂမေဝ၊ တသ္မာ တမ္ပိ သမတိက္ကမိတု-
ကာမော ဟောတိ။ ကထံ? ယထာ အဟိဘိရုကော ပုရိသော အရညေ သပ္ပေန
အနုဗဒ္ဓေါ ဝေဂေန ပလာယိတွာ ပလာတဋ္ဌာနေ လေခါစိတ္တံ တာလပဏ္ဏံ ဝါ
ဝလ္လိံ ဝါရဇ္ဇံ ဝါဖလိတာယ ဝါ ပန ပထဝိယာ ဖလိတန္တရံ ဒိသ္မာ ဘာယတေဝ
ဥတ္တသတေဝ၊ နေဝ နံ ဒက္ခိတုကာမော ဟောတိ။ ယထာ စ အနတ္တကာရိနာ
ဝေရိပုရိသေန သဒ္ဓိံ ဧကဂါမေ ဝသမာနော ပုရိသော တေန ဝဓဇ္ဇဂေဟ-
ဇ္ဈာပနာဒိဟိ ဥပဒ္ဓုတော အညံ ဂါမံ ဝသနတ္ထာယ ဂန္ဓာ တတြာပိ ဝေရိနာ
သမာနရူပသဒ္ဓသမုဒါစာရံ? ပုရိသံ ဒိသ္မာ ဘာယတေဝ ဥတ္တသတေဝ၊ နေဝ နံ
ဒက္ခိတုကာမော ဟောတိ။

တတြိဒံ ဩပမ္ပသံသန္တနံ—တေသံ ဟိ ပုရိသာနံ အဟိနာ ဝေရိနာ ဝါ
ဥပဒ္ဓုတကာလော ဝိယဘိက္ခုနော အာရမ္မဏဝသေန ကရဇရူပသမဂီကာလော။
တေသံ ဝေဂေန ပလာယနအညဂါမဂမနာနိ ဝိယ ဘိက္ခုနော ရူပါဝစရ-
စတုတ္ထဇ္ဈာနဝသေန ကရဇရူပသမတိက္ကမနကာလော။ တေသံ ပလာတဋ္ဌာနေ
စ အညဂါမေ စ လေခါစိတ္တတာလပဏ္ဏာဒိနိ စေဝ ဝေရိသဒိသံ ပုရိသဉ္စ ဒိသ္မာ
ဘာယသန္တာသအဒဿနကာမတာ ဝိယ ဘိက္ခုနော ကသိဏရူပမ္ပိ တပ္ပဋိ-
ဘာဂမေဝ ဣဒန္တိ သလ္လက္ခေတွာ တမ္ပိ သမတိက္ကမိတုကာမတာ။ သူကရာဘိဟ-
တသုနခဝိသာစဘိရုကာဒိကာပိ စေတ္ထ ဥပမာ ဝေဒိတဗ္ဗာ”။

၁-....ဝိဝါဒ တုတုဝံ ပေသုည မုသာဝါဒါ (ပါဠိယံ)	၂-မ ၂-၇၃-ပိဋ္ဌေ။
၃-သဒ္ဓသမာစာရံ (က)	၄-ဝတ္ထဗ္ဗာ (သျှာ၊ ဣ)

၂၇၆။ ဧဝံ သော တဿာ စတုတ္ထဇ္ဈာနဿ အာရမ္မဏဘူတာ ကသိဏရူပါ နိဗ္ဗိဇ္ဇ ပက္ကမိတုကာမော ပဉ္စဟာကာရေဟိ စိဏ္ဍဝသီ ဟုတွာ ပဂုဏရူပါဝစရ- စတုတ္ထဇ္ဈာနတော ဝုဋ္ဌာယ တသ္မိံ^၁ ဈာနေ “ဗုဒ္ဓံ မယာ နိဗ္ဗိဏ္ဏံ ရူပံ အာရမ္မဏံ ကရောတိ”တိ စ, “အာသန္နသောမနဿပစ္စတ္ထိက”န္တိ စ, “သန္တရိမောက္ခတော ဩဋ္ဌာရိက”န္တိ စ အာဒိနဝံ ပဿတိ။ အင်္ဂေါဋ္ဌာရိကတာ ပနေတ္ထ နတ္ထိ။ ယထေဝ ဟေတံ ရူပံ ဒုဝဂီကံ၊ ဧဝံ အာရုပ္ပါနိပီတိ။

သော တတ္ထ ဧဝံ အာဒိနဝံ ဒိသ္မာ နိကန္တိ^၂ ပရိယာဒါယ အာကာသာနဉ္စာ- ယတနံ သန္တတော အနန္တတော မနသိကရိတွာ စက္ကဝါဠပရိယန္တံ ဝါ ယတ္ထကံ ဣစ္ဆတိ တတ္ထကံ ဝါ ကသိဏံ ပတ္ထရိတွာ တေန ဖုဋ္ဌောကာသံ “အာကာသော အာကာသော”တိ ဝါ, “အနန္တော အာကာသော”တိ ဝါ မနသိကရောန္တော ဥဠါဇ္ဇေတိ ကသိဏံ။ ဥဠါဇ္ဇေန္တော^၃ ဟိ နေဝ ကိလဉ္စ ဝိယ သံဝေလ္လေတိ၊ န ကပါလတော ပူဝံ ဝိယ ဥဒ္ဓရတိ၊ ကေဝလံ ပန တံ နေဝ အာဝဇ္ဇေတိ၊ န မနသိ ကရောတိ၊ န ပစ္စဝေက္ခတိ၊ အနာဝဇ္ဇေန္တော အမနသိကရောန္တော အပစ္စဝေက္ခန္တော စ အညဒတ္ထ၊ တေန ဖုဋ္ဌောကာသံ “အာကာသော အာကာ- သော”တိ မနသိကရောန္တော ကသိဏံ ဥဠါဇ္ဇေတိ နာမ။ ကသိဏမ္ပိ ဥဠါဋီယမာနံ နေဝ ဥဗ္ဗုတိ န ဝိဝုတိ၊ ကေဝလံ ဣမဿ အမနသိကာရဉ္စ “အာကာသော အာကာသော”တိ မနသိကာရဉ္စ ပဋိစ္စ ဥဠါဋီတံ နာမ ဟေတိ၊ ကသိဏုဠါဋီမာကာသမတ္တံ ပညာယတိ။ ကသိဏုဠါဋီမာကာသန္တိ ဝါ ကသိဏဖုဋ္ဌောကာသောတိ ဝါ ကသိဏဝိဝိတ္တာကာသန္တိ ဝါ သဗ္ဗမေတံ ကေမေဝ။

သော တံ ကသိဏုဠါဋီမာကာသနိမိတ္တံ “အာကာသော အာကာသော”တိ ပုနပ္ပုနံ အာဝဇ္ဇေတိ၊ တက္ကာဟတံ ဝိတက္ကာဟတံ ကရောတိ။ တဿေဝံ ပုနပ္ပုနံ အာဝဇ္ဇေယတော တက္ကာဟတံ ဝိတက္ကာဟတံ ကရောတော နီဝရဏာနိ ဝိက္ခမ္ဘန္တိ၊ သတိ သန္တိဋ္ဌတိ၊ ဥပစာရေန စိတ္တံ သမာဓိယတိ။ သော တံ နိမိတ္တံ ပုနပ္ပုနံ အာသေဝတိ၊ ဘာဝေတိ၊ ဗဟုလိကရောတိ။ တဿေဝံ ပုနပ္ပုနံ အာဝဇ္ဇေယတော မနသိကရောတော ပထဝီကသိဏာဒိသု ရူပါဝစရစိတ္တံ ဝိယ အာကာသေ အာကာသာနဉ္စာယတနစိတ္တံ အပ္ပေတိ။ ဣဓာပိ ဟိ ပုရိမဘာဂေ တီဏီ စတ္တာရိ ဝါ ဇေနာနိ ကာမာဝစရာနိ ဥပေက္ခာဝေဒနာသမ္ပယုတ္တာနေဝ ဟောန္တိ။ စတုတ္ထံ ပဉ္စမံ ဝါ အရူပါဝစရံ၊ သေသံ ပထဝီကသိဏေ ဝုတ္တနယမေဝ။

၁-ဥဠါဇ္ဇေတိ၊ ကသိဏံ ဥဠါဇ္ဇေန္တော (သျှ၊ ဣ၊ က) ဋီကာယံ ဝါကျစ္ဆေဒေါပသိတဗ္ဗော၊

၈၃၆ ၁-၂၁

အယံ ပန ဝိသေသော၊ ဧဝံ ဥပ္ပန္နေ အရူပါဝစရစိတ္တေ သော ဘိက္ခု ယထာ နာမ ယာနပ္ပတောဋ္ဌိ^၁ ကုန္တိမုခါဒိနံ အညတရံ နီလပိလောတိကာယ ဝါ ပီတလောဟိတောဒါတာဒိနံ ဝါ အညတရာယ ပိလောတိကာယ ဗန္ဓိတွာ ပေက္ခမာနော ပုရိသော ဝါတဝေဂေန ဝါ အညေန ဝါ ကေနစိ အပနီတာယ ပိလောတိကာယ အာကာသံယေဝ ပေက္ခမာနော တိဋ္ဌေယျ။ ဧဝမေဝ ပုဗ္ဗေ ကသိဏမဏ္ဍလံ ဈာနစက္ခုနာ ပေက္ခမာနော ဝိဟရိတွာ “အာကာသော အာကာသော”တိ ဣမိနာ ပရိကမ္မမနသိကာရေန သဟသာ အပနီတေ တသ္မိံ နိမိတ္တေ အာကာသညေဝ ပေက္ခမာနော ဝိဟရတိ။ ဧတ္တာဝတာ စေသ “သဗ္ဗသော ရူပသညာနံ သမတိက္ကမာပဋိသသညာနံ အတ္တင်္ဂမာ နာနတ္တသညာနံ အမနသိကာရာ ‘အနန္တော အာကာသော’တိ အာကာသာနဉ္စာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ”တိ^၂ ဝုစ္စတိ။

၂၇၇။ တတ္ထ သဗ္ဗသောတိ သဗ္ဗာကာရေန၊ သဗ္ဗာသံ ဝါ အနဝသေသာနန္တိ အတ္ထော။ ရူပသညာနန္တိ သညာသိသေန ဝုတ္တရူပါဝစရဇ္ဈာနာနဉ္စေဝ တဒါ-ရမ္မဏာနဉ္စ။ ရူပါဝစရဇ္ဈာနဉ္စိ ဟိ ရူပန္တိ ဝုစ္စတိ “ရူပိ ရူပါနိ ပဿတိ”တိ အာဒိသု^၃၊ တဿ အာရမ္မဏဉ္စ “ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ သုဝဏ္ဏဒုဗ္ဗဏ္ဏာနိ”တိ အာဒိသု^၄၊ တသ္မာ ဣဓ ရူပေ သညာ ရူပသညာတိ ဧဝံ သညာသိသေန ဝုတ္တရူပါဝစရဇ္ဈာ-နသေတံ အဓိဝစနံ။ ရူပံ သညာ အဿာတိ ရူပသညံ။ ရူပံ အဿ နာမန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ပထဝီကသိဏာဒိဘေဒဿ တဒါရမ္မဏဿ စေတံ အဓိဝစနန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ သမတိက္ကမာတိ ဝိရာဂါ နိရောဓာ စ။ ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ဧတာသံ ကုသလဝိပါကကိရိယဝသေန ပဉ္စဒသန္တံ ဈာနသင်္ခါတာနံ ရူပသညာနံ၊ ဧတေသဉ္စ ပထဝီကသိဏာဒိဝသေန နဝန္တံ အာရမ္မဏသင်္ခါတာနံ ရူပသညာနံ သဗ္ဗာ-ကာရေန အနဝသေသာနံ ဝါ ဝိရာဂါ စ နိရောဓာ စ ဝိရာဂဟေတုဉ္စေဝ နိရောဓဟေတုဉ္စ အာကာသာနဉ္စာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ။ န ဟိ သက္ကာ သဗ္ဗသော အနတိက္ကန္တရူပသညေန ဧတံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရိတုန္တိ။

တတ္ထ ယသ္မာ အာရမ္မဏေ အဝိရက္ကဿ သညာသမတိက္ကမော န ဟောတိ၊ သမတိက္ကန္တာသု စ သညာသု အာရမ္မဏံ သမတိက္ကန္တမေဝ ဟောတိ။ တသ္မာ အာရမ္မဏသမတိက္ကမံ အဝတွာ “တတ္ထ ကတမာ ရူပသညာ ရူပါဝစရသမာပတ္တိ” သမာပန္နဿ ဝါ ဥပပန္နဿ ဝါ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရိဿ ဝါ သညာ သဉ္ဇာနနာ

၁-ယာနပ္ပတောဋ္ဌိ (သိ၊ သျှ၊ ဣ)

၃-ဒိ ၂-၆၀-ပိဋ္ဌာဒိသု။

၂-အဘိ ၂-၂၅၄၊ ဒိ ၂-၆၀-ပိဋ္ဌာဒိသု။

၄-ဒိ ၂-၉၂-ပိဋ္ဌာဒိသု။

သဉ္ဇာနိတတ္ထံ၊ ဣမာ ဝုစ္စန္တိ ရူပသညာယော။ ဣမာ ရူပသညာယော အတိက္ကန္တော
 ဟောတိ ဝီတိက္ကန္တော သမတိက္ကန္တော။ တေန ဝုစ္စတိ သဗ္ဗသော ရူပသညာနံ
 သမတိက္ကမာ”တိ ဧဝံ ဝိဘင်္ဂေ သညာနံယေဝ သမတိက္ကမော ဝုတ္တော။ ယသ္မာ
 ပန အာရမ္မဏသမတိက္ကမေန ပတ္တဗ္ဗာ တော သမာပတ္တိယော၊ န ဧကသ္မိညေဝ
 အာရမ္မဏေ ပဌမဇ္ဈာနာဒိနိ ဝိယ။ တသ္မာ အယံ အာရမ္မဏသမတိက္ကမ-
 ဝသေနာပိ အတ္ထဝဏ္ဏနာ ကတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၂၇၈။ ပဋိသသညာနံ အတ္တင်္ဂမာတိ စက္ခာဒိနံ ဝတ္ထုနံ ရူပါဒိနံ အာရမ္မဏာ-
 နဉ္စ ပဋိသဘာတေန သမုပ္ပန္နာ သညာ ပဋိသသညာ။ ရူပသညာဒိနံ ဧတမဓိဝစနံ။
 ယထာဟ “တတ္ထ ကတမာ ပဋိသသညာ၊ ရူပသညာ သဒ္ဓသညာ ဂန္ဓသညာ
 ရသသညာ ဖောဋ္ဌဗ္ဗသညာ၊ ဣမာ ဝုစ္စန္တိ ပဋိသသညာယော”တိ^၁။ တာသံ
 ကုသလဝိပါကာနံ ပဉ္စန္ဒံ၊ အကုသလဝိပါကာနံ ပဉ္စန္ဒန္တိ သဗ္ဗသော ဒသန္ဓမ္မိ
 ပဋိသသညာနံ အတ္တင်္ဂမာ ပဟာနာ အသမုပ္ပါဒါ အပ္ပဝတ္တိံ ကတွာတိ ဝုတ္တံ
 ဟောတိ။

ကာမဉ္စေတာ ပဌမဇ္ဈာနာဒိနိ သမာပန္နဿာပိ န သန္တိ။ န ဟိ တသ္မိံ
 သမယေ ပဉ္စဒ္ဓါရဝသေန စိတ္တံ ပဝတ္တတိ။ ဧဝံ သန္တေပိ အညတ္ထ ပဟိနာနံ
 သုဒဒုက္ခာနံ စတုတ္ထဇ္ဈာနေ ဝိယ၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌာဒိနံ တတိယမဂ္ဂေ ဝိယ စ
 ဣမသ္မိံ ဈာနေ ဥဿာဟဇေနတ္ထံ ဣမဿ ဈာနဿ ပသံသာဝသေန
 တောသမေတ္တ ဝစနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အထ ဝါ ကိဉ္ဇာပိ တာ ရူပါဝစရံ သမာပန္နဿာပိ န သန္တိ၊ အထ ခေါ န
 ပဟိနတ္တာ န သန္တိ။ န ဟိ ရူပဝိရာဂါယ ရူပါဝစရဘာဝနာ သံဝတ္တတိ၊
 ရူပါယတ္တာ စ တောသံ ပဝတ္တိ။ အယံ ပန ဘာဝနာ ရူပဝိရာဂါယ သံဝတ္တတိ။
 တသ္မာ တာ ဧတ္ထ ပဟိနာတိ ဝတ္ထု ဝဋ္ဋတိ။ န ဧကဝလဉ္စ ဝတ္ထု၊ ဧကံသေနေဝ
 ဧဝံ ဓာရေတုမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ။ တာသဉ္စ ဣတော ပုဗ္ဗေ အပ္ပဟိနတ္တာယေဝ ပဌမံ ဈာနံ
 သမာပန္နဿ သဒ္ဓေါ “ကဏ္ဍကော”တိ^၂ ဝုတ္တော ဘဂဝတာ။ ဣမ စ
 ပဟိနတ္တာယေဝ အရူပသမာပတ္တိနံ အာနေဉ္စတာ၊ သန္တဝိမောက္ခတာ^၃ စ ဝုတ္တာ။
 အာဠာရော စ ကာလာမော အရူပသမာပန္နော ပဉ္စမတ္တာနိ သကဋသတာနိ
 နိဿာယနိဿာယ အတိက္ကမန္တာနိ နေဝ အဒ္ဓသ၊ န ပန သဒ္ဓိံ အသောသီတိ^၄။

၁-အဘိ ၂-၂၇၂-ပိဋေ။

၄-အဘိ ၂-၁၄၂-ပိဋေ။

၂-အဘိ ၂-၂၇၂-ပိဋေ။

၅-မ ၁-၄၀-ပိဋာဒိသု။

၃-အံ ၃-၃၆၃-ပိဋေ။

၆-ဒိ ၂-၁၀၈-ပိဋေ။

၂၇၉။ နာနတ္တသညာနံ အမနသိကာရာတိ နာနတ္တေ ဝါ ဂေါစရေ ပဝတ္ထာနံ သညာနံ၊ နာနတ္တာနံ ဝါ သညာနံ။ ယသ္မာ ဟိ တော “တတ္ထ ကတမာ နာနတ္တသညာ၊ အသမာပန္နဿ မနောဓာတုသမင်္ဂိဿ ဝါ မနောဝိညာဏဓာတုသမင်္ဂိဿ ဝါ သညာ သညာနနာ သညာနိတတ္ထံ၊ ဣမာဝုစ္စန္တိ နာနတ္တသညာယော”တိ ဧဝံ ဝိဘင်္ဂေ^၁ ဝိဘဇိတွာ ဝုတ္တာ ဣမ အဓိပ္ပေတာ အသမာပန္နဿ မနောဓာတုမနောဝိညာဏဓာတုသင်္ဂဟိတာ သညာ ရူပသဒ္ဓါဒိဘေဒေ နာနတ္တေ နာနာသဘာဝေ ဂေါစရေ ပဝတ္ထန္တိ၊ ယသ္မာ စေတာ အဋ္ဌကာမာဝစရကုသလသညာ၊ ဒွါဒသာကုသလသညာ၊ ကောဒသကာမာဝစရကုသလဝိပါကသညာ၊ ဒွေ အကုသလဝိပါကသညာ၊ ကောဒသကာမာဝစရကိရိယသညာတိ ဧဝံ စတုစက္ကာလီသမ္ပိ သညာ နာနတ္တာ နာနာသဘာဝါ အညမညံ အသဒိသာ၊ တသ္မာ နာနတ္တသညာတိ ဝုတ္တာ။ ဟာသံ သဗ္ဗသော နာနတ္တသညာနံ အမနသိကာရာ အနာဝဇ္ဇနာ အသမန္နာဟာရာ အပစ္စဝေက္ခဏာ။ ယသ္မာ တာ နာဝဇ္ဇေတိ၊ န မနသိ ကရေတိ၊ န ပစ္စဝေက္ခေတိ၊ တသ္မာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

ယသ္မာ စေတ္ထ ပုရိမာ ရူပသညာ ပဋိသသညာ စ ဣမိနာ ဈာနေန နိဗ္ဗတ္တေ ဘဝေဝိ န ဝိဇ္ဇန္တိ။ ပဂေဝ တသ္မိ^၂ ဘဝေ ဣမံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရဏကာလေ၊ တသ္မာ တာသံ သမတိက္ကမာ အတ္တင်္ဂမာတိ ဒွေဓာပိ အဘာဝေါယေဝ ဝုတ္တော။ နာနတ္တသညာသု ပန ယသ္မာ အဋ္ဌ ကာမာဝစရကုသလသညာ၊ နဝ ကိရိယသညာ၊ ဒသာကုသလသညာတိ ဣမာ သတ္တဝိသတိသညာ ဣမိနာ ဈာနေန နိဗ္ဗတ္တေ ဘဝေ ဝိဇ္ဇန္တိ၊ တသ္မာ တာသံ အမနသိကာရာတိ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တတြာပိ ဟိ ဣမံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရန္တော တာသံ အမနသိကာရာယေဝ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ၊ တာ ပန မနသိကရေန္တော အသမာပန္နော ဟောတိတိ။

သင်္ခေပတော စေတ္ထ ရူပသညာနံ သမတိက္ကမာတိ ဣမိနာ သဗ္ဗရူပါဝစရဓမ္မာနံ ပဟာနံ ဝုတ္တံ။ ပဋိသသညာနံ အတ္တင်္ဂမာ နာနတ္တသညာနံ အမနသိကာရာတိ ဣမိနာ သဗ္ဗေသံ ကာမာဝစရစိတ္တစေတသိကာနံ ပဟာနဉ္စ အမနသိကာရော စ ဝုတ္တောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

၂၈၀။ အနန္တော အာကာသောတိ ဧတ္ထ နာဿ ဥပ္ပါဒန္တော ဝါ ဝယန္တော ဝါ ပညာယတိတိ အနန္တော။ အာကာသောတိ ကသိဏုပ္ပါဒိမာကာသော ဝုစ္စတိ။ မနသိကာရဝသေနာပိ စေတ္ထ အနန္တတာ ဝေဒိတဗ္ဗော။

တေနေဝ ဝိဘင်္ဂေ ဝုတ္တံ “တသ္မိံ အာကာသေ စိတ္တံ ဌပေတိ၊ သဏ္ဌပေတိ၊ အနန္တံ ဖရတိ၊ တေန ဝုစ္စတိ အနန္တော အာကာသော”တိ။

အာကာသာနဉ္ဇာယတနံ ဥပသမ္ပန္တ ဝိဟရတီတိ ဣတ္ထေ ပန နာဿ အန္တောတိ အနန္တံ၊ အာကာသံ အနန္တံ အာကာသာနန္တံ၊ အာကာသာနန္တမေဝ အာကာသာနဉ္ဇံ၊ တံ အာကာသာနဉ္ဇံ အဓိဋ္ဌာနဌေနေ အာယတနဓဿ သသမ္ပယုတ္တဓမ္မဿ ဖျာနဿ ဒေဝါနံ ဒေဝါယတနမိဝါတိ အာကာသာနဉ္ဇာယတနံ။

ဥပသမ္ပန္တ ဝိဟရတီတိ တမာကာသာနဉ္ဇာယတနံ ပတွာ နိပ္ပါဒေတွာ တဒနုရူပေန ဣရိယာပထဝိဟာရေန ဝိဟရတီတိ။

အယံ အာကာသာနဉ္ဇာယတနကမ္မဋ္ဌာနေ ဝိတ္တာရကထာ။

ဝိညာဏဉ္ဇာယတနကထာ

၂၀၁။ ဝိညာဏဉ္ဇာယတနံ ဘာဝေတုကာမေန ပန ပဉ္စဟာကာရေဟိ အာကာသာနဉ္ဇာယတနသမာပတ္တိယံစိဏ္ဍဝသီဘာဝေန “အာသန္နရူပါဝစရဏ္ဍာနပစ္စတ္တိကာ အယံ သမာပတ္တိ၊ နော စ ဝိညာဏဉ္ဇာယတနမိဝ သန္တာ”တိ အာကာသာနဉ္ဇာယတနေ အာဒိနဝံ ဒိသ္မာ တတ္ထ နိကန္တိံ ပရိယာဒါယ ဝိညာဏဉ္ဇာယတနံ သန္တတော မနသိကရိတွာ တံ အာကာသံ ဖရိတွာ ပဝတ္တဝိညာဏံ “ဝိညာဏံ ဝိညာဏ”န္တိ ပုနပျုနံ အာဝဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ မနသိကာတဗ္ဗံ၊ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ၊ တက္ကာဟတံ ဝိတက္ကာဟတံ ကာတဗ္ဗံ။ “အနန္တံ အနန္တ”န္တိ ပန န မနသိကာတဗ္ဗံ။

တဿေဝံ တသ္မိံ နိမိတ္တေ ပုနပျုနံ စိတ္တံ စာရေန္တဿ နိဝရဏာနိ ဝိက္ခမ္ဘန္တိ၊ သတိ သန္တိဋ္ဌတိ၊ ဥပစာရေန စိတ္တံ သမာဓိယတိ။ သော တံ နိမိတ္တံ ပုနပျုနံ အာသေဝတိ၊ ဘာဝေတိ၊ ဗဟုလိကရေတိ။ တဿေဝံ ကရေတော အာကာသေ အာကာသာနဉ္ဇာယတနံ ဝိယ အာကာသဖုဋ္ဌေ ဝိညာဏေ ဝိညာဏဉ္ဇာယတနစိတ္တံ အပေတိ။ အပ္ပနာနယော ပနေတ္ထ ဝုတ္တနယေနော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဣတာဝတာ စေသ “သဗ္ဗသော အာကာသာနဉ္ဇာယတနံ သမတိက္ကမ္မ အနန္တံ ဝိညာဏန္တိ ဝိညာဏဉ္ဇာယတနံ ဥပသမ္ပန္တ ဝိဟရတိ”တိ။ ဝုစ္စတိ။

၂၀၂။ တတ္ထ သဗ္ဗသောတိ ဣဒံ ဝုတ္တနယမေဝ။ အာကာသာနဉ္ဇာယတနံ သမတိက္ကမ္မာတိ ဣတ္ထ ပန ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယေန ဖျာနမ္ပိ အာကာသာနဉ္ဇာယတနံ၊

အာရမ္မဏမ္ပိ။ အာရမ္မဏမ္ပိ ဟိ ပုရိမနယေနော အာကာသာနဉ္စူ တံ ပဌမဿ အာရုပ္ပဇ္ဈာနဿ အာရမ္မဏတ္တာ ဒေဝါနံ ဒေဝါယတနံ ဝိယ အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေန အာယတနဉ္စာတိ အာကာသာနဉ္စာယတနံ။ တထာ အာကာသာနဉ္စူ တံ တဿ ဈာနဿ သဉ္စာတိဟေတုတ္တာ “ကမ္မောဇာ အဿာနံ အာယတနံ”န္တိ- အာဒိနိ ဝိယ သဉ္စာတိဒေသဋ္ဌေန အာယတနဉ္စာတိပိ အာကာသာနဉ္စာယတနံ။ ဧဝမေတံ ဈာနဉ္စ အာရမ္မဏဉ္စာတိ ဥဘယမ္ပိ အပ္ပဝတ္တိကရဏေန စ အမနသိကရဏေန စ သမတိက္ကမိတွာဝယဿာ ဣဒံ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟာတမ္ပိ၊ တဿ ဥဘယမ္ပေတံ ဧကန္တိ ကတွာ “အာကာသာနဉ္စာယတနံ သမတိက္ကမ္ပာ”တိ ဣဒံ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတမ္ပိ။

အနန္တံ ဝိညာဏန္တိ တံယေဝ အနန္တော အာကာသောတိ ဧဝံ ဖရိတွာ ပဝတ္တဝိညာဏံ “အနန္တံ ဝိညာဏံ”န္တိ ဧဝံ မနသိကရောန္တောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ မနသိကာရဝသေန ဝါ အနန္တံ။ သော ဟိ တမာကာသာရမ္မဏံ ဝိညာဏံ အနဝသေသတော မနသိကရောန္တော “အနန္တံ”န္တိ မနသိ ကရောတိ။ ယမ္ပနာ ဝိဘင်္ဂေ ဝုတ္တံ “အနန္တံ ဝိညာဏန္တိ၊ တံယေဝ အာကာသံ ဝိညာဏေန ဖုဋ္ဌံ မနသိ ကရောတိ၊ အနန္တံ ဖရတိ၊ တေန ဝုစ္စတိ အနန္တံ ဝိညာဏံ”န္တိ ၂။

တတ္ထ ဝိညာဏေနာတိ ဥပယောဂတ္ထေ ကရဏဝစနံ ဝေဒိတမ္ပိ။ ဧဝံ ဝိညာဏဏာယာ တဿ အတ္ထံ ဝဏ္ဏယန္တိ၊ အနန္တံ ဖရတိ၊ တညေဝ အာကာသံ ဖုဋ္ဌံ ဝိညာဏံ မနသိ ကရောတိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

ဝိညာဏဉ္စာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိတိ ဧတ္ထ ပန နာဿ အန္တောတိ အနန္တံ။ အနန္တမေဝ အာနန္တံ။ ဝိညာဏံ အာနန္တံ ဝိညာဏာနဉ္စူ အဝတွာ ဝိညာဏဉ္စူ ဝုတ္တံ။ အယဉ္စေတ္ထ ရူဠိသဒ္ဓေါ။ တံ ဝိညာဏဉ္စ အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေန အာယတနဿ သသမ္ပယုတ္တဓမ္မဿ ဈာနဿ ဒေဝါနံ ဒေဝါယတနမိဝိတိ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ။ သေသံ ပုရိမသဒိသမေဝိတိ။

အယံ ဝိညာဏဉ္စာယတနကမ္မဋ္ဌာနေ ဝိတ္တာရကထာ။

အာကိဉ္စညာယတနကထာ

၂၀၃။ အာကိဉ္စညာယတနံ ဘာဝေတုကာမေန ပန ပဉ္စဟာကာရေဟိ ဝိညာဏဉ္စာယတနသမာပတ္တိယံ စိဏ္ဍဝသီဘာဝေန “အာသန္တအာကာသာနဉ္စာ-ယတနပစ္စတ္တိကာ အယံ သမာပတ္တိ၊ နော စ အာကိဉ္စညာယတနမိဝ သန္တာ”တိ

ဝိညာဏဉ္ဇာယတနေ အာဒိနဝံ ဒိသွာ တတ္ထ နိကန္တိံ ပရိယာဒါယ အာကိဉ္ဇညာ-
ယတနံ သန္တတော မနသိကရိတွာ တဿေဝ ဝိညာဏဉ္ဇာယတနာရမ္မဏ-
ဘူတဿ အာကာသာနဉ္ဇာယတနဝိညာဏဿ အဘာဝေါ သုညတာ ဝိဝိတ္တာ-
ကာရောမနသိကာတဗ္ဗော။ ကထံ? တံ ဝိညာဏံ အမနသိကရိတွာ “နတ္ထိ နတ္ထိ”တိ
ဝါ, “သုညံ သုည”န္တိ ဝါ, “ဝိဝိတ္တံ ဝိဝိတ္တ”န္တိ ဝါ ပုနပျုနံ အာဝဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊
မနသိကာတဗ္ဗံ၊ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ၊ တက္ကာဟတံ ဝိတက္ကာဟတံ ကာတဗ္ဗံ။

တဿေဝံ တသ္မိံ နိမိတ္တေ စိတ္တံ စာရေန္တဿ နိဝရဏာနိ ဝိက္ခမ္ဘန္တိ၊ သတိ
သန္တိဋ္ဌတိ၊ ဥပစာရေန စိတ္တံ သမာဓိယတိ။ သော တံ နိမိတ္တံ ပုနပျုနံ
အာသေဝတိ၊ ဘာဝေတိ၊ ဗဟုလိကရောတိ။ တဿေဝံ ကရောတော အာကာသေ
ဗုဒ္ဓေ မဟဂ္ဂတဝိညာဏေ ဝိညာဏဉ္ဇာယတနံ ဝိယ တဿေဝ အာကာသံ
ဖရိတွာ ပဝတ္တဿ မဟဂ္ဂတဝိညာဏဿ သုညဝိဝိတ္တနတ္ထိဘာဝေ အာကိဉ္ဇ-
ညာယတနစိတ္တံ အပ္ပေတိ။ ဧတ္ထာပိ စ အပ္ပနာနယော ဝုတ္တနယေနေဝ
ဝေဒိတဗ္ဗော။

အယဗ္ဗန ဝိသေသော၊ တသ္မိံ ဟိ အပ္ပနာစိတ္တေ ဥပ္ပန္နေ သော ဘိက္ခု ယထာ
နာမ ပုရိသော မဏ္ဍလမာဠာဒီသု ကေနစိဒေဝ ကရဏီယေန သန္နိပတိတံ
ဘိက္ခုသံသံ ဒိသွာ ကတ္တမိ ဂန္ဓာ သန္နိပါတကိစ္စာဝဿာနေဝ ဥဋ္ဌာယ ပက္ကန္တေသု
ဘိက္ခုသု အာဂန္ဓာ ခွါရေ ဌတွာ ပုန တံ ဌာနံ ဩလောကေန္တော သုညမေဝ
ပဿတိ၊ ဝိဝိတ္တမေဝ ပဿတိ။ နာဿ ဧဝံ ဟောတိ “ဧတ္တကာ နာမ ဘိက္ခု
ကာလင်္ကတာ ဝါ ဒိသာပက္ကန္တာ ဝါ”တိ၊ အထ ခေါ သုညမိဒံ ဝိဝိတ္တန္တိ
နတ္ထိဘာဝမေဝ ပဿတိ၊ ဧဝမေဝ ပုဗ္ဗေ အာကာသေ ပဝတ္တိတဝိညာဏံ
ဝိညာဏဉ္ဇာယတနဇ္ဈာနစက္ခုနာ ပဿန္တော ဝိဟရိတွာ “နတ္ထိ နတ္ထိ”တိ အာဒိနာ
ပရိကမ္မမနသိကာရေန အန္တရဟိတေ တသ္မိံ ဝိညာဏေ တဿ အပဂမသင်္ခါတံ
အဘာဝမေဝ ပဿန္တော ဝိဟရတိ။ ဧတ္ထာဝတာ စေသ “သဗ္ဗသော
ဝိညာဏဉ္ဇာယတနံ သမတိက္ကမ္မ နတ္ထိ ကိဉ္ဇိတိ အာကိဉ္ဇညာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ
ဝိဟရတိ”တိ ဝုစ္စတိ။

၂၀၄။ ဣဓာပိ သဗ္ဗသောတိ ဣဒံ ဝုတ္တနယမေဝ။ ဝိညာဏဉ္ဇာယတနန္တိ
ဧတ္ထာပိ စ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဈာနဗ္ဗိ ဝိညာဏဉ္ဇာယတနံ အာရမ္မဏဗ္ဗိ။
အာရမ္မဏဗ္ဗိ ဟိ ပုရိမနယေနေဝ ဝိညာဏဉ္ဇာ တံ ဒုတိယဿ အာရမ္မဇ္ဈာနဿ
အာရမ္မဏတ္တာ ဒေဝါနံ ဒေဝါယတနံ ဝိယ အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေန အာယတနဉ္ဇာတိ

ဝိညာဏဉာယတနံ။ တထာ ဝိညာဏဉာယတနံ တံ တဿေဝ ဈာနဿ သဉ္စာတိ-
 ဟေတုတ္တာ “ကမ္မောဇာ အဿာနံ အာယတနံ” နိအာဒိနိ ဝိယ သဉ္စာတိ-
 ဒေသဋ္ဌေန အာယတနဉ္စာတိဝိ ဝိညာဏဉာယတနံ။ ဧဝမေတံ ဈာနဉ္စ
 အာရမ္မဏဉာတိ ဥဘယမ္ပိ အပ္ပဝတ္တိကရဏေန စ အမနသိကရဏေန စ
 သမတိက္ကမိတွာဝ ယသ္မာ ဣဒံ အာကိဉ္စညာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟာတဗ္ဗံ၊ တသ္မာ
 ဥဘယမေတံ ဧကန္တံ ကတွာ ဝိညာဏဉာယတနံ သမတိက္ကမ္မာတိ ဣဒံ ဝုတ္တန္တိ
 ဝေဒိတဗ္ဗံ။

နတ္ထိ ကိဉ္စိတိ နတ္ထိ နတ္ထိ၊ သုညံ သုညံ၊ ဝိဝိတ္တံ ဝိဝိတ္တန္တိ ဧဝံ မနသိ-
 ကရောန္တောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ယမ္ပိ ဝိဘဏံ ဝုတ္တံ “နတ္ထိ ကိဉ္စိတိ တညေဝ
 ဝိညာဏံ အဘာဝေတိ ဝိဘာဝေတိ အန္တရဓာပေတိ နတ္ထိ ကိဉ္စိတိ ပဿတိ၊
 တေန ဝုစ္စတိ နတ္ထိ ကိဉ္စိ”တိ၊ တံ ကိဉ္စာပိ ခယတော သမ္ပဿနံ ဝိယ ဝုတ္တံ၊
 အထ ခုဿ ဧဝမေဝ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ တဉ္စိ ဝိညာဏံ အနာဝဇ္ဇေန္တော
 အမနသိကရောန္တော အပစ္စဝေက္ခန္တော ကေဝလဓဿ နတ္ထိဘာဝံ သုညဘာဝံ
 ဝိဝိတ္တဘာဝေဝ မနသိကရောန္တော အဘာဝေတိ ဝိဘာဝေတိ အန္တရ-
 ဓာပေတိတိ ဝုစ္စတိ၊ န အညထာတိ။

အာကိဉ္စညာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိတိ ဧတ္ထ ပန နာဿ ကိဉ္စနန္တိ
 အကိဉ္စနံ၊ အန္တမသော ဘင်္ဂမတ္တမ္ပိ အဿ အဝသိဋ္ဌံ နတ္ထိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။
 အကိဉ္စနဿ ဘာဝေါ အာကိဉ္စညံ၊ အာကာသာနဉ္စာယတနဝိညာဏာပ-
 ဝမဿေတံ အဓိဝစနံ။ တံ အာကိဉ္စညံ အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေန အာယတနဓဿ ဈာနဿ
 ဒေဝါနံ ဒေဝါယတနမိဝါတိ အာကိဉ္စညာယတနံ။ သေသံ ပုရိမသဒိသမေဝါတိ။

အယံ အာကိဉ္စညာယတနကမ္မဋ္ဌာနေ ဝိတ္ထာရကထာ။

နေဝသညာနာသညာယတနကထာ

၂၀၅။ နေဝသညာနာသညာယတနံ ဘာဝေတုကာမေန ပန ပဉ္စဟာ-
 ကာရေဟိ အာကိဉ္စညာယတနသမာပတ္တိယံ စိဏ္ဍဝသီဘာဝေန “အာသန္န-
 ဝိညာဏဉာယတနပစ္စတ္တိကာ အယံ သမာပတ္တိ၊ နော စ နေဝသညာနာသညာ-
 ယတနံ ဝိယ သန္တာ”တိ ဝါ “သညာ ရောဂေါ၊ သညာ ဂဏ္ဍော၊ သညာ သလ္လံ၊
 ဧတံ သန္တံ၊ ဧတံ ပဏီတံ ယဒိဒံ နေဝသညာနာသညာ”တိ ဝါ ဧဝံ အာကိဉ္စ-
 ညာယတနေ အာဒိနဝံ၊ ဥပရိ အာနိသံသဉ္စ ဒိသ္မာ အာကိဉ္စညာယတနေ နိကန္တိ
 ပရိယာဒါယ နေဝသညာနာသညာယတနံ သန္တတော မနသိကရိတွာ “သာဝ
 အဘာဝံ အာရမ္မဏံ ကတွာ ပဝတ္တိတာ အာကိဉ္စညာယတနသမာပတ္တိ သန္တာ

သန္တာ”တိ ပုနပျုနံ အာဝဇ္ဇိတဗ္ဗာ၊ မနသိကာတဗ္ဗာ၊ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊ တက္ကာဟတာ ဝိတက္ကာဟတာ ကာတဗ္ဗာ။

တဿေဝံ တသ္မိံ နိမိတ္တေ ပုနပျုနံ မာနသံ စာရေန္တဿ နီရဏာနိ ဝိက္ခမ္ဘန္တိ၊ သတိ သန္တိဋ္ဌတိ၊ ဥပစာရေန စိတ္တံ သမာဓိယတိ။ သော တံ နိမိတ္တံ ပုနပျုနံ အာသေဝတိ၊ ဘာဝေတိ၊ ဗဟုလီကရေတိ။ တဿေဝံ ကရေတော ဝိညာဏာပဂမေ အာကိဉ္ဇညာယတနံ ဝိယ အာကိဉ္ဇညာယတနသမာပတ္တိ-သင်္ခါတေသု စတုသု ခန္ဓေသု နေဝသညာနာသညာယတနစိတ္တံ အပ္ပေတိ။ အပ္ပနာနယော ပနေတ္ထ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဧတ္တာဝတာ စေသ “သဗ္ဗသော အာကိဉ္ဇညာယတနံ သမတိက္ကမ္မ နေဝသညာနာသညာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ”တိ ဝုစ္စတိ။

၂၇၆။ ဣဓာပိ သဗ္ဗသောတိ ဣဒံ ဝုတ္တနယမေဝ။ အာကိဉ္ဇညာယတနံ သမတိက္ကမ္မာတိ ဧတ္တာပိ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဖျာနမ္ပိ အာကိဉ္ဇညာယတနံ အာရမ္မဏမ္ပိ။ အာရမ္မဏမ္ပိ ဟိ ပုရိမနယေနေဝ အာကိဉ္ဇညဉ္စ တံ တတိယဿ အာရမ္ပဇ္ဈာနဿ အာရမ္မဏတ္တာ ဒေဝါနံ ဒေဝါယတနံ ဝိယ အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေန အာယတနဉ္စာတိ အာကိဉ္ဇညာယတနံ။ တထာ အာကိဉ္ဇညဉ္စ တံ တဿေဝ ဖျာနဿ သဉ္စာတိဟေတုတ္တာ ကမ္မောဇာ အဿာနံ အာယတနန္တိအာဒိနိ ဝိယ သဉ္စာတိဒေသဋ္ဌေန အာယတနဉ္စာတိပိ အာကိဉ္ဇညာယတနံ။ ဝေမေတံ ဖျာနဉ္စ အာရမ္မဏဉ္စာတိ ဥဘယမ္ပိ အပ္ပဝတ္တိကရဏေန စ အမနသိကရဏေန စ သမတိက္ကမ္ပိတွာဝယသ္မာ ဣဒံ နေဝသညာနာသညာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟာတမ္ပိ၊ တသ္မာ ဥဘယမ္ပေတံ ဧကန္တံ ကတွာ အာကိဉ္ဇညာယတနံ သမတိက္ကမ္မာတိ ဣဒံ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတမ္ပိ။

နေဝသညာနာသညာယတနန္တိ ဧတ္ထ ပန ယာယ သညာယ ဘာဝတော တံ နေဝသညာနာသညာယတနန္တိ ဝုစ္စတိ။ ယထာ ပဋိပန္နဿ သာ သညာ ဟေတိ၊ တံ တာဝ ဒဿေတုံ ဝိဘဓေ “နေဝသညိနာသညိ”တိ ဥဒ္ဓရိတွာ “တညေဝ အာကိဉ္ဇညာယတနံ သန္တတော မနသိ ကရေတိ၊ သင်္ခါရာဝသေသ-သမာပတ္တိံ ဘာဝေတိ၊ တေန ဝုစ္စတိ နေဝသညိနာသညိ”တိ ၂ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ သန္တတော မနသိ ကရေတိတိ “သန္တာ ဝတာယံ သမာပတ္တိ၊ ယတြ ဟိ နာမ နတ္ထိဘာဝမ္ပိ အာရမ္မဏံ ကရိတွာ ဌဿတိ”တိ ဧဝံ သန္တာရမ္မဏတာယ တံ သန္တာတိ မနသိ ကရေတိ။

သန္တတော စေ မနသိ ကရေတိ၊ ကထံ သမတိက္ကမော ဟောတိတိ? အသမာပဇ္ဇိတုကာမတာယ။ သော ဟိ ကိဉ္ဇာပိ တံ သန္တတော မနသိ ကရေတိ၊ အထ ခုဿ “အဟမေတံ အာဝဇ္ဇိဿာမိ၊ သမာပဇ္ဇိဿာမိ၊ အဓိဋ္ဌဟိဿာမိ၊ ဝုဋ္ဌဟိဿာမိ၊ ပစ္စဝေက္ခိဿာမိ”တိ ဧသ အဘောဂေါ သမန္နာဟာရော မနသိကာရော န ဟောတိ။ ကသ္မာ? အာကိဉ္ဇညာယတနတော နေဝသညာ-နာသညာယတနဿ သန္တတရပဏိတတရတာယ။

ယထာ ဟိ ရာဇာ မဟစ္စ ရာဇာနဘာဝေန ဟတ္ထိက္ခန္ဓဝရဂတော နဂရဝိသိယံ ဝိစရန္တော ဒန္တကာရာဒယော သိပ္ပိကေ ဧကံ ဝတ္ထံ ဒဠိ နိဝါသေတွာ ဧကေန သီသံ ဝေဌေတွာ ဒန္တစုဏ္ဏာဒီဟိ သမောကိဏ္ဏဂစ္ဆေ အနေကာနိ ဒန္တဝိကတိ-အာဒီနိ သိပ္ပါနိ ကရေန္တေ ဒိသ္မာ “အဟော ဝတ ရေ ဆေကာ အာစရိယာ ဤဒိသာနိပိ နာမ သိပ္ပါနိ ကရိဿန္တိ”တိ ဧဝံ တေသံ ဆေကတာယ တုဿတိ၊ န စဿ ဧဝံ ဟောတိ “အဟော ဝတာဟံ ရဇ္ဇံ ပဟာယ ဧဝရူပေါ သိပ္ပိကော ဘဝေယျ”န္တိ။ တံ ကိဿ ဟေတု။ ရဇ္ဇသိရိယာ မဟာနိသံသတာယ။ သော သိပ္ပိနော သမတိက္ကမိတွာဝ ဂစ္ဆတိ။ ဧဝမေဝ ဧသံ ကိဉ္ဇာပိ တံ သမာပတ္တိံ သန္တတော မနသိ ကရေတိ၊ အထ ခုဿ “အဟမေတံ သမာပတ္တိံ အာဝဇ္ဇိ-ဿာမိ၊ သမာပဇ္ဇိဿာမိ၊ အဓိဋ္ဌဟိဿာမိ၊ ဝုဋ္ဌဟိဿာမိ၊ ပစ္စဝေက္ခိဿာမိ”တိ နေဝ ဧသ အဘောဂေါ သမန္နာဟာရော မနသိကာရော ဟောတိ။

သော တံ သန္တတော မနသိကရေန္တော ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယေန တံ ပရမသုခမံ အပ္ပနာပ္ပတ္တိံ^၂ သညံ ပါပုဏာတိ၊ ယာယ နေဝသညိနာသညိ နာမ ဟောတိ၊ သင်္ခါရာဝသေသသမာပတ္တိံ ဘာဝေတိတိ ဝုစ္ဆတိ။ သင်္ခါရာဝသေသသမာပတ္တိန္တိ အစ္စန္တသုခမဘာဝပ္ပတ္တသင်္ခါရံ စတုတ္ထာရူပသမာပတ္တိံ။

၂၀၇။ ဣဒါနိ ယန္တံ ဧဝမဓိဂတာယ သညာယ ဝသေန နေဝသညာ-နာသညာယတနန္တိ ဝုစ္ဆတိ၊ တံ အတ္တတော ဒဿေတုံ “နေဝသညာနာသညာ-ယတနန္တိ နေဝသညာနာသညာယတနံ သမာပန္နဿ ဝါ ဥပပန္နဿ ဝါ ဒိဋ္ဌဓမ္မ-သုခဝိဟာရိဿ ဝါ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ”တိ? ဝုတ္တံ။ တေသု ဣဓ သမာပန္နဿ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ အဓိပ္ပေတာ။ ဝစနတ္ထော ပနေတ္ထ ဩဋ္ဌာရိကာယ သညာယ အဘာဝတော သုခမာယ စ ဘာဝတော နေဝဿ သသမ္ပယုတ္တဓမ္မဿ ဈာနဿ သညာ နာသညန္တိ^၄ နေဝသညာနာသညံ။ နေဝသညာနာသညဉ္စ

၁-စေသ (သီ၊ သျှ၊ က)

၃-အဘိ ၂-၂၇၄-ပိဋ္ဌေ။

၂-ပရမသုခမပ္ပတ္တိံ (?)

၄-သညာတိ (သီ၊ သျှ၊ ဣ)

တံ မနာယတနဓမ္မာယတနပရိယာပန္တက္က အာယတနဉ္စာတိ နေဝသညာနာသညာယတနံ။ အထ ဝါ ယာယမေတ္တ သညာ၊ သာ ပဋ္ဌသညာကိစ္စံ ကာတုံ အသမတ္တတာယ နေဝသညာ၊ သင်္ခါရာဝသေသသုခုမဘာဝေန ဝိဇ္ဇမာနက္က နာသညာတိ နေဝသညာနာသညာ။ နေဝသညာနာသညာ စ သာ သေသဓမ္မာနံ အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေန အာယတနဉ္စာတိ နေဝသညာနာသညာယတနံ။

န ကေဝလဉ္စေတ္တ သညာဝ ဒေသီ၊ အထ ခေါ ဝေဒနာပိ နေဝဝေဒနာနာဝေဒနာ၊ စိတ္တဗ္ဗိ နေဝစိတ္တံနာစိတ္တံ၊ ဖဿောပိ နေဝဖဿောနာဖဿော။ သေ နယော သေသသမ္ပယုတ္တဓမ္မေသု။ သညာသီသေန ပနာယံ ဒေသနာကတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ပတ္တမက္ခနတေလပ္ပဘူတီဟိ စ ဥပမာဟိ၊ သေ အတ္ထောဝိဘာဝေတဗ္ဗော။

သာမဏေရော ကိရ တေလေန ပတ္တံ မက္ခေတွာ ဌပေသိ၊ တံ ယာဂုပါနကာလေ ထေရော ပတ္တမာဟရာတိ အာဟ။ သော “ပတ္တေ တေလမတ္တိဘန္တေ”တိ အာဟ။ တတော “အာဟရ သာမဏေရ တေလံ၊ နာဋ္ဌိပူရေဿာမိ”တိ ဝုတ္တေ “နတ္ထိ ဘန္တေ တေလ”န္တိ အာဟ။ တတ္ထ ယထာ အန္တောဝုတ္တက္က ယာဂုယာ သဗ္ဗိ အကပ္ပိယဋ္ဌေန “တေလမတ္တိ”တိ ဟောတိ။ နာဋ္ဌိပူရဏာဒိနံ ဝသေန “နတ္ထိ”တိ ဟောတိ။ ဧဝံ သာပိ သညာ ပဋ္ဌသညာကိစ္စံ ကာတုံ အသမတ္တတာယ နေဝသညာ၊ သင်္ခါရာဝသေသသုခုမဘာဝေန ဝိဇ္ဇမာနက္က နာသညာ ဟောတိ။

ကိံ ပနေတ္ထ သညာကိစ္စန္တိ။ အာရမ္မဏသဉ္စာနနဉ္စေဝ ဝိပဿနာယ စ ဝိသယဘာဝံ ဥပဂန္တာ နိဗ္ဗိဒါဇနနံ။ ဒဟနကိစ္စမိဝ ဟိ သုခေါဒကေ တေဇောဓာတု သဉ္စာနနကိစ္စံပေသာ ပဋ္ဌံ ကာတုံ န သက္ကောတိ။ သေသသမာပတ္တိသု သညာ ဝိယ ဝိပဿနာယ ဝိသယဘာဝံ ဥပဂန္တာ နိဗ္ဗိဒါဇနနမ္ပိ ကာတုံ န သက္ကောတိ။ အညေသု ဟိ ခန္ဓေသု အကတာဘိနိဝေသော ဘိက္ခု နေဝသညာနာသညာယတနက္ခန္ဓေ သမ္ပသိတွာ နိဗ္ဗိဒံ ပတ္တံ သမတ္ထော နာမ နတ္ထိ အဝိစ^၁ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော။ ပကတိဝိပဿကော ပန မဟာပညော သာရိပုတ္တသဒိသောဝ သက္ကုဏေယျ။ သောပိ “ဧဝံ ကိရိမေ^၂ ဓမ္မာ အဟုတွာ သမ္ဘောန္တိ၊ ဟုတွာ ပဋိဝေန္တိ”တိ^၃ ဧဝံ ကလာပသမ္ပသနဝသေနော၊ နော အနုပဒဓမ္မဝိပဿနာဝသေန။ ဧဝံ သုခုမတ္တံ ဂတာ သော သမာပတ္တိ။

ယထာ စ ပတ္တမက္ခန္ဓတေလူပမာယ၊ ဧဝံ မဂ္ဂဒကူပမာယပိ အယမတ္ထော
ဝိဘာဝေတဗ္ဗော။ မဂ္ဂပ္ပဋိပန္နဿ ကိရ ထေရဿ ပုရတော ဂစ္ဆန္တော သာမ-
ဏေရော ထောက် ဥဒကံ ဒိသ္မာ “ဥဒကံ ဘန္တေ ဥပါဟနာ ဩမုဉ္ဇထာ”တိ
အာဟ။ တတော ထေရေန “သစေ ဥဒကမတ္ထိ၊ အာဟရ နှာနသာဋိကံ၊
နှာယိဿာမာ”တိ ဝုတ္တေ “နတ္ထိ ဘန္တေ”တိ အာဟ။ တတ္ထ ယထာ ဥပါဟန-
တေမနမတ္တဋ္ဌေန “ဥဒကမတ္ထိ”တိ ဟောတိ၊ နှာယနဋ္ဌေန “နတ္ထိ”တိ ဟောတိ။
ဧဝံ သာ ပဋုသညာကိစ္စံ ကာတုံ အသမတ္တတာယ နေဝသညာ၊ သင်္ခါရာ-
ဝသေသသုခုမဘာဝေန ဝိဇ္ဇမာနတ္တာ နာသညာ ဟောတိ။

န ကေဝလဉ္စ ဧတာဟေဝ၊ အညာဟိပိ အနုရူပါဟိ ဥပမာဟိ ဒေသ အတ္ထော
ဝိဘာဝေတဗ္ဗော။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိတိ ဇုဒံ ဝုတ္တနယမေဝါတိ။

အယံ နေဝသညာနာသညာယတနကမ္မဋ္ဌာနေ ဝိတ္တာရကထာ။

ပကိဏ္ဏကကထာ

၂၀၈။ အသဒိသရူပေါ နာထော၊ အာရုပ္ပံ ယံ စတုဗ္ဗိဓံ အာဟ။
တံ ဇုတိ ဥတွာ တသ္မိံ၊ ပကိဏ္ဏကကထာပိ ဝိညေယျာ။

၂၀၉။ အာရုပ္ပသမာပတ္တိယော ဟိ—

အာရမ္မဏာတိက္ကမတော၊ စတသ္မောပိ ဘဝန္တိမာ။
အင်္ဂါတိက္ကမမေတာသံ၊ န ဇုန္တန္တိ ဝိဘာဝိနော။

ဧတာသု ဟိ ရူပနိမိတ္တာတိက္ကမတော ပဌမာ၊ အာကာသာတိက္ကမတော
ဒုတိယာ၊ အာကာသေပဝတ္တိတဝိညာဏာတိက္ကမတော တတိယာ။ အာကာသေ
ပဝတ္တိတဝိညာဏဿ အပဂမာတိက္ကမတော စတုတ္ထိတိ သဗ္ဗထာ အာရမ္မဏာ-
တိက္ကမတော စတသ္မောပိ ဘဝန္တိမာ အာရုပ္ပသမာပတ္တိယောတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။
အင်္ဂါတိက္ကမံ ပန ဧတာသံ န ဇုန္တန္တိ ပဏှိတာ။ န ဟိ ရူပါဝစရသမာပတ္တိသု ဝိယ
ဧတာသု အင်္ဂါတိက္ကမော အတ္ထိ။ သဗ္ဗာသုပိ ဟိ ဧတာသု ဥပေက္ခာ၊ စိတ္တေ-
ကဂ္ဂတာတိ ဒွေ ဧဝံ ဈာနင်္ဂါနိ ဟောန္တိ။

၂၉၀။ ဧဝံ သန္တေပိ—

သုပ္ပဏီတတရာ ဟောန္တိ၊ ပစ္စိမာ ပစ္စိမာ ဇုဓေ။
ဥပမာ တတ္ထ ဝိညေယျာ၊ ပါသာဒတလသာဋိကာ။

ယထာ ဟိ စတုဘူမိကဿ ပါသာဒဿ ဟေဋ္ဌိမတလေ ဒိဗ္ဗနန္ဒဂီတဝါဒိတ-
သုရဘိဂန္ဓမာလာဘောဇနသယနန္တုဒနာဒိဝသေန ပဏီတာ ပဉ္စကာမဂုဏာ
ပစ္စုပဋ္ဌိတာ အဿု။ ဒုတိယေ တတော ပဏီတတရာ။ တတိယေ တတော
ပဏီတတရာ။ စတုတ္ထေ သဗ္ဗပဏီတတရာ။ တတ္ထ ကိဉ္စာပိ တာနိ စတ္တာရိပိ
ပါသာဒတလာနေဝ၊ နတ္ထိ နေသံ ပါသာဒတလာဘာဝေန ဝိသေသော။ ပဉ္စ-
ကာမဂုဏသမိဒ္ဓဝိသေသေန ပန ဟေဋ္ဌိမတော ဟေဋ္ဌိမတော ဥပရိမံ ဥပရိမံ
ပဏီတတရံ ဟောတိ။

ယထာ စ ကောယ ဣတ္ထိယာ ကန္တိတထူလသဏ္ဍသဏ္ဍတရသဏ္ဍတမသုတ္တာနံ
စတုပလတိပလဒ္ဓိပလကေပလသာဋိကာ အဿု အာယာမေန စ ဝိတ္တာရေန စ
သမပ္ပမာဏာ။ တတ္ထ ကိဉ္စာပိ တာ သာဋိကာ စတဿောပိ အာယာမတော စ
ဝိတ္တာရတော စ သမပ္ပမာဏာ၊ နတ္ထိ တာသံ ပမာဏတော ဝိသေသော။
သုခသမ္ပဿသုခမဘာဝမဟဋ္ဌဘာဝေဟိ ပန ပုရိမာယ ပုရိမာယ ပစ္စိမာ
ပစ္စိမာ ပဏီတတရာ ဟောန္တိ၊ ဧဝမေဝ ကိဉ္စာပိ စတုသု တောသု ဥပေက္ခာ၊
စိတ္တေကဂ္ဂတာတိ တောနိ ဌေယေဝ အင်္ဂါနိ ဟောန္တိ၊ အထ ခေါ ဘာဝနာ-
ဝိသေသေန တေသံ အင်္ဂါနိ ပဏီတပဏီတတရဘာဝေန သုပ္ပဏီတတရာ
ဟောန္တိ ပစ္စိမာ ပစ္စိမာ ဣဓာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၂၉၁။ ဧဝံ အနုပုဗ္ဗေန ပဏီတပဏီတာ စေတော—

အသုစိမ္ပိ မဏ္ဍပေ လဂ္ဂေါ၊ ဧကော တန္နိဿိတော ပရော။
အညော ဗဟိ အနိဿာယ၊ တံ တံ နိဿာယ စာပရော။

ဌိတော စတူဟိ ဧတေဟိ၊ ပုရိသေဟိ ယထာက္ကမံ။
သမာနတာယ ဉာတဗ္ဗာ၊ စတဿောပိ ဝိဘာဝိနာ။

တတြာယမတ္ထယောဇနာ—အသုစိမ္ပိ ကိရံ ဒေသေ ဧကော မဏ္ဍပေါ၊
အထေကော ပုရိသော အာဂန္တာ တံ အသုစိ” ဇိဂုစ္ဆမာနော တံ မဏ္ဍပံ
ဟတ္ထေဟိ အာလမ္ဗိတွာ တတ္ထ လဂ္ဂေါ လဂ္ဂိတော ဝိယ အဋ္ဌာသိ။ အထာပရော
အာဂန္တာ တံ မဏ္ဍပေ လဂ္ဂံ ပုရိသံ နိဿိတော။ အထညော အာဂန္တာ စိန္တေသိ
“ယော သေ မဏ္ဍပလဂ္ဂေါ၊ ယော စ တန္နိဿိတော၊ ဥဘောပေတေ ဒုဋ္ဌိတာ။

စုဝေါ စ နေသံ မဏ္ဍပပပါတေ ပါတော၊ ဟန္တာဟံ ဗဟိယေဝ တိဋ္ဌာမိ”တိ။ သော တန္တိဿိတံ အနိဿာယ ဗဟိယေဝ အဋ္ဌာသိ။ အထာပရော အာဂန္တာ မဏ္ဍပလဂ္ဂဿ စ တန္တိဿိတဿ စ အခေမဘာဝံ စိန္တေတွာ ဗဟိဋ္ဌိတဉ္စ သုဋ္ဌိ-
တောတိ” မန္တာ တံ နိဿာယ အဋ္ဌာသိ။ တတ္ထ အသုစိမ္ပိ ဒေသေ မဏ္ဍပေါ ဝိယ ကသိဏုဋ္ဌါဋ္ဌိမာကာသံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ အသုစိဇီရစ္ဆာယ မဏ္ဍပလဂ္ဂေါ ပုရိသော ဝိယ ရူပနိမိတ္တဇီရစ္ဆာယ အာကာသာရမ္မဏံ အာကာသာနဉ္စာယတနံ၊ မဏ္ဍပလဂ္ဂံ ပုရိသံ နိဿိတော ဝိယ အာကာသာရမ္မဏံ အာကာသာနဉ္စာယတနံ အာရမ္ဘ ပဝတ္တံ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ၊ တေသံ ဌိန္တမ္ပိ အခေမဘာဝံ စိန္တေတွာ အနိဿာယ တံ မဏ္ဍပလဂ္ဂံ ဗဟိဋ္ဌိတော ဝိယ အာကာသာနဉ္စာယတနံ အာရမ္မဏံ အကတွာ တဒဘာဝါရမ္မဏံ အာကိဉ္စညာယတနံ၊ မဏ္ဍပလဂ္ဂဿ တန္တိဿိတဿ စ အခေမတံ စိန္တေတွာ ဗဟိဋ္ဌိတဉ္စ သုဋ္ဌိတောတိ” မန္တာ တံ နိဿာယ ဌိတော ဝိယ ဝိညာဏဘာဝသင်္ခါတေ ဗဟိပဒေသေ ဌိတံ အာကိဉ္စညာယတနံ အာရမ္ဘ ပဝတ္တံ နေဝသညာနာသညာယတနံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

၂၉၂။ ဧဝံ ပဝတ္တမာနဉ္စ—

အာရမ္မဏံ ကရောတေဝ၊ အညာဘာဝေန တံ ဣဒံ။

ဒိဋ္ဌဒေါသမ္ပိ ရာဇာနံ၊ ဝုတ္တိဟေတု ဇနော ယထာ။

ဣဒဉ္စ နေဝသညာနာသညာယတနံ “အာသန္တဝိညာဏဉ္စာယတနပစ္စတ္တိကာ အယံ သမာပတ္တိ”တိ ဧဝံ ဒိဋ္ဌဒေါသမ္ပိ တံ အာကိဉ္စညာယတနံ အညဿ အာရမ္မဏဿ အဘာဝါ အာရမ္မဏံ ကရောတေဝ။ ယထာ ကိ? ဒိဋ္ဌဒေါသမ္ပိ ရာဇာနံ ဝုတ္တိဟေတု ယထာ ဇနော။ ယထာ ဟိ အသံယတံ ဖရုသကာယဝစိ-
မနောသမာစာရံ ကဉ္စိ သဗ္ဗဒိသမ္ပတိ” ရာဇာနံ “ဖရုသသမာစာရော အယ”န္တိ ဧဝံ ဒိဋ္ဌဒေါသမ္ပိ အညတ္ထ ဝုတ္တိ အလဘမာနော ဇနော ဝုတ္တိဟေတု နိဿာယ ဝတ္တတိ”။ ဧဝံ ဒိဋ္ဌဒေါသမ္ပိ တံ အာကိဉ္စညာယတနံ အညံ အာရမ္မဏံ အလဘမာနမိဒံ နေဝသညာနာသညာယတနံ အာရမ္မဏံ ကရောတေဝ။

၂၉၃။ ဧဝံ ကုရမာနဉ္စ—

အာရူဠော ဒိဃနိဿေဏိ”၊ ယထာ နိဿေဏိဗာဟုကံ။

ပဗ္ဗတဂ္ဂဉ္စ အာရူဠော၊ ယထာ ပဗ္ဗတမတ္တကံ။

၁-သုဋ္ဌိတန္တိ (သီ၊ က)၊ သုဋ္ဌိတံ (သျှ၊ က)

၃-သဗ္ဗဒိပပတိ (သျှ၊)

၂-သဗ္ဗတ္ထပိ သမာနမေဝ။

၄-ပဝတ္တတိ (သီ)

ယထာ ဝါ ဂိရိမာရုဋ္ဌော၊ အတ္တနောယေဝ ဇဏ္ဍကံ။
 ဩလုပ္ပတိ တထေဝေတံ၊ ဖျာနမောလုပ္ပ ဝတ္တတိတိ။

ဣတိ သာဓုဇနပါမောဇ္ဇတ္ထာယ ကတေ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ
 သမာဓိဘာဝနာဓိကာရေ

အာရုပ္ပနိဒ္ဒေသော နာမ
 ဒသမော ပရိစ္ဆေဒေါ။

၁၁-သမာဓိနိဇ္ဈေသ

အာဟာရေပဋိက္ခလဘာဝနာ

၂၉၄။ ဣဒါနိ အာရုပ္ပါနန္တရံ ကော သညာတိ ဧဝံ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာယ အာဟာရေ ပဋိက္ခလသညာယ ဘာဝနာနိဇ္ဈေသော အနုပ္ပတ္တော။ တတ္ထ အာဟရတိတိ အာဟာရော။ သော စတုဗ္ဗိမော ကဗဠိကာရာဟာရော၊ ဖဿာဟာရော၊ မနောသဉ္ဇေတနာဟာရော၊ ဝိညာဏာဟာရောတိ။

ကော ပနေတ္ထ ကိမာဟရတိတိ? ကဗဠိကာရာဟာရော ဩဇဋ္ဌမကံ ရူပံ အာဟရတိ။ ဖဿာဟာရော တိဿော ဝေဒနာ အာဟရတိ။ မနောသဉ္ဇေ-
တနာဟာရော တီသု ဘဝေသု ပဋိသန္ဓိံ အာဟရတိ။ ဝိညာဏာဟာရော ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ နာမရူပံ အာဟရတိ။

တေသု ကဗဠိကာရာဟာရေ နိကန္တိဘယံ။ ဖဿာဟာရေ ဥပဂမနဘယံ။ မနောသဉ္ဇေတနာဟာရေ ဥပပတ္တိဘယံ။ ဝိညာဏာဟာရေ ပဋိသန္ဓိဘယံ။ ဧဝံ သပ္ပုဋ္ဌိဘယေသု စ တေသု ကဗဠိကာရာဟာရော ပုတ္တမံသုပမေန^၁ ဒီပေတဗ္ဗော။ ဖဿာဟာရော နိစ္စဗ္ဗဂါဂူပမေန^၂။ မနောသဉ္ဇေတနာဟာရော အင်္ဂါရကာသု-
ပမေန^၃။ ဝိညာဏာဟာရော သတ္တိသတူပမေနာတိ^၄။ ဣမေသု ပန စတုသု အာဟာရေသု အသိတဝိတခါယိတသာယိတပ္ပဘေဒေါ ကဗဠိကာရော အာဟာရောဝ ဣမသ္မိံ အတ္ထေ အာဟာရောတိ အဓိပ္ပေတော။ တသ္မိံ အာဟာရေ ပဋိက္ခလဘာဝနာရဂ္ဂဟဏဝသေန ဥပ္ပန္နာ သညာ အာဟာရေ ပဋိက္ခလသညာ။

တံ အာဟာရေ ပဋိက္ခလသညံ ဘာဝေတုကာမေန ကမ္မဋ္ဌာနံ ဥဂ္ဂဟေတွာ ဥဂ္ဂဟတော ကေပဒမ္ပိ အဝိရဇ္ဈန္တေန ရဟောဂတေန ပဋိသလ္လိနေန အသိတ-
ဝိတခါယိတသာယိတပ္ပဘေဒေ ကဗဠိကာရာဟာရေ ဒသဟာကာရေဟိ ပဋိက္ခလဘာဝနာ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗော။ သေယျထိဒံ၊ ဂမနတော၊ ပရိယေသနတော၊ ပရိဘောဂတော၊ အာသယတော၊ နိဓာနတော၊ အပရိပက္ကတော၊ ပရိပက္ကတော၊ ဖလတော၊ နိဿန္တတော၊ သမ္ပက္ခနတောတိ။

၂၉၅။ တတ္ထ ဂမနတောတိ ဧဝံ မဟာနုဘာဝေ နာမ သာသနေ ပဗ္ဗဇိတေန သကလရတ္တိံ ဗုဒ္ဓဝစနသဇ္ဈာယံ ဝါ သမဏဓမ္မံ ဝါ ကတွာ ကာလဿေဝ ဝုဋ္ဌာယ စေတိယင်္ဂဏဗောဓိယင်္ဂဏဝတ္တံ ကတွာ ပါနီယံ ပရိဘောဇနီယံ ဥပဋ္ဌပေတွာ

ပရိဝေဏံ သမ္ပဇ္ဇိတွာ သရိရံ ပဋိဇဉ်တွာ အာသနမာရူယု ဝိသတိံသဝါရေ ကမ္မဋ္ဌာနံ မနသိကရိတွာ ဥဋ္ဌာယ ပတ္တစီဝရံ ဂဟေတွာ နိဇနသမ္မာဓာနိ ပဝိဝေကသုခါနိ ဆာယုဒကသမ္ပန္နာနိ သုစိနိ သီတလာနိ ရမဏီယဘူမိဘာဂါနိ တပေါဝနာနိ ပဟာယ အရိယံ ဝိဝေကရတိံ အနပေက္ခိတွာ သုသာနာဘိမုခေန သိင်္ဂါလေန^၁ ဝိယ အာဟာရတ္ထာယ ဂါမာဘိမုခေန ဂန္တဗ္ဗံ။

ဧဝံ ဂစ္ဆတာ စ မဇ္ဈမှာ ဝါ ပိဋ္ဌမှာ ဝါ ဩတရဏတော ပဋ္ဌာယ ပါဒရဇ ညရဂေါလိကဝစ္စာဒိသမ္ပရိကိဏ္ဍံ ပစ္စတ္တရဏံ အက္ကမိတဗ္ဗံ ဟောတိ။ တတော အပ္ပေကဒါ မူသိကဇတုကဝစ္စာဒိဟိ ဥပဟတတ္တာ အန္တောဂဗ္ဘတော ပဋိက္ခလတရံ ပမုခံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ ဟောတိ။ တတော ဥလူကပါရာဝတာဒိဝစ္စ- သမ္ပက္ခိတတ္တာ ဥပရိမတလတော ပဋိက္ခလတရံ ဟေဋ္ဌိမတလံ။ တတော ကဒါစိ ကဒါစိ ဝါတေရိတေဟိ ပုရာဏတိဏပဏ္ဍေဟိ ဂိလာနသာမဏေရာနံ မုတ္တ- ကရိသခေဋ္ဌသိဃာဏိကာဟိ ဝဿကာလေ ဥဒကစိက္ခလ္လာဒိဟိ စ သံကိ- လိဋ္ဌတ္တာ ဟေဋ္ဌိမတလတော ပဋိက္ခလတရံ ပရိဝေဏံ။ ပရိဝေဏတော ပဋိက္ခလတရာ ဝိဟာရရစ္ဆာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ ဟောတိ။

အနုပုဗ္ဗေန ပန ဗောဓိဉ္စ ဓေတိယဉ္စ ဝဋ္ဋိတွာ ဝိတက္ကမာဋ္ဌကေ ဌိတေန မုတ္တရာသိသဒိသံ ဓေတိယံ မောရပိဉ္စ^၂ ကလာပမနောဟရံ ဗောဓိံ ဒေဝ- ဝိမာနသမ္ပတ္တိသဿိရိကံ သေနာသနဉ္စ အနပလောကေတွာ ဝေရူပံ နာမ ရမဏီယံ ပဒေသံ ပိဋ္ဌိတော ကတွာ အာဟာရဟေတု ဂန္တဗ္ဗံ ဘဝိဿတိတိ ပက္ကမိတွာ ဂါမမဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇေန ခါဏုကဏုကမဂ္ဂေါပိ ဥဒကဝေဂဘိန္ဒဝိသမ- မဂ္ဂေါပိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော ဟောတိ။

တတော ဂဏ္ဍံ ပဋိစ္ဆာဒေန္တေန ဝိယ နိဝါသနံ နိဝါသေတွာ ဝဏစောဋ္ဌကံ ဗန္ဓန္တေန ဝိယ ကာယဗန္ဓနံ ဗန္ဓိတွာ အဋ္ဌိသဃာတံ ပဋိစ္ဆာဒေန္တေန ဝိယ စီဝရံ ပါရုပိဘွာ ဘေသဇ္ဇကပါလံ နိဟရန္တေန ဝိယ ပတ္တံ နိဟရိတွာ ဂါမဒ္ဓါရသမိပံ ပါပုဏန္တေန ဟတ္ထိကုဏပ အဿကုဏပ ဂေါကုဏပ မဟိံသကုဏပ မနဿ- ကုဏပ အဟိကုဏပ ကုက္ကုရကုဏပါနိပိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ ဘဝန္တိ။ န ကေဝလဉ္စ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ၊ ဂန္ဓောပိ နေသံ ဃာနံ ပဋိဟနမာနော အဓိဝါသေတဗ္ဗော ဟောတိ။ တတော ဂါမဒ္ဓါရေ ဌတွာ စဏ္ဍာဟတ္ထိအဿာဒိပရိဿယပရိဝဇ္ဇနတ္ထံ ဂါမရစ္ဆာ ဩလော- ကေတဗ္ဗာ ဟောန္တိ။

၁-သိင်္ဂါလေန (သီ၊ သျာ)

၂-မောရပိဉ္စ (သီ၊ ရု)

ဣစ္စေတံ ပစ္စတ္တရဏာဒိအနေကကုဏပပရိယောသာနံ ပဋိက္ခလံ အာဟာရ-
ဟေတု အက္ခမိတဗ္ဗန္တ ခဋ္ဌဗ္ဗန္တ ဃာယိတဗ္ဗန္တ ဟောတိ။ အဟော ဝတ
ဘော ပဋိက္ခလော အာဟာရေတိ ဧဝံ ဂမနတော ပဋိက္ခလတာ ပစ္စဝေက္ခိ-
တဗ္ဗာ။ (၁)

၂၉၆။ ကထံ ပရိယေသနတော? ဧဝံ ဂမနပဋိက္ခလံ အဓိဝါသေတွာပိ
ဂါမံ ပဝိဋ္ဌေန သင်္ခါဒိပါရုတေန ကပဏမနုဿေန ဝိယ ကပါလဟတ္ထေန
သရပဋိပါဋိယာ ဂါမဝီထိသု စရိတဗ္ဗံ ဟောတိ။ ယတ္ထ ဝဿကာလေ အက္ခန္တ-
အက္ခန္တဋ္ဌာနေ ယာဝ ပိဏ္ဍိကမံသာပိ ဥဒကစိက္ခလေ ပါဒါ ပဝိသန္တိ၊ ဧကေန
ဟတ္ထေန ပတ္တံ ဂဟေတဗ္ဗံ ဟောတိ၊ ဧကေန စိဝရံ ဥက္ခိပိတဗ္ဗံ၊ ဂိမှကာလေ ဝါတ-
ဝေဂေန သမုဋ္ဌိတေဟိ ပံသုတိဏရဇေဟိ ဩကိဏ္ဏသရီရေန စရိတဗ္ဗံ။ တံ တံ
ဂေဟဒ္ဓါရံ ပတွာ မစ္ဆေဝေဝနမံသေဝေဝနတဏှာလ ဝေဝေဝေဝေသိဃာ-
ဏိကသုနသုကရဝစ္စာဒိဟိ သမ္ဗိဿာနိ ကိမိကုလာကုလာနိ နိလမက္ခိကပရိ-
ကိဏ္ဏာနိ ဩဋ္ဌိဂလ္လာနိ စေဝ စန္ဒနိကဋ္ဌာနာနိ စ ခဋ္ဌဗ္ဗာနိ ဟောန္တိ အက္ခမိတဗ္ဗာနိပိ။
ယတော တာ မက္ခိကာ ဥဋ္ဌဟိတွာ သင်္ခါဒိယမ္ပိ ပတ္တေပိ သီသေပိ နိလီယန္တိ။

သရံ ပဝိဋ္ဌဿာပိ ကေစိ ဒေန္တိ၊ ကေစိ န ဒေန္တိ။ ဒဒမာနာပိ ဧကစ္စေ ဟိယျော
ပက္ကဘတ္တမ္ပိ ပုရာဏခဇ္ဇကမ္ပိ ပူတိကုမ္မာသပူပါဒိနိပိ ဒေန္တိ။ အဒဒမာနာပိ
ကေစိဒေဝ “အတိစ္ဆထ ဘန္တေ”တိ ဝဒန္တိ၊ ကေစိ ပန အပဿမာနာ ဝိယ တုဏှိ
ဟောန္တိ၊ ကေစိ အညေန မုခံ၊ ကရေန္တိ၊ ကေစိ “ဂစ္ဆ ရေ မုဏှကာ”တိအာဒိဟိ
ဖရုသဝါစာဟိ သမုဒါစရန္တိ။ ဧဝံ ကပဏမနုဿေန ဝိယ ဂါမေ ပိဏ္ဍာယ
စရိတွာ နိက္ခမိတဗ္ဗန္တိ။

ဣစ္စေတံ ဂါမပဝေသနတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ နိက္ခမနာ ဥဒကစိက္ခလ္လာဒိ-
ပဋိက္ခလံ အာဟာရဟေတု အက္ခမိတဗ္ဗန္တေ ခဋ္ဌဗ္ဗန္တ အဓိဝါသေတဗ္ဗန္တ ဟောတိ။
အဟော ဝတ ဘော ပဋိက္ခလော အာဟာရေတိ ဧဝံ ပရိယေသနတော
ပဋိက္ခလတာ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ။ (၂)

၂၉၇။ ကထံ ပရိဘောဂတော? ဧဝံ ပရိယိဋ္ဌာဟာရေန ပန ဗဟိဂါမေ
ဖာသုကဋ္ဌာနေ သုခနိသိန္ဓေန ယာဝ တတ္ထ ဟတ္ထံ န ဩတာရေတိ၊ တာဝ
တထာရူပံ ဂရုဋ္ဌာနိယံ ဘိက္ခု ဝါ လဇ္ဈိမနုဿံ? ဝါ ဒိသ္မာ နိမန္တေတုမ္ပိ သက္ကာ
ဟောတိ။ ဘုဒ္ဓိတုကာမတာယ ပနေတ္ထ ဟတ္ထေ ဩတာရိတမတ္ထေ “ဂဏှထာ”တိ

ဝဒန္တေန လဇ္ဇိတဗ္ဗံ ဟောတိ။ ဟတ္ထံ ပန ဩတာရေတွာ မဒ္ဒန္တဿ ပဉ္စဂုံလိ-
အနုသာရေန သေဒေါ ပဋ္ဌရမာနော သုက္ခထဒ္ဓဘတ္တိမ္ဘိ တေမေန္တော မုဒုံ
ကရေတိ။

အထ တသ္မိံ ပရိမဒ္ဒနမက္ခေနာပိ သန္တိန္ဒသောဘေ အာလောပံ ကတွာ
မုခေ ဌပိတေ ဟေဋ္ဌိမဒန္တာ ဥဒုက္ခလကိစ္စံ သာဓေန္တိ၊ ဥပရိမာ မုဿလကိစ္စံ၊
ဇိဝှိ ဟတ္ထကိစ္စံ။ တံ တတ္ထ သုဝါနဒေါဏိယံ သုဝါနပိဏ္ဍမိဝ ဒန္တမုဿလေဟိ
ကောဇေတွာ ဇိဝှိယ သမ္ပရိဝတ္တိယမာနံ ဇိဝှိဂ္ဂေ တနုပသန္တခေဋ္ဌော မက္ခေတိ၊
ဝေမဇ္ဈတော ပဋ္ဌာယ ဗဟလခေဋ္ဌော မက္ခေတိ၊ ဒန္တကဋ္ဌေန အသမ္ပတ္တဋ္ဌာနေ^၁
ဒန္တဂူထကော မက္ခေတိ။ သော ဧဝံ ဝိစုဏ္ဏိတမက္ခိတော တံဇ္ဇကဉ္စေဝ
အန္တရဟိတဝဏ္ဏဂန္ထသင်္ခါရဝိသေသော သုဝါနဒေါဏိယံ ဌိတသုဝါနဝမထု ဝိယ
ပရမဇေဂုစ္ဆဘာဝံ ဥပဂစ္ဆတိ။ ဧဝရူပေါပိ သမာနော စက္ခုဿ အာပါထံ
အတိတတ္တာ အဇ္ဈောဟရိတဗ္ဗော ဟောတိတိ ဧဝံ ပရိဘောဂတော ပဋိက္ခလတာ
ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ။ (၃)

၂၉၈။ ကထံ အာသယတော? ဧဝံ ပရိဘောဂံ ဥပဂတော စ ပနေသ
အန္တော ပဝိသမာနော ယသ္မာ ဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓါနမ္ဘိ ရညောပိ စက္ကဝတ္တိဿ
ပိတ္တသေမှပုဗ္ဗလောဟိတာသယေသု စတူသု အညတရော အာသယော
ဟောတိယေဝ။ မန္တပုညာနမ္ဘန စတ္တာရော အာသယာ ဟောန္တိ။ တသ္မာ ယဿ
ပိတ္တာသယော အဓိကော ဟောတိ၊ တဿ ဗဟလမဓုကတေလမက္ခိတော ဝိယ
ပရမဇေဂုစ္ဆော ဟောတိ။ ယဿ သေမှာသယော အဓိကော ဟောတိ၊
တဿ နာဂဗလပဏ္ဏရသမက္ခိတော ဝိယ။ ယဿ ပုဗ္ဗာသယော အဓိကော
ဟောတိ၊ တဿ ပူတိတက္ကမက္ခိတော ဝိယ။ ယဿ လောဟိတာသယော
အဓိကော ဟောတိ၊ တဿ ရဇနမက္ခိတော ဝိယ ပရမဇေဂုစ္ဆော ဟောတိတိ
ဧဝံ အာသယတော ပဋိက္ခလတာ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ။ (၄)

၂၉၉။ ကထံ နိဓာနတော? သော ဣမေသု စတူသု အာသယေသု အည-
တရေန အာသယေန မက္ခိတော အန္တောဥဒရံ ပဝိသိတွာ နေဝ သုဝဏ္ဏဘာဇနေ
န မဏိရဇတာဒိဘာဇနေသု နိဓာနံ ဂစ္ဆတိ။ သစေ ပန ဒသဝဿိကေန
အဇ္ဈောဟရိယတိ ဒသ ဝဿာနိ အဓောတဝစ္စကူပသဒိသေ ဩကာသေ
ပတိဋ္ဌဟတိ။ သစေ ဝိဿ၊ တိံဿ၊ စတ္တာလီဿ၊ ပညာဿ၊ သဋ္ဌိ၊ သတ္တတိ၊ အသီတိ၊
နဝုတိဝဿိကေန၊ သစေ ဝဿသတိကေန အဇ္ဈောဟရိယတိ။ ဝဿသတံ

အစောတဝစ္စကူပသဒိသေ ဩကာသေ ပတိဋ္ဌဟတိတိ ဧဝံ နိဓာနတော ပဋိက္ကလ္လတာ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ။ (၅)

၃၀၀။ ကထံ အပရိပက္ကတော? သော ပနာယမာဟာရော ဧဝရူပေ ဩကာသေ နိဓာနမုပဂတော ယာဝ အပရိပက္ကော ဟောတိ၊ တာဝ တသ္မိညေဝ ယထာဝုတ္တပ္ပကာရေ ပရမန္ဓကာရတိမိသေ နာနာကုဏပဂန္ဓဝါသိ- တပဝနဝိစရိတေ အတိဒုဂ္ဂန္ဓဇေဂစ္ဆေ ပဒေသေ ယထာ နာမ နိဒါဓေ အကာလမေဃေန^၁ အဘိဝုဋ္ဌမိ စဏ္ဍာလဂါမဒ္ဓါရအာဝါဇေ ပတိတာနိ တိဏ- ပဏ္ဍကိလဉ္စေဏ္ဍအဟိကုက္ကရမနဿကုဏပါဒီနိ သူရိယာတပေန သန္တတ္တာနိ ဖေဏပုပ္ဖုဋ္ဌကာစိတာနိ တိဋ္ဌန္တိ၊ ဧဝမေဝ တံဒိဝသမ္ပိ ဟိယျောပိ တတော ပုရိမေ ဒိဝသေပိ အဇ္ဈောဟတော သဗ္ဗော ဧကတော ဟုတွာ သေမှပဋ္ဌလပရိယော- နဒ္ဓေါ ကာယဂ္ဂိသန္တာပကုထိတကုထနသဉ္စာတဖေဏပုပ္ဖုဋ္ဌကာစိတော ပရမ- ဇေဂစ္ဆဘာဝံ ဥပဂန္တာ တိဋ္ဌတိတိ ဧဝံ အပရိပက္ကတော ပဋိက္ကလ္လတာ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ။ (၆)

၃၀၁။ ကထံ ပရိပက္ကတော? သော တတ္တကာယဂ္ဂိနာ ပရိပက္ကော သမာ- နော န သုဝဏ္ဏရဇတာဒိဓာတုယော ဝိယ သုဝဏ္ဏရဇတာဒိဘာဝံ ဥပဂစ္ဆတိ။ ဖေဏပုပ္ဖုဋ္ဌကေ ပန မုဉ္ဇန္တော သဏ္ဍကရဏိယံ ပိသိတွာ^၂ နာဠိကေ ပက္ခိတ္တ^၃- ပဏ္ဍမတ္တိကာ ဝိယ ကရိသဘာဝံ ဥပဂန္တာ ပက္ကာသယံ၊ မုတ္တဘာဝံ ဥပဂန္တာ မုတ္တဝတ္ထိဉ္စ ပူရေတိတိ ဧဝံ ပရိပက္ကတော ပဋိက္ကလ္လတာ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ။ (၇)

၃၀၂။ ကထံ ဖလတော? သမ္မာ ပရိပစ္စမာနော စ ပနာယံ ကေသ- လောမနခဒန္တာဒီနိ နာနာကုဏပါနိ နိပ္ပါဒေတိ အသမ္မာပရိပစ္စမာနော ဒဒ္ဓါကဏ္ဍကဏ္ဍကုဋ္ဌကိလာသသောသကာသာတိသာရပ္ပဘုတိနိ ရောဂသတာနိ၊ ဣဒမဿ ဖလန္တိ ဧဝံ ဖလတော ပဋိက္ကလ္လတာ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ။ (၈)

၃၀၃။ ကထံ နိဿန္တတော? အဇ္ဈောဟရိယမာနော စေသ ဧကေန ဒွါရေန ပဝိသိတွာ နိဿန္တမာနော အက္ခိမှာ အက္ခိဂူထကော ကဏ္ဍမှာ ကဏ္ဍဂူထ- ကောတိအာဒိနာ ပကာရေန အနေကေဟိ ဒွါရေဟိ နိဿန္တတိ။ အဇ္ဈော- ဟရဏသမယေ စေသ မဟာပရိဝါရေနာပိ အဇ္ဈောဟရိယတိ။ နိဿန္တနသမယေ ပန ဥစ္စာရပဿာဝါဒိဘာဝံ ဥပဂတော ဧကကေနေဝ နိဟရိယတိ။ ပဌမဒိဝသေ

၁-အကာလမေဃေ (ဣ၊က)

၂-ပိသိတွာ (သိ၊သျှ၊ဣ)

၃-ပက္ခိပ္ပမာန-(သျှ)၊ ပက္ခိပမာန-(ဣ၊က)

စ နံ ပရိဘုဉ္ဇန္တော ဟဋ္ဌပဟဋ္ဌောပိ ဟောတိ ဥဒဂ္ဂုဒဂ္ဂေါ ပီတိသောမနဿ-
ဇာတော။ ဒုတိယဒိဝသေ နိဿန္တေန္တော ပိဟိတနာသိကော ဟောတိ
ဝိကုဏိတမုခေါ ဇေဂုန္တိ မင်္ဂဘူတော။ ပဌမဒိဝသေ စ နံ ရတ္တော ဂိဗ္ဗေါ
ဂမိတော မုန္တိတောပိ အဇ္ဈောဟရိတွာ ဒုတိယဒိဝသေ ဧကရတ္တိဝါသေန
ဝိရတ္တော အနိယမာနော ဟရာယမာနော ဇိဂုစ္ဆမာနော နိဟရတိ။ တေနာဟု
ပေါရာဏာ—

“အနံ ပါနံ ခါဒနီယံ၊ ဘောဇနဉ္စ မဟာရဟံ။
ဧကဒ္ဓါရေန ပဝိသိတွာ၊ နဝဒ္ဓါရေဟိ သန္တတိ။
အနံ ပါနံ ခါဒနီယံ၊ ဘောဇနဉ္စ မဟာရဟံ။
ဘုဉ္ဇတိ သပရိဝါရော၊ နိက္ခာမေန္တော နိလိယတိ။
အနံ ပါနံ ခါဒနီယံ၊ ဘောဇနဉ္စ မဟာရဟံ။
ဘုဉ္ဇတိ အဘိနန္တန္တော၊ နိက္ခာမေန္တော ဇိဂုစ္ဆတိ။
အနံ ပါနံ ခါဒနီယံ၊ ဘောဇနဉ္စ မဟာရဟံ။
ဧကရတ္တိပရိဝါသာ၊ သဗ္ဗံ ဘဝတိ ပူတိက”န္တိ။

ဧဝံ နိဿန္တတော ပဋိက္ခလဘာ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ။ (၉)

၃၀၄။ ကထံ သမ္ပက္ခနတော? ပရိဘောဂကာလေပိ စေသ ဟတ္ထဩဠဇိဝှါ-
တာလူနိ သမ္ပက္ခေတိ။ တာနိ တေန သမ္ပက္ခိတတ္တာ ပဋိက္ခလနိ ဟောန္တိ၊
ယာနိ ဓောတာနိပိ ဂန္ဓဟရဏတ္ထံ ပုနပ္ပုနံ ဓောဝိတဗ္ဗာနိ ဟောန္တိ။ ပရိဘုဉ္ဇော
သမာနော ယထာ နာမ ဩဒနေ ပစ္စမာနေ ထုသကဏကုဏ္ဍကာဒီနိ^၁
ဥတ္တရိတွာ ဥက္ခလိမုခဝဋ်ပိဓာနိယော မက္ခန္တိ၊ ဧဝမေဝ သကလသရီရာနဂတေန
ကာယဂ္ဂိနာ ဖေဏုဒ္ဓေဟကံ ပစ္စိတွာ ဥတ္တရမာနော ဒန္တေ ဒန္တမလဘာဝေန
သမ္ပက္ခေတိ။ ဇိဝှါတာလုပ္ပဘုတိနိ ခေဋ္ဌသေမှာဒိဘာဝေန၊ အက္ခိကဏ္ဍနာသ-
အဓောမဂ္ဂါဒိကေ အက္ခိဂူထကကဏ္ဍဂူထကသိဃံဏိကာမုတ္တကရိသာဒိဘာ-
ဝေန သမ္ပက္ခေတိ။ ယေန သမ္ပက္ခိတာနိ ဣမာနိ ဒွါရာနိ ဒိဝသေ ဒိဝသေ
ဓောဝိယမာနာနိပိ နေဝ သုစီနိ၊ န မနောရမာနိ ဟောန္တိ။ ယေသု ဧကစုံ
ဓောဝိတွာ ဟတ္တော ပုန ဥဒကေန ဓောဝိတဗ္ဗော ဟောတိ။ ဧကစုံ ဓောဝိတွာ
ဒုတ္တိက္ခတ္တု၊ ဂေါမယေနပိ မတ္တိကာယပိ ဂန္ဓစုဏ္ဏေနပိ ဓောဝတော ပါဠိကုလျတာ
ဝိဂစ္ဆတိတိ ဧဝံ သမ္ပက္ခနတော ပဋိက္ခလဘာ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ။ (၁၀)

၃၀၅။ တဿေဝံ ဒသဟာကာရေဟိ ပဋိက္ခလတံ ပစ္စဝေက္ခတော တက္ကာဟတံ ဝိတက္ကာဟတံ ကရောန္တဿ ပဋိက္ခလကာရဝသေန ကဗဠိကာရာဟာရော ပါကဋ္ဌော ဟောတိ။ သော တံ နိမိတ္တံ ပုနပျုနံ အာသေဝတိ ဘာဝေတိ ဗဟုလိကရေတိ။ တဿေဝံ ကရောတော နီရဏာနိ ဝိက္ခမ္ဘန္တိ။ ကဗဠိကာရာဟာရဿ သဘာဝဓမ္မတာယ ဂမ္ဘီရတ္တာ အပ္ပနံ အပ္ပတ္တေန ဥပစာရသမာဓိနာ စိတ္တံ သမာဓိယတိ။ ပဋိက္ခလကာရဂ္ဂဟဏဝသေန ပနေတ္ထ သညာ ပါကဋ္ဌော ဟောတိ။ တသ္မာ ဣမံ ကမ္မဋ္ဌာနံ အာဟာရေ ပဋိက္ခလသညာ ဣစ္စေဝ သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။

ဣမဉ္စ ပန အာဟာရေ ပဋိက္ခလသညံ အနုယုတ္တဿ ဘိက္ခုနော ရသတဏှာယ စိတ္တံ ပတိလိယတိ ပတိကုဋတိ ပတိဝဇ္ဇတိ။ သော ကန္တာရနိတ္ထရဏတ္ထိကော ဝိယ ပုတ္တမံသံ ဝိဂတမဒေါ အာဟာရံ အာဟာရေတိ ယာဝဒေဝ ဒုက္ခဿ နိတ္ထရဏတ္ထာယ။ အထဿ အပ္ပကသိရေနေဝ ကဗဠိကာရာဟာရပရိညာမုခေန ပဉ္စကာမဂုဏိကော ရာဂေါ ပရိညံ ဂစ္ဆတိ။ သော ပဉ္စကာမဂုဏပရိညာမုခေန ရူပက္ခန္ဓံ ပရိဇာနာတိ။ အပရိပက္ကာဒိပဋိက္ခလဘာဝဝသေန စဿ ကာယဂတာသတိဘာဝနာပိ ပါရိပူရိံ ဂစ္ဆတိ။ အသုဘသညာယ အနုလောမပဋိပဉ် ပဋိပန္နော ဟောတိ။ ဣမံ ပန ပဋိပတ္တိံ နိဿာယ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ အမတပရိယော သာနတံ^၁ အနဘိသမ္ဘုဏန္တော သုဂတိပရာယနော ဟောတိတိ။

အယံ အာဟာရေ ပဋိက္ခလသညာဘာဝနာယ ဝိတ္ထာရကထာ။

စတုဓာတုဝိညာနဘာဝနာ

၃၀၆။ ဣဒါနိ အာဟာရေ ပဋိက္ခလသညာနန္တရံ ဧကံ ဝိညာနန္တိ ဧဝံ ဥဒ္ဓိဋ္ဌဿ စတုဓာတုဝိညာနဿ ဘာဝနာနိဒ္ဒေသော အနုပ္ပတ္တော။ တတ္ထ ဝိညာနန္တိ သဘာဝုပလက္ခဏဝသေန သန္တိဋ္ဌာနံ၊ စတုန္တံ ဓာတုနံ ဝိညာနံ စတုဓာတုဝိညာနံ။ ဓာတုမနသိကာရော၊ ဓာတုကမ္မဋ္ဌာနံ၊ စတုဓာတုဝိညာနန္တိ အတ္ထတော ဧကံ။ တယိဒံ ဦဓာ အာဂတံ သင်္ခေပတော စ ဝိတ္ထာရတော စ။ သင်္ခေပတော မဟာသတိပဋ္ဌာနေ အာဂတံ။ ဝိတ္ထာရတော မဟာဟတ္ထိပဒူပမေ ရာဟုလောဝါဒေ ဓာတုဝိဘဏေ စ။ တဦး—

“သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ဒက္ခော ဂေါဃာတကော ဝါ ဂေါဃာတကန္တေဝါသီ ဝါ ဂါဝိံ ဝဓိတွာ စတုမဟာပထေ^၂

ဗိလသော ဝိဘဇိတွာ^၁ နိဿိန္နော အဿ၊ ဧဝမေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု၊ ဣမမေဝ ကာယံ ယထာဌိတံ ယထာပဏိဟိတံ ဓာတုသော ပစ္စဝေက္ခတိ၊ အတ္ထိ ဣမသ္မိံ ကာယေ ပထဝီဓာတု အာပေါဓာတု တေဇောဓာတု ဝါယောဓာတု”တိ—

ဧဝံ တိက္ခပညဿ ဓာတုကမ္မဋ္ဌာနိကဿ ဝသေန မဟာသတိပဋ္ဌာနေ^၂ သင်္ခေပတော အာဂတံ။

တဿတ္ထော—ယထာ ဆေကော ဂေါဃာတကော ဝါ တဿေဝ ဝါ ဘတ္တဝေတနဘတော အန္တေဝါသိကော ဂါဝိ^၃ ဝဓိတွာ ဝိနိဝိဇ္ဈိတွာ စတဿော ဒိဿာ ဂတာနံ မဟာပထာနံ ဝေမဇ္ဈဋ္ဌာနသမ္ပါတေ စတုမဟာပထေ ကောဋ္ဌာသံ ကတွာ နိဿိန္နော အဿ၊ ဧဝမေဝ ဘိက္ခု စတုန္တံ ဣရိယာပထာနံ ယေန ကေနစိ အာကာရေန ဌိတတ္တာ ယထာဌိတံ။ ယထာဌိတတ္တာဝ ယထာပဏိဟိတံ ကာယံ အတ္ထိ ဣမသ္မိံ ကာယေ ပထဝီဓာတု။ ပ။ ဝါယောဓာတုတိ ဧဝံ ဓာတုသော ပစ္စဝေက္ခတိ။

ကို ပုတ္တံ ဟောတိ? ယထာ ဂေါဃာတကဿ ဂါဝိ^၄ ပေါသေန္တဿပိ အာဃာတနံ အာဟရန္တဿပိ အာဟရိတွာ တတ္ထ ဗန္ဓိတွာ ဌပေန္တဿပိ ဝဇေန္တဿပိ ဝဓိတံ မတံ ပဿန္တဿပိ တာဝဒေဝ ဂါဝိတိသညာ န အန္တရဓာယတိ၊ ယာဝ နံ ပဒါလေတွာ ဗိလသော န ဝိဘဇတိ။ ဝိဘဇိတွာ နိဿိန္နဿ ပန ဂါဝိသညာ အန္တရဓာယတိ၊ မံသသညာ ပဝတ္တတိ။ နာဿ ဧဝံ ဟောတိ “အဟံ ဂါဝိ^၅ ဝိက္ခိဏာမိ၊ ဣမေ ဂါဝိ^၆ ဟရန္တိ”တိ။ အထ ခုဿ “အဟံ မံသံ ဝိက္ခိဏာမိ၊ ဣမေပိ မံသံ ဟရန္တိ”စွေဝ ဟောတိ၊ ဧဝမေဝ ဣမဿာပိ ဘိက္ခုနော ပုဗ္ဗေ ဗာလပုထုဇ္ဇနကာလေ ဂိဟိဘူတဿပိ ပဗ္ဗဇိတဿပိ တာဝဒေဝ သတ္တောတိ ဝါ ပေါသောတိ ဝါ ပုဂ္ဂလောတိ ဝါ သညာ န အန္တရဓာယတိ၊ ယာဝ ဣမမေဝ ကာယံ ယထာဌိတံ ယထာပဏိဟိတံ သနဝိနိဗ္ဗောဂံ ကတွာ ဓာတုသော န ပစ္စဝေက္ခတိ။ ဓာတုသော ပစ္စဝေက္ခတော ပန သတ္တသညာ အန္တရဓာယတိ၊ ဓာတုဝသေနေဝ စိတ္တံ သန္တိဋ္ဌတိ။ တေနာဟ ဘဂဝါ “သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ဒက္ခော ဂေါဃာတကော ဝါ။ ပ။ နိဿိန္နော အဿ၊ ဧဝမေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု။ ပ။ ဝါယောဓာတု”တိ။

၃၀၇။ မဟာဟတ္ထိပဉ္စပမေ^၇ ပန—“ကတမာ စာရသော အဇ္ဈတ္တိကာ ပထဝီဓာတု။ ယံ အဇ္ဈတ္တံ ပစ္စတ္တံ ကက္ခဋံ ခရိဂတံ ဥပါဒိန္နံ။

သေယျထိဒံ။ ကေသာ လောမာ။ပ။ ဥဒရိယံ ကရိသံ၊ ယံ ဝါ ပနညမ္ပိ ကိဉ္စိ အဇ္ဈတ္တံ ပစ္စတ္တံ ကက္ခဋံ ခရိဂတံ ဥပါဒိန္တံ၊ အယံ ဝုစ္စတိ အာဝုသော အဇ္ဈတ္တိကာ ပထဝီဓာတူ”တိ စ၊

“ကတမာ စာဝုသော အဇ္ဈတ္တိကာ အာပေါဓာတူ။ ယံ အဇ္ဈတ္တံ ပစ္စတ္တံ အာပေါ အာပေါဂတံ ဥပါဒိန္တံ၊ သေယျထိဒံ၊ ပိတ္တံ။ပ။ မုတ္တံ၊ ယံ ဝါ ပနညမ္ပိ ကိဉ္စိ အဇ္ဈတ္တံ ပစ္စတ္တံ အာပေါ အာပေါဂတံ ဥပါဒိန္တံ၊ အယံ ဝုစ္စတာဝုသော အဇ္ဈတ္တိကာ အာပေါဓာတူ”တိ စ၊

“ကတမာ စာဝုသော အဇ္ဈတ္တိကာ တေဇောဓာတူ။ ယံ အဇ္ဈတ္တံ ပစ္စတ္တံ တေဇော တေဇောဂတံ ဥပါဒိန္တံ၊ သေယျထိဒံ၊ ယေန စ သန္တပ္ပတိ၊ ယေန စ ဇီရိယတိ၊ ယေန စ ပရိဋ္ဌယတိ၊ ယေန စ အသိတပီတခါယိတသာယိတံ သမ္မာ ပရိဏာမံ ဂစ္ဆတိ၊ ယံ ဝါ ပနညမ္ပိ ကိဉ္စိ အဇ္ဈတ္တံ ပစ္စတ္တံ တေဇော တေဇောဂတံ ဥပါဒိန္တံ၊ အယံ ဝုစ္စတာဝုသော အဇ္ဈတ္တိကာ တေဇောဓာတူ”တိ စ၊

“ကတမာ စာဝုသော အဇ္ဈတ္တိကာ ဝါယောဓာတူ။ ယံ အဇ္ဈတ္တံ ပစ္စတ္တံ ဝါယော ဝါယောဂတံ ဥပါဒိန္တံ၊ သေယျထိဒံ၊ ဥဗ္ဗင်္ဂမာ ဝါတာ၊ အဝေဂမာ ဝါတာ၊ ကုမ္ဘိသယာ ဝါတာ၊ ကောဠာသယာ^၁ ဝါတာ၊ အင်္ဂမင်္ဂါနုသာရိနော ဝါတာ၊ အဿာသော ပဿာသော ဣတိ ဝါ၊ ယံ ဝါ ပနညမ္ပိ ကိဉ္စိ အဇ္ဈတ္တံ ပစ္စတ္တံ ဝါယော ဝါယောဂတံ ဥပါဒိန္တံ၊ အယံ ဝုစ္စတာဝုသော အဇ္ဈတ္တိကာ ဝါယောဓာတူ”တိ စ—

ဧဝံ နာတိတိက္ခပညဿ ဓာတုကမ္မဋ္ဌာနိကဿ ဝသေန ဝိတ္ထာရတော အာဂတံ။ ယထာ စေတ္ထ၊ ဧဝံ ရာဟုလောဝါဒဓာတုဝိဘင်္ဂေသုပိ။

တကြာယံ အနတ္တာနုပဒဝဏ္ဏနာ၊ အဇ္ဈတ္တံ ပစ္စတ္တန္တိ ဣဒံ တာဝ ဥဘယမ္ပိ နိယကဿ အဓိဝစနံ။ နိယကံ နာမ အတ္တနိ ဇာတံ သသန္တာနုပရိယာပန္တန္တိ အတ္ထော။ တယိဒံ ယထာ လောကေ ဣတ္ထိသု ကထာ အဓိတ္ထိတိဝုစ္စတိ၊ ဧဝံ အတ္တနိ ပဝတ္တတ္တာ အဇ္ဈတ္တံ၊ အတ္တာနံ ပဋိစ္စ ပဋိစ္စ ပဝတ္တတ္တာ ပစ္စတ္တန္တိပိ ဝုစ္စတိ။ ကက္ခဋန္တိ ထဒ္ဓံ။ ခရိဂတန္တိ ဖရသံ။ တတ္ထ ပဌမံ လက္ခဏဝစနံ၊ ဒုတိယံ အာကာရဝစနံ၊ ကက္ခဋလက္ခဏာ ဟိ ပထဝီဓာတု၊ သာ ဖရသကာရာ ဟောတိ၊ တသ္မာ

ခရိဂတန္တိ ဝုတ္တာ။ ဥပါဒိန္နန္တိ ဒဠိ အာဒိန္နံ၊ အဟံ မမန္တိ ဧဝံ ဒဠိ အာဒိန္နံ၊
ဂဟိတံ ပရာမဋ္ဌန္တိ အတ္ထော။ သေယျထိဒန္တိ နိပါတော။ တဿ တံ ကတမန္တိ
စေတိ အတ္ထော။ တတော တံ ဒဿေန္တော “ကေသာ လောမာ”တိအာဒိမာဟ။
တ္ထေ စ မတ္တလုနံ ပက္ခိပိတ္တာ ဝိသတိယာ အာကာရေဟိ ပထဝီဓာတုနိဋ္ဌိဋ္ဌာတိ
ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ယံ ဝါ ပနညဋ္ဌိ ကိဉ္စိတိ အဝသေသေသု တီသု ကောဋ္ဌာသေသု
ပထဝီဓာတု သင်္ဂဟိတာ။

ဝိဿန္တနဘာဝေန တံ တံ ဌာနံ အပ္ပေါတိတိ အာပေါ။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနာဒိဝ-
သေန နာနာရိဓေသု အာပေသု ဂတန္တိ အာပေါဂတံ။ ကိံ တံ? အာပေါဓာတုယာ
အာဗန္တနလက္ခဏံ။

တေဇနဝသေန တေဇော၊ ဝုတ္တနယေနဝတေဇေသု ဂတန္တိ တေဇောဂတံ။
ကိံ တံ? ဥဏှတ္တလက္ခဏံ။ ယေန ဓာတိ ယေန တေဇောဓာတုဂတေန ကုပိတေန
အယံ ကာယော သန္တပ္ပတိ၊ ကောဟိကဇရာဒိဘာဝေန ဥသုမဇာတော ဟောတိ။
ယေန စ ဇီရိယတိတိ ယေန အယံ ကာယော ဇီရတိ၊ ဣန္ဒြိယဝေကလ္လတံ
ဗလပရိက္ခယံ ဝလိပလိတာဒိဘာဝဉ္စပါပုဏာတိ။ ယေန စ ပရိသုပ္ပတိတိ ယေန
ကုပိတေန အယံ ကာယော သုပ္ပတိ။ သော စ ပုဂ္ဂလော “သုပ္ပာမိ သုပ္ပာမိ”တိ
ကန္တန္တော သတဓောတသပ္ပိဂေါသီသံ စန္ဒနာဒိလေပဉ္စေဝ တာလဝဏှဝါတဉ္စ
ပစ္စာသီသတိ။ ယေန စ အသိတဝီတခါယိတသာယိတံ သမ္မာ ပရိကာမံ ဂစ္ဆတိတိ
ယေနေတံ အသိတံဝါ ဩဒနာဒိ ဝီတံ ဝါ ပါနကာဒိ ခါယိတံ ဝါ ပိဋ္ဌခဇ္ဇကာဒိ
သာယိတံ ဝါ အဗ္ဗပက္ကမရုဇာဏိတာဒိ သမ္မာ ပရိပါကံ ဂစ္ဆတိ၊ ရသာဒိဘာဝေန
ဝိဝေကံ ဂစ္ဆတိတိ အတ္ထော။ ဣတ္ထေ စ ပုရိမာ တယော တေဇောဓာတုသမုဋ္ဌာနာ။
ပစ္စိမော ကမ္မသမုဋ္ဌာနော။

ဝါယနဝသေန ဝါယော၊ ဝုတ္တနယေနဝါယေသု ဂတန္တိ ဝါယောဂတံ။ ကိံ
တံ? ဝိတ္ထန္တနလက္ခဏံ။ ဥဒ္ဓင်္ဂမာ ဝါတာတိ ဥဂ္ဂါရဟိက္ကာဒိပဝတ္တကာ ဥဋ္ဌိ အာရော-
ဟဏဝါတာ။ အဓောဂမာ ဝါတာတိ ဥစ္စာရပဿာဝါဒိနိဟရဏကာ အဓော
ဩရောဟဏဝါတာ။ ကုန္တိသယာ ဝါတာတိ အန္တာနံ ဗဟိဝါတာ။ ကောဋ္ဌာ-
သယာ ဝါတာတိ အန္တာနံ အန္တောဝါတာ။ အင်္ဂမင်္ဂါနုသာရိနော ဝါတာတိ
ဓမ္မနိဇာလာနုသာရေန သကလသရိရေ အင်္ဂမင်္ဂါနိ အနုသဋ္ဌာ သမိဉ္စန ပဿာ-
ရဏာဒိနိဗ္ဗတ္တကာ ဝါတာ။ အဿာသောတိ အန္တောပဝိသနနာသိကဝါတော။
ပဿာသောတိ ဗဟိနိက္ခမနနာသိကဝါတော။ ဣတ္ထေ စ ပုရိမာ ပဉ္စ စတုသမုဋ္ဌာနာ။

အဿာသပဿာသာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာဝ။ သဗ္ဗတ္ထ ယံ ဝါ ပနညဗ္ဗိ ကိဉ္စိတိ ဣဒိနာ ပဒေန အဝသေသကောဋ္ဌာသေသု အာပေါဓာတုအာဒယော သင်္ဂဟိတာ။

ဣတိ ဝိသတိယာ အာကာရေဟိ ပထဝီဓာတု၊ ဒွါဒသဟိ အာပေါဓာတု၊ စတူဟိ တေဇောဓာတု၊ ဆဟိ ဝါယောဓာတုတိ ဒွါစက္ကာလီသာယ အာကာရေဟိ စတသော ဓာတုယော ဝိတ္ထာရိတာ ဟောန္တိတိ အယံ တာဝေတ္ထ ပါဠိဝဏ္ဏနာ။

၃၀၈။ ဘာဝနာနယေ ပနေတ္ထ တိက္ခပညဿ ဘိက္ခုနော ကေသာ ပထဝီ-ဓာတု၊ လောမာ ပထဝီဓာတုတိ ဧဝံ ဝိတ္ထာရတော ဓာတုပရိဂ္ဂဟော ပပဉ္စတော ဥပဋ္ဌာတိ။ ယံ ထဒ္ဓလက္ခဏံ၊ အယံ ပထဝီဓာတု။ ယံ အာဗန္ဓနလက္ခဏံ၊ အယံ အာပေါဓာတု။ ယံ ပရိပါစနလက္ခဏံ၊ အယံ တေဇောဓာတု။ ယံ ဝိတ္ထုပ္ပန္န-လက္ခဏံ၊ အယံ ဝါယောဓာတုတိ ဧဝံ မနသိကရောတော ပနဿ ကမ္မဋ္ဌာနံ ပါကဋံ ဟောတိ။ နာတိတိက္ခပညဿ ပန ဧဝံ မနသိကရောတော အန္ဓကာရံ အဝိဘူတံ ဟောတိ။ ပုရိမနယေန ဝိတ္ထာရတော မနသိကရောန္တဿ ပါကဋံ ဟောတိ။

ကထံ? ယထာ ခွံသု ဘိက္ခုသု ဗဟုပေယျာလံ တန္တိ သဇ္ဈာယန္တေသု တိက္ခပညော ဘိက္ခု သင်္ဂဟိ ဝါ ခွံက္ခတ္တံ၊ ဝါ ပေယျာလမုခံ ဝိတ္ထာရေတွာ တတောပရံ ဥဘတောကောဋိဝသေနော သဇ္ဈာယံ ကရောန္တော ဂစ္ဆတိ။ တတြ နာတိတိက္ခပညော ဧဝံ ဝတ္ထာ ဟောတိ “ကိံသဇ္ဈာယော နာမေသ ဩဠပရိယာ-ဟတမတ္တံ ကာတုံ န ဒေတိ၊ ဧဝံ သဇ္ဈာယေ ကရိယမာနေ ကဒါ တန္တိ ပဂုဏာ ဘဝိဿတိ”တိ။ သော အာဂတာဂတံ ပေယျာလမုခံ ဝိတ္ထာရေတွာ သဇ္ဈာယံ ကရောတိ။ တမေနံ ဣတရော ဧဝမာဟ “ကိံသဇ္ဈာယော နာမေသ ပရိယော-သာနံ ဂန္တံ န ဒေတိ၊ ဧဝံ သဇ္ဈာယေ ကရိယမာနေ ကဒါ တန္တိ ပရိယောသာနံ ဂမိဿတိ”တိ။ ဧဝမေဝ တိက္ခပညဿ ကေသာဒိဝသေန ဝိတ္ထာရတော ဓာတုပရိဂ္ဂဟော ပပဉ္စတော ဥပဋ္ဌာတိ။ ယံ ထဒ္ဓလက္ခဏံ၊ အယံ ပထဝီ-ဓာတုတိအာဒိနာ နယေန သင်္ခေပတော မနသိကရောတော ကမ္မဋ္ဌာနံ ပါကဋံ ဟောတိ။ ဣတရဿ တထာ မနသိကရောတော အန္ဓကာရံ အဝိဘူတံ ဟောတိ။ ကေသာဒိဝသေန ဝိတ္ထာရတော မနသိကရောန္တဿ ပါကဋံ ဟောတိ။

တဿှာ ဣမံ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဘာဝေတုကာမေန တိက္ခပညေန တာဝ ရဟောဂ-တေန ပဋိသလ္လိနေန သကလမ္ပိ အတ္တနော ရူပကာယံ အာဝဇ္ဇေတွာ ယော ဣမသ္မိံ ကာယေ ထဒ္ဓဘာဝေါ ဝါ ခရဘာဝေါ ဝါ၊ အယံ ပထဝီဓာတု။ ယော

အာဗန္ဓနဘာဝေါ ဝါ ဗြဝဘာဝေါ ဝါ၊ အယံ အာပေါဓာတု။ ယော ပရိပါစန-
ဘာဝေါ ဝါ ဥဏှဘာဝေါ ဝါ၊ အယံ တေဇောဓာတု။ ယော ဝိတ္ထုပ္ပန္နဘာဝေါ
ဝါ သမုဒီရဏဘာဝေါ ဝါ၊ အယံ ဝါယောဓာတုတိ ဧဝံ သံခိတ္တေန ဓာတုယော
ပရိဂ္ဂဟေတွာ ပုနပ္ပုနံ ပထဝီဓာတု အာပေါဓာတုတိ ဓာတုမတ္တတော နိဿတ္တ-
တော နိဇ္ဇိဝတော အာဝဇ္ဇိတဗ္ဗံ မနသိကာတဗ္ဗံ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ။ တဿေဝံ
ဝါယမမာနဿ နစိရေနေဝ ဓာတုပ္ပဘေဒါဝဘာသနပညာပရိဂ္ဂဟိတော
သဘာဝဓမ္မာရမ္မဏတ္တာ အပ္ပနံ အပ္ပတ္တော ဥပစာရမတ္တော သမာမိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

အထ ဝါ ပန ယေ ဣမေ စတုနံ မဟာဘူတာနံ နိဿတ္တဘာဝဒဿနတ္ထံ
ဓမ္မသေနာပတိနာ “အဋ္ဌိဉ္စ ပဋိစ္စ နှာရဉ္စ ပဋိစ္စ မံသဉ္စ ပဋိစ္စ စမ္ပဉ္စ ပဋိစ္စ
အာကာသောပရိဝါရိတောရူပန္တေဝသင်္ခံ ဂစ္ဆတိ”တိ စတ္တာရော ကောဋ္ဌာသာ
ဝုတ္တာ။ တေသု တံ တံ အန္တရာနုသာရိနာ ဉာဏဟတ္ထေန ဝိနိဗ္ဗုဇိတွာ ဝိနိဗ္ဗုဇိတွာ
ယော ဧတေသု ထဒ္ဓဘာဝေါ ဝါ ခရဘာဝေါ ဝါ၊ အယံ ပထဝီဓာတုတိ
ပုရိမနယေနေဝ ဓာတုယော ပရိဂ္ဂဟေတွာ ပုနပ္ပုနံ ပထဝီဓာတု အာပေါ-
ဓာတုတိ ဓာတုမတ္တတော နိဿတ္တတော နိဇ္ဇိဝတော အာဝဇ္ဇိတဗ္ဗံ မနသိကာ-
တဗ္ဗံ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ။ တဿေဝံ ဝါယမမာနဿ နစိရေနေဝ ဓာတုပ္ပဘေဒါဝ-
ဘာသနပညာပရိဂ္ဂဟိတော သဘာဝဓမ္မာရမ္မဏတ္တာ အပ္ပနံ အပ္ပတ္တော
ဥပစာရမတ္တော သမာမိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ အယံ သင်္ခေပတော အာဂတေ စတုဓာတု-
ဝဝတ္ထာနေ ဘာဝနာနယော။

၃၀၉။ ဝိတ္ထာရတော အာဂတေ ပန ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဣဒံ ကမ္မဋ္ဌာနံ
ဘာဝေတုကာမေန ဟိ နာတိတိက္ခပညေန ယောဂိနာ အာစရိယသန္တိကေ
ဒွါစတ္တာလီသာယ အာကာရေဟိ ဝိတ္ထာရတော ဓာတုယော ဥဂ္ဂဏိတွာ
ဝုတ္တပ္ပကာရေ သေနာသနေ ဝိဟရန္တေန ကတသဗ္ဗကိစ္စေန ရဟောဂတေန
ပဋိသလ္လိနေန သသမ္ဘာရသင်္ခေပတော၊ သသမ္ဘာရဝိဘတ္တိတော၊ သလက္ခဏ-
သင်္ခေပတော၊ သလက္ခဏဝိဘတ္တိတောတိ ဧဝံ စတူဟာကာရေဟိ ကမ္မဋ္ဌာနံ
ဘာဝေတဗ္ဗံ။

တတ္ထ ကထံ သသမ္ဘာရသင်္ခေပတော ဘာဝေတိ? ဣမ ဘိက္ခု ဝိသတိယာ
ကောဋ္ဌာသေသု ထဒ္ဓါကာရံ ပထဝီဓာတုတိ ဝဝတ္ထပေတိ။ ဒွါဒသသု
ကောဋ္ဌာသေသု ယူသဂတံ ဥဒကသင်္ခိတံ အာဗန္ဓနာကာရံ အာပေါဓာတုတိ
ဝဝတ္ထပေတိ။ စတုသု ကောဋ္ဌာသေသု ပရိပါစနကံ တေဇံ တေဇောဓာတုတိ

ဝဝတ္ထပေတိ။ ဆသု ကောဠာသေသု ဝိတ္တန္တနာကာရံ ဝါယောဓာတူတိ ဝဝတ္ထ-
ပေတိ။ တဿေဝံ ဝဝတ္ထာပယတောယေဝ ဓာတုယော ပါကဋ္ဌာ ဟောန္တိ။ တာ
ပုနပ္ပုနံ အာဝဇ္ဇတော^၁ မနသိကရောတော ဝုတ္တနယေနေဝ ဥပစာရသမာဓိ
ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

၃၁၀။ ယဿ ပန ဧဝံ ဘာဝယတော ကမ္မဋ္ဌာနံ န ဣဇ္ဈတိ၊ တေန သသန္တာရ-
ဝိဘတ္တိတော ဘာဝေတဗ္ဗံ။ ကထံ? တေန ဟိ ဘိက္ခုနာ ယံ တံ ကာယဂတာ-
သတိကမ္မဋ္ဌာနနိဒ္ဒေသေ သတ္တဓာ ဥဂ္ဂဟကောသလ္လံ ဒသဓာ မနသိကာရကော-
သလ္လဉ္စ ဝုတ္တံ။ ဒုတ္တိံ သာကာရေ တာဝတံ သဗ္ဗံ အပရိဟာပေတွာ တစပဉ္စကာဒိနံ
အနုလောမပဋိလောမတော ဝစသာ သဇ္ဈာယံ အာဒိကတွာ သဗ္ဗံ တတ္ထ
ဝုတ္တဝိဓာနံ ကာတဗ္ဗံ။ အယမေဝ ဟိ ဝိသေသော၊ တတ္ထ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာန-
ဒိသောကာသပရိစ္ဆေဒဝသေန ကေသာဒယော မနသိကရိတွာပိ ပဋိက္ကလ-
ဝသေန စိတ္တံ ဌပေတဗ္ဗံ၊ ဣဓ ဓာတုဝသေန။ တသ္မာ ဝဏ္ဏာဒိဝသေန ပဉ္စဓာ
ပဉ္စဓာ ကေသာဒယော မနသိကရိတွာ အဝသာနေ ဧဝံ မနသိကာရော
ပဝတ္ထေတဗ္ဗော။

၃၁၁။ ဣမေ ကေသာ နာမ သီသကဋ္ဌာဟပလိဝေဌနစမ္ပေ ဇာတာ။
တတ္ထ ယထာဝဓိကမတ္ထကေ ဇာတေသု ကုဏ္ဍတိဏေသု န ဝဓိကမတ္ထကော
ဇာနာတိ မယိ ကုဏ္ဍတိဏာနိ ဇာတာနီတိ၊ နပိ ကုဏ္ဍတိဏာနိ ဇာနန္တိ
မယံ ဝဓိကမတ္ထကေ ဇာတာနီတိ၊ ဧဝမေဝ န သီသကဋ္ဌာဟပလိဝေဌန-
စမ္ပံ ဇာနာတိ မယိ ကေသာ ဇာတာတိ၊ နပိ ကေသာ ဇာနန္တိ မယံ
သီသကဋ္ဌာဟဝေဌနစမ္ပေ ဇာတာတိ၊ အညမညံ အဘောဂပစ္စဝေက္ခဏ-
ရဟိတာ ဧတေ ဓမ္မာ။ ဣတိ ကေသာ နာမ ဣမသ္မိံ သရီရေ ပါဠိယေက္ခော
ကောဠာသော အစေတနော အဗျာကတော သုညော နိဿတ္ထော ထဒ္ဓေါ
ပထဝိဓာတူတိ။

၃၁၂။ လောမာ သရီရဝေဌနစမ္ပေ ဇာတာ။ တတ္ထ ယထာ သုည-
ဂါမဋ္ဌာနေ ဇာတေသု ဒဗ္ဗတိဏကေသု န သုညဂါမဋ္ဌာနံ ဇာနာတိ မယိ
ဒဗ္ဗတိဏကာနိ ဇာတာနီတိ၊ နပိ ဒဗ္ဗတိဏကာနိ ဇာနန္တိ မယံ သုညဂါမဋ္ဌာနေ
ဇာတာနီတိ၊ ဧဝမေဝ န သရီရဝေဌနစမ္ပံ ဇာနာတိ မယိ လောမာ ဇာတာတိ။
နပိ လောမာ ဇာနန္တိ မယံ သရီရဝေဌနစမ္ပေ ဇာတာတိ။ အညမညံ

အာဘောဂပစ္စဝေက္ခဏရဟိတာ ဧတေ ဓမ္မာ။ ဣတိ လောမာ နာမ ဣမသ္မိံ သရီရေ ပါဠိယေက္ခော ကောဋ္ဌာသော အစေတနော အဗျာကတော သုညော နိဿတ္တော ထဋ္ဌေါ ပထဝီဓာတုတိ။

၃၁၃။ နခါ အင်္ဂလီနံ အဂ္ဂေသု ဇာတာ။ တတ္ထ ယထာ ကုမာရကေသု ဒဏ္ဍကေဟိ မဓုကဋ္ဌိကေ ဝိဠိတွာ ကိဋ္ဌန္တေသု န ဒဏ္ဍကာ ဇာနန္တိ အမှေသု မဓုကဋ္ဌိကာ ဌပိတာတိ။ နပိ မဓုကဋ္ဌိကာ ဇာနန္တိ မယံ ဒဏ္ဍကေသု ဌပိတာတိ။ ဝေမေဝ န အင်္ဂလီယော ဇာနန္တိ အမှာကံ အဂ္ဂေသု နခါ ဇာတာတိ။ နပိ နခါ ဇာနန္တိ မယံ အင်္ဂလီနံ အဂ္ဂေသု ဇာတာတိ။ အညမညံ အာဘောဂ-ပစ္စဝေက္ခဏရဟိတာ ဧတေ ဓမ္မာ။ ဣတိ နခါ နာမ ဣမသ္မိံ သရီရေ ပါဠိယေက္ခော ကောဋ္ဌာသော အစေတနော အဗျာကတော သုညော နိဿတ္တော ထဋ္ဌေါ ပထဝီဓာတုတိ။

၃၁၄။ ဒန္တာ ဟနကဋ္ဌိကေသု ဇာတာ။ တတ္ထ ယထာ ဝေုကီဟိ ပါသာဏဥဒုက္ခလကေသု ကေနစိဒေဝ သိလေသဇာတေန ဗန္ဓိတွာ ဌပိတ-ထမ္ဘေသု န ဥဒုက္ခလာ ဇာနန္တိ အမှေသု ထမ္ဘာ ဌပိတာတိ။ နပိ ထမ္ဘာ ဇာနန္တိ မယံ ဥဒုက္ခလေသု ဌပိတာတိ။ ဝေမေဝ န ဟနကဋ္ဌိနိ ဇာနန္တိ အမှေသု ဒန္တာ ဇာတာတိ။ နပိ ဒန္တာ ဇာနန္တိ မယံ ဟနကဋ္ဌိသု ဇာတာတိ။ အညမညံ အာဘောဂပစ္စဝေက္ခဏရဟိတာ ဧတေ ဓမ္မာ။ ဣတိ ဒန္တာ နာမ ဣမသ္မိံ သရီရေ ပါဠိယေက္ခော ကောဋ္ဌာသော အစေတနော အဗျာကတော သုညော နိဿတ္တော ထဋ္ဌေါ ပထဝီဓာတုတိ။

၃၁၅။ တစော သကလသရီရံ ပရိယောနန္ဓိတွာ ဌိတော။ တတ္ထ ယထာ အလ္လဂေါစမ္ပပရိယောနန္ဓါယ မဟာဝိဏာယ န မဟာဝိဏာ ဇာနာတိ အဟံ အလ္လဂေါစမ္ပန ပရိယောနန္ဓါတိ။ နပိ အလ္လဂေါစမ္ပံ ဇာနာတိ မယာ မဟာဝိဏာ ပရိယောနန္ဓါတိ။ ဝေမေဝ န သရီရံ ဇာနာတိ အဟံ တစေန ပရိယောနန္ဓန္တိ။ နပိ တစော ဇာနာတိ မယာ သရီရံ ပရိယောနန္ဓန္တိ။ အညမညံ အာဘောဂပစ္စဝေက္ခဏရဟိတာ ဧတေ ဓမ္မာ။ ဣတိ တစော နာမ ဣမသ္မိံ သရီရေ ပါဠိယေက္ခော ကောဋ္ဌာသော အစေတနော အဗျာကတော သုညော နိဿတ္တော ထဋ္ဌေါ ပထဝီဓာတုတိ။

၃၁၆။ မံသံ အဋ္ဌိသင်္ဘာဋ် အနုလိမ္ပိတွာ ဌိတံ။ တတ္ထ ယထာ မဟာမတ္တိက-လိတ္တာယ ဘိတ္တိယာ န ဘိတ္တိ ဇာနာတိ အဟံ မဟာမတ္တိကာယ လိတ္တာတိ။

နပိ မဟာမတ္တိကာ ဇာနာတိ မယာ ဘိတ္တိ လိတ္တာတိ၊ ဧဝမေဝ န အဋ္ဌိ-
သင်္ခာရော ဇာနာတိ အဟံ နဝပေသိသတပ္ပဘေဒေန မံသေန လိတ္တာတိ။
နပိ မံသံ ဇာနာတိ မယာ အဋ္ဌိသင်္ခာရော လိတ္တာတိ။ အညမညံ အာဘောဂ-
ပစ္စဝေက္ခဏရဟိတာ ဧတေ ဓမ္မာ။ ဣတိ မံသံ နာမ ဣမသ္မိံ သရီရေ ပါဠိယေက္ခော
ကောဠာသော အစေတနော အဗျာကတော သုညော နိဿတ္တော ထဒ္ဓေါ
ပထဝိဓာတုတိ။

၃၁၇။ နှာရု သရီရဗ္ဗန္တရေ အဋ္ဌိနိ အာဗန္ဓမာနာ ဌိတာ။ တတ္ထ ယထာ
ဝလ္လိဟိ ဝိနဒ္ဓေသု ကုဋ္ဌဒါရုသု န ကုဋ္ဌဒါရုနိ ဇာနန္တိ မယံ ဝလ္လိဟိ ဝိနဒ္ဓါနိတိ။
နပိ ဝလ္လိယော ဇာနန္တိ အမှေဟိ ကုဋ္ဌဒါရုနိ ဝိနဒ္ဓါနိတိ၊ ဧဝမေဝ န အဋ္ဌိနိ
ဇာနန္တိ မယံ နှာရုဟိ အာဗန္ဓါနိတိ။ နပိ နှာရု ဇာနန္တိ အမှေဟိ အဋ္ဌိနိ
အာဗန္ဓါနိတိ။ အညမညံ အာဘောဂပစ္စဝေက္ခဏရဟိတာ ဧတေ ဓမ္မာ။ ဣတိ
နှာရု နာမ ဣမသ္မိံ သရီရေ ပါဠိယေက္ခော ကောဠာသော အစေတနော
အဗျာကတော သုညော နိဿတ္တော ထဒ္ဓေါ ပထဝိဓာတုတိ။

၃၁၈။ အဋ္ဌိသု ပဏှိကဋ္ဌိ ဂေါပကဋ္ဌိ ဥက္ခိပိတွာ ဌိတံ။ ဂေါပကဋ္ဌိ ဇေဉ်ဋ္ဌိ
ဥက္ခိပိတွာ ဌိတံ။ ဇေဉ်ဋ္ဌိ ဦရုဋ္ဌိ ဥက္ခိပိတွာ ဌိတံ။ ဦရုဋ္ဌိ ကဋ္ဌိဋ္ဌိ ဥက္ခိပိတွာ ဌိတံ။
ကဋ္ဌိဋ္ဌိ ပိဋ္ဌိကဏှကံ ဥက္ခိပိတွာ ဌိတံ။ ပိဋ္ဌိကဏှကော ဂိဝဋ္ဌိ ဥက္ခိပိတွာ ဌိတော။
ဂိဝဋ္ဌိ သီသဋ္ဌိ ဥက္ခိပိတွာ ဌိတံ။ သီသဋ္ဌိ ဂိဝဋ္ဌိကေ ပတိဋ္ဌိတံ။ ဂိဝဋ္ဌိ ပိဋ္ဌိကဏှကေ
ပတိဋ္ဌိတံ။ ပိဋ္ဌိကဏှကော ကဋ္ဌိဋ္ဌိ ပတိဋ္ဌိတော။ ကဋ္ဌိဋ္ဌိ ဦရုဋ္ဌိကေ ပတိဋ္ဌိတံ။
ဦရုဋ္ဌိ ဇေဉ်ဋ္ဌိကေ ပတိဋ္ဌိတံ။ ဇေဉ်ဋ္ဌိ ဂေါပကဋ္ဌိကေ ပတိဋ္ဌိတံ။ ဂေါပကဋ္ဌိ
ပဏှိကဋ္ဌိကေ ပတိဋ္ဌိတံ။

တတ္ထ ယထာ ဣဋ္ဌကဒါရဂေါမယာဒိသဉ္ဇယေသု န ဟေဋ္ဌိမာ ဟေဋ္ဌိမာ
ဇာနန္တိ မယံ ဥပရိမေ ဥပရိမေ ဥက္ခိပိတွာ ဌိတာတိ။ နပိ ဥပရိမာ ဥပရိမာ
ဇာနန္တိ မယံ ဟေဋ္ဌိမေသု ဟေဋ္ဌိမေသု ပတိဋ္ဌိတာတိ၊ ဧဝမေဝ န ပဏှိကဋ္ဌိ
ဇာနာတိ အဟံ ဂေါပကဋ္ဌိ ဥက္ခိပိတွာ ဌိတန္တိ။ န ဂေါပကဋ္ဌိ ဇာနာတိ
အဟံ ဇေဉ်ဋ္ဌိ ဥက္ခိပိတွာ ဌိတန္တိ။ န ဇေဉ်ဋ္ဌိ ဇာနာတိ အဟံ ဦရုဋ္ဌိ ဥက္ခိပိတွာ
ဌိတန္တိ။ န ဦရုဋ္ဌိ ဇာနာတိ အဟံ ကဋ္ဌိဋ္ဌိ ဥက္ခိပိတွာ ဌိတန္တိ။ န ကဋ္ဌိဋ္ဌိ
ဇာနာတိ အဟံ ပိဋ္ဌိကဏှကံ ဥက္ခိပိတွာ ဌိတန္တိ။ န ပိဋ္ဌိကဏှကော ဇာနာတိ
အဟံ ဂိဝဋ္ဌိ ဥက္ခိပိတွာ ဌိတန္တိ။ န ဂိဝဋ္ဌိ ဇာနာတိ အဟံ သီသဋ္ဌိ ဥက္ခိပိတွာ
ဌိတန္တိ။ န သီသဋ္ဌိ ဇာနာတိ အဟံ ဂိဝဋ္ဌိ ပတိဋ္ဌိတန္တိ။ န ဂိဝဋ္ဌိ ဇာနာတိ အဟံ

ပိဋကဏ္ဍကေ ပတိဋ္ဌိတန္တိ။ န ပိဋကဏ္ဍကော ဇာနာတိ အဟံ ကဋ္ဌိဋ္ဌိပိ ပတိဋ္ဌိ-
တောတိ။ န ကဋ္ဌိဋ္ဌိ ဇာနာတိ အဟံ ဥရုဋ္ဌိပိ ပတိဋ္ဌိတန္တိ။ န ဥရုဋ္ဌိ ဇာနာတိ အဟံ
ဇယ်ဋ္ဌိပိ ပတိဋ္ဌိတန္တိ။ န ဇယ်ဋ္ဌိ ဇာနာတိ အဟံ ဂေါပ္ပကဋ္ဌိပိ ပတိဋ္ဌိတန္တိ။
န ဂေါပ္ပကဋ္ဌိ ဇာနာတိ အဟံ ပဏိကဋ္ဌိပိ ပတိဋ္ဌိတန္တိ။ အညမညံ အာဘောဂ-
ပစ္စဝေက္ခဏရဟိတာ ဧတေ ဓမ္မာ။ ဣတိ အဋ္ဌိ နာမ ဣမသ္မိံ သရီရေ ပါဠိယေက္ခော
ကောဠာသော အစေတနော အဗျာကဟော သုညော နိဿတ္တော ထဒ္ဓေါ
ပထဝီဓာတုတိ။

၃၁၉။ အဋ္ဌိမိဉ္စံ ကေသံ တေသံ အဋ္ဌိနံ အဗ္ဘန္တရေ ဌိတံ။ တတ္ထ ယထာ
ဝေဠုပဗ္ဗာဒိနံ အန္တော ပ ဂိတ္တသိန္နဝေတ္ထု ဝါဒီသု န ဝေဠုပဗ္ဗာဒိနံ ဇာနန္တိ
အမေသု ဝေတ္ထု ဝါဒိနိ ပက္ခိတ္တာနိတိ။ နပိ ဝေတ္ထု ဝါဒိနိ ဇာနန္တိ မယံ ဝေဠု-
ပဗ္ဗာဒိသု ဌိတာနိတိ။ ဝေမေဝ န အဋ္ဌိနိ ဇာနန္တိ အမှာကံ အန္တော မိဉ္စံ ဌိတန္တိ။
နာပိ မိဉ္စံ ဇာနာတိ အဟံ အဋ္ဌိနံ အန္တော ဌိတန္တိ။ အညမညံ အာဘောဂ-
ပစ္စဝေက္ခဏရဟိတာ ဧတေ ဓမ္မာ။ ဣတိ အဋ္ဌိမိဉ္စံ နာမ ဣမသ္မိံ သရီရေ
ပါဠိယေက္ခော ကောဠာသော အစေတနော အဗျာကတော သုညော
နိဿတ္တော ထဒ္ဓေါ ပထဝီဓာတုတိ။

၃၂၀။ ဝက္ကံ ဂလဝါဠကတော နိက္ခန္တေန ကေမူလေန ထောက် ဂန္ဓာ
ဒ္ဓိဓာ ဘိဇ္ဇေန ထူလနာရနာ ဝိနိဗ္ဗံ ဟုတွာ ဟဒယမံသံ ပရိက္ခိပိတွာ ဌိတံ။
တတ္ထ ယထာ ဝဏ္ဏုပနိဗ္ဗေ အမ္မုလဒ္ဓယေ န ဝဏ္ဏံ ဇာနာတိ မယာ
အမ္မုလဒ္ဓယံ ဥပနိဗ္ဗန္တိ။ နပိ အမ္မုလဒ္ဓယံ ဇာနာတိ အဟံ ဝဏ္ဏေန
ဥပနိဗ္ဗန္တိ။ ဝေမေဝ န ထူလနာရ ဇာနာတိ မယာ ဝက္ကံ ဥပနိဗ္ဗန္တိ။ နပိ
ဝက္ကံ ဇာနာတိ အဟံ ထူလနာရနာ ဥပနိဗ္ဗန္တိ။ အညမညံ အာဘောဂ-
ပစ္စဝေက္ခဏရဟိတာ ဧတေ ဓမ္မာ။ ဣတိ ဝက္ကံ နာမ ဣမသ္မိံ သရီရေ
ပါဠိယေက္ခော ကောဠာသော အစေတနော အဗျာကတော သုညော
နိဿတ္တော ထဒ္ဓေါ ပထဝီဓာတုတိ။

၃၂၁။ ဟဒယံ သရီရဗ္ဘန္တရေ ဥရုဋ္ဌိပဉ္စရမဇ္ဈံ နိဿာယ ဌိတံ။ တတ္ထ ယထာ
ဇိဏ္ဏသန္တမာနိကပဉ္စရံ နိဿာယ ဌ္ဌိတာယ မံသပေသိယာ န သန္တမာနိက-
ပဉ္စရဗ္ဘန္တရံ ဇာနာတိ မံ နိဿာယ မံသပေသိ ဌိတာတိ။ နပိ မံသပေသိ
ဇာနာတိ အဟံ ဇိဏ္ဏသန္တမာနိကပဉ္စရံ နိဿာယ ဌိတာတိ။ ဝေမေဝ န
ဥရုဋ္ဌိပဉ္စရဗ္ဘန္တရံ ဇာနာတိ မံ နိဿာယ ဟဒယံ ဌိတန္တိ။ နပိ ဟဒယံ ဇာနာတိ
အဟံ ဥရုဋ္ဌိပဉ္စရံ နိဿာယ ဌိတန္တိ။ အညမညံ အာဘောဂပစ္စဝေက္ခဏရဟိတာ

ဧတေ ဓမ္မာ။ ဣတိ ဟဒယံ နာမ ဣမသ္မိံ သရီရေ ပါဠိယေက္ကော ကောဋ္ဌာသော အစေတနော အဗျာကတော သုညော နိဿတ္တော ထဒ္ဓေါ ပထဝီဓာတုတိ။

၃၂၂။ ယကနံ အန္တောသရီရေ ခြိန္တံ ထနာနမဗ္ဗန္တရေ ဒက္ခိဏပဿံ နိဿာယ ဌိတံ။ တတ္ထ ယထာ ဥက္ခလိကပါလပဿမိ လဂ္ဂေ ယမကမံသပိဏ္ဍော န ဥက္ခလိကပါလပဿံ ဇာနာတိ မယိ ယမကမံသပိဏ္ဍော လဂ္ဂေါတိ။ နပိ ယမကမံသပိဏ္ဍော ဇာနာတိ အဟံ ဥက္ခလိကပါလပဿေ လဂ္ဂေါတိ၊ ဧဝမေဝ န ထနာနမဗ္ဗန္တရေ ဒက္ခိဏပဿံ ဇာနာတိ မံ နိဿာယ ယကနံ ဌိတန္တိ။ နပိ ယကနံ ဇာနာတိ အဟံ ထနာနမဗ္ဗန္တရေ ဒက္ခိဏပဿံ နိဿာယ ဌိတန္တိ။ အညမညံ အာဘောဂပစ္စဝေက္ခဏရဟိတာ ဧတေ ဓမ္မာ။ ဣတိ ယကနံ နာမ ဣမသ္မိံ သရီရေ ပါဠိယေက္ကော ကောဋ္ဌာသော အစေတနော အဗျာကတော သုညော နိဿတ္တော ထဒ္ဓေါ ပထဝီဓာတုတိ။

၃၂၃။ ကိလောမကေသု ပဋိစ္ဆန္တကိလောမကံ ဟဒယဉ္စ ဝက္ကဉ္စ ပရိဝါ-
ရေတွာ ဌိတံ။ အပ္ပဋိစ္ဆန္တကိလောမကံ သကလသရီရေ စမ္ပဿ ဟေဋ္ဌတော မံသံ ပရိယောနန္တိတွာ ဌိတံ။ တတ္ထ ယထာ ပိလောတိကပလိဝေဌိတေ မံသေ န မံသံ ဇာနာတိ အဟံ ပိလောတိကာယ ပလိဝေဌိတန္တိ။ နပိ ပိလောတိကာ ဇာနာတိ မယာ မံသံ ပလိဝေဌိတန္တိ၊ ဧဝမေဝ န ဝက္ကဟဒယာနိ သကလသရီရေ စ မံသံ ဇာနာတိ အဟံ ကိလောမကေန ပဋိစ္ဆန္တန္တိ။ နပိ ကိလောမကံ ဇာနာတိ မယာ ဝက္ကဟဒယာနိ သကလသရီရေ စ မံသံ ပဋိစ္ဆန္တန္တိ။ အညမညံ အာဘောဂ-
ပစ္စဝေက္ခဏရဟိတာ ဧတေ ဓမ္မာ။ ဣတိ ကိလောမကံ နာမ ဣမသ္မိံ သရီရေ ပါဠိယေက္ကော ကောဋ္ဌာသော အစေတနော အဗျာကတော သုညော နိဿတ္တော ထဒ္ဓေါ ပထဝီဓာတုတိ။

၃၂၄။ ဝိဟကံ ဟဒယဿ ဝါမပဿေ ဥဒရပဋ္ဌလဿ မတ္ထကပဿံ နိဿာယ ဌိတံ။ တတ္ထ ယထာ ကောဋ္ဌမတ္ထကပဿံ နိဿာယ ဌိတာယ ဂေါမယပိဏ္ဍိယာ န ကောဋ္ဌမတ္ထကပဿံ ဇာနာတိ ဂေါမယပိဏ္ဍိ မံ နိဿာယ ဌိတာတိ။ နပိ ဂေါမယပိဏ္ဍိ ဇာနာတိ အဟံ ကောဋ္ဌမတ္ထကပဿံ နိဿာယ ဌိတာတိ၊ ဧဝမေဝ န ဥဒရပဋ္ဌလဿ မတ္ထကပဿံ ဇာနာတိ ဝိဟကံ မံ နိဿာယ ဌိတန္တိ။ နပိ ဝိဟကံ ဇာနာတိ အဟံ ဥဒရပဋ္ဌလဿ မတ္ထကပဿံ နိဿာယ ဌိတန္တိ။ အညမညံ အာဘောဂပစ္စဝေက္ခဏရဟိတာ ဧတေ ဓမ္မာ။ ဣတိ ဝိဟကံ နာမ ဣမသ္မိံ သရီရေ ပါဠိယေက္ကော ကောဋ္ဌာသော အစေ-
တနော အဗျာကတော သုညော နိဿတ္တော ထဒ္ဓေါ ပထဝီဓာတုတိ။

၃၂၅။ ပပ္ဖါသံ သရီရက္ခန္တရေ ဦး၌ ထနာနမန္တရေ ဟဒယဉ္စ ယကနဉ္စ ဥပရိ
ဆာဒေတွာ ဩလမ္ပန္တံ ဌိတံ။ တတ္ထ ယထာ ဇိဏ္ဏကောဋ္ဌက္ခန္တရေ လမ္ပမာနေ
သကုဏကုလာဝကေ န ဇိဏ္ဏကောဋ္ဌက္ခန္တရံ ဇာနာတိ မယိ သကုဏကုလာဝ-
ကော လမ္ပမာနော ဌိတောတိ။ နပိ သကုဏကုလာဝကော ဇာနာတိ အဟံ
ဇိဏ္ဏကောဋ္ဌက္ခန္တရေ လမ္ပမာနော ဌိတောတိ၊ ဧဝမေဝ န တံ သရီရက္ခန္တရံ
ဇာနာတိ မယိ ပပ္ဖါသံ လမ္ပမာနံ ဌိတန္တိ။ နပိ ပပ္ဖါသံ ဇာနာတိ အဟံ ဧဝရူပေ
သရီရက္ခန္တရေ လမ္ပမာနံ ဌိတန္တိ။ အညမညံ အာဘောဂပစ္စဝေက္ခဏရဟိတာ
ဧတေ ဓမ္မာ။ ဣတိ ပပ္ဖါသံ နာမ ဣမသ္မိံ သရီရေ ပါဠိယေက္ခော ကောဋ္ဌာသော
အစေတနော အဗျာကတော သုညော နိဿတ္ထော ထဒ္ဓေါ ပထဝီဓာတုတိ။

၃၂၆။ အန္တံ ဂလဝါဋ္ဌကကရီသမဂ္ဂပရိယန္တေ သရီရက္ခန္တရေ ဌိတံ။ တတ္ထ
ယထာ လောဟိတဒေါဏိကာယ ဩဘုဇိတွာ ဌပိတေ ဆိန္ဒသီသဓမ္မနိကဋ္ဌေဝရေ
န လောဟိတဒေါဏိ ဇာနာတိ မယိ ဓမ္မနိကဋ္ဌေဝရံ ဌိတန္တိ။ နပိ ဓမ္မနိကဋ္ဌေဝရံ
ဇာနာတိ အဟံ လောဟိတဒေါဏိယာ ဌိတန္တိ၊ ဧဝမေဝ န သရီရက္ခန္တရံ
ဇာနာတိ မယိ အန္တံ ဌိတန္တိ။ နပိ အန္တံ ဇာနာတိ အဟံ သရီရက္ခန္တရေ ဌိတန္တိ။
အညမညံ အာဘောဂပစ္စဝေက္ခဏရဟိတာ ဧတေ ဓမ္မာ။ ဣတိ အန္တံ နာမ
ဣမသ္မိံ သရီရေ ပါဠိယေက္ခော ကောဋ္ဌာသော အစေတနော အဗျာကတော
သုညော နိဿတ္ထော ထဒ္ဓေါ ပထဝီဓာတုတိ။

၃၂၇။ အန္တဂုဏံ အန္တန္တရေ ကေဝိသတိအန္တဘောဂေ ဗန္ဓိတွာ ဌိတံ။ တတ္ထ
ယထာ ပါဒပုဉ္ဇနရဇ္ဇမဏ္ဍလကံ သိဗ္ဗေတွာ ဌိတေသု ရဇ္ဇကေသု န ပါဒပုဉ္ဇန-
ရဇ္ဇမဏ္ဍလကံ ဇာနာတိ ရဇ္ဇကာ မံ သိဗ္ဗိတွာ ဌိတာတိ။ နပိ ရဇ္ဇကာ ဇာနန္တိ
မယံ ပါဒပုဉ္ဇနရဇ္ဇမဏ္ဍလကံ သိဗ္ဗိတွာ ဌိတာတိ၊ ဧဝမေဝ န အန္တံ ဇာနာတိ
အန္တဂုဏံ မံ အာဗန္ဓိတွာ ဌိတန္တိ။ နပိ အန္တဂုဏံ ဇာနာတိ အဟံ အန္တံ
အာဗန္ဓိတွာ ဌိတန္တိ။ အညမညံ အာဘောဂပစ္စဝေက္ခဏရဟိတာ ဧတေ ဓမ္မာ။
ဣတိ အန္တဂုဏံ နာမ ဣမသ္မိံ သရီရေ ပါဠိယေက္ခော ကောဋ္ဌာသော အစေ-
တနော အဗျာကတော သုညော နိဿတ္ထော ထဒ္ဓေါ ပထဝီဓာတုတိ။

၃၂၈။ ဥဒရိယံ ဥဒရေ ဌိတံ အသိတဝီတခါယိတသာယိတံ။ တတ္ထ
ယထာ သုဝါနဒေါဏိယံ ဌိတေ သုဝါနဝမထုမိ န သုဝါနဒေါဏိ
ဇာနာတိ မယိ သုဝါနဝမထု ဌိတောတိ။ နပိ သုဝါနဝမထု ဇာနာတိ
အဟံ သုဝါနဒေါဏိယံ ဌိတောတိ၊ ဧဝမေဝ န ဥဒရံ ဇာနာတိ မယိ ဥဒရိယံ

ဌိတန္တိ။ နပိ ဥဒရိယံ ဇာနာတိ အဟံ ဥဒရေ ဌိတန္တိ။ အညမညံ အာဘောဂ-
ပစ္စဝေက္ခဏရဟိတာ ဧတေ ဓမ္မာ။ ဣတိ ဥဒရိယံ နာမ ဣမသ္မိံ သရီရေ
ပါဠိယေက္ခော ကောဠာသော အစေတနော အဗျာကတော သုညော
နိဿတ္တော ထဒ္ဓေါ ပထဝီဓာတူတိ။

၃၂၉။ ကရိသံ ပက္ကာသယသင်္ခါတေ အဋ္ဌင်္ဂလဝေဠုပဗ္ဗသဒိသေ အန္တပရိ-
ယောသာနေ ဌိတံ။ တတ္ထ ယထာ ဝေဠုပဗ္ဗေ ဩမဒ္ဓိတွာ ပက္ခိတ္တာယ
သဏ္ဍပဏ္ဍုမတ္တိကာယ န ဝေဠုပဗ္ဗံ ဇာနာတိ မယိ ပဏ္ဍုမတ္တိကာ ဌိတာတိ။
နပိ ပဏ္ဍုမတ္တိကာ ဇာနာတိ အဟံ ဝေဠုပဗ္ဗေ ဌိတာတိ။ ဧဝမေဝ န
ပက္ကာသယော ဇာနာတိ မယိ ကရိသံ ဌိတန္တိ။ နပိ ကရိသံ ဇာနာတိ အဟံ
ပက္ကာသယေ ဌိတန္တိ။ အညမညံ အာဘောဂပစ္စဝေက္ခဏရဟိတာ ဧတေ ဓမ္မာ။
ဣတိ ကရိသံ နာမ ဣမသ္မိံ သရီရေ ပါဠိယေက္ခော ကောဠာသော အစေတနော
အဗျာကတော သုညော နိဿတ္တော ထဒ္ဓေါ ပထဝီဓာတူတိ။

၃၃၀။ မတ္ထလုဂံ သီသကဋ္ဌာဟန္တန္တရေ ဌိတံ။ တတ္ထ ယထာ ပုရာဏလာ-
ဗုကဋ္ဌာဟေ ပက္ခိတ္တာယ ပိဋ္ဌပိဏ္ဍိယာ န လာဗုကဋ္ဌာဟံ ဇာနာတိ မယိ ပိဋ္ဌပိဏ္ဍိ
ဌိတာတိ။ နပိ ပိဋ္ဌပိဏ္ဍိ ဇာနာတိ အဟံ လာဗုကဋ္ဌာဟေ ဌိတာတိ။ ဧဝမေဝ န
သီသကဋ္ဌာဟန္တန္တရံ ဇာနာတိ မယိ မတ္ထလုဂံ ဌိတန္တိ။ နပိ မတ္ထလုဂံ ဇာနာတိ
အဟံ သီသကဋ္ဌာဟန္တန္တရေ ဌိတန္တိ။ အညမညံ အာဘောဂပစ္စဝေက္ခဏရဟိတာ
ဧတေ ဓမ္မာ။ ဣတိ မတ္ထလုဂံ နာမ ဣမသ္မိံ သရီရေ ပါဠိယေက္ခော
ကောဠာသော အစေတနော အဗျာကတော သုညော နိဿတ္တော ထဒ္ဓေါ
ပထဝီဓာတူတိ။

၃၃၁။ ဝိတ္တေသု အဗဒ္ဓပိတ္တံ ဇိဝိတိန္ဒြိယပဋိဗဒ္ဓံ သကလသရီရံ ဗျာပေတွာ
ဌိတံ။ ဗဒ္ဓပိတ္တံ ပိတ္တကောသကေ ဌိတံ။ တတ္ထ ယထာ ပူဝံ ဗျာပေတွာ ဌိတေ
တေလေ န ပူဝံ ဇာနာတိ တေလံ မံ ဗျာပေတွာ ဌိတန္တိ။ နပိ တေလံ ဇာနာတိ
အဟံ ပူဝံ ဗျာပေတွာ ဌိတန္တိ။ ဧဝမေဝ န သရီရံ ဇာနာတိ အဗဒ္ဓပိတ္တံ မံ
ဗျာပေတွာ ဌိတန္တိ။ နပိ အဗဒ္ဓပိတ္တံ ဇာနာတိ အဟံ သရီရံ ဗျာပေတွာ ဌိတန္တိ။
ယထာ ဝသ္မောဒကေန ပုဏ္ဏေ ကောသာတကိကောသကေ န ကောသာတ-
ကိကောသကော ဇာနာတိ မယိ ဝသ္မောဒကံ ဌိတန္တိ။ နပိ ဝသ္မောဒကံ
ဇာနာတိ အဟံ ကောသာတကိကောသကေ ဌိတန္တိ။ ဧဝမေဝ န ပိတ္တ-
ကောသကော ဇာနာတိ မယိ ဗဒ္ဓပိတ္တံ ဌိတန္တိ။ နပိ ဗဒ္ဓပိတ္တံ ဇာနာတိ အဟံ
ပိတ္တကောသကေ ဌိတန္တိ။ အညမညံ အာဘောဂပစ္စဝေက္ခဏရဟိတာ ဧတေ

ဓမ္မာ။ ဣတိ ပိတ္တံ နာမ ဣမသ္မိံ သရီရေ ပါဠိယေက္ခော ကောဋ္ဌာသော အစေတနော အဗျာကတော သုညော နိဿတ္ထော ယူသဘူတော အာဗန္ဓနာကာရော အာပေါဓာတူတိ။

၃၃၂။ သေမှံ ဧကပတ္ထပူရပုဗ္ဗမာဏံ ဥဒရပဋ္ဌလေ ဌိတံ။ တတ္ထ ယထာ ဥပရိ သဉ္ဇာတဖေဏပဋ္ဌလာယ စန္ဒနိကာယ န စန္ဒနိကာ ဇာနာတိ မယိ ဖေဏပဋ္ဌလံ ဌိတန္တိ။ နပိ ဖေဏပဋ္ဌလံ ဇာနာတိ အဟံ စန္ဒနိကာယ ဌိတန္တိ၊ ဧဝမေဝ န ဥဒရပဋ္ဌလံ ဇာနာတိ မယိ သေမှံ ဌိတန္တိ။ နပိ သေမှံ ဇာနာတိ အဟံ ဥဒရပဋ္ဌလေ ဌိတန္တိ။ အညမညံ အာဘောဂပစ္စဝေက္ခဏရဟိတာ ဧတေ ဓမ္မာ။ ဣတိ သေမှံ နာမ ဣမသ္မိံ သရီရေ ပါဠိယေက္ခော ကောဋ္ဌာသော အစေတနော အဗျာကတော သုညော နိဿတ္ထော ယူသဘူတော အာဗန္ဓနာကာရော အာပေါဓာတူတိ။

၃၃၃။ ပုဗ္ဗော အနိဗ္ဗေဒါကာသော ယတ္ထ ယတ္ထေဝ ခါဏုကဏုကပ္ပဟရဏ- အဂ္ဂိဇာလာဒီဟိ အဘိဟတေ သရီရပုဒေသေ လောဟိတံ သဏ္ဌဟိတွာ ပစ္စတိ၊ ဂဏ္ဍာဝိဋ္ဌကာဒယော ဝါ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ တတ္ထ တတ္ထ တိဋ္ဌတိ။ တတ္ထ ယထာ ဖရသုပ္ပဟာရာဒိဝသေန ပဋ္ဌရိတနိယျာသေ ရုက္ခေ န ရုက္ခဿ ပဟာရာဒိပ္ပဒေသာ ဇာနန္တိ အမှေသု နိယျာသော ဌိတောတိ၊ နပိ နိယျာသော ဇာနာတိ အဟံ ရုက္ခဿ ပဟာရာဒိပ္ပဒေသေသု ဌိတောတိ၊ ဧဝမေဝ န သရီရဿ ခါဏု- ကဏုကာဒီဟိ အဘိဟတပ္ပဒေသာ ဇာနန္တိ အမှေသု ပုဗ္ဗော ဌိတောတိ။ နပိ ပုဗ္ဗော ဇာနာတိ အဟံ တေသု ပဒေသေသု ဌိတောတိ။ အညမညံ အာဘောဂပစ္စဝေက္ခဏရဟိတာ ဧတေ ဓမ္မာ။ ဣတိ ပုဗ္ဗော နာမ ဣမသ္မိံ သရီရေ ပါဠိယေက္ခော ကောဋ္ဌာသော အစေတနော အဗျာကတော သုညော နိဿတ္ထော ယူသဘူတော အာဗန္ဓနာကာရော အာပေါဓာတူတိ။

၃၃၄။ လောဟိတေသု သံသရဏလောဟိတံ ပိတ္တံ ဝိယ သကလသရီရံ ဗျာပေတွာ ဌိတံ။ သန္တိစိတလောဟိတံ ယကနဋ္ဌာနဿ ဟေဋ္ဌာဘာဂံ ပူရေတွာ ဧကပတ္ထပူရမတ္ထံ^၁ ဝက္ကဟဒယယကနပပ္ပါသာနိ တေမေန္တံ ဌိတံ။ တတ္ထ သံသရဏလောဟိတေ အဗဒ္ဓပိတ္တသဒိသောဝ ဝိနိစ္ဆယော။ ဣတရံ ပန ယထာ ဇေဇရကပါလေ ဩဝဋ္ဌေ ဥဒကေ ဟေဋ္ဌာ လေဉ္စုခဏ္ဍာဒီနိ တေမယမာနေ န လေဉ္စုခဏ္ဍာဒီနိ ဇာနန္တိ မယံ ဥဒကေန တေမိယမာနာတိ။ နပိ ဥဒကံ ဇာနာတိ

အဟံ လေဉ္စုခဏှာဒီနိ တေမေမီတိ၊ ဧဝမေဝ န ယကနဿ ဟေဋ္ဌာဘာဂဋ္ဌာနံ ဝက္ကာဒီနိ ဝါ ဇာနန္တိ မယိ လောဟိတံ ဌိတံ အမေ ဝါ တေမယမာနံ ဌိတန္တိ။ နပိ လောဟိတံ ဇာနာတိ အဟံ ယကနဿ ဟေဋ္ဌာဘာဂံ ပူရေတွာ ဝက္ကာဒီနိ တေမယမာနံ ဌိတန္တိ။ အညမညံ အာဘောဂပစ္စဝေက္ခဏရဟိတာ ဧတေ ဓမ္မာ။ ဣတိ လောဟိတံ နာမ ဣမသ္မိံ သရီရေ ပါဠိယေက္ခော ကောဋ္ဌာသော အစေတနော အဗျာကတော သုညော နိဿတ္ထော ယူသဘူတော အာဗန္ဓနာ-
ကာရော အာပေါဓာတူတိ။

၃၃၅။ **သေဒေါ** အဂ္ဂိသန္တာပါဒိကာလေသု ကေသလောမကူပဝိဝရာနိ ပူရေတွာ တိဋ္ဌတိ စေဝ ပဋ္ဌရတိ စ။ တတ္ထ ယထာ ဥဒကာ အဗျူဠမတ္တေသု ဘိသမုဋ္ဌာလကုမုဒနာဋ္ဌကလာပေသု န ဘိသဒိကလာပဝိဝရာနိ ဇာနန္တိ အမေဟိ ဥဒကံ ပဋ္ဌရတိတိ။ နပိ ဘိသဒိကလာပဝိဝရေဟိ ပဋ္ဌရန္တံ ဥဒကံ ဇာနာတိ အဟံ ဘိသဒိကလာပဝိဝရေဟိ ပဋ္ဌရမီတိ၊ ဧဝမေဝ န ကေသလောမကူပဝိဝရာနိ ဇာနန္တိ အမေဟိ သေဒေါ ပဋ္ဌရတိတိ။ နပိ သေဒေါ ဇာနာတိ အဟံ ကေသလောမကူပဝိဝရေဟိ ပဋ္ဌရမီတိ။ အညမညံ အာဘောဂ-
ပစ္စဝေက္ခဏရဟိတာ ဧတေ ဓမ္မာ။ ဣတိ သေဒေါ နာမ ဣမသ္မိံ သရီရေ ပါဠိယေက္ခော ကောဋ္ဌာသော အစေတနော အဗျာကတော သုညော နိဿတ္ထော ယူသဘူတော အာဗန္ဓနာကာရော အာပေါဓာတူတိ။

၃၃၆။ **မေဒေါ** ထူလဿ သကလသရီရံ ဖရိတွာ ကိသဿ ဇဗ်မံသာဒီနိ နိဿာယ ဌိတော ပတ္ထိန္နသိနေဟော။ တတ္ထ ယထာ ဟလိဒ္ဓိ^၁ ပိလောတိက-
ပဋိစ္ဆန္ဓေ မံသပုဉ္ဇေ န မံသပုဉ္ဇော ဇာနာတိ မံ နိဿာယ ဟလိဒ္ဓိပိလော-
တိကာ ဌိတာတိ။ နပိ ဟလိဒ္ဓိပိလောတိကာ ဇာနာတိ အဟံ မံသပုဉ္ဇံ နိဿာယ
ဌိတာတိ၊ ဧဝမေဝ န သကလသရီရေ ဇဗ်ဒီသု ဝါ မံသံ ဇာနာတိ မံ
နိဿာယ မေဒေါ ဌိတာတိ။ နပိ မေဒေါ ဇာနာတိ အဟံ သကလသရီရေ
ဇဗ်ဒီသု ဝါ မံသံ နိဿာယ ဌိတာတိ။ အညမညံ အာဘောဂပစ္စဝေက္ခဏ-
ရဟိတာ ဧတေ ဓမ္မာ။ ဣတိ မေဒေါ နာမ ဣမသ္မိံ သရီရေ ပါဠိယေက္ခော
ကောဋ္ဌာသော အစေတနော အဗျာကတော သုညော နိဿတ္ထော ပတ္ထိန္န-
ယူသော အာဗန္ဓနာကာရော အာပေါဓာတူတိ။

၃၃၇။ အဿု ယဒါ သဉ္ဇာယတိ တဒါ အက္ခိကူပကေ ပူရေတွာ တိဋ္ဌတိ ဝါ ပဋ္ဌရတိ ဝါ။ တတ္ထ ယထာ ဥဒကပုဏ္ဏေသု တရုဏတာလဋ္ဌိကူပကေသု န တရုဏတာလဋ္ဌိကူပကာ ဇာနန္တိ အမှေသု ဥဒကံ ဌိတန္တိ။ နပိ တရုဏတာလဋ္ဌိကူပကေသု ဥဒကံ ဇာနာတိ အဟံ တရုဏတာလဋ္ဌိကူပကေသု ဌိတန္တိ။ ဧဝမေဝ န အက္ခိကူပကာ ဇာနန္တိ အမှေသု အဿု ဌိတန္တိ။ နပိ အဿု ဇာနာတိ အဟံ အက္ခိကူပကေသု ဌိတန္တိ။ အညမညံ အာဘောဂပစ္စဝေက္ခဏရဟိတာ ဧတေ ဓမ္မာ။ ဣတိ အဿု နာမ ဣမသ္မိံ သရီရေ ပါဠိယေက္ခော ကောဋ္ဌာသော အစေတနော အဗျာကတော သုညော နိဿတ္ထော ယူသဘူတော အာဗန္ဓနာကာရော အာပေါဓာတူတိ။

၃၃၈။ ဝဿ အဂ္ဂိသန္တာပါဒိကာလေ ဟတ္ထတလဟတ္ထပိဋ္ဌိ ပါဒတလပါဒပိဋ္ဌိ နာသာပုဋ္ဌနလာဋ္ဌအံသကူဋ္ဌေသု ဌိတဝိလိနသ္မေဟော။ တတ္ထ ယထာ ပက္ခိတ္တတေလေ အာစာမေ န အာစာမော ဇာနာတိ မံ တေလံ အဇ္ဈောတ္ထရိတွာ ဌိတန္တိ။ နပိ တေလံ ဇာနာတိ အဟံ အာစာမံ အဇ္ဈောတ္ထရိတွာ ဌိတန္တိ။ ဧဝမေဝ န ဟတ္ထတလာဒိပ္ပဒေသော ဇာနာတိ မံ ဝဿ အဇ္ဈောတ္ထရိတွာ ဌိတတိ။ နပိ ဝဿ ဇာနာတိ အဟံ ဟတ္ထတလာဒိပ္ပဒေသံ အဇ္ဈောတ္ထရိတွာ ဌိတတိ။ အညမညံ အာဘောဂပစ္စဝေက္ခဏရဟိတာ ဧတေ ဓမ္မာ။ ဣတိ ဝဿ နာမ ဣမသ္မိံ သရီရေ ပါဠိယေက္ခော ကောဋ္ဌာသော အစေတနော အဗျာကတော သုညော နိဿတ္ထော ယူသဘူတော အာဗန္ဓနာကာရော အာပေါဓာတူတိ။

၃၃၉။ ခေဋ္ဌော တထာရူပေ ခေဋ္ဌုပ္ပတ္တိပစ္စယေ သတိ ဥဘောဟိ ကပေါလပဿေဟိ ဩရေဟိတွာ ဇိဝှိတလေ တိဋ္ဌတိ။ တတ္ထ ယထာ အဗ္ဗောစ္စိန္တဥဒကနိဿန္တေ နဒီတိရကူပကေ န ကူပတလံ ဇာနာတိ မယိ ဥဒကံ သန္တိဋ္ဌတိတိ။ နပိ ဥဒကံ ဇာနာတိ အဟံ ကူပတလေ သန္တိဋ္ဌာမီတိ။ ဧဝမေဝ န ဇိဝှိတလံ ဇာနာတိ မယိ ဥဘောဟိ ကပေါလပဿေဟိ ဩရေဟိတွာ ခေဋ္ဌော ဌိတတိ။ နပိ ခေဋ္ဌော ဇာနာတိ အဟံ ဥဘောဟိ ကပေါလပဿေဟိ ဩရေဟိတွာ ဇိဝှိတလေ ဌိတတိ။ အညမညံ အာဘောဂပစ္စဝေက္ခဏရဟိတာ ဧတေ ဓမ္မာ။ ဣတိ ခေဋ္ဌော နာမ ဣမသ္မိံ သရီရေ ပါဠိယေက္ခော ကောဋ္ဌာသော အစေတနော အဗျာကတော သုညော နိဿတ္ထော ယူသဘူတော အာဗန္ဓနာကာရော အာပေါဓာတူတိ။

၃၄၀။ သိဃာဏိကာ ယဒါ သဉ္ဇာယတိ၊ တဒါ နာသာပုဋ္ဌေ ပူရေတွာ တိဋ္ဌတိ ဝါ ပဋ္ဌရတိ ဝါ။ တတ္ထ ယထာ ပူတိဒမိဘရိတာယ သိပ္ပိကာယ န သိပ္ပိကာ ဇာနာတိ မယိ ပူတိဒမိ ဌိတန္တိ။ နပိ ပူတိဒမိ ဇာနာတိ အဟံ သိပ္ပိကာယ ဌိတန္တိ၊ ဧဝမေဝ န နာသာပုဋ္ဌာ ဇာနန္တိ အမှေသု သိဃာဏိကာ ဌိတာတိ။ နပိ သိဃာဏိကာ ဇာနာတိ အဟံ နာသာပုဋ္ဌေသု ဌိတာတိ။ အညမညံ အာဘောဂပစ္စဝေက္ခဏရဟိတာ ဧတေ ဓမ္မာ။ ဣတိ သိဃာဏိကာ နာမ ဣမသ္မိံ သရီရေ ပါဠိယေက္ခော ကောဋ္ဌာသော အစေတနော အဗျာကတော သုညော နိဿတ္တော ယူသဘူတော အာဗန္ဓနာကာရော အာပေါဓာတူတိ။

၃၄၁။ လသိကာ အဋ္ဌိကသန္တိနံ အဗ္ဘန္တနကိစ္စံ သာယေမာနာ အသီတိသတသန္တိသု ဌိတာ။ တတ္ထ ယထာ တေလဗ္ဘန္တိတေ အက္ခေ န အက္ခော ဇာနာတိ မံ တေလံ အဗ္ဘန္တိတွာ ဌိတန္တိ။ နပိ တေလံ ဇာနာတိ အဟံ အကံ အဗ္ဘန္တိတွာ ဌိတန္တိ၊ ဧဝမေဝ န အသီတိသတသန္တယော ဇာနန္တိ လသိကာ အမှေ အဗ္ဘန္တိတွာ ဌိတာတိ။ နပိ လသိကာ ဇာနာတိ အဟံ အသီတိသတသန္တယော အဗ္ဘန္တိတွာ ဌိတာတိ။ အညမညံ အာဘောဂပစ္စဝေက္ခဏရဟိတာ ဧတေ ဓမ္မာ။ ဣတိ လသိကာ နာမ ဣမသ္မိံ သရီရေ ပါဠိယေက္ခော ကောဋ္ဌာသော အစေတနော အဗျာကတော သုညော နိဿတ္တော ယူသဘူတော အာဗန္ဓနာကာရော အာပေါဓာတူတိ။

၃၄၂။ မုတ္တံ ဝတ္ထိဿ အဗ္ဘန္တရေ ဌိတံ။ တတ္ထ ယထာ စန္ဒနိကာယ ပက္ခိတ္တေ အမုခေ ရဝဏသုဋ္ဌေ^၂ န ရဝဏသုဋ္ဌော ဇာနာတိ မယိ စန္ဒနိကာရသော ဌိတောတိ။ နပိ စန္ဒနိကာရသော ဇာနာတိ အဟံ ရဝဏသုဋ္ဌေ ဌိတောတိ၊ ဧဝမေဝ န ဝတ္ထိ ဇာနာတိ မယိ မုတ္တံ ဌိတန္တိ။ နပိ မုတ္တံ ဇာနာတိ အဟံ ဝတ္ထိမှိ ဌိတန္တိ။ အညမညံ အာဘောဂပစ္စဝေက္ခဏရဟိတာ ဧတေ ဓမ္မာ။ ဣတိ မုတ္တံ နာမ ဣမသ္မိံ သရီရေ ပါဠိယေက္ခော ကောဋ္ဌာသော အစေတနော အဗျာကတော သုညော နိဿတ္တော ယူသဘူတော အာဗန္ဓနာကာရော အာပေါဓာတူတိ။

၃၄၃။ ဧဝံ ကေသာဒီသု မနသိကာရံ ပဝတ္တေတွာ ယေန သန္တပ္ပတိ၊ အယံ ဣမသ္မိံ သရီရေ ပါဠိယေက္ခော ကောဋ္ဌာသော အစေတနော အဗျာကတော သုညော နိဿတ္တော ပရိပါစနာကာရော တေဇောဓာတူတိ၊ ယေန ဇီရိယတိ။

၁-အခေမုခေ (သိ၊ သျာ၊ က)၊ ဟေဋ္ဌာ ၂၅၆-ပိဋေ ပဿိတဗ္ဗံ။

၂-ယဝနသုဋ္ဌေ (သိ)၊ ရဝနသုဋ္ဌေ (က)

ယေန ပရိဥယျတိ၊ ယေန အသိတဝီတခါယိတသာယိတံ သမ္မာ ပရိဏာမံ ဂစ္ဆတိ၊ အယံ ဣမသ္မိံ သရီရေ ပါဠိယေက္ခော ကောဠာသော အစေတနော အဗျာကတော သုညော နိဿတ္ထော ပရိပါစနာကာရော တေဇောဓာတူတိ ဧဝံ တေဇောကောဠာသေသု မနသိကာရော ပဝတ္တေတဗ္ဗော။

၃၄၄။ တတော ဥဋ္ဌင်္ဂမေ ဝါတေ ဥဋ္ဌင်္ဂမဝသေန ပရိဂ္ဂဟေတွာ အဓောဂမေ အဓောဂမဝသေန၊ ကုစ္ဆိသယေ ကုစ္ဆိသယဝသေန၊ ကောဠာသယေ ကောဠာသယဝသေန၊ အင်္ဂမင်္ဂါနုသာရိဗ္ဗိ အင်္ဂမင်္ဂါနုသာရိဝသေန၊ အဿာသပဿာသေ အဿာသပဿာသဝသေန ပရိဂ္ဂဟေတွာ ဥဋ္ဌင်္ဂမာ ဝါတာ နာမ ဣမသ္မိံ သရီရေ ပါဠိယေက္ခော ကောဠာသော အစေတနော အဗျာကတော သုညော နိဿတ္ထော ဝိတ္ထန္တနာကာရော ဝါယောဓာတူတိ၊ အဓောဂမာ ဝါတာ နာမ၊ ကုစ္ဆိသယာ ဝါတာ နာမ၊ ကောဠာသယာ ဝါတာ နာမ၊ အင်္ဂမင်္ဂါနုသာရိနော ဝါတာ နာမ၊ အဿာသပဿာသာ ဝါတာ နာမ ဣမသ္မိံ သရီရေ ပါဠိယေက္ခော ကောဠာသော အစေတနော အဗျာကတော သုညော နိဿတ္ထော ဝိတ္ထန္တနာကာရော ဝါယောဓာတူတိ ဧဝံ ဝါယောကောဠာသေသု မနသိကာရော ပဝတ္တေတဗ္ဗော။ တဿေဝံ ပဝတ္တမနသိကာရဿ ဓာတုယော ပါကဇ္ဇာ ဟောန္တိ။ တာ ပုနပ္ပုနံ အာဝဇ္ဇတော မနသိကရောတော ဝုတ္တနယေနေဝ ဥပစာရသမာဓိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

၃၄၅။ ယဿ ပန ဧဝံ ဘာဝယတော ကမ္မဋ္ဌာနံ န ဣဇ္ဈတိ၊ တေန သလက္ခဏသင်္ခေပတော ဘာဝေတဗ္ဗံ။ ကထံ? ဝိသတိယာ ကောဠာသေသု ထဒ္ဓလက္ခဏံ ပထဝီဓာတူတိ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ။ တတ္ထေဝ အာဗန္ဓနလက္ခဏံ အာပေါဓာတူတိ။ ပရိပါစနလက္ခဏံ တေဇောဓာတူတိ။ ဝိတ္ထန္တနလက္ခဏံ ဝါယောဓာတူတိ။

ဒွါဒသသု ကောဠာသေသု အာဗန္ဓနလက္ခဏံ အာပေါဓာတူတိ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ။ တတ္ထေဝ ပရိပါစနလက္ခဏံ တေဇောဓာတူတိ။ ဝိတ္ထန္တနလက္ခဏံ ဝါယောဓာတူတိ။ ထဒ္ဓလက္ခဏံ ပထဝီဓာတူတိ။

စတုသု ကောဠာသေသု ပရိပါစနလက္ခဏံ တေဇောဓာတူတိ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ။ တေန အဝိနိဘုတ္တံ ဝိတ္ထန္တနလက္ခဏံ ဝါယောဓာတူတိ။ ထဒ္ဓလက္ခဏံ ပထဝီဓာတူတိ။ အာဗန္ဓနလက္ခဏံ အာပေါဓာတူတိ။

ဆသု ကောဠာသေသု ဝိတ္တန္တနလက္ခဏံ ဝါယောဓာတူတိ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ။ တတ္ထေဝ ထဒ္ဓလက္ခဏံ ပထဝီဓာတူတိ။ အာဗန္ဓနလက္ခဏံ အာပေါဓာတူတိ။ ပရိပါစနလက္ခဏံ တေဇောဓာတူတိ။ တဿေဝံ ဝဝတ္ထာပယတော ဓာတုယော ပါကဠာ ဟောန္တိ။ တာ ပုနပ္ပုနံ အာဝဇ္ဇတော မနသိကရောတော ဝုတ္တနယေနေဝ ဥပစာရသမာဓိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

၃၄၆။ ယဿ ပန ဧဝမ္ပိ ဘာဝယတော ကမ္မဋ္ဌာနံ န ဣဇ္ဈတိ၊ တေန သလက္ခဏဝိဘတ္တိတော ဘာဝေတဗ္ဗံ။ ကထံ? ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယေနေဝ ကေသာဒယော ပရိဂ္ဂဟေတွာ ကေသမ္ပိ ထဒ္ဓလက္ခဏံ ပထဝီဓာတူတိ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ။ တတ္ထေဝ အာဗန္ဓနလက္ခဏံ အာပေါဓာတူတိ။ ပရိပါစနလက္ခဏံ တေဇောဓာတူတိ။ ဝိတ္တန္တနလက္ခဏံ ဝါယောဓာတူတိ။ ဧဝံ သဗ္ဗကောဠာသေသု ဧကေကသ္မိံ ကောဠာသေ စတဿော စတဿော ဓာတုယော ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗာ။ တဿေဝံ ဝဝတ္ထာပယတော ဓာတုယော ပါကဠာ ဟောန္တိ။ တာ ပုနပ္ပုနံ အာဝဇ္ဇတော မနသိကရောတော ဝုတ္တနယေနေဝ ဥပစာရသမာဓိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

အပိစ ခေါ ပန ဝစနတ္ထတော၊ ကလာပတော၊ စုဏ္ဏတော၊ လက္ခဏာဒိတော၊ သမုဋ္ဌာနတော၊ နာနတ္ထေကတ္ထတော၊ ဝိနိဗ္ဗောဂါဝိနိဗ္ဗောဂတော၊ သဘာဝဝိသဘာဝတော၊ အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရဝိသေသတော၊ သင်္ဂဟတော၊ ပစ္စယတော၊ အသမန္နာဟာရတော၊ ပစ္စယဝိဘာဂတောတိ ဣမေဟိဝိ အာကာရေဟိ ဓာတုယော မနသိကာတဗ္ဗာ။

၃၄၇။ တတ္ထ ဝစနတ္ထတော မနသိကရောန္တေန ပတ္ထဝုတ္တာ ပထဝီ။ အပ္ပေါတိ အာပိယတိ အပ္ပိယတိတိ ဝါ အာပေါ။ တေဇတိတိ တေဇော။ ဝါယတိတိ ဝါယော။ အဝိသေသေန ပန သလက္ခဏဓာရဏတော ဒုက္ခာဒါနတော ဒုက္ခာဓာနတော စ ဓာတူတိ။ ဧဝံ ဝိသေသသာမညဝသေန ဝစနတ္ထတော မနသိကာတဗ္ဗာ။

၃၄၈။ ကလာပတောတိ ယာ အယံ ကေသာလောမာတိအာဒိနာ နယေန ဝိသတိယာ အာကာရေဟိ ပထဝီဓာတု၊ ပိတ္တံ သေမ္ပန္တိ စ အာဒိနာ နယေန ဒွါဒသဟာကာရေဟိ အာပေါဓာတု နိဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ တတ္ထ ယသ္မာ—

ဝဏ္ဏော ဂန္ဓော ရသော ဩဇာ၊ စတဿော စာပိ ဓာတုယော။
 အဋ္ဌဓမ္မသမောဓာနာ၊ ဟောတိ ကေသာတိ သမ္မုတိ။
 တေသံယေဝ ဝိနိဗ္ဗောဂါ၊ နတ္ထိ ကေသာတိ သမ္မုတိ။

တသ္မာ ကေသာပိ အဋ္ဌဓမ္မကလာပမတ္တမေဝ။ တထာ လောမာဒယောတိ^၁။
 ယော ပနေတ္ထ ကမ္မသမုဋ္ဌာနော ကောဋ္ဌာသော၊ သော ဇီဝိတိန္ဒြိယေန စ
 ဘာဝေန စ သဒ္ဓိံ ဒသဓမ္မကလာပေါပိ ဟောတိ။ ဥဿဒဝသေန ပန ပထဝီဓာတု
 အာပေါဓာတုတိ သင်္ခံ ဂတော^၂။ ဧဝံ ကလာပတော မနသိကာတဗ္ဗာ။

၃၄၉။ စုဏ္ဏတောတိ ဣမသ္မိံ ဟိ သရီရေ မဇ္ဈိမေန ပမာဏေန ပရိဂ္ဂယ-
 မာနာ ပရမာဏုဘေဒသဉ္စုဏ္ဏာ သုခုမရဇဘူတာ ပထဝီဓာတု ဒေါဏမတ္တာ
 သိယာ။ သာ တတော ဥပခုပ္ပမာဏာယ အာပေါဓာတုယာ သင်္ဂဟိတာ၊
 တေဇောဓာတုယာ အနုပါလိတာ ဝါယောဓာတုယာ ဝိတ္ထန္တိတာ န ဝိကိရိယတိ
 န ဝိဒ္ဓံသိယတိ၊ အဝိကိရိယမာနာ အဝိဒ္ဓံသိယမာနာ အနေကဝိဓံ ဣတ္ထိပုရိသ-
 လိင်္ဂါဒိဘာဝဝိကပ္ပံ ဥပဂစ္ဆတိ၊ အဏုထူလဒီဃရဿထိရကထိနာဒိဘာဝဉ္စ
 ပကာသေတိ။

ယူသဂတာ အာဗန္ဓနာကာရဘူတာ ပနေတ္ထ အာပေါဓာတု ပထဝီပတိဋ္ဌိတာ
 တေဇာနုပါလိတာ ဝါယောဝိတ္ထန္တိတာ န ပဋ္ဌရတိ န ပရိဿဝတိ၊ အပဋ္ဌရ-
 မာနာ အပရိဿဝမာနာ ပီဏိတပီဏိတဘာဝံ ဒဿေတိ။

အသိတပီတာဒိပါစကာ စေတ္ထ ဥသုမာကာရဘူတာ ဥဏ္ဍတ္တလက္ခဏာ
 တေဇောဓာတု ပထဝီပတိဋ္ဌိတာ အာပေါသင်္ဂဟိတာ ဝါယောဝိတ္ထန္တိတာ ဣမံ
 ကာယံ ပရိပါစေတိ၊ ဝဏ္ဏသမ္ပတ္တိဉ္စဿ အာဝဟတိ။ တာယ စ ပန
 ပရိပါစိတော အယံ ကာယော န ပူတိဘာဝံ ဒဿေတိ။

အင်္ဂမင်္ဂါနုသဉ္စာ စေတ္ထ သမုဒီရဏဝိတ္ထန္တနုလက္ခဏာ ဝါယောဓာတု
 ပထဝီပတိဋ္ဌိတာ အာပေါသင်္ဂဟိတာ တေဇာနုပါလိတာ ဣမံ ကာယံ
 ဝိတ္ထန္တေတိ။ တာယ စ ပန ဝိတ္ထန္တိတော အယံ ကာယော န ပရိပတတိ၊ ဥဇုကံ
 သဏ္ဌာတိ။ အပရာယ ဝါယောဓာတုယာ သမဗ္ဗာဟတော ဂမနဋ္ဌာနနိသဇ္ဇာ-
 သယနဣရိယာပထေသု ဝိညတ္တိံ ဒဿေတိ၊ သမိဇ္ဇေတိ^၃၊ သမ္ပသာရေတိ^၄၊
 ဟတ္ထပါဒံ လာဠေတိ။ ဧဝမေတံ ဣတ္ထိပုရိသာဒိဘာဝေန ဗာလဇနဝဉ္စနံ
 မာယာရူပသဒိသံ ဓာတုယန္တံ ပဝတ္တတိတိ ဧဝံ စုဏ္ဏတော မနသိကာတဗ္ဗာ။

၁-လောမာဒယော (က-သိ)

၂-သဒ္ဓိဉ္စေတိ (သိ၊ သျှာ)

၂-ဂတောတိ (ဣ)

၄-ဗာသာရေတိ (?)

၃၅၀။ လက္ခဏာဒိတောတိ ပထဝီဓာတု ကိံ လက္ခဏာ၊ ကိံ ရသ၊ ကိံ ပစ္စုပ္ပန်နာတိ ဧဝံ စတဿောပိ ဓာတုယော အာဝဇ္ဇေတွာ ပထဝီဓာတု ကက္ခဏတ္ထလက္ခဏာ၊ ပတိဋ္ဌာနရသာ၊ သမ္ပုဋ္ဌိန္တနပစ္စုပ္ပန်နာ။ အာပေါဓာတု ပဋ္ဌရဏလက္ခဏာ၊ ဗြူဟနရသာ၊ သင်္ဂဟပစ္စုပ္ပန်နာ။ တေဇောဓာတု ဥဏှတ္ထလက္ခဏာ၊ ပရိပါစနရသာ၊ မဒ္ဒဝါနုပ္ပဒါနပစ္စုပ္ပန်နာ။ ဝါယောဓာတု ဝိတ္တန္တနလက္ခဏာ၊ သမုဒ္ဓိရဏရသာ။ အဘိနိဟာရပစ္စုပ္ပန်နာတိ ဧဝံ လက္ခဏာဒိတော မနသိကာတဗ္ဗာ။

၃၅၁။ သမုဋ္ဌာနတောတိ ယေ ဣမေ ပထဝီဓာတုအာဒိနံ ဝိတ္တာရတော ဒဿနဝသေန ကေသာဒယော ဒွါစတ္တာလီသ ကောဋ္ဌာသာ ဒဿိတာ။ တေသု ဥဒရိယံ ကရိသံ ပုဗ္ဗော မုတ္တန္တိ ဣမေ စတ္တာရော ကောဋ္ဌာသာ ဥတုသမုဋ္ဌာနာဝ။ အဿု သေဒေါ ခေဋ္ဌော သိဃံဏိကာတိ ဣမေ စတ္တာရော ဥတုစိတ္တသမုဋ္ဌာနာ။ အသိတာဒိပရိပါစကော တေဇော ကမ္မသမုဋ္ဌာနောဝ။ အဿာသပဿာသာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာဝ။ အဝသေသာ သဗ္ဗေပိ စတုသမုဋ္ဌာနာတိ ဧဝံ သမုဋ္ဌာနတော မနသိကာတဗ္ဗာ။

၃၅၂။ နာနတ္ထကတ္တတောတိ သဗ္ဗာသမ္ဘိ ဓာတုနံ သလက္ခဏာဒိတော နာနတ္တံ။ အညာနေဝ ဟိ ပထဝီဓာတုယာ လက္ခဏရသပစ္စုပ္ပန်နာနိ။ အညာနိ အာပေါဓာတုအာဒိနံ။ ဧဝံ လက္ခဏာဒိဝသေန ပန ကမ္မသမုဋ္ဌာနာဒိဝသေန စ နာနတ္တဘူတာနမ္ဘိတောသံ ရူပမဟာဘူတဓာတုဓမ္မအနိစ္စာဒိဝသေန ဧကတ္တံ ဟောတိ။ သဗ္ဗာပိ ဟိ ဓာတုယော ရူပနလက္ခဏံ အနတိတတ္တာ ရူပါနိ။ မဟန္တပိတုဘာဝါဒီဟိ ကာရဏေဟိ မဟာဘူတာနိ။

မဟန္တပိတုဘာဝါဒီဟိတိ တော ဟိ ဓာတုယော မဟန္တပိတုဘာဝတော၊ မဟာဘူတသာမညတော၊ မဟာပရိဟာရတော၊ မဟာဝိကာရတော၊ မဟတ္တာဘူတတ္တာ စာတိ ဣမေဟိ ကာရဏေဟိ မဟာဘူတာနိတိ ဝုစ္စန္တိ။

တတ္ထ မဟန္တပိတုဘာဝတောတိ တောနိ ဟိ အနုပါဒိန္ဒသန္တာနေပိ ဥပါဒိန္ဒသန္တာနေပိ မဟန္တာနိ ပါတုဘူတာနိ။ တေသံ အနုပါဒိန္ဒသန္တာနေ—

ဗုဝေ သတသဟဿာနိ၊ စတ္တာရိ နဟုတာနိ စ။

တ္ထေကံ ဗဟလတ္တေန၊ သင်္ခါတာယံ ဝသုန္ဓရာတိ—

အာဒိနာ နယေန မဟန္တပိတုဘာဝတာ ဗုဒ္ဓါနုဿတိနိဗ္ဗေသေ ဝုတ္တာဝ။

ဥပါဒိန္ဒသန္တာနေပိ မစ္ဆကစ္ဆပဒေဝဒါနဝါဒိသရီရဝသေန မဟန္တာနေဝ ပါတုဘူတာနိ။ ဝုတ္တဉ္ဇေတံ “သန္တိ ဘိက္ခဝေ မဟာသမုဒ္ဓေ” ယောဇနသတိကာပိ အတ္တဘာဝါ”တိအာဒိ။ (၁)

မဟာဘူတသာမညတောတိ တောနိ ဟိ ယထာ မာယာကာရော အမဏိ°-ယေဝ ဥဒကံ မဏိ° ကတွာ ဒဿေတိ၊ အသုဝဏ္ဏံယေဝ လေဒူ၊ သုဝဏ္ဏံ ကတွာ ဒဿေတိ။

ယထာ စ သယံ နေဝ ယက္ခော န ယက္ခိ သမာနော ယက္ခဘာဝမ္ပိ ယက္ခိဘာဝမ္ပိ ဒဿေတိ၊ ဧဝမေဝ သယံ အနီလာနေဝ ဟုတွာ နီလံ ဥပါဒါရူပံ ဒဿေန္တိ၊ အပီတာနိ အလောဟိတာနိ အနောဒါတာနေဝ ဟုတွာ ဩဒါတံ ဥပါဒါရူပံ ဒဿေန္တိတိ မာယာကာရမဟာဘူတသာမညတော မဟာဘူတာနိ။

ယထာ စ ယက္ခာဒိနိ မဟာဘူတာနိ ယံ ဂဏန္တိ၊ နေဝ နေသံ တဿ အန္တော န ဗဟိ ဌာနံ ဥပလဗ္ဘတိ၊ န စ တံ နိဿာယ န တိဋ္ဌန္တိ၊ ဧဝမေဝ တာနိပိ နေဝ အညမညဿ အန္တော န ဗဟိ ဌိတာနိ ဟုတွာ ဥပလဗ္ဘန္တိ၊ န စ အညမညံ နိဿာယ န တိဋ္ဌန္တိတိ အစိန္တေယျဌာနတာယ ယက္ခာဒိမဟာဘူတသာမည-တောပိ မဟာဘူတာနိ။ ယထာ စ ယက္ခိနိသင်္ခါတာနိ မဟာဘူတာနိ မနာပေဟိ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနဝိက္ခေပေဟိ အတ္တနော ဘယာနကဘာဝံ ပဋိစ္ဆာဒေတွာ သတ္တေ ဝဉ္ဇေန္တိ၊ ဧဝမေဝ တောနိပိ ဣတ္ထိပုရိသသရီရာဒိသု မနာပေန ဆဝိဝဏ္ဏေန မနာပေန အတ္တနော အင်္ဂပစ္စင်္ဂသဏ္ဌာနေန မနာပေန စ ဟတ္ထပါဒင်္ဂလိဘမုက-ဝိက္ခေပေန အတ္တနော ကက္ခဋ္ဌတ္တာဒိဘေဒံ သရသလက္ခဏံ ပဋိစ္ဆာဒေတွာ ဗာလဇနံ ဝဉ္ဇေန္တိ၊ အတ္တနော သဘာဝံ ဒဋ္ဌံ န ဒေန္တိတိ ဝဉ္ဇကတ္တေန ယက္ခိနိမဟာဘူတသာမညတောပိ မဟာဘူတာနိ။ (၂)

မဟာပရိဟာရတောတိ မဟန္တေဟိ ပစ္စယေဟိ ပရိဟရိတဗ္ဗတော။ တောနိ ဟိ ဒိဝသေ ဒိဝသေ ဥပနေတဗ္ဗတ္တာ မဟန္တေဟိ သာသန္နာဒနာဒိဟိ ဘူတာနိ ပဝတ္တာနိတိ မဟာဘူတာနိ။ မဟာပရိဟာရာနိ ဝါ ဘူတာနိတိပိ မဟာ-ဘူတာနိ။ (၃)

မဟာဝိကာရတောတိ တောနိ ဟိ အနုပါဒိန္ဒာနိပိ ဥပါဒိန္ဒာနိပိ မဟာ-ဝိကာရာနိ ဟောန္တိ။ တတ္ထ အနုပါဒိန္ဒာနံ ကပ္ပဝုဋ္ဌာနေ ဝိကာရမဟတ္တံ ပါကဋံ ဟောတိ။ ဥပါဒိန္ဒာနံ ဓာတုက္ခောဘကာလေ။ တထာ ဟိ—

ဘူမိတော ဝုဠိတာ ယာဝ၊ ဗြဟ္မလောကာ ဝိဓာဝတိ။
အစ္စိ အစ္စိမတော လောကေ၊ ဥယျမာနမ္ပိ တေဇသာ။

ကောဠိသတသဟဿေကံ၊ စက္ကဝါဠံ ဝိလိယတိ။
ကုပိတေန ယဒါ လောကော၊ သလိလေန ဝိနဿတိ။

ကောဠိသတသဟဿေကံ၊ စက္ကဝါဠံ ဝိကီရတိ။
ဝါယောဓာတုပ္ပကောပေန၊ ယဒါ လောကော ဝိနဿတိ။

ပတ္တဒ္ဓေါ ဘဝတိ ကာယော၊ ဒဠော ကဠမုခေန ဝါ။
ပထဝီဓာတုပ္ပကောပေန၊ ဟောတိ ကဠမုခေဝ သော။

ပူတိယော ဘဝတိ ကာယော၊ ဒဠော ပူတိမုခေန ဝါ။
အာပေါဓာတုပ္ပကောပေန၊ ဟောတိ ပူတိမုခေဝ သော။

သန္တက္ခော ဘဝတိ ကာယော၊ ဒဠော အဂ္ဂိမုခေန ဝါ။
တေဇောဓာတုပ္ပကောပေန၊ ဟောတိ အဂ္ဂိမုခေဝ သော။

သဠိန္ဒော ဘဝတိ ကာယော၊ ဒဠော သတ္တမုခေန ဝါ။
ဝါယောဓာတုပ္ပကောပေန၊ ဟောတိ သတ္တမုခေဝ သော။

ဇုတိ မဟာဝိကာရာနိ ဘူတာနီတိ မဟာဘူတာနိ။ (၄)

မဟတ္တာ ဘူတတ္တာ စာတိ ဧတာနိ ဟိ မဟန္တာနိ မဟတာ ဝါယာမေန
ပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗတ္တာ ဘူတာနိ ဝိဇ္ဇမာနတ္တာတိ မဟတ္တာ ဘူတတ္တာ စ မဟာ-
ဘူတာနိ။ (၅)

ဧဝံ သဗ္ဗာပေတာ ဓာတုယော မဟန္တပါတုဘာဝါဒီဟိ ကာရဏေဟိ
မဟာဘူတာနိ။

သလက္ခဏဓာရဏတော ပန ဒုက္ခာဒါနတော စ ဒုက္ခာဓာနတော စ
သဗ္ဗာပိ ဓာတုလက္ခဏံ အနုတိတတ္တာ ဓာတုယော။ သလက္ခဏဓာရဏေန စ
အတ္တနော ခဏာနုရူပဓာရဏေန စ ဓမ္မာ။ ခယဠေန အနိစ္စာ။ ဘယဠေန
ဒုက္ခာ။ အသာရကဠေန အနတ္တာ။

ဇုတိ သဗ္ဗာသမ္ပိ ရူပ မဟာဘူတဓာတု ဓမ္မ အနိစ္စာဒိဝသေန ကေတ္တန္တိ ဧဝံ
နာနတ္ထေကတ္တတော မနသိကာတဗ္ဗာ။

၃၅၃။ ဝိနိဇ္ဇောဂါဝိနိဇ္ဇောဂတောတိ သဟုပ္ပန္နာဝ ဧတာ ဧကေကသ္မိံ သဗ္ဗပရိယန္တိမေ သုဒ္ဓဋ္ဌကာဒိကလာပေပိ ပဒေသေန အဝိနိဗ္ဗုတ္တာ။ လက္ခဏေန ပန ဝိနိဗ္ဗုတ္တာတိ ဧဝံ ဝိနိဇ္ဇောဂါဝိနိဇ္ဇောဂတော မနသိကာတဗ္ဗာ။

၃၅၄။ သဘာဂဝိသဘာဂတောတိ ဧဝံ အဝိနိဗ္ဗုတ္တာသု စာပိ ဧတာသု ပုရိမာ ဒွေ ဂရုကတ္တာ သဘာဂါ။ တထာ ပစ္ဆိမာ လဟုကတ္တာ။ ပုရိမာ ပန ပစ္ဆိမာဟိ ပစ္ဆိမာ စ ပုရိမာဟိ ဝိသဘာဂါတိ ဧဝံ သဘာဂဝိသဘာဂတော မနသိကာတဗ္ဗာ။

၃၅၅။ အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရဝိသေသတောတိ အဇ္ဈတ္တိကာ ဓာတုယော ဝိညာ-
ဏဝတ္ထု ဝိညတ္တိ ဣန္ဒြိယာနံ နိဿယာ ဟောန္တိ၊ သဇ္ဈိယာပထာ၊ စတုသမုဋ္ဌာနာ။
ဗာဟိရာ ဝုတ္တဝိပရိတပ္ပကာရာတိ ဧဝံ အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရဝိသေသတော မနသိ-
ကာတဗ္ဗာ။

၃၅၆။ သင်္ဂဟတောတိ ကမ္မသမုဋ္ဌာနာ ပထဝီဓာတု ကမ္မသမုဋ္ဌာနာဟိ
ဣတရာဟိ ဧကသင်္ဂဟာ ဟောတိ သမုဋ္ဌာနနာနတ္ထာဘာဝတော။ တထာ
စိတ္တာဒိသမုဋ္ဌာနာ စိတ္တာဒိသမုဋ္ဌာနာဟိတိ ဧဝံ သင်္ဂဟတော မနသိကာတဗ္ဗာ။

၃၅၇။ ပစ္စယတောတိ ပထဝီဓာတု အာပေါသင်္ဂဟိတာ တေဇောအနု-
ပါလိတာ ဝါယောဝိတ္ထုဒ္ဓိတာ တိဏှံ မဟာဘူတာနံ ပတိဋ္ဌာ ဟုတွာ ပစ္စယော
ဟောတိ။ အာပေါဓာတု ပထဝီပတိဋ္ဌိတာ တေဇောအနုပါလိတာ ဝါယော-
ဝိတ္ထုဒ္ဓိတာ တိဏှံ မဟာဘူတာနံ အာဗန္ဓနံ ဟုတွာ ပစ္စယော ဟောတိ။
တေဇောဓာတု ပထဝီပတိဋ္ဌိတာ အာပေါသင်္ဂဟိတာ ဝါယောဝိတ္ထုဒ္ဓိတာ တိဏှံ
မဟာဘူတာနံ ပရိပါစနံ ဟုတွာ ပစ္စယော ဟောတိ။ ဝါယောဓာတု ပထဝီ-
ပတိဋ္ဌိတာ အာပေါသင်္ဂဟိတာ တေဇောပရိပါစိတာ တိဏှံ မဟာဘူတာနံ
ဝိတ္ထုဒ္ဓနံ ဟုတွာ ပစ္စယော ဟောတိတိ ဧဝံ ပစ္စယတော မနသိကာတဗ္ဗာ။

၃၅၈။ အသမန္တာဟာရတောတိ ပထဝီဓာတု စေတ္ထ “အဟံ ပထဝီ-
ဓာတု”တိ ဝါ၊ “တိဏှံ မဟာဘူတာနံ ပတိဋ္ဌာ ဟုတွာ ပစ္စယော ဟောမိ”တိ
ဝါ န ဇာနာတိ။ ဣတရာနိပိ တိဏှံ “အမှာကံ ပထဝီဓာတု ပတိဋ္ဌာ ဟုတွာ
ပစ္စယော ဟောတိ”တိ န ဇာနန္တိ။ ဧသ နယော သဗ္ဗတ္ထာတိ ဧဝံ အသမန္တာ-
ဟာရတော မနသိကာတဗ္ဗာ။

၃၅၉။ ပစ္စယဝိဘာဂတောတိ ဓာတုနံ ဟိ ကမ္မံ၊ စိတ္တံ၊ အာဟာရော၊ ဥတုတိ စက္ကာရော ပစ္စယာ။ တတ္ထ ကမ္မသမုဋ္ဌာနာနံ ကမ္မမေဝ ပစ္စယော ဟောတိ၊ န စိတ္တာဒယော။ စိတ္တာဒိသမုဋ္ဌာနာနမ္ပိ စိတ္တာဒယောဝ ပစ္စယာ ဟောန္တိ၊ န ဣတရေ။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ကမ္မံ ဇနကပစ္စယော ဟောတိ၊ သေသာနံ ပရိယာယတော ဥပနိဿယပစ္စယော ဟောတိ။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ စိတ္တံ ဇနကပစ္စယော ဟောတိ၊ သေသာနံ ပစ္စာဇာတပစ္စယော အတ္ထိပစ္စယော အဝိဂတပစ္စယော စ။ အာဟာရသမုဋ္ဌာနာနံ အာဟာရော ဇနကပစ္စယော ဟောတိ၊ သေသာနံ အာဟာရပစ္စယော အတ္ထိပစ္စယော အဝိဂတပစ္စယော စ။ ဥတုသမုဋ္ဌာနာနံ ဥတု ဇနကပစ္စယော ဟောတိ၊ သေသာနံ အတ္ထိပစ္စယော အဝိဂတပစ္စယော စ။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနံ မဟာဘူတံ ကမ္မသမုဋ္ဌာနာနမ္ပိ မဟာဘူတာနံ ပစ္စယော ဟောတိ စိတ္တာဒိသမုဋ္ဌာနာနမ္ပိ။ တထာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ၊ အာဟာရသမုဋ္ဌာနံ၊ ဥတုသမုဋ္ဌာနံ မဟာဘူတံ ဥတုသမုဋ္ဌာနာနမ္ပိ မဟာဘူတာနံ ပစ္စယော ဟောတိ ကမ္မာဒိသမုဋ္ဌာနာနမ္ပိ။

တတ္ထ ကမ္မသမုဋ္ဌာနာ ပထဝီဓာတု ကမ္မသမုဋ္ဌာနာနံ ဣတရာသံ သဟဇာတ-
အညမညနိဿယအတ္ထိအဝိဂတဝသေန စေဝ ပတိဋ္ဌာဝသေန စ ပစ္စယော
ဟောတိ၊ န ဇနကဝသေန။ ဣတရေသံ တိသန္တတိမဟာဘူတာနံ နိဿယအတ္ထိ-
အဝိဂတဝသေန ပစ္စယော ဟောတိ၊ န ပတိဋ္ဌာဝသေန န ဇနကဝသေန။
အာပေါဓာတု စေတ္တ ဣတရာသံ တိဏ္ဍံ သဟဇာတာဒိဝသေန စေဝ အာဗန္ဓန-
ဝသေန စ ပစ္စယော ဟောတိ၊ န ဇနကဝသေန။ ဣတရေသံ တိသန္တတိကာနံ
နိဿယအတ္ထိအဝိဂတပစ္စယဝသေနဝ၊ န အာဗန္ဓနဝသေန န ဇနကဝသေန။
တေဇောဓာတုပေတ္တ ဣတရာသံ တိဏ္ဍံ သဟဇာတာဒိဝသေန စေဝ ပရိပါစန-
ဝသေန စ ပစ္စယော ဟောတိ၊ န ဇနကဝသေန။ ဣတရေသံ တိသန္တတိကာနံ
နိဿယအတ္ထိအဝိဂတပစ္စယဝသေနဝ၊ န ပရိပါစနဝသေန၊ န ဇနကဝသေန။
ဝါယောဓာတုပေတ္တ ဣတရာသံ တိဏ္ဍံ သဟဇာတာဒိဝသေန စေဝ ဝိတ္ထန္တန-
ဝသေန စ ပစ္စယော ဟောတိ၊ န ဇနကဝသေန။ ဣတရေသံ တိသန္တတိကာနံ
နိဿယအတ္ထိအဝိဂတပစ္စယဝသေနဝ၊ န ဝိတ္ထန္တနဝသေန၊ န ဇနကဝသေန။
စိတ္တအာဟာရဥတုသမုဋ္ဌာနပထဝီဓာတုအာဒိသုပိ ဒေသေဝ နယော။

ဧဝံ သဟဇာတာဒိပစ္စယဝသပ္ပဝတ္ထာသု စ ပနေတာသု ဓာတုသု—

ဧကံ ပဋိစ္စ တိဿော၊ စတုဓာ တိဿော ပဋိစ္စ ဧကော စ။
ဒွေ ဓာတုယော ပဋိစ္စ၊ ဒွေ ဆဒ္ဓါ သပ္ပဝတ္တန္တိ။

ပထဝီအာဒိသု ဟိ ဧကေကံ ပဋိစ္စ ဣတရာ တိဿော တိဿောတိ
ဧဝံ ဧကံ ပဋိစ္စ တိဿော စတုဓာ သမ္ပဝတ္တန္တိ။ တထာ ပထဝီဓာတုအာဒိသု
ဧကေကာ ဣတရာ တိဿော တိဿော ပဋိစ္စာတိ ဧဝံ တိဿော ပဋိစ္စ ဧကာ
စတုဓာ သမ္ပဝတ္တတိ။ ပုရိမာ ပန ဒွေ ပဋိစ္စ ပစ္ဆိမာ၊ ပစ္ဆိမာ စ ဒွေ ပဋိစ္စ
ပုရိမာ၊ ပဌမတတိယာ ပဋိစ္စ ဒုတိယစတုတ္ထာ၊ ဒုတိယစတုတ္ထာ ပဋိစ္စ ပဌမ-
တတိယာ၊ ပဌမစတုတ္ထာ ပဋိစ္စ ဒုတိယတတိယာ၊ ဒုတိယတတိယာ ပဋိစ္စ
ပဌမစတုတ္ထာတိ ဧဝံ ဒွေ ဓာတုယော ပဋိစ္စ ဒွေ ဆဓာ သမ္ပဝတ္တန္တိ။

တာသု ပထဝီဓာတု အဘိက္ခမပဋိက္ခမာဒိကာလေ ဥပ္ပိဋ္ဌနဿ ပစ္စယော
ဟောတိ။ သာဝ အာပေါဓာတုယာ အနုဂတာ ပတိဋ္ဌာပနဿ။ ပထဝီဓာတုယာ
ပန အနုဂတာ အာပေါဓာတု အဝက္ခေပနဿ^၁။ ဝါယောဓာတုယာ အနုဂတာ
တေဇောဓာတု ဥဗ္ဗရဏဿ။ တေဇောဓာတုယာ အနုဂတာ ဝါယောဓာတု
အတိဟရဏဝိတိဟရဏာနံ ပစ္စယော ဟောတိတိ ဧဝံ ပစ္စယဝိဘာဂတော
မနသိကာတဗ္ဗာ။

ဧဝံ ဝစနတ္ထာဒိဝသေန မနသိ ကရေန္တဿာပိ ဟိ ဧကေကေန မုခေန
ဓာတုယော ပါကဋ္ဌာ ဟောန္တိ။ တာ ပုနပ္ပုနံ အာဝဇ္ဇတော မနသိကရေတော
ဝုတ္တနယေနော ဥပစာရသမာဓိဥပ္ပဇ္ဇတိ။ သွာယံ စတုန္တံ ဓာတုနံ ဝဝတ္ထာပကဿ
ဉာဏဿာနဘာဝေန ဥပ္ပဇ္ဇနတော စတုဓာတုဝဂ္ဂတ္ထာနန္တေဝ သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။

၃၆၀။ ဣဒ္ဓ ပန စတုဓာတုဝဂ္ဂတ္ထာနံ အနယုတ္တော ဘိက္ခု သုညတံ
အဝဂါဟတိ၊ သတ္တသညံ သမုလ္လိတေတိ။ သော သတ္တသညာယ သမူဟ-
တတ္ထာ ဝါဠုမိဂယက္ခရက္ခသဒိဝိကပုံ အနာဝဇ္ဇမာနော ဘယဘေရဝသဟော
ဟောတိ၊ အရတိရတိသဟော၊ န ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌေသု ဥလ္လိတနိလ္လိတံ ပါပုဏာတိ။
မဟာပညော စ ပန ဟောတိ^၂ အမတပရိယောသာနော ဝါ သုဂတိပရာ-
ယနော ဝါတိ။

ဧဝံ မဟာနဘာဝံ၊ ယောဂိဝရသဟဿ ကိဋ္ဌိတံ ဧတံ။
စတုဓာတုဝဂ္ဂတ္ထာနံ၊ နိစ္စံ သေဝေထ မေဓာဝိတိ။

အယံ စတုဓာတုဝဂ္ဂတ္ထာနဿ ဘာဝနာနိဒ္ဒေသော။

၃၆၁။ ဧတ္တာဝတာ စ ယံ သမာဓိဿ ဝိတ္ထာရံ ဘာဝနာနယဉ္စ ဒဿေတုံ
“ကောသမာဓိ၊ ကေနဋ္ဌေန သမာဓိ”တိအာဒိနာ နယေန ပဉ္စာကမ္ပိကတံ၊ တတ္ထ

၁-အဝိက္ခေပနဿ (သီ၊က)၊ အဝိက္ခေပနဿ (သျှာ)

၂-မဟာပညော စ ဟောတိ (ဣ)

“ကထံ ဘာဝေတဗ္ဗော”တိ ဣမဿ ပဒဿ သဗ္ဗပ္ပကာရတော အတ္ထဝဏ္ဏနာ သမတ္တာ ဟောတိ။

ဒုဝိဇောယေဝ ဟယံ^၁ ဣမ အဓိပ္ပေတော ဥပစာရသမာဓိ စေဝ အပ္ပနာ-
သမာဓိ စ။ တတ္ထ ဒသသု ကမ္မဋ္ဌာနေသု၊ အပ္ပနာပုဗ္ဗဘာဂစိတ္တေသု စ
ဧကဂ္ဂတာ ဥပစာရသမာဓိ။ အဝသေသကမ္မဋ္ဌာနေသု စိတ္တေကဂ္ဂတာ အပ္ပနာ-
သမာဓိ။ သော ဒုဝိဇောပိ တေသံ ကမ္မဋ္ဌာနာနံ ဘာဝိတတ္တာ ဘာဝိတော
ဟောတိ။ တေန ဝုတ္တံ “ကထံ ဘာဝေတဗ္ဗောတိ ဣမဿ ပဒဿ သဗ္ဗပ္ပကာရတော
အတ္ထဝဏ္ဏနာ သမတ္တာ”တိ။

သမာဓိအာနိသံသကထာ

၃၆၂။ ယမ္ပန ဝုတ္တံ “သမာဓိဘာဝနာယ ကော အာနိသံသော”တိ။ တတ္ထ
ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရာဒိပဉ္စဝိဇော သမာဓိဘာဝနာယ အာနိသံသော။ တထာ
ဟိ ယေ အရဟန္တာ ဒီဏာသဝါ သမာပဋိတွာ ဧကဂ္ဂစိတ္တာ သုခံ ဒိဝသံ
ဝိဟရိဿာမာတိ သမာဓိံ ဘာဝေန္တိ၊ တေသံ အပ္ပနာသမာဓိဘာဝနာ
ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရာနိသံသာ ဟောတိ။ တေနာဟ ဘဂဝါ “န ခေါ ပနေတေ
စုန္တ အရိယဿ ဝိနယေ သလ္လေခါ ဝုစ္စန္တိ။ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရာ ဧတေ
အရိယဿ ဝိနယေ ဝုစ္စန္တိ”တိ။ (၁)

သေက္ခပုထုဇ္ဇနာနံ သမာပတ္တိတော ဝုဋ္ဌာယ သမာဟိတေန စိတ္တေန
ဝိပဿိဿာမာတိ ဘာဝယတံ ဝိပဿနာယ ပဒဋ္ဌာနတ္တာ အပ္ပနာသမာဓိ-
ဘာဝနာပိ သမ္မာဓေ ဩကာသာဓိဂမနယေန ဥပစာရသမာဓိဘာဝနာပိ
ဝိပဿနာနိသံသာ ဟောတိ။ တေနာဟ ဘဂဝါ “သမာဓိံ ဘိက္ခဝေ ဘာဝေထ။
သမာဟိတော ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ”တိ။ (၂)

ယေ ပန အဋ္ဌ သမာပတ္တိယော နိဗ္ဗတ္တေတွာ အဘိညာပါဒကံ ဖျာနံ
သမာပဋိတွာ သမာပတ္တိတော ဝုဋ္ဌာယ ဧကောပိ ဟုတွာ ဗဟုဓာ ဟောတိတိ
ဝုတ္တနယာ အဘိညာယော ပတ္တေန္တော နိဗ္ဗတ္တေန္တိ၊ တေသံ သတိ သတိ
အာယတနေ အဘိညာပဒဋ္ဌာနတ္တာ အပ္ပနာသမာဓိဘာဝနာ အဘိညာနိသံသာ
ဟောတိ။ တေနာဟ ဘဂဝါ “သော ယဿ ယဿ အဘိညာသမ္ဘိကရဏီယဿ

ဓမ္မသံ စိတ္တံ အဘိနိန္ဒာမေတိ အဘိညာသန္တိကိရိယာယ၊ တတြ တတြေဝ သက္ခိ-
ဘဗ္ဗတံ ပါပုဏာတိ သတိ သတိ အာယတနေ”တိ။ (၃)

ယေ အပရိဟိနဇ္ဈာနာ မြဟ္မလောကေ နိဗ္ဗတ္တိဿာမာတိ မြဟ္မလောကူပပတ္တိံ
ပတ္တေန္တာ အပတ္တယမာနာ ဝါပိ ပုထုဇ္ဇနာ သမာဓိတော န ပရိဟာယန္တိ၊
တေသံ ဘဝဝိသေသာဝဟတ္တာ အပ္ပနာသမာဓိဘာဝနာ ဘဝဝိသေသာနိသံသာ
ဟောတိ။ တေနာဟ ဘဂဝါ “ပဌမံ ဖျာနံ ပရိတ္တံ ဘာဝေတွာ ကတ္ထ ဥပပဇ္ဇန္တိ။
မြဟ္မပါရိသဇ္ဇာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇန္တိ”တိအာဒိ။ (၄)

ဥပစာရသမာဓိဘာဝနာပိ ပန ကာမာဝစရသုဂတိဘဝဝိသေသံ အာဝ-
ဟတိယေဝ။

ယေ ပန အရိယာ အဋ္ဌ သမာပတ္တိယော နိဗ္ဗတ္တေတွာ နိရောဓသမာပတ္တိံ
သမာပဋိတွာ သတ္တဒိဝသာနိ အစိတ္တာ ဟုတွာ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ နိရောဓံ နိဗ္ဗာနံ
ပတွာ သုခံ ဝိဟရိဿာမာတိ သမာဓိံ ဘာဝေန္တိ၊ တေသံ အပ္ပနာသမာဓိ-
ဘာဝနာ နိရောဓာနိသံသာ ဟောတိ။ တေနာဟ “သောဠသဟိ ဉာဏ-
စရိယာဟိ နဝဟိ သမာဓိစရိယာဟိ ဝသီဘာဝတာ ပညာ နိရောဓသမာ-
ပတ္တိယာ ဉာဏ”န္တိ။ (၅)

ဝေမယံ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရာဒိ ပဉ္စဝိဓော သမာဓိဘာဝနာယ အာနိ-
သံသော—

“တဿွာ နေကာနိသံသမိ၊ ကိလေသမလသောဓနေ။
သမာဓိဘာဝနာယောဂေ၊ နပ္ပမဇ္ဇေယျ ပဏှိတော”တိ။

၃၆၃။ ဧတ္ထာဝတာ စ “သီလေ ပတိဋ္ဌာယ နရော သပညော”တိ ဣမိဿာ
ဂါထာယ သီလသမာဓိပညာမုခေန ဒေသိတေ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ သမာဓိဝိ ပရိဒီပိတော
ဟောတိ။

ဣတိ သာဓုဇနပါမောဇ္ဇတ္ထာယ ကတေ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ

သမာဓိနိဒ္ဒေသော နာမ

ကောဒသမော ပရိစ္ဆေဒေါ။

၁-မ ၃-၁၃၈-ပိဋ္ဌေ၊ အံ ၁-၂ ၅၆-ပိဋ္ဌေပိ အတ္ထတော သမာနံ။ ၂-အဘိ ၂-၄၃၉-ပိဋ္ဌေ။

၃-ပဋိသံ ၃-ပိဋ္ဌေ။

၄-သမာဓိဘာဝနာမိကာရေ သမာဓိနိဒ္ဒေသော နာမ (သိ)

ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၂၄

၃၆၄။ ပဌမော သီလနိဗ္ဗေသော။ ဒုတိယော ဓုတင်္ဂနိဗ္ဗေသော။ တတိယော
 ကမ္မဋ္ဌာနဂ္ဂဟဏနိဗ္ဗေသော။ စတုတ္ထော ပထဝီကသိဏနိဗ္ဗေသော။ ပဉ္စမော
 သေသကသိဏနိဗ္ဗေသော။ ဆဋ္ဌော အသုဘနိဗ္ဗေသော။ သတ္တမော ဆအနု-
 သတိနိဗ္ဗေသော။ အဋ္ဌမော သေသာနုသတိနိဗ္ဗေသော။ နဝမော မြဟ္မဝိဟာရ-
 နိဗ္ဗေသော။ ဒသမော အာရုပ္ပနိဗ္ဗေသော။ ပဋိက္ခလသညာဓာတုဝဝတ္ထာနု-
 ဌယနိဗ္ဗေသော ဧကာဒသမောတိ။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂဿ ပဌမော ဘာဂေါ နိဋ္ဌိတော။



ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂ ပဌမဘာဏ

သံဝဠာတပဒါနံ အနုတ္တမဏိကာ

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[အ]		[အ]	
အက္ခောသနာ	၂၈	အနိစ္စာနုပဿီ	၂၈၁
အင်္ဂမင်္ဂါနုသာရိနော ဝါတာ	၃၄၅	အနိစ္စံ	၂၈၁
အဂေါစရော	၁၇	အနိမိတ္တတော	၂၂၈
အဂ္ဂိဒုနံ	၆၀	အနိဿာ	၃၀၄
အစ္စန္ဒဝိရာဂေါ	၂၈၂	အနုပ္ပိယဘာဏိတာ	၂၇
အစ္စန္ဒိကာ	၁၇၁	အနုဗန္ဓနာ	၂၇၀
အဇ္ဈတ္တံ	၁၅၁-၃၄၄	အန္တဂုဏံ	၂၅၀-၃၅၃
အဇ္ဈတ္တံ ပစ္စတ္တံ	၁၅၁-၃၄၄	အန္တောဇ္ဇော ဗဟိဇ္ဇော	၁
အဋ္ဌပနာ	၂၆	အန္တံ	၂၄၉-၃၅၃
အပ္ပိမိဉ္ဇံ	၂၄၇-၃၅၁	အပ္ပဿာဒါ ကာမာ	၁၂၁
အပ္ပိ	၂၄၅-၃၅၀	အပ္ပောကာသိကင်္ဂ	၅၈
အဏုမက္ခေသု ဝဇ္ဇေသု		အဗျာပဇ္ဇာ	၃၀၄
ဘယဒဿာဝိ	၁၉	အဗျာပဇ္ဇံ	၃၀၂
အတ္တနော စရိယာနုကူလံ	၉၈	အဗျာဗညပရမတာယ	၃၄
အဒုက္ခမသုခံ	၁၆၂	အဘဗ္ဗာ နိယာမံ ဩက္ကမိတုံ	၁၇၂
အဒ္ဓါနပရိစ္ဆေဒတော	၂၂၉	အဘိပ္ပမောဒယံ စိတ္တံ	၂၈၀
အဒ္ဓါနံ	၉၁	အဘိသမာစာရော	၁၂
အဒ္ဓယံ	၁၇၁	အမနုဿာနံ ပိယော ဟောတိ	၃၀၅
အဓော	၁၇၁-၃၀၁	အမုတြ	၂၉
အဓောဂမာ ဝါတာ	၃၄၅	အဝဏ္ဏဟာရိကာ	၂၈
အဓော တိရိယံ	၃၀၁	အဝိတက္ကံ အဝိစာရံ	၁၅၂
အနန္တော အာကာသော	၃၂၄	အသမ္ပူဇ္ဇော ကာလင်္ကရေတိ	၃၀၇
အနန္တံ ပိညာဏံ	၃၂၆	အသဒ္ဓါ	၁၇၁
အနဝဇ္ဇတာ စ ဖာသုဝိဟာရော စ	၃၂	အဿာသော	၂၆၃-၃၄၅
အနိစ္စတာ	၂၈၁	အဿု	၂၅၄-၃၅၇
အနိစ္စာနုပဿနာ	၂၈၁		

ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်	ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်
[အ]		[ခ]	
အာကာသာနဉ္စာယတနံ		ဥတုပရိဿယဝိနောဒန-	
ဥပသမ္ပဇ္ဇ ၃၂၅		ပဋိသလ္လာနာရာမတ္ထံ	၃၂
အာကိဉ္စညာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ၃၂၈		ဥတ္တရိမပ္ပဋိဝိဇ္ဈန္တော	၃၀၇
အာဂန္တုကာဘတ္တံ	၆၃	ဥဒရိယံ	၂၅၀-၃၅၃
အာစာရဂေါစရသမ္ပန္နော	၁၆	ဥဒရံ	၂၅၀
အာတပေါ	၃၀	ဥဒ္ဓေသာဘတ္တံ	၆၃
အာတာပီ	၃	ဥဒ္ဓင်္ဂမာ ဝါတာ	၃၄၅
အာတာပီ နိပကော	၄	ဥဒ္ဓါမာတကံ	၁၇၃
အာနိသံသဒဿာပီ ရတနသညီ		ဥဒ္ဓိ ပါဒတလာ	၂၃၃
အာဗာဓော	၉၁	ဥန္တဟနာ	၂၆
အာဘိဿေကိကံ	၆၀	ဥပစာရပ္ပနာဝဟတော	၁၀၇
အာယုဒ္ဓပ္ပလတော	၂၂၈	ဥပသမ္ပဇ္ဇ	၁၄၁
အာရညိကင်္ဂ	၅၈	ဥပသံဟရဏတော	၂၂၅
အာရဟ္မဓာတု	၁၂၈	ဥပါဒိန္နံ	၃၄၅
အာရမ္မဏတော	၁၀၉	ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိ	၁၆၂
အာလပနာ	၂၆	ဥပေက္ခကော	၁၅၅
အာဝါသော	၈၇	ဥပေါသထိကံ	၆၃
		ဥပ္ပန္နာနံ	၃၄
		ဥလ္လပနာ	၂၆
[ခု]		[ခ]	
ဣစ္ဆာပကတဿ	၂၃	ဧကောသနိကင်္ဂ	၅၈
ဣတိပုရာဏဉ္စ ဝေဒနံ ပဋိဟင်္ဂါမိ	၃၁	ဧကံ ဒိသံ	၃၀၁
ဣဒ္ဓိ	၉၃	ဧဋ္ဌိ	၂၉
ဣဒ္ဓိမယံ	၆၀		
ဣမဿ ကာယဿ	၃၁	[ဩ]	
ဣရိယာပထတော	၁၀၁	ဩပနေယျိကော	၂၁၀
ဣရိယာပထဿ ဝါ	၂၆	ဩဘာသကမ္ပံ	၂၇
		ဩဘာသော	၂၇
[ခ]			
ဥက္ကာစနာ	၂၇		
ဥက္ခေပနာ	၂၈		
ဥက္ကဿ	၃၀		

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၃၇၃

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[က]		[ဂ]	
ကက္ခဠံ	၃၄၄	ဂဏနာ	၂၇၀
ကမ္မဋ္ဌာနဒါယကံ ကလျာဏမိတ္တံ	၉၄	ဂဏော	၉၀
ကမ္မာဝရဏေန သမန္နာဂတာ	၁၇၁	ဂတပစ္စာဂတံ	၆၀
ကမ္ပံ	၉၀	ဂန္ဓော	၉၂
ကရိသံ	၂၅၁-၃၅၄	ဂမိကာတ္တံ	၆၃
ကလာပတော	၃၆၀	ဂရဟဏာ	၂၈
ကာယဗဟုသာဓာရဏတော	၂၂၇	ဂဝေဋ္ဌိ	၂၉
ကိစ္စာ	၁၀၂	ဂဟဏတော	၁၁၀
ကိလေသာဝရဏေန		ဂိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရံ	၃၃
သမန္နာဂတာ	၁၇၁	ဂိလာနဘတ္တံ	၆၃
ကိလောမကံ	၂၄၈-၃၅၂	ဂိလာနပဋ္ဌာကဘတ္တံ	၆၃
ကိံ သီလံ	၇	ဂေါခါယိတာဒိ	၆၀
ကုစ္ဆိသယာ ဝါတာ	၃၄၅	ဂေါစရော	၁၇
ကုလံ	၈၈	ဂေါတမ	၁
ကုဟနာ	၂၆	[ဃ]	
ကေနဋ္ဌေန သမာဓိ	၈၁	စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသ္မာ	၂၀
ကေနဋ္ဌေန သီလံ	၈	စတုတ္ထံ	၁၆၃
ကေသာ	၂၄၁-၃၄၈	စရိယာ	၉၈
ကောဋ္ဌာသယာ ဝါတာ	၃၄၅	စရိယာနုကူလတော	၁၁၀
ကော သမာဓိ	၈၁	စာဠုကမျတာ	၂၇
[ခ]		စိတ္တံ ပညန္တ ဘာဝယံ	၃
ခဏပရိတ္တတော	၂၃၀	စိဝရံ	၃၀
ခယဝိရာဂေါ	၂၈၂	စုဏ္ဏတော	၃၆၁
ခရိဂတံ	၃၄၄	စုတူပပါတဉ္ဇကာယ	
ခလုပစ္ဆာဘတ္တိကံ	၅၈	စေတနာ သီလံ	၇
ခိပနာ	၂၈	စေတသာ	၃၀၁
ခုဒ္ဒကပလိဗောဓုပစ္ဆေဒံ	၁၁၉	စေတသိကံ သီလံ	၇
ခေဋ္ဌော	၂၅၅-၃၅၇	[ဇ]	
		ဇဋ္ဌာ	၁

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ဈ]		[ဝ]	
ဈာနပ္ပဘောဒတော	၁၀၇	ဓဇာဟင်္ဂ	၆၀
[ည]		ဓမ္မပဝတ္တိတော	၁၀၃
ဣတိ	၉၁	ဓမ္မာ	၂၀၄
[ဋ]		ဓမ္မာနုဿတိ	၂၀၆
ဌပနာ	၂၆-၂၇၀	ဓုတင်္ဂါနိ	၅၉
ဌိတိယာ	၃၁	ဓုတဝါဒေါ	၇၀
[ဒ]		ဓုတာဒိနံ ဝိဘာဂတော	၇၀
ဒံသာ	၃၀	ဓုတော	၇၀
[တ]		ဓုရဘတ္တံ	၆၃
တစော	၂၄၃-၃၄၉	[န]	
တဿ သံဝရာယ ပဋိပဇ္ဇတိ	၂၁	နခါ	၂၄၃-၃၄၉
တိတ္ထစောဠံ	၆၀	နတ္ထိ ကိဉ္စိ	၃၂၀
တိရိယံ	၁၇၁	န နိမိတ္တဂ္ဂါဟိ	၂၀
တိဝိမောလျာဏံ ဒသလက္ခဏ-		န ပါပကံ သုပိနံ	၃၀၅
သမ္ပန္နံ	၁၄၃	န မဏ္ဍနာယ	၃၀
တုဝဋ် စိတ္တံ သမာဓိယတိ	၃၀၇	န မဒါယ	၃၀
တံ တံ ဂေါတမ ပုစ္ဆာမိ	၁	နရော	၃
[ထ]		န ဝိဘူသနာယ	၃၁
ထူပစိဝရံ	၆၀	နာနစောဠံ	၆၀
[ခ]		နာရ	၂၄၅-၃၅၀
ဒန္တာ	၂၄၃-၃၄၉	နာနတ္တသညာနံ	
ဒုတိယံ	၁၅၃	အမနုသိကာရာ	၃၂၄
ဒုပ္ပညာ	၁၇၂	နာနဗျဉ္ဇနဂ္ဂါဟိ	၂၀
ဒေဝတာ ရက္ခန္တိ	၃၀၆	နာဿ အဂ္ဂိ ဝါ ဝိသံ ဝါ သတ္တံ	
ဒေဝဒတ္တိယံ	၆၁	ဝါ ကမတိ	၃၀၇
		နိပ္ပေသိကတာ	၂၉
		နိက္ခမဓာတု	၁၂၀
		နိဇ္ဇိဂိသနတာ	၂၉
		နိပကော	၃

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုတ္တမဏိကာ

၃၇၅

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[န]		[ဖ]	
နိပျေသိကတာ	၂၉	ပါတိမောက္ခသံဝရော	၇
နိဗ္ဗာနံ	၂၀၅	ပါပဏိကံ	၆၀
နိမန္တနဘတ္တံ	၆၃	ပါပနာ	၂၀
နိမိတ္တကမ္မံ	၂၇	ပါပိစ္ဆဿ	၂၃
နိမိတ္တံ	၂၇-၁၁၃	ပါရိဘရုတာ	၂၇
နေဝ ဒဝါယ	၃၀	ပိဏ္ဍပါတိကင်္ဂ	၅၀
နေဝသညာနာသညာယတနံ	၃၂၉	ပိဏ္ဍပါတံ	၃၀
နေသဋ္ဌိကင်္ဂ	၅၉	ပိတ္တံ	၂၅၂-၃၅၄
		ပိတကံ	၂၄၉-၃၅၂
[ပ]		ပီတိယာ စ ပိရာဂါ	၁၅၄
ပက္ခိကံ	၆၃	ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဋ္ဌာနိယာ	၁၂၀
ပစ္စယပဋိသေဝနသင်္ခါတေန	၂၆	ပီတိပဋိသံဝေဒီ	၂၇၉
ပဋိဃသညာနံ အတ္တင်္ဂမာ	၃၂၃	ပီတိသုခံ	၁၃၉
ပဋိဃာတာယ	၃၀	ပုဂ္ဂလာ	၃၀၃
ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီ	၂၀၂	ပုဗ္ဗော	၂၅၃-၃၅၅
ပဋိသင်္ခါ ယောနိသော	၂၉	ပံသုကူလိကင်္ဂ	၅၇
ပဋိသေဝတိ	၃၀		
ပတ္တပိဏ္ဍိကင်္ဂ	၅၀	[ဖ]	
ပထဝီကသိဏံ	၁၄၅	ဖရိတွာ	၃၀၁
ပဉ္စိကံ	၆၀	ဗုသနာ	၂၇၀
ပပ္ဖါသံ	၂၄၉-၃၅၃		
ပရက္ကမဓာတု	၁၂၀	[ဖ]	
ပရပိဋ္ဌမံသိကတာ	၂၀	ဗုဒ္ဓါနုဿတိ	၁၉၁
ပရိကထာ	၂၀	ဗျာသတော	၈၀
ပရိယာပနာ	၃၀၃	ဗြဟ္မစရိယာနုဂ္ဂဟာယ	၃၁
ပရိယေဋ္ဌိ	၂၉		
ပဿန္တယံ စိတ္တသင်္ခါရံ	၂၀၀	[ဘ]	
ပဿာသော	၂၆၃-၃၄၅	ဘဂဝါ	၂၀၄
ပါဠိပဒိကံ	၆၃	ဘာကုဋိကာ	၂၆
ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတော	၁၆	ဘိက္ခု	၃-၁၆
		ဘူမိတော	၁၁၀
		ဘောဇနာ	၁၀၂

ပဒါနုတ္တမော	ဝိဇ္ဇင်္ကော	ပဒါနုတ္တမော	ဝိဇ္ဇင်္ကော
[မ]		[လ]	
မကသာ	၃၀	လပနာ	၂၆
မိဂ္ဂေါ	၂	လသိကာ	၂၅၆-၃၅၈
မတ္တလုဂ်	၂၅၁-၃၅၄	လာဘသက္ကာရသိလောက-	
မနုဿာနံ ပိယော ဟောတိ	၃၀၅	သန္နိဿိတဿ	၂၃
မရဏံ	၂၂၂	လာဘာ ဝတ မေ	၂၁၆
မဟာဝိဟာရဝါသီနံ	၂	လာဘော	၉၀
မဟေသိနာ	၂	လောကံ	၃၀၂
မုခဝဏ္ဏော ဝိပ္ပသီဒတိ	၃၀၇	လောမာ	၂၄၂-၃၄၈
မုဂ္ဂသူပုတာ	၂၇	လောဟိတံ	၂၅၃-၃၅၅
မုတ္တိ	၂၅၆-၃၅၈		
မေတ္တာသဟဂတေန	၃၀၁	[ဝ]	
မေဒေါ	၂၅၄-၃၅၆	ဝက္ကံ	၂၄၇-၃၅၁
မံသံ	၂၄၄-၃၄၉	ဝဗ္ဗနာဝဗ္ဗနတော	၁၀၈
		ဝမ္ဘနာ	၂၈
[ဃ]		ဝဝတ္ထာနံ	၃၄၂
ယကနံ	၂၄၈-၃၅၂	ဝဿာ	၂၅၄-၃၅၇
ယတွာဓိကရဏမေနံ	၂၁	ဝါတာ	၃၀
ယထာသန္တတိကင်္ဂ	၅၉	ဝါတာဟင်္ဂ	၆၀
ယာတြာ စ မေ ဘဝိဿတိ	၃၂	ဝါရကဘတ္တံ	၆၃
ယာပနာယ	၃၁	ဝိညာဏဉ္စာယတနံ	၃၂၆
ယာဝတာ	၂၈၄	ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝုပဿမာ	၁၅၁
ယာဝဒေဝ	၃၀	ဝိပါကာဝရဏေန သမန္တာဂတာဘူတ	
ယေန စ ဇီရိယတိ	၃၄၅	ဝိပုလေန	၃၀၂
ယေန စ ပရိဋ္ဌယတိ	၃၄၅	ဝိမောစယံ စိတ္တံ	၂၈၁
		ဝိရာဂါနုပဿနာ	၂၈၂
[ခ]		ဝိရာဂါနုပဿီ	၂၈၂
ရထိယစောဠံ	၆၀	ဝိရာဂေါ	၂၈၅
ရုက္ခမူလိကင်္ဂ	၅၈	ဝိနီလကာဒိ	၁၇၃
ရူပသညာနံ	၃၂၂	ဝိဝဇ္ဇနာ	၂၇၀
		ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိ	၁၃၅

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၃၇၇

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ဝ]		[သ]	
ဝိဝေကဇံ	၁၃၉	သမတိက္ကမတော	၁၀၇
ဝိသုဒ္ဓိ	၂	သမတိက္ကမာ	၃၂၂
ဝိသုဒ္ဓိကာမာ	၂	သမာဒဟံ စိတ္တံ	၂၈၁
ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ	၂-၇	သမာဓိဇံ	၁၅၃
ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂံ	၂	သမာသဗျာသတော	၇၉
ဝိသုဒ္ဓိယာ	၂	သမုက္ကာစနာ	၂၇
ဝိဟရတိ	၁၆-၃၀၁	သမုက္ခေပနာ	၂၈
ဝိဟာရဘတ္တံ	၆၃	သမုန္တဟနာ	၂၇
ဝိဟိန္တုပရတိယာ	၃၁	သမုလ္လပနာ	၂၆
ဝေဒနာနံ	၃၄	သမ္ပတ္တိဝိပတ္တိတော	၂၂၄
ဝေယျာဗာဓိကာနံ	၃၄	သမ္ပသာဒနံ	၁၅၁
[သ]		သမ္ပာပနာ	၂၈
သင်္ကာရစောဠံ	၆၀	သရီသပါ	၃၀
သင်္ခတာ ဝါ အသင်္ခတာ ဝါ	၂၈၄	သလာကဘတ္တံ	၆၃
သင်္ခါတနိဗ္ဗေသတော	၁၀၇	သလ္လပနာ	၂၆
သင်္ခါရာဝသေသသမာပတ္တိ	၃၃၀	သလ္လက္ခဏာ	၂၇၀
သဏ္ဌပနာ	၂၆	သာမန္တဇ္ဈေပါ	၂၇
သတိသံရော	၇	သာမန္တဇ္ဈေပိတေန	၂၆
သတော စ သမ္ပဇာနော	၁၅၇	သာမုပ္ပါယံ	၆၁
သတ္တာ	၃၀၃	သိင်္ခာနိကာ	၂၅၅-၃၅၈
သဒ္ဓိဋ္ဌိကော	၂၀၉	သီတဿ	၃၀
သပညော	၃	သီလေ ပတိဋ္ဌာယ	၃
သပဒါနစာရိကဏ်	၅၈	သုခံ ပဋိဗုဒ္ဓိတိ	၃၀၅
သဗ္ဗတ္တတာယ	၃၀၁	သုခံ သုပတိ	၃၀၅
သဗ္ဗမိ	၃၀၁	သုဂတော	၁၉၇
သဗ္ဗသော	၃၂၂	သုလဒ္ဓိ ဝတ မေ	၂၁၆
သဗ္ဗာဝန္တံ	၃၀၂	သေဒေါ	၂၅၃-၃၅၆
သဗ္ဗေ	၃၀၃	သေနာသနံ	၃၂
သမဏစိဝရံ	၆၀		

ပဒါနုတ္တမော	[သ]	ဝိဇ္ဇင်္ကော	ပဒါနုတ္တမော	[သ]	ဝိဇ္ဇင်္ကော
သေမှံ		၂၅၂-၃၅၅	သံဃဘတ္တံ		၆၃
သေယျထိဒံ		၃၄၅	သံဝရော သီလံ		၇
သော		၂၀		[ဟ]	
သောတ္ထိယံ		၆၀			
သောသာနိကင်္ဂံ		၇၄	ဟတဝိက္ခိတ္တကံ		၁၇၃
သောသာနိကံ		၆၀	ဟဒယံ		၂၄၀-၃၅၁
သံဝိပနာ		၂၀	ဟိရိကောပီနံ		၃၀

ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂ ပဌမဘာဏ

လက္ခိတဗ္ဗာနံ ပဒါနံ ဝိသယာနဉ္စ အနုတ္တမဏိကာ

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[အ]		[အ]	
အကမ္မာသာနိ	၅၁၊ ၂၁၅	အန္တိ	၂၄၉၊ ၃၅၃
အခဏ္ဍာနိ	၅၁၊ ၂၁၅	အဗ္ဗဂုဏံ	၂၅၀၊ ၃၅၃
အဂေါစရော	၁၇	အပရာမဋ္ဌပါရိသုဒ္ဓိသီလ	၁၁၊ ၄၆
အစူန္တဝိရာဂေါ	၂၀၂	အပရာမဋ္ဌသီလ	၁၁၊ ၁၄
အတ္ထိဒ္ဓါနိ	၅၁၊ ၂၁၅	အပရာမဋ္ဌာနိ	၅၁၊ ၂၁၅
အဇ္ဈာသယာ (ဆ)	၁၁၂	အပရိယန္တပါရိသုဒ္ဓိသီလ	၁၁၊ ၄၄
အဋ္ဌိ	၂၄၅၊ ၃၅၀	အပရိယန္တသီလ	၁၁၊ ၁၂
အဋ္ဌိက	၁၇၄	အပရိယာပန္နသမာဓိ	၈၅
အဋ္ဌိကကမ္မဋ္ဌာန	၁၈၆	အပ္ပနာ	၂၇၀
နိမိတ္တဥဂ္ဂဟာကာရ	၁၈၆	အပ္ပနာကောသလ္လံ (ဒသဝိဓံ)	၁၂၅
အဋ္ဌိမိဉ္စ	၂၄၇၊ ၃၅၁	အပ္ပနာသမာဓိ	၈၂
အတ္တာမိပတေယျသီလ	၁၁၊ ၁၄	အပ္ပမာဏပရိတ္တာရမ္ပဏသမာဓိ	၈၄
အဋ္ဌါနပလိဗောဓော	၉၁	အပ္ပမာဏသမာဓိ	၈၃
အနနုပပိဟာရာ	၁၁၅-၈	အဗဒ္ဓပိတ္တ	၂၅၂
အနမတဂ္ဂိယာနိ	၂၉၈	အဗ္ဘောကာသိက	၅၈
အနာစာရော	၁၇၊ ၁၈၊ ၁၉	အဗ္ဘောကာသိကင်္ဂ	၅၈
အနိစ္စံ	၂၈၁	အဗ္ဘောကာသိကင်္ဂဝဏ္ဏနာ	၇၂
အနိစ္စတာ	၂၈၁	အရညံ	၆၉၊ ၂၆၂
အနိစ္စာနုပဿနာ	၂၈၁	အရဟံဂုဏဝဏ္ဏနာ	၁၉၂
အနိဿိတသီလ	၁၁၊ ၁၂	အရိယဝံသ	၅၇
အနုတ္တရဂုဏဝဏ္ဏနာ	၂၀၁	အရူပါဝစရသမာဓိ	၈၅
အနုပဿမ္ပန္နသီလ	၁၁၊ ၁၅	အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တသမာဓိ	၈၃
အနုဗန္ဓနာ	၂၇၀	အဝိတက္ကဝိစာရသမာဓိ	၈၃
အနုပပိဟာရ	၁၁၉	အဝိရတိသီလ	၁၁၊ ၁၂
အနုလောမ	၁၃၄	အဝိသုဒ္ဓိသီလ	၁၁၊ ၁၄
အနောမိသောဖရဏာမေတ္တာ	၃၀၂	အဝိတိက္ကမော သီလံ	၁၁၊ ၄၇

ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်
[အ]	
အသပ္ပါယာ (သတ္တ)	၁၂၃
အသဗလာနိ	၅၁၊ ၂၁၅
အသမာဟိတပုဂ္ဂလပရိဝဇ္ဇနတာ	၁၃၁
အသုဘကမ္မဋ္ဌာန-ပကိဏ္ဏက-	
ကထာ	၁၈၇....
အသုဘာ (ဒသ)	၁၀၇၊ ၁၇၃
အသေက္ခသီလ	၁၁၊ ၁၄
အဿာသပဿာသာ နတ္ထိ	၂၇၅
အဿု	၂၅၄၊ ၃၅၇

[အာ]

အာကာသာနဉ္စာယတနံ	၃၂၅၊ ၃၂၆
အာကာသာနဉ္စာယတန-	
ဘာဝနာ	၃၂၀-၃၂၅
အာကိဉ္စညာယတနံ	၃၂၈၊ ၃၂၉
အာကိဉ္စညာယတန-	
ဘာဝနာ	၃၂၆
အာစာရသီလ	၁၁၊ ၁၅
အာစာရော	၁၇
အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိ-	
သီလ	၁၁၊ ၁၆၊ ၂၂-၂၉
အာဇီဝဟေတု ပညတ္တာနိ	
ဆ သိက္ခာပဒါနိ	၂၂
အာဒိဗြဟ္မစရိယကသီလ	၁၁၊ ၁၂
အာနာပါနဿတိ	၁၉၁
အာနာပါနဿတိကထာ	၂၅၈
ကကစူပမာ	၂၇၃
ဂေါပါလကဂဏနာ	၂၇၁
ဒေါဝါရိကူပမာ	၂၇၃
ဓညမာပကဂဏနာ	၂၇၀

ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်
[အာ]	
ပရိဇ္ဇောပမာ	၂၇၂
ပဉ္စသန္တိ	၂၇၀
မနသိကာရိဝိမိ	၂၇၀
ဝိပဿနာနယ	၂၆၇
သမထနယ	၂၆၇
အာပါဏကောဋိကသီလ	၁၁၊ ၁၂
အာပေါ	၃၄၅၊ ၃၆၀
အာပေါကသိဏကထာ	၁၆၅
အာဗာပေလိဗောဓော	၉၁
အာဘိသမာစာရိကသီလ	၁၁၊ ၁၂
အာယတနသဒ္ဓတ္ထော	၃၂၆
အာယုက္ခယမရဏ	၂၂၂
အာရညကံ	၂၆၂
အာရညိက	၅၈
အာရညိကံ	၅၈
အာရညိကံဝဏ္ဏနာ	၆၉
အာရုပ္ပဘာဝနာ	
ပကိဏ္ဏကကထာ	၃၃၂
အာလောကကသိဏကထာ	၁၆၉
အာဝါသပလိဗောဓော	၈၇
အာဟာရ (စတုဗ္ဗိမ)	၃၃၆
ကောပနေတ္ထ ကိမာဟရတိ?	၃၃၆
အာဟာရေပဋိက္ကလဘာဝနာ	၃၃၆
အာဟာရေပဋိက္ကလသညာ	၃၃၆
အာဟာရေသု ဘယာနိ	၃၃၆

[ဣ]

ဣဒ္ဓိပလိဗောဓော	၉၃
ဣန္ဒြိယသံဝရသီလ	၁၁၊ ၁၆၊ ၂၀-၂၂
ဣန္ဒြိယသမတ္တပဋိပါဒန	၁၂၅

လက္ခိတဗ္ဗာနံ အနုက္ကမဏိကာ

၃၈၁

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ဥ]		[က]	
ဥဂ္ဂဟော	၂၇၀	ဂမနတော	၃၃၆
ဥဒရံ	၂၅၀	ပရိယေသနတော	၃၃၈
ဥဒရိယံ	၂၅၀၊ ၃၅၃	ပရိဘောဂတော	၃၃၈
ဥဒ္ဓါမာတကံ	၁၇၃	အာသယတော	၃၃၉
ဥဒ္ဓါမာတကကမ္မဋ္ဌာန	၁၇၄	နိဓာနတော	၃၃၉
ဆဗ္ဗိဓနိမိတ္တ	၁၇၈	အပရိပက္ကတော	၃၄၀
နိမိတ္တသုဂ္ဂဟိတာကာရ	၁၈၀	ပရိပက္ကတော	၃၄၀
ပဉ္စဝိဓနိမိတ္တ	၁၇၉	ဖလတော	၃၄၀
ဥပစာရ	၁၃၄	နိဿန္တတော	၃၄၀
ဥပစာရသမာဓိ	၈၂	သမ္ပက္ခနတော	၃၄၁
ဥပဋ္ဌာနံ	၂၇၀	ကမ္မဋ္ဌာနကထေတဗ္ဗာကာရာ	
ဥပသမာနုဿတိ	၁၉၁	(တိရိဓာ)	၁၁၃
ဥပသမာနုဿတိကထာ	၂၈၄	ကမ္မဋ္ဌာနဝိနိစ္ဆယော	၁၀၆-၁၁၁
ဥပေက္ခာ	၁၅၅၊ ၃၁၁	သင်္ခါတနိဋ္ဌေသတော	၁၀၇
ဒသဝိဓာ	၁၅၅	ဥပစာရပ္ပနာဝဟတော	၁၀၇
ဥပေက္ခာဘာဝနာဝဏ္ဏနာ	၃၁၀	ဈာနပ္ပဘေဒတော	၁၀၇
ဥပေက္ခာသဟဂတသမာဓိ	၈၂-၈၃	သမတိက္ကမတော	၁၀၇
[ဇ]		ဝေဒနာဝေဒနတော	၁၀၈
ဧကောသနိက	၅၈	အာရမ္မဏတော	၁၀၉
ဧကောသနိကင်္ဂ	၅၈	ဘူမိတော	၁၁၀
ဧကောသနိကင်္ဂဝဏ္ဏနာ	၆၆	ဂဟဏတော	၁၁၀
[ဩ]		ပစ္စယတော	၁၁၀
ဩကာသလောက	၁၉၈	စရိယာနုကူလတော	၁၁၀
ဩဒါတကသိဏကထာ	၁၆၈	ကမ္မပလိဗောဓော	၉၀
ဩမိသောဖရဏာမေတ္တာ	၃၀၂	ကမ္မာသံ(သီလံ)	၄၉
ဩဘာသော	၃၉	ကရိသံ	၂၅၁၊ ၃၅၄
[က]		ကရုဏာ	၃၁၁
ကဗဠိကာရာဟာရေ		ကရုဏာဘာဝနာဝဏ္ဏနာ	၃၀၇
ပဋိက္ခုလတာ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ-		ကလျာဏမိတ္တ	၉၄
ကာရာ (ဒသ)	၃၃၆-၃၄၂	ဓာသိဏဝသေန ဣဇ္ဈနာနိ	၁၇၀

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[က]		[ဂ]	
ကသိဏုဋ္ဌါဋီမာကာသ	၃၂၁	ဥပနိဗန္ဓဂေါစရော	၁၉
ကာမာဝစရသမာဓိ	၈၅	ဂေါတြဘု	၁၃၄
ကာယဂတာသတိ	၁၉၁	[ဝ]	
ကာယဂတာသတိကထာ	၂၃၂...၀၀	စတုတ္ထဇ္ဈာနကထာ	၁၅၉
ကာလပရိယန္တသီလ	၁၁၁၁၂	စတုတ္ထဇ္ဈာနသမာဓိ	၈၅
ကိလေသကာမာ	၁၃၆	စတုဓာတုဝဝတ္ထာနံ	၃၄၂
ကိလောမကံ	၂၄၈၊ ၃၅၂	စတုဓာတုဝဝတ္ထာနဘာဝနာ	၃၄၂
ကုလပလိဗောဓော	၈၈	ဘာဝေတဗ္ဗာကာရ(စတု)	၃၄၇
ကုဟနာ	၂၂	စတုပါရိသုဒ္ဓိသမ္မာဒနဝိဓိ	၃၄-၄၁
ကေသာ	၂၄၁၊ ၃၄၈	စတ္တာလိသကမ္မဋ္ဌာနာနိ	၁၀၇
ကောဠာသဝဝတ္ထာနကထာ	၂၄၁...	စရိယာ (ဆ)	၉၈
[ခ]		ကိံစရိတဿ ပုဂ္ဂလဿ	
ခဏိကမရဏ	၂၂၂	ကိံ သပ္ပါယံ?	၁၀၄-၁၀၆
ခဏှံ (သီလံ)	၄၈	စရိယာနိဒါနာ	၉၉-၁၀၁
ခယဝိရာဂေါ	၂၈၂	စာဂါနဿတိ	၁၉၁
ခလုပစ္ဆာဘတ္တိက	၅၈	စာဂါနဿတိကထာ	၂၁၆
ခလုပစ္ဆာဘတ္တိကင်္ဂ	၅၈	စာရိတ္တသီလ	၁၁
ခလုပစ္ဆာဘတ္တိကင်္ဂဝဏ္ဏနာ	၆၈	စိတ္တအဇ္ဈပေက္ခနာ	၁၃၁
ခုဒ္ဒကပလိဗောဓော	၁၁၉	စိတ္တနိဂ္ဂဟ	၁၂၉
ခေဠော	၂၅၅၊ ၃၅၇	စိတ္တပဂ္ဂဟ	၁၂၇
[ဝ]		စိတ္တသမာဓိ	၈၅
ဂဏနာ	၂၇၀	စိတ္တသမ္ပဟိသနာ	၁၃၁
ဂဏပလိဗောဓော	၉၀	စုတိစရိမကာ	၂၈၃
ဂန္ထပလိဗောဓော	၉၂	စေတနာ သီလံ	၇၊ ၄၇
ဂဟဋ္ဌသီလ	၁၁၁၁၅	[ဆ]	
ဂေါစရော	၁၇	ဆအနုဿတိပကိဏ္ဏကကထာ	၁၂၉
ဂေါစရော (တိဝိဓော)	၁၉	ဆန္တသမာဓိ	၈၅
ဥပနိဿယဂေါစရော	၁၉	ဆိဒ္ဓံ (သီလံ)	၄၉
အာရက္ခဂေါစရော	၁၉		

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော
[ဈ]		[ခ]	
ဈာန		ဒုတိယဇ္ဈာနသမာဓိ	၈၅
စိရိဋ္ဌိတိသမ္ပာဒန	၁၄၅	ဒေဝတာနုဿတိ	၁၉၁
တိပိကေလျာဏ	၁၄၃	ဒေဝတာနုဿတိကထာ	၂၁၀
ဒသလက္ခဏ	၁၄၃	ဒေါသစရိတ	၉၀
ပဟာနင်္ဂါနိ	၁၄၁-၂	ဒေါသစရိယာ	၉၀
သမန္တာဂတင်္ဂါနိ	၁၄၂	[ဝ]	
ဈာနစရိမကာ	၂၀၃	ဓမ္မတာသီလ	၁၁၁၅
[ည]		ဓမ္မာဓိပတေယျသီလ	၁၁၁၄
ဣတိပလိမောဓော	၉၁	ဓမ္မာနုဿတိ	၁၉၁
[ဋ]		ဓမ္မာနုဿတိကထာ	၂၀၆....
ဋ္ဌပနာ	၂၇၀	ဓာတု	၃၆၄
ဋ္ဌိတိဘာဂိယသမာဓိ	၈၅	ဓာတုမနုသိကာတဗ္ဗာကာရ	၃၆၀
ဋ္ဌိတိဘာဂိယသီလ	၁၁၁၅	ဓုတ	၇၀
[ထ]		ဓုတင်္ဂ	၅၉
တစပဉ္စက	၂၃၄	ကုသလတ္တိကတော ဝဏ္ဏနာ	၇၇
တစော	၂၄၃၊ ၃၄၉	ဗျာသတော ဝဏ္ဏနာ	၈၀
တတိယဇ္ဈာနကထာ	၁၅၃	လက္ခဏရသပစ္စုပ္ပန်-	
တတိယဇ္ဈာနသမာဓိ	၈၅	ပဒဋ္ဌာနာနိ	၅၉
တေစီဝရိက	၅၇	သမာဓာနဝိဓာန	၅၉
တေစီဝရိကင်္ဂ	၅၇	သမာသတော ဝဏ္ဏနာ	၇၉
တေစီဝရိကင်္ဂဝဏ္ဏနာ	၆၂	ဓုတင်္ဂါနိ (တေရသ)	၅၇
တေဇော	၃၄၅၊ ၃၆၀	ဓုတဓမ္မ	၇၀
တေဇောကသိဏကထာ	၁၆၆	ဓုတဝါဒ	၇၀
[ဒ]		[န]	
ဒန္တာ	၂၄၃၊ ၃၄၉	နခါ	၂၄၃၊ ၃၄၉
ဒိသာဖရဏာမေတ္တာ	၃၀၂၊ ၃၀၃	နာမ (စတုဗ္ဗိမ)	၂၀၃
ဒုက္ခပဋိပဒေသိပ္ပာဘိညသမာဓိ	၈၃၊ ၈၄	နိဗ္ဗိတိကသမာဓိ	၈၂
ဒုက္ခပဋိပဒေသန္တာဘိညသမာဓိ	၈၃၊ ၈၄	နိဗ္ဗေသိကတာ	၂၃
ဒုတိယဇ္ဈာနကထာ	၁၅၀	နိဗ္ဗေဘာဂိယသမာဓိ	၈၅

ပဒါနက္ခမော

ပိဋကော်

[န]

နိဗ္ဗေဒဘာဂိယသီလ	၁၁၊၁၅
နိမိတ္တံ	၃၉
နိမိတ္တကောသလ္လ	၁၂၆
နိမိတ္တာဘိမုခပဋိပါဒန	၁၃၂
နိရုတ္တိလက္ခဏ	၂၀၄
နိဿိတသီလ	၁၁
တဏှာနိဿိတ	၁၂
ဒိဋ္ဌိနိဿိတ	၁၂
နီလကသိဏကထာ	၁၆၇
နိဝရဏပဋိပက္ခဈာနင်္ဂ	၁၃၇
နေမိတ္တိကတာ	၂၃
နေဝသညာနာသညာယ-	
တနံ	၃၃၀၊၃၃၁
နေဝသညာနာသညာယတန-	
ဘာဝနာ	၃၂၀-၃၃၂
နေဝသေက္ခနာသေက္ခသီလ	၁၁၊၁၄
နေသဇ္ဇိက	၅၇
နေသဇ္ဇိကင်္ဂ	၅၇
နေသဇ္ဇိကင်္ဂဝဏ္ဏနာ	၇၆
နာရ	၂၄၅၊၃၅၀

[ပ]

ပံသုကူလိက	၅၇
ပံသုကူလိကင်္ဂ	၅၇
ပံသုကူလိကင်္ဂဝဏ္ဏနာ	၅၉
ပကတိသီလ	၁၁၊၁၅
ပက္ခာသယ	၂၅၁
ပက္ခန္ဓနပဋိနိဿဂ္ဂ	၂၀၂
ပစ္စယသန္နိသိတ-	
သီလ	၁၁၊၁၆၊၂၉-၃၄
ပစ္စဝေက္ခဏာ (ဒုပိဓ)	၄၁

ပဒါနက္ခမော

ပိဋကော်

[ပ]

ပဉ္စကဇ္ဈာနကထာ	၁၆၃
ပဉ္စမဇ္ဈာနသမာဓိ	၈၆
ပဋိသုပ္ပပဿမနနယ	၂၉၀....
ပဋိနိဿဂ္ဂါ (ဒွေ)	၂၀၂
ပဋိပဿနာ	၂၇၀
ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိပါရိသုဒ္ဓိသီလ	၁၁၊၄၇
ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိသီလ	၁၁၊၁၄
ပဌမဇ္ဈာနကထာ	၁၃၄....
ပဌမဇ္ဈာနသမာဓိ	၈၅
ပဏီတသမာဓိ	၈၂
ပဏီတသီလ	၁၁၊၁၃
ပတ္တပိဏ္ဍိက	၅၈
ပတ္တပိဏ္ဍိကင်္ဂ	၅၈
ပတ္တပိဏ္ဍိကင်္ဂဝဏ္ဏနာ	၆၇
ပထဝီ	၃၆၀
ပထဝီကသိဏကထာ	၁၁၅-၁၆၄
ပထဝီဓာတု	၃၄၃၊၃၆၁
ပပ္ဖါသံ	၂၄၉၊၃၅၃
ပပ္ဖါသပဉ္စက	၂၃၄
ပရာမဋ္ဌသီလ	၁၁၊၁၄
ပရိကထာ	၃၉
ပရိကမ္မ	၁၃၄
ပရိစ္စာဂပဋိနိဿဂ္ဂ	၂၀၂
ပရိစ္ဆိန္နာကာသကသိဏကထာ	၁၆၉
ပရိတ္တအပ္ပမာဏာရမ္မဏသမာဓိ	၈၄
ပရိတ္တပရိတ္တာရမ္မဏသမာဓိ	၈၄
ပရိတ္တသမာဓိ	၈၃
ပရိပုစ္ဆာ	၂၇၀
ပရိပုစ္ဆာပါရိသုဒ္ဓိသီလ	၁၁၊၄၅
ပရိဘောဂါ (စတ္တာရော)	၄၁

လက္ခိတဗ္ဗာနံ အနက္ခမဏိကာ

၃၀၅

ဟါနက္ခမော

ပိဋကော

[၁]

ဣဏပရိဘောဂ	၄၁
ထေယျပရိဘောဂ	၄၁
ဒါယန္တပရိဘောဂ	၄၁၊ ၄၂
သာမိပရိဘောဂ	၄၁၊ ၄၂
ပရိယန္တပရိသုဒ္ဓိသီလ	၁၁၊ ၄၄
ပလိဗောဓာ (ဒသ)	၈၆
ပဟာနံ သီလံ	၁၁၊ ၄၇
ပါတိမောက္ခသံဝရသီလ	၁၁၊ ၁၆-၂၀
ပါရိသုဒ္ဓိ	၂၇၀
ပါရိဟာရိယကမ္မဋ္ဌာန	၉၄
ပိဏ္ဍပါတိက	၅၈
ပိဏ္ဍပါတိကင်္ဂ	၅၈
ပိဏ္ဍပါတိကင်္ဂဝဏ္ဏနာ	၆၇
ပိတ္တံ	၂၅၂၊ ၃၅၄
ပိသောဒရာဒိပက္ခေပလက္ခဏ	၂၀၄
ပိဟကံ	၂၄၉၊ ၃၅၂
ပိတကသိဏကထာ	၁၆၈
ပိတိ (ပဉ္စပိဓာ)	၁၃၉
ပိတိသဟဂတသမာဓိ	၈၃
ပိတိသုခါနံ ပိသေသတာ	၁၄၀
ပုညက္ခယမရဏ	၂၂၂
ပုဗ္ဗဟေတုကသီလ	၁၁၊ ၁၅
ပုဗ္ဗော	၂၅၃၊ ၃၅၅
ပုရိသဒမ္မသာရထိဂုဏဝဏ္ဏနာ	၂၀၁
ပုဋ္ဌဝက	၁၇၄
ပုဋ္ဌဝကကမ္မဋ္ဌာန	၁၈၅

[၁]

ဗုဒ္ဓနာ ၂၇၀

ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၂၅

ဟါနက္ခမော

ပိဋကော

[၁]

ဗဒ္ဓပိတ္တ	၂၅၂
ဗဒ္ဓဂုဏဝဏ္ဏနာ	၂၀၃
ဗဒ္ဓါနုဿတိ	၁၉၁
ဗဒ္ဓိစိုက္ခ	၉၈
ဗဒ္ဓိစိုရိယာ	၉၈
ဗောဓိသတ္တ	၂၉၄
ဗြဟ္မဝိဟာရပုဂ္ဂိုလ်ကထာ	၃၁၁

[၁]

ဘဂဝါဂုဏဝဏ္ဏနာ	၂၀၃
ဘတ္တာနိ (စုဒ္ဓသ)	၆၃
ဘဝစရိမကာ	၂၈၃
ဘိက္ခုနီသီလ	၁၁၊ ၁၅
ဘိက္ခုသီလ	၁၁၊ ၁၅
ဘုဇိဿာနိ	၅၁၊ ၂၁၅

[၁]

မံသံ	၂၄၄၊ ၃၄၉
မဇ္ဈိမသမာဓိ	၈၂
မဇ္ဈိမသီလ	၁၁၊ ၁၃
မတ္ထလုင်္ဂ	၂၅၁၊ ၃၅၄
မတ္ထလုင်္ဂပဉ္စက	၂၃၄
မရဏအနုဿရိတဗ္ဗာ-	
ကာရာ (အဋ္ဌ)	၂၂၃
မရဏဿတိကထာ	၂၂၂
မရဏာနုဿတိ	၁၉၁
မဟဂ္ဂတသမာဓိ	၈၃
မဟာဘူတာနိ	၃၆၂
မုတ္တံ	၂၅၆၊ ၃၅၈
မုဒိတာ	၃၁၁
မုဒိတာဘာဝနာဝဏ္ဏနာ	၃၀၉
မေတ္တာ	၃၁၁

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ဗ]		[လ]	
မေတ္တာနိဿိသာ (ကောဒသ)		လောကဝိဇ္ဇာဏဝဏ္ဏနာ	၁၉၈
	၂၉၈-၉၂၀၄	လောကာဓိပတေယျသီလ	၁၁၁၄
မေတ္တာဘာဝနာကထာ	၂၈၇....	လောကီယသမာဓိ	၈၂
မေထုန (သတ္တဝိဓ)	၄၉	လောကီယသီလ	၁၁၁၃
မေဒဆက္က	၂၃၄	လောကုတ္တရသမာဓိ	၈၂
မေဒေါ	၂၅၄၊ ၃၅၆	လောကုတ္တရသီလ	၁၁၁၃
မောဟစရိတ	၉၈	လောမာ	၂၄၂၊ ၃၄၈
မောဟစရိယာ	၉၈	လောဟိတံ	၂၅၃၊ ၃၅၅
[ဃ]		လောဟိတက	၁၇၄
ယကနံ	၂၄၈၊ ၃၅၂	လောဟိတကကမ္မဋ္ဌာန	၁၈၅
ယထာသန္တတိက	၅၉	လောဟိတကသိဏကထာ	၁၆၈
ယထာသန္တတိကင်္ဂ	၅၉	[ဝ]	
ယထာသန္တတိကင်္ဂဝဏ္ဏနာ	၇၅	ဝက္ကံ	၂၄၇၊ ၃၅၁
[ခ]		ဝက္ကပဉ္စက	၂၃၄
ရာဂစရိတ	၉၈	ဝတ္ထိ	၂၅၆
ရာဂစရိယာ	၉၈	ဝတ္ထုကာမာ	၁၃၆
ရာဂစရိတာဒိဇာနိ-		ဝတ္ထုဝိသဒကိရိယာ	၁၂၅
တဗ္ဗာကာရ	၁၀၁-၁၀၄	ဝသာ	၂၅၄၊ ၃၅၇
ရုက္ခမူလိက	၅၈	ဝသီယော (ပဉ္စ)	၁၄၉
ရုက္ခမူလိကင်္ဂ	၅၈	ဝါစာ (ဆ)	၁၉၇
ရုက္ခမူလိကင်္ဂဝဏ္ဏနာ	၇၁	ဝါယော	၃၄၅၊ ၃၆၀
ရူပါဝစရသမာဓိ	၈၅	ဝါယောကသိဏကထာ	၁၆၇
[ဓ]		ဝါရိတ္တသီလ	၁၁
လက္ခဏ	၂၇၀	ဝိက္ခာယိတက	၁၇၃
လပနာ	၂၃	ဝိက္ခာယိတကကမ္မဋ္ဌာန	၁၈၅
လသိကာ	၂၅၆၊ ၃၅၈	ဝိက္ခိတ္တက	၁၇၃
လာဘပလိဗောဓော	၉၀	ဝိက္ခိတ္တကကမ္မဋ္ဌာန	၁၈၅
လာဘေနလာဘံနိဇိဂိသနတာ	၂၃	ဝိစာရ	၁၃၈
		ဝိစ္ဆိဒ္ဓက	၁၇၃

ပဒါနက္ကမော

ပိဋကော

[ဝ]

ဝိစိန္ဒကကမ္မဋ္ဌာန	၁၀၄
ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နဂုဏဝဏ္ဏနာ	၁၉၆
ဝိညတ္တိ	၃၉
ဝိညာဏဉ္စာယတနံ	၃၂၆၊ ၃၂၇
ဝိညာဏဉ္စာယတနဘာဝနာ	၃၂၅
ဝိညပ္ပသတ္တာနိ	၅၁၊ ၂၁၅
ဝိတက္က	၁၃၀
ဝိတက္ကစရိတ	၉၀
ဝိတက္ကစရိယာ	၉၀
ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝိသေသတာ	၁၃၀
ဝိနိလက	၁၇၃
ဝိနိလကကမ္မဋ္ဌာန	၁၀၄
ဝိပုဗ္ဗက	၁၇၃
ဝိပုဗ္ဗကကမ္မဋ္ဌာန	၁၀၄
ဝိရတိသီလ	၁၁၁၂
ဝိရာဂါ (ဒွေ)	၂၀၂
ဝိဝဇ္ဇနာ	၂၇၀
ဝိဝေက	၁၃၉
ဝိသုဒ္ဓသီလ	၁၁၁၄
ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ	၂
ဝိသေသဘာဂိယသမာဓိ	၀၅
ဝိဟာရဒေါသာ (အဋ္ဌာရသ)	၁၁၅
ဝိမံသာသမာဓိ	၀၅
ဝိရိယသမာဓိ	၀၅
ဝေမတိကသီလ	၁၁၁၄
ဝေရမဏီ သီလံ	၁၁၄၇
ဝေါဒါနသမ္ပဒါ(ဒွိဟာကာရေဟိ)၅၁	

[သ]

သံဃာနုဿတိ	၁၉၁
သံဃာနုဿတိကထာ	၂၁၁

ပဒါနက္ကမော

ပိဋကော

[သ]

သံဝရ (ပဉ္စဝိဓ)	၇
သံဝရော သီလံ	၁၁၄၇
သံဝေဂဝတ္ထုနိ (အဋ္ဌ)	၁၃၁
သင်္ခါရလောက	၁၉၀
သတ္တလောက	၁၉၀
သတ္တာဒေဝမနုဿာနံ- ဂုဏဝဏ္ဏနာ	၂၀၂
သဒ္ဓါစရိတ	၉၀
သဒ္ဓါစရိယာ	၉၀
သပဒါနစာရိက	၅၀
သပဒါနစာရိကင်္ဂ	၅၀
သပဒါနစာရိကင်္ဂဝဏ္ဏနာ	၆၅
သပရိယန္တသီလ	၁၁၁၂
သပ္ပါယာ (သတ္တ)	၁၂၃
သပ္ပိတိကသမာဓိ	၀၂
သဗလံ (သီလံ)	၄၉
သဗ္ဗတ္ထကကမ္မဋ္ဌာန	၉၄
သမာဓိ	
အာနိသံသ	၃၆၀
ကေနဋ္ဌေန?	၀၁
ကော	၀၁
တဒဓိမုတ္တတာ	၁၃၂
ပဘေဒ	၀၁၀၆
ဘာဝနာနယ	၀၆....
လက္ခဏာရသပစ္စုပဋ္ဌာန-	
ပဒဋ္ဌာနာနိ	၀၁
ဝေါဒါန	၀၆
သံကိလေသ	၀၆
သမာဓိသံဝတ္ထုနိက	၂၁၅
သမာဓိသံဝတ္ထုနိကသီလ	၅၁

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[သ]		[သ]	
သမာဟိတပုဂ္ဂလသေဝနတာ	၁၃၁	သုခ	၁၄၀
သမုစ္ဆေဒမရဏ	၂၂၂	သုခပဋိပဒေသိပ္ပာဘိညသမာဓိ	၈၃၊ ၈၄
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဂုဏဝဏ္ဏနာ	၁၉၅	သုခပဋိပဒေဒန္တာဘိညသမာဓိ	၈၃၊ ၈၄
သမ္ဗုတိမရဏ	၂၂၂	သုခသဟဂတသမာဓိ	၈၂၊ ၈၃
သလ္လက္ခဏ	၂၇၀	သုဂတဂုဏဝဏ္ဏနာ	၁၉၇
သဝိတက္ကသဝိစာရသမာဓိ	၈၃	သုဒ္ဓိ (စတုဗ္ဗိမ)	၄၁
သိဃ်နိကာ	၂၅၅၊ ၃၅၈	သေက္ခသီလ	၁၁၊ ၁၄
သီလံ		သေဒေါ	၂၅၃၊ ၃၅၆
အာနိသံသ	၉-၁၀	သေနာသနဿ ပဉ္စ အင်္ဂါနိ	၁၁၉
ကို ?	၇	သေမ္ပံ	၂၅၂၊ ၃၅၅
ကေနဋ္ဌေန ?	၈	သောသာနိက	၅၈
ပဘေဒ	၁၁....	သောသာနိကင်္ဂ	၅၈
လက္ခဏရသပစ္စုပ္ပန်-		သောသာနိကဝဏ္ဏနာ	၇၄
ပဒဋ္ဌာနာနိ	၈၊ ၉	[ဟ]	
ဝိပတ္တိယာ အာဒိနဝါ	၅၁-၅၅	ဟတဝိက္ခိတ္တက	၁၇၃
ဝေါဒါန	၄၈-၅၆	ဟတဝိက္ခိတ္တကကမ္မဋ္ဌာန	၁၈၅
သံကိလေသ	၄၈-၅၅	ဟဒယံ	၂၄၈၊ ၃၅၁
သမ္ပတ္တိယာ အာနိသံသာ		ဟာနဘာဂိယသမာဓိ	၅၈
	၅၅-၅၆	ဟာနဘာဂိယသီလ	၁၁၊ ၁၄-၁၅
သီလာနုဿတိ	၁၉၁	ဟိနသမာဓိ	၈၂
သီလာနုဿတိကထာ	၂၁၅	ဟိနသီလ	၁၁၊ ၁၃

ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ပဌမဘာဏေ

နိဿိဒါနိ အနုတ္တမဏိကာ

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော
[အ]		[ဇ]	
အဂ္ဂိသီခ	၂၀၁	ဥဂ္ဂ	၂၂၅
အနုရာဓပုရ	၈၇	ဥတ္တရကုရု	၂၀၀၊ ၂၀၁
အနုရုဒ္ဓတ္ထေရ	၆၁	ဥတ္တရကုရုက	၁၅
အပရဂေါယာန	၂၀၀	ဥတ္တရာ ဥပါသိကာ	၃၀၇
အပလာလ	၂၀၁	ဥပနန္ဒတ္ထေရ	၇၈
အဘယတ္ထေရ၊ ဘိဿ-		[က]	
ဘာဏက-	၃၅၊ ၂၅၇	ကဒမ္မ	၂၀၀
အဗ္ဗဋ္ဌ	၂၀၁	ကပ္ပရက္ခ	၂၀၀
အရက	၂၂၉	ကမ္မောဇာ	၃၂၆
အရဝါဠ	၂၀၁	ကရဝိက (ပဗ္ဗတ)	၂၀၀
အဝိစိ	၂၀၀	ကရဝိက (သကုဏ)	၁၀၈
အသုရဘဝန	၂၀၀	ကလာဗုရာဇာ	၂၂၂
အသောက (မဟာရာဇာ)		ကာသိရာဇာ	၂၉၅၊ ၂၉၆
	၁၉၅၊ ၂၂၄	ကာဠုဒီဃဝါဒီ	၁၈၆
အသံကဏ္ဍ (ပဗ္ဗတ)	၂၀၀	ကုမ္ဘကာရဂါမ	၈၇
အဿရုတ္တတ္ထေရ	၉၅	ကုဋ္ဌဒန္တ	၂၀၁
		ကေသိ	၂၀၁
		ကောသလရာဇာ	၁၉၅
[အာ]		[ခ]	
အာနန္ဒတ္ထေရ	၃၆	ခန္တိဝါဒီ	၂၉၅
အာဠဝက	၂၀၁	ခရလောမ	၂၀၁
အာဠာရ ကာလာမ	၃၂၃		
		[ဝ]	
[ဤ]		ဝဂ္ဂရာ	၂၀၂
ဤသဓရ	၂၀၀	ဝင်္ဂါ	၈၈၊ ၉၃
		ဝိရိကဏ္ဍက	၁၄၀

ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်	ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်
[၈]		[၉]	
ဂိရိကဏ္ဍကပိဟာရ	၁၃၉	တမ္ပပဏ္ဍိဒိပ	၃၅၊ ၁၂၄၊ ၃၀၅
ဂေါဒတ္တတ္ထေရ၊ အာဘိဓမ္မိက-	၁၃၄	တာလဝေဠိမဂ္ဂ	၆၀
[၉]		တာဝတိံသာ ဒေဝါ	၂၀၀၊ ၂၁၀
စက္ကဝါဠ	၁၉၉၊ ၂၀၁	တာဝတိံသဘဝန-	၂၀၂
စမ္ပာ	၂၀၂	တိဿတ္ထေရ၊ ကုဋ္ဌုမ္ဘိယပုတ္တ	၄၆
စမ္ပေယျ (နာဂရာဇာ)	၂၉၇	ကောဠပဗ္ဗတပိဟာရဝါသီ	၂၀၄
စာတုမဟာရာဇိကာ	၂၁၀	စူဠပိဏ္ဍပါတိက-	၁၁၂၊ ၁၀၆
စာနရ	၂၂၆	ပိဏ္ဍပါတိက-	၂၀၄
စိတ္တဂုတ္တတ္ထေရ၊ ကုရုဏ္ဍက-		တိဿာမစ္စမာတာ	၆၀
မဟာလေဏဝါသီ	၃၆	တုလာဓာရပဗ္ဗတပိဟာရ	၉၃
စိတ္တလပဗ္ဗတ	၁၁၇	တုသိတာ	၂၁၀
စိတ္တလပဗ္ဗတပိဟာရ	၂၉၉၊ ၃၀၆	[၁၀]	
စိတြပါဠလီ	၂၀၀	ထူပါရာမ	၈၇၊ ၈၈
စူဠနာဂလေဏ	၁၂၄	ထေရမ္မတ္ထလ	၁၅၀
စူဠသီဝတ္ထေရ၊ သံယုတ္တဘာဏကဉ္စ	၇၀၇	[၁၁]	
စူဠဘယတ္ထေရ၊ တိပိဋက-	၆၆၊ ၉၂	ဒက္ခိဏဂိရိ	၁၁၇
စူဠောဒရ	၂၀၁	ဒတ္တာဘယတ္ထေရ	၁၀၀
စေတိယဂိရိ	၁၁၇	ဒဟရ (ဘိက္ခု)၊ ကောဠပဗ္ဗတ-	
စေတိယပဗ္ဗတ	၂၀၊ ၅၉	ဝါသီ	၁၂၄
[၁၀]		ဒဟရဘိက္ခု၊ ကောရဏ္ဍက-	
ဆဒ္ဒန္တ	၂၉၅	ပိဟာရဝါသီတ္ထေရဿ	
[၁၁]		ဘာဂိနေယျ-	၈၈
ဇေဋ္ဌိလ	၂၂၅	ဒဠုနေမိ	၂၂၅
ဇမ္ဗုဒိပ	၁၉၅၊ ၂၀၀၊ ၂၉၆	ဒါနဝ	၃၆၃
ဇမ္ဗု	၂၀၀	ဒိဃဘာဏက (ဝါဒ)	၂၆၇၊ ၂၇၇
ဇောတိက	၂၂၅	ဒိပင်္ကရ	၁၉၇
		ဒုတိယအဂ္ဂသာဝက	၂၂၆
		ဒုသိမာရ	၂၂၂
		ဒေဝတ္ထေရ၊ မဇ္ဈိမဘာဏက-	၉၂
		မလယဝါသီ	၉၂

နာမာနံ အနုက္ကမဏိကာ

၃၉၁

ဟါနုက္ကမော	ပိဋကော	ဟါနုက္ကမော	ပိဋကော
[ခ]		[ဖ]	
ဒေဝပုတ္တမဟာရဋ္ဌ	၂၀၄	ဖုဿဒေဝတ္ထေရ၊	
ဒွေဘာတိကတ္ထေရ	၅၉	ကဋ္ဌအန္တကာရဝါသီ	၂၂၁
ဒွေဘာတိယတ္ထေရ၊ စိတ္တလ-		[ဗ]	
ပဗ္ဗတဝါသီနော	၂၀၄	ဗလဒေဝ	၂၂၆
[ခ]		ဗာကုလတ္ထေရ	၁၀၀
ဓနပါလက	၂၀၁	ဗိမ္ဗိသာရရာဇာ	၁၉၅
ဓမ္မပါလ	၂၉၅	ဗုဒ္ဓရက္ခိတတ္ထေရ	၁၅၀
ဓမ္မသေနာပတိ	၂၀၃	ဗောဓိမဏ္ဍ	၁၉၇
ဓမ္မာသောက	၁၀၀	ဗောဓိသတ္တ	၁၅၊ ၁၁၂၊ ၁၁၃
ဓူမသီခ	၂၀၁	ဗြဟ္မကာယိကာ	၂၁၀
[န]		[ဘ]	
နန္ဒောပနန္ဒ	၁၅၀	ဘိမသေန	၂၂၆
နာဂတ္ထေရ၊ ကရုဋ္ဌိယဂိရိဝါသီ	၉၂	ဘူရိဒတ္တ	၂၉၆
နိမ္မိ	၂၂၅		
နိဗ္ဗာနရတိနော	၂၁၀	[ဗ]	
နေမိန္ဒရ	၂၀၀	မဇ္ဈိမဘာဏက(ဝါဒ)	၂၆၇၊ ၂၇၇
[ပ]		မဏိလိယာ	၃၀၆
ပဓာနိယတိဿတ္ထေရ၊		မဏ္ဍုကဒေဝပုတ္တ	၂၀၂
နာဂပဗ္ဗတဝါသီ	၁၂၄	မန္ဒာတု	၂၂၅
ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိနော	၂၁၀	မလ္လကတ္ထေရ	၁၂၀၊ ၂၅၇
ပါစိနခဏ္ဍရာဇိ	၀၇	မဟာကဿပတ္ထေရ	၁၅၊ ၆၅
ပါဠိလိပုတ္တ	၃၀၅	မဟာဂါမ	၃၇
ပါရိစ္ဆတ္တက	၂၀၀	မဟာကစ္စာန	၂၂၀
ပိဏ္ဍပါတိကတ္ထေရ	၂၉၉	မဟာစေတိယ	၀၀၊ ၁၃၉
ပုဏ္ဏက	၂၂၅	မဟာတိဿတ္ထေရ	၁၀၇
ပုဏ္ဏဝလ္လိကတ္ထေရ	၁၃၉	စိရဂုဗ္ဗဝါသီကအဗ္ဗခါဒက-၄၀၊ ၄၄	
ပုဗ္ဗဝိဒေဟ	၂၀၀၊ ၂၀၁	စေတိယပဗ္ဗတဝါသီ	၂၀၊ ၁၀၀
ပေါက္ခရသာတိ	၂၀၁	ပုဏ္ဏဝလ္လိကဝါသီ	၁၃၉
		မဟာကရုဋ္ဌိယဝိဟာရဝါသီ	၂၀၄

ပဒါနက္ခမော	ဝိဇ္ဇင်္ကော	ပဒါနက္ခမော	ဝိဇ္ဇင်္ကော
[ဗ]		[လ]	
မဟာတိတ္ထ	၁၆၅	လာဠုဒါယီ	၇၈
မဟာဓမ္မရက္ခိတတ္ထေရ	၉၃	လောကဓာတု	၂၀၀၊ ၂၀၁
မဟာနာမ	၂၁၈၊ ၂၁၉၊ ၂၂၀၊ ၂၂၁	လောကန္တရိကနိရယ	၂၀၁
မဟာပတာပရာဇာ	၂၉၅	လောဟပါသာဒ	၈၈၊ ၉၃
မဟာမိတ္တတ္ထေရ၊ စောရက-		[ဝ]	
မဟာဝိဟာရဝါသီ	၃၆၊ ၃၈	ဝတ္ထလိတ္ထေရ	၁၂၆
မဟာမောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရ	၃၉၊ ၁၅၀	ဝင်္ဂိသတ္ထေရ	၃၆
မဟာရောဟဏဂုတ္တတ္ထေရ	၁၅၀	ဝတ္ထကာလကဂါမ	၁၃၉
မဟာဝတ္ထနိအဋ္ဌမိ	၃၄	ဝါသုဒေဝ	၂၂၆
မဟာဝိဟာရ	၉၂၊ ၃၀၅	ဝိနတက	၂၀၀
မဟာဝိဟာရဝါသီ	၂	ဝိသာခတ္ထေရ	၃၀၅
မဟာသံဃရက္ခိတတ္ထေရ	၄၅၊ ၁၀၁	ဝိသာခါ	၂၂၀
မဟာသမ္ပတ	၂၂၅	ဝေဇယန္တ	၂၂၆
မဟာသုဒဿန	၂၂၅	[သ]	
မဟိန္ဒဂုဟာ	၁၀၆	သံကိစ္စသာမဏေရ	၃၀၇
မဟောဒရ	၂၀၁	သံဃရက္ခိတတ္ထေရ၊ ဘာဂိနေယျ-	၄၅
မာရ	၂၂၁	သံဃရက္ခိတသာမဏေရ၊	
မိဋ္ဌာဘယတ္ထေရ	၇၆	ဘာဂိနေယျ-	၄၃
မေဏ္ဍက	၂၂၅	သံဃရက္ခိတတ္ထေ-	
မေတ္ထေယျော ဘဂဝါ	၄၅	ရူပဋ္ဌာကသာမဏေရ	၁၈၈
[ဃ]		သံယုတ္တဘာဏက(ဝါဒ)	၂၆၇
ယာမာ	၂၁၈	သက္က	၂၀၁၊ ၂၀၃
ယုဂန္ဓရ	၂၂၀	သင်္ခပါလ	၂၉၇
ယုမိဋ္ဌိလ	၂၂၆	သစ္စက၊ နိဂဏ္ဌပုတ္တ	၂၀၁
[ခ]		သန္တုသိတ	၂၀၃
ရာဟုလ	၂၈၃	သဟမ္ပတိ မြဟ္မာ	၁၉၅
ရောဟဏ	၈၈၊ ၉၃	သာရိပုတ္တတ္ထေရ	၃၉၊ ၇၈၊ ၂၂၆
		သိက္ခာပဒသင်္ချာ (ဂါထာ)	၄၄
		သိနေရ	၁၉၅၊ ၂၀၀

နာမာနံ အနုက္ကမဏိကာ

၃၉၃

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော
[သ]		[သ]	
သိမ္ဗလီ	၂၀၀	သောဏဒန္တ	၂၀၁
သီရိသ	၂၀၀	သောပါကပဉ္စာ	၁၀၈
သုဒဿန (ပဗ္ဗတ)	၂၀၀	[ဟ]	
သုစိလောမ	၂၀၁	ဟတ္ထိကုတ္တိ	၁၀၆၊ ၁၁၇
သောဏတ္ထေရ	၁၂၆	ဟိမဝန္တ	၂၀၀

ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ပဌမဘာဂေ

နာနာပါဌာ

ပဌမော မူလပါဌော၊ သီ...သီဟဋ္ဌပေါတ္တကံ၊ သျှာ...သျှာမပေါတ္တကံ၊ ကံ...ကမ္မောဇပေါတ္တကံ၊ ဣ...ဣရ်လိသပေါတ္တကံ၊ က...ကေသုစိ မရဗ္ဗ-ပေါတ္တကေသု ဒိဿမာနပါဌော၊ က-သီ...ကေသုစိ သီဟဋ္ဌပေါတ္တကေသု ဒိဿမာနပါဌော။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ပဌမဘာဂေ

နာနာပါဌာ

ဝိဇ္ဇင်္ကာ

[အ]

အဆေကော = အစ္ဆေကော (သျှာ၊ ဣ) ဝေမုပရိပိ။	၁၃၂
အဆေကော = အတိဆေကော (သီ)၊ အတိစ္ဆေကော (သျှာ)၊ အစ္ဆေကော (ဣ) ဝေမုပရိပိ။	၁၃၂
အဏုသဟဂတာနံ = အနုသဟဂတာနံ (သီ၊ က)	၄၈
အတ္တတ္တကာမော = အတ္တကာမော (က-သီ၊ သျှာ)၊ အတ္တကာမော (?)	၃၇
အတ္ထိတိပိ = အတ္ထိ နတ္ထိတိပိ (သျှာ၊ က-သီ၊ က)	၃၇
အစောဘာဂံ = အစောဘာဂါ (သီ၊ ဣ)	၅၃
အနတိက္ကန္တတ္တာ = အနတိတတ္တာ (သီ၊ ဣ)	၃၀၈
အနတိက္ကမော = အပိတိက္ကမော (သီ)	၈
အနပလောကေန္တေနာပိ = အနဝလောကေန္တေနာပိ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၁၈၁
အနဝဋ္ဋိတကိစ္စတာ = အနဝဋ္ဋိတစိတ္တတာ (သီ)	၁၀၃
အနုအနုဗျဉ္ဇနတော = အနုဗျဉ္ဇနတော (သီ၊ သျှာ)	၂၀
အနုဗဒ္ဓါ = အနုဗဒ္ဓာ (သျှာ၊ ဣ၊ က)	၁၇၅
အနုဗန္ဓေယျံ = အနုပုဗန္ဓေယျံ (သီ)၊ အနုဗန္ဓေယျံ အဇ္ဈောတ္တရေယျံ (ဣ)	၂၁
အနုမဇ္ဇနဘာဝေန = အနုမဇ္ဇနသဘာဝေန (သျှာ၊ ဣ၊ က)	၁၃၈
အနုဝဟနာ = အနုဝဟဏာ (က)	၂၇၀
အန္တရာ = အန္တရာမဂ္ဂေ (သီ၊ က)	၁၇၇
အန္တောပူတိကဿ = အန္တောပူတိဿ (သီ၊ သျှာ)	၅၂
အပဓာရိတံ = အပဝါရိတံ (သီ၊ ဣ)	၁၇၃

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[အ]

အပ္ပါကိဏ္ဍံ = အပ္ပေါကိဏ္ဍံ (က-သီ၊ ဣ၊ က)	အပ္ပကိဏ္ဍံ (က-သီ၊ သျှာ)	၁၁၉
အပ္ပါနိ = အပ္ပုပ္ပါနိ (က)		၆၁
အဗျာပဇ္ဇာ = အဗျာပဇ္ဈာ (ဣ)		၃၀၂
အဗျာပဇ္ဇေန = အဗျာပဇ္ဈေန (ဣ)		၃၀၁
အဗျာပဇ္ဇံ = အဗျာပဇ္ဈံ (ဣ)		၃၀၂
အဗျာဗဇ္ဈာ = အဗျာပဇ္ဈာ (သီ၊ သျှာ)၊ အဗျာပဇ္ဇ (က)		၃၄
အဗျာဗဇ္ဈိ = အဗျာပဇ္ဇိ (သီ၊ က)၊ အဗျာပဇ္ဈိ (သျှာ၊ ဣ)		၂၈၅
အမုခေ = အမောမုခေ (သီ၊ သျှာ၊ က)၊ ဟေဋ္ဌာ		
၂၅၆-ပိဋေ ပဿိတဗ္ဗံ။		၃၅၈
အယမတ္ထဒီပနာ = အယမတ္ထပရိဒီပနာ (သီ၊ သျှာ)		၁၁၁
အရညန္တိ = အရညံ နာမ (သဗ္ဗတ္ထ)		၂၆၂
အလမ္မာနေ = အာလမ္မဏေ (သီ)၊ အာလမ္မာနေ (သျှာ၊ က)၊		
အလမ္မာယနေ (စရိယာပါဠိ)		၂၉၆
အလောဘော = အလောဘေ (သျှာ)၊ အလောဘေ အနုပတန္တိ (သီ) ၇၈		
အဝက္ခေပနဿ = အဓိက္ခေပနဿ (သီ၊ က)၊ အဝိက္ခေပနဿ (သျှာ)		၃၆၇
အဝါသာယ = အနာဝါသာယ (သျှာ)		၁၁၇
အဝိသုဒ္ဓိ = အသုဒ္ဓိ (သီ)		၁၄၇
အသမ္ပတ္တဋ္ဌာနေ = အပ္ပတ္တဋ္ဌာနေ (သီ၊ သျှာ)		၃၃၉
အသီတိ = အသီတိံ (သီ)		၄၄

[အာ]

အာဂိလာယတိ = အာကိလာယတိ (သီ၊ က)		၂၅၅
အာနာပါနဿတိ = အာနာပါနသတိ (သီ၊ ဣ)		၁၀၇
အာမုတ္တ = အာမုတ္တ- (?)		၃၀၅
အာလိဂေတွာ = အာလိဂိတွာ (သီ၊ သျှာ)		၅၂
အာဝဇ္ဇတော = အာဝဇ္ဇယတော (သီ၊ ဣ)		၃၄၈
အာဝိကတွာ = အာဝိ ကတွာ (သျှာ၊ က)		၉၇
အာသဝက္ခယပ္ပတ္တဿ = အာသဝက္ခယံ ပတ္တဿံ (သီ၊ ဣ)		၉၅

နာနာပါဌာ

၆၆၈

[ဣ]

ဣဒမဋ္ဌိတိ = ဣဒမဋ္ဌိတိ (ဣ၊ က)

၁၈၆

ဣသိဝါတပဋိဝါတာနိ = ဣသိဝါတပဋိဝါတာနိ (သိ)

၁၇

ဣတ္ထိ ဝါ၊ ပုရိသော ဝါ ဣတော ဂတော = ဣတ္ထိ° ဝါ၊ ပုရိသံ
ဝါ ဣတော ဂတံ (သျှာ)

၂၁

[ဥ]

ဥဠါဇေတိ ကသိဏံ။ ဥဠါဇေန္တော = ဥဠါဇေတိ။

ကသိဏံ ဥဠါဇေန္တော (သျှာ၊ ဣ၊ က)

၃၂၁

ဥဒကပုပ္ဖန္ဒမိဝ = ဗုဗ္ဗုန္ဒမိဝ (သိ၊ ဣ)၊ ဗုဗ္ဗုလမိဝ (သျှာ)

၁၀၅

ဥတ္တရိ = ဥတ္တရိ° (သိ၊ သျှာ၊ ဣ)

၁၁၁

ဥဒ္ဓဏှော = ဥဒ္ဓဏှော (သျှာ၊ ဣ၊ က)

၂၅

ဥဒ္ဓါမာတတ္တာ = မာတတ္တာ (က)

၁၇၃

ဥပပဇ္ဇတိ = ဥပပဇ္ဇတိ (သိ၊ သျှာ)

၁၉၃

ဥပပဇ္ဇန္တိ = သမ္ပဇ္ဇန္တိ (သိ)

၁၀၄

ဥပပန္နာ = ဥပပန္နာ (သိ၊ သျှာ)

၂၁၈

ဥပပတ္တိဟေတုဘူတံ = ဥပပတ္တိဟေတုဘူတံ (သိ၊ သျှာ)

၁၉၃

ဥပရန္တိတွာ = ဥပရန္တိတွာ (က)၊ သန္တိရန္တိတွာ (သျှာ)

၁၁၂

ဥပ္ပိလာဝိတံ = ဥပ္ပိလာဝိတံ (သိ)၊ ဥပ္ပိလာဝိတံ (သျှာ၊ ဣ)

၁၅၃

ဥဿက္ကနာယ = ဥဿက္ကနာယ (ဣ)

၁၄၈

ဥဿက္ကမာနော = ဥဿက္ကမာနော (ဣ)

၁၄၈

[ဧ]

ဧကပတ္တပူရပမာဏံ = ဧကပတ္တပူရပမာဏံ (သိ၊ သျှာ၊ ဣ)

၂၅၂

ဧကပတ္တပူရမတ္တံ = ဧကပတ္တပူရမတ္တံ (သိ၊ သျှာ၊ ဣ)

၃၅၅

[ဩ]

ဩပနယိကော = ဩပနယိကော (က)၊ ဥပနယိကော (သျှာ)

၂၁၀

ဩပနယိကော = ဩပနယိကော (သိ၊ သျှာ)

၂၀၆

ဩရောဟိတွာ = ဩတရိတွာ (ဣ၊ က)

၃၅၇

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[က]

ကဏ္ဍကဋ္ဌာနံ = ကဏ္ဍကာဓာနံ (သီ၊ ဣ)	၁၇၇
ကတမေ ကာယသင်္ခါရာ = ကတမော ကာယသင်္ခါရော (ပါဠိယံ)	၂၆၈
ကတိမိတိ = ကတမိတိ (သီ၊ သျှ၊ ဣ)	၁၈၂
ကထံ န ခေါ ဘဂဝါ န သောဘတိ၊ သော ဟိ = ကထံ န ခေါ ဘဂဝါ သောဘိတ္ထ (သျှ၊)	၂၂၁
ကပါလံ = ကပလ္လံ (ဣ၊ က)	၃၀၈
ကပိတနော = ကပိတ္တနော (သီ၊ က)၊ ကပိဋ္ဌနော (သျှ၊)	၁၇၈
ကရုဏာယိတဗ္ဗရူပံ = ကရုဏာယိတဗ္ဗံ ဝိရူပံ (သျှ၊ ဣ၊ က)	၃၀၈
ကာမာနုဘာဝ = ကာမာနုရာဂ- (သီ၊ သျှ၊ ဣ)	၇၅
ကာယဒဠိဗဟုလော = ကာယဒဠိဗဟုလော (သီ)	၁၂၄
ကာလကတေ = ကာလကံတေ (က)	၂၈၇
ကာလကိရိယံ = ကာလံကိရိယံ (က)	၁၁၂
ကိစ္စဋ္ဌေန = ကိစ္စတ္ထေန (သီ)	၉
ကိဉ္စိ = ကဗ္ဗိ (သီ၊ သျှ၊) ကဉ္စိ (?)	၂၁
ကိမင်္ဂံ = ကိမင်္ဂံ (သီ၊ ဣ)	၂၂၅
ကုထိတ = ကုဋ္ဌိတ- (သျှ၊)၊ ကုမိတ- (က)	၂၅၀

[ခ]

ခါယန္တိ = ပညာယန္တိ (သီ)	၁၀၆
-------------------------	-----

[ဂ]

....ဂမိတ =ဂထိတ (သီ)	၅၂
....ဂေါသိသ =ဂေါသိတ (က)	၃၄၅

[ဃ]

စင်္ဂေါဋ္ဌကံ ဝါ ကရုဏ္ဏပဋ္ဌလံ ဝါ = စင်္ဂောဋ္ဌကံ ဝါ ကရုဏ္ဏကပဋ္ဌလံ ဝါ (က)	၁၆၇
စတုတ္ထံ = စတုတ္ထိံ (သီ၊ ဣ)	၃၀၁
စတုမဟာပထေ = စာတုမ္မဟာပထေ (သီ၊ သျှ၊ ဣ)	၃၄၂
စာတုမဟာနုဇိကာ = စာတုမ္မဟာရာဇိကာ (သီ၊ သျှ၊)	၂၁၈

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဆ]

ဆိန္တပပါတာဘိမုခေါ = ဆိန္တတူဘိမုခေါ (သီ)

၁၃၅

ဆုပိတုမ္ပိ = ဖုသိတုမ္ပိ (သီ)

၁၈၉

[ဇ]

ဇိဝိကံ = ဇိဝိတံ (သျှာ၊ ဣ၊ က)

၁၇

[ဋ]

ဋ္ဌိတောတိ = ပတိဋ္ဌိတောတိ (သီ)

၃

[တ]

တဏှပုဂ္ဂါဒါန = တဏှပါဒါန (သျှာ၊ ဣ၊ က)

၂၀၄

တတုတ္တရိ = တတုတ္တရိ (သီ၊ ဣ)

၂၁၈

တိရောကုန္တာ = တိရောကုန္တာ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)

တိရောကုန္တံ (အံ ၂-၄၃၉)

၅၀

[ထ]

ထေရမ္ပတ္ထလေ = ထေရပုတ္တလေဏေ (က)

၁၅၀

[ဒ]

ဒသ စေဝ = ဒသဇ္ဈေဝ (သျှာ၊ က)

၁၉၉

ဒဿနကာမာတိ = ဒဋ္ဌကာမာတိ (က)

၉၀

ဒိသာ သဗ္ဗာ = ဒသဒိသာ (သီ၊ သျှာ)

၅၅

ဒုပ္ပဋိဝိနောဒနိယံ = ဒုပ္ပဋိဝိနောဒယံ (သီ)

၉၁

ဒုမ္ပိယောဓနော = ဒုမ္ပိယောဓော (သျှာ)

၅၁

ဒုဿန္တေ = ဒသန္တေ (သီ၊ ဣ)

၃၀၅

ဒေဝတ္ထေရော = ရေဝတ္ထေရော (ဣ၊ က)

၉၂

ဒေါသုပ္ပါဒေန = ရောသုပ္ပါဒေန (သျှာ)

၂၉၃

ဒေါသေတုကာမော = ရောသေတုကာမော (သီ၊ သျှာ)

၂၉၃

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဝ]

ဓမ္မကရဏံ = ဓမ္မကရကံ (သီ)	၂၅
ဓမ္မဿဝနာယ = ဓမ္မသဝဏာယ (သီ)	၇၂
မိ ဇိဝိတံ = မိဇ္ဇိဝိတံ (သီ)	၅၄
ဓူပဝါသ = ဓူမဝါသ (က)	၁၀၅
ဓူမာယနာ = ဓူပါယနာ (သီ၊ ဣ)	၁၀၄

[န]

နိဇ္ဇိဂိသနတာ = နိဇ္ဇိဂိသနတာ (သီ၊ သျှာ)	၂၃
နိပ္ပရိပ္ပန္နံ = ပရိပ္ပန္နနံ (က-သီ၊ က)	၁၆၅
နိဗ္ဗဉ္စ = နိဗန္ဓု (ဣ၊ က) ဧဝမုပရိပိ။	၂၂၀
နိဗန္ဓနံ = နိဗန္ဓံ (သီ)	၁၀၉
နိယျာဒေတဗ္ဗံ = နိယျာတေတဗ္ဗံ (?)	၉၀
နိယျာဒေတွာ = နိယာဒေတွာ (သီ) နိယျာတေတွာ (?)	၃၀၅
နိပိသိတွာ = နိပိသိတွာ (သီ)၊ နိပ္ပိသိတွာ (သျှာ)	၂၉
နူန = နန (က)	၁၅၄
နတွာ = နဟာတွာ (သီ)	၆၀
နာနစောဠံ = နဟာနစောဠံ (သီ)	၆၀
နာရု = နဟာရု (သီ) ဧဝမုပရိပိ။	၂၃၄

[ပ]

ပက္ခန္တံ = ပက္ခန္တံ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၁၄၀
ပက္ခန္ဓော = ပက္ခန္ဓော (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၁၃၂
ပက္ခိတ္တံ = ပက္ခိပ္ပမာန-(သျှာ) ပက္ခိပမာန-(ဣ၊ က)	၃၄၀
ပစ္စယပဋိသေဝန = ပစ္စယပဋိသေဝန (သီ) ဧဝမုပရိပိ။	၂၂
ပစ္စာသီသန္တိ = ပစ္စာသီသန္တိ (သီ၊ သျှာ) ပစ္စာသီသန္တိ (က)	၉၁
ပဉ္စစက္ကာလီသ ဝဿာနိ = စက္ကာဠီသဝဿာနိ (က-သီ)	၄၀
ပညာသ = ပညာသံ (သီ)	၄၄
ပညာကမ္မံ = ပညကမ္မံ (သီ)	၇

နာနာပါဌာ

ပိဋက

[၁]

ပဉ္စာဗျာကရဏေ = ပဉ္စာဗျာကရဏေ (သီ)	၃
ပဋတန္တသုတ္တကာ = ပဋတန္တကာ သုတ္တကာ (သီ) ပဋတန္တသုတ္တကာ (သျှာ)၊ ပဋတန္တသုတ္တကာ (ဇု)	၂၅၀
ပဋိပဒါယ = ပဋိပတ္တိယာ (သီ၊ သျှာ)	၁၂၁
ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တော = ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တော (က)	၈၇
ပဏ္ဏသဋ် = ပဏ္ဏကသဋ် (က)	၇၁
ပတ္တဒ္ဓါရေ = ပဒ္ဓါရေ (က-သီ)၊ ပရဒ္ဓါရေ (သျှာ)၊ ဗဟိဒ္ဓါရေ (ဇု၊ က)	၆၃
ပတ္တဒ္ဓါရေ = ပရဒ္ဓါရေ (သျှာ)၊ သဒ္ဓါရေ (ဇု၊ က)	၆၅
ပထဝီ = ပဌဝီ (သီ၊ သျှာ)	၁၂၂
ပဓာနပုရိမဋ္ဌိတ = ပဓာနပရိမထိတ (သီ၊ ဇု)၊ ပဓာနပရမဋ္ဌိတ (သျှာ)	၂၆
ပရိက္ခက = သရိက္ခက (ဇု-က)	၂၀၈
ပရိဂ္ဂဟိတနိယျာနံ = ပရိဂ္ဂဟိတနိယျာန (ဇု-က)	၂၆၂
ပရိပါတိယမာနော = ပရိပါတိယမာနော (ဇု-က)၊ ပရိပါတိယာဂစ္ဆမာနော (အဘိဓမ္မ ၂-၂၁၈)	၂၃၇
ပရိဗန္ဓကဓမ္မေ = ပါရိပန္နိကဓမ္မေ (သီ၊ သျှာ)	၁၄၇
ပရိဗန္ဓော = ပရိပန္ဓော (သီ၊ သျှာ၊ ဇု)	၁၄၃
ပရိဘုဉ္ဇိတုံ = ပရိဟရိတုံ (က-သီ)	၈၀
ပဝေဓေန္တိ = ပဝေဓန္တိ (သျှာ)	၁၇၅
ပါယာသံ = ပါယသံ (?)	၃၉
ပါရိဟာရိကပညံ = ပါရိဟာရိယပညံ (သီ-ဇု)	၃
ပါရုပနဗ္ဗိဿ = ပါပုရဏဗ္ဗိဿ (က-သီ)၊ ပါပုရဏဗ္ဗိဿ (?)	၁၀၅
ပါရုပနာဒိဟိ = ပါပုရဏာဒိဟိ (သီ)၊ ပါပုရဏာဒိဟိ (?)	၁၈၉
ပိဓိယျရေ = ပိထိယျရေ (သျှာ)၊ ပိထိယရေ (သီ)၊ ပိဓိယရေ (ဇု၊ ၃ ၈-၃၀-ပိဋေ)	၇
ပိသိတွာ = ပိသိတွာ (သီ၊ သျှာ၊ ဇု)	၃၄၀
ပုဠဝကံ = ပုဠဝကံ (သျှာ၊ ဇု၊ က)	၁၇၃
ပုဠဝါ = ပုဠဝါ (သျှာ၊ ဇု၊ က)	၁၇၄
ပုဠဝေ = ပုဠဝေတ္ထ (သျှာ)၊ ပုဠဝေ (ဇု၊ က)	၁၇၄

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဗ]

ဖုဋ္ဌတ္တာ = ဖုဋ္ဌတ္တာ (သီ၊ သျှာ)

၁၅၈

ဖုဋ္ဌော = ဖုဋ္ဌော (သီ၊ သျှာ)

၁၅၈

[ဗ]

ဗလာကာ = ဗလာဟကာ (သျှာ)၊ ဗကာ (က)

၁၂၂

ဗဟု = ဗဟုံ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)

၁၁၆

ဗာဟုလိက = ဗာဟုလိက (သီ)

၉၀

ဗာဟုဋ္ဌိနိ = ဗာဟုဋ္ဌိနိ (ဣ၊ က)

၂၄၆

[ဘ]

ဘာကုဋ္ဌိကာ = ဘာကုဋ္ဌိကာ (သီ)

၂၂

ဘေတွာန = ခေတွာန (ဣ၊ က)

၂၉၇

[ဗ]

မကုဋ္ဌိတမေဝ = မကုဋ္ဌိတမေဝ (သီ)

၂၄၈

မင်္ဂုဏ = မင်္ဂုဏ (သျှာ)၊ မင်္ဂုလ (က)

၁၀၄-၁၀၅

မဇ္ဈိမဿ = မဇ္ဈိမဿ ပန (သျှာ၊ ဣ၊ က)

၆၂

မဇ္ဈသာဓကဿ = ပဇ္ဇသာဓကဿ (သီ)

၂၇၆

မတကဋ္ဌေဝရံ = မတကဋ္ဌေဝရံ (သီ)

၅၁

မရပါယသံ = မရပါယာသံ (ဣ၊ က)

၄၀

မရဏာနုဿတိ = မရဏသတိ (သီ)၊ ပါဠိယာ သမေတိ။

၁၀၇

မာဂဏ္ဍိယ = မာဂဋ္ဌိယ (သီ၊ ဣ)၊ မာဂဋ္ဌိယ (က)

၁၀၁

မာတာပိတုနံ = မာတာပိတုနံ (သီ)

၂၇

မာ ဝိမုစ္ဆန္တိတိ = မာ ဝိယုဋ္ဌိသုတိ (သျှာ)

၃၁၈

မုတ္တန္တိ မုတ္တရသံ။ တံ = မုတ္တန္တိ (သီ၊ သျှာ၊ က)၊ မုတ္တန္တိ

ပဿာဝေါ။ တံ (?)

၂၅၆

မေဒိနိ = မေဒနိ (သျှာ၊ က)

၁၂၂

မေဒိနိ = မေဒနိ (က)

၂၂၄

မောရပိဉ္ဇ = မောရပိဉ္ဇ (သီ၊ ဣ)

၃၃၇

နာနာပါဌာ

ပိဋက

[ယ]

ယတ္တ = ယတြ (သျှ၊ က)

၁၁၆

ယာနပ္ပတောဋ္ဌိ = ယာနပ္ပတောဋ္ဌိ (သိ၊ သျှ၊ ဣ)

၃၂၂

ယာဝဗိစ္ဆကံ = ယာဝတိစ္ဆကံ (သိ၊ သျှ)

၁၃၂

[ခ]

ရဇ္ဇပဝါဟနံ = ရဇ္ဇပဝါဟနံ (ဣ) ရဇ္ဇပဝါဟနံ (က)

၄၂

ရဝဏသဇ္ဇေ = ယဝနသဇ္ဇေ (သိ) ရဝနသဇ္ဇေ (က)

၃၅၈

ရောဒိ = ပရောဒိ (သိ)

၈၉

[လ]

လင်္ကာရံ = လင်္ကာရံ (သိ၊ သျှ)

၁၃၃

လာဠာဒါယီ = လောဠာဒါယီ (သျှ) လာဠာဒါယီ (က)

၇၈

လုဒ္ဓါ = ဣဒ္ဓါ (သိ)

၂၉၇

[ဝ]

ဝါလုကံ = ဝါလိကံ (သိ၊ ဣ)

၇၁

ဝိဇ္ဇိတာ = ဝိဇ္ဇိကာ (သိ၊ သျှ၊ ဣ)

၃၂

ဝိနိဗ္ဗံ = ဝိနိဗ္ဗံ (ဣ၊ က)

၂၄၈

ဝိဘဇိတွာ = ပဋိဝိဘဇိတွာ (သိ၊ ဣ)

၃၄၃

ဝိမုစ္ဆန္တု = ပရိမုစ္ဆန္တု (သိ)

၃၁၈

ဝိဟရတော = ဝိရဟိတော (သိ၊ သျှ၊ ဣ)

၁၅၁

ဝိရောစမာနာ = ဝိရောစနာ (သိ၊ သျှ)

၁၉၈

ဝိဝေက္ခန္ဓဿ ဣဒမိဒိသံ = ဝိဝေက္ခန္ဓဿဗိဒိသံ (သိ)

၁၀၁

ဝိဟေဋ္ဌဿတိတိ = ဝိဟေဋ္ဌဿတိတိ (သျှ)

ဝိဟိံသိဿတိတိ (?)

၃၁၃

ဝိသတိ = ဝိသတိံ (သိ)

၉၂

ဝေဂေန ဝေဂေန = ဝေဂဝေဂေန (သျှ) ဝေဂေန (ဣ၊ က)

၂၇၁

[သ]

သညပေဿာမိ = သံယမေဿာမိ (သိ)

သညမိဿာမိ (သျှ) ပညပေဿာမိ (က)

၄၆

သတ္တနိကာယသင်္ခါတာ = သတ္တကာယသင်္ခါတာ (သိ)

၁

နာနာပါဌာ

ဝိဇ္ဇင်္ကာ

[သ]

သန္တိရုတ္တိတွာ = သန္တိရုတ္တိတွာ (ဣ၊ က)	၁၃၉
သပ္ပစ္စယနာမရူပရိဂ္ဂဟေ = သပ္ပစ္စယနာမရူပဒဿနေ (သျှ၊ ဣ၊ က)	၂၆၇
သပ္ပဋိဘယံ = ပဋိဘယံ (သီ၊ သျှ၊ ဣ)	၁၁၈
သမာပေသိ = သမာဒပေတိ (က)၊ သမာဒပေသိ (သျှ)	၃၁၇
သမာနုကမ္ပိတာ = သမာနာနုကမ္ပိတာ (က)	၆၅
သမိဉ္ဇိတေန = သမိဉ္ဇိတေန (သီ၊ သျှ)	၁၉
သမိဉ္ဇေတိ = သမိဉ္ဇေတိ (သီ၊ သျှ)	၃၆၁
သရိသပါတိ = သိရိသပါတိ (သီ၊ သျှ)	၃၀
သဝါဟိနိ = သဝါဟိဏိ (သီ)၊ သဝါဟနံ (သျှ၊ ဣ၊ က)	၇၁
သဟောနံ = သဟောပံ (သီ၊ သျှ)၊ သက္ကတာနုလောမံ။	၁၇၅
……သဒိယနေ = ……သဒနေ (က)	၅၄
သာရဗ္ဗါယ = သာရဗ္ဗာယ (သီ)	၂၇၂
သိင်္ဂါလေန = သိင်္ဂါလေန (သီ၊ သျှ)	၃၃၇
သိန္နဝါရ = သိန္နဝါရ (သျှ၊ က)	၁၀၂
သိရဋ္ဌော = သိရဏ္ဏော (သီ)	၈
သီတလဋ္ဌော = သီတလဏ္ဏော (သီ)	၈
သီမာသမ္ပေဒေါ = သီမသမ္ပေဒေါ (သျှ၊ ဣ၊ က)	၃၀၀
သုပရိက္ခတံ = သုပရိက္ခိတ္တံ (သဗ္ဗတ္ထ) ပါဠိ ပန ပဿိတဗ္ဗာ။	၃၃
သုဝိသဒေန = သုဝိသဒ္ဓေန (သီ)	၁၄၂
သုသံဝိဟိတရက္ခော = သုသံဝိဟိတာရက္ခော (သီ၊ သျှ၊ ဣ)	၉၄
သုတိဃရဉ္ဇေဝ = ပသုတိဃရဉ္ဇေဝ (သျှ၊ ဣ၊ က)	၂၂၇
သောစေယျဘာဝေန = သုစိဘာဝေန (သီ၊ ဣ)	၉
သံသဂ္ဂေန = ဂိဟိသံသဂ္ဂေန (သျှ၊ ဣ၊ က)	၁၇
သံသိဗ္ဗိတွာ = တံ သိဗ္ဗိတွာ (ဣ၊ က)	၂၅၀

[ဗ]

ဟလိဗ္ဗိ = ဟလိဗ္ဗိ (က)	၃၅၆
-----------------------	-----

ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ပဌမဘာဏေ

သောဓနပတ္တိ

ဝိနည်း	ပန္နိယံ	အသုဒ္ဓပါဌော	သုဒ္ဓပါဌော
၁	၂၀	၁-၁-သံ ၁-၁၃-ပိဋေ	၁-သံ ၁-၁၃-ပိဋေ
၂၅	၁၂	အာစရိယော' သမာနု	အာစရိယော 'သမာနု
၇၅	၂၀*	၂-၃ ၁-၃ ၂-ဇာတကေ	၂-၃ ၅-၃ ၂-ဇာတကေ
၈၅	၁၂	လာဘီ	လာဘီ'
၁၂၂	၅-၈	နိဗ္ဗိလေတွာ	နိဗ္ဗိလေတွာ
၁၃၅	၂၉	ပိဋ္ဌာဒီသု၊ ဓမ္မသင်္ဂဏီ၊	ပိဋ္ဌာဒီသု။
၁၄၈	၂၇	ဝေမဿာ	ဝေမဿ
၁၆၅	၂၄	နိပ္ပရိနိပ္ပန္တံ	နိပ္ပရိနိပ္ပန္တံ
၁၈၄	၇	စ' ဝိဇိကိစ္ဆာ	စ 'ဝိဇိကိစ္ဆာ
၂၀၈	၃၀	သပရိက္ခက	သရိက္ခက
၂၃၀	၂၇	လဟု သော	လဟုသော
၃၁၀	၂၈	၄-အဇ္ဈပေက္ခိတွာ	အဇ္ဈပေက္ခိတွာ
၃၁၈	၆	ပတ္တဒုက္ခံ	သတ္တဒုက္ခံ

န-ဗ-သ-စ-မိသွဉ်း-၁-၅-၁၀-၅၇-၃၀၀၀။

ရန်ကုန်မြို့၊ ကမ္ဘာဘေလမ်း၊ ၇-မိုင်၊ ရေကူး၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ
ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့ပုံနှိပ်တိုက်၊ (မှတ်ပုံတင်ယာယီ-၀၃၇၈) တွင် (ဆဋ္ဌသံဂါယနာ
တင် ဝန်ဆောင် သံဃအဖွဲ့က တည်းဖြတ်ပြီး) အုပ်ချုပ်ရေး အရာရှိချုပ်
ဦးသိမ်းမောင် (မှတ်ပုံတင်ယာယီ-၀၄၁၄) က ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည်။